

00114

I

Egidius
Romanus

Supra libros
eleuchorum
Aristotelis expo-

sitio.

Inestio defen-
siva opinionum

de medio demon-
strationi eius-
dem.

16 - 2 - 9

234

234

234

235

235

235

235

235

BIBLIOTECA
DE LA
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA.

Sal.	Est.	Tab.	Nim.
------	------	------	------

b 186 37 140 (1)
b 186 37 176 (2)
b 186 37 371 (3)

epidig in pexora et post. w. rales

2-10-2-9

~~Num 38. cap. 7. num. 4.~~

10 - 2 - 9

I
00114

Manuscript No. 88. A. 1. 1. 1.

1. 1. 1.

1. 1. 1.

Reuerendi Magistri Egidij

Romani in libros Priorum analeticorum

Aristotelis Expositio ⁊ interpretatio

sum perq̃diligenter visa reco-
gnita erroribusq; purgata.

Et quantum anniti ars

potuit fideliter im-

pressa cum

textu

Questiones item Marsilij in eosdem.

Questio Joannisantonij Scotij de potissima demo-
stratione.

Laurentianus Florentinus in librum Aristotelis de
elocutione.

C Frater Hierony. Benestanus. Jo. Volcatio Anguillario. S.

Venerunt in manus meas questiones. Quas Marcellus Inguen vir multi ingenij. In Aristotelis libris composuit. Qui οἱ ἀντιτικοὶ πρότεροι dicuntur. Atque eas in pulvere delitescentes inueni: et Blattis obnoxias. Miseratus ergo earum calamitatem: nec publicam passus iacturam: de eis in ordinem redigendis statim consilium cepi. Atque id non sine labore maximo (deo gratias) ad plenum prestimus. Eas tuo nomini Volcati damus: cum quibus visum fuit etiam quasdam interpretationes nostri (ut aiunt) Egidij emittere: ut et textus enodationem: et questiones haberes. Nec protinus dicam te his lectionibus capi. Quippe qui grecorum studia libenter sectaris: et eos inter latinos dumtaxat. Qui tibi vili sint grecorum emuli. Verum in te meum maximum amorem cognoscas velim: et mearum partium sis acerrimus propugnator. Vale.

C Jo. Volcatius Anguill.

Clausus in obscuris latuit Marcellus umbris.
Nec poterat Clarum cernere luce diem:
Quamquam diu latuit. Tanto sub nubibus atris
Tempore Aristoteles: nec bene notus erat.
Ecce decus latius venit Hieronymus omni
Virtute. Atque sue religionis honor.
Huncque videns proprio studuit reparare nitore:
Effecit minime publica damna ferens.
Quare agite hunc gemino laudum Tolletis honore
Prestitit hic geminam promptus utriusque manum.

Prologus

Incipit Expositio fratris Egidij Romani ordiis De remittaz sancti Augustini super libros Aristotelis de prior resolutione. Expositio primi libri.

Am ois sciētia sit veri inquisitiua. et hoc per modum et rōnem discernēdi. Logica autē habeat determinare modū ingrendi veritatē in alijs scientijs: patet q̄ Logica modū et rōnem discernēdi dī determinare: s̄ ratio discernēdi s̄m Boetij duas hēt partes. s̄ inuentionē et iudicium: igit̄ logica de vtraq̄z hēt determinare vt dicat̄ q̄dā ps logice de arte inueniendi: et q̄dā de arte iudicādi.

Dubius

R°

Dubius

R°

Dubius

R°

Dubius

Sed tunc statim dubitabit aliquis: cum in omni scientia fiat inuentio et iudicium s̄m q̄ vnaqueq̄z scientia differt: ppter qd iste due partes magis logice q̄ alij scientie attribuantur. Et dicendum q̄ l̄z omnis scientia inueniat et iudicet tamen sola logica modū et artem inueniendi et iudicandi determinat: et ideo iste partes soli ei attribuntur.

Et tunc ulterius dubitat̄ propter qd in doctrinis specialibus nō denominat̄ ars inueniendi et iudicādi sicut in logica. Et dicēdū q̄ incōueniēs est simul querere sciam et modū sciendi: doctrine autēz speciales determinant ipsas scias. quare modū sciendi non determinabūt: sed modus sciendi consistit in inueniendo et iudicādo: quare modus inueniendi et iudicādi non habet determinari in aliqua scia speciali: et ideo in logica que est scientia cōis determinabit̄. Ratio autēz quare incōueniens est simul querere sciam et modum scie hec est. doctrine speciales sūt generis determinati: et circa p̄ncipia generis determinati nec excedūt ea: sed extra p̄ncipia generis determinati sūt modi cōmunes: quare scie speciales ad modos cōmunes determinandos non se extēdent. sed modus inueniendi et iudicādi est modus cōmunis pluribus scientijs: quare de illo in aliqua scientia speciali determinari non poterit.

Sed tunc ulterius dubitat̄. si incōueniens est simul determinare sciaz et modū sciendi. logica autē est vna scientia: quā necesse est aliam p̄cedere que rectificet logicam in modo sciendi et docendi. et si hoc: cōsimilis ratio est de illa que p̄cedit logicam: et sic p̄cedit in infinitū. vel erit alia scia determinans scientiam et modū sciendi qd est contra p̄positionem supius habitam. Et dōm q̄ logica simul determinat sciam et modum sciendi: et non est incōueniens. est enī logica de modo sciendi. vnde illa potest seipsam rectificare in modo: et non indiget scia p̄existēte que rectificet eam: quare cū ipsa determinat sciam et modū sciendi hec nō sunt duo apud ipsam: qd qd est modus oīum sciarū est modus in scientia logica. In alijs autē scientijs vt in doctrinis specialib⁹ aliud est scia et modus sciendi: et ideo nullum incōueniens est simul dare sciam et modū sciēti. patet igit̄ r̄sio ad obiectum. p̄dicta enīz p̄positio non se extendit vltra scientias speciales vt iam patet.

Sed tunc dubitat̄. si enī logica simul tradat sciaz et modū sciendi: nulla autē scia specialis hoc potest: videtur q̄ logica sit nobilior et dignior oī scia speciali. Cōtrariūz tñ videt̄ per hoc qd neq̄z est de nobi-

liori subiecto neq̄z nobiliori modo: neq̄z certiori p̄cedit q̄ specialis: et his duobus modis est vna scientia nobilior alia et dignior. sicut patet in p̄o de aia cōmento p̄mo. Et dicēdū: q̄ logica in suo genere nobilior est et melior alijs in suo: cū logica in suo genere beat sciam et modum sciendi: et alie solam sciam: simplr tñ alijs nobilior et dignior non est: nō enīz subalternat sibi alias neq̄z de excellentiori subro est: neq̄z per demonstrationes nobiliores tradita: et ita quo ad quid est nobilior alijs: simplr aut non. Et per hoc patet responsio ad obiecta.

Sed adhuc restat dubitatio: qz cū scia specialis modū et inueniendi et iudicādi nō habeat determinare: s̄ scia cōis. scia autē cōis est duplex. s̄ logica et metaphysica. dubitat̄ q̄re apd logicā magis determinet̄ iste modus q̄ apd metaphysicā. Et dōm q̄ inuētiō et iudiciū ptes sunt artis discernēdi: que cōplet̄ per syllm: que est res rōnis. logica autē de reb⁹ rōnis determinat: et iō ad logicā p̄tinet determinatio inuētiōis et iudicij. metaphysica et nō ē de reb⁹ rōnis: s̄ magis de reb⁹ nāe: cōiter accipiēdo nām s̄m eaz eēntias puras et p̄rōnes p̄fūdas et verissimas: et iō metaphysica de mō p̄dicto nō hēt determinare. Ex his ḡ manifestū ē q̄ inuētiō et iudiciū ptes sūt logice: et q̄ solius logice et ppter quā cāz.

His visis p̄nter vidēdū est vbi iste ptes in logica tractant̄. et dī q̄ ars inueniendi in topicis et elēchis. ars autē iudicādi in p̄orib⁹ et posteriorib⁹ traditur. Et sup̄ b̄ dubitat̄. nō videt̄ q̄ diuersimode tradat̄ ars inueniendi et iudicādi: ita q̄ sola inuētiō tradat̄ in topicis: et accipio topica p̄q̄ topicis et elēchis. demonstrator enī mediū inuenit: de qua inuētiōe in topicis nō determinat̄. mediū enī demonstratiū neq̄z est semp̄ in topicis aut nō dat̄ nisi inuētiō medij p̄babilis: sic p̄z p̄. Apz. in p̄n⁹ topicorū. Adhuc si sufficiēter determinare inuētiō: nō oporteret determinare de ipsa in p̄oribus aut posteriorib⁹: nūc autē determinat̄. Adhuc sic syllogism⁹ demonstratiū addit aliqd supra syllm simplr: pro q̄ aliud est iudiciū de ipso et de syllo simplr: sic syllogis dialectic⁹ addit aliqd supra syllm simplr: pro quo supaddito aliqd erit iudiciū de ipso et de syllo simplr: q̄re nō sufficit inuētiōe syllogis dialectici determinare: s̄ opz de illo tradi iudiciū: et ita insufficiēter agit̄ de syllo dialectico si solū determinet̄ ei⁹ inuētiō. Ex his ḡ videt̄ vel q̄ diminuta sit doctrina logice: vel q̄ nō sit distinctio inuentionis et iudicij: ita q̄ sola inuētiō tradat̄ in topicis et elēchis: et solū iudiciū in p̄orib⁹ et posteriorib⁹. Et dōz q̄ vltimū est v̄z. in vnoq̄z enī librorū dictorū est repire aliqd de iudicio et aliqd de inuētiōe. s̄ sciēdū q̄ opposito mō se hnt inuētiō et iudiciū circa syllz demonstratiū et dialecticū. syllogis enī demonstratiui vniciū est mediūz s̄m spēm. s̄. diffinitio cālīs: et iō parū hēt de inuētiōe. illud tñ qd hēt in p̄o posteriororū determinat̄: s̄ syllogis demonstratiui multe sūt p̄ditiones. s̄ q̄ sit ex p̄mis veris immediatis et. et iō difficile est iudicare an syllogis p̄posit⁹ sit demonstratiuius an nō: et ideo multūz hēt de iudicio. S̄l r̄ dōz est de syllo simplr: de syllo autē dialectico ecōtrario mō dōm est. que enī in dialecticis ad eādē p̄nem p̄nt adduci sūt multa media et multis modis siue ex multis p̄nib⁹. iō multū est de ea inuētiōe: qz tñ syllogis dialectici vnica est conditio. s̄ q̄ sit syllogis ex p̄babilib⁹: iō parū hēt de iudicio: et id qd hēt de iudicio p̄im determinat̄ in lib⁹ p̄o p̄o. partim aut in 7⁹ vbi determinat de r̄sione. versus enī finē illius p̄is. s̄. (p̄imo aut modos p̄cedēdi.) qd est i p̄ncipio dicit q̄ p̄siderādū est si oratio sit syllogica vel non: et si sic ex qualibus sit syllogica: et istud scdm p̄tinet ad iudiciū de syllogismo dialectico faciendum.

R°

Dubius

R°

Dubius

p°

2°

3°

Ad p^m Ex his p^risio ad obiecta: q^o oino inuētio tradit in
topiciis neq^{ue} sola inuētio: imo mixtū tradit inuētio r
iudiciū in oib^{us}: denotat tñ ab eo qd magis abundat r ex
cedētius est: r q^{ue} hec fiant cōpetēter pōt manifestari p
tale sile. In rhetorica sunt ptes artis. s. i. inuētio. dispō.
elocutio. memoria r pñtatio ipsa. Et hēt triplicē māz
siue spēm mālē. s. tria genera cāz: iudiciāle: demōstratiū
deliberatiū. vt aut plene sit rhetorica in qñ sua mā
ipsa cū oib^{us} suis ptrib^{us} oē gen^{eris} cause igredit^{ur}: eodē mō cū
logice due sint ptes. i. inuētio r iudiciū: r duplex mā siue
spēs mālīs. s. qō scibilis r qō opinabilis: vt logica fm se
rotā i qlibet sui mā sufficiēter inuentā: opz vt circa qō.
nē opinabilē determinādo habeat tā inuētio q̄ iudiciū:
similr aut circa qōnē scibilem. Ex his ergo p^ris vbi in lo
gica tradat ars inueniendi r ars iudicandi r questio.

Dubius Quibus habitis adhuc dubitaret forte aliq^{ui} cū. s.
sint ptes rhetorice. i. inuētio dispō r c. qre
z^o sola inuētio de nūero illaz ponit ps logice. ¶ Adhuc cū
logice ptes sint inuētio r iudiciū qre nō ponit iudiciū
Ad p^m ps rhetorice sic inuētio. ¶ Ad h^{oc} dōm q^{ue} in rhetorica af
firmat mltitudinē signoz r entimematū pfuse ad pban
dū inuētiū: r pp talē mltitudinē r pfusionē ne talia pmi
scent adinuicē neēia est in rhetorica tā dispō q̄ memo
ria. Itēz in rhetorica neēium est psuadere iudici fm q^{ue}
pole est: qd maxie pōt fieri p ordinatā eloquētiā r mo
deratum corpis gestū: r iō neēia est rhetorice elocutio r
pñtatio: hec aut nō sūt neēia i logica. ibi enī nō ordi
nat mltitudo rōnū pfuse s; vnicuiq^{ue} statiz reddi^t sua
rñsio: r ita cū nō sit ibi pfusa sic in rhetorica nec est ibi
idigētia dispōnis r mēorie. ¶ P. ibi nō mltuz appetit
beniuolētia: r iō nō est ibi neēia elocutio vt pñtatio.
quāuis hec q̄tuor pferre possint in logica: nō tñ sūt ibi
neēia sic in rhetorica: nec ēt sūt iste ptes ita eēntiales in
logica sic est inuētio. ¶ Vel alr posset dici fm quosdā di
cetes q^{ue} in logica ps est dispō r pñtatio r hoc volunt
pfirmare p Az. i. pñ. 8. top. dīc enī ibi q^{ue} p^m opz inuenire
mediā: in quo signat inuētio. z^o inuētiū formare r ordiare:
in quo signat dispō. 3° pferre ad aliū: in q^{ue} signat pñu
tatio: s; de h^{oc} nō est curādū. p^risio dīc veritatē. ¶ Ad
z^m dīcūt aliq^{ui} q^{ue} ad rhetoricā nihil pñet de iudicio: ipa
enīz nō instruit nīsi actorē r reū. Iudex aut iste iudicare
d; fm leges r decreta. q^{ue} g iudiciū ibidē ēt rhetoricā
est: iō nō ponit iudiciū ps ei^{us} sic inuētio. Sed h^{oc} rñsio nō
suffic. cū in rhetorica instruat actorē i opponēdo r accu
sando r cū: aut i rñdēdo r defēdēdo: manifestū ē q^{ue} ipi^{us}
est illd iudiciū determinare qd pñet ad rñsionē eoz que
opposita sūt ab actorē. Et ppter ea dōz q^{ue} h^{oc} oppositoz
dup^{lex} ē iudiciū. vñū qd est ipi^{us} rōnis i fig^{urā}: r istud trāscē
dit rhetoricā r oēm sciam spāl^{iter} disputatiue: r iō nō hēt
determinari in rhetorica: s; pñt^{ur} in logica. determinat enī
h^{oc} iudiciū in pōtib^{us}. aliō aut est iudiciū sub mō: s; istud
adhuc nō pñet ad rhetoricā eo q^{ue} ipsa nō vñt rōnib^{us}
modificatis que hñt neēitatē: s; entimematib^{us} r figuris
iducētib^{us} suspitionē: r ita p^ris cū neutrū iudiciū ad rheto
ricā pñeat q^{ue} nō dī iudiciū poni ps rhetorice. Ex his g
p^ris q^{ue} ptes logice sūt inuētio r iudiciū r vbi i logica deter
minat r q^{ue} soli^{us} logice sūt: r qūo se h; ad ptes rhetorice.
¶ Dis bitis de ptrib^{us} artis differēdū qre de qdā ei^{us} pte
est pñtatio itēro accedēdū est ad illā. arēni discernēdi ma
xime cōple^t per sylm. vñ ars discernēdi que logica est
de syllo facit pfiderationē pñcipāl^{iter}. Lū igi^{ter} in duob^{us} li
bris veteris logice. s. pñcamētis r pñarmenias determi
nēt de pñcipys sylli māl^{iter}. in libris vō residuis de ipo
determinat. sed h^{oc} pōt ēē dupl^{ex}. q^{ue} aut de syllo in se: r sic
liber pōz. aut in suis ptrib^{us} r h^{oc} tripl^{ex}. Syls enīz spāl^{iter}.

aut est ex neēys: r sic est demōstratiū. aut ex pbabili
bus: r sic est dialectic^{us}. aut ex apparētib^{us} pbabilib^{us}: r sic
est syls sophistic^{us}. de qb^{us} determinat in trib^{us} libris resu
duis noue logice: r sic p^ris q^{ue} subm in pposito. s. in libris
pōz est syls simplr r non ptractus. r h^{oc} ad pñens suppo
nēdū: r ita p^ris cā mālīs. Cā formalis pñstit in mō agēdi
r in ordinatiōe pñtū doctrine. ordinatio aut pñtūz pate
bit in dñsione libri. Modus vō agēdi qdā neēius est p
pter ipsaz doctrinā: r iste est tripl^{ex}. s. diffinitiuus diuifi
uus r collectiu^{us}: r qdā nō neēius est ppter ipsam doctri
nā: sed solū ppter auditores. s. exēploz positiuus. Cā effi
ciēs est Az. Titulus talis. Incipit liber pōz analetico
rum. r est analeticus idē qd resolutiuū. vñ q^{ue} in h^{oc} libro
tradit iudiciū de syllo simplr: iudiciū aut sit circa reso
lutionē. iō dī ille liber resolutiuus. r dī analeticoz ad
dñam libri topicoz r elēchoz. dī aut pōz ad dñaz po
sterioz analeticoz. r dī in hoc libro tradi resolo pōz. in
libro aut posteriorz posteriorz: eo q^{ue} in h^{oc} libro tradit re
solutio r iudiciū de syllo simplr. in libro aut posteriorz
de syllo demōstratiū. syls aut simplr pōz est fm naturaz
syllo demōstratiū. ¶ Sup hoc qd suppositū est sylm
simplr eē gen^{eris} subti in hac doctrina duplex occurrit du
bitatio. ¶ Prima vtz de syllo simplr debeat aut possit
ēē scia. ¶ Scda dato q^{ue} sic: vtz pñs scia sit de syllo sim
pliciter vel nō. videt aut q^{ue} de ipso nō debeat ēē scia se
parata hac rōne: logica h; pfiderare artē diffiniēdi r di
uidēdi. qre non d; tradi de arte colligēdi: s; ars que est
de syllo simplr est ars colligēdi. ergo de syllo simplr nō
erit ps logice sepata. ¶ Adhuc cui^{us} est determinare spēs
ei^{us} est determinare genus cōmune eis. si igi^{ter} logica hēt
determinare de syllo r iductione qb^{us} cōe est rōcinatio:
hēt etiā de rōcinatione determinare. ergo a destructio
ne pñtis cum nō sit pars sepata de rōcinatione nec erit
de syllo aut iductione. ¶ Adhuc spēs rōcinationis sūt
syls r iductio. sed de iductione nō est ps sepata. qre nec
erit de syllo. ¶ Adhuc syls simplr caret bonitate r ope
re. ergo de ipso nō erit scia. est enim scia de bono r diffi
cili. pbatio pñmisse. bonitas sylli pñstit in bono q^{ue} possit
facere fidē vel sciam vel aliqd tale: sed syls simplr ab
stractus ab oī materia speciali nihil tale facere pōt. igi^{ter}
syls hīc dīc^{ur} bonitate caret sylli. ¶ Adhuc videt q^{ue} nō
possit ēē scia de syllo simplr. si enī sit: cū oīs scia fiat per
demōstrationē: r ita per sylm: scia de syllo fiet per syl
logismū: r si hec: syls erit ante sylm simplr: qd est incō
ueniens. ergo r pñtū. ¶ Ad oppositū sic. cuius sunt per
se passionēs de ipso potest ēē scia per demōstrationē: il
laz passionū de ipso. sed syllogismi simplr sūt quedam
passiones pprie demōstrabiles de ipso. videlicet qd sit
ex duabus ppositionib^{us} ex tribus terminis r h^{oc}. ergo de
syllo simplr pōt esse scia. ¶ Adhuc quedaz sunt ppria
generi ita q^{ue} nō speciebus. cū ergo syls simplr sit tanq^{ue}
genus ad demōstratiūz r dialecticū aliqua erūt ei^{us} p
pria que nō sunt ppria suis speciebus. sed que sunt ppria
de ipso cōstat q^{ue} nō sciunt a casu sed per cām. cognitio
vō per cām est scia. qre de syllo simplr poterit r debet
esse scia. ¶ Adhuc passio cōis inest plurib^{us} per cām cō
munē. syls demōstratiūz r dialecticus hñt quasdam
passiones cōes. vt q^{ue} sint ex trib^{us} terminis r duab^{us} ppo
sitionibus r c. g hñt eas per aliam cām cōem: s; illis nū
bil est cōe pprie nisi syls simplr qñ dīcē passionēs pñ
sunt sylli simplr. r si hoc demonstrari possunt de ipa: r
ita de syllogismo simplr debet esse scia. ¶ Adhuc syls
simplr est instrumentū quo acquiri^t fides de qōne opi
nabili r scia de qōne scibili: sed oē instrumentū artificia
le hēt r artē r sciam ipsum pñtuentes: qre syls simplr
citer

q^{ue} voca
tur lib
prioz.

p

z^o

3°

4°

5°

3^m

z^o

3°

4°

Ad p^m

riter habet arte et sciam sui substitutionem et que passiones et
considerabit. Rones ultimas rationis procedendum est: ad
alias at ridedu. ad p^m sic. qd non est file de syllo simp^r et
de diffone et diffone. qd diffone et diffone non itedunt i logica
nisi pp syls: et b p^m pp demfatione: et io de illis non sunt
ptes separe in logica: s3 determinant in illa pre vbi de
terminat syls demfatiuus. s. in z^o post^o. de syllo autez
simplr pp se itedut in logica: et io hemus pte separe de
syllo simplr. Ad z^m rone odm. qd aliqd est coe plib^o
duplr. aut penit^r vniuoce: et ita de tali coi di ee scia sepa
ta a sciety determinatib^o de ipsis spib^o: aut analogice:
ita qd tota na ei p^ocludat in vno pteoz sub ipso. secu
dario aute in alyz et p nam pmi picipatis: et de tali non
debet determinari per se separem a suis pteis: imo mani
festata na ei a quo picipat et quo p ipm picipat ab
alyz sufficiter determinat na ei cois. sic aut est rocinat
tio cois syllo et inductioni. tota enim na ei p^omostrat in
syllo. in inductione aut non nisi per syls: et io cu determina
ta sit na syls simplr: et qtr inductione capiat a syllo neita
te: p3 sufficiter na rocinatiois: nec dz alr determinare.

Ad z^m

Ad 3^m

Ad 4^m

Ad 5^m

2°

3°

4°

In op^m

2°

Ad 3^m rone odm. qd non est file de syllo et de inductione.
inductio enim nulla het neitate de se: s3 a syllo. syls aut a
seipso: et io de syllo determinat in pre separe: de inductione
vo fil cu illo. Ad 4^m odm. qd syls simplr non puat bo
nitate et opatioe syls: qnis in sua coitate pderat nec
faciat fide neq3 sciaz. sic eni bonitas syls dialectici co
stat fm ista opatione facere fide vel opinionem. bonitas
aut syls demfatiui fm ista opatione facere sciaz: sic bo
nitas syls simplr ab vtroz abstracti est fm ista opatio
ne aliqd pbare: ex neitate sui aliqd iferre: et bec opatio
cois cu igredit nam ipale facit sciaz vel fide. Ad 5^m
odm. qd syls duplex est. vn^o cui cognitio habet per iue
tionem vt per sensuz et expimetu: et iste gescit in aia iue
ris sic ars in aia artificis. ali^o est cui cognitio habet per
doctrina mediate syllo ia iueo per expimetu: et simile
opatione fm qd docet Az. in fine posterior. Dicendum g
qd de syllo scdo mo est scia et hoc per sylm p^o mo dem^r
no erit sic ide ante seipm nec segtur aliqd inconueniens.
Dabito qd scia debeat ee de syllo simplr et possit: pns
est vtz presens sciety. s. libri p3 sit de ipso. Qd no vide
tur hac rone. illud de quo sit aliqd: et illud per qd sit no
sunt ide: sicut instrumentus per qd sit statua: et es de quo
sit. s3 scia libri p3 sit per syls simplr: que cu sit scia ibi
fit demfatio: et ita est ibi syls simplr. qre no erit de syl
logismo simplr. Adhuc genus no sepat fm ee a suis
spib^o. s3 syls simplr gen^o est ad oes syllos spales vel tan
q3 gen^o. qre syls simplr no sepat fm ee ab illis: s3 syls
tradit in libro p3 separabilis est fm ee ab alyz syls
spalib^o. iste eni syls est in ma trascendeti vt in his ter
minis. a. b. c. nec est i ma pbabili nec neia: et ita nec est
dialecticus nec demfatiuus. qre cu liber p3 sit de tali
syllo. p3 qd liber p3 no e de syllo simp^r. Adhuc idez
no est subz tori et pris. s3 subz tori logice est syls simplr.
qre no erit subm libri p3: cuz liber p3 sit ps logice.
Adhuc cu in ceteris libris determinet de syls spali
bus actis ad mam: hic aut no determinat de syllo scdo
ad mam: videt qd no erit ille liber de syllo simplr: s3 tm
de forma syls simplr. syls eni dic qda copositu ex ma
et forma. et no determinat in b lib^o de ei ma. et istud vo
lut qda diceres qd de syllo quo ad ei^o forma tm determi
nat in b lib^o. in alyz aut quo ad ei^o mam. Ad oppo
sitū sic. de quo et cui p^otib^o pbant passioes in alia scia il
lud dz dici subm. s3 de syllo simplr et de ei^o p^otib^o pbant
passioes in b libro vt p se p3. g. et. Adhuc in p^o pnci
palis negocii hui^o libri dic qd determinatur est de syllo et

de demonstratione. s3 p^o de syllo. p3 g qd in libro p3 est
intetio de syllo: s3 no de aliq spali vt p3. qre de syllo sim
pliciter. Adhuc ptra illos q dicut Az. solu determina
re de forma syls. diffinit eni i p^o p^one et terminu pp
sylm. et oia bec sut mlia syls. Itē diffinit syls sim
plr. s3 syls simp^r no dic solu forma. Adhuc determi
nat de syllo fm qd sit ex p^oonib^o de iee et de mo. et tales
p^oones sut via ad sylm. qre no videt solu q itedat de
forma syls. Adhuc ondit sylm ee ex tribus termis et
duab^o p^oonib^o et oes termi et p^oones sunt mlia i syllo.
Itē pot argui p ea que determinant in z^o: quis ergo
syls simplr: de q agit in p^oonib^o: sit forma ad syls diale
cticu et demfatiuus: tm no videt ee odm qd liber p3 sit
tm mo de forma: sed magis pderat taz forma qd mam
syls in gne. Ultimas rones procedu est: ad obta r
dedu. Ad p^o sic. qd syls de q est liber p3 est syls cuius
cognitio habet p doctrina. Syls at ille p que est scia li
bri p3 est syls cui cognitio habet p expimetu et fesu:
et ita no est ide syls de q est b scia. s. liber p3 et p que e.
Ad z^m odm. qd syls simp^r no est ve gen^o ad dialecticu
et demfatiuu: qd vere gen^o didit p dnas formales: p q3
et aduenietes pstitunt vere spes. s3 syls dialecticus et
demfatiuus no sut pstituti p dnas vere formales syllo
simplr aduenietes: s3 magis p dnas males: et ideo syls
simplr est actu et formali pstitutu inee an syls dialecti
cu et demfatiuu: et io abstrahit eis fm ee: intm qd pot ali
qd certificari vel exemplificari de ipso in terminis coib^o: in
qb^o neq3 sit syls dialectic^o neq3 demfatiuus. si aut eet
vere gen^o no eet aliqd vere pderatu inee an ipos: neq3
posset tuc certificari de syllo simplr aliqd nisi manife
stato syllo spali vt dialectico vel demfatiuo. Ad 3^m
odm. qd tota logica est de syllo simplr. et liber p3 est de
syllo simplr: s3 alio et alio mo. cu eni dz qd logica est de
syllo simplr: b itelligedu est qd est de syllo totatr fm
se et fm oes ei dnas. cuz aut dz qd liber p3 sit de syllo
simplici hoc itelligedu est qd est de syllo in genere et no
tracto ad mam spalem. s. ad neiam vel pbabiles vel
aliam tale. Ad vltimuz patet resposio per iam dicta
in opponendo ad secundam partem questionis.

Primam opz dicere circa quid et de
quo est intetio. Quoniam circa de
monstratione et de demonstratina di
sciplina. Beinde determinare qd est
ppositio: et qd terminus: et quid syls: et quis
perfect^o. et quis imperfectus. Postea vo quid
in toto esse vel non ee hoc in illo: et quid dici
mus de omni: aut de nullo predicari.

Iste liber qui est de syllo simplr p didit in duas ptes.
s. i phemiu p qd remouet ignoratia negonis. et
tractatu p que remouet ignoratia disponis: qb^o remouet
sit scia. Et icipit tractat^r ibi (p3 opo est ozo.) pars p^o in
duas. in p^o determinat intetionez sua re pncipalis negocii
dices: qd p^o est odm circa qd et de quo est intetio. et specifi
cat dices circa demfatione et de disciplina demfatiua: et
in b significat intetione respectu hui^o libri et libri post^o
fil. et b est (Primu opz.) In z^o dat intetionem respectu
eoz que ordinant ad pncipale negociu: quoz cognitio
neia est ad cognitione pncipalis negocii dices: qd deide
determinadu est qd ppo et qd terminu qd syls: q3 pfe
ctus et q3 imperfect^o: adhuc etia qd sit ee in toto vel no esse
siue dici de oi et de nullo: et b est (Deide determinare.)

Dubitat^r hic quare pmittit phemiaz posterior
cu phemio istius libri cum scie diuerfa

Ad p^o

Ad z^m

Ad 3^m

Ad 4^m

Ad 5^m

Ad 6^m

Ad 7^m

Ad 8^m

Ad 9^m

Ad 10^m

Ad 11^m

Ad 12^m

Ad 13^m

Ad 14^m

Ad 15^m

Ad 16^m

Ad 17^m

Ad 18^m

Ad 19^m

Liber

Primus

R^o
Ex B p^o
q li. p^o
sequit
ime^o ad
lib. p^o 73

sint. Et d^om q hoc est: qz sylls simplr imediate de-
scēdit in syllm dem^ostratiuum in quo p^orepi^o ei^o benigni-
tas r maxie. pp b eni p^ouincti sūt tractat^o de sylllo simplr
r de sylllo dem^ostratiuo quo ad p^ohemiu r epilogum.

Adhuc

dubitat qd intēdat per dem^ostrationē r di-
sciplinā dem^ostratiuā: qre magis dicit circa
dem^ostrationē r dem^ostratiuā disciplinā qz econuersio. Et
pōt ad istud dici duplr fm duplicē cōpetere expōnē. p^o
talis. dem^ostratio idē est qz sylls dem^ostratiuus. itēdit g in B
libro de sylllo inq^osum sylls est. in posteriorib^o vō inq^ostrū
dem^ostratiuus est: sūt disciplinā dem^ostratiuā idē est qz
disciplinā syllogica faciēscire. Intēdit ergo in B li-
bro de disciplinā dem^ostratiuā inq^osum est syllogica:
in posteriorib^o aut inq^ostrū est faciēscire: r ita patet qd
intēdit per dem^ostrationē r per disciplinā dem^ostratiuā.
Adhuc hec p^opō circa. dicit hūitūdinē alic^o rei ex^ontis in
motu vel q^onti in motu. sylls autē r dem^ostratio qdā motus
sūt: qz mor^o rōnis: r syllogicare qdā mouere: r iō bñ di-
cit circa dem^ostrationē. Hec aut p^opō de. dicit circūstātiāz
alicui^o q^oscētis vel q^onti q^oscētis. disciplinā autē est in aīa
q^oscētis: r iō bñ dī de disciplinā dem^ostratiuā. p^oz g p meli^o
dicit circa dem^ostrationē r de disciplinā dem^ostratiuā qz ecō-
uersio. Alia expō est. s. qz p dem^ostrationē itēdit subz in
posteriorib^o: p disciplinā dem^ostratiuā subm in pōrib^o:
ita q dem^ostratio sumat fm q idē est qz scia demon-
stratiuā: r disciplinā dem^ostratiuā idēz qz scia syllogistica
siue rōcinatiuā: r pmittit intētionē posterior^o: qz de illa
pncipalr intēdit. agūt eni de sylllo simplr ppter demon-
strationē. Adhuc hec p^opō circa. dicit hūitūdinēz subri
ad actū vt est in rōne terminī q^onti distātis. B dico vt fre-
quēter: qz dem^ostratio ē qd finalr itēdit: r qd adhuc distās
est sic termin^o: r iō dīc circa dem^ostrationē. hec aut p^opō
de. dīc hūitūdinē subri ad actū vt est in rōne mae vel
subri pncipis. Hec aut negociū mā siue subm est sylls sim-
pliciter: r iō dīc de disciplinā dem^ostratiuā. Ex his igit p^oz
ea que determinanda sunt in pma parte p^ohemū.

Consequēter

forte dubitat de z^o pte p^ohemū. r
p^o de B qd dicit Primus r de in-
de. pus eni dicitur est qd p^opō r qd termin^o qz de sylllo
r de dem^ostratione. signat tñ per p^om r deide ordinē puerfū.
Et dōz qz B qd dicit p^om r deide: nō dīc ordinē sue ex-
eutionis: s3 sue itētionis. vñ in sua itētionē p^om est demon-
stratio pnter sylls simplr. vltimio vō p^opō termin^o r hō.
puerfā tñ via de his psequit. ita B qd dīc Az. in 3° ethi-
coz. qd p^om est in intētionē: vltimū est in generationē.

Adhuc

dubitat ad qd determinādus est hic qd p^o-
positio r qd termin^o ex quo de terminis de-
terminatū est in p^odicamētis r p^olar^o: r ibidē etiam de
ppōne. r qd determinatū est in supiori scia debet suppo-
nt in iferiori. Et dōm qz nēcia est duplex cognitio de
viroz. opz eni cognoscē ppōnē fm se fm quā cōsidera-
tionē melius dī enūtiatio: r sic determinat ei^o cognitio
in libro p^olar^o. opz ē cognoscere ipsam fm qz in ordine est
syllogistica: r sic determinat ei^o cognitio hic. r nota qz p^o-
positio in cōi duplr pōt cōsiderari. s. aut fm qz est in ter-
mis signatiuis cōiter qbuscūqz. aut fm qz est in termis
trāscēdentib^o nō significatiuis. sic eni est cōsideratio du-
plex sylls in cōi: cui rādet ppō. p^omo aut mō est. ppō
ps in mō ad enūtiatiōne que enūtiatio narrat res. ppas
ppter alienas. Scōo aut mō distingūt ab enūtiatiōe.
qz enūtiatio nō est nisi i termis significatiuis: r sic ps qz
ol mō cōpetit alicui magis definire ppōnē qz enūtiatio-
nē. s. ille est de termino. i p^odicamētis eni determinat de ipō
fm se. alibi aut fm qz est in ordie. S3 hoc pōt eē z^o aut
eni ordiat cū alio termino ad enūtiatiōnez gnāndā: r sic

determinat de eo in libro p^olar^o. aut ad ppōnē. resolū-
tionē terminat. r sic determinat hic quid est termin^o.

Consequēter

querit ad qd diffinitur hic sylls
ex quo satis diffinit in pmo top.
Et dōm qz hic diffinit ex intētionē eius. Ibi aut nei-
cessariū incidētr p syllm dialecticū accipiendum.

Alterius

forte dubitat aligz. qre nō determinat
pñr qd puerfio sic determinat qd sit dici
de oi: r dici de nullo. Et dōz qz puerfio ē pñr pncipiēdi
sylls ipfectos quoz pfectio nō habet p diffōnē puer-
fionis s3 p modos puerfiois cognitos: r iō nec hic dicit
pñr se eē dictuz qd puerfio: nec pñr determinat qd sit: s3
modos ei^o tñ. sic aut non est de eo qd est dici de oi: r de
nullo. p cognitionē eni illoz qd sunt p3 pfectio in sylls
pfectis quoz dici de oi r dici de nullo sunt pncipia.

Propositio igitur est oratio affirmati-
ua vel negatiua alicuius de aliquo.

Hic incipit tractat^o r didit in ptes duas.
in p^o determinat quedā ordinata ad
pncipale negociū: quoz cognitio nēcia est
ad cognitionē sylls. z^o cū dicit (Dis ergo determinatis.)
determinat de pncipali pposito. p^o in duas. in p^o determi-
nat qd sit sylls in se in suis ptrib^o. In z^o cū dicit (In toto
aut eē atqz.) Determinat pñr syllm rectificantiā. p^o in
tres. In p^o determinat qd sit sylls in suis ptrib^o integrātib^o.
In z^o cū dīc (Sylls est oīo in qz qbusdā.) In se. in 3° cū
dīc (Perfectū ē voco.) in suis ptrib^o subiectiuis: r p3 suf-
ficiētia. Tūc eni sufficiēter cognoscit aliqd cū cognoscit in
se r in suis ptrib^o. r B duplr. s. integrātib^o r subiectiuis. p3
ētr ordo. ptes integrāles sūt pōres totonāl^o: totūz ētr in se
pus est ptrib^o subiectiuis. p^o in duas. In p^o determinat de
ppōne. In z^o cū dicit (Terminū vō.) De termino: qz ter-
minus in rōne qua termin^o est posterior^o ppōne: s3 id qd
est nāl^o sit pus: ideo sic ordinant ptes. In p^o pte sic pce-
dit. p^o diffinit ppōnē dicēs: qz est oīo affirmatiua vñ ne-
gatiua alicui^o de aliq. r accipiendū de. cōiter vt dem^ostrat
rā ppōnē affirmatiuā r negatiuā: r B est (Propō igit.)

Hec aut aut vlis: aut particularis: aut indefi-
nita. Dico aut vlem: que aut oi: aut nulli inēē.
particularē vō que alicui: aut nō alicui: aut nō
oi inēē. Indefinitam autēz que significat sine
vli aut particulari: vt vñ oīz eādē eē discipli-
nam: aut voluptatem non esse bonum.

Secundo diuidit eam dicēs: quedā est vniuersalis: r
quedā particularis: r quedā indefinita: r diuidētia
declarat. r patet. r hoc est (Hec aut vniuersalis.)

Differt aut demonstratiua ppositio a diale-
ctica: qm demonstratiua qdēz sumptio alterius
partis cōditionis est. Nō eni iūterrogat sed su-
mit qui demōstrat. Dialectica vō iūterrogatio
cōtradictionis est. Nihil autē distabit vt fiat ex
vtrifqz sylls. Nā r qui demōstrat r qui iūterro-
gat sumit aliqd de aliquo eē vel nō eē. Quare
erit qdēz sylls ppositio simplr qdē affirmatio
vel negatio alicui^o de aliquo fm dem^o modūz.
Demōstratiua vō si vera sit r per prias ppō-
nes sumpta. Dialectica aut pūctari qdē iūter-
rogatio cōditionis. Syllogizanti aut sumptio
apparētis r pbabilis: sicut in topicis dem^o est.

Tertio diffinitionē datā verificat per tales rōnē. Dis
ppositio

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

Dubius

R^o

ppositio dialectica vel demonstratiua sumit aliqd de aliq
eē vel nō eē: s; oīs ppō syllogata simplr est dialectica vel
demonstratiua. gōis ppō syllogata simplr sumit aliqd de
aliq eē vel nō eē: s; sic pz qd diffinitio bñ data est: qz intē
tio fuit ppōnē syllogistica diffinire. In hac rōne sic pce
dit. pōnit quādā dīam iter ppōnē dialecticā z demō
stratiuā. ex q pz maior dīcēs: qd differūt ppō dialectica
z demonstratiua. qz demonstratiua est sumptio ptis determi
nate dīctionis. s; vere sine interrogatiōe. Dialectica autē
est interrogatio alteri ptis dīctionis. z hec indifferēter
vere vel false: dūmō pbabilis. Ex quo pz: q exq vtraq;
sumit ptez dīctionis: q sit aliqd de aliq eē vel nō eē. z
hec fuit maior rōnis: z h est (Differt autē.) Scdō ponit
minore dīcēs: qd nihil differt vt fiat syls de vtraq;. q. d.
vel hec vl illa est ppō de qua fit syls: z h est (Nihil autē
distabit.) Tercio ifert sñe: z h est (Quare erit sylsisti
ca.) 4° ppter euidentia p dīctor apit modos tā ppōnis
dialectice qz demonstratiue dīcēs. qd ppō demonstratiua.
aut est vera z p^a. aut sumpta p veras z pmas. z nota qd
p^a est demonstratiua in esse potissimo. scdā in esse pñti.
Cz^o aperit modos ppōnis dialectice dīcēs. qd ppō dia
lectica apō p punctatē est interrogatio. apō aut syllogican
tē est sūptio alicui apparētis siue pbabilis quēadmodū
in topicis dīctū est: z accipiēdum est in topicis cōiter ad
elēchos: z per h qd dīc pbabilis signat ppōnē dialecti
cā simplr. z p h qd dīc apparētis signat dialecticā prauē
se hñtē: cō est litigiosa vl tēratina z hō. Un pz hic q lo
cur^o est de ppōne valde cōiter. z h est (Demonstratiua vō.)
C Quid ergo ppositio z quid differt syllica z
demonstratiua z dialectica subtilr quidem in
sequēti dīcet. ad pñtem aut vtilitatē sufficiēter
nobis determinata sunt que nunc.

C Lōsequēter epilogat dīcēs: qd qñtū ad pñs negociū sa
tis determinata est dīffō iter ppōnē dialecticā z demon
stratiuā. sed iferius. s; in pñ post^o. hoc subtilr declarabit. Dī
ctū est ēt qd sit ppositio: z h est (Quid aut ppositio.)

Dubius **Dubitarur** forte hic z p^a de dīffōne ppōnis. z p^a
de genere ei^o. cū enīz oīo diuidat in
pfectam z in impfectā: videt q oīo pfecta debeat poni
in dīffōne ei^o tanq; gen^o ei^o primū. C Et dōm q apō lo
gicū nō est alia oīo nisi pfecta. supponit enī pfectū z cō
gruū: z iō p oīone itelligit pfecta oīo quo ad logicū.

Dubius **Beinde** dubitaret forte aliqs. qd differētys ei^o. vi
det enī q male diffiniat p affirmatiuū z
negatiuū: tū qz iferi^o nō diffinit suū supius s; ecōuerso.
tū qz sūt dīe diuidētes ipm. igit nō diffiniūt: s; magis
ecōuerso. affirmatiuū aut z negatiuū sūt dīe diuidētes
ppōnē z iferiores ipa. C Et dōm q iste dīe ppōnis ca
dūt in ei^o dīffōne sub dīstīctiōe ad circū loquēdū dīas
eēntiale ppōnis z cōpletiuā. Un is est sensus. oīo signa
tina vel p dīctina alicui^o de aliquo: sic aut ponere iferio
ra in dīffōne supioris nō est incōueniens. ponere tñ ife
rius in rōne q iferius est incōueniens. C Uel dōz q per
has dīas per qd diffinit simul diffiniat z diuidat.

Dubius **Adbuc** forte dubitaret aliqs. qd magis ponunt he
dīe affirmatiuū z negatiuū ad circū loquē
dū dīas talē qd alie dīe diuidētes ppōnē que sub dīstī
ctiōe acceptē cū ppōne puerunt. C Et dōz q h est: qz
hic diffinit ppōnē fm qd est syllogistica. sic pz i textu. Syls
āt maxie diuersificat penes has dīas affir^{um} z neg^{um}.

Dubius **Sed tūc** dubitatur: qz maior diuersitas est syls pe
nes has dīas ppōnis vlt pticulare. fm g
hac rōne debuit p istas dīas cōpleuisse ppōnis diffini
tiones. C Et dōm: q lz syls diuersificet fm modū per

vlem z particulare sicut per affirmatiuū z negatiuū: tñ
eēntialiores sunt ppōni affirmatio z negatio qd vltas z
pticularitas. z iō sua diffinitio magis complet per istas
differētias affirmatiuū z negatiuū qd per reliquas.

Beinde querit qre alr diffiniat hic ppō qd in topi
cis: z qd enūtiatio in lib^o pñar^o. cū sint idēz
fm rem. C Et dōm q differūt ppō z enūtiatio vt dicit
Boetius. enūtiatio tñ ppter se pferē. z p^a enūtiat qd
est in aīa: z iō diffinit per vez z falsum que sunt in aīa.
sed ppō est alterius gra. s; pñis: sed hoc pōt esse duplici
ter fm duplex eē syls cui rñdet. aut enīz est syls in ter
minis significatiuis: z eius ppō est eadē in subto cū enū
tiatione: sed differens in mō: z ideo signat vez vel fal
sum: z sic diffinit per vez z falsū in topi. Boetius aut est
syls in terminis abstrahētib^o a materia: de quo hic deter
minat Az. z huic rñdet ppō in terminis abstrahētib^o: z h
mō differt ab enūtiatiōe: sicut pz. z hāc diffinit Az. hic.

Consequenter forte dubitat de dīffōne ppō.
fitionis. videt enim diminuta
pppter omissionē ppōnis singularis. C Et dōm q singu
lare nihil aliud est qd pticulare p tractuz. vnde per ppō
nem pticulare dat itelligere illā que est cūz signo parti
culari: z pticulare p tractam que singularis est.

Adbuc forte dubitabit aliqs. cū multiformis sit dī
uisio ppōnis. vbi gra. p vez z falsum: p vnā
z plures: p simplice z cōpositā: per modale z de inēē. qre
solā dīffōne ponit p vlem pticulare z indefinitā. C Et
dōm q itēdit de ppōne fm q syllogistica: iō solum ponit
dīas fm qd maxime p sūstīr syls diuersitas. penes autē
istas dīas affirmatiuū z negatiuū: z penes istas: vlt par
ticulare z indefinitū maxime p sūstīr diuersitas fm mo
dū: z iō tñ istas dīas ponit piores in dīffōne postero
res dīas in dīffōne. Iste aut dīe vez z falsum. vna plu
res: simplex z cōpositū. nō faciunt diuersitatē in modis
illoz: nec iste modales de inēē nisi fm mām tñ: z ideo
diuisionē ppositionis per istas dīas non tangit.

Adbuc dubitaret forte aliqs. cū indefinita z pticula
ris ppō puerant: vtraq; ēt sequat ad vltz
qñr diuidant p opposita. C Et dōz q aliō est p sūderare
pticularem ppōnē sub ista itētiōne pticulare: z aliud id
qd est pticulare fm rē: sūstīr est diuersimode p sūderare i
definitā z vltz: z penes pñā p sūderationē adinice diui
dunt z iuice sic opponunt. vlt enī non est pticulare nec
indefinitū: nec pticulare indefinitū. Scdō aut z^{am} p sūde
rationēz nō opponunt nec adinuticē diuidunt: imo ma
gis idē sunt fm rem res vltis z particularis z infinite.

Adbuc dubitat. cū indefinita dicat p puationē. tam
vltis qd pticularis. vt dicit in lra. qre magis
puertit. cū pticari qd cū vlti. C Et dōz q indefinita dī p
puationē vtriusq; signi: z puertit cū pticari: eo q nō
suppōit mltitudinē suppositoꝝ s; p dīcato: sic nec pticu
laris. vltis āt suppōit mltitudinē suppositoꝝ s; p dīcato.

Adbuc forte dubitabit aliqs. cū ars imitēt nāz vt
dī z p hicoz. i nā āt nihil ē ifinitū vt acci
piē i 3° p hicoz: quō ē i arte aliqd ifinitū sic ppō ife
finitū i arte sic nec i nā. vl pōt dīcē puationē certitudis:
z sic ē aliqd ifinitū i arte sic ppō ife finita que sic noīat:
qz caret certitudie vltis determinationis z pticularis.

Conter dubitat de vīficatiōe dīffōnis. dīc enīz q
demonstratiua ppō sumit: z nō itterrogat. diale
ctica aut ecōuerso: querit hui^o cā. C Et dīcēdū q qz de
mōstratoꝝ pcedit ex veris nō curat de pñsu rñdētis.
z ppterea demōstratoꝝ nō itterrogat ad bñdum pñsuz
rñdētis s; sumit. dialecticus aut pñt itterrogat vt fiat ei

Liber

consensus: quo habito postea in syllogizando sumit.
Adhuc dubitat de minore ppōne argumēti q̄ dīc q̄
 oīs ppō syllogistica simplr ē dialectica v̄l de
 mīratiua. B̄ eē salūz: cū sit ppō dialectica litigiosa r̄ tē
 tatiua q̄ ēr sūt syllogistice. ¶ Et dōz q̄ sub dialectica ppō
 ne cōprehendit tā litigiosas q̄ tētatiuā r̄ alias p̄siles eo
 q̄ vnaqueqz illaz īterrogatio est sicut ppō dialectica r̄
 nulla illaz sūptio est. r̄ B̄ signat ī sine hui⁹ p̄ris vbi apit
 modos ppōnis dialectice. hoc enī facit pp̄ minoris v̄si
 cationē: vt pz q̄ ipse accipit v̄l dialecticā ad dialecticā
 b̄n se h̄ntem r̄ p̄raue. ¶ Adhuc posset dubitari de B̄ q̄
 dicit ppōnē demonstratiuā eē que per p̄mas r̄ veras su
 mit: r̄ de B̄ q̄ dicit ppōnē dialecticā eē sumptionē ali
 cuius apparētis: sed hoc solutū est in expōne littere.

Terminū v̄o voco in quē resoluīf p
 positio vt p̄dicatūz r̄ de quo p̄dicat
 aut appposito aut sepato eē vel nō eē.

Conter determinat de termino signifi
 cās ei⁹ diffōnē p̄ B̄ q̄ dīc ip̄z
 esse in quē resoluīf ppō. r̄ diuīsiōnē p̄ B̄ q̄ dicit termi
 noz altez esse qui p̄dicat r̄ altez qui subycit appposito
 eē. i. affirmatione facta p̄ v̄bū affirmatiuū. vel diuīsiō. i.
 diffōnē facta per v̄bū negatiuū: r̄ B̄ est (Terminū v̄o
 voco.) Dic posset queri de ordie p̄ris hui⁹ ad p̄cedētes:
 sed solutū est in dicēdo sniam littere p̄cedētis: q̄uis enī
 illud q̄ est terminus simplr prius sit q̄ ppō: r̄ ita nālī
 prius sit: tñ in rōne qua terminus est posterius.

Dubius **Sed queritur** q̄re magis dicit terminus voco
 q̄ termin⁹ est. cū B̄ verbū est sit
 pp̄riū verbū diffōnib⁹. ¶ Et dōz q̄ B̄ est: q̄ terminus
 nō est in ppōne nisi methaphorice. in p̄tinuis aut pp̄rie
 est terminus. v̄l dicit tñ voco. q. d. cū in p̄tinuis pp̄rie
 sit terminus ego voco hic terminum in quem r̄.

Dubius **Adhuc** dubitat. cui⁹ silr resoluāt syls in ppōnē s̄c
 ppō in terminū. q̄re magis diffiniāt termi
 nus p̄ B̄ q̄ in ip̄m resoluīf ppō q̄ ppō p̄ B̄ q̄ in ipsaz re
 soluāt syls. ¶ Et dōm q̄ B̄ est: q̄ cōpleta est resolutio
 ad terminū: r̄ nō est cōpleta resolutio ad ppōnem. stat
 enī resolutio ad terminū r̄ nō ad p̄positionem.

Dubius **Adhuc** forte dubitabit aliq̄s. q̄re diffiniāt termin⁹
 p̄ ppōnē. cū ppō sit posterior termin⁹. s̄z id
 q̄ pri⁹ est nō debet diffiniri per posteri⁹. ¶ Et dōm: q̄
 sit aliter de p̄mis p̄ncipys in aliq̄ ḡnē: r̄ de p̄ntibus ad
 ipsa. p̄ntia enī ad ipsa h̄nt diffiniri p̄ p̄ora. P̄ra aut per
 p̄ora simplr diffiniri nō p̄nt: sed per posteriora que quo
 ad nos p̄ora sunt: vel p̄nt diffiniri p̄ p̄uationē: s̄c diffiniāt
 p̄ctus qui est p̄n in magnitudine. diffiniāt enīz p̄ctus
 cuius pars nō est. Terminus igit cū sit p̄mū p̄ncipium
 in suo genere per prius simplr diffiniri nō p̄t: r̄ ideo p̄
 p̄positionez diffinitur que posterior est simpliciter.

Dubius **Beinde** dubitat de diuīsiōne termini. s̄. quare po
 tius diuidit ip̄m per subm r̄ p̄dicatū q̄
 per nomē r̄ verbū. ¶ Et dōz q̄ hoc est: q̄ nomē r̄ v̄bz
 sunt pp̄rie p̄tes enūtiatiōis. subm v̄o r̄ p̄dicatū p̄po
 sitionis. r̄ hoc patet ex p̄dictis quomodo sit.

Dubius **Adhuc** dubitat de diffōne termini. si enīz qdā ter
 minoz est p̄dicatum: qdā v̄o de quo p̄dicat
 appposito eē vel nō eē sicut ipse dicit in l̄ra: igit hoc ip̄m
 eē nō p̄dicat s̄z est apppositū subro r̄ p̄dicato. ¶ Adhuc
 videt idē s̄c: in syllo p̄figure idēz p̄dicat in minorī q̄
 subycit in maiorī: sed eē in maiorī nec est subm nec ps
 subiecti. ergo nec erit p̄dicatū minoris: nec pars p̄dicati.
 ¶ Oppositū tñ videt s̄c: cū dicit hoc est aliqd subyci
 tur r̄ aliqd p̄dicat: sed non p̄dicat aliqd nisi hoc ver

Primus

bum est. ¶ Itē qd de altero affirmat vel negat est p̄di
 catū: hoc ip̄m eē est tale. ergo r̄. ¶ Adhuc in lib⁹ p̄iar⁹
 dīc qd est p̄dicat z⁹ adiacēs: idē ēr dicit infra in B̄ lib⁹. ḡ
 B̄ verbū eē p̄dicatū est: r̄ nō solū ligamētum p̄dicati ad
 subm. ¶ Adhuc s̄c dicit Ap. in 8⁹ p̄phie esse qd p̄dicat
 forma est ei⁹ de quo p̄dicat. s̄z iter mām r̄ formā nō ca
 dit mediū: s̄z seipsis iungunt adinuicē. ḡ iter subm r̄ p̄
 dicatū nō cadit mediū: s̄z seipsis iungunt. ḡ B̄ v̄bz est
 nō erit mediū iter p̄dicatū r̄ subm: s̄z erit ip̄m p̄dicatū.
 Rōnes vltime p̄cedēde sunt. ¶ Ad obta dōz. ad p̄m s̄c.
 q̄ cū dīc Ap. q̄ termin⁹ ali⁹ est subz appposito eē v̄l nō
 eē nō itēdit nisi q̄ affirmat p̄dicatū vel negat: s̄c pz in
 expōne l̄re. ¶ Ad z⁹ dōz q̄ p̄dicatū dupl p̄t dici. s̄. totū
 id qd dīc de altero. r̄ sic nunq̄s excludit eē a p̄dicato: vel
 p̄t dici id qd ip̄m eē specificat tñ. r̄ sic accipit cū dīc: q̄
 in syls p̄figure idēz subycit in p̄ qd p̄dicat in z⁹. r̄ ta
 lis modus loquendi de p̄dicato propter p̄rauos p̄cessit
 in v̄sum: semp tamen fm veritatē p̄dicat verbum.

Syllogismus est oratio in qua positis
 quibusdam aliud quidē ex necessitate
 contingit eo q̄ hec sint. Dico aut eo q̄
 hec sint p̄pter hoc cōtingere. propter
 hoc v̄o cōtingere nullius extrīsecus termini
 indigere vt fiat necessarium.

Hic det iat de syllo s̄z se sic. p̄ p̄t diffōnē ei⁹ dicēs: q̄
 est oīo in q̄ q̄busdā positis aliud qd ex necitate ac
 cidit eo q̄ hec sint: r̄ B̄ est (Sylls ē oīo.) z⁹ exponit p̄ri
 culā vltimā dicēs q̄ s̄nē accidē p̄pter B̄ est s̄rigē p̄pter
 p̄missas. hoc aut idē est q̄ null⁹ termini extrīseci idige
 re ad B̄ q̄ sit neciūs: sed q̄ sit simplr pp̄ ipsas p̄missas. r̄
 nota q̄ dīc syls simplr nō idigere termini extrīseci. q̄
 aliq̄ ad apparētā necitatis idiger aliq̄ p̄p̄tate extrin
 seca termin⁹ cui⁹ est p̄uerfio: s̄z nūq̄ idiger alio termin⁹
 q̄ termin⁹ sūptis: r̄ B̄ est (Dico at eo q̄ hec sūt.) Dic pos
 set dubitari cū syls sit qdā mor⁹. s̄. rōnis: q̄re in diffōne
 ei⁹ nō ponit mor⁹ p̄o genere. s̄z hec solo pz q̄ syls ve
 re mor⁹ non est: sed magis methaphorice loquendo.

Sed dubitat q̄re in diffōne eius ponit oīo que
 est gen⁹ nō pp̄riū: r̄ non rōcinatio
 r̄ argumētatio que est gen⁹ pp̄riū. ¶ Ad B̄ aut dupl
 p̄t dici fm duplicē expōnē diffōnis syls: q̄re vna talis
 est. p̄ p̄riculas positas in diffōne syls excludi debēt oēs
 spēs rōcinatiōis oppositē. s̄. inductio: exēplum r̄ entime
 ma. i. intiles ēt p̄iugnes r̄ p̄ctā in z⁹ hui⁹ determinata: cui⁹
 sūt p̄titiō ei⁹ qd est ī p̄n: r̄ nō tā: sic p̄ p̄riculā (Quibus
 dā.) excludit entimema. p̄ h̄ac p̄ticulā (Positis.) itelli
 gēdū est dispōnē in mō r̄ figura: p̄ illā excludunt inuti
 les p̄iugnes r̄ inductio. per B̄ qd dīc ex necitate excludit
 exēplū: qd solā h̄et p̄bilitatē. cū sit argumētū rhetori
 cū vt dīc Ap. in p̄n post⁹. Per B̄ qd dīc (Aliud accidit.)
 excludit p̄titiō ei⁹ qd est in p̄n nō fm q̄ est loc⁹ sophi
 sticus: s̄z fm q̄ est p̄ctm circa syls simplr: r̄ determinat ī
 z⁹ s̄c. ḡ intelligēdo diffōnē p̄t ad qd nē r̄ideri sic. arg⁹
 est explicatio argumēti p̄ oīonē: qd arg⁹ est rō faciēs fi
 dē de re dubia. arg⁹ ḡ cōpationē h̄z ad aīaz cui fidē fac:
 r̄ syls silr s̄z q̄ ē ar⁹. rōciatio v̄o ē discursus a p̄missis ī
 p̄nē. Syls igit s̄z q̄ ē rōciatio h̄z p̄pationē ad p̄nē. Dīo
 aut s̄z p̄riscianū ē p̄grua dictionū ordiatio. syls ḡ in q̄
 tū ofo cōpationē h̄z ad suas p̄tes ītegrales. h̄ at cōpatio
 eēntialior est ei⁹ q̄ alia aliaz: s̄c pz p̄ se. q̄re oīo poti⁹ po
 nit ī diffōne syls q̄ rōcinatio v̄l argumētatio. ¶ Alia ē
 expō dicte diffōnis. s̄. vt nō excludant inductio r̄ ex
 entimema cū sint ducibilia ī syls: s̄z solū p̄iugnes inu
 les r̄

3° expō.

Dubius
R^o

Dubius
R^o

Dubius
R^o

Dubius
R^o

Dubius
R^o

les et pectā p tigit syllz simp^o i z^o b^o d^o termiata. et fm istā l^o tentionē dōz ē ad p dīctā qōnē q si i dīffōne sylli pōref arg^o vt rōciatio qō ē p pūū gen^o ei^o: oporteret tali gñi addi dīas eēntiales cōpletuas sylli. p q̄s excluderet a syllō alie spēs argumētatiōis. ¶ Adbuc solet alr exponi dōā dīffō. i. vt excludant oēs loci sopbīstici sīl cūz alyz spēb^o argumētatiōis: s3 ei nē ē p lentiēdū: sylls. n. fōalr de q̄ d^o termiat in b^o libro. nīmō sūt dūc p pōnes et tres termini. Fōrma at et figura et modus pōt saluari i syllō sopbīstico: sīc p3 hīc. Dis canis currit. oē latrabile est canis. g^o rē. et in mltis alyz. Pōt at meli^o et subtili^o rīderi ad qōnē factā sīc. Arg^o f3 Az. i. s^o top. ē sylls dialectic^o qī cū arg^o sīt expōsīo arg^o p fmonē: neq; arg^o n3 arg^o est gen^o sylli. s3 ē f3 Az. ¶ Adbuc rōciatio dī analogi ce de syllō et alyz dīz ei^o. et p de syllō: et p terea nībīl est in se anī syllz: s3 ipa p icludīt i syllō: talis. n. ē nā analogi et iō neq; sumīt rōciatio p gnē sylli neq; arg^o: n3 arg^o s3 i fōne vniucantī sylls et alyz modi rōciatiōis. Quis enī eē rōciatiōis pūēiat alyz a syllō p syllz. n. tñ sīc ē de oīone s3 in oīone vniucantī. et iō optie dīffīnīt sylls p oīone: qz p p rōssīme gen^o est ei et alyz modis arguēdi.

Adbuc forte dub^o. qre nō dīc q sylls ē oīones sed dīc oīo: cū tñ sūt ibi ples oīones. ¶ Et dī cēdū q id qō alīū dīt n pōit i nūez cū ipō. mīoz at p pō i syllō dīt mīoz ad p nē. et iō n pōnūt i nūez. et iō dī. sylls ē oīo et n oīones. ad huc ab vnitatē finis. i. p nīs

Adbuc dub^o qd itēdat [dī oīo vna (positis rē.) p hāc p tīculā. et dōz q itēdit dīspōnē i mō rī figura sīt p3 p p^o expōnē dīffōnis. Ut p t mēlī dīcī q dīspō ē p rīū mālū p pē. vñ itēdit ibi dīspōnē termīoz i p pōnīb^o p q̄s dīnōscīt figura et dīspōnē p pōnū adīuī cē p quā dīnōscīt modus: qz taz termīnī q̄ p pōnes sūt

Querit qre n pōit hāc dīaz: [p tēs māles i syllō. p cēssīs sīt Boe^o pōit. ¶ Et dōz q Boe^o dīffīnīt syllm put cōpetīt dīa^o q expōstulat sp rīssīonē focy. Az. at b dīffīnīt syllz simp^o vt pūēit tā dīa^o q̄ de

Adbuc dubitabit alīz qīr s ē alīd a p [mīfatorī. mīssīs: cū n vīdeat eē nīst ps p mīssīaz: cū ē illd nō pētētes sīt alīd qō scīf nālī ab alīo. Et dōz q f3 mās nō ē s alīd a p mīssīs. f3 fōfāz at ē alīd. fōfā. n. p nīs cōpō ē. s3 alīa ē cōpō i p nē: et alīa i p mīssīs. In p nē. n. cō pōnūt extrēā adīuīcē i p mīssīs at mē^o cū extrēīs vel extrēā cū medio: vel vñū extrēmū medio et mē^o alterī.

Perfectū vō voco syllz nulli^o ali^o indīgētē p tē ea q̄ assumpta sūt vt appēat neēi^o. Impfē ctū vō q idīgēt aut vno aut plurī q̄ sūt neēia p sumptos termīos: nō at sūpra sūt p pōnes.

Conter d^o termiat de syllō qd sīt q̄tū ad suas p tēs sub iectīuas. Et p d^o termiat qd ē sylls pfect^o dīcēs: q ē illud qō nullo idīgēt p tē p mīssās ad b vt appēat ei^o neēi tas. et b ē (Perfectū vō voco). Scdō d^o termiat qd est sylls ipfect^o dīcēs: q ille q idīgēt ad euidētiā neēitatis vno vt p līb^o q ex neēitate hīta sūt p termīos manētes eodē: s3 nō p pōnes manētes eadē. Et nō q est idīgē tīa vñ^o sīt puerfīōis plurīz sīt puerfīōis et trāspōnis p pōnū vel intētā vñ^o pōt esse vel puerfīōis vel redū ctiōis per ipole vel expōnis: hīs enī in sequētibz māe p fīcīēdo sylls ipfectos. et b est (Imperfectū vō rē).

Dubitat hic forte cū sīt sylls vīs et p tīcularīs af fū^o et neg^o sīt pfect^o et ipfect^o. qre tñ d^o termiat qd ē sylls pfect^o et ipfect^o. ¶ Et dōz q b ē qō itēdit de syllō i statū cōpleto et mīn^o cōpleto f3 figuraz dīuersitatē vt stat^o mīn^o cōplet^o p cōpletū p fīcīat. hāc aut intētiōnē p tē respīcīt ille dīe pfectū et ipfectū: alīe at p accīs: et iō d^o termiat bas dīas sylli et nō alīas.

Adbuc dubitat. cū pfectū et ipfectū sūt passiōes sylli. qre d^o termiat qd sūt cū de passiōe o3 p cōgscere tñ qd ē qō dī p nomē: vt p3 i p n^o pōste. ¶ Et dōz q d passiōe dēmīrata de subto nō o3 scire qd sūt an dēmīrationē: s3 tñ qd dīcat p nomē: sīt dēmī ē: s3 tales n sūt iste passiōes pfectū et ipfectū: imo o3 ipas i se cōgicē

Adbuc q̄tū ad p rīs negociū: et iō dīffīnīt eas. dubitat. nī sylls ipfect^o aliq idīgēt: vt dī in sua dīffōne. sylls at simplr nullo idīgēt extrīeco. i. sīt dī i expōne dīffōnis. g^o sylls ipfect^o sylls nō est. ¶ Adbuc cū deest rei pfectio nī sūscīpīt p dīcationē ei^o: s3 sylls ipfect^o nī h3 pfectionē sylli. g^o de ipō nī p dīcat sylls. ¶ Ad p^o dōz q sylls simplr nullo idīgēt extrīeco ad b vt sīt neēi^o. sylls at ipfect^o idīgēt aliq extrīeco nī vt sīt neēi^o s3 vt appēat neēi^o: et ita nō reprobat syllm ipfectū eē syllz sīt simplr sylls. ¶ Ad z^o dōz q z^o est pfectio. i. q ad eē: et q ad bñ eē. qñ at dī sylls ipfect^o b ē q caret p fē ctiōe z^o que p tīnet ad bñ eē: nībīlomin^o de eo tñ p dīca tur sylls. qz h3 pfectionē sylli p^o q p tīnet ad eē sylli.

In toto aut esse alteri altero et de oī p dīcārī alterum de altero idē est. Dīcīm^o aut de oī p dīcārī qñ nībīl est sumere subiectī de quo nō dīcat alterum et de nullo similīter.

Determinato qd ē sylls i se et i suis p tīb^o: hīc d^o termiat qdā p n^o rectīfīcātīa et p fīcīētiā syllz: et dīdīt i dūas. In p^o d^o termīnat dūo p n^o rectīfīcātīa et p fīcīētiā sylls p fē ctos. In z^o cū dīc (Qm at oīs p pō). d^o termiat vñū p n^o p fīcīētiā sylls ipfectos. i. puerfīōnē i modis ei^o. In p^o p tē sīt p cēdit. p dīc q idē ē alēz i toto et z alēz dīc de altero: et qd dī b itellndū ē f3 rē: dīnt tñ f3 rōnē: qz eē i toto altero dīc cōpationē subtrī ad p dīcārī. dī. n. subm totālī eē i p dīcārī. dīcī at dī oī altero dīc cōpōnē p dīca rī. ad subz. Eodē mō itellndū dī hīs dūob^o nō eē i toto: et dīcī d nullo. et b ē (In toto at). z^o dīffīnīt dīcī dī oī ē d nullo. Et p dīcī dī oī dīcēs q illd ē qñ nībīl ē sumē subtrī dī q nō dīcat p dīcārī. et b ē (Dīcīm^o at). ¶ z^o nīuit dīffōnē ei^o qd ē dīcī d nullo alēz altero qñ nībīl ē sumē subtrī. a q nī remouēt p dī^o. et b ē (Et d nullo). Suffī aut īstoz dūoz p n^o p fīcīētiā sylls pfectos. p3 q oīs sylls pfect^o aut est affīr^o: et sīt p fīcīētiā sūt rectīfīcāt p p n^o p^o: aut est neg^o: et sīt p z^o. ¶ Vīnc pōstet dubītarī de dīa īter dī cī dī oī et eē i toto. s3 p3 expōnēdo sīnīaz līe. ¶ Pōt g^o q rī c^o p dītiō sīt dīcī dī oī. i. vt z subtrī aut p dī^o. vñ. n. q subtrī ei^o. n. vñ p dītiō c^o ē dīspō. hī sīg^o oīs b at ē subz. ¶ Cō tra. dīcī dī oī īpōrtat hītudīnē p dī^o ad subz. qre p vt eē p dīcārī. ¶ Et dōz q ē p dītiō p p dī^o. Dīcī. n. dī altero spe ctat ad p dī^o tñ. qre ē tñ ei^o i cōpōne ad subz. vñ dīcī dī oī ē dīcī dī vñā qz p tē subtrī. et p b p3 rīssīo ad obz. n. n. ē dīcī dī oī p dītiō ei^o cū p addīt b sīg^o oīs. s3 ē p dī^o i cō

Adbuc dub^o. qre magī dī in ei^o [pōne ad illd. dīffōne. qñ nībīl ē sumē subtrī: q̄ sub subto et q ē dīuersītas īter hos f mōes. ¶ Et dōz q z^o ē dīstī butīo. vñā p rīuz subtrīuaz q dīstībutīo sīt p b sīg^o oīs frēqntī. Alīa p rīū ītegrālīū q sīt p b sīg^o tor^o: vt g cōp. hēderet vtrāqz dīstībutīōnē dīcī qñ nībīl ē sumē subtrī: et nō dīcī sub subto: qz tā p tēs ītegrāles q̄ subtrīue sāt alī qd subtrī: sole aut p tēs subīectīue p p rīe sūt sub subto.

Adbuc dubitat. vñ. n. q istā dīffō pūēiat p pōnī in dēfīntīe: cū p dīcārī īberētīa ē eēntīal. nī enī dīcat. hō ē aīal. nībīl ē sumē subtrī cū nō pūēiat p dī^o: et tñ ibī nō ē dīcī de oī. qre male dī dīffō. ¶ Et dōz q in dīffōne ei^o qd ē dīcī de oī accīpīēdū ē dīcī actualr: vt īs sīt sēsus. qñ nībīl ē sumē subtrī dī actualr dī oī p tē subtrī nō dīcat p dī^o: s3 nūc dī hībītūalr addīto aut sīgno ad subm dīcīt actualr de oī: et tūc erīt ibī dīcī de omī.

Dubius
R^o

Dubius
z^o

Ad p^o

Ad z^o

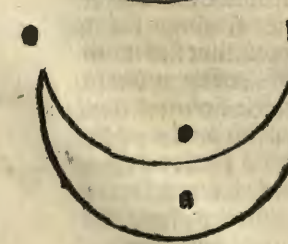
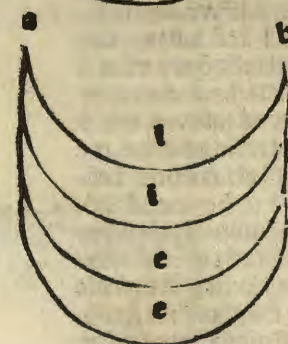
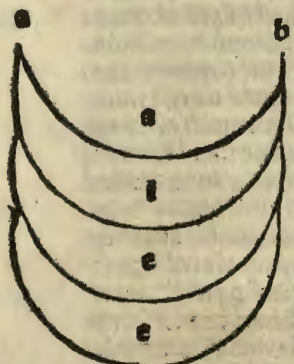
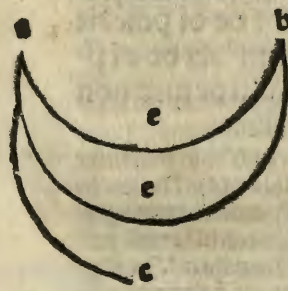
Dubius
R^o

Dubius
R^o

Liber

Quoniam autem ois propositio aut est in se aut
necesse in se aut contingenter in se signifi-
cans. Barum autem be quod affirmatiue:
ille non negatiue: sicut in quacumque allo-
cutione. Rursus autem affirmatiuarum et negatiua-
rum alie sunt viles: alie priculares: quodam indefinite.
Aniuersale autem priuatiua de eo quod est in se ne-
cesse est pueri in terminis: ut si nulla voluptas
bonum: et bonum nullum erit voluptas. Predicati-
ua autem pueri quodam necessarii est: non tamen vili: sicut in
parte. ut si ois voluptas bonum: et bonum quodam
erit voluptas. Particulare autem affirmatiuam
quodam conueri necesse est de eo quod est in se par-
ticulariter: nam si voluptas quodam bonum: et bo-
num quodam voluptas erit. Pri-
uatiua autem non necessarius est
puer: non enim si bonum non uest ali-
cui aial: et aial non uest alicui
boi. **1^a** **Primum** ergo sit pri-
uatiua vili. a. b. propositio. Si ergo
nulli eorum que sunt. b. uest. a.
nec conuerso eorum que sunt. a.
vili ierit. b. Nam si alicui vt. c.
non verum erit nullum. b. esse. a. nam
c. eorum que sunt. b. aliquod est.

2^a **Si** non ois. b. uest. a. et
b. alicui. a. uest. Si enim nulli:
neque. a. vili. b. ierit. **3^a** **Si** autem
tulerat iee ois. **3^a** **Si** autem
et si particularis est propositio. Nam
si inest. a. alicui. b. et b. eorum
alicui que sunt. a. necesse est
inesse. Si enim nulli: nec. a.
vili. b. **4^a** **Si** autem. a. alicui
eorum que sunt. b. non inest:
non necesse est et b. alicui. a.
non in se. vt. si. b. quid sit
aial. a. non bonum: bonum non ois
animal: animal autem omni
homini inest.

Hic determinat quodam primum pfe-
ctiuum syllogismorum inspecto et
illud est puerio quodam ad modum ei:
et pcedit sic. Prius dat tres diui-
siones propositiois vt pateat quod pro-
posio puerit de sicut dices. Quod pro-
positio quodam est iee quodam de neccio iee
quodam de ptingenti in se. et hanc ois
quodam sunt affirmatiue quodam negatiue. Et
hanc adhuc ois quodam sunt viles
quodam priculares et quodam indefinite.
et hanc est (Quoniam autem). Secundo do-
cet propositiois iam diuersas puer-
tere et diuidit in duas. In prima do-
cet puertere propositiois de in se, in

Primus

2^a cum dicit (Eodem autem modo.) docet puertere propositiois de
modo. propositio in duas. In prima narrat puerfiones propositiois de iee p-
quatuor regulas dices: quod vili de iee puerit simpli termi-
nis. et hanc dicit ad duas puerfiones p oppositas qlitates: dicit quod
iferi determinabit et ponit ex. **2^a** regula est. quod vili affirmatiua
puerit in terminis: sicut non totaliter: sicut p pte. puerit enim in
particulari affirmatiua et exemplificat. **3^a** regula est. quod particularis
affirmatiua puerit in particulari. **4^a** quod particularis negatiua non co-
uertit. et hanc est quod dicit (Viles autem priuatiua.) Et non quod hec
lra priuatiua est cum pcedere sicut prius cum ante per susphe-
sione hanc diuisione: quoniam posite in prima illi prius. In **2^a** puer-
fiones necciois ostendit per ordinem. et p puerfione vili ne-
gatiue. quod p suppone sue puerfiois pbabit puerfio alia
rum. Dicit quod sequitur nullum. b. esse. a. g. nullum. a. esse. b. quod si hanc
quodam: oppo stare pte cum prima. si aliquod. a. esse. b. si ipse est hac stare
cum prima. si aliquod. a. esse. b. quod si aliquod. a. esse. b. sit illud. a. c. g. c. sub
b. falsum est g dicere quod nullum. b. sit. a. ex. d. c. est aliquod. a. p. g
quodam oppo prius stare non potest cum prima. et hanc est (Primum ergo sit.) Et
non quod p istos duos terminos. a. b. signat suam propositioem quod puer-
ti dicit: et quicquid in isto libro ponit duas lras signat p illas
propositioem vnam. et p lras poret itellindum est p dicitur. et p posteriori-
re subit. Conter pbat puerfione vili affirmatiue dices quod sequi-
tur. Si ois. b. esse. a. aliquod. a. est. b. quod si non oppo potest stare. si
nullum. a. esse. b. quod si nullum. a. esse. b. nullum. b. esse. a. p pcedere puer-
fione. et hanc est i copolis pte cum sit ei. **3^a** dicitur. et hanc est (Si non ois.)
3^a ostendit puerfione priclaris affirmatiue dices: quod sequi. Aliquod
b. est. a. g. aliquod. a. est. b. quod si non oppo potest stare. si nullum. a.
est. b. quod puerit in hac nullum. b. est. a. sicut hec est i copolis pte:
cum sit ei. **3^a** dicitur. et hanc est (Si autem alicui.) **4^a** ostendit quod pri-
cularis negatiua non conuertit. et hanc per instatia in terminis.
sit enim. b. aial. a. bonum. hec ergo est vera. aliquod aial non est bonum: sed
non puerit: quod ois bonum est aial. et hanc est (Si autem alicui.)

Dubitar forte alijs de prima diuisione propositiois qua
ponit. vili. n. i. sufficiens: quod omittit tam p
propositioem de poli iee quod de ipoli iee. **Ad** hanc dicitur: quod propositio de
poli satis itelligit p illa de ptingenti: quod pte et ptingens co-
uertunt in ois. propositio vero de ipoli satis itelligit p illa de
neccio: quod affirmatiua de ipoli est negatiua de neccio: et negatiua de ipoli
affirmatiua de neccio: et loquor de affirmatiua et negatiua ipsi esse siue sit
affirmatiua modi siue negatiua. pte igitur quod sufficiens est sua diuisione:
quod ois propositio de modo sicut rem est de neccio: vel de ptingenti.

Adhuc dubitat. illa enim que ex neccitate sunt: et tunc
illa que ex neccitate sunt quod illa que simpli insunt
ptigit iee que vili quod non hanc didant p opposita hec tria i-
ee: ex neccitate iee: et ptigit iee. **Et** dicitur quod est pconsiderare
ea que ex neccitate insunt dupli. sicut aut sub hac itetioe iee ex
neccitate: aut sub hac itetioe iee que sunt. Si duplex est
pconsideratio eorum que simpli insunt: et et quod ptigenter insunt. si aut
p modo pconsiderent: sic opponunt et ediuerso diuidunt: quod
ex neccitate in se non est in se simpli nec ptingere inesse:
sicut iee simpli non est ptingere in se. Si autem **2^a** modo pconsiderent
sic non opponunt: sicut adinuicem puerunt sicut obm est.

Adhuc dubitat. que tamen istas tres diuisiones ponit. s. de iee
de modo. affirmatiua negatiua: vili priclare indefini-
tu: cum tamen multe sint alie. et sicut cum hanc quodam: quod iste tres diuio-
nes accipiant. **Et** dicitur quod iste tres diuisiones maxie cant
diuersitate syllogismorum sicut mo: ita. s. quod due vltie cant diuer-
sitate forale. propositio autem diuersitate male: et io propositiois docet
puertere sub dijs istarum triu diuisionum: et io ponit istas
tres diuisiones. alie autem non sic se hnt ad syllogismos: propositio quod non po-
nit eas. **Ad** quodam iuxta hanc itellindum quod propositio dicitur diuio-
niz accipit aspiciendo ad coponem. **2^a** respiciendo ad p dicitur
3^a ad subm. et ita pte earum sufficiencia tordo si placet.

Adhuc dubitat cum doceat puertere propositiois iam diui-
sas. que omittit indefinita. dicitur quod hanc est quod
particularis

particularis et indefinita conuertuntur. unde scita puer-
sione particularis scitur et conuersio indefinita.

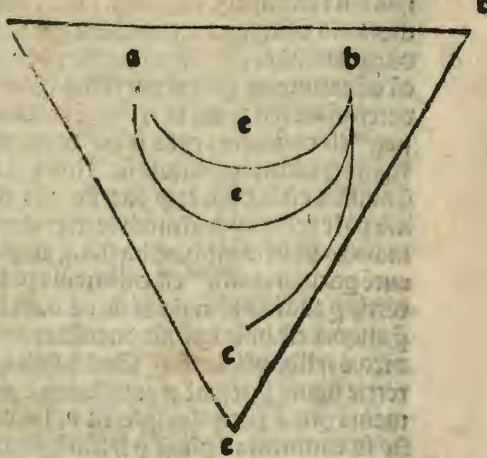
Dubius Sed tunc dubitat. si eade est puerfio particularis et ide-
finite. que magis docet illa in pponere particu-
lari quod est. Et potest dici quod hoc est quod frequenter est in vltima parti-
cularis quod indefinita: et magis accipit in syllabis. vltima potest dici
quod hoc est quod indefinita posterior est particulari tanquam aliquid dimi-
nuens ab ea: vltima indefinita per puationem vltis et particularis. per
quod positatem quam habet particularis reus indefinita decet. docet
conuersio que secundum rem vtriusque communis est in particula-
ri quod indefinita.

Dubius Adhuc dubitari potest. que non ponit nec ostendit puer-
sione pponis singularis. Et potest dici quod hoc est
quod talis puerfio non habet medium quo ostendat: sed est singula-
ris et manifestatio. et ideo inquantum singularis est sua puerfio
sub arte non cadit: sed per puerfionem sui particularis intelligit
sicut superius intelligit pponis singularis per particularem.

Dubius Consequenter dubitat de puerfione vltis negatiue de
inee. vltima enim habet instantiam in multis
pponib. vt his. nullus senex erit puer. sicut nullus puer
fuit senex. sicut nullus ciuis est femina. et in silibus. oes enim
iste vere sunt. si autem puerant videbim. puerfas esse fal-
sas. Et potest dici quod due puerfiones istatie multiplices sunt
secundum regulas appellationum. hec enim. nullus senex erit puer.
est multiplex. ex hoc quod hoc subum senex potest stare per senem quod
est vltimo puerfio quod erit. si per senem quod est sic est sensus nullus
senex quod est erit puer: et sic est va. et tunc puerfio. nullus puer
erit senex. quod est. si per senem quod erit. tunc est sensus. nullus se-
nex quod erit. erit puer: et sic est falsa. et potest puerfio in falsas.
sicut dicitur de hac instantia. nullus puer fuit senex. et illa re-
gula appellationum. terminus. cois suppones vbo de pteri-
to potest supponere per his quod sunt vel per his quod fuerunt. Aliter
et potest dici quod pponis pposita ad puerfionem: si non sit euidenter
quo puerfio dicitur: dicitur resolui vltima ad vltima substantiuum pntis
tpis in ipsa: et quod pcedit vltima mutandum est in pdicatum: et
quod subleget in subum: et non erit vnquam instantia sic facietur.
dum terminus terminus vniuoce accipiant et sub eis de determi-
natio ibi. vltima. quod sic dicitur. Nullus senex erit puer resolues
vltima ad tps pntis sic. nullus senex est futurus puer. et potest
tunc puerfio simpliciter sic. nullus futurus puer est senex. sicut di-
co de ista. nullus puer fuit senex. et de oib. pntis. gnatur
quod dicitur: quod terminis acceptis vniuoce: et cum determinatio i-
bus eis de et facta resolone ad vltima pntis tps non erit in-
stantia in puerfione vltis negatiue de inee. Ad 2um in-
stantia dicitur. quod si penit vniuoce accipiat. iste terminus
ciuis in conuertente et puerfio tunc bene conuertit sic. nul-
lus ciuis est femina nulla femina est ciuis. s. mas.

Dubius Alterius forte dubitaret aliquis d. mo. pbadu puer-
fione et. vltima. pbari per puerfionem particu-
laris affirmatiue. s. b. aliquod. a. e. b. sic. aliquod. a. e. b. g. aliquod. b. e.
a. q. non potest stare cum p. s. nullum. b. e. a. et si ita sit cum puerfio
particularis ostendat per puerfionem vltis negatiue erit ibi circula-
ris ostensio: et ideo per seipsos ostendat: quod est inconueniens. Et dicitur
quod non supponit puerfionem particularis affirmatiue ad ostendendum co-
uerfionem vltis negatiue: imo sine illa potest triplici explanari et
puerfio. vno modo per expositiuum syllogismum sic. si negat ista co-
uerfio. nullum. b. e. a. g. nullum. a. e. b. demrat oppositum. s. aliquod
a. e. b. exponat. a. per aliquod sile. a. cui pueniat. b. et sit illud. c.
pote est dicere. b. sile. a. s. c. e. b. siue b. e. b. omifato eode
c. et b. e. a. g. a. e. b. que s. lras est dicitur. quod nullum. b. sit. a. et ita
p. si erit va. Alio modo potest declarari per syllogismum in 4o p. et per b. p.
pnt. non de eode sil. va est affirmatiue et negatiue sic. si nullum. b. e. a. et
aliquod. a. e. b. ex hypothese g. aliquod. a. non e. a. q. d. circa p.
pnt. hypothese. g. si potest stare cum p. q. ex pone et. segit
maximu inconueniens vt negatiue eiusdem a se. 3o modo potest decla-
rari euidenter per hac maximam. sup. non potest negari ab eo quod

puerfio suo isse
riori. que cum
a. sit sup. ad
c. et de c. pdi-
cat. b. ex hy-
porthesi flim
erit negare
a. dici. b. vlt.
que cum c. sit
aliquod. a. et c.
sit. b. flz erit
p. s. nllz. b.
e. a. Consequenter
queter forte
dub. de co-
uerfioe vltis
affirmatiue d. iee.
hec enim. ois
ho est alb.

puerfio sic. g. quoddam albu est ho. q. est va et illa falsa. ois ho
est alb. et ita si vltima sic puerfio. Et dicitur quod vltis affirmatiue puer-
fio in particulari non tunc puerfio cum particulari: et ideo oppositum va-
na. Vltima non dicitur quod aliter est de puerfioe et de puerfioe
aliaz. alie enim puerfio cum suis puerfio: et ista non.

Conter dubitat de puerfioe particularis affirmatiue. vltima. n. Dubius
est instantia vt b. quoddam ignis est extinc. talis. n.
fmo vltis est et sua puerfio falsa est. s. quoddam extinctu est
ignis. Et dicitur quod iste fmo pte falsus est. quoddam ignis est ex-
tinct. vltima si est miru si ei. puerfio est ista vltis cu fmo est: s.
capit ipz sub b. sensu. quod pus fuit ignis et mo extinct. est.

Conter dubitabit aliquis d. particulari negatiue. vltima. n. q. Dubius
puerfio cum iste due vltis puerfio. nullum. b.
e. a. g. nullum. a. e. b. s. ad p. segit quoddam. b. n. e. a. ad 2um vo
quoddam. a. n. e. b. que iste due puerfio. quoddam. b. n. e. a. q. d.
da. a. n. e. b. Et dicitur quod si puerfio. et pbo s. pntis pec-
cat. n. n. q. d. segit ad ans legat ad pntis. vltima quis segit.
nullum. b. e. a. g. quoddam. b. n. e. a. et ad b. ans. nullum. b. e. a. fe-
q. quoddam. a. n. e. b. si tunc segit ideo ad b. pntis. quoddam. b. n. e. a.
et sicut dicitur est ecouerso de hac particulari. quoddam. a. n. e. b.

Conter dubitari potest de puerfioe i coi. cu. n. i. lequere Dubius
vtraq. alia triplici via ad pficiendum syllos ip-
sectos. s. puerfioe: expone: et reductioe ad ipole. qrit pp
qd docet pognitione soli puerfiois et non aliaz. duaz.
Et potest dici quod h. ro. e. q. expone est scibil. pbo per aliquod sci-
bile subiacens sensui. talis at per se manifesta est. et non ous de ea
habet doctrina. d. his. n. q. s. s. sui non sit idigem. doctriare
ductio at ad ipole sps siue modus est sylli simp. et an sylly
simp. determinari non habet: et ideo non determinat ea h. an sua doctri-
na. s. i. 2o determinabit: vbi determinat diuersos modos syl-
logici. ad. et hac rone de sola puerfioe pmitit doctrina.

Adhuc dub. que non determinat puerfionem pponere Dubius
sic fac Boe. i. h. n. vltima diminut. Az. Et
dicitur quod puerfio pponere ppe si est puerfio pp b. q. non manet
ide termini in puerfioe et puerfio. Et Az. dicitur in diffone sylly
ipsecti quod puerfio h. neccio per terminos manetes eode.
Et dicitur quod Az. ppe logit de puerfioe: et ideo non reputat
tale modum arguedi ee puerfione. Boe. at more suo qm
potest nomen puerfiois extedit vocas modum arg. puerfio.
nei q. alia repit reflexio. Vltima dicitur quod puerfio pponere
modus arguedi fundat sup. qda p. sideratione fm top.
per qua docet in d. dictoys arguere. p. pntias ecouerso.

Adhuc forte dubitat de puerfioe q. via artis est. no Dubius
enim est diffone nec diffone. que vltima quod erit at. s. n. e.
ex. cu. n. i. ferat sile ex sil. nec et idnetio vt pz. nec sylly
q. non habet duas. ppones: et tres terminos. g. entimem. s. s.
ptra. entimem habet tres terminos sicut sylly. puerfio

pba. co
uerfiois
vltis ne-
gatiue p
sylly ex
positioi
um.

Liber

aut tñ duos. Sed dōz q est entimema z bz tres termi
nos fm rōne sicut z aliqs. v.g. Nulla disciplina est stu
diosa. ois disciplina est studiosa. g nulla disciplina est
disciplina. dicit g q silr est de puerisōe. ¶ S3 tñc qñt
cū oē entimema pficiat per syllm qliter puerisōis bic
determinate reducunt in syllm. Et dicit q puerisio vlis
neg^u est entimema exis in po^o respectu sylli pmi scōe
figure p additionē mioris sic. Nullū. b. est. a. oē. a. est. a.
g nullū. a. est. b. dōm ē q puerisio vlis affir^u est entime
ma pole respectu pmi modi tertie figure p additionez
maioris sic. oē. b. est. b. oē. b. est. a. g aliqd. a. ē. b. cōuersio
autē pticularis affir^u est entimema pole respectu qñti
tertie p additionē maioris sic. oē. b. est. b. aliqd. b. est. a.
g aliqd. a. est. b. sic igit sūt puerisōes entimemata z per
dictos syllōs pficiunt. ¶ Sed 3. sylli ipsecti. f. sylli z z
tertie figure pficiunt p puerisōez: z puerisio si sit enti
mema pficit per syllm ipsectū vt iaz dōm est. g si puer
isio sit entimema z pficit p syllm ipsectū erit ibi circu
laris ipsectio z idē seipm pficiēs: sed b est incōueniēs.
quare incōueniēs est q puerisio sit entimema. ¶ Ad
huc puerisio vlis neg^u si sit entimema pficit sicut dōm
est p regulā. p^m syllm scōe figure. sed ille idē sylls est ip
sect^u z pficit per puerisōē vlis neg^u. qre puerisio vlis
neg^u p seipsaz pficiēs: s3 hoc est icōueniēs. g icōueniēs
est ponere q puerisōes sint entimemata. ¶ Si dicē
q puerisio sit entimema z illud pficit per syllm scōe et
tertie figure z e3. sylls scōe z tertie figure pficit p puer
isōē: qz tñ diuersa est hec z illa pfectio: iō nō seqt icō
ueniēs: puerisio enī cū sit entimema pficit p syllm q ad
necitātē. entimema enī de se nō bz necitātē sed a syllō.
sylls at pficit p puerisōē nō quo ad necitātē: sed q ad
euidētiā necitātis: z iō diuersimode pficit puerisio sylls
z pficit a syllō: z ita nō ē icōueniēs. ¶ S3 3. si sylls det
enti^u necitātē n nisi necitātē quā bz. qre sylls bz necita
tē. g eadē rōne si enti^u qd ē puerisio det syllō euidētiā
necit^u. b n p eē nisi det euidētiā quā bz. qre puerisio bz
pusse euidētiā necitātis. qre mltō forti^u necitātē: qz sic
sylls necitātē sic z puerisio z adhuc necitātis euidētiā.
cui^u opp^u dōm est in rñdēdo. ¶ Huic p^mauerūt aliq di
cere q puerisio nō est enti^u nec alia argumētatio nec ē
pbat aliqd. s3 sumit tñ: nō enī diuersum simplr dicūt.
nullū. b. ē. a. z nullū. a. est. b. s3 idē i situ trāsmutēt: z isti
dicūt q puerisio ē ppetas siue habilitas qdā terminōū
pūctoz p eē z si eē z istō vidēt vba Ap. sape cū dic q
ppō puerit^u in terminis. v3 enī attribuere puerisōē ter
minis p. b ē v3 p diffōnē sylli ipsecti cū dicit puerisio
nē necio hēri per sūptos terminos: nō aut p sūptas ppō
nes. b ē v3 Ap. sumere vltis finē scōe figure in gnōne
syllōz vniformiter de iē: sic pz ispiciēt. Et illud satis
subtilr dōm est. ¶ Si tñ placet aliā viā sustinere dōm:
q puerisio est entimema. z pōt rñderi ad rōnē in oppo^u
sic. cū dicit si puerisio facit euidētiā necitātis in syllō. g
bz penes se euidētiā necitātis ita q in ipsa sit enīden
s necitas. arg^u nō valet. nō enī oz q ois cā alic^u hēat pus
se formā cāti sic formā sui: s3 opz q hēat aliqd sube: mō
tñ excellētiori. v.g. sol cā caloris ē: si tñ bz calozē sic for
mā sui: s3 bz cū sic cā. f. effectie. silr suba cāt anis: n tñ oz
q hēat i se accūs sic sui forāz: s3 bz i se aliqd accūs pue
niēs mō tñ excellētiori. Sic silr dico d puerisōē z syllō
quīs. n. puerisio faciat euidētiā necitātis i syllō: n tñ se
qz q in se bz necitātē euidētē: s3 q aliqd pueniēs mō
tñ excellētiori qgd illud sit. ¶ Sed adhuc ptra istud
est oppō dissil^u is. postq enī entimema reducūt in syllm
ipsectū. z b p puerisōē alic^u ppōnis q per puerisōez
erit eadē pñi. z sic in illo syllō sic pfecto nō erit p aliū a

Primus

pmissis qd ē 3 diffōnē sylli simp^u. istō at pte pz in oi cō
uersiōe si in syllm reducāt: z sic adhuc vltia pfectio cō
uersiōis erit p puerisōē: z erit idē pus se. Et iō forte se
curi^u ē dicere q puerisio si sit arg^u. z tñc oz dicē sic pus
dōm ē q puerisio nihil pbat s3 sumit. qd tñ v3 difficile
sustinere. vel oz dicere q in puerisōē ē pñtia vni^u ad al
tez: n tñ arg^u. z tñc distiguedū ē d pñtia: q qdā ē i ter
minis q sūt tres fm rē z rōnē: ita q pñt pñtuitere duas
ppōnes: z vnā pñt diuersam a pmissis. b enī ē de neci
tate cuiuslibet argumēti: eo q oē arg^u ipsectū reduci
bile ē. s3 talis pñtia ē q facit arg^u. Alio^u ē pñtia q ē puer
isio vni^u cū altero vel poti^u eiudē cū seipso alterato: z
ista aliqñ sit i duob^u terminis. q nō faciūt sylls pfectū
hñtē duas ppōnes a pñt: z iō tal pñtia nō ē pñtia vi arg^u
s3 ei^u qd se bz aliq mō vt arg^u. talis at ē pñtia puerisōis.

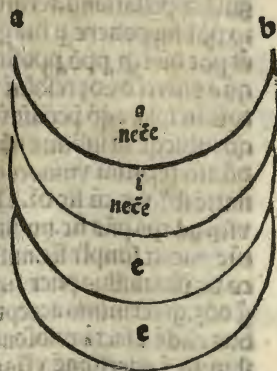
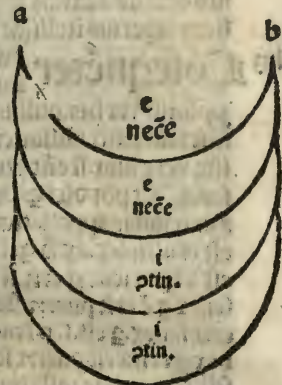
Edē autē mō se
hēbit z in neciōs
ppositōib^u. Nā
vltis qdē pñtiati
ua vlr pñtiati: affirmatiua
rñ vō vtraz pñtiati.

Nā si necē ē. a. nulli. b. iēē:
necē ē z. b. nulli. a. iēē. Si
enī alicui pñgit z. a. alicui
b. pñget. ¶ Si at ex neci
tate. a. oi vlr alicui. b. iēē. z
b. alicui. a. necē est iēē.

Nā si nō necē: nec. a. ali
cui. b. ex necitate inēit.

Particularis at negati
ua nō pñtiat pp eadē cāz
pp quā z supra dixim^u.

Postq determinauit
puerisōē ppō
nū nō de iēē hñtēdit dēclare
puerisōē ppōnū d mō z di
uidit i ptes duas. In p^o dter
minat puerisōē ppōnūz de
necio. In z^o cū dic^u In pñgē
tib^u vō. ppōnē de pñgēti ordo pz p b q puerisio ppō
nū de necio oīno sil^u is ē puerisio. ppōnū d iēē: sic at n ē
puerisio ppōnū d pñgēti: z iō pñt p^o puerisōē. ppōnū
d iēē dērmiat puerisōē ppōnū d necio. i p^o pte sic pce
dit. pñt narrat puerisōē ppōnū d necio dicēs: q oīo
silr puerit^u illis d iēē. vltis. n. neg^u puerit^u simp^u i ter
mis. vltis at affir^u pñtiati affir^u puerit^u i pñtiati
re affir^u. z b ē (Eodē at mō.) z^o qd narrat oñdit. z p
oñdit puerisōē vltis neg^u dicēs: qd seqt. si de necitate
nullū. b. ē. a. g d necitate nullū. a. ē. b. qz si n tñc opp^u pñ
stare. f. n d neci^u nll^u. a. ē. b. s3 b puerit^u isti. pñgit aliqd
a. ē. b. g pñgit aliqd. b. ē. a. b at dicit p^o hñtē. f. d neci
tate nullū. b. est. a. z b est. Nā si necē est. a.) Et nota q
nō loq^u bic Ap. de ppōnib^u negatiuis de mō siue sint
de necessario siue de cōtingenti que sunt negatiue mo
di: sed de illis que sunt negatiue ipsius eē. Et rō huius
est q ppositio negatiua modi necessitatis est fm rem
de pñgēti: vnde nō debet ei puerisio nisi puerisio pñ
gentis. v.g. nō necesse est eē. egpollet hñtē. pñgit non
eē. silr ppō negatiua modi pñgentis est fm rez de ne
cessario. verbi grā. nō pñgit eē. egpollet isti necesse est
nō

nō eē: r iō in B libro negative de mō pueri dicunt que sunt negative ipsi eē r nō ipsius modi. Scdō oñdit cō uersionē vlis affirmatiue r particularis affirmatiue si mul dicens: q legi. si neōio aliqd. b. est. a. g neōio aliqd a. est. b. qz si nō sit stabit oppo. i. nō neōio aliqd. a. ē. b. s3 bec puerit iſti. ptingit nllz. a. eē. b. r si ptingit nullū. a. eē. b. ptingit nullū. b. esse. a. qd nō pōt stare cū p̄mis. i. de neōitate oē. b. est. a. vel de neōitate aliqd. b. est. a. r b est (Si aut ex neōitate.) Tercio dicit q p̄icularis negati ua de necessario nō puerit ppter p̄dictā cāz in illis de inesse. r hoc est (Particularis vo.)

Dubius **Hic forte** dubitat p̄ de B q dicit ppōnes de ne cessario s̄l̄r pueri sicut ppōnes de iēē: qz cū ois ppō de neōio sit de ptingēti qz r neōiū dī p̄tin gere. ppōnes aut de ptingēti nō siml̄r puerunt sicut ppōnes de inēē. vī q ppōnes de neōio nō siml̄r puer tant sicut ppōnes de iēē. Et dōm q ppōnes de cō tingenti put necessariū dī ptingere s̄l̄r puerunt illis de inēē sed nō de ptingēti nato r iſinito: r ita sit oppō.

Dubius **Adhuc** dubitat de oñſiōe puerſionis vlis neg^{de} de neōio. supponit enī in ſua oñſiōe B arg^m. cō ringit aliqd. a. eē. b. g ptingit aliqd. b. eē. a. s3 bec puerſio cū sit ppōnis de ptingēti nōdū oñſa est: r ita vī pete re qd est in p̄n. pbat enī per ignotum. Ad B diceret aliqs q ibi accipit ptingēs fm q neōiū dī ptingere: r ita nō supponit puerſionē ppōnis de neōio fm rez. S3 iſtud nō vitat incōueniēs. si enī ita sit tūc supponit cō uersionē p̄icularis affirmatiue de neōio vī ei egpollēs r talis puerſio nōdū oñſa est. qre adhuc pbat per igno tum r petit qd est in p̄n. Propterea pōt dici q Az. sic arguēdo. ptingit aliqd. a. eē. b. g ptingit aliqd. b. eē. a. nō intēdit argumētari per vītutē puerſionis ppōnis de ptingēti. imo intēdit. i. q suppleat: cū ptingēs sit aliqd a. eē. b. ponat in eē r nihil ſequit incōueniēs. r si ponat in eē sic. aliqd. a. est. b. pueretur g aliqd. b. est. a. r B nō pōt stare cū p̄ma. i. neōio nullū. b. est. a. sic intendit Az. q per pōnē ptingētis in eē ostendat ppō: ex quo ex tali pōne nullū ſeqt icōueniēs. Aliter etiā pōt dici ſatis cōpetenter q nō intēdit ibi Az. ſacere puerſionē ppō nis de ptingēti: imo intēdit ſic argumētari. si añs est cō tingēs vel poſe. g r p̄is. iſte aut due ppōnes. aliqd. a. est b. r aliqd. b. ē. a. ſūt pueribiles r ſibi inuicē p̄ntes. qñ g ſic argumētat aliqd. a. ptingit eē. b. g aliqd. b. ptingit eē. a. itēdit cū B añs. aliqd. a. ē. b. ſit ptingēs r poſe q B p̄is ali qd. b. ē. a. ſit ptingēs r poſe: r ita p̄s q n̄ pcedit ex ignotis.

Dubius **Adhuc** dubitabit aliqs de oñſiōe puerſiōis affir matiuarū ppōnū. ibi enī supponit B arg^m ptingit nullū. a. esse. b. g ptingit nullū. b. esse. a. r ita sup ponit puerſionē ppōnis de ptingēti que adhuc ignota est r petit qd est in principio. Et dōm est ad iſtud ſi cut dictum est ad proximam oppoſitionē p̄cedentes.

Dubius **Alterius** forte dubitaret aliqs. vī. n. eē iſtātia p̄ puerſionē vlis affir^m de neōio in h̄s p̄ pōnib⁹. De grāmaticū de neōitate est hō. oē ſanū vī vī gilās de neōitate est aīal. qz cū iſte acceptē ſint tāq̄ ve re eaz puerſe ſūt falſe. Ad B pōt dici q ipedit puer ſio p diuerſaz acceptiōne ppōnū ex pte ſubtri r p̄dicati cū enī dī. oē grāmaticū de neōitate ē hō. iſte terminus grāmaticū ſtat p ſupp^o. ſi enī ſtaret p q̄litate ſignata p nomē eēt ppō falſa. cū aut dī. oē. aliqs hō de neōitate ē grāmatic⁹. accipit iſte termin⁹ grāmatic⁹ p q̄litate ſola talis enī ē nā abstractorū q cū ſubiciunt ſtāt p ſuppo ſitis: cū āt p̄dicant ſtāt p q̄litate r forma. r bec diuerſa acceptiō hui⁹ termini grāmaticū ex pte ſubtri r ex pte p̄ dicati p̄hibet puerſionē. ſl̄r dōm est in alijs ppōnib⁹

quas assignat ad instantiā. Alr et dici pōt ſatis pba bilr. i. q h̄s ppōnes ſubicientes nomē accētis nō ſunt pſe de neōio s3 per accētis tr̄r. ppō enī pſe de neōio exi git ſubm eē pſe aliqd ipſi⁹ p̄dicati: cū aut dī. oē grāma ticū de neōitate est hō ipm ſubm nō est aliqd pſe ipſi⁹ p̄dicati: s3 qz grāmaticū nō ſepat ab eo qd ē aliqd ipſi⁹ boīs: iō pcedit eē neōia: s3 q ſic est de neōio per accētis ē de neōio. qñ g Az. docet puertere ppōnes de neōio ſo lū docet puertere ppōnes de neōio per ſe. iſtātia aut facta est in propoſitionib⁹ que ſunt per accidens de ne cessario: r ſic pereunt omnes iſtāntie.

I ptingētib⁹ qm̄ mltiplr dī ptingere. nā r neōiū r nō neōiū r poſe ptinge re dicim⁹. In affirmatiuis qdēz ſl̄r ſe h̄s fm puerſionē in oib⁹. Nā ſi. a. alicui. b. vī oī ptingit r. b. alicui. a. ptinget. Si enī nulli nec. a. vlli. b. oſtēſuz est aut hoc p̄r⁹.

In hac pte d̄terminat puerſionē ppōnū de ptingēti r diuidit in duas ptes. In p̄ d̄terminat hāc puerſionē totā. In 2^a cū dīc⁹ Nūc āt nobis tr̄r. r remo uet qdā dubitationē iuxta p̄dcā icidētē. in p̄ ſic. p p̄ oī ſtinguit modos r acceptiōes ptingētis dicēs q neōiū dī ptingere r nō neōiū ſl̄r r poſe. p p̄m itelligit ptingēs qd ē neōiū. p 2^m ptingēs natū r iſinitū. qz vtrūqz ē nō neōiū p 3^m ptingēs fm gen⁹ qd est cōe ad neōiū r nō neōiū. r B est (In ptingētib⁹.) 2^a d̄terminat puerſionē ppōnū de ptingēti in his acceptiōib⁹: r diuidit in duas. in p̄ d̄eter miat puerſionē affir^m de ptingēti. in 2^a cū dīc⁹ In nega tiuis āt. d̄terminat puerſionē neg^m: r q ſitis est cō uerſio affirmatiuarū de ptingēti puerſiōi ppōnū de iēē r de neōio: cū tr̄r nō ſit ita de ppōnib⁹ neg^m de ptingēti: iō p̄s ordo. dīcigit q ppō affir^m de ptingēti ſiue ſit vlis ſiue p̄icularis ſl̄r puerit p̄dictis ppōnib⁹. i. de inēē r de neōio i h̄s acceptiōe ptingētis. r B oñdit dicēs q ſi cō tigit oē. b. eē. a. ptingit aliqd. a. eē. b. qz ſi nō opp^m ſtabit. ſ. nō ptingit aliqd. a. eē. b. s3 ſi nō ptingit aliqd. a. eē. b. n̄ p̄i git aliqd. b. eē. a. r B n̄ pōt stare cū p̄ozi: r dīc hāc p̄ntiā eē p̄us oñſaz. r B ē (In affir^m.) r legēda est ſi ſic p̄is re⁹ pcedētis ſic p̄s. Ad euidentia āt vltime puerſiōis quā dīc eē oñſaz nōn^m. q ſi accipiat ptingēs p neōio tūc iſta puerſio ptingētis. oē. b. vī aliqd. b. ptingit eē. a. g aliqd a. ptingit eē. b. ē idē puerſiōi ppōnis affir^m de neōio. r cū dīc. dato oppoſito nō ptingit aliqd. a. eē. b. g nō ptingit ali qd. b. eē. a. idē ē ac ſi diceret: nō neē ē aliqd. a. eē. b. g nō neē est aliqd. b. eē. a. r ſit h̄ puerſio r p̄ntia nō rōne p̄ poſitionū de ptingēti: s3 ppōnū de inēē. iſte enī est ſen ſus. cū añs ſit ptingēs r poſe: r p̄is erit ptingēs r poſe: r iſtud dōm ē p̄us in oñſiōe affirmatiui de neōio: r iō dīc iſtud p̄us eē oñſuz. Si āt accipiat ptingēs p poſi tūc pla na ē puerſio. r cū dīc. nō ptingit aliqd. a. eē. b. g nō ptingit aliqd. b. eē. a. Idē ē ac ſi diceret. neē est nullū. a. eē. b. g neē ē nullū. b. eē. a. r iſtud oñſuz est p̄us in oñſiōe vlis neg^m de neōio: r iō dīc illd p̄us eē oñſuz. Si āt accipiat ptingēs p nō neōio r B ē p ptingēti qd p̄t eē r nō eē cuius modi ē ptingēs natū r iſinitū: tūc cū tali ptingēti oppo nat tā neōiū q̄ ipol⁹: opp^m p̄nis. n̄ ptingit aliqd. a. eē. b. p̄t eē vā duplici d̄ cā. i. vī qz neē ē oē. a. eē. b. vī qz neē est nullū. a. eē. b. qz vna est vlis affir^m de neōio. r alia vlis neg^m de neōio r vtriuſqz puerſio p̄us oñſa ē. vī ſi acci piat n̄ ptingēs p neōio vī p ipol⁹: p̄s qd ſeqt: nō ptingit ali qd. b. eē. a. r B ē p̄us oñſuz est. p̄s igit q quociūqz nō ac cipiat ptingēs oib⁹ modis ē māiſeſta p̄ozi p̄ntia nō p̄tin git aliqd. a. eē. b. g nō ptingit aliqd. b. eē. a. r ſic p̄s qd dīc.

Liber

In negatiuis *ho* nō sūt. Sed quēcūq; q̄des
p̄tingere in eo q̄ ex necessitate nō insunt: vel ex
eo q̄ nō ex necessitate insunt sūt. vt si q̄s dicat cō
tingere boies nō eē equū: aut album nulli tuni
ce iēē: boz qdē hoc ex necessitate nō iest: illud
ho nō necesse ē iēē: z sūt p̄uertit̄ ppō. Nam si
cōtingit nulli boi equū esse boiem p̄tingit nul
li equo iēē. Et si albū cōtingit nulli tunice iēē
z tunica p̄tingit nulli albo. Si eni alicui necē:
z albū tunice alicui ex necitate ierit: b̄ eni ostē
sum est prius. Sūt z in p̄ticulari negatiua.

Cōsequēter determinat p̄uersionē ppōnū de p̄tingēti
negatiua: z p̄cedit sic. p̄ dicit q̄ nō sūt se h̄nt p̄z p̄uer
sionē illis de iēē z de necio. z b̄ est (In negatiuis vō.)
z^o ostēdit q̄ sūt se h̄nt z que dissimilr: z diuidit in duas.
In p̄^o ostēdit q̄ negatiue de p̄tingēti sūt se h̄nt negati
uis z de iēē z de necio. In z^o cū dicit (Quicūq; vō vt in
plurib⁹). ostēdit q̄ dissimilr se h̄nt illis. p̄^o i duas. In p̄^o
ostēdit itentū de v̄līb⁹ negatiuis. In p̄^o sic p̄cedit. p̄^o di
cit q̄ v̄les negatiue de p̄tingēti in q̄b⁹ accipit̄ p̄tingere
nō iēē in eo q̄ ex necessitate nō insunt p̄dicata: vel nō ex
necitate insunt. sūt p̄uertunt sic v̄les negatiue de iēē z
de necio. z b̄ est (Sed q̄cūq; qdē.) Sed nō q̄ in p̄ isto
rū accipit̄ p̄tingēs pro necio. In z^o aut pro possibili. v̄l
in z^o accipit̄ p̄tingēs s̄m gen⁹ qd vocat̄ p̄tingēs cōe si
ue alterū vel ad v̄rūlibet. z^o declarat istud p̄ exēpla. z
p̄cedit sic. p̄ ponit exēpla dicēs: q̄ hec ppō p̄uertit̄. p̄
git nullū boies eē equū. z b̄. p̄git nullā tunicā eē albā.
z p̄ istarū est de p̄tingēti qd dī p̄tingere ex eo q̄ de neci
tate nō iest. z^o vō de p̄tingēti: qd dī p̄tingere in eo q̄ nō
ex necessitate iest: sic per se p̄z. Necesse enī est nullū boies
eē equū. z nō necē est oēm tunicā esse albā. z b̄ est (Ut
si q̄s.) z^o hec exēpla p̄uertit̄. z p̄^o p̄^o dicēs: q̄ sequit̄ si cō
tingit nullū boiem eē equū. ḡ p̄tingit nullū equū eē ho
minē. z nō p̄bat istā p̄uersionē: eo q̄ m̄ifesta ē p̄ p̄bita
idē enī est de hac p̄uersionē z de p̄uersionē v̄lis negatiue
de necio. eo q̄ ponit̄ ibi p̄tingēs pro necio. z b̄ est (Nā
si p̄tingit.) Scdō p̄uertit̄ z^o exēplū dicēs q̄ segt̄. si cō
tingit nullā tunicā eē albā. ḡ p̄tingit nullū albū eē tuni
cā. qz si nō. ḡ necesse est aliqd albū eē tunicā: que p̄uer
tibilis est in hac: aliqd tunicā eē albā ē necē. z b̄ nō p̄or
stare cū p̄^o s. cū hac. p̄tingit nullā tunicā eē albā. z b̄ est
(Et si albū p̄tingit zē.) Cōsequēter dicit q̄ p̄ticulari
negatiua de p̄tingēti accepto sic nūc acceptū ē i v̄līb⁹
negatiuis sūt se h̄z sic p̄ticularis negatiua de iēē z de
necessario. s. q̄ ipsa nō p̄uertit̄ sicut p̄z in his terminis.
bō est aīal. z hoc est (Similiter aut z in negatiuis.)

Quēcūq; vō vt in plurib⁹ z in eo q̄ nata sūt
dicunt̄ p̄tingere quēadmodū determinauim⁹ cō
tingēs. nō sūt se h̄bit z in p̄uatiuis p̄uersio
nibus. Sed v̄lis qdē p̄uatiua ppō nō p̄uertit̄
tur. p̄ticularis vō p̄uertit̄. Hoc autem erit ma
nifestum q̄n de contingenti dicitur.

Cōsequēter ostēdit q̄ negatiue de p̄tingēti dissimilr se
h̄nt illis de iēē z de necio s̄m p̄uersionē dicēs q̄ negati
ue de p̄tingēti nato vel de p̄tingēti ifinito: q̄ idifferēter
se h̄z ad plures p̄tes: nō sūt p̄uertunt̄ alijs: qz v̄lis nega
tiua de tali p̄tingēti nō p̄uertit̄ in terminis. p̄ticularis
aut neg^{ua} p̄uertit̄: sic mani^m erit p̄ determinata in cap de
p̄tingēti. cū tñ ecōtrario se h̄eat p̄uersio in alijs p̄babi

Primus

tis. z b̄ est (Quēcūq; vō vt in plurib⁹). i. in plurib⁹ p̄tib⁹ s̄ di
ctionis idifferēter: z sic p̄tingit illud qd est vere ifinitū
v̄l vere ad v̄rūlibet. p̄ b̄ at qd dīc (Quēadmodū d̄ter
minauim⁹ p̄tingēs) signat q̄ istud p̄tingēs p̄tinebat in
distōne p̄tis sup̄ facta z b̄ vez ē. p̄tinebat enī sub nō
necio si at sit ibi quēadmodū determinabim⁹ tūc signat
distōne p̄tis nō necy quā faciet in cap de p̄tingēti per
ifinitū z natū. Nota ē q̄ v̄lis neg^{ua} de p̄tingēti nato v̄l
ifinito nō p̄uertit̄ simplr in terminis in eadē acceptio
ne p̄tingētis: qz tūc p̄uertere v̄lis affirm^{ua} simplr z v̄l
qd eē icōueniēs. z p̄bat: qz si p̄tingit oē. b. eē. a. p̄tingit
nullū. b. eē. a. b̄ ostēdet inferi^o z ex hypothesi. si nullū. b.
p̄tingit eē. a. nullū. a. p̄tingit eē. b. z si p̄tingit nullū. a. eē
b. p̄tingit oē. a. eē. b. sic iferi^o ostēdet. ḡ a p̄^o ad v̄līmū. si
p̄tingit oē. b. esse. a. p̄tingit oē. a. esse. b. b̄ aut est incōue
niēs: iō nō p̄uertit̄ v̄lis negatiua de tali p̄tingēti: p̄ticulari
aut negatiua de eodē p̄tingēti p̄uertit̄ in terminis:
qz ipsa est p̄uertibilis per oppositas q̄litates cū p̄ticulari
affirm^{ua} que p̄uertit̄ simplr in terminis sicut patere p̄t
inspicienti s̄m dictū modū de v̄niuersali negatiua.

Nunc aut tñ sit nobis cuz his que dicta sunt
manifestus: qm̄ cōtingere nulli aut alicui non
iēē affirmatiua h̄z figuram: naz p̄tingit z est
similr ordinantis. Est aut qbuscūq; adiacēs
predicatis affirmationē semper facit z omni
no: vt est non bonum: est non album: vel sim
pliciter est non hoc. Ostendetur autē z hoc
per sequentia. Secundum conuersiones autē
similiter se habebunt cum alijs.

Cōsequēter remouet qdā dubitationē. qz enī in p̄ce
dentib⁹ semp vocauit̄ ppōnes modales negatiuas: que
sunt tñ neg^{ua} ipsi^o eē z nō ipsi^o modi: ne putet alijs q̄
tales sint vere neg^{ua} ostēdit q̄ nō p̄ hac rōne. Sūt se h̄z
eē in ppōnib⁹ de iēē z p̄tingere in illis de p̄tingēti: s̄z eē
affirmato appposito in ppōnib⁹ de iēē sit affirmatio. ḡ
p̄tingere affirmato in ppōnib⁹ de p̄tingēti erit in illis
affirmatio: z ita cū in ppōnib⁹ de p̄tingēti pus habitis
affirmet̄ p̄tingere: p̄z q̄ ipse s̄m formā z spēs affirm^{ua} sūt.
Dui^o rōnis p̄^o ponit̄ p̄nē. z b̄ est (Nūc aut nobis tñ.)
z^o maiore. z b̄ est (Nā p̄tingit.) z^o miore z declarationē
ponit̄. z b̄ est (Est at qbuscūq; z) Declarat ḡ miore p̄ exē
pla dicēs q̄ hec est affirm^{ua}. est nō albū: est nō iustu: q̄uis
apponat̄ neg^{ua}. eo q̄ affirmat̄ ibi esse z v̄l addito q̄cūq;
vō ifinito adhuc nihilomin⁹ erit affirmatio. z b̄ ostēdet
in v̄ltimo cap p̄m̄i hui⁹ libri. vbi ostēdet q̄ hec ē affirm^{ua}.
est nō alb⁹ hō. z nō est negō hō. est alb⁹ hō. neq; idē isti:
nō est alb⁹ hō. z b̄ est (Ut est nō bonū.) que aut tetigit
de ppōnib⁹ de p̄di^o ifinito z nō exēplificauit̄ sup̄ de
talib⁹ dicit q̄ syls ē p̄uersio in illis de p̄di^o finito z de
illis de p̄di^o ifinito. z b̄ est (Scdō p̄uersiones.) Dubi
taret forte alijs p̄ circa distōne p̄tingētis. v̄l enī nulla eē
p̄ hac rōne neciū z n̄ neciū sūt d̄dictoria: s̄z iter d̄dicto
ria nihil ē mediū qd p̄z p̄ distōne eoz datā ab A. z. i. po
steriorib⁹. q̄re iter neciū z nō neciū nihil ē mediū. suffi
cit ḡ dicere q̄ neciū z nō neciū dī p̄tingere. z qd addit̄
pole in diuisionē supfluit. (Adhuc idē n̄ diuidit̄ scipz
s̄z pole z p̄tingēs idē sunt q̄re pole nō cadit in diuisionē
p̄tingētis. (Adhuc v̄le nō diuidit̄ p̄ticularē: s̄z pole
ē v̄le ad neciū z n̄ neciū. p̄seḡ enī v̄rūq; ḡ n̄ dīz cade
re i diuisionē circa neciū z nō neciū. (Et dōz q̄ hec di
uisio est p̄tingētis p̄ modos z acceptiōes diuersas: z in
tendit̄ per hāc diuisionē dicere q̄ vna est acceptio p̄tin
gentis

gētis in cōi sūt gen^o quē signat p pole. r q due sūt spā,
les acceptiōes eiusdē sub gnālī acceptiōe p tēre: quas
Ad p^m designat per neūiū r nō neūiū. ¶ **Ad p^m** q dōm q lz
inter necessariū r nō neūiū nō cadat mediū ptingēs f3
spālē acceptiōe: cadit tñ mediū fm acceptiōe gnālē.
id enī qd est ptingens: aut est necessariū aut nō necessa
rium. modus tñ accipiendi ptingens est aliū ab his. f.
Ad z^m modis accipiendi ptingens fm genus. ¶ **Ad z^m** dōz q
idem nō diuidit seipsum: nec ponit in diuisione cōtin
gentis possibile tanq vnū membrū spālē ptingentis: f3
ad signandū vnū modū ptingentis. f. modū accipiendi
ipm in cōi fm genus. ¶ **Ad z^m** dōm q vlt r pticulare
id qd sunt non diuidunt ptra se: tñ sub rōne vltis r sub
rōne pticularis bene pnt adinuicē diuidi r debent: r sic
cadit possibile b in diuisione ptingētis ptra necessariū
r nō necessariū: pmo modo nō. ¶ **Adhuc** dubitat qūo
necessariū dicit ptingere. ¶ **Et** dōm q sequit si neces
se est esse ptingit esse. qz si nō oppositam pōt stare. f. nō
ptingit esse que puerit. isti necesse est nō esse. que non
pōt stare cū pma. ¶ **Adhuc** si necesse est non esse ptingit
nō esse: qz si nō: stabit oppositū. f. nō ptingit nō esse.
que cōuertit isti necesse est eē. r hec est impossibilis
pme. sic ergo dicit necessariū contingere: qz ad necesse
esse sequit cōtingere esse: r ad necesse nō esse ptingere
nō esse. ¶ **Sed** super hoc dubitat: sicut ostēdet inferi^o
sequit: si ptingit eē ptingit nō esse: r si ptingit nō eē nō
necesse est esse. qre si sequit. si necesse est esse: ergo ptingit
esse. sequit. si necesse est eē nō necesse est esse: qd est
incōueniens. ¶ **Adhuc** sequit. si ptingit nō eē ptingit
esse. r si ptingit esse nō necesse est nō esse. qre si sequit.
necesse est nō esse q ptingit nō esse. sequit. si necesse est
nō esse nō necesse est nō esse: qd est incōueniens. ¶ **Et**
dōm q **Az.** inferi^o ostēdit istā pntiā: si ptingit esse con
tingit nō esse. nō de quocūq ptingenti: sed de ptingen
ti nō necessario: qd pōt esse r nō esse: r dicit cōtingens
natū vel infinitū. qñ aut sic argumentat. necesse est eē
ergo ptingit esse. vel necesse est nō esse: ergo ptingit nō
esse. nō accipiat cōtingens pro tali cōtingenti: sed pro
cōtingenti cōi: qd est possibile: vel pro cōtingenti qd
est necariū: r ita p3 pntiā in vtroq3 argumēto opposito.
Adhuc forte dubitaret aliq3: nā cū nō necessariū
dicat ptingere. impole autē est nō necessaria
riū. g ipole dicit ptingere. ¶ **Et** dōm q nō vater argu
mentū. si nō neūiū dicit ptingere. g istud nō neūiū qd
est ipole. mltā enī pnt stare cū pntē que nō sūt nece sta
re cū ante r tēptm f3 pnt. ¶ **Vel** pōt dici q ipole dī
ptingere: ita tñ q ipole eē dicat ptingere nō eē. r ipole nō
eē dicat ptingere eē: r sic nō est icōueniēs qd pcludit. p3
igit ex pdictis q neūiū ptingere dicit: ita q necesse eē
ptingere esse: r necesse nō esse ptingere nō esse: r nō ne
cessariū ē ptingere: dicit q ptingēs natū r infinitū di
cit ptingere: quoz vtrūq3 est nō neūiū. de possibili aut
p3 q possibile esse dicit ptingere esse: r possibile nō esse
ptingere nō eē: quia possibile r ptingēs cōiter psequi
tur in oib^o. ¶ **Conter** forte dubitaret aliq3 de puerfio
ne affirmatiuarū de ptingēti r mīfesta est pbatio cō
uerfionis in p^o r in vltima acceptiōe ptingentis pdicta
in expōne lre. ¶ **Sed** dubitari pōt qūter pbat pbat
puerfio in scōa acceptiōe ptingentis. sed adhuc manife
sta est pbatio puerfionis vltis affirmatiue in illa sicut si
ptingat oē. b. esse. a. cōtingit aliq. a. eē. b. qz si nō: stabit
oppositū. f. nō ptingit aliq. a. eē. b. hec aut pōt eē vera
duplr. f. vel qz nullū. a. necesse est eē. b. vel qz necesse est
oē. a. esse. b. si pmo mō: arguat sic. necesse est nullū. a. eē
b. ergo necesse est nullum. b. esse. a. sed hoc nō pōt stare
cū pmo. si secūdo mō arguat sic. necesse est oē. a. esse. b.

ergo necesse est aliq. b. esse. a. r b nō pōt stare cū p^o. f.
cū hac. ptingit oē. b. eē. a. sic nec cū hac. ptingit nullum
b. esse. a. que ei puerit sicut iferi^o patebit. sic g p3 puer
fio vltis affirm^o de ptingenti pro nō neūiū. f. dubitatio
est de pbatone puerfionis pticularis affirm^o de tali cō
tingenti. puerit enī sic. ptingit aliq. b. eē. a. g ptingit
aliq. a. esse. b. dico q oppositum pōt stare. f. nō ptingit
aliq. a. esse. b. r b nō pbat eā: q necesse sit. a. esse. b. sed
qz necesse est oē. a. esse. b. g necesse est aliq. b. esse. a. nō
vlt esse icōueniēs. hec. n. nō videt repugnare p^o cū vtra
qz sit pticularis affirm^o. ¶ **Adhuc** vlt eē instātia p puer
fione tā vltis affirm^o q pticularis affirm^o de eodē ptingēti
sic. ptingit oēs hoiez eē musicū: qz ptingit r nullū: ptingit
ē aliq. hoiez eē musicū: qz aliq. nō: f3 iste puerit n
pnt in eadē acceptiōe ptingētis. hec. n. ē puerfio eay: pnt
git aliq. musicū eē hoiez: r nō est de ptingēti p nō ne
cessario. qz nece est oē musicū eē hoiem. ¶ **Ad b** dicit
aliq q ptingēs p nō neūiū nō puerit in eadē acceptio
ne ptingētis: f3 puerit in ptingēs cōe: qd dī pole: sic p
in expōis tā pōstis ad instātia: r istud vlt p modū que
ponit **Az.** ad pbatū puerfione affirmatiuarū. qz enī nō
sit puerfio sp in eodē sensu ptingētis: sp tñ r vlt sequit
ptingēs p pōl: iō ondit tale ptingēs. f. p pōl seq in cō
uerfio: sic p3 expōis ex lra sua. alr enim descēdisset in
sua pbatōe ad ptingēs in oi acceptiōe. ¶ **Sed** tūc du
bitat. cū negatiue ppōnes de ptingēti pro nō neūiū dī
co vltis: r si nō puerant in eadem acceptiōe ptingētis
puerant tñ vlt in ptingēs cōe qd dicit pole: r dictū
est tā q penit^o filr se hnt affirm^o de eodem cōtingenti.
Querit igit qre **Az.** sepat puerfione negatiuarū
de ptingēti p nō neūiū a puerfioe aliaz ne
gatiuarū: dicēdo q neg^o de ptingēti nō neūiū nō puer
tunt: cū tñ nihil tale dicat de affirmatiuis de eodē pting
ēti. eadē enī rōne dicit b dīrmiasse de affirmatis qz
de negatiuis cū filr se hēant. ¶ **Adhuc** nos videm^o ali
q3 ppōnes de ptingēti p nō neūiū affirm^o puerit i eadē
acceptiōe ptingētis. v. g. ptingit oēs hoiez eē albū: vel ali
quē hoiez eē albū. g ptingit aliq. albū eē hoiez. h est cō
uerfio de ptingēti ad vtrūlibet: sic r ppō q puerit. g nō
vlt vez est q ppōnes affirm^o r de ptingēti nō neūiū nō
pnt puerit in eadem acceptiōe ptingētis. ¶ **P.** puto q
dōz sit q ppō de ptingēti nō neūiū. absolute loquendo
puerit in eadē acceptiōe ptingētis. f3 ptingēs nō neūiū
diuidit p natū r infinitū: f3 **Az.** nō dīdat ea b: f3 loqur
de eis in rōne cōi cōprehēdēdo ea p nō neūiū: ptingēs
āt nō neūiū qd est infinitū vere vlt ad vtrūlibet vlt puer
ti p sp in eadē acceptiōe ptingētis. r p3 p ex^o p pō dī
cū. r dico ptingēs infinitū vlt qd eqlr penit^o se bz ad eē
r nō eē: ptingēs āt nō neūiū: qd est natū nō puerit nisi
in ptingēs cōe qd est pole: r p3 ex^o p instātia iupl^o pōl
tā in opponēdo: r rō hui^o est q ptingēs natū bz cām ad
ipm ordinatā: q tñ ipediri pōt: vñ cū pdicat aliq. acci
dēs sic natū d subto idifferēter se bz ad eē r nō eē. qz cā
et pōt ipediri: vt cū dī. ptingit hoiez musicū eē: hō enī
bz pō^o nālē vt music^o sit: vñ magis se bz ad b vlt music^o
e^o sit ad opp^o de sui nā: tale āt ptingēs qd bz cāz ordiatū
dīrmiat sibi subz. vñ tale acci. f. natū cū subyicit suo
subto: tñ ad eē se bz: vt cū dico ptingit musicū eē hoiem
p3 igit q ptingēs natū nō puerit vlt in ptingēs eiusdē
acceptiōis. signū ē ad b ē q ptingēs natū cū puerit p
oppositas qūitates nō puerit nisi i ptingēs cōe. ptingēs āt
i infinitū cū puerit ponit i eadē acceptiōe sic dīrmia
tur iferi^o i cap de ptingēti. p3 igit q ptingēs nō neūiū puer
it in eadē acceptiōe ptingētis absolute loqndo. n tñ in
oi mō ei^o: f3 ip3 f3 q est ad vtrūlibet vlt r infinitū sic cō
uerit. ptingēs vō natū nō. r ppea dīcedebat **Az.** ad p

Dubius

Liber

bādū puerſione affirmatiuaz ⁊ ſpālīb⁹ acceptionib⁹ pū
gētis: ſz in cōi tāq̄ oñdēs vlr leg ptingēs cōe p polt: ve
rūtū B nō ſolū irēdit oñdē: ſz puerſione in oī acceptione:
⁊ adhuc ſatis ſufficit ſua pbatio: ſic pſ ⁊ exponēdo lraz.

Dubius Sed tunc forte dubitabit vltari aliquis si p̄tigēs natus i
affirmatiuis nō p̄uertit i n p̄tigēs natus: s; i n p̄tin
gēs cōc: cū s̄litr sit i negatiuis de eodē p̄tigēti: q̄re nō dīc
i n affirmatis ip̄s dissilr p̄uertit i alyis sic dīc i negatis. Et
puro q̄ B̄ sit: q; nō sepat B̄ p̄tigēs natū a p̄tigēti i finito:
s; p̄fuse logi de eis cōprehēdēdo vtrūq; p̄ nō nēcūis: si
enī descēdisset i p̄tigēti nō nēcūo distiguēs modos ei⁹ p̄
natū ⁊ i finitū: ⁊ determinasset sepati p̄uersiōes nati ⁊ i fi
niti tāq; diuersarū acceptionū p̄tigētis: sic determinat cō
uersiōes p̄tigētis nēcū ⁊ nō nēcū: tūc dixisset p̄tigēs na
tū dissilr se h̄re s; p̄uersiōnē alyis modis p̄tigētū. ¶ Et
s̄litr cū B̄ sciēdū q̄ neg⁹ de p̄tigēti n̄ nec⁹ p̄ neutro mō ei⁹
p̄uertit i eodē s̄sū p̄tigēti. q; vtrūq; p̄ poli: ⁊ nō i se sic
dīferi⁹: ⁊ iō sepat i ip̄s ab alyis: s; affir^m de p̄tingēti nō
nēcūo p̄tiz p̄uertit i eodē s̄sū p̄tigētis: ⁊ p̄tiz nō. ⁊ iō nō
sepat ei⁹ p̄uersiōnē ab alyis affir^m: q; suffic q̄ s̄litr p̄uer
tat alyis affirmatis q̄nū ad aliqd sine eo qd absolute lo
q̄r hic de p̄tigēti tali nō distiguēdo ip̄m p̄ modos ei⁹.

Dubius Sed tunc dubitat. qre *Ap.* nō distinguit h natū ab infini-
to: s; puse vti eis: t dico q est: qz h determinat
puersionē i termis. ipe at nō idiget vti i sequētib; puer-
sione i termis ptingētis nati t infiniti sepati ad sylloz pfe-
ctionē: sic pz iferi^{us} aspiciēdo syllos de ptingēti: t iō h nō
distinguit ptingēs natū ab infinito vt sepatis determinet de
eaz puersionē. Ex his g pz q ptingēs natū t infinitū silt se
hnt i neg^{us} qm ad puersionē i termis. vtrūqz enī puer-
tit i ptingēs cōe t nō i seipz: t q i affir^{us} dissilt se hnt: qz
ibi puertit ptingēs infinitū i seipz: s; ptingēs natū i ptingēs
cōe: qz ip tñ māct vey q ptingēs nō neēiū puertit i eadē
acceptiōe ptingētis absolute loquēdo: nec pls signat tex.
Ap. ex his igr pz nūso ad istatā factā p puersionē affir-
matiaz de nō neēiō. ¶ Ad B at qd obm ē de pbōne cō-
uersiōis eaz dōz q vltio puertia. s. neēe est aliqd. b. eē. a.
nō pōt stare cū p^a. s. ptingit aliqd. b. eē. a. qūis vtraqz sit
pti^{us} affir^{us}. i neēys. n. idē ē dicē pti^{us} eē verā t vlem t
e; pp neēiaz bitudinē termioz. ppōnes. n. neēie redu-
cūt ad aliqūē modū liberēdi p se s; q dixim^{us} ex itētiōe
Ap. i p post^{us}. sola p se liberētia sūt neēia. vñ idē fm rē ē
dicē istā ppōnē pti^{us}. neēe est aliqd. b. eē. a. stare cū p^a: t
dicē hāc vlem stare cū ea. s. neēe ē oē. b. eē. a. s; h vlis nō
pōt stare cū p^a. s. hac. ptingit aliqd. b. eē. a. sic nec cū ista pti
git aliqd. b. nō eē. a. q ei puertit: t ita pz q ista. pbō suffi-
cit ad. pbādū tā vlez q pti^{us} affirmatiuā de ptingēti nō
neēiō puertit absolute loquendo. pz ēt q pbō *Ap.* qūis
brevis sit: oñdit puersionē eē in oī acceptiōe ptingētis.

Dubius **Conter** forte dubitat de pueritōe negatiuā de pueri
gēti. 7 p^o de h^o q^o dīc^o ptingē nō esse eo q^o ex
necitate nō iēē: 7 eo q^o nō ex necitate iēst: silt^r pueritⁱ i ne
gatis de iēē 7 de necio. s. n. ita sic silt^r ptingēs natū 7 i finitū
tū dicant^r ptingē: eo q^o nō ex necitate iēst. vtrūq³. n. est
nō neciū: segt^r q^o tā ptingēs natū q^o i finitū silt^r pueritⁱ i
illis de iēē 7 de necio. ¶ Et vob³ q^o ptingēs natū 7 i finitū
nō dicunt^r solū ptingē nō eē: s. 3° et ptingē eē: ptingē aut^r nō
eē ex eo q^o nō ex necitate iēst of^r hic solū 7 p^o cise ptingē
nō eē nullo supaddito: 7 iō nō cōprehēdit^r h^o ptingēs na
tū vel i finitū sub eo q^o dīc^o nō ex necitate iēē. ¶ Ad cu
ius itelligētā notādū q^o alr accipit^r h^o nō neciū 7 sup^r
in distinctiōe ptingētis. sup^r. n. accipiebat^r p^o ptingētī nato
7 i finitō tū. h^o aut^r accipit^r p^o ut est cōe ptingētī nato 7 i fi
nito 7 necio ē fm q^o cadit in 2° ordie modalii: ibi. n. ca
dit nō neciū: 7 pueritⁱ cū ptingē nō eē: 7 illud ptingere
nō eē ptinget sub se necē nō eē 7 ptingē. qd^o pōt eē 7 non

Primus

esse. Accipit igitur hic *Az.* pringere non esse pro ipso eo in ea
dicere in ordine modalium: et hoc absolute et per se putat cadit su-
per non esse. Accipit igitur hic *Az.* non ex necessitate inesse putat co-
uertit ei quod est pringere non inesse in eo secundum iam dictam mo-
dum attribuitur igitur hec puerio ei quod est pringens non inesse
per se: non solum cadit pringens super non esse: et ita ab ista puer-
sione excludit pringens naturam et infinitum: que non tamen di-
cunt pringere non esse: sed etiam contingere esse.

Sed tūc forte dubitat tū ptingē nō eē sit cōc ad ne
 cesse sūm nō eē ad pole qđ pōt eē z nō eē: z
 ptingē nō eē in cōi pueritū in termis sic dcm est: z qđ
 iuenit in gñe opz iueniri in aliq sui spē: sed nō repit in
 ptingēti qđ pōt eē z nō eē: vt dcm est. g̃ repit tū in ptingē
 ti sūm qđ ptingēs dī ex nēcitate nō inēē. sufficeret g̃ dicē
 qđ ptingēs nō eē in eo qđ ex nēcitate nō iest pueritū: z p
 nihilo addit vñ in eo qđ nō ex nēcitate inest: qz in B cōi
 nō ex nēcitate inēē nō inuenit ista puerisio nisi p B suo
 p̃teto ex nēcitate nō iēē. ¶ Et dōz qđ hui⁹ puerisio p se z
 p p̃us inest ptingēti cōi. s. qđ est pole p posterius aut p̃tū
 gētib⁹ sub ipō in eo qđ ptingētia sūt: z iō ne putez qđ ecō
 uerso se hēat dic qđ ptingē non inēē in eo qđ ex nēcitate
 nō inest: z in eo qđ nō ex nēcitate iest pueritū B mō: ad
 dēdo cōe spālī: lz nō inueniāt hec p̃petas nisi ī illo spālī.

Sed tunc dubitabit forte aliquis cum superius inueniat in
quolibet inferiori: et videlicet quod inuenit ipsi superius
et inuenit propria passio eius: tunc in quibusque partibus contingit de inueniri habet
proprietatem querendi quod sequitur contingens est quod est eorum. ¶ Et videtur quod
cum aliquo superius prinetur sub se plura inferiora contingit illa infe
riora et considerari. scilicet aut quod ad naturam sui superioris saluari in infe
rioribus: aut quod ad naturam quam addit inferiori superius superius. si per hoc con
sideret ipsi inferiori sic in ipso saluatur propter passionem superioris.
si vero modo nequeque: et istud per se inducendo in omnibus. si scilicet ergo de contin
genti: contingens potest continetur sub se contingens quod est necessarius: et quod
est non necessarius. contingit igitur considerare utrumque contingens spale
et scilicet. aut quod ad naturam contingens simpliciter respiciat et saluari in utro
que: et sic utrumque querit: unde contingens non necessarius in quantum contin
gens est querit in non contingens per politum: sic patebit patet: aut
quantum ad naturam necum et non necum: quam supradidit contingenti sim
plici: et sic contingens quod est necessarius querit: sic et propter de necio:
scilicet contingens quod est non necessarium non querit sic dicitur in ista: et sic
manifesta est intentio. Ap. per naturam. n. contingens simpliciter puer
tit utrumque spale contingens: et ideo non solum attribuit hanc puer
tionem contingenti quod est necessarium: sed et contingenti per politum: dico
sim quod cadit super non eorum tamen per naturam per utrumque contingenti
est quod alter querit in eodem sensu: et reliquum non: et ideo adhuc
considerando dicitur quod negatur de contingenti necio querit: et negatur de
contingenti necio nequeque. ¶ Sed adhuc forte dubitaret aliquis.
videtur. n. quod ex quo potest de contingenti quod dicitur contingens: eo quod non ex
necitate igitur predat quod contingens ad utrumlibet negatur quer
ta. h. n. propter est ad utrumlibet: contingit nullam tunicam esse albam:
contingit. n. et eadem tunicam esse albam. ¶ Et videtur quod non exemplifi
cat in his terminis quod intendat contingens ad utrumlibet querit: sed
quod intendit contingens eorum cadens super non esse querit per naturam sui. ve
rumtamen ponit ex quo de contingenti ad utrumlibet: quod ipse est ex
plificat de genere nisi in aliquo sui spe. Cum ergo inducitur ex quo sit natura
contingens ad utrumlibet: et natura contingenti eorum: non docet puer
tere illud finem natura contingens ad utrumlibet: sed finem naturam conting
tis simpliciter. et hoc per probationem quersiois eius quod dicitur per oppositum
in ista ista. necesse est aliquod album esse tunicam. si. n. accipit conti
gens ista quersio. contingit nullam tunicam esse albam. per contingenti
ad utrumlibet: cum dicatur oppositum in ista. si. non contingit nullum
album esse tunicam: non deberet accipere istam querit cum hac. ne
cesse est aliquod album esse tunicam. sed cum illa et cum ista sub diffini
tione: necesse est nullum album esse tunicam: contingenti. n. nato vel
infinito opponit tamen necessarius quod ipse: contingenti autem eorum in qua
impossibile. sic ergo per se solo. patet etiam solutio dubitationis que
solet

folet

solet esse de pbatōe puerfionis p̄dicte: bene enīz pbat id qđ intēdit sicut pater: sed non bene pbarer si sua intentio esset ptingentis ad vtrūlibet posse conuerti.

Dubius

Consequēter

dubitāt de eo qđ dicit de ptingēti nato r̄ infinito. Dicit enī qđ negati

2°

3°

4°

Ad p̄m

Ad 2°

Ad 3°

Dubius

ua v̄lis de tali ptingēti nō puerit̄ in terminis: sed videt̄ qđ sic per talē rōnē. Qđ inest p se supiori inest r̄ cuilibet iferiori: vt sensibile qđ ict aiali ict cuilibet aiali spālī: s̄z puerit̄ simplr in terminis ict ptingēti simplr: qđ est cōe r̄ p̄tinet sub se ptingēs natū r̄ infinitū: igit̄ idē inerit̄ ptingēti nato r̄ infinito: r̄ loquor de p̄pōnib⁹ negatiuis. Adhuc si aliqđ duo puerit̄ eodez addito eis adhuc puerit̄: s̄z iste due p̄pōnes puerit̄: nullū. b. est. a. r̄ nullū a. est. b. quocūqz accipiat̄ in eē. s̄. siue vt nūc siue simplr. ḡ addito ptingēti eis adhuc puerit̄ quocūqz mō accipiat̄ ptingēs. Adhuc qđ seq̄r ad p̄ns seq̄r ad aīns: sed ptingere nō eē simplr seq̄r ad ptingēs natū r̄ infinitū: r̄ ad ptingē nō eē simplr seq̄r puerfio in terminis. ḡ puerfio in terminis seq̄r ad ptingēs natū r̄ infinitū. Adhuc ptingit nullū. b. eē. a. ptingit nullū. a. eē. b. r̄ accipio ptingens pro nato vel infinito: qđ si nō seq̄r: oppositū stabit. s̄. nō ptingit nullū. a. eē. b. r̄ cū hac puerit̄: necesse est aliqđ. a. eē. b. r̄ si necesse est aliqđ. a. eē. b. necesse est aliqđ. b. eē. a. r̄ B est incōpossibile p̄: q̄re videt̄ qđ puerfio sit bona. Et dōm qđ v̄lis negatiua de ptingēti nato vel infinito fm qđ tale est: nō puerit̄ in terminis: r̄ cā ei⁹ dicta est in expōne t̄re. Ad p̄m ḡ obm dōm est qđ p nām ptingēs simplr i ueti in ptingēti nato r̄ infinito pōt fieri puerfio fm qđ obycit̄: respiciēdo tñ ad p̄p̄iā nām ptingētis natū r̄ infinitū fm qđ h̄s: sic nō puerit̄: r̄ B vult Ap. hic. Et p B patet solo ad 3° illud satis pz p p̄us dca de puerfione ptingentis negatiui. Ad 2° dōm qđ eodez addito puerit̄ bilib⁹: idē v̄trobiz facit̄ b⁹ adhuc manēt puerit̄ bilia: sed cū dī. nullū. b. ptingit eē. a. r̄ ptingit nullū. a. eē. b. B ipm ptingit nō idē facit̄ v̄trobiz: si enī in p̄ p̄pōne denotet̄ ptingētiā natā vel infinitā. in 2° denotat̄ ptingētiā in cōi r̄ fm qđ pz manifeste in terminis. si enī dicat̄: ptingit nullū hoiez eē albū. hic dī ptingēs ad vtrūlibet. si aut̄ puerit̄ sic. cōtingit nullū albū eē hoiez. dī hic ptingēs p polī: qđ gdez ptingēs cōe est. Vñ hīs est sensus. nō necesse est aliqđ albū eē hoiez: r̄ ita pz r̄issio ad obz: qđ ptingēs additū v̄trobiz nō facit̄ idē. Ad vltimū dōz qđ bñ pbat p̄pōnē v̄lem negatiuā de ptingēti nato vel infinito puerit̄ in ptingēs cōe r̄. s̄z gen⁹: r̄ B v̄ez est: r̄ pcedēdū est: s̄z sua pbatio nō cogit̄ qđ puerit̄ i eadē acceptiōe ptingētis. B enī falsū est.

Adhuc

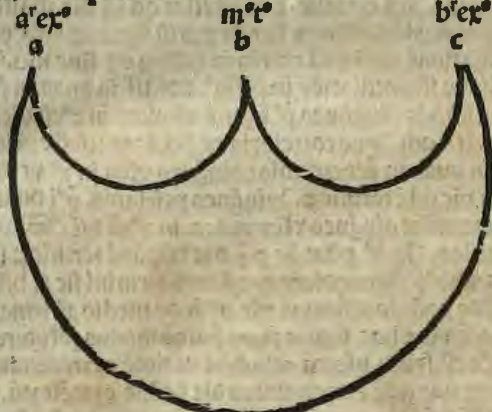
dubitāt de B qđ dīc p̄ticularē negatiuā de tali ptingēti puerit̄ in terminis r̄ B fore manifestū in seq̄ntib⁹ vbi loq̄r de ptingēti: cū tñ ibi nō faciat mētionē de tali puerfioe p̄ticularis. Et dōz qđ dīc B eē manifestū p sequētiā: qđ talis p̄iā pz manifeste p ea qđ dca sūt hic r̄ que dicent̄ in cap de ptingēti. hic enī dīc qđ p̄ticularis affīr⁹ de tali ptingēti puerit̄ simplr i terminis. i cap de ptingēti dīc qđ p̄ticularis affirmatiua de tali ptingēti puerit̄ cū p̄ticulari negatiua de eodez p̄ oppositas q̄litates. ex his manifeste seq̄r qđ p̄ticularis neg⁹ de tali ptingēti puerit̄ simplr in terminis. Ad B ḡ qđ sūmatiz beāt intētiō r̄ itelligētiā hui⁹ caplī de ptingēti notādū. qđ neciuz r̄ ptingēs natū r̄ infinitū dicunt̄ ptingere eē. ipole aut̄ r̄ ptingēs natū r̄ infinitū dicunt̄ ptingere nō eē: r̄ bec duo sūt qđ spēs ptingētis. dī ēr pole eē ptingere eē r̄ pole nō eē ptingere nō eē sumpto ptingēti fm gen⁹. Adhuc affirmatiue de ptingēti in oī acceptiōe ei⁹ iā determinata puerit̄ in eadē acceptiōe ptingētis eo mō quo affirmatiue de incē r̄ de neciō. Adhuc negatiue de ptingēti sumpto fm gen⁹ r̄ fm neciuz: nō eē dī ptingē nō eē s̄līr cōi

uertunt̄ in negatis de iē r̄ de neciō. Adhuc in negatiuis de ptingēti nato vel infinito alr est qđ in alijs negatiuis. in istis enīz nō puerit̄ in terminis v̄lis negatiua. p̄ticularis aut̄ negatiua puerit̄: sed in alijs ecōuerso est. Adhuc notādū qđ ptingēti nato r̄ infinito opponitur tā impossibile qđ neciuz. ptingēti vō sumpto fm genus r̄ fm qđ neciū dī ptingere opponit̄ tñ impossibile.

Hīs vō determinatis dicendū est per que r̄ quando r̄ qđo fit oīs sylls. Postea vō dicemus de demonstratione. Prius enim dicendū est de syllō qđ de demonstratiōe: eo qđ v̄lior est sylls. Hā demonstratio quidem sylls est. Syllogismus vō nō oīs demonstratio.

Postqđ d̄termiauit Ap. de his qđ cognitio aīcedit p̄ncipale negatiuū. s̄. sylls r̄ demfatiōe. hic irēdit de negatiuō p̄ncipali. s̄. de syllō r̄ demfatiōe. r̄ dīdīt in p̄hemii r̄ tractatū. tactat̄ icipit ibi (Qñ ḡ tres termini.) In p̄hemio sic p̄cedit. p̄dat it̄tione cū p̄tinatione dictor̄ ad dicēda r̄ cū mō p̄cedēdi dicēs: qđ cū h̄ determinata sint: dōz est p̄ q̄ fit sylls. s̄. q̄tū ad terminos r̄ p̄pōnes: r̄ qñ q̄tū ad figuras: r̄ qñ q̄tū ad modos: r̄ postea dōz est de demfatiōe: r̄ h̄e (Dis vō r̄e.) r̄ assignat̄ cāz cū mō p̄cedēdi dicēs: qđ p̄us dōm est de syllō qđ de demfatiōe: qñ sylls est v̄terior: r̄ ita p̄or: r̄ h̄ est (Prius vō de syllō.)

Quādo igit̄ tres termini sic se bñt adiūtez vt postremuz in toto sit mediō: r̄ mediū in toto primo: vel sic vel non sic: necesse est extremitatū esse syllm p̄fectū. Quoco aut̄ mediū qđ r̄ ipm in alio r̄ aliud in ipso est: qđ r̄ positiōe mediū est. Extrema vō qđ r̄ in alio r̄ in quo aliud est. Steni. a. de oi. b. r̄. b. de oi. c. necesse est p̄dicari de oi. c. a. p̄i⁹ enī est dcm qđo de oi dicim⁹. Similr aut̄ r̄ si. a. de oi. b. b. aurem de omni. c. quoniam. a. nulli. c. inerit̄.

hic a m̄tis solet cōzipi albert⁹ ḡ sigm p̄m e tria āgu la descri p̄lit.

Conter icipit tractat⁹ qđ dīdīt i p̄tes duas. In p̄ agit de syllō. In 2° de demfatiōe: r̄ p̄tiet ps p̄ totū li⁹ p̄or. 2° vō totū li⁹ post⁹. p̄ i duas. In p̄ d̄termiat de syllō oī. suo. i 2° vt i 2° d̄termiat de syllō ex hypothesi. r̄ dico syllm ex hypothesi i qđ supponit̄ aliqd p̄ter p̄ncipales p̄missas: siue illū sit p̄pō siue p̄p̄etas termi v̄l p̄pōnis. v̄l sic. In p̄ d̄termiat de syllō fm suuz fieri r̄ eē. In 2° fm suū posse. p̄ dīdīt in p̄ncipale r̄ icides in qđ remouet̄ dubitationē circa determinata in p̄ lib⁹. r̄ icipit ibi (Differt aut̄ i p̄struēdo r̄e.) P̄iā adhuc dīdīt in duas. In p̄ de B b

Liber

terminat de gnōne sylloz. in 2^a cū dicit (Quo autē redu-
cem⁹). De eorūde reductione: ad gnōne aut sylloz duo
ptinet. s. ordinatio medij respectu extremoz et eiusdē i-
uētio. ideo p^a in duas. in p^a determinat ordinationē medij
respectu extremoz. in 2^a cū dicit (Quo autē idonei eri-
m⁹). Determinat eiusdē iuētionē. p^a adhuc in duas. in p^a
determinat de syllo. in 2^a cū dicit (Quā autē puerunt ex-
tremities). De quibūda syllo anēris et i ipsīs reducēdis.

Dubius

Sed hic

posset fōte aliq̄ dubitare de ordie. p^a n.
videt q̄ sit mediū iuenire q̄ iuētū ordia-
re. (Sed dōz q̄ b⁹ vez eēt si deberet iueniri id qd est
mediū: nūc aut docet iuenire me^m i rōne medij: ad quā
iūtionē via est ipa ordiatio: et iō posterior est iuētio me-
dy i rōne medij q̄ ei ordiatio: et iō p³ ordo. alr aut et for-
te meli⁹ possent diuidi ille due pres. ad sylloz. n. gnōne
regit vt cōgscat ex qb⁹ et ex q̄libus fiat syls: et ē ars et
ptās faciēdi ipm. Didit g⁹ i duas. in p^a docet ex qb⁹ et q̄li
b⁹ fiat syls simp⁹. In 2^a cū dicit (Quo aut idonei.) deter-
minat artē et ptātē faciēdi syllos. et p³ ordo. p^a n. ē scire
ex qb⁹ et q̄lib⁹ hēat res fieri q̄ tradat ars faciēdi ipsaz: et
h⁹ est disio sils distinctiōi duoz lib⁹ post⁹. et p^m istū mo-
dū d³ sic fieri disio: illa ps in q̄ determinat de syllo simp⁹
fz eē didit i duas. In p^a determinat gnōne sylloz et ptātē
faciēdi eos. in 2^a eoz reductionē cū dicit (Quo aut redu-
cem⁹). p^a in duas. In p^a determinat gnōne sylloz. in 2^a ar-
tē et ptātē faciēdi eos cū dicit (Quo aut idonei.) deiceps
psequēdū est sylloz gnōne p^m ordinē et modū scriptū.
cōgscat aut ex qb⁹ et q̄lib⁹ sit syls hēri pōt p cognitionē
ordinatiōis medij re⁹ extremoz: et didit in duas. In p^a
igit pte determinat istā ordinationē: et qdā supposita vi-
ficat. In 2^a cū dicit (Quā aut hēm⁹ de qb⁹). qdā corēla-
riū ex dictis manifestat. p^a in duas. In p^a determinat ordi-
nationē medij re⁹ extreoz: qdā p^a supponēdo. In 2^a cū
dicit (Quā igit q̄ in his figuris sunt.) ondit que mediata
sūt. p^a in duas. In p^a determinat ordinationē medij ad ex-
trema i syllo q̄ est sine mō. In 2^a cū dicit (Quā aut diuer-
sus est iēē.) in syllo q̄ est cū mō. p^a in duas. in p^a determi-
nat istā ordinationē in triplici fig^a. i 2^a cū dicit (Palā aut
est qm oib⁹). qm corēlarie māifestat qdā q̄ sūt māife-
ste ex pte pcedēti. p^a i tres fz nūez triū figuraz i qb⁹ do-
cet ordinationē medij ad extrea in syllo q̄ est sine mō. in
p^a itēdit de ista ordiatiōe in p^a fig^a. et didit in duas. in p^a
determinat oēs pūgones p^a figure cōplete. in 2^a cū dicit
(Palā āt et qm). duo corēlaria ex pdcis māifeste pclu-
dit. p^a in duas. in p^a determinat pūgnes vles. in 2^a vt ibi
(Si āt hic qdē terminoz). pūgnes ptclares. p^a i duas.
in p^a determinat pūgnes vles vtiles. in 2^a cū dicit (Si vō
p^m). iutiles. In p^a pbat sic p^a dat dispōne terminoz in
modis vlib⁹ p^a figure dicēs: q̄ qm tres termini sic se hnt
vt me^m de postreō affirmat vlr. p^a āt de medio affirmat
vel neget vlr et hoc signat duos pmos modos p^a figure:
tūc nece est sylm pfectū pcludētē maiore extremitatē
de mioze que qdē extremitates sūt i rōne extremitatū. et
h⁹ est (Quā igit tres termini.) et expōit q̄s termin⁹ in hac
fig^a sit medi⁹ et que sūt extrea dicēs q̄ me^m vocat hoc qd
subycit maiori extremitati: et pdicat de mioze: extreoz āt
postremū ē q̄ tū subycit. p^a āt qd tū pdicat: et h⁹ ē (Uo-
co āt me^m). et pōit pūgnes vtiles. et sūt due. q̄z p^a stat
ex vlib⁹ affirmatiuis et pcludit vlez affirmatiua: et pficit
p dici de oi: et h⁹ est (Si enī. a. de oi.) et vō stat ex maio-
ri vli negatiua et minore vli affirmatiua et pcludit vlem
negatiua et pficit p dici de nullo: et h⁹ est (Sitr aut.)

**¶ Si vō primū qdē oi medio inest. mediū vō
nulli postremo nō erit syls extremitatū: nihil**

Primus

enī necluz accidit eo q̄ bec sint. Nā et oi. et nul-
li postremo pūgit primū iēē: q̄re neq̄ vle neq̄
pticulare vez: cū aut nihil sit necessariū p^a b. nō
erit syls. Termini vō oi iēē aial bō equus: vt
nulli aial bō lapis. Sitr nec qm primuz medio
nec mediū postremo vlli iēē: nec sic erit syls.
Termini vō iēē scia linea medicina: vt nō inēē
scia linea vnitas. In vlib⁹ g⁹ termis manifestū
in hac figura qm erit et qm nō erit syls: et qm cū
est syls: necessariū est terminos sic se hēre vt
diximus: et si sic se hnt qm erit syllogismus.

¶ Conter pōit pūgnes vles iutiles: et ponit duas. q̄z p^a
stat ex maiore affirm⁹ et minore neg⁹ ondit eā eē iutile p
istātiā in termis. pōit enī terminos in qb⁹ cū pmissis stat
vli affirm⁹ et alios i qb⁹ stat vli neg⁹: ex q̄ pcludit: q̄ ni-
hil segt ex tali dispōne: et est vis rōnis fūdata sup hanc
maximā. Si vnū oppositoz pt stare cū pmissis reliquū
nō segt: et ita cum vtraq̄ stare possit cū talib⁹ pmissis. s.
vli affirm⁹ et vli neg⁹ in tali dispōne neutra segt: et ita ni-
hil segt: et h⁹ est (Si aut p^m et.) et pstat ex duab⁹ negati-
uis quā ondit iutile sit p istātiā in termis ponēs tres
terminos: i qb⁹ pūgit p^m iēē postreō vlr: et alios terminos i
qb⁹ remouet p^m a postremo vlr: et h⁹ est (Sitr vō nec.)

¶ Si autē hic qdē terminoz vlr: ille vō pticulr
ad alit: qm vle qdē ponit ad maiore extremita-
tē vel pdicatiū vel priuatiū. pticulare vō ad
mioze pdicatiū: nece est sylm eē pfectū. Quā
aut ad mioze et quolz mō alr se hēant tmini im-
pose. Dico aut maiore extremitatē in q̄ mediū
est: minore que sub medio est. In sit. a. qdē oi
b. b. aut alicui. c. g⁹ si est de oi pdicari qd in pici-
plo dcm est: nece est. a. alicui. c. iēē. Et si. a. qdē
nulli. b. iest. b. aut alicui. c. nece ē. a. alicui. c. nō
iēē. Determinatiū ē enī de nullo quō dicim⁹: q̄re
erit syls pfect⁹. Sitr aut et si indefinitū sit. b. c.
pdicatiū: nā idē erit indefinito et pticlarī sūpto
Si aut ad mioze extremitatē vle ponat vlr pdi-
catiū vel priuatiū nō erit syls nec affirmati-
uus nec negatiū⁹ indefinita sūpta vlr pticlarī: vt
si. a. qdē alicui. b. iest. b. aut oi. c. iest. Termini
vō inēē bonū habit⁹ prudētia: vbi nō iēē bonū
bit⁹ i disciplina. Rursū si. b. qdē nulli. c. a. vō ali-
cui. b. iest vlr nō iest vlr nō oi iest: nec sic erit syls
Termini vbi iēē albū equ⁹ cign⁹. vbi nō iēē al-
bū equus coru⁹. Idē aut et si. a. b. indefinitū sit.
Nec qm vn⁹ ad maiore qdē extremitatez vle q̄
dē fuerit aut pdicatiū aut priuatiū. Ad mio-
re vō priuatiū pticulare nō est syls: vlr indefi-
nito vlr pticlarī sūpto: vt si. a. qdē oi. b. iest. b.
aut alicui. c. nō: vel nō oi iest: cui enī alicui nō i-
ēē mediūz b⁹ et oē et nulli segt primū. Donant
termini aial bō albū: deide de qb⁹ albū nō pdi-
cat bō sumant cign⁹ et nix. g⁹ aial de vno qdē oi
predicat: de altero vō nullo: q̄renō erit syls.

Rursum

Rursum si a. qdē nulli. b. insit. b. aut alicui. c. nō insit. et sint termini inaiati bō aial. deinde su manē termini de qb nō p̄dicat bō cign? et nix. ḡiaiatū de vno qdē oī p̄dicat: de altero xō nullo. nā et inaiatū de b qdē oī: de illo xō nullo p̄dicat. Ampli? qm̄ indefinitū est alicui eoz que sūt. c. nō inē. b. v̄ez est et si nulli iest: et si nō oī: qm̄ alicui nō iest. Sūptis aut b? terminis velut nulli iē nō sit sylls. Beni dcm̄ est prius. Ad manifestū est ergo qm̄ in eo qui sic se h̄nt termini nō erit sylls: eēt enim et in his. Similr aut ostēdetur et si vniuersale ponatur priuatiuum.

Consequēter determinat p̄iugōnes p̄ticlāres et didit in duas. In p̄o determinat p̄iugōnes p̄ticlāres vbi altera ppō est v̄is. In 2° cū dicit. Nec si ambo iternalla. vbi vtrūqz est p̄ticulare. In p̄o sic p̄cedit. p̄ dat regulā rectificatē oēs p̄iugōnes p̄ticlāres. qz altera est p̄ticularis dices: qz qñ altera ppō est v̄is et altera p̄ticularis si maior sit v̄is affirmatiua vel neg^a. minor aut p̄ticularis affirmatiua erit sylls p̄fect^a. quocūqz aut alio mō fiat nō erit: et h̄ est. (Si aut hic qdē.) 2° determinat ipsas p̄iugōnes. et p̄ viles. 2° iutiles. viles aut due sūt. qz p̄o p̄stat ex affirmatiuis. et p̄ficiū p̄ dici de oī: et h̄ est. (Insit enī. a. oī b.) 2° at h̄t maiorē neg^a et p̄ficiū p̄ dici de nullo: et h̄ est. (Et si a. qdē.) p̄r p̄o p̄iugōnes iutiles. et p̄ h̄ntes minorē v̄lem. 2° cū dicit. Nec qñ ad maiorē. h̄ntes maiorē v̄lem p̄cedit ḡ sic. p̄ p̄o p̄iugōnes h̄ntes minorē v̄lez affirmatiua et maiorē p̄ticulare affirmatiua v̄ negatiua ostēdes eas iutiles p̄ istātiā in terminis: et h̄ est. (Si aut ad minorē extremitatē.) 2° sil p̄o p̄iugōnes cuī maior est affirm^a. est enī rep̄re terminos vbi p̄o inest oī postreō et nulli: vt si sumant tres termini: et sub 3° duo spāles a qz altero remouet p̄m et alteri insit p̄m: vt isti termini aial bō albi: et sub albo accipiant cignus et nix. erūt igit sylls ad istātiā talis. oīs bō est aial. talis cign? nō ē bō: et tñ cign? ē aial: et iō nō seqt neg^a cū stet opposita ista. i. affirm^a. cign? est aial. alia nix nō est bō: et tñ nulla nix ē aial: et iō nō seqt affirm^a cū stet neg^a ista. i. nulla nix est aial: et h̄ est. (Ut si a. qdē oī b.) 2° istar 3° p̄iugōne h̄nt vtrāqz neg^a et sūt termini inaiati: bō albi: deinde sub albo accipiat nix et cign? et p̄z p̄cedit. et h̄ est. (Rursum si a.) Conter ostēdit illas p̄iugōnes eē iutiles p̄ rōnes talē. minor que ē p̄ticlāris neg^a p̄o indefinitē eē v̄a p̄ sēsu v̄is negatiue v̄l p̄ sēsu p̄ticlāris neg^a. S; si accipiat i sensu v̄is neg^a nō seqt 3° vt p̄us ostēsi ē. qz ex duab? v̄is negatis nō sit sylls. ḡ si accipiat i sēsu p̄ticlāris neg^a nō seqt 3° et p̄z necitas h̄ arg^a p̄ h̄c maximaz: qd nō seqt ad asse: nō seqt ad p̄ns. vñ cū p̄ticlāris neg^a seqtur ad v̄lez neg^a et ex p̄te minorē et v̄is neg^a nihil seqt. neqz seqt aliqd minorē ex p̄te p̄ticlāris neg^a. Dm̄ rōnis p̄ ponit maiorē. Ampli? qm̄ indefinitū. 2° minorē: et h̄ est. (Sūptis at. 3° p̄nē: et h̄ est. (Manifestū ē. et addit qz silr ostēdet iutilitas p̄iugōnis si maior fuerit v̄is neg^a. sicut si fuerit affirm^a dū mō minor sit p̄ticlāris neg^a: et h̄c est. (Silr aut ostēdit.)

Neqz si ambo iternalla p̄ticlāria p̄dicatiue

aut priuatiue: aut hoc qdē p̄dicatiue: illud xō priuatiue dī. Si xō hoc qdē indefinitū: illud xō definitū: vel ambo indefinitē nullo mō erit sylls. Termini xō cōes oīuz: aial albi homo: aial albi lapis. Manifestū igit ex his que dicta sunt: qm̄ si sit sylls in hac figura p̄ticlāris necesse est terminos sic se habere: vt diximus. Aliter enim se habētibus nullo modo fit.

Conter p̄o it p̄iugōnes p̄ticlāres vbi vtrāqz ē p̄ticlāris dices: qz quocūqz se h̄ant ppōnes si abe sint p̄ticlāres sp̄ iutiles erit p̄iugatio. et h̄ ostēdit p̄ istātiā i terminis et itel ligit vbiqz i b cap qñ Ap. p̄o it terminos. qz termin^a p̄m^a in ordie est maior extreitas. 2° medi^a termin^a. et 3° minor extreitas: et h̄ est. (Neqz si ambo iternalla.) Conter ep̄llo gat dca de p̄iugōnib? p̄ticlārib? et h̄ est. (Manifestū igit.)

Palā aut qm̄ oēs qui in hac figura sunt sylls p̄fecti sunt: oēs enī p̄ficiunt p̄ ea que a p̄icipio sumunt. Et qm̄ oia p̄blemata ostēduntur per h̄c figurā. Hā oī et nulli et alicui et non alicui inē. Toco aut huiusmodi figurā primam.

Conter ex p̄habitis p̄cludit duo correlaria. qz p̄m^a ē. qz sylls oēs huius figure p̄fci sūt qui p̄ficiūt p̄ dici de oī vel de nullo qd sumit ex p̄missis ip̄s et i ip̄is est. p̄fectū enī est cui nihil ē ex: et h̄ est. (Palā at et qm̄.) 2° cor^a ē. qz i hac fig^a p̄cludit oīs 3°. i. v̄is p̄ticlāris affirm^a et neg^a. et dīc se vocare h̄c figurā p̄mā et signauit p̄ bec correlaria nō bilitatē huius figure: et h̄ est. (Et qm̄ oia.) Dubitaret forte aliqz p̄ de figura i cōi cū fig^a p̄p̄e loquēdo sit tñ i ma thematicis terminis. et oēs h̄t trāsfēretes fm̄ aliā silitudine trāsfēret: vt dīc Ap. in p̄o sexti top. qrit p̄ quā silitudine hic dicat figurā et ad silitudines cuius figure. (Et dōz qz bec dī fig^a metha^a ad silitudine triangularis i magnitudib? sic enī i magnitudinib? due linee p̄tigētes se in p̄cto et faciētes angulū icipiebāt triagulū: et aut supueniēs extremitatib? sepat faciēs agulū cū vtrāqz triagulū p̄ficiat. Silr siue p̄portioabilr est i motu rōnis. fac enī rō duas p̄dicatiōes p̄rmutas in vno medio terminio que sūt qñ due linee agulū faciētes supra p̄ctū cōem. deinde addit 3° p̄dicatiōne q est 3° p̄iugētē extreitates p̄r sepatas. et h̄ est qñ 3° dissuictio linearis faciēs agulū cū extreitatib? duaz dissuictiōnū pus sepat: et ita i syllo fit qñ triagulus p̄ dispōnē terminioz adinūc: et bec dīp̄ō figurā vocat dca silitudinarie. (Et notādū qz nō solū si gura sumit hic methaphorice: s; et termin^a et me^a et extremitū. oia enī bec p̄p̄e sūt i p̄tinuis. hic aut tñ p̄portio nabilr: et iō vbiqz dīc hic Ap. figurā voco terminū voco. silr mediū et extremitū. nō figura est vel termin^a ē et.

Adhuc forte dubitabit de mltitudine figuraz quō tres sint. vñ. qz due supfluat ex q p̄m^a cōcludit oīs 3°. Adhuc vñ qz q̄rta deberet eē vbi mediū p̄dicat de p̄ et subiect postremo. (Et dōm qz tres sunt hac rōne. fig^a ē dispō triū terminioz tñ i duab? ppōnib? aut ḡ idē p̄dicat i vtrāqz: et sic est 2° figura: aut idē subiect i vtrāqz: et sic est 3° figura: aut subiect et p̄dicat de altero. et h̄ nō pōt eē nisi ita qz subiect et p̄ p̄dicat de postremo: et sic est p̄ fig^a. Ad p̄m^a obin dōz qz i ḡnie sylloz est p̄fectū simp^a et min^a qz p̄fectū et nō ē icōueniēs qñ i syllo p̄fecto p̄cludi p̄t oīs 3° qz alia possit p̄cludi syllo et ip̄fecto. al^a ē modus ostēdi p̄ syls p̄fectū et ip̄fectū. Ad aliō dōz qz me^a syllogisticū aut bz p̄ditionē p̄m^a in ordie p̄dicabili: et tūc est fig^a 2° aut p̄ditionē vltimā: et tūc est figura 3° aut p̄ditionē mediū i ordie p̄dicabili.

Bb z

Dubias

Ad p^m

Ad 2^m

sic est p^a z nece est me^m sub tali p^aditioe subyci p^a z p^a dica
ri de postreo: si. n. subyceret ultimo z p^adicaret de p^a aut
oporteret accipe pp^ones falsas. s. si acciperent p^ales: aut
accipe pp^ones p^aclares: z ex talib^o n^o e^o syl^ls. p^a igit^r cuz
n^o sint nisi tres dicte p^aditioes medij n^o p^ot e^o fig^a alia
vbi p^adicet me^m de p^a z subyciat^r vltio: ex his g^m manifestu
est que sit fig^a z que sit ei^o dⁱssio. z sufficiencia sue dⁱssiois.

Dubius **Consequenter**

forte dub^o de syllo ex qb^o c^oponat^r z cu^m manifestu sit de p^ancipys ma
lib^o: q^z p^an^o m^alla ei^o sit termi z pp^ones. q^zit^r de p^ancipys
formalib^o: z videt^r q^z sint fig^a z modus: q^z ill^o est forma
syl^li: q^z disposit ei^o m^az. b^oz at^r sit figura z modus ap^o
syl^ls: q^zre fig^a z modus forma syl^li p^aficiu^r: z b^o est vez.

Sed tunc

Dubius dub^o quo hoc sit cu^m vni^o rei vna sit for^a z
n^o m^alte. Et d^oz q^z sic ordo est i mate
rys: q^zda. n. e^o remota z idisposita: q^zda aut^r pp^oin^o z dispo
sita: sic est i formis: q^zda e^o for^a m^alis: z i po^a ad forma vlti
rior^e: q^zda aut^r est vltia z c^opletiva: z sic iuenim^o in syllo
ordin^e in m^a z i formis i materys: q^z termi est m^a ei^o re
mota z idisposita. pp^o vo est m^a pp^oin^o z disposita i for
mis e^o q^z figura est forma ic^opleta z in po^a ad vltior^e
forma. modus at^r est forma vltia syl^li c^opletiva. z m^adet
ic^opletu i formis ic^opleto i materys. s. figura termio z
c^opletu i formis ic^opleto in materys vt modus pp^oni.

Dubius **Alterius**

forte dubitabit aliq^s de q^zbusda dictis i
lra. z p^a de b^o q^z dⁱc^r in syl^lis vltib^o p^a figure
me^m e^o in toto p^a z vltimu in toto medio. p^a b^o eniz videt^r
q^z n^o sit syl^la vltis p^a figure nisi maior extremitas sit in
plus q^z mediu z mediu i plus q^z mior extremitas: z io n^o
fieret talis syl^ls ex p^auertibilib^o: q^z falsu e^o. cu^m potissime
dem^astrationes ex p^auertibilib^o fiat. Et d^oz q^z p^adicatu
id q^z est n^o semp c^oius e^o s^acto: t^an^o i r^one q^z p^adicat c^oi^o e^o.
est. n. r^o p^adicabilis de p^alib^o dⁱc^r: est igit^r p^asiderare p^a me^m
postremu id q^z sit: z sic sepe p^auertunt^r. vlt est p^asiderare
p^a in r^one q^z p^adicat de postremo. z sic est vt totu ad ip^s:
z sic est itelligedus sermo Ap^o. cu^m dicit mediu e^o in toto
p^amo zc. sic eniz p^ot vnu p^auertibiliu e^o in toto altero.

Dubius **Adbuc**

forte dub^o q^zre dⁱc^r syl^ls tal^e e^o p^afectu ex ex
tremitatib^o. p^a eni q^zlr p^afect^r est cu^m b^oeat i se
p^an^o sui p^afectu: s^az dub^o. q^zre dⁱc^r q^z sit ex extremitatib^o cu^m
sitr p^acludat syl^li z figure z z^a maior^e extremitat^e de mi
nor^e: sic syl^li p^a figure. Et d^oz q^z in z^a z^a fig^a semp al
tez extremu b^oz r^one medij z mediu r^one vni^o extremi
sic patebit ifra. vⁿi ibi sit p^alo ex duob^o q^z sit extrema: s^az
n^o h^ont r^one extremi. In p^a aut^r figura vtr^uq^z extremus
b^oz r^one extremi z mediu r^onem medij: ita sit ibi p^a ex
duob^o q^z sit extr^a z h^ont r^one extremoz: ita dicit tal^e
syl^lm e^o ex extremitatib^o ad dⁱaz sylloz z z^a z^a figure.

Dubius **Adbuc**

forte dub^o de p^a. videt^r. n. q^z sit inutilis p^ang^o:
q^z est rep^are terminos oⁱz nulli i^ee. q^z aut^r sit
rep^are terminos oⁱz i^ee b^o p^a se p^a. q^z aut^r nulli i^ee b^o p^a sic.
De es est n^ale. ois statua e^o es: cu^m t^an^o sit ita q^z nulla statua
est n^alis. Et d^oz q^z ist^aia nulla est. hic. n. determinat^r
for^a syllogistica i c^oissima m^a q^z abstrahit a m^a p^ababili
ne^acia z apparet^r: vⁿi for^a hec determinata n^o t^an^o iueni^r
p^or i dialecticis z dem^atrati^ois: s^az i i sophisticis. vⁿi d^om
q^z seg^a p^a. ois statua est n^alis fm artific^e hui^o libri: vlt^o
n^o: neg^ada est p^a. forma eni bona est fm ip^s z n^o exclu
dit a for^a syllogistica b^o determinata. Ad hui^o euidentia
sciend^u est q^z dup^o est syl^ls. s. ille cui^o ne^actas est localis
vbi ex maior z mior^e ne^acto: seg^a p^a. z talis e^o syl^ls dialecti
cus vlt dem^atrati^o. Ali^o est ne^actas est c^oplexional t^an^o
b^o est c^ata ex debita c^oplexioe terminoz adiuic^e: z pp^o.
n^o. z talis c^ois est syllo dialectico dem^atrati^o z sophisti
co. z talis syl^li ne^actas z for^a b^o determinat^r. artifex g^m lib^o

poz abstrahit syl^lm: z sit^r e^o p^adicatu in pp^oni^o syllogi
sticis. vⁿi abstrahit illud e^o ab e^o p^a se z e^o p^a acc^ois: z ita
p^acedit p^adicati^oes acc^oitales. vⁿi cu^m sic arguat^r. De es est
n^ale. ois statua est es. g^m zc. diceret q^z n^o est va. q^zuis p^a
acc^ois. n^uq^z aut^r forma argu^edi negaret. Adhuc forte
dubitaret vlt^o aliq^s de b^o q^z dicit iutil^e e^o p^ang^one si
mior vlt vtr^uq^z sit neg^a. videt^r. n. ist^aia sic. q^zoc^uq^z aial
n^o est r^onale e^o irr^onale. asin^o n^o est r^onal^e g^m est irr^onal^e.
b^o est mior neg^a: z t^an^o seg^a p^alo p^a m^a figura. Adhuc
g^mgd n^o est coloratu n^o est alb^u. itellig^eria n^o est colo
rata. g^m zc. hic e^o vtr^uq^z negatiua: z t^an^o seg^a p^a p^a m^a figu
ra. Et posset dici de ista q^z q^zuis aliqⁿ teneat hec dⁱspo i
aliq^b terminis: n^o t^an^o tenet vlt i oib^o: z io reputat^r iutilis.
Vel p^at dici q^z dicti syl^li s^ut ex maiore hypothetica: vⁿi
totu aⁿs maioris est i r^one medij: z io ipa neg^o que est
in ante est ps ip^si medij z n^o negat ip^s mediu. d^oz q^z
z^a est neg^o in mior^e pp^one p^a figure. aut eni negat ip^m
mediu: z sic est iutilis dⁱspo. aut negat p^adicatu q^zoc^uq^z:
ita q^z ip^m mediu n^o cadit sub neg^one: z sic b^on^o p^ot esse
vtilis p^a figure: z sic est i dⁱc^r ist^aia: sic ps itueti. Lo
sequenter forte dub^o de sufficiencia p^ang^un^o vtiliu p^a figu
re. q^z cu^m Ap^o. enumerat sexdecim p^ang^un^o dubiu est quo t^an^o
q^ztuor vtilis s^ut. Ad q^z d^oz q^z b^o manifestum erit ex
q^ztuor p^ancipys. q^z duo s^ut c^oia oⁱ figure. s. q^z altera p^a
p^oni sit vltis: z q^z ex duab^o neg^a n^o nihil seg^a. Duo at^r iue
ppa p^a figure. s. q^z maior sit vltis z mior affir^a. q^z suppo
sitis sit talis c^obinario: cu^m syl^ls fiat ex duab^o pp^oni^o.
aut est vtr^uq^z vltis. aut vtr^uq^z p^aclaris. aut maior vltis
z mior p^aclaris. aut e^o. vnu q^zq^z aut istoz didit in q^z
tuor c^obinati^oes p^a nam affirmati^ois z neg^ois. si eniz
vtr^uq^z sit p^aclaris. aut vtr^uq^z est affir^a. aut vtr^uq^z ne
gatiua. aut p^a affirmatiua z z^a negatiua. aut e^o: z oⁱz ille
q^ztuor c^obinati^oes s^ut iutilis. q^zn^o ex p^aclaris n^o syl
logizat^r. si at^r maior sit p^aclaris z mior vltis ibi s^ut ea
de q^ztuor c^obinati^oes: s^az oⁱz iutilis: q^z maior i p^a figura
oⁱz e^o vltis. si at^r vtr^uq^z sit vltis z affir^a. n^o est p^acl^o i ali
q^z p^an^o: z io p^ang^o vtilis. si at^r vtr^uq^z sit negatiua vlt ma
ior affirmatiua z mior neg^a s^ut due p^ang^ues iutilis q^z
ex negatiuis n^o syllogizat^r. in p^a et figura n^o syllogizat^r
ex mior^e negatiua. si aut^r maior fuerit negatiua z mior
affirmatiua: d^um^o ambe fuerit vltis erit vtilis p^ang^o q^z
n^o peccat i aliq^z p^an^o. si aut^r pp^o maior fuerit vltis z mi
nor p^aclaris: aut vtr^uq^z est affirmatiua z e^o vtilis p^ang^o.
aut maior negatiua. aut mior affirmatiua: z adhuc vti
lis. aut vtr^uq^z e^o negatiua. aut t^an^o mior z s^ut due iutilis.
suppositis g^m dictis p^ancipys manifestu est q^z due pp^ones
syllogistice que a sexdecim modis se p^ant h^ore t^an^o q^ztuor
modis p^ang^ues vtilis fac^e p^ant duodecim: aut iutilis fa
ciunt. z ita p^a sufficiencia sylloz p^a fig^a: z q^zre t^an^o q^ztuor s^ut.

Sed tunc

ad ista sufficiencia faciend^a que sit ca duoz
p^ancipioz c^oium. Et d^oz q^z Ap^o. reddit iferi^o c^az hui^o
p^ancipij semp altera pp^oni^o oⁱz e^o vltis: s^az de reliq^z p^an^o. s.
q^zre ex negatiuis n^o syllogizat^r. d^om q^z ois syl^ls intr^edit
remouere aliq^d ab aliq^d: aut affirmare aliq^d de aliquo.
vnu at^r n^o p^ot ab alio remoueri nisi p^a alia dⁱaz eoz. b^o
aut dⁱ ne^acto est aliq^d vni^o n^o p^ueniens t^an^o alij: cu^m g^m bec
dⁱia oⁱz e^o me^m ne^acto de altero affirmabit^r. vel alter de
ipso: q^zuis neget de reliq^z vel reliquu de ipso: z ita si ite
dat aliq^d remoueri ab aliq^d ne^actus est ad min^o alteram
pp^oni^o e^o affirmatiua. si aut^r oⁱz aliq^d de alio affirmari:
op^oz q^z b^o sit p^a aliq^d p^ueniens vtr^uq^z: z io cu^m ill^o debeat
e^o me^m nece est vtr^uq^z e^o affirmatiua cu^m mediu sit vtri
q^z extr^eo p^ueniens: ita p^a quo ta syl^ls affirmatiu^o q^z ne
gatiuis ne^acto b^oz alia pp^oni^o affirmatiua: z p^a ei^o causa.

Consequenter

Dubius

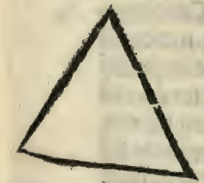
R^o

Dubius **Consequenter** quæret aliquis que sit causa proportionis principiorum. scilicet quæ maior in prima figura sit syllogismi et minor affirmatiua. Et dicitur per hoc quod causa illorum est quod syllogismus per figurem perficitur per dicitur de ois et de nullo. rationibus autem illorum reperitur maior eadem particularis vel minor negatiua: et ideo necesse est maiorem eam vellemus et minorem affirmatiua. hoc autem patet manifeste ita ut rationes istorum duorum de ois et de nullo dicitur. Aliter et dicitur potest quod si maior eadem particularis posset medium eam cominus maiorem extremitate. predicat enim inferius de superiori particulari affirmatiue et negatiue: et si ita eadem posset similiter tunc quod maior fuerit negatiua et extrema inuertibilia excederent et excederet: et non posset sequi per negationem nisi fallacia: sic patet in his terminis bonum aial asinus. hac igitur de causa necesse est maiorem vellemus eam: non enim posset eam syllogismus habere figurem si eadem particularis. De reliquo autem patet. scilicet quod minor sit affirmatiua dicitur quod si minor eadem negatiua: aut maior eadem negatiua: et tunc non fieret syllogismus: cuius causa deca est. aut maior eadem affirmatiua et tunc fieret fallacia pntis: quod ad negationem inferioris de alio non sequitur negatio superioris de eo de. Unum si in minore proponere negaretur medium a postremo non sequeretur negatio primi ab eodem: quod per se est in plus medio et frequenter: et ita patet causa primorum principiorum habere figurem.

Dubius **Adhuc** dubitabit forte aliquis quære de hoc in hac figura semper assimilatur maiori in quantitate et minori in quantitate. Et dicitur quod hoc est: quod per hoc est per se maioris. habet enim idem predicatum cum maiore: et eius subiectum est per se subiectum maioris: unde quod quod remouetur a toto vel remouetur et a parte eius: ideo si maior sit negatiua et per hoc: et quod totum puenit et parti puenit: ideo si maior est affirmatiua et per hoc: et ita per hoc semper assimilatur in qualitate maiori. minor autem assimilatur in quantitate: quia subiecto cognoscitur quantitas: et idem est subiectum minoris et maioris. Adhuc solet queri quære Boetius ponit nouem modos: cum autem tamen ponat quatuor: scilicet de hoc non est multum curandum. Aut enim omnes nouem determinat: sed non similiter nec debuit omnes similiter dare: scilicet perfectos per se. Adhuc solet queri ordo in modis habere figurem: scilicet hoc non est multum curandum. verum tamen si placet ordo per se patet: quod vel aut particulare et affirmatiuum aut negatiuum et.

Quando vero idem alteri quod ois: alteri vero nulli idem vel utriusque ois vel nulli figuram quod habet voco secundum. Adhuc autem in hac quod de utroque predicat. Extremitates vero de quibus dicitur B. Maiorem vero extremitatem que iuxta medium posita est: minorem vero que longius sita est. Ponit quod medium foras extremitatibus: primus vero positione. Perfectus autem syllogismus nullo modo est in hac figura. Polus vero erit in vlibus et non vlibus existetibus terminis.

Dicitur autem determinare ordinem medium respectu extremorum in prima figura. et diuiditur in duas. in prima determinat eam. in secunda dicitur (Palam autem et quoniam). Duo correlata idem manifesta concludit. per in duas. in prima ponit coniugationes utiles. in secunda dicitur (Si autem ad alterum sit vel). particulares. per in duas. in prima dat dispositionem terminorum in modis vlibus: et dicitur qui terminus est hic medius: et quod extremitates de comparat adinuicem medium ad extrema. In secunda dicitur. (Unus igitur est). ponit ipsas coniugationes. in prima sic procedit. per dat dispositionem terminorum dicitur: quod quoniam idem predicat de duobus vel: ita quod de uno affirmatiue et de altero negatiue: aut de utroque affirmatiue vel negatiue tale dispositionem terminorum vocat secundam figuram: et hoc est (Quoniam vero ideo). Secundo

determinat quod terminus est medius et qui extrema dicitur: quod ille est hic terminus medius qui predicat de utroque alio: et alius duo qui subiaciunt sunt extrema: et hoc est (Medius autem in hac). Tertio comparat extrema ad medium ut coniugat iter extremitates: et procedit sic. per dicitur quod maior extremitas est que posita est iuxta medium. minor autem que remotior est ab eo: scilicet medius est supra extremitates et per positionem et patebit ita intellectus istorum verborum: et hoc est (Maiorem vero extremitatem). et ex hoc concludit quod cum talis sit sit terminus in hac figura quod syllogismus immediate non potest perfici per dicitur de ois et de nullo. ex hoc relinquitur quod nullus syllogismus habere figurem est perfectus: omnes tamen potest sunt perfici per reductionem in syllogismos habere figurem: et hoc est (Perfectus igitur). Consequenter dat coniugationes utiles: et procedit sic. per dat regulam per quod omnes procedunt dicitur: quod syllogismus velis erit quoniam medius vel de utroque extremorum. de altero autem affirmatiue: de altero negatiue. et hoc de quocunque illorum dicitur affirmatiue vel negatiue. aliter autem non: et hoc est (Unus igitur erit).

Universales igitur cum sint erit syllogismus quoniam medius quod de huius ois: illi vero nullo medio: et si utriuslibet sit particularis: aliter vero nullo modo predicet. m. de. n. quod de nullo de. r. vero ois. Quoniam igitur puerit particularis na nulli. m. ierit. n. at. m. ois. r. posita erat quære. n. nulli. r. ierit: Bene omnis est per. Rursus si. m. n. quod de ois. r. vero nulli: et r. nulli. n. ierit. nam si. m. nulli. r. et r. nulli. m. ierit. At vero. m. ois. n. posita erat: quære. r. nulli. n. ierit. facta est enim rursus prima figura. Quoniam igitur puerit particularis: et eni nulli r. ierit: quære idem erit syllogismus. est autem ostendere hoc ad impossibile ducetes. Quoniam si sit syllogismus sic se habentibus terminis: manifestum est: si inspectus syllogismus. Non enim solus ex his que a principio supra sunt: sed ex alijs perficitur necessarius. Si autem. m. de ois. n. et de. r. predicet non erit syllogismus. Termini idem suba aial bonum: non idem: suba aial lapis: medius: suba. Nec quoniam de. n. nec de. r. villo predicat. m. Termini idem linea aial bonum: non idem: linea aial lapis. Manifestum est quod quoniam si sit syllogismus ex vlibus terminis: necesse est terminos sic se habere ut in principio diximus. aliter enim se habentibus non sit necessarium.

Consequenter ponit ipsas coniugationes. et per utiles. et inutiles. utiles autem ponit duas. quæ per habet maiorem negatiua et minorem affirmatiua: quam ostendit eam utilem reducendo eam in per per puerionem maioris extremitatis. Et intelligendum per. m. medius. p. n. maiorem extremitatem. per. r. minorem: et hoc est (Predicet. m.) In secunda autem habet e converso maiorem affirmatiua et minorem negatiua: cuius utilitatem ostendit concludendo conversam per in secunda per pueria minorem et transpositis per. nibus. et deinde ut habeat per per puerit illam per quam concludit in per per per quod dicitur: et addit etiam quod isti modi possent per impossibile ostendi: et hoc est (Rursus si. m.) per epilogat: et hoc est (Quoniam ergo sit syllogismus). per ponit coniugationes velis inutiles. scilicet duas. quæ per per per affirmatiua: alia ex utraque negatiua: cuius inutilitatem ostendit per instantiam in terminis: et hoc est (Si autem. m. de ois. n.) Et nota quod semper in hac figura primus tertius terminus est medium. secundus maior extremitas. tertius minor extremitas. per epilogat de coniugationibus universalibus: et hoc est (Manifestum est ergo).

Liber

C Si autē ad alterū vniuersaliter: si medium qñ ad maius vlr fuerit vel priuatiue vel predicatiue: ad min⁹ aut particulariter et oppositē vlr. Dico autē oppositē: si vlr quidē priuatiuūz particularē pdicatiuum: vel si vniuersale qdez pdicatiuūz particularē priuatiuūz necesse est syllm fieri priuatiuūz particulariter. Nā si. m. n. quidez nulli. x. ho alicui uest: necesse est. n. alicui. x. nō inesse. Et qm cōuertit priuatiua nulli. m. ierit n. m. ho positus est alicui. x. inesse: qre. n. alicui eoz que sūt. x. non ierit: sit enī syllogismus per primā figurā. Rursus si. n. qdē oi. m. uest. m. ho alicui. x. nō necesse est. n. alicui. x. nō inesse. Nāz si de oi. x. pdicat. n. z. m. de oi. n. nece est m. z. oi. x. inee: h positus erat alicui nō inee. Et si. m. qdē oi. n. inest. x. aut non oi. erit sylls: qm non oi. x. inest. n. demonstratio autem eadem.

C Consequēter determinat pūgōnes pticulares: et diuiditur in duas. In p⁹ determinat pticulares hñtes aliam vlem. in 2⁹ hñtes vtrāqz pticulare cū dicit (Sed nec si alicui. p⁹ in duas. in p⁹ ponit pūgōnes que sunt ex ppōnibus dissimilis qlitatis. in 2⁹ illas que sunt ex ppōnibus similis qlitatis cū dicit (Nā autē similis figure. p⁹ in duas. In p⁹ ponit viles. in 2⁹ ponit iutiles cū dicit (Si aut de. x.) In p⁹ sic pcedit. p⁹ dat regulā fm quā pcedūt pūgōnes dicēs: q si altera ppō sit vlis z altera pticularis. si maior sit vlis siue affirmatiua siue negatiua: z minor pticularis oppositē qlitatis erit sylls pcludēs particularē negatiua: z h est (Si aut ad alterū. z ponit duas pūgōnes. qz p⁹z hēt maiore negatiua vlem z minore pticulare affirmatiua quā ostēdit eē vtile p reductiones ei⁹ in 4. p⁹ per puerfionē maioris: z hoc est (Nā si. m.) z⁹ p⁹ stat ex maiore vli affirmatiua z minore pticulari negatiua cui⁹ inutilitātē ostēdit per impole ex opposito pñis z maiore pcludēdo oppositū minoris in p⁹. per cōuerfionē enī pficere nō potuit: eo q nō ē ibi ppō puerfibilis nisi vlis affirmatiua: que nō puerfīt nisi in pticularē: z ita si illa puerfēt eēt ambe ppōnes pticulares: z ita nihil syllogizaret ex eis: z h est (Rursus si. n. qdē.)

C Si aut de. x. qdē oi de. n. non oi pdicat. m. nō erit sylls. Terminī inee aial substantia coruus: non inee: aial albu coruus. Sed neqz qñ de. x. qdez nullo: de. n. ho aliquo: terminī inee aial substantia lapis: nō inee aial substantia scia. Quādo ergo oppositū est vlr pticulari dictuz est quando erit z qñ non erit syllogismus.

C Consequēter ponit inutiles duas. quaz prior hēt minorem vlem affirmatiua z maiore pticulare negatiua: cuius inutilitātē ostēdit per instāciam in terminis: z hec est (Si aut de. x. qdē.) z⁹ hēt minore vlem negatiua z maiore pticulare affirmatiua: z ostēdit eius inutilitātē per terminoz instācia: z h est (Sed neqz qñ de. x.) pñter epilogat de pūgōnib⁹ hñtib⁹ ppōnes dissimilis qualitatis: z hec est (Quādo igit oppositum est.)

C Quādo autē filis figure sunt ppositiones: vt ambe priuatiue vel predicatiue: nullo mō erit sylls. Sicut autē prius priuatiue z vlr ponat ad maiore extremitatē: vt. m. n. qdē nulli. x. ho

Primus

alicui nō insit: ergo z oi z nulli. x. inee ptingit n. Terminī nulli inee nigrū nix aial: oi ho inee nō est sumere. Si. m. alicui. x. inest: alicui autēz nō: si enim oi. x. inest. n. z. m. nulli. n. z. m. nulli. x. inerit: h dicebat alicui inee: nō igit ptingit sic sumere terminos. Ex indefinito autē sic ostēdēdū est: qz vez est. m. nō inee alicui. x. z si nulli inest: nulli ho cuz isit nō erit sylls. Manifestū qñ nec nūc erit. Rursus sint predicatiue z vlr ponat: vt. m. n. qdē oi. x. aut alicui insit. cōtingit ergo. n. z omni z nulli. x. inee. Terminī nulli inee album cignus lapis. Omni ho non erit sumere: ppter eādez cām quā z prius: sed ex indefinito monstrandum.

C Conter determinat eas que hñt ppōnes filis in qlitate. z p illas que hñt maiore vlez. z illas que hñt minore vlem: cū dicit (Si aut vlr.) In p⁹ ponit duas pūgōnes. qz p⁹ est ex negatiuis. z ex affirmatiuis. Circa pmas sic pcedit. p⁹ dicit q si maior sit vlis: z minor pticularis: z vtraqz negatiua nō erit sylls: z h est (Nā at filis figure.) z⁹ hec ostēdit z h duplīr. p⁹ ostēdit qdā diminuta. z ostēdit sufficēti. Circa pma ostēdit sic pcedit. p⁹ dicit q sic dispositis terminis est iuenire terminos oi z nulli postremo p⁹ inee: z ponit terminos vbi ptingit nulli iee: z h est (Cōtingit. n.) z⁹ dicit q terminos oi iee nō est iuenire si minor que est pticularis negatiua sit talis q alicui isit pdicatu z alicui nō. z h ostēdit sic h est dispositio terminoz. nullū. n. est. m. aliqd. x. nō est. m. z dicit q nō est iuenire terminos oi iee si m. alicui. x. isit z alicui nō hac rōne. si demfat q oi insit p⁹ postremo accipiat cū p⁹ ppōne sic. nullū. n. est. m. oē. x. est. n. p hypothēsis. g nullū. x. est. m. qd est 3 alia hypothēsis. pz igit q nō est sic sumē terminos oi iee: z h ē (Dī ho iee.) Conter pōit cōpletā ostēdit inutilitatis dicte pūgōnis dicēs: q ei⁹ inutilitas ostēdi pōt ex indefinita cā vitatis ex pticulari neg⁹ que vificari pōt pro sensu vlis vel p sensu pticularis. z pōit rōne talē. ad vlez negatiua seqt pticularis negatiua: sz vlr negatiua posita p minore in tali dispo nō est sylls: sicut pz ex pdictis. g nec erit pticularis negatiua posita p minore. but rōnis p pōit maiore: z h est (Ex indefinito autē.) z⁹ minore: z h est (Nulli ho. z⁹ pñe: z h est (Manifestus est qñ.) Conter ponit aliā pūgōne ex vtriqz affirmatiuis cum maior est vlis z minor pticularis: sic pzi⁹. z ostēdit ei⁹ inutilitātē: sic pzi⁹ dicēs: q ptingit iuenire terminos oi z nulli inee. verū tñ si minor sit vera q aliqd. x. sit. m. z aliqd non: nō erit iuenire terminos oi inee: z ideo ostēda est inutilitas h per infinitā cām veritatis in pticulari ppositione: sicut prius: z hoc est (Rursus fuit predictum.)

C Si aut vlr ad minore extremitatē est z. m. x. qdē nulli. n. ho alicui non inest. ptingit. n. z oi z nulli. x. inee. Terminī inee album aial coruus. nō inee. albu lapis coruus. Sitr aut si pdicatiue fuerint ppōnes. Terminī nō inee albu aial nix. inee albu aial cignus. Manifestū igit qñ si similis figure sint ppositiones z hec quīdem vniuersalis: illa ho particularis: quoniaz nullo modo erit syllogismus.

C Consequēter ponit duas pūgōnes hñtes ppōnes filis in qlitate vbi minor est vlis: z p illā que est ex negatiuis ostēdens

'Nōndū

Bb. 4

sequitur alterz repugnat tenet in vtroqz modo opposi-
tionis. ¶ Adhuc p̄ter dubitabit aliqs de sufficientia
modoz huius figure: quare cū sint sexdecim p̄ugatio-
nes t̄m quatuor sunt viles. Ad qđ soluendū supponēda
sunt cōia p̄ncipia p̄ius habita et duo p̄pria huius figu-
re. quoz vnū est qđ maior sit v̄lis. Scđm qđ altera p̄po-
sitionū sit negatiua. qbus suppositis si postea fiant cōbi-
nationes duaz p̄positionū sylloz per v̄le et p̄ricularē: et
v̄terius per affirmatiuū et negatiuū: sicut factum est in
cap̄ p̄cedēti. patet qđ t̄m q̄tuor p̄ugōnes v̄les sunt et nō
peccātes p̄tra aliqđ p̄m. alie aut duodeciz peccātes sūt
p̄tra aliqđ p̄ncipiū: et ideo inutiles sunt reputāde. ¶ S̄z
tūc querit̄ causa huius p̄ncipij qđ maior est hic v̄lis. Et
dici pōt qđ syl̄li huius figure descēdunt a modis negati-
uis p̄ figure per p̄uersionē maioris simplr: q̄re cuz illic
sit maior v̄lis et negatiua: opz in syl̄lis huius figure ma-
iorē v̄lez negatiuā. Vel melius dici pōt qđ si maior eēt
p̄ricularis in hac figura posset maior extremitas esse in
plus medio et minore ex̄te: pōt enī inferius p̄dicari de
suo superiori p̄riculariter affirmatiue et negatiue: et si ita
eēt nō posset p̄cludi p̄clo negatiua vera: qz supius de i-
feriori nō pōt vere negari: nec etiāz p̄cludet̄ affirmati-
ua: qz nō p̄cludit̄ in hac figura: sicut iā patebit: et ita nul-
la p̄clo posset sequi si maior eēt p̄ricularis. Causa autēz
q̄re negatiua nō segtur est: qz nō segtur ad negationem
inferioris de aliquo negatio superioris de eodē: et h̄ patet
in his terminis. hō aīal asinus. q̄uis enim aliqđ aīal sit
hō et nullus asin' est hō: nō tū segtur qđ nullus asinus sit
aīal. ¶ Consequēter querit̄ causa alterius p̄ncipij. s. qđ
altera dī eē negatiua. Et dicit qđ si vtraqz esset affirma-
tiua cū mediuz predicet̄ de extremis posset supius ad
duo despata p̄dicari de illis: quoz neutrū de altero pos-
set affirmari: posset etiā supius affirmari de quob' inferi-
oribus: quoz alterz esset sub altero: et ita nō posset alte-
rum de altero negari: q̄re manifestū est: qđ nisi fuerit al-
tera p̄pōnus negatiua. neqz segtur affirmatio. neqz ne-
gatiua in hac figura. ¶ S̄z tūc forte querit̄ si altera de-
bet h̄ semp eē negatiua q̄re differēter maior vel minor
et nō altera determinate. ¶ Et dōz qđ hec est: qz mediū
eq̄litr respicit̄ extrema tanq̄ sub se posita: et ideo quo
ad syl̄lin non est vis v̄tz neget̄ de vno: vel de altero ex-
tremo. vtroqz enim mō sit syl̄l: s. diuersus est modus.
¶ Solet etiāz hic queri q̄re hic t̄m segtur p̄clo negati-
ua. Et rō hec est: qz nece est alterā p̄positionū eē negati-
ua sicut iā ostēsū est. et qñ ita est nece est p̄nem eē ne-
gatiuam. ¶ Et dōm qđ hoc est: qz altera ex̄te negatiua
significat̄ dīa vni' extremitatis ad alterā per mediuz
qđ vni illoz p̄git et alij nō. q̄re cum p̄clo fiat ex extre-
mis nece est ipsam remouere vni extremuz ab altero.
¶ Amplius aut queret forte aliqs: q̄re in hac figura cō-
clusio semp assimilet̄ minori p̄positioni in q̄titate. In
qualitate aut nec maiori nec minori. ¶ Et dōm qđ idēz
subycit̄ in minore et p̄ne: et a subto distinguit̄ quātitas:
et ideo assimilāt̄ p̄clo minori in q̄titate. ¶ Adhuc p̄clo
hic semp est negatiua: et hoc qz altera p̄missaz semp est
negatiua: sicut pus ostēsū est. negatiua autē p̄missa
pōt differēter eē maior vel minor: sicut dōm est. et ideo
p̄clusio pōt indifferēter assimilari maiori vel minori in
quātitate. semper enim assimilatur ei que est negatiua.
¶ Adhuc multiplex solet eē oppositio de ordinatione
modoz hui' figure: s. nō curo. ordinant̄ enim s̄m qđ de-
scēdūt a suo p̄ncipio. descēdunt aut modi v̄les a 2° mō
p̄ figure: ita qđ p̄m' descēdit t̄m per p̄uersionē maioris.
scđs aut per p̄uersionē minoris et trāsp̄ositionē p̄positio-
num. vñ iste scđs remotior est a suo p̄ncipio qđ p̄rimus: et

ideo scđs est: et ita patet ordo modoz v̄luz. ordinant̄ et
v̄les ante p̄culares quia p̄culares ab v̄libus oriunt̄:
ita qđ tertius a p̄ per positiones subalterne minoris p̄o
minori. quartus aut a scđo per consimilē disunctiones
minoris: et ita patet ordo in particularibus.

Sicut eīdē hoc qđem oī: illud hō nulli
inest: vel ambo oī v̄l nulli: figurā qđē
huiusmodi hō tertiā. Ad eū autē in
bac dico de quo ambo predicant̄. Ex
tremities hō que predicant̄. Ad alioz hō ex
tremitem que longius est a medio. Ad inozē
hō que propius. Ponit̄ aut mediuz foras ex-
trematū. vltimum hō positione. Perfectus
igit̄ syl̄l non sit nec in hac figura. Possibilis
hō erit et vniuersaliter et non vniuersaliter exi-
stentibus terminis ad medium.

Hic determinat ordinē medij in syl̄lo siue mō in 3^a fi-
gura. et diuidit̄ in duas. In p̄ determinat̄ istā or-
dinationē. In 2^a cū dicit̄ Manifestū aut est qñ oīs. p̄co
cludit̄ duo correlaria idē manifesta. p̄ in duas. in p̄ de-
terminat̄ p̄ugōnes v̄les. in 2^a cū dicit̄ Si aut hoc qđē
v̄l. ponit̄ p̄culares. p̄ in duas. in p̄ dat̄ dispōnez ter-
minoz hui' figure: et dicit̄ qđ termin' est mediuz et que
extremities et cōparat̄ extremitates ad mediuz. In 2^a
cū dicit̄. (Unū qđē qñ. ponit̄ ipsas p̄ugōnes. in p̄
sic p̄cedit̄. p̄ dat̄ dispōnē terminoz facientē figurā in mo-
dis v̄lib' dicēs: qđ si duo de eodē p̄dicent̄ v̄l affirmati-
ue vel negatiue. vel vnuz affirmatiue et alterz negatiue
talis dispō terminoz dī figura tertiā: et nō faciūt oēs iste
dispōnes modū: sed figurā t̄m: et h̄ est. Si aut eīdē. 2°
dicit̄ qđ terminus est mediuz et que extremitates dicēs:
qđ mediū est qui v̄triqz subycit̄. extrema vō que p̄dicā-
tur: et h̄ est. (Medium aut. 3° cōparat̄ extremitates ad
mediuz vt distinguat̄ eas adinuicē. et p̄cedit̄ sic. p̄ dicit̄
qđ maior extremitas est que lōgius est a medio. minor
que p̄pinus est ei. mediū aut est extra extremitates et
vltimū positione: et h̄ est. (Maiorē aut. 2° ex h̄ p̄cludit̄
qđ cū talis sit situs terminoz in hac figura nō p̄nt̄ syl̄li
hui' figure imēdiate p̄fici per dici de oī et de nullo: et qđ
oēs syl̄li hui' figure imp̄fecti sunt possibiles t̄m p̄fici: et
h̄ est. (Perfect' qđ nō sit. Et nota qđ mediuz dī hic vlti-
mū positioe et extra extremitates que h̄z p̄ditionē vlti-
mā in ordie p̄dicamētalī: t̄m enī subycit̄. maior aut ex-
tremity dī remotior a medio que h̄t p̄ditiones ei' qđ
est p̄m in p̄dicamēto: t̄m enīz predicat̄. minor aut exte-
mitas dī eē p̄pinquior medio que h̄t p̄ditiones medij
p̄dicabilis subycit̄ enīz et predicat̄. ¶ Aliter aut solet
intelligi. s. de termis inferius positis in hoc cap̄ apō in-
utiles p̄ugationes. ibi enī semp p̄ordinat̄ maior exte-
mitas. 2° minor. 3° medium. sed talis dispositio accidit
hui' figure: et ideo prima expositio melior.

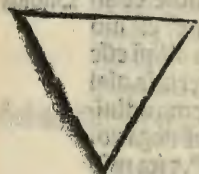
Uniuersaliter qđē qñ et p. et r. ierit oī. s. qñ
alicui. r. ierit. p. ex necessitate. Qñ igitur con-
uertit̄ p̄dicatiua: ierit. s. alicui. r. quare qñ. p.
inest oī. s. et s. alicui. r. necesse est. p. alicui. r. i-
esse: sit enī syl̄l per primā figuram. est aut per
impossibile et per expositionē facere demon-
strationē. Si enīz ambo. s. i sunt. si sumat̄ ali-
quod eoz que sunt. s. vt. n. huic et p. et r. ex ne-
cessitate ierit: quare alicui. r. ierit. p. Et si. r.
oī qđē.

oi qdē. s. p. aut nulli. s. inest: erit sylls: qm̄. p. alicui. r. nō ierit ex necitate: nā idē modus demonstratiōis erit puerfa. r. s. ppōne: oñdet aut z p impole: quēadmodū z in priorib.

Conter pōit pūgnes vles. z p vtilis. z^o iutiles. vtilis at ponit duas. qz p^a ē ex affirmatiuis vlib^o: cui vtilitate oñdit reducēdo eā in 3^m modū p^a figure puerfa minor: z dicit qz p ipole oñdi pōt: s. l. r. z p pōne: z ē oñdere p pōne ducēdo ad aliqd idiuuū signatū z pōne single et suū vte: z sic ad sensuz māifestare suū. ppo^m. si g sub me accipiebat aliqd signatū: d q dī vtrūqz extrēorū necessario: necē ē extrēus d extrēo dici piculariter: z h p3

a^r ex
p

b^r ex
r.

is.

Mediust^a

plane in textu. Et nō qz p. p. itelligēda ē hic maior extremitas: p. r. minor. p. s. me^m. z h ē (Utr qdē.) z^a pūgō h3 maiorē neg^{um} z minorē affirmatiuā. cuius vtilitas oñdit p puerfione minoris vel per ipole. z h est (Et si. r. oi. s.)

Si at isit. r. s. qdē nulli. p. ho oi. s. nō erit sylls. Termini ēē aial equ^o hō: nō inēē aial inaiatū hō.

Nec qm̄ abo de nullo. s. dñr erit sylls. Termini inēē aial aiati equ^o: nō inēē hō equ^o inaiatū mediū inaiatū. Manifestum est igit: z i hac figura qm̄ erit z qm̄ nō erit sylls ex vlib^o terminis. Qm̄ eni ambo termini fuerint p^a dicatiui: erit sylls: qm̄ alicui inest extremitas extremitati. Quādo ho priuatiui nō erit. Qm̄ ho hic priuatiuus: ille p^a dicatiu^o: si maior qdē fuerit priuatiuus: alter ho affirmatiu^o erit syllogismus: qm̄ alicui nō inest extremitas extremitati. Si autem econuerso non erit.

Conter pōit pūgnes iutiles vles. s. duas. qz p^a h3 tñ minorē negatiuā. cui^o iutilitate oñdit p istātiā i terminis. z h ē (Si at isit.) z^a h3 vtrāqz neg^{um}: z ei^o iutilitate ostēdit p istātiā in terminis. z h ē (Nec qm̄ ambe.) Cōsequēter epilogat. z h est (Manifestū igit est in hac rē.)

Si aut vn^o vlr sit ad mediū: alter ho piculari si vterqz sit p^a dicatiuus necesse est fieri sylls: z si alteruter sit vlis terminorū. Nā si. r. oi. s. isit p. ho alicui. s. necesse est z. p. alicui. r. iēē. Nā qm̄ puerfa affirmatiua ierit. s. alicui. p. Quare qm̄. r. inest oi. s. s. aut alicui. p. z. r. alicui. p. in erit: qre z. p. alicui. r. Rursum si. r. alicui. s. p. oi. s. isit: necē est. p. alicui. r. iēē. nā idē modus demonstratiōis z per impossibile: z p expōitionē quemadmodum z in prioribus.

Cōsequēter determinat pūgnes picularis: z didit i duas. In p^a determinat que hnt alterā vlem. in 2^a que hnt vtrāqz particularē: cū dicit (Necqz vterqz.) p^a in tres. in p^a ponit pūgnes pstantes ex affirmatiuis. in 2^a cū dicit (Si aut vnus qdē sit.) Cōstantes ex affirmatiua z negatiua. in 3^a cū dicit (Nec qm̄ ambe priuati. rē.) Constantes ex negatiuis. p^a pars bz duas pūgones vtilis: circa quas sic pcedit. pmo dat regulā fm̄ quā pcedit dicens. qz si altera ppo sit vlis: z altera particularis vtrāqz affirmatiua exite vli erit sylls. z h est (Si aut vn^o qdē.) z^a ponit pūgōnē. z p illā cui^o minor est vlis: z

maior particularis. quā ostēdit vtilē esse concludendo conuerfam pclusionis in 3° prime puerfa maiore z trāspōsitis pponib^o: z deinde illā pnez puerit: vt habeat pclusio p^a. z h est (Nā si. r. omni.) z^a ponit illam: cuius maior est vlis: z minor particularis pficiens ipsam per conuersionem minoris. z h est (Rursum si. r.)

Si aut vnus qdē sit p^a dicatiuus: alter ho priuatiuus. vlr qdē p^a dicatiuus: qm̄ qdez minor fuerit p^a dicatiuus: erit sylls. Nā si. r. oi. s. p. ho alicui. s. nō inest: necesse est. p. alicui. r. nō inesse. Si enim omni z. r. oi. s. z. p. oi. s. ierit: sed nō ierat. Demōstrat aut z sine deductiōe si sumat aliqd eorū que sunt. s. cui. p. nō inest. Qm̄ ho maior fuerit p^a dicatiuus: minor ho priuatiuus: non erit sylls. Et si. p. inest oi. s. r. aut alicui. s. non inest. Termini ho omni inēē aiatum hō aial: nulli ho non est sumere termini: si. r. iest alicui qdem alicui aut nō. Si eni nulli. r. iest. p. r. aut alicui. s. z. p. alicui. r. nō in erit. Sed supponebat oi iēē. Si eni oi. s. iest p. r. aut alicui. s. z. p. inest alicui. r. sed positi erat nulli inesse. Sed quemadmodum in prioribus: dñm est. Nam cum indefinitum est alicui non inesse: z qd nulli inest: verus est alicui non inesse: nulli ho cū esset non erat sylls: manifestum ergo erit qm̄ nec erit sylls.

Cōsequēter ponit pūgnes pstantes ex affir^{um} z neg^{um}: z diuidit in duas. In p^a ponit illas que hnt vles affirmatiuā. z^o illas que hnt vlem negatiuā cū dicit (Si autē priuatiuus.) Pars p^a h3 duas pūgones. qm̄ p^a est vtilis. z^a iutilis. dicit qz si altera pponū sit vlis. z altera picularis. z vna affirmatiua. z altera negatiua. si minor sit vlis affirmatiua erit sylls. z h ostendit per impossibile ex opposito pnis: z minor pcludens oppositū maioris in p^a z^a. z^a ostendit h per expōne accipiēdo aliqd signifi catū sub medio a quo remouet minor extremitas. z p3 qd dicit (Si aut h vn^o qdē sit.) Et nō ponit eā pface re p puerfione: qz nō est pueribilis nisi vlis affirmatiua: qz si puerteret vtrāqz eēt picularis: ita ex illis nihil. Conter ponit iutilē pūgōnē: z oñdit ei^o iutilitātē. p nō sufficiētī ostēfione. z^o ostēfione sufficiētī. pcedit g sic. p dicit qz si altera pponū sit negatiua particularis: z reliq vlis affir^{um}. si vlis fuerit maior erit iutilis pūgō. sic. oē. s. ē. p. aliqd. s. nō est. r. z ponit terminos oi iēē. z h est (Qm̄ ho maior.) z^a dicit qz terminos nulli iēē nō est iuenire si minor que est picularis negatiua sit vera. q. r. inest alicui. s. z alicui nō. z h ostendit sic. si oē. s. est. p. z aliqd. r. est. s. qd p3 ex puerfione vni^o partis hypothesis facte in minore: tūc p3 p^a aliqd. r. est. p. qre sequēte vno oppositoz nō pōt alterz stare. p3 ex hoc. qz sic se hntib^o terminis: vt dñm est: nō erūt termini nulli inesse. z h est (Nulli ho nō est.) Cōsequēter ostēdit cōiugationē eē iutilē sufficiētī ostēfione. s. p infinitā cām veritatis ipsius picularis negatiue: que pōt verificari p sensu vlis vel picularis sic. ad vles negatiuā legē picularis negatiua: s. vli negatiua exite minore est iutilis pūgō: vt ostēsum est prius in pūgōnib^o vlib^o. g piculari existente minore erit iutilis pūgō: z est necitas argumenti pones hāc maximā: qd nō legē aīis: nō sequit pnis: hāc rōnē ponit totā ptiue: z p3. z h ē (S3 qm̄ in.)

Liber

C Si autem privativum sit vltis terminus: quoniam quidem maior fuerit privativum: minor autem predicativum: erit syllabus. Si enim p. nulli. s. r. alicui. s. inest: et p. alicui. r. non ierit. rursum enim erit prima figura. r. s. pponere pueris. **Q**uoniam autem minor fuerit privativum: non erit syllabus. Termini inesse aial bono ferrum. non inesse aial scia ferrum. medius in vtrisque ferrum.

C Consequenter ponit duas coniunctiones habentes vltimam negationem. quoniam p. est utilis habens maiorem vltimam negationem: et minorem affirmativam particularem: cuius utilitatem ostendit pueris maiorem. et hoc est (Si autem privativum). **Z** est inutilis habens maiorem particularem affirmativam: et minorem vltimam negativam: cuius inutilitatem ostendit p. istantia in terminis. et hoc est (Quoniam autem minor.)

C Nec quoniam ambo privativum ponunt. Est autem unus quidem vltis: alter vero particularis. Termini cum minor sit vltis ad medium: aial bono ferrum aial scia ferrum. **Q**uoniam autem maior: maior vltis: minor vero in parte: non inesse quidem: corpus nigrum albus: inesse vero non est sumere. Si. r. alicui quidem inest. s. alicui autem non inest. Si enim. p. o. i. r. insit. r. alicui alicui. s. et p. inest alicui. s. sed positum erat nulli inesse. Sed ex indefinito monstrandum est.

C Consequenter ponit coniunctiones habentes alteram vltimam: et alteram particularem: et vtrique negationem. et sunt due. quoniam p. habet maiorem vltimam quam ostendit inutile p. istantia in terminis. et hoc est (Nec quoniam abo). **Z** habet maiorem vltimam: circa quam sic procedit. p. dicitur ea esse inutile: et potest ad hoc ostensionem diminutionis. **Z** potest ostensionem sufficere. i. p. sic procedit. p. dicitur quod si maior sit vltis. et minor particularis. et vtrique negationem. non erit syllabus: ut si dicat nullum. s. e. p. alicui. s. non e. r. et ponit terminos nulli inesse. et hoc est (Quoniam autem maior). **Z** dicitur quod terminos ostendit non e. invenire si minor sit va. q. r. insit alicui. s. et alicui non. et hoc ostendit sic. Si o. e. r. e. p. ex hypothesi. et alicui. s. e. r. sicut ex hypothesi scia circa maiorem. et alicui. s. e. p. reliquit igitur quod sic se habentibus terminis ut dicitur e. non erit terminus ostendit non e. **Z** inesse vero non e. sumere. Consequenter potest sufficere ostensionem sue inutilitatis. s. p. infinita casus vitati ipsi particulari. ut p. p. predicat. et hoc est (Ex infinito.)

C Neque si vtrique alicui medio insunt: vel non insunt: vel hic quidem alicui: ille vero non o. i. vel indefinitus: nullo modo erit syllabus. Termini autem coes oium: aial homo albus. **M**anifestum igitur in tertia figura quando erit: et quoniam non erit syllabus. Et quoniam habentibus sic se terminis: ut dicitur est: fit syllabus ex necessitate: et si sit syllogismus necessesse est terminos sic se habere.

C Consequenter potest coniunctiones particulares habentes vtrique particularem dices. oes utiles sunt. et hoc ostendit p. istantia in terminis. et hoc est (Neque si vtrique). **P**onit epilogat dca. et hoc est (maius igitur.)

C Manifestum est quoniam oes imperfecti sunt syllabi in hac figura: oes. n. perficiuntur quibusdam assumptionibus. Et quoniam syllogizare per banc figuram vltis non erit: neque privativum neque affirmativum.

C Consequenter concludit duo correlaria ex predictis manifesta. quoniam p. e. q. oes syllabi habent imperfecti sunt: et perficiunt assumptionibus quibusdam: cuiusmodi sunt pueris transpositionis terminorum deductione ad ipse exp. et hoc est (Manifestum est quoniam ois). **Z** e. q. i. hac figura non concludit nisi particularis affirmativa et negativa. et hoc est (Et quoniam syllogizare etc.). **E**x predictis circa **Z** figuram: et circa ex

Primum

ponere sepe quod me est vltimam ponere et maior extremitas remotior a me. minor vero propior ei: et quoniam syllabi habent figuram ipse cti sunt. et d. ostendit p. deductione ad ipse. et d. eo quod aliqui non e. suere terminos ois et nulli inesse. et id e. de his transcedit e.

Sed hic forte dubitaret aliquis de ponere quoniam p. sic quidam syllos habent figuram. quoniam ne sequitur ad ppones vltis: quod sequitur ad singulas quoniam sit dictio subtri. pponibus vltis. b. ad b. aliquid et singule. **E**t dicitur quod neque p. p. hac maxima: quod sequitur ad p. s. sequitur ad a. s. **C** Consequenter dubitaret d. suffi. vltimam coniunctum habent figuram. i. quoniam d. i. o. coniunctum t. s. sex sunt vltiles. **E**t dicitur quod supponenda sunt duo p. n. coia: et vnu p. n. p. p. i. u. b. figuram. s. q. minor sit affirmativa: quod suppositis si fiat combinationes: et p. vltis et particularem p. affirmativam et negativam. sic i. aliis figuris dictum e. patebit quod p. coniunctes peccant d. aliquid p. n. sex autem non peccant: et ideo t. s. sex sunt vltiles.

Sed tunc dubitaret vltimam aliquis: quare op. b. minor e. e. affirmativa. **E**t dicitur quod r. o. b. e. q. me est sub extrems. v. si minor e. e. negativa possent extrema aliqui esse separata. et tunc non sequeretur affirmatio: sic in his terminis. aial lapis bono. possent et extrema aliqui esse subalterna adiuncta: minor t. s. exite sub maiore. et tunc non sequeretur negatio. sic in his terminis suba lapis bono. lapis erit me. et ita minore exite negativa. neque sequitur affirmatio: neque negatio: et ita op. q. sit affirmativa. **A**d hoc alia ratio. **Z** figura descendit a p. p. p. uersione minoris. minor autem p. figure est t. s. affirmativa: et id manet minor affirmativa in tertia figura.

Sed tunc vltimam dubitabit quoniam in **Z** figura minor sit vltis: ex q. pueris minoris p. figure sp. e. p. claris. **E**t dicitur quod pueris accipi d. coiter ut p. p. q. co uertit possit dici pueris ei? i. quoniam pueris sicut e. p. et ita vltis affirmativa dici poterit pueris particularis affirmativa: sicut e. p. **D**icitur igitur quod syllabi tertia figure descendit a modis particularibus p. me figure t. s. et pueris minoris i. modis particularibus p. me figure vltis est. et id in modis vltibus principalibus tertia manet minor vltis. sicut neque p. mo. et **Z**.

C Consequenter quoniam i. hac figura concludit t. s. p. particularis. **B**. n. v. i. conueniens. na plus p. due vltis q. vltis et particularis: s. vltis cum particulari potest i. p. ne particularis. g. due vltis p. i. plus. et ita v. q. p. i. vltis. **A**d hoc si vltis cum particulari p. i. p. ne particularis si accipiatur due vltis ad concludendum particularis aliquid supflueret in na vltimam re. p. nis. et ita v. i. e. non ca. vt ca. **E**t dicitur quod ca. q. i. hac figura concludit t. s. particularis. hec e. me subiecti extremitatibus. v. e. tanq. p. extremitatibus: et id p. ipsi non potest concludi vnu extremum d. altero: nec affirmativa neque negativa nisi particulariter: quoniam non potest concludi puenire p. tale medium nec differre: nisi s. m. p. t. **A**d hoc cum medium subiecti extremitatibus poterit e. inferi ad illas. ita q. extrema sint subalterna. et tunc potest minor extremitas e. i. plus maiore: quare de minore non affirmabit vel negabit maior nisi si particulariter: quoniam non predicat inferi de superiori: nisi particulariter: et p. exempli in his terminis. aial corpus bono. **A**d obta q. d. m. ad p. sic. due vltis plus p. i. q. vltis cum particulari: s. non q. t. u. ad q. t. itate p. nis: nec q. t. u. ad necessitate nec q. t. u. ad figuram: s. q. t. u. ad modum et ad euidetiam necessitatis: modus. n. vltis b. figure est euidetior particulari s. necessitate et pfectiones: quod p. p. b. q. immediate reducit in suu p. n. per ipse. modus autem particularis non nisi p. me diu: sicut dicit in sequenti lectione: et ita non sequitur s. possint plus due vltis q. vltis et particularis: q. vltis p. i. in p. ne vltis. **A**d aliud d. m. q. quoniam vltis cum particulari possit in p. ne particularis: non t. s. est non ca. vt ca. cum ponunt vltis ei? ad illationem. q. uis. n. illud quod supaddit nihil faciat q. t. u. ad maiorem q. t. itate p. nis. facit t. s. ad maiorem euidetiam necessitatis faciendam: et modum pfectionis: sicut dictum est.

Consequenter

Dubius **Cōsequēter** forte dubitabit de ista fig^a i cōpa-
tione ad alias. et p^o q^orit: q^ore i hac fig^a
maior possit eē v^olis et p^oclaris: cū i alyis nō possit eē ni
si v^olis. ¶ Et dōz q^o b^o ē: q^o cū mediū sit ps v^o tanq^o ps
extrēitatis i hac fig^a. eo q^o subycit eis nō pōt pcludere
vnu extremū d altero. nisi s^o p^ore: s^o b^o eq^ol^o p^o facit siue
subuciat maiori extrēitati p^oclulariter et miori v^ol^o siue
e^o. q^o v^oroq^o mō ē mediū ps v^otriusq^o extrēi: et iō p^o i s^o
nē b^o fig^a. i. p^oclare: siue maior sit v^olis: et mior p^oclaris:
siue e^o. in alyis aut figuris nō ē ita et cā ei^o dicta ē p^ous.

Dubius **Adhuc** forte aliq^o dubitabit cū bēam^o vna figurā
q^o pcludit tñ p^oclare: q^ore nō habem^o aliā fi-
gurā pcludētē tñ v^oles. ¶ Et dōz q^o p^oclaris ē i v^ol^o sic
p^ois i ante: et iō necē ē figurā q^o pcludit v^oles pcludere p^o
ticularē: s^o nō e^o: et iō nulla fig^a tñ v^oles pcludit: sic tñ
p^oclare. Ex b^o at p^o q^o modi p^oclares oīz figuraz a
modis v^olib^o ei^osdē fig^a oriunt^o: et nō solū b^o ē v^oez i z^o et z^o
fig^a. s^o ē i p^o. 3°. n. mod^o p^o fig^a dīcēdit a p^o ei^osdē posita
subalterna miori p^o miori. et s^ol^o dīcēdit a p^o a z^o ei^osdē.

Dubius **Adhuc** dubitare posset aliq^o iux^o p^oclā cū bēam^o si
gurā pcludētē solā neg^o. q^ore nō bēm^o aliā
pcludētē solā affir^o. ¶ Et dōz q^o bitudo medij p^o fig^a cūz sit iter ex
trema cā ē p^ois. s^o bitudo medij p^o fig^a cūz sit iter ex
tremities s^o pōnē p^o p^ouētiā ad v^otrāq^o extremi-
tē pcludere affir^o: sic p^o dīā ab altera illaz neg^o: s^ol^o
bitudo medij i z^o fig^a sub extremis p^o p^ouētiā ad
v^otrāq^o extremū pcludere p^oclare affir^o: sic p^o dīāz
ad alterū extremū p^oclare neg^o. Cū igit nō sint nisi
tres bitudines syllogistice p^o et z^o pcludūt affirmationē
sic negōnē: et sic p^o q^o nō est aliq^o figura pcludens tñ af-
firmatiuā: sicut est aliqua concludens tñ negatiuā.

Dubius **Adhuc** dubitari solet de ordine modor^o b^o figure.
¶ S^o dōz q^o syl^o v^oles ordināt^o an p^oclā-
res: q^o p^oclares ab eis nascūt^o. v^oles at duo sūt. q^oz p^om^o
dīcēdit a z^o p^o pueria miori. z^o v^o a 4° ei^osdē pueria mi-
nore s^ol^o: et idē p^oz o^odo: p^oclares 4° sūt. et z^o et 4°
nascunt^o a p^o mō v^ol^o. 3° p^o pōnē subalterne maioris p^o ma-
iori. 4° p^o pōnē subalterne mioris p^o miori. 5° v^o a 6° na-
scūt^o p^o dimiutionē factā i miori: et ita p^oz o^odo i oīb^o sex.
¶ S^o tūc forte dub^o q^oo dicāt^o b^o ē mod^o v^oles: ex q^o nō
pcludūt p^one v^oles. ¶ Et dōz q^o nō v^o dīr v^oles syl^o: sed
dīr v^oles r^opiciē^o ad p^omissas: nō at ad p^one: sic i alyis fig^a.

Dubius **Adhuc** forte dub^o aliq^o: q^ore i ista fig^a descēdūt mo-
di p^oclares ab v^olib^o. ita q^o tā a maiore q^o
a miori: cū i alyis nō descēdāt nisi a miori tñ. ¶ Et dōz
q^o b^o ē: q^o i ista sola figura p^o maior eē p^oclaris: et iō in
ista fig^a sola sit syl^o p^o dimiutionē factā a maiore mod^o
v^olis: sic at nō ē i alyis. ¶ Solet at adhuc mltipl^o oppo-
ni de ordie triū figuraz: d^o q^o oppōnē nō ē curādū: q^oz p^o
fig^a eo q^o potētissima ē: q^o potēs i oēs p^one: et q^o p^ofectissi-
ma ē: iō an als ordināt^o tāq^o m^o p^ofectio aliaz. z^o v^o an
3°: tū q^o ei^o mediū ē p^o pōnē: et mediū 3° v^ol^o mō pōnē:
tū q^o pōt in duplex p^oblema. i. v^ole et p^oclare: cū 3° nō
possit nisi in p^oclare: tū q^o ipa descēdit a p^o per puer-
sionē maioris. tertia v^o per puer^osionē mioris p^oponis.

Alā aut^o: et qm in oib^o figuris qm nō
fit syl^o: cum p^ouatiui vel p^odicatiui
sint v^otriq^o termini: et p^oclares et nō
hil oino sit neciū. Cū aut^o et p^odicati-
uus et p^ouatiu^o: et v^ol^o s^op^or^o p^ouatiuus: semp
syl^o sit miori extremitatis ad maiorē: vt si. a.
qdē oi. b. vel alicui. b. aut nulli. c. puer^osis enim
p^oponib^o: necē est. c. alicui. a. nō inēē. S^ol^o at et

in alijs figuris: sempeni p^ouer^osionē sit syl^o:
p^oz et qm indefinūtū pro p^odicatiuo particulari
positū eūdē faciet syl^o in oibus figuris.

Postq^o determinauit ordiationē medij re^o extrēo-
rū: circa p^oponēs d^o icē i oi fig^a. b^o d^otermiat
q^o ex p^ocedēti p^ote māifesta sūt. et b^o ē ps correlaria: siue i
cidētat. et vidit^o in. z. In p^o d^otermiat qdā māifesta q^ontū
ad syl^oz gnōnē. in z^o cū dīc^o (Māifestū ē.) qdā māife-
sta q^ontū ad eoz reductionē. in p^ote p^o sic p^ocedit. p^o ondit
ex p^odictis māifestū eē qm nō sit syl^o ex affir^o. q^oz nō i
z^o fig^a: et qm nō sit syl^o ex neg^o v^ol^o p^oclaris: q^oz i nulla
figura. et b^o ē (Palā at et qm.) z^o ponit duas p^ouignes idi-
recte pcludētes iuxta p^oclā dīcēs. q^oz vna p^o p^o ē affir^o
matiuā v^olis v^ol^o p^oclaris: altera v^o neg^o v^olis. erit syl^o
pcludēs miori extrēitātē d^o maiore i p^o fig^a: vt si oē vel
aliq^o. b. ē. a. nullū at. c. ē. b. seg^o q^oddā. a. nō ē. c. et ondit
haz v^ol^ol^oitātē dīcēs. q^o p^oficiunt p^ouer^osionē p^oponū. i. z
trāspōnē eaz. et addit q^o s^ol^o ē i alyis fig^a a p^o. et b^o ē (Cū
at p^odicatiu^o.) 3° dīc^o ex p^oclis māifestū ē. q^o idē sit syl^o vbi
q^oz accepta idēfinita q^o sit p^oclares. et b^o est (p^oz et.)

¶ Māifestū est aut^o: et qm syllogismi ipsecti
p^oprimā figurā p^oficiunt: autēni onsiue: aut p
impossibile claudunt omnes: v^otrinq^o autē sit
prima figura. ¶ Sten^osiue quidem p^ofectis: qm
p^ouer^osionē p^oficiēbant oēs. Cōuer^osio autē p^oi
maz faciebat figuram: per impossibile hō de-
monstratis: qm posito falso syllogismus sit p
primam figuram: vt in postrema figura: si. a.
et b. oi. c. insunt: q^oz. a. alicui. b. inest. Mā si nul
li. b. aut oi. c. nulli. c. inerit. a. sed positum erat
omni. Similiter autem et in alijs.

¶ Cōsequēter d^otermiat qdā māifesta ex p^oclis q^ontū ad
syl^oz reductionē: et vidit^o in. z^o. In p^o ondit q^o oēs syl^o i
ipsecti p^oficiunt p^o p^o figurā. In z^o cū dīc^o (Est et redu-
cere.) gra b^o reducit oēs syl^oz alios ab v^olib^o p^o fig^a in
iplos v^oles. p^o ondit sic. oēs syl^o i ipsecti p^oficiunt onsiue
siue p^o ipole: s^o siue sic: siue sic p^oficiunt p^o figurā. q^o oēs
ipsecti p^oficiunt p^o figurā. b^o rōnis p^o ponit p^one. et b^o ē
(Māifestū at.) z^o maiore. et b^o ē (Aut. n. onsiue. 3° mi
nore. et b^o ē (V^otriq^o at.) 4° miori ondit. et b^o p^o p^o p^ore.
z^o z^o p^o p^o sic. p^ofecti onsiue p^oficiunt p^ouer^osionē et trā-
spōnē. s^o b^o sit p^o figurā. q^o p^ofecti onsiue p^oficiunt per
p^o figurā. b^o rōnis p^o ponit p^one. et b^o est (Onsiue qdē.)
z^o maiore. et b^o est (Qm per onsiue et.) 3° minore. et b^o
est (Cōuer^osio aut.) Cōsequēter ondit z^o partē mioris
sic p^ofecti per ipole p^oficiunt sumpto opposito p^ois cum
altera p^omissarū. sed b^o facit p^o figurā. q^o p^ofecti per
impole p^oficiunt per p^o figurā. b^o rōnis p^o ponit p^one.
nem. et hoc est (Per impole.) z^o minore. et hoc est (Qm
posito.) 3° ipsam ostendit faciendo syllogismū in p^omo
tertie. et deinde perficiendo ipsū per ip^ossibile. ex op-
posito enim cōclusionis et minore concludit oppositūz
maioris in secundo p^ome. et dicit similiter posse fieri de
alyis modis. et hoc est (Ut in postrema.)

¶ Est et reducere ad prime figure v^oles syl^oz.
Mā q^o sūt in scda māifestū ē: qm p^oficiunt p^o il-
los: v^oez nō sūt oēs: s^o v^oles qdē p^ouatiua con-
uer^osa: p^oclaris at v^otrāq^o p^o ad ipole ductionē.
Qui hō i p^oia sūt p^oclares: p^oficiunt qdē et p
se. Est at et p^o scda figurā ondere ad ipole du-

Liber

rentes: vt si. a. isit oi. b. z. b. alicui. c. qm. a. alicui. c. ierit. Si eni nulli. b. at oi. a. nulli. c. inerit b. b. eni scim⁹ p scdaz figurā. Silt⁹ z in priuati uoerit demfario. Si eni. a. nulli. b. z. b. alicui c. iest: z. a. alicui. c. nō ierit. nā si oi. c. b. asit nulli iest. a. nulli. c. ierit. b. bec asit fuit media figura. Quare qm qui in media figura sūt sylli oēs reducunt ad vles syllos prime figure: qui xō priculares sūt in pria: ad eos q sunt in media: manifestū qm z priculares reducunt ad eos q in prima figura sunt vles syllos. Qui xō sunt in tertia: q vles sunt qdē termini statiz pficiantur per illos syllos. Si xō particulares sumātur ad priculares syllogismos prie figure. Sz di reducti sunt ad illos: qre z tertie figure particulares. Manifestū est ergo qm oēs reducti tur ad prime figure vniversales syllogismos. Igit syllogismi ostēdētes in eē z nō inesse. dictum est qhō se bnt: z p m se qui sunt ex eadē figura. z adinuicē qui ex alijs figuris.

Consequēter grā h⁹ reducti i vles modos p⁹ oēs alios: z b fac hac rōne: qz iā oñderat q sylli z⁹ z⁹ figure reducti in p⁹ figurā: ne putet q nō sit adhuc vltior reductio: oñdit q sic p b volēs signare q oēs sylli nascunt a sylis vlib⁹ p⁹ figure: itēdit g talē rōnē. sylli z⁹ figure: z priclares sylli p⁹: z oēs sylli z⁹ reducunt i vles p⁹ g oēs alij ab vlib⁹ p⁹ in ipsos reducunt. p⁹ pponit p⁹ nē. z b ē (Est ēt reducere.) z⁹ oñdit pmissas b mō. p⁹ p⁹ p⁹ z⁹ z⁹ z⁹ p⁹ oñdit dices. q sylli z⁹ figure reducunt i vles p⁹: sz diuersimode. vles eni modi z⁹ fig⁹ reducti i eos p puerfionē z trāspōnē pponū qm ad z⁹ modū. priclares at p ductionē ad ipole. Et nō q ista ductione sit accepto oppo⁹ pnis cū maiore: statim. n. pcludit opp⁹ maioris p vles sylly z⁹. z b ē (Nā q sūt.) z⁹ p⁹ p⁹ pcludit sic: syl li vles z⁹ figure reducunt in vles p⁹: sz priclares sylly p⁹ reducunt in vles z⁹. g priclares p⁹ reducunt in vles eiusdē. h⁹ rōnis p verificat miorē. z⁹ ponit totā rōnē. pcedit g sic. p dicit q priclares p⁹ pficiunt p seipos. s. p dicit de oi z de nullo: z ēt p vles p⁹. z b ē (Qui vō in p⁹.) z⁹ miorē declarat reducēs priclares p⁹ in vles z⁹ p ipole. z⁹ eni p⁹ reducti in z⁹ ex oppo⁹ pnis: z maiore pcludit oppo⁹ mioris in z⁹ mō z⁹. 4⁹ vō p⁹ reducti in p⁹ z⁹ silt p oppo⁹ pnis z maiore pcludēdo oppo⁹ mioris. z b ē (Quare qm q.) z⁹ p⁹ oñdit sic dices. q vles z⁹ reducunt eni imediate in illos p ipole sup⁹to oppo⁹ pnis cū miorē. b eni sciēdū q sic in z⁹ figura ex oppo⁹ pnis z maiore sit p⁹ figura. sic in z⁹ ex oppo⁹ pnis z miorē sit p⁹ figura. dic ēt q priclares z⁹ reducunt in priclares p⁹. sz priclares p⁹ reducunt in vles p⁹: vt dcm est: z ita particulares tertie in vles pme. z b est (Qui vō sūt in z⁹.) Deinde epilogat p⁹ nē nūc ostēdaz. z b est (Manifestus g.) Consequēter recapitulat breuiter oia de generatione sylloz de inesse: z ps. z b est (Igitur sylly zē.)

Dubius Dubitare forte alijs cū det duas pūgōnes in directas qd pōit Boe⁹: qre nō ponit als tres: vt silt determinet qnq: q sūt i p⁹ figura: sic facit Boe⁹. Et oēs q dispō diuersa pmissaz fac diuersaz pūgōnē. duo vō modi qd b dat alr disponū i pmissis qd modi directi: z iō sūt diuerse pūgōnes ab ill. sunt. n. tales qles pus reputabāt iutiles i modis directis: qz g

Primum

i pre ista dat diuersitatē pūgōnū faciētū sylly: bz b d. termiat istas z⁹ pūgōnes indirectas: alie at tres n diuersificāt i pmissis z trib⁹ mōis directi pmissis: z iō n faciūt pūgōnes diuersas ab ill: diuersificāt at ab illis i p⁹ nib⁹ z iō in z⁹ determinat eas: vbi oñdit prātē sylly sup⁹ pnes.

Adhuc forte dubitaret vtz isti duo modi indirecti idifferēter pnt eē i z⁹ z⁹ fig⁹ sic i p⁹. z v⁹ q n. istātia. n. ē z⁹ figurā tal. null⁹ hō ē asin⁹. aliqd aial ē asin⁹. g alijs hō n ē aial: n segt: silt ē istātia z⁹ figurā sic. null⁹ hō ē asin⁹: alijs hō ē aial. g alijs asin⁹ nō ē aial. nō segt. Et oēs q silt sūt dicti modi i oi fig⁹. Sz Az. itēdit q vlis neg⁹ sit mior: in istātyz at sit maior. Sz tūc qret vtz eodē mō pficiāt i oi fig⁹ vlt diuersi mode i diuersi. Et oēs q diuersimode: qz i p⁹ sit pfectio p puerfionē vtriusqz pponis: z trāspōnē. i z⁹ p co- uersionē vlis neg⁹ z trāspōnē. i z⁹ p puerfionē affir⁹ z trāspōnē: verūtamen vbiqz sit reductio in 4⁹ prime.

Deinde forte dubitabit: vtz isti duo modi i oi figura maeāt indirecti illi duo. s. qz alter bz maiorē vlez affir⁹: z alter miorē neg⁹. Et oēs q nō: imo i p⁹ fig⁹ ē vterqz mod⁹ indirecti: tūc i z⁹ silt. vter qz. n. modus peccat z syllos directos p⁹ z fig⁹. i z⁹ vō figura ille mod⁹ ē tūc indirect⁹ c⁹ maior ē priclaris: peccat. n. z syllos directos z⁹ fig⁹ q hnt sp maiorē vlez: ille vō q bz maiorē vlez nō peccat z modos directos z⁹ figure z iō nō est tūc indirectus. sed p z per se directus est: sed postea pōt fieri indirectus per puerfionē pclusionis.

Adhuc dubitabit qre isti duo mōi indirecti tūc pnt i p⁹ priclarē: ex q vtraqz pmissa pōt esse vlis. Et oēs q i oi fig⁹ i his modis p⁹ miorē extrēita tē eē qd iseri⁹ ad maiorē: qre cū necē sit ibi: nē eē nega tiuā: z sup⁹ n⁹ p⁹ negari ab iseriori nisi priclariter: necē ē p⁹ nē eē priclarē neg⁹. q at mior possit i oi fig⁹ p⁹ tēri sub maiore: i his modis p⁹ i termis i p⁹ fig⁹ sic. ois vlt ali qs hō ē aial: null⁹ asin⁹ ē hō. i z⁹ sic. Aliqd aial ē hō. null⁹ asin⁹ ē hō. i z⁹ sic. ois vlt aliqs hō ē aial. null⁹ hō ē asin⁹.

Adhuc forte qret: qre nō sit modus indirecti qn a⁹ ē neg⁹. z b⁹ affir⁹ sic e⁹. Et oēs q si i p⁹ fig⁹ a⁹ eēt vlis neg⁹: b⁹ affir⁹ siue vlis siue priclaris nō eēt tal modus tūc indirect⁹. qz ibi eēt dispō modi directi oino: silt i z⁹ fig⁹. silt ēt i z⁹ eēt tal dispō modi directi: z pcluderet necio: sz i oib⁹ his cū pcludit priclaris neg⁹. z b i p⁹ z⁹ fig⁹ qn mior ē priclaris: z in z⁹ silt pōt si mior extrēmitas p⁹ tineret maiorē: z iō cū sup⁹ nullo mō neget de iseriori nō pcluderet ibi indirecte. exēpla de his patēt p se: ex his pz sufficientia duoz modoz qz ponit Az. Consequēter queret qre modi vles z⁹ figure nō pnt reduci in vles p⁹ ipole: sic pnt priclares z⁹. Et oēm q b est. qz oppo⁹ pnis in vlib⁹ sylly est priclaris: sz priclaris nō pōt eē pmissa in modis vlib⁹.

Alterius forte dubitabit alijs qlr priclares p⁹ pficiunt p vles z⁹. Sylly. n. z⁹ figure sūt ipfecti: z sylly pme sunt pfecti: pfectū aut nō bz reduci ad ipfectū: nec pfici per ipm. Et oēm q nō reducitur in scdam figurā vt ibi sit status: sed vt vltior fiat reductio in modos vles pme: z ita nō perficit pfectū per imperfectū: qz nō stat resolutio ad scdam figuram.

Sed tūc ēt dubitabit alijs: qūo priclares p⁹ pficiuntur p vles eiusdē: ex q oēs pfecti sūt: sic. n. vles p⁹ pficiunt per dici de oi z de nullo silt priclares eiusdē. Et oēs q modi vles z⁹ nō sūt pfectiores qm ad necitātē: sunt tū pfectiores qm ad modū: z qm ad necitātis euidētiā: vtrobiqz. n. ē euidētia necitātis: magis tū z pfecti⁹ in modis vlib⁹: nascunt. n. priclares ab vlib⁹: z ab illis trahunt originaliter necessitatem. Consequēter

Dubius

Cōsequēter

forte dubitabit de eo qd dicit pti-
clares: reduci i vles p: p b qd ipfi
reducunt i pti clares p: pti clares p: i vles eiusdē. 3° n.
3° nō reducit in pti clares p: q: nō pōt reduci p uer-
sionē: imo reducit in vlem p: imediate p ipole accepto
oppo^o 3° nis cū miorē. Et dōz qd bec va sunt. 7 b qd
dicit Ap. dicit p illis modis q p uersionē reduci pnt in
pti clares p: 4° aut modus 7 6° tm sic reducunt. 3° aut
7 sic 7 per impossibile: sicut dictus est: sed quintus redu-
citur solū per impossibile: non per conuersionem.

Alonā at diuersus est iee: 7 ex nece-
tate inee 7 ptingere inee. Nā qdē isūt
multa: nō tm ex neccitate. Alia xō ne-
qz isunt ex neccitate: neqz isunt oino:
ptingit tm inee. Abāifestū est qd syls vnuscu-
iusqz hoz alter erit: 7 nō silt se hntib⁹ termis.
Sed hic qdez ex necessarijs: ille xō ex his que
simpliciter insunt: ille aut ex contingentibus.

Postq^o determinauit ordinationē medij cū extre-
mis i syllo q est sine mō. h itēdit de eodē
i syllo q est cū mō. 7 pcedit sic. p dat neccitatē b⁹ pris. 2°
cū dicit (Ergo i neccys.) plegit itēti in hac pte. i p^o g pte
onidit q diuersus ē syls sup pponēs de iee: 7 de neccio
iee: 7 de ptingēter iee: 7 sic diuersus ē iee: 7 ex neccitate in
ee: 7 ptingēter iee. g diuersus ē syls de iee: 7 de neccio iee
7 de ptingēter iee. h⁹ rōnis p ponit aīs. 7 b ē (Qm at di-
uersus. 2° dectat ipz dicēs. q iee cōi⁹ ē qm ex neccitate
iee. 7 ita diuersa sunt: sic sup⁹ 7 iferi⁹. 7 b ē (Nā mltā.)
3° ifert pīs: 7 b est (Manifestū qm.) Et ex b relinqt
neccitas b⁹ pris: qz cū diuersus sit syls de iee: 7 de mō.
nece est determinare gnōnē syls de mō. sic syls de inee.

Ergo in neccys qdē vere silt se bz: 7 i bis qui
de iee. Silt. n. positis termis: 7 i bis q sūt: 7 i
bis q ex neccitate isunt: vel nō isunt: 7 erit: 7 nō
erit syls: vtz distabit in eo qd adiacet termis
ex neccitate inee vel nō iesse: nā 7 ptiatiū silt
puertis: 7 de toto ee: 7 de oī silt assignabim⁹.

Cōsequēter plegit 7 diuidit in duas. in p^o determinat
gnōnē syls de neccio. in 2° cū dicit (De ptingēti aut post b
dōz.) gnōnē syls de ptingēti. p^o in duas. in p^o determinat
vniformē gnōnē syls de neccio. in 2° cū dicit (Accidit
aut 7c.) gnōnē mixtā eiusdē. p^o in duas. in p^o determinat
b qd ptiinet ad vniformē gnōnē sylloz de neccio. in 2°
cū dicit (Ergo i alijs.) b qd ptiinet ad eoz reductionē.
in p^o pte onidit q termis silt se hntibus silt sit 7 nō sit
syls i illis de iee 7 de neccio sic termis silt se hntib⁹: silt
accidit. g 7 nō accidit illis de inee 7 de neccio: s3 pte silt
accite vl nō accite silt sit 7 nō sit syls. g termis silt se
hntib⁹: silt sit 7 nō sit syls i illis de iee 7 de neccio. hui⁹
rōnis p ponit pñē. 7 b ē (Ergo i neccys.) 2° maiore. 7 b
ē (Silt. n.) 3° exponit b qd dixit silt i pñē: ē eni aliq di-
uersitas i b qd i syllo d neccio supaddit modus: i syllo d
iee nō supaddit: s3 pōit ee simp⁹: 7 b ē (Vtz distabit.)
4° maiore vificat dicēs. q pponēs d iee 7 de neccio silt
puertit qm ad pfectionē sylloz ipfectoz. 7 silt ē i vtrū
qz dicit oī 7 d nullo. qm ad pfectionē sylloz pfectoz. 7 ita
silt vtrōbiqz accidit p: vl nō accidit. 7 b ē (Nā 7 puam.)

Ergo 7 in alijs qdē per persionē ostendit:
qm clusio necessaria eodez modo quo in his
qui de inesse. In media autez figura qm fuerit

vlis affirmatiua: particularis xō ptiatiua.
Et rursum in tertia quādo vlis quidein predi-
catiua: pti clares xō ptiatiua: nō silt erit de-
monstratio. Necesse est aut exponēs cui ali-
cui vtrūqz nō inest de hoc facere syllogismū:
erit eni neccius in his. Si at de exposito erit ne-
cessarius: erit 7 de illo aliquo. Nā hoc qd ex-
positum est: ipm qdē illud aliq est: sit autem
vtrūqz syllogismus in propria figura.

Cōsequēter determinat id qd ptiinet ad eoz redutio-
nē: siue pfectionē: 7 pcedit sic. p dicit q oēs syls ipfecti
post 4° 2° 7 3°. silt pficiunt illis d iee. i. p uersionē
7 b ē (Ergo i alijs.) 2° dicit q 4° 2° 7 3° nō sic pficiunt
s3 p expōnē. 3° n. i vtrōqz accipe aliq singl⁹ sub subro
pti clares neg⁹ 7 p b ondere ppositū: qz si syls tā ex-
posit⁹. i. q sit de pte ex supposita sit neccius: erit 7 ille ne-
cessari⁹ q expōit 7 fiet syls expōitor⁹ i eadē figura cū
syllo q exponitur. v. g. 4° 2° talis est: de neccitate oē. b. ē
a. de neccitate aliq. c. nō ē. a. g de neccitate aliq. c. nō ē
b. d. g subz mioris exponi p aliq pti clares sic: d necc-
tate h. c. nō ē. a. 7 segt. g de neccitate h. c. nō est. b. 7 ita p
itēti. 3° at 3° talis ē: de neccitate aliq. b. nō ē. a. de necc-
tate oē. b. ē. c. g de neccitate aliq. c. nō ē. a. d. g subz ma-
ioris sic exponi: de neccitate h. b. nō ē. a. 7 segt: de neccita-
te h. b. nō est. a. de neccitate h. b. ē. c. g de neccitate aliq.
c. nō est. a. 7 b ē (In media aut figura.) 7 nō q b qd dicit
(Qui alicui.) signat subz pti clares pponis i vtrōqz
syllo p b qd dicit (Vtrūqz.) signat pti clares vtrūqz pti:
p b qd dicit: nō iest: signat vtrūqz pti clares neg⁹ ee.

Hic forte

dubitaret alijs p de ptiētia b⁹ pris. in
tēdit eni Ap. i b li^o de syllo 3z formā: 7
put abstrahit a mā: qre nō deberet h dscēdere ad syllos
de iee 7 d neccio: qz iste dscēsus ē ad māles drias. (Ad
huc diuersitas ex pte mae pcedit i ifinitū: sic 7 dffio e⁹
qre diuersitas 3z māz sub arte nō cadit: qre diuersitas
syls p sylm de iee 7 d mō sub arte nō cadit: ex q 3z māz
ē. Et dōz q bñ lz ipz dscēdere h ad dcās drias syls.
Et dōz ad p^o q ipe itēdit h d syllo abstrahēte a mā
nō qdē: s3 a mā neccia pbabili 7 appenti: iste at drie q
sūt de iee 7 d mō: qm māles sint 7 spales qdāmō re-
syls simplr pti clares: sūt tm forales 7 abstrahētes a mā
neccia pbabili 7 appenti: 7 iō bñ lz ipm determinare h
has drias 7 d3 facere: qz iste drie sūt ipfi syls simplr 3z
se 7 nō dñt ipm ad aliā spēs syls. Ad aliud dōz q
ē pti clares mā m duplr. sicut pp diuersitatē q ptingit ex
nā mae tm: aut pp diuersitatē in for⁹ pñte ad diuersita-
tē mae. p mō nō cadit sub arte pti clares d diuersitate
mae. 2° at mō cadit: vñ cū ad diuersitatē mae syls p p-
ponēs de iee 7 de mō: psequat diuersitas alia 3z formā
q diuersus ē modus syllogiciādi in his 7 in illis: p3 q rō-
ne hui⁹ diuersitatis bz pti clares dictā mae differētiā.

Cōsequēter

ptingit dubitare de sufficiētia: qz cū
nō solū diuidat ppō de q fit syls
p modalē: 7 illā d iee: s3 ē p verā 7 falsā cathegoricā 7
hypotheticā. pbabilē 7 neccia: vñ q q rōne determinat d
syllo respiciēdo ad has drias pponis modalē 7 de iesse
d3 ē determinare de syllo respiciēdo ad alias dictas dif-
ferētiās pponis. Et dōm q nō determinat hic de
syllo pti clares sup pponēs pbabiles 7 neccias: qz h iten-
dit de syllo: put est super h pponēs abstrahētes ab
vtrūqz. 7 in sequentibus libris: prout super h pponēs
scz neccias 7 pbabiles: adhuc h solū intendit generatio.

Dubius

Ad p^o

Dubius

Liber

Primus

nez sylli simplicis et stans ex pponib' simplicib'. et io no respicit has duas pponis categoricu et hypotheticu: sylis eni coposit' aut no e simplex sylis vn' s' mlti: aut no bz rone sylli simplr nisi dmiute et scario cu sit ex hypothesi et de tali syllo no itedit h. ad huc ipe itedit h de syllo penit' onfuo: et optie onfuo: et talis sp fit ex vis sylis at ex falsis e q ad qd hypothetic' e. n. aliq mo ex hypotheti: sic patebit i 2'. et io n respicit h ad has duas vez et flm ad stone sylli: s' supponedo h sylis: de q de terminat ee ex veris. i 2' determinabit de syllo ex falsis: i q de modis sylli ex hypotheti itedit. iste at vrie diuersi ficat pponne qtu ad forma et'. s. qm ad copone: et cadut a ma diuersificacoe i mo et forma sylli onfui simplr: de q h determinat: et io determinado h de tali syllo pside rat ad dictas differentias. s. de inesse et de modo.

Dubius **Adhuc** dubitari pot de sufficiencia. qrit. n. qre n co siderat pponne de ipoli iee ad sylli stone sic de iee: et de neccio iee: et de ptingeti inee: et p ex pdi ctis. ppones. n. de ipoli sut fm re de neccio: affir'. n. de ipoli est neg' de neccio: et neg' de ipoli affir' de neccio: et ita oes ppones de mo: aut sunt fm rem de neccio: aut de ptingenti: ptingens. n. et pole puertunt in oionibus.

Dubius **Consequenter** forte dubitaret aliq de dictis i fra et p de eo qd p ostedit. diuersitas. n. sylli no pstitit nisi f3 figur et modu. s3 ppo de inesse et de neccio no diuersificat figur et modu. g n e diuersus sylis de iee et de neccio: cui' opp' dit. Et d3 q quis figura et modus no diuersificant penes ppones de iee et de neccio in vniformi gnone: diuersificant tn figura et modus in illis in gnone mixta alteri: s3 diuersificat sylis f3 figur et modu in illis de iee et de ptingeti: sic pa tebit i fra: et sic p3 q diuersus est sylis de inee et neccio in ee et ptingeti inee. adhuc in oib' bis est repire diuersi tate fm mam et p'ne: quls no esset reperire diuersitate in figura et mo. et ita patet q sermo Aristo. verus est.

Dubius **Consequenter** dubitabit de eo qd primo ondit. v. n. repugnat ei qd p ondit si flr fit et no fit sylis in illis de inee: et de neccio inee sic ostedit 2' loco: tuc no est diuersus sylis de inee: et de neccio: cui' opp' pus ostesum est. Et d3 q flr fit et no fit sylis de inesse et de neccio quo ad forma: diuersus tn est qtu ad mam: et ita no repugnant sermones.

Dubius **Consequenter** qrit qre dic 4' 2' et 3' no redit ci flr sic i illis de iee: cu tn pnt re duci p ipole: vt v3 i illis de neccio: sic i illis de iee. Et d3 q itedit Ari. ore q 4' et 5' n educat flr i ill' de neccio sic reducufaly modi ipsecti i ill' de neccio. Aly. n. educut p puerfione. isti at no: s3 p expone. Sed qda dicut istos duos modos posse reduci p ipole: et qda dicut no posse.

Dubius **Quare** qrit. Utz sic fit vt no. et v3 q possint. Fiat eni 4' 2' sic. de neccitate oe. b. e. a. de neccita te aliqd. c. no e. a. g de neccitate aliqd. c. n e. b. si no seqt de' opp' . i. n d neccitate aliqd. c. no e. b. qd egpoller isti. p' oe. c. ee. b. fiat g h arg' i p' ex illa et maiore sic. d ne cessitate oe. b. e. a. ptingit oe. c. ee. b. g ptingit oe. c. ee. a. qd no pot stare cu maiore. Et silr at pbe' 5' 3' sic. de neccitate aliqd. b. n e. a. de neccitate oe. b. e. c. g de neccitate ali qd. c. no e. a. de. n. opp' . i. n d neccitate aliqd. c. n e. a. q egpoller isti. p' oe. c. ee. a. et fiat sylis i p' ex ista et miot sic. p' oe. c. ee. a. nece e oe. b. ee. c. g p' oe. b. ee. a. g no stat cu p'. Et dicit aliq q n bn fit pbo. isti. n. vlti sylli no tenet nec sut sylli. Et tra. iferi' vbi docef mixtio neey et ptingetis docef. qz si maior sit de neccio. et miot de ptingeti vl' e3. du mo miot de neccio sit affir' fit sylis i p' p' pnis de ptingeti. tales at fuerut dicti syli. Et adhuc

cu di. de neccitate oe. b. est. a. ptingit oe. c. ee. b. g et ponat miot iee ex q est ptinges et seqt sic. de neccitate oe. b. e. a. oe. c. e. b. g de neccitate oe. c. e. a. talis eni cobinatio ostet de' vtalis i prio cap seqnti. qz ex maiori de neccio: et mi nozi de inee: seqt p de neccio. et si nece e oe. c. ee. a. g ptingit oe. c. ee. a. et ita p3 q dic' sylis e bon' de mixtioe ne cessary et ptingetis. et ide et pot ondi de illo syllo mixto: q fit ad pbadu 5' modu 3' p pponne illi' de ptingeti iee.

Et ad oppo' sic iferi' vbi docef mixtio neey et ptingetis accipit ptinges in pmissis p ptingeti no neccio. i. qd pot ee et no ee. illa at de ptingeti q egpoller neg' de neccio e de ptingeti p poli: et tale ptinges no accipit ad mixtione i di ctis sylis: qre manifestu est q mixtio dictoz sylloz no pcedit f3 q iferi' docef de mixtioe neey et ptingetis: et ita no 3 modus arguedi. Et adhuc illa de poli vl' ptingeti q puertit cu neg' de neccio est de ptingeti p poli: ta le at ptinges abstrahit a terminis simplr inee supris: et no simplr iee supris: sic at accipiebat ptinges i dictis sylis: qre ptinges in illis abstrahit ab vtriusq terminis: qre si tal de ptingeti ponat iee: no op3 q sit de iee simplr: s3 pot ee de iee: vt nuc: s3 ex vna de neccio: et altera de inee vt nuc no seqt p de neccio sic patebit i prio cap. g quls illa de ptingeti pbat iee no eet vtalis mixtio d neccio et iee. et ita dic' modus arg' p pone d iee illi' de ptingeti n ondit p postu. Et d3 q 4' 2' et 3' pnt reduci p ipole: et esset tuc mixtio ptingetis et neey: sic sup' tactu e i reductioe illoz. S3 sciendu q ppo de ptingeti accepta in tali mix tione pot esse de ptingeti tripli. aut eni est de ptingeti pro possibili fm q indifferet se bz ad necciu et no ne cessary. aut de ptingeti pro no neccio. aut de ptingenti p neccio. si sit de ptingeti pro no neccio. i. q pot esse et no esse: tunc in reductioe quarti modi scde figure maiore exire de neccio et minore de dicto cotingenti. seqt p de ptingeti pro possibili fm q ifra docebit in mixtioe ne cessary et ptingentis. S3 no pbat per B 4' scde: qz illa de ptingenti que puertit cu opposito pnis est de ptingenti pro possibili et eode mo accipi d3 in syllo pficien te 4' scde. si vo sit de ptingeti coi qd indifferet se bz ad necessariu et no necessariu: erit f3 q tale inutilis co iugatio maiore existeret neccia: et miore de ptingeti. non eni pot in p'ne de ptingeti no neccio sicut p3: nec de co tinenti pro possibili: no eni op3 seq ad pns qd seqt ad an: sed talis pclusio sequit minore existeret de ptinge ti pro no neccio. et ad tale ptinges seqt ptinges coe: nec seqt pclusio de neccio nisi illa de ptingeti esset talis: q ipsa posita inesse eet de inee simplr: s3 ptinges coe si po nat inee no op3 q sit de inee simplr: s3 pot ee de inesse vt nuc. Si aut accipiat illa de ptingeti pro ptingeti: qd est necciu: ita q ipsa posita de inee sit de inee simplr: se quif p de ptingeti pro possibili: et posita minore inee: se quif p de neccio: et ta p de neccio q illa de ptingenti de struit minore qrti modi: et in buc modu accipiedo illam de ptingeti pot qrt' scde ondi p ipole: et forte cu illa de ptingenti. qz puertit negatiue de neccio accipit de ptingenti pro possibili no verificat talis de ptingeti in ter minis de inee simplr in qb' ptinges accipit pro neccio. Ex bis p3 quo qrt' scde pficit per ipole per mixtiones ptingetis et necessariy: et p3 et quo no. flr oim est de syl logismo pficiete 5' tertie: fit eni mixtus de ptingenti et neccio. sed maior est de ptingenti: et qz illa de ptingenti accepta pro maiore puertitur negatiue de necessario: et ita est de ptingenti pro possibili fm q ipsum descendit in necciu: ita q si ponat inesse fm q negatiua de neccio puertit erit de inesse simplr. ex tali autem puerfione et minore de neccio: seqt ex necessitate ptingens pro pos sibili

In op'

2'

sibili q̄ repugnat maiori i 5° mō. id p̄tīgēs sic acceptū. cū neōio mixtū pficiē q̄nt³ 3°. si poneret illa de p̄tīgē. ti inēē: seq̄ret³ p̄ de neōio: cū maior sit de inēē simplr. si aut alr accipiat p̄tīgēs i syllo pficiēte hos duos modos nō pficient p̄ ipole: sic p̄s quo isti duo modi pfici p̄nt per ipole. Si aut q̄rat aliq̄s q̄re sic nō pficiat eos. Ap̄. in lra. hic p̄d̄t eē: q̄ de gnōne mixta sylloz. nihil adhuc oīno māifestū est: et hec p̄fectio nō sit sine mixtiōe. Ex tā dictis patet manifeste respōsio ad obiecta in vtraq̄ parte dubitationis: et patet veritas questionis.

Dubius

Sed ulterius

forte dubitaret aliq̄s de expōne quā ponit Ari. vñ enī eē fallacia p̄ntis in p̄fectiōe q̄rti modi 2° per expōne cū infert ne cesse est hoc. c. nō esse. b. ḡ nece est aliqd. c. nō eē. b. p̄ce. d̄t enī ab inferiori ad superius cū negatiōe. Et dōz q̄ anī 2 p̄ns siue inferius 7 superius nō cadūt ibi sub negatiōe: et ita nō distribuunt per negatiōe: et ita arg^m neccariū est. p̄cedit enī ab inferiori affirmatiue. Ad. buc cū fiat expō subti p̄ticularis negatiue in dictis modis queret quō fieri hēat expositio ad b q̄ sit in eadez figura. et quō fiet syls expositio in eadē figura cum eo qui exponit. Et dōm vt dicūt aliq̄ q̄ nō sit expō sitio per singularia vere: s̄ per min³ vliā: et illa sumi debent vlr sic. nece est oēm hoiez eē aīal: nece est qdā albū nō esse aīal. ḡ nece est albū nō eē hoīem: expont d̄z albū nō p̄ aliqd̄ signatū singulare sensibile: s̄ p̄ aliqd̄ p̄tulare albū: cuiusmodi est nix: et id d̄z sumi vlr: et fiet syls in 2° 2° sic: nece est oēs hoiez esse aīal: nece est nullā niue eē aīal. ḡ nece est nullā niue esse hoīem: et ita cū nix sit aliqd̄ albū. nece est aliqd̄ albū nō eē hoiez. Cōsistit faciēda est expō in 5° tertie: et fiet syls expositio in 2° tertie. et ita vtrobiq̄ sit syls expositio in eadē figura cū eo q̄ exponit: s̄ nō in eodē mō: sic satis bñ dici p̄t: p̄t̄ et̄ dici q̄ expō Ari. fieri p̄t p̄ sensibile singulare: ita q̄. c. exponat p̄ b̄ sensibile. c. vt p̄dictū ē: et fiet syls expositio in 4° 2° p̄cise in eodē mō. et in 5° 3° s̄ sit fiet manēte mīore q̄ est vlis. si at fiat expō in 5° 3°: tā in maiori: q̄ in mīori: tūc eēt vtraq̄ p̄pō singularis: et se q̄ p̄ntiā fore notā: et sit syls expositio adhuc i 3° figura. sic ille q̄ expōit. s̄ ibi nō sit sufficiēter aliq̄s modus tertie: p̄t. n. esse 3^a figura. et si nō sit aliq̄s modus ei³: sic p̄s ex p̄dictis: et nō q̄ ad sufficiētiā modoz in vniformi gnōne sylloz de neōio supponēda sūt p̄n³ eadē penitus in oī figura: q̄ pus supposita sūt in gnōne sylloz de iēc: et tot erūt modi h̄ p̄ oēm figurā: quot et ibi et nō ampli³.

Accidit aut q̄nq̄ 7 altera p̄pōne neccaria neccius fieri sylm. Verū nō vtralibet: s̄ que ad maiore extremi- ratē: vt si. a. q̄dez. b. ex neccitate sumptū est inēē: vel nō inēē. b. aut. c. inēē tñ. Sic enī sumptis p̄positionibus ex neccitate. a. c. inerat vel nō inerat. Nā qm̄ oī. b. ex neccitate inest vel nō inest. a. c. aut aliqd̄ eoz q̄ sunt. b. manifestū qm̄ 7. c. ierit alterū boz ex neccitate. Si aut. a. b. qdē nō est neccaria p̄pō. b. c. aut neccsariū: nō erit p̄clusio neccaria. Nā si esset accidit. a. alicui. b. inesse ex neccitate per primā et tertiā figurā: hoc autem falsum: contingit enī tale esse. b. cui possibile est. a. nulli inesse. Est etiā ex terminis manifestum: qm̄ non erit conclusio neccaria: vt si. a. quidem sit motus. b.

animal in quo sit. c. homo: nāq̄ bō animal est ex neccitate: mouetur aut animal nō ex neccitate: neq̄ bō. Similiter aut et si priuatiua sit a. b. nam eadem demonstratio.

Postq̄ determinauit vniformē gnōne sylloz de neōio. h̄ intēdit de gnōne eoz mixta: q̄. s̄ est a mixtiōe neū 7 inesse: et diuidit in p̄tes tres: et tres figuras. in q̄z p̄^a docet istā mixtiōne in p̄^a figura: et diuidit hec ps in 2°. i p̄^a ponit p̄iugōnes vles. in 2° p̄ticulari res: cū dicit (in p̄ticularib³ at̄). In p̄^a sic p̄cedit. p̄ ponit qdā regulā s̄z quā p̄cedūt p̄iugōnes dicēs. q̄ aliq̄n accidit p̄ de neōio ex altera p̄pōnuz exite tali: et q̄ dixit q̄nq̄s expōit b̄ dicēs. q̄ nō sit b̄ vtralibet p̄pōnū exite de neōio. s̄z maiore exite de neōio: et mīore de inesse tñ: in q̄ tñ itēdit hāc r̄lāz. maiore exite de neōio: et mīore de inēē: seq̄t³ p̄ de neōio: et b̄ est (Accidit at̄). 2° ponit p̄iugōnes. et p̄ viles. 2° inutiles. ponit ḡ duas viles sit: q̄z altera h̄z maiorez affirm^{am}: altera vō neg^{am} sic: si nece est oē. b. eē. a. vñ nullū. b. et oē. c. ē. b. ḡ oē. c. nece ē eē a. vñ nullū. c. et manifestat neccitatē istoz modoz p̄ b̄ q̄ c. eēntialr est sub. b. sic d̄t. et id q̄. a. neōio d̄t de. b. vñ remouet ab ipso: neōio. a. d̄t. de. c. vñ remouet ab ipso. et p̄z b̄ p̄d̄t de oī et de nullo: et p̄ hāc p̄pōne anp̄dicamētoz q̄n̄ altēz de altero r̄t. et b̄ est (vt si. a. r̄t). Deinde ponit p̄iugōnes inutiles. et ponit tñ duas q̄ peccāt tñ d̄ p̄p̄iū p̄n³ h̄ obfūdū h̄ntes maiore de iēc. et mīore de neōio q̄z p̄or est ex affirmatiuis. 2^a h̄z maiore neg^{am}. p̄cedit ḡ sic. p̄ d̄t q̄ iste p̄iugōnes inutiles sūt. et b̄ ē (Si at̄. a. b.). 2° h̄c oñdit. et p̄ de illa q̄ p̄stat ex affirmatiuis. 2° de illa q̄ h̄z maiore negatiuā. inutilitātē p̄me p̄iugōnis ostēdit dupl̄. s̄ p̄ rōne. et p̄ istātiā in terminis. p̄ rōne sic. in tali d̄i p̄pōne aliqd̄ seq̄t ad p̄ne sine q̄ p̄misse p̄nt esse vñ. ḡ p̄ ex p̄missis nō seq̄t. vñ. n. anī n̄ p̄t eē sine vñ p̄nte. Q̄ at aliqd̄ seq̄t ex p̄ne sine q̄ p̄misse p̄nt eē vere: ostēdit sic. sit talis p̄iugō. oē. b. est. a. de neccitate oē. c. est. b. ḡ de neccitate oē. c. est. a. deinde ex p̄ne et mīore vel ex p̄ne et p̄uerla minoris arguat vniformiter ex illis de neccessario in p̄ tertie figure vel in 3° p̄me sic. de neccessitate oē. c. est. a. de neccessitate oē. c. est. b. vel aliqd̄. b. est. c. ḡ de neccessitate aliqd̄. b. est. a. s̄z sine hac p̄t maior eē va. hec enī. oē. b. est. a. p̄t eē va. q̄n̄is pole sit nullū. b. eē. a. et hec est (Nā si est). Deinde ostēdit idē per instantiam in terminis. oē aīal mouet. nece est oēs hoiez est aīal: et tñ nece est oēm hoiez moueri. et sic p̄ nō est de neōio: cū tñ minor sit de neōio et maior de inesse. et b̄ est (Est ēt ex terminis māifestū). Cōsequēter dicit. q̄ illa p̄iugatio que h̄z maiore negatiuā et mīorem de neccessario oīno s̄ sit oñdet inutilis. et per expositionē eadē et per eodē terminos. et hoc est (Similiter autem et si priuatiuis.)

In particularib³ aut sylis si vlis est neccia: et p̄clusio erit neccia. Si aut p̄ticularis: nō neccia: siue priuatiua: siue p̄dicatiua fuerit vlis p̄pō. Sit aut primū vlis p̄pō neccia: vt. a. qdē oī. b. in sit ex neccitate. b. aut alicui. c. in sit solū. nece est a. alicui. c. inēē ex neccitate. Nā. c. sub. b. est. b. aut oī. a. inerat ex neccitate. S̄ sit aut et si priuatiuis sit syls. Nā eadēz erit demfatio. Si aut p̄ticularis sit neccaria non erit conclusio neccaria. Nihil enim impossibile euenit: quēadmodū nec in vlibus sylis. Similr et in priuatiuis. Termini motus animal album.

Consequenter determinat coniugones particulares: et per dat regulam secundum quam omnes procedunt dicentes. quod si vltis propositio fuerit de neccio et minor particularis de inesse: sequitur per de neccio: siue vltis fuerit affirmatiua: siue negatiua. si autem est non sequitur per de neccio. et hoc est in particularibus. et per ponit coniugones. et per vtilitates. et inutiles. vtilis autem ponit duas: quoniam per est: ex affirmatiuis: et hoc maior negatiua: et perbat necessitate eorum per dicitur de omni et de nullo in neccys dicentes. quod minor extremitas essentialis est sub medio. et ideo quicquid neccio dicitur de medio: dicitur et de minore extremitate per illam regulam. quando alterum de altero: et hoc est (si autem per). Deinde ponit coniugones inutiles duas: quod peccat per propositum per huius mixtionis: quod per ex affirmatiua est. et per hoc maior negatiua: minor vero affirmatiua particularis de neccio: et dicitur quod nullum impossibile euenit: quibus dicatur quod iste coniugones sint iutiles: et hoc ostendit per istam in terminis eiusdem: quod posuit in vltimis coniugonibus: et hoc est (Si autem particularis.)

Consequenter forte dubitaret aliquis quod sunt hic coniugones: et quare tamen decem vtilis sunt et supponenda sunt per per contra omnia figurarum et per contra per figure quod consequuntur ea vbi cumque sunt: et per omnia hoc est vnum per per huius mixtionis in hac figura. et quod maior sit de neccio: quod per suppositis fiat combinationes sic: cum due propositiones sint in syllo: aut vtraque est vltis: aut vtraque particularis: aut autem vltis: aut minor particularis: aut est. deinde vnum quod quod istorum quatuor diuidatur in alia quatuor per combinationes affirmationis et negationis: sic si vtraque est vltis: aut vtraque est affirmatiua: aut vtraque negatiua: aut maior est affirmatiua: et minor negatiua: aut est: et si per alius membris: et erunt ita. xvi. coniugones: quod vnum quod adhuc diuiditur per duo: sic si vtraque sit vltis et affirmatiua: aut maior est de inesse: et minor de neccio: aut est: et si per si vtraque sit negatiua: et ita de alijs: et ita in vniuerso coniugones sunt. 32. tamen. quatuor vtilis. 26. autem peccat per aliquid per: si per ita. Et si quare quare non ponit omnes coniugones iutiles. dicitur quod hoc est: quod fere omnes habent per determinata tamen quatuor tamen peccates per propositum per huius mixtionis. Et tunc dubitaret cum oporteat hoc maiorem esse de neccio: vnum. quod talis combinationis iutiles sit per terminos sic de necessitate omnis hoc est aial. o. albi est hoc: non tamen de necessitate o. albi est aial: et dicitur alius. quod si minor propositio sit de inesse: vnum nunciat quod accipiat sub medio aliquid cui uest per accens: non sequitur per: si accipiat minor de inesse simpliciter: sequitur nunc ista in facta nulla est: quod minor est de inesse: vnum nunc. Et per. ista in coniugonibus iutilibus accipiendo illa de inesse: vnum nunc. et per si per possit fieri recte in statia in coniugonibus vtilibus per illa de inesse ex parte vnum nunc. Ad hoc si coniugio illa cuius per est de neccio reputet vtilis: eo quod minor cum sit de inesse simpliciter: sequitur per de neccio eadem ratione. et illa est vtilis: vbi per est de neccio. maiorem. n. ex parte de inesse simpliciter sequitur per de neccio sic. o. aial est sensibile: de necessitate omnis hoc est aial. g. de necessitate omnis hoc est aial sensibilis. Et dicitur quod per propositum per figura per totum syllogismum et per ista ei. quod tamen per per est. et ideo maior cum sit de neccio appropat sibi minorem: ita quod opus ipsorum esse de inesse simpliciter: et minore extremitate essentialis accipi sub medio: ita quod minor sit secundum re neccia. per. n. neccy in quibus per non est nisi neccia. maior autem cum sit de inesse. quod minor non potest sibi appropare maiorem: et per non ideo illa maiorem esse de inesse simpliciter. si per. poterit esse de inesse vnum nunc. per igitur quod per nunc est: quod est dicitur de omni et de nullo. et per illa rationes. quando alterum de altero: quod quod maior est de neccio appropat minor vnum sit de inesse simpliciter. et ideo tamen talis coniugio non est istare per minore de inesse. vnum nunc. quod autem minor est de neccio. quod minor non appropat sibi maiorem potest maior esse de inesse vnum nunc. vltis de inesse simpliciter: ideo tamen talis coniugio non est istare per maiorem de inesse vnum nunc. ex his per ratio ad opposita. per etiam quod de necessitate in hac mixtione huius figure. oportet maiorem esse de necessario. et quod maior perinet totum syllogismum: et ad eius exigentiam

de neccio. imo circa hoc est diuersitas: et ideo mixtionem illam determinat: quod percludit per de neccio si facies mentionem de illa quod percludit per de inesse. Et tunc: quod ex ista dictis per: quod maiorem ex parte de inesse: et minore de neccio: sequitur per de inesse tamen. et per se huius mixtionis: sequitur per de neccio et de inesse quod cum huius. Et dicitur quod per est per maiorem: et maxime secundum per dicitur: in quod conicat cum ipsa: et per ad sub per per minoris: et ideo sequitur minore in dispositionibus accensibus sub per et per sunt vltimas et particularitas: maiorem autem in dispositionibus accensibus per dicitur eius quod sunt affirmatiuum et negatiuum de inesse et de modo: et ideo cum maior est de inesse: per sequitur per de inesse: et ex illa de inesse non sequitur illa de neccio: et ideo quod maior est de inesse sequitur tamen per de inesse: quod autem maior est de neccio: per sequitur per de neccio: et ex illa concludi potest per de inesse: et ideo quod maior est de neccio sequitur perclusio de necessario et de inesse: primo tamen et per se illa de necessario: reliqua vero ex consequenti.

Consequenter forte dubitaret aliquis quod sunt hic coniugones: et quare tamen decem vtilis sunt et supponenda sunt per per contra omnia figurarum et per contra per figure quod consequuntur ea vbi cumque sunt: et per omnia hoc est vnum per per huius mixtionis in hac figura. et quod maior sit de neccio: quod per suppositis fiat combinationes sic: cum due propositiones sint in syllo: aut vtraque est vltis: aut vtraque particularis: aut autem vltis: aut minor particularis: aut est. deinde vnum quod quod istorum quatuor diuidatur in alia quatuor per combinationes affirmationis et negationis: sic si vtraque est vltis: aut vtraque est affirmatiua: aut vtraque negatiua: aut maior est affirmatiua: et minor negatiua: aut est: et si per alius membris: et erunt ita. xvi. coniugones: quod vnum quod adhuc diuiditur per duo: sic si vtraque sit vltis et affirmatiua: aut maior est de inesse: et minor de neccio: aut est: et si per si vtraque sit negatiua: et ita de alijs: et ita in vniuerso coniugones sunt. 32. tamen. quatuor vtilis. 26. autem peccat per aliquid per: si per ita. Et si quare quare non ponit omnes coniugones iutiles. dicitur quod hoc est: quod fere omnes habent per determinata tamen quatuor tamen peccates per propositum per huius mixtionis. Et tunc dubitaret cum oporteat hoc maiorem esse de neccio: vnum. quod talis combinationis iutiles sit per terminos sic de necessitate omnis hoc est aial. o. albi est hoc: non tamen de necessitate o. albi est aial: et dicitur alius. quod si minor propositio sit de inesse: vnum nunciat quod accipiat sub medio aliquid cui uest per accens: non sequitur per: si accipiat minor de inesse simpliciter: sequitur nunc ista in facta nulla est: quod minor est de inesse: vnum nunc. Et per. ista in coniugonibus iutilibus accipiendo illa de inesse: vnum nunc. et per si per possit fieri recte in statia in coniugonibus vtilibus per illa de inesse ex parte vnum nunc. Ad hoc si coniugio illa cuius per est de neccio reputet vtilis: eo quod minor cum sit de inesse simpliciter: sequitur per de neccio eadem ratione. et illa est vtilis: vbi per est de neccio. maiorem. n. ex parte de inesse simpliciter sequitur per de neccio sic. o. aial est sensibile: de necessitate omnis hoc est aial. g. de necessitate omnis hoc est aial sensibilis. Et dicitur quod per propositum per figura per totum syllogismum et per ista ei. quod tamen per per est. et ideo maior cum sit de neccio appropat sibi minorem: ita quod opus ipsorum esse de inesse simpliciter: et minore extremitate essentialis accipi sub medio: ita quod minor sit secundum re neccia. per. n. neccy in quibus per non est nisi neccia. maior autem cum sit de inesse. quod minor non potest sibi appropare maiorem: et per non ideo illa maiorem esse de inesse simpliciter. si per. poterit esse de inesse vnum nunc. per igitur quod per nunc est: quod est dicitur de omni et de nullo. et per illa rationes. quando alterum de altero: quod quod maior est de neccio appropat minor vnum sit de inesse simpliciter. et ideo tamen talis coniugio non est istare per minore de inesse. vnum nunc. quod autem minor est de neccio. quod minor non appropat sibi maiorem potest maior esse de inesse vnum nunc. vltis de inesse simpliciter: ideo tamen talis coniugio non est istare per maiorem de inesse vnum nunc. ex his per ratio ad opposita. per etiam quod de necessitate in hac mixtione huius figure. oportet maiorem esse de necessario. et quod maior perinet totum syllogismum: et ad eius exigentiam

Dubius Consequenter

dubitatur: vix maiorem ex parte de inesse: et minore de neccio: sequatur per saltim de inesse: cum non possit sequi per de neccio. Et vix quod non: cum non determinet hoc per. vix autem quod sic: quod sequatur ad per: sequatur ad per. si per de neccio est autem ad per de inesse: et vtraque ex parte de inesse: sequatur per de inesse. g. altera ex parte de neccio: et altera de inesse: sequatur eadem: et hoc vix est. Et tunc quod quare per. tamen mixtionem non determinauit. Et dicitur quod ex duabus per per: quod altera est de inesse: et altera de neccio: siue per: siue per fuerit de neccio per per de inesse: vix circa hoc non possit diuersitas nec difficultas: et per tale mixtionem non determinat: si per sequatur ex talibus duabus per per: quocumque se beget

exigentia opz minore eē: s; nō ecōuerso: r qz p̄clo ps est maioris que assimilāt maiori in dispōnib; p̄dicari vt p̄ dictū est: r ita si p̄clo de nēcio sit nō p̄dicat eē vt nūc: s; rē habitudis. r nō qz in ppōne de nēcio nō p̄dicat eē vt nūc: sed eē. r nō qz in minore accipiēda est minor extremitas sub medio: nō qz sit sub eo accitralr: nec qz sit sub eo vt nūc: s; qz sit sub eo idifferēs ei. vbi ḡra. nece est oēs hoīes esse aīal. deide nō accipiēdū est sub hoīe aliqd qd est vt nūc cuiusmodi est sor. nec qd s; accidēs cuiusmodi est albū: s; aliqd ei idifferēs cuiusmodi est aliqs hō. aliter enī nō h; necessitatē h; mixtio. r per hoc p; r̄sio ad hoc argumētū. oīs hō de nēcitare est aīal. sor. est hō. ergo rē. qz cū q̄tuor modis possit sumi sub. S. albū vel sor. vel iste hō: vel aliqs homo: solū p̄m vltimā acceptio nem: legtur p̄clusio de nēcio: r solum sit nēcia. hec mixtio. Nota etiā qz non est p̄positio vniūlis nēcia in qua ponit terminus denotatiue dictus: nisi termini sint cōuertibiles: vel sicut sup̄ius r inferi: vt oē albū est coloratū. dicitur ēr aliqz hō p̄positio nō est nēcia. nullū albū est nigrus. nec alia p̄siliis nec etiā vera si addat modus nēcitatis sic. nece est nullū albū esse nigrū. r h; vep̄ est.

In scda aut figura si priuatiua qdem vlis propō sit r necessaria r p̄clo erit necessaria: si aut p̄dicatiua: nō necessaria. Si aut primū priuatiua necessaria: r. a. b. qdē nulli ex necessitate. c. aut isit tñ. Qm̄ ergo p̄uertitur priuatiua: r. b. nulli. a. in erit ex necessitate. a. aut oī. c. inest: q̄re nulli. c. inerit. b. ex necessitate. c. sub. a. est. Si r autē si ad. c. ponatur priuatiua. nā si. a. nulli. c. p̄tingit: r. c. nulli. a. poterit inesse. a. aut oī. b. inest: q̄re nulli eoz que sunt. b. p̄tingit. c. sit enīz prima figura. Rursus ergo neqz. b. c. p̄uertitur enim. si r. Si autē p̄dicatiua p̄positio est necessaria nō erit p̄clo necessaria. In sit enīz. a. oī. b. ex necessitate. c. aut nulli in sit solū. p̄uersa ergo priuatiua sit prima figura. Q̄stēsum est aut in prima: qm̄ cūz nō est necessaria que ad maiore est priuatiua nec p̄clo erit necessaria: quare nec in his erit ex necessitate. Amplius aut si p̄clo est necessaria accidit. c. alicui. a. nō inesse ex necessitate. Si enīz. b. nulli. c. inest ex necessitate: neqz c. vlli. b. inerit ex necessitate. b. aut alicui. a. nece est inesse. Si qdem r. a. oī. b. necesse est inesse: q̄re necesse est. c. alicui. a. non inesse. Sed nihil p̄hibet. a. butusmodi accipiēti oī. c. p̄tingit eē. Amplius aut r si vtiqz sit terminos ponētem ostēdere: qm̄ p̄clo nō est necessaria: vt si. a. aīal b. aut homo. c. nō albū: r p̄positiones similr sumpte sint: p̄tingit enim aīal nulli albo inesse: nec homo inerit vlli albo: sed nō ex necessitate. p̄tingit enim hominem fieri album: nec tamen donec aīal nulli albo in sit: quare cū hec sint: necessaria erit p̄clusio. simplr aut nō necessaria.

Hic determinat mixtiones nēcy r inesse in scda figura: r diuidit in duas. in p̄ma dat p̄iugationes viles. in se

tunda p̄ticulares cū dicit (Si r aut se habebit.) In p̄ sic p̄cedit. p̄ dat regulā p̄m quā sūnt p̄iugationes viles dices: qz si in scda figura vniūlis negatiua sit de nēcio: r p̄clo erit de nēcio. si autē vlis affirmatiua fuerit de nēcessario nō p̄pter h; erit p̄clo de nēcio r h; est in scda figura. Scdo p̄ponit p̄iugatiōes: r p̄mo viles. scdo in viles. Viles aut ponit duas: quaz p̄ sit iuxta p̄mū modū ex maiore negatiua de nēcio r minore affirmatiua de iesse: cui vtilitatē ostēdit reducēdo ipsam in scdm p̄ per p̄uersionē maioris dices: qz nece est minore extremitatē esse eēntialr sub medio. r h; est (Sic enī p̄.) r p̄iugatio sit iuxta scdū modū hīs vlem negatiua de nēcio r affirmatiua de iesse: vtilitatē ostēdit p̄cludēdo p̄uersas p̄nis in 2° p̄me p̄uersa minore r trāspōitis p̄pōnib;: r deide p̄uertit illā p̄nez vt hēat p̄nē p̄mā. r h; est: (Si r aut r si ad. ei.) Cōsequēter ponit p̄iugatiōes in viles r sūnt due peccātes p̄tra p̄p̄m p̄m h; quaz vna cadit iuxta p̄mū modū r hāc omittit. alia aut iuxta scdū cui inutilitatē triplr ostēdit. p̄mo per reductionē in primā figurā dices: qz si maior sit vniūlis affirmatiua de nēcio r minor vniūlis negatiua de iesse: inutilis est p̄iugatio q̄tum ad p̄nem de nēcio: p̄uersa enī minore r trāspōitis p̄pōnib; sit p̄ma figura minore existēte de nēcio: sed talis p̄iugatio inutilis est. r h; est (Si autē p̄dicatiua.) scdo ostēdit idē per hoc qz aliqd legtur nēcio ad p̄nem sine quo pōt eē vera p̄missa de iesse: r ita p̄missa potest esse vera sine p̄ne quare talis p̄clo nō legtur ex ea h; mō p̄iugatio: vt h; de necessitate oē. b. est. a. nullū. c. est. a. ergo de necessitate nullū. c. est. b. ex p̄uersa p̄nis huius r p̄uersa maioris arguit in q̄rto p̄me sic. de necessitate nullū. b. est. c. de necessitate aliqd. a. est. b. ergo de necessitate aliqd. a. nō est. c. sed p̄uersa minoris. i. nullū. a. est. c. pōt eē vera sine p̄ticulāri de nēcio: pōt enī eē vera. r si p̄tingat oē. a. eē. b. r si h; tunc ipsa minor. i. nullū. c. est. a. pōt eē vera sine dicta p̄ticulāri de nēcio: r ita p̄ p̄p̄m tū. r h; est (Amplius aut si p̄clo.) 3° ostēdit idē p̄ in sit itā in terminis sic. de nēcitare oīs hō est aīal. nullū albū est aīal: sic ita ḡ de nēcitare nullū albū est hō. nō seq̄: q̄uis enī nullū albū sit hō dū nullū albū est aīal: nō seq̄ur h; cū mō nēcitatis. legtur ergo p̄clusio de inesse: sed nō de necessitate inesse. r h; est (Amplius r si terminos.)

C Si r aut se habebit r in particularibus syllogismis: qm̄ p̄uatiua qdē p̄positio vlis fuerit r necessaria: r p̄clo erit necessaria. Quādo autē p̄dicatiua vniūlis: priuatiua p̄o particularis nō erit p̄clo necessaria. Si autē primū priuatiuum r vniūle: r. a. nulli. b. p̄tingat ex necessitate inesse. c. aut alicui in sit. Qm̄ ergo p̄uertitur priuatiua: r. b. nulli. a. p̄tingit ex necessitate. a. autē alicui. c. inest: q̄re ex necessitate alicui eoz que sunt. c. non inerit. b. Rursus sit p̄dicatiua vlis r necessaria. r ponatur ad. b. qdē p̄dicatiua. Si ergo. a. oī. b. ex necessitate inest. c. autē alicui nō inest: qm̄ nō inerit. b. alicui. c. manifestū est: sed nō ex necessitate inest. nā idē termini erunt ad demonstratiōē qui in vlibus syllogismis. Sed nec si priuatiua necessaria est particulariter sumpta erit p̄clusio necessaria. Nam per eosdem terminos demonstratio.

Cōsequēter pōit p̄iugatiōes p̄ticulares r p̄cedit sic. p̄

dat regulā iuxta quā pcedūt dicēs: q̄ qñ vlis negatiua ppō est de neōio sequit̄ p̄clo de neōio: r̄ alr̄ non: ex quo sequit̄ q̄ iuxta q̄rtū modū nō sit vtilis p̄iugatio cū ibi nō sit vlis negatiua r̄ h̄ (Sic aut̄. sc̄do ponit p̄iugationes: r̄ p̄mo vñā vtilē iuxta tertiu modū cū vtilitatem ostēdit per p̄uersionē maioris r̄ h̄ est (Sic aut̄ p̄m̄. sc̄do ponit iutiles r̄ sūt tres. quaz̄ vna cadit iuxta tertiu modū h̄is p̄ricularē de neōio: r̄ h̄c omittit. due alie sūt iuxta q̄rtū modū: q̄z̄ vna h̄z̄ vlem affirmatiuā de neōio: quā ostēdit tñ posse in p̄clonē de iesse: r̄ nō in p̄clonē de neōio: per terminos eosdē qui ponebant̄ in p̄iugationib⁹ vtilib⁹ r̄ h̄ est (Rursum sit p̄dicatiua. alia aut̄ h̄z̄ p̄ricularē negatiuā de neōio: qd̄ ostēdit p̄ eosdē terminos. verū tñ sciēdū q̄ alr̄ ordinādī sūt termini q̄ p̄r̄ ad ostētionē vtilitatis hui⁹: d̄z̄ enī hō eē mediuz̄. r̄ albū maior extremitas. r̄ aial̄ mior: sic. oē album est hō. de neōitate qd̄dā aial̄ nō est hō: sed nō sequit̄ de neōitate qd̄dā aial̄ nō est albū. r̄ h̄ est (Sed nō si p̄uatiua. Dubitabit hic forte aliq̄s: q̄z̄ videt̄ eē istātia p̄iugationes vtilēs vbiq̄q̄ illa de inēē nō est de inesse simplr̄: vt p̄m̄ mo: dū sic. de neōitate nlls hō est lapis. oē albū est lapis: sit ita. ex his nō seq̄t̄ p̄clo de neōio. Et dōm q̄ sylli hui⁹ figure descēdūt a z̄p̄me r̄ in illū reducunt̄. vñ vlis negatiua in ista fig⁹ h̄z̄ eādē potētiā quā r̄ in p̄ma: q̄z̄ descēdit ab ea r̄ in eā reducūt̄: s̄z̄ vlis negatiua in p̄ figura est maior: que appropriat sibi affirmatiuā: vt sit de iēē simplr̄: r̄ nō vt nūc vt p̄r̄ d̄c̄r̄ est: q̄re r̄ vlis negatiua in hac z̄ figura que est in potētia vt fiat maior: in p̄ma eādē hēt po^m vt appropriet sibi affirmatiuā: ita vt oporteat illas sumi de inēē simplr̄: r̄ nō vt nūc: q̄re oīs istātia sophistica est: que sit p̄iugatiōes vtilēs hui⁹ figure illa de iesse exīte de iēē vt nūc: sil̄ posset eē oppō p̄ alias vtilēs p̄iugatiōes: r̄ silis est solo. r̄ nota q̄ ex his manifesta est cā hui⁹ p̄ncipij q̄ vlis negatiua sit de neōio in ista figura.

Dubius

Consequenter

forte dubitabit de p̄iugationib⁹ inutilib⁹: videt̄ enī posse p̄bari p̄iugatio q̄ reputat̄ iutilis iux p̄m̄ modū per ipole sic. nullū. b. est. a. de neōitate oē. c. est. a. g. de neōitate nullū. c. est. b. si nō: deē oppositū. i. nō de neōitate nullū. c. est. b. que egpollet isti. contingit aliq̄d. c. esse. b. fiat ḡ arg^m ex hac r̄ maiore sic. nullū. b. est. a. p̄tingit aliq̄d. c. esse. b. ḡ p̄tingit aliq̄d. c. nō eē. a. h̄ sequit̄ per mixtionē p̄tingētis r̄ inēē: s̄z̄ h̄ nō pōt stare cū mior. Adhuc ponat̄ inēē illa de p̄tingētī que opponit̄ p̄clonē: r̄ fiat arg^m ex vtraq̄ de inēē sic. nullū. b. est. a. aliq̄d. c. est. b. ḡ aliq̄d. c. nō est. a. qd̄ nō stat cū miori. Et dōz̄ q̄ p̄iugatio iutilis est. R̄ndē dū aut̄ ad p̄m̄ q̄ mixtio de p̄tingētī r̄ inēē iutilis est nisi illa de iesse sit de iesse simplr̄: sic patebit̄ infra. nihil autē phibet in p̄dicto syllogismo p̄ponē illā de inēē eē de iēē vt nūc. p̄iugatio enī qua vlr̄ pbat̄ affirmatiua non hēt p̄tātē sibi appropriādī negatiuā: r̄ iō ppō de inēē accepta in ea potuit esse de inēē vt nūc: cū tā accepta est in mixtione de p̄tingētī: r̄ ita oppō illa nulla: adhuc in mixtione p̄tingētis r̄ inēē accipit̄ illa de p̄tingētī fm̄ q̄ p̄tingēs pōt eē r̄ nō eē. p̄tingēs aut̄ qd̄ egpollet negatiue de neōio est p̄tingēs cōe p̄ possibili: r̄ ita sua p̄batio nulla. Ad sc̄dōz̄ dōm q̄ cū ponit oppositū p̄clonis iesse plus accipit̄ q̄ oppositū p̄clonis: oppositū enim p̄clonis fuit: tānq̄ illa de p̄tingētī quā cū ponit inesse plus accipit̄ q̄ oppositū p̄clonis: r̄ nō pbat̄ p̄clonem de neōio seq̄: sed p̄clonē de inēē cuius oppositū sumit. Silis pōt eē obiectio de p̄iugatiōe iutili iuxta 3^m modū r̄ silis est solo.

Dubius

Consequenter

forte dubitabit 4^m mo. videt̄ enī esse vtilis p̄iugatio in eo: maiore exīte de neōio sic. de neōitate oē. b. est. a. aliq̄d. c. nō est

a. ergo de necessitate aliq̄d. c. nō est. b. si nō sequit̄ stabit oppositū. i. nō de neōitate aliq̄d. c. nō est. b. ex qua posita inēē cū egpollet isti de p̄tingētī: p̄tingit̄ oē. c. nō est. b. r̄ maiore: sequit̄ oppositū minoris sic. de neōitate oē. b. est. a. oē. c. est. b. ḡ de neōitate oē. c. est. a. per mixtionē neōij r̄ inēē in p̄ma figura. Et dōm q̄ cūz̄ ponit opp^m p̄clonis inēē nō pbat̄ sequi p̄nem de neōio: q̄z̄ plus sumit q̄ eius oppositū: sed ostēdit p̄clonē de inesse sequi: cui⁹ oppositum sumit: silis est oppositio r̄ solo iuxta sc̄dōm modū.

Adhuc forte

dubitaret aliq̄s circa q̄rtū modū

q̄ videt̄ eē p̄iugatio vtilis cū particularis negatiua est de neōio sic. oē. b. est. a. de neōitate quoddā. c. nō est. a. ergo de neōitate quoddā. c. nō est. b. si nō sequit̄: oppositū stabit: que p̄uertit̄ isti. p̄tingit̄ oē. c. esse. b. ex qua r̄ maiore p̄cludi pōt oppositū minoris p̄ mixtionē p̄tingētis r̄ inēē sic. oē. b. est. a. p̄tingit̄ oē. c. eē. b. ergo p̄tingit̄ oē. c. eē. a. Adhuc per expōnē pōt idem ostēdi sic. sub. c. accipiat̄ p̄ticulare. c. a quo vlr̄ neōio remoueat̄. a. r̄ sit. illud n. syllogizet̄ ḡ sic per expōnem. oē. b. est. a. de neōitate nullū. n. est. a. ḡ de neōitate nullūz̄ n. est. b. q̄re cū n. sit aliq̄d. c. p̄z̄ q̄ de neōitate aliq̄d. c. nō est. b. r̄ sic videt̄ cū syllogismus fiat in sc̄do sc̄de vli vacua exīte de neōio q̄ oporteat illā de iesse eē de inēē simplr̄ r̄ si h̄. nece est p̄iugationē vtilē esse. Adhuc pōt idē ostēdi illa de p̄tingētī que p̄uertit̄ cū opposita p̄clonis posita iesse: ex illa enī r̄ maiore sequit̄ p̄clo de iesse repugnās minoris: sic per se p̄z̄. Et dicēdū q̄ dicta p̄iugatio est iutilis. Ad p̄m̄ dōm r̄ndet̄ q̄ illa de iesse pōt eē de inesse vt nūc: q̄z̄ in hac figura nō pōt p̄ricularis sibi appropriare vlem nec affirmatiua negatiua: in mixtione aut̄ p̄tingētis r̄ inēē opz̄ accipi inēē simplr̄: adhuc in illa mixtiōe accipit̄ p̄tingēs qd̄ se hēt ad eē r̄ nō eē: s̄z̄ sic nō accipit̄ h̄ in illa que p̄uertit̄ cū opposito p̄clonis. Ad sc̄dōm dōm q̄ l̄z̄ syllogizet̄ expōsitorius fiat in sc̄do sc̄de vli negatiua exīte de neōio: nihil tñ phibet illas de inesse sumi vt nūc: vñ sicut ibi nō potuit particularis appropriare sibi vlem affirmatiuā: sic nec vlis accepta sub illo particulari pōt: r̄ ideo in vtroq̄z̄ pōt illa de inēē esse vt nūc: r̄ pōt h̄ patere per exp̄plū sic. oē. albū est hō. de neōitate quoddā aial̄ nō est hō. ergo r̄. deinde sub aial̄ accipiat̄ asinus a quo vniūlr̄ r̄ neōio remouet̄ hō: r̄ fiet tūc syllogismus in sc̄do sc̄de: sed manebit maior de inesse vt nūc: r̄ ideo p̄iugatio iutilis sic. oē. albū est hō: de neōitate nullus asinus est hō. Ad tertius p̄z̄ r̄isio per prius habita. Consequenter forte queret̄ numerus r̄ sufficiētia vtiliuz̄ p̄iugationū hui⁹ figure. Et dicēdū q̄ supponēda sunt cōia p̄ncipia r̄ duo propria sc̄de figure vbiq̄q̄ ipsa sit. Adhuc supponendū est h̄ q̄ vlis negatiua sit de neōio: cuius ratio p̄z̄ ex supradictis q̄bus suppositis fiant cōbinationes fm̄ q̄ d̄c̄r̄ est circa primā figuraz̄ r̄ numerent̄. xxxi. p̄iugationes: sed tñ tres vniūles. alie aut̄. s̄. 29. peccabūt̄ p̄tra aliq̄d p̄ncipiū: r̄ ideo iutiles sūt. Et nota q̄ nō enumerat̄ hic oēs p̄iugationes: sed tñ quasdam peccātes p̄tra p̄p̄riuz̄ p̄ncipiū huius mixtionis in hac figura: q̄z̄ alie patēt̄ ex precedentibus.

postrema aut̄ figura terminis quidē vlibus ad mediuz̄ r̄ predicatiuis vtrifq̄z̄ ppōnibus si vtralibet ppōsitio est necessaria r̄ p̄clusio erit necessaria. Si autē hec q̄dem sit p̄uatiua: illa vero predicatiua: qñ p̄uatiua quidē fuerit necessaria: r̄ p̄clusio erit necessaria. Quādo aut̄ predictiua: nō erit p̄clusio necessaria. Sint enī p̄p̄rium vtrēq̄z̄

mum utreq; p̄dicatiue p̄positiones: 7. a. 7. b. oī. c. insit. necessaria aut sit. a. c. Qm̄ ergo. b. oī. c. inest: 7. c. alicui. b. inerit: eo q̄ p̄uertit v̄lis in particularē: quare si. a. oī. c. inest ex necessitate: 7. c. alicui. b. 7. a. alicui. b. necesse est inē. nam. b. sub. c. est. sit ergo prima figura rursus. Si autē ostēdet 7. si b. c. est necessaria. Conuertit enim 7. c. alicui. a. quare si. a. c. inest. b. ex necessitate: 7. a. alicui. b. inest ex necessitate. Rursus sit. a. c. quidē p̄uatiua. b. c. aut p̄dicatiua. necessaria autē sit p̄uatiua. Qm̄ ergo p̄uertitur. c. alicui. b. a. aut nulli. c. ex necessitate: neq; a. alicui. b. ex necessitate inerit. Nam b. sub. c. est. Si autē p̄dicatiua sit necessaria: nō erit p̄clusio necessaria. Sit enī. b. c. p̄dicatiua 7. necessaria. a. c. aut p̄uatiua 7. nō necessaria. Qm̄ ergo p̄uertit affirmatiua inerit 7. c. alicui b. ex necessitate. Quare si. a. quidem nulli eoz que sunt. c. inest. c. aut alicui eoz que sunt. b. a. alicui eoz que sunt. b. nō inerit: sed nō ex necessitate: ostēsus est enī in prima figura: qm̄ p̄uatiua p̄pone nō necessaria: nec p̄clo erit necessaria. Amplius 7. si per terminos sit manifestū sit. a. bonū. b. quidē aīal. c. aut equus. ergo bonum quidē p̄tingit nulli equo inesse: aīal nō necesse est oī inesse: sed nō necesse est aīal non esse bonū siquidē p̄tingit oī eē bonū: aut si nō hoc possibile: sed vigilare vel dormire terminos ponēdum: oē enim aīal susceptible est horum. si igitur vniūl termini ad medium sint dictum est quando conclusio erit necessaria.

¶ Hic determinat hāc mixtionē in 3^a figura 7. diuidit in duas. in p^a determinat eā. in 2^a cū dicit (Manifestū igit qm̄ eē.) p̄cludit correlaria ex p̄dictis. p^a determinat p̄uigationes v̄les. in 2^a p̄iculares cū dicit (Si autē h̄ qdē v̄l̄r.) in p̄ma sic p̄cedit. p^a dat regulā s̄m quā p̄cedunt p̄uigationes dicēs: q̄ si v̄traq; fuerit v̄lis in 3^a figura 7. affirmatiua v̄tralibet necia: 7. si altera fuerit negatiua 7. necia: legi p̄clo de necio aīr nō. 7. h̄ est (In postrema) scōdō ponit p̄uigationes. 7. p̄ v̄tiles. 7. v̄tiles autē sunt tres. q̄z due sūt iuxta p̄mū modū. 3° v̄o iuxta scōz. quaz aut iuxta p̄mū. p^a bēt maiore de necio 7. minores de inesse cui v̄tilitatē ostēdit per p̄uersionē minoris dicēs: q̄ necesse est minore extremitatē eēntialr eē sub medio. 7. h̄ est (Sint v̄traq; enī.) 3° v̄o bēt minore de necio 7. maiore de inē cui v̄tilitatē ostēdit p̄cludēdo p̄uersaz p̄nis in 3^a p̄me maiore p̄uersa 7. transpositis p̄pōnib⁹. 7. h̄ est (Si autē.) 7. nota q̄ v̄l̄r in hac figura: qm̄ minor est de necio est p̄uigatio v̄tilis opz enim reductionē facere p̄uertēdo maiore 7. trāspōnēdo p̄pōnes: 7. p̄cludēt tunc p̄uersa p̄nis prius habita in 3^a p̄me. Consequenter ponit p̄uigationē v̄tilē iuxta 2^m modū h̄ntem v̄lem negatiua de necio: cuius v̄tilitatē ostēdit per p̄uersionē minoris dicēs: q̄ opz minore extremitatē eēntialr sub medio. 7. h̄ est (Rursus sit. a. c.) Cōsequēter ponit p̄uigationē inutile iuxta 2^m modū h̄ntē v̄lem affirmatiua de necio: 7. v̄lem negatiua de inē: cuius inutilitatē ostēdit dupl̄r.

primo per reductionē in p̄mā figurā: p̄uersa enī minore sit p̄ma figura maiore exite de inē: sed talis p̄uigatio fuit ibi inutilis. 7. h̄ est (Si autē p̄dicatiua.) sed 13 nō pos. sit in p̄nem de necio: p̄t tñ in p̄nez de inē. 7. ostēdit idē per instātiā in terminis sic. nullus equus est bonus. oīs equus de necessitate est aīal: nō tñ segtur q̄ neciū sit aīal: qd aīal nō esse bonū: q̄ p̄tingit oē aīal bonū esse: 7. q̄ est equocatio de hoc nōle bonū: p̄t enī p̄dicare bonū nāle vel bonū morale. 7. si naturale sic p̄tingit oē aīal bonum esse. si morale sic nō p̄figit oē aīal bonū esse: ideo docet accipe pro maiori termino vigilare vel dormire 7. non erit tūc dubitatio in terminis. 7. h̄ est (Ampli⁹ 7. si per terminos.) Deinde epilogat. 7. h̄ est (Si ergo termini.)

¶ Si autē bec qdē v̄lis: ille nō p̄ricularis p̄dicatiuus aut v̄terq;. Qm̄ v̄lis fuerit necessari⁹. 7. p̄clo erit necia. Demōstratio aut eadē que 7. p̄u⁹ p̄uertit enī p̄ricularis affirmatiua. Si q̄ necesse est. b. oī. c. inē. a. autē sub. c. est: necesse est. b. alicui. a. inē. Si autē. b. alicui. a. 7. a. alicui. b. inē necessaria est. p̄uertit enī. Si autē 7. si. a. c. sit necessaria v̄lis: nā. b. sub. c. est. Si autē p̄ricularis sit necia nō erit p̄clo necia. Sit. n. b. c. p̄ricularis 7. necessaria. a. aut isit oī. c. nō tñ ex necitate. Cōuersa q̄. b. c. prima figura sit. 7. v̄lis p̄pō nō necessaria: p̄ricularis aut necessaria. Qm̄ aut sic se b̄nt p̄pōnes: non erit p̄clo necessaria: q̄re nec i bis. Ampli⁹ aut ex terminis bis manifestū. Sit enī. a. vigilare. b. aut bipes. in quo aut. c. aīal. ergo. b. alicui. c. necesse est inesse. a. aut p̄tingit. c. oī: 7. a. nō necessario. b. nō enī necesse est aliquem bipedē vigilare vel dormire. Similr autem 7. per eosdē terminos ostendetur: 7. si a. c. sit p̄ricularis 7. necessaria.

¶ Cōsequēter determinat p̄uigationes p̄culares. 7. p̄ affirmatiuas. 7. negatiuas cū dicit (Si autē h̄ qdē.) in p^a sic p̄cedit. p^a dat regulā s̄m quā sūt p̄uigationes dicēs: q̄ si altera p̄positionū fuerit v̄lis: 7. altera p̄ricularis 7. v̄traq; affirmatiua: qm̄ v̄lis est de necio: 7. p̄clusio erit de necio. 7. h̄ demōstrat sicut in modis p̄habitis. 7. hoc est (Si autē h̄ qdē v̄lis.) scōdō dat p̄uigationes. 7. p̄ v̄tiles. 7. inutiles. v̄tiles aut sunt due. vna iuxta 3^m modū: cuius v̄tilitatē ostēdit p̄cludēdo p̄uersam p̄nis in 3^a p̄me maiore p̄uersa 7. trāspōitis p̄pōnibus: 7. dicit q̄ necesse est minore extremitatē esse eēntialr sub medio: deinde p̄uertit p̄nez vt habeat p̄ma p̄clusio. 7. h̄ est (Cōuertit enī.) 7. nota q̄ nō disponit p̄uigationē: sed q̄ si formata esset docet eā reducere. alia aut p̄uigatio sit iuxta 4^m modū. cuius v̄tilitas ostēdi debet per p̄uersionē minoris. 7. h̄ si significat ibi (Si autē 7. si.) Cōsequēter ponit inutiles 7. sunt due. quaz vna sit iuxta 4^m modū p̄riculari exite de necio. 7. v̄o sit iuxta 3^m modū. p̄mo ergo ponit illā que est iuxta quartū modū dicēs. q̄ si maior sit v̄lis affirmatiua de inē 7. minor p̄ricularis affirmatiua de necio: nō segtur p̄clusio p̄ricularis de necio: vt si oē. c. est a. aliq̄. c. de necessitate est. b. non segtur q̄ aliq̄. b. de necessitate sit a. 7. h̄ est (Si autē p̄ricularis est necia.) 7. ostēdit eius inutilitatē: 7. hoc dupl̄r. p̄mo per p̄uersiones reducēdo in primam figurā p̄uersa minore de necio: sit tertius modus p̄me figure minore p̄riculari exite de necio: 7. maiore de inesse: sic autem in prima figura non

sequeretur conclusio de necio: quare sit et non sequitur. et hoc est
(Cōuersa g. b. c.) scōo ostendit per instantiā in terminis sic: oē
aīal est vigilās sit ita: quoddā aīal de necitate est bipes:
nō tñ seqt qd aliqd bipes de necitate sit vigilās. et hoc est
(Ampli aut ex terminis.) Cōsequēter ponit scōaz pūga
tione iūtilē iuxta 3^m modū pūticulare exīte de necio: cu
ius iūtilitas ostēdi pōt: sic et pcedētis. et hoc est (Sīlīr āt r. p.)

C Si autem hic quod terminorum sit predicatiuus: ille
ho priuatiuus: quoniam vltis quod fuerit priuatiua et
necessaria pōlo erit necessaria. Si enim. a. nulli
c. ptingit. b. aut alicui. c. uest: necesse est. a. alicui
b. non inesse. Quoniam autem affirmatiua quod ponit ne
cessaria vel vltis vel particularis vel priuatiua
particularis: non erit pōlo necessaria. Nam alia quod
de eadē que in priuatiuis dicem⁹. Terminū ho
cū vltis affirmatiua est necessaria. vigilatio aīal
hō. mediūz hō cum partu. cū particularis aut
predicatiua necessaria: vigilatio aīal hō: aīal enīz
nece est alicui albo inesse. vigilatio autem ptingit
nulli: et non necesse est alicui aīali non inesse vigi
lationē. Quoniam autem particularis fuerit priuatiua
necessaria. bipes moueri animal.

C Cōsequēter ponit pūgatiōes pūticulares negatiuas. et
p vna vtilem iuxta 6^m modū que hēt vlem negatiua de
necio: cui⁹ vtilitas ostēdi pōt p pūersionē mīoris. et hoc est
(Si autem hō quod terminorum.) 2° ponit inutiles et sunt tres.
due iuxta 5^m modū: et 3° iuxta sextū. quocūqz enī fiat cū
illa de necio non sit vltis negatiua est inutilis pūgatiō.
circa illas sic pcedit. pmo dicit quod oēs iste tres sunt iūti
les. s. cū pūticularis affirmatiua est de necio qūtz ad 6^m
modū: et cū vltis affirmatiua est de necio: et cū pūticularis
negatiua est de necio qūtz ad qntū modū. et inutilita
tem eaz ptingit ostendere per terminos alios a predictis
assūptos ad instātiā. et hoc est (Quoniam autem affirmatiua.)
scōo ponit terminos ad instātiā separatim per oēs tres
pūgatiōes. et hoc est (Termini autem cum vniuersis.)

C Manifestū igitur quoniam inesse quod non est syllo
gismus si utreqz pōnes non sunt in eo quod est in
esse. necessariū ho est et altera sola necessaria.
In vtriusqz autem affirmatiuis et priuatiuis existē
tibus syllogismis necesse est alterā ppositiōne
esse similē pclusioni. Dico autem similes si inesse
quidē que inee significat: si autem necessaria neces
sarij. Quare et hoc palam: quoniam non erit pclusio
neqz que inesse: neqz necessaria: non sūpta vel
necessaria: vel que inesse signata pponē. Igitur
de necessario quoniam sit: et quam dīlam habet ad
inesse sufficienter pene dictum est.

C Cōsequēter pcludit quedā correlaria ex pūbitis et p
cedit sic. p pcludit ex pdictis quod non sequitur pōlo de inee
quoniam vtrazqz pponū nō est de inee: seqt autem pōlo de necio
et altera et vtrazqz exīte de necio: et hoc est (Manifestū igi
tur.) 2° dat cām hui⁹ dicēs: quod hoc est: quod opz alterā pmissa
rū semp assimilari pnt: ita quod si pōlo sit de inee et vna vel
altera pmissaz est talis. si pōlo sit de necio: et alia pmissa
erit talis: et hoc est (In vtriusqz āt.) 3° ex hō iferi quod nō
seqt pōlo de inee vel de necio nisi accipiat ppo de inee
vel de necio sūlis. s. pnt: et hoc est (Quare hō palam.) pnter

epilogat dicta de syllogismo de necio: et dicit ibi (Sere)
quod nōdū habet plena cognitio syllogismi de necio: anqz
cōparet neciū ad ptingēs: et hoc est (g de necessario.)

Dubitat hō de modis vtilib⁹: quod 5° pūgatiōes
vtilis est hō stare: sic supius: si illa de inee
accipiat ut nūc. vbi gīa. circa p^m modūz sic: de necitate
oīs hō est aīal: oīs hō sedet: sit ita. et nō seqt quod de necita
te aliqd sedēs sit aīal. eodē mō est istare ptra 2^m modū
et 3^m vtilē: sic. de necitate nullus hō est lapis: oīs hō est
albus: et nō sequitur quod de necitate aliqd albū nō sit lapis.
Et oīm quod modi affirmatiui hui⁹ figure descēdunt a 3°
pme vbi maior est vltis affirmatiua: reducunt etiaz in
pma figurā: ita quod quēcūqz fuerit vltis affirmatiua hō in
modis affirmatiuis polis est ut fiat maior in 3° pme:
vñ sic vltis affirmatiua que est ibi maior appropriat sibi
reliquā pponē: ita quod opz eā sumi de inee simplr: cū ipa
vltis maior sit de necio: sic in pcedentibus dēm est. sic et
vltis affirmatiua in modis affirmatiuis hui⁹ figure ap
propriat sibi reliquā et puerfaz ei⁹: ita quod nece est ipsam
eē de inee simplr: et hō dico vltis affirmatiua est de necio.
et hō significat Az. frequēter in ista dicēs: quod nece est mī
norē cūmitatē eē sub medio cēntiā: in puerfa pponis
de inee. sīlīr dico de modis negatiuis. s. quod descēdūt a 4°
p^m: et in ipz reducunt vbi maior est vltis negatiua: que cū
sit de necio appropriat sibi mīorē p^m modū supradictū:
quare sit vltis negatiua in modis negatiuis hui⁹ figure:
que est polis ut fiat maior in p^m figurā: appropriat sibi
alterā pponē et puerfaz ei⁹: et hō sīlīr significat Az. in tex
tu: sicut in modis affirmatiuis: et pōt sola vltis negatiua
hōe hāc pūatē in modis negatiuis hui⁹ figure: quod hō sola
pōt fieri maior in p^m fig^a et in 4° mō. p^m gqz oēs instantie
opposite sūt que ferūt 5° vtilis pūgatiōes hui⁹ figure il
la de inee exīte ut nūc: et nō simplr. ex his g manifestū ē
quod duo sūt p^m supponēda in mixtiōe hui⁹ fig^a. vñ qūtz
ad modos affirmatiuos. s. quod vltis affirmatiua sit de ne
cessario. aliud qūtz ad negatiuos. s. quod vltis negatiua sit
de necessario: et patet necessitas eoz ex iam dictis.

Cōsequenter pōt dubitari de pūgatiōe inuti
li iuxta 2^m modū. pōt enim ostēdi
quod sit vtilis per oppositiōnis pōis: quod est de ptingēti positūz
ineē: et per mīorē pponē. ex his enī sequitur repugnans
maiori per mixtiōne necy: et inee ad minus sequitur pōlo
de inee repugnās maiori de inee. Sed istud solutū est
in pcedētib⁹: quod talis pūatio nō pōt in plus nisi quod seq
tur pōlo de inee. (Pōt etiaz hō dubitari de qnto hui⁹
easde dubitationes et eodē mō quo dubitatus est circa
4^m scōo: et sīlīr solui hūc dubitationes: et ideo ptermitto.

Alterius forte dubitaret aliquis de pōitiōe termi
norum in fine capli 5° pūgatiōne iūtilē iux
6^m modū. facit enim ibi talē instātiā. nullū albū vigilat
quoddā albū de necitate est aīal: nō tñ quoddā aīal de neci
tate nō vigilat. hō igitur reputat hāc bonā de necio: quoddā
albū est aīal: cū tñ in 2ª figurā dixerit quod ptingit aīal nullū
albo inee. (Adhuc illa ppo est vera de necio. quoddā al
bū de necitate est aīal. Et oīm quod distigui pōt de hac pū
ctiōne albus: quod pōt stare pmo et pncipālī pro qūlitate sū
gnificata: et sic vez est quod dicit in 2ª figurā. s. ptingit aīal
nullū albo inee. vel pōt stare pncipālī pro sūba que sub
est tali qūlitate: et sic vez est quod hō dicit. s. necesse est aliqd
albus esse aīal: sicut cignum. (Et sic p^m rīssio ad p^m.)
(Ad 2^m dicēdus quod talis ppositiō nō est vere de necio:
sed magis per accidēs: sicut patet ex distinctione dicta
et potuit melius explicatione sicut prius. nullum aīal
est albū. de necessitate quoddā aīal est hō: non tñ sequi
tur quod de necessitate sit aliquis homo albus.

Cōsequenter

Dubius

Cōsequēter quæret aliquis de sufficiētia vtiliū pūgationū in hac figura. et dōz q supponēda sunt pñ cōia r istud pprū qd psegur tertiā figurā vbi cūq sit. s. q mior sit affirmatiua. pterea suppo nēdū est quo ad affirmatiuos modos q vlis affirmatiua sit de nēcio. et q ad negatiuos q vlis negatiua sit de nēcio: qb suppositis p3 p cōbinationes q sex sūt vtilēs pūgatiōes: et 36. iutiles peccātes q aliqd pñ. cā aut pñ cipioz manifesta ex dictis. ¶ Ultimo vō dubitabit ali qs de eo qd dīc in correlario q nō segtur pclo de iēcū vtreqz ppōnes nō sūt de inēc: cū tñ in pcedētib dixerit pluries pñe de inēc seg qñ neutra pmissaz est de inēc. vtreqz enī nō idē est qd neutra: s. q b ex duab de nēcio segtur pclo de inēc: s. p ex pdictis. ¶ Adhuc oñdit. i. ferī i mixtiōe ptingētis r nēcū q aliqñ ex vna de nēcio r altera de ptingētī segtur pclo de inēc: r ita pōt seg pclo de inēc qñuis neutra pmissaz sit de iēc: r ita nō est necē semp alterā pmissaz assimilari pñi. cui opp dīc. ¶ Ad p dōz q ipē loq b de pñe que pseg aliqs pmissas. il la aut de iēc que segt ad duas de nēcio nō segt ad eas p: s. ex pñti r mediāte pñe de nēcio. ¶ Ad z dōz q qñ vna pmissaz est de nēcio: r altera de ptingētī: r pclo de iēc adhuc assimilaf altera pmissaz pñi: s. cū enī in pñe si gnaf actualis iherētia pdicati ad subz: ita in illa pmissa que est de nēcio: r ita assimilaf adiūicē in actuali iherē tia pdicati: r ita i eo qd est iēc assilaf. vñ pōt dici q b qd dīc b semp vna pmissaz assilari pñi nō respīc nisi dñer miata i pcedētib. oppo at est de his q pñr determinaf.

E ptingente aut post hoc dicemus. Qñ r quō r per que erit syls. Bi co aut ptingere r ptingens quo non existēte nēcio: posito aut esse vel nō esse: ppter hoc nībil erit impossibile: nā nēcūz ptingere equoce dicimus. Qñ aut hoc est cō tingēs manifestū est ex affirmationibus r ne gationibus oppositis. Nā nō ptingēs eē r im possibile eē: r nēcūm non esse idē sunt: vel se quunt se adiūicē. quare r opposita bis ptingit eē r nō impossibile eē r non necē nō esse r eadez erunt r sequētia se adiūicez. De omni enī affirmatio vel negatio vera erit. Ergo ptingens erit non nēcūm: r non nēcūm ptingēs.

Postq determinauit gnōnē sylli d nēcio: det iat b gnōnē sylli de ptingētī: r pcedit sic. p dat i tētiōne dicēs q dōz ē de ptingētī. s. qñ de ptingētī sit syls. r p que r quō: r dīc qñ qñtū ad figurā. r p q qñtū ad ter mios r ppōnes: quō qñtū ad modū: r b est (De ptingēte aut.) z pñt suā itētiōnē r diuidit in duas. in p dēter minaf quedā añtia ad gnōnē sylloz de ptingētī: quoz co gnitio nēcīa est ad illā gnōnē. in z cū dīc (Qñ g. a. ptingit oī. b.) dēterminat dictā gnōnēz. p in duas. in p dēter minaf qdā pñ pfectiū sylloz ipsectoz de ptingētī. in z cū dicit (Qñ aut ptingit.) dēterminat qdā pñ pfecti uuz sylloz pfectoz de ptingētī. r q in illa pre in qua do cet gnāre syllos de ptingētī pñt syllos pfectos: iō bñ ptes sic ordinant. s. vt statiz post pñ pfectiū sylloz pfectoz subyiciant illi pfecti. p in duas. in p dat diffōnē ptingētis. in z cū dicit (Accidit autē oīs.) docet pñter puertere ppōnes de ptingētī per qd pficiēdi sunt sylli impfecti: r qz oñdit puerfio illaz per diffōnē ptingētis: ideo pñus diffinit ptingēs. in p sic pcedit. p dat. diffōnē

dicēs: q ptingēs est qd nō est nēcūz: ipso tñ posito inēc nīhil accidit ipole: r qz ipole nō segt nisi ex ipoli p3 qd intēdit q ptingēs nō est impole: r ita itētiō hui diffōnis est q ptingēs: nec nēcūz: nec ipole: r b est (Dico aut.) z remouet quādā dubitationē: qz enī iā est dñm q ptingēs est nō nēcūz: in pcedētib dñm est: q nēcū dī ptingere. posset aliqs putare q b eēt icōueniēs r b remouet Az. r pcedit sic. p dīc q b3 termioz diuersā rōnē dī nēcūz ptingēs: r nō nēcūz: r b est (Nā nēcūz.) z ne per dictā diffōnē putet aliqs nēcūz nō eē ptingēs: oñdit q sic. per hāc rōnē ptingit eē: nō ipole est eē: r nō necē est nō esse puertunt: s. segtur. si necē est eē: nō necē est nō eē: qre segtur. si necē est eē: ptingit eē: r ita nēcūz ptingit: r istud segtur: qz ad qd cūqz segtur vñū puerfibiū segt. r aliqd hui rōnis p oñdit maiorē. z pcludit pñe subyiciēdo mi norē. maiorē oñdit sic. ista tria puertunt. nō ptingit eē. i. pole est eē: r necē est nō eē. g r eoz opposita puertunt. s. ptingit eē: nō ipole est eē: nō necē est nō esse. p ponit hāc rōnē: r est (Qñ aut est ptingēs.) z inuit oñfionē ptingētis eādē quā ponit versus finē hui libri: r b est (De oī enī necē est rē.) pñr isert pñe itētiōnis: r b est (Erit g ptingēs.) r qz dñm est in diffōnē ptingētis: q ptingēs est nō nēcūz: nūc aut oñfuz est q nēcūz est ptingēs: iō ad dit q nō nēcūz dī ptingēs: r b est (Et nō nēcūm.)

Accidit aut oēs que pñ ptingēs ppositiones sunt puerfī adiūicē. Dico aut non negatiuas affirmatiuas: sed quecūqz affirmatiuam bñt si guraz pñ oppositionē. vt ea que est ptingit eē: ei que est ptingit non eē. r ea que est ptingit oī: ei que est ptingit nulli: vel nō oī: ea que alicui: ei que non alicui: eodē aut modo r in alijs.

Cōsequēter docet puertere ppōnes de ptingētī iā diffi nito: r diuidit in duas. in pma docet puerfiones eoz in gnāli. in z in spāli descēdēdo ad spāles modos ptingētis cū dicit (Determinatis aut bis.) p in pncipale r icidens: qd icipit ibi (Sūt aut tales.) p in duas. in p nar rat puerfionē eaz r narrat p ex manifestata. in z ostē dit p rōnē. ibi z (Qñ enī qd est.) Dicit g q oēs ppō nes de ptingētī pdicto: affirmatiue r negatiue ipsi esse: adiūicē puertunt. r b itelligēdū est ita q vles puer tant adiūicē: r pculares adiūicē. r exponit ei itētiō nē dicēs: q nō itēdit negatiuas puerfī i affirmatiuis: s. qz bñt affirmatiuā figurā s3 oppōnē: tales aut sūt ppō nes in qb modis affirmat respectu oppositoz: r exēpli ficat dicēs: q ptingit eē: puerfī ei que est ptingere nō eē. r ptingere nō oī: ei que est ptingere nulli vel nō oī: r ptingere alicui ei que est ptingere nō alicui: r b siue accipiat hoc vñū est: siue aliud vñū: r b est (Accidit aut oēs.)

Qñ enīz qd est ptingēs non est nēcūm. qd aut nō est nēcūm possibile est nō eē. Manifestus est qñ si ptingit. a. inēc. b. ptingit r nō in esse: r si oī ptingit inēc: r oī ptingit non inesse. Similiter aut r in particularibus affirmatio nibus nam eadē est demonstratio.

Cōsequēter oñdit istā puerfionē per diffinitionē cō tingētis. si ptingit esse cū ptingēs sit nō nēcūm segtur nō necē est esse: r si nō necē est esse ptingit non esse. qre si ptingit eē ptingit nō esse: r b tenet siue fuerint pposi tiones vles siue particulares: r b est (Qñ enim ptingēs.) Et nota q qñuis oñdat q puertant ptingit esse r ptingit nō esse: nō tñ oñdit hāc pñtiāz ptingit non esse.

Liber

ergo ptingit esse sicut piaz pueriaz: qz mediū ei' pntie est ad pstruendū vtrūqz: qz cū ptingens sit nō neciūm sequitur. ptingit nō esse. qz nō necē est nō esse: et si b. qz ptingit esse: qre sequitur si ptingit nō esse ptingit esse per idem mediū p qd sequi pōt pōt. Et nota q nō solū pueritūf adinice m vles et picularē: imo vles cū picularib' sit: cut p per pbationem quā ponit si ptingit inspicatur.

Sunt autem tales ppositiones predicatiue nam contingere ei quod est esse: similiter ponitur quēadmodum dictum est prius.

Sequitur icidens: qz iā oīderat affirmatiuas et negatiuas de ptingenti adiunices pueritine ex b putet aliqz ipz velle q opposita pueriant: cū affirmatiua et negatiua opponant: pcludit q dicte ppōnes pueribiles nō opōnūt: s; affirmatiue sūt ambe fm modū sic sit se hēt esse in ppōnib' de iesse: ita ptingere in ppōnib' de ptingenti: s; in illis de iesse si affirmat esse est ppositio affirmatiua: qre in ppōne de ptingenti affirmato ptingere erit ppositio affirmatiua: et h est (Sunt aut b.)

Determinatis aut his rursus dicimus ptingere: qm duobus modis dicitur. vno quidem modo quod plerūqz sit et deficit: et ideo non necessarium: vt canescere hominem: vel augeri: vel minui: vel omnino quod natum est esse. hoc enim non continuum habet necessarium: eo q non semper est huiusmodi homo: sed cū homo est: aut ex necessitate: aut vt in pluribus. Alio aut infinitum: quod sic. et nō sit possibile: vt aial ambulare: vel aial ambulare terre motum fieri: vel oīno qd a fortuna sit: nihil enim magis sic natum est: vel econuerso.

Cōsequenter determinat istā puerfionez in spāli descendendo ad spāles modos ptingētis et diuidit in duas. In p^o dat diuisione ptingētis p ptingens natū et infinitū. in 2° docet vtrūqz puertere. ibi 2° (Cōuertit g et p oppositas q̄litates.) Dic igit q ptingens diffinitū qdā est natū. s. qd hz cām nālez ordiatā ad ipz: s; qz illa cā ipediri pōt iō differt a necio: et est ptingens: sic hoīez canescere: illud enī hz cām nālez ordinatā: s; pōt ipediri: qz nō semp est hō: et iō differt a necio: cū tñ hō est aut de necitate aut frequenter canescit. qdā aut est ptingens infinitū. s. qd eq̄liter se hz ad esse et non esse: vt hoīem ambulare et hoīem ambulare fieri motū terre et hz que sunt vere a pposito vel a casu: et h est (Determinatis aut his.)

Cōuertitur ergo et fm oppositas ppositiones vtrūqz ptingēs: non tñ eodē modo: sed qd natum quidē est esse: ei qd est non ex necitate esse. Sicut enim ptingit non canescere hominē. Infinitum aut significat non magis sic vel illo modo eo q se habet vel se habebit.

Cōsequenter docet puertere vtrūqz ptingens: et hz pncipale et icidens ibi (Disciplina aut et sylls.) In pncipali dic q vtrūqz ptingens puerit p oppositas q̄litates: s; differenter: ppō enī de ptingenti nato nō puerit in idē gen^o ptingētis si puerit in ptingens propoli: affirmatiua enī puerit in ptingens cū puerit in nō neciūm sic. ptingit hoīem canescere. g ptingit hoīez nō canescere. i. nō necē est hoīem canescere: ppō aut de ptingenti infinito puerit in idem genus ptingētis: et h est (Cōuertit ergo.)

Primus

Disciplina aut vel syllogismus demonstratiuus ex indefinitis qdē non est: eo q inordinatum est mediū. ex his pō que nata sunt est: et orationes pene oēs et p̄siderationes sunt in his contingentibus. Et illis aut euenit fieri syllogismū: nō tñ solet queri. hoc tamen magis diffiniatur in sequētibus. Nunc autem dicemus quando: et quo modo: et quis erit syllogismus ex contingentibus ppositionibus.

Sequitur icidens: qz enī iā docuit puertere. ppōnes de ptingenti infinito: sic de ptingenti nato: crederet aliqz q silr de eodez ptingenti posset eē scia et disciplina necio dicta. b remouet dicens: q de ptingētib' infinitis nō est scia necio: qz mediū nō est ibi ordinatū de natis: aut sūt pene p̄siles demonstratiue et oēs de necitate: et dic pene: qz de talib' adhuc inq̄tū pnt nō eē nō demonstrat: s; inq̄tū necia sunt: de ptingētib' aut infinitis fieri pōt sylls: sed nō multū solet fieri: qz de talib' ptingētib' nō multū qrit: nihil enī syllogizat nisi qd querit: et ne putet aliqz ipz b pncipalr itēdere de qb' fiat disciplina demfariua: dic q b nō est h itentū: s; iſerius. s. in posteriorib' b videbit: p̄s aut intentio tñ est quo mō: et ex qbus fiat sylls de ptingenti: et h est (Disciplina aut et sylls.)

Noniaz aut ptingere hoc buic inesse duplr est accipere: aut enim cui inest hoc: aut cui ptingit inēe ipm. Nāz de quo. b. a. ptingit hōz alterū significat: aut de quo dī. b. aut de quo contingit dici. de quo aut. b. a. ptingere: aut oī. b. ptingere. a. nihil differt. Manifestum ergo qm duplr dī. a. cōtingere omni. b. inesse. Prīmū ergo dicamus de quo. c. ptingit. b. et de quo. b. a. quis erit: et qualis syllogismus. sicut enī vtreqz ppōnes sumuntur fm ptingere. Quādo aut de quo inest b. contingit. a. bec quidē est in esse: illa pō contingens. Quare a similibus figuris incipendum quemadmodum in alijs.

Postq determinauit puerfione p̄pōnū de ptingētī. b dei iat qūo sit dici de oī in ptingētibus: et h reliquēs qūo sit ibi dici de nullo p qd p̄ficiunt syllogismi p̄fecti de ptingenti. pcedit ergo sic. p dicit q dici de oī in ptingētibus duplex est. bec enim: oē. b. cōtingit esse. a. duplicē hēt intētiōē. s. vel omne qd est. b. ptingit esse. a. vel oē qd ptingit esse. b. ptingit eē. a. et hoc confirmit per simile sic. possibile et ptingens pueritūf: sed h: oē. b. possibile est eē. a. intelligit duplr. s. vel qz oē quod est. b. vel qz oē qd potest eē. b. pōt esse. a. quare et h: oē. b. ptingit eē. a. silr dupliciter dicit: et h est (Qm aut ptingere.) Sed ne putet q dici de omni oīno eodez modo vbiqz accipiat in sequētibus dicit: q primū dicēdū est de syllogismis de ptingētī vbi accipit dici de oī fm hāc intētiōē. oē qd ptingit eē. b. ptingit esse. a. qz fm istam intētiōē accipit in vniformi generatione sylloz de cōtingētī. fm aut reliquā intētiōē accipit in mixtiōe cōtingētis cū inēe et necio: et in b et p̄s modus pcedēdi. et qd dicit iā de eo qd est dici de oī: silr intelligēdū est de eo qd est dici de nullo: et h est (Prīmū ergo dicemus.)

Hic solet dubitari de ordine: ptingēs enī cōiūs est qz neciūz: et iō gnatio syllogismi de ptingenti

Dubium

genti debuit pcedere generatione sylli de neccio. ¶ Ad-
huc generatio vniformis est an mixta: et io pri^o debuit
docuisse gnōne vniforme de ptingeti q̄ mixta de neccio.
¶ Et dōz q̄ diuersus est modus gnādi syllos de ptinge-
ti tā vniformes q̄ mixtos a mō gnādi syllos de neccio:
et io sylls de neccio: et sylls de ptingeti in ptrib⁹ sepatis de-
terminari hēt. pri^o est et dāda gnō sylli de neccio: q̄ de cō-
tingeti: q̄ gnō vniformis penit⁹ silis est gnōni vniformi
syllor⁹ de icē: et illi gnō mixta adhuc tñ ptingit euz illis
de inē: q̄ vlis pōt in pñe de inē: et io statz post gnōne
syllor⁹ de icē determinari hz sylls de neccio tā vniformis
q̄ mixta. ex his ps ordo capituli et respōsi ad obiecta.

Dubius

Cōsequenter

Dubitari solet circa diffōne pting-
getis. Querit enī cū pus nō diffi-
nietur neccius q̄ diuiserit gnōne sylli de neccio: q̄re h^o diffi-
finiat ptingēs. Et dōm q̄ neccius nō accipit multiplex: s^z
vno mō: et io nō oportuit diffinire ipm ad manifestādū
quō accipiat in ptingatiōib⁹ de ei⁹ acceptiōe. ptingēs aut⁹
dō multiplex: et nō accipit h^o in q̄cūqz acceptiōe: s^z solū
fm q̄ nō neccium dī ptingere. s. q̄ se hz ad eē et nō eē: et io
oportuit diffinire ptingēs in illo mō quo itēdit: ne eēt h^o
ambiguitas de acceptiōe ptingētis: q̄ nō intēdit de pting-
geti pro pōsi neqz pro neccio: s^z de ptingeti pro nō neccio:
q̄d pōt eē et nō eē. p in diffōne ptingētis nō potuit pba-
re puerfione quā h^o docet: et io posuit diffōnem.

Dubius

Adhuc

Dubitaret forte aliqui ptingēs neccium et
ipole opponant: et vñū oppositor⁹ nō diffini-
tur p alter⁹ nisi fuerit relatiū: vel sic pñatio p habitū:
quō ptingēs diffiniat p neccius et ipole. ¶ Adhuc q̄re mā-
gis in diffōne ptingēt cadit neccius et ipole q̄ eē. ¶ Ad-
huc cū debeat diffiniri p pñationem neccy et ipolis. q̄re
magis sic dī. ptingēs est q̄ nō exīte neccio: posito tñ inē
nihil seqt ipole q̄ eē: sic ptingēs est quo nō exīte ipoli
posito tñ icē nihil seqt neccius. ¶ Ad p^o dōz est q̄ diffō-
data p gen⁹ et dōrias q̄ indicat eēntiā rei nō admittit q̄cūqz
qz opponē: verū tñ diffō q̄liscūqz scā pp rei cognitionē
bñ pōt dari p pñationē oppositor⁹. illō n. q̄d me⁹ est iter
duo aliqui p pñationē illoz cōgscit. sic at est ptingēs iter
neccius et ipole: neccius at solū se hz ad eē: ipole vō ad nō
eē. ptingēs aut⁹ h^o determinatū me⁹ est iter h^o: q̄ p eē et p h^o
differt ab ipoli: pōt et nō esse: et p h^o differt a neccio. sic g^o
eū sit me⁹ p pñationē dēnti iter neccius et ipole: oz ipz dis-
finiri p pñationē vñūsqz. ¶ Et ex h^o ps rñsio ad scdm.
¶ Ad vlt^o dōz q̄ neccius pōt seq ad nō necciu: sic ptingēs
sic vez ex nō veris: et io nō potuit ve dicere q̄ ptingeti
posito icē nullū seqt necciu: sic potuit dicere q̄ nullū ex
eo seqt ipole. ipole. n. ex ptingeti nō seqt: s^z ex solo ipoli.

Ad 2°

Ad vlt^o

2°

2°

In op^o

2°

Cōsequēter

forte dubitaret aliqz vtz ptingens
cōe equoedicat de ptingeti neccio et
nō neccio: sic ipe dī. videt enī q̄ nō: sic. e⁹ nomē et rō fm
nomē assignata ē cōe: ipz pdicat vñūoce: s^z ptingēs cōe
fm nomē et rōne eādē pdicat de neccio et nō neccio. assū-
gnet enī rō nois et erit vlt ista. ptingēs est q̄d nō est ipole:
vel ista. ptingēs est q̄d est potēs eē: et vtraqz istaz rōnum
dī de neccio et nō neccio. ¶ Adhuc q̄d pdicatur cōiter de
p lib⁹ s^z rē vñā cōiter reptā in illis nō est pdicatū equo-
cū: s^z sic pdicat ptingēs de neccio et nō neccio. ptingēs enī di-
cit po^o q̄ndā eēndi et h^o inenit i ptingeti q̄d est nō necciu
et in ptingeti q̄d est neccium. ¶ Ad opp^o. nihil fm rē cōe
est dīctoriuz: q̄re si aliqd est eis cōe sola vox est: s^z prin-
gēs est cōe neccio et nō neccio q̄ sūt dīctoria. g solū s^z vo-
rē cōe est: s^z tal cōitas fac equocationē. ¶ Adhuc po^o ad
actū et ipe act⁹ nō significat eodē noie nisi equoce: s^z cō-
ti gēs nō neccius dīc q̄ndā pōm ad actū. ptingēs at necciu
dīc ipm actū: q̄re hec duo nō significabunt p nomē cō-

tingentis nisi equoce. ¶ Et dōm q̄ ptingens cōe dī de
ptingeti neccio et nō neccio. nō pure equoce nec vñūoce:
s^z analogice: q̄ tñ logicus analogū dīcit equocu: io dīcit
in ista ipm dīc equoce: et sic ipz analogice dīc: sic et rō ei⁹
in cōi: signat g ptingēs q̄ndā po^o ad eēndū: que qdē po^o
in q̄tū po^o est idifferēter se hēt ad eē et nō eē: ipsa tñ put
actū pūcta est: nō hz po^o nisi ad eē. p mō iuenit pting-
gēs i ptingeti q̄d est nō neccius. et in ptingeti q̄d est necciu.
et qz manifestū est q̄ po^o que dī p nomē ptingētis in q̄tū
h^o p et magis iuenit in ptingeti nō neccio. posteri⁹ aut in
ptingeti neccio: neccius enim minus hēt de rōne ptingētis
q̄ nō neccius. ex his ps analogia hui⁹ nois ptingēs: ps et
rñsio ad rōnes pme ptingētis. ¶ Ad p^o rōne in opp^o Ad p^o
dōz q̄ neccius et nō neccium put cadūt in diuisione pting-
getis nō sūt dīctoria. vterqz enī supponit po^o ad eē:
nō necciu aut fm q̄ dīcit neccio nihil penit⁹ ponit: s^z est
idē q̄d ipole. nō neccium aut fm q̄ diuidit ptingēs ponit
po^o ad eē et nō eē. si aut vere dīctoria accipiant in di-
uisione ptingētis: tūc nō eēt nisi vocis cōitas: nūc aut nō
est: sic dēnt est. ¶ Ad aliud dōm q̄ ptingēs significat rez
ih^o mā. s. po^o ad eēndū que qdē. vt est i ptingeti nō neccio
nō est simplr cum actū. put aut est in ptingeti neccio est
simplr cū actū: et ita ps q̄ nō ē equocu pure: s^z analogū.

Cōsequēter

forte dubitabit de mō probādū q̄
necciu sit ptingēs. videt. n. petere q̄d
est i pñ^o cū supponit ista tria pueri: nō ptingit eē. ipole est
eē. neccē nō eē. et pcludit eoz opposita pueri: q̄re eque
ignotum est illa tria pueri sic ista. ¶ Et dōm q̄ nō est
eque ignotū: q̄ nō fuit dīa apd phos de pueribilitate
ppōnū tertū ordis modalū et 4°: s^z de pueribilitate p-
pōnū pmi ordis et tertū: io bñ supponit ppōnes tertū oz
dis pueri: et pcludit idē d ppōnib⁹ pmi: et nō petit q̄d ē i
pñ^o s^z sumit q̄d notū ē oib⁹. q̄ at n fuerit dissēssio d ppō-
nib⁹ tertū ordis et 4°: sic d ppōnib⁹ p^o et 3°. ex li^o p^o p^o.

Alterius

forte dubitabit aliqz d puerfione quā do-
cet. videt. n. supfluet cū pri^o dēnt iauit de
puerfione. ¶ Adhuc q̄ negatiue de ptingeti alr puerant
q̄ ille de seē et de neccio. pus dēnt ē. et ita frustra h^o docet
eas puertere. ¶ Et dōz q̄ sup^o dēnt iauit puerfione q̄
est i terminis: s^z nō pp h^o supfluit h^o determinare puerfione
p oppositas q̄litates q̄ neccio exigit ad pficiendū syllog-
de ptingeti ipfectos. sciēdū ēt q̄ affirmatiue de ptinge-
ti et de inē hñt puerfione vñā in terminis: de q̄ supius lo-
cut⁹ est: aliaz p oppositas q̄litates: de qua h^o logt. negati-
ue vō vles hñt tñ illā que est p oppositas q̄litates. pti-
culares vō negatiue hñt vtrāqz. ex his patet que sita.

Cōsequēter

forte dubitabit d h^o q̄d dīc hoiez ca-
nescere nō hñt pñuā neccitatem eo
q̄ nō semp est hō. ex h^o videt. Alz. significare q̄ ad neccī-
tatē ppōnis exigit neccio entitas rez. s. libri et pdicati: et
ita ad vitarē ppōnis exigit va entitas eaz. Sup q̄ dubi-
tat et videt h^o pēē vez: sic. vez et ens puerunt: s^z ens nō
est nisi hēat verā entitatē apd nām: et nō tñ apd aiam. g
sitr nec vez. ¶ Adhuc q̄d qz est. supponit an se qōne si
est: vt h^o q̄d an hō sit aial supponit an se qōne ista an hō
sit. g ppō ab hac qōne accepta supponit an se ppōne ab
illa accepta: q̄re et vitarē eius vitarē illius: et ita ad vitarē
hui⁹. hō est aial. exigit vitarē hui⁹: hō est. et ita vitarē ppō-
nis exigit actuales entitatē subti et pdicati. ¶ Adhuc si
hō est aial: hō est subm. et si h^o tūc hō est ens. et si est ens
hō est: q̄re ad vitarē hui⁹ hō est aial. exigit vitarē hui⁹.
hō est. et sic idē q̄d pri^o. ¶ Si dīcet q̄ ens dī equoce: s^z
q̄ est nomē et fm q̄ est picipiuz. q̄ g dī hō est. subm. g
hō est ens. h tenet solū de ente fm q̄ est nomē. vltorius
aut nō tenet nisi s^z q̄ est picipiū: q̄ ens picipiū dīc

Ad p^o

Ad 2°

Dubius

Dubius

Dubius

2°

3°

Liber

entitatem actualē. ens autē nomē dicit entitatē habitū
dinalē. Sed p̄tra. sicut lucēs est actus lucere: et de ne-
cessitate sequitur: si est lux. glūcet. sicut actus entis est esse:
quare necio sequitur: si est ens. ergo est. ¶ Sed dicet q̄
eē est act⁹ entis non s̄m q̄ est nomē: sed p̄ticipiū. Sed
p̄tra. ens qd̄ est p̄ticipiū de necessitate egredit̄ ab esse si
gnato per B̄ vbi est et non eē. talis enim est rō p̄ticipi:
quare si eē egrediat̄ ab ente B̄ nō est ab ente qd̄ est par-
ticipiū: sed qd̄ est nomē. ¶ Ad opposita sic: si ad vitatez
ppōnis exigit̄ vera entitas rez: tūc talis ppō non esset
vera. antichristus erit hō: cesar fuit hō qd̄ est icōueniēs
¶ Si dicet aliq̄ illud est intelligēdū nō de vitate p̄-
positionis de p̄terito vel de futuro: sed ppōnis de p̄titi:
p̄tra. Chimera est chimera: h̄ est vā: vt p̄stat. et tñ nō est
vā entitas in reb⁹ signatis p̄ terminos: eadē autē rōne: et h̄
erit vā. homo est hō: et si non fuerit hō: q̄re et h̄ homo est
nial. et sic erit vitas in ppōne de p̄titi absq̄ actuali enti-
tate rez. ¶ Adhuc vitas vniuoce d̄r in ppōne affirma-
tiua et negatiua: s̄ ad vitatē negatiue non exigit̄ vā en-
titas rez: q̄re nec ad vitatē affirmatiue: q̄uis enim non
eēt nec lignū nec capra nihilomin⁹ eēt h̄ vera: lignū nō
est capra. ¶ Adhuc si ad vitatē ppōnis exigeret actuali-
entitas rez: tūc vitas et falsitas eēt in reb⁹: sicut bo-
nū et malū: et non in cognitione tñ: cui⁹ opp⁹ vult Arist.
expsse v̄sus finē sexti p̄me phis. vbi dīc: q̄ vez et falsus
nō sunt in reb⁹: sicut bonū et malū: s̄ in cognitione tñ.
¶ Adhuc vitas et falsitas solū p̄sistit circa cōpositionez
et diuisionē: s̄ ois cōpositio et diuisio apd̄ aīam inest q̄re
veritas et falsitas apud aīam est: q̄re cū possint spēs rez
manere apd̄ aīaz: in qua possunt adinuicē cōponi vel di-
uidi: q̄uis ipse res non sint. p̄z q̄ vitas et falsitas potest
eē sine actuali entitate rez: q̄ at cōpositio et diuisio sint
apd̄ aīaz p̄bo. aīal enī seipso hōi inest et nō est cōpositio
s̄m rē et nām que cōponit aīal cū hoīe. sicut asinus seipso
ab hoīe diuidit: et nō est s̄m rē diuidēs ipso: q̄re manū
festū q̄ cū non sit apd̄ rē cōpō et diuisio erit apd̄ rōnē so-
lū: et res rōnis erūt. et sic v̄r q̄ vitas ppōnis possit eē: sine
actuali entitate rez. ex iā dictis p̄z quō p̄cedēde sūt p̄-
positiones ad vtrāq̄ p̄tē s̄nis: verūtū q̄ p̄me rōnes v̄-
dent niti q̄ vitas z̄ modo dicta exigit̄ actualē entitatē
rez. ¶ Dōm est ad p̄mā q̄ h̄ p̄positio ens et vez puer-
tunt. d̄r de vitate icomplexa: sermo autē p̄ns est de vitate
te complexa: vel dōm q̄ vitas icomplexa puerit cū en-
te. B̄ enī exigit̄ entitatē rez eē aīam: sed intellect⁹ entita-
tē actu componētis aut diuidētis componibiles aut di-
uisibiles. ¶ Ad z̄m dōm q̄ qōnes ordinam⁹ s̄m ordinēz
quē obseruam⁹ in dubitādo et adiscendo vbi ordo est q̄
p̄rius dubitam⁹ an sit res. z̄ an sit hoc vel illud: s̄ q̄uis
ordiate sint sic questiones p̄pter dictā cām: non tñ opz
q̄ p̄positio accepta a questione: q̄ est. supponat ante se
p̄positionē acceptā a questione an sit: vt vitas hui⁹ vitate
illī. At p̄tē dīci ad idē. s̄ q̄ hec p̄positio. homo est
aīal. supponit an se istā: homo est. et vitas eius vitatē il-
lius: sed ad vitatē hui⁹: homo est. s̄m q̄ accipit questio
an sit in dematiuis non exigit̄ actualis entitas hoīs: s̄
tñ habitualis: sic h̄t demōstrari in p̄n̄ scōi posterioz.
¶ Ad 3̄m dōm q̄ ens p̄ p̄ncipalr significat ens actualē:
et si sic sumat tūc non tenet. si homo est subm: homo est
ens. si autē cōiter accipiat̄ pro ente actu vel ente habitu
sic non tenet: est ens q̄ est: q̄ ipm est dīc p̄ns actualē eē.
Dubitabit vltērius de B̄ qd̄ dicit q̄ cum homo est: aut de necessitate:
aut frequēter canescit. dubiū est enim quō hoc sit vez
euz homo canescat: vt in plurib⁹ nisi in senectute. ¶ Et
dōm q̄ ille actus canescere potest dicere motū in cani-

Primus

tiem: vel tñ motū completū. si dicat motū in canities:
sic semp et de necessitate canescit homo cū sit. puenit enī
canities ex incorporatione flegmatis in supiori pte capi-
tis: cuius incorporationis cā est diminutio caloris nālis: et
ista incorporatio et caloris diminutio semp sit et p̄tinuo. si
aut dicit tñ motū completū: sic vt frequēter canescit
hō: in plurib⁹ enī si maneant ad etatē puenit canities.
¶ Alterius forte dubitabit de eo qd̄ dicit p̄tingens
natū non puerit in idē genus p̄tingētis. Dubiū
videt enī q̄ sic: q̄ cū tā p̄tingēs natū q̄ infinitū sit nō
necius et possit eē et nō eē: quā rōne vñ puerit in idem
gen⁹ p̄tingētis et reliquū. ¶ Ad idē qñ inatū est vñ op-
positoz iē et reliquū inatū est iē nisi vñ isit determi-
nate. cū ḡ puerio p̄tingētis nati sit iter opposita si vñ il-
loz natū est inē et reliquū nisi alēz determinate isit: et
ita videt q̄ natū puerit in natū. Adhuc h̄ est de p̄tingē-
ti nato: p̄tingit hoīem nō canescere. et dīc q̄ p̄tingēs natū
puertit vq̄z in nō neciū: q̄re ista puerit in hāc. non
nece est hoīez canescere. et si h̄ nō erit puerio p̄ opposi-
tas q̄litates: cū vtrāq̄z necia sit: necerit puerio a nō eē
in esse nec eē. sicut p̄rius docuit Az. puertere ppōnes
de p̄tingēti. ¶ Et dōm q̄ p̄tingēs natū non puerit in
p̄tingēs natū: s̄ in p̄tingēs pro poli. ¶ Ad p̄m dōm q̄ in
illogiādo arg⁹ nō valet. p̄tingēs enī natū h̄z cām ordi-
natā magis ad vñā p̄tē p̄pter qd̄ eē necio nō h̄z cām ta-
lēz ideo nō puerit in idē gen⁹ p̄tingētis. p̄tingēs aut ifi-
nitū nō h̄z cām ordinatā: s̄ equalr se h̄z ad vtrāq̄z p̄tē:
p̄p qd̄ et sua negatio p̄sistit. ¶ Ad z̄m dōz q̄ h̄ p̄positio.
si vñū oppositoz z̄. iēst: reliquū natū est iē nisi alēz
determine isit: nō est vāneq̄z itelligēda nisi in s̄p̄is
cōplexis: cuiusmodi sunt sanū et egrū et h̄. aut sit ser-
mo de oppositis cōplexis que si reducant ad icōplexio-
nē reducēt ad dīctoria B̄ mō: canescere nō canescere.
¶ Ad vltimū dōz q̄ h̄ negatiua: hoīs nō canescere: nō
ē de p̄tingēti nato. hoc enī ipz nō canescere in natū nō est:
sed eius opp⁹. nec ifinitū: q̄ equalr nō se h̄t ad eē et nō
esse: q̄re relingitur q̄ sit cōe vtriq̄z. s̄ possibile vel de cō-
tingēti pro possibili: vñ p̄z q̄ p̄tingēs natū inq̄tum h̄z
non. multū sumit sub negatione: s̄ sumit positue: vt ca-
nescere in senectute qd̄ est natū in plurib⁹: canescere in
iuuetute qd̄ est natū in pauciorib⁹: et huius. quaz nega-
tiones magis nō inate sunt: vñ vult Arist. per suā s̄fam
expsse q̄ affirmatiua de p̄tingenti nato puerit in p̄tin-
gens nō eē: qd̄ est idē ei qd̄ est nō nece: q̄si velit signifi-
care q̄ tale p̄tingēs noiat per affirmatiuā vniūlr. qñ ḡ
dicit: p̄tingēs natū puerit vq̄z in nō neciū: h̄ itellige-
dū est de p̄tingēti nato vbi affirmat eē. ¶ Sed tūc du-
bitat quare si tā in p̄tingēti nato q̄ infinito sit puerio
per oppositas q̄litates. ad B̄ aut q̄ sit talis puerio opz
esse puerit cū nō esse. Dubitari pōt. qualr B̄ pōt esse in
p̄tingēti nato: q̄ si p̄tingēs natū s̄m q̄ hui⁹ affirmatiuū
est et cadit sup esse et puerit in nō esse: et illud p̄tingere
non esse sit de p̄tingēti cōia cōi vō ad speciale non tenet
arg⁹. ergo a p̄tingere nō eē ad p̄tingere eē nō erit puer-
sio apud p̄tingens natū: et si h̄ tūc nō est puertere a non
esse in esse sub modo p̄tingētis: s̄ solū ecōuerso: q̄re nō
erit ibi puerio nec pueritibilitas. ¶ Oppositū tñ appa-
ret manifeste in terminis: q̄ si p̄tingit hoīem nō canescere
p̄tingit et canescere: sicut eē. et si p̄tingit eē musicum
p̄tingit non eē musicus: sicut ecōuerso. Et potest dīci q̄
si p̄tingēs puerit vq̄z in p̄tingere nō eē bene tenet vt
dīc est: et illud p̄tingere non esse cum non possit esse de
p̄tingēti nato nec ifinito: vt oīsum est: erit de p̄tingenti
pro poli. ab illo aut p̄tingere non eē vq̄z in p̄tingere esse
fici pōt p̄cessus grā m̄ae. q̄uis enī forma argumē tādi
non sit

2°
3°
6° meta.
com. 8°
4°

Ad p̄m

Ad z̄m

Ad 3̄m

Dubiū

Consequenter

dubitabit vltērius de B̄ qd̄ dicit q̄ cum homo est: aut de necessitate:
aut frequēter canescit. dubiū est enim quō hoc sit vez
euz homo canescat: vt in plurib⁹ nisi in senectute. ¶ Et
dōm q̄ ille actus canescere potest dicere motū in cani-

Dubiū

2°

Ad p̄m

Ad z̄m

Ad vlt

In op

nō sit bona: q̄re pcedit a' supiori ad inferi: nō est tñ in uenire p̄tiges natū puerus in p̄tigere nō eē qn ecōuer so possit eē puerflo: r̄ b̄ est ex habituine terminioz q̄b' inest p̄tingētia nata magis q̄ ex forma argumentandi.

Dubius

Alterius

autē dubitabit forte de eo q̄ dicitur circa dici de oī in p̄tingētib'. q̄ enī in p̄cedentibus nō determinauit diuersum modū accipiēdi de oī in necys nō deberet b̄ dare diuersus modus dici de oī in p̄tingētib'. ¶ S̄z dicit q̄ p̄pōnis de necio nō est duplex intētio: sic p̄pōnis de p̄tingēti. S̄z s̄. sicut b̄ p̄pō. oē. b. p̄tingit esse. a. duplicē h̄z intētiōē. vel q̄ oē q̄d est. b. p̄tingit eē. a. vel q̄ oē q̄d p̄tingit eē. b. p̄tingit eē. a. seq̄t. oē. b. de necessitate est. a. vel d̄r q̄ oē q̄d est. b. de necessitate est. a. vel oē q̄d necesse est eē. b. necesse est eē. a. ¶ Adhuc sicut p̄pō de p̄tingenti aliqñ accipit cū alia de p̄tingenti. aliqñ cū alia de inēē ad p̄stituēdus sylm: sic r̄ p̄pō de necio. aliqñ accipit cum alia de necio. aliqñ cū alia de inesse. q̄ si p̄pō de p̄tingenti p̄pō suā duplicē acceptionē: duplicē h̄z intētiōē: q̄ cū alia de p̄tingenti accipit sub hac intētiōē. oē q̄d p̄tingit eē. b. r̄ cū alia de inēē accipit sub ista. oē q̄d est. b. r̄. videt̄ s̄l̄r q̄ duplex erit intētiō in p̄pōne vli de necio p̄pō duplicē eius acceptionē. ita q̄ sub ista intētiōē. oē q̄d necesse est eē. b. necesse est r̄. accipit cū alia de necio ad p̄stituēdū sylm vniformē. sub ista vō. oē q̄d est. b. necesse est r̄ in mixtiōe necia r̄ inēē: vbi minor est de inēē. Et d̄z q̄ vli de necio h̄z illas duas intētiōēs sic opponit: s̄z isepabiles sunt abinuicē: q̄ si oē. b. ex necessitate est. a. tūc. a. est inseparabile ab oī. b. ita q̄ ab oī q̄d de necessitate eē. b. r̄ q̄d est b. simplr. eo q̄ inēē simplr r̄ ex necessitate inēē nō diuersificat inherētiā nisi s̄m rōnē tñ: s̄z vtraq̄ dicit actualē inherētiā r̄ entialē. r̄ q̄ ita est: iō nō distinxit Arist. in p̄cedētib' dici de oī in necarys per dictas suas intētiōes cū nō diuersificet inherētiā: r̄ h̄ liquet per b̄ q̄ in mixtiōe necy r̄ inēē nō accipit illa de inēē: nisi de inēē simplr. q̄ forte s̄m rē nō differt a p̄pōne necia q̄uis differat s̄m modū. inēē autē r̄ p̄tingētē inesse separabilia sunt abinuicē: r̄ diuersificat inherētiā p̄ actualē r̄ potētiāle: r̄ p̄pca cū s̄m istā duplicē inherētiā diuersimo: de accipiat p̄pō de p̄tingēti: oportuit b̄ Arist. has duas intētiōēs ei' q̄d est dici de oī in p̄tingētib' determinare.

Alterius

forte dubitabit quō illa de p̄tingēti dat intelligere illā de inēē: nō enī seq̄t si cōtingit inēē: q̄ inest. r̄ ita nec intelligit illa de inēē in illa de p̄tingēti: sicut p̄ns in ante. ¶ Adhuc cū tale p̄tigens indifferēter se hēat ad eē r̄ nō eē: qua rōne ibi intelligit affirmatiua de inēē r̄ negatiua. q̄re sic b̄n exponet. oē q̄d nō est. b. p̄tingit eē. a. sicut sic. oē q̄d est. b. r̄. Et d̄m q̄ in p̄pōne de p̄tingēti modus p̄tingētiē cadens super extrema amplificat eoz supponē. vñ si p̄sideret subm p̄pōnis talis s̄m q̄ modus p̄tingētiē extēdit suā vtutē in ipm pōt accipi p̄ oī eo q̄d p̄tingit eē sub eo: r̄ inde h̄z p̄pō talis istā intētiōē. oē q̄d p̄tingit eē. b. r̄. si autē p̄sideret subm in se sine mō p̄tingētiē inquatū est q̄dam vñ actu p̄tines sub se inferiora: sic h̄z cōparationē ad p̄tēta per actualē inherētiā: r̄ si h̄z p̄pō talis istā intētiōē. oē q̄d est. b. r̄. sic q̄ rōne continētiē h̄z accipit sub subro iplicatio de p̄tingēti: rōne autē ipsi' subri in se r̄ cōparati ad actualē cōtēta sub eo d̄z accipi sub eo implicato de inesse: r̄ per h̄ patet r̄nsio ad opposita. Dic notandū est q̄ implicatio circa subm sumens inherētiā p̄tingētiāle signat minozē p̄pōnē de p̄tingēti: r̄ implicatio de inesse signat minozē de inesse vel de necessario: vnde sub tali sensu: oē q̄d p̄tingit esse. b. p̄tingit esse a. iplicat totus syls vniformis de contingenti. sub hoc

sensu autē pē q̄d est. b. contingit esse. a. implicatur totus syls mixt' de p̄tingenti r̄ inēē: vel de p̄tingēti r̄ necio.

Ultimo

forte dubitabit aliq̄s: quare nō ponat tētiā intentionē p̄pōnis de p̄tingēti. s̄. h̄ac oē q̄d necesse est esse. b. p̄tingit esse. a. videt̄ enī q̄ deberet eā ponere: q̄ q̄d p̄tinet supius: p̄tinet inferius: sed inesse simpliciter est superius ad necessario inesse: quare cum p̄pō de p̄tingenti p̄tingat inesse simplr p̄tinebit r̄ ex necessitate inesse: r̄ ita omittit Arist. vnā intentionem talis p̄pōnis. ¶ Adhuc si h̄ intētiō. oē q̄d p̄tingit eē. b. r̄. faciat gnationē vniformē sylloz de p̄tingenti: r̄ h̄ intētiō. omne q̄d est. b. r̄. faciat gnationē mixtam p̄tingentis cum inesse: eadē rōne erit intentio tertia faciēs mixtiōē cū necio. r̄ h̄ nō est nisi ista vt videtur: oē q̄d necesse est esse. b. p̄tingit esse. a. quare vt videt̄ insufficiēter dat intētiōes vli de p̄tingenti. ¶ Et d̄z q̄ ibi est illa tertia intentio sicut oppositū est ex cōparatiōe subri ad ea q̄bus necio inest: sed omittit eā: q̄ nō separat a 2^a intētiōe: imo per eā intelligit: q̄ ibi inesse simplr r̄ ex necessitate inesse nō diuersificat inherētiā vt p̄dictū est: iō per hanc intentionē. oē q̄d est. b. r̄. intelligit sufficiēter reliqua: r̄ per hanc intentionē. oē q̄d est. b. p̄tingit eē a. habemus sufficientē intentionē syls de p̄tingēti mixto cū inēē: r̄ de eodē mixto cū necessario: sicut p̄z intue: r̄ q̄ illa de inesse que accipit cū mixtiōne cum p̄tingēti debet esse de inesse simplr: r̄ nō vt nunc: sicut patebit in sequentibus: patet igit̄ ex his responsio ad opposita.

Dubius

Ado igit̄ p̄tingit. a. oī. b. r̄. b. oī. c. erit syls perfect': qm̄. a. p̄tingit oī. c. inēē. h̄ aut manifestus est ex diffōne. h̄a p̄tingere oī inēē sic dicebamus. s̄l̄r aut r̄ si. a. p̄tingit nulli. b. b. aut oī. c. qm̄ cōtingit. a. nulli. c. h̄a de quo. b. p̄tingit. a. nō p̄tingere hoc erit nullū d̄mittere de his que sub. b. p̄tingunt. ¶ Si aut. a. p̄tingit oī. b. b. aut nulli. c. cōtingit per assumptas q̄dem p̄pōnes nullus fit syls. p̄uersa at. b. c. s̄z p̄tingēs fit idē q̄ r̄ p̄r'. ¶ Si enī p̄tingit. b. nulli. c. inēē p̄tingit r̄ oī inesse. h̄ aut dictū est p̄rns. Quare si. b. q̄dē oī. c. a. enī omni. b. rursus idē fit syls. S̄l̄r aut r̄ si ad vtrāq̄ p̄positiones negō ponat p̄tingere. dico aut vt si. a. contingat nulli. b. r̄. b. nulli. c. h̄a p̄p assumptas p̄pōnes nullus fit syls. cōuerius aut rursus idē fit q̄ r̄ p̄r'. ¶ Manifestū qm̄ negatione posita ad minozē extremitatem vel ad vtrāq̄ p̄pōnes: aut nō fit syls: aut fit q̄dē: s̄ nō p̄fectus: ex p̄uersione. n. fit necariū.

Postq̄

determinauit p̄ncipia antecedentia gnōnes syls de contingenti. h̄ p̄sequit̄ ipsam generationē: r̄ diuidit̄ in trēs. q̄ p̄ determinat hanc generationē. in p̄ figura. 2^a in 2^a. 3^a in 3^a. p̄ in duas. In p̄ determinat generationem vniformē sylloz de p̄tingenti in p̄ figura. in 2^a generationem mixtā eorūde in eadē figura cū dicit (Si aut h̄ q̄dē inesse.) p̄ in duas. in p̄ dat p̄iugationes vtilēs. in 2^a inutiles cum dici (Si aut que ad maiores.) p̄ in duas. in p̄ dat vtilēs vles. in 2^a particulares cum dicit (Si aut altera p̄p̄ositionus.) p̄ma in duas. in p̄ma dat p̄iugationes vles vtilēs r̄ perfectas. r̄ sunt due. quaz p̄ma constat ex vtrāq̄ affirmatiua: r̄ perficit̄ per dici de omni in cōtingentibus. scōa

h3 maiorē negatiuā: et minorē affirmatiuā: et perficit per dici de nullo in ptingētib⁹. et h est (Quā igit ptingit.) In 2^a dat pūgōnes vles viles et iperfectas: et sunt due. qz vna h3 minorē negatiuā tū: et perficit per puerfionem illius minoris per oppositas q̄litates. alia vō h3 vtrāqz negatiuam: et perficit per puerfionē vtriusqz vel minoris tū. et h est (Quando aut. a. contingit esse. b.) Cōse sequenter epilogat. et h est (Manifestum est igitur.)

C Si aut altera qdē ppositionūz vniuersalis: altera autem particularis sumatur: ad maiorē extremitatē posita vli syllā erit perfectus. Nā si. a. omni. b. contingit. b. autēz alicui. c. continget. a. alicui. c. inesse. hoc autem manifestū est ex diffinitōe de omni cōtingentis. Rursum si a. cōtingit nulli. b. b. autem cōtingit alicui. c. inesse: necesse est. a. cōtingere alicui. c. nō inesse. Bemōstratio autem eadem. Si autem priuatiua sumat ppo picularis: vli aut affirmatiua pōne aut sūt se habeant: vt si. a. oi. b. cōtingit. b. aut alicui. c. nō inesse per sumptas quidē ppōnes nō sūt syllā: puerfā at particulari et posita. b. alicui. c. ptingere iee: eadē erit p̄clo que et prius: quemadmodū in his que a principio.

C Cōsequēter dat pūgōnes viles pculares et pcedit sic. p dat pfectas que sunt due. qz vna pstat ex affirmatiuis: et pficit per dici de oi in ptingētib⁹. alia at h3 maiorē negatiuā et pficit p dici de nullo et vtrōbiqz est minor picularis affirmatiua. et h est (Si at altera qdē) 2^a ponit vna iperfectā hntē minorē picularē negatiuā: et maiorē vlem affirmatiuā: que pficit per puerfionē. minoris. Aliā aut. s. pstantē ex negatiuis omittit: qz ex pcedētib⁹ sufficiētē intelligit. et h est (Si at priuatiua sumat.)

C Si at que ad maiorē extremitatē est particularis: que ad minorē vli: siue vtrēqz affirmatiue ponant: siue priuatiue: siue non silis figure: siue vtrēqz idēfinite: siue particulares nullo mō erit syllā. Nihil eni p̄biber. b. trāscēdere ā. et nō p̄dicare de equis: in quo aut. b. trāscendit. a. sumat. c. huic eni neqz omni: neqz nulli: neqz alicui: neqz nō alicui ptingit. a. inesse siqdem puerfant fm ptingere ppositiones: et b. plaribus cōtingit qz. a. inesse. Ampli⁹ aut et ex terminis manifestū: nā sic se habētibus ppositionibus ptingit. et primum postremo nulli et omni ex necessitate inesse. Termini cōmunes oium inesse quidē ex necessitate: alal albū homo: non cōtingere vō animal album vestis.

C Cōsequēter determinat pūgōnes inutiles et pcedit sic. p dicit: qz oēs pūgōnes inutiles sunt in qb⁹ maior vel vtrāqz est picularis. et h est (Si at que ad maiorē.) 2ª Bōndit et diuidit in duas. qz pōndit eas eē inutiles q̄tū ad p̄nē de ptingētī. 2ª vlt q̄tū ad oēs p̄nē ibi 2^a (Manifestū est g.) q̄tū ad p̄nē de ptingētī oñdit 2ª inutilitātē. p p̄rōnē sic. si maior vel vtrāqz fuerit picularis pōt mediū eē in plus maiorē extremitatē: sed cū mediū est in plus ea pōt illud accipi p minore extremitatē: in quo mediū excedit maiorē extremitatē: et tūc nec maiorē

p̄tingit inēē oi miori extremitatē: neqz alteri: neqz alicui necnō oi: et ita nō segt p̄clo de ptingētī: si maior vel vtrāqz fuerit picularis. h rō p̄s: si sumat mediū aliqz termini⁹ accitatis. extremitates vō due sub eo p̄tēte dispata vt alal albū: animal: et h est (Nihil eni p̄biber.) 2ª oñdit idē per p̄tīā in terminis ponēdo terminos: vbi cū p̄misiss stat vli affirmatiua de necio: et ita p̄s qz nulla negatiua de ptingētī segt nec ē negatiua de iee aut de necio alios aut ponit vbi stat vli negatiua de necio: ex quo p̄s qz nulla affirmatiua de ptingētī segt nec ē affirmatiua de iesse: aut de necio. et h est (Amplius aut et ex 2^a.)

C Manifestū est igit: qm hoc mō se bntib⁹ terminis nullo mō fit syllā. Nā oīs syllā vel eius qd est inēē vel ex necitate vel ptingere. hic aut neqz inēē: neqz necitū: manifestū est: qm est. Nā affirmatiuis perimit priuatiuis: et priuatiuis affirmatiuis: relinquitur ergo ptingere: hoc aut ipossibile: ostensum est eni: qm sic se bntibus terminis: et oi postremo primum inēē et nulli ptingit ex necitate: qre nō erit ptingēs syllālogism⁹: nā necitū nō erit ptingēs. Manifestū aut qm cū vles sint termini in ptingētib⁹ pponib⁹ semper fit syllā in p̄ria figura siue sint p̄dicatū siue priuatiū: vtr ex p̄dicatū qdē perfect⁹: ex priuatiuis at iperfect⁹. 2^a p̄s aut ptingere sumere nō in necessariis: s fm dictā diffinitionē aliquoties autē latet huiusmodi.

C Cōsequēter ostēdit qz dictē pūgatiōes inutiles sunt quo ad oēm p̄nē sic. omnis syllā aut p̄cludit p̄nē de inesse: aut de necio: aut de ptingētī. sed ex dicta dispōne nulla istaz segt: qz dispō inutilis est respectu oīs p̄ntis. p̄ponit p̄nē. et h est (Manifestū.) 2^a maiorē. et h est (Nā oīs syllā.) 3^a ostēdit minorē: et pcedit sic. p manifestat qz nō segt p̄clo de inēē: nec de necio sic. affirmatiua de inēē et de necio interimunt seg per h qz negatiua stare pōt et cōuerfio: negatiua de inēē et de necio interimunt seg per h qz affirmatiua stare pōt: sicut p̄s ex p̄babitio terminis: et ita neqz segt affirmatiua nec negatiua de inēē aut de necio. et h est (Hic aut inesse.) 2^a ostēdit qz nō segt p̄clo de ptingētī sic: ex quo nō segt p̄clo de iee: aut de necio. pstat qz si alia segt illa erit de ptingētī: s h nō segt: qz n. stare pōt affirmatiua de necio: nō pōt sei qui alia negatiua de ptingētī: et qz pōt stare negatiua de necessario: nō pōt sequi alia affirmatiua de ptingētī. et h est (Relinquit ergo.) Cōsequēter epilogat addēs: qz nō accipit h ptingens pro necessario: sed fm diffinitionē prius datā. s. qz neqz est necessariū neqz impote: et in hoc est multotiens difficultas ad determinādū. s. inter modos ptingētis. et h est (Manifestū est aut qm.)

Hic posset aliqz dubitare qdā de sufficientia in p̄cessu Ari. dicit eni ptingēs triplr. s. necessariū nō necessariū et possibile. sed supra determinatum est de ptingenti qd est necessariū: hic aut determinat generationē syllā de ptingenti qd est nō necessariū. querit ergo quare nūqz determinat generationē syllā de ptingenti pro possibili. vident eniz deesse. s. capitula tria de gnatione vniiformi per tres figuras. tria etiā de mixtione eius cum inesse. tria de mixtione eius cū ptingenti necessario. et tria etiā de mixtione eius cū ptingenti pro nō necio. **C** Et oēm qz ptingēs pro possibile est cōe. et dictū fm gen⁹: et non est aliquid actualiternū

ter nisi in suis speciebus que sunt ptingens neciū et nō necessariū: quare nec potuit nec debuit aliter determinare gnationē sylli de ptingēti nisi fm istas spēs: qre cū h faciat sufficienter p sufficientia in pcessu eius: et ita nihil omittit de agēdis. ¶ Cōsequenter forte dubitaret aliqs de vtilibus iugōnib⁹. pōt enī fieri instātia de eas vbi cūq; accipit medi⁹ termin⁹ accitālis et extrema duo sub se p tēta in eodē gñe: vel duo dispata: sicut aīal albū hō: vel aīal albū lapis. si. n. fiat sylli sic. ptingit oē albū eē aīal. ptingit oēm hoīem esse albū: vel oēm lapidē: nō erit p cō de ptingēti: s; de neciō vel ipoli. ¶ Adhuc qritur quō accipiēdi sunt termini maioris pponis hui⁹ generationis: h est pro quo. b. supponat. et pro quo. a. oīs enī termin⁹ aut est subalis: aut accitālis: aut ergo h; maior ppō accipi in duob⁹ terminis accitālib⁹: aut in duob⁹ substantiālib⁹: aut in vno subali: et altero accitāli: et voco terminū subalē qui per modū substantis signat. accitālē qui per modū accitantis ad altez: si debeat sumi maior ppositio in duob⁹ terminis accitālib⁹. s. oē grāmaticū ptingit esse albū: oē nigrū ptingit esse grāmaticū: nō tñ ptingit oē nigrū eē albū: si ex duob⁹ subalib⁹. s. talis nō est de ptingēti determinato h: sed vel de neciō: vt oēm hoīem esse aīal: vel de ipossibilit: vt oēm hoīez eē asinū: si ex altero subali: et altero accitāli: aut g subm termin⁹ est subalis: et p dīcatū termin⁹ accitālis: aut ecōuerso. si p mō. s. ptingit oēm hoīem esse albū. ptingit oē nigrū eē hoīez. nō tñ ptingit oē nigrū esse albū. si z⁹ mō. tunc reddit oppō p⁹. q; ptingit oē albū esse aīal: et oēm hoīem esse albū: nō tñ ptingit oēm hoīem eē aīal: imo necesse est: g difficultas est in qōne quō accipiēdi sunt termini in hac gnōne. ¶ Ad p⁹ dōm est: q; vlt qñcūq; in vniiformi gnōne de ptingēti subm maioris est termin⁹ accitālis: et p dīcatū eiusdē terminis subalis: est maior falsa: q; is est sensus: oē qd ptingit esse. b. ptingit esse zc. vñ cū accipit pro maiori talis ppō: oē albū ptingit esse aīal: deest falsa: q; accipit sub hac intentionē: oē qd ptingit esse albū: ptingit esse aīal: qd falsum est: q; nūcūq; fuerit albū nisi aīal: ptingit tñ multa fieri alba: que pole est esse aīalia: sicut ligna lapis et h; quare mediū in ista gnōne nō d; esse termin⁹ accitālis: cū maior termin⁹: vel maior extremitas sit eēntialis. ¶ Ad z⁹ dōm: q; maior ppositio in hac gnōne dupl; potest accipi. s. aut ex vtroq; termino accitāli: aut ex subto subali: et p dīcato accitāli. ¶ Ad op⁹ ptra p⁹ istoz dōz q; maior est vera. s. oē grāmaticū ptingit esse albū: q; oē qd ptingit esse grāmaticū ptingit esse albū: minor autē distinguēda est: q; cū dicit. cōtingit oē nigrū esse grāmaticū: aut accipit iste termin⁹ niger pro q; litate p: et pro subto scōario: et tunc falsa est: aut ecōuerso. et tūc vera est: q; sube que iaz nigra est cōtingit in eē grāmaticū. cū autē pcludit: g ptingit oē nigrū esse albū: hic incidit eadē distinctio et eo mō quo minor est vera: sequitur p cō vera: eo mō quo minor falsa: et p cō falsa. ¶ Ad op⁹ s z⁹ iā p; p; q; cū dicit. cōtingit oēm hoīem eē albū: ptingit oē nigrū eē hoīez. g zc. distinguēda est minor: et p cō et dīcat idē qd pus: iā g p; rñsio ad z⁹. Sciēdū autē q; adhuc z⁹ mō pōt accipi ppō vera de ptingēti: sed nō maior in ista gnōne. s. q; subm est terminus accitālis et p dīcatū subalis sic. oē albū ptingit esse aīal. h enī pōt eē vera sub hac intentionē: oē qd est albus: ptingit eē aīal. vt si nihil fuerit albū nisi aīal: s; nō pōt eē vera sub hac intentionē: oē qd ptingit eē albū: ptingit esse aīal: rōne prius dicta: et iō talis ppō nō pōt esse maior in ista generatione vniiformi. 4⁹ aut mō qñ vterq; termin⁹ subalē nō sit ppō de ptingēti fm pntē itentionē. ¶ Ulterius autē queret aliqs sub q; intentionē vniuersalis

de ptingenti accipi d; minor vniuersalis in ista gnōne: q; iam dictū est: q; maior semp h accipit sub hac itentionē: oē qd ptingit esse. b. zc. vñ enī q; oporteat minore accipi sub eadē acceptioe: vt equoce dīcet ptingēs in p; missis et differēter accipiet. Oppositū autē videt per h q; minor nō respicit maiore pponē sub se sumēdā sicut maior: vñ i; maior cū respiciat minore de ptingēti: necessario heat istā itentionē: oē qd ptingit zc. non tñ opz minore hre eadē acceptioe: cū nullā pponē respiciat tanq; sub se sumēdā: qre cū minor de ptingēti vltis plice heat itentionē qñcūq; illaz exīte vera poterit minor eē vera. Et h pcedēdū est. vñ ppō minor est vera in ista gnōne p qñcūq; itentionē iueniat vera maior. ¶ Ad oppositionē dōz: q; pp h nō diuersificabit ptingēs: nec equocabit qñs minor veritate heat pro vna itentionē iā dicta et maior pro alia. ¶ Cōsequenter forte dubitabit de eo qd dicit h eē syllm ipsectū cū minor vel vtraq; negatiua est. p⁹ enī figura cū sit per pueras factā nō videt hre modos ipsectos. Adhuc modi p⁹ figure regulant per dici de oī et de nullo. Adhuc tales modi nō sunt ipsecti fm figurā cū fiat fm p mā figurā: nec fm modū: vt videt eadē rōne: nec fm necitate illatiōis vt cōstat cū sint iugōnes vtilēs: nec fm euidentia necitatis cū p⁹ figura qñtū ad illā pfecta sit. Et dōm q; tales modi ipsecti sunt qñtū ad modū: q; nō est modi pfectio in p⁹ figura nisi minor sit affirmatiua: sicut p; per dici de oī: et de nullo: sunt et ipsecti qñtū ad euidentia necitatis eadē rōne: et nō regulant p dici de oī et de nullo: q; rōtā ei⁹ qd ē dici de oī: q; ei⁹ qd est dici de nullo: vult minore accipi affirmatiua. p; igit q; nō o; p m figurā vbiq; pfecta eē qñtū ad oēs modos: nisi solū vbi oēs modi ei⁹ regulant p dici de oī et de nullo. Ex his p; rñsio ad opp⁹. ¶ Adhuc forte dubitabit aliqs de terminis ppositis ad cōiugōnē inutile: accipit enī ibi talē pponē. ptingit aliq; albū eē aīal: que ponit albū pro medio. qrit ergo aut albū supponit pro suba que est aīal vt que nō est aīal. Si p mō erit de neciō. si z⁹ mō de ipoli. et ita nullo mō de ptingēti. Et dōm q; accipit albū pro suba alba que est aīal: nō tñ est ppō de neciō. qñs enī oīs hō sit aīal: de necitate tñ ptingit oēm hoīem albū eē aīal. et nō est h necessariū: et q; sic sit particularis. vt ptingit aliq; albū esse aīal de ptingenti. patet per pueras vniuersalis de ptingēti que puerit in particularē de contingenti. ¶ Sz tūc dupl; videt enī q; male accipiat terminos: q; sicut dōm est in hac gnōne: nō accipit ppō de ptingēti ita q; subm sit termin⁹ accitālis et p dīcatū subalis. Et dōz q; vltis vā nō pōt accipi sic: s; p dīcatū particularis pōt. ¶ Utimo forte qret sufficiētia modoz hui⁹ gnōnis et dōm: q; tñ supponēdū est maiore eē vlez. et patebit. iō. eē cōiugōnes: s; octo eē vtilēs: et octo iutiles. ¶ Sz tūc qrit: qre nō opz minore supponere esse affirmatiua hic sicut pus: et non sy llogice ex negatiuis. et dōm q; h est: q; negatiua de ptingēti cū affirmatiua puerit: et ideo nō pōt minor in p⁹ figura eē negatiua: nec ex vtraq; negatiua fieri sūtr. qre negatiua de qua affirmatiua ē s; rez.

Sicut hoc qdem in eē illa pō ppōnuz ptingere sumat. Qñq; ad maiore qdē extremitatē ptingere significauerit: pfecti erit oēs sylli et ptingētes p; dictā determinationē. Qñ pō que ad minore et im pfecti oēs et priuatiui sylli non contingētis fm dictam determinationē. Sed eius qd est nulli: aut nō omni ex nece ssitate: si enim nulli: aut

non omni ex necessitate contingere dicimus et nulli et non omni inesse.

C Dic intendit de mixta gnatione syllogorum de ptingenti in prima figura et diuidit in d. In p^o determinat mixtionem ptingentis et de inesse. in 2^a mixtionem ptingentis et neq. ibi. **Q**u^o aut^{em} h^{ic} qd^e. p^o in d. in p^o dat regulam s^{ecundum} quam pcedunt oēs p^{ro}p^{ri}ationes huius mixtionis. in 2^a cū dicit (Cōtingit enī. a.) psequit^{ur} ipsas p^{ro}p^{ri}ationes. p^o p^{ro}inet duas regulas: q^{uod} p^o verificat p^{ro}p^{ri}ationes perfectas. 2^a imperfectas. p^o talis. si altera p^{ro}p^{ri}atione fuerit de inesse: et altera de ptingenti: maior aut^{em} fuerit de ptingenti: et minor affirmatiua de inesse: erit syllogismus pfectus concludens q^{uod} de ptingenti ad vtrūlibet: et h^{ic} est (Si aut^{em} b.) 2^a talis. si maior fuerit de inesse: et minor de contingenti erit syllogismus imperfectus: minor v^o talis dis^{po}nis nō pcludet ptingens ad vtrūlibet: sed ptingens p^{ro} possibili pcluderet: pcluderet enī ptingere nō esse: q^{uod} cōuertit^{ur} ei q^{uod} est necesse. h^{ic} aut^{em} est ptingens cōe: et cadens semp nō esse t^{em}p^{or}e: put^{at} sumit in 2° ordine modalium: et lz illud dicat de modis necessariis: sciendū t^{em}p^{or}e q^{uod} sequitur est de affirmatiuis: vbi minor est de contingenti: sicut patebit per sequentia. et h^{ic} est (Quando aut^{em} que.)

C Cōtingit ergo. a. oī. b. b. aut^{em} oī. c. ponat^{ur} inesse. **Q**u^o igit^{ur} sub. b. est. c. a. aut^{em} ptingit oī. b. **A**dānifestū est: q^{uod} n^{on} et c. oī ptingit: sit at^{em} pfect^{us} syllogismus. **S**ilr aut^{em} et cū p^{ro}uatiua sit. a. b. p^{ro}p^{ri}o. b. c. aut^{em} affirmatiua: et hec qd^e ptingere: illa v^o inesse sumat^{ur}: perfect^{us} erit syllogismus: q^{uod} n^{on} a. ptingit nulli. c. inesse: q^{uod} n^{on} ergo inesse posito ad minorem extremitatē: perfecti sunt syllogismi manifestū est.

C Consequenter determinat p^{ro}p^{ri}ationes. et p^{ro} v^{er}es. 2° particulares cū dicit (Si aut^{em} h^{ic} qd^e p^{ro}p^{ri}o. n^{on}. adhuc v^{er}um p^{ro} ponit v^{er}iles. 2° inutiles cū dicit (Si aut^{em} nō inesse ponat^{ur}.) Adhuc v^{er}ilium. p^{ro} ponit perfectas. 2° determinat imperfectas. ibi 2° (Cōtingit g.) pfectas aut^{em} ponit duas q^{uod} vna pstat ex affirmatiuis maiore de ptingenti: et p^{ro}ficere per dici de oī in v^{er}ibus s^{ecundum} istā acceptionē: oē q^{uod} est. b. ptingit esse. a. 2° h^{ic} maiore negatiua de ptingenti: et minorem affirmatiua de inesse: et p^{ro}ficet per dici de nullo s^{ecundum} istā acceptionē: et h^{ic} est (Cōtingit ergo.)

C Q^{uod} aut^{em} p^{ro}p^{ri}o se habētes erūt syllogismi per ipole monstrandū. **S**ilr aut^{em} erit manifestū: q^{uod} n^{on} iperfecti. **N**ā ostensio nō erit ex sumptis p^{ro}p^{ri}oib^{us}. **P**rimū aut^{em} ostendēdū: si cū est. a. necesse est esse. b. et cū sit possibile eē. a. possibile erit esse. b. ex necessitate. Si enī ex sic se habētib^{us} terminis: in quo qd^e. a. possibile: in quo qd^e. b. impossibile. Si ergo v^{er}ū est possibile: quando est possibile fiet. Si aut^{em} alterūz impossibile: quando impossibile non fiet. Simul antez si. a. possibile: et. b. impossibile: cōtinget. a. fieri p^{ro}ter. b. si aut^{em} fieri: et esse: nam quod sit quando factum fuerit est. **P**oportet aut^{em} non soluz sumere in generatione possibile et impossibile: sed in hoc q^{uod} verum est esse: et in hoc quod actu est: et quocūq^{ue} modo aliter dicatur possibile: in oib^{us} enim similiter se habebit. **A**mplius aut^{em} cū est. a. b. esse. **N**on quoniam vno aliquo existente. a.

erit. b. op^{er}ari. **N**ihil enī est ex necessitate vno aliquo existēte: sed duobus ad minus: vt quādo propositiones sic se habent: vt dictū est: ad syllogismum. **N**am si. c. d. d. aut^{em} de. f. et c. de. f. ex necessitate: et si possibile vtrūq^{ue} et cōclusio erit possibilis. **Q**uemadmodum igitur si quis ponat. a. quidez propositiones. b. aut^{em} conclusionem accidet non solum si. a. sit necessarium: et. b. necessarium: sed ex possibili possibile. **H**oc aut^{em} ostenso manifestū est: quoniam niaz falso posito et non impossibili: et quod accidit p^{ro}pter positiones falsum erit: et non impossibile: vt si. a. quidem falsum sit: non tamē impossibile: cū aut^{em} sit. a. est. b. et. b. erit falsus. non tamen impole. **Q**uoniam enim ostensū est: si cum est. a. est. b. et cū sit pole eē. a. pole erit eē. b. positum est aut^{em} a. possibile eē: et. b. erit pole. Si. n. ipole. sit idē erit pole et ipole.

C Cōsequenter determinat p^{ro}p^{ri}ationes v^{er}iles: lz ipfectas: et diuidit in duas. in p^o p^{ro}mittit qdā necia ad eoz pfectionem. in 2^a cū dicit (Determinatis aut^{em} bis.) ipsas ponit et p^{ro}ficet. In p^o sic pcedit. p^{ro} dicit: q^{uod} maiore ex pte de inesse et minore de ptingenti erūt pfecte p^{ro}p^{ri}ationes per reductio nem ad ipole: ex quo ptingit tales p^{ro}p^{ri}ationes ipfectas esse: q^{uod} nō p^{ro}ficiunt ex suis p^{ri}ncipis: lz ex q^{uod}buldā assumptis: et h^{ic} est (Q^{uod} aut^{em} d^{icitur}.) 2° determinat qdā p^{ri}ncipiū quo v^{er}et ad pfectionem sequentiū p^{ro}p^{ri}ationū. s. illud posito possibili: q^{uod} accidit p^{ro}p^{ri}o nō est ipole: et h^{ic} ostēdit de monstrādo q^{uod} si aⁿis est pole: et p^{ri}ns est pole: et h^{ic} est idē cū posito. h^{ic} aut^{em} h^{ic} pars tres. p^{ri}ns ostēdit intētiū. 2° iuxta h^{ic} remouet dubitationē. 3° pcludit correlariū. ostēdit g^o ppositū sic. sit. a. aⁿis. b. p^{ri}ns. seq^ut. ergo si est. a. b. est. et cū est. a. pole. b. est pole: q^{uod} si nō stabit oppositū: et erit tūc sic. a. pole: et. b. ipole: sed si. a. est possibile fiet: si. b. ipole nō fiet. q^{uod} n^{on} a. aliqui fiet p^{ro}ter. b. et a. aliqui est p^{ro}ter. b. cū^{us} oppositū sumptū est. p^{ro} g^o ponit hāc ostētionē: et h^{ic} est (p^{ro} ostēdendū.) 2° mutat eius potentia dices. q^{uod} extēdit se tā ad ipole ante actū: q^{uod} ad illud q^{uod} est cū actu ostendendo v^{er} de oī possibili. q^{uod} si aⁿis est pole et p^{ri}ns: et h^{ic} est (Op^{er} aut^{em} accipi rē.) Cōsequenter remouet dubitationē q^{uod} enī iā accepit p^{ro} ante. q^{uod} qd^e. a. est v^{er}ū. posset aliq^{ui}s credere q^{uod} per. a. nō intendat nisi aliqd^{am}: sicut vnum t^{em}p^{or}e: vel vna p^{ro}p^{ri}o. hic remouet dices. q^{uod} ex vno nihil seq^ut ex necessitate: v^{er} per. a. intelligit duas p^{ro}p^{ri}ones dispositas s^{ecundum} modū et figurā: que sunt aⁿis respectu vnius p^{ri}ns. et ita cū vtrūq^{ue} sit possibilis: et p^{ro}lo est polis: sicut cū vtrūq^{ue} est necia: et p^{ro}lo erit necessaria: et hoc est (Ampli^{us} cū est. a.) p^{ro}nter pcludit correlariū ex dictis. s. q^{uod} posito falso possibili nihil sequit^{ur} ex hoc impossibile: et hic declarat q^{uod} si. a. sit falsum et possibile si ponat^{ur} inesse: sequitur q^{uod} b. sic quidem poterit esse falsum: sed nō impossibile: q^{uod} cum. a. sit possibile: et. b. erit possibile vt dictū est: idēz si nō accidit idē eē pole et ipole: et h^{ic} est (Hoc aut^{em} oīso.)

C Determinatis aut^{em} bis in sit. a. omni. b. b. aut^{em} contingit omni. c. **N**ecessesse est ergo. a. cōtingere omni. c. inesse. **N**on enim contingat. b. aut^{em} omni. c. ponatur inesse: hoc aut^{em} falsūz quidem non tamē impole. Si ergo. a. quidem nō ptingit omni. c. b. aut^{em} inest oī. c. a. nō oī. b. ptingit: sit

git: fit enim per tertiā figurā syllā: sed positi
erat oī iesse. Necesse est ergo. a. oī. c. ptingere
ineē: falso enī posito et nō ipoli: qđ accidit nō
est ipole. Est aut per primā figurā facere
syllā ponētes. b. iesse. Nā si. b. omni. c. inest:
a. autē omni. b. et omni. c. cōtingit. a. Sed po-
situm erat non omni inesse.

Consequenter determinat iugationes imperfectas
et perficit: et diuidit in duas. in p^a determinat illas que
hnt minore affirmatiuā. in z^a illas que hnt minore ne-
gatiuā cū dicit (Si aut p^auatiuū.) et est in oīb^{us} minor
de ptingēti: et maior de inesse. p^a in duas. in p^a determi-
nat iugatiōes que sunt ex affirmatiuis. in z^a cū dicit
(Rursum sit p^auatiuū.) illam que hnt maiore negati-
uam. p^a in duas. In p^a determinat iugationes et perfici-
rit. in z^a cū dicit (Opz aut accipere.) docet quō accipiē-
da est maior de inesse: pcedit g^o sic. pmo ponit iugatio-
nes ex vtriusq^{ue} affirmatiuis maiore de inesse et minore
de ptingenti: cuius vtilitatē ostendit per deductionem
ad impossibile. ex opposito. n. p^ais et minore posita inesse
cludit oppositū maioris per mixtionē necessariā et in-
esse in quinto tertiē maiore existente particulari de ne-
cessario et minore vniuersali de inesse. et h^{ec} est. (Determi-
natis aut.) z^a perficit adhuc eandē iugationē per po-
sitionē minoris inesse: ex vtriusq^{ue} n. de inesse cludit per
p^am figurā et modū conclusio de inesse: ex quo vlt^{er}i^{us} seq^{uitur}
p^alo de ptingēti que itēdit. et h^{ec} est (Est at et per p^am.)

Opz aut accipere omni inesse non fm tēpus
determinātes vt nūc: aut in hoc tēpore: s^{ed} sim-
pliciter: per huiusmodi enī ppōnes et syllas fa-
cim^{us}: quoniam fm nūc sumptā ppōnes nō erit
syllā. Nihil enī fortasse qñq^{ue} pbibet: et omni
moto hominē inesse: et si nihil aliud moueatur.
Abotus aut ptingit oī equo: sed bō nulli equo
ptingit. Amplius sit primū qdem aīal: mediū
aut moueri: postremum nō bō: ergo ppōnes
qdem similiter se habebunt: conclusio aut erit ne-
cessaria non contingens. Ex necessitate enim
homo animal. Manifestū est igit: qm vlt^{er}i^{us} su-
mendū simplr: et non tēpore determinato.

Consequenter docet quō accipiēda est maior de inesse di-
cens. q nō d^{icitur} eē de inesse vt nūc et fm tps determinatū:
s^{ed} de inesse simplr: qđ ostēdit māifestā: q maiorē exīte
de inesse vt nūc: poterit stare p^alo affirmatiua de nēcio:
qre nō sequit^{ur} alia negatiua: poterit etiā stare negatiua
de nēcio: qre nō sequitur alia affirmatiua: et ita maiore
exīte de inesse vt nūc nulla negatiua: seq^{uitur} p^alo: termi-
ni quos ponit patēt in lra. et h^{ec} est (Opz aut accipere.)

Rursum sit p^auatiua ppō vltis. a. b. et sumat^{ur}
a. quidem nulli. b. inesse. b. autē contingat oī. c.
ineē. bis igitur positis necesse est. a. nulli. c. cōtin-
gere inesse. Non enim contingat. b. autēz pona-
tur inesse. c. sicut prius: necesse igit^{ur} est. a. alicui. b.
ineē: fit enim syllā per tertiā figurā: hoc asit
impole. Quare. a. cōtinget nulli. c. posito enī
falso impossibile est quod accidit.

Consequenter determinat iugones vbi maior est nega-
tiua: et diuidit in duas. In p^a pficit eā. in z^a determinat

cuiusmodi ptingēs cludebat. ibi z^a (hic igit^{ur} syllā.) p-
ficit g^o iugonē istā p reductiones ad ipole: ex opposito
enī p^ais et minore posita inesse cludit oppositū maio-
ris in tertio tertiē: vbi maior est particularis de nēcio et
minor vltis de inesse. et h^{ec} est. (Rursum sit p^auatiua.)

Hic igitur syllā nō est eius quod determina-
rum est eē contingens: sed nulli inesse ex necessi-
tate: bec enī est cōtradictio facte bypothēsis.
Positum enim est ex necessitate. a. alicui. c. in-
esse. Syllā autem per impole est oppositē cō-
tradictionis. Amplius aut et ex terminis mani-
festum: quoniam non erit conclusio contingens.
Sit enī coruus in quo. a. b. intelligens in quo
c. homo. Nulli ergo. b. inest. a. nam nullum in-
telligens coruus. b. autēz contingit omni. c. oī
enim homini inest intelligere: sed. a. ex necessi-
tate nulli. c. non ergo conclusio contingens: s^{ed}
neq^{ue} necaria semp. sit enim. a. quidem motus
b. autem scientia. in quo autem. c. homo. ergo
a. quidem nulli. b. inest. b. autem omni. c. con-
tingit: et non erit conclusio necessaria: nō enim
necesse est nullum hominēz moueri: sed nō neces-
se est aliquem: manifestum igitur: quoniam cō-
clusio est eius quod est non ex necessitate inesse
sumendum est autem melius terminos.

Secundo determinat cuiusmodi ptingens cludit h^{ec} iu-
gationē ostēdes: q cludit ptingēs p possibili qđ est cōe
ad nēciū et nō nēciū: et cui opponit solū ipole: et h^{ec} ostēdit
per duas rōnes: qm p^a est talis. ptingēs in ista iugonē
clusum est fm q accipit eius oppositū in syllo ad im-
possibile: s^{ed} ibi accipit oppositū ptingentis p possibili
et nō ptingentis ad vtrālibet. ergo dicta iugatio cōclu-
dit ptingens pro possibili et nō ad vtrālibet hui^{us} rōnis.
pmo ponit p^ane. et h^{ec} est (hic ergo syllā.) z^a ponit minore
et declarat: ponit et h^{ec} est (h^{ec} enī est dīctio.) declarat et h^{ec}
est (positus est enī.) Tercio ponit maiore et h^{ec} est (syllā
aut per ipole.) z^a rō talis. manēte ista iugatiōe aliqñ
pmū ex necessitate inest postremo: aliqñ aut ptingit in-
esse dico ad vtrālibet: qre semp sequat^{ur} in ea conclusio de
ptingēti cōi ad nēciū et ad vtrālibet semp cludet pting-
gēs cōe: et h^{ec} est ptingēs p possibili. hui^{us} rōnis pmo deter-
minat aīis. z^a ifert p^ais. circa aīis sic pcedit. p māifestat
in terminis q aliqñ p^a inest postremo ex nēcitate vt h^{ec}.
nullus itelligēs est coruus. ptingit oēm hoīez itelligere
dico in actu et nō habitualiter: g^o ptingit nullū hoīez
esse coruū: qz h^{ec} nēciū est. et h^{ec} est (Ampli^{us} ex terminis.)
z^a manifestat q aliqñ p^a ptingit postremo inesse et nō in-
eē: et h^{ec} in terminis sic. nullū sciēs est mouēs. ptingit oēs
hoīem esse scientē. g^o ptingit nullū hoīem eē mouētes: et
h^{ec} est de ptingēti ad vtrālibet: qz ptingit oēm hoīem eē
mouētes: et h^{ec} est (sed nō nēciū.) Ostēdo autē pnter p^ala
dit p^ais. s. q in tali iugonē cludit p^ais pro possibili et
h^{ec} est (manifestū igit^{ur}.) Et pz pntia. cū enī superi^{us} in pfe-
ctione iugonis ostēdat in ea seq p^alo de ptingēti: nunc
aut ostēsum est: q p^alo aliqñ est de ptingēti pro necessa-
rio: aliqñ pro nō nēcio. pz q p^alo de ptingenti que seq^{uitur}
cōis est ad necessariū et nō nēciū. h^{ec} aut nō est nisi pting-
gens pro possibili: ita seq^{uitur} conclusio de ptingēti p possi-
bili. pnter qz in vltimis terminis fuit maior sumpta de
ieē vt nūc: vlt^{er}i^{us} opz mediū diuērsificari p pcretū et abstra-

etū. dicit q̄ sumēdus est medius terminus: ita. s. q̄ maior sit de inēē simplr sine terminoz diuicificatione ⁊ h̄ est (Sumendū aut medius.) Sitr aut cōpetēter sic nullum sedens est ambulans: contingit oēm hoies sedere. ergo contingit nullum hominem ambulare.

C Si autē priuatiuū quidem ponatur ad maiore extremitatē contingere significans: ex huiusmodi sumptis ppōnib⁹ nullus erit sylls: cōuersa autē p̄m contingens propositione erit: quemadmodū in prioribus. Sit enī. a. omni b. b. autē contingit nulli. c. sic ergo se habentibus terminis non erit necessariū. Si ergo cōuertatur. b. c. ⁊ sumatur. b. cōtingere omni. c. fiet syllogismus: quemadmodū ⁊ prius. Similiter enī se habebunt termini positiones eodem autē modo cum priuatiue sint utraq; propositiones. Si. a. b. quidē nō inesse. b. c. aut nō p̄tingere significet: ppter huiusmodi q̄des assumptiones nō sit necessariū. Conuersa autē p̄m p̄tingēs p̄positione erit syllogismus. Sumatur enī. a. q̄dē nulli. b. inesse. b. aut cōtingit nulli. c. ppter hoc enī nihil necessariū. Si autē sumat. b. oī. c. p̄tingere: q̄d enī est. a. b. autē p̄positio similr se habeat: rursum idē erit sylls.

C Consequenter determinat coniugationes viles imperfectas: vbi minor est negatiua de p̄tingēti ⁊ pcedit sic: p̄mo dat regulā s̄z quā pcedūt dicēs. q̄ si minor sit negatiua de p̄tingēti maior aut affirmatiua de inesse vel negatiua de inēē nō est sylls euidēs: s̄z p̄fici d̄z p̄ p̄uersionē minoris p̄ oppositas q̄litates: ⁊ deinde p̄ reductionē ad impolē: ut per pōnē minoris inesse t̄m: sic dictus est in coniugationibus pcedētib⁹ ⁊ h̄ est (Si aut priuatiuū. ⁊ 2° dat coniugationes: ⁊ sunt due: q̄rum prior h̄et maiorem affirmatiuā de inesse. ⁊ 2° vtrāq; negatiuā: ⁊ p̄fici vtrāq; eodē mō sic iā dixim⁹: ⁊ h̄ ē (Insit enī. a. c̄.)

C Si autē nō inesse ponatur. b. omni. c. ⁊ nō contingere nō inesse non erit syllogismus siue sit priuatiua: siue sit affirmatiua. a. b. p̄positio. Termini autē cōmunes ex necessitate q̄des inesse album animal n̄r. Non p̄tingere album animal p̄r. Manifestum est igitur: quoniam cū vniuersales sint termini: ⁊ hec quidem p̄positionum inesse: illa h̄o contingens sumatur. Quandoque ad minorem quidem extremitatem contingens sumatur p̄positio semp sit syllogismus: verūz aliis quidē ex eis dē: aliis h̄o conuersa p̄positione. Quandoq; autē vtrāq; ⁊ propter quam causam diximus.

C Consequenter determinat coniugationes viles inutiles: ⁊ sūt due: q̄ h̄nt minorem negatiuā de inēē: maiorem h̄o affirmatiuā vel negatiuā de p̄tingēti: q̄z inutilitātē oñdit p̄statiā in terminis ⁊ h̄ est (Sitr nō lē.) Consequenter ep̄logat de coniugationib⁹ vtrāq; dicēs. manifestū ēē coniugationē ēē vtilē: vbi minor est de p̄tingēti: s̄z imperfectū: ⁊ aliq̄ p̄fici ex ipsis. q̄ neciū vel quodā mō: sicut p̄ reductiones ad impossibiles in eis dē terminis: vel p̄ pōnē minoris inēē termini: ⁊ h̄ est (Quando minor est affirmatiua)

aliq̄ aut p̄fici per conuersionem. s. quando minor est negatiua: sed hec perfectio d̄minuēda est: aliquādo aut p̄fici per vtrūlibet: ⁊ h̄ est completa perfectio earū: que h̄nt minores negatiuā: ⁊ h̄ est (Manifestū ergo.)

C Si autē hec quidem p̄positionū vniuersalis sumatur: illa h̄o particularis. Quando ad maiorem quidem extremitatem vniuersalis ponitur contingens: siue affirmatiue: siue negatiue. Particularis autē affirmatiue ⁊ inesse erit syllogismus perfectus: velut ⁊ cum vniuersales sint termini: demonstratio autē eadem quē ⁊ prius. Quando autē vniuersalis quidem fuerit p̄positio ad maiores extremitatem: inesse ⁊ non contingens: altero h̄o particularis ⁊ cōtingens: siue affirmatiue: siue negatiue ponantur vtrāq; siue hec quidem affirmatiua: illa h̄o negatiua: omnino erit syllogismus imperfectus: verum bi per impossibile ostenduntur: aliq̄ h̄o per conuersionem. Erit autē syllogismus per conuersiones cōtingentis: quemadmodum in prioribus: quādo vniuersalis quidem ad maiorem extremitatem significauerit inesse: vel nō inesse: particularis autē sit priuatiua contingens: ut si. a. q̄dē omni. b. inest: vel non inest. b. autē alicui c. contingit non inesse: conuersa enī. b. c. secundum contingere sit syllogismus.

C Sic determinat coniugationes p̄clares: ⁊ diuidit in duas: q̄z p̄ determinat q̄ h̄nt alterā p̄pōnē vles. ⁊ illas q̄ h̄nt vtrāq; p̄clare cū dic̄ (nec cū p̄clares.) Adhuc h̄nt t̄m alterā vles. p̄ determinat eas q̄ h̄nt maiorem vles. ⁊ eas q̄ h̄nt minorem vles. ibi (Si aut vle.) Adhuc h̄nt maiorem vlem. p̄ determinat viles. ⁊ inutiles cū dic̄ (Quā aut nō inēē.) Adhuc vtrūq; p̄ determinat p̄fectas: ⁊ sūt due h̄ntes maiorem de p̄tingēti affirmatiuā vel negatiuā: minorem aut de inēē affirmatiuā que p̄ficiunt per dici de oī ⁊ de nullo vel p̄tingere: ⁊ h̄ est (Si aut q̄dē.) ⁊ 2° imperfectas: circa quas sic procedit. p̄ ponit eas: ⁊ sunt q̄tuor h̄ntes maiorem de inēē affirmatiuā vel negatiuā: minorem aut de p̄tingēti affirmatiuā vel negatiuā. ⁊ h̄ est (Quā aut vle.) ⁊ 2° determinat diuersus modū p̄ficiēdi eas dicēs. q̄ ille coniugationes q̄ h̄nt minorem affirmatiuā de p̄tingēti p̄ficiunt p̄ reductionē ad impolē: ille vō q̄ h̄nt minorem negatiuā de p̄tingēti p̄ficiunt p̄ p̄uersionē minoris: ⁊ p̄ reductionē vltioriē p̄ ipolē: ⁊ q̄lter fiat ibi p̄uersio docet exp̄sse. s. p̄ oppositas qualitates in particulari que est minor: ⁊ h̄ est (Verum bi quidem.)

C Quando aut non inesse sumpserit particulari posita nō est sylls. Termini inesse q̄dē album animal n̄r: non inesse aut album animal p̄r. per indefinita aut sumenda est demonstratio.

C Consequenter ponit coniugationes inutiles habentes maiorem vniuersalem: ⁊ sunt due que habent minores negatiuas de inesse: maiorem autē affirmatiuā vel negatiuā de contingenti. Quarum inutilitātē primo ostendit per instantiam in terminis. ⁊ h̄ est (Quando aut nō inesse sumpserit p̄clare.) Secūdo inuit aliū modū scilicet per indefinitam causam veritatis minoris que

ris que est particularis: particularis enim potest esse vera vel per intellectum velis vel pro intellectu particularis: sed velis negatiua posita minore non sequebatur: prolo: sicut ostensum est velisbus coniugationibus: quare nec sequitur particularis negatiua posita minore: quod non sequitur ad aliam non sequitur ad prius: et loquor de negatiua de inesse: et hoc est (Per infinitum enim.)

C Si autem velis quidem ponatur ad minores extremis: particulare asserat maiorem: siue affirmatiue: siue negatiue: siue contingens: siue inesse nullo modo est syllogismus.

C Consequenter determinat coniugationes particulares habentes minorem vniuersalem: et sunt octo: sed omnes inutiliter: et hoc est. (Si autem vniuersale quidem.)

C Nec cum particulares vel indefinite sunt propositioes: siue contingere sumptis: siue inesse: siue permutatur: nec sic erit syllogismus. Demonstratio autem eadem que et in prioribus. Terminant autem omnes inesse quidem ex necessitate aial albus homo. Non contingere aial albus tunica. Manifestum ergo quoniam velis posito ad maiorem extremitates semper fit syllogismus: ad minorem autem nunquam.

C Consequenter determinat coniugationes particulares habentes vtriusque particularis: et sunt octo: sed omnes inutiliter: ostendit per ostensionem in terminis: et idem termini sufficiunt ad ostensionem inutilitatis: et coniugationum propter precedentium: et hoc est (Nec cum particulares.) Consequenter epilogat de particularibus coniugationibus: dicens manifestum esse quod si in particularibus coniugationibus maior fuerit velis: semper erit syllogismus simpliciter: vbi minor fuerit negatiua de inesse: si autem minor fuerit velis nullo erit syllogismus in coniugationibus particularibus: et hoc est (manifestum igitur.) **C** Sed hoc forte dubitaret aliquis: propter quod cum in mixtione necessariis et inesse non est utilis coniugatio nisi maiore existere de necessario: quoniam et quare sit hic utilis coniugatio maiore existere de inesse et non de contingente: Et idem quod necessarium non de multiplici: et idem eodem modo semper accipit in p[re]lone et p[re]missa: quare cum in mixtione necessariis et inesse non determinet utilitatem coniugationum nisi respectu p[re]missarum de necessario: et non sequitur p[re]lone de necessario nisi maiore existere de necessario: sicut ibidem ostensum est: propter quod non est utilis coniugatio in illa mixtione nisi maiore existere de necessario. p[re]tingens autem multipliciter dicitur: si accipiat p[re]tingens ad vtriuslibet semper apud p[re]missam et apud p[re]missam: ita quod non diuersificet: sicut ex alia p[re]missa non diuersificat necessariis: non sequitur p[re]lone de p[re]tingenti h[ab]ere nisi maior fuerit de contingenti. Si ergo vniuersim ter diceret p[re]tingens: sicut dicitur necessariis esse in hac mixtione: sic in mixtione necessariis et inesse. nunc autem dicitur multiplici: et sequitur aliquid quando p[re]lone de p[re]tingenti minore existere de p[re]tingenti: sed non accipit eodem modo p[re]tingens in p[re]missis et in p[re]missis in p[re]missis. n. accipit p[re]tingens ad vtriuslibet: in p[re]missa autem p[re]tingens p[re]missabili. **C** Sed tunc dubitatur. quare maiore existere de contingenti: sequitur p[re]tingens ad vtriuslibet: minore autem existere de p[re]tingenti non: sed p[re]tingens pro possibili: Et idem quod quoniam maior est de p[re]tingenti: et minor de inesse: fit dispositio secundum dici de o[mn]i in p[re]tingenti: et hoc penes hanc acceptionem: o[mn]e quod est b. contingit esse a. et idem se habet p[re]lone ad maiorem ut pars eius. et fit p[re]lone penes virtutem maioris o[mn]ino: quare cum maior sit p[re]tingens ad vtriuslibet et talis erit p[re]lone: quoniam autem maior est de inesse et minor de p[re]tingenti non fit dispositio secundum dici de o[mn]i vel de nullo: nec secundum virtutem maioris penitus instituitur conclusio: quod non approbat minor maiori secundum exigentiam eius quod est dici de o[mn]i et de nullo: et idem non sequitur p[re]lone de inesse. adhuc minor in p[re]missa figura non est causa p[re]missa nec facit p[re]missam tantum p[re]missa sui: et ideo quoniam minor est de p[re]tingenti ad vtriuslibet non sequitur conclusio

de tali p[re]tingenti necessario: et idem in tali dispositione non potest conclusio penitus assimilari maiori: nec penitus minori: sed habet modum communem istis. s. p[re]tingentis pro possibili.

Consequenter dubitabit aliquis de p[re]tingentibus

Dubius

o[mn]em homines esse albus: o[mn]e nigrum est homo: sit ita. ergo o[mn]e nigrum p[re]tingit esse albus. non sequitur: adhuc p[re]tingit o[mn]e mouens esse aial: o[mn]is homo est mouens: sit ita. ergo contingit o[mn]em hominem esse aial: non sequitur: quod hoc necessarium est: et ita in modis p[re]fectis non semper est conclusio de p[re]tingenti ad vtriuslibet. **C** Adhuc potest dici satis bene quod minor extremitas in ista mixtione deus esse aliquid sub medio quod est sub ipso: ita quod minor sit de inesse simpliciter: quod per dici de o[mn]i h[ab]ere acceptum. s. o[mn]e quod est b. p[re]tingit esse a. et hoc signat Aristoteles in textu. dicens (Quoniam ergo sub b. est c.) In dictis autem instantibus non sic accipit minor. Vel per dici. **C** Ad p[re]missam quod minor est distinguenda. s. sit et conclusio: et eo modo quo minor est vera et conclusio sequitur vera: eodem modo quod est falsa sequitur conclusio falsa: et per distinctionem per predicta in c. dicto. **C** Ad 2^m dicitur quod maior non potest esse vera si minor sit vera vel e converso: quod is est sensus maioris. o[mn]e quod est mouens p[re]tingit esse aial. quod non stat cum minori vera. s. o[mn]is homo mouetur: et propterea inconpossibiles sunt p[re]missae: quare deficit coniugatio propter terminorum habitudinem.

2°

Ad p[re]missam

Ad 2^m

Alterius Consequenter dubitabit de eo quod dicitur

Dubius

Aristoteles. nihil ex necessitate sequitur ex vno. h[ab]ere enim v[er]um falsum: propter per enthymemata: quod ex vno p[re]cludit adhuc per locum a diffinitione ad diffinibile et v[er]um per locum a p[re]missa subiectiua: et ex vno sequitur aliquid. adhuc becessit bona p[re]missa si vnu oppositorum non inesse: reliquum inesse: quare sequitur ex necessitate si est albus: non est nigrus: et t[er]m[in]i fit ex vno solo. adhuc idem potest ostendi per maximam de dictionibus: et per multos locos dyalecticos: vbi videtur aliquid ex vno p[re]cludi ex necessitate. Adhuc Aristoteles in s. ipse dicit: quod o[mn]e est palam conclusio triplis: et tertio modo est quoniam deest aliquid valde probabile ad p[re]missam: quare videtur quod ex vno t[er]m[in]i possit conclusio palam ex necessitate p[re]cludi. **C** Ad oppositum sic: o[mn]is conclusio inferitur per aliquid medium: s. medium non est nisi per relationem ad duo extrema: quare necesse est p[re]missam inferri per medium relatum ad duo extrema p[re]missis: sed si medium sit relatum ad duo extrema p[re]missis facit duas dimensiones: et duas p[re]missas: quare o[mn]is conclusio per duas p[re]missas inferitur ex necessitate. **C** Adhuc s[ic] est in motu vero: et motu rationis: sed motus verus non fit nisi ab extremo alio in extremum et per medium: quod non mouet simpliciter idiuisibile: quare motus rationis erit ab extremo in extremum per medium: quare cum fiat conclusio ex extremis: necesse est secundum rationem per comparare medium ad duo extrema et postea p[re]cludere vnu extremum de extremo: s. sic p[re]missa erunt necessario due p[re]missas. **C** Adhuc p[re]lone: aut est affirmatiua: aut negatiua: si affirmatiua p[re]cludit vnu extremum de altero per aliquid p[re]ueniens vtriusque: et illud tunc necessario comparabitur ad vtriusque: s. per se et erunt tunc due p[re]missas ex ista comparatione: si sit negatiua remouebit vnu extremum ab altero: et hoc per aliquid vni p[re]ueniens et non alteri. ad hoc ergo quod extremum de extremo remoueat: necesse est aliquid ad vtriusque comparare: ita quod ad vnu per p[re]uenientiam ad alterum per dictionem: et erunt tunc necessario due p[re]missas: quare per quod siue debuit p[re]cludi conclusio affirmatiua siue negatiua: necesse est apud rationem duas fieri p[re]missas conclusionem inferentes. **C** Ad hoc idem quod aliud est logus de p[re]missis prout sunt apud rationem: vel prout sunt apud sermonem. p[ri]mo modo necesse est esse duas p[re]missas sicut ostensum est. secundo modo non: quod quoniam ratio non veniat in p[re]missas nisi per duas dimensiones. bene tamen p[re]tingit alteram t[er]m[in]i ex primere per vocem: sed ad necessariam: cum necessaria necessario subintelligitur alia: neque enim intellectus pro-

in opp[ositu]

ferētis neq; audietis p̄sonē accipit nisi per duas p̄missas: quaz vtracq; p̄ vocē vel altera expressa est tñ: et reliqua manifeste subintelligit: ex his p̄missis ad r̄sōes inductas ad primā p̄tēs p̄sonis: q̄z nō cogunt: q̄n tamē ex vno aliqd inferat ex necessitate alterū subintelligat et sic est in modis oib⁹ argumētādi vbi affirmatur vna.

Dubius **Hic forte** dubitabitur de coniugationib⁹ imperfectis. et vñ q̄ oēs inutiles sunt: q̄z cū maior p̄positio de inesse sit affirmatiua vel negatiua p̄dicat de his que actu sunt sub subiecto: in minori autē ille idē terminus p̄dicat et ampliā eius sup̄pō per virtutem modū cō: quare mediū pro plurib⁹ stat in minori q̄ in maiori.

zo **Adhuc** dicit Arist. sup̄: q̄ necesse est p̄sonē affīsimilari alteri p̄missaz: sed sic nō est h̄: p̄cto. n. nō est de p̄tingenti pro possibili: minor autē de p̄tingenti ad vtrūlibet: et ideo nō affīsimulat minor: nec ē maior cū sit de inesse: quare cū p̄cto neutri p̄missarū affīsimile erit conclusio inutilis.

Ad p̄m **Ad** primū dōm q̄ maior p̄positio est de inesse simplr: quare subz stat pro oib⁹ que sub eo p̄nt esse: p̄dicatū enīz oibus illis possibiliter inest: q̄quid enīz pōt esse hō: possibiliter est aīal: in tali p̄pōne nō p̄dicatur esse vt nūc: sed esse habitudinis: et ita mediū est q̄ cōlis est ampliatio mediū in maiori de inesse et in minori de contingenti.

Adz **Ad** scdm dōz: q̄ conclusio affīsimilatur minori cū vtrūq; sit de p̄tingenti: nec op̄z eas sp̄ali⁹ subinueniē affīsimilari ad h̄ q̄ sequatur p̄cto: cum ex vna de contingenti talia de nēcio possit seq̄ conclusio de inesse: vt patebit in sequenti caplo. **Consequenter** vltēri⁹ dubitabit de mō pficiēdi istas coniugationes. pbat. n. vltimam coniugationis affirmatiue per deductionē ad impossibile faciendo sylm mixtū de necessario et inesse in q̄nto tertie: s̄z sup̄ius vbi determinauit de tali mixtiōe nō reputauit aliā vtilē coniugationē iuxta 4^m scdm vel iuxta 5^m tertie: q̄re sequit q̄ sua p̄batio nulla: s̄z p̄bat vultatē coniugationis negatiue p̄ ipole faciēdo sylm mixtū ex necessario et inesse in tertio tertie maiore p̄riculari existēte de necessario et minore vbi existēte de inesse: s̄z talis coniugatio sup̄i⁹ reputabat inutiles. **Ad** h̄ dicit alius q̄ tales coniugationes superius reputabant inutiles simplr: q̄z simplr loquēdo inutiles sunt. si. n. illa de inesse fuerit: vt nūc inutiles sunt: hic autē reputantur inutiles q̄ illa de inesse est de inesse simplr: et quicūq; sic est vtilis sunt h̄z coniugationes: et ita hic reputant vtilis solum p̄ terminos electionē. **Sz** 3. minor p̄pō in his coniugationib⁹ est de p̄tingenti ad vtrūlibet: sed p̄pō de contingenti tali si ponat inesse erit de inesse vt nūc: sed minor accipieda de inesse in syllo mixto ducente ad impossibile trāslata est a maiori: quare proposino accipieda in tali mixtiōe de inesse necessario est de inesse vt nūc: et ita quāuis talis coniugatio mixta teneat vbi illa de inesse fuerit de inesse simplr: nō tñ t̄z in p̄posito. **Sed** dicit q̄ p̄tingens ad vtrūlibet duplex est. s. natū et infinitum. p̄tingens autē infinitū si ponat inesse erit de inesse vt nūc: p̄tingens autē natū erit p̄tingēs de inesse. sequitur: sed in p̄positis coniugationib⁹ imperfectis mixtis de inesse et de p̄tingenti d̄z minor eē de p̄tingenti nato: q̄d si ponat eē est de inesse simplr: et ita syls mixt⁹ de nēcio et inesse ducit ad oppo^m maioris ex opposito p̄sonis et minori posita inesse habebit aliā de inesse simplr: q̄ aut oporteat minore esse de p̄tingenti nato vñ p̄ h̄ q̄ maior est de inesse simplr et nō accipit minor de p̄tingenti sub maiori que est de inesse simpliciter nisi fuerit de p̄tingenti nato: q̄z ḡ maior appropat sibi minores vt accipiat seipsa: ideo op̄z q̄ minor sit de p̄tingenti nato. **Sz** 3. solū illa p̄pō pōt sibi aliā appropiare vt accipiat sibi exigentia ei⁹ que est maior in mō

p̄me figure p̄fecto s̄m dici de oī vel de nullo: vel q̄ possibilib⁹ est ne p̄ reductionē fiat maior in mō p̄fecto p̄me figure: sicut p̄z ex p̄tactis in gnōne mixtiōis necessarii et inesse: sed maior de inesse in dictis coniugationib⁹ imperfectis: neq; est maior in syllo p̄fecto s̄z dici de oī vel de nullo: neq; p̄ reductiones pōt fieri maior in tali mō: s̄z p̄z de se: quare maior de inesse in dictis coniugationibus nō appropriat minore de p̄tingenti: vt sit de p̄tingenti nato: q̄z repoterit sumi adeo bñ de p̄tingenti infinito: s̄z de p̄tingenti nato. q̄re minor posita inesse poterit eē indifferēter de inesse: vt nūc vel de inesse simplr: et ita nō est necesse sylm mixtū que facit ducēdo ad ipole. **Adhuc** i terminis manifestū est: q̄ minore existēte de p̄tingenti infinito: seq̄ p̄cto de p̄tingenti p̄ possibili: aliqñ. n. est p̄cto de p̄tingenti pro necessario vt in his terminis coloratū albū: aliqñ autē de contingenti ad vtrūlibet vt h̄: mouēs ambulās hō: in his. n. terminis sit coniugatio ex affirmatiuis minore existēte de p̄tingenti infinito: et semp̄ seq̄ conclusio de p̄tingenti: sig^m est ḡ q̄ maior de inesse nō appropriat minore de p̄tingenti vt sit de p̄tingenti nato: iō bene poterit eē de p̄tingenti infinito: et ex h̄ p̄z idē q̄d prius. **Pōt** ḡ dici q̄ h̄ vñ ē: et nō ostēsiō Arist. sufficit. q̄uis. n. dicta mixtiō necari et inesse inutilis sit respectu p̄sonis de necessario: vtilis tñ est respectu cōclusionis de inesse: sicut per se p̄z: et per p̄ habitata: qñ igit p̄ficiat h̄ coniugatio h̄ntes minore de contingenti per deductionē ad ipole nō intēdit per mixtiōnez necessariā et inesse p̄cludere p̄clusionē de necessariis: sed de inesse qui directe contradicit maiori de inesse: et ita sufficienter ostendit illas coniugationes: et sciendūz q̄ hoc q̄d ponit in lra. s. necesse p̄clusionē syls ad impossibile nō est modificatio consequentis: sed consequentie.

Adhuc forte dubitabit aliq; de reliquo mō pficiēdi istas coniugationes. s. per primas figuram. Dicit. n. aliqui q̄ maior que est de inesse ponēda est de p̄tingenti: minor autē q̄ est de p̄tingenti ponēda est de inesse et erit tūc modus perfectus istius mixtiōis. **Sed** 3. cū maior sit de inesse simplr si ponatur de contingenti nō est de p̄tingenti ad vtrūlibet: nisi forte fuerit de p̄tingenti nato: sed talis poterit esse illa de inesse: q̄d euz fuerit de p̄tingenti nullo modo erit ad vtrūlibet: sed in modo p̄fecto illius mixtiōis maior syls est de contingenti ad vtrūlibet: quare si maior muret in p̄tingenti nō est necesse fieri modū p̄fectū. et ita deficit talis reductio coniug. **Adhuc** in syllogismo p̄fecto ill⁹ mixtiōis p̄cludit p̄tingēs ad vtrūlibet: vt dixit Arist. in p̄ncipio hui⁹ capli. sed qui vult pficere dictas coniugationes imperfectas d̄z ostendere seq̄ p̄tingens pro possibili sicut iam patebit: quare manifestū est: q̄ nō contingit hoc mō dictas coniugationes p̄fectas facere: q̄d cōcedendū est. Et dōm q̄ pfici d̄z per solā p̄sonē minoris inesse: ita q̄ ex duab⁹ de inesse p̄cludat cōclusio de inesse: et ex illa vltērius p̄cto de contingenti: sicut dictū est in expōne lre. **Consequenter** dubitabit de his coniugationibus: vtrū possint in cōclusionē de inesse: et vñ q̄ sic eadē rōne: p̄ quā Arist. ostendit seq̄ cōclusionē de p̄tingenti. fiat. et fill⁹ sic. oē b. est a. oē c. cōtingit esse b. ergo oē c. est a. si nō detur oppositū. aliquid c. nō est a. et ponatur minor inesse sic. omne c. est b. et sic in quarto tertie. aliquid b. nō est a. que est cōtradictoria maiori: similiter ostēdi potest de modo necessario sic. nullū b. est a. p̄tingit omne c. esse b. ergo nullū c. est a. si nō sequitur stabit oppositum. s. aliquid c. est a. ponat ergo minor inesse sic. omne c. est b. et sequit ex eis in tertio tertie. aliquid b. est a. que contradicit maiori. **Sed** q̄ non sequatur ostēditur per instantiā in terminis sic. omne ambulans est mouens: cōtingit omnem hominē ambulare.

Dubius

ambulare: non tñ ois hō mouet: sñ ita q nullus hō mo-
ueat: p p q pmissē sunt vere p cōlo falsa. sñr de mō ne-
gatiuo sñ ois hō niger p dicat sic nullū albū est nigrū.
pñgit oēm hoīem eē albū: non tñ segt q nlls hō sit ni-
ger qñis pmissē sint ve. ¶ Et dñm q illa de iēe nō seg-
tur. dādū enī est opp^m illi⁹ de inēe: z illud pōt stare cum
vtraqz pmissaz. Et cū dñ ponat mior inēe: dñm q mior
non pōt poni: qñe si ponat inēe ipsa erit ipolis opposito
pñis: qd pñ sic. b. pñet. sub. a. p pñā ppñez. z bñ pole
est q. b. pñgētī insit oī. c. z tñ q. a. remoueat ab aliq. c.
qñ cū oē. b. sit. a. si oē. c. sit. b. nece est oē. c. eē. a. qñe cū mi-
noze posita inēe non stabit opp^m pñis: stat tñ bñ cū ipsa
mior: z ideo nō est admittēda positio minoris iēe cum
opposita pñis ex ipsa pñe cū compōne ad oppo^m pñis
cū est ipolis causat inconueniēs. qd aut dñm est de mō
affirmatiuo. sñr se hñ in modo negatiuo: dādū est opp^m
pñis z non pōt poni minor de iēe. opp^m enī pñis est cō-
possibile minoris: sñ nō est cōpole illi de iēe qua trāsserē
ab ea: qñe cū in illis sic sit. b. a. fm maiore impole est q
aliq. c. sit. a. cū oē. c. sit. b. segt enī si nullus. b. est. a. z oē
c. est. b. q nullū. c. sit. a. verū tñ sil stat q oē. c. pñgit esse
b. z q aliq. c. sit. a. z ita pñ q in vtroqz modo stat opp^m
pñis cū minoris: sñ nō cū illa de iēe que a minore sumit;
z ideo cū opposito pñis nō est admittēda positio mino-
ris iēe. sic enī accipient inēd polia: ex quaz icōpolita-
te segt icōueniens. ¶ Sñ 3. posito possibili nō accidet
ex eo ipole: qñe cū minor sit polis ex positione illius in-
eē non accidet ipole. ¶ Si dicta rō vera eēt ad soluen-
dus non valeret pbatio Az. qua pbat q in his modis
segt pñgēs pro poli. opp^m enī pñis est incōpole mino-
ri posite inēe. vbi grā. sñ in mō affirmatiuo oē. b. sit. a. i
cōpolia sunt hec duo. aliq. c. de neccitate non est. a. z oē
c. est. b. quoz pñ est opp^m pñis de pñgētī: z minor posi-
ta inēe: z ita si pñdicta solo esset vera nō videt bona esse
pbatio Az. respectu pñis de pñgētī qd est incōueniēs.
Et dñm q oniso Az. bona est. ¶ Et dñm ad pñ q si pñ
deret aliqd pole in se z absolute nūqz ex positione illi⁹
inēe si sic pñderet accidet ipole. verū tñ ex relone eius
ad sibi icōpole accidet impole: z sic est in pppositis: vt
dñm est. ¶ Ad 2^m dñm q alr est de opposito pñis de cō-
tingētī qñ de opposito pñis de inēe. onsum enī est prius
qñ opp^m pñis de inēe incōpole est minor: sñ incōpossi-
bile cū minori posita inēe. opp^m aut pñis de pñgētī est
incompole vtriqz. sñ enī sñ oē. b. sic est. a. tñ est. b. sub. a. z
ita hec icōpolia sñ. de neccitate aliq. c. nō est. a. z oē. c. pñ
git eē. b. qñ si aliq. c. non de neccitate est. a. tñ aliq. est
c. qd ipole est eē. a. z si bñ tñ aliq. est. c. qd ipossibile est
eē. b. z ita nō pñgit oē. c. eē. b. si nece est aliq. c. nō eē
a. sñr est de mō negatiuo: qñ si nullus. b. est. a. icōpolia
sunt de neccitate aliquod. c. est. a. z pñgit oē. c. esse. b. qñ si
nece ē aliq. c. eē. a. cū nullū. a. sit. b. aliq. c. est. b. qd nō
poterit eē. b. hñ pñ: qñ maior negatiua est de iēe simplr: in
qua termini adinuicē opponunt: z ita stat sil. sñ q oē. c.
pñgit eē. b. z qñ nece sit aliq. c. eē. a. qñ pñ q opp^m pñis
de pñgētī est incōpole minor: z ita qñis mior ponat
inēe: z adhuc sunt incōpolia: nō tñ sit impole vel incō-
possibilitas per positionē minoris iēe: nec est post illā
positionē incōpolitas nisi que pus fuit oppo^m aut pñis
de iēe nō est incōpole minor: an positiones ei⁹ inēe. iō
bñ potuit Az. accepto opposito pñis de pñgētī ponere
minore inēe: qñ nō causat ibi aliq. incōueniens quod
pus nō fuit. accepto aut opposito pñis de iēe nō debet
poni mior iēe: qñ per positionē illā causat incōueniēs
qd nō erat pus: nec tñ segt ipole ex minore posita inēe
simplr z absolute: sñ ex relone ei⁹ ad opp^m pñis: qd est ei

incōpole. ex his pñ q in dictis pñgationib⁹ segtur pñlo
de pñgētī: z bñ pbat Az. hñ q nō segtur pñclusio de
inēe: nec pōt hñ pbari per pñbationem Aristotelis.

Adhuc forte dubitaret aliqs que dicant iēe simplr
cū dicat q maior dñ eē de inēe simplr z nō **Dubius**
vt nūc. quedā enī sunt p se: quedā per accñs. z que per
accñs dicunt inēe vt nūc. si g per se iherētia dicant in-
eē simplr. querit aut solū vel per se iherētia. p mō z si bñ
tñ hoc non est de inēe. hō est grāmaticus: qñ pñdicatum
nō cadit in diffōne subtri: sed bñ falsum est. si solū inherē-
tiāz z^o. tñc talis ppō nō eēt de inēe simplr. hō est aīal:
si vtrōqz enī nō cadit in diffōne pñdicati: sed bñ falsum.
si vtrōqz mō per se iherētia dicant inēe simplr z voluz
pñgit. tñc enī hñ eēt de inēe simplr: grāmaticū est aīal:
cū nec pñdicatū cadat in diffōne subtri neqz eē: sñ mani-
festū est q talis ppō est de inēe simplr. ¶ Et dñm q il-
la dicunt inēe simplr que isunt p mō z^o per se z que
adhuc reducunt primo: ita q illa que semp isunt: vel
frequēter isunt: hñtia tñ cām iherētie in subtro vel pñdi-
dati in subtro dicūt inēe simplr. vñ pñgētīa nata simplr
inēe dicunt: z ppñes de tali pñgētī si ponant iēe sunt
de inēe simplr z reducunt ad p se pñi modi: vel ad que
bēt cām pñdicati in subtro vel eē. Doc aut quod opponit
hñc ppñe. grāmaticū est aīal: nō est p se p mō vel z^o.
dñm q reducūt ad pñ modū vel ad pñersam scōi modi
p se: cadit enī aīal in diffōne grāmatici nō in se: sñ in suo
iherōi in quo accñtalr est. diffīnīt aut grāmaticus per
hoīem in quo actualr itelligit aīal: qñe pñdicatū dicte pñ-
pñis cadit in diffōne subtri. ¶ Lū etiā sciēdū q alr ac-
cipiēda est ppō de iēe simplr respectu pñis de neccio: z
alr respectu pñis de pñgētī cōi. illa enī de inēe simplr
que cū alia de neccio pñcludit qñ de neccio dñ esse neccia
fm rē z nō sufficit q sit pñgēs natū positū inēe. verbī
grā. oē grāmaticū de neccitate est sciens. ois hō est grā-
matic⁹. sit ita: sñ nō de neccitate ois hō est sciēs. respectu
aut pñis de pñgētī pñt illa de inēe manifestari a cō-
tingētī nato: z sic patet q aliter sumit pñpositio de in-
esse simplr in mixtione neccy z inesse: z aliter in mixtio-
ne pñgētīs z inesse vel pñgētīs z necessary.

Cōsequēter forte queret Urz maior de iēe mō **Dubius**
di neccy ipsecti debeat eē de inesse
simplr. sicut maior de iēe modi affirmatiui: z videt q
nō: cū bñ non pbat Az. de mō negatiuo sic affirmatiuo.
¶ Opp^m aut videt p bñ qd dic Az. in pte illa in q ponit
pñgationē negatiua: qñ enī posuerat quosdā terminos
vbi maior est de inēe vt nūc. dicit meli⁹ eē sumēdū ter-
minos qñ velit q oporteat maiore de inēe eē de inesse
simplr. ¶ Adhuc eadē pbatio q pbat Az. ad onēdēdū
maiore de inēe eē de iēe simplr in pñgōne affirmatiua
suffic ad idē pñādū in pñgōne negatiua z p eodē ter-
minos. sic pñ iñuēti. qñe vñ q maior in mō negatiuo erit
de iēe simplr: sic i mō affirmatiuo: qñ satis pñ p ea q dic
circa mō negatiu z circa mō affirmatiu. sic iā dñm ē.

Sed tunc vltēri⁹ qñet. Urz pñlo pñgōis affirma-
tiue itelligēda sit de pñgētī pro poli: sic **Dubius**
pñlo pñgōis negatiue vel nō: z videt q nō: qñ Az. on-
dit de mō negatiuo qñ eē de pñgētī pro poli z nō de
affirmatiuo: qñ in pñ⁹ hui⁹ caplī dicit qñē modoz nega-
tiuoz impfectoz eē de pñgētī pro poli nihil tāgendo
de modis affirmatiuis. ¶ Oppositū aut videt per eas
dē rōnes qñ Az. ponit ad bñ onēdēdū de mō negatiuo:
qñ aut pficit modū affirmatiuū accipit oppositū pñis
que est negatiua de pñgētī z dicit ea pñerti cū ppñe
de neccio: sed illa de neccio nō pñerti negatiue de pñ-
gētī nisi accipiēdo pñgēs pro poli. qñe fm Az. pñcludit
D d

ptingens pro poli. ¶ Adhuc Az. pbat q sufficiēter segt
pctio de ptigenti: s; aliqñ p^m ex necitate inest postremo
in ista diffōne: et aliqñ ptigenter ei inest dico ad vtrūli
bet: qre cū semp sequat ptigēs h est ptingēs cōe neēio
et ei qd est ad vtrūlibet: h aut est ptigens pro poli. qre
segitur ptingēs pro poli. q aut in hac dispōne sūt p^m et
postremo ex necitate p; sic. oē albū est coloratū. ptingit
oēm hoīem esse albū: et nece est oēm hoīem esse colora
tū. q aut aliqñ ptingit p^m postremo ad vtrūlibet p; sic.
oē ambulās est mouens. ptingit oēm hoīem ambulare.
ergo ptingit oēm hoīem moueri. h aut pctio est de ptin
genti ad vtrūlibet. hoc aut est concedendum.

Dubius Sed tunc

qrit. qre Az. mētiōē fac de modis ne
gatiuis ptigētī dicēs: q pcludūt ptigēs
pro poli: et nō dic de modis affirmatis quos oñdit p ne
gatiuos. ¶ Dm q qñ maior est affirmatiua me^m et ma
ior exīmitas se hñt sic supius et inferi: et p; oib⁹ q inferius
pōt ptigere alicui cui ex necitate ptingit suū supius: vt
albū ptingit hoī coloratū tñ ei ex necitate inest. p; et q
aliqñ sup⁹ et inferius eidē pñt ptigere: vt hoī ptigit tam
ambulare q mouere: et ita p se planū est in mō affirma
tiuo seg pñe de ptigētī pro poli: nō aut ita de modis ne
gatiuis: qñ enī maior est negatiua de inee me^m et maior
exīmitas se hñt per dispōnes: sic opposita: et appet tanq;
regula q si vñū oppositoz ptigētē inest et reliquū ptin
gētē remouet: et ita appet q debeat seg. ergo ptigēs ad
vtrūlibet: sic minor est de tali ptigētī: et iō oñdit Az.
pñe de ptigētī pro poli seg in modis negatiuis et non
oñdit h de affirmatiuis: s; supponit h tanq; manifestū.

Dubius Cōsequēter

dubitat vltēri⁹ de hoc qd dcm est.
istos modos posse in pñe de ptigētī
p poli. vidēt enī eē iuriles pūgōnes. sic oīs pūgō solū
iferēs pñe neēiā grā terminoz et grā forme arg⁹ e iurilis
s; talis est pūgō que dī tā posse in ptigēs p poli. pbo.
for⁹ manet eadē et dispō. pctio aut est nūc de ptigētī ad
vtrūlibet: nunc de ptigētī pro neēio: sic pus oñtis est.
qre q sequat h vel illā pctio nō causabit dispō vel for⁹
arg⁹: s; tales termini. ¶ Adhuc Az. reputat pūgnē iur
tilē vbi pōt iuentri istātia in terminis: s; in dōis pūgōnē
bus est repire istātia i terminis. nō enī segt pctio de neēio
ex q iuenit stare pctio de ptigētī ad vtrūlibet. s; vt e;
nō segt ptingēs ad vtrūlibet cū stet pctio de neēio. solū
aut ad instātia p; per pbita ex⁹. ¶ Adhuc nūc est in ge
nere qd nō est in nā suē spē. q nūc est in ptigētī cōi qd
est pole qd nō sit ptigēs pro neēio vt ptigēs p nō neēio
siue ad vtrūlibet. si g dicat sequi ptigēs pro poli: aut h
est: q; segt tñ ptingēs qd est neēium vel ptingēs qd est
nō neēiū vt vtrūq; si ptigēs pro neēio ptigit in his ter
minis mouēs ambulās: h est pctio ad vtrūlibet. si tñ cō
tigens qd est nō neēium ptigit in his terminis color albū
hō est pctio de ptigētī pro neēio. si segt vtrūq; tūc redi
būt p obones. ¶ Ad opp^m sic. vbi iueniunt oēs spēs ip
sius gnīs iuenit ipm gen⁹ simplr: s; spēs ptigētīs p poli
sunt neēiū et nō neēiū: quoz vtrūq; iuenit sufficiēter
seg in dicta dispōne: sic p; in dictis terminis. qre bñ dicet
ptigens cōe qd accipit pro poli seg in dictis pūgōnib⁹.
¶ Adhuc sic ptigere inee cōe est ad nece inee et ad pole
inesse et ad nō eē: ita nece cōe est ad inee simplr et inesse
vt nūc: s; duab⁹ pponib⁹ sumptis de inee dicim⁹ vtilem
pūgationē eē ad pcludēdū pñem de inee: qñ in ali
qb⁹ terminis pctio illa sit de inee simplr: in aliqb⁹ aut de
inee vt nūc. q s; dicet dispositio dictaz pūgationum
posse in pñe de ptigētī simplr: qñ illa pctio de ptigē
ti in aliqb⁹ terminis sit de ptigētī pro neēio: in aliqb⁹ aut
de ptigētī pro nō neēio: qd pcedēdū est: qñ enī dicte

conūgationes iuriles sunt qñ ad ptigens pro neēio
tātū vel qñ ad ptigens ad vtrūlibet tñ: sunt tñ vtilēs
respectu pñis de ptigenti simplr: sic iurilis est pūgatio
de duab⁹ pponib⁹ de neēio respectu pñis de icē simplr
et respectu pñis de icē vt nūc: vtilis tñ est respectu pñis
de inee absolute et simplr. ¶ Ad obiecta dōm ad p^m sic.
q pctio de ptigenti pro neēio segitur grā terminoz sub
forma cōi: et s; pclusio de ptigētī pro nō neēio: s; respe
ctu neutrius illoz ponit pūgatio vtilis. pctio aut de cō
tingētī pro poli segitur grā forme et nō grā mae: et respcū
hui⁹ ponit pūgatio vtilis: et ita pūgationē quā reputat
vtilē nō solū tenet grā terminoz: s; grā diffōnis et forme
talis. ¶ Ad 2^m dōm q pctio de ptigētī pro neēio que sta
re pōt in tali dispōne satis pbat q pūgatio est iurilis et
ptingens pro nō neēio vel e;
sed h q vtrūq; ptingens
segitur pbat ptingēs simplr qd est cōe seg et nō respectu
specialiū: dico grā forme et diffōnis: sed solū grā termi
noz sub forma cōi. ¶ Ad vltimū ex iā dictis p; rñsio
pñ enī ptigens pro poli seg nō solū pro altero pñeto: s;
pro vtroq; ita q grā diuersoz terminoz sequēt diuersa
pūgationē: et q nō est inuēire terminos vbi nō sequat h vt
illud. iō modus syllogicādi attribuit ipsi cōi. s; ptigē
ti pro poli et pñe habeat sile dcm de inee. ¶ Si aut
aligs sic opponat in dictis pūgōnib⁹ nō segt ptigēs qd
est neēium: sic dcm est nece ptigens qd est nō neēium. q
neq; segitur simplr ptigens. ¶ Dm q aliqd pōt seg
grā mae: et sic segitur vtrūq; dictoz: vel grā forme: et sic
segitur neutriū illoz: s; ppter h nō segitur q nō segt pt
gens cōe: grā enī forme segt ptigēs qd est cōe qd nihil
est nisi in suis pñetis semp erit pctio in terminis de ptigen
ti qd neēium de ptigenti vel qd est nō neēium.

Alcuno

forte queret sufficiētia sylloz hui⁹ mix
tionis: et supponēdū est q maior sit vlis: et
q minor nō sit negatiua de inee: qb⁹ suppositis p; q. 32.
pūgationes. qz octo sunt iuriles sunt vbi maior est pri
cularis et minor vlis. s; alie octo vbi vtrāq; picularis.
de octo vbi hñtib⁹ vtrāq; vlem sunt sex vtilēs et due iuri
les. s; et dico de illis octo que hñt maiore vles et mino
re picularē. qz pūgōnes sex sūt iuriles: due aut vtilēs.
si aut aliq; querat rōne supponū p; per prehabita.

¶ Quando aut h qdē pponū ex necitate
inee vel nō inee: illa hō ptigē signifi
cat: syls qdē erit hoc mō se hñtib⁹
terminis: et pfect⁹. ¶ Nñ ad minores ex
tremitatē ponef neēio: pclusio aut si pdicatiū
fuerint vtrūq; termini ptigētīs et nō inee erit:
siue vlr siue nō vlr ponant termini. Si aut sint
hic qdē affirmatiuis: ille hō pūuatiuis: qñq;
qdē affirmatiuis fuerit neēiū: ptigētīs et nō
ei⁹ qd est nō inee. ¶ Nñ aut pūuatiuis et ptigen
tis nō inee et nō iesse: siue vles siue nō vles fue
rint termini. ¶ Cōtingere aut in pctioe eodē mō
accipiēdū quo et in prior: ei⁹ aut qd est ex neci
tate nō inesse nō erit syls. aliud enī est nō ex ne
cessitate inesse: et ex necessitate non inesse.

Hic

determinat mixtionē ptigētīs et neēie in p^m figura:
et diuidit in duas. in p^m determinat ipsam totā in
se. in 2^m cōparat eā ad pcedentē mixtionē cū dicit⁹ Ma
nifestū est q ex his. p^m in duas. in p^m dat regulas fm qñ
pcedūt oēs pūgationes. in 2^m cū dicit⁹ Qñ igit vlib⁹
affirmatiuis. Determinat ipsas pūgōnes. p^m pars habet
quinq;

quinq; regulas. p^o est cōis. si aliq; ppōnū fuerit de neōio
 ⁊ altera de ptingēti poterit eē sylls ⁊ h^o est (qñ aut.) ⁊^o idī
 rat modos pfectos ⁊ est. q; mīore exīte de neōio ⁊ maio
 re de ptingēti fient sylls pfecti: ⁊ h^o intelligēdo. si mīor
 fuerit affirmatiua ⁊ maior vlys: ⁊ h^o est (⁊ pfectas.) ⁊^o reg^a
 deseruit modis affirmatiuis ⁊ est. si vtrāq; ppō sit affir
 matiua pōio erit de ptingēti nō de inēē: ⁊ h^o est (pclusio
 aures.) ⁊^o deseruit modis negatiuis: ⁊ est. si altera ppō
 nūz fuerit affirmatiua ⁊ altera negatiua. si affirmatiua
 fuerit de neōio pōio erit de ptingēti ⁊ nō de inēē. si autē
 negatiua fuerit de neōio dūmō vlys seqt duplex pōio. s.
 negatiua de ptingēti ⁊ negatiua de inēē: ⁊ h^o est (si at sunt.)
 5° deseruit pñib⁹ huius mixtionis: ⁊ est. q; ptingēs in ista
 mixtiōe est silt accipiēda apō pñē: silt in mixtiōe pcedē
 ti. q; in modis pfectis seqt ptingēs fm dictā determi
 nationē. in impfectis aut ptingēs pro poli: ⁊ nō seqt h^o pti
 gēs p neōio. modi enī ipfecti neōiū nō pcludūt. ptingere
 vō eē: q; idē est cū neē nō icē: s; qd est id est cū nō neē
 esse ⁊ tale est ptingēs pro poli: ⁊ h^o est (ptingere aut.)

Cū igit vlib⁹ affirmatiuis exñtib⁹ terminis nō
 sit pclusio neōia manifestus: insit enī. a. oī. b. ex
 neōitate. b. aūt ptinget oī. c. Erī igit sylls impfe
 ctus: qm̄. a. ptingit oī. c. iesse. Qm̄ aūt impfect⁹
 ex demōstratione palas. Eodē enī mō demōstrat
 quo ⁊ in priorib⁹. Rursus. a. qdē ptingat oī. b.
 inesse. b. aūt oī. c. isit ex neōitate: erit itaq; sylls:
 qm̄. a. ptingit oī. c. inesse: sed nō qm̄ inest: ⁊ est
 perfectus: sed nō imperfectus: statim enī per
 ficitur per ex principio propositiones.

Cōnter determinat pūgōnes. ⁊ p vlys. ⁊ ⁊^o pti
 clares cū dic (eodē aut mō). vlyū aut p ponit pūgōnes duas
 pñates ex affirmatiuis. ⁊ pōit modos negatiuos cū dic
 (si aut nō siltis.) In p^o pte sic pcedit. p dicit q; in modis
 affirmatiuis nō seqt pōio de neōio: ⁊ h^o est (Qm̄ igit af
 firmatiuis.) ⁊^o ponit pūgōnes hec manifestātes. ponit
 aut duas. q; p^o est impfecta hñs maiorē de neōio ⁊ mī
 norē de ptingēti: q; per deductionē ad ipole ex opposito
 pñis ⁊ mīore posita inēē vel per solā pōnē mīoris icē
 sicut p dicitū est in modis impfectis pcedētis mixtiōis.
 ⁊ h^o est (Insit enī. a.) ⁊^o est pfecta hñs maiorē de ptingē
 ti ⁊ mīorē de neōio ⁊ pficit per dici de oī fm istam ac
 ceptionem qd est. b. ⁊ c. ⁊ h^o est (Rursus. a. quidem.)

CSi aut nō siltis figure sint ppōnes sit primūz
 priuatiua neōia ⁊. a. qdē ptingat nulli. b. ex neōi
 tate. b. aūt ptingat oī. c. neē igit. a. nulli. c. inēē.
 ponat aūt aut oī aut alicui. Positū est autē. a.
 ptingere nulli. b. qm̄ ergo puerit priuatiua ⁊
 b. nulli. a. ptinget. a. aūt positū est inēē. c. autē oī
 aut alicui. Quare nulli aut nō oī. c. ptinget. b. in
 esse: s; supponebat oī ex principio. Manifestus
 est autē: qm̄ ⁊ eius qd est ptingere non inēē sit
 sylls siqdē ⁊ non inēē. Rursus sit affirmati
 ua ppositio neōia: ⁊. a. qdē ptingat nulli. b. inēē
 b. aūt insit oī. c. ex neōitate. Ergo sylls qdē erit
 perfectus: sed nō eius qd est nō inesse: sed eius
 qd est ptingere non inēē. Nam ⁊ ppositio sic
 sumpta est que ad maiorē extremitatem est ⁊
 ad impossibile non est ducere. Nā si ponat. a.

in esse nulli. c. positū aut est ⁊. a. nulli. b. ptinge
 re in esse: nihil accidit per hoc impossibile.

Cōsequenter ponit pūgōnes negatiuas. ⁊ p duas hñtes
 maiorē negatiua. ⁊ hñtes minorē negatiua cū dic (Si
 aut ad mīorē.) In p^o pte ponit duas pūgōnes. q; p^o hēt
 maiorē negatiua de neōio ⁊ mīorē affirmatiua de ptingē
 ti: ⁊ est impfecta quā onidit posse in duplicē pñē. pmo
 in pñē de inēē sic. de neōitate nullū. b. est. a. ptingit oē. c.
 eē. b. g. nullū. c. est. a. si enī detur dīctoria pñis ex illa ⁊
 pueria maioris pcludit mīor per syllm mixtū de neōio
 ⁊ inēē in 4° p^o sic. de neōitate nullū. a. est. b. aliqd. c. est. a.
 ergo de neōitate aliqd. c. nō est. b. Si aut def dīctoria
 pcludit mīor p syllm factū in 2° ⁊^o sic p3 p se. manifestū
 igit est q; seqt pōio de inēē: ⁊ h^o est (Si aut nō siltis.) ⁊^o
 onidit ipsas posse in pñē de ptingēti sic. ex quo pōt in pñē
 de inēē manifestū est ipsam posse in pñē de ptingēti: q;
 ptingēs seqt ad inēē sic. si nullū. c. est. a. ptingit nullū. c. eē
 a. ⁊ h^o est (Manifestū aut.) Cōsequēter pōit aliā pūga
 tionē pfectā hñtem maiorē negatiua de ptingēti ⁊ mī
 norē affirmatiua de neōio: ⁊ pcludit ptingēs fm dictaz
 determinationē ⁊ pficit per dici de nullo. pñter addidit
 etiā q; talis pūgatio nō pōt in pñem de inesse: quāuis
 tñ aliqs dixit q; in ea segtur pclusio de inesse nō est dū
 cere ips ad impossibile: ⁊ qualiter hñt manifeste vide
 bñt dubitādo: ⁊ hec est (Rursus sit affirmatiua.)

CSi aut ad mīorem extremitatē ponat priua
 tiuū: qñ ptingere qdē significauerit: sylls erit
 per puerfionē ptingentis: quēadmodū in prio
 ribus. Qñ aūt non ptingere: nō erit sylls. Nec
 quādo vtrāq; ponit priuatiua si non est pting
 gens ad mīorē. Terminī aut inesse albi aial
 nī: non inesse album aial pī.

Cōsequēter ponit pūgōnes hñtes minorē negatiua
 ⁊ p illas que hñt maiorē affirmatiua ⁊ sunt due: q; ma
 ior est de neōio ⁊ mīor de ptingēti ⁊ est vtilis: ⁊ pficit
 per puerfionē minoris in oppositas q̄litates ⁊ per vltē
 riorē deductionē ad ipole: aut eē ⁊ est iutilis: q; mīor
 est vere negatiua: ⁊ hec est (Si aut ad mīorē.) ⁊^o ponit
 illas que hñt vtrāq; negatiua ⁊ sunt due: aut enī maior
 est de neōio ⁊ mīor de ptingēti: ⁊ est vtilis potēs in du
 plices pñē ⁊ pficit p puerfionē mīoris ⁊ deductionē ad
 impole: aut erit eē ⁊ erit iutilis: q; mīor est vere negati
 ua ⁊ iutilitātē hui⁹ pūgōnis iutilis pcedētis: aut p ptingē
 tiā in terminis: ⁊ h^o est (Neq; qñ vtrūq; Eodē at mō.)

CSe habebit in pñcularib⁹ sylls. Qñ enīz fue
 rit priuatiua necessaria: ⁊ pclusio erit non iesse
 vt si. a. qdem ex neōitate ptingit nulli. b. iesse. b.
 aūt alicui. c. ptingat iesse: neē est. a. alicui eorūz
 que sunt. c. non iesse. Si enī omni inest: ptingit
 aūt. a. nulli. b. ⁊. b. nulli. a. ptinget inesse. Qua
 re si omni. c. inest. a. nulli. c. contiget. b. sed po
 situm erat alicui contingere.

Cic ponit pūgōnes pñculares. ⁊ p illas que hñt alte
 rā vlem. ⁊^o illas que hñt vtrāq; pñclare cū dicit (Nec
 qñ idefinite. hñtiū aut alterā vlem. p ponit hñtes ma
 iorē vlem. ⁊ hñtes minorē vlem cū dicit (Si aut vlye.)
 hñtiū aut maiorē vlem. p intēdit de eis que hñt ppōnē
 de neōio negatiua. ⁊^o de his que hñt ppōnē de neōio af
 firmatiua. ibi (qñ aut pñclaris. hñtes aut ppōnē de
 neōio negatiua due sunt. aut enī est mīor pñclaris de
 d d z

neçio: aut maior: si minor sic sunt due fm q maior pōt eē affirmatiua vel negatiua de ptingēti: sed ambe inutiles q̄s omittit. si maior sic sūt due: qz minor aut est affirmatiua de ptingēti aut negatiua et ambe sunt vtilēs potētes in duplicē pñe: illā aut que hēt maiore vlem negatiua de neçio et minore ptingēti affirmatiua de ptingēti ostēdit posse in pñe de inēe ex opposito pñis et pueria minoris destituēdo minore p syllm mixtū de neçio et inēe in 2° p. et p3 p pdicta circa pūgōnes vles: reliquā autē que h3 minore negatiua de ptingēti dat per istā itelligere. Altem enī hēt pñem istā: et sūt pfecti: s3 op3 minores pueri per oppositas q̄litates: et h est (Eodē at mod o.)

¶ Qñ aut particularis affirmatiua neçia fuerit: que in priuatiua est sylla: vt. b. c. aut vlis in affirmatiua: vt. a. b. inesse non erit syllogismus. Demonstratio aut eadem que prius.

¶ Cōsequēter determinat illas que hnt ppōne affirmatiua de neçio et sūt due: aut enī est minor ptingēti affirmatiua de neçio: aut minor vlis. Si minor particularis de neçio sunt due: si maior vlis: sic alie due: et oēs vtilēs respectu pñis de ptingēti et nō respectu pñis de inesse: et due illaz pfecte sunt. s. que hnt maiore vlem de ptingēti affirmatiua vel negatiua et pcludūt ptingens fm dictā determinationē: alie aut due impfecte. s. vbi minor est de ptingēti affirmatiua vel negatiua: et pcludūt ptingens pro possibili: qz autē oēs iste pūgōnes vtilēs sunt respectu pñis de ptingēti est ostendere sic pus ostensum est in vlib⁹ pūgationibus: et h est (qñ aut particularis affirmatiua.)

¶ Si aut vle ponat ad minore extremitatē vel affirmatiua vel priuatiua ptingēs. Particular aut neçius nō erit sylla. Termini aut iēe qdē ex neçitate aial albi bō. nō ptingē aut aial albi tunica. Qñ aut vle qdē est neçius: particulare aut ptingens: cū priuatiua qdē est vle iesse qdēz termini aial albi cornus. nō iēe aut aial albi pīr. Cū aut affirmatiua inēe qdē aial albi cignus non ptingere aut animal album pīr.

¶ Cōsequēter determinat pūgōnes hntes minore vlem et sunt. s. qz qñqz hnt minore vlem de ptingēti: sic per se p3: q̄s ostendit esse iutiles p instātiā in terminis: et h est (Si aut vle.) alie aut minore vlez de neçio: ita qz due illaz hnt minore negatiua de neçio q̄s ostendit esse iutiles per instātiā in terminis: et h est (Qñ aut vle.) alie aut due hnt minore affirmatiua de neçio quas ostendit esse iutiles p instātiā in terminis: et h est (Cū aut affirmatiuum.)

¶ Nec qñ indefinite sumit ppōnes: aut vtreqz ptingēti: nec si erit sylla. Termini aut cōs inēe: aial albi bō: nō iesse aut aial albi inaiati. Nam et aial alicui albo: et albi alicui inaiato nece est iesse: et nō ptingit iesse et in ptingenti. similiter quare ad oia vtilēs sunt termini.

¶ Cōter determinat pūgōnes ptingēti hntes vtrāqz ptingēti q̄s oēs ostendit iutiles eē p instātiā in terminis. Notādū qz termini quos pōit ex neçitate inēe nō sufficiūt ad illas pūgōnes q hnt minore ptingēti de neçio: s3 solū ad illas q hnt minore de ptingēti. si aut p minore exite in lfa accipiat hō ponat sensitiuum put puerit cū aiali erūt termini sufficētes ad oēs pūgōnes vt p3 inuēti. termini vō de neçitate nulli iēe q̄s ponit sufficētes sūt. sic māifestat in lfa: et h est (Neqz qñ indefinite.)

¶ Manifestū est qz ex his que bca sunt: qm sūt se hntib⁹ terminis: et in eo qd est iēe: et in neçius: et sit et nō sit sylla. vtz fm nō iesse qdēz posita priuatiua ppōne eius qd est ptingere erit sylla. fm aut neçius priuatiua: et ptingere nō inesse et nō inesse. Palā aut qm oēs imperfecti sylli: et qm perficiunt per predictas figuras.

¶ Cōter cōparat mixtionē iā determinatā pcedēti mixtionē de ptingēti et iēe et est pueniētia eaz qz tot et siles sūt pūgōnes vtilēs et iutiles: h et in illa. dñā aut est qz maiore exite neg^o de iēe seqbat tñ pclo de ptingēti. minore aut exite negatiua de neçio seqt pclo duplex. vna neg^o de iesse: alia negatiua de ptingēti: et sūt oēs iste pūgōnes impfecte. s. vbi maior est de neçio vel de iēe et pficiunt per pdictas figuras: ita qz hntes minore affirmatiua de ptingēti: quedā pficiunt per 3^{am} figurā: qdā per pñā: sic p3 ex pdictis. hntes aut minore negatiua de ptingēti pficiunt per pueriōne illius minoris et vltiores deducionem ad ipote: et h est (Manifestū ergo ex his.)

Sed forte dubitabit h. p circa pdictas pūgōnes vt enī qz nō sit pfecta pūgō ex maiore de ptingēti et minore de neçio hac rōne: dici de oī in ptingētib⁹ duas h3 itentiōes. s. oē qd ptingit eē. b. c. et oē qd est b. c. et fm pñā itentiōne accipit in gnōne vniformi: fm scdaz in mixtiōe ptingēti et iēe. qre videt qz mixtio ptingēti et iēe nō regulet p dici de oī: et ita nō erit ibi pfecta pūgō. **¶** Adhuc neçius et ptingēs opponunt: qz vnū destruit reliquū et e3. loquor enī de tali ptingēti: qre vnū sub altero nō sumet ad modū pfectū faciēdū. cū vnūz oppositoz nō sumat sub altero. **¶** Ad p^o dōz qz mixtio ex neçio si minor sit de neçio regular p dici de oī s3 istā itentiōne. oē qd est. b. c. sic et mixtio ptingēti et iēe: qz p b qd dico qd est. b. sumabit minor accepta fm actualē ibi rētiā: et tā illa de iesse qz de neçio sumit sub actualē ibi rētiā pdicati ad subm. **¶** Ad 2° dōz qz si pñderent ptingens et neçius i eisdē terminis sic opponūt et vnū nō patit alter: qz si nece est hoīes esse aial tūc nō ptingit. et si ptingit hoīes esse albū nō est b nece: et sic nō sumit vnū sub altero sic opponit. si aut pñderent simplr: aut qz fm modū enū^o circa cōpōnem et sic adhuc diuidit. e3 aut pñes terminos in qb⁹ est modus ille: et h mō ptingit neçius accipi sub ptingēti: qz termini in ppōne de neçio se hnt pñt ad terminos ppōnis de ptingēti. sic p3 se h3 ad totū. vbi gra. ptingit oē aial albū eē et neçius est oēm hoīes esse aial: et sic sit pūgatio pfecta ex suppone neçy sub ptingēti.

¶ Cōsequēs est qd. qre magis pfecta est pūgatio ex suppone neçy sub ptingēti qz e3. si. n. equalr se hnt ad sylla pñtutiones qua rōne erit pfecta pūgatio ex suppone neçy sub ptingēti: et e3. **¶** Et dōz qz rō ei⁹ qd est dici de oī in illis de iēe et de neçio vult miore accipi affirmatiua fm ibi rētiā actualē et nō s3 potētiā: s3 qñ accipit ptingēti sub neçio accipit minor fm ibi rētiā aptitudinalē: ma^o est igit qz nō poterit sylla reglari p dici de oī in neçys. qre pñt qz nō erit pūgatio pfecta: qz a dici de oī in maiori ppōne est pfectio modū pfecti: dici vō de oī in ptingētib⁹ vult minores accipi affirmatiua fm actualē ibi rētiā. sic p3 p vñā et itentiōne. qre cū maior est de ptingenti et minor de neçio accipit minor fm regulā q est dici de oī. et ita p3 qz maiore exite de ptingēti et minore de neçio pfecta est pūgatio. e3 at est ipfecta.

¶ Cōsequēs est dubitatio. qre modus pfectus pcludit ptingēs fm dictā demōstrationē. aliquid aut modus impfectus ptingens pro possibili et nō pcluditur idem

Aliter idem stringens in oibus. Et dicitur quod in modo præ-
cto minor est dispositio maioris. Ihesus ipse secundum regulam que
est dicta de ois: id est fit actio maioris et præterit ad id est
de ps. et quare maior est sit de præteriti secundum dictam determina-
tionem necesse est. Ihesus sicut est. quoniam aut maior est de neccio et mi-
nor de præteriti non fit dispositio per dicta de ois: id est maior non facit
sibi neccio sicut est. Ihesus minor est non habet per se liberetie per se: id est
non potest facere Ihesus neccio sibi silem. unde opus quod sequatur ad
meum cor utriusque sicut stringens pro poli quod in aliquibus terminis
est de neccio in aliquibus aut de neccio: ita per se non quod sit.

Dubius

¶

Dubius

Sed adhuc dicitur. Quare. modi præteriti solus præterit in præ-
teritis per dictam determinationem et non præterit in præ-
teritis de neccio vel de iee. Et dicitur quod præteriti quod est
maior et præteriti præteriti præteriti præteriti præteriti præteriti præteriti
et non actualiter de oibus præteritis sub se. Quare non sequitur. ex hoc
de iee vel de neccio nisi maior est præteritis actualiter de præ-
teritis sub se quod fuit sub se maioris. Et intelligendum quod ea quod
dicta sunt de modo præteriti per dicta de ois intelligenda sunt de modo præteriti per
dicta de illo. ex his satis per se modis præteriti per se mixti præteriti
forte dubitabit de modis præteritis.

Cōsequēter et de illis qui habent maiorem negationem de
neccio de quibus dicitur quod præteriti de iee: cum tamen mixtio præteriti
et iee maiore est negationem de iee non possit in præteritis de iee
de quibus dubitatur. sicut est videtur quod mixtio præteritis et iee maiore
est negationem de iee possit in præteritis de iee hac ratione maior est præ-
teriti illi de iee ad illa de iee quod illi de neccio ad illa de
neccio. si illa de neccio possit in præteritis de iee multo fortius illa
de iee poterit in eadem. Adhuc maior de iee in mix-
tione præteritis et iee est de iee simpliciter. Quare secundum re virtutem præteriti
nisi necesse habet præteriti de neccio. Quare si negationem de neccio po-
terit in præteritis de iee et negationem de iee in mixtione præteritis et iee
poterit in eadem. Adhuc sicut est. nullum. b. est. a. præteriti
git ois. c. est. b. g. nullum. c. est. a. si non sequitur stabit oppositum. sicut
git ois. c. est. a. et minor posita in neccio: sequitur oppositum maiori
ris sicut aliquid. c. est. a. ois. c. est. b. g. aliquid. b. est. a. per se.

Contra vltimum dubitabit. unde n. quod maiore est negationem de
neccio non sequitur de iee. sicut de neccitate nullum alium est negationem:
præteriti ois huiusmodi est alium. non tamen est nullus huiusmodi niger. rebus
huiusmodi ut nunc sunt præmissæ de re et falsitas. sicut est huiusmodi de neccitate
lapis est huiusmodi. præteriti ois mouens est lapideus: non tamen nullus mouens
est huiusmodi. sicut est huiusmodi. unde. Adhuc si sequatur de iee aut
git ois simpliciter: aut de iee ut neccitate si tamen de iee simpliciter. per se præteriti
terminis est de iee ut nunc et in mixtione alius. si termini de iee ut
nunc præteriti de neccio: nullum alium est intelligendum: si de iee
simpliciter. Quare cum neccitate sequitur de iee simpliciter: neccitate de iee ut nunc:
neccitate sequitur de iee. Adhuc sicut est præteriti de ois per se præmissæ
sicut est huiusmodi. Quare cum præmissæ sit de neccio et altera de præ-
teriti non erit de iee. Et dicitur quod maiore est negationem de iee
non sequitur de iee ut nunc præmissæ: sequitur tamen maiore est negationem
negationem de neccio. et c. huiusmodi. per se præteriti negationem de iee actualiter remo-
uet præteriti ab his quod actu sunt sub se: et non ab his quod præteriti est
sub eo: quod cum dico. nullus alium est negationem: huiusmodi est iste. ni-
hil quod est alium est negationem: et si iste. nihil quod præteriti est alium est ni-
grum: et per se cum maiore est negationem de iee et minor de præteriti: non sequitur
actualiter remotio maioris est præteriti ab his quod præteriti sumunt
sub se: per se maiore præteriti: si sequitur remotio potest. et id non
sequitur de iee quod actu remouet maiore est negationem a maiori: si
de præteriti dico ut nunc præmissæ. aliter est. per se præteriti negationem de
neccio: per se. neccitate remotio præteriti a se. et id non neccitate ipse
remouet præteriti actualiter ab oibus quod sunt et quod præteriti est sub se:
et id tali posita per maiore et maiore accepta de præteriti sequitur
actualiter remotio maioris est præteriti ab his quod præteriti sumunt
sub se: per se maiore præteriti. et id sequitur negationem de iee. per se ex ma-
iore negationem de iee non sequitur de iee: Quare sequitur cum maiore est negationem
de neccio. Ad oppositum respondendum. Ad præteriti id actu ad præteriti præteriti

Ad p

bitatōis dicitur quod per se de iee in quibus habet filiorum erit. præteriti de
iee quod sit per se de neccio: non tamen sequitur quod possit in præteritis de iee. sicut
per se de neccio et c. per se præteriti et maxime non sequitur huiusmodi præteriti
ipse vel ubi maior est de iee vel de neccio: aliquid tamen locum habet huiusmodi
ro in præteriti per se vel ubi a. et c. totum. præteriti. Ad 2. dicitur quod
per se de iee simpliciter vel habet accipit non se de neccio: neccitate ut nunc per
ponis de neccitate habet. per se. non de iee simpliciter nisi per se exigit nisi quod
rationes terminorum cohererent vel discohererent. per se aut neccitate
exigit neccitate et tale terminorum coheretia vel discoheretia: et hoc
per se cum præteritis natum positum iee non sit neccitate: cum tamen est de iee simp-
pliciter: et id non sequitur quod si per se de neccio possit in præteritis de iee per se
in eae simpliciter: quod non habet virtutem præteriti de neccio. Ad 3. præteriti
non per se præteriti in hac lectione. Contra respondendum est ad rationes
positas ad 2. præteriti dubitatis. ad præteriti sicut quod per se per se est. sicut de
neccitate nullus alium est negationem. ad huiusmodi. quod valet oportere præteriti re-
moueri ab his quod actu et per se sub se sicut. nihil quod præteriti est al-
ium de neccitate est negationem vel est præteriti huiusmodi est filius: et sicut huiusmodi alium
negationem: quod valet sit simpliciter non tamen neccitate. Ad alia ista dicitur
eo quod b. distinguenda est. si præteriti de mouens est lapideus. aut. non de
quod ois quod præteriti est mouens præteriti est re. et si est filius: et si filius
aut quod ois quod est mouens præteriti est lapideus: et sicut est valet si præteriti
hil moueat nisi lapis quod ex valet opus præteriti est vera. quod nullus
mouens sit huiusmodi: et ita putat minor accipit valet ipse valet est. Ut
melius potest dici quod utraque ista vna est: quod i. utraque acci-
pit præteritis minor de præteriti infinitum: cum tamen deberet accipit
præteriti nato per præteriti maioris de neccitate sicut patet infra.
Ad 3. dicitur quod sequitur de iee: et hoc est de iee simpliciter et ista
qua potest soluta est: quod accipit minor de præteriti infinitum: neccitate
sicut sumi deberet: si de præteriti nato ad qua per se per se per se
in præteriti. per se. non de neccitate et c. de iee sicut est huiusmodi iee actua-
le. Contra forte est quod cum talis præteriti possit in præteritis de iee et in præteritis
de præteriti in qua per se. Et dicitur quod ex n. maioris præteritis quod
actualiter remouet præteriti a neccitate sequitur de iee: quod actu remo-
uet præteriti ab his quod sunt sub se vel præteriti est. Ad huiusmodi ipse
non est quod illa de iee præteriti illa de præteriti: sicut anis suum
huiusmodi: sicut fig. ad. in lra. per se præteriti de præteriti sequitur per hoc

Ad 2

Ad 3

Sed tunc quod sequitur de iee: et sic per se dicitur. præteriti
dubitabit cum talis præteriti possit in præteritis de iee et in
præteritis de præteriti. ut per se possit in præteritis de neccitate. et ut per se sicut a. sicut
de neccitate: et maior præteriti neccitate ad neccitate quod neccitate. ad iee.
Adhuc huiusmodi. c. est. a. aut est valet: quod neccitate est nullus. c. est. a.
et tunc huiusmodi præteriti: aut quod præteriti aliquid. c. est. a. et si hoc per se
maior destruat maior et si fig. sicut. præteriti aliquid. c. est. a. præteriti
git ois. c. est. b. g. præteriti aliquid. b. est. a. illud sequitur per se non
formis de præteriti et si fig. Et dicitur quod non sequitur de neccitate: ita
quod re. illi dicitur ut nunc præteriti præteriti aliquid tamen terminis pote-
rit de neccitate. et hoc est: quod maior remouet præteriti actualiter
ab his quod sunt sub se vel præteriti est: id sequitur remotio actualiter
tamen ipse præteriti a præteritis sub se: et ita est de iee tamen. per se
sequitur huiusmodi tamen de iee et aliquid terminis est valet simpliciter et neccitate. i. ali-
quod terminis est valet simpliciter et non neccitate: ita per se per se ad præteriti
Ad 2. dicitur est. quod ut per se huiusmodi. c. est. a. sit valet: quod nullus
neccitate sit esse. a. vel quod præteriti aliquid quod est non ut sic est ut
nunc in quibusdam terminis est sicut in quibusdam sicut. unde neutrum

Dubius

Ad p

Ad 2

Sed hic istos simpliciter sequitur: et c. de his. non esse.
vltimum forte dubitaret aliquis de præteriti ipse
etis ubi maior est affirmatio de neccitate. ibi. non de neccitate sequitur de præteriti
solus: et ut per se sequitur de neccio et de iee. et ut per se huiusmodi de neccitate: eo quod
posita maiore iee: sequitur de neccio. et per eadem rationem ostendit præteriti
maioris præteriti sequitur de iee maiore posita de iee. Et dicitur quod
illa de præteriti posita iee: sequitur de neccitate vel de iee sit maior:
si ipse non sequitur cum per se maior de præteriti. unde cum per se de præ-
teriti potest iee sit quod nova præteriti. ea aut quod non sequitur illa
neccio sicut de iee huiusmodi. vltimum affirmatio de neccitate affirmat præteriti de his
quod actu sunt sub se ut nunc et si de his quod præteriti est sub se. h. n. p.

Dubius

positio. ois hō de ne^o est aial. nō dīc q qd pteē hō est aial. s; qd ē hō est aial. r iō cū tal ppo posita est p ma iori. r mior de pti gēti nō seqt actual affir^o de his q pti gēer sumunt sub me^o. r iō nec seqt affir^o de neōio nec de iee. q; i vtraq; actualr affir^o p dīcat de subo. ¶ No tādus tñ q affir^o de neōio in sensu cōpōnis sūpta alr se bz. termini. n. in ipsa ad hūc sensus supponūt simp^o: sed s; hūc sensus nō sumunt ppōnes de neōio fm q ex eis sit sylls. ¶ Et nō q ex his pz. qre maiore exīte d neōio affir^o. nō seqt s de iee. sic seqt ipa exīte d neōio neg^o. in neg^o. n. de neōio remonet actualr p dī^o ab his q sū sub subro i actu r i po^o. r h fac ne^o q plus tollit q fac affir^o.

Dubius Dubitat tñ vtz i tali pūgne seqt s d iee. vñ. n. q sic. sic. n. se bz negatīn d neōio ad negati tiuū de iee. sic affir^o de nec^o ad affir^o de iee. qre cū neg^o ppo d neōio possit i neg^o de iee. r affir^o ppo d nec^o pote rit i affir^o de iee. ¶ Adh^o fiat sylls sic. de ne^o oē. b. est. a. pti git oē. c. eē. b. i gr oē. c. e. a. si n seqt: stabit opp^o. s. aliq d c. nō ē. a. ex hac g r miori posita iee dīstruet a^o p s^o terty sic. aliq d c. nō ē. a. oē. c. b. g aliq d. b. n ē. a. opp^o pz p istā tiā in termis sic. de ne^o oē grāmaticū ē scies. pti git oēs boiez eē grāmaticū. nō tñ seqt q ois hō sit sci es: sit enī ois hō ignorās. ¶ Et oīm ad p^o q diuersa ē vñ neg^o de nec^o r affir^o d nec^o: r iō ex neg^o pōt seq illa de iee. s; nō ex affir^o. r h pz ex p dīcti. ¶ Ad 2° dōz q dādū ē opp^o pnis de iee. s; nō ponēda est mior de iee. q; opp^o pnis nō est i cōpole miori de pti gēti: s; est icōpole eide posite inee: r ita si ponat mior iee iā sūt repugnātia q pus nō erāt: r iō seqt ipole. Si aut obycit q tūc nō pbat Az. illā de pti gēti seq: qz ipe ponit miorē iee. Dōz q illud nō seqt: opp^o. n. pnis de pti gēti p po^o nō solū est icōpole miori posita iee: s; ipsi miori dū ē de pti gēti: qz cū oē. b. de ne^o sit. a. icōpolia sūt: aliq d. c. d ne^o nō ē. a. r pti git oē. c. eē. b. sic pz ex p dīctis in pcedēti mixtiōe: r ita pz q Az. affir^o ei pntiā pnis de pti gēti bñ pōt ponē miorē iee. eades. n. ē ipolitas oppositi pnis r mioris qñ pōnē ei^o iee q ē post. Si at obycit q posito poli nō accidit ipole. Dōz q ver rū ē absolute pueritudo ips ipole: s; q tale p dī^o ex pōne possit iee cū cōpōne ad aliq d sibi incōpole bñ pōt acci dere ipole si sit assumant.

Dubius Cōsequēter forte adhuc dubitabit de pbatīōe: quā ponit Az. ad onīdēdū pñe de iee seq. videt. n. nulla: facit. n. mixtiōes ex neg^o neq; r iee: cū illa d iee pnti eē de iee vt nūc. pbat. si maior sit neg^o de nec^o r mior affir^o vel neg^o de pti gēti: seqt s dī. s. vna de iee r alia de pti gēti p po^o. s; si s de pti gēti p po^o ponat iee aliqñ erit d inee vt nūc. aliqñ de iee simp^o. cūz g accipiat opp^o talis pnis cū pueria mior accipit ppo de iee: q bñ pteē de inee vt nūc: r ita sylls mixt^o d nec^o r inee quā fac. nlls. n. est. ¶ Et dōz q Az. satis bñ pbat r accipit illa de inee simp^o r nūc vt nūc. sic. n. iee pti net sub se iee simp^o: r iee vt nūc. sllr pti gēs pus determinatū pti et sub se natū r i si nitū. vñ sic i mixtiōe neōia r iee maior q ē d nec^o appo priat sibi miorē vt sit d iee simplr. sic i mixtiōe pti gētis r neq; maior q ē d nec^o ap ppropat miorē vt sit de pti gēti nato: q sic exīte neēe est pñe modi negatiui pti gētis ex maior d nec^o eē d iee simp^o. vñ si assumat opp^o tal pnis cū pueria maioris fiet bona mixtiō ex maiore de nec^o r altera de iee simp^o: r h pteē i ex^o sic. de ne^o nullū mu sicū est lignū. pti git oēs boiez eē muscū. g nlls hō est li gnū. ex q pz q i modis ipfectis b^o mixtiōis mior d pti gēti tñ d; sumi de pti gēti nato. ¶ S; sup bis forte du bitabit. ex his. n. vñ q maior de iee i mixtiōe pti gētis r iee cū sit de iee simp^o exīgat miorē eē de pti gēti nato cū maior de nec^o in mixtiōe pti gētis r neq; b exīgat. ¶ Et

dōz q nō opz. nūc. n. vult Az. q maior d iee appropat sibi aliq; s. miorē nisi sit assūptū sub ipa: s; nō q sic vel sic sumēdū: s; expse vult q maior de nec^o appropat sibi miorē de iee vt sit de iee simp^o: r ita mior de pti gēti vt sic de pti gēti nato: qz illo posito iee erit de iee simplr. ¶ Adhuc at forte dubitaret aliq; si tā in modis affir^o q neg^o ipfectis maior de neōio appropat miorē vt sit d pti gēti nato: r pp b i modis neg^o seqt s de iee simp^o. ea dē rōne i modis affir^o seqt s de iee simplr: r ita tā i mo dis affir^o q neg^o: seqt s de iee. ¶ Et oīm q arg^o nō va let: qz accipe miorē de pti gēti nato nō est cā. qre seqt s de iee: s; accipe ne^o de nec^o: sic pus dcm est: q aut illa de iee sit de iee simp^o fac miorē d pti gēti nato: cā g pnis de iee deficit apō modos affir^o: r iō nō valet arg^o cū ēt pz sic. s. ipole est aliq d. b. eē. d. q d. b. i sit. c. pti gēter fm di ctā cāz ei inatā: ita q maior sit de pti gēti. nato pz q nō poterit. c. eē. a. r iō erat s de iee simp^o ex ne^o. sic pz i terz mis p dīctis. s. nigrū mu^o hō. si at oē. b. ex neēi^o sit. a. qz uis pti git. b. iee oī. c. fm cām ei inatā: ita q mior sit d pti gēti nato: nō opz q sit supra. b. iee. c. actualr. sic pz in bis termis. muscū scies hō. h at plani^o patēr p vñtū affir^o r neg^o diuersa q pus dcm ē. ¶ S; tūc emergit dubō de eo q d dcm ē h i mixtiōe pti gēti r iee. (maiorē ppōne affir^o de iee vel neg^o p dī^o tñ dīc de his q sūt actu sub subro) cū tñ dcm ē supra q subz i maiori d iee est adeo āpliatū sic i miori: qz subz pōnis d iee simp^o sic i miorē. r vbi est p dī^o pōnis d pti gēti alr vtebat. fig^o. d. ¶ Et dōz q termi pōnis de iee simplr pti pti siderari fm bitudinē nālē de iee circūscripto de iee actuali: r sic i ipsīs ē am pliatio. qd. n. eē pti sub altero illoz pti eē reliquū vt re moueri a reliq; r sic pus dcm ē q subz in illa d iee āpliat si fm ei^o nām r bitudinē cōpatā ad p dī^o pti sideret circū scripto eē actuali r accitāl: pti et termi inee pōnis d iee simp^o pti siderari vt sub eē accitāl r vt cōponūt r di uidūt p eē actuale r sub illa pti sideratiōe nō eadē āplia tio: r sic dcm est h p dī^o actualr affirmari vel negari de

Cōsequēter (bis q pti net actualr sub sabro) et forte dubitabit d eo q d dīc q in mō ipfecto hūte maiore de pti gēti ne^o nō seqt s de iee: dīcēt tñ q seqt nō erit dūcē ad ipole. qrit. n. qre n pti git dūcē ad ipole: cū tñ dicat sllm. ¶ Et rñdēdū ē q bñ pti git ppar sllz q d dīc q cesso tñ n ē dūcē ad ipole. si. n. accipiat s de iee quā dīc seq a maiore ppōne ad destrue dū miorē sic. nllz. c. e. a. pti git nullū. b. eē. a. sit iutil pti gatio i mixtiōe pti gēti r iee i fig^o. z. vbi nō sit sylls nisi vñs neg^o sit d iee simp^o: s; sic n ē h: q d pz. ex q pti gēs q d seqt i mō pscō alie^o mixtiōis ē pti gēs pus determinatū qd aliqñ poterit eē pti gēs i finī^o: r iō pz ēt q tal s posita iee pteē vt nūc: r nō qz q sit de iee simp^o. r iō sit iutil cū negō a mixtiōe neq; r i eadē acceptiōe: cū illa de pti gēti. si at accipiat illa s q ē d iee cū miorē ad destruedū maiore sic. nllz. c. e. a. neēe ē oē. c. eē. b. sit iutil pti gatio i mixtiōe neq; r iee i z^o. ibi. n. nō sit sylls nisi vñ neg^o exīte de neōio: r ita pz q quis dicat s seq de iee in dēā pūgne n erit sic dīcēt dūcē ad ipole ex pcessis. ¶ Ult^o forte qre de sufficiētia modoz b^o mixtiōis: r supponē dū ē h sic i pcedēti mixtiōe. s. q vna sit vñs affir^o r mī. nō sit neg^o acur. r pal. q. i. z. eē pti g^o. vñles r. zo. iutilles sic pz i pcedēti mixtiōe. rō aut supponū pz ex p dīctis.

¶ In media aut figura qñ pti gētes qdē sumunt ppōnes nullus erit sylls siue sint affirmatiue: siue priuatiue: siue vñles: siue pti clares. Cū at h qdē iee: illa nō pti gere significat: affirmatiua qdē inee significante

significatū nūq̄ erit. priuatiua aut vlti semp. eo
de at mō qñ bec ppōnū ex neccitate: illa xō pti-
gere assumit. opz at z in his accipe qdē i pso-
nib⁹ ptingens: quēadmodū z in priuatiuis.

¶ Hic itē dicitur. Hic dare gnōnē sylloz de ptingēti i z fig⁹: z
didit i duas. In p pōit reglas fm q̄s pcedit h tota gnō.
In z ipas reglas vificat cū dīc (p⁹ igr onidēdū.) in pre
p pōit tres reglas. q̄z p deseruit vniformi gnōnē: est
q duab⁹ ptingēti: si qñqz cōbinet si erit syls: z hē. In
z fig⁹. z vo deseruit mixtiōi de ptingēti z inec: z est q
affir⁹ ppōnū de iec exite z altera de ptingēti si illa de iec
fuerit affir⁹ nō erit syls. si at fuerit vltis neg⁹ semp erit:
z h est (qm̄ a t h qdē.) z at deseruit mixtiōi neq̄ z pti-
gētis: z est q vna exite de neccio z altera de ptingēti si il-
la de nec fuerit vltis neg⁹ erit syls z alt nō: z hē. Eodez
at mō. z addit qddā pñes ad pñes dicēs: q opz h ac-
cipe ptingēs i pñes: sic in pcedētib⁹. ex q p q in tota ista
gnōne nō pcludit ptingēs nisi p poli: siue. n. fiat ptingētis
mixtiō cū iec siue cū nec⁹ reducat syls i pñas figurā
erit vna vltis neg⁹ d iec vlt de nec⁹. qre sic tal ptingatio. in
p fig⁹ nō pcludit ptingēs nisi p poli: sic nec pting vltis i
ista gnōne possit i aliō ptingēs: z h est (Opz aut z i his.)

¶ Primum igit onidēdū: qm̄ nō puerit in ptingē-
ti priuatiua: vt si. a. ptingit nulli. b. nō nece est z
b. ptingē nulli. a. ponat eni bec z ptingat. b. nulli
a. iec. Qm̄ g pūunt q sūt in eo q ptingere affir-
matōes negōnib⁹ z pñe z pñacentes. b. aut cō-
tingit nulli. a. iec: manifestū est: qm̄. b. z oi. a. cō-
tingit iec: h aut falsum. Nō eni si buic boc oi pti-
get: z buic h neccio: qre non puerit priuatiua.
Ampli⁹ aut nihil pibet. a. qdē ptingere nulli b.
b. aut alicui. a. ex neccitate nō iec: vt albi qdē cō-
tingit oi boi nō iec. Nā z iec: boiez aut nō: vey
est dicere: qm̄ ptingit nulli albo: plurib⁹ enim ex
neccitate nō iest. Neccium aut nō erat ptingens: h
nec ex ipoli onidē puerit: vt si qz puter: qm̄ fal-
sum est. b. ptingere nulli. a. inec: vey nō ptingere
nulli affirmatio eni z negatio. Si aut h vey ex
neccitate alicui. a. inec. b. qre z. a. alicui. b. h aut
ipole. Nō eni si. b. nō ptingit nulli. a. nece est ali-
cui iec: nā nō ptingere nulli dupl⁹ dī. Hoc qdez
si alicui ex neccitate inest. Illud xō si ex neccitate
nō iest alicui. Nā qd ex neccitate alicui eoz que
sūt. a. nō inest: nō vey dicere: qm̄ ptingit oi nō in
ec. Quēadmodū nec qd ex neccitate alicui iest:
qm̄ oi ptingit inesse. Si g aliqz puter: qm̄ si nō
ptingit. b. oi. a. inec: ex neccitate alicui nō iest fal-
sus sumer: oi eni iest. Sed qm̄ qbusdā ex necc-
itate iest: pp hoc dicim⁹ nō oi ptingere: qre ei que
est ptingere oi inec: ex neccitate alicui inec oppo-
nit: z ex neccitate alicui nō inec. Silt aut z ei q
est ptingere nulli inec. Palā est g qm̄ ad sic ptingē-
tes z nō ptingens vt in principio diffiniuimus:
nō solū ex neccitate alicui iesse: h ex neccitate non
iuisse sumēduz. Hoc aut sumptio nihil accidit

impolet: qre nō sit syls. Manifestum ergo ex
his que dicta sunt: qm̄ nō puerit priuatiua.

¶ Contra vificat reglas datas: z h vificare nihil aliō est
q dare gnōnē sylloz de ptingēti in z fig⁹. p g vificat p^{am}.
z scōaz cū dīc (si aut altera qdē inec.) z tertiā cū dicit
(si aut h qdē ppōnū.) in pre p onidit q duab⁹ de ptingē-
tino sit syls in z fig⁹ p duas rōnes. qz p talis est. vtili-
tas cuiuslibet syls i z fig⁹ onidit pōt p puerfione vel p im-
pole: s vtraqz exite de ptingēti nō pōt ondi vtilitas per
puerfione vel p ipole. g vtraqz exite de ptingēti nō erit
syls in z fig⁹. a. h rōnis p se pz: iō tñ ondit minozē: z
diuidit in duas. i p ondit p^{am} pte minozis. in z cū dīc (z
nec p ipole.) onidit z^{am} pte. p^{am} ondit sic: cuiuslibet syls
z fig⁹. cui vtilitas ondit p puerfione. ondit vtilitas p
puerfione vlti neg⁹: s vltis neg⁹ d ptingēti nō puerit.
g vtraqz exite de ptingēti nō pōt ondi vtilitas p puerfio-
nē. a. h rōnis p se pz: iō p ondit minozē. z pcludit pñe
cū dīc (h at onfo.) minozē aut ondit trip. p deducēdo
ad ipole. z p istātiā in termis. z p signū. Et nō q nō itē-
dit. Hic vlez neg^{am} de ptingēti pus determinata nullo mō
puertit termis: imo hū pōt puerit in ptingēs cōe p poli:
sic hū est supi. s itēdit q nō puerit in eodez gñe pti-
gētis. p g ondit ducēdo ad ipole sic. supōit p istātiā
ex p dētermiatis. ptingit oē. b. eē. a. g ptingit nullū. b. eē. a.
deide ex hypothesi arguit si ptingit nullū. b. eē. a. ptingit
nullū. a. eē. b. deide si ptingit nullū. a. eē. b. ptingit oē. a. eē. b.
qre a p ad vlt. si ptingit oē. b. eē. a. ptingit oē. a. eē. b. s flm
est vlez affir^{am} sic puerit. qre cū h sequat ex hypothesi:
hypothesis est ipolis. s q puerit vltis neg⁹ de ptingēti ta-
li: z h est (p^{am} igr onidēdū.) Contra ondit idē p istātiā in
termis sic. sit. b. hō. a. albi: ptingit at nullū boiez eē albi:
qz ptingit oēm boiez eē albi: nō tñ ptingit nullū albi eē
boiez: sic. n. ptingit oē albi eē boiez: qd est ipole: aliqō. n.
albi: sic cignū aut niue ipole est eē boiez: z hē (apli⁹ aut
nihil.) pñr ondit idē p signū sic. si vltis neg⁹ de tali ptingē-
ti puerit pole eēt ei puerfiones ondi posse p ipole. sic
ondu alie puerfioes: s sic ondi nō p. sig⁹ g ē q nō cō-
uertat. declarat at. Hic. q nō ondat p ipole z pcedit sic:
ptingit nullū. b. eē. a. g ptingit nullū. a. eē. b. qz si nō. g nō pti-
git nullū. a. eē. b. z si sic. g nec aliqō. a. eē. b. s si nece ē ali-
qō. a. eē. b. nece ē aliqō. b. eē. a. qd nō p stare cū p. s. pti-
git nullū. b. eē. a. sic g vlt ondi puerfio p ipole: z hē (s nec
ex ipoli.) z hāc rōnē soluit māifestas: qm̄ peccat z nō p
bat puerfione z pcedit sic. p dat sbaz solonis z dē iatio-
nē ei. z adaptat ad ppo^m. soluit g dicēs: q nō segt. si nō
ptingit nullū. a. eē. b. g nece est aliqō. a. eē. b. pōt eni neg⁹
de ptingēti eē vā duplici de cā. s. vlt qz nece sit aliqō. a. eē.
b. vel qz nece sit aliqō. a. nō eē. b. qñ cū pcedit a ppōne
hūte duas cās ad vñā illaz peccat s pñs: z h est (nō. n.
si. a. nō pōt. pñr illud determinat: qz māifestū est istā p/
pōnē. nō ptingit nullū. a. eē. b. vificari p h sfi. nece ē aliqō.
a. nō eē. b. z h māifestat p sile i negōne vltis affir⁹ d ptingē-
ti: z pcedit sic. p dīc q sic h neg⁹. nō ptingit oē. a. eē. b. vī-
ficat p istā: nece est aliqō. a. eē. b. segt eni. si nece est ali-
qō. a. eē. b. nō ptingit oē. a. eē. b. sic h neg⁹. nō ptingit nullū
a. eē. b. vificat p istā nece est aliqō. a. nō eē. b. z ita segt.
si nece est aliqō. a. nō eē. b. nō ptingit nullū. a. eē. b. z hē
(Nā q ex neccio alicui.) z māifestat q neg vltis affir^{am}. s.
nō ptingit oē. segt ad picularē affir^{am} de nec⁹ z vificat p
ea z nō puerit sic. si qñ nō ptingit oē. d. eē. c. g nece est
aliqō. d. nō eē. c. illud nō segt: qz poterit eē vā: si nece est
aliqō. d. eē. c. ex q sūt cū ista neg⁹ de ptingenti. nō ptingit
oē. d. esse. c. duas hz cās vitatis. s. vel qz nece est aliqō. d.
nō eē. c. qd buic affir^{am} ptingit oē. dīcē. c. opponet vtraqz

dicta. f. necesse est aliqd. d. e. c. z necesse est aliqd. p. n. e. c. z si ista affirmatiua beat duas cas. sibi oppositas: z hec neg. sic puerat: ptingit nullu. d. e. c. b. casde sibi oppositas. qre sua nec. f. n. ptingit nullu. vificari pot p vtrali bet eaz: z sic ps solo argumti: z b est. (Si galigs. pbet.) pnter adaptat solone ad ppositu dices cu hec pp. n. ptingit nullus. a. e. b. posset vificari: qre necesse sit aliqd. a. e. b. vel q necesse sit aliqd. a. n. e. b. n. est dudu pmu: fz z. quo dato nihil segtur ipole z non pbabit puerfio: z b est. (Palu g qm.) ia onsum est q vlis negatiua de ptingeti pus diffinito no puerit in eode genere ptingetis. pnter hoc pcludit: z b est. (Manifestum ergo.)

C hoc aut onso ponat. a. b. qd ptingere nulli c. no oi: per puerfionez g no erit syls: dcm est enim: qm no puerit huiusmodi ppositio.

C ia onsa est minor syls. pnter pcludit pnter dices: q si disponat syls in hac figura ex vtraqz de ptingeti no erit ondere vtilitate ei: per puerfione: z addit me. f. q vlis neg. non puerit de ptingeti: z b est. (Voc aut onso.)

C Sed nec per ipole. Ma posito. b. oi. c. ptinge re inee nihil accidit falsuz. Cotingit eni. a. oi. z nulli. c. inee. Vno aut si est syls palu: qm pri gens erit: eo q neutra pponu sumpta est in eo qd est inee: z hic affirmatiua vel priuatiua: neutro aut mo possibile est. affirmatiua eni po sito ondit per terminos: qm no ptingit inee. Priuatiua aut qm pto non ptinges sed necia est. Sit eni. a. qd alb. b. aut homo. in quo aut. c. equus. ergo. a. albi ptinget huc qd oi. illi no nulli inee: sed. b. no ptingit inee. c. nec no inesse. Qm igit inee non possibile est: manifestu: nul lus eni equus ho: h nec ptingere non inee. necesse eni est nullu equu boiem ee. neciu eni no erit ptinges. Non igit fit syls. Sitr aut ondit z si ecouerso ponat priuatiua: z si vtrez affirmatiue ponant vel priuatiue per eodde terminos erit demostatio. Et qm hec qdez vlis illa no particularis: vel vtrez pticulares vel idefini te: aut quolibet mo alr ptingit pmutat ppones. Semp eni erit per eodde terminos demostatio. Manifestu ergo qm vtrisz pponib ptingere positis nullus erit syllogismus.

C Losequeter ondit z. pte minoris pncipalis syls. f. q talis syls no pficit per impole sic. si fiat dispo in p mo sic. ptingit nullu. b. e. a. ptingit o. c. e. a. g ptingit nullu. c. e. b. no ondet h seg per ipole. accepta eni oia pnis. f. ptingit o. c. e. b. cu maiori syllogizabit per pma figura vniormiter: q ptingit nullu. c. e. a. que no repugnat mi nori: z b est. (Sed nec per ipole.) z sitr si accipiat oia pnis cu miore no destruet maior: sic ps. sic g ps tota mi nor pncipalis ronis: onso q non fiat syls in z figura ex vtraqz de ptingeti per vna rone. h ondit ide per alia ta le si vtraqz de ptingeti exite fteret h syls seqret pto de ptingeti affirmatiua vl neg. nica aut neutru seg pot. qre no fit sic syls hui ronis: pponit maiore cu sua rone: z b est. (Vno aut.) z minor z declarat. pmo ponit eaz: z b est. (neutro aut mo.) declarat ponedo terminos vbi co stat pto vlis neg. de necio. ex quo ps q nulla pto segt:

alogur de ptingeti pus determinato: neciu eni repugnat tali ptingeti. qre cu neg. de necio stare possit: neqz affir. de ptingeti sequet: nec neg. de ptingeti: z b est. (affirmati uo eni posito.) z pcludit pnter dices: no igt fit syls. 4. qz dispo terminoz ad istati facta sunt fm p modu hui figure dicit: q p eodde terminos manifestari pot no fieri sylm sic. dispo eni modi p eodde etiā terminos pot h on di qn altera pponu sit vlis z altera pticularis: z b est. (hec aut ondet.) in fine aut pcludit pnter onsam in b cap: z b est. (videt g.) vtrū aut puerat vlis negatiua vel no: si cut hic ondit satis dcm est in capitulo de conuersione.

Dubitarer forte aliqs. qre ex vtraqz de ptingeti no fiat syls i hac fig: qd cu fiat syls ex vtraqz de ptingeti i p fig: z h fig. dcedit a p. videt q h possit ee. Et dōz q neg. de ptingeti puerit cu affir. ex affirmatiua no fit syls i z fig: z io nec ex vtraqz de ptingeti. Et dōz ad opp. q ista fig. dcedit a p. p puer fione maioris. qre cu maior neg. i p fig. no puerat no poterit syls vniormis de ptingeti dcedere a p fig. i z am.

Alterius forte dubitarer: qz cu affir. z neg. de ptingeti puerant dup. qre magis ondit no fieri sylm ex ptingetib: eo q negatiue puerit affirmatiuis: q ondat ex eis non fieri sylm p h q affirmatiue puerit negatiuis. ex q ex neg. no fit syls i z figura. Dōz q b: qz z fig. syllogizare no pot nisi alia simplr neg. z p alia pmlas simplr neg. negatiue at de ptinge ti: qz puerant affirmatiuis si sūt simplr negatiue: z io ostedit no fieri sylm in z fig. ex talib: z puto q si aliq eet fig. q solu posset syllogizare ex ve affir. qn affir. de ptingeti no sūt ve affirmatiue: eo q puerant cu negati uis no fiet syls in z figura ex affirmatiuis de ptingeti.

Sed tuc ultra dubitarer. si eni no fiat syls i z figu re nisi p alia vere negatiua cu negatiua de necio z neg. de ptingeti pro poli no sint ve negatiue non poterit fieri syls in z figura aliq tali negatiua accepta qd eni falsum est. Et dōz est q neg. de necio z neg. de ptingeti pro poli: vt logi h Az. de eis negatiue sūt oimor da coponis: z h simplr. quis no negat pncipalr copo ne: z ita q eadde ve negatiue sunt: vtute et negatiue ve sunt simplr: qz neg. de necio puerit cu ve neg. de ptingeti vt si necesse est no ee no ptingit ee z e: z neg. de ptingeti p poli puerit cu ve neg. de necio vt si ptingit no ee. no necesse est ee: z e. z pp b: qz talib negatiuis pot fieri i z fig. altera tn supra affirmatiua. sic aut no est de neg. de ptingeti ad vtrilibet: semp eni mixta est affirmatiua: z io no fit de talib syls in z fig. Conter forte qret aliqs cu vlis affirmatiua z neg. de ptingeti puerant adiucce z ars no admittit puerfione neg. in termis: eo q ipa puerit cu affir. qre admittit ars puerfione affir. cu tn puerat cu neg. Et dōm q cu neg. puerat affir. si poneret neg. puerit in termis seqret icoueniens. f. affir. vlem simplr puerit i termis: z io puerfione vlis neg. i termis no ptingit admitti apd arte: vlis at affir. puerit pticu lariter i termis: z quis vel cu h puerat cu neg. fz pti gere no segt aliqd icoueniens: z io ars admittit vtraqz puerfione i vli affir. vti si vtraqz deberet puerit ppe l pticularē. puto q puerfio i termis sub. cu icoueniēte ac cideret in vli neg. sic. ptingit nullu boies ee albu. g ptingit aliqd albu non ee boiem.

C osequeter forte qret quo se beat h pna qua faz Az. necesse e aliqd. a. e. b. g no ptingit o. sitr no ptingit alu qd. a. n. ee. b. g no ptingit nllz: aut. a. n. ime. aut mediata. Et dōz q mediata e: qz cu ptinges z nec. opponat seg tur ime. si necesse e aliqd. a. e. b. n. ptingit aliqd. a. e. b. z si no ptingit aliqd. a. e. b. no ptingit o. a. e. b. ff est ex pti vniuersalia

universalis negatiue: qz si nece est aliqd. a. nō esse. b. nō
 ptingit aliqd. a. nō esse. b. z si h tūc nō ptingit nullus. a.
 esse. b. a. destructione ptingit. qre a pmo si nece est aliqd
 a. nō esse. b. nō ptingit nullū. a. eē. b. ¶ Adhuc forte du
 bitaret aliqs de eo qd pbat sylm vniformē h nō posse
 ondi per impole. sumit enī ōriā pnis bui. ptingit nul
 lū. c. esse. b. sic. ptingit oē. c. eē. b. vī aut male sumere cū
 ille due puerant. ¶ Adhuc qrit qre nō sumit ōdicto
 riā pnis sic alias facit. ¶ Et dōz ad p^m q sumēdo hāc.
 ptingit oē. c. esse. b. per ōriā pnis supposita pne de ptingē
 genti p poli: qz tale ptingēs tūc in hac figura pcludit z
 nō supponit q sit de ptingenti ad vtrūlibet: z ita mani
 festus est q bñ sumit ōriā: qz nō puerunt affirmatiua
 z negatiua de ptingēti p poli: s. opponunt adinuicē q
 si accipiet ōdictoria. s. ptingit aliqd. c. esse. b. cū maiore
 vel minore nō destrueret aliq pmissarū sicut p s. pside
 rant. z qz h satis p per acceptionē ōrie que siml nō
 destruit aliter mēbz: qz ōdictoria est pnis ad ōriā. z qd
 nō seqt ad aīs nō seqt ad pnis: iō nō sumit ōdictoriaz:
 s. dat itelligere p supponēs ōrie. ¶ Adhuc vī q nīso
 pmi nō sufficit. supponit enī illa nīso q pōlo talis pū
 gatiōis dōz eē de ptingēti p poli: z iō bñ accipit ōriā. vī
 aut per Ari. in z^o arg^o q p dōz eē de ptingēti pus deter
 minato. dicit enī q si due de ptingēti poterūt in aliā p
 nē possent in pñe de ptingenti pus determinato. z h ma
 nifestat z pbat q in tale ptingēs nō pnt qre videt ad
 buc fm Ari. q nō bñ sumat ōriā pnis: s. magis ppōnē
 sibi pueribile. Et aliqd qd fm prietatē gnōis syllo
 rū de ptingēti in z^o figura nō pōt pcludi p nisi negati
 ua de ptingēti p poli sicut habitū est in p^m bui capli:
 z sicut patebit in sequētib⁹. z h respicit Ari. sumēdo ō
 riāz pnis. z^m aut veritate duaz ppōnū de ptingēti pus
 determinato nō pōt fieri p de ptingēti nisi de ptingēti
 eodē. z h respicit Arist. in z^o argumēto cū dicit q si alia
 sequerē p sequerē p de tali ptingēti. ¶ Notādū aut
 q qūis accidit ptingēs pnis de ptingēti pus determi
 nato nō est ex h ducere ad incōueniēs. h enī negatiua.
 nō ptingit nullū. c. esse. b. duplici de cā vā est. s. vī qz ne
 cesse est aliqd. c. esse. b. vel qz nece est aliqd. c. nō esse. b.
 z si accipiat altera illaz cū maiori fiet mixtio ptingen
 tis z necy in p^a figura que nō iterimit minore. Si aut
 altera accipit cū minori fiet mixtio ptingentis z necy
 in z^o figura que nō interimit maiore. h plana sunt p
 derati adhuc qūis ex altera illaz z altera pmissarū cō
 cludi posset oppositū alterius pmissē: nō tñ ostenderet
 coniugatio vtrius esse. oppositū enī pnis sequit ad vtrūli
 bet dictarū z nō ecōuersio. v3. q si aliqd sequit ad aīs
 q ipsum sequat ad pnis: z iō ex opposito pnis nōdū p
 baret vtilitas coniugis. z sic p q ex duabus de ptingē
 ti remanet inutilis coniugatio semper in hac figura.

I aut altera inēē qdē altera aut ptingē
 gere significat. p^adicatiua qdē iēē po
 sita: priuatiua hō ptingere nunqz erit
 syls. siue vlr siue p^aculariter sumā
 tur termini. Demōstratio at eadē z p eodē termi
 nos. Qñ aut affirmatiua ptingere qdē: priua
 tiua at inēē: erit syls. Sumat enī. a. b. nulli iēē
 c. hō oī ptingere. Cōuersa g priuatiua. b. inēit
 nulli. a. a. at oī. c. ptingebat. sit g syls qm. b. cō
 tingit nulli. c. per primā figurā. Silr at z si ad
 c. ponat priuatiua. si aut vtrēqz sint priuatiue.
 Significet at bec qdē inēē: illa hō cōtingere;

per ea qdē que sumpta sunt nibil accidit neces
 sariū. Cōuersa aut fm ptingēs ppōne sit syls
 qm. b. ptingit nulli. c. iēē: quēadmodū in prio
 ribus. erit enī prima figura.

Hic verificat Ari. z^m regulā positā in p^m to
 tius capli. z h est idē qd determi
 nare mixtionē ptingentis z inēē in z^o figura. pbat aut
 pmo resumēdo illā regulā dicēs: q si vna ppōnūz fue
 rit de inesse z altera de ptingenti: si illa de inesse fuerit
 affirmatiua nunqz erit syls neqz vlr p^acularis.
 si at fuerit negatiua poterit esse syls. sic enī sit syls cū
 vlr negatiua est de inesse. dico si maior fuerit vlr. z h
 est qd dicit (Si aut h qdē.) z^o regulāz ipsam verificat
 declarādo pūgnēs bui mixtiōis. z p declarat pūgnēs
 vlr. z^o p^aculares cū dicit (Eodē aut mō.) vlrū aut
 p^o determinat vlr. z^o inutiles cū dicit (Si aut vlrē
 qz ponant.) in pmo sic pcedit. pmo determinat vlr
 hntes alterā affirmatiua: z sunt due. qū p^o fit iuxta p^m
 modū hnt maiorē negatiua de inēē z minore affirma
 tiua de ptingenti z perficit per puerfionez maioris. z^o
 aut sit iuxta z^m modū hnt maiorē affirmatiua de con
 tingenti z minore negatiua de inesse. z h perficitur per
 puerfionez minoris z trāspōitionē ppōnū. opz aut pñe
 puertere in terminis: qz est de ptingenti pō possibili. z
 h est (Sumat enī. a. b.) z^o determinat vlr itates hntes
 vtrāqz negatiua z sunt due: que se habent sicut pōres. ni
 si q ppositio de ptingenti est negatiua z perficiunt per
 conuersionem illius de contingenti fm ptingere: z per
 conuersionem illius de inesse in terminis: sicut prius. z
 h est (Si autem vtrēqz sunt priuatiue.)

Si autem vtrēqz ponant p^adicatiue nō erit
 syllogismus. Termini inesse quidem sanitas
 aīal hō. nō inesse hō sanitas equus homo.

Cōsequēter ponit pūgnēs vlr iutiles z sunt due hnt
 res vtrāqz affirmatiua z has tangit in l^rat alie due hnt
 res illā de ptingenti negatiua z illā de inesse affirmati
 ua z istas dat itelligere per alias duas: qz fm rem affir
 matine sunt sicut alie due z ponit terminos ad instan
 tiā cōes oibus istis. z h est (Si aut vtrēqz ponant.)

Eodē at mō se bēbit z in p^acularib⁹ syls. cū
 enī affirmatiua erit iēē siue vlr siue p^aculariter
 sumpta nullus erit syls. Hoc at silr z p eodē
 terminos demōstrat qd^o z p^o. Qm at priuatiua
 erit p puerfione quēadmodū i priorib⁹. Rur
 sum si ambe qdē dimēfioes priuatiue sumant
 vlr at qd nō inēē est: ex ipis qdē ppōnibus nō
 erit necy. puerfa at ptingēti erit sic in priorib⁹
 syls. Si at nō inēē qdē sit priuatiua: p^aculari
 aut sumpta nō erit syls: neqz p^adicatiua exnte
 altera ppōne. Neqz qñ vtrēqz ponunt ifinite
 vel affirmatiue: vel negatiue: vlr p^aculares:
 demōstratio aut eadē z per eodē terminos.

Cōsequēter determinat pūgnēs p^aculares ponēs regu
 las z ppōnes p qz manifestū est q pūgnēs p^aculares
 vlriles sunt: z q nō p^a talis. in p^acularib⁹ syls si illa de
 inēē sit affirmatiua siue vlr siue p^acularis nō erit syls.
 si aut fuerit negatiua poterit eē. z h est (Eodē at mō.)
 z^o talis. si ambe ppōnes fuerit neg^o z illa de inēē fuerit
 vlr z maior erit syls: s. opz p^afici. z h per puerfionez il
 lius de ptingēti fm ptingere: z per puerfionez illi de in

esse in terminis. si aut fuerit particularis negatiua de lee
si erit sylls quocumq; reliq; ppo sebeat. r h e (Rursus si
curi. 3ª est. si ambe ppones fuerint pticulares no erit
sylls. r h e (nec qñ vireq; p de regula hic obfuada. q
rit eni qre ops hic illa de inee ee vlez negatiua cu ista
mixtio descendat ab eade mixtioe in p^a figura vbi non
est nece illa de inee negatiua vlez. Et dñs q oēs sylli
hui⁹ mixtiois descendit a p^a figura. scilicet illa que bz ma
iore de lee negatiua: r io ops cu oēs in illa pugnē redu
cibiles sint: vt hēant pponē poles vt fiat maior negati
ua in vlez. talis at nō est nisi vlis neg^a de inee: qre ops
q oēs pugnēs viles hēant illa de lee vlez negatiua.
si qñt qre nō descendit h aliq; sylls a mō ipfecto hñte
maioze affirmatiua de inee. qre et a modis pfectis illi⁹
mixtiois nō descendat h aliq; sylls. Et dñm ad p^m q
oēs sylli huius figure negatiui sunt: illa at pūg que bz
illa de lee affirmatiua nō est neg^a: r io ab illa nō pōt de
scēdere aliq; sylls hui⁹ figure. Ad 2^m dñs q modus
pfect⁹ in ista mixtioe bz maioze de ptingēti. descendit
at sylli hui⁹ figure a syllis pme p puerfione maiozis. q
re cu vlis negatiua de inee solū puerfat: pz q oēs sylli
h⁹ figure in hac mixtioe descendit a syllo ipfecto p^a fi
gure eiusde mixtionis hñte maioze negatiua de inesse.

Dubius

Cōsequēter

forte dubitabit d pūgne. r p de vri
lib⁹. hñt eni istātia sic. nullū aial ē
albū. sit ita. ptingit oēs equū ēē albū: nō tñ ptingit nul
lū equū ēē aial. Et dñs q ois istātia h sophistica est
vbi ppo de inee accipit de lee vt nūc. ops eni vlez nega
tiua de inee ēē de lee simplr sic r h. adhuc h opponi pos
set sic in pcedētib⁹. s. q. tequat p de lee ponēdo maioze
lee cu opposito pñis. Et rñdēdū ē sic in pcedētib⁹ q
nō ē admittēda pō maiozis lee cu maioz sit de lee simp^r
opp^m eni pñis cōpole est maiozi an pōnē lee: s. nō post.

Dubius

Alterius

forte dubitabit aliq; de pūgnib⁹ iutili
bus. r p de iutilib⁹ vbi illa de lee est af
firmatiua. vt q talis pūg sit vtilis. ptingit nullū. b. esse
a. oē. c. est. a. g. ptingit nullū. c. ee. a. r accipit in pñe pñ
gens p poli. accipiat eni oppositū pñis cu maioze posi
ta inee r segt oppositū maiozis sic. nullū. b. est. a. aliqñ
c. de neceitate est. b. g. aliqñ. c. nō est. a. segt eni ad min⁹
de inee: s. h p est dīctoria maiozis. adhuc pōt ondi ta
les pñes viles ee re^a pñis de inesse sic. ptingit nullū. b.
ee. a. oē. c. est. a. g. nullū. c. est. b. si nō segt sumat oppo^m r
ponat maioz inee sic. nullū. b. est. a. aliqñ. c. est. b. g. ali
qñ. c. non est. a. que est dīctoria maiozis. sitis est oppo
de oib⁹ iutilib⁹ pūgnib⁹ vlib⁹ r pticularib⁹ hñtib⁹ vlez
negatiua de ptingēti r illa de inesse affirmatiua. Et
dñs q iste pūgnēs inutiles sūt idē vtriusq; pñis dādū
est oppo^m vtriusq; s. nō est admittēda pō maiozis inee
hac rōne maioz cu sit vā de inesse r nō est polis vt fiat
maioz in p^a figura p reductionē pōt ee vt nūc quo exñ
te opp^m vtriusq; pñis cōpole est maiozi an pōnē ei⁹ lee:
s. nō post: r cu opposito pñis nō bz admitti pō maiozis
lee. s. g. ptingit nullū bolez ee albū. r oē aial est albū sit
ita neq; segt p de ptingēti neq; de inee maioze exñte vā
cōpōles sūt a^a r opp^m pñis de lee. s. aliqñ aial ē hō pñ
git nullū bolez ee albū: s. maioze exñte vā n pōt opp^m alte
ri⁹ itat cu maioze pōita lee sic pz itueti. sic g pz q n ē ad
mittēda pō maiozi lee. r h plana sūt p hñta i pcedētib⁹.

Dubius

Adhuc

forte aliq; dubitabit de 4^a 2ª vbi nō vult
fieri vtilē pūgnē. vt enī q maioze exñte
affirmatiua de ptingēti r maioze negatiua de lee sit vti
lis pūg sic. ptingit oē. b. ee. a. qdā. c. nō est. a. g. qdā. c.
nō ptingit ee. b. r pōt ondi p expōnē sic. si qdā. c. nō est
a. accipit illud r sit. n. a quo vult remouetur. a. fiat g sic

sylls. ptingit oē. b. ee. a. nullū. n. est. a. g. ptingit nullū. n. ee
b. iste sylls bon⁹ est vt vt in 2^a b⁹ figure r b⁹ mixtiois. sit
eni iuxta pñ^a hui⁹ mixtionis in hac figura r maioz sit
vlis r illa de lee negatiua vlis. Et dñs q in ista mix
tioe ops illa dī lee ee vlez negatiua de lee simplr si vlis
negatiua de inee accepta in syllo expōitorio pōt ee de
inee vt nūc: r io nō tenet sylls expōitorio⁹ nec sit h pñ^a
hui⁹ mixtiois. q aut nō ops vlez negatiua in syllo ex
pōitorio ee de inee simplr: pz per h q ipsa accipit sub
pticulari negatiua que qdē in syllo pñ^a potuit ee de in
esse vt nūc: qz nō potuit appropari vt ee de lee simplr.
Cōsequēter forte qñt quor sūt h sylli r q sit eoz suf
ficiētia: Et dñs q ops hic maioze ee vlez sicut vbi
qz in 2ª figura cui⁹ cā pus hita est. ops et illa de inee ee
vlem r negatiua sicut pz ex pñictis. r ex his manifestū
est q ille octo pūgnēs inutiles maioze pticularē r mi
noze vlem. de illis aut octo que hñt maioze vlem r mi
noze pticularē due viles sunt r lex iutiles. vñ pz q tñ
sep sunt h pūgnēs viles. s. 4ª vles r due pticulares.

Sautēz bec qdē pponū ex necessitate
illa hō ptingere significat. pñatiua q
des neccaria: erit sylls nō solū qñ pñ
git nō inee: h qñ nō iest. affirmatiua
at nō erit. Ponat eni. a. nullū qdē. b. inee ex ne
cessitate. c. aut oi ptingere. Cōuersa g pñati
ua r. b. nullū. a. ierit. a. at. oi. c. ptingebat. sit igi
rursus primā figurā sylls qñ. b. ptingit nullū. c.
iee. Sillr at manifestū qñ nō iest. b. nullū. c. po
nat eni iee. g si. a. ptingit nullū. b. b. at iest alicui
c. a. alicui. c. nō ptinget: h oi ponebat ptingere.
Eodē at mō ondit et si ad. c. ponat pñatiua.

Hic

verificat aliā 3^m regulā in pñ^a tot⁹ capituli poss
tā. r h est idē q dicere totā mixtionē ptingēti r
neq; in 2ª figura. r diuidit in duas. in p^a determinat hāc
mixtionē. in 2ª cōparat eā ad pcedēte cu dicit (Et qñ
eodē mō.) in p^a sic pcedit. p resumit oīum regulā fm
quā pcedit h tota mixtio dices. si altera pponū fuerit
de neccio r altera de ptingēti: si illa de neccio fuerit vlis
negatiua erit sylls pcludēs duplicē pñē. s. pñē negatiua
de ptingēti r pñē negatiua de lee. si aut fuerit affirma
tiua nō erit sylls. r h est (Sicut h qdē.) 2ª determinat
istā mixtionē ad verificādū dictā regulā. r p determinat
pūgnēs vles. 2ª pticularē cu dicit Sillr at se hē
bit rē.) p^a i duas. i p^a dat pūgnēs viles hñtes pponēs
distilis figure. 2ª sitis figure. in 2^a (Si at sitis figure.) r
qz iste sūt min⁹ pfecte alyz. poster⁹ determinant. p^a in
duas. i p^a dat viles. s. q hñt illa de neccio negatiua. in 2^a
cū dicit (Rursus sit pñatiua.) ponit inutiles. s. illas
q hñt illa de neccio affirmatiua. in p^a ponit duas pūg
nēs qñ p^a sit iuxta p^m modū fm quā p^a stat ex maio
re vli negatiua de neccio r maioze vli affirmatiua de cō
tingēti. r p ondit vtilitatē ei⁹ re^a pñis de ptingēti. redu
cēdo in p^m figurā per puerfionem maiozis r pz. r h est
(Proponat. n. a. b.) 2^a re^a pñis de inee per deductionē
ad ipole. ex maioze eni r opposito pñis pcludit opposi
tū maiozis in quarto pñe per syllm mixtus de neccio r
inesse. r h est (Sillr at manifestum.) alia pūg sit iuxta
2ª modū hñs maioze affirmatiua de ptingēti r maioze
de neccio negatiua cui⁹ vtilitas re^a pñis de ptingēti onē
dit per puerfionē maiozis r trāspōnē pponū: s. ops ee
puertere pñē que est de ptingēti p polire^a at pñis de in
ee onēdit vtilitas ei⁹ per ipole. si eni accipiat oppositū
pclusionis

clusionis cum minore destruet maior per sextus mor-
dū tertie in mixtione neq̃z in eē. z h ē (Eodē at mō.)

Cursus sit p̃dicatiua qdē neēia. altera aūt cō-
tingens. z a. b. qdē p̃tingat nulli. c. aūez omni
insit. ex necessitate sic se habentibus terminis
nullus erit sylls. accidit enim. b. nō inesse. c. ex
necessitate. Sit enim. a. qdem albu: in quo aūt
b. hō: in quo autē. c. cignus. Ergo albu qdem
cigno ex neēitate iest. hōi autē cōtingit nulli: z
hō nulli cigno ex necessitate. Qm̃ igit̃ eius qd̃
est p̃tingere non est syllus manifestum est. nā
qd̃ ex necessitate nō erit p̃tingēs. Sed neq̃z ne-
cessarius. nā neēariū aut ex vtriusq̃ necessarijs:
aut ex priuatiua cōtingebat. Amplius autē z
possibile est bis positis. b. inēē. c. nihil enī p̃bi-
ber. c. sub. b. esse. a. aūt oī. b. qdē nō p̃tingere. c.
aūt ex necessitate inēē: vt si. c. qdē sit vigilās. b.
at̃ aial: in quo aūt. a. morus. nā vigilantī qdē ex
necessitate inest morus. aiali aūt oī nō p̃tingit:
z oē vigilās aial. Manifestum ergo qm̃ nec
eius qd̃ est nō iesse. siquidē sic se hñtib⁹ termi-
nis neesse est inesse. Neq̃z etiā oppositarum
propositionū. quare nullus erit sylls. Simili-
aūt z econuerso ostendet posita affirmatiua.

Conter ponit p̃iugnes inutiles dissilis q̃latis hñtes
illā d̃ neēio affir^{ua}. z si due. vna iux p^m mo^m. alia iux z^m.

Curca p^m sic p̃cedit. p̃dicat q̃ si a^o ē neg^a de p̃rigēti
z b^o affir^{ua} de neēio nō sit sylls. z h oñdit ponendo ter-
minos vbi stat p̃clo vlis neg^a de neēio sic. p̃tingit nullū
boiem eē albu. de ne^a oīs cign^o est albu. z de ne^a nullus
cign^o est hō. z ex h̃ p̃clude cū neēiū repugnet p̃tingēti
neq̃z segt affir^{ua} neq̃z neg^a de p̃rigēti. p̃ poli. z ita nulla
affir^{ua}. z h est. **C**ursus sit p̃dicatiua. z oñdit q̃ quis
negatiua de neēio stare possit. nō tñ segt. z h oñdit z^m. p̃
per h̃ q̃ vlis negatiua de neēio nunq̃ segt nisi ex dua-
bus de neēio: vñ ad min⁹ ex negatiua de neēio: s̃z neutro
mō est in dicta dispōne. z h est (s̃z neq̃z semp.). z oñdit
idē per instātiā in terminis ponēdo terminos vbi stat
affir^{ua} de inēē dicēs. q̃ nihil. p̃hibet. c. eē idē. b. i. miorē
exñtē eē sub maiori: z mediū p̃tinet remoueri a maiori
extremitate z inēē minori extremitati. v. g. p̃tingit nul-
lū aial moueri: q̃ p̃tingit z oē de neēitate oē vigilās est
mouēs z oē vigilās est aial. cū g̃ segtur affir^{ua} de inēē.
p̃s q̃ nō segt neg^a de neēio neq̃z de inēē. z p̃s q̃ p̃ster ali-
qñ negatiua de neēio. aliqñ aūt affir^{ua} de inēē nō pote-
rit seg aliq̃ ppō alicui eaz opposita z ita nō sit sylls. z
h est ampli^o at̃ z cōpōle. alia at̃ est hō. p̃iugniū iuxta
z^m mo^m hñs maiore affirmatiua de neēio z minore ne-
gatiua de p̃tingēti: cuius inutilitas s̃līr ostēdi pōt sicut
z p̃cedētis. z h est (simili aūt oñdet). Jattēdere est aūt
q̃ per terminos Ari. positos ad instātiā dictorū modo-
rū nō vñ excludi qñ sequat̃ negatiua de p̃tingēti p̃ poli:
non enī repugnat ei neg^a de neēio nec affir^{ua} de neēio.

CSi aūt silis figure sint ppōnes: cū sint priua-
tiue semper erit sylls: p̃uersa s̃m p̃tingere ppō-
ne: quēadmodū z in priorib⁹. Sumat enī. a.
b. qdē ex necessitate nō iesse. c. aūt p̃tingere nō
iesse: p̃uersis ergo ppōnibus. b. qdē nulli. a. in

est. a. aūt oī. c. p̃tingit. sit igit̃ priua figura. Et si
ad. c. ponat̃ priuatiuū s̃līr. Si at̃ p̃dicatiue po-
nunt̃ nō erit sylls. nā ei⁹ qd̃ est nō iesse: aut ei⁹
qd̃ est ex neēitate nō inesse. manifestū qm̃ non
erit: eo q̃ nulla sumpta sit priuatiua ppō: neq̃z
in eo qd̃ est iēē: neq̃z in eo qd̃ est ex necessitate
inēē: sed neq̃z ei⁹ qd̃ est cōtingere nō inēē: ex ne-
cessitate enī sic se habentib⁹ terminis. b. nō in-
erit. c. vt si. a. quidez ponat̃ albu: in quo aūt. b.
cignus: in quo aūt. c. hō: neq̃z oppositarū affir-
mationū: qm̃ ostensum est. b. ex necessitate nō
inēē. c. non ergo sit syllogismus omnino.

Cōsequēter ponit p̃iugnes vles hñtes ppōnes silis si-
gure. z p̃ viles. s̃. que hñt vtrāq̃ negatiua. z^o inutiles. s̃.
que hñt vtrāq̃ affirmatiua. viles aūt due sunt. q̃rū p^a
sit iuxta p^m modū hñs maiore negatiua de neēio: z mi-
nore negatiua de p^a que p̃fici d̃z oīo: s̃līr sic post modos
hñ mixtōis re^a vtriusq̃ p̃iugnis nisi q̃ p̃ter h̃ opz mīo-
rē p̃ueri per oppositas q̃litates. z h est (si aūt silis). z^a
vñ sit iuxta z^m modū hñs maiore negatiua de p^a z mi-
nore negatiua de neēio. z h opz p̃ficere sic in z^o mō h^a
mixtōis s̃līr cū h̃ p̃uersa maiore z oppositas q̃litates. z
h est (z sigdē. c.). p̃r ponit inutiles silis figure z s̃līr due
hñtes vtrāq̃ affirmatiua q̃s oñdit inutiles p̃ hāc rōnē
si fieret sylls vtrāq̃ exñte affir^{ua}. aut sequet̃ neg^a de iēē
vñ de neēio: aut affir^{ua} de inēē vñ de neēio: aut affir^{ua} de
inēē simul z de neēio: vel aliq̃ de p^a. s̃. ad vtrūlibet: sed
nulla istaz segt. g̃ nō sit sylls h̃ ex vtrāq̃ affirmatiua
hui⁹ rōnis. p̃ ponit p̃nē. z h ē (Si at̃ p̃dicamēti). z oñ-
dit minore: z p̃cedit sic. p̃ oñdit q̃ nō segt negatiua de
inēē vel de neēio p̃ h̃ q̃ negatiua nō segt nisi ex aliq̃
negatiua. z h est (nā ei⁹ qd̃ est nō inēē). z oñdit q̃ nō
segt affirmatiua de inēē vel de neēio nec aliq̃ de p̃tin-
genti ad vtrūlibet ponēs terminos vbi p̃ stat vlis nega-
tiua de neēio que repugnat tā affirmatiue q̃z negatiue
de p̃tingēti: repugnat ēt affirmatiue de inēē z de neēio:
z sunt termini albu cign^o hō. p̃z igit̃ q̃ cū stet dicta ne-
gatiua de neēio nō segt aliq̃ ei repugnans: z ita nō erit
oīo sylls. z h est (Neq̃z in eo qd̃ est iēē). Jattēdēdū est h̃
aūt adhuc q̃ per terminos positos nō excludit̃ seg ne-
gatiua de p̃tingēti p̃o poli. vtz tñ h̃ appet̃ excludi p̃ h̃
qd̃ dic negatiua nō segt: q̃z nulla p̃missarū negatiua est.

CSilr aūt z in p̃ticularib⁹ se hēbit sylls. Qñ
enī fuerit priuatiua vlis z neēia semper erit syl-
logism⁹: z ei⁹ qd̃ est p̃tingere: z ei⁹ qd̃ non est
inēē: demonstratio at̃ p̃ p̃uersionē. qñ scda ppō
at̃ affirmatiua nunq̃z. Eodē at̃ mō oñdit quo
in vlib⁹: z per eodē terminos: nec qñ vtreq̃z
sumunt̃ affirmatiue. nā z hui⁹ eadē demonstra-
tio que z prius. Qñ aūt vtreq̃z qdē priuatiue
vlis at̃ necessaria que nō inēē significat: per ea
qdē que sumpta sunt nō erit neēia: p̃uersa aūt
s̃m p̃tingere ppōne erit sylls. quēadmoduz in
priorib⁹. Si at̃ vtreq̃z ifinite vel p̃ticularēs su-
mant̃ nō erit sylls. dem̃ratio at̃ eadē: z p̃ eos-
dē terminos. Manifestū igit̃ ex p̃dictis qm̃ pri-
uatiua vli posita neēia: s̃p sit sylls: n̄ solū ei⁹ qd̃
ē p̃tingere nō iēē: s̄ nō iēē: affirmatiua at̃ nūq̃z.

Libet

Cic. determinat pugnēs pñclares h^o mixtiōis. & h^o facit ponendo ppōnes ex q^o p^o p^o pugnēs sūt vtilēs & q^o iuriles. p^o talis. i. sylis pñclari^o si illa de ne^oio sit vlis & negatiua temp sit sylis. si at fuerit affirmatiua nō sit sylis & p^o adhuc h^o pugnēs vtilis i. z^o pugnēs sic pugnēs vtilis vtilis: & h^o ē (silt at.) z^o sup^o est q^o si vtracq^o ppō fuerit affirmatiua nō erit sylis. & h^o ē (nec qñ vtracq^o.) z^o ē q^o si vtracq^o fuerit negatiua erit sylis si illa de ne^oio vlis fuerit & tūc o^o puertere illā de pñgēti p oppositas qñitates & faciēda ē reliq^o pñctio sic in sylis vlib^o: & h^o est (qñ at vtracq^o.) 4° ē q^o ex duab^o pñclari^o v^o i^o i^o nō sit sylis: & h^o ē (si at vtracq^o.) artēdēdū est at h^o q^o nō excludit in his ppōnib^o qñ iuxta 4° modū fieri possit vltis p^o i^o gatio ex maiore de pñgēti & miore de ne^oio negatiua pñclari. pñter epilogat: & p^o & h^o est (manifestū igit.)

Et qñ eodē mō se hñtib^o terminis ne^ois & i^o his qñ insūt: sit & nō sit sylis. Pñalā aut qñ oēs ipsecti sūt sylis & qñ pñficiūt p pñcās figuras.

Modo cōpat hāc mixtiōē ad pñcedētes dicēs qñ silt se hñtib^o terminis h^o i^o i^o silt sit & nō sit sylis: & ita tot sūt pugnēs viles in mixtiōe pñgēti & ne^ou quor sūt in mixtiōe pñgēti & i^o ē. & h^o v^o i^o i^o cludere 4° modū in hac mixtiōe pñgēti & i^o ē posūt inutiles sūt qñtus modus & vult qñ silt sit h^o est aut o^oia h^o mixtiōis ad pñcedētes: qñ oēs pugnēs vtilēs h^o cludūt z^o pugnēs ibi v^o tñ vñā: & p^o ex phabitis qñ oēs sūt ipsecte & pñctiūt p pñā vel tertiā figurā. & h^o est (qñ eodē mō.)

Sed hic forte dubitaret aliq^o p^o de pñ^o h^o obseruā do. i. q^o ppō de ne^oio sit vlis neg^o: h^o n. nō v^o ne^oē: qñ ista mixtiō i. z^o figura descēdit ab eadē i. p^o si gura & remoueri n^o ē ne^oē ppōnē de ne^oio ē v^oles negatiua. **E**t dōz qñ oēs silt h^o mixtiōis in hac fig^o descēdūt ab illo mō ipsecto eusdē mixtiōis i. p^o figura vbi vñā ē v^oles neg^o de ne^oio. qñ eū oēs silt sylis i. illū mō reduci hēant sic ab eo descēdūt ne^oē ē oēs h^o syllos in hac figura suare ppōnē qñ possit ibi fieri a^o in tali mō: p^o fig^o: s^o tal^o n^o ē nisi v^oles neg^o de ne^oio: & i^o o^o oēs syllos h^o mixtiōis in hac fig^o hñre ppōnē de ne^oio v^oles neg^o.

Sed tunc qñ qñ a modis pñctis h^o mixtiōis in p^o fig^o nō descēdat aliq^o sylis z^o. Adhuc qñ qñ nō a modis ipsectis hñtib^o maiore de ne^oio affirmatiua. **E**t dōz ad p^o qñ sylis h^o figure descēdūt a sylis p^o figure p^o pñctiōē maiore simplr. S^o in modis ipsectis h^o mixtiōis. i. ne^ou & pñgēti nō est a^o ita pñctibilis eū sit de pñgēti. **A**d z^o dōz qñ oēs sylis h^o figure negatiui sūt & p^o pñctiōē maiore simplr a sylis p^o descēdūt. S^o in modis ipsectis hñtib^o mixtiōis in pñā figura maiore exstēre de ne^oio neq^o conuertit maior simplr neq^o sit syllogismus negatiuus.

Cōsequēter dubitat de mō pñadi pñtiā pñgēti nis. pbat. n. pñgōnē de i^oē seg p mixtiōē ne^ou & i^o ē illa de i^oē possit ēē v^o nūc pñatio i modis h^o mixtiōis seg pñā p pol^o: qñ si pñat i^oē aliqñ erit simplr. & aliqñ v^o nūc. qñ eū i sua pñatiōe accipiat opp^o pñgōnis de i^oē accipit illā qñ p^o ē de i^oē v^o inuit. **E**t dōz qñ sic in hac mixtiōe in p^o fig^o a^o de ne^oio appropat sibi miore v^o sit de pñgēti nato: & i^o ē ibi ēē pñgō de inesse simplr: eodē mō i modis h^o mixtiōis i hac fig^o v^oles neg^o qñ ē de ne^oio qñ ē i p^o v^o fiat a^o: i. p^o fig^o sic pñs erat descēsus a p^o h^o pñctē appropandi illā de pñgēti v^o sit de pñgēti nato. qñ ē de i^oē est de i^oē simplr sic i p^o fig^o: & i^o accēpto ei^o opposito cū illa de ne^oio sit bona mixtiō ne^ou & i^o ē. & g^o ne^oē ē nullū lig^o ēē nullū. pñgit oēs boiēs ēē

Primus

musculū. qñ nullus hō est lig^o. sic igit qñ sua pñatio ē bōa pñā pñis de i^oē. **S**ciēdū at qñ qñ affir^o ē h^o de ne^oio: qñ ipsa nō fuit a^o in p^o figura fieri pōt p reductionē nec erigit illā de pñgēti ēē de pñgēti nato: & i^o ē nō fuit de inesse nō vtilis pōt ostēdi seg per dictā mixtiōē: qñ tā ipsa qñ oppositū pōt ēē de inesse sicut patebit infra.

Alterius forte dubitabit aliq^o de qñ dā dōis in istā. dic. n. qñ nihil phibet. c. ēē idē. b. z. a. pñgēter i^oē oī b. ex ne^oē at oī. c. si pñgit qñ pñgēter vult d^o de cā. b. qñre ch. c. sit sub. b. sic dic. de. c. dicet. a. pñgēter: & ita nō ex ne^oē. **B** ē p^o i. exēplis: qñ si albū pñgēter silt aial^o: & nō vult tūc nō poterit ne^oio i^oē hōi^o s^o o^o pñgēter. **E**t dōz qñ aliqñ pñtēre sumi sub alio d^o z^o sic pñs eñtialis: aut sic pñs accñtalis. & dico pñtē eñtiales qñ addit. s. totū dñā eñtiale: accñtalis at qñ addit accñtālē. Si gñ. pñtē sub. b. sic pñs ei^o eñtialis: v^o hō sub aial^o: falsus ēē. qñ diceret Ari. sic opp^o est. si at pñtē sub eo sic pñs accñtālē nō est h^o falsus & icōueniēs sic pñs in terminis qñs ponit Ari. vigilās. n. b. aial^o ē: s^o accñtāl^o: & i^o ē nihil phibet mo^o pñgit oī aial^o: & nll^o & tñ ex ne^oē i^oē oī vigilāt.

Sed vltē forte dubitabit d^o vitate h^o ppōnis ne^oē ē oē vigilās ēē mouēs quā al^o sumit. ea dē rōne v^o ēē vā d^o ne^oē oē aial mouet: & ita a^o falsa qñ fuit adhuc sua pñctiā v^o falsa. s. aliqñ mouēs de ne^oē vigilās qñ ipsa falsa. Adh^o si de ne^oē oē vigilās mouet: aut g^o motu locali aut motu cōiter dicto. si locali h^o v^o silt. pñ. n. vigilās qñscere s^o locū. si cōiter dō: eadē rōne & aial: ex ne^oē ē mouēs cū pñ sit in aliqñ motu & aliqñ mō trāsmutet. **E**t dōz qñ vigilare ē qñ dā sentire: sentire at ē qñ dā mot^o: & ita vigilās ē qñ dā mouēs: & ita manifestū ē qñ ppō est vā: pñtē. n. subm silt pñctiō eñtial^o: s^o sic nō pñtē sub eo aial: & sic pñs respōsio ad p^o. **A**d z^o dōz qñ pñctiā ē vā. s. qñ dā mouēs de ne^oē v^o vigilās. Et si qñat qñ pñctiā ē illū mouens qñ mouet motu qñ est vigilia. Dicī pñ qñ cū d^o vigilās de ne^oē mouet accēpit mot^o: pñ: non tñ h^o est vā de ne^oē. oē aial mouet. eō qñ aial nō pñtē eñtial^o sub pñ^o sic pñtē vigilās. vel pñtē dīci qñ accipit p motu locali: vigilās. n. aliqñ mō ē mō nēs local^o ex ne^oē: qñ in sentiēdo aliqñ ēē mīttit vel int^o suscipit in qñ sit mot^o local^o: sic pñs de vīsu vbi aliqñ ēē mīttit qñ dā sit illud sic pñs & basilisco qñterficat solo vīsu: & de lupo qñ reddīt boiem rancū vīsu. & de muliere qñ tpe mēstrui speculū nube sanguinea solo vīsu inficit.

Cōsequēter forte dubitabit. v^oz in terminis phabitis itēdat Ari. qñ stet affir^o de ne^oio vel affir^o de i^oē. s. v^oz itēdat qñ cū his pñmissis pñgit nullū aial moueri: de ne^oē oē vigilās mouet stet illa affir^o de ne^oio. ne^oē ē oē vigilās ēē aial: v^o silt d^o i^oē oē vigilās ē aial: & v^o qñ itēdat affir^o de ne^oio hac rōe ipse subiūgit qñ oīo n^o sit sic sylis. cū g^o cōpōat terminos ad istā i^oā terminū ei^o dōbet excludere pñtiā pñis qñre dōz excludi pñā pñis neg^o d^o pñgēti p pol^o: s^o n^o qñ vbi dōcā pñ sit affir^o d^o ne^oio sic pñs neg^o. n. d^o pñgēti p pol^o n^o repugnat neg^o d^o ne^oio n^o affir^o d^o i^oē: s^o solu affir^o d^o ne^oio. qñre v^o qñ itērio Ari. dōbeat ēē qñ v^oles affir^o d^o ne^oio. **S**z i^o ista sua tñ pñtēdū ēā accipi d^o i^oē n^o addēdo mo^o ne^oē sic pñs itūet. **A**d h^o v^o qñ ipa n^o possit accipi d^o ne^oio vā: qñ sua dñē sa slav^o. s. qñ dā aial d^o ne^oē vigilāt. qñre h^o oē vigilās ē aial n^o ē accipiēda d^o ne^oio: s^o d^o i^oē. sic. n. pñ accipivā. **A**d h^o si oē vigilās d^o ne^oē mouet & oē vigilās d^o ne^oē ē aial. g^o al^o qñ aial d^o ne^oē mouet: s^o h^o n^o pñtē itar cū maiori. g^o si Ari. in itēdat pñgōnē posse itare cū pñmissis & nō possit itare si fuerit de ne^oio manifestū ē qñ o^o ēā accipi de i^oē. **A**d huc. a. pñb^o qñ ad talē pñgñē sequet^o p neg^o d^o pñgēti pro possibili

pro possibili. si enim contingit nullum. b. e. a. et o. e. c. de necessitate est. a. sequitur quod o. e. c. contingit non esse. b. q. si non stabit oppositum quod egpolleret ei quod est aliquod. c. e. b. ex qua et minore sequitur oppositum maioris sic. de necessitate o. e. c. est. a. de necessitate aliquod. c. est. b. g. de necessitate aliquod. b. est. a. p. igitur quod sequitur negatiua de contingenti p. poli. g. non debet termini Ari. excludere vltz negatiua sequitur in terminis dictis itelliges quod de necio excluderet sequitur negatiua de contingenti p. poli. quare illa dicitur itedi esse de inee et non de necio quod considerare est. et sic p. resolutio ad oppositum et pulchra ratione h. positaz.

Dubius **Sed tunc** vltz dubitabit. vtz cu talib' pmissis possit stare affirmatiua de iee. v. eni quod

no. ex illa eni et minore sequitur oppositum maioris sic de necessitate o. e. c. e. a. o. e. c. e. b. g. de necessitate aliquod. b. e. a. illud sequitur mixtionem necy et iee in p. 3. Et dicitur quod illa de iee quod assumi tunc poterit esse vt nuc. sic non accipit apud dictam mixtionem si debeat syllari p. d. necio sic p. ex pcedentib'.

Dubius **Sed adhuc** restat eade dubitatio de terminis quod ponit Ari. q. bec. o. e. vigilas e aial.

est de inee simplr. quare si ipsa accipiat cu minore sequitur oppositum maioris sic. de necessitate o. e. vigilas est moues. o. e. vigilas est aial. g. de necessitate aliquod aial est moues. et ita male ponit terminos. q. non potest quia dicit posse stare cu pmissis. Ad B posset dici quod lz i deis terminis non possit stare illa de iee. q. illa est de iee simplr. in terminis tñ vbi eēt vt nuc stare posset. et ad B tñ signandū ponit Ari. terminos non facies mentionem de terminis pñtib' h. intēdes quod aliq. de inee stare possit cu pmissis. Vel meli' potest dici quod in mixtione necy et iee in 3ª figura illa de necio appropriat sibi illa de inee vt accipiat pñctatum eentialr sub subto. sic signat satis Ari. vbi determinat illa mixtionem. d. g. in tali mixtione accipe illa de iee. ita quod sit de iee simplr non qlitercuq. s. p. termini eentialr se beant adiucē. et vñ sub altero sit eentialr. s. bec. p. o. o. e. vigilas est aial. non sic se bz. nec sua puerla. quare et ipsa et sua puerla inutilis est ad dictam mixtionem. et ita deficit sylls mixt' quod facit ad destruedū maiore ex pte illi de iee. quod si quertat non erit in p^a figura minor extrēitas eentialr s. me. n. o. n. e. aial eentialr sub vigilate nec ēte. s.

Dubius **Alterius** forte dubitabit aliq. de pñgnib'. et p. d. vtilib'. q. vident hē istāā sic. pñgit

o. e. aial gescere de necessitate o. e. vigilas gescit. non tñ pñgit nullū vigilas eē aial. quod est ipole. Et dicitur quod minor p. o. e. est falsa. q. vltis negatiua de necio remouet pñctatū ab his que sunt. et que pñt eē sub subto sicut patet ex dictis. vnde sensus minoris est de necessitate. nihil quod est vel quod potest esse vigilans quiescit. quod falsum est.

Dubius **Consequenter** forte dubitabit de pñgnib' in vtilib'. v. eni quod maiore ex pte af

firmitatiua sit vtilis pñgatio. re. pñtis negatiue de pñgati p. poli. et re. negatiue de iee. re. pñgatiue sic. de necessitate. o. e. b. est. a. pñgit nullū. c. e. a. g. pñgit nullū. c. e. b. si non sequitur deē oppo. i. n. o. pñgit nullū. c. e. b. quod egpolleret isti. necesse est aliquod. c. e. b. cu sit de pñgati p. poli. ex hac at et maiore sequitur oppositum minoris ex vtraq. de necio in p^a figura sic. de necessitate o. a. b. est. a. necesse est aliquod. c. e. b. g. necesse est aliquod. c. e. a. quod non stat cu minori. Adhuc vltz sequitur negatiua de inee. f. nullū. c. est. b. deē eni opposita ex ista et minore sequitur oppositum minoris mixtionem necy et inee in p^a figura sic. de necessitate aliquod. c. e. b. g. de necessitate aliquod. c. est. a. si sit at est oppo de oib' illis que hñt maiore affirmatiua de necio. Consequenter opponit sic. si minor sit affirmatiua de necio sic pñgit nullū. b. esse. a. necesse est o. e. c. e. a. g. pñgit nullū. c. e. b. dico de pñgati p. poli. ex opposito. n. pñtis et minore sequitur oppositum maioris p.

vtraq. de necio in 3ª figura sic. de necessitate o. e. c. e. a. de necessitate. c. e. b. g. de necessitate aliquod. b. est. a. si sit oñdi potest negatiua de iee sequitur p mixtionem necy et iee in 3ª figura sic. de necessitate o. e. c. est. a. aliquod. c. est. b. g. de necessitate aliquod. b. est. a. si sit at est oppo de oib' hñtib' minore affirmatiua de necio. Ad oia h. dici potest quod negatiua de pñgati p. poli. sequitur s. hñtudine et pñtā terminorum sic iā oñsuz est. et sic oñ i pñtibilib' sequitur pñne vltz in 3ª figura et affirmatiua in 2^a. B. n. non est nisi gra terminorum et non gra forme. non tñ sequitur talis p. vtute pñmissaz sic dispositaz in dictis pñgnib' et s. b. tali figura ex q. vtraq. s. re. affirmatiua. quod repugnat pñctati 2ª figure. Ari. igitur respiciēs dispōne pñmissaz et formā cu pñctate figure ponit tales pñgnes iuriles eē. nūq. n. gra for. ex affirmatiuis immediate sequitur negatiua. vñ attēdēdū ē quod p terminos quod ponit Ari. ad istāā non excludit quod sequatur negatiua de pñgati p. poli. q. respiciēdo ad pñtā terminorum sequitur. ponit tñ pñgnes iuriles eē. q. ex for. syllogizādi et pñctate fig. non pñt in talē pñne. et sic pñderat Ari. vbiq. i his mixtōib'. Ad B at quod oppo. ē pñne de iee sequitur dato quod illa de iee quā sit mit poterit eē de iee vt nē aliqñ d. iee simplr. et iō oppo. illi' q. assumit in syllo mixto poterit eē de iee in terminis. pñgēs tñ quod cu sequitur in modis hñtib' vltz negatiua de necio si ponat iee de inee semp simplr. et iō bona est bec mixtio apud illas. et cā hui' p. ex pñctis. Adhuc restat difficilis dubitatio de 4° 2°. v. n. vtilis esse pñg si maior fuerit de pñgati et minor de necio sic. pñgit o. e. b. e. a. necesse ē qdā. c. n. o. e. a. g. qdā. c. n. o. e. b. ex opposito. n. pñtis et maiore sequitur oppositum minoris i p^a figura p mixtionem pñgati et iee sic. pñgit o. e. b. e. a. o. e. b. est. c. g. pñgit o. e. c. e. a. Ad d. ad difficultatē quod sylls mixt' nullus est. q. opposita pñtis de iee quod assumit potest eē de inesse vt nuc. s. in mixtione pñgati et iee d. accipit de iee simplr. sic pñs hñtū est. et ita non oñdet sequitur de iee. S. difficilior est dubitatio de pñgati p. poli. quod vltz sequitur ex necessitate. q. ex opposito pñtis et maiore sequitur oppositum minoris in p^a figura p mixtionem pñgati necy sic. pñgit o. e. b. e. a. necesse est o. e. c. e. b. h. egpolleret opposito pñtis. s. pñgit o. e. c. e. a. de pñgati ad vtrū lz. quod est modus pñct'. et maior de tali pñgati ad h. pñpōne potest oñdi quod si qdā. c. de necessitate non est. a. sit illud. c. f. et erit vtz dicere de necessitate nullū. f. e. a. syllogizet g. sic. pñgit o. e. b. e. a. de necessitate nullū. f. est. a. g. pñgit nullū. f. e. b. illud sequitur pñtē pñgnē h. mixtōis in 2° 2°. S. si pñgit nullū. f. e. b. et. f. est aliquod. c. g. pñgit aliquod. c. n. o. e. b. et ita sequitur negatiua de pñgati p. poli. ex B at sequitur regulā falsaz esse quā dicit in pñne esse obfuādā. q. non est h. vltis negatiua de necio. Et dicitur est quod dca s. sequitur sic oñsuz est. s. ipse non reputat h. vtilis. nisi q. hñt vltm negatiua de necio. sic p. ex illa quā ponit obfuādā. et i vitate i agēdo de pñgnib' pñctarib' non excludit 4° mo. Et tñ qñt cu pñgatiōes vtilis vltis fiāt in p^a mo. 2° fig. qdā aut iuz 2°. Ari. enūerat illas pñctares eē vtilis q. descēdūt a pñgnib' vltib' p. modi sic illas i q. b. e. vltis negatiua de necio. quare si enūerat illas iter vtilis q. descēdūt ab vltib' 2° modi. s. vbi ē pñctaris negatiua de necio. Et potest dici quod Ari. si fuit locut' nisi s. pñderationē ad pñgnes q. p. co. uersionē descēdūt a p^a si. et cadē via i ipaz reducunt. oēs at ille q. hñt vltz negatiua de necio pñt i p^a figurā redūcā. p. pñctationē. sic et ab ea descēdūt p. pñctationē. et iō illas pñt vtilis et illas enūerat. ille at q. hñt pñctarē ne. de necio quous vtilis sint cu a. sit vltis si tñ pñt redūcā p. co. uersionē. et iō illas si enūerat iter vtilis nec ēt expñse. dicit quod vtilis sint. Conter forte qñt iussi sylloz b. mixtōis et dōz quod a. d. eē vltis ex illa de necio et illa de

Liber

neōio vltis negatiua: quoz ratio prius habita est. et ex his pater qd tantum sunt h sex viles iugationes. due quidem vles et due particulares: et inutiles sicut fuit in mixtione precedenti de contingenti et inesse.

M postrema aut figura et vtriusq; gentib; et altera semperit syllus. **Q**uoniam ergo ptingere significat ppones et conclusio erit ptingens: et qn bec qd ptingere illa ho inesse. **Q**uoniam ho altera ponit necessaria: si affirmatiua qd non erit conclusio neq; necessaria neq; inesse. Si aut priuatiua ei qd est non inesse erit syllus queadmodum in priorib;. Si meduz at in his filr qd est in psonib; ptingens.

Hic intedit dicere de gnōne sylloz de ptingenti in 3ª figura. et diuidit in duas. in p^a dat regulas fm quas pcedit ista gnatio. in 2ª aut dicit (Sint g p^m). gnōne i p^m exegit. In parte p^a dat tres regulas: qrum p^a deseruit vniformi gnōni: et est qd vtraz exite de ptingenti fiet syllus in 3ª pcludēs pñe de ptingenti. et h est (In postrema). 2ª deseruit mixtōi ptingētis et inesse et est qd vna exite de inee et alia de ptingenti erit syllus in 3ª figura pcludēs pñe de ptingenti. et h est (et qn h qdē). 3ª deseruit mixtōi ptingētis et neq; et est. si vna ppo sit de contingenti et alia de neōio: si illa de neōio sit affirmatiua non seqt pclo de inee neq; de neōio: s; soluz de ptingenti. si aut illa de inee fuerit vltis negatiua seqt duplex pclo. s. de inee et de ptingenti pro possibili. et h est (qn aut altera). addit aut qd ptingēs in snib; accipien dū est sicut in pcedētib;: qd sic itelligēdū sylls h gnōnis qui post suā reductionez fuerit modi perfecti pme figure cōcludit pñs pus determinatū: in illis autē qui reducuntur in modis imperfectis pñs pro possibili. sic eni fuit in precedentibus. et h est (Sumendū autem.)

Sint ergo primū ptingētes eē. a. et b. ptingat oi. c. inesse. **Q**uoniam ergo puerit piculariter affirmatiua. b. aut oi. c. ptingit et c. alicui. b. ptinget quare si. a. qdē oi. c. c. at alicui. b. et a. alicui. b. ptinget. sit eni prima figura. Et si. a. qdē ptinget nulli. c. inee. b. aut oi. c. necesse est. a. alicui b. ptingere non inesse. erit ergo rursus prima figura per cōuersionez. Si aut vtrez priuatiue ponant ex his qdē que sumpta sunt non erit necessarii: pueris aut ppōnib; erit syllus: queadmodum in priorib;. Si eni. a. et b. cōtingat nulli c. inesse: si trāsmutet autem. b. oi. c. necesse est a. alicui. b. contingere non inesse. erit enim rursus prima figura per conuersionem.

Cōsequēter pseqt gnōne vniformē sylloz de ptingenti in 3^a figura verificādo regulas totas. et p vificat p^m. 2^a et 3ª ptes per se patēt. in p^a pte determinat gnōne vniformē sylloz in 3ª figura de ptingenti. Et diuidit qz p determinat pūgnēs viles. 2ª inutiles. cū dicit (qn aut vtrez). et vtiliū p determinat vles. 2ª picularēs cū dicit (si aut h qdē terminoz). In pte p^a sic pcedit. p ponit pūgnē hñte vtraz affirmatiua que per puerionē maioris pficit. et h est (sint g p^m). 2ª ponit pūgnē hñtez maiorē negatiua et minorē affirmatiua que filr pficit per puerionē maioris in terminis. et h est (et si. a. qdē). 3ª ponit illā que est ex negatiuis que pficit per duplicē

Primus

puerionē. p eni d; pueri in qlibet. 2^a in terminis. et h est (si aut vtrez). 4ª aut pūgnēs omittit que bz maiorē affirmatiua et minorē negatiua d q solet eē qd. Vtrq; sit vtilis vltis nō: s; p; qd sic ex duplici pueriōe minoris. vñ omittit tāq; sufficiēter itellectā p pūgnēs pcedēre.

Si aut hic qdē terminoz vltis ille ho picularis eodez mō se hñtib; terminis quo inesse et erit et nō erit syllus. ptingat eni. a. oi qdē. c. b. at alicui. c. iee. erit ergo rursus pzia figura piculari ppōne puerfa. **M**az si. a. oi. c. c. at alicui. b. et a. alicui. b. ptinget. Et si ad. b. c. ponat vltis filr. **S**ilr aut et si. a. c. qdē priuatiua sit. b. c. at affirmatiua. erit eni rursus prima figura p cōuersionez. Si at vtrez priuatiue ponant: bec qdē vltis illa ho piculariter per ea qdē que sumpta sunt non erit syllus: cōuersis aut ppōnib; erit quemadmodum in prioribus.

Cōsequēter ponit pūgnēs picularēs viles. et pcedit sic. p dat pūgnēs affirmatiuas et sunt due. vna maiorē exite vltis et minorē piculari que pficit per puerionē minoris in terminis. alia maiorē exite piculari et minorē vltis que pficit per puerionē maioris et trāspōnez p pōnū. et h est (si aut h qdē). qd aut dicit h filr fieri syllogismū sicut in illis de inesse itelligit qñ ad qñ ita tē ppōnū: qd sit syllus maiorē vel minorē exite piculari vel vltis sicut in illis de inesse. 2ª dat pūgnēs viles negatiuas. et pmo illas que hñt alterā affirmatiua. 2ª illas que hñt vtraz negatiua. que aut hñt alterā affirmatiua et alterā negatiua sunt qñtuor: qz due hñt maiorē negatiua et minorē affirmatiua quas tangit in lra (Similiter aut et si ad. e. a.). due aut hñt ecōuerso. s. minorē negatiua et maiorē affirmatiua. et has dat itelligere per reliquas et oīz istarū patet pfectio. qñ eni maior est vltis puerenda est minor: ita qd si fuerit affirmatiua puerēda est in terminis tñ: si negatiua pmo per oppositas qlitates. in terminis scō. si aut maior fuerit picularis. qñ eni negatiua puerēda est fm ptingēs. deinde in terminis: qñ ho affirmatiua puerēda est pdicto mō et trāspōnēde sūt ppōnes. et h est (silr aut et si. a. c.). Cōsequēter ponit pūgnēs picularēs negatiuas et sunt due in q rū altera maior est vltis et pficit p duplicē puerionem minoris. in reliq; aut minor est vltis et pficit per duplicē puerionē maioris et trāspōnū. et h est (si at vtrez.)

Quoniam aut vtrez indefinitē vel particulares sumunt non erit syllus: etenim necesse est. a. oi et nulli. b. iesse: termini inesse aīal homo album: non inesse equus homo albu medium album.

Cōsequēter ponit pūgnēs iuriles et sunt qñtuor hñtes vtraz picularē quaz inutilitatē osidit per instantiaz in terminis. et h est (qn autēz vtrez). Dubitat h: qz vident pūgnēs viles hñte instātia. s. tā vles qz picularēs. vles sic. cōtingit oē mouēs eē hoīem. contingit oē mouēs esse equū: nec tñ ptingit aliquē equū eē hoīez. silr et ptra picularēs sic. aliq; mouēs ptingit eē hoīez ptingit omne mouēs esse equū. Et dōm qd qñ maior est vltis in ista gnōne et in hac figura illa post reductionez sit maior in prima figura. qre sicut maior in tali dico gnatione accipitur fm istā acceptionem. oē qd contingit esse. b. contingit esse. a. sic et maior de contingenti h accepta opz accipi eodem modo: et ideo si vera debeat esse ppositio nō pōt subici terminis acceptatis et pdicari

predicari subalter. sic enim erit ppō falsa sic in pcedētibz determinatū est. vñ h maior est falsa. oē mouēs ptingit eē hoīem: qz itellus est oē qd ptingit eē mouēs zc. si at z maior est picularis: que nūc est minor sit maior in p post reductionē: z iō idē obfuādū est de minore vli cū maior fuerit picularis qd obfuādū est de maiore vli: z ita pz q in dictis instātus syllogice accipit termin⁹. Cōsequēter qrit sufficiētia sylloz in ista gnōne qd tñ sup. est alterā ppōnū eē vlez: qz ex negatiuis z minor negatiua sit h syllo: eo qd oēs negatiue h egpollēt affirmatiuis. supposito g qd altera sit vlis. pz q. 17. sūt viles pūgnes. i. minor vles z minor vbi maior ē vlis z minor picularis z minor vbi ecōuerso. minor at relidue que hnt vtrāq picularē manēt intiles iter oēs. iō. pūgnes.

Si aut bec qdē inesse illa hō ptingere figt pclusio qdem erit: qm ptingit z nō qm inest. syllo aut erit eodē mō se hntib terminis vt in prioribz. Sint enī pūm qdē pdicatiue z. a. qdē oi. c. in sit. b. aut ptingat oi inesse: puerfa ergo. b. c. erit pua figura z pclusio qm ptingit. a. alicui. b. inesse. cū enī altera ppōnū significauerit ptingens in prima z pclusio erit ptingēs. Silt aut z si. b. c. qdē inesse. a. c. aut ptingere. z si. a. c. qdē priuatiua. b. c. aut pdicatiua qdē qz de inesse fue rit vtroqz mō ptingens erit pclusio. sit enī rpr sum prima figura: ostensum est aut qm si altera ppō significet ptingere in ipsa z pclusio erit ptingēs. Si aut ptingens priuatiua ponat ad minore extrematē ēt si vtrāqz sumat priuatiua per ea qdē que posita sunt nō erit syllo. conuerfis aut erit quemadmodū z in prioribus.

Hic verificat^z regulā in p^o posita. Et pcedit sic. p resumit eā zc. dicēs q cū affirmatiua ppō sit de inesse z altera de ptingēti: erit pclo de ptingēti z nō de inee: z sit syllo h sic in pōribz: qd sic itelligēdū est. qd sic in pcedēti gnōne vniūm sit aliqñ ex vtrāqz affirmatiua: z aliqñ ex vtrāqz negatiua: aliqñ ex altera negatiua z altera affirmatiua: sic z in ista mixtiōe. z h est. (Si aut h qdē.) z eā verificat docēdo mixtiōne ptingētis z inesse in 3° figura. z diuidit in duas. p determinat cōiūgnes vles. i. qz picularis cū dicit. (Si at h qdē ppōnū.) In p^o sic pcedit. p dat pūgnes vles affirmatiuas z sunt due: qru pōz bz maiore de inesse z minore de ptingēti. z aut ecōuerso z pficiit vtrāqz per puerfionē minoris in terminis. z h ē (sint enī p^o.) z dat pūgnes negatiuas. z p illas que hnt minore affirmatiua: i. z maiorem negatiua z sunt due: aut enī est maior de inesse z minor de ptingēti: aut ecōuerso: z ostēdit vtilitas vtrāqz per puerfionē minoris. z h est (z si. a. c. qdē.) z ponit illas que hnt minore negatiua z sunt qtuor: qz due hnt maiorem de inesse affirmatiua vel negatiua z minore de cōtingēti: z istas ponit in lra: z ostēdunt vtilēs per duplicem puerfionē minoris. alie vō due habent maiores de contingenti affirmatiua vel negatiua z minorem de inesse negatiua: quas omittit tanquā intiles manifeste: qz minor est vere negatiua: qz nō debet in tercia figura: z h est (Si autem contingens priuatiua.)

Si aut bec quidē ppōnū fuerit vlis illa hō picularis: vtrūqz qdē pdicatiuis aut vli qdē

priuatiua piculari autē affirmatiua: idem erit modus sylloz: oēs enī caludunt per primā figurā. Quare manifestū qd eius qd est cōtingere z nō inesse erit syllo. Si aut affirmatiua qdē vlis priuatiua aut picularis per impossibile erit demonstratio. Insit enī. b. qdē oi. c. a. at ptingat alicui. c. nō inesse: necesse ergo. a. alicui. b. ptingere nō inee. Nam si oi. b. inest. a. ex necessitate. b. at oi. c. positiū est inesse. a. oi. c. ex necessitate inerit: hoc aut ostensum est prius: sed positiū est alicui ptingere non inesse.

Cōsequēter determinat pūgnes piculares. z p illas que hnt alterā vlem. z illas que hnt vtrāqz picularē cū dicit. (Qñ aut indefinite.) In pre p^o sic pcedit. pmo dicit q si vna ppō fuerit vlis z altera picularis in hac mixtiōe: z vtrāqz fuerit affirmatiua vñ vlis fuerit negatiua z picularis affirmatiua: eodē at mō pficiunt syllo sicut pus. i. reducēdo in p^o figurā vbi nō pcludit pclo de inee: z de ptingēti z h est. (Si aut h qdē.) z signat in hac lra. s. pūgnes. p h enī qd dicit si vtrāqz erit affirmatiua signat qtuor: qz si maior est vlis z minor picularis: aut maior est de inee z minor de ptingēti: aut ecōuerso z vtrāqz pficiit per puerfionē minoris. si at maior fuerit picularis z minor vlis: aut maior est de inee z minor de ptingēti: aut ecōuerso z vtrāqz pficiit per puerfionē maioris z trāspōnū. p h at qd dicit: si vlis sit priuatiua z picularis affirmatiua signat alias 4°. aut enī vlis negatiua est maior z picularis affirmatiua minor: z sic sunt due: que pficiunt p puerfionē minoris aut ecōuerso. i. maior picularis affirmatiua z minor vlis negatiua z sūt due. qz vna vtilis est q bz minore de ptingēti z pficiit p puerfionē maioris z trāspōnū. alia vō est intilis q bz minore de inee: qz ibi est minor vere negatiua. sic g sūt. s. pūgnes. d qd tñ vna intilis ē. z signat 4° pūgnes. hntes vlez affirmatiua z picularē negatiua: aut. n. maior ē vlis z minor picularis aut ecōuerso. si maior vlis: aut g est maior de inee z minor de ptingēti z est vtilis: aut ecōuerso z est intilis. si at minor sit picularis: z minor vlis: aut maior est de inee z minor de ptingēti z est intilis: aut maior est de ptingēti z minor de inee z est vtilis: aut hāc solā ponit in lra ostēdēs ei vtilitatē p deductionē ad ipole sic. ptingit aliqd. c. nō eē. a. z oē. c. est. b. g ptingit aliqd. b. nō eē. a. si nō segt stabit oppositiū: nō ptingit aliqd. b. nō eē. a. que egpollēt isti. necesse est oē. b. esse. a. fiat g mixtio necessary z inee ex hac z minore destruedā maiore sic. necesse est oē. b. eē. a. oē. c. est. b. g necesse est oē. c. esse a. z segt: qz minor est de inesse simplr. z h est. (Si autē affirmatiua qdē.) z itellige qd h omittit Arst. pūgnes hntes vtrāqz negatiua: qz oēs intiles sunt pter vnam: qz cū vtrāqz negatiua aut maior est vlis z minor picularis aut ecōuerso. si maior sit vlis: aut g maior est de inesse z minor de ptingēti z est vtilis: aut ecōuerso z est intilis. si aut maior est picularis z minor vlis: aut ergo est maior de inesse z minor de ptingēti z est intilis: aut ecōuerso z est vtilis. nunq enim est hic vtilis cōiugatio. illa de inesse existente particulari negatiua.

Qñ aut vtrēqz indefinite vel particulares sumuntur vtrēqz nō erit syllo. demonstratio aut eadē z per eosdē terminos que z in alijs.

Cōsequēter dterminat pūgnes hntes vtrāqz picularē sūt. s. intiles. z h est. (Qñ at.) Dic dubitat p de pūg.

Liber

vident enī habere instātiā sic. nullus mouēs est homo,
fit ita: prigit oē mouēs esse equū. nō tñ prigit oēs equi
eē hoies. ita ēt pōt instari ad modos negatiuos. S3 dōs
q opz illā de icē eē de icē simplr: z rō hui' est q sic est
tñ adē murtioē in pma figura a qua fit descēsus in ter
tiā figurā: z inquātū sic fit tertie figure reductio.

Dubius **Adhuc** dubitat. Utrū pūgnes viles h possint in
 2ne deiesse. videť enī q sic tñi 3dicat Ari.

fiat enī syll's sic. oē. c. est. a. ptingit oē. c. esse. b. g. aliqō. b. est. a. deē oppositū ⁊ ponat minor iesse sic. nullū. b. est. a. oē. c. est. b. ⁊ seqt q nullū. c. sit. a. que est tria maioris. ¶ Et dōz est q nō seqt si dādū est oppositū: ⁊ nō ponē da est minor inēē: maiore enī exsistē vā cōposita sunt op positū pnis de inēē ⁊ minor si cōponit inēē nō cōpossi bilia: ⁊ iō per ponē minoris inēē cātur incōueniens qō pus nō fuit. ¶ Notādū tñ q ista ostēsiō sufficit ad ostē dendū pñē de ptingenti seq. oppositū enī pnis de ptingenti statim repugnat minori de mō. maior sit vera. de inesse simplr: quīs enī minor ponat inesse nō cātur in cōpossibilitas ex B: pus enī ⁊ erāt incōpossibiles de isto autē mō rñdendi sepe superius dictū est: ⁊ iō satis ps intuenti. Similis aut est oppō circa modos negatiuos.

Dubius Adhuc forte dubitabit aliquis de illis pugnans qd hnt
maiores pccularet negatiua de inee r minor
re vlem de ptingeri vident eni vtiles respectu pnis de
ptingeri sic aliqd. c. no est. a. ptingit oe. c. ee. b. g. ptingit
aliqd. b. no ee. a. epponat. c. per aliqd sub ipso a quo vlr
remouet. a. r sit illud. n. fiat g. sy lls sic. nullu. n. est. a. co.
tingit oe. n. ee. b. g. ptingit aliqd. b. no ee. a. illud segt. qz
est vtis mixtio b. pugnans. in 2. 3. c. ¶ Adhuc ondi pot
per ipole ex opposito eni pnis r minore posita iee sequet
opposita maioris sic. nece est oe. b. esse. a. oe. c. est. b. g. ne
cesse est. c. ee. a. per b. et argumetu pot ondi seg. p. lo de
inee. accepta eni opposita pnis de inee cu minore posita
inee sequet oppositu maioris in p. pme ex oib. de inee.

Ad p^m ¶ Et oñm q̄ ad neutru legi p̄cto. Ad rone expolitoria
oñm q̄ inutilis est: eo q̄ vñs negatiua accepta sub p̄ticu
lari p̄ot eē de iēsse: vt nūc: sicut ⁊ ipsa p̄ticularis: ⁊ iō fa
cit iutle p̄iugñē. p̄ticularis enī negatiua cū p̄ reductio
nē neq̄ possit fieri maior neq̄ mior: in p̄a figura nō bz
vñ exigit q̄ sit de iēē simplr: s̄ est de iēē vt nūc. ¶ Ad
aliud dōz sicut in p̄cedētibz q̄ oppo^m p̄mis t̄q̄ de iēē q̄s
de p̄tingēti stare p̄ot cū minori: ep̄q̄ maior est de iēē vt
nūc: s̄ cū minor ponat iēē ipsa est incōpolis ytriq̄: ⁊ iō
nō est admittēda pō minoris inesse cum alyz cōcessis.

Dubius **Cōsequēter** forte qrit iustificetia yllor. Et dī
cēdū q supponēdū est gnālī h qm
ad oēs pūgnēs vtiles. q aliquā sit vlis. alr āt qm ad mo
dos negatiuos supponēdū ē q illa de iēē sit vlis nega
tiua ⁊ maior. ⁊ voco modos negatiuos singlr illos vbi
illa de inēē est negatiua: qb suppositis p3 q vtraq; exī
te vll sex sunt vtiles ⁊ due inutiles. ad huc maiore exī
te vli ⁊ minore pīculari sex sūt vtiles due inutiles. ad
huc maiore exīte pīculari ⁊ minore vli 4^{or} vtiles ⁊ to
tidē inutiles. si āt vtraq; pīcularis oēs inutiles: ex qb
p3 q. 16. sūt vtiles ⁊ totidē inutiles. S3 qrit cā scōe sup
pōnis. i. q in modis negatiuis vbi illa de iēē negatiua
ē: op3 q sit vlis ⁊ maior. ⁊ dō3 q oēs pūgnōnes b^{or} mix
tiōis in hac figura descēdūt a pīclarib^{or} modis eiūsdē
mixtiōis in p^{or} figura minore quēra sicut in pcedētib^{or}
habitu est: ita q ille que hnt illā de iēē negatiuā descē
dūt ab hīs que hnt eādē negatiuā. ⁊ ille que hnt illā de
inēē affirmatiuā descēdūt ab hīs que hnt illā affirmati
uā. s3 modi b^{or} mixtiōis in p^{or} figura hntes illā de inēē
negatiuā hnt eā vlez qre ⁊ sic erit b. ad huc modi nega

Prinus

tui h̄ reducunt in illos qui h̄nt maiorē negatiuā de
 icē z vlez: sicut iā dcm̄ est: q̄re op̄s q̄ obseruēt eā ppōnē
 q̄ possit fieri maior. talis aut̄ nō est nisi v̄lis negatiua
 de inēē. q̄re op̄s q̄ obseruēt illā de icē vlez negatiua: s̄s
 nō p̄nt h̄re eā minorē: q̄re mior in tertia figura nō p̄t
 eē simplr negatiua sic nec ip̄a. q̄re op̄s vt beant eā maio
 rē. z ita p̄s q̄ in modis negatiuis vbi. s̄ illa de inēē nega
 tiua est op̄s q̄ ip̄a sit v̄lis z maior. z p̄s ita p̄n^m pus sup̄
 positū z sufficiētia huius mixtionis in tertia figura.

C Si autem hec quod de propositionibus necessaria illa non potest
generari: si predicatum sint termini: semper enim quod est
pertingens erit syllaba. cum non fuerit hoc quod predicatum
illud: illud non privatum. si sit affirmativum quod de
necessarium est quod est pertingere non inesse. Si autem
privatum et est quod est pertingere non inesse: et non in
esse: est erit quod est ex necessitate non inesse non erit
syllaba sicut nec in alijs figuris. Sint ergo predicatum
termini primus: et a. c. o. in sit ex necessitate. b.
aut o. c. pertingat inesse. Quia ergo a. o. c. necario in
est. c. autem alicui. b. pertigit: et a. alicui. b. pertingens
erit et non inerit: sic enim accidit in prima figura.
Similiter autem ostendetur et si. b. c. quidem ponatur
necessaria. a. c. autem pertingens rursum sic hec qui-
dem privatum. necessarium autem predicatum: et
a. quidem pertingat nulli. c. inesse. b. autem o. c. in sit
ex necessitate: erit ergo rursum prima figura.
Itaque privativa propositio pertingere significat.
Manifestum igitur conclusio erit pertingens. cum enim sic
se habebat propositiones in prima figura et conclusio
erat pertingens. Si autem privativa propositio sit necessa-
ria et conclusio erit: quoniam alicui pertigit non inesse et
quoniam non inest. ponatur enim a. non inesse. c. ex necessi-
tate. b. aut o. c. pertingere. pueris ergo. b. c. affir-
mativa prima erit figura et necessarie privati-
va propositio. cum autem sic se habebant propositiones privati-
ve accidebat. a. pertingere non inesse alicui. b. et non
inesse. quare et a. necesse est alicui. b. non inesse.

C Dic verificat tertia regula posita in primo totius capiti et
precedit sic. per resumit ea dices. si una propositio est de necio
et alia de pertigenti si utraque sit affirmativa sequitur prolo de
pertigenti tamen. si autem altera sit affirmativa et altera negati-
va si illa de necio sit affirmativa sequitur prolo de pertigenti tamen
si autem illa de necio sit negativa et vltis sequitur prolo de
pertigenti et inesse: sicut enim sequitur prolo de necio. et b. est (Si autem
h. quod de). Inter hac regulam verificat dando mixtionem necy
et pertingentis in 3^a figura dividit in 2as. in prima determinat
conclusiones. vltis. i. per priores cum dicit (Sicut autem habet). i. per
sic precedit. per ponit conclusiones affirmativas et sunt due. quia per
b. maior de necio et minor de pertigenti. 2^a convertere: quia
erit vltis respectu prioris de pertigenti reducendo eas in prima
figuram per conversionem minoris. et b. est (sint ergo predicatum). 2^a
ponit conclusiones negativas et dividit in 2as. per ponit huius
minoris affirmativam. et huius minoris negativam cum dicit
(Quia autem privativa). in pre per determinat 2as conclusiones. quia
per b. maior negativam et minor de necio affirmativam et
patet sequi huius de pertigenti per reductionem et in primas
figuram pueris minore. et b. est (rursum sit h. quidem). 2^a
per b. maiorem negativam de necessario et minorem affir-
mativam

matia de ptingeti qua ondit vtilis eē respectu pnis de inee z ptingetis reducēdo eā in pma figuraz p puerfio- nē minoris vbi seqt vtraqz p: z b est (St aut puatiua.)

Qn aut puatiua ponit ad minore extremi- tatē si ptingens qdē erit ppō transumpta ppōne quēadmodū z in prioribz. Si aut neēiuz non erit. eteni neēe est oī z nulli ptingere inesse. ter- mini aut oī inee somn⁹ equus dormiēs homo. nulli inesse somnus equus vigilans homo.

Coniter ponit pūgnēs hntes miorē negatiuā z sūt q/ tuoz: qz due hnt miorē negatiuā de ptingeti z sūt vtilis z pficiūt p puerfionē mioris: due āt hnt miorē negatiuaz de neēio: qz ondit eē iutiles p istātia i termis. pz. z est i termis mior extremitas termin⁹ cōposit⁹: s; i termis iee mior extremitas est equ⁹ dormiēs: i termis nulli iee mi- nor extremitas equus vigilans: z b est (Qn autēz zē.)

Csilr aut se hēbit: z si hic quidē terminoz sit vlis ille xō picularis: ad mediū. nam si vtriqz sint pdicatiui eius qd est ptingere: z nō ei⁹ qd est inesse erit syls. z qn hoc qdē puatiuū su- mit: illud xō affirmatiuū necessariuz aut affir- matiūm. Qn aut puatiuū necessariū z pclo erit eius qd est nō inesse. nā idē erit modus de- mōstrationis: z cū vles sint termini: z cuz nō vles: neceesse est per primā figurā pfici syllos. qre vtilis z in his necessariū accidere. qn autē puatiuū fuerit vlr sumptū ad minores extre- mitatē. si ptingens quidē erit syls per puerfio- nes. Si aut neēium nō erit: ondet aut eodē mō quo z in vlibus z per eodē terminos. Aban- festuz ergo in hac figura qn z qūo erit syls: z quādo eius qd est cōringere: z qn eius qd est inesse. palam autē z qm oēs imperfecti. z qm oēs perficiuntur per primam figuram.

Coniter deī iat pūgnēs ptiāres. z pcedit sic. p deī iat pūgnēs affirmatiuas dicēs: q si vna ppō sit vlis z alia ptiāris z vtraqz affirmatiua: seqt p de ptingeti z nō de iee: z b est (Silr aut zē.) z^o pūgnēs vles. z p illas q hnt miorē affirmatiuā dicēs: q si vna fuerit vlis z altera pti- cularis z altera sit affir⁹ z altera neg⁹. si illa de neēio sit affirmatiua: seqt p de ptingeti tñ. si aut illa de neēio sit negatiua z maior vlis seqt p. f. de ptingeti z de iee z ondi- tur sic pus i vlibz pūgnibz: z b est (Et qn h qdē.) z^o de- terminat illas que hnt miorē negatiuā dicēs: q si mior sit negatiua vlis z de ptingeti semp erit syls. de nec⁹ nō. z dic. si mior sit vlis. ad dīaz eoz que hnt vtrāqz pti- clare. z dic. si mior sit negatiua ad dīaz eoz q hnt miorē affirmatiuā: z dic de ptingeti ad dīā pūgnū vliū vbi est mior negatiua de neēio. **E**t sciēdū q qn mior est negatiua vlis z de ptingeti opz maiore puertere z trāspo- nere ppōnes: z b est (Qn aut puatiua.) Et nō q i trib⁹ ppōnibz pcedētibz plicat. iō. pūgnēs ptiāres. qz. i. z. sūt vtilis: z tñ qtuor iutiles. i. que hnt miorē negatiuā de neēio: z pz explicatio eoz p se p hira. pnter epilogat respectu ist⁹ vltim⁹ capli: z pcludit oēs syllos exntes i pfectos: z b est (Manifestum aut in hac figura.)

Dubitat h z p de p mō vbi videt leg tā p de inee q de neēio. qz vtrūqz est p Az. q seqt pclo de iee. p bō. de neēitate oē. c. est. a. ptingit oē. c. eē. b.

g. aliqd. b. est. a. si nō seqt stabit opp⁹. f. nullū. b. est. a. ex q z minore seqt opposita maioris p mixtionez ptingetis z inee in p⁹ figura sic. nullū. b. est. a. ptingit oē. c. eē. b. g. pti- git nullū. c. esse. a. q aut pclo de neēio sequat pbario. oē c. de neēitate est. a. contingit oē. c. esse. b. ergo aliqd. b. de neēitate est. a. que equipollet isti. ptingit nullū. b. eē. a. ex q z miorē seqt oppo⁹ maioris p mixtione ptingetis z inee in p⁹ figura. ex vtraqz de ptingeti sic. ptingit nullū. b. eē. a. ptingit oē. c. eē. b. g. ptingit nullū. c. eē. a. **E**t dōm q negatiua pclo seqt. z ad p⁹ dōm dōm q opposituz pnis pōt eē de inee vt nūc. qre cū accipit cū minore de ptingeti nō sit bona mixtio. opz eni in mixtiōe ptingetis z in- eē. ppōne de inee sumi simplr. q aut oppositū pnis pos- sit eē de inee vt nūc. pz p b q in tali pūgōne seqt pclo de ptingeti pro poli: quā posita inee pz nō eē de inee: vt nūc z nō eē de inee simplr. **A**d z^o dōz q in vniformi gnōne de ptingeti opz in vtraqz accipe ptingēs pus deter- minatū. maior aut in syllo facto ad ipole. f. que fuit op/ positū pnis est de ptingeti pro poli: z nō valet. q si aliqd sequat ad aīs: q sequat ad pnis. vñ qūis sequat pclo il- la de ptingeti pus determinato: nō tñ seqt ex illa de ptinge- ti pro poli. silr pōt opponi qstū ad pñe de inee si mior fuerit de neēio sic. ptingit oē. c. eē. a. neēe est oē. c. esse. b. g. aliqd. b. est. a. deī eni oppositū cū maiore z sequet oppo- sitū mioris in z⁹ figura p mixtione ptingetis z iee. **E**t pz rñsio per pdicta. illa eniz de inee que opponit pni bñ pōt eē vt nūc. ideo istātia nulla. **E**t nota q ptingit fere ptra oēs pūgnēs. hic posset opponi mō pdicto: q sequit pclo de inee vel de neēio. z patet rñsio per pdicta.

Consequēter forte qreī sufficiētia pūgnū hic habitaz. **E**t dōz q opz duo sup/ ponē. vñ ē q altera ppō sit vlis. aliō q mior nō sit ne- gatiua de neēio: q b⁹ suppositū pz q vtraqz exnte vli due erūt pūgnēs iutiles z sex vtilis. silr maiore exnte vli z miorē ptiāri sex erūt vtilis z due iutiles. vtraqz vō exnte ptiāri oēs iutiles. ex q manifestū est. i. z. pūgnēs iutiles. i. z. aut vtilis. rō aut supponū pz per pdicta.

Sed dubitabit tūc quō i hac mixtiōe in 3⁹ fi- gura mixta sunt modi iutiles pūgnis illa de neēio exnte ptiāri negatiua. eēles. n. sūt pūgnēs in mixtiōe ptingetis z inee z in mixtiōe pti- gētis z neēy in p⁹ figura. z silr ēt in z⁹ sicut p habituz est. quare cū 3⁹ figura descēdat a p⁹ sicut z⁹ adhuc equabun- tur iste mixtiones in 3⁹ figura: s; in mixtione ptingetis z inee in p⁹ figura nō fuit vtilis pūgatio in 5⁹ mō illa de inee exnte ptiāri negatiua. g. nec in mixtiōe ptingetis z neēy in eodē mō 3⁹ figure poterit esse vtilis pūgatio de neēio exnte ptiāri negatiua. **E**t rñdēdū est q iste due mixtiōes in p⁹ figura sūt equales quo ad pūgō- nes. in z⁹ aut z⁹ nō. in z⁹ eni figura sit vtilis pūgatio in pta 4⁹ modū in mixtione ptingetis z inee qn illa de iee est ptiāris negatiua. sit tñ ibidē syls in mixtiōe ptinge- tis z neēy illa de neēio exnte ptiāri negatiua: z b vtra qz in pcedētibz onsa. qd aut Az. dixit i z⁹ figura tot esse syllos in vna mixtiōe ptingetis quot in alia: b fuit itelli- gēdūz qstū ad illos qui p puerfionē reducunt in p⁹ fi- gurā. silr dico q in 3⁹ figura ptingetis z inee in mixtione nō est vtilis pūgatio in 5⁹ mō illa de iee exnte ptiāri neg⁹. s; pus onsus est: sit tñ ibidē vtilis pūgatio i mix- tiōe ptingetis z neēy illa de nec⁹ exnte ptiāri negatiua.

Sed tunc forte dubitabit. qre magis i his mixtio- nibz sit vtilis pūgatio i 4⁹ z⁹ 5⁹ ptiā- lari negatiua exnte de neēio q ipa exnte de inee: z b est qre. qre magis ptingetis mixtio z neēy vtilis est i his duobz modis illa de neēio existente negatiua q mixtio

z⁹

Ad p⁹

Ad z⁹

Dubius

Dubius

Dubius

Ec

Dubius

Liber

Primus

ptingētis rīcē illa exīte neg^{ta}. ¶ Et dōz q̄ b̄ est eo q̄ mixtio ptigētis rīcē nūq̄ t̄z nisi illa de inēe sit de iēe simplr. pticularis aut negatiua de iēe eo q̄ nec pōt fieri maior nec minor in p^a fig^a p reductionē in p^a fig^a nō ap̄ propat̄ vt sit de iēe simplr. s̄ b̄n pōt eē vt nūc. r̄ iō i mixtiōe ptigētis rīcē nō sit vtilis p̄iugō in dictis modis. alr aut est de ppōne de neōio. ppō. n. ex neōio ex nā sua b̄t iherētiā simplr r̄ intellectu ppōnis de iēe simplr. r̄ iō i mixtiōe ptigētis rīcē i dictis modis sit vtilis p̄iugō sic fieret in mixtiōe ptigētis rīcē si illa de iēe eēt de iēe simplr. Ut breuiter i sūma colligat̄ vtilitas mixtio nū. ¶ Notādū q̄ trip^l est mixtio. s̄. neōy r̄ iēe nō pcludit p̄nē de neōio i p^a figura nisi maiore exīte de neōio. nec i 2^a nisi vli negatiua exīte de neōio. nec in affirmatiuis modis 3^a figure nisi exīte vli de neōio. nec in negatiuis eiusdē nisi vli negatiua exīte de neōio. r̄ in his oib⁹ obseruādū est q̄ illa de iēe sit de iēe simplr. 2^a mixtio que est ptigētis rīcē inutilis est i p^a figura. nisi maior sit vlis r̄ minor nō sit negatiua de iēe. in 2^a et inutilis est nisi vlis negatiua sit de inēe r̄ maior vlis. In 3^a vō nisi affirmatiua sit vlis in modis negatiuis sit negatiua de inēe r̄ maior vlis. alia aut mixtio in oī figura nō pcludit nisi ptingēs. in p^a tñ figura maiore exīte de ptigēti pcludit ptingēs p̄us determinatū. maiore aut exīte de inēe pcludit ptigēs pro poli. in 2ª aut pcludit ptigēs pro poli. in 3^a vō pcludit ptigēs p̄us determinatū in modis illis q̄ post reductionē h̄nt maiore de ptigēti. in alijs aut pcludit ptigēs p poli. s̄. vbi post reductionē maior est de iēe. ¶ Et nō q̄ ex p̄dictis p̄z q̄ in neutra mixtiōe dicta sit vtilis p̄iugatio iuxta 4^m 2^a vel 5^m 3^a. Tertia aut mixtio que est ptigētis rīcē inutilis est in p^a figura nisi maior sit vlis r̄ minor nō sit negatiua de neōio. in 2^a etiā inutilis est nisi vlis negatiua sit de neōio r̄ maior vlis. r̄ dico hic de modis q̄ fm p̄uersionē pficiunt. in 3^a inutilis est nisi affirmatiua sit vlis r̄ minor nō sit negatiua de neōio. Ista autē mixtio in p^a figura vbi maior est de ptigēti pcludit cōtingēs p̄us determinatū. vbi vō maior est de neōio concludit ptingēs pro poli r̄ p̄nem de inēe in 2ª figura per oēs modos quos numerat Alr. pcludit ptingēs pro possibili r̄ p̄nem de inēe. sunt tñ ibi modi vtilis iuxta 4^m modū quos omittit Alr. qui p̄nt in p̄nē de ptigēti pro possibili. sicut oñsuz est. in 3^a vō figura vbi modi qui sūt post reductionē h̄nt maiore de ptigēti pcludit ptigēs p̄us determinatū. in illis aut qui post reductionē habēt maiore affirmatiua de neōio pcludit ptigēs pro poli. in illis aut qui post reductionē h̄nt maiore affirmatiua nisi vera ptigit p̄lo pro poli r̄ inēe. p̄ter terminos et sūt modi vtilis iuxta 5^m modū qui nō reducūt per p̄uersionē qui pcludit ptigēs pro poli. s̄. illi qui h̄nt pticularem negatiua de neōio. Ex his p̄z q̄ mixtio ptigētis rīcē neōy. r̄ et mixtio ptigētis rīcē in p^a figura differūt in b̄ tñ q̄ maiore exīte negatiua de inēe solum segtur p̄lo de ptigēti. maiore aut exīte negatiua de neōio duplex sequit̄ p̄clusio. s̄. de ptigēti r̄ de inēe. in 2ª aut 2^a 3ª figura h̄nt eandē dīam. r̄ adhuc aliam. s̄. q̄ in mixtione cōtingētis r̄ inēe nō est vtilis p̄iugatio in 4^m 2^a r̄ 5^m 3ª pticulari negatiua exīte de inēe in mixtione contingētis r̄ necessary vtrōbiq̄ est vtilis coniugatio pticulari negatiua de necessario exīte.

¶ Noniam ergo qui in his figuris sunt sylli perficiunt per eos qui in prima sunt figura vles syllos r̄ in hos re-ducunt palā ex p̄dictis est. Qm̄ autē

simplr oīs syls sic se habebit : nuncierit manifestum cum ostēsum fuerit q̄ oīs quidē sit per aliquam istarum figurarum.

¶ Postq̄ determinauit gnōnē sylloz supponēdo generalia p̄n^a syllogistica. in b̄ cap. q̄d quodā mō icidēter iducit. itēdit illa p̄n^a ostēdere. suppositū enī est in p̄cedētib⁹ tñ tres eē figuras r̄ in oī syllo alias esse affirmatiua r̄ alia vles. sylm et fieri ex duab⁹ ppōnib⁹ r̄ trib⁹ terminis. que q̄ nō imediata sunt intēdit ostēdere. Diuidit aut in duas. in p^a ostēdit ea que supposita sūt q̄tū ad p̄n^a formalia sylli. in 2^a cū dicit. Palā aut r̄ qm̄ oīs demfatio. Iea que supposita sūt q̄tuz ad p̄n^a mālta eiusdē. p^a in duas. in p^a ostēdit q̄d suppositū est q̄tū ad figurā. in 2^a cū dicit. Amplius aut i oī. q̄d suppositus est q̄tuz ad modū. Quātū ad figurā aut suppositū est q̄ si gure sūt tres. eo q̄ tñ docuit in p̄cedētib⁹ gnōnē sylloz per tres figuras. r̄ hoc intendit hic ostēdere. p̄bans q̄ oīs syls sit per alia triū figuraz. r̄ b̄ p̄ncipalr intēdit in p^a parte. Ex hoc et vltērius pcludit correlarie q̄ oēs syli pficiunt per vles syllos p^a figure sic. oēs syli facti per tres figuras p̄babitaz. pficiunt per vles syllos p^a figure. s̄. oēs syli pficiunt per tres p̄babitaz. q̄ oēs pficiunt syli per vles p^a. p̄cedit ḡ Alr. sic. p̄ supponēdo p̄ncipalr intērum pcludit istud correlariū dices. q̄ ipm manifestum est si minor ppositio fuerit ostēsa. maior in p̄cedētib⁹ ostēsa est. r̄ hoc est. Qm̄ ergo qui in his.)

¶ Necessē est enī oēs demfationē r̄ oēm syls aut inēe qdē aut nō inesse mōstrare. r̄ hoc aut vlr aut pticulariter. Ampli⁹ aut ostēsiue aut ex hypothesi et⁹ aut q̄d est ex hypothesi pars est qui ipole. Primuz ḡ dicemus de oñsiuis. his enī ostēsis manifestū erit his qui sunt ad ipole r̄ oīno de his qui ex hypothesi. Si ergo oporteat. a. de. b. syllogizare vel inēe vel nō inēe necesse est sumere aliqd de aliquo. Si ḡ. a. sumatur de. b. q̄d ex principio est erit. a. sumptū. Si aut. a. de. c. c. aut de nullo nec aliud de illo neq̄ de. a. altez. nec. a. de altero nullus erit syls. nā in eo q̄d vnuz de vno sumit nihil accidit ex necessitate. Quare assumenda est altera ppō. Si igit sumat. a. de alio aut aliud de. a. aut de. c. altez sylm qdē eē nihil. p̄babet. ad. b. aut non erit per ea que sumpta sunt. nec qm̄. c. inest alteri r̄ illud aliq̄ r̄ hoc alteri. nō copulet autē ad. b. nec sic erit ad. b. syls. Qino enī dicimus qm̄ nullus vnq̄ erit syls alius de alio nō sumpto alio quo medio q̄d ad vtrunq̄ se h̄eat quoquo mō p̄dicationis. nā syls qdē simplr ex ppōnib⁹ est ad hoc aut syls ex ppōnib⁹ que ad hoc. qui aut huiusmodi est ad hoc per ppōnes b̄ ad hoc. i. possibile aut ad. b. sumere. ppōnē nihil p̄dicantes de eo. neq̄ negātes. aut rursus eius q̄d est a. ad. b. nihil cōe sumentes. sed vtriusq̄ pp̄ia quedaz p̄dicantes aut negātes. Quare sumendum aliqd medium vtriusq̄ q̄d copulet p̄dicationem si erit huiusmodi ad hoc syls.

¶ Conter

Conter ostendit minorem que est principale iterum per hanc rationem. ois syllos onsiuus et ois syllos ex hypothese fit per aliquam triu figuram: et ois syllos est onsiuus vel ex hypothese. ergo ois syllos ostendit per aliquam triu figuram. huius rationis per ponit minorem. et ostendit maiorem. 3° pcludit hanc ponit ergo minorem: et hanc. (Necesse est ergo.) **C**onter ostendit maiorem. et pcedit sic. per dat modum pcedendi circa ipsas cum sua causa dices: quod prius dicendum est onsiuos syllos fieri per dictas figuras quod syllos ex hypothese: quod hanc ostendit de syllos onsiuiis ex pnti idem ostendit hanc est de illis qui sunt ex hypothese: et hanc est (per hanc ergo dices: m^o). 2° plegit onsiuonem maiorem: et didit in duas. in p^o ostendit quod ois syllos onsiuus fit per tres figuras. in 2° cum dicit (Quoniam autem et ad ipole. Ostendit idem de syllos ex hypothese. pnti ostendit per tale rationem. ois syllos onsiuus pcludit aliqd de aliq per mediu copulatu ad vtriusque extremitate fit in aliq triu figuram: et ois syllos onsiuus ostendit aliqd de aliq per mediu copulatu ad vtriusque extremitate. ergo ois syllos onsiuus fit per aliquam triu figuram. huius rationis per ponit minorem. 2° ponit totam rationem cum dicit (Ergo si necesse est aliqd.) ps in q ostendit minorem didit in duas. quod per ostendit eam in terminis. 2° per rationem ibi (Quoniam enim dicimus.) in p^o pte per ostendit quod ad ostendit aliqd de aliq necesse est sumere duas ppones. 2° ostendit quod opz in illis copulare mediu vnu ad duas extremitates. in p^o sic pcedit. per manifestat quod ad ostendit aliqd de aliq opz sumere pponet coicantem alteram extremitate pntis dices: quod si a. debeat syllogizari de b. affirmatiue vel negatiue necesse est sumere aliq pponet ad b. si non penit^o diuersam. b. supponit: quod manifestu est per se neque penit^o eandem: quod tunc petere quod est in p^o. relinq^o quod opz sumere pponet p^otim eadem: p^otim diuersas: et hanc est accipe. ppones que coicat alteram extremitate pntis: et hanc est (Si ergo oportet.) 2° manifestat quod opz alia pponet coassumit sic. si assumat. a. de. c. ita quod ppo assumpta coicet in p^odicato cum hanc si vltis accipiat itez sub. a. vel supra. a. nec sub. c. aut supra. a. non erit syllos: quod ex vno t^om nihil sequi. opz igit accipiat duas ppones ad ostendit aliqd de aliq: et hanc est (Si autem a. de. c.) **C**onter ostendit quod opz illas ppones copulari ad vtriusque extremitate pntis si assumat. a. de. c. sicut d^om est: ita quod ppo assumpta coicet p^odicatu pntis: et in alia pponet assumat. c. vel a. de alio q^o de b. vel aliq q^o de b. de altero illoz nihil phibet syllogizari fieri: si non fiet ad hanc. a. b. simplr: vt si sub. c. accipiat aliud q^o b. vt. d. et sub illo aliq vt. f. et sic deiceps: si non accipiat. b. sub illoz aliq non erit syllos ad hanc. a. b. quibus possit esse syllos ad vna hanc: et hanc est (Si ergo sumat.) Joine at ita ois est minor in terminis. pnter ostendit eam per rationem. et pcedit sic. per ponit eam: et hanc est (Quoniam enim.) 2° ostendit eam sic. syllos simplr est ex pponibus simplr: et syllos ad hanc p^odicatu ex pponib^o coicantib^o hanc p^odicatu. syllos et huiusmodi subti ad hanc p^odicatu ex pponib^o coicantib^o hanc p^odicatu: et hanc subm. S; non sumit ppo ad b. subm coicas ipm nisi aliqd de ipo affirmet vel neget vel de aliq: nec fiet syllos hanc pntis. a. b. si nihil sumat vtriusque coe fm p^odicatiue: si p^oria vtriusque. qre necesse est si debeat ostendi. a. de. b. vt accipiat mediu coe coplatu ad vtriusque. hanc rationem ponit pntine tota: et hanc est (Nihil syllos qdem.)

Ergo si necesse est aliqd sumere ad vtriusque coe: hoc autem pigit triplr: aut enim. a. de. c. et c. de. b. predicantes aut. c. de vtriusque aut vtriusque de. c. he autem sunt tres dicte figure. Manifestum quoniam oem syllogizari necesse est fieri per aliquam harum figurarum. nam eadem ratio est et si per plura copulet ad. b. eadem enim erit figura et in pluribus.

Sed cum ostensa est minor: pnter ponit totam rationem. et p^ore-

sumit minorem ostensam: et hanc est (Ergo si necesse est.) 2° addit maiorem. in qda declone ei^o dices: quod accipe medium coe ad vtriusque extremitate non pigit nisi 3°. aut. n. p^odicabit a. de. c. et c. de. b. et sic est per fig^o. aut. c. de vtriusque: et sic fit 2° fig^o. aut vtriusque de. c. et sic 3°. et hanc est (Hoc autem pigit.) 3° infert hanc: et hanc est (Nihil syllos qm.) 4° ptractat vltim^o dices: quod sic fit ois syllos onsiuus: quod eadem est ratio cum vnu est me^o iter a. et b. et cum pla: quod cum pla sint quicunq^o illoz accepto idem fiet quod prius et ide itez pcludit hanc: et hanc est (Nihil eadem est ratio.)

Conm igit onsiui terminant per p^odictas figuras manifestu est. Quoniam autem et hi qui ad ipole palam erit per bec: ois enim qui per ipole. pbat falsum qde syllogizat: quod autem ex p^oncipio erat ex hypothese monstrat: quoniam accidit aliqd ipole posita p^odictio ne: vt quoniam diameter est incomensurabilis coste: eo quod sunt abudantia equalia parib^o posito comensurabili. ergo equalia qde fieri abudantia pfectis syllogizat. assimetru autem eadem diameter et hypothese monstrat: quoniam accidit falsum ppter p^odictiones: hoc enim fuit per impole syllogizare ostendere aliqd ipole ppter p^oriori hypothese. Quare quoniam falsus fit syllos ostensiuus in his que ad impole deducunt: quod autem est ex p^oncipio ex hypothese monstrat. onsiuos autem prius diximus: quoniam per has terminant figuras: manifestu quoniam et per impole syllos per has erunt figuras.

Coniam ois est per p^o maioris principalis rationis. pnter ostendit 2° pte eiusdem per inductionem sic. syllos ad ipole q^orum ad hanc quoniam syllogizat fit per aliquam triu figuram: et sicut se habet ois syllos ex hypothese. qre ois syllos ex hypothese sunt per aliquam triu figuram. huiusmodi inductionis per ostendit vna singulari: deinde addit alias cum dicit (Sicut autem.) in pte per ostendit quod ois syllos ad ipole q^orum ad hanc falsas quoniam syllogizat fit per aliquam triu figuram sic: ois onsiuus syllos fit per aliquam triu figuram quod onsiuus est: si syllos ois ad ipole q^orum ad hanc falsas est onsiuus. ergo ois syllos ad ipole fit per aliquam triu figuram. pcedit ergo sic. per ponit pntem inteta: et hanc est (Quoniam autem et qui ad ipole.) 2° plegitur rationem. et p^o declarat minorem. 2° ponit totam rationem cum dicit (Quare quoniam falsus fit syllos.) Circa minorem sic pcedit. per dicit quod syllos ad ipole hanc falsas syllogizat: si id quod intendit pncipalr ex hypothese manifestat: pcludit enim impoli ex hypothese pnter hypothese falsam eam: et ex hanc pcludit ppositum eam vtriusque dices hypothese: et hanc est (Ois. n. qui p^o r^o.) 2° istud declarat per ex^oplu. si enim debeat demonstrari quod diameter sit incomensurabilis coste: dato opposito ex hanc pcludit b impole quod numerus ipar sit eqlis numero pari: et ex hanc p^o hypothese eam falsas: et ex ei^o falsitate pcludit ppositum eam vtriusque. quod diameter sit incomensurabilis coste: et sic p^o in syllo ad impole pclo falsa syllogizat: sed ppositu pncipale ex hypothese accipit: et hanc est (Ut quoniam diameter.) Quare quoniam falsi si ta verificata est minor pnter ponit totam rationem. et per resumptum minorem: et hanc est (Quare quoniam.) 2° addit maiorem: et hanc est (Onsiuos autem.) 3° infert hanc: et hanc est (Manifestu quoniam.)

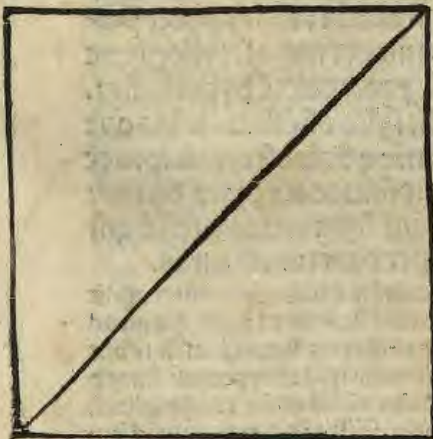
Conm igit et alij ois qui sunt ex hypothese. in oibus enim syllos fit ad transumptu: quod autem erit ex p^oncipio per concessione terminat: aut aliquam alias hypothese. Si autem hoc vtriusque necesse est ois demonstratione et oem syllogizamus

Liber

fieri per tres figuras predictas.

¶ Já verificatū est vnū singulare. p̄ter addit alia: et cōplet inductionē dicēs: q̄ silr se hñt oēs alij sylli ex hypothesi. in oib⁹. n. syllass trāsūptū. p̄ncipale aut ppo^m accipit per puerfionē vel p aliq̄ alia hypothesi. Et nō q̄ trāsūptū vocat illā p̄ne a q̄ trāslatio fit ad p̄ncipale ppo^m. Nō ē q̄ p̄fessio est qñ silr p̄fitef eē in vno et multis: et ita vno syllato accipit p̄ p̄fessionē silr eē i mlti: vt si pcedat silr eē de aia vni⁹ et cuiuslibet: tūc syllato q̄ aia vni⁹ sit imortalis accipit ex p̄fessioē q̄ aia cuiuslibet sit imortalis. Alia aut hypothesi quā tāgit pōt eē oppositio vlt silrudo vlt aliqd tale: vt syllare q̄ san⁹ sup̄pōit p̄bati q̄ sit eger p̄ p̄rietatē. silr syllato q̄ idē sit sensus p̄ioz supponit p̄bati q̄ eadē sit disciplina illoz ppter silitudinē: et b̄ est (Silr et alij.) Já verificata est rota maior p̄ncipalis rōnis. p̄ter pcludit p̄ne: et b̄ est (Si aut hoc verum.)

¶ Hoc aut ostensio palaz qm̄ ois syls perficit per primam figuram: et reductur in huiusmodi vniuersales syllogismos.

¶ In fine aut pcludit cor̄e^m hoc itē tū qd i pñ capli posuit: et b̄ est (Doc aut oñ so.) Ad euidētia exēpli qd posuit Ap. de diametro et costa itel ligēdū ē qd nō itēdit nisi de diametro et costa qdrati et nō de qdraguli. Est enī qdratus fig^a eglatera hñs oia latera eq̄lia et āgulos rectos: et est āgulus rect⁹ quē p̄stuit linea recta p̄p̄diculariter cadēs su

p̄ia aliā rectā. qdrāgulus vō est ois fig^a q̄tnoz latez et āguloz: in q̄ bñ p̄igit diametrū coste eē cōmēsurabilē. diameter aut est linea ducta ab vno angulo qdrati ad angulū oppo^m diuidēs ipm̄ in duos triāgulos eq̄les.

¶ Nōn^m q̄ diametrū eē cōmēsurabilē coste n̄ ē diametrū et costā eē eq̄les: s̄ q̄ possit iueniri 3ª linea mēsurās vtrāq̄ p̄cise sic est nūerus: vlt enī ille due q̄titates cōmēsurabiles dicūt que p̄ aliā tertiā p̄cise mēsurant: vt iz. et 6. que mēsurant p. 3. sic aut nō est diameter qdrati cōmēsurabilis coste: q̄ si qua linea bis sūpra pficiat diāmetrū: ipsa bis sumpta plus pficiet q̄ costa. Si ḡ def q̄ diameter cōmēsurabilis coste sequet syllice q̄ nūerus par et impar sūt eq̄les et pōt eē syls talis. Quēcūq̄ hñt eādē p̄portionē ad aliqd 3^m sūt eq̄lia: s̄ si diameter est cōmēsurabil^m coste nūer⁹ par et nūer⁹ ipar hēbūt eādē p̄portionē ad aliqd 3^m. ḡ si diameter est cōmēsurabil^m coste nūer⁹ par et nūer⁹ ipar erūt eq̄les: maior p̄ p̄ nonā s̄ Euclidis: mior sic pbat. si fuerit due linee cōmēsurabiles: qdratū vni⁹ ad qdratū alteri⁹ hēbit p̄portionē quā bz gcūq̄ nūer⁹ qdrat⁹ ad aliū nūer⁹ qdratū. illud p̄ septimā decimā. S̄ ex hypothesi diameter est cōmēsurabilis coste. ḡ qdratū diametri ad qdratū coste bz p̄portionē quā bz gcūq̄ nūer⁹ qdrat⁹ ad aliū nūer⁹ qdratū: s̄ qdratū diametri ad qdratū coste bz p̄portionē dupla p̄penultimā p̄mi. ḡ gcūq̄ nūer⁹ qdrat⁹ ad aliqū aliū qdratū se hēbit in p̄portionē dupla erit igit̄. exēpli grā. qternarij ad aliqū nūer⁹ qdratū ista p̄portio. S̄ si sit dupla p̄portio alteri⁹ qdrati ad qternarij magis

Primus

erit b̄ vtz de p̄ximo qdrato: sic de nouenarij q̄ de re motiori vel de. 16. vel aliq̄ tali. ḡ erit nouenarij ad quaternarij p̄portio dupla: s̄ p̄ arithmeticas scim⁹ q̄ octonarij ad qternarij est p̄portio dupla. ḡ nouenarij et octonarij eādē hñt p̄portionē ad qternarij. q̄re nouenarij et octonarij eq̄les sūt: et ita p̄ q̄ si diameter sit cōmēsurabilis coste erit nūer⁹ ipar eq̄lis nūero pari. **¶** Et nō q̄ nūer⁹ qdrat⁹ est q̄ p̄uēit ex ductu cuiusq̄ nūeri i seips.

Dubitat hic q̄lis sit demfatio per quā ostēdit q̄ tres sūt figure: cū enī fig^a sit p̄ dīspō for malis in syllo nō poterit sufficiētia ei⁹ p̄ cām formalem ostēdi: nec ē p̄ mālē: q̄ ex nēcitate ipsi⁹ forme opz mālē eē talē et nō eē: et ita nō demfabit dīspō formal^m p̄ mās: s̄ eē. **¶** Adhuc videt̄ petē i sua p̄bōne qd est i pñ. figu ra enī est triplex: nihil aliū vt videt̄ nisi triplex sit^m medij. S̄ p̄ b̄ q̄ est triplex sit^m medij opz tres eē figuras. q̄re pbat idē p̄ seips. **¶** Et oib⁹ q̄ demfatio Ap. pcedit fm̄ finalē cām sylli: et cām efficiētē figure. cā enī finalis sylli est ostēd aliqd de aliquo. Ap. aut manifestat b̄ q̄ syls ostēdit aliqd de aliq̄ nēce est vt hēat duas p̄pōnes copulātes vni⁹ mediū ad duas extremitates: et ita pbat a cā finali sylli. **¶** Adhuc figura nō est sit^m medij in veritate: s̄ dīspō quedā ad sitū. vñ ipe sit^m efficit figurā. q̄ te cū ostēdit nūer⁹ figuraz per d̄uersuz sitū medij. pcedit p̄ cām efficiētē figure: et ex hoc p̄ q̄lis sit demfatio Ap. et per quas causas. patet etiā rñsio ad opposita.

Consequēter forte q̄ret que sit dīa sylli ostēsi: aut ad illuz q̄ est ex hypothesi: aut enī differūt fm̄ mās aut s̄ forma. nō fm̄ mās: q̄ dicet iseri⁹ in cap de iuetiōe medij q̄ gcq̄ syllass ostēsiue syllogicas p̄ ipole et in eisdē terminis et s̄. silr nec s̄ forma: q̄ dic in ista lectiōe q̄ syls ex hypothesi sit p̄ aliq̄ trāū figuraz: eo q̄ ostēsiu⁹ ē. **¶** Et oib⁹ q̄ est dīa fm̄ mās nō dico q̄tū ad terminos: s̄ q̄tū ad p̄pōnes: q̄ cū ostēdet̄ aliq̄ 3ª syls ad ipole arguit ex opposito illi⁹ p̄nis et vna p̄missaz: et ita nō ex eisdē p̄pōnib⁹ pcedit ex qb⁹ pcedit syls ostēsiu⁹. Est ē dīa fm̄ formā nō dico q̄tū ad p̄miā p̄ne que syllass est: s̄ q̄tū ad z^m que ex hypothesi sumitur. vñ sciēdus q̄ in syllo ostēsiuo idē ostēdit et pbat: et iō non est nisi vnica p̄cto. In syllo aut ad ipole et in q̄libet alio syllo ex hypothesi aliqd ostēdit et pbat. p̄ enim p̄cto ostēdit. alia vō ex hypothesi sumpta pcedit p̄ncipalr.

Consequēter forte dubitabit aliq̄s q̄z multiplex sit dīssio sylli: q̄ aut est affirmatiuus: aut negatiuus. aut vltis. aut p̄ticularis. aut diālecticus. aut demfatiuus: et sic de alijs. q̄re magis ad ostēdum nūer⁹ figuraz assumit has dīas sylli ostēsiui ex hypothesi q̄ aliq̄s alias. **¶** Et dōm q̄ alie dīe sylli nō hñt p̄ditionē aliquā repugnātē: nec sylli simplr: et iō de illis nō est p̄ncipalr dubitatio vtz fiat per p̄dictas figuras. syls aut ex hypothesi bz aliq̄ p̄ditionē p̄ncipalr repugnātē: que qdē est acceptio p̄nis ex hypothesi: et iō de ipo est p̄ncipalr dubitatio: vtz fiat per eos. et iō assumit magis has dīas ostēsiui per ipole ad ostēdendum oēm sylm̄ fieri per tres figuras q̄ aliquas alias.

Hic dubitari posset de eo qd dic̄ ex vno nihil se de eo qd dic̄ q̄ nō syllass. a. d. b. si accipiat vtriusq̄ p̄pā. B. n. vñ eē falsū: eo q̄ ois p̄ neg^m oib⁹ syllass p̄ aliqd p̄pū alteri⁹ extrēitati qd sit extrisecū reliq̄. Et p̄t dici q̄ logē de p̄ne affirm^m quā nō p̄tigit pcludē p̄ p̄pū alteri⁹ extrēmitas de altera nūq̄ syllass affirm^m aut negatiue p̄ p̄pū vtriusq̄: ex duob⁹. n. p̄pū vtriusq̄ nō sit ad cōc. vñ qd copulari possit p̄ p̄dicationē ad vtrāq̄ extrēmitatem.

Quadratum

Nōndū

de B vi
deas eu
clidē li^o
io. pp. 7

Dubitat

q̄

Dubitat

Dubitat

Dubitat

tatem: et hoc solū intēdit Ap. et nō vult q̄ per p̄p̄iū alte-
rius extremitatis possit vna extremitas de alio syllari.

Dubius Amplius aut dubitabit forte aliq̄s de eo qd̄ dicit
syllz ad ipole syllare p̄ne fallas. iberius
eni i cap de reductiōe v̄i dicere oppo^m. ibi. n. dicit q̄ sylli
ex hypothesi nō p̄nt i syllz reduci: sumūt. n. et nō oñdūt.
Et oñz q̄ i syllo ex hypothesi z^e ē p̄. et p̄ sylli^{ca} ē z i re^m
ad illā p̄ne dicit B eē oñsiuū. z^o v̄o n̄ syllat: s̄z ex hypothe-
si sumit z re^m illi^o loq̄ de ipo iferi^o in reductiōe sylloz.

Dubius Adhuc dubitabit. q̄re oñdit d̄ syllo ad ipole ipz eē
oñsiuū z fieri p̄dictas figuras magis q̄ d̄
alys syllis ex hypothesi: cuiusmōi s̄t circuli syllis z puer
su^o z h̄s. Et oñz q̄ p̄ B qd̄ dicit siue oñdit de syllo ad i
pol^o dicit s̄t eē d̄ oib^o syllis ex hypothesi: sic p̄z ppo^m d̄ oib^o.

Dubius Adhuc solet q̄ri. q̄re nō p̄rigit p̄pōne p̄nis arguere
pōne alie^o p̄missa: p̄ vitatē p̄nis vitatē ali-
cui^o p̄missa: sic perēpta p̄ne p̄mit aliq̄ p̄missa: z ex fal-
sitate p̄nis p̄cludere falsitatē alie^o p̄missa. Et oñm
q̄ B est: q̄z positio p̄ntis nō ponit aīis sic eē: z q̄z fallum
nō seḡ nisi ex falso. v̄ez aut p̄t seḡ ex falso: iō si ē est
falsa aliq̄ p̄missa: falsa erit. si v̄a nō opz aliq̄ eē verā.

Dubius Ultimo dubitabit ad qd̄ B oñdit B cor^m. s. q̄ oēs
sylli p̄ficiūt p̄ vles p̄. v̄i. n. sup̄flue cū i se-
ri^o sit idē oñsiuū z p̄clusū. Et oñz q̄ sup̄l^o nō ē oñsiuū nisi
q̄ oēs sylli p̄fici p̄ tres figuras p̄ficiūt p̄ vles p̄: z ex B
nō ē mani^o oēs yllōs p̄fici p̄ vles p̄: nisi B sup̄l^o q̄ oēs
sylli fiāt p̄ tres figuras. B aut oñsiuū est: sic p̄z. z iō p̄ oñ-
siuū nō est sufficiens oñsiuū h̄ correlari: q̄ oēs sylli p̄ficiūt
p̄ vles p̄: z iō illud cor^m B p̄cludit z nō ē sup̄flue. vt p̄z.

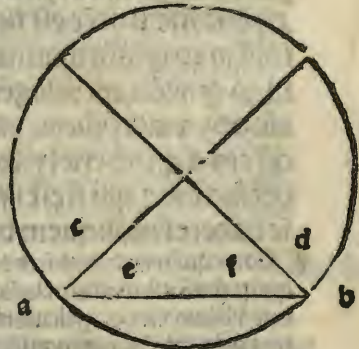

Ampli^o aut in oib^o opz aliq̄e termi-
noz p̄dicatū ē z vlem. Sine enīz
vli: aut nō fit sylls. aut nō ex B qd̄ po-
sitū est. aut qd̄ ex p̄cipio erat petet.
ponat enī musicā voluptatē eē studiosam. Si
ḡ posuerit voluptatē eē studiosam nō addens
oēm nō erit sylls. Si aut aliq̄az voluptatē. si
alia qd̄: nihil ad hoc qd̄ positū est. Si aut eā-
dem qd̄ ex p̄cipio erat sumet. Magis aut sit
manifestū in figuris: vt qm̄ eḡcuris eq̄les sūt
anguli q̄ sunt ad basim sūt in cētruz ducte. a. z
b. z. e. f. p̄figēs. Si ḡ sumpserit eq̄le. a. c. angu-
lū ei qd̄ est. b. d. nō oīno ponens eq̄les eos qui
sūt semicirculoz. z rursus. c. ei qd̄ est. d. nō oē
assumēs ei q̄ est icisionis. Ampli^o abeq̄lib^o exi-
stētib^o angulis equalib^o dēptis equales esse re-
liquos. s. e. z. f. qd̄ ex p̄cipio erat patet nisi su-
mat abeq̄lib^o oib^o demptis equales relinqui.
manifestum ergo qm̄ in oī opz vlem esse.

Postq̄ vificauit qd̄ suppo^m est q̄tū ad figurā: B i
tēdit vificare qd̄ suppo^m ē q̄tū ad modū: z
p̄cedit sic. p̄ dicit q̄ opz i oī syllo aliq̄ eē affir^{am}. aliq̄ ē
eē vlez: z B ē Ampli^o at zē. z^o alterz istoz vificat. i. i oī
syllō opz aliq̄ eē vlez: z didit i duas. in p̄ oñdit itētiū. in
z^o qd̄ cor^m p̄cludit cū dicit (Et qm̄ vle.) oñdit aut itētiū
sic. siue vli aut oīno nō ē sylls. aut si sic nō erit ad ppo^m.
aut petet qd̄ est i p̄n^o: s̄z sylls oppo^m mō sebz his q̄ dicta
sūt nūc. ḡ sylls siue vli nō ē. h̄ rōnis p̄ p̄it maiorē z oñ-
dit. z^o p̄cludit p̄ne. p̄it aut maiorē: z B ē (Sine vli. n.)
oñdit at z^o. p̄ i termis cōib^o. z^o in mathe^o. ex^m i termis
cōib^o ē B. sic ppo^m oñdē q̄ musica voluptas sit studiosa.

ad B ergo oñdēdū aut accipit cōe ei qd̄ oñdi vel ali-
qd̄ p̄iclarē illi^o p̄nis. si accipiat cōe z sine signo vli sic.
voluptas ē studiosa: penit^o nō erit sylls: q̄z nō seḡ. si vo-
luptas erit studiosa q̄ musica voluptas sit studiosa. Si
autē accipiat p̄ri^m voluptas. aut accipiet voluptas alia
a musica volup^o. z poterit tūc eē sylls sic i z^o fig^o d̄z sylls
fieri ex singlarib^o: s̄z nō erit ad ppo^m. aut accipiet eadē
voluptas q̄ itēdit. s. musica: z tūc peteret qd̄ est i p̄n^o. p̄z
igr̄ q̄ si oñdat aliqd̄ sine vli nō erit sylls. aut si sic n̄ erit
ad ppo^m. aut peteret qd̄ est i p̄n^o: z B ē (Ponat. n. musi-
cā.) (Conter oñdit i termis mathe^o z p̄cedit sic. p̄ dicit
q̄ erit magis mani^m in figuris q̄ i termis cōib^o: z B dicit:
q̄z signata termioz mathematicoz magis nota sūt sen-
sui q̄z signata termioz cōiuz. vbi gra. āgulus semicircu-
li z āgulus icisionis z h̄s. z sub his cōib^o manifesta sūt sin-
gularia sēlui. Ad q̄ rīdēdo p̄z q̄ sine vli nō erit sylls: z B
ē (Magis at sit.) z oñdit itētiū. Ad c^o euidētiā d̄scri-
bat circulus: deide dent̄ due lineae a cētro ad circūferen-
tiā q̄si due diametri: deide iter illaz extrēitates duca^t
z q̄ faciat āgulū cū vtraq̄z: z faciat ē āgulos cū portioē
circūferēte: z h̄ linea ē icisio siue thonica: eo q̄ didit cir-
culū s̄z portioēs z nō p̄ semicirculos: z āguli q̄z p̄stituit
cū circūferētiā d̄nr anguli icisionis. h̄ ḡz^o linea cū duab^o
p̄oib^o facit triangulū eglatez. z dico eglatez: q̄z oēs li-
nee exēutes a centro ad circūferentiam sunt equales.

Cōsiderādū igr̄ q̄ due
linee ducte a cētro ad cir-
cūferētiā vocent̄ a. b. z po-
nat. a. i extremitate vni^o.
b. aut in extremitate alte-
rius. Deide p̄siderādū q̄
iste due linee cūz circūfer-
ētiā faciāt āgulos semi-
circuli: q̄z ille q̄ ē ex p̄te
a. vocet̄. a. c. ille v̄o q̄ ē ex
parte. b. vocet̄. b. d. Deide
p̄siderādū q̄ basis p̄dicti
triāguli ducta iter extrēi-
tates. a. b. facit duos āgulos cū circūferētiā q̄ d̄nr āguli
icisionis cā p̄dicta: z illi vocant̄. c. d. ita q̄ ille q̄ est ex p̄te
a. vocet̄. a. c. b. ḡ aut est ex p̄te. b. vocet̄. b. d. a. Deide p̄si-
derādū q̄ p̄dicta basis facit duos angulos cū. a. b. ḡ sūt
anguli triāguli eglateri sic: q̄ basis z isti vocāt̄. e. f. ppo-
sitū igr̄ sic oñdet q̄. e. f. ḡ sūt anguli eḡcuris ad basim
sūt eq̄les B mō. Dēs anguli semicirculoz sūt eq̄les an-
guli. a. c. z. b. d. sunt anguli semicirculoz. ḡ āguli. a. c. z. b.
d. sūt eq̄les: deide fiat ali^o sylls sic. oēs āguli icisionū sūt
eq̄les: s̄z anguli. c. z. d. sunt anguli icisionis. ḡ sunt eq̄les.
Deide fiat tertius sylls sic. ab oib^o eq̄lib^o si demant̄ eq̄-
lia relicta erūt eq̄lia: s̄z anguli. a. c. z. b. d. sunt eq̄les. s̄t
anguli. c. z. d. sic oñsum est. ḡ angulis. c. z. d. dēptis ab an-
gulis. a. c. z. b. d. reliq̄ erūt eq̄lia: sed reliq̄ sūt anguli su-
pra basim eq̄les. p̄z ḡ ad oñdēdū angulos supra basiz
eē eq̄les. s. f. z. e. opz sumere istas tres p̄pōnes anguli se-
micirculi. s. a. c. z. b. d. sūt eq̄les. adhuc anguli icisionis. s.
c. z. d. sunt eq̄les. adhuc ab oib^o equalib^o si demant̄ equa-
lia residua erūt equalia. Si ḡ ad p̄bōne p̄ p̄pōnis acci-
piat cōe sine signo vli nō fiet sylls: q̄z nō seḡtur. anguli
semicirculoz sūt equales. ḡ isti anguli. s. a. c. b. d. Si autē
accipiat aliq̄ p̄iclarē illi^o p̄nis: aut ḡ accipiat ibi aliy
anguli semicirculares ab. a. c. b. d. tūc nihil ad p̄posi-
tū. aut idē z tūc peteret qd̄ est in p̄n^o sic. anguli. a. c. b. d.
sūt eq̄les. ḡ anguli. a. c. b. d. sūt eq̄les. istud aut z^o mēbz
tāgit tū in l̄ra cū dicit (Si ḡ equalēz sumpserint.) Si
autem ad p̄bōnem z^o p̄pōnis assumēde accipiet cōiter

angulū incisionis sine signo vli nō erit sylls: qz nō seg-
tur. anguli incisionis sunt eqles. g isti anguli. c. d. sunt eq-
les. Si aut accipiat particulare ipsius dñis: aut accipiet
alios angulos incisionis. a. c. d. tūc nūbil ad ppositū: aut
eodē: tūc peteret qd est in pñ sic pz. t istud 3^m mēbrū
tūc tāgit in lra cū dicit (Et rursum. c. ei qd est. d.) Si aut
3^m pponē sine signo vli accipiat nō erit sylls: qz nō seg-
tur ab eqlib⁹ dēpris eqlib⁹ residua erūt eqlia. g ab istis
equalib⁹. f. a. c. b. d. dēpris bis eqlib⁹. c. z. d. zc. Si aut ac-
cipiant pliculares anguli eqles: aut g alys appositis: t
tūc nō erit sylls ad ppositū: aut anguli ppositi. f. a. c. d. b.
t tūc pteret qd est in pñ sic pz. t idē 3^m mēbrū tāgit Az.
in lra cū dicit (Amplius ab eqlib⁹). pz g qd ad oñdēdū. e.
z. f. eē equales opz sumere vles pponēs tā in syllis qz in
psyllō. sicut pñ dñm est in ostēione eius: qz nisi sic fiat
aut nō erit sylls: aut nō erit ad minus ad ppositū: aut
erit petitio ei⁹ qd est in pñ: t h est (Ut qm anguli equi-
cruris. Nam ostēsa est maior sue rōnis: pñter pcludit
pclusionem: t hoc est (Manifestum autem tā.)

Et qm vle qdē ex oib⁹ terminis vlibus mon-
strat: pliculare aut t sic t illo mō. Quare si cō-
clusio sit vlis t terminos necē est vles eē. Si
aut vles sint termini ptingit t pclonē nō eē vlez.
palā etiā qm in oī syllō aut vtrāqz: aut alteraz
pponē silem necē est fieri pcloni. dico aut non
solū in eo q affirmatiua sit vel negatiua. Sed
in eo q necia aut ptingēs aut inēē. Cōsiderare
aut opz t alia pdicta. Manifestum aut simplr
qm erit t qm nō erit sylls: t qm possibilis t qm
perfectus: t qm si est sylls necesse est terminos
se habere pñ aliquem dictoz modozum.

Consequēter ex phabitis pcludit correlaria t sūt tria.
quoz pñū est: q vlis pclusio nō pcludit nisi ex pponi-
bus vlibus vtrāqz. plicularis aut pcludi pōt ex vli t al-
tera pliclari. Ex quo manifestū est qd sequit. si pclusio
est vlis ambe pmissē vles sunt: s non puerit: t hoc est
(Et vle qdē. 2^m correlariuz. q in oī syllō opz alteraz p-
missaz vel vtrāqz eē similē pñ nō solū in q̄litate: s in
eo q sit de inesse vel de mō: vel in eo q accipiat vtrāqz
fm qdē qz aliud gen⁹ pliclari: t h est (Palā etiā qm.)
3^m qd pcludit est qsi recapitulatio brevis ad oia que di-
cta sunt: t patet: t h est (Manifestum autem.)

Dubius Dubitabit hic forte aliq. qre Az. nō pbat q in
oī syllō opz eē aliqz affirmatiua. sicut
aliqz eē vlez cū vtrāqz istoz ad modū p̄tineat: t pōt di-
ci q h māifestū est ex vna plicula diffōnis sylli: t iō nō
oñdit hic. Quia cūz dī in diffōne sylli q aliqd segt: eo
q hec sunt: signat q pmissē sint cā pñis: s negatio nū-
lius est cā. qre opz aliqū eē affirmatiua. vel dici pōt q
p h qd Az. h oñdit aliqz eē vlez in syllō affir^m est q ali-
qd in syllō se hz ad aliū cū ipso sic tōrū se hz ad p̄tē. Sz
acceptio p̄tis sub suo toto nō pōt eē cū negōne: s cū af-
firmatiōe. qre p h qd h oñdit aliqz eē vlez i syllō relin-
quit oñtūz eē aliqz eē affirmatiua: t loquor de syllō pfe-
cto. f. p⁹ fig^a quo oēs alij eēbunt t in quē oēs reducūt.

Dubius Consequēter forte dubitabit de sua pbōne. vñ
q sine vli nō sit sylls. in sua aut pbōne supponit q sine
vli possit eē sylls: s nō ad ppositū: t ita supponit opposi-
ta pbāda. Et dōz q nō est itērio Az. q sine vli nullo
mō sit sylls: qz ex singularib⁹ in 3ª fig^a pcludit neciōis:
q sylls cōpeteret se bñs t fm modū dispositū nō fiat si-

ne vlib⁹. in pbōne enī sua supponit q qdē qz sylls pote-
rit eē sine vli: sic ex singularib⁹ in 3ª fig^a. t h nō sūt oppo-
sita. Adhuc videt nulla eē diffō sua cū dicit. sine vli aut
nō erit sylls aut petiit qd est in pñ. vñ enī istoz in alte-
ro itelligit. Et dōz q sylli z est p̄ditio. s i ferre ex ne-
cessitate: t notificare. sylls aut simplr sine p^a p̄ditioe eē:
nō pōt pōt eē tñ sine z. sic pz si dicat. Dē. b. est. a. oē. c.
est. b. g oē. c. est. a. b pcludit ex necitate: s nūbil notifica-
tur. petitio aut pncipy tñ pñ peccat in b q non notifi-
cat: cūz tñ neciō i ferat. sic g pz q pōt eē petitio: t tñ erit
sylls fm pñā p̄ditionē: t ita nō habet si sit petitio. g nō
est sylls. Quare manifestū est q cōpeteret est sua diffō.

Adhuc forte dubitabit sup b qd dīc q si idē ad sui
pbōne accipiat erit petitio. Sz 3ª diffō
est idē cū diffinito. qre cū i demitātōib⁹ accipiat mediū
qd est diffō erit ibi petitio: qd falsū est. Et dōz q idē
ad sui pbōne acceptū nō sub mō euntari facit p̄titionē.
ei⁹ qd ē i pñ. idē at sub mō notiori acceptū nō facit ita
acceptio diffōnis ad pcludēdū diffi^m nō facit p̄titionē.

Adhuc dubitabit aliqz de itērio sua qd ad syllā
dū pliculare opz sumē vle. Sz 3^a si acci-
piat ad syllogizādū pliclare aliū pliculare sui gnīs: vel
illud qd oñdi dōz vtrōqz mō p̄tū est: s si accipiat vle
accipit ibidē pliculare: t qd oñdi dōz t aliud. qre ibi est
duplex p̄tū. Et dōm q si accipet idē pliculare vel
aliū diuersum a suo vli p̄tū eēt. Sz oia plicularia p̄tū
ctiz in vli accepta sumi nō est icōueniēs: qz bñ notificat
pliculare: t h est pp p̄iunctionē oīuz filiūz in suo vli. qre
cū aliqd oib⁹ inest que filia sunt pz vnicuiqz illoz inēē.

Consequēter querit. qre vlis p̄clo exigit vtrā
qz pmissam vlem magis qz eē. f.
ambe vles exigāt vlem p̄nē. Et dōm q h est: qz non
pōt extremū de extremo dici vlr nisi fiat cōnexio me-
dy ad vtrūqz extremū vlr. si enī cōplet mediū ad vñū
extremoz pliculariter vtrūque talis medū nō pcludit ex-
tremū de extremo vlr. t ita pz q p̄clo vlis exigit am-
bas pmissas vles: eē dūerfo autē nō opz: qz due vles p̄t
accipi sub dispōne talis figure q nō signant extremoz
p̄ueniētā aut dīaz nisi i p̄tē: sic pz i 3ª fig^a. i q mediū est
tanqz ps extremoz. t iō p ipm non est pcludē extremū
de extremo nisi pliclariter: t sic pz. qre pmissē vles nō
exigūt neciō p̄nē vlez. ex his pz cā ei⁹ qd solet dici p̄nēz
semp assimilari viliōz p̄pōnt. f. p̄pōni pliclari t p̄pōni
negatiue. si enī p̄iugat mediū ad alterz extremū plica-
riter nō pōt vtrūque ei⁹ extremū extremo p̄iugi vlr. Silt
si p̄iugat alteri negatiue. tūc ipz extremū eē c̄tēu alte-
ri extremoz t reliquo p̄ueniēs. qre ipole est per ipm cō-
cludere vñū extremū eē alterz: sed non eē alterz. De z^o
autē correlario in quo dicit q p̄clo semp assimilāt vñi
pmissaz pōt dubitari: sed dñm est supra cūz. sua solone.

Plam aut t qm oīs sylls t oīs demō-
stratio erit per tres terminos t nō plu-
res nisi per alia t alia eadem pclusio
fiat: vt. e. t per. a. b. c. d. aut per. a. b. t
g. c. t. b. c. plura enim media eorūdez essenibil
phibet. hec aut cum sunt non vnus: sed plures
sunt sylli: aut quādo vtrūqz. a. b. sumitur per
syllm vt. a. per. c. d. t rursum. b. per. f. g. aut b
quidez inductione: illud aut syllogismo. Sed
sic etiam plures sunt sylli: plures enim conclu-
siones sint vt. a. b. t. e. Si autem non plures:
sed vnus sic quidē contingit per plura eandē.
fieri

fleri pconē: vt aut. c. per. a. b. impoſe. Sit eni
e. pcluſum ex. a. b. c. d. g. necē eſt aliq̄ eoz aliq̄
ad aliud ſumptū eē. hoc qdē vt totūz: illud ſo
vt ps: ſeni oñſum eſt pri: qm̄ ſi eſt ſylls necē
eſt ſi aliquos bze terminoz. beat g. a. ſe ſic ad
b. ē igit aliqd ex eis pclo. g. aut. c. d. aut eoz que
ſunt. c. d. altez aut aliud qd pter bec z ſi. e. qdē
ex. a. b. tñ erit ſylls. c. d. aut qdē ſe bēant ſic vt
ſit hoc qdē vt totū: illud ſo vt ps erit aliqd ex
illis aut. e. aut eoz que ſunt. a. b. altez aliud qd
eſt pter bec. z ſi. e. qdē aut eoz que ſūt. a. b. al-
tez aut ples erūt ſylli: aut vt ptingebat idē per
ples terminos pcludi accidit. Si aut aliud qdē
pter bec ples erūt z iconiſicti ſylli adiunctē. Si
aut non ſic ſe bēat. c. ad. d. vt faciat ſyllim vana
erūt ſūpra niſi iductiōis aut explanatiōis: aut
alicui alit̄ talis ḡra. Si aut ex. a. b. nō. e. ſi aliud
qdē fiat pclo aut. e. vl. d. ex. c. d. aut aut hoz al-
tez: aut aliud pter bec z ples ſiūt ſylli z nō ei
qd poſiti eſt: ponebat eni ei qd eſt. e. eē ſyllz.
ſi aut nō fiat ex. c. d. nulla pclo z vane ſumpta
eſſe ea accidit z nō ad id qd eſt ex principio eē
ſyllim. quare manifeſtūz q ois demōſtratio z
omnis ſylls erit per tres terminos tñ.

Postq̄ viſificauit ea que ſuppoſita fuere q̄tum ad
pn^a formalia: hic viſificat ea que ſuppoſita
fuere q̄tū ad pn^a mālia: z didit in duas. in p^a viſificat qd
ſuppo^m eſt de nūero terminoz. in z^a cū dicit (Hoc at mani-
feſte.) qd ſuppoſitū eſt de nūero ppōnū. in p^a ſic pcedit.
p dat pñe intēti q ois ſylls z demōſtratio ſit p tres termi-
nos tñ: z B eſt (Palā aut zē.) z^a pñe poſitā pbat ſic. nul-
la rōcinatio hñs plura media ad eādē pñe vl ples pñes
eſt ſylls vn^a. Sed ois rōcinatio hñs plures terminos q̄
tres hēt plura media ad eādē pñe vel ples pñes. g nulla
rōcinatio hñs ples terminos q̄ tres eſt ſylls vn^a: z ita pz
q ſylls vn^a tñ hēt tres terminos. hui^a rōnis p manifeſtat
maiorē. z oñdit minorē. z^a pcludit pñe. ¶ Circa maio-
rē ſic pcedit. p^a ponit pñā pte ei^a in terminis manifeſtans
dicēs: q ſi eadē pclo pcludat per plura media non erit
ibi vn^a ſylls: ſz plures. z itelligo per iſta media. a. b. c. d.
vbi nō cōicat aliq̄ iſta media nō p̄tinua ad eādē pñe: p
iſta vō. a. b. z a. c. vbi cōicat eades iſta media p̄tinua ad
eādē pñe: z B eſt (Niſi per alia zē.) z^a ponit z^a pte elus
in terminis manifeſtās dicēs. q ſi. e. pñcipalis pclo oñda-
tur p. a. z. b. pñiſſas pñcipales z vtraqz pñiſſaz oñda-
per ſyllm: vel altera per ſyllm z altera per iductionē iā
fuerint ibi mixte pñes nō erit ſylls vn^a ſz plures: z B eſt
(At rurſus.) Ex his igitur colligit maior. ſ. q nulla rō-
cinatio hñs plura media ad eandē pñe vel plures pñes
eſt vnus ſylls. z^a addit incidētalr ppter dubitationē re-
mouēdā. ¶ Si dicat ſylls vn^a ab aliquo ppter vnitatē il-
lius pñis vltime B mō pōt eē ſylls vn^a ex ſyllo pñcipali
z pñiſſis. verūtū nō eſt ſic vn^a ſicut pñcipalis ſylls cō-
ſtans ex duab^a pñcipalibus pñiſſis: z B eſt (Si aut non
ples.) z itelligo per. e. pñe. per. a. z. b. pñcipales pñiſſas.
¶ Conſiter oñdedit minorē: z pcedit ſic. p^a dicit: q ſi ſylls
hēat ples terminos trib^a ſit. e. pclo habita per hos q̄tuor
terminos. a. b. c. d. Si g ex his aliq̄ fiat pclo ſyllogiſtice:
opz aliq̄ illoz ad alterū ſe bēre: ſic totū ad partē. Oñtē

ſum eſt eni in pcedēti: q opz aliq̄ eē vlez que ſe bēt vt
totū reſpectu alteri. Si igit. a. ſic ſe hñs ad. b. ſ. q vnū
ſit vt totū z altez vt ps. Ex his duob^a igit. ſ. a. b. copulās
ad aliq̄ mediūz necio ſeqt aliq̄ pclo: ſic pz ex pcedēti
bus: z B eſt (Sit. n. e.) Dabito igit q aliqd ſeqt ex. a. b.
¶ Conſiter diuidit z pbat ſic. p dat tales diſione. ſi ex. a.
b. aliqd ſeqt: aut igit. e. aut altez iſtoz duoz. c. d. aut ali-
qd aliq̄ ab his: z B eſt (Ergo aut. e.) z^a pſeqt diuidētia:
z oñdit in duas. qz p pſeqt p^a mēbz. z^a z^a z^a ſimul cū
dicit (Si aut ex. a. b.) pſeqt g p^a ſic. ſi ex. a. b. ſeqtur. e.
tūc. e. pñcipalis pclo ſeqt tñ ex his ſimul. a. b. aut igit
ex. c. d. aliqd ſeqt: aut nihil. ſi aut. c. d. ſe bēant ſic totū z
ps z fiat ex his ſylls: aut ex eis ſeqt. e. z tūc erūt plura
media ad eādē pñe: qz. e. ſyllat per. a. b. z p. c. d. aut ex
eis: ſeqt. a. vel. b. z tūc erūt plures pñes: qz ex. a. b. ſyllat
e. z ex. c. d. ſyllat. a. vel. b. aut ex. c. d. ſequat aliq̄ aliq̄ ab
his trib^a. ſ. e. a. b. z tūc erūt plures ſylli oīno iconiſicti: z
nō erūt. c. d. ad ppoſitū. ſ. ad. e. ſi aut ex. c. d. nil ſeqt va-
ne ſūpra ſunt niſi ſumant p explanationē vel iductionē
vel relationē vel iplicationēz: ita q ſuit pter necia. bec
eſt pſecutio pñi mēbz p^a diſionis z plane dat in iſta: z B
eſt (Et ſi. e. gdez ex. a. b.) ¶ Conſiter ſimul pſeqtur alia
duo mēbra p^a diſionis breuiter expediens ſe: qz ſiſtis eſt
pſecutio oīz mēbroz. Si eni ex. a. b. ſeqtur. c. vel. d. qd
fuit z^a mēbz. tūc ex. c. d. aut ſeqtur aliqd aut nihil. ſi nī
bil vane ſūpra ſūt z nihil ad ppoſitūz. ſi aliqd. aut ergo
e. z tūc ſūt multe pñes: aut altez iſtoz duoz. a. b. z ſunt
multe pñes. aut aliqd aliud ab his: z erunt adhuc multe
pñes. Dino ſilr pſeqdū eſt z^a mēbz. ſi ſi deſ q ex. a.
b. ſequat aliqd aliud ab his trib^a. c. d. pſecutionē g am-
boz mēbroz breuiter inuit: z B eſt (Si aut. a. b.) Ex pñi
ctis pz q ois rōcinatio hñs plures terminos q̄ tres: aut
bz plura media ad eādē pñe vel plures pñes: z B eſt mi-
nor. pñter inferit pñe: z hoc eſt (Quare manifeſtum.)

Dubitabit forte hic de eo qd dī oēm ſyllm hēre **Dubius**
tres terminos z tñ tres. videt enim
q aliqz qdē ſylls hēat pauciores. ſ. ex oppoſiti qui nō bz
niſi duos ſic. nulla diſciplina ē ſtudioſa. g zē. ¶ Adhuc
tot hēt terminos entimema quot ſylls: ſz aliq̄ entime-
ma ſic puerſio tñ hēt duos terminos. g ſylls in quē redu-
cit tñ hēt duos. ¶ Adhuc cum exigit tres terminos. aut
ſz ſubaz. aut ſm rōnē. ſi ſm ſubaz pz iſtārie in pñictis.
ſi ſm rōnē ſic videt q ois ſylls exigit 4^a: qz due ppō-
nes nō ſiūt niſi q̄tuor terminis numerādo eos ſm rōnē.
¶ Ad opp^m. ſ. q hēat plures trib^a pñt iduci tales rōnes. **In op^m**
iductio in ſyllz reducīt: nullū tñ ſingulare auferēdo: ſz
iductio bz ples terminos trib^a. qre z ſylls in quē reducīt.
¶ Adhuc ex^m hēt 4ª terminos: ſic pz in fine hui^a libz: z
reducīt in ſyllm nihil auferēdo. ¶ Et dōz q ſylls vn^a
tñ hēt tres terminos. z ad p^a oppoſita oīm q ſylls exigit
tres terminos nō ſm ſubaz ſemp: ſz ſz rōnē z nō hēt ſic.
ois ſylls q̄tuor terminos. termin^a eni ſm quē eſt maior
extremitas ponit in nūez cū ſeipſo ſm qd eſt minor ex-
tremitas q̄tū eſt de rōne figure ſyllogiſtice. Alia eni ē
rō ei^a pñc z ibi ſm nām figure. medi^a aut termin^a nō po-
nit in nūez cū ſeipſo: ſz iteret q̄tū eſt de rōne figure:
z nec ſortit rōnes diuerſas: dico q̄tū ad nām figure. ſic
pñt^a p̄tinuās duas lineas manet idē z nō numerat i il-
lis: z ſic pz niſio ad tria p^a oppoſita. ¶ Ad z^a oppoſita **Ad p^m**
oīm q iductio reducīt in ſyllm nullū tñ auferēdo: ſed **z z^m**
multos terminos in vnū reducēdo oīa ſingularia in vnū
reducīt in ſyllz. Si ſr ex^m cū ſit ex q̄tuor terminis reducīt
in ſyllm vnicū: ſed in duos. vt pz in cap de exemplo.

Conſequēter forte dubitat de eo q pōit duos **Dubius**
terminos ad ſignandū mediū vnū
Ec 4

Liber

cū dīc q̄ eadē p̄clo p̄cludit p̄plura mediā: vt p̄a. b. c. d. me^m enī est termin⁹ vn⁹ z nō p̄les. ¶ Et dōm q̄ nō loq̄ de medio p̄siderādo id q̄d est: s̄z p̄siderādo ip̄m in rōne medij: mediū aut̄ i rōne medij relationē h̄z ad duo ex- tremā que q̄dē relones faciūt subā duāz ppōnū. q̄re cū pōit duas l̄as p̄ medio vno signat duas relones me- dy ad duas extremitates q̄ faciūt duas ppōnes. ¶ Ad- huc forte dubitaret aliq̄s d̄ eo q̄d dīc ibi on̄dēdo miorē sue rōnis. supponit. n. p̄us. a. b. c. d. eē 4^{or} terminos: z p̄r dīc q̄ ex. a. b. aliqd seq̄t. si. a. z. b. se hēant sic totū z ps. b. enī vī n̄hil eē: cūz ex duob⁹ terminis n̄hil seq̄t. s̄līr dīc q̄ si ex. a. b. aliqd seq̄t. aut ḡ. b. aut. c. vel. d. Qd̄ vī n̄hil eē: cū. c. z. d. s̄nt termini z termin⁹ vn⁹ ex nullo sequat̄. ¶ Et dōz q̄ nō loq̄t h̄ d̄ terminis absolute: p̄siderādo t̄m id q̄d est: s̄z vt est i ordiatiōe ppōnis. i. subz aut p̄di^m. vñ p̄ oēs terminū itelligit terminū relatū ad aliū cū q̄ fac̄ ppō- nē: z ita oīs termin⁹ dat̄ itelligē subz ppōnis. vñ cū dīc q̄ ex. a. b. aliqd sequat̄. b̄ est fm̄ q̄. a. z. b. s̄nt due extre- mitates copulate ad mediū vnū: z sic ps̄ vtrūq̄ q̄stuz.

Hec aut̄ māifestatio palā: qm̄ ex dua- bus ppōnib⁹ z nō plurib⁹. nā tres ter- mini due s̄nt ppōnes: nisi assumant̄ quēadmodū i priorib⁹ dcm̄ est ad p- fectionē sylloz. Abanifestū igit̄ qm̄ in q̄ oīone syllostica nō pares s̄nt ppōnes p̄ter q̄s s̄nt p̄clo principalis: quas dā enī p̄clonū supioz neciuz esse per ppōnes: hec oratio nō syllogizant̄ aut plura necessarijs interrogauit ad p̄clusionem.

Ihic vificat Az. q̄ suppo^m ē de nūero ppōnū: z didit i duas. in p̄ māifestat nūez ppōnū i se. in 2^a cū dīc (fm̄ ḡ p̄ncipales.) māifestat idēi cōpatiōe ad terminos z ad p̄nes. In p̄ p̄te p̄ on̄dit q̄d itēdit. z^o ex b̄ on̄dit cor- relatiū. on̄dit at̄ itētū sic. Dis syls s̄nt ex trib⁹ terminis: s̄z tres termini nō faciūt nisi duas ppōnes. ḡ oīs syls vn⁹ h̄z duas ppōnes. maior: h̄ rōnis p̄mo an̄ on̄sa est. p̄nē pōit i p̄n⁹ cū dīc (hec at̄.) z^o pōit miorē: z h̄ ē (Nā tres termini.) z itelligo q̄ tres termini s̄nt ppōnes due mālī: qz s̄nt t̄m mālī: z addit q̄ nō erūt p̄les q̄s due ppōnes nisi assumat̄ aliqd cū p̄ncipali syllo: sic si fiat. p̄syls: z b̄ est (Nisi assumant̄.) ¶ Cōnter concludit cor̄e^m z est: q̄ si p̄les ppōnes duab⁹ accepte s̄nt ad syllandū: h̄ enī b̄n cō- tigit si assumat̄ aliq̄ ppō alic⁹ p̄syls: si ita sit aut nō erit talis rōcinatio syls: aut plā interrogat̄ ppōnib⁹ p̄ncipali- bus: z vocat ppōnes p̄ncipales z necias. sic in 8° top. ma- iorē z miniorē p̄ncipalis syls: z b̄ est (Manifestū igit̄.)

¶ Scdm̄ ḡ p̄ncipales ppōnes s̄up̄tis syls erit oīs syls. ex ppōnib⁹ q̄dē parib⁹: ex terminis h̄o imparib⁹. vno enī p̄les s̄nt termini ppōnib⁹: erunt aut̄ p̄clones dimidietas p̄positionum.

¶ Cōnter dat nūez ppōnū in cōpatiōe ad terminos z p̄- nes: z b̄ p̄ in syllo vno p̄ncipali z simplr. z^o i syllo nō vno simplr cū dīc (Qm̄ aut̄ p̄an̄syllos.) in p̄ sic p̄cedit. p̄ cō- parat nūez ppōnū ad terminos dicēs: q̄ i syllo p̄ncipali semp̄ termini excedūt ppōnes. s̄nt enī ppōnes due. ter- mini vō tres: z b̄ est (fm̄ ergo.) z^o cōpat eas ad p̄nes di- cēs: q̄ i syllo p̄ncipali p̄clo est medietas ppōnuz: z b̄ est itelligēdū: qz se h̄z in subdupla p̄portiōe ad ppōnes. s̄nt enī ppōnes due z p̄clo vna: z b̄ est (Erunt aut̄.)

¶ Qm̄ aut̄ per an̄i syllos p̄cludit̄: aut per plā me- dia nō p̄tinua: vt. a. b. p. d. z multitudo q̄dē ter- minoz vno s̄līr supabit ppōnes: aut enī extrin-

Primus

secus: aut ad mediū ponet̄ itercidens termin⁹. vtroq̄z aut̄ mō accidit vno min⁹ eē itervalla q̄s terminos: ppōnes aut̄ equales s̄nt itervallis: nō t̄n be semp̄ q̄dē p̄fecte erūt: illi h̄o abundan- tes: s̄z p̄mutatim cū ppōnes q̄dē s̄nt p̄fecte abū- dātes termini: cū h̄o termini p̄fecti abundātes ppōnes: simul enī cūz vno termino vna addit̄ ppō vnde cūq̄z addat̄ termin⁹. Quare qm̄ bo q̄dē p̄fecte: ille h̄o abundantes erāt necesse est transmutare eadem additione p̄fecta.

¶ Cōnter cōparat ppōnes ad terminos z p̄nes in syllo nō simplr vno: z didit̄ in duo. i. p̄ cōpat ad terminos. i. z^o ad p̄nes cū dīc (Cōclones aut̄.) in p̄te p̄ on̄dit siue on̄dere itēdit q̄ eodē mō se hēt numer⁹ terminoz ad nūez ppōnū. i. excedēdo fm̄ vnū in syllo non simplr vno. sic in syllo vno: z p̄bat sic. p̄ ponit̄ p̄nē dicēs: q̄ siue syls aliḡ coassumēdo p̄syllos: siue syls per multa mediā nō p̄tinua. i. nō ad eadē p̄nē ordinata. s̄līr se hēbit nūme- rus terminoz ad nūez ppōnū. sic in syllo simplr vno. i. excedēdo in vno: z b̄ est (Qm̄ aut̄ p̄an̄syllos.) z^o b̄ on̄dit p̄ hāc rōnez in syllo nō simplr vno: aut accipit̄ termin⁹ extrinsecus respectu terminoz p̄ncipalis syls. i. supra ma- iorē vel sub miorē: aut accipit̄ termin⁹ intrinsec⁹ iter me- diū z alterā extremitatē: s̄z siue sic: siue sic semp̄ erūt p̄- pōnes vno pauciores terminis. p̄clo hui⁹ posita est. p̄ q̄ po- nit̄ maiorē: z b̄ est (Aut enī extrinsec⁹.) z^o miniorē: z b̄ est (Vtrūq̄z enī.) z^o remouet̄ q̄dā dubitationē iuxta p̄di- cta. Quia enī dixit q̄ s̄līr se hēt nūer⁹ terminoz z ppōnū in syllo nō simplr vno. posset aliq̄s putare: q̄ sic in syllo vno z ppōnes semp̄ pares s̄nt: termini aut̄ ipares: sic eē in syllo semp̄ nō simplr vno: z hec remouet̄ dicēs: q̄ i b̄ s̄līr se hēt fm̄ paritatē z iparitatē: qz addit̄ vni⁹ termi- ni vnā addit̄ ppōnē. vñ cum termini s̄nt pares ppōnes s̄nt impares z ecōuerso: z b̄ est (Non t̄n semper.)

¶ Cōclusiones aut̄ nō ampli⁹ bēbūt eūde ordi- nē neq̄z ad terminos neq̄z ad ppōnes: vno enīz termino addito p̄clones adiungent̄ vno pau- ciores p̄existētib⁹ terminis: ad solū enī vltimū nō facit̄ p̄clusionē: ad alios aut̄ oēs vt eis que s̄nt a. b. c. adiaceat. d. statim: z p̄clones due adia- cēt que ad. a. z que ad. b. s̄līr aut̄ z in alijs. Si aut̄ ad mediū itercidat eodē mō: ad vnū enīz so- lū nō facit̄ syls: quare multo plures p̄clu- siones z terminis erunt z p̄positionibus.

¶ Cōnter cōpat ppōnes ad p̄nes i syllo nō simplr vno: z b̄ facit in cōpando eōs p̄nes ad ppōnes: z p̄cedit sic. p̄ vi- cit q̄ nō s̄līr se hēt nūerus p̄nū ad terminos z ppōnes in syllo nō vno: sic in syllo vno: qz addito vno termino ter- minis p̄ncipalis syls addunt̄ noue p̄nes vno pauciores p̄existētib⁹ terminis: z b̄ est (p̄nes aut̄.) z^o b̄ declarat̄ z p̄cedit sic. p̄ manifestat̄ b̄ accipiēdo terminū nouū extrinsecus. z^o accipiēdo ip̄m intrinsec⁹: extrinsec⁹ aut̄ pōt accipi z^o. h̄. aut sub miniorē: aut supra maiorē. s̄līr ḡ p̄ncipalis syls. Oē. b. est. a. oē. c. est. b. ḡ oē. c. est. a. z accipiat̄. b. sub. c. z ps̄ q̄ addunt̄ due noue p̄nes. vna ad. b. alia ad. a. Ad. b. c. sic. oē. c. est. b. oē. d. est. c. ḡ oē. d. est. b. Ad. a. sic. oē. c. est. a. oē. d. est. c. ḡ oē. d. est. a. z b̄ est (Ad solū aut̄ vltimū.) Ad huc accipiat̄ nouus termin⁹ supra maiorē: vt. d. s̄nt. a. z addit̄ vna noua p̄clo ad. b. sic. oē. a. est. d. oē. b. ē. a. ḡ oē. b. est. d. Alia at̄ ad. c. sic. oē. a. est. d. oē. c. ē. a. ḡ oē. c. est. d. z il- lud

8° top.
caplo 2°

lud signat ut ibi. Si aut in alijs. Test eni sic itelligē-
dū. a. in alijs acceptioib' extrinsecis supra maiore v' sub
medio. Conter manifestat idē accipiēdo intrinsec'. si. n. in-
ter. a. z. b. accipiat. d. addent' due noue p'nes: vna q' p'clu-
dit. a. de. b. p. d. mediū sic. oē. b. est. d. oē. d. est. a. g. oē. b. ē
a. alia q' p'cludit. d. de. c. p. b. mediū sic. oē. b. est. d. oē. c.
est. b. g. oē. c. est. d. similit' autē si ponat' termin' inter me-
diū z' maiore extremitatē: si. n. accipiat. d. iter. b. z. c. erit
vna p' noua p'cludēs. b. de. c. p. d. mediū: z' alia p'cludens
a. de. d. p. b. mediū. z' b' ē (Si at ad me^m). p'z igit' q' ad-
dito vno termino terminis p'ncipalis sylli siue intrinsec' siue
extrinsec' addent' p'nes noue: vno pauciores terminis pre-
existētib': q' eadē rō est in additiōe multoz terminoz
successiue z' in additiōe vni^o: z' b' satis facile ē manifesta-
re i terminis resoluēdo ordinē terminoz i suba. Ex his at
p'cludit q' in syllo nō vno simplr multo plures p'tingit
eē p'nes terminis z' p'ponib'. z' b' est (Multa plures.)

Dubius Dubitat b' de b' qd dicit tres terminos facere duas
ppones: tot. n. sunt termini in entime-
mate q't in syllo: z' ita tres z' tñ vnica ppō. Et dōz q'
lz vnica p'missa sit exp'ssa f'z f'monē: tñ itells n' admittit
p'ne nisi coaccipiat aliā ppōnē ad min' intellectā: vñ lz
n' sint ibi due ppōnes exp'sse: tñ ibi ē mā duaz ppōnū.

Dubius Consequenter Sorte dub' de eo qd dicit in syllo
vno p'ne eē medietatē ppōnū: ē. n.
aligs sylls vñ q' p'or in duas p'nes sic p'z ex p'dictis: z' ita
aliqñ sūt tot p'nes q't z' ppōnes in vno syllo. Et dōz
q' i oi syllo vno vna p' segt p' z' p' illā alia: si alia segt: z'
de illa p'ne loq't Az. q' p' segt z' illa tñ vnica est: vñ lz in
mixtiōe necy z' p'tingētis sequat' duplex p' aliqñ illa de
icē: vna tñ p' segt sic p'z ex p'habitis vbi due sequunt'.

Dubius Consequenter Dubitat de eo qd dicit q' semp nu-
mer' ppōnū mior est nūero termi-
noz in vno: vñ q' nō sit p'ncipalis termini. a. b. c. z' inter
b. z. a. accipit. d. iā g' addite sunt due noue ppōnes. f. oē
b. est. d. z. oē. d. est. a. z' p'us fuerūt due: q're manēt q'tuor
z' termini adhuc nō sunt nisi q'tuor. Adhuc ostēdit. a. c.
p' per. b. mediū z' deinde eadē ostēdat p. d. mediū: z' erūt
tñ adhuc q'tuor termini z' q'tuor ppōnes. Et dōz dicit
q' sic accipiunt' plura media p'ntina: q' ad eandē p'ne: z'
nō accipiunt' p' plura media nō p'ntina diuerse p'nes. z'
b' nō est Az. loq't eni vbi fuerūt p'sylli vel plura me-
dia nō p'ntina. i. nō ad eadē p'ne sic p'z in textu. Sed
tūc opponat' accipiant' eni tres termini diuersi a p'or-
bus vt. e. f. g. z' sylles. e. d. e. g. p. f. mediū: z' p'z q' iā in vni-
uerso q'tuor sunt ppōnes z' termini: q're nūer' terminoz
plusq' p' vñ excedit nūerū ppōnū: z' p'z q' dicta media
sunt nō p'ntina. Et dōz ad p'm q' nō vocat hīc Az. p'
p'ne nūi imediata distātia duoz terminoz: vñ cū inter
a. z. b. accipiat. d. mediū iā corripit' vna p'p'ntiū ppō-
nū: z' fit p' z' manet tñ vna illaz: gnānt eni due p'misse
noue adhuc erat vna: z' ita nō sunt nisi tres ppōnes: sed
q'tuor termini. Ad vltimū dōz q' Az. nō loq't de ta-
ll acceptiōe terminoz vbi accipiunt' sylli diuersi penit'
nō cōicātes: s'z loq't de medijs platis ad diuersas p'nes
p' additiōe vni^o termini ad terminos p'p'ntes alicuius
p'n^o sylli: vt si sub. c. accipiat. d. iā eni ē syllogizare. b. vñ
a. de. d. p. c. mediū z' p'us syllogizatū ē. a. d. c. p. b. z' sic sūt
plura media nō p'ntina: de q'b' loq't Az. Notādū at q' p'
an'syllōs signat Az. acceptiōe terminoz intrinsecus iter
mediū z' alterā extremitatē: sic eni accipiunt' termini ad
p'syllōs faciēdos. p' media nō p'ntina signat acceptiōe
terminoz extrinsec': sub maiore vel supra maiore eni acci-
piunt' termini ad diuersas p'nes faciēdas. Adhuc so-
let q'ri quō vno termino addito addat' tñ vna ppō: q'z si

accipiat termin' intrinsec' gnānt' due noue ppōnes: sic p'z
ex p'cedētib'. Et dōz q' itells est q' nūer' ppōnū au-
get in vno addito termino nouo. Adhuc forte dubi-
tat de eo qd dicit q' addito termino extrinsec' ad solū vl-
timū nō fit p'z: aut eni sup'pōit ibi vltimū p' maiore ex-
tremitate: aut p' maiori: aut p' vtraq'. Et dōz q' vlti-
mū sup'pōit ibi p' altera extremitate idē terminatē: q'z cū
addit' termin' extrinsec' supra maiore tūc ad ipaz nō fit
p'. Qñ aut addit' sub maiore est: tūc ad ipaz nō fit p': sp'
enī ad illā extremitatē q' p'ima est termin' intrinsec' al-
sumpto nō fit noua p': s'z ad reliq'z z' ad mediū. Ulti-
mo dubitat de eo qd dicit q' cū sumit termin' intrinsec' ad
vñ solū tñ nō fit p'. Si eni accipiat. d. inter. b. z. c. erit
vna p' addita p'cludēs. a. de. d. p. b. q're ad. a. addita est p'
alia: aut p' addit' p'cludēs. b. d. c. p. d. z' ita addita ē noua
p' ad. b. z. ad. c. z' ita nullus ē termin' ad quē nō addit' p'.
Et dōz q' itells f'monis est q' tot addunt' noue p'nes
quot fuerūt p'p'ntes termini excepto vno: z' ita vult q'
f'm nūerū cuilibet termino rñdeat noua p' p'ter vñū.

Donia aut habemus de quibus fuit
syllogismi z' quales in vnaq'qz figu-
ra z' quot modis monstrat: manife-
stus est z' que ppō facile z' que diffi-
cile argumētabilis est: nā que in pluribus figu-
ris z' per plures casus p'cludit facilis: que aut
in paucis z' per pauciores difficilior argumē-
tabilis. g' affirmatiua quidez vñs per p'rimā fi-
gurā tñ mōstratur z' per hāc vno modo: p'ri-
uatiua vñ z' per p'rimā z' per mediā: per p'ri-
mā quidem vno modo: per mediā autem du-
pliciter. Particularis autem affirmatiua per
p'rimā z' per postremā. vno modo quidē per
p'rimā: tripliciter vñ per postremā: p'riuatiua
vñ particularis in omnibus figuris monstra-
tur: verum in p'ima quidem semel: in mediā
autem z' postrema: in hac quidem dupliciter:
in illa autem tripliciter. Manifestum est igitur
quoniā vniuersalem affirmatiuā constituere
q'dem difficillimū: destruere aut facillimū.

Postq' determinauit gnōnē sylloz: z' p'n^o ibidē sup
posita verificauit: in hac p're q'dā core^m
ex p'cedētib' manifestū ostēdit z' p'cedit sic. p' p'cludit illō
dicēs: q' ex p'cedētib' manifestū eē p'or q' ppō est facile
terminabilis p' sylm z' q' difficile. z' b' est (Qñ aut. z' il-
lud p'tractat z' verificat: z' diuidit in duas. in p' cōparat
p'ne vñs affir^m ad oēs alias penes facile i terminādo.
in z' cū dicit (Dino aut. z' cōparat p'nes vñs ad p'ticu-
lares. In p' ostēdit q' vñs affir^m difficillima est oīz ad
p'struēdū: z' p' p'ns facillima ad destruēdū p' hāc rōnē: s'
que in figuris plurib' z' plurib' modis syllogizat' faci-
lius p'struit: z' q' pauciorib' difficilior: s'z vñs affirmatiua
tñ in vnica figura z' vno ei^o mō syllogizat': oēs aut alie
in plurib' figuris z' modis. ergo vñs affirmatiua diffi-
cilior p'struet oibus alijs: z' per p'ns facili' destruit. bu-
ius rōnis p'mo ponit maiore: z' hec est (Nā qui in pluri-
bus.) z' minore: z' hec est (Ergo affirmatiua.) z' cōclu-
dit conclusionem. z' hec est (Manifestum igitur.)

Omnino autez est interinere vniuersalia q'z
p'icularia facilius: etenim si nulli z' si alicui nō

insit iterēptū est: boz aut alicui qdem nō in oibus figuris monstrat: nulli aut in duab⁹. Eo-
dez aut mō z in priuatiuis: etenī z si oī z si ali-
cui iterēptū est: qd est ex principio: hoc aut sit
in duab⁹ figuris: in pticularib⁹ aut simplr: aut
omni: aut nulli ostendendum inesse.

Conter cōparat vles pnes ad pticulares. z diuidit in
duo: qz p^o cōparat ea quo ad facile z difficile in termi-
nādo. z^o penes ipsam terminationē cū dicit (Quo aut
ops nō.) p^o in duas: qz p^o cōparat ea penes facile z diffi-
cile in destruēdo. z^o penes facile z difficile in pstruēdo
cū dicit (Cōstruēti aut.) In p^o pte ostēdit q vles pnes
facilius est destruere q pticulares sic: que plurib⁹ mo-
dis destruī pōt facili⁹ destruī qz que vnico mō: s; vlis
destrui pōt plurib⁹ modis: qz tam per drium qz per ddi-
ctionē: pticularis aut vno mō. s; per ddictōiā. vlis g fa-
cilius destruī q pticularis. Duius rōnis pmo ponit p-
nem. z B est (Quo aut.) z^o minorem ita q ponit pmo
pmā partē minoris z declarat. z B est (Eteniz si nulli.)
scō scōam. z B est (In particularibus autem.)

Construēti aut facilius est particularia: nā z
in pluribus figuris z per plures casus.

Conter cōparat vles z pticulares pnes z penes facile
z difficile in pstruēdo: z dīc q pticularis facili⁹ pstruī
q vlis sic. illa facilius cōstruī que pluribus figuris z
plurib⁹ modis syllogizat. sed pticularis plurib⁹ modis
z pluribus figuris syllogizat q vlis. g pticularis facili⁹
pstruī vli. bul⁹ rōnis pmo ponit pñē. z B est (Cōstruē-
ti aut.) scō minore. z B est (Nā z in pluribus.)

Quo aut oportet nō latere: qm destruere q
dē pse inuicē est vlia per pticularia. z bec per
vlia: pstruere at nō est per pticularia vlia: per
illa vō bec est: nā si omni z alicui: simul autes
manifestū: qm destruere q pstruere facilius.
Quomō ergo sit oīs syls z per quot terminos
z pponēs: z quō se bñtes adinuicē. Amplius
autē que ppō in vnaquaqz figura: z que i plu-
ribus: z que in paucioribus monstratur: palā
est ex his que dicta sunt.

Conter cōparat pnes vles z pticulares penes suā ter-
minationē. s; penes pstructionē z destructionē dīcēs q
vle z pticulare mutuo sese iterimūt: sed nō mutuo sese
pstruūt. vle enī pstruit particulare z nō eē. z ex B pz q
oīno facili⁹ est in his destruere q pstruere. z B ē (Quo
aut nō ops.) pñter breuiter epilogat oīa a pñ^o bñta. z B
est (Quo g sit oīs syls.) Dubitaret h forte aliqz d eo
q vult vlez affirmatiuā eē difficiliore alyis ad pstruē-
dū. vī enī q eqlis sit difficultas ad pstruēdū vlem ne-
gatiuā. qz eqlitas est pticulariuz vtrobiz: qre equalis
difficultas ad pstruēdū in eoz acceptione: sed acceptio
oīus pticulariū est pstructio vlis. quare equalis est dif-
ficultas in pstructione vlis affir⁹ z neg⁹. Et dōm q
p vlis pōt pstrui pductionē in pticularib⁹: z sic est ve-
rū qd opponit. vel per sylm: z sic itēdit hic Apx. z sic fa-
cilius est pstruere vlem negatiuā q vlez affirmatiuā.
S; tūc vltē⁹ forte dubitaret qre vlis affir⁹ tū in
vna figura syllogizet cū vlis neg⁹ syllogizet in plib⁹.
Et dōm q mediū in p^o figura est sub maiore z segt.
si inferi⁹ inest alicui vlr sumpto q supi⁹ insit eidē. qre
si mediū de minori affirmet: segt affirmatiua maioris

de eodē. vlr dico cū maior fuerit affirmatiua. z iō in p-
ma figura sequi pōt vlis affirmatiua. vlis aut neg⁹ segt
pōt in vtraqz eo q qm mediū z maior extremitas sunt
disparata: cuiusqz vnu inest vlr eidē vlr nō iest reliquū.
z iō siue subm siue pdicatū maioris pponis vlis nega-
tiue insit minori extremitati: vlr segt remotio reliqui
ab eodē vlr: ita pcludet vlis negatiua taz per pmā qz
per scōaz. si enī affirmet subm maioris pponis de mio-
re extremitate fiet syls in pma figura. si aut pdicatū
fiet in scōa. Adhuc forte quere⁹ qre plurib⁹ modis
z figuris syllogizat pticularis p qz vlis. Et dōz q rō-
b⁹ pz respiciēdo dispōne pmissarum in oī figura. In p^o
enī z z^o figura altera pponē existente pticulari necesse
est pñē esse pticulare. In z^o aut necesse est oēm pñē esse
pticulare. z causa istoz est pus dicenda: z ex hoc satis
pz q pticularis per plures figuras z modos pcludit
q vlis. Adhuc si quere⁹ quare negatiua pticularis
in plurib⁹ syllogizet q affirmatiua pticularis per su-
peri⁹ habita pz responsio. B est: qz scōa figura nō pōt in
pñē affirmatiuā cuius causa dicta est prius.

Quomō aut idonei erimus semp syl-
logizare ad ppositū z per quā vias
sumemus: que circa vñqz sunt
picipia dōz est nūc: nō enī solū ops
fortasse gnōnē psiderare sylloz: sed z potētiā
habere faciēdi. oīum igit que sunt hec sunt ta-
lia: vt de nullo alio pdicent verē vlr: vt cleon
z callias: z qd singulare z sensibile est: de his
aut alia. nam homo est aīal z vterqz eozū est:
alia vō ipsa qdez de alijs pdicant: de his autē
alia nō pdicatur: alia aut z ipsa de alijs z alia
de ipsis: vt hō de callia z de hoīe aīal. Qm g
quedā eozum que sunt de nullo nata sunt dīci
palam: nā sensibillium pene vñqz est h⁹ vt
de nullo predicetur: nisi vt pz aīas: dicimus enī
album illud socrates esse z veniēs callias: qm
aut in sursum pgentibus statur qñqz: rursum
dicemus nūc aut sit hoc positum de his. g nō
est demonstrare pdicatū aliqz nisi fm opinio-
nē. Sed bec de alijs: neqz singularia de alijs:
sed alia de ipsis: que aut in medio sunt manife-
stum: qm vtroqz mō ptingit: nā z bec de alijs
z alia de his dicent: z pene rationes z consi-
derationes sunt maxime de his.

Postq determinauit Apx. ordinationē medij re-
spectu extremoz: hic itēdit de ei⁹ inuētiō-
ne: z qz itēdit inuētiōnē medij inquātū mediū est: z eius
ordinatio respectu extremoz est via in istā inuētiōnē.
Ideo pus de ordinatiōe determinauit qz de inuētiōe: z
fuit illa p^o pars ante hāc scōam. alr aut pōt dīci z forte
melius. s; qz bucuqz determinauit ex qbus z qlibus sit
oīs syls: qd pñet ad sylloz gnōnē. In hac pte dtermi-
nat artē z pñtē faciēdi syllos: z pz ordo: qz prius est co-
gnoscere ex qbus z qlibus fiat res qz bēre artē faciēdi.
frustra enī dare⁹ ars faciēdi eam: nisi scirem ex qbus
z ex qlibus fieri deberet. hāc aut diuisionem significat
tam epilagus pcedentiū qz pñetiū subsequentiū. ars
aut z potestas faciēdi sylm pñsit in medij syllogisti-
ci inuētiōne: z ideo determinat h inuētiōnem medij
syllogistici.

sylogistici. Diuidit autem hec pars in premissam et tractatum. In premissa dat inuentionem dicens quod nunc debet per quam viam accipi possit medium ad esse problemata terminanda: et dico medium sylogisticum: et est quod se habeant premissa circa unum quodque genus: et addit rationem huius: et est: quod non solum opus generationis sylogismorum cognoscere: sed opus habere premissam facienda eos: et in hoc uno expresse signat predictam rationem: et hoc est (Quod idonei). Tractatus diuidit in duas. in prima determinat premissam terminandi omne propositum secundum opinionem premissam. in secunda cum dicit (Quia diuisio per genera). Remouet quedam viam non necessariam: posita tamen ab alijs. Adhuc prima in duas. in prima determinat viam inueniendi contra premissam. in secunda cum dicit (Secundum singulum autem eorum). Viam sumendi premissam premissam in duas. in prima determinat que et qualia sunt eligenda siue in specienda ad omne propositum terminandum. in secunda cum dicit (Pariter autem quoniam tres terminos). Adnotat sufficientiam artis sue manifestans quod ad hoc inspiciendo: et non ad aliam sit omnis syllogismus. prima enim in duas in prima determinat ad que inspiciendum est. in secunda cum dicit (Opus ergo premissas). Ad qualia et quomodo se habentia: ordo per in omnibus. intendit igitur primo quod inspiciendum sit ad medium: et procedit sic. primo diuidit ea que sunt per ea que subiacent terminis sic sunt singularia: et per ea que predicantur terminis ut generalissima: et per ea que subiacent et predicantur: cuiusmodi sunt media. et hoc est (Quoniam igitur que sunt). secundo ista membra magis tractat et declarat dicens: quod indiuidentur non predicantur nisi secundum accensum nec de aliquo syllogizant: sed alia de eo: generalissimum autem est in quo est status in sum: et hoc supponendum est. in posterioribus autem ostendit et illud de alijs syllogizant: sed nihil de ipso nisi fuerit predicatum transcendens. Que autem in medio sunt et subiacent et predicantur et ad hoc inspiciendo sic: sequitur omnis syllogistica consideratio et dicitur pene: quod aliqui sunt extranea media in syllogismo sed raro. et hoc est (Quoniam ergo quedam).

Opus ergo propositiones circa unum quodque sic sumere supponentem ipsum primum et distinctiones et quecumque sunt premissa rei: deinde ponit hec quecumque sequuntur rem: et rursus que res sequitur: et quecumque non contingunt eidem inesse: quibus autem ipsa non contingunt non sumendum: eo quod conuertitur priuatiua: diuidenda autem sunt et eorum que sequuntur quecumque in eo quod quid est et que propria et quecumque ut accidentia predicantur: et horum que secundum opinionem: et que secundum veritatem: quanto enim plurimum talium abscondantur quis citius inueniet conclusiones: quando autem verorum magis monstrabit.

Habito ad que inspiciendum est: quod ad media. prout quia quomodo se habentia inspicienda sunt et eligenda: et hoc primo in vltimo non ampliando ad diuersa proposita cum dicit (Construere autem volentibus). prima in duas. in prima determinat qualia et quomodo se habentia eligenda sunt generaliter. secundo specialiter cum dicit (Opus autem eligere). In parte prima sic procedit. primo dicit quod proposita quomodo de terminari inspiciendum est que sunt peruenientia subito et predicato: cuiusmodi sunt diffinitiones et descriptiones. et adhuc considerandum autem et premissa et antia et extranea siue repugnancia et signat modum accipiendi repugnancia dicens: quod accepto illo quod rei non inest non opus querere illud cui res non inest: quod illud etiam rei non inest: ut per ex perueniente vltis negatione: et hoc est (Opus ergo premissas). secundo addit de peruenientibus dicens: quod quedam sunt essentialia quedam accidentalia: et accidentalium quedam sunt propria: et quedam

sunt contra: et contra quedam sunt secundum opinionem contra: et quedam secundum veritatem. et hoc est intelligendum quod quedam sequuntur frequenter et quedam semper. vel potest sic intelligi: quedam predictorum accidentalium: quedam sequuntur secundum opinionem quantum ad constitutionem premissis probabilis: quedam secundum veritatem: et quantum ad premissam demonstrationis faciendam. et hoc est (Dicendum autem). tertio ponit rationem de predictis dicens: quod omnia habenda sunt et consideranda: quod quanto plura talium habuerit quis tanto citius in premissam veniet: et quanto veriora habuerit habet tanto efficacius concludet. et hoc est (Quanto enim plurimum).

Opus autem eligere non que sequuntur secundum quod: sed quecumque totam rem sequuntur ut non quod aliquem boiem: sed quod omnem boiem sequitur: per vltimum. n. premissas syllabis fit: quoniam ergo est indefinitum icertum: si vltis est propositio: cum vero definitum manifestum. Similiter autem eligendum et que ipsum sequuntur tota propositio eandem causam: ipsum autem quod sequitur non est sumendum totum sequitur: dico autem boiem esse omne animal: aut musicam omnem disciplinam: sed tamen simpliciter sequitur que admodum et propositum: etenim inutile alterum et impossibile: ut omnem boiem esse omne animal: vel omnem iustitiam omne bonum. Sed cui premissas est in illo ostendit: quoniam autem ab aliquo continetur: subiectum cuius premissas opus sumere: que vltima quidem sequuntur vel non sequuntur non eligendum in his: sumpta enim sunt in illis. Quecumque enim animal et boiem sequuntur et quecumque non insunt: similiter: que autem in unoquoque sunt proprie sumenda non extranea. Sunt enim quedam speciei propria preter genus: necesse enim est diuersis speciebus quedam propria inesse: neque autem vltima eligendum quidem quod sequitur quod continetur: ut animal quod sequitur homo: necesse enim si boiem sequitur animal et hec omnia sequitur: convenientiora autem hec sunt bois electioni: sumenda autem sunt et que plerumque sequuntur et ad que persequuntur: nam problema ad que est plerumque syllabis ex propositionibus que plerumque aut omnibus aut aliquibus. Similis enim est vnaqueque conclusio principijs.

Consequenter determinat quia et quomodo se habentia magis sunt eligenda: et diuidit in duas. in prima dat inspectiones utiles ad inueniendum medium. in secunda cum dicit (Amplius quod omnium). Remouet quandam inspectionem. prima in tres per quod documenta tria siue tres inspectiones in prima parte docet. prima inspectio est: quod magis sunt eligenda antia premissa et extranea vniuersaliter: saltem quod particulariter: et procedit sic. primo dicit hoc de premissis: et dat causam quod syllabis fit semper ex vna vltima vtraque vltima: et si accipiat premissas indefinite vel particulariter dubitatio est an alia propositio sit vltima vera: et ideo si contingat accipienda est premissa vltima. et hoc est (Opus autem eligere). secundo dicit idem de antia: et per eadem causam: et si intelligendum est de extraneis. et hoc est (Si intelligendum). tertio incidenter adiungit quod signum vltima ad premissas non est addendum: sed ad antia: quod si addat ad premissas erit superfluum et impossibile: ut hic hoc est ostendit animal et hoc est (Ipsum autem quod sequitur). Conter dat aliam inspectionem. scilicet antia premissa et repugnancia premissa et premissam magis iunctam

Liber

geda q̄s cōia ⁊ remota: circa quā sic pcedit. p̄ docet h̄ pe
nes p̄ia ⁊ repugnātia dicēs: q̄ si p̄is siue repugnās sub
d̄s accipi nō accipiendū est p̄is vel repugnās p̄dicati: q̄
vtrūq̄ acceptū est in accipiēdo p̄dicatū de subto: eo q̄
q̄qd seq̄t vel repugnāt p̄dicato ⁊ subto: ⁊ iō eligendū
est p̄is vel repugnās p̄p̄iū ipsi subto q̄d seq̄t vel repu
gnat ita subto q̄ nō p̄dicato: ⁊ h̄ bene p̄tingit: mltā. n.
sunt p̄p̄ia sp̄ei p̄ter genus. ⁊ h̄ est (Q̄n̄ aut ab aliq̄.) ⁊
docet h̄ de aītib⁹ dicēs: q̄ si debeat eligi aīis p̄dicati
nō est sumendū aīis subtr̄: sed aliqd p̄p̄iū aīis ad p̄di
catū ita q̄ nō ad subm̄: in h̄ est q̄ accipit p̄dicatū de
subto sufficiēter acceptū est de oī aīte ad subm̄. ⁊ h̄ est
(Neq̄ at vlt̄.) Cōsequēter dat tertiā inspectionē: ⁊ ē: q̄
aliq̄ op̄s eligere aītia p̄tia ⁊ repugnātia: vt frequen
ter fuit nūc: q̄ q̄ est vt frequēter p̄ p̄p̄ones q̄ sunt vt
frequēter h̄z terminari: q̄ op̄s alterā vel vtrāq̄: h̄z p̄o
nē similē esse p̄ni. ⁊ hoc est (Sumenda aut sunt.)

**Amplius que oīum p̄sequētia sunt non eli
gendū: non enī erit sylls ex istis ob quam
causam in sequentibus erit manifestum.**

Conter remouet q̄dā inspectionē iūtilē dicēs: q̄ nō eli
gēdū p̄ medio aliqd tale q̄d ad oīa seq̄t: q̄ tali sup̄o n̄
erit sylls sicut ifra dicet: q̄ nō posset ibi esse dispō nisi
ex affir^{ma} in sc̄da figura. ⁊ h̄ est (Amplius q̄ oīb⁹ ⁊c.)

Dubius Sed hic forte dubitaret aliq̄s q̄liter Āz. determi
net de iūctiōe: cū iste liber dicat de iudi
cio siue resolutorio: sed d̄s q̄ nō est ita de iudicio q̄
sit p̄ p̄te de iūctiōe: nec ēt liber posterior: q̄ tñ plus
est de iudicio circa syllm̄ ⁊ dem̄rationē q̄ de iūctiōe:
iō liber iste ⁊ liber posterior dicunt eē de iudicio circa
syllm̄ ⁊ dem̄rationē sic p̄s circa p̄ncipiū huius libri.

Dubius Adhuc forte dubitabit: q̄re dat artē inueniēdi me
diū: ⁊ nō dat artē inueniēdi extrema cū oīa
hec sint ad syllm̄ necia. Et d̄m q̄ q̄d pcedit inquisi
tionē ⁊ certificationē cuius extrema sunt extrema p̄is
termināde. In p̄ma q̄ q̄dne habent extrema: s̄z mediū
op̄s inuestigare ad certificadū vñū extremū de alio.

Dubius Adhuc dubitabit: quō possit eē ars inuentiua me
diō: si enī ars h̄ tradita doceat inuenire me
dia: aut hec ars inata est: q̄d est 5 Āz. aut acq̄sita: ⁊ tūc
p̄ p̄n^o artis pcedētia: ⁊ tūc ars pcessit de q̄ silis q̄d est: ⁊
ita erit vt v̄z ifinitas si ars sit mediōz inuentiua. D̄s q̄
ars inuentiua mediū est acq̄sita: nec tñ per artē pcedētē:
s̄z p̄ viā sensus ⁊ exp̄iment̄: h̄. n. q̄ sensus pcepit vel
intellectus mediāte sensu ⁊ exp̄imēto q̄ aīal f̄m oīa sin
gularia p̄tinet a sensibili: ⁊ sensibile f̄m oīa singularia
a corp̄e: statim cognouit corpus inesse aīali f̄m oīa singu
laria per sensibile mediū: ⁊ sic inēta est regula q̄ docet
p̄struere vlem affirmatiuā: eodē mō ē de alyis: sic q̄ acq̄
sita est ars ista ⁊ nō p̄ artē pcedētē: s̄z p̄ viā sensus ⁊ ex
p̄imēti: ⁊ sic supple sunt in vñū p̄ncipia oīum sciartū.

Dubius Cōsequēter forte q̄rer de dictis in l̄ra: ⁊ p̄ de h̄
q̄d dicit q̄ indiuiduū nō p̄dicat̄ ni
si f̄m acc̄is. querit. n. vñ est h̄ q̄d f̄m acc̄is d̄ p̄dicari.
Et d̄m q̄ oē q̄d p̄dicat̄ forma est ei⁹ de quo p̄dica
tur: sicut vult Āz. in 8° p̄ sue phie. Indiuiduū aut vlt⁹
est forma. vñ siue p̄dicet de sup̄iori p̄ticulr̄ sic: aliq̄s h̄o
est for. siue de suo acc̄ite sic: albi est for. siue q̄d ocunq̄
alr̄ nūc est recta p̄dicatio neq̄ p̄p̄a: q̄re p̄dicatū nō ē
forma subtr̄: s̄z magis eē: ⁊ iō p̄ acc̄is d̄ p̄dicatū ⁊ non
per se. vel p̄t dici q̄ indiuiduum p̄t p̄siderari māl̄iter
vel formalr̄: māl̄r̄ at p̄sideratū ē q̄dā cōpositū ex m̄a
⁊ forma subali circūscriptis acc̄tib⁹ in ipso: ⁊ sic d̄ q̄
nō intelligit̄ h̄z q̄ bui⁹ siue h̄ sit verū siue nō: nec alr̄ for

Primum

ma est: nec de aliq̄ p̄dicat̄ formalr̄: aut p̄sideratū ē idē
cōpositū sub acc̄taliibus dispōtib⁹: mediātib⁹ q̄bus in
cognitionē cadit: ⁊ sic aliquo mō forma est. s. quātūz ad
diffinitionem differentiarum accidentalium.

Deinde forte q̄rer de h̄ q̄d dicit aliq̄ p̄tia esse vt
frequēter vlt⁹ vt nūc: cū tñ regula sit q̄ oē
semel sequēs ⁊ sp̄ seq̄t. Dicit ēt aliqd eē p̄is f̄m p̄te: cū
tñ q̄qd seq̄t ad. a. seq̄t ad oē p̄tē sub. a. q̄d seq̄t ad
p̄is seq̄t ad aīis: ⁊ ita oē p̄is seq̄t totū aīis. Silt̄ dic̄ q̄
ē p̄is h̄z op̄ionē ⁊ h̄z v̄itatē: cū tñ oē p̄is vere itelligat̄
in aīte: ⁊ ita seq̄t h̄z v̄itatē. Dē. n. intellectū in aliq̄ ve
re seq̄t ex eo. Et d̄s ad h̄ q̄ in tota ista arte accipit
Āz. p̄is p̄ p̄di⁹ ⁊ aīis p̄ subto: ⁊ q̄ aliq̄ ad syllogicadū
sumēde sūt p̄p̄ones vt nūc: ⁊ aliq̄ simplr̄: iō dic̄ aliqd
p̄is eē p̄is simplr̄ ⁊ aliqd vt nūc: ⁊ q̄ aliq̄ sumit p̄p̄o
p̄ticlaris ⁊ q̄nq̄s v̄lis: iō dic̄ aliqd p̄is eē vt p̄te: ⁊ aliqd
p̄is ē h̄z totū: ⁊ q̄ aliq̄ sumēda ē p̄p̄o p̄babilis ⁊ aliq̄
d̄m̄atiua dic̄ q̄ aliqd seq̄t h̄z op̄ionē: ⁊ aliqd h̄z v̄itatē.

Sed tūc queritur q̄re magis noiat ea aīis ⁊ p̄is q̄
subm̄ ⁊ p̄dicatū. Et d̄m est q̄ h̄ est: q̄

per artē istā docet accipe p̄p̄ones affirmatiuas ⁊ nega
tiuas ad q̄dūq̄s p̄positū. Iste aut̄ itētiōes subm̄ ⁊ p̄
dicatū nō d̄termināt affirmationē ⁊ negationē nec cō
fundūt vtrāq̄: iste at̄ itētiōes aīis ⁊ p̄is d̄termināt h̄i
tudinē vñ⁹ ad altez sub affirmatiōe sicut iste itētiōes
eēneū ⁊ repugnās denotāt h̄itudinē vñ⁹ ad altez sub
negne: ⁊ ita iste itētiōes sūt p̄uētiōes huius arti: q̄ alie.

Adhuc forte q̄rer de eo q̄d dicit ad p̄is nō est addē
dū oē. v̄z enī q̄ sic: cū oē vlt⁹ sit dispō v̄lis ⁊
vlt⁹ p̄p̄ie p̄dicat̄ ⁊ ēt in vlt⁹ negatiua p̄t̄ addi ad p̄di
catū: eadē v̄z rōne q̄ silr̄ in vlt⁹ affirmatiua addi possit
ad p̄dicatū. Adhuc q̄rer qualr̄ sit vez q̄d dicit in li
bro p̄iarmentias. q̄ nulla est affirmatio in q̄ vlt⁹ p̄
dicat̄: aut enī d̄ nulla: ⁊ sic nec v̄z in v̄a nec in falsa: aut
q̄m̄ in falsa tñ. Et p̄t ad h̄ q̄ d̄ ibi nulla est ⁊c. q̄ nō
est aliq̄ vera: ⁊ h̄ v̄z Āz. hic satis exponere dicēs: q̄ ta
lis additio facit sup̄flūū sermonē ⁊ ipolem: p̄t q̄ p̄cedi
q̄ oē p̄t addi ad p̄dicatū: s̄z si affirmatiua est p̄p̄o sp̄
falsa est. p̄p̄o: h̄ac aut̄ falsitatē si supueniat negatio de
struit: ⁊ iō manet vera negatiua. p̄p̄o: ⁊ p̄p̄ea d̄ q̄ ipm̄
oē bene p̄t addi ad p̄dicato negatiue p̄p̄onis: s̄z nō p̄dica
to affirmatiue: q̄ in affirmatiua facit talis additio fal
sitate: in neg^{tiua} remouet falsitas illa. per negōnem p̄t
vtrāq̄s addi: alr̄ at̄ dici posset: s̄z diligēt⁹ in lib^o p̄iar⁹.

Adhuc forte dubitabit aliq̄s: q̄re dicit ip̄s oē additū
ad p̄is sup̄fluere: cū tñ faciat intellectus d̄i
uersus ab eo q̄ p̄cessit ad h̄ itūcti f̄mōnes diuersi vt d̄i
uersos rep̄ntent intellectus. Adhuc q̄re dicit f̄mōnes
ip̄ossibile. Et d̄m q̄ l̄z additio ei⁹ ad p̄dicatū nō su
perfluat q̄tū ad aliq̄ē intellectū falsus rep̄ntadus: sup
fluit q̄tū ad syllogisticā p̄p̄ones que nō accipit oē nisi
p̄p̄ dici de oī: q̄d nō p̄t per omne additū p̄dicato: ⁊ iō
op̄s sup̄fluere: facit ēt sermones ip̄ossibile: q̄ significat
sup̄⁹ p̄ oībus cōnotatis inesse iferiori: ⁊ ita vñū disper
ratoz iesse alteri. sicut p̄s cū dicit nō esse omne aīal.

**Construere aut volētib⁹ de aliquo
toto eius quidē q̄d cōstruit inspiciē
dus ad subiecta de q̄bus ip̄m dic̄:**
de quo autem op̄s predicari q̄cūq̄
hoc sequunt̄. Si. n. aliqd hoz sit idem necesse
est alteri alteri inesse. Si aut̄ nō q̄m̄ omni: sed
q̄m̄ alicui que sequitur vtrūq̄. Si enī aliquod
horum idem necesse est alicui inesse: quando
autem

autem nulli oportet inesse cui quidem oportet non inesse ad sequentia: quod autem oportet non inesse: ad ea que non contingunt inesse eidem: aut conuersim: cui quidem opz nō inesse ad ea que non contingunt inesse: qđ nō nō inesse ad consequentia: nam sunt eadem alterutrum nulli contingit alterum alteri inesse: fit enim quādoqz qđ in prima figura syllogismus: quandoqz autem in media. Si autem alicui non inesse cui quidem oportet non inesse quibus consequens est. Qđ nō non inesse que non possibile est eidem inesse. Si enim aliquod horum sit idem necesse est alicui non inesse.

In hac pte determinat q̄lia et q̄uo sunt inspicienda in spali applicādo suā artē ad vnūqđqz ppositū. et diuidit qz pmo determinat B. 2. qđā idoneitatem assignat circa mediū vltis affirmatiue cū dicit (Opz at et sequentiū). p^o in duas. in p^o pte pcedit narrando. in 2^a exp̄plicādo cū dicit (Magis aut fortasse). In p^o dat qnqz regulas ad inueniendū mediū ad oē ppositū siue sit vlt siue sit p̄dicare: siue affirmatiuū: siue negatiuū. p^o deseruit vlt p̄ni affirmatiue et. si idē sit aūs p̄dicati et p̄ns subti illud erit me^m ad p̄struendū p̄dicatū de subto vlt. et B ē (Cōstruere at volētib⁹). 2^a regula deseruit p̄ticulari p̄ni affirmatiue et. si idē aūs p̄dicati et subti illud erit mediū ad p̄cludendū de subto p̄ticulari. et B ē (Scōz at et). 3^a et 4ª docēt syllogizare vltz negatiuā: q̄rū p̄or est: qz si idē sit eēneū p̄dicato et p̄ns subto illud erit mediū p̄cludendi vltz negatiuā: et B ē p^o figurā et p^o 2^a. alia est qz si idē sit p̄ns p̄dicato et repugnās subto illud erit mediū syllogizandi vltz negatiuā per 2^m 2^a. et B est (Qñ aut nulli opz). Et itelligo hic de mō loquēdi: qđ vocat ipse subz negatiue p̄pōnis: cui opz nō inēē. p̄dicatū aut eiūsdē qđ opz nō inēē. 5ª regula est qz ad syllogizandū particulare negatiuā et. si idem sit antecedens subiecti et repugnans p̄dicato syllogizabit per illud particularis negatiua. et B est (Si autem alicui.)

Magis aut fortasse erit sic vnūquodqz eoz que dicta sunt manifestum: sint enim sequētia a. quidē in quibus. b. quibus aut ipsuz: sequitur in qbus. c. que aut non p̄tingit ei inesse in qbus. d. Rursus aut ipsi. e. que quidē isunt in qbus. f. quibus aut ipm sequitur in qbus. g. que antez non p̄tingit ei inesse: in quibus. h. Si ergo idē erit aliqđ eozuz que sunt. f. necesse est. a. omni e. inesse: nam. f. quidez omni. e. c. autem omni a. quare omni. e. inest. a. Si autem. c. et g. idē: necesse est alicui. e. inesse. a. nam id qđ est. c. a. id nō quod est. g. e. omne sequitur. Si autē. f. et d. sint idem: nulli. d. inest. a. ex p̄syllo: qm̄ enim cōuertitur p̄uatiua et. f. ei qđ est. d. idē nulli. f. inest. a. f. aut omni. e. Rursus si. b. et h. idem nulli. e. inest. a. nam. b. a. quidē omni: ei autem qđ est. e. nulli inest: idē enim erat ei qđ est. b. b. aut nulli. e. inest. Si autem. d. et g. idem. a. alicui. c. non inest: nam ei qđ est. g. nō

inest: qm̄ neqz. d. g. aut sub. e. est: quare alicui e. non inest. a. Si autem ei qđ est. g. sit. b. idēz conuerso modo erit syllo: nā. g. inest. a. omni nam. b. ei quod est. a. e. autē ei quod est. b. idēz enim erat. g. a. autem ei quod est. e. omni quidem non necessarium ei inesse: alicui autem necessarium eo qz conuertatur vniuersale p̄dicatum in particulare: manifestum ergo qm̄ ad predicta perspicendum in vnaquaqz questione: per hec enim omnis syllogismus.

(Cōsequēter has regulas explanat in terminis: et pcedit sic. p̄ instituēs terminos ponēs. a. p̄dicatū et ei⁹ p̄ia b. ei⁹ antecedētia. c. repugnātia siue extranea. d. e. at ponit subm p̄ticia ipm. f. antecedētia. g. extranea. h. et B ē (Magis autē fortasse). Scōo regulas in his terminis explanat: et p̄ p̄mā dicēs: qz si idē fuerit. c. et f. i. atcedēs p̄dicati et p̄sequēs subti per illud syllogizari pōt. a. de. e. vlt et affirmatiue: qđ p̄z p̄se: qz omne. c. f. e. a. oē. e. est. c. f. g. oē. e. est. a. et B est (Si g. idē erit). Scōo explanat secundā regulā dicēs: qz si. c. et g. sint idem que sunt aūtia subti et p̄dicati p̄ illud p̄cludit aliqđ. e. eē. a. qđ p̄z: qz oē c. g. est. a. oē. c. g. est. e. g. aliqđ. e. est. a. et B est (Nā. c. et g.). Tertio explanat tertiā dicēs: qz si. f. sit idē. f. extraneuz p̄dicati et p̄ns subti syllogizabit per illud. nullū. e. eē. a. per p̄m secūde sic. nullū. a. est. d. omne. f. est. d. ergo nullū. f. est. a. sed si nullū. f. est. a. et omne. e. est. f. nullū. e. est. a. h. fit p̄syllo in secūda. si autē p̄uertat maior sic. nullūz d. est. a. et hec fiat maior p̄syllogismi fit tūc syllogism⁹ in p̄ma figura: eodē modo syllogizari pōt idē per vnū syllogismū in secūdo p̄me: vel in p̄mo secūde si. d. f. ponat terminus vnus. (Et oēm qz per hoc qđ dicit nullū. e. eē. a. syllogizari ex p̄syllo nō intēdit qz in ostēsiōibus aliarū regularū et p̄ni nō fiat p̄syllogismus: qz B falsuz: sed intēdit per B qz nō syllogizat in p̄ma figura per hanc regulā imēdiate: sed per p̄uersionē huius: nullūz. a. est. d. et p̄ B signans qđ p̄us dici hēt: qz nullū. a. est d. et nō ita p̄prie et ecōuerso. d. eni cū sit tanqz p̄prietas ipsi⁹. a. magis v̄z remoueri ab. a. q̄z ecōuerso: pōt tamē ecōuerso dici per p̄uersionē vt dicat. nullum. d. est. a. et ita non sit talis syllogismus in prima figura imēdiate: sed mediante dicta conuersione: et ideo dicit nullum. e. est. a. ex p̄syllogismo. et B est (Si aut. f. et d.). Quarto declarat quartā regulam per quā cōcludit in secundo secunde principaliter: et patet per p̄dicta. et B est (Rursus si. b. et h.). Quinto declarat vltimā et patet: et B est (Si aut. d. et g.). In fine aut ponit nouā regulā ad syllogizandum particulare affirmatiuā indirecte in p̄ma figura: et est: si fuerit idē antecedens subti et p̄ns p̄dicati syllogizabit per B aliqđ. e. esse. a. indirecte per conuersionem conclusionum vniuersalis affirmatiue que directe seq̄t sic: omne. b. g. est. e. omne. a. est. b. g. g. aliqđ e. est. a. directe enim sequit qz omne. a. sit. e. sed conuertitur conclusio. et B est (Si aut ei qđ est. g.). Cōsequēter concludit ex his correlariū qđ cum inspiciendū sit ad ea per que fit omnis syllogism⁹: h̄s aut sint antecedentia p̄sequentia extranea subti et p̄dicati qđ adhuc inspiciendū est ad omne p̄positū terminandū et hec est (Manifestum autem quoniā). Describit aut Aristō. figuram faciens nouēz cōbinationes antecedentium et consequentium extraneorum: quare tres inutilis sunt sicut infra patebit sex autem viles de quibus p̄z in predictis et plana est sua descriptio per prehabita.

Sequentia predicatum

Sequentia subiectura

Affirmaton siue incōstans ⁊ inutilis ex duabus affirmatiuis in secunda figura

Conportet autem et consequentium et quibus
presequens est ad prima et vniuersalia maxime
inspicere: ut q. e. quidem magis ad. k. f. q̄ ad. f.
solum. a. autem magis ad. k. c. q̄ ad. c. solū. Si
enim ei quod est. f. k. inest. a. et ei quod est. f. z. e. inest.
Si autem huius non prius est possibile est. a. sequi
ei quod est. f. Similiter autem et in quibus idē se
quitur considerandū: nam si primis et eis que
sub ipsis sunt sequitur. Si autem non his: his
que sub ipsis sunt contingit.

Consequenter assignat quādā idoneitatem circa me-
dium vniuersalis affirmatiue dicēs: qđ si debeat accipi
pñs ad subm: dñ tamē sit antecedens ad predicatū: eli-
gendū est maxime vniuersale oñz antecedentiū qđ qđ
quidem ppinquius est ipso predicato eadez causa qua

prius: intelligo aut q. r. f. sit dñs ipſius. e. dñs per. f. dñs
vniſ cõe per. r. c. aut antecedens ad. a. cõmunis per. c.
aũs vniſ cõmune. ⁊ B eſt (Opz aut ⁊ ſequentium.)

Itaic forte dubitabit cū in gnōne sylloꝝ diuersas
deberit artes circa illas de inesse: ⁊ illas
de mō: q̄re nō sllr facit hic in medioꝝ inuētiōe. ¶ Et
dōz q̄ h̄ est: qz oēs sylli originaliter generant ab eo qđ
est dici de oī: ⁊ de nullo que diuersificant in illis de in
esse: ⁊ de modo: conuersio aut̄ que perficit syllos imper
fectos alia: ⁊ alia est in illis de inesse: ⁊ de mō p̄tingēti.
⁊ iō necesse fuit ibi diuersam artes dare pro parte circa
syllos de inesse: ⁊ syllos de modo: ars aut̄ iueniendi me
dia nullaz materiā respicit nec respicit diuersitatē per
mām diuersam. Quia in omni m̄ā est inuenire antecē
dētia p̄ntia ⁊ repugnātia siue eēnea ad terminādū p̄po
sitū semp eodē mō se hñtia: ⁊ ita h̄ ars cōis est taz illis
de inesse q̄ illis de modo.

Aldbuc forte de inesse q̃ illis de modo.
queretur quare plures sūt regule
ad

Dubio

Débat

ad terminandū vlem negatiua z vnica ad terminandū vlem affirmatiua. z dici pōt q rō hui⁹ est: qz vls affirmatiua pstruit p aliqd vtriqz extremoz pueniēs vlr: que qdē necesse est eē mediū pōne. vls at negatiua cōcludit p mediū vni extremoz pueniēs: z ab alio differe z vlr: s h dñia z pueniētia p alternati eē re⁹ subtri z pdicari aut e⁹: z fm h assignant due regule: z h facit vls cōparatio medij ad extrema cū negatione.

Dubius **Adhuc** forte qre qre nō ponit regulā ad pcludendū picularē affirmatiua nisi in 3ª fig^a cū tñ pcludi possit in p^a. Et dōz q regula quā ponit sufficit ad pcludendū eā tā in p^a q in 3^a: z nō opz nisi minore puertere. Et dōd mō opponi pōt de piculari negatiua que p oēs figuras pcludit: solū tñ ponit regulā ad pcludendū eā i 3ª fig^a. Et dōz q illa sufficit ad pcludendū illā vbiqz d 3^a n. fig^a fit p^a puerla minore: z 2ª puerla vtraqz.

Dubius **Adhuc** forte dubitaret aliqz de terminis quos pōit. mediū enī vnū est qre inspectio medij dē esse aliqd vnū sicut dicit iferi⁹: sed in terminis suis docet inspicere ad multa z eligere multa p medio: qz docet sumere. f. g. c. ad syllogizandū oē. e. e. a. Et dōm q docet inspicere ad vnū fm rē z fm rōnē z cōparatio nem ad multa. qz si idēz fuerit. f. z. c. syllogizat oē. e. e. a. z alr nō: z ita cōueniens est eius inspectio.

Dubius **Cōsequēter** dubitabit de idoneitate quā ponit in fine: qz superius docuit sumere pñs subtri pñmū z pñmū. nūc at docet accipere pñs subtri vlr maxie z remotū: z ita vī repugnantia docere. Et dōm q superius docuit pñs subtri absolute z in cōparādo illud pñs ad pdicatu: ita. f. q non sit pñs pdicatu: dō enī ita psequi subtri q nō pdicatu. h aut docet accipere pñs subtri. qd sit añs ad pdicatu z nō dicit repugnantia: qz pus loqr de pñtib⁹ vlr: postea vō de pñtib⁹: que eadem manētia psequit ad añtiū ad predicatum.

Palam aūt qm per tres terminos z p duas ppositiōes cōsideratio: z per pdictas figuras sylli oēs: mōstratur enī oī qdē. e. in eē. a. qñ ei qd est. c. z ei qd est. f. idē sumit: h aūt erit mediū: extremi tates aūt. e. z. a. fit enī prima figura: alicui aūt qñ. c. z. g. sumit idē. hec aūt postrema figura: mediū aūt fit. c. g. nulli aūt. qñ. d. z. f. idem: fit aūt prima figura z media: nā prima qdem qñ nulli inest. a. Siquidē puerit pñuatiua. f. aūt oī. e. media aūt. d. a. qdem nulli. e. aūt oī inest. Alicui aūt nō in eē: qñ. d. z. g. idēz fuerint: hec aūt postrema figura. nā. a. qdē nulli. g. ierit. e. hō oī. g. manifestū est ergo: qm per pdictas figuras oēs sylli: z qm nō eligendum: que sunt oib⁹ psequentia: eo q nullus fiat syls ex ipfis. Nam construere quidem oīno: nō erat ex sequentibus: pñuare aūt non ptingit per ea que oibus consequētia sunt: oportet enī hñc quidē inesse: hñc autem non inesse.

Data arte iueniēdi mediū ad vnū qd qz ppositū. in hac pte oñdit ei⁹ sufficiētia. z oñdit q oīs syllogis⁹ fit ad dicta pñ^a inspiciedo: z nō ad alia. z diuidit in 2as. in p^a oñdit q oīs syls fit p dicta pñ^a. In 2^a cū dicit Manifestū g. manifestat q nullus syls fit p alia p^a in 2as. in p^a oñdit q oīs syls sine mō fit p dicta pñ^a.

in 2^a cū dicit Eodē aūt mō z in necys. ostēdit idē de syllo qui est cū mō. p^a in 2as. in p^a oñdit q oīs syls ostē siuus fit per dicta pñ^a. in 2^a q oīs syls ex hypothesi est per dicta artē. ibi 2ª Eodēz aūt mō z qui ad ipole. p^a in duas. in p^a ostēdit qd dictū est de syllo ostēsiuo per nes sex vtilēs inspectiones. in 2^a cū dicit Manifestus aūt qm z alie. ostēdit q nō sunt inspectiōes alie vtilēs. pma hz pncipale z incidens. in pncipali ostēdit q oīs syls ostēsiuus fit in aliqua trium figurarū per pncipia dicta sic: ad oēm sylm factum in tribus terminis z duabus ppositiōibus sufficiunt pdicta pñ^a. sed oīs syls ostēsiuus fit in aliqua figura per tres terminos z duas ppositiōes. g. ad oēm sylm ostēsiuū sufficiūt pdicta pñ^a. hui⁹ rōnis pmo signat maiorē. z b est (Palā aūt qm.) 2ª minorē. z b est (Et per pdictas.) z cū dicit oēs sylli. itelligēdū est h de ostēsiuo. 3ª maiorē declarat quasi per inductionē z pcedit sic. pmo māifestat q si debeat syllogizari vls affirmatiua h erit per pma figurā in ppositiōibus duab⁹ z trib⁹ terminis: qz añs pdicari z pñs subtri sunt vnū mediū. z b est qd dicit (Mōstrat enī.) 2^a de clarat idē de particulari affirmatiua: z p. z b est (Allicui aūt.) 3ª manifestat idē de vli negatiua: qz si debeat pcludi. nullū. e. eē. a. per mediū. d. f. b pōt esse per scōaz figurā sic. nullū. a. est. d. f. oē. e. est. d. f. g. nullū. e. est. a. vlr per pma figurā si pueratur maior: z significat ibi sicut significauit in pcedētib⁹. qd pus hz remouere. d. ab a. qd e⁹. ita q nō imediate fit iste syls. f. per pñmaz figuraz: sed mediāte pueriōe maioris. z b est (Nulli vō qñ. d.) 4ª manifestat idē de piculari negatiua. p. z b est (Allicui aūt nō in eē.) 5^a ex ista inductione infert minore dicens manifestū esse q oīs syls oñsiuus fit per aliquā triū figurarū: in tribus figuris: z duabus ppositiōibus. z b est (Manifestū est ergo.) sequit incidens in quo iuxta phabita remouet qdā inutile inspectionē medij z est. q nō dō fieri inspectio ad tale qd seqt oia: z p tale mediū nō seqt p affirmatiua: qz nō seqt si superi⁹ de aliquo dō vlr q inferius dicat de eodē. nec ēt p negatiua: qz neutra pmissaz negatiua est accepto tali medio. z b est (Et qm non eligendum.)

C Manifestū est aūt qm z alie cōsideratiōes que sunt fm electiones inutiles sunt ad faciendum sylm: vt si sequentia vtrinqz eadēz sint: aut que sequit. a. z que nō ptingit. c. inesse: aut rursum quecūqz vō pōt in eē vtrinqz: nō enī fit syls per hec: nam si sequētia sunt eadem vt b. z. f. media fit figura: pdicatiuas hēns vtrasqz ppositiōes. Si autē ea que sequitur. a. z que non contingunt. c. z. b. prima erit figura: pñuatiua habens eam que est ad minorem extremitatem ppositionuz. Si aūt quecūqz non ptingit vtrinqz vt. d. z. b. pñuatiue vtre qz ppositiōes: vel in prima vel in media figura: sic autem nullo modo fit syllogismus.

C Postq ostēderat q oēs sylli ostēsiui fiūt per pñ^a dicta fm inspectiones vtilēs. h oñdit q nō sunt alie inspectiones vtilēs: z diuidit in 2as. in p^a remouet tres inspectiones penit⁹ iutiles. in 2^a cū dicit (Palā at z q eadē.) remouet duas inspectiones que qdāmō vtilēs sunt: s nō pueniētes. In p^a pcedit sic. pmo nūerat tres inspectiones oīno inutiles: z est pma. Si pñs subtri z pdicari fuerit idē. secūda si antecedens pdicari z extraneū subtri

Liber

sint idē: tertia. si eñeū vtriusq; fuerit idē. ⁊ b ē (Ma-
nifestū āt. ⁊) dāt cās inutilitatis eoz dicēs: q; p̄ inuti-
lis: q; fm eaz accipiunt ambe p̄misse affirmatiue in 2^a
figura. 2ª est inutilis: q; fm eā accipit mior negatiua in
p̄^a figura. 3^a ē: q; fm eā accipiunt ambe ppōnes nega-
tiue siue in 2ª figura siue i p̄^a. ⁊ b est (Nō enī sit syls.)

C Palā aut q; ⁊ que eadē sumēdū s; p̄sidera-
tionē ⁊ nō que diuersa ōria: primū qdem: qm̄
mediū grā inspectio: mediū aut nō diuersum: s;
opz idē sumere. Deide ⁊ in qbus accidit fieri
syllm eo q; sumant ōria: aut nō p̄tingētia eidē
icē in p̄dictos oēs reducēt modos: vt si. b. ⁊
f. sint ōria: aut nō p̄tingētia eidē inēē: erit enibis
sumptis syls: qm̄ nulli. c. ierit. a. s; nō ex ip̄sis:
s; ex p̄dicto mō. nā. b. a. qdē oi. e. xō nulli ierit
qre necē est idē eē. b. alicui. b. Rursum si. b. ⁊
g. nō p̄tingat eidē inēē: qm̄ alicui. e. nō ierit. a. nā
sic media erit figura: nā. b. a. qdē oi. g. xō nulli
ierit: qre necē est. b. idē eē alicui eoz que sūt. b.
nā nō p̄tingere. b. ⁊. g. eidē inēē nihil differt: aut
b. alicui. b. idē eē: oia enī sumpta que nō p̄tingit
e. inēē. **M**anifestū ē qm̄ ex istis qdē inspectioi-
bus nullus sit syls: necē est āt si. b. ⁊. f. sint ō-
ria: idē eē. b. alicui. b. ⁊ p̄bec fieri syllm. Acci-
dit q; sic inspectiōib; p̄siderare aliā viā neciaz: eo
q; qñq; latet identitas eoz que sunt. b. ⁊. b.

C Consequēter remouet duas inspectiōes qdāmō vti-
les: s; nō puenientes. ⁊ est p̄^a: si p̄ns p̄dicati ⁊ p̄ns subri
ōria fuerit siue eñea pōt syllogizari vlis neg^a. 2^a ē: si
p̄ns p̄dicati ⁊ añs subri fuerint ōria pōt syllogizari p̄ti-
cularis neg^a. has ḡ inspectiōes remouet p̄ duas rōnes.
q; p̄^a talis est. Dis inspectio pueniēs ē ad aliqd vnū. s;
dicte inspectiōes nō sūt ad aliqd vnū. ḡ nō sunt pueniē-
tes. hui⁹ rōnis p̄ ponit mediū. ⁊ b est (Palā aut. ⁊) oñ
dit illud sic. inspectio in ista arte est ad mediū: s; mediū
est vnū ⁊ nō plura: qre inspectio pueniēs est ad vnū. h⁹
rōnis ponit maiore ⁊ miorē. ⁊ b est (Primū qdē. ⁊) rō
est talis. acceptis ōrys p̄dicto mō nō fit syls nisi altez
ōrioz sit p̄ns p̄dicati ⁊ eñeū subri. s; acceptiōe ōria p̄-
dicto mō p̄tingit latere: vtz altez ōriū sit p̄ns p̄dicati ⁊
eñeū subri. ḡ accipietes ōria p̄dicto mō p̄tingit latere
vtz fiat syls vl nō. qre talis inspectio ōrioz nō fit pue-
niēs. h⁹ rōnis p̄ signat maiore cū sua oñsiōe. ⁊ ifert p̄nē
p̄signādo miorē cū dicē (Mediū ḡ). signat aut maiore
cū dicē (Deide ⁊ qb⁹). Deide oñdit eā p̄ qm̄ ad p̄^a duaz
inspectiōnū. 2^a q̄tū ad 2^a q̄tū ad p̄^a sic: si. b. ⁊. f. q̄ sunt
p̄ns subri ⁊ p̄dicati fuerit ōria siue eñea p̄tingit syllogi-
zare. nullū. e. eē. a. s; si ex ip̄sis ōrys iquātū h⁹. s; ex vno
ōrioz dōz q; est p̄ns p̄dicati ⁊ eñeū subri. b. enī qd est
p̄ns p̄dicati cū repugnet ei qd est. f. repugnat ei qd ē. e.
q; qd repugnat p̄nti repugnat añti: ⁊ cū. b. repugnet
ei qd est. e. p̄stat q; ē aliqd. b. ⁊ ita p; q; sit syls p. b. qd
ē p̄ns p̄dicati ⁊ eñeū subri. ⁊ nō p̄ duo ōria. q̄l̄r āt fiat
sylls p se p; ⁊ sic p; quo ad p̄^a inspectiōne q; ad ōria nō
fit syls nisi s; q; vnū ōrioz ē p̄ns p̄dicati ⁊ eñeū subri
⁊ b est (Ut si. b. ⁊. f.). **C**onter vificat maiore q̄tū ad 2^a
inspectiōne dicēs: q; si. b. ⁊. g. ōria sint: cū. b. sit repugnās
ei qd est. g. erit in pte repugnās ei qd est. e. q; g. ē aliqd
e. ⁊ qd repugnat añti pro pte repugnat p̄nti. qre. b. ē ali-
qd eoz que sunt. b. ⁊ p; p̄ syllogizari pōt aliqd. e. nō eē

Primus

a. ⁊ fiet prosylls in 2ª figura sic. oē. a. est. b. nullū. g. est. b.
ḡ nullū. g. est. a. Deinde p̄ncipalis syls in 3ª figura sic.
nullū. g. est. a. oē. g. est. e. ḡ aliqd. e. nō est. a. ⁊ sic p; q; syl-
logizat per ōria fm q; b; s; per vnū illoz ex̄ns p̄ns p̄-
dicati ⁊ eñeū subri. dico p pte. ⁊ b est idē ei qd ē vnus
ōrioz eē añs subri ⁊ eñeū p̄dicati sicut p; intuenti. s;
sic nō exprimit in lra: sed mō p̄ori. ⁊ b est (Rursum si
b.). **C**ōsequēter ifert p̄nē. ⁊ b est (Manifestū ē. ⁊) ad-
dit intentionē minoris cū dicit (Accidit ergo.)

Dubitat forte de b qd dcm est ipm ostēdere fusi-
ficientiā sue artis seorsuz in illis de mō
ab illis q; sunt ostēsiui ⁊ ex hypothesi: ex hoc enī v; q;
iste d̄rie. oñsiui ⁊ p̄ ip̄se: nō sint imediate d̄rie syls. ⁊
si b: tūc demōstratio quā fecit Ari. in p̄cedētib; ad sufficiē-
tiā figuraz oñdēdā est diminuta. **C** Adhuc ex b v; q;
sylls de mō neq; p̄tinebit sub ostensiuo neq; sub illo q;
est ex hypothesi: qd est icōueniēs. **C** Et dōm q; tā syls
ostēsiuus q; syls ex hypothesi pōt fieri sup. ppōnes de
icē ⁊ ppōnes de mō. ⁊ si p̄siderent s; q; fuerit i vtrif.
q; sūt imediate d̄rie syls: ⁊ sic accipiunt sup⁹ in suffi-
ciētia figuraz oñsa. pōt ēt vterq; p̄siderari vt tñ fact⁹
in ppōnib; de icē: ⁊ sic p̄siderat hic cū ostēdit p̄mo suf-
ficiētiā sue artis in syllo ostensiuo ⁊ syllo ex hypothesi
super. p̄positiones de inesse. 2ª sup. ppōnes de mō.

Cōsequēter q̄rit cū duplex sit dispō fofalis in
syllō. i. modus: ⁊ figura: ⁊ sunt iuti-
les inspectiōes p̄tra modū: qre nō sūt alie inutiles peccā-
tes p̄tra figurā. **C** Et dōz q; b est: q; due ppōnes facte
in tribus terminis per sitū terminoz ex necessitate de-
terminant figuram: sed nō de necessitate determinant
modum. ⁊ si abesset figura nulla esset dispō ad sylm: ⁊
ideo q̄tum ad figuram nulla inspectio.

Alterius forte q̄ref cū ad moduz exigant duo. i.
q̄litas ⁊ q̄ritas: ⁊ sūt qdā inspectiōes iu-
tiles peccātes p̄tra q̄litate. qre nō sunt silt aliq; peccā-
tes p̄tra q̄ritates. **C** Et dōm q; b est: q; collo p̄ntis ad
añs ⁊ e; ⁊ extremoz adinuicē facit semp vlēs ppōnē:
vñ per inspectiōne ad illa de necio sumunt vlēs ppōnes
nisi p̄uertant. s; dū pōt accipi ppō vlis nō fit peccatū
circa modū penes q̄ritatē: ⁊ iō nulla inspectio ad añtia
⁊ p̄ntia eñea quo ad q̄ritatē p̄positionū nisi p̄uertan-
tur ppōnes: quo ad qualitātē aut peccant alie: sicut p;.

Cōsequēter dubitabit de vna inutili inspectio
nū: illa. n. q̄ sumit añs p̄dicati ⁊ eñ-
eū subri vñ eē vtilis sic. nullū. c. b. est. e. oē. c. b. ē. a. ḡ ali-
qd. a. nō est. e. **C** Et dōz q; b mō vtilis est. f. ad syllogi-
zādū subz de p̄dicato: s; nō est vtilis ad syllogizādū p̄-
dicatū de subro. f. a. de. e. q; p̄ p̄uerit nō p̄t cū sit p̄ticta-
ris neg^a. ⁊ iō reputat A; talē inspectiōne iutilē. **C** Ad-
huc q̄ri pōt qre A; remouet duas inspectiōes q; sūt ad
ōria: cū in lra p̄cedat ip̄sas vtilēs eē. **C** Et dōz q; nō re-
mouet ip̄sas eē vtilēs: s; eē p̄uētiēs. nō sūt enī pueniē-
ter assignate cū possit latere an p̄ illas fiat syls sic ostē-
dit. **C** D; p̄tra videt q; pueniētes sint sic. si oppo^m de
opposito ⁊ ppo^m de p̄posito: s; ip̄sicere ad mediū vnus
⁊ ad ōria media opponunt. silt syllogizare p̄nē neg^a
⁊ p̄nē affir^a. cū ḡ affir^a p̄ syllogizet p̄ inspectiōne ad
vnū. neg^a syllogizabit p̄ inspectiōne ad plura alia ōria.
C Adhuc affir^a p̄ syllogizat per aliqd pueniēs vtriq;
extremoz. ḡ per oppositū vt videt negatiua syllogiza-
ri o; per illud qd differt ab vtroq; qre vel accipiet id
qd est eñeū vtriq; ad syllogizādū neg^a. vel accipiet
aliqd pueniēs miori ⁊ d̄ns a maiore. vñ aliqd pueniēs
maiori ⁊ differēs a miorē. sic. n. accipiet d̄ntia vtriusq;
q; extremitatis ad alterā: ⁊ ita syllogizat negatiua p̄ in-
spiciēdo

spiciendo ad multa que sunt contraria. Et dicitur quod omnia que sunt conclusio syllogistica per inspectionem ad unum sicut vult Aristoteles. Ad primum obiectum dicitur quod illa consideratio inutilis est: cum sub uno oppositorum ex parte una continetur verumque oppositorum ex parte affirmativa. verbi gratia mortale continetur sub se rationale et irrationale: et ideo non valet si rationale et irrationale sunt opposita mortale et immortale: et ideo irrationale est mortale. quod est rationale est immortale. Si autem est in opposito: quia talis conclusio affirmativa contra negativam concluditur per inspectiones ad medium: et ita sub uno oppositorum ex parte una continetur verumque oppositorum ex parte altera. Ad secundum dicitur quod non valet si affirmativa syllogizatur per aliquam venientem utriusque extremorum negativam syllogizetur per aliquam differens ab utroque. necesse est enim si dicitur concludi extremum de extremo per medium quod ipsum unum veniat ad minus: sicut prius habitus est.

Dem autem modo se habent et qui ad ipsole deducitur syllogismus ostensivus: nam et ipsi fiunt per sequentia: ex quibus prius est verumque et eadem consideratio in utrisque: nam quod modo stratum ostensivum et per ipsole est syllare et per eosdem terminos: et quod per ipsole et ostensivum: ut quoniam a. nullum. e. inest: ponatur enim alicui inesse. et quoniam b. o. a. a. at alicui. e. et b. alicui. e. inest: sed nullum ierat. Rursus quoniam alicui inest. Si n. nullum. e. inest a. e. aut o. g. nullum. g. inest. a. sed o. ierat. Si autem et in alijs propositionibus semper enim erit in omnibus per ipsole ostensio ex sequentibus: et quibus est prius verumque: et in unaquaque propositione eadem consideratio: et ostensivum velens syllare et ad ipsole deducere: nam ex eisdem terminis utriusque demonstrationes: ut si ostendit nullum. e. inesse. a. quoniam accidit et b. alicui. e. inesse: quod est ipsole. Si sumptum sit. e. quod nullum. a. aut o. inesse b. manifestum quoniam nullum. e. inest. a. Rursus si ostensivum syllogizatum fuerit. a. inesse nullum. e. ponentibus inesse per ipsole monstrabit nullum inesse. Si autem et in alijs. In omnibus enim necesse est id qui per ipsole eodem aliquem sumere terminum: alius a positus ad quem erit syllas mediacus: quare contraria ea propositione altera autem sicut se habent ostensivus erit syllas per eosdem terminos.

In parte ista ostendit Aristoteles. omnem syllogismum ex hypothesis fieri inspicendo ad dicta principia. scilicet antea et postea et in medio. et dividit in duas. in prima ostendit de syllo ex hypothesis quod est ad ipsole. in secunda cum dicitur (In alijs autem syllogismis.) ostendit idem de alijs syllogismis ex hypothesis. prima habet principia et in eisdem ibi differt autem ostensivus. in prima ostendit omnes syllogismos ducentes ad ipsole fieri iuxta dicta principia. scilicet ostendit quod demonstratur ostensivum demonstratur per ipsole et in eisdem terminis et est. scilicet omnes syllogismos ostensivus sit per dicta principia ut prius ostensum est. omnes syllogismos qui est per ipsole sit per dicta principia. huius rationis primum ponitur primum: et hoc est (Eodem autem modo.) et assignat maiorem cum dicitur (ostensivus.) et primum ponitur maiorem: et hoc est (nam quod demonstratur.) ostendit autem maiorem primum declarando quomodo aliquid syllogizatur per ipsole. et quomodo idem demonstratur ostensivum et in eisdem terminis cum dicitur (ut si a. ostensum est.) in prima primum primum dicitur quod vult negativam demonstratur per ipsole sit si debet denotari nullum. e. esse. a. accipiat oppositum cum aliquo noto et concludit ex eis manifeste falsum sic. ostendit. a. est. b. illud est manifeste verum. aliquid. e. est. a. b. est hypothesis. ergo aliquid. e. est. b. sed b. est manifeste falsum. sit ita. quare hypothesis est falsa. et ita est oppositum

tum est verum. scilicet nullum. e. est. a. et hoc est (ut quoniam a.) et idem docet de particulari affirmativa. si enim ostendit debet aliquid. e. esse a. accipiat oppositum cum aliquo noto sic. nullum. e. est. a. ostendit. g. est. e. ergo nullum. g. est. a. sit b. falsum. quare hypothesis falsa: et oppositum verum. scilicet aliquid. e. est. a. et hoc est (rursus quoniam.) et concludit ut sit sic est in omni propositione demonstranda. ubique enim idem modus est et in omnibus inspicitur ad antea et postea et in medio siue demonstratur ostensivum siue ducatur ad ipsole: et hoc est (Si autem et in alijs.) Consequenter docet quod eadem conclusio syllogizatur ostensivum in eisdem terminis: et procedit sic. primum dicitur quod cum ostensivum fuerit per conclusio. nullum. e. est. a. primum ipsole ducendo ad b. in contrarietatem: quod aliquid. e. sit. b. potest eadem syllogizari ostensivum si accipiat oppositum falsum prius pro minore sic. ostendit. a. est. b. nullum. e. est. b. ergo nullum. e. est. a. et contrarium. si accipiat oppositum huius vere prius pro hypothesis cum maiori propositione poterit idem syllogizari per ipsole sicut demonstratur est: et hoc est (Ut si ostensum est.) et docet sicut est in alijs. est enim vltima regula quod accepto opposito principalis prius cum aliquo vero ad ipsole ducatur. et ita ostendit propositionem per ipsole. accepto autem opposito prius syllogizatur ad ipsole que est manifeste falsa cum eodem vero syllogizatur propositionem ostensivum. vltima syllogismus ostensivus et syllogismus ad ipsole coniciant unam primum missam et utriusque accipit oppositum prius alterius: et hoc est (Si autem et in alijs.)

Differt autem ostensivus ab eo quod ad ipsole: quoniam in ostensivum quidem secundum veritatem ambe ponuntur propositiones: in eo autem quod ad ipsole: falsa una. hec erunt magis manifesta per sequentia quoniam de impossibili dicemus: nunc autem intrinsecus nobis sit manifestum: quoniam ad hoc perspicendum: et ostensivum velentibus syllogizare et ad ipsole deducere.

Sequitur idem. quia enim ita significavit venientiam syllogismi ostensivum ad syllogismum ad ipsole: ne putes quod penitus idem sint: hoc remouet dices: quod differunt in hoc quod ostensivus accipit utriusque propositionem veram. syllogismus autem ad ipsole accipit alteram falsam: et erunt manifestiora que nunc dicuntur per ea que dicuntur in secunda huius. nunc autem tamen iterum est quod omnes syllogismos sit per inspectionem ad antea et postea et in medio: et attendendum est hoc quod Aristoteles vult syllogismus ostensivum se habere utriusque primum missam veram. in hoc enim excludit syllogismum ex falsis a syllogismo ostensivum: et hoc est (Differt autem ostensivus.)

In alijs autem syllogismis qui sunt ex hypothesis ut quod cumque secundum trasumptionem aut secundum qualitate in subiectis non in prioribus sed in trasumptis erit consideratio. modus autem inspectionis idem. Considerare autem oportet et dividere quot modis sunt qui ex hypothesis. monstratur ergo unaqueque propositionum sic. Est autem alio modo syllogizare bonum: ut vltima per particularia inspectione ex hypothesis. Si enim. e. et g. eadem sunt: solus autem. g. sumatur. e. si inesse o. e. inest. a. et rursus si. e. et d. eadem: de solo autem. g. primum dicitur. e. quoniam nullum. e. inest. a. ut manifestum est.

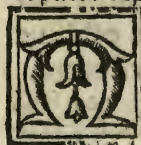
Consequenter ostendit quod alij syllogismi ex hypothesis ab eo quod est per ipsole sunt inspicendo ad dicta principia. scilicet antecedentia et postea et in medio: et procedit sic. primum dicitur quod omnes syllogismi alij ex hypothesis sic fiunt ut syllogismi ex hypothesis qui sunt secundum trasumptionem et qui sunt secundum qualitate in subiectis: et sit in his inspectio secundum arte primum dicta non quantum ad principales prius: quia ipse ex hypothesis accepte sunt. scilicet quantum ad prius a quibus redimus ut principales prius. tales enim syllogizatur sunt: et hoc est (In alijs autem syllogismis.) Secundo dicitur quod ad hoc aliter syllogizatur aliquid ex hypothesis: ut quoniam syllogizatur per regulas que

Liber

docet syllogizare particularem cū hac hypothesi q acci-
cipiat antecedens subtrā pueribile ei: vt si debeat syllogi-
zari oē esse. a. et accipiat antecedēs vtriusqz idē. i. c. g. si
h antecedēs. g. pueritat ei qd est. e. nō solū particularis: s; ē
vltis pōtio syllogizari pōt sic. oē. c. g. est. a. oē. e. est. c. ergo
oē. e. est. a. si h syllogizat vltis negatiua si idē sit antecedēs
subiecti et huius pōtari: hoc supposito q antecedens sub-
iecti sit pueribile subtrā: h est (Est aut alio modo.)

Eodē aut modo et in necijs: et in ptingētibus:
nam eadē pōsideratio et per eosdē terminos or-
dine ptingētium inesse syllogismū. Sumendū aut
et in ptingētibus: et que non sunt possibilia aut
inesse: est enim: qm et per hoc sit ptingētis syl-
logismus. Si autem se habebit madalena: et
in alijs predicamentis. sal. te. bon.

Postq ostēsus est syllogismū sine mō fieri inspicendo ad
predicta pncipia idē manifestat h de syllogismo qui est
cum mō dicens: q in syllogismo de necio et contingenti
eodē modo inspicendum est ad antecedentia pntia et ex-
tranea sicut in syllogismo de inesse. ex eisdem enim ter-
minis et eodē modo ordinatis nisi q supaddit modus:
sit syllogismus de inesse: et syllogismus de modo: et dicit q opor-
tet adhuc accipere ptingens sicut acceptum est in genera-
tione syllogizari de ptingenti. s. pro eo qd est non necium: et
addit q eodē modo est de oī syllogismo in quolibet mo-
do predicandi. oīs enim sit inspicendo ad antecedentia
et pntia et extranea: h est (Eodē aut modo.)

Manifestum ergo quoniam nō solū
possibile est per hanc viam fieri oēs
syllogismos: sed et per aliam impossibile.
omnis enim syllogismus ostēsus est: qm
per aliquā predictā figurā fit: has autē non
contingit per aliam constitui: q; per consequē-
tia: et qbus consequens est vnūquodq; ex his
enim ppositiones et mediū assumptio: quare
nec syllogismus possibile fieri per alia.

Postq ostēsum est q oīs syllogismus sit p dicta pntia et per
dictā artē. hic ostēdit q nullus sit per artē
aliā: et diuidit in duas. in p ostēdit ppositum. in z con-
cludit correlarium ibi (Ergo methodus.) In prima sic
procedit. pmo pponit pntem: h est (Manifestū ergo.)
2° ostēdit eam sic. oīs syllogismus est per aliquā trium
figurarū vt ostēsus est: sed nullus syllogismus alicuius
trium figurarū fit nisi per artem pdictā. ergo huius ra-
tionis pmo ponit maiore: h est (Oīs enim syllogismus.) Se-
cundo minores: h est (Has aut contingit.) Tercio in-
fert pclusionem: h est (Quare nec syllogismus.)

Ergo methodus qdē eadē est et circa pntiam
et circa artem quālibet et disciplinam. oportet
enī que isit circa vnūquodq; colligere: et his
q plurimum abundare: et hoc per tres termi-
nos pōsiderare destruentem qdem sic: pstruentē
nō sic: et pntem veritatem: ex his que pntem veritatē
descripta sunt inesse: ad dialecticos autē syllo-
gismos: que sunt pntem opinionē. Principia aut
syllogismorū vlt dicta sunt: et qm se habeant:
et qm opz ingrere ea qtenus non inspicimus
eodē ea que dicta sunt: neq; ad eadē pstruen-

Primum

tes et destruentes ab omnibus: aut aliquibus
sed ad pauciora: aut ad determinata.

Consequenter pcludit correlariū inde manifestū. ex q
enī per artē predictā sit oīs syllogismus. syllogismus aut est in-
strumētū ad vsum oīs doctrine et oīs discipline: pcludit
q eadē est pōsideratio generalis ad syllogizandum in oī
scia et doctrina. semp enim pōsiderādū est ad anteceden-
tia et pntia et extranea. in diuersis tñ sciētis diuersus est
modus spālis huius pōsiderationis: et opz alr pōsiderare vo-
lenti pstruere: et alr volenti destruerē: et per hāc pōsidera-
tionem accipiēde sunt pponēs necie in demonstratiuis:
et pbabiles in dialecticis: h est (Ergo methodus.) et i-
telligo ibi per pntiam metaphysicā: per artē scias rōna-
les: et per disciplinas qdrinales scias et nāles. Cōsequen-
ter epilogat dicens: q iaz dicta sunt pncipia vltia syllogizari
qm se hēant: et qm opz ea accipere: et addit huius cām di-
cens. q h determinata sunt vt nō fiat inspectio ad oīa
indifferēter: qm syllogizat aliqua pclusio: sed ad quedā
paucā et determinata: vt etiā non fiat inspectio ad eadē
pstruendo et destruyendo: vel syllogizando vlt vel parti-
culare. sed vt patet ad que inspicendūz indeterminate
in omni pntem pcludenda siue vlt: siue pntem: siue affir-
matia: siue negatiua: h est (Principia aut syllogizari.)

Dubitatur hic de eo qd dicit q oē demonstratus
ostēsus pōt demonstrari per impole
et e. p^o enim pncipia si negata fuerint demonstrari pos-
sunt per impole: non tñ ostēsus: eo q oīs ostēsus demo-
stratio est ex simplr pōtib: pntem pncipis nō sunt ali-
qua priora. Et dōm q demōstratio pōt accipi pntem pntem
q est syllogismus faciens scire rē per cām: et de tali nō itelligit
A. s. de tali pcedit oppositio: vel pōt accipi cōiter pro
oī syllogizatione ostēsus: et sic loquitur hic: et sic ptingit de-
monstrare pntem pncipia ostēsus. facta enī demōstratione per
impole si accipiat oppositū falsū pntem cuius nō accepto in
syllo ad ipole syllogizabit ostēsus nō p cāz s; per syllogismū.

Cōsequenter querit de eo qd dicit q in syllo per
impole opz accipere mediū tñ
aliū ab extremis pntem pbāde per ipole sic in ostēsus. h
enī videt falsū sic: syllogizat nullum e. cē. a. ostēsus
sic. oē. a. est. b. nullū. e. est. b. ergo nullū. e. est. a. h accipit
aliq mediū ab extremis. s. b. deinde ostēdat idem per
impole sic. oē. a. est. b. quoddā. e. est. a. ergo qdā. e. est
b. sed hoc est falsū. ergo hypothesi falsa. g. zē. in h syllo-
gismo mediū est hoc ipm. a. sed. a. est vnū extremorū
pntem pbāde. non aut in syllo ducēte ad ipole: cuius opz
positū dicit. Et dōz q alius est syllogismus per ipole et syllogismus
ad ipole. syllogismus enim ad impole est qui accepto opposito
eius qd pncipalr intendit: vt manifeste noto syllogizat
impole. syllogismus aut per impole est qui ex falsitate pntem cō-
cludit hypothesi eē falsam: et ita ppositū esse vep. Di-
cendū igit q syllogismus ad impole non sumit mediū aliq
ab extremis pntem pbāde: sicut ostēsum est: nec est idē
mediū ipsius et syllogismi ostēsus. syllogismus aut per impole acci-
pit idē pro mediū qd syllogismus ostēsus. mediū enim syllogismi
ostēsus est. b. et syllogismus per ipole ad. b. terminatū syllogi-
zat ppositū. Dōm igit q syllogismus per impole accipit ter-
minū aliū ab extremis pntem pbāde. s. eūdē quez et syllogismus
ostēsus: ad quē. s. terminū mediū sit syllogismus mendacū. s.
syllogismus ducens ad impole. syllogismus autē ad impossibile pcludit
falsū terminatū ad illū terminū qui mediū erat
in syllogismo ostēsus. vbi grā in pdicto exemplo. a.

Cōsequenter forte dubitatur de eo qd dicit syl-
logismū ex hypothesi qui sit pntem
trāsumptionē termini fieri per pncipia dicta. oīs enim
syllogismus

sylogismus ex hypothese est fm trāsumptione: qz vldetur q in oī fiat syls ad pncm non pncipalē: ab illa vltterius trāsumptio ad pncz pncipalē. Et querit etiā qd intēdit per sylm ex hypothese factū fm q̄litate in substatys. ¶ Adhuc cū due sint pncz pmi syls ex hypothese si frequētī ad pncā illaz fit syls r nō ad z^{am}. qre quo ad pncm pncā inspiciēdū est fm dicta pncipia r nō quo ad z^{am}. cui⁹ oppositū dicit. ¶ Ad p^m oīm q trāsumptio pōt dici cōiter vbiqz fit trāslatio ab vno ad aliud: vt ad pncm non pncipaliter intētam ad pncm pncipalē itentaz: sic pcedit obiectio: sed sic nō loqitur hic. aliter aut accipit trāsumptio ab aliquo magis noto ad minus notū fm q fit locus a trāsumptione: r sic dī hic aliqs esse syls ex hypothese: qui fit per trāsumptionē r est ille solū qui fit per locū a trāsumptione a magis noto ad minus notū. r sic nō oīs syls ex hypothese fit per trāsumptionē. ¶ Ad aliud dōz q syls ex hypothese dī eē fm q̄litate in subys. vbi sō syls fit bitudo vel aliq bō distpositio iter extremū pncipalis pncis: r pncē illā a qua tēdimus sup pncipales pncē per quā dispōnē ex hypothese pcludim⁹ pncē pncipalē ex pncē nō pncipali pus sylkata. hoc aut accidit in loco a pncā a pporzione a maiori a minori a casibus a pncipatis r pncipib⁹. Et z^m soluit p hoc q pncē ex hypothese prior est fm intētionē r ad illā nō inspiciēdū fm dicta pncipia: qz nō syls fit sed ad reliquā.

Adhuc forte dubitaret aliqs. qre nō ostēdit sylm ex falsis r circularē r ostēsius: r illum qui est ex oppositis fieri per dicta pncipia: sicut illū qui est ad impole. ¶ Et oīm q syls ex falsis quodā mō ostēsius est si extēdat nomē syls ostēsius: qz ex duab⁹ pncipis vnū tm pcludit. circularis etiā ostēsius est q̄tus ad vnūquēqz sylm exstē in ipso seorsum. puerius autē r qui est ex oppositis pncipis sub syllo per impossibile cōiter dicto: r ita sufficiēter pz de oībus his: q fiant per pncipia dicta per ea que ipse determinat.

Alterius forte dubitabit de eo qd dicit hāc artes cōem esse ad oēm sciam r ad oēm pporfitū terminādū. dicit enim p topicoz. q nō est querēda methodus vltis in oīb⁹: eo q si aliqua talis ratio eēt inutillis eēt r incerta. ¶ Adhuc in pēlechoz dicit q quis oīa vnus generis eēt: nō tm pōle est oīa sub eisde esse pncipis: qre nō erūt eades pncipia ad oēs scias. ¶ Adhuc si per hāc artē p̄tigit inuenire ppōnes neccias in determinatiuis r pbabiles in dialecticis: vt ipse dicit in lra: supfluit est docere inuētiōē demonstratiuaz ppōnum in lib⁹ post⁹ vel oīa in top. ¶ Ad p^m oīm q per artē hic habitā accipiendū est mediū syllogisticū cōiter ad terminādū accidēs vel genus vel ppriū vel distinctionē. per artē aut in topicis habitā accipiendus est mediū ad terminādū accidēs ex ppriis accitis: r mediū ad terminādū genus ex appropriatis ipsi generi: r sic de alijs. ars aut top. addit supra artē istā inspectionē ad ea que appropriata sunt vnicuiqz pncipato: r sic loquitur Az. in topicis dicens. q nō est querēda methodus vltis ad oīa pncipata. s. que fit ex appropriatis vnicuiqz illoz: r per ppa vnicuiqz demonstrās illoz vnūqzqz. hic autē vult vnā eē methodū vltis oīb⁹ que p̄sideret pncipia cōia ad vnūqzqz r non descēdat ad ppriā r spālē nām vniuersaliūqz. ¶ Ad z^m dōz q bō qd dicit in elenchis bz intelligi de pncipis ppriis demonstrationū: nō aut de cōibus. cōia enī pncipia eadē sunt apud oēs scias. ppa aut eadē eē est ipole: sicut ostēdit in p posteriorz. hic aut loq̄ de pncipis cōisimis syllogisticis. ¶ Ad z^m oīm: q per artē istas habet modus cōis accipiendi ppōnes neccias r pbabiles: qui manet idē in generali apō oīa

r demonstratiua. modus tm specialis r diuersus habet ex neccitate supaddi accipiendo ppōnes pbabiles r demonstratiuas: r isti modi differentes speciales determinantur in topicis r posterioribus: r ita nō superfluit ars inuenta data in posterioribus r in topicis.

Secūdum aut singulum eligere eorū que sunt vt de bono r disciplina specialia aut in vnoquoqz sunt plura: qz pncipia qdem que sunt circa singulalia: r que exp̄imenti est tradere: dico autē vt astrologiā quidē exp̄ientiam astrologice discipline: sumptis enī sufficiēter apparētibus sic sunt astrologice demonstratiōes. Silr aut circa aliam quālibet se bēt r artem r disciplinaz. Quare si sumant que insunt circa singula: nōstrū est tam demonstratiōes p̄p̄te declarare: si enī nihil fm hystoriā omittat: eorū que subtiliter r vere isunt rebus hēbimus: de oī cuius qdē est demfatio hanc inuenire: r demonstrare. cuius aut nō nata est demfatio bec facere: manifestūz vlr ergo qū oportet ppōnes eligere: pene dictum est. studiose aut pertransuimus in eo negocio quod circa dialecticā est.

Postq̄ determinauit vias accipiēdi pncipia cōia p̄ster determinat viā accipiendi pncipia ppria breuiter exp̄ediens se: qz in fine posteriorz de via in pncipis cōplete est determinaturus: r pcedit sic. p dicit q diuerse sunt p̄siderationes ad ppria pncipia iuestiganda circa vnūqzqz. r intēdit q via in ipsa fit per sensum. sed qz ex multis sensib⁹ fit vna memoria: r ex memoria multiplicata fit exp̄imētus: r ideo dicit q ppria pncipia circa vnūquēqz scias exp̄imēto accipiunt: r ostēdit iductiue dicēs: q pncipia astro⁹ inuēta sūt per exp̄erientiā in ea que silr est in oī arte r disciplina: r h est fm singulū aut. ¶ z^o pcludit ex hoc q ppria inuēta per artes hic traditā ordināda sunt in syllo r demonstratiōe. per artē enim istā est manifestare vtz mediū inuētum cōpetat ad pcludēdū aut nō: r sic per ipsam ordinādū est mediū cū extremis pncis pbande. s. syls vel demonstratiōis: r h est (qre si sumant.) Et nota q in lra accipit hystoria pro narratione vitatis. dicit etiā subtiliter: qz ppria pncipia ita pp̄inqua sunt rei q de facili discernuntur. r dicit (Vere.) qz vere r neccio rei insita. p̄ster epilogat dicens. q pene dictus est qū accipiēde sunt ppōnes ad vnūqzqz ppositum terminādūz vlr r subtiliter: expōnem ponit eius qd pene dicens: q distinctius determinata est acceptio ppōnū ad vnūqzqz ppositūz in negocio illo qd est circa dia^{am}. r h est (Vlr g quo.)

Dubitaret forte aliqs bō qū pncipia ppria sciaz per sensum vel exp̄imentum possint accipi. pncipia enim vltia sunt: sensus aut tm modo singulariū est: sicut habet in posteriorib⁹. ¶ Adhuc exp̄imētum est opatio singularis circa singulalia ad aliqd inueniendū. qre cū pncipia sint vltia: r nō singularia nō accipiēt per exp̄imētum. ¶ Et dicēdum q non intendit Az. q pncipia accipiant per sensūz imediate: sed q sensus sit via quedā remota r occasio ducēs in pncipia: qz ex sentire puenit q nos memoramus: r ex multiplicata memoria fit exp̄imētum: r per exp̄imētum accipit vlr qd est pncipiūz scie. r ita sensus est via quedā in pnc⁹

Dubius

z^o

Ad p^m

valde a remotis: et non accipiuntur per ipsum immediate: et ita per primum. Ad id quod dicitur quod expremetur potest dici similis operatio circa aliquid sensibile ad aliquid inveniendum vel manifestandum: et sic non accipitur hic: sed de expremetur hic collatio facta secundum rationem multorum pensatorum et memoriter retentorum: ut ex eis accipiat aliquid omnibus simul: quod quidem est: et sic loquitur hic de expremetur. unde expremetur ut hic dicitur: est id quod immediate accipitur ante vltimum.

Dubius **Adhuc**

Dubitabit. quia dicitur quod principis proprius inueniuntur per arte ista scilicet inuenta ordinare. quare videtur superfluum doctrina posteriorum: quia hoc traditur ordinatio medii demonstratiui et eius inuentio: cum non plus exigat ad demonstrationem. Et idem quod non traditur hic inuentio: ne medii demonstratiui neque principium demonstratiui nisi in vltimo. breuiter transiendo et solum transigendo. In posterioribus autem ista spalis doceri debet: et est resolutio spalis demonstrationis et numerus eius secundum omnes eius conditiones debet ibi doceri que hic non docentur. ordinatio vero medii cum extremitatibus que facit modum et figuram hic tradita est: nec de illa loquitur in posterioribus. unde per quod non superfluit doctrina posteriorum.

32. cap.

Demonstratio autem diuisio per genera parua quedam pericula est dicte methodi facile videre: est enim diuisio velut infirmus syllabus: nam quod opus quidem ostendere periturum: syllogizatur vero semper aliquid superiorum.

Postquam declarauit via veniendi in vnuquodque propositum secundum opinionem propriam: hic remouet quadam via non necessariam: que tamen a quibusdam putabatur necessaria: et est via diuisionis: et diuidit in duo. in primo remouet eas in compositum in secundo in spali descendendo ad maiorem: ibi secundo autem. Iam sic nulla ratiocinatio petens quod est in primo: et syllogizans coter intentionem est necessaria ad propositum. via diuisionis est petens tertium. via diuisionis non est necessaria ad propositum. huius rationis propositum ponit secundum: hoc est (Quia autem). et minor: hoc est (Est enim diuisio). Et nota quod ut dicit diuisio per genera ponebat ab alijs demonstrare diffinitionem: quia si aliquid diuisio utilis esset ad vnuquodque propositum maxime esset illa diuisio. si generis: et ideo cum ostendat illam esse inutilem: per diuisionem inutilem esse. dicit autem (Parua quedam pericula). quia non vult penitus excludere diuisionem generis ab acceptione diffinitionis: quia per illam potest inuestigari pericula diffinitionis: et si non demonstrari vel syllari.

Primus autem latuit omnes vires et suadere conati sunt: ac si esset posse de suba demonstratio nem fieri: et in eo quod quidem est: quare neque quod pertingit syllogizare: diuidentes intellexerunt: neque quoniam sic pertinebat ut diximus. ergo in demonstrationibus quidem non opus syllogizare inesse opus medium per quod sit syllabus semper minus esse et non de tota priori extremitate: diuisio autem e conuerso vult: nam vltimus sumit medium: sit enim aial in quo. a. mortale autem in quo. b. imortale autem in quo. c. hoc vero cuius terminus oportet sumere: in quo. d. o. ergo aial sumit aut mortale aut imortale hoc autem est quod quidem est. a. esse aut. c. aut. b. Rursum boiem semper diuisor ponit aial esse: quare homines aut mortales aut imortales opus esse: mortale quidem aut imortalem necesse est esse: sed hoc peti. hoc autem erat quod oportebat syllogizare. Rursum ponens. a. quidem aial mortale. in quo. b. aut pedes

huius. in quo autem. c. non pedes huius: boies vero. b. Sic sumit. a. quidem aut in. b. aut in. c. esse. omne enim aial mortale aut pedes huius: aut pedes non huius est de. b. aut. a. nam boiem aial mortale sumpsit esse: quare huius pedes: aut non huius pedes esse aial necesse est boiem: pedes autem huius non necesse est: sed sumit. hoc autem erat quod oportebat rursum ostendere: et ad hunc modum semper diuidentibus: vltimum quidem accidit eis medium sumere: de quo autem oportebat ostendere et duas extremitates: demum autem quoniam hoc est homo vel quid nam est quod queritur. nihil dicant planius ut necesse sit: nam et aliam viam faciunt omnem neque contingentes idoneitates opinantes inesse.

Consequenter remouet eam in spali descendendo ad maiorem: et diuidit in duas. in primo ostendit quod diuisio generis inutilis est ad diffinitionem syllogizandam. in secundo dicit (Manifestum autem quoniam neque). quod inutilis est ad syllogizandum alia pericula. primo ostendit sic: nulla ratiocinatio accipiens medium cuius maiore extremitate syllogizatur vltimum affirmatiuum: sed diuisio accipit medium cuius maiore extremitate. ergo non syllogizatur vltimum affirmatiuum. quare non syllabit diffinitionem: quia diffinitio est vltima et affirmatiua: sic dicitur in primo post. huius rationis propositum ponit secundum dicens: quod multos latuit in primo pericula circa diuisionem. conabant enim per diuisionem subale rei diffinitio ne demonstrare ignorantes diuisionem non syllare propositum: sed magis petere quod est in primo: et si syllogizetur syllogizatur compositum propositum: et hoc est (Primum autem hoc). et ponit maiorem: et hoc est (Ergo in demonstrationibus). et ponit et declarat minorem: et hoc est (Diuisio autem est ratio). declarando eam sic per dicit. sit propositum syllare de boie hac diffinitione. aial mortale pedes huius. pro ergo procedit ingrendo primam periculam sic: o. aial aut est mortale aut imortale. hoc est aial. g. hoc mortale aut imortale. istud sequitur necio sub diffinitione. sed non sequitur alterum diffinitionis. s. q. sit hoc aial mortale. sed si hoc inferat petet quod est in primo. accipit enim quod intendit. pbari et non pbat: et hoc est (Sit enim aial). et pro cedit ingrendo et periculam dicens: quod accepto quod hoc sit aial mortale syllogizatur sic. De aial mortale aut est huius pedes aut non huius. hoc est aial mortale. g. hoc est huius pedes aut non huius. illud syllatur est: si deinde accipiat quod hoc sit huius pedes quod non est syllatur: tunc accipit sine pbarione quod deberet. pbari: et ita peti quod est in primo: et hoc est (Et rursum). et ostensa minore ponit eam dicens: quod sic vtetur ratiocinatio diuisiua accidit accipe me composita maiori extremitati. aial enim quod est medium compositum est aiali mortali quod est maius extremum: et hoc est (Et ad hunc modum). et addit quod de alio sic de specie oportebat per diffinitionem phabita ostendere duas tanquam maiores extremitates: et ostendit istam secundum. hoc est aial mortale pedes huius: aut aliqua alia diffinitionem quesita: sed arguet secundum demum modum nihil de proposito concludit necius. ponit enim vnam esse vltimam ad ostendendum proposita que non sumit necessaria neque necio concludens propositum: opinatur autem huic vltima esse idoneitates que ei non sunt: nec opinatur idoneitates dicte ille quod perdocuit Aristoteles. et hoc est (de quo oportebat ostendere).

Manifestus autem quoniam neque destruere hac via est neque de accipiente aliquid neque de proprio syllare: neque de genere: neque in quibus ignorat: vtrius hoc modo aut illo se habeant: ut putas ne diuimeter incomensurabilis est vel comensurabilis.

Si enim

Si enim sumat quoniam omnis longitudo vel comensurabilis vel incommensurabilis: diameter autem longitudo: syllogizatum est quoniam comensurabilis vel incommensurabilis diameter. Si autem sumat incommensurabilis: quod oportebat syllogizare sumet. non ergo est ostendere: nam via quedam hec. per hanc autem ostendere non est comensurabile vel incommensurabile in quo. a. longitudo. b. diameter. c. manifestum est igitur: quoniam neque ad omnem considerationem modus congruit: neque in quibus videtur maxime pertinere in his est utilis. Et quibus ergo demonstrationes fiunt et quoniam et ad que perspicendum secundum unamquamque propositionem manifestum est ex predictis.

Consequenter ostendit quod via divisionis non syllogizat aliquid quod aliorum predicamentorum. scilicet neque generum: neque proprium: neque accidentis et preterit sic. per dicitur: et hoc est (Manifestum autem quoniam.) 2° declarat dicens: quod si ostendendum sit quod diameter sit assimeter costet: et dicat quod omnis linea aut est simeter aut assimeter. diameter est linea: necio sequitur quod diameter sit simeter vel assimeter: sed non sequitur alterum divisionis. unde si sumat quod diameter sit assimeter sine probatione accipit quod probari deberet: et hoc est (Ut putas ne quod diameter.) 3° claudit duo correlaria. primum tale. via predicta est via divisionis: sed per viam predictam non ostenditur. propositum. ergo secundum viam divisionis non ostenditur propositum. huius correlarium proponit per hoc: et hoc est (Non ergo est ostendendum.) 2° minor: et hoc est (Nam via quidem hec.) supple est divisionis. 3° maior: et hoc est (Per hanc autem.) 4° ponit suum exemplum in terminis et per hoc: et hoc est (In quo. a. longitudo.) aliud correlarium est quod modus inspicendi per divisionem: nec est utilis ad unumquodque propositum: nec est utilis ad illa ad que maxime apparet utilis. nam apparet utilis ad diffinitionem: sed ad ea inutilis est ut syllet aut demonstraret ea: et hoc est (Manifestum est igitur.) Consequenter epilogat breuiter ratiocinatio qua percesserunt de generatione syllogorum per hoc quod dicit (Ex quibus generibus.) et omnia que dicit de intentione medij per hoc quod dicit (Et ad que perspicendum.)

Dubitabit forte aliquis circa primam rationem quam ponit in ista. videtur enim minor falsa: quia ratiocinatio diuisiva est syllogismus dialecticus. cum igitur in syllogismo dialectico non petatur quod est in primo. preterit enim ex notioribus et probabilioribus non erit in ratione diuisiva petitio. (Adhuc si dicatur hoc est mortale aut immortale: sed non est immortale. igitur est mortale: utraque premissarum color est: per hoc: quare per hoc et notior: quia vltius alio prius est ipso et notius secundum Aristotem. in 5° top. quare dicta ratio est ex prioribus et notioribus: et ita non petit quod est in primo.) (Adhuc intentio est per talem rationem accipe bolem esse mortale: et hoc idem claudit. quare non syllat diuisio quod superius intentio igitur ipsum intentum: cum oppositum dicit in illa minori.) (Et dicitur ad primum quod ratiocinatio diuisiva secundum hoc: syllogismus ex hypothese est cludens affirmationem unius diuiditium quod principale intendit ex negatione alterius: tamen ex hypothese: sic debet illa negatio syllogismo ostendi tamen destructio alterius diuiditium ostensa fuerit. preterit ad affirmationem alterius ex ignotioribus: quia talis diuisio nec est syllogismus dialecticus: nec claudit intentionem sine petitione: quod est in primo ante destructionem alterius diuiditium ostendat: a qua fit transitio ad constructionem alterius que principaliter intendit.) (Ad 2um dicitur quod in hac ratione hoc est animal mortale aut immortale: sed non est immortale. igitur est mortale. utraque premissarum color est: per hoc secundum Aristotem. in 5° top. aggregatum autem ex his inique erit cum conclusionem et eque ignotum: hinc ante ostendat assumpta negatiua: et sic adhuc petit quod est in primo. sic igitur per quod in

diuisione non syllat quod intendit: sed quod ostendi deberet summi sine ostensione: et hoc intendit Aristoteles. quod hoc dicit hoc quod intendit ostendi petit. (Ad 3um dicitur quod in diuisione syllat ex necessitate alterum diuidetur sub diuisione: sed neutrum debet minari: et tamen intentum est alterum determinate quod non syllat: sed summi sine ostensione. disunctum autem ex utroque diuidetur coloris est altero disunctio: et idem vix est quod dicit quod in oratione diuisiva syllat quod coloris intentio: sed ipsum intentum summi et non probat. et hoc per hoc si dicatur: o animal aut est mortale aut immortale: omnis hoc est animal. igitur omnis hoc est mortalis aut immortalis: illud sequitur necio. si autem sumat deinde quod hoc est mortalis: quia hoc est intentum. per quod illud quod intendit sine probatione summi: sed hoc disunctum esse mortale aut immortale syllatur est vere: quod quidem coloris est eo quod est esse mortale.

Consequenter dubitabit de 2^a ratione quam ponit. videtur enim minor falsa que dicit quod in omni ratiocinatione cludete ratiocinatio affirmatiua operis medijs esse sub maiori extremitate. potissima enim demotio in terminis perturbabilibus fit et multae rationes syllogisticæ. (Adhuc videtur maior falsa que dicit: quod in via diuisionis accipit medijs coloris maiori extremitati. hoc enim appet falsum per ea que subiungit. in hac enim ratione. o animal est mortale aut immortale. hoc est animal. igitur hoc est mortalis vel immortalis: non est medijs in plus maiori extremitate.) (Ad primum dicitur quod in omni syllogismo cludete vltis affirmatiua siue sit vera demotio siue non: ipsum medijs secundum rationem ad minus est sub maiori extremitate cum ut per se sit: et quis non semper sit per secundum rationem: dico secundum rationem: quia sub in quibus huius semper habet rationem inferioris respectu predicti: et istud vult Aristoteles. hic. et intendit quod ipsum medium semper secundum rationem inferioris sit maiore. (Ad 2um dicitur quod in ratione diuisiva maior extremitas non est totum disunctum constitutum ex utroque diuidetur sed alterum tamen. hoc enim intentum est. unde cum accipit animal pro medio et claudit sub disunctione mortale et immortale: non claudit maior extremitas que intendebat: quia intentum fuit tamen hoc quod est esse mortale: et animal quod est meum coloris est eo. si sit et si sic dicatur. hoc est mortale vel immortale: sed non est immortale. igitur mortale: siue medijs ponat hoc disunctum esse mortale vel immortale: siue hoc negatio non esse immortale: utroque modo communius est medium maiori extremitate.

Modo autem reducemus in predictas figuras videndum est post hec. restat. n. adhuc hec consideratio. Si enim et generationem syllogorum inspiciamus et inueniendum habemus prout. Amplius autem factos reducemus in predictas figuras finem habebit quod est ex principio propositum. Accidit et prius que dicta sunt per se manifestiora esse: quoniam sic se habet per ea que nunc dicuntur. operis enim omne quod iterum est ipsum sibi consentaneum esse omniquaque.

Postquam determinauit generationem syllogorum et potestates faciendi syllogos. In hac parte intendit de eorum reductione et diuidit in phemium et tractatum. in phemio sic preterit. per dat intentionem: et est de reductione oronum syllogorum quicquid in aliqua figura: et hec est (Quo autem.) 2° dat cam eius duplicem. primum est: quia habita syllogorum generatione et inuentione medij et syllogorum reductione sufficeret habebit quod intendit in hac forma. consistit enim completio huius doctrine in his tribus: et hec est (Si enim et generationem.) 2° est: quia predeterminedata manifestiora erunt per hec declaranda. Omnis enim veritas precedentium per hec erit manifestior: et hoc est (Accidit autem simul.)

Primus ergo oportet tentare duas ppones accipere syllogismi: facilius enim in maiora diuidere q̄ in minora: maiora autē cōposita q̄ ex quibus cōponunt: deinde p̄siderare in toto et vtr̄in parte: et si non ambe sumpte sint alteraz. Quandoq̄ enim v̄leim pponentes eas que in hac est non sumūt neq̄ scribentes neq̄ iterrogantes: aut has quidē pponunt: quas autē hec pcludunt omittunt: alia h̄o vana interrogāt. Considerādum ergo siqd supfluum sumptuz sit et siquid neccium omisum: et hoc qdem ponendum: illud h̄o auferēduz donec veniat ad duas ppositiones. sine his enim non est reducere sic interrogatas orationes.

Cōsequenter incipit tractatus et diuidit̄ in duo. in p̄o determinat reductionē orōnis syllogizādaz in vna figurā. et reductionē orōnū syllogizādaz in vna figura vlt̄a in figurā aliam. ibi et q̄uecūq̄ aut in plurib⁹ figuris pcludunt pblemata. p̄o in duas. in p̄o determinat reductionē que est circa syllos oñsuios. in 2° cum dicit (Amplius ex hypothesi). illa que est circa syllos ex hypothesi. p̄o in duas. in p̄o determinat reductionē illoz: vt aliqd syllogizātū est in se et immediate. in 2° cū dicit (Ad diffinitiones orōnū). determinat reductionē illoz: vt aliqd syllogizātū est in alio et immediate. p̄o in duas. in p̄o determinat reductionē que est in syllo vno pncipali. in 2° cū dicit (Nō lateat autē vos). illa que est in syllo nō simplr vno vt in pncipali syllo cū p̄yllis. p̄o in duas. in p̄o docet reducere orōnē syllogizādaz in ppones. in 2° cum dicit (Deinde sic diuidēduz). docet reducere in terminos. p̄o in duas. in p̄o determinat reductionē que est per ppositiones. in 2° cū dicit (In qbus ergo facile). determinat difficultatē siue errorē que accidit circa eā. in p̄o sic pcedit. p̄o determinat q̄ orō syllogizāda reducenda est in duas ppones. et p̄o dat cām huius et est: q̄ facilius est reducere in pauciora et cōpositiora q̄ in plura et simpliciora. ppones autē cōpositiores sunt terminis: et pauciores. et ideo p̄us opz reducere in ppones q̄ in terminos: et h̄ est (Prius ergo opz) et docet quō se debēt ppones hēre dicēs. q̄ altera vt totū altera vt pars: et h̄ est (Deinde p̄siderare). Tercio quāda idoneitatē adiūgit dicēs: q̄ q̄ sepe diminute disputata est oratio. vt q̄n maior pponit et minor subitelligit. sepe ē multa p̄ter neccia iterrogant. ideo opz siqd notiori omisus sit apponere siqd aut supflūū iterrogatū auferre: q̄ nō sit syllos nisi sup̄tis duabus pponib⁹ p̄dicto mō se h̄ntib⁹: et h̄ est (Et si nō alie sup̄te). Et nota q̄ p̄ h̄ q̄ dicit in littera scribētes: itelligi possunt describētes: cuiusmodi sūt geometre vel tractates cui⁹ sunt phi. per h̄ aut q̄ dicit (Interrogātes). Intelligi possunt dialectici vel cōiter disputantes.

In qbus ergo facile est videre q̄ minus est: aliqui h̄o latent et vident syllogizare eo q̄ necessarium q̄d accidit ex his que posita sunt: vt si sumat non suba interempta subaz nō interimi. Et quibus aut est interemptis et q̄d ex his est corūpi. his enim positis neccium est sube partem esse subam: non tñ syllogizatz est per ea que sunt sumpta sed desunt ppones. Rursus h̄o cū est homo necesse est aiale esse: et cū

est aial subam: cum est homo necesse est eē substantiam: sed nōdum syllogizātū est: non enī se h̄nt ppones vt diximus. Fallimur enī in talibus: eo q̄ neccium q̄dez accidit ex positis: q̄m et syllos neccius est. In pluribus aut neccium q̄ syllos. nam oīs syllos neccius: non autē omne necessarium syllos: quare siqd accidit positis quibusdam: nō statim tentādum est reducere: sed primum sumendum est duas ppositiones.

Cōsequenter declarat difficultatē siue errorē accidentem circa habitā reductionē. et p̄ manifestat in terminis qualr sit deceptio p̄pter neccitatē orōnis. ex hoc enī q̄ oratio est neccia: credit̄ q̄ sit syllos cū nō sit: vt h̄. nō suba interēpta nō interimit suba: sed partibus rei interēptis ipsa res interimit. ergo partes sube sunt sube. illud ex neccitate sequitur: sed non est syllos. desunt enim ppones: et h̄ est (In aliq̄ ergo). et manifestat qualr sit deceptio ex trāsumptione. pponū dicēs: q̄ hec orō neccia est: si est h̄o est aial: et si est aial est suba. ḡ si est h̄o est suba: et ideo credit̄ q̄ sit syllos cū nō sit cōius enī est neccius q̄ syllos. et nō statim tēādū tales orōnes reducē: anq̄ fiat duaz pponū acceptio debito mō se h̄ntiū: et h̄ ē (Rursū si ē h̄o).

Deinde sic diuidendū in terminos medium autem ponendum terminoz qui in vtr̄isq̄ ppositionibus dicitur: necesse enim est mediū in vtr̄isq̄ esse oibus figuris. Si ergo subiiciat et predicef medium: aut ipsum qdem predicef: aliud h̄o ab illo abneget: prima erit figura. Si aut predicef et ab alio negetur media erit figura. Si h̄o de illo predicef: illud h̄o abnegetur postrema: sic enī se habuit in postrema figura mediū. Si aut: et si non vles sunt ppositiones: naz eadē determinatio mediū. Manifestus ergo q̄m in qua orōne non dicit̄ idem frequēter non sit syllos: non enī sumptū est mediū. Quoniā aut habemus que in vnaquaq̄ figura clauditur ppositio: et in qua vlis: et in qua p̄icularis: manifestū est nō q̄m ad oēs figuras p̄spicienduz: sed in vnaquaq̄ ppositione: quecūq̄ h̄o in pluribus pcludunt: mediū ppositione cognoscimus figuram.

Cōsequenter determinat reductionē orōnis syllogizandē in terminos: et diuidit̄ in duas. in p̄o docet reductionē ipsaz. in 2° cū dicit (Frequēter ergo falli accidit). declarat difficultates incidentes iuxta eā. in p̄o sic pcedit. p̄mo determinat q̄ postq̄ oratio syllogizanda reducta est in duas ppones: p̄ter resoluendum est in terminos tres: quoz vnus mediū est. s. qui accipit in vtraq̄ pponē cuius dispositio fm s̄rū faciet p̄mā figurā vel 2^{am} vel 3^{am}. alr enī ex duabus pponib⁹ syllos nō erit: et hec est (Deinde sic diuidēduz). et dicit q̄ in p̄cedentibus determinatum est in qua figura vnaqueq̄ oratio pcludit̄: et p̄ter ipsam pponē syllogizādaz p̄p̄di. in qua figura syllari debet: et h̄ itelligit. si tñ vna figura syllogizet: sicut vlis affirmatiua: si aut in plurib⁹ syllet ex ipsa pōne mediū: p̄ in qua figurā pcludi debet: et h̄ est (Qm aut h̄m).

Frequenter ergo falli accidit circa syllogizandam

Imos ppter necessarium quædammodi dictum est prius. Aliquotiens aut ppter similitudinē positionis terminoz: qd non oportet latere nos: ut si. a. de. b. dicit: 7. b. de. c. videbitur enī sic se hñribus terminis eē sylls. non fit autē neqz necessarium quicqz neqz sylls. Sit enī in quo. a. semp esse: in quo. b. intelligibilis aristomenes. in quo aut. c. aristomenes: verū est aut. a. inesse b. semper enī intelligibilis aristomenes: sed. b. inest. c. nam aristomenes est intelligibilis aristomenes. a. aut non inest. c. corruptibilis enī est aristomenes. non enī sylls fiebat sic se habentibus terminis. Sed opz. a. b. sumi pponem: hoc pō falsum qd pponeretur oēm intelligibilez aristomenem semp esse: cum aristomenes corruptibilis sit. Rursum in quo quidem. c. michalus est musicus michalus: in quo aut. a. corrupti cras: verum est ergo. b. de. c. predicari. nam michalus est musicus michalus: sed. a. de. b. corruptetur enī cras michalus musicus. a. autē de. c. falsum: hoc aut idem est prior: non enim verum est vlr musicus michalus qm corruptetur: hoc autē non sumpto non erit sylls. hec autem fallacia fit in eo q pene tanqz nihil differens dicere hoc huic iesse: aut hoc huic omni inesse concedimus.

Consequēter determinat difficultates: siue errores accidentes iuxta pdictam reductionē 7 pcedit sic. primo dat intētionem. si q multotiens fit deceptio eo q putatur esse sylls qui non est: 7 hoc aliqui in orationibus necessariis: qz enim necitatem hñt credit q sine sylls. alii qm aut in orationibus non necys. credit enim sepe oratio non necia esse sylls ppter similem positionē terminoz ei qui est in syllo: 7 hoc manifestat: 7 est. Requēter ergo. 2º psequitur 7 diuidit in duas. in pº determinat errores qui accidunt circa non necias. in 2º cum dicit. Sæpe autem mentiri euenit. errorem qui puenit circa necias. in pº sic procedit. pponit exemplum tale. aristomenes semp intelligibilis est: aristomenes est aristomenes intelligibilis. ergo aristomenes semper est: 7 dicit q non sequitur conclusio. tñ videtur sequi propter similem dispositionē terminoz ei qui est in syllogismo: sed non est sylls. qz in tali dispositione terminoz oportet maiorē vlez esse. nunc aut non est ita: 7 h est. Sic est in quo. a. 7 addit exemplum oino sile tale. michalus corruptetur cras. istud non sequitur neqz est sylls. videtur tñ q sit eadem causa quā prius: 7 h est. Rursum sit in quo quidē. c. michalus. 3º ad manifestandus deceptionē in vtroqz dicit: q deceptio fit h in eo qd pene est eadez dispositio terminoz disponi que est in syllo. appet enī eadē sistr illi. Quia enim in terminis discretis idē est hoc huic inesse: 7 hoc huic oī inesse credit q fuerit sylls: quāuis non sit maior vlez: 7 h est. (7 ergo falsa.)

Dubius

Dubitabit forte aliquis primo de intētione huius capli. videt enim supfluere euz reductionē sylloz sufficienter determinata sit in pcedentibus: 7 hoc duplr. s. oīm sylloz scde 7 tertie figure in pma 3 figuraz: 7 oīus sylloz pñme figure in vlesprime. Pre-

terea infra reducet oēs figuras adinuicem. quid est ergo quod hic determinat de reductione. Et oīm q reductionē syllozū est quadruplex. aut enī oratio aliqua est actu syllogizata tñ. si potētia sic fit reductio quedā orationis syllogizande in actu syllogizata: 7 hoc est qm oratio pñse 7 inordinate disputata est: 7 postea debet reduci in formā syllogisticā. talis aut est reductio que datur hic. si aut oratio sit actu syllogizata. aut ergo est indifferens reductio oīm figuraz adinuicem: 7 h est quedaz resolutio: que quidē docet eadez pñem in diuersis figuris syllogizare facta alteratione quadā circa medium: 7 h determinabit infra. aut est reductio figuraz impfectaz: 7 hoc duplr. aut enim reducunt syllogismi impfecti in pfectos simplr. aut in pmo perfectos sicut in vles prime: 7 ista duplex reductio determinata est supius. pñ igit q quadruplex est reductio in orōnibus: 7 ideo nulla illarum supfluit: cum oēs determinent in hoc libro. Sed tunc dubitat. potētia enim est ante actū. quare oratio syllogizanda pñ est qz oratio actu syllogizata. qre cum hic determinet reductionē orōis syllogizande: superius aut determinauit reductionē orōis syllogizate. pñ q nō bene pcedit: debet enī hec reductio pcedere illam que in pcedētibz determinata est. Adhuc cum sit quedā reductio mutua figuraz adinuicē: que qdem reductio cōior est alijs reductionibz: videt q pmo deberet illam determinare. nunc aut vltimo determinat eam. Et oīm ad pº q si orō que solum in potētia syllogizata est: debeat in formā syllogisticā reduci: necesse est illam formā syllogisticā prius cognoscere: sed illa non cognoscit nisi per sylloz generationem. quare opz pñ cognoscere sylloz gnationem si debeat fieri reductio orōis inordinate ad sylloz: sed gnationi sylloz cōnexa est duplex reductio. s. que est aliaz figuraz in pma: 7 que est oīm sylloz alioz in vles prime: sicut pñ ex pñctis. quare ante istā reductionē que fit hic: necesse fuit illā duplicē reductionē pñs determinare. quis ergo pñm rē pcedat orō syllogizanda orōnē syllogizata: tñ necitas ipsi artis exigit prius determinari reductionem orōis syllogizate qz syllande. Ad 2º oīm: q illa reductio que est figuraz adinuicē mutatio nō est. ppter sylloz perfectionē: sed vtr pateat quot modis idē syllari possit p idē mediū alteratū. Oēs aut alie tres reductiones per perfectionē orōum syllogizaz fiūt: 7 ita pñ pñcipaliter nō intēditur illa mutua reductio: 7 ideo illam reductiones figuraz adinuicem vltimo determinat.

pº

2º

Ad pº

Ad 2º

Consequēter forte dubitabit aliquis de dictis in ista. 7 p de hoc qd dicit q si beānus sylloz gnationē 7 mediū inuentionē: 7 sylloz reductionē tñ habebimus sufficienter ppositū. ex hoc enī videt q cū hec tria in pº sufficienter determinata sint: q scds liber nō sit de suo pposito: imo supfluat. Et pñt dici q pñcipalr intētu in toto hoc negocio in hoc p habet. in 2º aut determinat de quibz modis sylloz qui sunt ex hypothēsi. quoz generatio est de pposito. 7 si non ita pñcipalr sit generatio ostēsiuoz: ita verbus eius non excludit 2º libz a suo pposito. intendit enī dicere q completio totius doctrine in dictis tribus consistit.

Dubius

Alterius forte dubitat de suo exēplo vbi dicit conclusionem sequi si pñones necie sint ut hic. non suba interēpta nō interimis suba: sed partibus rei interēptis interimis res. ergo partes sube sunt sube. videt enim q sit sylls. cum sit oratio in qua quibzda positis 7. Oppositū aut videt vlr. 7 p per hoc q altera pmissaz negativa est: 7 conclusio affirmatiua: qd non pñt in syllo. Adhuc quicqz terminus est in pñe. opz

Dubius

2º

3°

q̄ sit in p̄missis: sed in dicta orōne est aliq̄s terminus in orōne qui nō est in p̄missis. ¶ Adhuc oēs termini p̄missi p̄ter mediū debēt inueniri in p̄ne: sed sic non est in dicta orōne: q̄re non est syll̄s: hoc vez est. ¶ Ad obiectū dōm. q̄ nō est ibi recta dispositio terminor̄ p̄ positionū: ideo nō p̄uenit ei definitio syll̄s: p̄cludat ex necitate. Querit̄ ergo que r̄ quō defunt ibi p̄pōnes. ¶ Et dōz q̄ p̄p̄ie p̄misse huius p̄nis partes sube sunt sube: sunt iste. q̄bus interēptis iterim̄ suba sunt sube. sed p̄ib⁹ sube interēptis iterim̄ suba. ergo p̄tes sube sunt sube. iste p̄pōnes defunt in p̄dicta orōne ad hoc q̄ imēdiate syll̄et p̄clusio: sed minor huius syll̄i intelligit̄ in 2° p̄pōne dicte orōnis itellecte vlr̄. p̄ syll̄m aut̄ syll̄as sic ex p̄ p̄pōne posita in l̄sa r̄ maiore subitellecta. in 2° p̄pōne per 2^m figurā. non suba interēpta non iterim̄ suba. p̄ibus aut̄ sube interēptis iterim̄ suba. ergo partes sube sunt sube. ex b̄ aut̄ r̄ quedā assumptio syllo gicat̄ sic: que sunt r̄ nō sunt nō sube nō sūt sube: s̄ p̄tes sunt: r̄ nō sunt nō sube. ergo partes sube sunt. sic ḡ patet quō ex syllo syllogicat̄ r̄ qualiter defunt p̄pōnes: r̄ q̄ oratio quā ponit q̄uis sit necessaria nō t̄n est syll̄s.

Dubius Sed tunc forte queret̄: q̄re nō declarat quō acci dit decipi supfluitate sicut diminutio ne. Et d̄r vel dici pōt q̄ vtrūq̄ in ex p̄z q̄ ponit si quis inspicat. non solus enim deficientes sunt p̄p̄ie debite: imo supfluit alia idēbita vel alie indebite: q̄re cū abundet in p̄missis terminis respectu p̄nis: vt dcm̄ est: necesse est abūdare p̄pōne. addito enim terminio addit̄ r̄ p̄positio.

Dubius Cōsequenter queret̄ de 2° exēplo. s̄ si est homo est aial: r̄ si est aial est suba. ergo si est hō est suba. dicit enī q̄ nō est syll̄s. videt̄ q̄ sit tuz per diffinitionē syll̄i. tū p̄ Boetii qui dicit talē eē syll̄z bonū hypotheticū. p̄cedētē sup mediū. idē a p̄ ad vl timū. ¶ Et dōm q̄ Az. nō loq̄t̄ hic de syllo hypotheti co s̄z cathegorico t̄n r̄ onisio: r̄ iō nō reputat talē pro syllo. ¶ Adhuc opz ad syll̄m q̄ fiat debita positio ter minor̄ r̄ p̄pōnū: s̄z hic nō est debita positio p̄pōnū. illa enī que vt ps est p̄ ponit̄. que at vt totū 2° tanq̄ ipa sub sua p̄te accipiat̄: r̄ ita est ibi duplex p̄ctm̄ p̄ra syll̄m: p̄m q̄ intēdit hic Az. de syllo. si aut̄ transferant̄ p̄pōnes in p̄dicata sic. ois homo est aial. oē aial est suba. tūc nō ni si vnū p̄ctm̄ p̄ra syll̄m s̄ indebita positio p̄pōnū.

Dubius Cōsequenter dubitat̄ de hoc q̄ videt̄ Az. vel le nomē diuiduū addi terminio ob screto sic. Ois aristomenes itelligibilis est r̄c. videt̄ enī q̄ nō sit possibile: sic. tā per naturā nois indiuidui q̄ a duob⁹ vel plurib⁹ r̄c. q̄ per naturā termini discreti qui non diuidit̄ per p̄tes subiectiuas. ¶ Adhuc nomē indi uiduū solum pōt addi termino in quo est accipe vnū extra altez. hoc aut̄ nō est in termino discreto. Sed di cunt q̄ termino discreto absolute nō pōt addi: sed p̄ ali quid sibi adiunctū sub quo est accipe vnū extra altez: vt cū d̄r. ois michalus musicus: r̄ ois aristomenes itelli gibilis. Sed p̄ra. nomē adiectiuū neq̄ verbo supponit̄ neq̄ distributioni subiacer̄ per se: sed mediāte suba ter mini substantiui adiuncta: sed suba substantiui singula ris nō subiacer̄ distributioni. q̄re nec adiectiuū per ip̄s. quare aggregatus ex noie discreto r̄ noie adiectiuo non pōt subiacer̄ distributioni: cū neutruz hēat nām qua distribuāt̄. Sed si dicit q̄ ip̄m adiectiuum cōe est ali quo mō: r̄ sic circa ipsum sit d̄dictio per nomē discretū: nō t̄n tāta d̄dictio: quin ad huc distribui possit pro acci dente: r̄ ita nō subiacer̄ distributioni per nomen discre tū: sed magis ex sua cōitate. ¶ Sed p̄ra. nō h̄z de se q̄ supponat vbo neq̄ subiaceat distributioni. ¶ Adhuc

albedo in sorte indiuiduat̄ in ipso. q̄re sicut nec sortes di stribui pōt. sic nec albedo in sorte: r̄ ita nō erit p̄uenien ter dcm̄: ois sor. albus: q̄ vnū r̄ indiuiduū est suppositū tā sortis q̄ albi. Sed dicit q̄ quedā accidētia in indiui duo sunt: q̄ nō suscipiunt in eadē multiplicatione s̄m spēm. sicut albu inest sorti: r̄ p̄pter additionē talis acci dētis siue adiectiuū non pōt addi vlc signū terminio ob screto. Quedā aut̄ ita insunt q̄ in eodē sunt multiplica bilia s̄m spēm. s̄m signū vlc. vnde sic dico. Ois itelligi bilis aristomenes semp est. ois itelligibilitas est in eo semp. hoc aut̄ falsū est. Sed p̄ra. in oi. dispositione huius debet minor extremitas sumi sub medio distributo: r̄ iam dcm̄ est: q̄ distribuit̄ itelligibilitas vel musica in hoc indiuiduo. q̄re minor sub eo accipi debet si fiat syll̄s. hoc aut̄ manifeste falsū est. neq̄ enim aristomenes ca dit in distributionē itelligibilis: neq̄ michalus in distri butione musici. q̄re non p̄tingit dicere maiore esse fal sam: cū signo distributionis: r̄ syll̄m bonū. ¶ Adhuc i telligibilis est differētia impropria aristomeni respectu eius q̄ est semp esse: siue sumat̄ cūz signo vli siue non. s̄m musici est d̄ria impropria michalo. in respectu eius q̄ est corrupti: r̄ nō erit syll̄s: q̄ p̄cedēdum. vū cū dicit (Sed opz vlr̄. a. b. siue p̄pōne.) non intēdit per b̄ p̄pō nem debere accipi vlem in talibus terminis: sed maiores in tali dispōne debere accipi vles: q̄ est dispositio p̄me figure. per hoc aut̄ q̄ dicit̄. Hoc aut̄ falsū q̄ ponebat esse itelligibile. nō intēdit q̄ p̄positio vlr̄ in talibus terminis sit falsa: sed q̄ fallum sit ipsam posse accipi vles in talib⁹ terminis: sed hoc innit per hoc q̄ sequit̄. s̄. Cuz aristomenes sit corruptibilis. p̄ b̄ enī significat aristo menē indiuiduū eē r̄ singulare: cui nō licet addere signū vlc. p̄z igit̄ q̄liter dōm est. i. q̄ nō debet addi signū vlc termino discreto neq̄ p̄ se neq̄ per adiectiuū additūz. ¶ Sed tūc querit̄ cuiusmodi p̄ctm̄ p̄ra syll̄m est in di ctis exēplis. Et dōm q̄ maior nō est vlis: cū t̄n sit dispō prime figure r̄ est fallacia s̄m quid a maiori ad p̄nem.

Requenter autem r̄ mentiri euenit eo q̄ non bene exponunt̄ s̄m p̄posi tionē termini: vt si. a. quidem sit sani tas. b. ho egritudo. c. aut̄ homo: ve rum est dicere qm̄. a. nulli. b. p̄tingit inesse: nul li enim egritudinis inest sanitas. r̄ rursum qm̄. b. inest omni. c. ois enim homo susceptibilis est egritudinis. videbitur igitur accidere nulli ho mini contingere sanitatē inesse. Quis autem causa est: q̄ non bene exponuntur termini s̄m dictiones qm̄ transumptis bis que sunt s̄m ba bitudines nō erit syll̄s: vt si pro sanitate quidē ponat̄ sanū: pro egritudine aut̄ egrum: nō enī est vez dicere quoniam non contingit egrotan ti sanū esse: hoc autem non sumpto non sit syl logismus nisi contingentis: hoc autem non im possibile: contingat enim nulli homini iesse sa nitatem. ¶ Rursum in media figura erit similiter falsum: nam sanitatem quidem nulli egritudi ni: homini ho omni contigit inesse: quare nul li homini egritudo. In tertia autem figura se cundum contingere accidit falsum: etenim r̄ sanitatem r̄ egritudinem r̄ disciplinaz r̄ igno rantiā

tantiam et omnino contraria omni et eidem contin-
git inesse: sibi pro impossibile inuicem: hoc autem
in predictis non est concessum: quando enim
eidem plura contingit inesse contingit et sibi inui-
cem. manifestum ergo quoniam in omnibus
his sit fallacia propter terminorum expositionem.
transumptis enim his que sunt secundum habitudines
nihil sit falsum. Malam ergo quoniam in huiusmodi
propositionibus semper quod est secundum habitum pro
habitu sumendum et ponendum terminum.

In parte

ista determinat Ari. errores et difficulta-
tes accites circa reductionem duarum propo-
sitionum in terminos tres. in personis in quibus est necessitas: et illas
remouet: et diuidit in principale et incidentes: quod incipit ibi
(Nō opz aut arbitrari. pars principalis in duas. in prima re-
mouet errores contingentes in hac reductione circa terminos
principales. in secunda cum dicit Reduplicatū at ad maiorem.)
remouet errores contingentes in illa circa aliquid anepu ali-
cui principalis terminorum. prima in duas. in prima remouet erro-
res siue difficultate contingente in hac reductione circa ter-
minos simplices. in secunda cum dicit Nō aut opz semp. Cir-
ca terminos complexos. in prima sic procedit. primo proponit
proponit intentā dicens: quod sepe fit deceptio quoniam termini ac-
cipiunt nunc secundum attractionem nunc secundum abstractionem ut hic.
de necessitate nulla egritudo est sanitas: sed ois homo est
eger. nō sequitur de necessitate. quod nullus homo est sanus
quis sequi videret. et hoc est (Ut si. a. qdē.) et cā de ce-
ptione exponit et remouet dicens: quod deceptio est per ac-
ceptionem terminorum abstractorum cum deberent accipi in
concretionem. maior enim propositio sumpta est in abstractis et
sumenda erat in concretis terminis: et erit tunc propositio
falsa cum modo necessitatis. de necessitate nullum egrum est
sanum. accepta autem maiori de contingenti erunt premissa vere
et prolo sequens de contingenti sic. contingit nullum sanum esse egrum
sed ois homo est eger. ergo contingit nullum hominem esse sa-
num: et hoc est (Duius aut cā est.) Et nota quod terminos ab-
stractos vocat ea que dixit secundum habitudines. concretos
autem qui ab his sumunt. Cōsequenter ostendit eam in
secunda figura dicens: quod similiter accidit hec deceptio propter
pauā suspensionem terminorum. si enim accipiantur primo in
abstractione sic. de necessitate nulla egritudo est sanitas
omnis homo est sanus. non sequitur prolo de necio. sumptis at
premissis veris in terminis concretis et altera de contingenti
erit prolo sequens de contingenti sicut prius. et hoc est (Rar-
sum in medio.) Cōsequenter manifestat eam in tertia fi-
gura dicens: quod prolo in terminis abstractis erit falsa pre-
missis existentibus veris de contingenti vel altera de necio.
v. g. omni homini contingit inesse sanitatem: et ita egritudine
nō tamen contingit aliquā egritudine esse sanitatem. et cā huius-
modi est: quod contingit eidem inesse tria: et sic nō simul. nō enim vni-
us illorum inest alteri quis videat secundum predictos terminos
et predictum modum. et hoc est (In tertia aut figura.) pōter ex
his concludit conclusionem probabilitatem ostensas dicens: manifestum
est de deceptione fieri per inconuenientem terminorum exponem: et nul-
lum accidit inconueniens si transmutentur abstracta in concreta:
ex quo concludit quod in reductione talium propositionum faciēda ponēdi
sunt termini concreti et non abstracti: et sic per quod vitat periculum
accitis circa tale acceptioez. et hoc est (Mani^m ē quo i oib⁹.)
forte aliqui. vtrū semp accidat periculum
propter syllogismum sumptis terminis non in
concretis: imo in abstractione. et videtur quod nō. sequitur enim
ad minus ex necessitate prolo de inesse sic. de necessitate nulla

Dubius

Dubitaret

egritudo est sanitas. ois homo est eger. quod nullus homo est sanus.
(Adhuc sequitur per locum a coniugatis. si de necessitate nul-
la sanitas est iustitia. quod nullum sanum est iustum: et tamen com-
parati termini secundum concretum et abstractum. Adhuc in exem-
plo Ari. maior est vera de necio et minor de inesse: quare se-
quitur prolo necia per mixtiones necary et inesse. quare sequitur:
de necessitate nulla egritudo est sanitas: sed ois homo est
eger. quod de necessitate nullus homo est sanus. Adhuc dubita-
bit: quare magis sequitur prolo terminis existentibus concretis quam
abstractis. Ad primum dicitur quod vbi cumque fallit habitudo syl-
logistica per variationem terminorum a concretis in abstractis
vel e converso. Ad obiectum dicitur: quod prolo de inesse sequitur non per
virtutem syllogisticā per habitudinem localem. de prima. n. maiore
extremitate sequitur prolo per locum ab oppositis. Si tamen
obiectum ad secundum quod argumentum valet tamen secundum habitudinem loca-
lem. vel potest ibidem dici quod non sequitur prolo nisi accipiat
per se sicut premissa accipit. aliter enim nō est h. vera. nul-
lum sanum est iustum. Ad tertium dicitur quod mixtio necessary nō
valet nisi cum minor est essentialis sub medio: sicut prius ha-
bitum est. sic autem nō est in exemplo Ari. Adhuc nō est ne-
cessitas syllogismi nisi in terminis vniuniformiter acceptis. sic
autem nō est in exemplo Ari. et ideo nō tamen sua mixtio. Ad
aliud dicitur quod necio in terminis concretis neque abstractis
sequitur prolo necio: quod nō accipit minor sub medio. et adhuc
in terminis concretis erit maior falsa de necessitate. prolo
autem de contingenti sequitur accepta maiori de contingenti in
terminis concretis sicut dictum est in sententia.

Alterius

forte dubitat de eo quod dicit hanc esse fal-
sam in concretis. de necessitate. nullum sanum
est egrum. videtur enim quod sit vera sic. bec est vera. nullum sanum
est egrum et nō potest nō esse vera. quod est necia. quare dictum eius
est necium: quare nullum sanum esse egrum est necium: et sic bec. de
necessitate nullum sanum est egrum. Si diceret h. quod est multi-
plex. nullum sanum esse egrum est necium: secundum compositionem et diui-
sionem: et vera in sensu compositionis. i. composita preferen-
do falsa est in sensu diuisionis. i. diuisim preferendo: et ta-
tum in sensu diuisionis sequitur ex ea de necessitate. nul-
lum sanum est egrum. Contra nulla differentia est inter ista
nisi quod in vna cadit modus super dictum: in alia autem super
propositionem. Quare videtur quod id quod sequitur ex vna in sen-
su diuisionis sequatur ex alia in sensu compositionis: quod pro-
positio et dictum puerunt. eodem autem addito puerunt
et eodem modo se habent adhuc erunt puerunt. Adhuc
in hac proponit. nullum sanum esse egrum est necium secundum quod diui-
sa est. modus cadit sub negatione sicut per distinguunt: in
hac autem de necessitate nullum sanum est egrum. cadit modus
super negationem: sed ad negationem modum de necio non sequitur affir-
mativa modi et negativa ipsi: eadem: quod non sequitur si nō ne-
cesse est esse necesse est nō esse: sed e converso. Quare ad dictas propo-
sitiones de sensu diuisionis nō sequitur ista. necesse est nullum sanum esse
egrum: nec ista. de necessitate nullum sanum est egrum. Et dicit
potest quod illud argumentum nō valet: si propositio est vera. et nō potest
nō esse vera. quod est necia nisi fuerit in subto cā essentialis et
inseparabilis: quare predicatum remouetur a subto vel ei inest: sed cum
dicitur. nullum sanum est egrum. in supposito nō est cā essentialis
et inseparabilis remouetur predicatum a subto: sed cā accidentalis et
separabilis: et ideo propositio nō est necia. imo falsa erit addi-
to modo necessitatis. h. autem. nullus homo est asinus: cum
sit vera: et non possit nō esse vera: est necessaria: quia in
subto est cā essentialis et inseparabilis remotionis predi-
cati a subto: et ideo si addat modus necessitatis adhuc
erit vera. Ex his per quod modo bec. propositio non est ne-
cessaria. nullum sanum est egrum: nec alia similis. et quo modo
intelligenda est regula que est. si propositio est vera et nō potest
nō esse vera. ergo est necessaria. (Alterius dubitari potest

Dubius

sit circa exemplū positū in 2^a figura: s; p; p dicta. ¶ S; querit de eo qd dicit ibi sequi in 2^a figura sic. cōtingit nullū sanū eē egrū: ois hō est eger. g cōtingit nullū hō minē esse sanū. illud nō sequit: qz est mixtio ptingētis z in esse. in 2^a figura affirmatiua exite de inee cui con/ tradixit super. ¶ Et dōm q; suus sermo cōis est ad b q; affirmatiua sit de inesse. z q; negatiua est: z si illa de inee sit affirmatiua nō sequit pclo sicut opponit. vnde ponēda est negatiua de inee. z tūc seqt sic. nullū sanū est egrū. ptingit oēm hōiem esse egrū. g ptingit nullūz hōiem esse sanū. ¶ Adhuc forte dubitaret aliq; de eo qd dicit in exēplo tertie figure. s. q; ex pmissis veris nō sequit pclo. p b enī videt 3^a figura falsificari: z q; non teneat nisi gra terminoz: ex quo in abstractis nō pōt in ferre pcretionē. ¶ Adhuc videt falsūz qd dicit. q; me/ diū in 3^a figura pars est vtriūsq; extremitatis. qre pre/ missis exētib; affirmatiuis z veris nece ē pcludi vere quentētiā extremitatū s; pte: z ita sequet s; va. ¶ Ad b dōm: q; dispō tertie figure semp est cū terminis vni formiter sumptis: s; in exēplis Ari. nō sumunt vni for/ miter: in pmissis enī sit cōparatio oppositoz accitium ad subm. ex qua cōparatione extremitates sumunt in pcretionē z denominatione: cu; dī. ptingit homini inesse egritudinē: z sitr sanitatē q; egpollent istis. ptingit oēm hōiem eē sanū. ptingit oēm hōiem esse egrū. in hne aut pdicat accitū de accitū vbi nō sit denominatio. est enī sensus hnis iste ptingit aliquā egritudinē eē sanitatē. z iō nō sequit pclo in abstractiōe: qz nō vni formiter ac/ cipiunt termini. s; in pmissis z concretione denotatiue. In hne aut in abstractiōe. Ex his p; rñsio ad opposita.

In opz aut semper terminos qre re nomine exponi: sepe enī erūt oratio/ nes qb; ipositū nō est. nomen: qre z difficile ē reducere b; syllos: aliquo tiēs aut falli accidit pp bui; ingfitionē: vt q; im mediator est syls. Sit. a. duo recti. b. triangu lus. c. xō equicrus. g ei qd est. c. inest. a. per. b. ei xō qd est. b. nō iaz per altud. per se enī trian gulus h; duos rectos: qre nō erit mediū eius: qd est. a. b. cū sit demōstrabile. Manifestū enī qm mediū nō sit semp sumēdū vt hoc aliqd: s; aliquando orationē qd accidit in predicto.

In hac pte remouet difficultatē accidētē in redu/ ctione qrtū ad terminos cōplexos: z pcedit sit. p; pponit ppōnē intētā h; dicēs. q; in reductione in terminos nō opz semp puertere terminos simplices. z h est. (Nō opz aut.) 2^a manifestat eaz duplici cā. p; est qz sepe opz terminos sumere vbi nō est nomē vnū. ipositū z pcludit ibi eē difficile in reducēdo. z h est. (Sepe enīz erūt.) 2^a cā est: qz penes ingfitionē terminoz simpliciū accidit sepe in syllis decipi: z h declarat in exēplo: qz si dicat: triāgulus h; duos rectos: equicrus est triāgulus. g h; duos rectos. h pcludit p; de vltimo per medium simplex sicut per triāgulu. sed si debeat p; ostendi de medio nō ptingit accipere terminū simplicem pro mte dīo. duo enī recti p se triāgulo isunt: z nō per aliud. vñ opz sumere diffinitionē passiois vel subri pro medio. z h est. (Aliquotiēs at.) Cōsequēter pcludit ppōnē māt/ festā quā itēdit dicēs. q; nō semp qredū est mediū qd sit termin; simplex: s; aliqui opz sumere diffōnem. siue aliq; of onē sicut in predicto exēplo. z ita p; q; in redu/ ctione nō semp sunt querendī termini simplices. z h est

(Manifestū ē qm mediū.) Dubitat forte hic: qz vide tur velle opposita. p; enī significat hāc esse imediatāz. ois angulus h; duos rectos per b; qd dicit. (Ut qm ime diatoz.) postea signat ipsam eē mediatāz cū dic. a. b. sit dōmōstratiū. ¶ Et dōz q; ppō dī imediata dupli. vno mō ab imediataōe cāe: z sit solū pñ demfatiōis p; imediata sunt: z sic nō ē bec imediata. triāgulus habet duos rectos. cū sit pclo demfatiōis: z h est qd signat vl timo ipsam mediatā eē. alio mō ab imediataōe alicui termini medij sicut subri. z h mō est s; demfatiōis im mediatā. qz iter passionē ppriā z ei; subm. ppriū nō. ca dit subm. mediū: z sic bec est imediata. ois triāgulus h; duos rectos: z h pōt signari p illā lram. (Ut qm media toz.) nō tñ opz q; illa lra significaret. ei; imediataōe: s; imediataōe pncipioz pcludētū ipsam vel aliq; cō simile. ¶ Adhuc dubitat forte: qz videt q; ois ppō me diata sit: qz si est. ppō affirmatiua pdicatū inest subto. aliq; est g cā bui; liberet: z illa mediū pōt esse respectu illi; ppōnis. z sitr est de ppōne negatiua. aliq; enī est cā qua pdicatū remouet a subto. ¶ Et dōz q; ois ppō cāz h; sue veritatis: illa tñ nō in oib; sufficit ad dñrandū. opz enī cām que demfare d; eē pōtē z notioz. in pmiss at pncipys nō ē talē cāz iuenire. z iō dicant imediata.

Intelle aut primū medio z b postre/ mo nō est sumere velut que semp p/ dicent de se inuicē: aut similr primū de medio z b postremo z non inesse similr: sed quotiēs esse dicūt z verū dicere hoc totiens opz putare singulare inesse: vt qm con trarioz eadē est disciplina: sit enī. a. vnā esse di sciplinā. b. aut cōtraria sibi inuicē. a. g inest. b. nō q; ptraria sint vnā esse disciplinā eorūdez: s; qm verū est dicere de ipsis vnā eē eoz sciētiāz. Accidit aut qnq; primū de medio dicit: mediū aut de tertio nō dicit: vt si sophia est disciplina: boni aut est sophia: pclusio qm boni est disci plina: ergo bonū qdez nō est disciplina: sophia aut est disciplina. Aliq; aut mediū de tertio di cit: primū aut de medio nō dicit: vt si qualis est disciplina omnis autem contrarij: bonum autem z contrarium z quale: conclusio qui dem qm boni est disciplina: non est autem bo num disciplina: neq; quale: neq; contrarium.

In hac pte remouet Ari. difficultatē ptingētē in re ductione circa terminos aliquos z diuiditur in duas. In p; qz ignotū ē an syllet ex obligs. docet ex eis syllare. in 2^a cū dicit. (Simplr enī hic dicim; de ob/ bus.) quō sumēdi sunt termini in reductione taliū syllo rū. in p; sic pcedit. pmo pponit ppōnē verificandā vi cens. q; ppōnes affirmatiue z negatiue ad syllm nō sp accipiēde sunt fm terminos rectos: s; accipi pñt fm que cūq; casum. z h declarat in vno exēplo. vt b. oppositoz eadē est disciplina. z h est. (Inesse aut.) 2ª verificat eaz p; docēs syllare ex obligs affirmatiue. 2ª negatiue cu; dicit. (Eodē at mō.) z p; in duas. p; vt tñ altera ppō est de obliq; 2ª vtraq; est de obliq; cū dīc. (Est at neq; p;) adhuc altera exite de obliq; p exēplificat vbi mīoz ē de obliq; sic. sophia ē disciplina. boni ē sophia. g boni ē disci plina: z h est. Accidit g qnq;. 2ª vbi maior est de obli/ quo sic. ois egilis aut dñy est disciplina: s; bonū est egile aut dñū

cap. 3

aut triū. g. r. et h. est. Quia aut mediū. Et nota q. ille que dicunt in recto dicit pncipia vel dici vel predicari illa vo que in obliquo non dici neq. predicari. propria enim est predicatio et subiectio fm rectum.

Est aut neq. primus de medio: neq. hoc de tertio: primo de tertio qñq. quidē dicto: qñq. autem nō dicto: vt si cuius est disciplina hui. est gen. boni at est disciplina. p. lo qm boni ē genus: p. dicat aut nullū de nullo. Si aut cui. est disciplina gen. est h. boni aut disciplina cōclusio qm boni est gen.: ergo p. dicat de extremo primū: de se aut inuicem non dicuntur.

Deinde exemplificat vbi vtraq. est de obliq. et p. vbi vtraq. est de obliquo et ē p. sic. aut. est disciplina ei. est gen.: sed boni est disciplina. g. boni est genus. et h. est. (Est aut neq.) et vbi vtraq. existere de obliquo est cōclusio directa sic. cuius est disciplina h. est gen.: s. boni est disciplina. g. bonū est gen.: et h. est. (Si aut cui. est.)

Eodem aut mō et in nō ē sumēduz. Nō enī significat nō: nō inesse hoc huic nō ē hoc h.: s. aliqui nō ē h.: aut hoc huic: vt qm nō est motionis motus: aut gnōis gnatio: voluptatis aut est: non igit voluptas gnō: aut rursus: qm rursus qdē est signū: signū aut nō signū: qre nō est signū rursus: s. l. r. aut et in alijs in qbus interimitur p. lema. eo q. d. aliquo mō ad ipsuz. genus. Rursus qm occasio nō est tps. opportunū: deo enim quidē est: tps. aut opportunū nō est occasio: eo q. nihil deo. p. ficiens est. terminos enī ponēdū occasione et tps. opportunus deū. p. positio aut sumēda fm nominis casus.

Consequenter docet syl. lare ex obligis negatiue. et p. cedit sic. p. dicit q. est accipe. ppōne syl. lica negatiua sicut et affirmatiua nō solū in recto: sed fm quēq. casuz: et h. est. (Eodē at mō.) et h. manifestat. et p. accipiēdo ppōnes de obligate genitiui. et de obligate datiu vt dicit. (Rursus qm estas.) de obligate genitiui duo ponit exēpla: quoz. p. h. vtraq. ppōne sic. motionis nō est motus. neq. gnōis gnō: sed voluptatis est generatio: et motus. ergo voluptas nō est generatio neq. mor.: et h. est. (Ut qm nō est.) et h. minorē ppōne de recto sic. signi non est signū: sed rursus nō est signi. ergo rursus nō est signuz: et accipitur rursus in minori notatione in p. ne grē. et h. est. (Aut rursus.) et addit q. s. l. r. est in alijs in qb. p. cludit negatiua ppō: eo q. p. dicatū aliquo mō se h. ad ipsam p. positionē: sed ad ipsam rem subiectaz. et h. est. (Similr autē et in alijs.) p. iter exēplificat in obliquo datiu sic: iō nō est tps. opportunū. et h. est. (Rursus qm occasio.)

Similr aut hic dicimus de omnib. qm terminos qdē semper ponendū fm declinatiōes nominum. vt bō. aut bonū aut contraria: non boīs aut boni: aut non cōtrarioz. ppōnes aut sumendum fm vniuscuiusq. casus: aut enim qm huic h. vt equale: aut qm huic duplū: aut vt feriena vel vidēs: aut qm hic. vt qm bō aial aut si quolibet modo aliter cadit nomē s. p. positionem. inesse aut hoc huic et verum esse h.

totiens sumēdum quotiens predicamēta diuisa sunt. et bec aut quo aut simplr. Amplr. aut simplicia aut cōplexa. s. l. r. aut et nō p. siderandum aut hoc et determinandum melius.

Consequenter docet quō sumēdi sunt termini in reductione talū: et p. bat sic. p. dicit q. termini ponendi sunt fm rē: quib. ppōnes accipiēde sint p. d. rias obliquo. et hoc est. (Similr h. aut.) et addit quot modis accipiēde sūt ppōnes dicēs q. ppōnes tā affirmatiue q. negatiue accipiēde sunt tot modis quot modis puenit accipere p. dicata respectu subiectoz: siue p. dicata sint cū. determinatione: siue simplr. accepta: siue et sint simplicia: siue cōposita: et h. est. (Ineē at h. huic.) In fine at tanq. pro epilogo dicit respiciēs oia p. dicta de istis errorib. accūtib. faciet reductionē meli. q. d. s. p. dicta documta cōsiderādū ē terminos i reductione et corrigēdū ē acceptio: nē si icōueniēter accipiant. et h. est. (Cōsiderādū at h.)

Dubitatur hic primo an de obligis syl. lari possit vel nō. videt enim q. nō. eadē enī

Dubius

est mā. ppōnis et enūciatiōis: q. ipse cedē sunt in subto: s. enūciatiōis p. mālia sūt. s. nomē et vbi. qre ppōnis s. l. r. s. nomē solū rectū est et vbi similr. qre ex obliquis nō fiet ppō syl. lica sicut nec enūciatiō. (Adhuc ppō resoluit in terminos q. sunt subm. et p. dicatū sic p. habitu est. s. subyici vel p. dicari nō pōt nisi rectuz. qre ppō resoluit in rectum. p. stat g. q. ex his cōponit.) (Adhuc si obliq. sit subm. in ppōne h. erit: aut q. subyiciū distributiōis. et si h. ē sic: tūc dicēdo. boni ē disciplina. h. qd. d. ro boni nō ē subm.: q. nō subiacer distributiōis. qre v. q. subm. in ppōne nō erit obliq. (Eodē q. syl. lari pōt ex obligis et accipi. ppō syl. listica in eis. Et rādēdū ad p. q. enūciatiōis s. p. hui.: et ppōnis s. p. ppō nō est necē eadē ē p. mālia. ppō enī in rōne ppōnis pōt habere pro subto qd. enūciatiō fm q. h. s. p. p. determinatione subiecti: sicut patet in hac p. positione. oium oppositoz. eadē est disciplina. si cōsiderent pncipia ei. fm q. ppō est et fm q. enūciatiō est. pōt enī p. positio hēre subm. fm obliq. et fm rectos: s. enūciatiō solum s. rectū. et h. est qd. solet dici: et bene q. duplex est subm. s. ppōnis et enūciatiōis. (Ad z. m. dōs: q. in ppōne aliō subyici pōt q. rectū: quib. in enūciatiōe nō. (Ad z. m. d. cū obliq. esse subm. ppōnis: nō q. subyiciat alteri ne q. subiacer distributiōis: s. q. subiacer respectu alicui. p. dicati de eo: cū quo in cōpositione ad alterz. facit habitudine syl. lica. ppō enī cui. tale subm. est ordinatio: nē h. in p. cessu syl. listico. (Sed tūc dubitat si ex obliquis syl. l. qre modū syl. landi in eis nō tradit Ari. superius vbi determinauit gnōne sylloz: et quare determinat ipm hic. Quare et nō determinat mixtā gnōne syllogismoz. ex obligis et rectis. (Ad h. dōm q. supinis cū determinauit sylloz. gnōne nō descēdebat ad māz nisi que q. diuersificat modū et formā syl. landi: talis at nō est obliq. et rectū. et iō nō determinauit superi. modū syl. landi ex obliquis et rectis diuisim. q. idē est modus simplr. hic at determinat quō syl. l. ex obligis magis incideret q. pncipalr.: q. enī h. determinare difficultatē et reductionē talū sylloz. ne ignoret q. l. r. fiant h. syllogismi. docet h. nec etiā determinat mixtionē ex obliquis alr. q. ibi: aliqui est vna de recto et alia de obliquo q. penes talē mixtionē nō gnātur. diuersitas in forma et potentia syl. l. nisi forte fuerit accidentalis valde. (Ad h. dubitaret forte aligs q. videt talis syl. l. fallere p. diuersitatē medij que cāt deceptionē: vt cū. d. o. ius op. positioz. eadē est disciplina. sanū et egruz sunt opposita.

Ad p.

Ad z.

Ad 3.

p.

Ad p^m **Adhuc** dispō p^m figure nō tenet vbi accipiat minor sub medio: s; dicat. phia est disciplina g boni est phia. minor nō v^t eē sub medio. **Ad z^m** **Adhuc** dōm q talis diuersitas medij que est s; obliquū r rectū nō est nisi s; accitales modos itelligēdi. r h diuersitas nō causat diuersitatē in cōpōne cēntiali medij ad extrema. r iō talis diuersitas medij nō ipedit syllm. **Ad z^m** dōm q nō semp accipit minor sub medio in p^m figura sic substans r in linea p^mdicabilis: sed sufficit q s; rōnē accipiat sub eo quoquo mō vere se hēat mediū dēi de eo. r iō satis bene accipitur bonus sub phia: r bon⁹ est sylls.

Dubius Adhuc forte dubitat de eo qd dicit: q vtracq p^mis larū sumpta in aliquo p^m pōt eē de recto. ex hoc enī seq^r q p^mco neutri p^missaz assimilet: cui⁹ opp^m est vez fm Ari. **Ad z^m** **Adhuc** qd dicit: q quis dissimilis sit p^mis sis penes obliquū r rectū: tñ siles sunt fm iberetia: r s; h q vtracq est de inee: r talis silitudo sufficit ad notandū q bec diuersitas mālīs q est s; obliquū r rectū pōt eē idifferēter circa ppōnes de iee r circa ppōnes d mō.

Dubius Adhuc qrit qre nō docet syllare ex oib⁹ obligis: qz nō i ablatiuo: qre ē r nō p accusatiuū r vocatiuū. **Ad z^m** **Adhuc** qd dicit: q greci nō habuerūt ablatiuū: s; vfi sunt loco ei⁹ genitiuo r datiuo. p vocatiuū ē r nō: cū de illo fiat ppō in q nō est vitas neq; falsitas. r iō de his nō puenit Ari. Et sciēdū q in termis qd ponit satis pōt exp^mplificari de accusatiuo si accipiat vbum trāsitiuū. **Ad z^m** **Adhuc** qd dicit: q qre nō docet syllare ex obligis per tres figurās. Sciēdū q qd tētatina est. exēpluz enī istud motionis. hō est mor⁹ rē. facit syllm z^m figure. r vltimū exēplū cū dicit. q deo nō est tps opportunū: facit syllm z^m figure. alia at exēpla sunt p p^mā figuraz. r ita docet in oī figura syllogizare ex obliquis per exempla que ponit.

cap. 38.

Reduplicatū aūt in ppōnib⁹ ad primā extremitatē ponēdū: nō ad mediū. dico aūt vt si fiat sylls: qm iustitia est disciplina in eo q bonū ad primā extremitatē ponēdū. Sit enī. a. disciplina qm bonū in quo. b. bonū. In quo vo. c. iustitia: g. a. vez est de. b. p^mdicari: nā disciplina bonū est qm bonū: s; r. b. de. c. nā iustitia qdē bonū. sic g fit resolutio. si at ad. b. pōat qm bonū nō erit sylls. nā. a. qdē de. b. vez erit. b. at de. c. nō erit vez. Nā bonū qm bonū p^mdicare de iustitia falsum r nō itelligibile. Similr aūt r si salubre ostēdat qm disciplinatū est in eo q bonū: aut byrococerus in eo q nō exstēs: aut homo corruptibile in eo q sensibile: in oib⁹ enī super p^mdicatis ad extremū maius reduplicatio ē ponēda.

Postq mouit difficultates ptingētes circa p^m terminos. In hac pte remouet difficultates ptingētes circa aliqd anēxū pncipalib⁹ terminis. r h dōt eo in reductiōe duaz ppōnū in terminos tres. diuidit at in duas. in p^m remouet difficultatē ptingētē circa anēxū p^mdicato. in z^m cū dicit. Nō est at idē neq; eē. remouet difficultatē ptingētē circa aliqd anēxū subto. p^m in duas. in p^m remouet difficultatē p^mdicatā. in z^m cū dicit. Opz at accipere. determinat qdā idoneitatez circa p^m. Notādū g q anēxū ipsi p^mdicato reduplicatio est de q itēdit determinare quō faciēda est reductio in quor terminos in syllb vbi accipit reduplicatio. r diuidit in duas. in p^m docet quō reducēdū est vbi fit reduplicatio

medij. in z^m cū dicit. Nō est at eadē pō. vbi est reduplicatio minoris extremitatis. in p^m sic pcedit. p pponit s; nē intētā dicēs: q reduplicatio medij d; ponit ad maiore extremitatē r nō ad mediū in reductiōe faciēda: r h est. Reduplicatū at. z^m ea ostēdit: r pcedit sic. pmo ostēdit q reduplicatio medij ponēda est ad maiore extremitatē eo q ipsa sic posita fit sylls: ppōnib⁹ exstib⁹ veris sic. boni est disciplina iquātū bonū. iustitia est bonū. g iustitie est disciplina iquātū bonū. Ex q pcludit q facta reduplicatiōe medij talis est pueniēs resolo in terminos. s. vt p^m termin⁹ ponat maior extremitas cū reduplicatiōe medij. r secūdus minor extremitas. z^m at ipm mediū absolute. r h est. Dico at vt si fiat sylls. z^m ostēdit q reduplicatio medij nō d; ponit ad medium: eo q nō erit sylls ex veris. sic enī dicēdo. boni iquātus bonū est disciplina. Iustitia est bonū iquātum bonū. erit minor ppō falsa r nō itelligibilis: r hui⁹ cā patebit p^m quēter. r h est. Si at ad. b. ponat. Tercio redit ad magis declarādū quō fit sylls reduplicatiōe medij posita ad maiore extremitatē. r ponit ibi tres p^mnes. qruz p^m sic pcludit. oē bonū est disciplinatū iquātū bonū. salubre ē bonū. g salubre est disciplinatū iquātū bonū. r h ē. Sit at r si salubre. z^m sic pcludit. oē nō exstēs ē opiabile in quātū nō exstēs. byrococerus ē nō exstēs. g ē opiabile iquātū nō exstēs. r h ē. Aut byrococerus. Tercia sic pcludit. oē sensibile est corruptibile iquātū sensibile. hō est sensiblis. g hō ē corruptibilis iquātū sensiblis. r h ē. Aut hō corruptibilis. accipiunt bec tria exēpla sic. vltimo accipit in termis cēntialibus r alia in accitilib⁹: ita q p^m in his vbi inee simplr. z^m at vbi inesse fm quid.

Adhuc nō est aūt eadē positio terminorū qn simplr: cū qdē syllogizati r qn b quid aut quo aut quō. Dico aūt vt qn bonū scibile ostensūz fuerit r qn disciplinatū qdē bonū: sed siquidē disciplinatū ostensum est: medium ponendum est ens: si autem bonum ens quidem.

In hac pte intēdit Ari. determinare quō reducēdum est in terminos vbi fit reduplicatio minoris extremitatis. r diuidit: qz p narrat. z^m narratū māsifestat in exemplis. ibi z^m (Sit enī. a. g dēz. In p^m sic pcedit. p dicit in gnālī q ad pcludendū maiore de minori cū aliq reduplicatiōe: aut alia p^mditōe determinatiōis alia r alia exstēti terminorū dispō: r itelligit cū dicit. Qn b. Sedētiōne factā p reduplicatiōne aliqz. per hoc at qd dicit. Aut quō. Sedētiōne ad pte in mō. r h est. Nō est at eadē. z^m magis explanat dicēs: q alia r alia erit terminorū dispō ad ostēdendū maiore extremitatē de minori cū reduplicatiōe minoris r sumendū est mediū cū reduplicatiōe minoris. r h est. Dico at vt qm bonū. r itelligit per bonum minore extremitatē: cum sit subm p^mis. per h at qd dicit disciplinatū maiorez extremitatem simplr. per disciplinatū in quātum bonū. maiorem extremitatē cum reduplicatiōe minoris. per h qd dicit. Ens. mediū simplr dēi. per h qd dicit. Qd ens. medium dēum per reduplicatiōne minoris.

Sit enim. a. quidēz disciplina: qm quid ens? in quo aūt. b. ens quid r in quo autem bonū: verum aūt de. b. p^mdicari erat enīz disciplina alieuius entis qm quid ens: sed r. b. de. c. nāz in quo. c. bonū quid. quare r. a. de. c. erit ergo disciplina boni qm bonū: erat enī qd ens pprie substantie signū. Si aūt ens mediū sit positū: r ad exemplū

z ad exemplū ens simplr. z nō quid ens bēn
sit nō erat sylls. qm̄ disciplina est boni qm̄ bo
nū: sed qm̄ ens. vt si sit in quo. a. disciplina qm̄
ens in quo. b. ens. in quo. c. bonū. manifestū ē
qm̄ in p̄ticularib⁹ sylls sic sumēdi sūt termini.

Consequēter narrata manifestat in exēplis. z diuidit.
qz p̄ oñdit quo mō ponēda est reduplicatio mioris cū
medio ad syllogizādū maiorē extremitatez de minore
cū reduplicatiōe minoris. z oñdēt qz reduplicatiōe
mioris nō posita ad mediū nō syllabit maior extremitas
cū reduplicatiōe minoris. in p̄ sic pcedit. p̄ iponit
terminos z facit syllos. sit enī minor extremitas bonū.
mediū aut̄ ens iquātū bonū. maior aut̄ extremitas di
sciplinatū iquātū bonū: z erūt sic syls. entis iquātū bo
nū est disciplina iquātū bonū: s3 bonū est ens iquātū
bonū. g. bonū est disciplina iquātū bonū. Et nō qz aliqñ
tāgit pōnem terminoz gnālī. s. qz maior extremitas sit
bonū vt aliqñ spālē ens p̄ simile. verūtñ semp ponendo
p̄nē ponit bonū pro minore extremitate. p̄ h̄ qd dicit
(Disciplina qm̄ qd ens.) itelligēdū est maiorē extre
mitatē cū reduplicatiōe aliqñ spālīs entis. s. cū reduplica
tiōe. est enī minor extremitas p̄tūm sub ente qd gde
ens est mediū. p̄ h̄ at qd dicit (Quid ens vt aliqñ ens)
itelligēdū est mediū cū reduplicatiōe mioris specificē
mediū. z h̄ est (Sit. n. a. gde.) z ad p̄firmādū p̄ntiā p̄
nis dicit qz reduplicatio mioris sup mediū signū ē. Qz
maior extremitas pueniat miorē entiatr: z ita cū redup
licatiōe mioris h̄ est clusus. z h̄ est (Erat. n. qd ens.)
Consequēter manifestat qz si reduplicatio mioris nō
ponit ad mediū: nō cludet maior de minore cū redup
licatiōe minoris dicēs: qz ens simplr sine reduplica
tione minoris fuerit mediū z maior extremitas fuerit
qd cūqz ens: nō syllabit maior de minori cū reduplica
tiōe mioris: s3 poterit syllari cū reduplicatiōe medy: si
ipsa fuerit ei appositā in maiori p̄pōne. v. g. sit mediūz
ens: minor extremitas bonū: maior extremitas discipli
na: qm̄ ens: erit syls sic. entis est disciplina iquātū ens
bonū est ens: g. boni est disciplina iquātū ens. z h̄ ē (Si
at̄ ens mediū.) Consequēter epilogo dō cludit qz in
sylls dētis z p̄ticularitatis p reduplicationem in redup
licatiōe sic sumēdi sunt termini. s. qz cū ē reduplicatio me
dy tūc d3 vn⁹ terminoz eē maior extremitas cū redup
licatiōe medy: z alius ipm̄ mediū. terti⁹ at̄ minor ex
tremitas qm̄ sit reductio minoris existentis tunc debet
vn⁹ terminoz poni maior extremitas cū reduplicatiōe
mioris. z ali⁹ mediū cū reduplicatiōe mioris. z terti⁹
mior extremitas absolute. z h̄ est (Manifestus ē qm̄.)

39. Porter aut̄ pmutare que idem valeant no
mina pro nominibus. z orationes pro oratio
nibus z nomē z orationē z semp pro oratio
ne nomē accipere. facili⁹ enī est terminoz ex
positio vt si nihil differt dice: e suspicabile nō
esse genus opinabilis aut nō esse idē qz suspi
cabile qd opinabile. Nam idē signū p̄ oñone di
cta suspicabile z opinabile termini ponēdi sūt.
Dic determinat quādā idoneitatē p̄dictā. z diuidit in
p̄nē z icidēs. in p̄nē docet qz in reductiōe in tres termi
nos opz accipere terminū z oñone h̄ mō p se inuicē: vt
termin⁹ notioz accipiat p̄ min⁹ noto: z oñone p̄ min⁹
nota: z vtr̄ p̄ oñone qz d3 accipit termin⁹: accipiēdū eē ter
minū simplicē. z h̄ dico si strigat qd supi⁹ docuit. Qz nō
s3 sunt q̄rēdi termini simplices. z addit cām bui⁹ dicēs

qz facili⁹ fiet resolo s3 hūc modū: z exēplificare de h̄
qz dicit (Qz cū idē significet h̄ oñone.) suspicabile nō est ge
n⁹ opinabilis: cū ista opinabile nō est spēs suspicabilis:
nō est in reductiōe ponēda tota oñone: s3 pro ipsa ponēdi
sūt termini. s. suspicabile z opinabile. z h̄ ē (Opz at̄ zē.)

Qm̄ nō nō est idē esse voluptatem bonum
z esse voluptatem qd bonum non simplr in
terminos. S3 si est sylls qm̄ voluptas est bo
num terminū ponendum bonum. Si aut̄ qm̄
qd bonū qd bonum similiter z in alijs.

Segē icidēs in q̄ remouet dubitationē. qz. n. dixit qz
p̄ oñone ponēdus ē termin⁹ simplex. ponēdus eēt p̄ ma
iore cū reduplicatiōe mioris. z h̄ remouet dicēs. Qz nū
qz p̄ termin⁹ sup̄to cū reduplicatiōe ponēdus ē ali⁹ ter
minus qz idē cum reduplicatiōe: nec debet trāsserri in
terminum simplicem. z h̄ est (Qm̄ vō non est idem.) z
itelligēdus est per bonuz maiorē extremitatē simplr.
z per qd bonuz maiorē extremitatē cū reduplicatiōe.

Dubitarer forte aliqñ p̄ c̄ p̄petas siue p̄ditio ē
reduplicatio. vtz. s. subtr̄ an p̄dicati.

Dubius

z vtr̄ qz subtr̄: qz reduplicatio dicit cāz exēntē in subtr̄. q̄re
p̄dī m̄ ei test. z iō vtr̄ qz circa subz h3 fieri: q̄ ē cā quā enū
ciat. Adh̄ distributio qz fieri h3 circa opposita ipsi⁹ z
subtr̄: d3 geadē rōne cū reduplicatio sit ipsi⁹ subtr̄ p̄pe
tas subtr̄ erit. v. g. hō iquātū hō ē aial z h̄ s. Adhuc h̄
dco s3 qz ipz idē dicit cū reductiōe: s3 ipa ē p̄ditio subtr̄
q̄re z reduplicatio. p̄bō mioris. si dico hō ē aial fm̄ qz
ipz ē. si s3 qz ipm̄ ē p̄dī m̄ p̄pō ē flā: qz signat qz hō sit oē
aial: si refert subz tē h̄ qd dico s3 qz ipz ē p̄petas subtr̄.

Adh̄ si reduplicatio sit p̄ditio p̄dī m̄ tē erit sic ponēda
reduplicatio. h̄ ē aial iquātū aial: z sic sp̄ erit p̄pō flā cū
reductiōe. Ad opp̄m̄ sic. iberetia ē qdā relō qd ad subz
terminat: z a p̄e iberetia: s3 reduplicatio dnotat cāz h̄ i
beretie: q̄re reduplicatio dnotat hūndinē iberetia a p̄e
z terminat ad subz. q̄re p̄ p̄ditio ē p̄e iberetia z circa subz h3
fieri. z h̄ pcedēdū ē. Ad p̄m̄ obz obz qz quīs p̄ redupli
cationē dnotet cā exēntē i subtr̄ h̄ si ē abso: s3 iquātū p̄
illā test p̄dī m̄. vñ dnotat cā cē i subtr̄ ipsi⁹ iberetie p̄e
z iō magis circa p̄dī m̄ nata ē poni reduplicatio qz circa
subz. Ad z m̄ obz qz sec⁹ ē d distributiōe z reduplica
tiōe. distributio. n. ē ipi⁹ subtr̄ i cōpōne ad p̄dī m̄ z hūdo
p distributiōe ad signata icipit a subtr̄ tēdēs i p̄dī m̄: z
iō addit ad subz. reduplicatio at̄ ē e3: qz signat cāz i be
retie qd gde iberetia icipit a p̄dī m̄ z terminat ad subz: z iō
addit p̄e p̄pō. Ad z m̄ obz qz h̄ dterminatio s3 qz ipz ē
p̄petas p̄e sic z reduplicatio. s3 qz si sit p̄e absolute:
imo i cōpōne ad subz. signat h̄ rlm̄ ipm̄ faciēs relōne
ad subm̄. Ad 4 m̄ obz qz reduplicatio nō terminat ipz
p̄dī m̄: quīs sit addēda ad p̄dī m̄: s3 terminat ipm̄ subz sup
p̄dī m̄: z sic hō ē aial iquātū hō si absolute dispō ipi⁹ p̄e
s3 i cōpōne ad subz: vt dcm̄ ē. Dico qz reduplicatio sit
p̄ditio ad p̄dī m̄ addēda. q̄rit vtz fiat syls i aliq̄ figura
cū reduplicatiōe maior. sic cū reduplicatiōe medy vt
mioris: qd h̄ si fac Ari. mētionē. Et obz qz n̄eo qz i
oi figura in p̄ne p̄dicat maior extremitas. qz si sumeret
cū reduplicatiōe reduplicaret p̄dī m̄ sup subm̄: qd est i
nāz reduplicatiōis. Quia sic dcm̄ ē reduplicatio retiet
subm̄ sup p̄dī m̄. Adhuc si fiet in p̄a figura vt z m̄ redup
plicatio p̄dī m̄ sup subm̄: qd ē icōueniēs sic p3 p̄siderati.
in z m̄ ē figura nō pōt maior extremitas: s3 subyctat re
duplicari sup mediū in vtrazqz p̄pōne: eo qz subm̄ ma
ioris p̄pōnis z subm̄ minoris opp̄m̄ bnt in z m̄ figura. vñ
nō erunt p̄misē ambe vere sicut in reduplicatiōe ma
ioris. Nullū malū est eligenduz iquātū malū. Omne

i oppo

Ad p̄m

Ad z m̄

Ad 3 m̄

Ad 4 m̄

bonū est eligēdū in quātū bonū. p3 igit qd nūq̄ syllab
cū reduplicatiōe maioris existētis: p3 post cā.

Dubius

Cōsequēter forte queret cum ptingat negatiue
syllare cū reduplicatiōe sicut 7 af
firmatiue. q̄re nō docet h Ari. 7 q̄ ptingat palā ē in exē
plo sic. nullū eligēdū est malū in quātū eligēdū. Omne
bonū est eligēdū. g nullū bonū est malū in quātū est eli
gēdū. h iā scā est reduplicatiō medij. sit ē reduplicatiō
minoris sic. nullū corp⁹ in quātū egrū est sanū. in quātū
egrū oē egrū est corp⁹ in quātū egrū. g nullū egrū est sa
nū in quātū egrū. ¶ Ad hoc dōm qd Ari. nō itēdit h do
cere modos syllandi cū reduplicatiōe: sed tñ intendit
quō in terminos faciēda est reductio duarū ppōnū vbi
sumit reduplicatiō. 7 iō nō determinat quō syllogizatur
negatiue cum reductione. b enim qd intendit sufficien
ter patet per syllogismum affirmatiuū reduplicatiuū.

Dubius

Alterius forte queret. vtrū cū reduplicatiōe me
dy 7 minoris qd op3 figuras syllari. pma
enī pōt sicut docet Ari. sed qd est. vtz silt pōt in scda 7
3^a. ¶ Et dōm qd in 2^a figura fieri pōt minoris redupli
catio in minore ppōne: s3 nō pōt fieri ibi reduplicatiō
medij. in 3^a figura ecōuerso sit reduplicatiō medij: sed
nō minoris. 7 h p3 sic. Si in 2^a figura fiat reduplicatiō
medij: aut ille ponet ad medij: 7 erit ē ppō. falsa. Qz
mediū p̄dicat: 7 tūc fiet reduplicatiō p̄dicati ad p̄dica
tū sic. nullū malū est eligēdū in quātū eligēdū: aut illa
ponat ad maiore extremitatē q̄ subijcit medio: qd etiā
est incōueniēs. vt si dicat. nullū malū in quātū eligēdū
est eligēdū: 7 p3 qd h est falsa. Qz signat oppositū eē cāz
oppositi. potest tñ fieri minoris reduplicatiō in minore
ppōne 7 cludi cū reduplicatiōe minoris sic. nullū ma
lum est eligēdū: sed oē bonū est eligēdū in quātū bonū.
g nullū bonū est malū in quātū bonū. In 3ª aut figura
pōt cludi: aut enī apponet ad maiore extremitatē que
p̄dicatū aut ad subm. s. ad medij: 7 vtroq; mō ppō erit
falsa sicut p3 p̄sideranti in p̄dictis terminis. p3 g ex his
qd tñ in p^a figura sit vtraq; reduplicatiō. Sed 3. syllus
scōe figure descendit a syllo p̄ne p̄uersa minore. g cū fiat
sylls negatiu⁹ in p^a cū reduplicatiōe medij p̄uersa mai
ore que negatiua est erit 2ª figura cum reduplicatiōe
medij. v. g. nullū eligēdū est malū in quātū eligēdū. Oē
bonū ē eligēdū. g nullū eligēdū ē. p̄uersa maiore fiet
2^a figura. ¶ Et dōm qd nō pōt ex tali syllo reduplicāte
mediū in p^a descendere sylls scōe manēte reduplicatiōe
medij. Qz nō p̄uertit maior manēte illa reduplicatiōe
sed bene p̄uertit acceptis terminis p̄ncipalib⁹ sine re
duplicatiōe. bene enī dicit. nullū malū est eligēdū. 7 ē
nullū eligēdū est malū. Silt bene dicit. nullū malū est
eligēdū in quātū malū: sed nō ē nullū eligēdū in quā
tū malū est malū. ¶ S3 tūc sequit qd aliq̄ vlis nega
tiua nō p̄uertit simplr. qd est 3 Ari. ¶ Adhuc in p̄uer
siōe faciēda obseruādū qd termini stent sub eisdē deter
minatiōib⁹ in p̄uertēte 7 p̄uersa: 7 ita si fuerit redupli
catio posita ad p̄dicatū p̄uersa ppōne erit eadē redupli
catio ad subm qd p̄us erat ad p̄dicatū: 7 ita fiet p̄uersio
vls negatiue manēte reduplicatiōe. ¶ Et dōm qd ois
vls negatiua p̄uertit. S3 sciēdū qd qdā sunt determi
natiōes que disponūt subm vel p̄dicatū: id qd est tales
debēt manere cū termino post p̄uersionē: cui⁹ sūt albus
nigrū 7 p̄similia. qdā aut disponūt subm in quātū subm:
qdā p̄dicatū in quātū p̄dicatū: 7 tales cū terminis in cō
uersiōe nō manent: s. v. g. sic dicā. Ois hō est alal. h qd
dico ois: cū disponat subm in quātū subm: si de subto
fiet p̄dicatū 7 auferat ei rō subm nō amplius ei addit
ois. vñ sic p̄uertit. qdā alal est hō. silt est h. nullus hō

est asin⁹. q̄cito enī hō definit eē subm relinque dispōne
ei⁹ in quātū subm erat 7 p̄uertit sic. nullus asinus est hō.
eodē mō est de reduplicatiōe ex pte p̄dicati. reduplica
tio p̄ditio p̄dicati est in cōparatiōe ad subm: 7 in quātū
p̄dicatū est: 7 iō definit eē reduplicatū q̄cito definit eē
p̄dicatū. vñ si p̄uertat. 7 fiat p̄dicatū subm. nō amplius
erit reduplicatiō cū eo. 7 iō sic p̄uertit. nullū malū est
eligēdū: in quātū malū. g nullū eligēdū est malū. vñ sic.
nullū eligēdū est malū in quātū eligēdū: ita qd semp
fiat reduplicatiō subm ad p̄dicatū. aliter enī erit ppō
falsa: 7 aliq̄ nugatoria. ¶ Ex his manifestus est qd sit
reduplicatiō: 7 cui⁹ p̄prietas: 7 p̄ cui⁹ reduplicatiōe est
syllare in oi figura: 7 per cui⁹ reduplicatiōe nō. p3 ē p
p̄dicta: q̄re reduplicatiō medij ponit ad maiore extre
mitatē: qz reduplicatiō d3 fieri ipsi⁹ subm sup p̄dicatū
7 maior p̄dicari de medio. 7 p̄ b ē p3 rñsio ad qdā q̄si
tū. s. q̄re reduplicatiō medij nō ponit ad minore extre
mitatē. mior enī nō p̄dicat de medio. dico in p^a figura.
7 iō ei nō apponit. ¶ Sed tūc dubitat de dictis in lit
tera: 7 pmo de b qd dicit qd posita reduplicatiōe ad me
diū erit minor ppō falsa. cū enī eadē reduplicatiō me
dy ponat ad mediū in maiori ppōne: s3 illa reduplica
tio medij posita cū medio fecit minore falsam. g eadez
cā faciet maiore falsam. ¶ Et dōm qd reduplicatiō ali
cui⁹ termini signat tñ cui⁹ sit reduplicatiō vlr p̄uēire
alteri: qm̄ g in maiori dī. Oē bonū in quātū bonū est di
sciplinatū signat bonū vlr accipi. Quare signat inferi⁹
accipi vlr sub suo supiori: 7 h incōueniēs nō est: 7 iō ma
ior va. verūtn sciēdū qd reduplicatiō illa p̄p̄ius ponet
cū p̄dicamēto q̄ cū subto. Qñ aut in minori dī qd iusti
tia est bonū in quātū bonū. signat supi⁹ vlr dici de infe
riori sub h intellectu iustitia est oē bonū. s3 b est falsū:
qz nō est addēdū oē ad p̄dicatū: 7 sic p3: quare minor
falsa 7 non maior. ¶ Et dicendum ad obiectum qd nō
sola additiō reduplicatiōis ad medij causat falsita
tem: sed additiō eius ad medium existens p̄dicatū.

Alterius

forte dubitaret aliq̄. q̄re mior ē n̄ itel
ligibilis cū tali pōne reduplicatiōis.
quis enī falsa sit ppō: vñ tñ qd itelligi possit cū apō itel
lectus sit cōpō 7 diuisio: circa q̄s vltas 7 falsitas. ¶ Et
dōz qd ppō ē n̄ itelligibilis: qz signat idē eē sin cāz: 7 eē
pus scipo. qz cū dī iustitia est bonū in quātū bonū: itell⁹
est qd iustitia est bonū in quātū iustitia est bonū. vbi idē
signat esse sui cā: 7 ita pus se qd nō esset itelligibile.

Ultimo

forte dubitabit d exēplo qd pōit: cū redu
plicatiōe minoris extremitatis. ibi. n. pōit
ens p medio: cū tñ supi⁹ docuerit qd nō est accipiēdū p
medio qd ad oia seqt cui⁹ ē ens. ¶ Et dōz qd lz ens ab
solute nō possit eē mediū: ens tñ dī cū reduplicatiōe
minoris pōt eē me^m i exēplo Ari. Et sciēdū qd qdā dicūt
Ari. ibi intēdere. (Nō ē eadē p̄t terminorū.) qd facta i ma
iore reduplicatiōe medij sup maiore extremitatē: 7 i mi
nore reduplicatiōe minoris extremitatis sup me^m p̄t syllo
ri maior extremitas de minore idifferēter cū reduplicatiō
ne minoris vel medij sic. Oē q̄le ē disciplinatū in quātū q̄
le: oē bonū bonū ē q̄le in quātū hō: s3 illd nō vñ p̄uēiēs
itētiōi ei⁹: tñ qz sic fieret sylls ex gbusdā terminis. tuz qz
in textu semp ponēdo p̄ne ponit maiore extremitates
cū reduplicatiōe minoris sic. bonū est disciplina in quātū
bonū: 7 iō melior ē itētiō dicta in lra: vñ in sentētia lre.

Don est autēz idem neq; esse neq; di
cere qm̄ cui. b. iest bulc quozq; oi. a.
inest. 7 dicere cui omni. b. inest bulc
quozq; oi. a. inest: 7 dicere cui oi. b.
inest 7

On lateat aut nos qm̄ in eodez syllo
nō omnes p̄clusiones per vna eadez
figurā sunt: s̄ h̄ qdē per hanc illa p̄o
per aliā. Palā ergo qm̄ r̄ resolutio-
nes in his faciende. Qm̄ aut non oia p̄pō in oī
figura: sed in vnaquaqz disposita sunt: manife-
stum ex cōclusionē in qua figura sit querēdūz.

Postq̄ docuit quō opz reducere i syllo vno r̄ p̄n-
cipali. h̄ docet idē circa sylm̄ non simplr̄
vnu qui colligit ex p̄ncipali syllo r̄ p̄syllis: r̄ p̄cedit sic.
p̄ dicit q̄ p̄nes eiusdē sylli aliqñ p̄ diuersas figuras syl-
logizant̄ sic p̄z in 2° mō tertie figure. vbi p̄n^{lis} s̄ syllat̄
in 3^a. minor aut in 2^a. vel in 1^a. Sed qñ sic sunt plures
p̄nes reducēda est q̄libet s̄ seorsum in snā figurā s̄z ar-
tez iam determinatā. r̄ h̄ est (Nō lateat aut nos.) 2° cō-
cludit q̄ qz in vnaquaqz figura sunt p̄prie p̄nes syl-
la: r̄ nō indifferenter oēs in oī. patere pōt ex ipsa p̄ne in
quā figurā reduci d̄z. r̄ h̄ est (Qm̄ aut oīs.) Opponit h̄
de eo qd̄ dicit in eodē syllo plures esse p̄nes cū h̄ appa-
reat falsum eo q̄ conclusio est medietas propositionuz
r̄ aliter opponit in istis modis sup̄ h̄ r̄ soluitur ad oīa
fm̄ intellectū littere: qz loquitur de syllogismo nō sim-
pliciter vno: sed collecto ex p̄ncipali syllo r̄ p̄syllis.

Diffinitiones aut orōnū quecūqz
ad vnu sunt redarguētes eoz qui sūt
in termino ad quid redargutū est ter-
minū ponēdū r̄ nō totam orationē.

minus enim contingit perturbari p̄pter longi-
tudinem: vt si aquā ostendit qm̄ humidus po-
tus: potum r̄ aquā terminos ponendum.

Postq̄ docuit quō reducēdū est in ostēsiuis vbi
aliquid syllat̄ in se r̄ immediate. h̄ docet quō
reducēdū est in illis vbi aliquid syllat̄ in alio r̄ mediate
dicēs. Qz si iterimēde sint diffōnes p̄ aliqz p̄ticulā exp̄-
tē in eis iterimēdā: vt si debeat iterimi h̄ diffinitio aq̄.
aq̄ est pot' hūidus. per iterreptionē h̄ p̄ticule pot' nō
est ponere in reductione totā diffinitionē pro termino
vno: s̄z aq̄ r̄ pot' ponēdū sunt termini. r̄ rō est vt nō tur-
bet p̄ terminoz p̄lixitatē. r̄ h̄ est (Ad diffōnes aut.)

Ampli^{us} at ex hypothesi syllos nō est
rētandū reducere: nam nō est ex his q̄
posita sunt reducere: nō enī p̄ syllos
ostensi sunt sed per consensum cōces-
sionis: vt si quis ponat q̄ vna quedā potestas
nō sit cōtrarioz neqz disciplinā vnā eē. deinde
disputat: qm̄ non est vna p̄tās cōtrarioz vt sa-
natiui r̄ egrotatiui. Simul enim idē erit sana-
tiui r̄ egrotatiui: qm̄ ergo nō est vna p̄trario-
ruz oīum potestas ostensum est. Sed qm̄ nō
est disciplina vna nō ostensum: q̄uis cōfiteri
sit necesse: at nō ex syllo: sed ex cōditione: hoc
igif nō est reducere: qm̄ autē nec vna potestas
est. Sic enim forsitan r̄ fuit syllo. illud aut cō-
ditio: s̄līr antez r̄ in his que per impossibile cō-
cludunt̄: nā neqz hos resolvere: sed ad impos-
sibile quidem deductione: syllo enīz monstra-
tur alterū non est: sed ex cōditione aut cōclu-

ditur. Differunt at a p̄dictis: qm̄ in illis quidē
opz p̄ri^{us} cōfiteri si debeat accidere: vt si ondat
vna potestas p̄trarioz r̄ disciplinā eadē eē. h̄
aut r̄ nō prius cōfessi cōcedūt: eo q̄ manifestū
sit falsum: vt posito diametro simetro: eo q̄
imparia equalia sint paribus.

Postq̄ docuit reducere in sylis ostēsiuis. h̄ iten-
dit de reductionē in sylis ad ipole ondes
q̄ in illis iquātū ex hypothesi sunt nō est ponēda redu-
ctio: ueniēs sic. sylli ex hypothesi oēs nō sūt syllati ex
p̄missis: s̄z oēs p̄cessi ad placitū: sed h̄z argumētatiōes
nō sunt reducēde fm̄ artē habitā in p̄cedētibz. q̄ syllos
ex hypothesi nō est sic reducere. hui^{us} rōnis p̄o ponit p̄-
nē. r̄ h̄ est (Ampli^{us} at.) 2° minor. r̄ h̄ est (nā nō ex his.)
3° ondit minore i ductiue r̄ diuidit in duas. in 1^a indu-
cit in syllo ex hypothesi q̄ est fm̄ similitudinē: r̄ qui est p̄
ipole. in 2^a cū dicit (Plures aut in diuersi.) inductionē
cōplet. p̄ h̄z p̄ncipale r̄ incidēs. in p̄ncipali p̄mo h̄z idu-
ctionē in syllo ex hypothesi q̄ est fm̄ similitudinē h̄ mō si
p̄cedat. q̄ si nō est vna p̄tās trioz: nec vna disciplina
erit trioz: r̄ postea syllet q̄ nō est vna p̄tās oīum trioz
rū sic. sanū r̄ egrū sūt tria. sani r̄ egrī nō est vna p̄tās. q̄
nō oīuz trioz est vna p̄tās. mediū p̄ qd̄ hec s̄ nō ē vna
p̄tās trioz. syllata est r̄ reduci pōt fm̄ p̄dictā artē. h̄ at
nō est vna disciplina trioz. syllata nō est: s̄z ex diuissi-
one accepta. r̄ h̄ nō reducūt vt si qz ponat. r̄ i ductit in
syllo ex hypothesi q̄ est per ipole dicēs q̄ syllo p̄ ipole
nō syllat̄ nec reducūt. syllo aut ad ipole syllat̄ r̄ pōt re-
duci fm̄ artē p̄habitā. differūt at sylli ad ipole r̄ sylli p̄
ipole: p̄z ex p̄dictis. r̄ h̄ est (S̄līr at r̄ in alijs.) sequit in-
cidēs: qz enī ex iaz dictis p̄z ueniētia iter sylm̄ ex hy-
pothesi q̄ est fm̄ similitudinē: r̄ qui est p̄ ipole ponit iuxta
h̄ eoz d̄fiaz dicēs: q̄ syllo qui est fm̄ similitudinē nō pōt
ex hypothesi inferre p̄ne p̄ncipalē p̄batā nisi fiat p̄cō-
fessio: qz nō sequit̄. si nō est vna p̄tās trioz. q̄ nec vna
disciplina nisi facta p̄confessione q̄ hoc ostensio ostē-
suz sit alterū. syllo at p̄ ipole pōt p̄cludere p̄ne p̄ncipa-
lē necio sine p̄confessione. sequit enīz per nām oppō-
nis d̄dictorie: sed hoc est falsum manifeste. q̄ oppositū
est vez siue hoc p̄fiteat̄ r̄ idēs siue nō. r̄ h̄ est (Differūt
aut a p̄dictis.) Et nota q̄ nō est oppō inter h̄ qd̄ h̄ di-
cit sylm̄ per ipole necio inferre sine p̄cōfessione. r̄ h̄
qd̄ dixit superius oēs syllos ex hypothesi p̄cessos eē ad
placitū: qz siue fiat p̄confessio siue non: sed necessaria
illatio ad conclusionem p̄ncipalem semper manifestū
est: qz illa p̄cessa est ad placitū: qz nō est p̄ sylloz habitā.

Plures aut r̄ aliū concludunt ex cōditione
quos p̄spicere oportet r̄ notare aperte. Que
ergo horū differentie r̄ quotiēs fiunt qui sunt
ex hypothesi postea dicemus. H̄sc aut t̄m sit
nobis manifestū qm̄ nō est soluere in figuras
huiusmodi syllos: ob quā cām diximus.

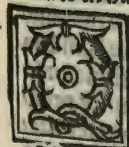
Cōsequēter cōplet iductionē per quā ostēdit minore
dicēs: q̄ plures sūt modi sylloz ex hypothesi: q̄s opz p̄-
spicere r̄ notare ad h̄ manifestādū r̄ h̄ iā in aliqz eoz
rū ostensum est. r̄ hoc est (Plures at r̄ aliū.) addit autē
incidētē qd̄ iferi^{us} dicet: quot r̄ que sint d̄fīe sylloz ex
hypothesi: nūc aut tantūmō est intērio: qm̄ h̄z sylli in-
quātū sunt ex hypothesi nō resolunt̄ in p̄dictas figu-
ras. r̄ dictū est p̄ qd̄. r̄ h̄ est (Qm̄ ḡ h̄z d̄fīe.) **Die**
forte dubitabit p̄mo de p̄cōfessione. querit enim cū ad
p̄cludēdū yle per p̄ticulare oporteat yti p̄confessione.

Quare

Quare sicut ad intermedium vlt per particulare. Et dicitur quod si est: quod destructio particularis necesse destruit vlt sine oī pōssessione: s3 pō particularis nō de necessitate ponit vlt.

Dubius **Deinde** dubitat de hō q nō vult syllos ex hypothe si posse reduci in sylm. De enī gen^o argumētationis in sylm reduci pōt: et syls ex hypothesi est aliqō gen^o argumētationis. Adhuc si dicā. oppositorū nō est vna ptās. g. nec vna disciplina. pōtūit entbime/ma ex trib^o terminis. qre addita aliqua ppōne fiet syls. Ad ppōnes pēxistētes. Cōtra. dicit Ap. in pñ^o b^o capli: q si desit aliq. ppō addēda est: si supfluit auferēda. Adhuc addatur maior sic. quozūcūqz nō est vna ptās: nec vna disciplina. S3 dicit aliqz q nō est syls: eo q mior est negatiua in p^o figura. S3 d. sumat silitudo affir/ma tiue. quozūcūqz est idē sensus et eadē disciplina. Op/positoꝝ est idē sensus. g. et eadē disciplina: et sic fit vnus syls: et tñ fuit ex hypothesi. eodē mō est reducere syllos per ipole per additionē maioris. sic p3: et etiā per alios. Adhuc dic q q2 nō sūt syls oīfui nō est eos reduce re. S3 d. qto min^o sylsati sūt cū nulla necitas sit nisi a syllo tāto magis op3 eos reduci in syls vt appeat eoz necitas. Et sciēdū q syls duplex est. s. ostēsiuus et cathegoricus: cui^o necitas est p dici de oī et de nullo: vt hy/pothetic^o cui^o necitas magis est vel a pōne: vel a destru ctione pgentis: vel a nā oppōnis: vel alia bītudine h3 locali. de syllo p logi h Ap. et locut^o est p totū p^o hui^o. de z^o aut nō. Dōm g q syls ex hypothesi pnt reduci i syls hypotheticū: s3 nō i sylm simplicē et cathegoricū. Et dicit ad p^o q oē gen^o argumētādi reduci i sylm hūc vel illū sub dīstīctiōne: s3 nō i sylm oīfuiū cathegoricū de q logi h. et p3 p3 s3^o ad z^o et z^o. appōita enīz maio re ppōne nō est pditional: s3 syls hypothetic^o infert p bītudine locale. s. a pōne aūtis. Ad 4° dōm q nō sūt ostēsi p sylm. i. p vtutē syls ostēsiui ad pñem: ideo non reducunt in ipm: et h est qd itēdit: nihilomin^o enī in illū sylm pnt reduci per vtutē cui^o pcludūt. s. hypotheticū: sed ille nō reputat h syls: eo q logi solū de ostēsiuo.

Dubius **Consequenter** dubitat aliq. vbi Ap. determinat bit modos sylloꝝ ex hypothesi: sic dicit se determinatur eē. Et dōm q in z^o hui^o et in to picis. Sed tunc qrit. qre nō determinat in z^o hui^o de oī syllo ex hypothesi: vt de illo qui est fm silitudine et qui est fm pportione et a maiori et a minori et a casib^o et huiusmodi. solū enī de illo q est p ipole et qbusdā alijs paucis determinat. Et dōm q in hac doctrina hēt deter/ minare syllos et modos sylloꝝ qui cōiter necitatē hnt: et cōmunes sūt ad oēm mām. Syls aut ad ipole et alij de qb^o agit in z^o hui^o. pbatū enī ex necitate et h in qcūqz cā: sed syls ex hypothesi qui est fm silitudine et qui est a pportione et a maiori et h3 oēs nō sunt vlt se hntes ad oēm mām: sed ad pbabilitatez tñ: solū enī pcludūt p/ babit: et nō cū necitate simpli. vñ talis syls non est de vlt demōstratiōz: s3 tñ dialecticoꝝ: et ideo nō debuit de his in hac doctrina determinare: sed in topicis.

Neclīqz aūt in pluribus figuris pclu dunt pblemata si in altera syllogiza tum est: est reducere sylm in alterā: vt est qui in prima est priuatiua in se/ cūdam figurā. et est qui est in media in primā: non oīs aūt: sed quosdā erit aūt manifestum in sequētib^o. Si enīz. a. nulli. b. b. aūt oī. c. a. nul li. c. sit in prima figura. Si aūt puerat priuati

na media erit. nā. b. a. qdēz nulli. c. aūt oī inerit. Sicut aūt et si nō vlt sed particularis sit. syls: vt si. a. qdē nulli. b. b. aūt alicui. c. puerfa enīz pri/ uatiua media erit figura. Hōz autē sylloꝝ qui sunt in media figura: duo qdēz vltē reducunt in primā figurā: particularium autē aliū solus insit enīz. a. b. qdēz nulli. c. aūt oī: puerfa enim priuatiua prima erit figura. nā. b. qdēz nulli. a. a. aūt oī. c. inerat. Si aūt pdicatiuū sit. a. b. pri uatiuū. a. c. primus terminus ponendus est. c. hoc enīz nulli inest. a. a. xō oī. b. quare nulli. c. ierit. b. ergo et. b. nulli. c. puerit enī priuatiua. si aūt particularis sit syls qñ priuatiuū qdē erat ad maiorē extremitatē resoluūt in primam figuram: vt si. a. nulli. b. inest. alicui aūt. c. inest a. puerfa enim priuatiua prima erit figura. nāz b. qdēz nulli. a. a. aūt alicui. c. Quādo xō p/ dicatiuū nō resoluūt: vt si. a. qdēz. b. omni. c. autem omni: non enīz suscipit puerfionem. a. b. neqz cum sit erat syllogismus.

Postq docuit reductionē oñis syls in figu rā: h intēdit de reductionē oñis syls in figura vna vlt ad figurā aliā et pcedit sic. p dat intē tionē dicens: q ppō que sylsari pōt in plurib^o figuris si fiat ei^o syls in figura vna ipē pōt reduci in figurā aliā: et exēplificat quō itēdit. et p3: et h est. Qm aūt. z^o plectur istā reductionē: et diuidit in tres. in p^o reduci pñā figu rā in scām et z^o in z^o pñā in tertiā: et z^o. Rursus qui in tertiā qdē. in z^o scāz in z^o ecōuerso cū dicit. Hōz qūt. p in duas. in p^o reduci pñā in scām: et h qñtum ad z^o modū et 4° pñe qui negatiui sunt: qz nō pcludūt nū si negatiue in z^o figurā: et sit ista reductio in vtroqz per puerfionē maioris: et h est. Si enī. a. nulli. b. in z^o redu cit scām in pñā. et p modos vlt. z^o pñales. et vltium primo reduci p^o modum per puerfionē maioris: et h est. (Eoz aūt zē.) z^o scāz per puerfionē minoris et transpo/ sitionem: et h est. Si aūt pdicatum. particularium autē primo reduci z^o modū per puerfionem maioris: et h est. (Si aūt particularis.) z^o dicit 4° modū nō reduci: eo q vltis affirmatiua nō conuertit expedienter ad reductio nez faciendā: eo q si pueratur erit vtraqz particularis ex quibus non sit syls: et h est. (Quādo vō pdicatum.)

Et Rursus qui in tertiā qdē sunt figura non re/ soluent oēs in primam. Qui aūt in prima non oēs in tertiā. insit enīz. a. qdē omni. b. b. aūt al/ cui. c. ergo qz puerit particularis predicatiua ierit et. c. alicui. b. a. xō oī b. ierat: quare sit ter tia figura: et si priuatiua sit syls. sicut cōuertit enī particularis pdicatiua: quare. a. qdēz nulli b. c. aūt alicui inerit. a. b. aūt sylloꝝ q sunt in postrema vnus tñ non resoluūt in priā qñ non vlt ponit priuatiua. Alij aūt oēs resoluuntur. p/ dices enī de omni. a. et. b. ergo conuertit. c. ad vtrūqz particulariter: inerit ergo. a. alicui b. quare erit prima figura. si qdēz. a. omni. c. c. aūt alicui. b. et si. a. qdē omni. c. b. autem alicui

c. similis est ratio. puerit enim. b. ad. c. St aut
b. qdem omni. c. a. aut alicui. c. primi terminu
ponendu. b. nam. b. omni. c. c. aut alicui. a. qre
b. alicui. a. qm aut conuertit particularis. a. ali
cui. b. ierit. Et si priuatiua sit syls vniuersali
bus terminis. similiter sumendu: in sit enim. b.
omni. c. a. aut nulli. c. ergo alicui. b. ierit. c. a.
aut nulli. c. quare erit mediu. c. Similiter aut r
si priuatiua qdem sit vlis. predicatiua aut par
ticularis. nam a qdem nulli. c. c. aut alicui. b. in
erit. St aut particularis sumat priuatiua non
erit resolutio: vt si. b. qdem omni. c. a. aut ali
cui. c. non inest: conuersa. b. c. vtreqz erit par
ticulares. Manifestu aut qm ad resoluendu in
se inuicem figuras que cu minore extremitate
est propositio conuertenda est in vtriusqz figu
ris. hac enim conuersa comutatio fit.

Consequenter reducit primam figuram in tertiam. et ex
pcedit sic. p dicit q non oes syls 3^a figure reducunt in
primam: qz no gntus. nec oes syls pme in tertiaz: qz no nisi
particularis: et h est. Rursus qui in 3^a. et reducit: et pri
mo particulares syllos pme in tertiam per persionem mi
noris: et h est. In sit enim. a. et ex syllos tertie in primam: et
diuidit in duas. in p^a reducit syllos affirmatiuos. in 2^a
negatiuos. et affirmatiuorum pmo reducit pimum modum
et per persionem minoris: et h est. Ex aut. et 4^a mo
dum sibi per persionem minoris: et h est. Et si. a. gdez.
tertio 3^a modum per persionem maioris et transpositionem: et
h est. Si. a. b. Consequenter reducit syllos negati
uos. et pmo 2^a modum et sextus per persionem minoris: et h
est. Ut sit priuatiua. et dicit q gntus reduci no pot: eo
q non est ibi ppo pueritibilis nisi vlis affirmatiua qua
pversa ambe erit plicares: et h est. Si aut plicari
ter. et addit quoddam notabile supra pdicta. f. q pma fi
gura et tertia inuice reducunt per persionem minoris: et
h est. Manifestu aut. et videt esse instatia ptra b qd
dicit in 3^a modo tertie figure vbi sit reductio per puer
sionem maioris. sed oim q loquitur de his que hnt maiore
vlem. vel dicendu q appellat minore in qua post pclu
sionem ponitur medium et subicitur minor.

Et hoc aut qui in tertia sunt figura alter qdem
in tertia resoluit. alter non resoluit in tertia.
nam cu est vlis priuatiua resoluit. Si enim. a.
nulli. b. c. aut alicui vtraqz similiter couertunt
ad. a. qre. b. qdem nulli. a. c. et alicui. a. mediu
ergo est. a. Quando aut. a. omni. b. c. aut alicui
a. non inest non est resolutio: neutra enim pposi
tionu ex conuersione vlis. Quando aut ex ter
tia sunt figura resolunt in mediam: qm fuerit
vlis priuatiua: vt si. a. nulli. c. b. aut alicui. c.
aut omni. Nam. c. a. gdez nulli. b. aut alicui in
erit. c. si aut particularis sit priuatiua non resol
uit: non enim suscipit persionem particularis
negatiue. manifestu qm idem syls non resolu
tur in his figuris: qui nec in primam resoluti
sunt: et quoniam in prima figura resolutio syl

logismis isti soli per impossibile clauduntur.
Quomodo ergo oportet reducere syllogismos:
et quando resoluntur figure in se inuicem ma
nifestum ex predictis.

Conter reducit 2^a figuram in 3^a et ex. et p^a reducit scdas
in tertia quatum ad modos plicares dicēs: q tertius
scde reducit in tertia pversa vtraqz ppositione: et h est
(Hoc aut qui in medio.) et dicit 4^a modum non reduci
in tertia figuram eadem causa qua pus: et h est (Qui aut. a.)
Consequenter reducit tertia in scdas: et h est qm ad mo
dos negatiuos. et p^a reducit 2^a et sextum modum per persionem
nem vtriusqz: et h est (Qui aut ex 3^a sunt.) et dicit q gntus
ta no reducit eadem causa qua pus: et h est (Si aut parti
cularis sit.) Consequenter ex his pcludit correlarie q
gntus tertie et qrtus et qui in pma figuram no resolunt:
nec etia in his figuris inuice resolui pnt: et h est (Mani
festu ergo.) Et q in reductione oium sylloz in pma fi
gura isti duo soli modi ipole reducunt: et h est (Et qm
in pma.) Conter epiloga agens interione pme partis
totius capli per hoc qd dicit (Quo aut oporteat.) et inter
tione scde pris per hoc qd dicit (Et quando resolunt.)

Dubatur h cu in principio docuerit reductionem
sylloz impfectoz in pfectos. h aut
docet reducere oes figuras inuice. quare no docuit hac
reductionem simul in pcedentib⁹ cu alia: Et oim q b
est: qz supius no determinauit nisi reductionem que est ad
pfectionem: sed p^a figura no perficit per scdam et tertiaz:
sicut e conuerso: et ideo no determinat ista reductionem
prius cu alia: et qz b videt q pfectionem sylloz impfecto
rum repugnare ad hoc hec reductio minus pncipali in
tenta est illa: et ideo ultimo determinatur.

Adhuc dubitat. quare no reducat singulos syllos
oium figuraz in alias figuras cuz resoluit
inuice oes figuras: Et oim q no intendit nisi eadem
pelo quo mo per se medius alteratu p diuersas figuras
syllari pot: et io in tota rosolone ei⁹ manet semp eade co
clusio in vtroqz syllo: sed non ois pelo pot in oi figura
syllari: et io no oes syls cuiuslibet figure i alias figuras
oes resolunt. Et tunc dubitat cu plicaris negati
ua pcludit per 4^a scde et 5^a tertie. qre isti duo modi no
resolunt in alias figuras: Et oim q b est: qz no lo
quit nisi de reductioe p persionem que fit in ante eade
pne. sic aut no pnt reduci qrtus et gntus tertie. sicut
p ex dictis in lra. Et his ergo pz. quare non oes modos
oium figuraz inuice resoluit. et qre b determinat ista re
ductio postqz pus. et que sit illa reductio quam b itedit.
hec eni reductio fit semp supposita eade pne: et p qd me
diu fiat: qz p persionem. Et qrit cu p^a figura reducit
in scdas et ex per persionem maioris. qre magis sic qz p
persionem minoris. Et oim q hoc est: qz p^a figura et
2^a pueniunt in situ medii et minoris extremitatis: et disc
conueniunt in situ maioris extremitatis. et io opz in eis
maioze pponē puertere. et hui⁹ ea est: qz 2^a descendit a p^a
maioze pversa. Adhuc querit. qre p^a et 3^a reducuntur
inuice minore pversa: Et oim q hoc est: qz discoue
nit in situ minoris extremitatis: sed no in situ maioris. istatia
aut que videt ee in 3^a mo 3^a figure vbi puerit maior so
luta est prius. de 2^a aut figura et 3^a pz quo ad inuice resol
uunt. Quia eni discoueniunt in situ vtriusqz extremita
tis necesse est vtraqz pponē pueri. Dubitat adhuc de
eo qd dicit solu 4ª scde et 5ª tertie reduci per ipole. Pus
oes syls sic possunt reduci. Et oim q alij oes reduci
possunt per persionem: et etia per ipole: sed isti duo so
li per ipole: et h est qd intendit. f. q soli isti tñ p ipole
reduci

reduci possunt. Adhuc querit cur sic sit interio de re
ductione et duplex sit reductio. scilicet per conversionem et per im-
positionem. quare non docet hanc reductionem ad impositionem pro reductio-
ne sit conversionem. Et huiusmodi per ex dictis. reductio enim
per impositionem non attingit primum phabita pus: sed hoc intendit hanc
reductio intera. Adhuc reductio per impositionem ostensio argu-
mentationis est tunc: quia statim transmutat subam rationis:
sed conversio est reductio et argumentationis ostensio.

2. cap. Differt autem in construendo aut destruendo ali-
quid opinari idem aut diversum significare non
esse hoc et esse non hoc: ut non esse albus ei quod est
albus non esse: non enim idem significat: neque enim
eius quod est esse albus ea que est esse non albus:
sed non esse albus: ratio autem huius hec est. Simi-
liter se habet: possibile est ambulare ei quod est albus
ad est non albus: et scit bonum ad scit non bonum.
nam scit bonum vel est sciens bonum nihil differt:
neque potest ambulare vel est potens ambulare:
quare et opposita non potest ambulare et non est
potens ambulare aut non ambulare. Si igitur non
est potens ambulare idem significat: et est non po-
tens ambulare simul inerunt eidem. idem enim
potest ambulare et non ambulare: et idem sciens
bonum et non bonum est: affirmatio autem et negatio
non erunt posite simul in eodem. Quoadmodum
ergo non idem est non scire bonum et scire non bo-
num: neque esse non bonum et non esse bonum idem.
nam si proportionalium altera sit diversa et altera
neque esse non equale et non esse equale idem. huic
enim quod est non equale subiacerit aliquid et hoc est
inequale: illi vero nihil: eo quod equale quidem vel
inequale non omne est: equale autem omne aut
non equale. Amplius est non albus lignum et
non est albus lignum non simul sunt. Si enim
est lignum non albus erit lignum: quod autem non est
albus lignum non necesse est esse lignum. Qua-
re manifestum est: quoniam non est eius quod est eius quod
est: est bonum quod est lignum non bonum negatio.
Si ergo de omni uno vel affirmatio vel nega-
tio vera: sed non est negatio: palam quoniam affir-
matio aliquo modo erit: affirmationis autem
ois negatio est huius: ergo eius que est non bo-
num ea que est non est non bonum.

In hac parte intendit Aristoteles removere quandam dubitationem
et errorem determinatum enim est in precedentibus quod diversissimo
de syllabis affirmativa et negativa. fuit autem quorundam opi-
nio quod affirmatio predicati infiniti et negatio predicati finiti
eadem est. sic per ex libris peripateticis: et ideo putaverunt quod
ista affirmatio et negatio eodem modo se habeant syllabis: quod
tendit Aristoteles removere: et dividit in duas. in prima determinat
hoc quod principaliter intendit. in secunda dicit. (Sicut autem quoniam.) Quo-
dam ad precedentium evidentiis inducit. per in duas. in prima comparat
adinvicem affirmationem predicati infiniti et negationem predi-
cati finiti in secunda dicit. Quoniam autem palam quod aliud determinat
diversus modus syllandarum utraqueque per in duas. in prima
comparat eas terminis sumptis non per in secunda dicit. (Et in

pluribus.) terminis sumptis per in duas. in prima comparat
eas secundum oriam. in secunda dicit. (Hinc autem ordinem.) secundum que-
nientiam: et per ordo: quia principaliter de oria intendit. in prima ostendit
autem quod non est eadem affirmatio predicati infiniti ad negatio-
nem predicati finiti per quatuor rationes. quarum prima est talis. b. af-
firmationis esse albus negatio non est esse non albus: ista non
est albus. ergo non sunt idem non esse albus et esse non albus: et hanc
rationem perponit primum: et hanc est. (Differt autem in construendo.) 2.
ans: et hanc est. (Neque est negatio.) 3. ipsum ostendit sic. iste due
esse albus et esse non albus: sicut se habent sicut pole est ambula-
re pole est non ambulare: et sicut iste scit bonum scit non bo-
num. Sed iste non opponitur: pole est ambulare: possibile
est non ambulare. Quare nec iste est albus est non albus op-
ponitur. huiusmodi rationis perponit maiorem et declarat. 2. ostendit
minorem ponit ergo maiorem: et hanc est. (Ratio autem huiusmodi.) hanc
declarat que: ubi dicit. (Nam scit bonum.) et per quod dicit.

Contra ostendit minorem sic. si b. pole est non ambulare
est negatio. huiusmodi pole est ambulare. tunc idem est isti: non
pole est ambulare. Que est ei negatio: et si hanc ista duo
compossibilia essent. impossibile ambulare et pole non ambula-
re: quia quicquid est compossibile uni convertibilium: et alteri: sed
hoc est impossibile cum sint opposite affirmatio et negatio.
possibile est ambulare non possibile est ambulare. relin-
quit ergo quod non opponant. possibile est ambulare. pos-
sibile est non ambulare: et hanc est. (Si igitur non est potens.) per
igitur quod hanc esse non albus non est negatio eius quod est esse al-
bus. ex quo relinquitur quod hanc sit eius negatio. scilicet non esse albus: et
ita per antecedens principalis rationis. (Loquens inter se per
cipale primum dices: quod sic non sunt idem non scire bonum et sci-
re non bonum. ut per ex predictis. sic non sunt idem non albus
et non esse albus sine bonum: et hoc per primum primum: et hanc
est. (Quoadmodum ergo.) 2. ratio ad idem est hec. Affirma-
tio de predicato infinito aliquid ponit. negatio de predicato fi-
nito nihil ponit. ergo non sunt idem. huiusmodi rationis perponit primum
in terminis: et hec est. (Neque esse neque equale.) 2. ans di-
cens: quod esse non equale ponit aliquid. scilicet inequale: sed non esse equa-
le nihil ponit: et hanc est. (Huic enim quod est.) 3. ipsum ostendit: quod
alter per istos esse equale non esse equale de quolibet: sed non
de quolibet alter per istos esse equale esse non equale. et
hoc est: quia terminus infinitus aliquid ponit: sed terminus
negativus nihil: et hanc est. (Et quod equale quidem.) 2. ratio est ta-
lis. ex affirmativa de predicato infinito aliquid sequitur: ex ne-
gativa autem de predicato finito sequitur nihil. quare non sunt
idem. huiusmodi rationis perponit primum: et hec est. (Amplius non est
albus.) 2. declarat ans in terminis. et per: et hanc est. (Si enim est
lignum.) 3. percludit correlarium ex phabitis sic. quoniam iam
ostensum sit. quod non sunt idem esse non bonum et non esse bonum:
et quod non esse bonum est negatio huiusmodi esse bonum. percludit quod
ista esse non bonum non est eius negatio: et hanc est. (Quare ma-
nifestum est.) et quia non est negatio et ois ordo perfecta est affir-
matio vel negatio percludit: quod hanc esse non bonum. est quodam-
modo affirmatio. et dicit quodammodo propter affinitatem termi-
ni infiniti ad negationem: et hanc est. (Si ergo de quibus.) Et quia cuiuslibet
libet affirmationis est aliquid negatio determinat que sit
ei negatio. scilicet non esse non albus: et hanc est. (Affirmationis.)

Abant autem ordinem hunc adinvicem: sit esse qui-
dem bonum in quo. a. non esse autem bonum in quo
b. esse autem non bonum in quo. c. sub. b. non esse non
bonum in quo. d. sub. a. Omni ergo inerat aut
a. aut. b. et nulli eidem: et aut. c. aut. d. et nulli ei-
dem. et cui. c. necesse est. b. omni inesse. Si enim
verum est dicere: quoniam est non albus et quoniam
non est albus. impossibile est enim esse albus

Liber

et esse non album: aut esse lignum album: et esse lignum non album. quare si non affirmatio negatio inerit: et aut quod est. b. non semper. c. quod enim oino non est lignum: neque lignum erit non album: e converso aut cui inest. a. d. omni: aut eni. c. d. Quia aut non potest simul esse non album et esse album hoc inerit. nam de eo quod est album: verum est dicere quoniam est non album: de. d. autem non oino. a. Nam de eo quod oino non est lignum: non verum est dicere: quoniam est lignum album. d. verum. a. non verum: quoniam est lignum album.

Postquam determinavit differentiam affirmationis de predicato infinito ad negationem de predicato finito. hic intendit determinare convenientiam eorum: et dividit in principale et incidens quod ibi inspirat (Palam quoniam). In primo sic procedit. primo instituit terminos ad ostendendum quod intendit appellans. a. esse album. b. aut eius negationem. s. non esse album. c. esse non album. d. eius negationem. s. non esse album. Quod aut dicit. c. esse sub. b. intelligi potest de ordine accidentali que retinetur in descriptione figure: vel de ordine essentiali qui est astris sub suo parte. Sic hic quod dicit sub. a. ex. poni potest: quod si. a. teneat ablativum. tunc intelligi oportet de ordine accidentali si negativum de essentiali. a. enim se habet ad. d. sicut se habet astris ad. p. s. et h. est. Sic aut ordinem. Consequenter in predictis ostendit prius intertas: et dividitur in duas. In primo determinat quod se habet ad invicem affirmatio predicati infiniti: et negatio predicati finiti secundum prius. In primo quod se habet eorum opposita cum dicit (E converso aut. c.) In primo sic procedit. primo ostendit quod ad affirmationem de predicato infinito sequitur negatio de predicato finito. et non e converso. primo ostendit sic. Alterum istorum duorum esse bonum non esse bonum oino inest et non ambe simul: sed esse bonum repugnat ei quod esse non bonum. quare non esse bonum eidem inest. Duius rationis primo ponit maiorem: et hec est (Omni ergo inerit.) Secundo nem: et hec est (Et aut. tertio minorem: et hec est (Impossibile est enim. quarto affirmat prius: et hec est (Quare si affirmatio.) Consequenter ostendit quod non sequitur e converso manifestas in terminis quod hec negatio non esse album potest esse vera sine ista affirmatione. esse non album. et primo ponit nem: et hec est (Et autem quod est. b.) et autem: et hec est (Quod aut oia eni.) Consequenter ostendit quod se habet eorum opposita secundum prius. et primo dicit: quod ad affirmationem de predicato finito sequitur negatio de predicato infinito. et ostendit quod non puerit. In primo sic procedit. primo ponit nem: et h. est (E converso aut.) et ostendit sic. alterum istorum esse non album non esse non album ex necessitate cuiuslibet inest: sed non ambe simul: sed ei quod est esse album repugnat esse non album. quare eidem inest non esse non album: et ita sequitur. Si est album non est non album. Duius rationis primo ponit maiorem: et hec est (Oia eni. et.) et minorem: et h. est (Quia aut non puerit.) et inferit nem: et h. est (Ideo inerit.) Consequenter ostendit quod non puerit: et h. manifestando intertas quod hec negatio: non est non album. potest esse vera sine hac affirmatione: est non album. De lapide eni. vix est dicere quod non sit lignum non album: sed non est vix de eo quod sit lignum album: et hec est (De. d. non omnino.)

Palam aut quoniam et. a. c. nulli eidem insunt: et. d. continget alicui eidem inesse. Similiter aut et se habet et priuationes ad predicamenta hac positione: equale in quo est. a. non equale in quo. b. inequale in quo. c. non inequale in quo. d.

Primus

Sequitur incidens in quo primo concludit duo correlaria. s. quod affirmationes de predicato finito et infinito. s. esse album et esse non album impossibilia sunt eidem inesse: et negationes prius. s. quod non esse album non esse non album impossibilia sunt eidem inesse simul: et hec est (Palam quoniam.) et comparat terminos priuatiuos ad infinitos in comparatione ad terminos finitos dicens: quod termini priuatiui sibi se habent secundum prius ad terminos finitos sicut termini infiniti. quo patent quinque prius. s. ad affirmatiua predicati priuatiui sequitur predicatio predicati finiti: et non e converso. sicut est inequale: ergo non est equale: et non e converso. Et e converso ad affirmatiua de predicato finito sequitur negatiua de predicato priuatiuo: et non e converso. sic est equale: ergo non est inequale: et non e converso. et quod affirmationes que antecedunt sunt impossibiles: et quod negationes sunt compossibiles. Des eni. iste quatuor prius manifeste sunt de terminis finitis et infinitis: et hec est (Sibi aut ad hunc.)

In pluribus aut quorum bis quidem inest: alia non non inest idem: negatio quidem similiter vera erit: quoniam non sunt alba omnia: vel quoniam non album unumquodque. Quod autem est non album unumquodque: aut quoniam sunt omnia non alba falsa. similiter autem et eius que est omne animal album: non hoc quidem est: est non album omne animal negatio. ambe enim false: sed non est omne animal album.

Postquam comparavit ad invicem affirmatiua de predicato infinito et negatiua de finito terminis sumptis non vlt. hic comparat terminis sumptis vlt. et h. primo in numero plurali. et in singulari. In plurali sic negatiua de predicato finito sibi vera in plurali sicut in singulari terminis sumptis vlt. sic. non sunt oia aialia alba. non est oia aial album. affirmatiua tamen de predicato infinito falsa est: sicut affirmatiua de predicato finito: ut oia aialia sunt non alba vel aialia sunt alba. quare per quod differenter affirmatio de predicato et negatio de predicato finito cum vna sit et alia falsa. Et nota quod Ap. dicit hac orationem esse in vlt. ubi predicata quibusdam supposita sunt: et quibusdam non: et non dicit simpliciter in vltibus: quod hec differentia est tamen apud manum contingente: materia enim necessaria vel impossibili non est ita. si enim dicat ois homo est non asinus: vel nullus homo est asinus. sibi sunt vera si in predicamentis accidentalibus plana est differentia: et hec est (In pluribus.) idest in vltibus. Deinde ponit orationem in singulari dicens: quod huic affirmationi. oia aial est album. non opponitur illa que est omne aial est non album: quod simul false sunt: et ei opponitur non oia aial est album. per igitur quod iste enuntiationes differunt: quod vna est vera alia falsa: et vna opponitur affirmationi de predicato finito et alia non: et hec est (Similiter aut et eius.)

Quoniam aut palam quod aliud significat est non album et non est album: et hec quidem affirmatio: illa non negatio: manifestum quoniam non idem est modus demonstrandi utrumque: ut quoniam quicquid est aial non est album non contingit esse album: et quoniam est verum dicere non album: idem eni. est non album: sed eius quidem quod est verum est dicere album siue non album idem modus: affirmatiue enim ambe per primas figuram ostenduntur. nam verum et est similiter opponunt. nam eius quod est verum dicere album: non hic quidem

quidem verum est dicere non album negatio:
sed non verum dicere album. Si autem verum
est dicere quicquid est homo musicus esse aut
non musicus esse. quicquid animal sumendum
esse musicus aut non musicus esse omnium est.
non esse autem musicum. quicquid est homo ne
gative monstrat fin dictos modos tres.

Postquam comparavit ad invicem affirmationes de predicato
infinito et negatione de finito: et manifestavit eas diver
sitate. Sic determinat diversum modum demonstrandi
vtriusque: et hoc est (Sicut in intentione) et procedit sic. percludit quod
cum diverse sunt affirmatio talis et negatio. sicut omnis est
diversus erit modus demonstrandi eas ut diversus est
modus demonstrandi istam negationem: quod est aial non est al
bum. vel contingit esse album: hanc affirmationem quod est aial
vel est dicere esse non album que est idem isti: quicquid est
aial est non album: et hec est (Quia autem palam) et determinat
diversitatem huius. et per manifestat modum syllogizandi
di affirmatiivam. et negatiivam. Circa affirmatiivam sic pro
cedit. primo dicit in vltimo quod idem est modus demonstrandi has
duas. vel est dicere hoc esse album: vel est dicere hoc non
esse album. vtraque enim affirmatiiva est: si fuerit vltimum sum
pta ostendit per primum primum: et quod hoc non sit negatiiva. vel est di
cere esse non album manifestat: quod hoc ipsum vel est ibi mo
dus non negat: nec etiam propositio est negatiiva huius.
vel est dicere esse album. sicut per expeditur: et hoc est (Sed
vel quod) et magis spectat dicens: quod si demonstrari de
beat quicquid est homo est musicum vel est non musicum
debet syllogizari in primo primum: et hoc per. si sumat pro ma
iorem: quicquid est aial est musicum vel non musicum: quod omnis ho
mo est aial: et hec est (Si autem verum est dicere). Deinde
ostendit quomodo syllogizari debet negatiiva dicens: quod si sumpta
fuerit vltimum syllogizatur per primum primum: vel per primum: vel
secundum scilicet: et hoc est (Non esse autem musicum).

Sed forte dubitat de eo quod dicitur aliter istorum esse
equale: esse non equale: non. omni inest. si enim
accipiat aliqua magnitudo non est accipe aliquid quod non
sit equale ei vel non equale: quoniam vel alia magnitudo etiam
tanta vel est minus ipsa vel excedens: sed siue sic siue sic
semper illud est non equale. quare equale: vel videtur quod de ali
quo dicatur aliter esse equale esse non equale. Et dicitur quod
cum dicitur quod non omni est equale vel non equale distribuit ibi
esse. sicut fit distributio cum dicitur de quolibet affirmatio
vel negatio: sed in hoc ipsum quolibet distribuit pro enti
bus et non entibus. unde si nihil ens sit cui non pueniat esse
equale vel esse non equale: tamen aliquid non est cui neutrum
puenit. vnde vult dicere quod vtriusque istorum equale vel non
equale alicui ante se supponit et non dicunt sub dis
tinctione de quolibet ente vel non ente. sicut per contradictoria.

Consequenter dubitat. quare hic determinat pro
positionum de terminis fi
nitis et infinitis. hic enim videtur supfluere: quod idem docuit in
libro per armentias. Et dicitur quod ibi non determinat de
ea nisi incidentaliter valde iuxta oppositionem quam intendit
ibi principaliter. ibi etiam transendo indimute tetigit nam
eorum: et ideo non supfluit hic eam complete determinare.

Adbuc forte aliquis dubitabit cum dicitur. leg. est non
bonum. ergo non est bonum. vtrum intendat de pro
positionibus vltimis istam proutiam vel non vltimis. si de vltimis
argumentum peccat: quod non sequitur. si est non bonus. ergo non est
bonus. si de non vltimis. tunc videtur sua probatio nulla. si
enim intendat hanc proutiam. hoc est non bonus. ergo hoc non est
bonus. tunc cum assumit alteram istam. hominem esse bonum.

hominem non esse bonum cuiuslibet inesse falsum dicitur: quod iste
non dicitur. Et dicitur quod. leg. facit in ista proutiam suam
in terminis predictis. putat contra comparari proutiam ad subiectum vltimum
sumpta vel non vltimum: tamen fiat ad idem subiectum in antecedente
te et proutiam. vnde sequitur in vltimo: si vtriusque sumat signum sic.
Dis hoc est non bonus. vel omnis homo non est bonus. sicut etiam
sequitur in non vltimo: sicut per. Ad id quod opponit sua pro
batio est nulla: dicitur quod in eo. comparat enim ista predicata ad di
ctoria. esse bonum: non esse bonum. indifferenter ad vnum quodque
subiectum: et per quod alterum istorum ex necessitate ostendit: siue sum
mat subiectum vltimum siue non vltimum et pro eodem. Adbuc videtur
defectus in terminis deficere proutiam a predicato infinito ad
predicatum negatum sic video non hominem. ergo non vult
deus hominem. Et dicendum quod proutiam in eis cum verbo
substantivo intelligenda est et non cum adiectivo.

Sed contra for. fuit non iustus. ergo non fuit ius
tus. sicut erit non albus. ergo non erit
albus. Et dicitur quod proutiam illa intelligenda est cum verbo
substantivo de proutia et non cum eodem de preterito vel futuro.
Sed contra. non sequitur. est non duplum. ergo non est du
plum. est non equale. ergo non est equale. Et dicitur quod proutiam
in illis non tenet nisi accipiant termini dicentes formas
absolutas: cuius sunt albi nigrum et confusum. fit autem dicta
instantia in relatiuis. tenendus ergo firmiter quod hoc quod
ex termino infinito sequitur terminus negatiivus opus quod
fiat proutiam cum verbo substantivo: et hoc de presenti et hoc in ter
minis absolutis et non respectiuis siue relatiuis.

Alterius autem dubitaret forte aliquis de eo quod dicitur
istas duas negationes: non esse bonum non esse
non bonum. alicui eadem inesse. hoc enim non videtur: quod a quo
cuius remouet vnum oppositorum dictione eadem inesse relati
ui. Et dicitur quod eadem entia non in sunt: sed eadem non entia
non entia est aliquid ens cui non pueniat non esse iustum vel non
esse non iustum: et non ambo simul non entia tamen simul puen
niunt. vnde tamen iste due non esse lignum album: non esse lignum non al
bum eadem inesse proutiam existenti sicut lapidi. Consequenter
dubitabit cum determinat proutiam terminorum finitorum et infi
nitorum: finitorum etiam proutiam et non determinat infinitorum proutiam
quod sit habitudo eorum. Et dicitur quod non puenit
terminus proutiam et infinitus: sed sequitur terminus infinitus
ad proutiam. terminus enim proutiam ponit potestatem ad for
mam siue aptitudinem: sed proutiam formam terminus aut infinitus
neutrum potest: et idem sequitur. si est in iustum. ergo est non iustum: sed non
puenit. plus enim tollit proutiam infinitum quam proutiam.

De terminis autem finitis et proutiam: quia tangit
hic. leg. immorandum est ut discutiat
eorum nam. Principaliter autem de infinitis differendus est: de quibus
proutiam querit an aliquis terminus possit infinitari vel non. et vi
detur quod non: sic perempta rei perfectione perimit ipsa res: sed
significatio perfectio dictionis est. ergo ipsa perempta iterum
et dictionis: et stat quod si infinitat terminus perimit eius signifi
catio. quare videtur quod non possit infinitari. nam sic et ipsa dictione
pimit et non maneret significatiua. Adbuc quod non possit
sit infinitari videtur. Nomen enim per significat formam secunda
rio aggregatum. sic vult. leg. in meta. sed perempta forma
perimit aggregatum: cui forma erat pars. quare si iterum re
tur forma significata per nomen perimit tota nois si
gnificatio cum plus possit causa primaria quam secundaria. quare
si perimat illa non erit nomen significatiuum: sed stat quod infi
nitatio forma illa pimit si infinitat nomen: quare videtur quod
non infinitat nisi corrumpat et desinat esse nomen. Adbuc
omne nomen significat subiectum cum qualitate. sed altera intere
pta illam vel vtraque non erit nomen: sed infinitatio si fiat
pimit alteram vel vtraque. ergo. Adbuc quod vult manes
verbum non infinitat videtur vult con significat esse siue agere

inclinatū ad subam: s; si adueniat infinitatio destruit illud eē vel agere. qre cū adueniat negatio infinitas nō manet verbū. si g̃ neq; nomē: neq; vbus possit infinitari multo fortius neq; alia ps: s; sic videt q nō pōt alia dictio infinitari. ¶ Ad opp^m sic dicit Boetius in puo cōmēto supra libz. piarmenias: q oīs termin⁹ circūscripte si gnificatiōis pōt fieri circūscripte signatiōis: s; h̃ est: qz oīs terminus finite significatiōis pōt fieri significatiōnis infinite: qre cū multe sint significatiōes dictiōis finite significatiōis: s; multe fieri pōt significatiōis infinite: ita ps q aliq dictio pōt eē infinita. ¶ Adhuc infinitatio nihil addit nisi destructionē cōpōnis q̃ est in significatiōe vni⁹ dictiōis: s; h̃ pōt fieri adueniēte negōne ad nomē vel ad verbū. g̃ tā nomē q̃ vbi infinitari pōt. ¶ Adhuc Ari. testat. tā hic q̃ in libro piarmenias. q dictio aliq infinita est. qre videt q h̃ vix sit sic. qd pcedē dū est. ¶ Ad obm dōm. ad p^m sic. q perempta significatiōe dictiōis perimit dictio que puserat: s; nihil pbi bet per illā interemptionē nouā signatiōē generari ē nouā fieri dictionē significatiuā. sic aut est in termino infinito. corūper enī terminus finitus r eius signatiō: r generat terminus infinitus r eius signatiō. ¶ Similr dōm ad z^m q perempta forma que est in significatiōe dictiōis perempta est tota significatiō nois: qd puserat. s; nois finiti: sed noua q̃litas r nouū aggregatū generatur r nouū nomē. ¶ Similr dōm ad 3^m q perempta substantia vī q̃litate nominis perimit nomē finitū: sed generat nomē infinitū subam r q̃litate significans.

Dubius Sed tunc est qd qd sit q̃litas r qd substantia apud nomē infinitū. ¶ Et dōm q puatio q̃litis est ei p q̃litate. ens autē put cōiter se hz ad ens fm nām r ad ens fm rōne siue dictionē r opinionē est ei p substantia siue aggregatū ex tali ente r puatio q̃litis in noie finito. ¶ Ad 4^m aut ps rñsio p p̃dicta qz cū infinitat verbū perimit agere vel esse p^m significatiō: r ita perimit verbū finitū. generat aut verbū infinitū. ¶ Adhuc est hic qd cū oē verbū significet agere vel pati: quō verbū infinitū non significet. ¶ Et dōm q actus iste qui est priuare agere vel esse est ei in significatiōe tanq̃ agere. priuare enī aliquid mō est agere.

Dubius Hoc habito p̃ns est qd. vtz vnica negatio similr r semel plures terminos infinitare possit: vt cū dī sic. nō albū lignū: r videt q sic hac rōne cū negatio vnica possit ad interimendū maius cōpositū: multo fortius ad interimendū min⁹ cōpositū: s; vnica negatio pōt interimere maius cōpositū: sicut p̃pōnē g̃ r minus cōpositū: sicut illud cōpositū qd ex duob⁹ nominibus vel duobus verbis vel aliquid tale. ¶ Adhuc cōpositio entis duplr est. vno mō ex pncipys essentialibus: sicut ex materia r forma. alio mō ex accidentalibus: aliquo r subto: vt cū dicī homo albus. Lū igit pma cōpositio per vnā negationē infinitatē perinat. videt q eadē rōne r secūda: r ita vnica negatio ad duos terminos referat ad infinitandū. ¶ Adhuc est alia cōpositio ipsi⁹ esse: sicut cōpositio verbi. alia āt ipsius entis: sicut itz supra dictū est in significatiōe vnus nominis vel adiectiui cū substantiuo: sed negatio vnica negans cōpositiōē vnā ipsius esse ex p̃nti negare pōt r aliā: r ita duas hz nō eque pmo: vt cū dicī. non homo qui currit mouet. g̃ cū in significatiōe nominis adiectiui negō p̃mo cadēs supra subm infinitas ipm ex p̃nti cadere possit super ei⁹ adiectiuū infinitas ipm. qre vnica negatio duas dictiones infinitare pōt: quāuis non eque pmo. ¶ Ad oppo^m sic. vnus cōpositionis vnica est diuisio: r ita cōpōnis que est in signatiōe vnus dictionis vna d;

esse negatio infinitans. quare pluribus b; cōpositio: nō plures debentur negatiōes. ¶ Adhuc dicit Az. hic qd sequitur. si est nō albū lignū. ergo ē albū: s; si negatio infinitaret tā lignū q̃ albū nō sequeretur. ergo vt videt fm Az. nō infinitat negatio simul nisi tm vnū. ¶ Ad objecta dōz ad p^m sic. q oīs negatio alicuius cōpōnis in terempta est r nō sit cōpositio vna ipsius esse que est p̃dicari ad subm: r alia ipsius entis que est adiectiuū ad substantiū vtrazq; pōt negatiōe vna iterimi: ex hoc tm nō sequit q negatio vna simul plures terminos infinitet: qz infinitatio est negatio illi⁹ cōpōnis que est in significatiōe vni⁹ dictiōis r nō dictionū adiūcē: r hec est que dā cōpositio entis. ¶ Ad aliud dōz q duplex est cōpositio entis. vna ex p̃tib⁹ eentialibus. sicut ex mā r forma: r hec est pma r nō subiacer ei aliq alia cōpositio: r h̃ infinitari pōt. alia est ex cōpōne alicui⁹ accitralis ad substantiū: sic est i cōpōne adiectiui cū substantiū: r hac cōpositiōē pcedūt due pores in ipsi⁹ cōpositis: but⁹ autē scde cōpōnis pōt eē negatio s; nō infinitatio: infinitatiōnis. n. p̃tula semp cedit in eadē p̃te cū eo qd infinitat. ¶ Ad 3^m dōm q nō est sile de negatione ipsi⁹ eē r ipsi⁹ entis: qz tūc negat cōpositio ipsius esse cūz cōponit negatio cū verbo in eadēz p̃te. r ideo pōt vlti⁹ rēdere ex p̃nti negādo aliud: sed cū negat cōpositio entis p̃ infinitatiōē p̃tula negationis cū ipso cōponit in partes eadē: r ideo nō trāsit vlti⁹. ¶ Adhuc cū negatio p̃ negat cōpositiōē vnā vbi r p̃nter aliā. 2° est pars extrematis alicui⁹ cōpositionis p̃ r tāq; determinatio ei⁹: vt cū dī. nō oē qd currit mouet. significatio aut adiectiui nō est ita determinatio vni⁹ extrematis illi⁹ cōpositiōnis que est in subto: s; toti⁹ aggregati. r ideo quīs negatio infinitas neget cōpositiōē illaz que est in subto: non ops negare p̃nter illā que est in significatiōe adiectiui.

His habitis p̃ns est questio que pars orōnis infinitari pōt. r videt q nō partes declinabiles. nihil enī infinitat nisi qd finitū est: s; p̃tes i declinabiles sūt indefinite i sua significatiōe. ¶ Adhuc in significatiōe p̃tis infinitade debet eē aliq cōpositio circa quā sistat p̃tula negōnis: s; sic nō est in significatiōe i declinabiliū. ¶ Adhuc qd per se simplr non bēt finitāt sine alteri⁹ adiūctione: nec hēbit negationē nisi per adiūctū: huius aut sunt dictiones i declinabiles qd pcedēdum: relinqritur igit q solum partes declinabiles infinitent: sed partes declinabiles dupliciter sunt: aut enim casuales aut nō casuales: cuius est verbum. p̃ ergo ingritur de diffinitione casualium. r querit pmo quot modis pars casualis possit infinitari. Et videt q nō pmo hac rōne in cuius significatiōe nulla cadit cōpositio illud nō infinitat: s; in pnois significatiōe nulla cadit cōpositio: cū significet subam terminatā. ergo ipm nō infinitat. ¶ Adhuc dī cōiter: q si alia pars infinitet priuat signo speciali: r ponit eius cōmune r formale. si ergo infinitat p̃nomen ponet aliqd supius ad significatiōē eius qd est ei formale: r si h̃. ergo in significatiōe pnois ante a duētus negationis fiet forma: qz oē supius est de significatiōe inferioris. qre nomē nō solā subam significat: sed q̃litate r formā. hoc aut est falsum. ergo r primū. ¶ Ad oppositū sic. Az. in libro piarmenias. vbi loquitur de noie cōprehendit sub nomine p̃nomē. quare cū tbi ponat nomē infinitari non separando nomē a p̃nomine videt p̃nomē infinitari. ¶ Adhuc hic r alias vbi loquitur de infinitis ostēdit nō hoc pro termino infiniti. quare videt q fm ipm infinitet p̃nomē. ¶ Adhuc oē qd est circūscripte significatiōis fieri pōt circūscripte p̃te fm Boetius: r ita si p̃nomē sit circūscripte significatiōis

4° cationis poterit infinitari. ¶ Adhuc p^{ri}mo ex demon-
stratione et relatione probabitur finitā qualitatis: sed quali-
tatis finitū est infinitatio. ergo videt^r q^{uod} p^{ri}mo infinitat^r.
¶ Et dōz q^{uod} p^{ri}mo p^{ri}mo nō infinitat^r ex phabitis rō-
nibus. ¶ Ad p^{ri}mo obiectoz dōm: q^{uod} l^{ib} 3° p^{ri}mo nō separet p^{ri}mo
mē. s. a noie in lib^{ro} p^{ri}mo nō tū seguit^r q^{uod} vtrunq^{ue}
infinitari pōt si nomē infinitat^r. nā q^{uod} infinitat^r est nomē
p^{ri}mo accipiēdo nomē: sicut patebit^r p^{ri}mo. ¶ Ad 2° dī-
cendum q^{uod} p^{ri}mo significat subam eōdem oī nomini: et
ideo q^{uod} loq^uitur de infinitis in cōi dicit^r: nō hoc ad itelligē-
dum id q^{uod} vtr^{um} est cōmune nomini infinitat^r et nō inten-
dit per hoc: p^{ri}mo infinitari. ¶ Ad 3° dōm q^{uod} p^{ri}mo
de vniocis merā significat subam que ante aduentus
equalitatis in ea infinitat^r: et ita p^{ri}mo nō est circūscripte
significationis: et hoc est s^{ecundum} magis tēdē scripte. ¶ Ad
4° dōm q^{uod} infinitatio nō est cuiuscūq^{ue} q^ualitatis: sed q^ualitatis
significate per terminū. q^ualitas aut^{em} quā probat^r p^{ri}mo
men ex demonstratiōe et relatione nō est de significa-
tione p^{ri}mo: et ideo grā illius infinitari nō potest.

His habitis vlt^{erius} forte dubitaret aliq^uis de
me infinitari possit: et videt^r q^{uod} sic: eo q^{uod} oē nomē signifi-
cat subam cū qualitate: sed p^{ri}mo cōpositiōe qualitat^{is}
cū suba pōt fieri negatio infinitatis: vt videt^r. ¶ Adhuc
oē nomē aut est substantiū aut adiectiuū: sed substanti-
uum infinitari pōt: et quā rōne vni^{us} et q^{uod}libet: cum oīum
substantiū sit eadem natura inq^uantum substantia sunt.
Silt^{er} adiectiuū infinitari pōt: et quā rōne vni^{us} et q^{uod}libet:
q^{uod} oīum adiectiuū inq^ustū huiusmodi est eadē natura:
et ita cū oē nomē sit substantiū vel adiectiuū: oē nomē
infinitari pōt. ¶ Ad oppositū sic: Nomē infinitū vt of-
cōiter ponit aliq^uid sup^{erius} ad terminū infinitatē: sed enī
se nihil est sup^{erius}. ergo si dicat^r nō ens nihil poni pōt: et
si hoc ens infinitari nō poterit vt videt^r: et loq^uitur de ente
s^{ecundum} q^{uod} nomē est ipm ens. ¶ Adhuc dōis infinitatio est ali-
cuius cōpositiōis perēptio: g^o noia circa que inq^ustus si-
gnificat nō est cōpositio: nec circa illa erit infinitatio.
Dea aut^{em} sunt sic de^o: materia formae q^{uod}da noia accētiū.
¶ Et albedo et s^{im}ilia. q^ure h^{ab} noia nō pōt infinitari. ¶ Ad
huc q^{uod} infinitū est nō eger infinitationē: nec infinitari pōt
p^{ri}mo: sed quedā sunt noia infinita vt q^{uod} qualis q^ustus et cōi
s^{im}ilia. ergo h^{ab} p^{ri}mo infinitari nō debent. ¶ Adhuc infini-
tatio nō est nisi ei^{us} q^{uod} p^{ri}mo finitū erat: sed signa v^{er}ba
oīis nullus: et alia que dicūt dūpōtem subū inq^ustū h^{ab}
neq^{ue} significat q^ualitātē finitē: neq^{ue} suba finitē: q^{uod} nō
in eoz significatione infinitatū est: et ita nec infinitari de-
bēt. ¶ Adhuc p^{ri}mo infinitatiōis est iuenire formā et
ipaz puare et dare itelligere formē puatiōem. sic p^{ri}mo in
isto infinito non homo. sed quedā sunt noia puatiōe s^{im}
gnificatiā: vt nemo nihil et s^{im}ilia: q^{uod}bus si adueniat nega-
tio iterimet negationē reptaz: et nō faciet itelligi formē
puatiōe: s^{ed} magis positionē: et dabit aliq^uid infinite itelli-
gere q^{uod} est p^{ri}mo nām termini infiniti. q^ure videt^r q^{uod} h^{ab} nō
minib^{us} negationē significatibus nō sit addēda negatio
infinitas. Ex his ergo videt^r q^{uod} nō oīa noia infinitari pōt:
quod p^{ri}mo dūm est. Et dōm q^{uod} ad hoc q^{uod} nomē infinitat^r
duo exigunt^r. vni^{us} est q^{uod} significet ibi q^ualitā finitā: et nō
ops eā substantiari per q^ualitātē infinitā. Aliud est q^{uod} nō
sit nomē negatiū: sed positionē significat^r. per p^{ri}mo cō-
ditionē est q^{uod} noia infinita non infinitant^r: nec etiā signa
v^{er}ba. per 2° v^{er}ba huiusmodi dictiones nō infinitant^r nemo
nihil et c. Oīa aut^{em} alia ab his infinitari possunt. ex quo p^{ri}mo
q^{uod} noia puatiua nō possunt infinitari. ¶ Ad obiecta ex-
go dōm. ad p^{ri}mo q^{uod} nō oīs cōpositio qualitatis cū suba pōt
test esse subm infinitatiōis. ops enim q^{uod} sit qualitas fini-

ta puata siue subalis siue accidentalis. ¶ Ad 2° q^{uod} no-
men adiectiuū q^{uod} nō infinitat^r p^{ri}mo hoc q^{uod} adiectiuū
est nō infinitat^r: nec substantiū infinitat^r p^{ri}mo hoc q^{uod}
substantiū est: sed p^{ri}mo nām subalē. s. p^{ri}mo qualitatē
finitā significatā in suba: et ideo nō oē adiectiuū: nec
oē substantiū infinitat^r. ¶ Ad hoc aut^{em} q^{uod} opponit^r h^{ab} no-
mē ens nō posse infinitari. Dicendū q^{uod} pōt et nō est necē-
oē nomē infinitū aliq^uid ponere s^{ecundum} rez sed s^{ecundum} rōnē. v^{er}
enī infinitat^r ens q^{uod} simplr est derelinq^uit^r ens q^{uod} est cōe-
enti s^{ecundum} rē et s^{ecundum} rōnē. sicut patebit in seq^uenti questione.
¶ Ad hoc aut^{em} q^{uod} opponit^r in noibus simplicis significa-
tionis. Dicendū q^{uod} nullū nomē accētiū significat rē ita
simplicē q^{uod} sit in ea cōpositio: vt res huius nois albedo
cōpositionē hēt ex luce et diaphanitate. silt^{er} nomē mate-
riē aut^{em} forme est sine q^{uod}da cōpositione: q^{uod} h^{ab} nomen mā-
nō dicit solā subam materies: s^{ed} ipsam cū alia posita an-
neta. silt^{er} h^{ab} nomē forma nō solū subam forme dicit: sed
suba et p^{ri}mo alia posita. silt^{er} h^{ab} nomē de^o: nō enī est nomē
v^{er}ba et entitē: sed alit^{er} p^{ri}mo etatis per quā ipm itelligi-
mus significat enī ipē hebraice q^{uod} timor latie vt dī. silt^{er}
et de alijs nomib^{us} p^{ri}mo eadē attrēbutis. nullū enim il-
loz diuinā entitaz purā significat: sed per aliquā p^{ri}mo
tatem dare eā itelligere: et ita in of tali noie aliqua est cō-
positio ad quā referri pōt infinitatio. Ex his ergo man-
festum est que noia infinitari possunt et que non.

His habitis forte dubitaret vlt^{erius} aliq^uis de no-
mine infinito. vtrū aliq^uid ponat vel
nō: et sic videt^r per dōm 2° in hoc caplo vbi dicit^r: q^{uod}
et q^{uod} est nō equale subagat^r s^{ed} equale. ¶ Adhuc s^{ecundum}
ipm eadē est p^{ri}mo termini finitoz et puatiūz que est
finitoz et infinito: sed ad terminū puatiūz legit^r ter-
minū pure negatiū et nō cōuersio: et hoc p^{ri}mo id q^{uod}
ponit^r per terminū puatiūz. quare cū silt^{er} ad terminū
infinitū sequat^r terminū negatiū: et nō cōuersio. hoc
erit: q^{uod} terminus infinit^r aliq^uid ponit. ¶ Adhuc si termi-
nus infinit^r nihil ponit^r h^{ab} est per negationē: et si hoc non
differet a pure negatiū q^{uod} manifeste falsum est. ¶ Ad-
huc si termin^{us} infinit^r nihil ponat. ergo vbiq^{ue} suby-
ciē terminus infinit^r erit negatiua ppō. sic enī est in oib^{us}
q^{uod} vbiq^{ue} ponit^r ad subm negatio simplr negas: ita q^{uod}
nihil ponit^r manet ppō negatiua: sed manifeste falsum
est oē ppōnez negatiua in qua subyct^r termin^{us} infini-
tus ergo talis termin^{us} aliq^uid ponit. ¶ Adhuc in oī ppō-
ne affirmatiua subm aliq^uid ponit q^{uod} est ens vel modus
entis: sed p^{ri}mo in qua subyct^r terminus infinitus est
affirmatiua nisi addit^r alia negatio. ergo per subm aliq^uid
ponit^r q^{uod} est ens vel aliq^uid per modū entis se h^{ab}is. g^o vi-
det^r q^{uod} per nomē infinitū aliq^uid ponit^r. ¶ Ad oppositū
sic. dīc^r Aug. q^{uod} ab eadē forma iponit^r hō et nō hō si hec
per positionē illi^{us} forme nō hō: nec p^{ri}mo eiadē puatiōes.
q^ure sicut h^{ab} nomē hō significatiū est forme hois. sic h^{ab}
nomē nō hō significatiū est puatiōis illi^{us} forme. cū g^o
sola puatio nulli^{us} rei sit positiua: h^{ab} nomē nō hō nullā rē
ponit^r. et silt^{er} itelligit^r de oī tali. ¶ Adhuc dīc^r Boeti^{us} in
panio cōmēto sup lib^{ro} p^{ri}mo p^{ri}mo nām: q^{uod} qui dīc^r hō rem-
p^{ri}mo nituit. qui dīc^r nō homo rē q^{uod}de tulit: sed nihil addidit.
quare nō videt^r tale nomē aliq^uid ponere sed puare solū.
¶ Adhuc in noie substantiū suba et q^ualitas nō differunt
eēntialit^{er}: sed sicut q^{uod} est in quō est: q^ualitas enī forma est:
suba aut^{em} cōpositū. q^ure videt^r q^{uod} si infinit^r tale nomen et
p^{ri}mo q^ualitas puat^r et suba: s^{ed} vtraq^{ue} puata nihil manet
q^{uod} sit de significatione nois. q^ure videt^r p^{ri}mo talē terminus
solā puatiōe significari et nulli^{us} rei rōnez. ¶ Adhuc si
oīs hō est aial: oē nō aial est nō hō: sed lapis est nō aial.
ergo lapis est non hō: et si h^{ab}. ergo lapis est. q^ure a p^{ri}mo si oīs

4°

Contra

5°

6°

homo est aial lapis est istud non sequitur. Sed nō videi
argumētum suscipe impedimētū vbi per hoc q̄ termi
nus infinitus nihil ponit. videi igit q̄ oporteat dici ipm
nihil ponere. ¶ Adhuc ens infinitat̄ nō pōt poni ali
qd per eius infinitationē cū ipm sit cōsistmū. q̄re non est
nece nōmē infinitū aliqd ponere. Et dicit q̄ ens infinita
ri nō pōt. ¶ Sed 5. oē aial est ens. hoc fm̄ Boetii cō
uertit̄ per pōnē. q̄re dicit̄ oē nō ens est nō aial: ita
opz ens infinitari. ¶ Adhuc nomē nō dī aliqd ponē nisi
qd per ipm significat̄: s3 per nomē infinitū: vt cū dico nō
hō nō significat̄ res aliq̄. si enī significaret intellect̄: di
cēs illā rē apphēderet determinate: qd manifeste falsum
est. nihil enī apphēdit intellect̄ nisi rei puationē. q̄re tale
nomē nō ponit aliqua rem. ¶ Adhuc dicit̄ Boetii: q̄ no
mē infinitū s3r v̄ de q̄libet qd est: qd nō est: s3r enti: n
nō enti nulla res cōis est. q̄re per nomē infinitū nulla res
ponit̄. ¶ Ad hoc soluedū distinguēdū est nomē p̄ sub
stātiūm z adiectiū. in noīe aut̄ substātiū suba z q̄li
tas nō differūt per eēntiā: s3r tñ fm̄ rōnē. sicut qd est: z
quo est. q̄litas enī ipsa forma est p̄ quā signario ei⁹ itelle
ctu apphēdit̄. suba aut̄ cū ipsa forma tota eēntia aggre
gati est vel ps dignior: ideo ipsa puata puat̄ tota signi
ficatio talis noīe. Cū s3 infinitet̄ nomē substātiūz tota
significatio ei⁹ negat̄ z nihil ponit̄. z dico nihil fm̄ rē. s.
qd sit in rez nā: sed solū aliqd fm̄ rōnē vel imaginatio
nē: sicut puatio rei vel aliqd fm̄ dictionē. Et h̄ dico q̄ p
hō noīa loqmur tanq̄ res veras significarent. ¶ Dōm
q̄ nō hō est q̄litas vel est h̄ in cuius vel aliqd hō: huius
modi autē nomē derelinqt aliqd z sibi cōpatit̄: qz cū sit
nō hō: pringit q̄ sit aliqd fm̄ nām. sicut lignū vel lapis
vel hō: sed hoc nece nō est: imo pōt oīno nō hō ēē: ideo
huiusmodi infinita noīa dicunt̄ nihil ponere. Si autē
querat̄ expositio. dico q̄ exponit̄ sic. Nō hō ens qd nō
est hō: sed hoc qd dico ens in hac expōne nō dicit̄ aliqd
ens fm̄ naturā: sed accipit̄ cōiter ad ens fm̄ nām. z fm̄
rōnē vel intellectū. z sic ponēdo ens nō ponit̄ aliqd sim
pliciter: sicut iā patebit̄. ḡ manifestū est q̄ nomē substā
tiū infinitū nihil rei ponit̄. si aut̄ infinitet̄ adiectiūm
aut significat formā eēntialē. sicut quedā noīa differen
tiāz vt rōnale z aiatum z hō: z est de his eadē ratio que
est de substātiis vt significat formā accidētalē sicut al
bum: iustu: bonū: z p̄silia. in talib⁹ aut̄ q̄litas z suba dif
ferūt fm̄ eēntiā. significat̄ ibi q̄litas finita accidētalē.
suba aut̄ infinita de cuius eēntia nō est ipsa q̄litas acci
dētalē: ideo in talibus ponit̄ aliqd puata enim qual
tate ponit̄ infinita suba sic. nō albu: aliqua res que non
est alba. ¶ Ex his ergo p3 solo ad duo p̄ obiecta. loqmur
enim hic. tñ modo de noībus infinitis adiectiuis ac
cidentalibus: talia aut̄ ponit̄ vt dēn est. ¶ Ad 3. dōm
q̄ nomē infinitū substātiūm differt a noīe pure nega
to: z hoc q̄ nomē pure negatū nihil ponit fm̄ rem: neq3
fm̄ rōnem: neq3 aliquid derelinqt: nec secus cōpatit̄.
quātum de se eius nomē aut̄ substātiūz infinitū q̄uis
rem nullā ponit̄: tñ aliqd fm̄ rōnem ponit̄: sicut pu
ationem: z aliqd derelinqt aut secus cōpatit̄ qd est ve
re res: sed nō ponit̄ illud. bene enim possibile est euz sit
nō homo q̄ sit lignūz vel lapis vel aliqd tale: hoc tñ per
terminū infinitum non ponit̄: qz circa qd nihil fm̄ rem
sic qd est nō homo. ¶ Ad 4. dōm q̄ nomē infinitum
substātiūm: q̄uis nihil ponat: non tñ si subiciat̄ facit
pōnē negatiuā. ponit̄ enī puationē que se hēt sicut
subm̄ z tanq̄ ens: put nos dicimus chimērā significare
ens: puationes etiā z negationes aliqd esse: nihil tñ fm̄
rem ponit̄: z est simile de eo qd dicimus: q̄ vidēte tene
bras nihil video: sic enī itelligendo nō hoīem nihil in

Ad p̄m

z 2m

Ad 3m

Ad 4m

telligo: nec qd significat non hoīem aliqd simplr signi
ficat. ¶ Sed tūc obiciet aliq3 si significās nō hoīem
nihil significat. ḡ erit vox nō significatiua sicut bu ba.
¶ Et dōm q̄ nō. hoc enī dico bu ba itellectū nullo mō
pstituit. hoc aut̄ qd dico nō homo aliquo modo pstituit
ipm. facit enī itelligere q̄ homo nō significat. nullā tñ
rem in itellectu pstituit q̄tum dese est: sed solā rei pu
ationē. Unde sic vidēdo tenebras aspicio vt videam ali
quid: nō tñ aliqd video. Si itelligo tñ infinitū circū
spicio itellectu vt rem aliquā apphēdat: sed nō appre
hendit nisi puationē rei: z illud dico de substātiis infini
tis. ¶ Ad 5. p3 solutio: qz cū subiciat̄ nomē infinitū po
nit̄ rei puatio tanq̄ aliqd ens: z h̄ est rōne subti: sed nō
ponit̄ res aliqua fm̄ nām. ¶ Rōnes aut̄ posite ad 2. m
partē questionis pcedēde sunt. ostēdunt enī q̄ nomen
substātiūm infinitum nihil ponit̄: z q̄ ens infinitet̄ qd
pcedēdum est: nec est nece q̄ ponat aliqd: sed puationē
rei qd nihil est nisi fm̄ rōnez vel imaginationē: vel fm̄
dictionē. Et h̄ notādum est q̄ nō debet p̄prie infinitari
ens nisi fm̄ q̄ dicit̄ simplr ens fm̄ nām. z fm̄ veritatē: z
tūc puat̄ simplr ens z derelinqt̄ ens fm̄ rōnē vel fm̄
opinionē: istud tñ nō ponit̄ per ipm. si aut̄ accipiat̄ ens
z est enī simplr z enti fm̄ aiam siue fm̄ opinionē: z ad
dat̄ ei negatio: puto q̄ sola negatio erit: qz nihil derelin
quit illa puatio cū p̄uēt ens tam fm̄ rōnez q̄ ens fm̄
rem. si enim oīno puat̄ ens sonat̄ idēz qd nullo mō ens:
ens aut̄ in tali cōitate acceptus nō est alicuius finite si
gnificationis: ideo in tali acceptione nō infinitat̄: z hoc
est qd pus diximus tale nomē nō infinitari cuius nō est
aliq̄ finita significatio q̄litis. ¶ Et nota q̄ hoc totū
intelligēdū est de noīe infinito in se p̄siderato: qz ex cōpa
ratione ei⁹ ad altez in ofone aliqd videt̄ poni: vt nō hō
currit. Ex his ergo manifestū est q̄ nomen infinitet̄. z
q̄ nō: z q̄ infinitum ponat aliqd: z q̄ non.

Sed iurra hoc icidunt questiūcule. vna est in quo
differūt nomē infinitū apud grāmaticū
cum z nomē infinitū apud logicū. ¶ Et dōm q̄ nomen
infinitū apud grāmaticū tam subam q̄ q̄litate signifi
cat: z per positionē sed infinite. Nomē aut̄ infinitū apud
logicū significat cum puationē: z nō significat qualita
tem verā: nec subam verā: sed puationē forme pro qua
litate: z ens cōmune fm̄ rem z fm̄ rōnē: pro suba enim
cōpositum ex tali ente z puatione qualitatis.

Alia questio est. quare negatio aliq̄ in cōposi
tione cū noīe facit tñ pure negati
uum: vt nemo. aliq̄ aut̄ infinitat vt nō homo. ¶ Et di
cēdum q̄ hoc est: qz cum dī nemo: negatio in cōpositio
ne illa negat oīa supposita respectu predicari: ideo pu
ram negationē facit. terminus aut̄ infinitus ponit̄ pu
ationem qualitatis cum ente cōi cum ente fm̄ naturam
z fm̄ rem. z ideo purā dant negationem. ¶ Solet autē
queri per quā nām nomini iungitur negatio in cōpo
sitione ad infinitū: qd etiā significatū in nomine
infinito tanq̄ qualitas z quid tanq̄ substantia: sed hec
patent ex predictis. Ex his ergo manifestum est de infu
nitatione nominis quomodo se habet in se.

Hinc autem restat querere de noīe
puatiuo. z pmo quis
terminus puari possit: videt̄ q̄ omne no
mē aliquem habitus significat: z cuiuslibet
habitus est aliqua puatio. quare significa
tione cuiuslibet nominis puare contingit. ¶ Adhuc
omne nomē significatiuum per positionē negatiue si
gnificare pōt: sed oē nomen per impositum aliquid per
positionē significat vel semper vel frequēter: quia no
men vel

men vel semp vel vt frequēti^r p^ruari poterit. ¶ Ad op^rpositū sic. nomen p^ruatiū dicit p^ruationē forme cui³ p^rotentia ad eandē vel aptitudinē: et talis est maxime forma accit^ralis que cū p^ruet b³ p^rotentia vel aptitudinē: vt iterū insit: q^re nomē p^ruatiū in accit^ralib³ p^rpprie inuenit: et hoc p^rcedendū est. de talib³ enī p^ruatiis loquit^r hic Ari. ¶ Ad ob^rta dōm q^r ois habet^r est aliq^d p^ruatio sicut negatio. vñ significatiōe cuiuslibet nois p^rtingit p^rinere per negōne: nō tñ q^dlibet nomē p^rot fieri p^ruatiū sūm q^r loq^r Ari. de p^ruatiis. ¶ S³ ob^ruclat aliq^d de b³ noib³ irrōnale inaiatū et p^rsimilib³ que p^ruatiua sunt: et tñ nō dicūt aptitudinē sine p^ro ad formā. ¶ Et dōm q^r dupl^r p^ruatio d^r. vno mō sūm totū. s. qñ p^ruat for^rma et p^rotentia siue aptitudo ad formā: et de talib³ p^ruatiis nō loq^r hic Ari. Alio mō s³ p^rte. s. qñ p^ruat forma: s³ ponit p^rotentia siue aptitudo ad formā: et sic est in b³ p^ruatiis inuistū ineq^rle et p^rsimilib³. de q^b loq^r h³ Ari. ¶ Patet igit^r q^r non loq^r h³ Ari. de terminis p^ruatiis: vbi p^ruat forā accit^ralis. et h³ notādū: q^r multo plura possent esse bui³ q^r sunt: s³ essent imposita apud vsūm habita.

Dubius Cōsequens est q^d que sit d^ria iter nomē p^ruatiū et infinitū et pure negatiū. ¶ Et

dōm q^r oia p^rueniūt in hoc q^r formā signant per terminū p^ruatiū. differūt aut in h³ q^r termin³ negatiū q^r tū de se est oīno negat nihil ponēdo: nec sūm rē nec sūm rōne. termin³ at p^ruatiū et infinitū aliq^d ponit sūm rem et rōne: s³ differēter. Terminus enī p^ruatiū p^ruat formā: sed ponit rez aliq^d sicut aptitudinē ad formā. termin³ aut infinitū si fuerit substantiū vel adiectiū signans d^riam sube p^ruat formā et p^rotentia ad formā ponēdo aliq^d sūm rōne: s³ nihil sūm rē. Si at fuerit adiectiū p^ruat tam q^dlitatē finitā. q^r aptitudinē ad eā. Si aliq^d sūm rez ponit sicut subam infinitā. et eadē enī subam ponit termin³ infinit³. ¶ Adhuc notādū: q^r nomē negatiū q^r tū de se est nihil relinq^r neq^r secū cōparat^r. nomē aut infinitū et p^ruatiū id faciunt. ¶ Adhuc nomē infinitū inuenit tñ in subalib³ q^r in accit^ralib³ terminis. nomē aut p^ruatiū in accit^ralib³ tñ. Ex his manifestū est quō infinitant casualia: et quō nomē p^ruat: et que sit diffinitio nois negatiū infiniti et p^ruatiū. ¶ De p^ricipijs at scie^r dū q^r infinit³: et est silis nā ei³ p^ricipioz et infinitoz: et adiectioz infinitoz significantiū formas accit^rales.

Dubius Et quia vlt^rius forte dubitaret aliq^d de infinita-

tionē nō casualis sicut vbi. q^ris p^ro vtrum omne vbi infinitari possit vel nō. et videt^r q^r nō. hac rōne q^r oē vbi infinitiū spāle agere p^ruat: et cōe siue superius ponit: s³ nō est superius in vbi³ q^r hoc ipm est: q^re si dicat nō est nō poterit poni aliq^d superi³: et si hoc nō p^rot hoc vbi est infinitari. ¶ Adhuc q^d silr est in quolibet q^d est: et q^d nō est nō est infinitū: s³ Ari. in lib³ p^rarmentias vult q^r ista vba. opinat^r. solet. p^rtingit. et h³ sic se h³it. g infinita sunt: et si hec infinitari nō p^rit cōia infinita sunt. ¶ Adhuc p^ruatiōis nō est p^ruatio: sed h³ vbi p^ruare et negare p^ruationē dicit: q^re sup ipm nō cadet alia p^ruatio infinitans. ¶ Adhuc vbi excepte actiōis semp diffinit sup determinatū suppositū: q^re addita ei negōne negat res verbū a supposito determinatū et actuali: q^re erit pure negatiū et nō infinitū. et iō verbū excepte actionis semp infinitari nō p^rot: sed negari. ¶ Ad oppositū sic. silr est de ente q^d est nomē q^r tū ad infinitationē sicut de esse q^d est verbū: sed ens q^d est nomē infinitari p^rot: q^re et esse q^d est verbū: et ita hoc verbum est poterit infinitari. ¶ Adhuc oē verbū signans q^rcuq³ actiōne determinatū per modū pōnis et nō habito respectu ad actuale suppositū et determinatū p^rot admittere ne-

gationē que infinitet illā. hoc enī solū regit in verbis ad hoc q^r infinitari possit: sed oē vbi sic signat nisi forte verba excepte actionis: etiā hec vba negare p^ruare annihilare et h³: q^re hec et alia infinitari p^rit: et h³ est p^rcedendū. sufficit enī vbo ad h³ q^r infinitet ad aliq^d determinatū per pōnez signaret siue per modū pōnis: et nō respiciēdo suppositū determinatū. ¶ Ad ob^rta dōz ad p^m Ad p^m sic: q^r nō est necesse verbū infinitū aliq^d sup^r ponere: imo nihil ponit sūm rem: s³ solū sūm rōnez sicut de aliq^d noie infinito dictū est. Attēdendū tñ hic est q^r si h³ vbi est dicat esse sūm rem si p^ruat et infinitat relinq^r esse sūm rōne: et si nō ponat ipsum. Si aut h³ verbū est dicat esse cōe ad eē sūm rem et sūm rōne sic nō signat aliq^d esse determinatū neq^r infinitū: et iō addita ei negōne erit infinitatio: imo magis pura negō: cū p^ruaret esse oīno et nullū esse derelinquat. oīz enī infinitoz est h³ p^ropietas. s. vt aliq^d derelinquat et aliq^d cōparat^r: quā non ponant aliq^d. ¶ Ad 2^m dōm q^r ista vba opinat^r. solet. p^rtingit: et h³ silr sunt in q^dlibet q^d est et q^d nō est differēter tanq^r vba infinita. vba enī infinita sic se h³it per p^riculā negōnis additā et per nāz p^ruatiōis in eis. Alia at vba ex sua signatiōe q^r per pōne signat sic se h³it: et iō nō sequit^r q^r infinita sunt. ¶ Ad 3^m dōm q^r h³ vba p^ruare negare et h³ significēt actū p^ruandi et negadi: nō tñ per modū negatiōis aut p^ruatiōis: s³ per modū pōnis: et iō infinitari p^rit: sic at nō finit in oib³: q^r si dicā nemo nō solū signat negō: s³ et per modū negōnis: et iō nō infinitat. ¶ Quarta rō p^rcedit hinc q^r oē verbū infinitari possit p^rter illū q^d est excepte actiōis. ¶ Deinde q^ris vtz verbū in oī d^ria p^rone indifferenter infinitari possit: ita q^r differat a vbo pure negato. videt^r q^r nō. Dicit enī Boet^r in p^ro cōmento sup libz p^rarmentias. q^r vbi infinitū cū ponit in orōne nō differt a vbo pure negato: sed p^r et 2^a p^rsona verbi intellecta plene orōnis habet: eo q^r in eis diffinitate intelligat. q^re si addat eis negatiō pura erit negō: et nō infinitatio. ¶ Adhuc q^r actualiter remonēt p^rdicatū ab actuali supposito est orō negatiua: sed sic est in aditione negōnis ad p^rmas et secūdas p^rsonas vboz: sicut p^r intuenti: q^re negatio addita p^rme vel secunde p^rone verbi nō facit verbū infinitū: s³ pure negatū: et h³ est cōcedendū. ¶ Et notādū q^r similis p^rot esse rō de vbo excepte actiōis: et de vbo in 3^a p^rsona q^r ei addit negatio ad infinitandū. pure enī negatiū tenebit^r: et non erit p^rpprie infinitatio. ¶ Notandū tñ est q^r si aliq^d velit dicere q^r verbū infinitum est oīs dictio composita ex negatione et vbo: sic p^rtingit infinitare verbū excepte actiōnis: et verbum p^rime et secunde p^rone si componat cū illis negatio: sed non est realis differētia talis verbi ad verbum pure negatum: vt dictum est.

Alterius querit de vbo tertie p^rone infiniti. vtrum cum sit extra orōnez aliquid differat a vbo pure negatiuo vel nō. et videt^r q^r nō sic. h³ vbi non currit cū sit infinitū exponibile est. aut g sic exponit^r: est nō currēs: vel nō est currēs. si p^ro mō tūc magis infinitat p^ricipiū q^r verbū. si 2^a mō pure negatiū est. et isto mō exponit opz: vel erit infinitatio participij: q^re videt^r q^r verbū infinitū nihil ponat. ¶ Adhuc ipm silr in q^dlibet q^d est et q^d nō est: sicut dicit Ari. in p^rarmentias: sed enti et nō enti nihil cōe est: q^re verbum infinitum nihil cōmune ponit: et ita pure est negatiū. s³ dicit aliquis q^r est actio vniuersalis et specialis: specialis autē actio p^riuatur per verbum infinitum. generalis autem ponitur. verbi gratia non currit idem est q^r agere aliq^d q^r currere. Sed istud inueniri non p^rot in hoc verbo est: quare illud dictū generale non est. ¶ Adhuc istud videtur

Ad p^mAd 2^mAd 3^m

Dubius

Cap^o de
verbo

falsum q^o non ponit per terminu nisi q^o periphs dep-
bendit ab intellectu: sed per ipsum verbu infinitu no
apprehendit magis ens q^o no ens: q^o ipm no ponit ens.
sitr et nece est eade rone. ¶ Ad opp^m sic. cuz sitr se hnt
noia ad ifinitatione sicut vba 7 e^o cu qda noia ifinita
aligd ponat: 7 qda vba ifinita aligd ponet. ¶ Adhuc
oe qd est nota dicendi vnu de altero aligd dicit 7 ponit
alteri inesse. sz verbu infinitu est tale: sicut pz per Ari.
in lib^o piarmenias. qre verbu infinitu aligd ponit: 7 di-
cit alteri inee. 7 ita videt q^o vbu infinitu aligd ponat.
¶ Et odm est: sic dictu est de note infinito substantiuo:
q^o vbu infinitu nihil ponit fm rem. f. q^o sit in reruz na:
aligd tn ponit fm rone: sic puatione actiois qua actio-
ne copatit etia secū: sz no ponit eaz: imo derelinqt. sitr
eni pot ee q^o no currit 7 q^o sedeat: sz hic no ponit p cur-
rere ptingit q^o nulla penit^o agit actionez. vñ ponit esse
qd est coe ad ee in re: 7 ad ee in rone. vbu at pure nega-
tu qtu de se est nihil ponit fm re nec sz rone nec aligd
derelinqt vel copatit fm q^o tale. ¶ Ad obta dōz ad p^m
sic. no currit sic exponit no est currens: no tn est vbu pu-
re negatu: 7 ro ei^o pus dicta est. ¶ Ad z^m odm q^o fm re
nihil coe est ei qd est: 7 qd no est. so nihil fm rez ponit:
q^o nihil sz re coe est ad dōctozia: aligd tn ponit sz rō-
ne coe eis. f. actiois puatione. alia at opposita pcedēda
sunt. ¶ Ad ea aut que opponunt ad z^m pte qōis dōz
ad p^m sic. q^o noia ifinita diuersaz sunt naz respectu in-
finitatiois: sed sic no est de vbiis: 7 io quis aligd nomē
ifinitu aligd ponat: no opz q^o aligd verbu infinitu ali-
gd ponat: 7 dico aligd qd sit in rez na: 7 sitr ens. ¶ Ad
z^m odm q^o verbu infinitu rone ponit aligd simplr ne-
gatu: 7 ita no ponit aligd: sed magis puat. ¶ Hoc habi-
to pnter qrit vtru verbum infinitum in oratione diffe-
rat a verbo pure negato. 7 videt q^o no: q^o verbu signat
esse aliquatu ad ens: qre si ponit illud ens in oratione
statim adueniēte negatione remouet ab eo res vbi: sed
cu ita sit fit pura negatio: qre videt q^o verbu infinitu
respicens actuale suppositu pure negatiuū est. ¶ Ad-
huc si actuali cōpositioni iter extrema actualiter entia
supuenerit negatio: negat vnu extremu ab alio faciens
negatione purā: 7 sic est: cu verbu infinitu in ofone po-
nit. qre si ibi ponat negatio est: 7 pcedēdu est: 7 B pla-
ne dicit Boet^o in cōmēto piarmenias. ¶ Hoc tñ notā
dū q^o cu verbu infinitu in ofone pure negatu sit B non
h3 de se: sed B ptrahit ex terminis: quoz alteru necessa-
rio ab altero remouet qñ actualiter exprimit. verbum
aut pure negatu ex se h3 q^o actualiter neget aliquid ab
aliquo: 7 de se h3 q^o oratione faciat negatiuā: cu verbuz
infinitu a suis extremis habeat B. 7 sic pz quō se habet
adinuicē verbu infinitum 7 verbum pure negatu. Et
predictis igitur manifestu est que sit natura termino-
rum infintroz in generali 7 in speciali tam casualiū q^o
non casualiū: que sit etiam natura nominū pūatiuoz
7 quo modo se habeant ad nomina ifinita.

Similiter aut qñ sic se hnt z. a. 7. b. vt
simul quidē eidē non ptingant: omni
aut ex necessitate altez: 7 rursuz. c. d.
sitr sequat ad qd est. a. c. 7 non puer-
tat: 7 id qd est. b. seqf. d. e. 7 nō puerit: 7. a.
qdē z. d. ptingat eidē. b. aut 7. c. nō ptingent.

In hac pte que est de bñ esse hui^o capli qda itrodu-
cit ad pdictoz euidētiā: 7 diuidit in duas.
in p^a ponit quādā pñtiā verificandā cui^o pñs quadru-
plex est. in z^a ipsam ostendit cū dicit (Primum ergo.)

pñtia verificāda talis est. si aligd sequat ad aligd 7 nō
ecōuerso. f. si ad oppositu pñtis sequit oppositu antee-
dentis: 7 nō ecōuerso. f. nō ad oppositu antecedentis se-
quit oppositu cōsequentis: 7 cōpossibilia sunt psequēs
7 oppositu antecedētis. similr incōpossibilia sunt ante-
cedens 7 oppositu consequentis. 7 intelligendum est
de oppositis contradictorie. p. c. p. b. oppositu cōtingen-
tis: 7 h est (Similiter aut quando.)

Primuz ergo qñ ei qd est. b. sequit. d. binc
manifestu est: qñ enim eoz que sunt. c. d. alte-
rū ex necessitate omni inest: cui aut. c. nō ptingit.
b. eo q^o simul iferr. a. a. aut 7. b. nō ptingit
eidem. ¶ Manifestu quoniā. d. sequit ad. b. rur-
sum ei qd est. a. nō pueritur qd est. c. omni. a.
vel. c. vel. d. inest. ptingit aut. a. 7. d. eidē inee.
b. aut 7. d. eidem nō contingit: eo q^o consequit
a. ei qd est. c. si hoc cōtingat: accidit enim quid
impossibile. ¶ Manifestu igit qñ neq3. b. ei qd
est. d. cōuertit: eo q^o contingit simul. a. 7. d. in-
esse: accidit aut aliquoties 7 butusmodi termi-
noz ordine fallit: eo q^o opposita non sumantur
recte: quoz necesse est omni alteri inesse. vt si
a. 7. b. nō contingunt simul eidem. necesse est
aut inesse cui nō alterum alteruz: 7 rursuz. c. 7
d. Similr cui aut. c. omni sequit. a. accidet eni
cui. d. 7. b. inesse ex necessitate: qd falsum est.
Sumatur eni negatio eoz que sunt. a. 7. b. vt
ea que in quib^o. f. rursuz eoz que sunt. c. 7. d.
in quibus. g. necesse est ergo omni inesse vel. a.
vel. f. aut enim affirmationē aut negationez: 7
rursuz aut. c. aut. g. affirmatio eni 7 negatio
7 cui. c. omni. a. posituz est. quare cui. f. omni
hoc qd est. g. Rursuz quoniā eoz que sunt
f. b. omni alterum: 7 eoz que sunt. g. d. similr:
sequat antez. g. ei qd est. f. 7. b. ei qd est. d. seq-
thr. boc enim scimus. Si ergo. a. ei qd est. c. 7
ei qd. d. sequit. b. hoc autem falsum: e contra-
rio enim erat in his que sic se habēt consequen-
tia: non enim necessarius fortasse omni inesse:
aut. a. aut. f. neq3. f. aut. b. nō enim est negatio
eius qd est. a. hec que est. f. nā boni nō bonum
negatio: nō est aut idē boc qñ est: neq3 bonuz:
neq3 non bonū. Similiter aut 7 in. c. d. naz ne-
gationes que sunt due sunt sumpte.

Cōsequenter verificat eam. 7 pmo ostendit pñā pñ-
quentiā sic. cuiq3 repugnās antecedens eidē inest oppo-
sitū antecedētis qd alteru illoz de quolibet 7 nō ambo
de eodē: sed antecedens repugnat opposito cōsequentis:
q^o vbiq3 repugnat psequēs eidē repugnat antecedens.
ergo oppositu antecedētis psequēs est ei. f. opposito pñ-
quētis: 7 ita pz si aligd sequat ad aliud: q^o ad oppositu
antecedētis sequat oppositu pñtis: 7 h est (Primum ergo
qñ.) 2° verificat terciā pñtiā sic. cuiq3 nō inest aut
eidē inest elus oppositu: sed pñti nō necessario inest an-
tecedēs: q^o nō puerunt. g. ei pot inesse oppositu antee-
dentis: qre cōpossibilia sunt pñs 7 oppositu autis: 7 h
est (Rursuz

est. Rursus qm ei. Tercio ostendit qre tam pntiū sic deducēs ad ipole: sed cōpossibilia sunt aīis r oppositūz pntis: r qd est cōpossibile aīis est cōpossibile pnti. g oppositū pntis est cōpossibile: r ita dīctoria simul sta bunt: qd est ipole. relinquit igit q incōpossibilia sunt aīis r oppositū pntis: r h est. (B. aut rē.) Quarto ostendit scōam pntiā: r hoc facit vltimo: qz circa hoc magis imozandū est. r pcedit sic. pmo ostendit pntiaz sic: si ad oppositū aīis sequat oppositū pntis: r qd est cōpos- sibile antecedenti est cōpossibile pnti: cū pns sit cōpos- sibile opposito aīis: vt p ostensum est: r ipm erit com possibile opposito pntis: r ita simul dīctorie: qd est im possibile. relinquit g q ad oppositū aīis non seqt op- positū pntis nō puerribilis: r h est. (Māifestū ē igit.) 2° ptra eā opponit sōphistice r soluit: r diuidit in duas. In p^o opponit. in 2° soluit cū dicit. (Hoc aut falsū.) Int opponēdo sic pcedit. p^o pparat ad oppositū dicens: q si a. r. b. dīcāt: r. c. d. dīcāt r ex. c. seqt. a. videbit ex. d. seq. b. r ita ad oppositū aīis seqt oppositū pntis: r h est. (Accidit aut aliquoties.) 2° opponit oppositū sic: sit b. negō eoz que sunt. a. b. sit. b. negō eoz que sunt. a. b. sit. b. negō eoz que sunt. c. d. erit g. f. negō ipsius. a. r. ad- buc ipsi. b. similr. b. erit negō ipsi. c. r. sīl r ipsi. d. argu- unt g sic: si ad. a. seqt. a. cū oppositū ipsius. b. sit. f. r. b. op- positū ipsius. c. tunc per pntiā eō: nuper enī simul ad. f. seqtur. b. sed oppositū ipsius. f. est. b. r oppositū. b. est. d. qre cū ad. f. sequat. b. per pntiā eō ad. a. seqt. b. r ita ad oppositū aīis seqt oppositū pntis vt videt: r h ē. (Su- mat negō.) Cōsequēter soluit r pcedit sic. p^o interimit bāc vltimā pntiā: r h est. (Hoc aut falsū.) 2° rīdet ad rōnē que videt eā pbare dīcēs: q nō sunt dīctoria. f. r. a. vel. f. r. b. f. enī nō est negō ipsi. a. nec ipsi. b. s. s. sunt due negōnes: vt si. a. sit bonū r. b. nō bonū. f. erit neqz bonū neqz nō bonū: s. s. istud nō est negō ipsi. a. cū enī nō sit idē ei qd est. b. nō enī sūt idē nō bonū r nō bonū in nō bonū. sīl r at dōz de. b. in eoz q sūt. c. d. r ita p qm rīdētū ē opponētī sōphistice: r h ē. (Nō enī fortasse.)

In quot ergo figuris r per quales r quot p- positioēs r quando r qñō sit syllā. Amplius autem ad que pspiciendum construētī r de- struētī: r quomodo oporteat querere de p- posito p m vnāquāqz artem. Amplius autem per quas sumamus viām que in singulis sunt pncipia iam pertransiimus.

Cōsequēter epilogat determinata in p^o libro. r p^o epi- logat determinata de gnōne sylloz dīcēs: determinatū esse in quot figuris sūnt sylli: r b dicit qntū ad numez figurarū. r qñ: r b dicit qntū ad subaz figuraz: r p qles r quot ppōnes: r b dicit qntū ad numez ppōnū syllosti caz. r qñ: r b dicit qntū ad modos figuraz: r h est. (In quot g.) 2° epilogat determinata de iūctiōe medy. r p^o qntū ad acceptionē pncipioz ppioz: de qb^o ibidē dicta est via accipiēdi vbi dixit s. s. singularē eoz: r h ē. (Am- plius aut per quā viā.) Et nota q nō epilogat determi- nata de reductiōe eo q epilog^o fit per sylm memorie. determinata aut de reductiōe nup: in pximo aut illud caplm differt aut nō pax: r iō nō oportuit ea h epiloga re. aliter tñ exponū aly illud vltimū. amplius aut per quā determinat ibi epilogat determinata de reductiōe.

Dubitabitur forte h de pntiā pntis hui^o: vi- det enī supfluere: in pcedētibz enī in codē cap iā ostēdit ea que h dicit. f. q ad oppositū pntis seqt oppositū aīis r nō eō. r q aīia sunt incō-

possibilia. pntia vō cōpossibilia. Et dōm q superius ostēta sunt h in materia spetiali. f. in terminis finitis r infinitis. h autē ostendit eadem in vlī in cōmuni cō- uersione que fit in omni materia: r hoc facit ad pderet minatorz euidentiam: r ita non superfluit hec pars.

Alterius

forte dubitaret aliqs. vtz affirmatiōis r negōis possit esse negō. Aris. at dicit q nō: videt tñ q sic. Dis enī ppō siue cathēgorica siue hypothetica p vna negōne negari: fiat g copulatio sal- la ex dīctoriis r neget illa vna negatione sic. s. o. erit. r s. o. nō erit. igit p q vna negō erit affirmatiōis r nega- tiōis. Et dōm q ppō pntis cōponit ex affirmatio- ne r negatiōe si supuenerit negatiō distinguendū est. aut enī referenda est negatiō ad actū exercitiū: aut ad actum signatū. r dico actus exercitum. qui intelligitur per officiū dīctiōis copulatiue que signat simul esse. di- co aut actū signatū qui exprimit per sermonē in alte- ra parte copulatiue. si aut referat negatiō ad actū exer- citū: tūc negat copulatiuā s. q copulatiuā. r nulla sua- rī partīū videt negata. est enī sensus negatiue. ista nō sunt simul vera: s. o. s. o. currit. s. o. nō currit: r ita nō ga- affirmatiō r negatiō ex qb^o fiebat copulatiua. si at negatiō referat ad actū signatū nō trāsīt vltra p^o par- tē copulatiue: qz vni^o affirmatiōis est vna negatiō. vñ sensus est. s. o. nō currit. r s. o. nō currit. r sic p q negō appōita ad affirmatiōē r negōnē nō est vtriusqz nega- tiō eadē manēs. copulatiua enī iquātū h vna negōne negari pnt: illa negō nō neget affirmatiōē r negōnē.

Iuxta

h qrit. vtz negōis sit negatiō. r videt q sic qd h dicit h esse duas negōnes: ex hoc enim sequit q negōis sit negō. Adhuc ois affirmatiōis est alia negō: sed ppō negatiua qdam affirmatiō est: qz ois ppō est affirmatiua sui dicti: quare ipsa negari pōt. Adhuc negō supueniēs negōni destruit negōnē iue- tas: s. b nō est nisi negādo: qre negō negari pōt. Sz ptra. si negō negari pōt neget post. negō 2° iterū nega- ri pōt eadē negatiōe. r 3° adhuc: r sic deinceps. qre erit pcessus in negōib^o in infinitū. hoc aut est incōueniēs. Adhuc negō pntis affirmatiōis est: qre si aliquid neget ante aduentū negōis affirmatū erit: s. negō nō est affirmatiō: qre negōis non est negō. Et dōm q negatiō negari pōt: r ita negōis est negō. h tñ 2° nega- tiō p m rem affirmatiō est: p m qd tñ: r vocem^o negatiō: negatiō enī adueniēs negōni destruit illā: r illa destru- cta ponit affirmatiōē: s. qd igit est negō ea que est ne- gationis negatiō r p m vocē. r ita negari pōt negō sicut ostendunt pime rōnes. Ipsa tñ p m rem affirmatiō est: vnde si super illā adueniat tertia negatiō ipsa p m rem nō est negō negōis: s. affirmatiōis: r ita nō est infini- tas in negōibz. in vocis aut appōitiōe particule ne- gationis bene pōt esse quedā infinitas: r b ostendūt ra- tiones ad secūdā partē inducte. Sed tunc restat du- bitatio de hoc quod dictū est negatiōē perimere aliaz negatiōē que fit causa huius: cum simile non sit natū. ad destructionē nāe similis ad sui corruptionem. Et dōm q causa eius est q de quolibet affirmatiō r nega- tiō. vnde si alicui negatiōnū supuenerit negatiō de hac secunda negatione vera erit affirmatiō vel negatiō: s. negatiō nō pōt sicut p3: qre de ea vera erit affirmatiō. Ad obiectū dōm q nō equaliter est in rebus nature r in rebus rationis. In rebus nature simile nō perimit suum simile nec idem seipsum. In rebus autē rationis potest hoc contingere propter necessitatez huiusmodi pncipy. de quolibet affirmatiō vel negatiō.

Explicit liber primus Priorum Analeticorum.

Dubius

Dubius

Dubius

Libri

Incipit scōs liber Priorum Analyticorum Aristotelis: cuius
Comētaris fratris Egidij Romani or dinis Eremitici.

Doniam autem alij quidam sunt viles: alij
vero particulares. Universales quod
omnes semper plura syllant: particula-
ris autem predicatus quod plura: nega-
tini vero conclusionē solā: nā alie quidem
propositiones convertuntur. privativa vero
non convertitur. Octavo vero aliquid de aliquo est: quare
alij quodam sylli plura syllogizant: ut si. a. omnis sit:
omne autem alicui inesse. b. et b. alicui. a. necessarii inesse
et. a. si nulli. b. a. et b. nulli. a. habent aliud a prio-
re. Si autem alicui. b. non inesse. a. non necesse est et. b. ali-
cui. a. non inesse: contingit enim omni inesse: habet quodam oīum
causa et universalium et particularium.

Postquam in primo libro determinavit Ari. de
syllo omni suo. in 2° itēdit de syllo
ex hypothesi ut soluat pmissus in cap. 8 redu-
ctioe ubi dixit (Que habet dñe. vñ sic. i. p^o
determinavit de syllo fm ei^o eē et fieri. In 3°
determinat de syllo fm ei^o posse. Diviso autem et sufficiētia
huius scōi libri fm p^o modū sic accipit. dividit autem li-
ber iste scōs in duas partes. In p^o determinat de modis
sylloz ex hypothesi. in 2° cū dicit (In p^o autem petere.)
de quibusdā obligatib⁹ incidentib⁹ iuxta quosdam illoz.
p^o in duas. in p^o determinat de syllo ex hypothesi in q^o
supponit aliq^o ppō. in 2° cū dicit (Est q^o sic se habere.) de
illo in quo supponit ppetas alia termini vel ppōnis.
p^o in duas. in p^o determinat sylloz ex hypothesi in quo
supponit ppō cōicās cū pncipali syllo in vtroq^o extre-
moz. in 2° cū dicit (Est at de vñb⁹.) de illo in quo sup-
ponit ppō cōicās cū pncipali syllo in altero extremo
rū ibi autem (Est q^o sic se habere.) determinat de syllo ex hypo-
thesi in quo supponit alia ppetas termini vel ppōnis:
et dividit: q^o pmo determinat de illo in quo supponitur
ppetas absoluta sicut falsitas et est sylloz ex falsis. in 2°
cū dicit (Circulo autem rē.) de illo in quo supponit ppetas
relata: et dividit in duas. in p^o de syllo in quo suppo-
nit ppetas relata termini cuiusmodi est pvertibilitas:
et de circularis. in 2° cū dicit (Convertere autem est.) de illo
in quo supponit aliq^o ppetas relata que est ppōnis cu-
iusmodi est oppō. et dividit: q^o autem attēdet ppō ex pre-
pōnis aut p^o. et p^o determinat de illo in quo attēdit oppō
ex pte pōnis. 2° cū dicit (In qua autem figura est.) de illo
in quo attēdit oppō ex pte pmissaz: et iste dñ sylloz ex op-
positis. p^o enī in duas. in p^o determinat pversuū sylloz
in quo attēdit oppō ex pte pōnis actu pclude. 2° de syllo
per ipole in quo supponit oppō ex pte pōnis pcludēde. et
incipit ibi (Per impossibile autem sylloz.) sic ergo dñ divisio
et sufficiētia sylloz istoz fm q^o ex hypothesi sunt. p^o et
solutio ad hoc qd solet queri: quare iste scōs dñ eē de syllo
ex hypothesi. h^o enī est: q^o in oībus sylloz in 3° determi-
natis supponit ppō vel ppetas alia termini vel ppō-
nis: sicut ex pñcta divisione p^o. Scōs modus dividēdi
fm q^o itēdit h^o de pñte syllo gnātī et pñturi inesse et pñ-
gīt in declarādo hāc sniaz sic: iste scōs dividit in duas.
in p^o determinat de pñte syllo gnātī. in 2° cū dicit (In
pñturi autem petere.) quasdā obligates incidentes iuxta eā
determinat. p^o in duas. in p^o determinat pñte syllo qui
est ex cōpossibilibus. in 2° cū dicit (In qua autem figura.)
potestare syllo qui est ex incōpossibilibus siue ex opposi-

Secundus

tis. p^o in duas. in p^o determinat pñte syllo penes pñtis-
sas. in 2° cū dicit (Circulo autem rē. se rē.) pñte ei^o penes
pñte. p^o in duas. in p^o determinat pñtes syllo penes for-
mā pmissaz. in 2° cū dicit (Est q^o sic se habere.) penes mās
eoz. et h^o dico: q^o sylloz ex falsis nō pōt in pñte veras grā
formis: sed grā materie terminoz: sicut patebit ibidez.
in p^o autem attendit q^o syllo per dispōnē et formā pmissaz
pñt in plures pñes: et dividit in duas. in p^o attendit qui
syllo pñt in plures pñes cōicātes in vtroq^o termino. in
2° cū dicit (Est autem de vñb⁹.) qui syllo pñt in plures
pñes cōicātes tm in altero termino. in p^o pte ostendit
duas pñes. quaz p^o est: q^o oīs sylloz vñs: et oīs sylloz pñcu-
laris affirmatiuus pcludit pñte et ei^o pversam: et ita plu-
res pñes: quā ostendit sic. Oīs sylloz cui^o pñlo pvertit pclu-
dit pñte et eius pversam. s^o oīs sylloz pcludētes pñte vñem
vel particulare affirmatiuā pñlo pvertit. q^o oīs sylloz tad-
lls pcludit pñte et eius pversam quā ostendit sic. nullus
sylloz cuius pñlo nō pvertit pcludit pñte et eius pversaz:
sed sylloz pcludētes particulare negatiuā pñlo nō pvertit:
q^o talis sylloz nō pcludit pñte et eius pversaz. istas rō-
nes simul signat. p^o ponēdo pñes: et h^o est (Qui alij. at.)
2° mediā: et h^o est (Nam alie quodam rē.) 3° q^o dicit aliquis
q^o ppō pvertit et nō pclusio remouet h^o dicēs: et pclusio
signat aliqd de aliquo: sicut et ppō: et iō pvertit sicut il-
la: et ex hoc infunt quasi pclusio: et h^o est (Cōclusio vñ ali-
qd.) 4° manifestat mediā argumētoz p^o dicēs: q^o nō
pvertunt affirmatiuus pñes: et h^o est (Ut si. a. ostensum.)
2° de negatiuis dicit: q^o vñs pvertit (Si nulli. b.) et q^o
particularis negatiuā nō pvertit: et h^o est (Si at alicui. b.)

Hic dubitaret forte aliq^o de modis indirecte
pcludētib⁹: s^o de illis sufficiē-
ter dictū est in p^o hui⁹ ubi dat duos modos indirectos
q^o pñt Boet⁹ ultimo in p^o figura. S^o videt q^o instā-
tia sit circa h^o qd dñ. q^o oīs vñs pñes pvertunt: s^o istā-
tia est de vñ negatiuā de pñtēti nō necio. Et dñm
q^o Ari. itēdit vñem pñte pverti ut frequēti⁹ pñtulares
negatiuā ut frequēti⁹ nō pverti. vel q^o loq^o de oī ma-
teria in cōi et nō in spālī. in oī enī materia. i. de mēe et de
necio et de pñtēti est vñs negatiuā pvertibilis et parti-
cularis nō pvertibilis: quare nō vñr: q^o in aliquo spālī cō-
tingenti est instātia: s^o nō in pñtēti absolute loquēdo.

Adhuc dubitaret: q^o hic dñ ppōne pversaz diuer-
sam eē a pvertēte: s^o inferius in cap. de cir-
culari syllo dicit ipsas eadē esse sub his vñb⁹. nā eadē
est ppō. b. nulli. a. c. et a. nulli. b. c. Et dñm q^o pvertēs
et pversa eadē ppō est fm subm et fm terminos: et h^o in-
tendit inferius. sed diuersa ppō est fm positū termino-
rū et situ: et hoc itēdit h^o. i. q^o diuersa est pñlo ipsa ppō
pvertens et eius pversa: et ita non dicit opposita.

Et autem de vñb⁹ aliter dicere: q^o cum
q^o enim sub medio aut sub pclusio-
ne sunt oīum idem erit sylloz: si hec
quidam in medio: illa vero in pñtione po-

nant: ut si. a. b. pñlo p. c. q^o cumq^o sub. b. aut sub
c. sūt: necesse est de oīb⁹ dici. a. nā si. d. in toto. b.
et. b. in. a. et. e. ierit. a. sūt et si pñtatiū sit sylloz.

In ista pte itēdit determinare qui syllo pñt in plu-
res pñes cōicātes in altero termino tm: et di-
vidit in duas. in p^o determinat pñte illā in sylloz vñb⁹
in 2° cū dicit (In pñtularib⁹ aut.) In sylloz pñtulari-
bus. p^o in duas. in p^o determinat istā pñte in sylloz vñ-
bus pñte figure. in 2° cū dicit (In scōa autem figura.) in
vñb⁹ secūde figure. in prima sic procedit. primo dicit
vñs

ylles syllos pcludere plura. puta pñe et puerfam ei. con-
tingit eni syllare maiore extremitate de his que pñent
tur sub medio: et de his q pñent sub minori extremita-
te: illa que sunt sub medio subiciantur medio: et illa q
sunt sub minori extremitate: vel sic (Si h.) i. mediu et
minor extremitas ponant in media et illa. i. accepta sub
medio et sub minori ponant minores extremitates: et h
intellige in vlibus syllos pfigure: et h e (Est at et de vlibus.)
Et nota q non dicit alia cam pcludi plura ee in vlibus: qz
velit eade cam pcludere a syllos picularibus: s; qz pri-
mo subiungit de syllos vlibus: vel qz in picularibus non co-
tingit syllare maiore nisi de his que sunt sub medio: cu
in vlibus ptingat ta de his que sub medio sunt: qz de his
que sunt sub minori. 2o ppone ias dicta determinat. p
in affirmatio syllo dices: q syllet. a. de. b. per. c. mediu
et accipiat. d. sub. b. syllabit maior extremitas de. d. sic
oe. b. est. a. oe. b. est. d. g. oe. d. est. a. et maior huius sylli fuit
p sylli pñis. b. si accipiat. e. sub. c. medio syllabit de ipo
a. sic oe. c. est. a. oe. e. est. a. et h e (Ut si. a. b.) 2o dicit fil-
esse in negatio syllo: et h e (Similiter aut est fil.)

C In scda aut figura qd sub pclusioe erit solus
syllare vt si. a. in sit nulli. b. et oi. c. pclo qm nul-
li. b. in est. c. figde. d. sub. c. est manifestu qm no
in est ei. b. his at que sub. a. qm. b. no in est. Ma-
palae per sylm: et si no in est ei qd est. e. si est
e. et sub. a. h in e qd nulli. c. per sylm onsum
est no iee ho. a. b. qd est. b. in demratu sumptu
est: quare no per sylm accidit. b. non in esse. a.

C Consequenter determinat ista pte in syllo vli 2o figu-
re: pcedit sic. p dicit q in syllo vli 2o figure est syl-
re maiore extremitate de his que sunt sub minori tri-
et sic de his que sunt sub medio sic syllato sic. nullu. b. est
a. g. nullu. c. est. b. si sub. c. accipiat. d. deinde syllabit. b.
in pñe dicti sylli accepta pro maiore sic. nullu. c. est. b. oe
c. est. d. g. nullu. d. est. b. et h e (In 2o at figura.) 2o dicit
q non est manifestu per sylm. b. maiore extremitate re-
moueri ab his que pñent sub medio: quis i veritate
ab eis remoueat: et dic q pñis. f. nullu. c. est. b. onsa est
per sylm: s; maior ppo accipit idemfata: et io no seqt
per sylm pus factu vel iplicitu in altera pmissa remo-
tio maioris extremitatis a pntis sub medio: istud aut
euidens erit in qonibus: et h e (Dis aut que sunt. a.)

C In picularibus aut in his qdem que sub co-
clusionone no erit necessariu: no eni fit syllo qñ ea
sumpta fuerit piculariter. Eoru aut que sunt
sub medio erit in oibus vix non per sylm: vt
si. a. omni. b. et. b. alicui. c. na eius qd est sub. c.
positu no erit syllo: eius ho qd sub. b. e erit: s;
non propter eum qui est prius factus est. Sitr
aut et in alijs figuris: na eius qdes qd sub con-
clusionone est non erit: alterius ho erit versu non
per syllogismum: eo q in vlibus ex indemon-
strata ppositione: que sunt sub medio osten-
debantur quare si nec ibi erit: aut et in his.

C Consequenter determinat ista pte in syllos picularibus.
et pmo in pma figura. scdo in alijs figuris. In p dicens:
q in picularibus syllos ibi no pot syllari maior extreni-
tas de pntis cu minore exite: eo q sic fiet picularis
pelo maior in p figura et pot syllari maior de his que
sunt sub medio: et no per sylm pus dictu: sed per sylm

implicitu in maiori ppone: et p h ipiciet extra: et h e.
(In picularibus aut.) Deinde determinat ide in syllos
picularibus alias figuraz dices: q similr est in illis sic
in syllos picularibus p figure: qz ibi syllabit maior extreni-
tas de his q sunt sub medio et no de his q sunt sub mi-
no. de his at q sunt sub medio no syllabit maior extreni-
tas p sylm pus factu: s; ex ppone ideterminata sic fuit
in syllos vlibus: in illis. n. ostendebat maior de his q sunt
sub medio ex idemfata ppone: et h e (Sitr at et i alijs.)

Dubitaret

forte alijs qre dic maior sylari de **Dubius**

hisque sunt sub medio: et de his que
sunt sub minori extremitate: et no dicit ea que sunt su-
pra maiore extremitates posse syllari de medio vel de
minori: sicut eni ptingit addere noia penes minorem et
penes mediu et sic et penes maiore extremitate: sicut p
in terminis. si eni syllet aial de risibilitate mediate ho-
mine ptingit de boie vel de risibili syllare corp mediat
te aiali. Et oim q in oi vli siue affirmatiua siue ne-
gatiua implicat syllos. sensus eni huius: ois ho est aial. est
iste: oe. i. aial. qd est ho. et signat maior ppo per h qd oi.
co. oe. i. aial: et minor per implicatione que est q est ho.
sitr est si dicat. nullus ho est lapis. est enim sensus: nihil
est lapis qd est ho: p; g per virtute sylli impliciti in ma-
iore ppone q maior syllat de oibus pntis sub subto:
et ita de pntis sub medio et de minore et de pntis sub eas
qz oia h sub medio pñent: s; virtute illi no syllat ali
qd pntu supra maiore de medio vel de minori: qz g
oes pñes quas intendit iferri debet virtute sylli ipliciti
in maiori: s; ille no facit mentione de his que sunt supra
maiore: s; de his que sunt sub medio in minore: io non
dicit Ari. aliqd superius ad maiore extremitate syllari
de medio vel de minori: quis h ptingat s; veritate: s;
solu dicit maiore syllari de his que sunt sub medio et mi-
nore. Adhuc videt falluz qd dicit maiore extremita-
tem de oibus illis syllari eode syllo: qz diuersi sunt sylli
in qbus diuerse sunt ppones et pñes. sic aut est in syllos
illis quoz alter pcludit maiore de minore et alijs pten-
tis sub minore: et ad h alius de pntis sub medio. Et
oim q sylli isti expliciti diuersi sunt sicut ostensuz est:
sed Aristo. intendit q sunt idem syllos radicaliter. oes
eni exeunt a syllo implicito in maiori ppositione: sicut
p; intuenti: et ita oes sunt idem syllos in radice. vel pot
bene dici q sunt idem syllos fm forma et no fm mam.

Deinde

forte dubitaret alijs de his que dicit cir-
ca 2am. ibi eni dicit q non est syllare maio-
re de pntis sub medio. Sed 3. Nullus lapis est aiatuz:
de aial est aiatu: g nullu aial est lapis. accipit asin sub
aiato qd est mediu: et ab eo remouebit maior extreni-
tas per eude modu scde figure sic: nullus lapis est aia-
tu: g nullus asinus est lapis. Et oim q Ari. dicit no-
ee manifestu p sylm maiore remoueri ab his q sunt sub
medio: quis tri vt videt remoueat ab eis: qz neq; p syl-
logismu pfectum neq; p sylm iplicitu in aliq pmissaz
est h manifestu. no p sylm pfectu: qz maior ppo non
onfa: que tri deberet esse maior ad remouedu maiore
extremitate de pntis sub medio: nec per sylm iplici-
tu: qz per maiore scde figure mediu remoueri oz a pntis
sub maiori extremitate et no e: qd opz si dicat nuli
li. b. est. a. b. est maior extremitas: et a. mediu: et signane
a. remoueri a pntis sub. b. in puerfa at maioris iplicat
syllos virtute cui maior extremitas remouet a pntis
sub medio. h eni: nullu. a. est. b. signat remoueri a pntis
sub. a. et ita signat maiore extremitate remoueri a pntis
sub medio. Costat at q in minori ppone no implicat
syllos vtute cui remouet maior a pntis sub medio: et

Dubius

Dubius

Liber

ira p³ q³ nō remouet maior a p³etis sub medio p³ syl³lm prius factū: neq³ per syl³lm implicitū in alia p³remissaz: sed per syllogismum implicitum in conuerfa maioris.

Dubius

Alterius

forte dubitabit de h³ q³ dicit p³ter maiorē p³ syl³lm nō remoueri a p³etis sub medio: q³ accipit maior indēfata: eadē. n. rōne nō syllogizat maior de his que sūt sub medio in p³a figura: q³ ibi accipit maior indēfata: nō per syl³lm cū d³r. oē. c. est. b. g. oē. b. est. a. et postea sub. e. accipiat. e. ad syl³lm de a. de ipso. ¶ Et dōm q³ in p³a accipit maior indēfata p³o ad syl³landū maiorē extremitatē de p³etis sub medio in scōa: dicit tū h³ in z³a figura nō in p³a: q³ p³o maior in p³ma p³p³inquius se h³ ad p³ne talē q³ maior in z³a maior enī in p³a de se pōt in p³nez sine p³uersione: maior aut in z³a nō nisi per p³uersionē: ita: euidentius et imediatus syl³latur maior extremitas de his que sunt sub medio per maiorē p³me q³ p³ maiorē scōe: et iō dicit in z³a figura: q³ ibi accipit p³o maior indēfata: nō dicit h³ in p³a. ¶ Adhuc forte dubitabit: q³re nō docet syl³lare de p³etis sub medio vel minore in z³a figura maiore exstente affirmatiua sicut ipsa exstente negatiua: ¶ Et dōz q³ silis est modus in vtroq³ mō syl³landi maiorē de cōtentis sub p³ne: q³ semp ibi ondit p³ponē postēlāz: s³ cū est affirmatiua nō est aliqd accipe sub medio de q³ dica tur maior extrēitas nisi accipiat vtraq³ affir³ in z³a figura: s³ bñ p³tingit accipe aliqd sub medio fm dispōnē z³a figure vbi maior est negatiua: et hac rōne nō docet istas p³tez maiore exstente affirmatiua sic ipsa exstente negatiua.

Dubius

Ultimo

quere³ de hoc q³ dicit in p³icularib³ p³me maiorē p³cludi de p³etis sub medio: nō tū per syl³lm. h³ enī appet falsuz: eo q³ in maiori p³pone iteligit syl³ls virtute cuius h³ segtur. Et pōt dici q³ intēdit minorē nō syl³lari de p³etis sub medio: nō tū per syl³lm: hoc enī appet falsum: eo q³ in maiori p³pone itelligitur syl³ls virtute cui³ h³ segt. et pōt dici q³ intēdit maiorem nō syl³lari de p³etis sub medio per syl³lm p³us factū: s³ p³ syl³lm iplicitū in maiori: et h³ p³intēdit in l³ra dicēs. S³ nō per eū qui p³us factus est. De p³icularib³ aut scōe q³ sic ad acceptionē sub medio id dōz: q³ de syl³lis vli³bus scōe dictū est: q³ accipiūt p³ponē maiorē indetermi nate: s³ per acceptionē p³nis que demfata syl³lant. ¶ Et q³ est de syl³lis tērie vbi maior aliq³ p³icularis est in p³a figura. ¶ Et dōm q³ q³ maior est in z³a p³icularis nō pōt ibi syl³lari maior extremitas de p³etis sub medio cā p³dicta: s³ nō pōt q³ maior est vli³s. ¶ Adhuc maiore exstente p³iculari. in tertia p³tingit syl³lare maiorē extremitatē de p³etis sub medio: sed in oibus accipit p³o: maior indēfata et nō p³cludit p³ponē per syl³lm p³us factū sicut fuit silis in vli³bus ad ea que sunt sub medio ex in demfata p³ponē: et nō per syl³lm p³us factū. Et nota q³ in syl³lo p³iculari nullo cuiusq³ figure p³cludi pōt maior extremitas de p³etis sub minore: et in oib³ est eadē cā. s³ q³ maior nō pōt esse p³icularis in p³ima figura.

Dubius

Notandum

aut q³ quidā dicit hic Ari. vti ostē suo syl³lo strictissime et syl³lo ex bypothēsi cōmunitissime: vocās solū illū syl³lm ostēsiuū cuius p³misit per syl³lm onse sunt: et oēs illū itellerit ex bypothēsi vbi p³misit nō ondu³nt: et h³ mō syl³ls ille onsiu³ est qui assumpto aliq³ sub p³ne syl³li p³cludit de illis maiorē extremitatē per p³ne postā pro maiore: p³cedit enī ex demfata p³ponē: ille vō q³ assumit sub medio ad p³cludēdū de illo maiorē p³etis syl³li q³ demfata est: et iō est ex bypothēsi: et h³ est q³ toties dicit Ari. in l³ra. s³ q³ talis syl³ls p³cludit ex demfata p³ponē. Scōm aut sic dicētes sunt syl³loz. p³syllī cōtinue vsq³ ad p³n³ p³a: et si alicubi sit

Secundus

status in p³syllīs anteq³ pueniat ad p³n³ p³a syl³ls vbi sit status est ex bypothēsi: et indēfata p³pone ē ad p³n³ p³a adhuc erit ex bypothēsi syl³ls donec p³n³ fuerit explana ta. Et si q³rat: q³re tunc Ari. dicit magis syl³lm fieri in z³a figura ad p³etā sub medio ex indēfata p³pone q³ in p³a. Dōm fm eos q³ h³ dicit: q³ in maiori p³me figure nihil deest nisi eius onfio. in maiori aut scōe onfio et³ et p³uer fio ad h³ q³ fiat syl³ls onsiu³: et ita vult ibi signare istum syl³lm magis eē ex bypothēsi in z³a figura q³ in p³a. q³ g³ dicit Ari. non fieri syl³lm nisi accipiat indēfata p³po: solū intēdit q³ nō sit syl³ls onsiu³: eo q³ p³cedit ex p³po ne nō onsa. sic g³ Ari. syl³lm illū signat eē ex bypothēsi q³ tū ad h³. Istud at subtrīl³ dictū est et forte veritatē h³: q³ multū p³sonat l³re. ¶ Adhuc restat q³ de duob³ modis syl³loz p³determinatis potētib³ in plures p³nes q³ vli³ tatis h³nt et ad vli³z cui³ artis h³ determinant. ¶ Et dōz q³ ad vli³z tam dyalectice q³ sophistice multuz p³ferit propter exercitationes. s³ vt ex duabus p³missis habitis plures pertractent p³nes vtilis est etiam ad demonstra tionē p³ parte q³tū ad acceptionem sub minori extremitate: eo q³ augent demonstrationes in post assumēdo.

St ergo sic se bēre vt vere sint p³po sitiones ex q³b³ est syl³ls: est aut vt fal se: est aut vt bec q³dē vera: illa aut fal sa: p³clo at aut vera aut falsa ex neces sitate: ex veris ergo nō est falsuz syl³lare. Ex fal sis aut est veruz: verūq³ nō p³pter q³d: h³ q³z: nā eius q³ est propter quid nō est ex falsis syl³ls: ob quā autem causam in sequentibus dicef.

Determinata

prāte syl³li penes formā p³missā rū: h³ itēdit de eius prāte penes mās eaz itēdes q³ p³rigat syl³lare vey ex falsis: et h³ n³ est nisi fm mās eaz sic patebit. et p³cedit sic. p³ dicit q³ aliq³ p³tingit p³ p³missas p³pones eē vās: aliq³ at falsas et aliq³ alterā verā et aliq³ alterā falsas. p³ne at q³q³ verā q³q³ falsas: et h³ est. (Est g³ sic se h³re.) et p³legit ea q³ itēdit in h³ cap³ et diuidit in duas. in p³a p³ponit duas p³nes itētas in h³ cap³. in z³a ipas ondit cū dicit. (Prīmū g³. p³a p³nu est. q³ ex veris nō syl³lat falsuz: et h³ est. (Ex veris g³.) et z³a est q³ ex falsis syl³lat verū: s³ nō p³pter q³d sed q³a: hoc est nō q³ p³misit false sint causa veri: s³ sic. s³ q³ vna extremitas alijs inest: et bec est. (Ex falsis aut est verum.)

¶ Prīmū ergo q³m ex veris non posse est falsuz syl³lare hinc manifestū. Si enī cū est. a. necesse est esse. b. et cū. b. nō est: necesse est. a. nō eē. Si ergo vey est. a. necesse est. b. vey eē: aut ac cidet idē simul esse et nō esse: hoc aut impo³le: nō at q³m positiū est. a. vnus terminus: accipia tur p³tingere vno aliquo exstente ex necessitate ali quid accidere: nō enī pōt: nā q³ p³tingit ex ne cessitate aliqd accidere p³clusio est: per que aut bec fit ad minus erūt tres termini: duo aut in ternalla et p³pones. Si ergo veruz est cui inest b. et a. omni v³ alicui: cui at. c. et b. et cui. c. ne cesse est. a. inesse: et nō pōt h³ falsuz esse: simul enim idem erit et non erit. g³. a. vt positiū est: due p³pones simul sumpte: silr se h³ in p³iuati uis: non enim ex veris falsum ostendere est.

¶ Consequēter ondit eas: et p³ p³ma: et scōam cum dicit.

(Ex falsis)

(Ex falsis aut.) Circa pma sic pcedit. pmo ostenditeam sic. si est ams nece est esse pns: et si no est pns: nece est no esse ams. illud oñsum est in fine pmi huius. qre si ams est veru: pns aut no est vel est falsum: qd est idem ams erit: qd est impossibile: et h est (Primum g.) 2o iuxta h re mouet dubitatione. pmo dicit. q quis. a. termin? vn? accipiat in hac ostensione pro ante: no tñ intelligendum q ex vno sequat aliqd: sed opz ad min? accipe tres terminos et duas ppones. vt si dicat. o. e. b. est. a. o. e. c. est. b. g. o. e. c. est. a. et cum pmissis sint vere neceio et pclo erit vera: vel aliter ide ams simul erit et no erit: et no est hoc tñ intelligendu in syllis affirmatiuis: sed et in negatiuis: nuscqz eni ex veris e ostendere falsuz: et h e (St g veru.) (Dubitatur h cu qdruplex sit coparatio veri et falsi: est enim coparare veru ad falsuz: quare tñ Ari. ostendit falsuz ex vero no seq et veru ex falso: et no ostendit vez seq ex vero et falsum ex falso. Et oñm q h est: qz ptra h non est difficultas: notu est eni vtrūq: s; alia duo de se no sunt manifestata: no eni est manifestu vtz vez ex falsis seq possit vel e? et ideo h duo determinat alia duo omittens. Adhuc dupli de eo q ostendit falsuz no seq ex veris: h eni apparet falsuz sic. pcludat q falsa ex duabus in toto falsis in p? scde. postea accipiant opposite pmissaz que erut simplr vere. ex eis syllari pot eade q falsa in z? et ita ex veris sequet falsuz: vt videt. Et oñm q pmissis exñtib? in toto falsis in pmo scde nece est extrema disperata e: et ita vnu ab altero vere poterit remoueri vlt. quare sic se hñtib? pmissis nece est pñe vera esse: et ita supponit falsum cum dicit: q falsuz potest ibi syllogizari ex vtrisq in toto falsis: et h ostendit Ari. in posterioribus capitulo de syllogismis ignorantie.

Ex falsis aut est vez syllare et vtrisqz ppositiōib? falsis et vna: bac aut no vtraliber: sed scda si tota sumat falsa no tota at sumpta cōtingit vtraliber: insit eni. a. o. i. b. c. eoz at que sunt. b. nulli neqz. b. insit. c. accidit at hoc vt nulli lapidi aial: et la pis nulli boi. Si ergo sumat. a. o. i. b. et b. o. i. c. a. o. i. c. ierit. Quare ex vtrisqz falsis vera pcludio: ois eni homo aial: silt aut et in priuatiuis. insit eniz. c. nulli neqz. a. neqz. b. a. aut. b. o. i. vt si eisdem terminis sumptis mediis ponat bō: lapidi tñ neqz bō neqz aial: nulli inest: homini aut omni inest aial: qre si qdem omni inest nulli sumat inesse: cui ho non inest o i inesse ex falsis vtrisqz vera erit pclo: similr aut ostensum erit: et si in aliquo falso vtraqz sumat.

In hac pte ostendit scdam pñe pus positā. s. q ex falsis est syllare veru: no tñ ppter qd. s; qz et diuidit in duas. in p? ostendit pma pte. in z? cu dic? (Maifestu ergo qm si sit pclo. ostendit pte scdam. p? in tres fm q ostendit qualiter syllat vez ex falsis in trib? figuris. in p? ostendit quo sit bec in pma figura: et hoc pmo in syllis vltibus. scdo in picularib? cu dicit (In particula ribus aut syllis. in pma sic pcedit. pmo ponit regulas verificandas in syllis vltibus dicens: q ptingit syllare veru ex falsis vtraqz exñte falsa in toto siue in pte: et altera tñ exñte falsa: et quocūqz mō hoc fiat no erit syllare vez nisi maior sit in toto falsa. et h est (Ex falsis at.) 2o ostendit illud. et p? ostendit quo syllat veru ex vtraqz falso. 2o quo ex altera tñ falsa cu dicit (Si aut altera po-

nat. p? in duas. in p? ostendit quo syllat veru ex vtrisqz in toto falsis. 2o qualr ex vtrisqz in pte falsis. in p? sic pcedit. p? dicit q ex vtrisqz totis falsis syllari pot veruz in p? pme: si sumat mediū extraneum ipsi extremis et extrema subalterna sint ita q min? sub maiori sic. Dis lapis est aial: ois hō est lapis. g ois hō e aial. (Insit eni a.) 2o ostendit illud fieri in z? mō si minor extremitas sit exñeu alijs termis et sub maiore sic. Nullus hō est aial: ois lapis est hō: et nullus lapis est aial. et h est (Silt at et pnatuū. Cōsequēter dicit silt eē si vtraqz accipiat falsa in pte. et h p? si accipiat p medio termin? accitatus sic. oē albū est aial. ois hō est alb. et ois hō e aial. adhuc nullū albū est aial. ois lapis est albus. et nullus lapis est aial. et h est (Silt aut ostendit. Et no q h omittit Ari. duas obuiatiōes cu maior est tota falsa et minor in parte falsa: et cu sit ecōuerso: de quibus cōsequēter patebit.

Si aut altera ponat falsa prima qdem tota falsa vt. a. b. no erit pclo vera. b. c. aut erit: dico aut totam falsam esse ptrariā vere: vt si qd nulli inest sumptuz est omni inesse: aut si qd nulli inesse sumptū est: insit eniz. a. nulli. b. b. aut o i. c. si ergo. b. c. ppōnez sumo verā. a. b. aut totā falsam: et omni. b. inesse. a. impossibile. a. c. cōclusionē verā esse: nulli enim. a. inerat eoz que sunt. c. si qdez cui inest. b. nulli ei inest. a. b. aut o i. c. Silt at neqz si. a. o i. b. inest: et b. omni. c. sumpta sit aut. b. c. qdē vera ppō. a. b. falsa tota et nulli cui. b. inest. a. pclo falsa erit: o i enim c. inerat. a. siquidē cui. b. omni: et a. b. aut o i. c. Manifestu igit qm prima tota falsa siue priuatiue siue affirmatiue sumpta: altera autem vera non sit vera conclusio.

Cōsequēter ostendit quo est syllare vez ex altera tñ falsa. et p? quo ex maiore falsa. 2o quo ex minore falsa cu dicit (Si aut. a. b. ppō. p? in duas. in p? ostendit q maiore exñte tota falsa et minore tota vera no syllat veru. 2o q syllare vez maiore exñte in pte falsa cu dicit (No tota aut sumpta. ut p? sic pcedit. p? dic q si maior sit in toto falsa et minor in toto vera no erit q vera. et exponit qd est ppōne eē in toto falsas dices. q vltis est in toto falsa cuius tria est vera. si eni vnu dīdictoriū sit veru et reliquū no sit in toto falsum accidit tria simul esse vera: et h est (Si aut altera. 2o hoc manifestat pmo in primo mō dicens: q si maior vltis affirmatiua sit in toto falsa et minor vera: tunc ex cōtraria maioris que vera est: est minore ptraria pñis vera: quare pclo no poterit est vera in pmo mō maiore exñte tota falsa et minore tota vera: et h est (Insit eni aut. 2o manifestat idē in z? mō dicens: q bec maior vltis negatiua sit in toto falsa et minor vera ex tria maioris et maiore exñtib? veris sequat opposita pñis vera: quare sic se hñtib? terminis no erit conclusio vera: et h est (Similiter autem neqz.)

Non tota autem sumpta falsa erit. Nam si. a. c. quidem omni inest. b. autem alicui. a. b. aut omni. c. vt animal qdem cigno omni: si sumatur. a. o i. b. et b. omni. c. et a. omni. c. erit vera: ois enim cignus aial. Silt autē et si priuatiua sit. a. b. possibile est enim. a. b. alicui quidez inesse. c. et non nulli. b. autem omni. c. vt aial alicui

Liber

albo: nini. Nonnulli: album autem omni nini.
Si ergo sumatur. a. quidem nulli. b. b. autem
omni. c. a. nulli. c. inerit.

Consequenter ostendit qd ex maiore in parte falsa z mio-
re vera sequit̃ conclusio vera. z h̃ ponēdo terminos. pri-
mo in primo modo. z h̃ est (Non tota aut̃ sumpta. 2°
in secundo modo. z h̃ est (Similiter aut̃ z si priuatiua.)

Si aut̃. a. b. ppositio tota sumat̃ vera. b. c. at̃
tota falsa: erit syll̃s verus. nihil enim probibet
a. z. b. z. c. omni inesse. b. autē nulli. c. vt que-
cūq; eiusde generis sunt spēs nō subalterne:
nam aial z boi z equo inest: equus autē nulli
boi. Si ergo sumatur. a. omni. b. b. autē omni
c. conclusio vera erit tota falsa. b. c. ppōne. Si
militer aut̃ z si priuatiua. a. b. ppō: ptingit enī
a. neq; a. neq; b. neq; c. nulli inesse: z. b. nulli
c. vt ex alio genere spēsbus genus: naz aial neq;
musice neq; medicie inest: neq; musica medi-
cina: sumpta ergo qdem. a. nulli. b. b. aut̃ omni
c. vera erit conclusio: z si non tota falsa sit. b. c. s;
in aliquo: z sic erit conclusio vera: nihil enī pro-
hibet. a. z. b. z. c. omni inesse. b. aut̃ alicui. c. vt
genus speciei z differentie: nam aial omni bō
mini: z oi gressibili: bō at̃ alicui gressibili z nō
omni. Si ergo. a. oi. b. z. b. oi. c. sumat̃. a. oi. c.
inerit qd erit vez: silt̃ aut̃ z cū priuatiua ē. a. b.
ppō: contingit enī neq; a. neq; b. neq; c. nulli
in esse. b. nō alicui. c. vt gen^o ex alio genere spēs
z differentie. Itā aial neq; prudentia nulli iesse
neq; contemplationi: prudentia nō alicui contrē-
plationi inest. Si ergo. a. sumatur nulli. b. b. at̃
omni. c. c. nulli. a. hoc autem erat verum.

Consequenter ostendit quō syll̃at̃ vez ex minore falsa.
z p^o quō ex minore tota falsa. 2° quō ex minore partim
falsa: ex maiore vera z minore tota falsa syll̃at̃ verū in
p^omo mō. si accipiat̃ gen^o pro maiori extremitate z due
species posite sub eo altera pro medio: z altera pro mi-
nore extremitate sicut p; in lra: z h̃ est (Si aut̃. b.) Idē
aut̃ fiet in 2° mō si accipiant̃ spēs oppositē altera p me-
dio z altera p minori: sūptō p maiori extremitate aliq;
genere eis extraneo vt lapis equ^o: z h̃ est (Silt̃ aut̃ z cū
priuatiua.) Deinde manifestat quō syll̃at̃ verū ex mino-
re in parte falsa z maiore vera: z p; qd dicit̃ per p̃dicta.
z p^omo h̃ in p^omo mō: z h̃ est (Si nō tota falsa.) Secunda
in scōdo mō. z h̃ est (Similiter aut̃ z cū priuatiua.)

In particularib⁹ aut̃ syll̃is cōtingit z prima
ppositione tota falsa: altera autē vera veram
esse conclusionē. Et in aliquo falsa prima: al-
tera autem vera: z maiori quidem vera: parti-
culari autem falsa z vtrisq; falsis.

Hic ostendit quō syll̃at̃ verū ex falsis in particulari-
bus syll̃is p̃me figure z p̃cedit sic. p^omo ponit̃ regulas
verificandas dicens: q; vtracq; existente falsa vel altera
tū: z hoc siue maiore siue minore: siue etiā in toto: siue
in parte est syllogizare veruz in particularibus syllogi-
smis prime figure: z h̃ est (In particularibus.)

Nihil enim p̃biber. a. b. nulli quide; inesse. c.

Primus

at̃ alicui z. b. alicui. c. vt animal nulli nini: albo
aut̃ alicui inest: z nix albo alicui. Si ergo me-
dium ponatur nix: p̃mū autem aial: z sumat̃
a. qdem omni. b. inesse. b. aut̃ alicui. c. a. b. qdē
tota falsa. b. c. aut̃ vera z conclusio vera. Silt̃ z
cū priuatiua est. a. b. ppō: ptingit enī. a. b. to-
ti inesse. c. aut̃ alicui non iesse. b. nō alicui. c. in-
esse: vt aial qdem omni inest homini: albū aut̃
qdā nō sequitur: bō nō alicui albo inest: qre
si medio posito boie sumat̃. a. nulli. b. iesse z
b. alicui. c. vera erit conclusio cū sit tota falsa. a.
b. ppō: z si in aliquo sit falsa. a. b. ppō erit con-
clusio vera. Nihil enī probibet. a. z. b. z. c. ali-
cui iesse. b. aut̃ alicui. c. vt aial alicui pulchro z
alicui magno: z pulchrum alicui magno iest.
Si ergo sumat̃. a. oi. b. z. b. c. alicui: z. a. b. q-
dem ppositio in aliquo falsa erit. b. c. aut̃ vera
z conclusio vera. Silt̃ autem z cū priuati-
ua est. a. b. ppositio: nam idem erunt z ter-
mini: z similis posita ad demonstrationem.

Secōdo verificat eas. p̃ ostēdēs q; ex altera tū falsa syll̃at̃
verū. 2° q; ex veracq; cū dicit̃ (Et vtrisq; quoq; falsis)
altera aut̃ exīte falsa. p^o ostendit quō syll̃at̃ verū ex ma-
iori falsa. 2° quō ex minori cū dicit̃ (Rursum si a. b.)
maiore at̃ exīte falsa p^o ostendit quō syll̃at̃ vez ex maio-
re tota falsa z minore vera: z h̃ p^o in 3° mō: z h̃ est (Ni-
hil enī p̃biber. 2° in 4° mō: z h̃ est (Silt̃ at̃ z cū pri-
uatiua.) Postea ostendit quō syll̃at̃ verū ex maiore partim
falsa z minore vera. z h̃ p^o in 3° mō: z h̃ est (Et si in aliq;
sit falsa. 2° in 4° modo: z h̃ est (Similiter autē z cū pri-
uatiua.)

Rursum si. a. b. quidem vera. b. c. autē falsa:
vera erit conclusio: nihil enī p̃biber. a. qdem toti
in esse. c. aut̃ alicui: z. b. nulli. c. iesse: vt animal
quidē cigno omni: nigro aut̃ alicui: cignus nō
nulli nigro: qre si sumat̃. a. omni. b. z. b. c. ali-
cui vera erit conclusio cum sit falsa. b. c. silt̃ autē
z priuatiua sumpta. a. b. ppōne: ptingit enī
a. b. qdē nulli. c. aut̃ alicui nō iesse: z. b. nulli. c.
vt genus ex alio genere spēs z accūti eius spēs-
bus: nō aial numero qdē nulli iest: albo aut̃ ali-
cui: numerus aut̃ nulli albo. Si ergo medium
ponatur numerus z sumatur. a. quidem nulli
b. b. autem alicui. c. a. quide; alicui. c. nō inerit
quod fuit iterum: z. a. z. b. quide; ppositio
vera. b. c. autē falsa: z si in aliquo sit falsa. a. b.
falsa autem: z. b. c. vera erit conclusio: nihil enī
probibet. a. alicui. b. z alicui. c. iesse. b. aut̃ nul-
li. c. vt si. b. sit contrarium. c. z ambo accidētia
eidem generi: nam animal alicui albo z alicui
nigro inest. album autē nulli nigro. Si ergo
sumat̃. a. omni. b. z. b. alicui. c. vera erit cōclu-
sio priuatiue sumpta. a. b. ppositiones simi-
liter. nam idem termini. z similiter ponunt̃ ad
eandem demonstrationem.

Consequenter

Consequenter postquam ostendit quod syllogismus verus ex maiori falsa ostendit 2° quod ex minori falsa cum dicitur (Rursum si a. b.) non cadit hic divisio penes minorem quantum ad falsitatem in toto et in parte: quia minor particularis est. primo ergo ostendit B in 3° modo: et hec est (Rursum si a. b.) 2° in 4°: et hec est (Similiter et privativa.)

Et utriusque quoque falsus erit conclusio vera. possibile est enim a. b. quod nulli. c. aut alicui inesse. b. non nulli. c. ut genus et alio genere speciei et accidere speciebus eius: aial enim numero quod nulli. alicui aut albo inest: et numerus nulli albo. Si ergo sumas a. o. b. et b. alicui. c. et conclusio quidem vera: propositiones autem ambe falsae. Similiter autem et cuius privativa est. a. b. nihil enim prohibet. a. b. quidem totum inesse. c. aut alicui non inesse. et b. nulli. c. ut aial quidem cigno omni: cigno autem alicui non inest: cignus non nulli nigro. Quare si sumas a. b. nulli. b. b. aut alicui. c. a. alicui. c. non inest. ergo conclusio quidem vera: propositiones autem falsae.

Consequenter ostendit quod verus syllogismus ex utriusque falsis et primo maiore existente partim falsa tam in 3° modo quam in 4°: et hec est (Et si in aliquo sit falsa) 2° maiore existente tota falsa: et hec est (In utriusque falsis.) Inia in his omnibus patet per se: quia A. ponit terminos in omnibus.

Dubitarer forte aliquis quod ostendit verus sequi ex falsis. videtur enim quod hoc sit falsum hac ratione. causa et effectus unius nature sunt secundum A. sed verum et falsum non sunt unius nature. ergo neutrum illorum est effectus alterius: sed prolo est effectus principiorum. quare verus non erit prolo respectu falsorum syllogismorum et premissarum. Adhuc cuiuslibet entis est aliquid ens causa: sed verus est ens. couerunt enim verus et ens et unum secundum Boetium. ergo est aliquid ens causa: sed falsum est non ens. ergo falsus non poterit esse causa veri: et sic idem quod prius. Adhuc unum oppositorum non est causa alterius. verus et falsus sunt opposita. ergo unum non est causa alterius. quare neutrum ex altero sequitur. Adhuc si verus sequitur ex falsis: aut ergo illa falsa sunt causa rei illate: et non potest esse propter inconuenientiam predicta: aut illationis: et si hec: aut ergo sunt causa illationis quantum ad formam: vel quantum ad materiam. tunc cum illud quod sequitur terminum gratia materie non sequatur simpliciter: sed ut nunc: nec verus ex falsis sequetur simpliciter: sed ut nunc. si quantum ad formam pertrans. manente eadem forma et alijs terminis acceptis erit ex falsis syllogizare falsum: quia si dico. ois lapis est aial: ois homo est lapis. ergo ois homo est aial. ambe premisse sunt in toto falsae. prolo vera. sic autem si dicat. Ois lapis est aial. ois lignus est lapis. ergo ois lignus est aial: erunt premisse in toto falsae. et prolo vera: et tamen utriusque manet forma eadem. per ergo quod gratia forme premissa non inferat ex falsis verum: cum nec et aliter possit ut videtur ex predictis. quare nullo modo videntur falsa inferre verum. Et domus quod premisse possint esse causa rei conluse vel illationis. si rei conluse sic falsa non cant verum. si illationis hoc potest esse dupliciter. scilicet aut per se: aut per accens. si per se: sic falsa non sunt causa illationis veri. non enim inquantum falsa cant verum. si per accens sic sunt causa eius. scilicet ex parte maiore. sicut enim duo numeri impares faciunt numerum parum: non inquantum impares sunt: sed quia sunt in se medietates duas numeri paris: sic duo premisse falsae non inquantum tales sunt inferunt verum: sed inquantum in se habent terminos duos: que sunt medietates vere finis. Ad primum igitur obz: quod premisse falsae et vera

sunt unius nature inquantum prolo va efficit ab eis ex parte maiore. scilicet terminorum: et hec. scilicet terminorum extremorum. quorum alterum alterum videtur et in his terminis conicatur tam prolo quam premisse falsae. Ad 2° domus: quod falsus non est causa veri ex parte illa quod falsus est: sed ex eo quod aliquid habet in se quod efficit verum: et hoc est per accens quantum ad premissas falsas. Ad 3° per solo per h. idem. Ad 4° domus: quod premisse falsae sunt causa illationis veri non per se: sed per accens. non quantum ad formam et disponere premissarum: sed quantum ad materiam eorum et terminos: sicut predictum est. Et ad hoc quod opponit quod tunc non sequitur vera prolo simpliciter: sed ut nunc dico quod hoc verum est: et hoc magis patebit per prenentia.

Ad dictorum

evidentia prae est quod. ut per syllogismum ex falsis sit syllogismus vel non. et hoc est. ut per inferat ex necessitate. et primo videtur quod non sic. syllogismus cum sit quoddam compositum debet compositio a materia et forma. quantum si deficiat altera: syllogismus non erit. si ergo peccat in materia syllogismus non erit syllogismus: sed tunc quod syllogismus ex falsis peccat in materia: et hoc est verum. quare non est syllogismus. Adhuc non prouenit ei diffinitio syllogismi. quare non est syllogismus. non enim inueniuntur ex necessitate. probatio. ois racionatio concludens ex necessitate concludit ex necessitate dispositionis formalis: et non ex parte maiore terminorum: sed syllogismus ex falsis non concludit verum per potestatem forme et dispositionis formalis: sed per potestatem terminorum. sicut per predictis. quare syllogismus ex falsis non concludit verum ex necessitate. Adhuc ubi prouenit inuenire terminos ois inesse et nulli inesse manente eadem dispositione: et non sequitur ex necessitate: sed in syllogismo ex falsis manente eadem terminorum dispositione positione erit ois inesse. sicut aial lapis homo et nulli inesse. sic aial lapis lignus. quare non sequitur ex necessitate verum ex falsis. Adhuc ostendit A. in fine huius capituli: quod videtur quod syllogismus ex falsis non inferat ex necessitate: et ita est syllogismus. Ad oppositum sic. quicunque due propositiones disponuntur secundum modum et figuram necesse est ex eis aliquid sequi: in syllo ex falsis disponuntur due propositiones secundum modum et figuram: quare necesse est eis aliquid sequi. siue verum siue falsum. Adhuc cum A. hic determinet modos diuersos syllogismorum: et hic determinet de syllogismo ex falsis: apparet quod syllogismus ex falsis de se sit syllogismus: inferat quod necesse est. Et ita domus: quod syllogismus ex falsis 2° est. vno modo. put respicit quicunque prae siue vera siue falsas: et sic ex necessitate concludit: et de syllogismo est. alio modo. put respicit prae vera terminum illatam ex falso vel ex falsis: et sic non inueniuntur ex necessitate: neque de syllogismo est: sed quod terminum. quare quantum ad materiam et tales terminos: sicut possumus est: et adhuc quod obicit: et cum hic determinet de ipso respectu vere finis: et hoc intendit de his qui sunt de syllogismo: videtur quod sit de syllogismo respectu vere conclusionis. Domus quod docet hic syllogizare verum ex falsis: non quod ex necessitate verum concludat. B. enim falsus est. sicut ostensum est in fine capituli. sed quod ex falsis possit syllogizare tam verum quam falsum et non dubitari: quoniam ex eis accidat falsus ut non ignoret verum ex eis accidere: et quot modis verum ex eis accidat. vnde non intendit quod syllogismus concludens verum ex falsis sit de se ipso syllogismus: sed quod terminum et quod ad materiam. Adhuc in B. 2° habet syllogizare modos syllogismorum secundum quod: et ideo non est inconueniens syllogismus ex falsis de quo hic determinat esse syllogismus secundum quod. Ad primum autem obicitur domus quod syllo simpliciter sunt principia maiora que sunt due propositiones: et si hoc sit defectus non erit syllogismus. syllogismus autem ostensum sunt due propositiones vere. quibus ergo syllogismus ex falsis deficiat in materia non deficiat in materia syllogismi simpliciter: sed in materia syllogismi ostensum. et ideo quibus ex falsis sit: non terminum sequi quod non sit syllogismus: sed quod non ostendit siue simpliciter. oia alia opposita procedenda sunt. Ex his per solo quoniam que solet queri quod syllogismus ex falsis dicat quod respectu finis vere. et non propter quod: quia cum demonstratio: quod aut sit per effectum. propinquum: aut remotum: aut per causas remotas. dubitatio est quo istorum modorum syllogismus ex falsis dicat quod respectu finis vere. Et dicit quod dicit quod penes causam

Ad 2^oAd 3^oAd 4°

Dubius

2^o3^o4^oIn op^o2^oAd p^oAd p^o

Liber

Secundus

accidentalem et remotam. causa enim essentialis et prima necessaria prout est premissa debita. dispositio formalis causa accidentalis et valde remota potestas malis siue terminorum. secundum primam istam non infert syllogismus ex falsis. 2^a autem 2^a infert.

Dubius Alterius forte dubitaret aliquis que sit utilitas syllogismi ex falsis: et ad versus cuius non pertineat. Syllogismus enim expositus est non solum. sed que disponunt: scilicet que ab alia ponunt et quibus assentit alia. sed falsis secundum quod habet non sentit. quare alia non sentit his secundum que precedit syllogismus ex falsis. quare penitus inutilis est ad faciendum cognitionem vel fidem. **Ad hoc** Adhuc dialecticus argumetur ex probabilibus: scilicet probata ex apparentibus: demonstrator ex veris: et nullus eorum ex falsis: sed quod habet quare manifestum est: quod syllogismus ex falsis ad nullam disputationem pertineat: et ita hoc frustra determinatur. **Ad hoc** Et dicitur quod syllogismus ex falsis habet utilitatem tam ad versus dialecticorum quam ad versus sophistarum. Et sciendum ad primum quod si figura secundum quod habet non ponunt ab alia: nec eis assentiat alia: tamen sentit eis multoties secundum quod accipiunt super apparentias vel probabilitatem. **Ad hoc** Ad 2^{am} dicitur quod dialectice sepe argumetur ex falsis secundum quod probabilitatem habent: quod patet ex 8° top. ubi vult expressse quod dialectice dicitur syllogizare ex falsis: quia falsa sunt aliqui probabiliora quibusdam veris. sophista autem arguit ex falsis: in quantum tamen apparentiam sumit ab aliquo loco sophistico.

Dubius Sed tunc vltimus forte dubitabit aliquis. quare hic determinatur de syllogismo ex falsis: non tamen in toto. **Et** dicitur quod hic determinatur de ipso coterminatur put est in potentia falsus ad probabilitatem et ad apparentiam. sic enim pertinet syllogismus ex falsis ad considerationem artificis propter. in 8° autem top. determinatur de modis falsae orationis: ut resoluatur versus ad probabilitatem in illa oratione falsa que syllogizata est ex falsis. sic patet ex ibidem dictis. ubi ibi determinatur de syllogismo ex falsis in illo capitulo. **Quoniam** autem huiusmodi. in quantum tamen illa falsa habent apparentiam per locum sophisticum hoc modo pertinet ei: consideratio ad sophisticam. Ex his igitur manifestum est quod syllogismus ex falsis pertinet tam ad versus dialectice quam ad versus sophisticos et quod dicitur pertineat ad illos determinationem huiusmodi libri topicorum et elencorum.

Dubius Alterius autem dubitaret aliquis de his que sunt in littera. sunt enim in vltimis 8° pugnes: aut enim est versus quia falsa aut altera tamen. si versus: autem in toto: aut in parte: aut maior in toto et minor in parte: aut e converso. si altera tamen: aut maior: et hoc dubitatur. si in toto vel in parte. si minor: aut in toto vel in parte: et sex illarum manifestatur in littera duas autem omittit. quia altera habet maiorem totam falsam et minorem in parte falsam. reliqua vero e converso. quare duas omittit. **Et** dicitur quod dat eas intelligere per illas duas ubi altera est in toto falsa et altera vera. et hec sicut faciet in aliis figuris. **Sed tunc** dubitabitur. utrum ille due combinationes que omittit utiles sint respectu prout est verum. **Et** dicitur quod illa que habet maiorem falsam in parte et minorem falsam in toto potest in prout est vera. ubi figura. in primo modo sic. De albu est alia: ois coruus est albus: et ois coruus est alia. In 2° modo sic. Nullu nigrum est alia. ois nix est nigra: et nullanix est alia. Illa autem pugna que habet maiorem totam falsam et minorem in parte falsam non potest in prout est vera. opus enim dictionis habet nis vera e converso: quare ex 2^a maiorem que va est et subalterna minoris que sicut va est sequitur dictionis prout est verum. et ideo non potest per se esse vera si se habent premissis. scilicet quod maior sit tota falsa et minor in parte falsa. **Et** dubitatur tunc. quare maiorem in toto falsa non potest per se esse vera. minor enim de falsitate est quoniam tamen maior est in toto falsa quoniam versus ita magis poterit in prout est vera. **Et** dicitur quod hec ratio aliquid modo cogeret si premissa talis syllogismus diceretur propter quod respectu prout est verum: nunc autem non est ita: quia versus versus ex parte tota falsa potest maior extremitas pertinere minorem vel esse dispersa ab ea. ideo potest una affirmari de alia vel ab ea remoueri: quia autem tamen maiorem ex parte falsa in toto: opus maiorem extremitatem pertinere minorem secundum totum

vel secundum partem. si enim minor est versus pertinet ea secundum totum. dicitur in affirmatio syllogismo. si autem in parte pertinet ea secundum partem: negatio autem syllogismo est maior extremitas dispersa minorem: sed totum vel secundum partem tamen: et ideo non potest maior extremitas esse affirmari vel negari de tota minori ex parte: ideo non erit ibi per se va. **Sed tunc** quare. quare minorem tota falsa sequitur versus et non maiorem tota falsa. quare est maiorem in parte falsa et non in toto sequitur versus. **Et** dicitur quod si minor est falsa tota: tunc medium et minor extremitas dispersa sunt in nihil prohibet unum et idem disparis esse: quod significat in syllogismo affirmatio: ut alia est hoc et equo: vel unum et idem neuter disparatorum esse ut lapis: nec hoc nec equo: et ideo in minorem tota falsa potest esse va. Si autem maior fuerit in toto falsa: autem in syllogismo affirmatio autem negatio. Si in affirmatio: autem minor est va. et tunc repugnat maior extremitas minorem: sic in medio: aut minor est in parte falsa. et tunc maior per partem repugnat minorem et neutro istorum modorum affirmari potest de maior extremitas de minori vltima si fuerit in syllogismo negatio: autem minor est va. et tunc maior extremitas pertinet sub se minorem: aut in parte falsa: et tunc in parte pertinet maior minorem: et ideo neutro modo poterit remoueri de maior extremitas a minori vltima: et ita maiorem ex parte tota falsa quocumque se habeat minor non poterit per se esse va. minorem autem ex parte tota falsa non poterit. adhuc maiorem ex parte in parte falsa pertigit maiorem extremitatem in tota minorem vel remoueri a tota minorem: et ideo non poterit esse va: et hoc patet inueniri. **Adhuc** dubitari posset de eo quod dicitur 2^a 2^a. quibusdam exemplis cum tamen oppo^{nditur} dicatur in 6° top. cuius proprii loci ibi demum est et ibidem determinari habet et non hoc. **De** modis autem particularibus notandum quod quatuor sunt combinationes que omnes ponunt: aut enim versus quia falsa aut altera. si versus: autem minor: ideo est tota falsa: aut partem: et sic due. si altera: autem minor etiam sunt tres: aut maior vel partem: aut in toto aut in parte: sic sunt quatuor

Dubitat autem cum modi particulares ab vltimis veniant et de modis vltimis maior tota falsa non sequitur versus. quoniam in particularibus syllogismis maior tota falsa sequitur versus. **Et** dicitur quod cum maior est in toto falsa. maior extremitas est dispersa a minori secundum partem: quia minor particularis est vel pertinet minorem secundum partem et non secundum totum quantum est de veritate minoris: et ideo potest maior extremitas esse minori secundum partem: vel ab ea remoueri secundum partem. aliter autem est in modis vltimis: nec in prout est verum dicitur maior affirmari de tota minorem vel remoueri a tota minorem: sicut ex predictis patet est. **Et** ad rationem dicitur quod in decessu particularium ab vltimis ablata est causa. quare conclusio potest esse vera vltimis: et ideo in particularibus nihil prohibet prout est vera esse: quauis maior sit in toto falsa.

In media autem figura rursus pertigit per falsa versus syllogizare: et versus quatuor propter totis falsis sumptis: et in aliquo versus et hac quidem vera: illa autem tota falsa vtralibet falsa posita: et si versus in aliquo false: et si hec quidem simpliciter sit vera: illa autem in aliquo falsa: et si hec quidem sit tota falsa: illa autem in aliquo vera: et in vltimis et in particularibus syllogismis. Si enim a. b. quidem nulli inest. c. autem ois: ut alia la pidi quidem nulli: equo autem ois. Si prout ponatur propositiones: et sumatur a. b. quidem omni. c. autem nulli. Ex falsis totis propositionibus erit conclusio vera. Si autem et si a. inest. b. quidem omni. c. autem nulli: nam idem syllogismus.

Hic ostendit quoniam est syllogizare versus ex falsis in 2ª figura: et preceps sicut ponit regulas verificandas

ificādas in hac figura dicēs: q̄ vtrāq̄ exīte falsa ⁊ altera tñ: siue ī toto: siue in pte ⁊ q̄cunq̄ istaz ptingit alterā vel vtrāq̄ falsaz eē ptingit in 2ª figura ex falsis vtrāq̄ syllare: ⁊ h̄ est (In media autes.) 2ª verificat eas. ⁊ p^o in vlib^o. 2^a in p̄icularib^o cū dīc (Manifestū autē ⁊ in p̄icularib^o). p^o in tres. in p^o oñdit q̄uo syllat̄ vtrāq̄ ex vtrīs q̄z in toto falsis. 2^a q̄uo ex altera tñ falsa cū dīc (Rursū si altera qdē.) 3ª vtrāq̄ exīte falsa in pte cū dicit (Et si vtrēq̄ p̄pōnes in aliq̄.) In p^o sic pcedit. p̄ oñdit q̄ vtrīs q̄z in toto falsis ī 2^a z^a est p̄clo vā: sic. ois lapis est aīal. nullus equus est aīal. ergo nullus equus est lapis: ⁊ hec est (Si enīz. a.) 2ª oñdit sītr eē in p̄mo mō: qd̄ p̄z in eisdē terminis transpositis p̄pōnibus: ⁊ h̄ est (Sītr autē.) qd̄ autē dicit q̄ idem erit sylls. hoc intelligēdum est q̄ tum ad materiā: q̄ in eisdē terminis fieri potest.

C Rursū si altera qdē tota falsa: altera autē tota vera: nībil enī p̄hibet. a. ⁊. b. ⁊. c. omni inēē. b. aut nulli. c. vt gen^o nō subalternis sp̄b^o. nāz aīal ⁊ equo oī ⁊ boī inest ⁊ nullus equus hō. Si ergo sumaf̄ huic qdēz oī: illi hō nulli inēē: hec qdē tota falsa: illa hō tota vera ⁊ p̄clo vera: ad qd̄libet posito p̄uatiuo. Et si altera in aliquo falsa: altera autē tota vera: pole enī. a. b. alicui inēē. c. aut oī: ⁊. b. nulli. c. vt aīal albo qui dem alicui coruo aut oī. albu aut nulli coruo. Si ergo sumaf̄. a. b. qdē nulli. c. aut toti iēē. a. b. qdēz p̄pō in aliquo falsa. a. c. aut tota vera ⁊ p̄clo vera ⁊ trāsp̄sita p̄uatiua simplr. Nāz per eosdē terminos ⁊ demonstratio: ⁊ si affirmatiua qdē p̄pō in aliquo falsa: p̄uatiua autē tota vera. Nībil enī p̄hibet. a. b. quidē alicui inēē. c. aut toti non inēē: ⁊. b. nulli. c. vt aīal albo qdē alicui: p̄ict aut nulli: albu hō nulli p̄ict. Quare si sumaf̄. a. toti. b. inēē. c. aut nulli. a. b. quidē p̄pō in aliquo falsa. a. c. autē tota vera ⁊ p̄clo. Et si vtrēq̄ p̄pōnes in aliquo false erit p̄clo vera: possibile est enī. a. ⁊. b. ⁊. c. alicui inēē. b. aut nulli. c. vt aīal albo alicui: ⁊ nigro alicui: albu aut nulli nigro. Si ergo sumaf̄. a. b. quidē oī. c. aut nulli: ambe quidē p̄pōnes false in aliquo. p̄clo aut vera. Sītr autem transposita p̄uatiua per eosdē terminos.

C Conter manifestat q̄uo p̄clo pōt eē vā altera tñ exīte falsa: ⁊ diuidit in duas. in p^o oñdit q̄uo altera exīte falsa in toto p̄clo erit vā: ⁊ h̄ est (Rursū si altera qdē tota falsa.) in 2^a cū dicit (Et si altera in aliquo.) q̄uo p̄clusio erit vera altera exīte falsa in pte. Et nota q̄ in p̄ma pte duas itēdit regulas sub eisdē v̄bis. q̄z vna est q̄ negatiua in toto falsa ⁊ affirmatiua vā erit p̄clo vera. altera est ⁊ affirmatiua in toto falsa ⁊ negatiua vā eēt p̄clo vera: ⁊ istas cōprehēdit sub ista altera in toto falsa ⁊ altera vā: segtur p̄clo vera: tñ aut exēplificat in l̄ra q̄uo negatiua exīte in toto falsa ⁊ affirmatiua vā est p̄clo vera: sic. ois hō est aīal. nullus equus est aīal. ⁊ nullus equus est hō. trāsp̄sitis aut p̄pōnib^o fiet idē in p̄mo. Lōsequēter manifestat q̄uo altera exīte in pte falsa erit p̄clo vā. ⁊ diuidit in duas. In p^o oñdit q̄uo negatiua exīte falsa in pte erit p̄clo vā: ⁊ h̄ p̄. in p̄mo sic. Nullū albu est aīal. ois cor

uus est aīal. ⁊ nlls coruus est alb^o. 2ª dīc simplr eē in 2^a mō trāsp̄sitis p̄pōnib^o: ⁊ h̄ est (Et altera in aliq̄.) Deinde oñdit q̄uo affirmatiua exīte in parte falsa erit p̄clo vā: ⁊ h̄ est (Et si affirmatiua qdē.) ⁊ si vtrēq̄ p̄pōnes in aliq̄ false erit p̄clo vā. Conter oñdit q̄ vtrāq̄ exīte in pte falsa est p̄clo vā. ⁊ p̄z: ⁊ h̄ est (Et si vtrēq̄ p̄pōnes.) Et nota q̄ hic omittit duas. ptingit ex vtrāq̄ falsa. syllas que hnt alterā in toto falsam: ⁊ alterā in pte falsam.

C Manifestū autē ⁊ in p̄icularib^o syllis. Nībil enīz p̄hibet. a. b. qdē omni. c. aut alicui inēē ⁊. b. alicui. c. nō inēē: vt aīal oī boī: albo aut alicui: hō hō alicui albo nō inēē. Si ergo ponatur. a. b. quidē nulli inēē. c. aut alicui inēē: v̄lis quidē p̄pō tota falsa: p̄icularis autē vā ⁊ p̄clo vā. Sītr autē ⁊ affirmatiua sumpta. a. b. pole est enī. a. b. qdē nulli. c. aut alicui nō inēē. ⁊. b. alicui. c. nō inēē: vt aīal nulli inaiato: albo autē alicui nō: ⁊ inaiatū nō inēē alicui albo. Si ergo ponaf̄. a. b. qdē oī. c. aut alicui nō inēē. a. b. v̄lis p̄pō tota falsa. a. c. aut vera ⁊ p̄clo vera.

C Conter manifestat q̄uo syllat̄ vtrāq̄ ex falsis in p̄icularib^o. ⁊ p̄ q̄uo altera tñ falsa. 2^a cū dīc (Manifestū at q̄ ex.) q̄uo ex vtrāq̄ falsa. p^o in duas. In p^o manifestat q̄uo ex maiore falsa syllat̄ vtrāq̄. in 2^a vō q̄uo ex minore falsa cū dicit (Et v̄lī qdē.) In p^o sic pcedit. p̄ manifestat in 3^a mō q̄ maiore tota falsa ⁊ minore vā poterit eē p̄clo vā sic. nullus hō est aīal. aliqd̄ albu est aīal. ⁊ aliqd̄ albu nō est hō: ⁊ h̄ est (Manifestū autē.) 2^a manifestat idē in 4^a mō: ⁊ h̄ est (Sītr autē.) Et nota q̄ hic omittit vna p̄nez que est ex maiore partim falsa ⁊ minore vera.

C Et v̄lī qdē tota vera posita ⁊ minori p̄iculari falsa. Nībil enīz p̄hibet. a. neq̄z. b. neq̄z. c. nullū sequi: ⁊. b. alicui. c. nō inēē: vt aīal nulli numero: neq̄z inaiato: ⁊ numerus aliqd̄ inaiatus nō segtur. Si ergo ponaf̄. a. b. quidē nulli. c. hō alicui p̄clo quidē vera erit: ⁊ v̄lis p̄positio vera: p̄icularis aut falsa. Affirmatiua aut v̄lī posita sītr. possibile est enīz. a. ⁊. b. ⁊. c. toti inēē ⁊. b. c. aliqd̄ nō sequi: vt genus speciem ⁊ differentiam. nam aīal totū hominē ⁊ gressibīle totū segtur. homo hō non omne gressibile. quare si sumaf̄. a. b. qdē toti inesse. c. aut alicui nō inesse. v̄lis quidē p̄positio vera: p̄icularis aut falsa: p̄clo autem vera.

C Lōsequēter manifestat q̄uo minore exīte falsa ⁊ maiore vā erit p̄clo vā: ⁊ h̄ p̄ in 3^a mō: ⁊ h̄ est (Unūlī qdē.) 2^a que in 4^a mō: ⁊ hec est (Et affirmatiua quidem.)

C Manifestū autē q̄ ex vtrīs q̄z p̄pōnib^o falsa erit p̄clo vera: si qdē ptingit. a. ⁊. b. ⁊. c. huic qdē oī: illi hō nulli inesse. b. hō aliqd̄. c. nō sequi. nā sumpto. a. b. qdē nulli. c. aut alicui inēē p̄pōnes quidēz ambe false: p̄clo aut vera: sītr aut ⁊ cū predicatiua fuerit v̄lis p̄positio: p̄icularis aut p̄uatiua: pole est. a. b. quidē nullum. c. aut omne sequi: ⁊. b. alicui. c. nō inēē vt aīal disciplinā quidē nullū: boīem aut oēm se-

Liber

Secundus

quis: et disciplina hoc non omnem hominem. Si ergo sumat. a. b. quod de tota inest. c. aut quodam non sequitur: propositio quidem falsa: conclusio autem vera.

Contra manifestat quod ex utraque falsa syllaba. *vep. rpi* 3° modo quod maiore falsa in toto et minore falsa erit conclusio vera cum dicitur (Manifestum est quod r.) Contra manifestat idem in 4° modo cum dicitur (Sic autem r cum p uatiua.) Et non quod hic omittit una combinationem habentem maiorem in parte falsam et minorem veram.

Dubius Dubitaret forte aliquis cum in vltimis sint octo combinationes: quod aut utraque falsa: et hec quod duplur. s. aut utraque in toto falsa: aut utraque in parte: aut eorum altera erit falsa: et huiusmodi duplur: aut enim maiore et huiusmodi duplur: aut minore: et huiusmodi etiam duplur. quare illas duas omittit ubi altera propositio est in toto falsa et altera in parte. Et dicitur quod huiusmodi est: quod satis intelligitur per illas in quibus altera est in toto falsa et altera vera.

Dubius Sed tunc queretur an utraque ex parte tota falsa possit in parte vera. Et dicitur quod sic. et vltima oes combinationes que sunt in 2^a figura possunt in parte vera. *¶* Sed contra. 2^a figura non habet necessitatem nisi a p^a et a p^a pducit. quare sic in p^a non potest esse vera conclusio maiore ex parte tota falsa et minore vera et falsa in parte: sic nec in 2^a ut videtur. *¶* Adhuc fiat syllogismus in p^a figura maiore tota falsa et non erit conclusio vera: et puerat p^a maior: et erit syllogismus in 2^a figura: nec erit conclusio vera. sic neque in p^a fuit. *¶* Ad p^a dicitur quod in p^a figura maiore tota falsa et minore vera vel falsa in parte erit minor ex parte sub maiori semper totum vel semper parte: et ideo non potest remoueri ab ea minor extremitas vltima nisi falsa. In 2^a autem figura erit minor extremitas dispersa a maiore extremitate: et ideo una remouetur ab altera vltima: et ideo non sequitur: quod sic se habentur terminis non sit conclusio vera in p^a figura: quod nec in 2^a: eo quod diuersitas in situ medii respectu extremorum causat diuersitatem istam in p^a et 2^a figura. Ista enim diuersitas situi diuerso debet tota. *¶* Ad 2^a autem dicitur: quod si puerat maior: p^a si quere quod est in toto falsa: non est necesse ei^{us} puerat esse in toto falsam: ut hec est in toto falsa. Nullus homo est aial. sua pueria non. s. nullum aial est homo: et vltima tamen pueria quod pueria falsa in toto: ideo puerantur termini: et ideo poterit in parte inferre veram. in 2^a figura maiore ex parte tota falsa vel in parte quod possit ita esse in p^a figura. *¶* Sed tunc videtur quod in p^a figura erit conclusio vera sic se habentur terminis. eadem enim conclusio pcludit in p^a et in 2^a: et non dicitur nisi in puerione maioris. quare cum sit conclusio vera in p^a 2^a maiore ex parte tota falsa et minore vera erit similiter in 2^a p^a maiore pueria. *¶* Et dicitur quod cum conclusio sit vera in p^a et 2^a maiore in toto falsa pueria maiore erit syllogismus in p^a figura huiusmodi erit maiore in parte falsa et minore in toto. si autem per ex p^a dicitur. *¶* Adhuc autem in particularibus sunt quique combinationes: aut enim utraque falsa est. et tunc maior autem est falsa in toto: aut in parte. si autem tamen altera: aut minor aut maior: et huiusmodi in toto: aut in parte. et sic sunt quique combinationes. quod duas omittit: s. habentes maiorem falsam in parte et minorem veram vel falsam. Et non quod istas omittit: quod satis intelliguntur per istas quas ponit. Et non quod oes he combinationes vltimas et particulares possunt in partem veram.

Rit autem in postrema figura p falsas totas: et in aliquo utraque: et altera quod dem vera: altera autem falsa: hac quidem in aliquo falsa. illa autem tota vera: et eodem verso: et quotquot modis aliter contingit transmutare propositioes. nihil enim prohibet neque. a. neque b. nulli. c. inesse. a. autem alicui. b. inesse: ut neque b. neque gressibile nullum iaiatus sequitur bonum. a. ali-

cui gressibili uest. Si igitur sumat. a. et b. o. i. c. in esse propositioes quod de tota false: conclusio autem vera. Sic autem et cum hoc est priuatiua. illa vero affirmatiua. potest esse enim. b. nulli quod de. c. inesse. a. autem o. i. c. et a. alicui. b. non inesse: ut nigrum nulli cigno. aial autem o. i. et aial non o. i. cigno: quare si sumat. b. quod de o. i. c. a. autem nulli. a. alicui. b. non inesse: et conclusio quidem vera: propositioes autem false: et si in aliquo sit utraque falsa erit conclusio vera. Nihil enim prohibet. a. et b. alicui. c. et a. alicui. b. ut albi et pulchrum alicui aiali inesse: et albi alicui pulchro. Si ergo ponat. a. et b. o. i. c. inesse propositioes quidem in aliquo false. conclusio autem vera: et priuatiua. a. c. posita similiter. Nihil enim prohibet. a. quod de alicui. c. non inesse. b. vero alicui. c. inesse: et a. non o. i. b. inesse: ut pulchrum alicui aiali non inesse: albi autem alicui inesse: et pulchrum non o. i. albo: quare si sumat a. quidem nulli. c. b. autem o. i. utrequz quidem propositioes in aliquo false: conclusio autem vera.

¶ Dicitur ostendit quod est syllabare verum ex falsis in 3^a figura. Et p^a dat regulas verificandas dices: quod siue utraque sit falsa: et huiusmodi in toto: siue in parte: siue altera tamen: et huiusmodi siue maior: siue minor: et huiusmodi in toto siue in parte: et quocumque fiat combinationis omnibus modis poterit vera esse conclusio. Secundo verificat eas. primo in vltimis. 2° in particularibus cum dicitur (Manifestum est autem et in particularibus.) p^a in duas. p^a ostendit quod syllabare verum ex falsis utrisque. 2° quod ex altera tamen falsa cum dicitur (Similiter quod de.) p^a in duas. p^a ostendit quod ex utraque in toto falsa syllabare verum. p^a in primo modo cum dicitur (Nihil enim prohibet.) 2° in 2° modo cum dicitur (Sic autem r.) in 2^a manifestat idem utraque ex parte falsa in parte: et huiusmodi in primo modo cum dicitur (Et si in aliquo.) 2° in secundo: ut huiusmodi (Priuatiua autem.) Nota quod hic omittit duas combinationes ex utraque falsas. que habent alteram totam falsam: et alteram in parte falsam.

¶ Similiter quod de et hac tota falsa: illa vero tota vera sumpta. possibile est enim et a. et b. o. e. c. sequitur. a. alicui. b. non inesse. c. albi: et aial o. e. cignu sequitur: et aial non o. i. inesse albo: positio igitur terminis si sumat. b. quod de tota. c. inesse. a. vero tota non inesse. b. c. quod de tota vera erit. a. c. tota falsa et conclusio vera. Sic autem et si. b. c. quod de falsa. a. c. autem vera. nam idem termini ad demonstrationem nigrum: cignus: inaiatus: sed et si utrequz sumant affirmatiue. Nihil enim prohibet. b. quod de o. e. c. sequi. a. autem tota. c. non inesse: et a. alicui. b. inesse et o. i. cigno aial: nulli vero cigno nigrum: et nigrum inesse alicui aiali: quare si sumat. a. et b. o. i. c. inesse. b. c. quidem tota vera. a. c. autem tota falsa et conclusio tota vera. Similiter autem et a. c. sumpta vera: nam per eosdem terminos demonstratio.

Contra manifestat quod syllabare verum ex altera tamen falsa: et huiusmodi ex altera in toto falsa. 2° ex altera in parte falsa cum dicitur (Rursum hac quod de.) p^a in duas. i. p^a manifestat quod altera tota falsa. s. maiore erit conclusio vera: et huiusmodi est (Sic quod de.) 2° quod minore tota falsa et minore vera erit conclusio vera cum dicitur (Sic autem et si. b. c.) Et sequenter manifestat idem in primo et primo

et primo quod maiore tota falsa minore va: erit p̄clo vera
cū dicitur (Hoc si utraqz. 2° quod e^o cū dicitur (Sic aut.)
¶ Rursum hac qdē tota vera: illa hō in aliquo
falsa: p̄clo enī. b. qdem oī. c. inesse. a. aut alicui
c. nō: et a. alicui b. ut bipes qdē oī boī: pulchrū
hō non oī et pulchrū alicui bipedi uest. Si er-
go sumat. a. et b. toti. c. inesse. b. c. quidē tota ve-
ra. a. c. aut in aliquo falsa: p̄clo autēz vera: sicut
aut. a. c. qdē vera. b. c. aut sumpta: transpositis
enī eisdē termis erit demōstratio: et cū hec quidē
est priuatiua: illa hō affirmatiua: quā enīz eue-
nit. b. qdez toti. c. inesse. a. aut alicui. c. et qñ sic se
hnt nō oī. b. inesse. a. Si ergo sumat. b. oī. c. in-
esse. a. aut nulli: priuatiua qdē in aliquo falsa:
altera aut tota vera et conclusio. Rursum qz cūz
ostēsum est. a. qdē nulli. c. inesse et b. alicui eue-
nit. a. alicui. b. non inesse. Manifestū qñ et cum
a. c. tota vera. b. c. aut in aliquo falsa p̄git con-
clusionē eē veram. Si enī sumatur. a. quidem
nulli. c. b. autem omni. a. c. quidēz tota vera. b.
c. autem in aliquo falsa.

¶ Consequenter manifestat quō altera exīte falsa in par-
te et altera vera erit p̄clo vera: et h̄ p̄ in p̄mo mō. 2° in 2°
mō. in p̄mo manifestat p̄us qz p̄clo erit vera maiore exi-
stente in pte falsa et minore vera cū dicitur (Rursum hac
quidē. 2° qz idem p̄tingit e^o se hntib⁹ termis cūz dicit
(Sic aut. in 2° mō manifestat p̄us quō p̄clo pōt esse
vera maiori falsa in pte: et minori vera per hoc qd gntus
modus 3° figure infert. vñ ex maiori p̄ticulari vera que
sit vera p̄ticulariter sumpta si trāpositio in vlem. ppo-
sitionē erit in pte falsa. Et modus scōs infert vñ ex ma-
iori p̄ticulari falsa et minori vera cū dicit (Cū hec qdez
est puatiua. p̄nter manifestat qz p̄clo pōt eē vera ma-
iore exīte p̄tīz falsa et minore vera per h̄ qd in 6° modo
pcludit vñ minore p̄ticulari exīte p̄tīm vera et partēz
falsa. Si enīz illa minor p̄ticulariter sumpta est va: et si
trāposita in vlem erit minor p̄tīm vera et p̄tīm falsa: et
erit p̄mus modus: et h̄ est qd dicit (Rursum qñ h̄ aut.)

¶ Manifestū aut et in particularib⁹ syllis: qñ
oīno per falsa euenit vñ. nā idē termini sumē-
dit: et qñ vñs fuerūt propōnes: in cathegoricis
quidē cathegoricis: in priuatiuis aut priuatiui.
Nihil enī dicit cū nulli inesse oī sumere inesse: et
si alicui vñ inerat alicui vñ sumere ad terminio-
rum positionē: sicut autem et in priuatiuis.

¶ Consequenter determinat syllas p̄ticularēs pcludētes
vñ ex falsis dicēs: qz oī mō facta cōbinatione erit syllo-
gizare vñ per falsa in p̄ticularib⁹ syllis: et hoc p̄ p̄ eos
dem terminos qui p̄us accepti sunt in vñlib⁹ tā affirma-
tiuis q̄ negatiuis. idē enī modus est accipiēdo p̄pōnes
in toto veras et in toto falsas affirmatiuas et negatiuas
hic et in vñlib⁹ syllis: et h̄ est (Manifestū aut et in parti-
cularibus. cōbinationes igit vñs sunt octo vñles. aut
enī vñraqz falsa: aut tñ altera. si vñraqz: aut in toto:
aut in parte: aut maiori in toto falsa: et minori in parte:
aut e^o si tñ altera: aut maior: aut minor: si maior: aut
enī in toto: aut in pte. si minor sicut: aut in toto: aut in pte:
et ita octo sūt cōbatiōes vñs. (Sed qñ. q̄re omittit

duas hntes alterā in toto falsam et alterā in pte. et rō h̄
est: qz satis p̄ illas itelligunt q̄ hnt alterā in toto falsas.
Sed tunc querit. vñ vñraqz possit in p̄nez verā.
et p̄s fm̄. Az. qz imo quocūqz mō se ha-

beant p̄pōnes poterit vera eē p̄clo. Sed opponit sic. p̄
figura p̄ p̄uerfionē facit tertiā. q̄re maiori p̄ figure ma-
net adhuc in 3°: s3 vna tota falsa nō erit. ergo vera in p̄
figura maiori exīte va et p̄tīm falsa. q̄re nec in 3°. (S3
dōm qz arg^m nō valet. tria enī fuerunt in cā in p̄ figura.
quare nō erat p̄clo vera. vna est falsitas minoris fm̄ tor-
tū. aliū est acceptio p̄nis vñs. 3° est talis situs medij ad
extrema: qz minor sub medio accipit. et. vñ quocūqz il-
loz deficiēte poterit vera eē p̄clo. vñ in syllis p̄ticulari-
bus p̄me sic se hntib⁹ p̄pōnib⁹ pōt eē vera p̄clo in vñlib⁹
etiā 2° figure et in syllis tertiē. De syllis aut p̄ticularib⁹
qñqz sunt p̄iugōnes et oēs vñles. aut enīz vñraqz falsa. et
hoc dupl^r. s. vñ p̄pōne in toto falsa vel in pte: aut alte-
ra tñ: et h̄ aut vñ: aut p̄ticulari. et hoc dupl^r: aut in toto:
aut in pte. (Notādū igit qz in oib⁹ figuris apud vñs
syllas sunt octo p̄iugōnes. apud p̄ticularēs qñqz: et oēs
general^r possunt in p̄nē verā exceptis duab⁹ p̄iugationi-
bus p̄me figure: vbi altera est maior in toto falsa: et alte-
ra. s. minor in pte falsa. (Solet aut opponi in oib⁹ his
figuris sic. falsitas est puatio veritatis. sicut negatio af-
firmationis: sed ex minore negatiua non sit syllis in p̄ et
in 3° figura: nec in aliq̄ ex vñraqz negatiua. ergo nec ex
minore falsa fiet syllis in p̄ et in 3°: nec in aliq̄ figuraz ex
vñraqz falsa. (Et dēm qz ad syllm̄ p̄ et 2° figure sufficit
minore dictā eē per positionē: ita qz affirmatiua sit per
sermonē: et si nō sit sic in re sicut ponit per sermonē. sicut
aut est de oib⁹ figuris qz nō exigit. sicut altera p̄positio
posita fm̄ sermonē: sed sufficit qz sit posita fm̄ rem.

Manifestū igit qz si sit p̄clo falsa necesse est
ea ex qbus est oratio falsa eē: aut oia:
aut aliqua. Nō aut vera: non necesse est
vera esse: neqz qd: neqz oia: sed est cū
nullū sit vñ eoz que sunt in syllis p̄clōnez sicut
esse verā: nō tñ ex necessitate. Causa autē qñ dico
sic se hnt adinuicē: ut cū sit alter ex necessitate
esse alter: hoc cum nō sit quidem: neqz alteruz
erit: cum aut sit: nō necesse est esse alterum.

¶ In isto caplo est intērio Az. ostēdere duas ptes vñius
p̄nis vt p̄dictū est. qz p̄ est: qz ex falsis segtur vñ. 2° qz
nō p̄pter qd sit: sed qz. ideo ostēsa est p̄ pars hui⁹ p̄nis. s.
qz ex falsis est syllare vñ per tres figuras. Nūc inten-
dit 2^{am} partē hui⁹. s. qz nō segtur vñ ex falsis p̄pter qd:
sed qz. Et diuidit in duas. In p̄ manifestat p̄nes postē-
sas cū causis istoz. In 2° cū dicit (Idem aut cū sit et nō
sit. p̄nem intēra ostēdit. Et nota qz facit epilogationem
vt p̄tinuet postēsa in p̄nē oñsam quā iterferit in epilo-
go. in p̄ sic p̄cedit. p̄mo dicit qz ex veris nō segtur nisi
vñ: et hoc postēsus est in hoc caplo: qz ex falsis pōt se-
qui vñ et ex altera falsa: et hoc est 2° ostēsus: et addit qz nō
segtur vñ ex falsis ex necessitate: et hoc itēdit hic ostēdere:
et hoc est idē qd dixit tales syllm̄ nō dicere p̄pter qd de-
p̄ne: sed tñ qz: nō enim sunt cā p̄nis simpl^r: s3 fm̄ qd et
accitāl^r. sic p̄determinatū est: et h̄ est (Manifestus ē.)
2° ponit cām p̄ostēsoz dicēs: qz qñ aliqd segt ad aliud
cum nō sit p̄nis necesse est aīis nō esse: et hoc in causa p̄i-
me ostēsum est: et h̄ est (Causa aut quoniam.)

¶ Idem aut cū sit et nō sit impole est ex neces-
sitate idē esse. dico aut vt cum sit. a. albi. b. ex

necessitate esse. Quia enim cum hoc sit. a. album illud de necessitate est. b. esse magnum. Cum autem sit. b. magnum. c. non album: necesse est si. a. sit album. c. non esse album. Et quia duobus existens terminis cum alter sit necesse est alter esse: hoc cum non sit necesse est non esse. a. Cum ergo. b. non sit magnum a. non potest album esse. cum vero. a. non sit album: necesse est. b. magnum esse: accidit ex necessitate: cum. b. magnum non sit idem. b. esse magnum: hoc autem impossibile. Nam si. b. non est magnum. a. non erit album ex necessitate. Si igitur cum non sit hoc album. b. erit magnum accidit si. b. non est magnum. b. esse magnum tanquam per tria.

Consequenter ostendit primum interitum quod nuper posuit. scilicet quod verum non sequitur ex falsis ex necessitate sic: ad idem esse et non esse non sequitur aliquid de necessitate: sed ad antecedens esse vel esse verum quod idem est sequitur ex necessitate primum esse vel esse verum. ergo ad antecedens non esse vel esse falsum quod idem est non sequitur ex necessitate primum esse vel esse verum. Duplicis rationis minor est premissa et primo repetita cum sua causa. conclusio autem in prima parte posita est: et ideo solum maiores ponit. primo ergo ponit maiorem et exponit: et hoc est (Idem autem cum sit.) sic exponit dicens: quod cum ex necessitate sequitur si. a. est album. b. est magnum non sequitur ex necessitate si. a. non est album. b. est magnum: et hec est (Dico autem.) primo ostendit eam sic. si ad esse album. a. sequitur de necessitate. b. esse magnum. ergo a destructione primum si. b. non est magnum. a. non est album: sed sequitur ex hypothese si. a. non est album. b. est magnum. ergo a primo ad ultimum sequitur si. b. est magnum. b. non est magnum: hoc autem impossibile. ergo impossibile est ad idem esse et non esse ex necessitate aliquid sequi: iuxta hanc rationem sic procedit. primo ne fiat cavillatio de hoc quod arguitur a primo ad ultimum in duobus terminis ponit argumentationem in tribus terminis. scilicet a. b. c. et per quod dicitur: et hoc est (Quia enim cum hoc sit album.) et facit suam rationem a primo ad ultimum ad similitudinem precedentis rationis facit in tribus terminis dicens: quod adeo bene sequitur a primo ad ultimum in duobus terminis: sicut in tribus. et per sua ratio: quod ponit eam plane cum dicit (Et quia duobus.) Et iteque manifestius resumit eam cum dicit (Nam si. b. non est.)

Dubius forte aliquis de maiore propositione sue rationis. videtur enim ad idem esse vel non esse sequi idem: quod si tu sedes deus est et si tu non sedes deus est: quod necium sequitur ex quolibet: adhuc si tu sedes alterius istius est verum te sedere te non sedere: et si tu non sedes alterum istius est verum. Adhuc disunctiva sequitur ad utrumque sui parte: et hec nali proutia. quare sequitur si tu sedes tu sedes vel non sedes: et ita nali proutia sequitur idem ad idem esse vel non esse: et ita ex necessitate. Ad primum obicitur quod duplex est proutia. scilicet essentialis vel nali. scilicet quia proutis intelligitur in antecedente: et est proutia accidentalis secundum quam dicimus: necium sequitur ad quolibet: et de tali non est intelligendus sermo. Ad secundum obicitur quod idem potest sequi dupliciter: aut gratia eiusdem in ipso: et sic non potest sequi idem ad idem affirmativus et negativus: et sic interditur. Ad autem gratia diversorum in ipso: et sic potest sequi idem ad idem affirmativus et negativus: et sic non interditur. Ad hoc procedit oppositio et per hanc soluitur. quod: quod disunctiva sequitur ad utrumque proutis sui non gratia eiusdem in ea: sed gratia diversorum. intelligit ergo. Ad hoc quod ad idem esse et non esse non sequitur ex necessitate aliquid nali proutia et gratia eiusdem.

Dubius forte dubitabit de hoc quod concludit illud pro inconuenienti. si. b. non est magnum. b.

est magnum: hoc enim non videtur inconueniens cum vnum oppositorum bene possit sequi ex alio sic. Si tu es asinus tu non es asinus: quod ex impolito sequitur quolibet: et necium sequitur ad quolibet. Et obicitur quod proutia duplex est. scilicet proutia siue accidentalis: et ibi non est inconueniens vnum oppositorum sequi ex altero: sicut ostendit: et est proutia nali siue essentialis: et ibi non sequitur vnum oppositorum ex alio: et sic interditur hic. Aliter autem dicitur quod ex impolito sequitur ad quolibet propter suum oppositum: et necium sequitur ad quolibet propter quod ad suum oppositum: de quo dubitat proutis: et videtur hoc esse verum per hanc rationem. nihil ponit et perimit idem. si autem ponit suum proutis. ergo non perimit ipsum: sed vnum oppositorum perimit suum oppositum. ergo antecedit ad ipsum: quare neutrum oppositorum sequitur ad reliquum. Adhuc proutis est de actuali intellectu auctoris: sed vnum oppositorum non est de intellectu alterius. ergo recte. Contra sic. si ad impolito sequitur quolibet: non repugnans huic te esse asinum non repugnat a te currere: sequitur si tu es asinus tu curris: et si necium sequitur ad quolibet sibi non repugnans et te currere non repugnat ei quod est te non esse asinum. sequitur si tu curris tu non es asinus. quare a primo ad ultimum si tu es asinus tu non es asinus: et ita in talibus proutis vnum oppositorum sequitur ad aliud: et istud procedendum est secundum Augustinum qui dicit. Si veritas non est veritas est. Locedendum ergo quod ex impolito sequitur suum oppositum: et quod necium sequitur ad suum oppositum. Ad primum obiectum dici posset quod vnum oppositum simpliciter interimit sub additione: tamen ponit ipsum: et ita sub additione sequitur ad ipsum: sed illud non sufficit. quare sicut sub additione ponit ipsum sub additione interimit: quod si sit ad esse vnius oppositorum sequitur non esse alterius. Sed dicendum quod vnum oppositorum alterius interimit et non ponit: quod autem in talibus proutis vnum oppositorum sequitur ad alterius non est quod vnum oppositorum ponit alterius: sed ipsum proutis propter necessitatem sui ponit: et non propter suum antecedens. In proutis ergo naturalibus antecedens ponit suum proutis. In consequentibus autem accidentalibus non est hoc necesse. Per hoc patet istud ad alterius. solum in consequentibus naturalibus: opus proutis actualiter intelligi in antecedente: et non opus hoc in consequentibus accidentalibus.

Circulo autem et ex se inuicem ostendere est per conclusiones et e converso predicationem alteram sumentem propositionem conclusionis dereliquam quam sumpserat in altero syllogismo. ut si oportuit ostendere quod. a. inest oi. c. ostendat autem per. b. et rursus si monstrat quod. a. inest. b. sumens. a. quidem inest. c. c. aut. b. et a. inest. b. prius autem e converso sumpsit. b. inest. c. aut si: quod. b. inest. c. oportet ostendere si sumas. a. de. c. que fuit conclusio. b. aut de. a. esse prius autem sumptum est e converso. a. de. b. aliter vero non est ex se inuicem ostendere: siue enim aliud medium sumas non circulo: nihil enim sumet eorum rursus: siue horum quod necesse est alterius solum: nam si ambo eadem erit conclusio: aut oportet esse diuersam.

Postquam determinauit de parte syllogismi quantum ad sua principia siue premissas: hic interdit de eis potestate penes proutis: et diuidit in duas. in prima determinat et proutem quantum ad proutem in seipsa. in secunda quantum ad proutem in suo opposito cum dicit (Conuertere autem recte.) proutis est de syllo circulari ubi ostendit proutis proutis super premissas: et diuidit in duas. in prima manifestat quod sit circulo ostendere. in secunda cum dicit (In his que non peruertunt.) de circulari ostensione determinat in prima.

prima parte sic pcedit pmo dat diffinitione sine descri-
ptione circularis onfionis dices: q circularis ostensio est
que ex pñe r puerfa aliqua pmissaz pcludit reliquaz
pmissaz: r hec est (Circulari autē r ex se.) 2° manifestat
diffinitionē r pcedit sic pmo ondit qñ ex pñe r puerfa
minore syllat maior r fit pncipalis sylls. oē. b. est. a. oē.
c. est. b. ergo oē. c. est. a. circulariter ergo arguit sic. oē. c.
est. a. oē. b. est. c. ergo oē. b. est. a. r h est (Ut si oporteat.)
3° manifestat q ex pñe r puerfa maioris syllat minor:
sic. oē. a. est. b. que est puerfa maioris: oē. c. est. a. que fuit
pcto. ergo oē. c. est. b. r h est (Et si qñ.) 3° addit ad maio-
re declarationē q impole est aliter fieri onfionē circy-
lare. si enī accipit terminus extra tres terminos pncipa-
lis sylls: vt cū pñe sumeret alia pmissaz nō eēt ostensio
circularis: r ita terminaret demfatio in eodē a quo exi-
uit. Si aut accipit vna pmissaz cuius puerfa nō cum
pñe: sed cū reliqua pmissaz: tūc accideret eadē pclusio
que in pncipali syllo fuit: neqz ergo sine pñe fit ostensio:
neqz per aliā simplr a pceptibz: r ideo necesse est acci-
pere pñe cū altera pmissaz alterata in suā puerfam: r h
om est in descriptione: r h est (Alter vo nō est.)

In his ergo que nō puerunt ex indēmōstra-
ta altera ppositione fit syllogismus: non enim
est demonstrare per hos terminos: quoniam
medio inest tertium aut primo medium.

Consequēter determinat de syllo circulari: r diuidit in
duas. in p^o ondit in gb^o terminis fiat. in 2° cū dicit (In his
vo que puerunt. Nō dicit qñ fiat. r p^o pars ad mām ei^o
ptinet. r ad formā. in p^o ondit q syls circularis fit tñ
mō in terminis pueribilibz: sic in syllo circulari debet
onidi quelibet ppositio per pñe: sed hoc nō puenit si su-
manī termini nō pueribiles: qñ in syllo circulari opz
terminos eē pueribiles: cuius rōnis pōnit solū mediū
r explanat: r hoc est (In his ergo que nō.) r explanat di-
cens: q si termini accipiunt nō pueribiles altera ppō-
nū vel ei^o puerfa manebit indēmōstrata: r ita nō quelibet
bet ppō ondet: r hec est (Nō enī est.) r per h qd dicit
tertiū eē in medio pōt itelligi minor ppositio. qñ 3° est
in medio: sicut subm in pdicato: vel inferius in supiori:
vel pōt itelligi puerfa minoris: in qua significat termi-
nū esse in medio: sicut pdicatū in subro: eodē mō intelli-
gi pōt de hoc qd dicit mediū eē in pmo maior ppositio.

In his vo que puerunt est omnia monstra-
re per se inuicē: vt si. a. r. b. r. c. cōuertunt sibi
in uicē: ondatur enim. a. c. per mediū. b. r rur-
sus. a. b. per conclusionē r per. b. c. cōuersam
ppositionē. Similiter aut r. b. c. per cōclusio-
nē: r per. a. b. conclusionē cōuersam. Opor-
tet aut. b. c. r. b. a. ppositionē demonstrare:
nam his indēmōstratis vñ sumus soluz. Si
ergo sumatur. b. omni. c. inē. r. c. omni. a. syl-
logismus erit eius qd est. b. ad. d. rursus si su-
mat. c. omni. a. r. a. omni. b. necesse est inē om-
ni. b. In vtrūqz ergo syllogismo. a. c. propo-
sicio sumpta est indēmōstrata: nam alie pro-
bate erāt. Quare si banc ostēderimus omnes
erunt approbate per se inuicē. Si ergo suma-
tur. c. omni. b. r. b. omni. a. inē r vtrūqz pro-
positiones demonstrate sumētur: r. c. necesse

est inē. a. Manifestum quoniam in solis his
que conuertuntur circulo r pro se inuicē con-
tingit fieri demonstrationes. In alijs vo quē-
admodum prius diximus. Accidit antez r in
his eodē sumpto qd mōstratur vt ad demon-
strationem. naz. c. de. b. r. b. de. a. monstratur
sumpto. c. de. a. dici. c. antez de. a. per has ostē-
ditur propositiones: quare cōclusionē vtinur
ad demonstrationem.

Consequēter determinat qñ fit circularis sylls: r di-
uidit in duas. in p^o determinat pncipale intēum. in 2°
cū dicit (Manifestus ergo qñ in p^o.) pcludit quedam
correlaria. p^o diuidit in tres pñ numez r ordinē trium
figurar. in p^o determinat qñ fit circularis sylls in p^o
figura. r h pmo in modisyllb. 2° in pncipalibz cū dicit
(In pncipalibz aut sylls. p^o in duas. in p^o ostēdit qñ
in mō vñ affirmatiuo. in 2° qñ in mō vñ negatiuo cuius
dicit (In pncipalibz aut sylls. p^o in duas. in p^o ostēdit
syllare pncipalē pñem ex pmissis pncipalibus: r e^o per
pñem vtrūqz pmissaz: r qz prius hoc plane manifesta-
uit breuiter tangit qñ faciendū sit. r p^o r h est (In his
vo que puerunt.) In 2° docet syllogizare puerfas omz
eaz: r pcedit sic. p docet syllogizare puerfas sic. puerfa
maioris syllogizat ex puerfa pñis r minore sic. De. c. est.
b. oē. a. est. c. ergo oē. a. est. b. puerfa aut minoris syllogi-
cat ex puerfa pñis r maioris sic. oē. a. est. c. oē. b. est. a. er-
go omne. b. est. c. cōuersa aut pñis syllogizat ex puerfa
vtriusqz pmissaz sic. oē. b. est. c. omne. a. est. b. ergo oē.
a. est. c. p^o igit cum ostēse sint premisse pncipales r pcto
eaz r oēs eaz puerse. oēs ppositiones iste ostēse. sex sūt
r nulla accipit indēmōstrata: r h est (Opz autē. c. r. b.)
2° pcludit correlarium. s. q aliter nō fit circularis sylls
nisi in terminis pueribilibz r cā q in eis fiat est. quare
terminis existētibz pueribilibz ex puerfis pmissarum
syllogizat puerfa pñis: r cōuerso ex puerfa pñis puer-
fa pmissaz: r hec est (Manifestum ergo quoniam.)

In pncipalibz aut syllogismo sic mōstratur
ex se inuicē. Sit. b. quidem omni. c. inē. a. aut
nulli. b. conclusio: qñ. a. nulli. c. Si ergo rur-
sum oporteat concludere: qñ. a. nulli. b. quod
prius sumptum erat: erit. a. quidem nulli. c. c.
aut omni. b. sit enim cōuerso ppositio. Si
aut qñ. b. oi inest. c. oportet concludere iaz nō
similiter conuertēdum. a. b. Nam eadē propo-
sicio. b. nulli. a. r. a. nulli. b. inē: sed sumēdum
cui. a. nulli inest huius. b. omni inē: r sit. a. nul-
li. c. inē quod fuit pclusio. Cui aut. a. nulli. b.
sumatur omni inē. Necesse est igitur. b. omni
c. inē. Quare cum sint tria vñ quodqz con-
clusio est facta r circulo demonstrare: hoc aut
conclusionem sumentem: r cōuerso alterā
propositionem reliquam syllogizare.

Consequēter ostēdit qñ fit sylls circularis in modo
negatiuo vñ: r pcedit sic. pmo ponit pncipalē syllm sic.
nulli. b. est. a. omne. c. est. b. ergo nullus. c. est. a. r hec est
(In pncipalibz aut. 2° ex cōuersa minoris r pclusionē
syllogizat maiorē sic. nullum. c. est. a. oē. b. est. c. ergo nul-
lum. b. est. a. r hec est (Si ergo rursum.) 3° dicit: q syllo-

Liber

gicando minorem que affirmatiua est nō est sumere cō-
uersam maioris in se: qz est negatiua. sicut maior est af-
firmatiua nō segtur ex negatiua: ideo opz puertere in
affirmatiua sic. Cui nulli inest. a. huic oī inest. b. ex hac
aut r pñe segtur maior sic. Cui nulli inest. a. illi enim oī
inest. b. c. nulli inest. a. ergo. c. oī inest. b. 7 hec est (Si aut
qm̄. b.) De his pcludit q cū tres sunt ppōnes pnumera-
do pñem pz: q oēs ostēse sunt: qz ex pñe 7 puerfa vnus
premissaz oñdit altera: 7 h est (Quare cū sint tres.)

In particularibus autē syllogismis vnuer-
salem quidem propositionē non est monstra-
re: per aliam autē particularē: est qm̄ autē non
demonstrare vnuerſalē manifestum: nā vlis
monstratur per vnuerſalē: conclusio autē non
est vlis: oportet autē ex pclusionē ostēdere 7 al-
tera propositione. Amplius oīno non fit syl-
logismus conuersa propositione: nāz particu-
lares fiunt vtrqz propositiones: particularēz
autē est. Ostēditur enim. a. de aliquo. c. per. b. si
ergo sumat. b. omni. a. 7 pclusio manet. b. ali-
cui. c. inest. Fit enīz pñma figura 7. a. mediū.
Si ergo sit priuarius syllogismus: vnuerſa-
lem quidē ppositionem non est ostēdendum:
propter hoc quod dictum est prius: particu-
larē autē est si sūt pueratur. a. b. quēadmodūz
in vnuerſalibus: vt cul. a. alicui nō inest: huic
b. alicui inest: nāz aliter non fit syllogismus eo
q negatiua est ppositio particularis.

¶ Dic dicit qm̄ sit syllogismus circularis in particu-
laribus pñe figure. 7 pmo in modo affirmatiuo. 7 in mo-
do negatiuo. In affirmatiuo pmo ponit duas conclusio-
nes. quaz vna est: q non syllogizat vlis ppositio. Secun-
da: q particularis syllogizat: 7 hec est (In particularib⁹
autē.) 7 ostendit eas. 7 pmo pñmā duplici rōne sic: qz ad
ostensionem ppositionis pmissa accipiēda est pclusio. 7
illa que est particularis: 7 ideo ex illa nō segtur vlis: qz
oportet accipe puerſam vnus pmissa cum pñe: sed illa
conuersa est particularis. quare si assumere sic oratio
non esset syllogismus: eo q ex particularibus nihil se-
quit: 7 hec est (Qm̄ autē non est.) 7 ostendit 7^m conclu-
sionem. pcludens minorem ex pclusionē 7 conuersa ma-
iore sic. si syllogizat q aliquod. c. sit. a. per hoc q omne
b. est. a. 7 aliquod. c. est. b. puerſa maiore 7 pñe syllogizat
minor sic. Omne. a. est. b. aliqd. c. est. a. ergo aliqd. c. est
b. 7 hec est (Particulare autē.) Consequēter determinat
circularē syllogismū circa modūz neūm particularē: 7 pce-
dit sic. pmo dicit q non est syllogizare ppositionē vlem
propter cām prius dictā pñmo: 7 hec est (Si aut sit pri-
uatio.) 7 dicit q particularis syllogizat pōt syllogizari si cō-
uertatur maior in affirmatiua eo modo quo dictū est in
syllogismis vlibus sic. Cui alicui non inest. a. illi alicui
inest. b. 7 est syllogismus talis. Cui alicui non inest. a. illi
alicui inest. b. c. alicui nō inest. b. a. ergo. c. alicui inest. b.
quomodo autem fieri debeat principalis syllogismus
patet: 7 hec est (Particulare autem.)

Dubius

Dubitarer forte aliqz hic pmo de circulari syl-
logismo in cōmuni. 7 pmo videtur q
non sit possibilis apud artē: qz impossibile est apud artē
idem esse prius 7 posterius seipso: sed si concludat ali-
quid circulariter erit idem prius 7 posterius seipso 7 nō

Secundus

tius 7 ignotius. qre non est possibile apud artē circulo
ostendere. probatio minoris. Id quod est ostendens est
prius 7 notius: 7 id qd est ostensum est posterius 7 igno-
tius: sed in syllogismo circulari ponitur idem ostēdens
7 ostensum respectu sui ipsius. quare si. a. erit. b. 7 b. erit
a. 7 sic. a. prius 7 notius erit seipso. huiusmodi est pce-
sus circularis. ¶ Et dōm q idem esse prius 7 posterius
notius 7 ignotius seipso fm rationem eandem impossi-
bile est: idem tamē sub diuersis rationibus bene potest.
7 sic ostendens prius est q ostensa: 7 ostēsa posterior est
fm rationem hanc: 7 hoc patebit cito post.

Consequēter forte dubitabit aliquis: vtrū sit syl-
logismus: nec ne. 7 videt q non est:
cum syllogismus sit decursus ab vnuerſali ad particu-
lare in circulari ostensione a pari in par: qz conuertantē
ibi oia. ¶ Et dicēdūz ad hoc q sicut ppositio constituit
potest ex cōuertibilibus: 7 tñ subiectum est in ratione
partis: predicatum in rōne supioris vel rotius sic syllogis-
mus ex oibus pueritilib⁹ fieri pōt: nō dominus tñ pco est
in rōne particularis: maior aut in rōne vlis: ¶ Ad rō-
nez dōm est q non est necesse in syllo pcedi fm rem ab
vnuerſali ad particulare: sed fm rem vel rōnem.

Alterius forte dubitaret aliqz: que sit vtilitas ta-
lis syllogismi: 7 cuius artis sit instrumē-
tum. videt enim q careat vtilitate sic 7 bono fine care-
bit. nam oīs syllogismus cōpetit ad vñm syllogizandū
vel dialecticū vel demonstratoris: sed circularis ad nullū
istorū ptinet neqz sōphisticū: qz syllogismus suus deficit in for-
ma aut in mō aut in vtroqz. circularis aut in syllo non
est deficiens: nec in materia. ergo ad ipm non ptinet. q
aut nō ad demonstratorem videt per hoc qd oñdit in li-
bro posteriorū: q non est circulo demonstrare: 7 sic. vt vi-
detur ad ipm nō ptinet. ¶ Itē in demonstratione nō pe-
titur pncipiū fm rem neqz fm rōnē: sed in circulari syl-
logismo petiū idē fm rem. quare nō ptinet ad demon-
stratōrē: pbatio minoris. iſerius ostēdet q petitiō pnci-
pij est fm rem: qm̄ maior est eque dubia pñi: 7 termini
alterius ppōnis puerantur: 7 dō q hoc est: qz ex pñe 7
puerfa alterius premissaz ptingit pcludere reliquā: si-
cut ecōuerso: sed illud ptingit in syllogismo circulari: si-
cut pz per se. qre videt q in syllogismo circulari sit pec-
catū: qd est petitiō fm rem: 7 ita nō pertinebit ad demon-
stratōrē. ¶ Qd aut nō ptineret ad dialecticū videt: quia
ibi est petitiō pncipij: qd est pctm in dialectica. sic pz q
ad dialecticū non ptinet. ¶ Ad oppositū. sic causa ime-
diata 7 effectus ipsius cū ipsa conuertit: sed demonstrato-
rē concludit effectus per causam immediatā: 7 ecōuerso
per effectum immediatū causam immediatā: sicut ostēdit
in posterioribus. ergo cū in tali pcessu sit ostēso circu-
laris videt q ostensio circularis ad demonstratōrē per-
tineat. ¶ Adhuc videt q ptineat ad dialecticū: qz dia-
lecticū syllogizat diffinitionem per diffinitūz: 7 ecōuer-
so: 7 talis ostēso est circularis. qre videt q ptineat tam
ad dialecticū q ad demonstratōrē: qd pcedēdum est.
Sciendū tñ q pmo 7 pceptue ad demonstratōrē perti-
net: 7 propter hoc hic determinatur de syllogismo parti-
culari: minus aut proprie ptinet ad dialecticū. ¶ Ad
p^m dicēdum q Aristot. in posterioribus nō intendit sim-
plicitē destruere demonstratōnē circularē: sed quidāz
posuerant q contingit oia scire 7 oia ex se inuicem de-
monstrare: 7 hoc per causam 7 eodem modo demon-
strādi: 7 hoc remouet Az. ibi: 7 nō intendit quin fiat circula-
ris demonstratio: ita q causa demonstrēt effectū 7 ecōuer-
so: sed nō est idē modus demonstrādi. vna enim demon-
stratio est propter quid. alia est qd. ¶ Ad 2^m dicēdum
q petitiō

q̄ petitiō p̄ncipij s̄z veritatē est sicut infra determinat: q̄n qd̄ non est natū ostendi per se ostendit per se. Si ḡ in syllogismo circulari accipiat p̄pō per se nota: et que est per se nata ostendi que sibi fidē facit sicut vult Ari. et Boetius in multis locis q̄ ipsa est p̄positio imediata et p̄n^m de ipsa non fiet petitiō p̄ncipij: vt si a. natū sit per se ostendi: et per ipsum ostendat p̄p̄ius effect⁹ eius. s. b. et deinde per. b. ostendat. a. et eōuerso et ostendatur a. per. a. h. nō facit petitiōnē p̄ncipij: cū. a. sit natū per se ostendi. Si aut accipiat p̄positio mediata: et nō per se nota: nec per se nata ostēdi: erit petitiō s̄m veritates. vt si a. nata sit ostendi per. a. ex ipsa. a. ostendit. b. et eōuerso. sequit^r q̄. a. demōstret. a. et est petitiō ei⁹ qd̄ est in p̄ncipio. Dōm igit^r q̄ petitiō p̄ncipij s̄m veritatem est q̄n peti^t p̄positio nō per se nota. p̄z ḡ q̄ in syllogismo circulari q̄nq̄ peti^t qd̄ est in p̄ncipio s̄m veritatē: et est q̄n peti^t p̄positio eque dubia p̄clusioni: et termini inter se p̄uertunt. B. aut non p̄tingit quando peti^t p̄positio per se nota. p̄z ergo q̄ in syllogismo circulari quandoq̄ petitur qd̄ est in p̄ncipio s̄m veritatem sic non pertinet ad demonstratōrē. ¶ Ad 3^m dōm q̄ petitiō eius qd̄ dicit^r in p̄ncipio duplex est. s. s̄m veritatē et s̄z opinio. nem. s̄m veritatem quando per se natū ostendi ostenditur per se. s̄m opinionem quando petitur aliquid dubiū: vel aliqd̄ qd̄ p̄bari deberet s̄m opinionē eius cūz quo disputat: q̄uis nō sit ita s̄z veritatē. p̄m̄us modus petendi p̄siderat a demōstratore tanq̄ fugiēdus. scd̄s aut a dialectico. vnde q̄uis in argumēto petatur p̄ncipium s̄m veritatē. cōtingit tamē esse dialecticū bonū. Si ergo per p̄missas ostendatur conclusio: et eōuerso per conclusionē p̄missa. dūmodo sub diuersis rōnib⁹ p̄missa sit notior p̄ne: et p̄clusio notior p̄missa apud illum: tñ cōclusio disputat vel subm apud diuersos: quāuis s̄m veritatē sit eque dubia vtrāq̄ ostensio bona est dialectico: vel atq̄ nō erit dialectice syllogizare diffinitionē per diffinitū et eōuerso. ḡ q̄ in syllogismo circulari peti pōt qd̄ est in p̄ncipio s̄m opinionē: et sic non pertinet ad dialecticū. vel pōt nō peti: et sic pertinet ad ip̄m. nō tñ s̄m q̄ p̄tinet ad ipsum peti^t id qd̄ est in p̄n^o s̄m veritatē. ¶ Ad vltimū p̄z r̄sio: q̄ circularis syllos dialectico cōpetit: sed non est sic ex notioribus dialectico simpliciter: sed ex notioribus ei: q̄uis s̄m veritatem eque ignota. ex his appet q̄ syllos circularis vtilitatem h̄z tam ad vsum dialectici q̄ demōstratoris: et q̄ diuersimode sit petitiō p̄ncipij apud dialecticum et apud demōstratōrē: et q̄ sepe sit petitiō s̄m demōstratōrē: vbi non sit s̄m dialecticū: q̄z dialecticus cōiter. et s̄m opinionēz considerat: demonstratōr s̄m veritates magis inspicit. ¶ Adhuc syllos circularis hic determinati ad demonstrationē circularē quā docet Ari. in 2° posteriorū in capitulo de causis. ¶ Et dōm q̄ hic determinat s̄z q̄ abstrahit a terminis causalibus et non causalibus. vt p̄z ex iam dictis. Ibi vō s̄m q̄ fit in terminis causalibus tñ vt nubes est causa pluuie: et pluuia vaporis: itē vapor causa pluuie: et sic deinceps s̄m circuli. ¶ Alteri⁹ q̄rit de his que dicit^r in l̄sa de diffinitione circularis syllos. videt enim esse ostensio diminuta: q̄z aliq̄ circularis ostensio sit per p̄uersam p̄clusionis: et per alteraz p̄propositiōnem ad syllogizandū p̄uersam alterius p̄propositiōnis: diffinitio dicit tantūmodo q̄ accipit tñ p̄clusionem: et p̄uersam alterius p̄propositiōnis ad syllogizandū reliquā. nunc aut p̄tingit sic: et aliter. quare sua diffinitio non ostensionē circulari p̄uenit. ¶ Queritur etiam q̄re magis dicit ipsam fieri ex p̄uersa alteri⁹ p̄missa q̄ per cō-

clusionē: et alterā p̄missaz vel per p̄uersionē vtriusq̄. ¶ Ad p^m dōm q̄ in p̄mo modo prime figure sunt due ostensiones circulares. vna est que per p̄ncipales p̄missas ostendit conclusionem: et eōuerso per cōclusionēz p̄missas: et hec proculdubio sumit p̄clusionē cum conuersa alterius p̄missaz s̄m q̄ significat diffinitio. Alia est que per p̄uersas p̄missaz p̄ncipaliū concludit p̄uersam p̄ncipalis p̄clusionis: et eōuerso per eius cōuersam conuersas p̄missaz p̄ncipaliū. In hac aut circu- latioe scd̄a est tanq̄ p̄n^m syllos qui p̄cludit p̄uersam con- clusionis p̄ncipalis ex p̄uersis p̄missarū p̄ncipaliū: et h̄z p̄clusio cum p̄uersa vnius p̄missaz eius accipitur in syllo reflexo circulariter: est enī huic syllo p̄clusio cō- uersa p̄ncipalis p̄clusionis: et p̄missa p̄uersa p̄ncipalis p̄missa: et p̄uersa p̄missa eius est p̄ncipalis p̄missa. Patet ergo q̄ sicut in p̄ma circularione syllos vna p̄ro- positio ex p̄clusionē: et p̄uersa alterius p̄propositiōnis: sic et in circularione scd̄a. et sic respiciēdo ad vnāquāq̄ circu- larē ostensionē s̄m se p̄uenit cuiuslibet diffinitio p̄dicta. et q̄ dicit^r in diffinitioe q̄ ex p̄ne et conuersa vnius p̄- missa syllos reliquā nō solū referendū est ad p̄ncipa- lem syllogismū: sed vniuersaliter ad oēm in quo fit cir- culatio. ¶ Ad 2^m dōm q̄ conclusio cū vna p̄missarū vel conuersa vtriusq̄ facit dispositionē secunde figure aut tertie: sicut p̄z inuenit: sed tertia non cōcludit vni- uersalem. secūda vō non cōcludit vniuersalē affirmati- uaz: et ideo necesse est in syllogismo circulari ad osten- dendū vlem affirmatiuā precipue accipere p̄missas in dispositione prime figure. sic aut se h̄nt conclusio et cōuersa vnius p̄missarū: et ideo magis dicit circularē ostensionem fieri ex cōclusionē et p̄uersa vnius p̄missa- sarū vel ex vtrāq̄ p̄uersa. ¶ Ex iam dictis p̄z solutio eius qd̄ solet queri. s. cū talis syllos sit circularis an vnius quicq̄ syllogismoz factorū sit circularis: an. s. oēs syllo- gismi insimul sint vnus circulus siue faciant vnum cir- cularem syllogismū. videt q̄ neq̄ sic neq̄ sic: q̄z nō sit exiū ab aliquo eodez in ratione. ¶ Et dōm q̄ hoc ve- rum est q̄ sex syllogismi iuxta primum modum duos faciunt circulos s̄m q̄ prius ostensum est.

Consequenter

querit de syllo circulari negati- uo. et p̄mo querit: quare non contingit fieri sex cōbinationes: sicut iuxta syllogismū affirmatiuū. syllos enī p̄missas et s̄nez: sed conuersas eoz non syllos. ¶ Et dōm q̄z non sit ibi nisi vna circu- latio: cum tñ iuxta p̄mū modū fierent due: ex cōuersis enīz p̄missaz non ostendit p̄uersa p̄clusionis: nec ex p̄uersa p̄clusionis: et minore ostēdit p̄uersa maioris: eo q̄ vtrōiq̄ accipit minore negatiua in p̄ma figura: nec ex p̄uersa p̄clusiois et maiore syllogizat p̄uersa minoris: q̄z vtrāq̄ negatiua est ex q̄bus nō syllogizat. ¶ Sed queret aliq̄s: q̄re nō transponit illas negatiuas in affir- matiuas: et sic doceat syllogizare p̄uersas: sicut non facit ad syllogizandam p̄ncipalem p̄clusionem. Dicendū q̄ transpositio talis in illis conuersis frustra esset: et nō ad p̄positū: qd̄ p̄z sic sit syllogismus p̄ncipalis. Nullus b. est. a. omne. c. est. b. ergo nullū. c. est. a. si debeat osten- di conuersa conclusionē. s. nullum. a. est. c. per p̄uersas p̄missas accipiat^r conuersa minoris. s. omne. b. est. c. et deinde conuersa minoris transponatur in affirma- tiuā sicut nulli inest. a. omni illi inest. b. et p̄z q̄ hoc nihil ad p̄positū. ex his omne. b. est. c. cui nulli inest. a. illi omni inest. b. q̄ nūq̄ syllogizat q̄. c. nulli. a. inest. similiter aut est et in alijs p̄uersis concludendis. quidā tamen non prospicientes veritatem interiorē cōcedūt q̄ p̄uerse p̄dictae syllogizari possunt per transpositionē

Ad p^m

Ad 2^m

Dubius

Ad 3^m

Ad 4^m

Dubius

De p^o

De 2°

negatiue in affirmatiuam: sed hoc nihil est. **Dubius Alterius** forte dubitaret aliquis de puerfione quā facit negatiue in affirmatiuā. videt enim nulla talis eē nisi in ptingēti materia. Itē si esset puerfio inter puerfiones in pmo deberet poni. non aut posita fuit ibi: quōd est puerfio. **Ad p^m** Adhuc puerfa quā accipi videt esse falsa: quē videt peccare in puerfione. si enī dicā nullus homo est asinus: et puerfā sic. Cui nulli inest asinus: illi omni inest hō. hec est falsa: quia ligno nulli inest asinus: nec tñ oī ligno inest hō. **Ad p^m** dōm q nō est pprie puerfio quā facit: sed est translatio puerfōdo maiore affirmatiuam. vnde pmo cōuerfa est maior: et deinde trāsmēda est h. Nullū. a. est. b. puerfit in hāc cui nulli inest. a. illi omni inest. b. et q puerfio nō est: s; magis quedā hypothetica trāslatio ppōnū: iō non numerat in pmo inter puerfiones. **Ad 2^m** dōm q sicut in affirmatiua ppōne termini puerfibilis sunt in negatiua debent termini in quātū pnt accidere ad puerfibilem fin q sunt cōtradictōes in genere et immediatē: ita q necesse sit alterū inesse necessario: vt cū dicat nullus ineqale est equale: sed si debeat talis intelligi de puerfibilitate circa maiore: p; q affirmatiua in qua trāsmutata vera sit: cui nulli inest ineqle illi oī inest equale. vlt pōt dici melius nō coartādo minores ad terminos. s; q per hoc qd dicit cui: intelligēdū est pculare aliqd a quo vniuersaliter remouet. a. et cui inest. b. cum illud opz necessario esse. c. q; sicut dictū est in pncipio capituli fere nō debet in circulari ostensione sumi terminus nouus extra preelectos. sic enī non erit circularis ostensio: quare per hoc ipsum per virtutem ostensionis circularis oportet intelligere. c. et sic est ppositio vera. s. alicui sicut. c. cui nulli inest. a. illi omni inest. b.

Dubius Cōsequenter forte dubitabit de syllo quem facit. s. cui nulli inest. a. illi omni inest. b. c. nulli inest. a. ergo. c. omni inest. b. videt enim q nō sit syls: tū q maior est picularis cui; s; ipm cui supponat pro. c. tum q minor est negatiua: et in vtroq; illorū peccat ptra sylm pme figure. **Etia** queritur in quo modo fiat et non est assignare vt videt: s; aliq; dicit q syls fit in tertia figura ppter quosdā: qd dicit Ari. in fine huius capituli: s; b. nihil est si enī esset ptingere cōclusionē puertere sicut maiore: q; dicit hic Ari. dices: q syls ex pōne et vna pmissarū adhuc in tertia figura nō syls vniuersalis: sed per illū sylm syllogizat vniuersalis. **Et** dōm: q syls ille fit in pma figura: nō tñ in aliquo modo: q; nō insunt per virtutē qd est dici de omni et de nullo: sed per virtutē maiore ppositionis in qua implicatur talis causa: vt vno remoto ab alio eidē insit reliquū: et h; illa maior quasi virtutē pditionalis. vnde totus syls hypotheticus est inferēs a pōne antecedētis. pater igit solutio ad oīa obta. fit enī syls per primā figurā: sed nō per aliquē modū eius: q; syllogismus hypotheticus nō est nec pcedit per dici de oī aut de nullo. maior etiā nō est particularis respectu conclusionis: s; magis ineqle eī: eo q ipm cui pro. c. supponit q quid. c. in conclusionē subicit: nec est etiam inconueniens inferre per syllogismū hypotheticū a pōne antecedētis ex minore negatiua: q; negatio nō cadit super totum medium: imo quasi eius pars est: nec etiā est inconueniens sic inferre affirmatiuā ex negatiua.

Dubius Alterius forte querit de particularibus. et primo queritur: quare in quarto modo nō syllogizat maior nec puerfa maiore nec puerfa minore aut pclusionis. nam nullū istorū ostendere docet. **Et** dicendum q maior non syllogizat propter causas quā

ponit in littera. propter enim similitudinem causam nō syllogizat sua puerfa: q; ex pōne que est particularis conuerfa minore: q; particularis est nihil syllogizatur: conuerfa etiā minore aut pclusionis non syls: eo q accipitur maior particularis in pma figura. s. aut puerfa minore aut pclusionis: quāz vtrāq; particularis est. syls autē est quō circa modū particulare negatiuus. Ex his q; p; q nō est cōpleta circulatio in his modis sicut in vltib; nec etiā in modo negatiuo vniuersali adeo cōpleta sicut in affirmatiuo mō. In modo enī affirmatiuo duo sunt circuli in negatiuo vō vnus est circulus tñ in particularibus a minore circulus.

Cōsequenter dubitabit aliquis de mō particulari negatiuo. videt enī nō facere syllogismū: q; ex particularibus syllogizat sic: cui alicui nō inest. a. illi alicui inest. b. c. alicui nō inest. b. c. alicui nō inest. a. g. c. alicui inest. b. adhuc cōuerfa maiore quā sumit videt falsa: q; si dicā sic nullus hō. est asinus: et deinde puerfat sic: cui alicui nō inest asinus illi alicui inest hō. erit ppositio falsa: q; ligno alicui nō inest asinus: nec tñ ligno alicui inest hō. **dōm** q syls caribegoricus est qui pcedit per virtutē ei; qd est dici de omni et de nullo. sed in dicto syllogismo maior ppō hypothetica est virtualiter. vnde in maiori iplicita est tota virtus inferēdi: et insunt a parte antecedētis: et sic p; pmiū. **Si** autē qrat qre aliter hic transumpta est maior in affirmatiuā q; in syllogismis vltibus: q; ibi trāsumpta est in terminis sumptis vniuersaliter. hic aut in terminis sumptos particulariter. dōm q syllogismus talis hypotheticus est inferens s; dispositionē preassignatā in maiori. vnde q; in vniuersalibus inferēda vltis pclusionis: et in particularibus particularis debet in vniuersalibus transponi vniuersaliter. in particularib; debet sumi in terminis nō vniuersaliter. **Ad 3^m** dōm q in affirmatiua transposita est puerfa maior hoc ipm cui supponit pro. c. q; ex necessitate syllogismi circularis est. q; nullus terminus extra sumit. si enim sumeret nō esset circularis ostensio sicut dicit in littera: et ita illa ppositio est intelligenda sub hoc sensu. cui alicui sicut. c. nō inest a. illi alicui inest. b. sed. c. alicui nō inest. a. g. c. alicui inest. b. **Querit** vltimo quō iste syls qui fit iuxta pimum modū: et ille qui fit iuxta quintū modū possit reduci in syllogismū simplicē et caribegoricū. **Et** dicit q ille modus qui fit iuxta modū reducit sic. Omne. c. nō ens. a. est. b. omne. c. est. c. nō ens. a. g. oē. c. est. b. qui fit iuxta vltimū modū sic. Omne. c. non ens. a. est. b. quoddam. c. non ens. a. est. c. ergo quoddam. c. est. b. q; cuius conclusio affirmatiua si oportet tam conuersam maiore q; conclusionem transponere in affirmatiuā: quia vtrāq; est affirmatiua. et oportet maiorem simul esse vniuersalem propter formam prime figure.

In secunda autē figura affirmatiuā quidē non est ostendere hoc modō: pnatuam autē est: ergo predicatiua quidem non ostenditur: eo q non vtrāq; propositiones sint affirmatiue: nā conclusio pnatuam est: predicatiua autē ex vtriusq; ostēdebatur affirmatiua: pnatuam s; sic ostenditur. Insit enim. a. omni. b. nulli autem c. conclusio: qm. b. nulli. c. Si ergo sumatur b. omni. a. inesse: et nulli. c. necesse est. a. nulli. c. inesse: fit enim secunda figura et medium b. s.

b. Si autē a. b. priuatiua sit: altera ho predictatiua priā erit figura: nam. c. quidez omni. a. b. autem nulli. c. quare. b. nulli. a. ergo neq. a. b. ergo per conclusionē qdē et vnā ppositionē non fit syllogismus: assumpta autē altera erit.

Hic docet quō fit circularis syllogismus in 2^a figura. et p^o ponit duas p^ones hiconitas. i. q^o affirmatiua ppō nō syllat in 2^a figura circulariter: et q^o negatiua syllari pōt: et h^o est (In 2^a autē.) 2° eas ostēdit: et p^o p^oma dicens: q^o in ostēsiōne circulari o^o accipi p^olo p^omissa: sed p^olo h^o similr negatiua: s^o affirmatiua ppō syllari nō pōt nisi ex duab^o affirmatiuis: et iō nō pōt h^o circulo ostēdi affirmatiua ppō: et h^o est (Ergo p^odicatiua et c.) 2° ostēdit scōdam: et h^o p^omo in v^olibus syl^olis. scōdo in particularibus cū dicit (Si autē non v^oles.) In v^olib^o p^o docet syllare ppōnē negatiuā in 2^a scōde ex p^one: et conuersa maioris vt sit fit syl^olis p^oncipalis: omne. b. est. a. nullū. c. est. a. g^o nullū. c. est. b. minor assumpta p^one cū puer^osa maioris sic. oē. a. est. b. nullū. c. est. b. ergo nullū. c. est. a. et sit syl^olis in eodē mō: et h^o est (Priuatiua sic ostēdit.) scōdo docet syllare negatiuā p^omi modi: vt sit fit syl^olis p^oncipalis nullū. b. est. a. omne. c. est. a. ergo nullū. c. est. b. ex puer^osa minoris: et p^one syllat per p^oma figurā puer^osa maioris sic. nullū. c. est. b. omne. a. est. c. ergo nullū. a. est. b. ex hac sequit^o maior per puer^osiōnē: sed nō p^otingit syllogismus ad maiorem: et ideo concludit q^o non fit hic circulus nisi ex conclusionē et conuersa minoris: sed ex his conuersa maior: et hec est (Si autem. a. b.)

Si autēz nō vniuersalis sit syllogismus que in toto quidem est propositio non ostenditur propter eandem causāz quam prius diximus. Que autem in parte ostenditur: quando vniuersalis est predictatiua: insit enīz. a. omni. b. c. autem non omni: conclusio. b. c. si ergo sumatur. b. omni. a. c. autem nō omni. a. alicui. c. nō inesse: medium. b. Si autem est vniuersalis et priuatiua non ostenditur. a. c. propositio puer^osa. a. b. accidit enīz aut vtriusq^o: aut alterā ppositionem fieri negatiuam. Quare nō erit syllogismus: sed similiter ostendetur quēadmodū in vniuersalibus: si sumatur cui. b. alicui nō inest bec alicui. a. inesse.

Consequenter docet quō fit in syl^olis p^oncipalibus: et p^o in 4° mō dicens. q^o v^olis nō syllat circulo: sicut nec v^olis in p^oncipalibus p^one figure: sed p^oncipalis syllat vt sit p^oncipalis syl^olis. oē. b. est. a. aliq^o. c. nō est. a. ergo aliq^o. c. nō est. b. ex p^one t^o puer^osa maioris syllat minor in eodē mō sic. Omne. a. est. b. aliq^o. c. nō est. b. g^o aliq^o. c. nō est. a. et h^o est (Si autē nō v^olis.) 2° docet quō ostēdit in tertio mō dicens: q^o non syllat minor circulariter ex puer^osa maioris et p^one. ibi enim accipit^o: aut vtracq^o ppō: aut altera negatiua tā p^olo q^o puer^osa maioris negatiua est: cui t^o minor que p^ocludenda est sit affirmatiua: et addit q^o p^otingit minorē syllare: sicut determinatū est in p^oma figura si transponat maior in affirmatiuā sicut cui alicui nō inest. b. illi alicui nō inest. a. c. alicui nō inest. b. g^o. c. alicui inest. a. et h^o est (Si at est v^olis.) (Dubitaret forte aliq^o h^o de hoc q^o p^omo dicit hic affirmatiuā ppō: nō nō posse syllari circulo. et in fine p^oncipalis docet syllare affirmatiuā tertio modi. sic enī videt^o dicere repugnātia.

Adhuc videt^o cāz quā assignat fallaz eē. dicit enī Ari. q^o nō syllat h^o affirmatiua: q^o p^olo negatiua est: q^ore op^o accipere p^omissaz ad syllandū affirmatiuā h^o non syllat nisi ex vtracq^o affirmatiua: s^o p^otra eadē rōne nō syllat affirmatiua in modis negatiuis p^one figure: q^o est manifeste falsum. **Adhuc videt^o falsum esse q^o dicit:** q^o in p^omo modo syllogizat v^olis affirmatiua ex maiori negatiua transposita in affirmatiuā et p^onez cui nulli inest b. illi omni inest. a. c. nulli inest. b. ergo. c. omni inest. a. sicut in scōdo mō syllogizat affirmatiua ex puer^osa p^onis et minore transposita sic. Cui nulli inest. c. illi omni inest a. b. nulli inest. c. ergo. b. nulli inest. c. a. et ita videt^o q^o syllogizatur affirmatiua sicut negatiua s^om circulū. **Et dōm ad p^omū q^o nō dicit repugnātia:** q^o nō fit circularis ostensio nisi vbi accipit^o p^olo puer^osa vni^ous p^omissaz sicut p^oz per diffinitionē eius datā p^ous. sic autē non syllogizat affirmatiua s^om circulū: et hoc dicit in p^oncipio huius partis. si enī assumeret^o puer^osa p^omissa negatiue transposita in affirmatiuā cū p^one ad syllandū ppōnē affirmatiuā illa esset penitus impertinens ad hoc faciendū: sicut p^oz p^osiderāt. In tertio autē mō syllat affirmatiua nō ex p^one et puer^osa maioris transposita in affirmatiuas: sed ex ipsa maior fit transposita. sed sic syllare nō est circulo ostendere. sicut p^oz per diffinitionē circularis ostensionis. Per hoc etiaz p^oz rāssio ad vltimū: q^o 1° syllat affirmatiua syllogizatur v^olium: non t^o per circulū. eo q^o nō sit m^o ibi p^olo cū puer^osa vni^ous p^omissaz ad syllogizandū eam: q^o sic sumeretur illa puer^osa transposita in affirmatiuam: et non esset ad p^opositū si sumat^o p^opositio transposita cui p^one vel puer^osa p^onis. **Ad 3° dicit q^o aliud est de negatiuis prime figure: et de negatiuis scōde.** In p^oma enim figura ex conclusionē et conuersa p^omissa syllogizatur reliqua p^omissa: sed in scōda non sunt ad p^opositum p^oclusio et conuersa negatiue: et hoc respicit Aristot. quando dicit q^o ex p^oclusionē negatiua non syllogizatur affirmatiua. hec igit^o causa: q^o hic nō syllogizat affirmatiua est: q^o non fit circularis ostensio nisi cum cōclusione: et altera p^opositione conuersa: sed ex conclusionē et conuersa alterius non fit hic syllogismus ad p^opositū. Similis solutio est et oppositio circa causam illā quā assignat in tertio modo: quare non syllogizat particularis affirmatiua. **Consequenter forte queret^o:** quare negatiua p^opositio secūdi modi syllogizatur circulariter per figurā eandē: et non sic negatiua primi modi: s^o per figurā primam. Et sciendū q^o h^o est: q^o ex p^oclusionē et conuersa maiori secūde figure: similiter disponit^o secūda sicut patet intuenti. ex conuersa autē secūde similiter figura prima disponit^o: q^o igit^o in secūdo mō ostenditur negatiua p^opositio ex p^oclusionē et conuersa maiore vbi fit ita circulus per secūdam figurā: et q^o in p^omo modo ostendit^o negatiua ex conclusionē et conuersa minoris: ideo fit ibi circulatio per primā figurā. **De tertio autem modo opponi posset de transpositionē negatiue in affirmatiuam sicut opponitur de quarto prime: et eodē modo soluitur et pertransseundum est.**

In tertia at figura. Quando vtracq^o q^o dez ppōnes vniuersaliter sumunt^o nō p^otingit ostēdere per se inuicē: nā v^olis qdē ostendit per v^olia: que autē in hac p^oclusio est sempest particularis. Quare manifestum q^om omnino non contingit ostendere per hanc figurā vniuersalem p^opositionē. Si autē bec qdē v^olis sit: illa autem particula

ris: quique quidem erit: quandoque aut non erit: quoniam utrumque affirmatiue sumunt: et vlt sit ad minores extremitates erit: quoniam aut ad alteram non erit. Insuper enim. a. omni. c. b. aut alicui: conclusio aut. a. b. Si ergo sumatur. c. omni. a. inesse. b. aut alicui. a. c. quidem ostensa est alicui. b. inesse. b. aut alicui. c. non est ostensa: quoniam si necesse est: si. c. alicui. b. et. b. alicui. c. inesse: sed non idem est hoc but: et illud illi inesse: si assumendum si b alicui illi: et alteri alicui but: si at sumpto non laz sit ex pcone: et altera pcone syls. Si aut b. oi. c. a. at alicui. c. erit ostendere. a. c. quoniam sumis c. qd oi. b. inesse. a. a. at alicui. b. na si. c. oi. b. a. aut alicui. b. necesse est. a. alicui. c. inesse mediū. b.

hic docet quoniam fit circularis syls in tertia figura et primo ostendit quoniam in vltib' syls but' figure non ostendit aliq' pponū circulariter: eo quod ppones vltis non sunt: et vltis non pcludit nisi ex vltibus. pclo aut que assumenda est pro pmissa est particularis: et h' est (In 3^a aut figura.) et ostendit quoniam fit in particularib' sic pcedes. p^o dicit quod altera ppo est vltis et altera particularis. quique ostendit fm circuli ppo particularis: quique non. quoniam enis minor est vltis ostendit. quoniam aut maior est vltis non ostendit: et hoc dicit: quoniam non fit ibi circulus cōpletus in se ad ostendendum particulare pponē nisi aliquo modo trāsum pro sicut patebit statim: et h' est (Si aut bec quidem rē.) Scdo hoc manifestat: et primo ostendit quoniam non fit cōpletus circulus ad ostendendum particulare pponē iuxta qrtū modū. fit eni pncipalis syls. Omne. c. est. a. aliqd. c. est. b. g aliqd. b. est. a. ex pne et puerfa maior syls per pma figurā puerfa minore: sed non minor sic. Omne. a. est. c. aliqd. b. est. a. ergo aliqd. b. est. c. ex hac aut per puerfionem minoris sequit aliqd. c. est. b. sed syls sic fact' non attingit ad b: et ideo non est cōpletus circulus per syllogismū: et bec est (Insit eni. a. omni.) et manifestat quod circulo ostendi pōt ppositio particularis in tertio modo vbi minor est particularis. aliquod. c. est. a. omne. c. est. b. ergo. b. est. a. ex conuerfa minoris: et pne syllogizat maior in quarto modo sic. Aliquod. b. est. a. omne. b. est. c. ergo aliquod. c. est. a. et h' est (Si autem. a. b. omni. c.)

Et ch sunt bec qdē pdicatiua: illa xō priuatiua: vltis aut pdicatiua ostendit altera. Insit enim. b. omni. c. a. aut alicui non insit: pclusio quoniam. a. alicui. b. non inest. Si ergo sumat. c. oi b. inesse: inerat aut et. a. non omni. b. necesse est a. alicui. c. non inesse mediū. b. Cum aut priuatiua sit vltis non ostendit altera nisi sicut in prioribus. Si sumat cui hoc alicui non inest alteri alicui inest: vt si. a. quidem nulli. c. b. autem alicui cōclusio: quoniam. a. alicui. b. non inest. Si ergo sumatur cui alicui. a. non inest. c. alicui inesse necesse est. c. alicui. b. inesse: aliter aut non est cōuertentes vniuersalē propositionē ostendere alteram: nullo enim modo erit syllogismus.

Consequenter ostendit quoniam circulo ostendit particularis in modis negatiuis. et p^o in quinto modo fit sic pncipalis syls. aliqd. c. non est. a. omne. c. est. b. ergo aliqd. b. non est. a. ex pne et conuerfa minore syllogizat maior in

eodem sic: aliqd. b. non est. a. oē. b. est. c. ergo aliqd. c. non est. a. et h' est (Et cū sunt bec qdē.) Scdo dicit quoniam in eodem modo particularis syllogizari non pōt nisi pus fiat trāspositio negatiue in affirmatiua: sic eni fit syllogismus pncipalis. Nullū. c. est. a. aliquod. c. est. b. ergo aliqd. b. non est. a. ex puerfa maioris transposita in affirmatiua: et cōclusionē syllogizat cōuersa minoris: sed non attingit syllogismus ad minorem sic. Cui alicui non inest. a. illi alicui inest. c. sed. b. alicui non inest. a. ergo. b. alicui non inest. c. Ex qua sequit per puerfionem aliqd. b. c. esse. b. qd erat minor: et ita non est syllogismus completus circularis: et bec est (Cum autem puerfatiua vltis.) **Dubitabitur** h' forte de eo qd dicit in vltibus modis non posse ostendi circulariter. hoc eni videt falsum: tūz quod ex conuertibilibus contingit syllare pnem vltm in tertia figura. tūz quod ppter puerfibilitatē terminoz pōt pclusio que est particularis transponi in vltm: ex qua et puerfa cum altera pmissaz seqt reliqua pmissaz: et dicit quod particularis non pōt nec dē puerfionem in vltm: cuius oppositū videtur eadem rōne quia puerfiss vltis affirmatiua in terminis simpliciter ppter terminoz puerfibilitatē pōt particularis puerfionem in vltm. **Dōm ad hoc:** quod lz termini vltis pponis puerfibilis sint: non tñ particulares: et ideo poterit vti tali transpōne particularis in vltm. Potest dici forte melius quod syls circularis formā syls non seruat. vñ cū de forma syls sit quod vltis non pcludit nisi ex vltib': et de forma syls tertie figure sit quod possit in pclusiones particularē: non dē syls circularis alterā pcludere vltz ex altera particulari nec in tertia figura vltz. nihil eni supponi dē in syllo circulari oppositū forme syllogistice: supponi tñ pōt aliqd qd est extra formā syls. et talis est puerfio simplex vltis affirmatiue: et ita quoniam termini puerfant: non tñ dē pcludere vltm in 3ª figura. **Sed** tunc dicit quod pōt supponere puerfionē particularis in affirmatiua sicut supponit puerfionē simpliciter. **Dōm quod** ad b quod fiat suppositio alicuius puerfionis opz quod tātū dicatur per primā qrtū per tertiam. vel amplius. hoc aut in omni puerfioe seruandum: vt tātū ponat per puerfibilitatē qrtū per puerfiaz. vel amplius: sic aut est in vlti affirmatiua puerfa simpliciter: tātū eni pōt puerfēs qrtū pōt puerfa. sed sic non esset si transponeret particularis in vltm. plus enim ponit per vltm qd per particularem: et ideo quoniam vtraz istaz trāspōnat extra formā syls: sic tñ alterā: licet supponere. i. trāspōitionē vltis in vltz affirmatiua per puerfionē. alterā at non licet supponere. i. trāspōitionē particularis in vltm. **Sed** opponit quod rōne hac non debeat ab Ari. supponere illā transpōitionē que est negatiue in affirmatiua: quod plus ponit per tertiam qd per primā. **Et** dōm quod non plus ponit per scdaz qd per primā: lz eni vere de se simpliciter pstantiā terminoz non requirat: tñ prout est in syllo circulari regit quandam pstantiam terminoz. cōicat enim cū affirmatiua ppositione: cuius termini hnt pstantiam in altero termino. vnde idem debet per istā. Nullū. a. est. b. et per istā. Cui nulli inest. a. oi. b. fm quod in circulo accipit. Alio aut modo dicit per vnā et per aliam. De alijs aut posset opponi: sed satis patet per ea que dicta sunt circa primam figurā et per ea que dicta sunt in expositione textus.

Anifestum igitur quoniam in prima qdē figura per se intē ostēsiō: et per tertiam et per primam fit figuram: na cum pdicatiua quidem est pclusio per primā: cum aut priuatiua per tertiam: sumis enim

enim cum hoc nulli alteri omni inesse. In media aut figura cui universalis est syllogismus: et per ipsam figuram et per primam: cum aut particularis et per ipsam et postremam. In tertia vero per ipsam omnes. Manifestum et quoniam in tertia et in media qui non per ipsos ostenduntur syllogismi: aut non sunt secundum eam que circuli est ostensionem: aut imperfecti.

Postquam determinauit quo fit ostensio circularis per omnes figuras. hic concludit quodam correlativa ex determinatis manifesta. et diuidit in duas. In prima concludit quodam quod sigillatim figuras respicit. in secunda cum dicitur Manifestum et quoniam. concludit quodam pertinens simul ad secundam et tertiam figuram. In prima sic procedit. primo concludit quodam pertinens ad figuram primam dicens. quod conclusio circularis in prima figura: aut fit per primam figuram: aut per tertiam. In modis aut affirmatiuis fit per primam figuram. Itaque in modis negatiuis ad concludendum propositionem negatiua fit per primam. ad concludendum autem affirmatiua propositionem in modis negatiuis fit circularis syllogismus per tertiam figuram: et hoc est Manifestum est igitur. Secundo concludit quodam pertinens ad secundam figuram dicens. quod in modis universalibus secundae figure: aliquando fit per primam: aliquando per secundam: aliquando per tertiam quod sic intelligendum est. per primam figuram fit ostensio ad concludendum propositionem negatiua in primo modo. per secundam ad concludendum negatiua propositionem iuxta secundum modum. per tertiam ad concludendum affirmatiua propositionem iuxta utrumque modum. In modis autem secundae figure particularibus fit per secundam aut per tertiam figuram. per secundam ad concludendum particularem propositionem quarti modi. per tertiam ad concludendum particularem propositionem tertii modi: et hoc est. In media autem consequenter autem concludit quodam pertinens ad tertiam figuram. scilicet quando fit circulatio in secunda et in tertia figura et non per figuram eandem: aut non erit tunc ostensio circularis: aut si sic illa erit imperfecta circulatio: et hec est Manifestum et cetera.

Dubius Dubitabitur de hoc quod dicit syllogismum circula-

larem in secunda. primo ad concludendum universalem propositionem esse per tertiam figuram. hoc enim videtur falsum: eo quod ibi concluditur universalis que non potest concludi in tertia figura. Dicendum quod non ostendit Aristoteles. cum conclusio illa concluditur et in tertia figura. sed quod ostensio eius conclusionis fit per virtutem tertiae: ostendit enim quasi hypothetice per virtutem dispositionis implicite in maiori propositione: in qua quidem fit dispositio tertiae figure: quod cum dicitur (Cui nulli uest. a. illi omni uest. b.) significat in hac propositione dispositio tertiae figure: et virtute illius dispositionis fit ostensio quasi a positio ne antecedentis: et hoc est quod hic subiungit in littera: pro causa dicti. sumit hoc (Cui nulli alteri omni inesse.) Similiter autem est oppositio de omnibus prehabitis dispositionibus: ubi fit translatio quedam negatiue in affirmatiuas.

Dubius Sed dubitatur de eo quod ibi dicit omnes circulationes factas in tertia figura fieri per eandem figuram. hoc enim apparet falsum per quartum modum ubi concluditur dispositio circulariter per primam figuram. Et videtur quod ille syllogismus simpliciter circularis non est: sed incomplete. concludit enim conuersam propositionem quam concludere debet. Intentio autem Aristoteles est quod ostensiones circulares complete et sunt in tertia per eam

dem figuram: talem ostensionem vocat circularem.

Deinde forte dubitabitur que sunt ostensiones in secunda et in tertia figura non concludentes in figura propria que circulares non sunt: et que sunt ille que circulares sunt: sed incomplete. Et videtur quod ille que non sunt secundum dispositionem ostensiones circulares ex conclusionem et conuersa unius premissarum non sunt circulares: quod non pertingit eis distinctio circularis. huiusmodi enim sunt omnes ostensiones secundae figure concludentes propositiones affirmatiuas: ut breuiter patet ex predictis: et sunt omnes per tertiam figuram secundum quod nuper dictum est. ille autem ostensiones que ex conclusionem et conuersa unius premissarum possunt solus in conuersam propositionem ostendere: et non in ipsam propositionem ostendendam nisi per conuersionem: circulares sunt aliquo modo: sed incomplete: quia non de se attingunt in redeundo ad idem a quo fiebat exitus. huiusmodi autem ostensiones facte in quarto modo et sexto tertiae: et in primo secunde ad concludendum negatiua: et sic patet intentio per ultimum conclusum.

Quaerere autem est transponente conclusionem facere syllogismum: quoniam vel primum medio non inierit: vel hoc postremo: necesse enim conclusionem peruersa et altera manente proponere interim reliqua: nam si erit et conclusio erit: differt autem opposita aut contrarie quaerere conclusionem: non enim fit idem syllogismus utroque modo conuersa. palam autem hoc erit per consequentia. Si ergo autem opponi contrarie omni nulli: alicui et non alicui inesse: et opposita quidem omni inesse non omni inesse: et alicui et nulli.

Postquam determinauit potestate syllogismi quantum ad hunc in seipso. hic intendit de eius potestate quantum ad oppositum huius: et diuidit in duas. in prima determinat de potestate eius quantum ad oppositum huius syllogistice. in secunda cum dicitur (Per ipse autem syllogismus.) de potestate eius quantum ad oppositum huius non syllogistice. In prima pre determinat de syllogismo peruerso in quo supponendo syllogismum perfectum ex opposito huius: et una premissarum in terminis syllogizatur. et diuidit in duas. in prima manifestat quid sit conuersus syllogizare: ex quo per diffinitio syllogismi peruersi. in secunda cum dicitur (Sit enim ostensum.) determinat quomodo fit syllogismus conuersus. In prima sic procedit. primo describit peruersum syllogizare dicens. quod hoc est ex opposito conclusionis: et altera premissarum reliqua interimere: et hoc est (Conuertere autem.) et descriptione declarat. et primo quasi verificat eam dicens. quod ex opposito huius cum altera premissa sequitur oppositum alterius premissae: quod ex una premissa ordinata cum alia sequitur conclusio et est virtus huius maxime ab illa maxima: destructo sequente destruit antecedens: et hec est (Non enim.) Secundo ne putetur quod sicut eodem modo accipiendum sit oppositum conclusionis dicit quod non: multum enim differunt accipere contrarium eius et contradicentiam accipere: non enim ubique fit syllogismus interimendum premissas quocumque accipiendo opposito: quod manifesta bit in sequentibus: et gratia huius oppositiones distinguunt dicens oppositas esse affirmatiua et negatiua universalem et particularem: et fuerit oppositum per contradictionem in qua primo et maxime inuenitur oppositum. Contrarias autem dicit universalem affirmatiua et vltimam negatiua: vel particularem affirmatiua: vel particularem

Liber

affirmationem et negationem: unde extendit hoc nomen contrarietatis ad vere contraria et subcontraria: et hoc est differunt autem oppositum.

C Sit enim ostensus. a. de. c. per medium. b. Si igitur. a. sumatur nulli. c. inesse: omni autem. b. nulli. c. inerit. b. Et si. a. quidem nulli. c. b. aut omni. c. a. non omni. b. et non omnino nulli: non enim ostendebatur vniuersale per postremam. Omnino autem eam que est ad maiorem extremitatem propositionem non est destruere vniuersale per conuersionem. Semper enim interimitur per tertiam figuram: necesse est enim ad postremam extremitatem utrasque sumere propositiones: et si priuatius sit syllogismus similiter. Si enim ostensum sit. a. nulli. c. inesse per. b. medium: ergo si sumatur. a. omni. c. inesse: nulli autem. b. nulli. c. inerit. b. et si. a. et. b. omni. c. a. alicui. b. sed nulli inerit.

C Consequenter determinat quomodo fiat syllogismus conuersiue: et diuidit in duas. In prima ostendit intentum per omnes figuras. In secunda cum dicit (Manifestum ergo ex his. quod correlaria ex predictis manifesta conclusio. prima in tres secundum tres figuras. In prima eorum docet syllogizare in prima figura et in modis vniuersalibus. secundo in particularibus cum dicit (In particularibus autem syllogismis.) Adhuc vniuersalibus primo supponendo contrariam conclusionem. secundo contradictoriam cum dicit Si autem opposita. Adhuc supponendo contrarias primo docet syllogizare conuersiue iuxta primum modum. secundo iuxta secundum. Iuxta primum sic fit syllogismus principalis factus: omne. b. est. a. et omne. c. est. b. ergo omne. c. est. a. accepta ergo contraria conclusionis cum maiore syllogizare per secundam figuram contraria minoris sic. Omne. b. est. a. nulli. c. est. a. ergo nulli. c. est. b. Iterum accepta contraria conclusionis cum minore potest syllogizare per tertiam contraria maioris sic. nulli. c. est. a. omne. b. est. c. ergo aliquod. b. non est. a. et hec est (Sit enim ostensum.) Iuxta secundum modum syllogizare conuersiue: ut si perfecto illo syllogismo nulli. b. est. a. omne. c. est. b. ergo nulli. c. est. a. accipiat contraria conuersiue cum maiore ad syllogizandum contraria minoris per secundam figuram sic. nulli. b. est. a. omne. c. est. a. ergo nulli. c. est. b. vel accipiat eadem cum minore ad syllogizandum per tertiam figuram contradictoria maioris sic. omne. c. est. a. omne. c. est. b. ergo aliquod. b. est. a. et hec est: Et si in priuatiuis. Nota igitur quod non interimitur hoc maior propositio nisi per contradictoriam suam de quo solet queri causa sed frustra: quia Aristoteles exprimit tamen in littera: maior enim vniuersalis est et interimitur similiter per tertiam figuram: in qua nunquam concluditur nisi particularis: et ideo non concluditur in praeuersiuo tria maioris: sed contradictoria.

C Si autem opposita conuertatur conclusio syllogismi oppositi et non vniuersales erunt: sit enim altera propositio particularis: quare et conclusio erit particularis. Sit enim predicatiue syllogismus: et conuertatur sic: ergo si. a. non omni. c. b. autem omni. b. non omni. c. et sit. a. quidem non omni. c. b. autem omni. c. a. non omni. b. Si similiter autem et si priuatiue sit syllogismus:

Secundus

nam si. a. alicui. c. inest. b. autem nulli. b. alicui. c. non inerit non simpliciter nulli. et si. a. quidem alicui. c. b. autem omni. quodammodo in principio sumptum est. a. alicui. b. inerit.

C Consequenter docet conuersiue syllogizare supponendo contradictorias conclusionis in modis vniuersalibus. et primo in primo modo. secundo in secundo. In primo sic accepta contradictione cum maiore syllogizare contradictoria minoris per secundam figuram sic. omne. b. est. a. aliquod. c. non est. a. ergo aliquod. c. non est. b. Adhuc eadem accepta cum minore syllogizare contradictoria maioris per tertiam figuram sic. aliquod. c. non est. a. omne. c. est. b. ergo aliquod. b. non est. a. et hec est (Si autem opposita conuertantur.) Deinde docet ideo in secundo modo accepta enim contradictoria conclusionis cum maiore syllogizatur contradictoria minoris per secundam figuram sic. Nullum. b. est. a. aliquod. c. est. a. ergo aliquod. c. non est. b. Adhuc eadem accepta cum minore syllogizatur contradictoria maioris per tertiam figuram sic: quoddam. c. est. a. omne. c. est. b. ergo quod omne. b. non est. a. et hec est (Similiter autem et priuatiue.) Nota igitur quod in syllogismis vniuersalibus conuersiue neutra premissarum interimitur nisi per contradictoriam suam: si accipitur conclusio contradictoria: de quo solet queri causa sed frustra: quia assignat eam Aristoteles in littera: quia enim utraque premissarum vniuersalis contradictoria conclusionis est particularis et vniuersalis non sequitur nisi ex vniuersalibus: ideo ex contradictione conclusionis que particularis non syllogizatur contraria alicuius premissae que est vniuersalis: sed solum contradictoria que est particularis.

C In particularibus autem syllogismis quando opposita conuertitur conclusio: interimitur utraque propositiones: quando vero contrarie neutra: non enim iam accidit quodammodo in vniuersalibus syllogismis interimere deficientem conclusionem secundum conuersionem: sed nec omnino interimere. Sit enim ostensus. a. de aliquo. c. ergo si sumatur. a. nulli. c. inesse. b. aut alicui. a. alicui. b. non inerit. Et si. a. nulli. c. b. autem omni. c. inerit. b. Quare iterimunt utraque. Si autem contrarie conuertitur neutra. Nam si. a. alicui. c. non inest. b. autem omni. b. alicui. c. non inerit: sed nondum interimitur quod ex principio: contingit enim alicui inesse et alicui non inesse. vniuersaliter autem. a. b. omnino non fit syllogismus. Si enim. a. quidem alicui. c. non inest. b. autem alicui inest neutra propositionum vniuersalis. Similiter autem et si priuatiue sit syllogismus. Si enim sumatur. a. omni. c. inesse interimunt utraque. Si autem alicui neutra: demeratio aut eadem.

C Hic docet syllogizare praeuersiue iuxta particulares syllogismos prime figure. et procedit sic. primo ponit duas conclusiones quasi regulas. quarum prima est quod in particularibus syllogismis accepta contradictoria conclusionis interimitur utraque premissarum. secunda est accepta contraria eius neutra interimitur. et hec est (In particularibus. Secundo ostendit eas. primo in tertio prime. secundo dicit similiter esse in quarto. In tertio modo primo verificat primam regulam. secundo secundam

quidam. primam verificat sic pfecto syllo. oē. b. est. a. ali
qd. c. est. b. ergo aliqd. c. ē. a. si sumat ptradictoria pñis
cum maiore syllat in secūda figura dīctoria minoris
sic. Omne. b. est. a. nullū. c. est. a. ergo nullū. c. est. b. acce
pta autē eadez cū minore syllat in tertio dīctoria ma
ioris sic. Nullū. c. est. a. aliqd. c. est. b. ergo aliqd. b. nō
est. a. Ostendat enī. a. deinde verificat scđam regulā di
rens: q̄ accepta pñis dīa cū maiore sit syls: sed nō ite
rimit minore: qđ pcludit sub dīa minoris: z b p sepz.
Si autē dīa pñis accipiat cū minore oīno nō erit syls:
qz vtraq̄ picularis est: z ita accepta dīa pñis neutra
pmissarū interimit: z h est (Si autē dīe.) Cōsequēter
dicit sūt esse in quarto mō. i. q̄ accepta dīctoria pñis
interimit vtraq̄ pmissaz. accepta vō dīa neutra inte
rimit: z h est (Sīl autē z si puatius.) Nota ḡ q̄ gnāli
ter in p̄ figura puerfue syllando iterimit maior p ter
tia figurā. minor at p scđaz. z sic accipit oppositū pñis
loco pponis iterimēde. z b dicit Ari. in fine capli: z ibi
dicit ei? cā. Notandū ḡ q̄ duodecim sunt hic syls con
uersiui qui sic sumunt ad syllandū puerfue iuxta pri
mā figurā: aut accipit dīa pñis: aut dīctoria ei? si cō
traria: aut ergo syls pfect? est vltis: aut picularis. si pti
cularis sic nō interimit aliq̄ pmissaz: cui? cā solet que
ri. s. frustra: qz Ari. assignat cām in lra. si sit vltis: aut pri
mus modus: aut scđs. Si pñis sic sunt duo syls puerfi
ui. vñ? ad iterimēdū maiore: z alius ad iterimēdū mi
nore. si sit modus scđs: sūt sunt duo qua accepta dīa cō
clusiōis q̄tuor sunt puerfui syls. si at supponat dīcto
ria: aut ḡ syls pfect? syls est vltis aut picularis. Si vltis
aut pñis modus aut scđs. si pñis modus sic sunt duo syl
logismi puerfui. si scđs sic itez duo. si syls pfect? fue
rit picularis: aut ḡ terti? modus iuxta ipz sūt itez duo:
z ita octo sunt puerfui syls supposita dīctiōe pñis. z
supposita dīa sunt q̄tuor: z ita vniuerse sunt duodecim.

Dubitarē hic forte aliqs de syllo puerfuo: vtz
possit eē instrū ad artē ptinens. Qđ
nō videt. ars enī imitat nāz fm Ari. in 2° p̄bicoz: sed
nā nīl agit vt idē interimat: ḡ neqz ars: s. syls puer
fuius pñe pstituit: deinde interimit eādē per oppositū
ei? suppositū: pstituit ēt pmissam: z ipsam pñit p eius
oppositū pcludēs: ḡ syls puerfuius nō videt instrū ad
artē ptinens. Et ođm q̄ syls puerfui? neqz est ptra
modū artis neqz ptra modū nāe. sic enī est in nā q̄ po
sito ancedere ponit pñis: z destructo pñte destruit an
s: ēt est in arte: z hec supponēdo put syls cōuersiuius:
syls ergo talis non supponit oppositū pñe pñis: vt stet
in pemptiōe illius: nec pcludit oppositū pmissē: vt stet
in pemptiōe illius: s. vt qz destructo pñte destruit an
tecedens ostendat pñtia esse necessaria pñtis ad ante
cedens: z h est (Consequens ad pmissas.)

Dubitabit forte aliqs pñter de ei? dīa ad syls
ex falsis. videt enīz syllari sub eo: qz
accipit pro pmissa oppositū pñis vere p̄ pclude. Et
ođm q̄ nō ptinet sub syllo ex falsis. syls enīz ex falsis
semp accipit falsuz vel falsa: sed sic nō facit puerfuius.
ptingit. n. sylm pfectū pcludere falsuz: z tūc syls puer
fui? supponēs ei? oppo? supponit vez z pcedit ex veris.

Alterius dubitabit forte ad quē ptineat syls cō
uersiui? z que sit eius vtilitas. Et di
cendū q̄ eius vtilitas est: si neget aliq̄ rō ostendere ipaz
eē necessariā. si enī ostendat q̄ ex opposito pñtis segt op
positū anis: ostensum est pñs sequi ad anis necessariū:
z hoc syllo vsus est Ari. in p̄ libro ad pbādū necessita
tes sylloz: ptinet at ad sophistā z dialecticū z ad demō
stratorē z ad sophistā nō quocūq̄ mō: s. put vñ syllo

peccante in materia z non in forma. pmissis autē con
cessis pōt ostendere ex necessitate seg per sylm puerfuiui:
eo q̄ syls puerfui? ante se supponit sylm. fm vō q̄ so
phista vñ syllo apparēte qui peccat in forma inutilis
est ei syls puerfui? nō ē enī syls pfect?: s. apparēs tñ.
ad demōstratorē vō nō ptinet semp. disputādo enīz
cū discipulo ad ipsum nō ptinet: quare opz discētē cre
dere: nec opz discētē demonstrare: s. supponere: dispu
tando tñ caullatorie qui resistit taz pponi q̄ pñi: opz
illū vñ syllo puerfuiui. Ad dialecticū at maxime pñter:
z qz dialectica obuiatiua z excitatiua est: vt signat Ari.
versus finē topicōz. vbi dicit q̄ opz dialecticū excitatū
eē in puerfuiis pñib? ad meditationē z excitationē. ibi
enī diffinit sylm. Sed tunc q̄rit si ibi diffinit: z hic
quō differēt: z que sit dīa datarū pñū hic z ibi. z q̄re
ibi nō determinat de syllo puerfuiui: cū maxie ad diale
cticū ptinet. Dōm q̄ hic diffinit syls puerfuius fm q̄
cōiter se hz ad oēm materiā. s. pbabilē z necessariā: qđ
p3 per diffinitionē que est puerfio. est syls interimens
pñū idē medio vel mediū postremo. hoc enī est quātū
ad oēm pñtia z materias. In fine autē topicōz diffinit
p3 q̄ ptabit ad materiā pbabilē: qđ p3 per diffinitio
nē ibi datā que est q̄ puertere est trāponere pñe cū re
liquis interrogatiōibus interimere vñū eoz que data
sunt. Interrogatiōes enī ppe in dialecticis sūt: z in ma
teria pbabili. ibidē enim opz dari pmissas: z respici
tur ad eaz dationē. nō aut ita est in disciplinis. Patet
igit differētia diffinitionū hic date de syllogismo puer
fuiui z ibi date. patet etiā quare ibi de eo determinatur
potius q̄ alibi. In hoc enī libro determinari habet rō
nes cōmunes dialectico z demōstratori: z sic determina
tur hic syllogismus puerfuiui. Cōsequēter dubitabit
aliquis de diffinitione hic posita. z primo querit quare
diffinit puertere z non syllogismū conuersiuiui: cum cō
uertere actus eius sit. Ad qđ ođm q̄ syllogismus puer
fuius non differt in essentia a syllogismo pfecto osten
fuiui. s. sunt enī in eīdez terminis: sed plane differt quo
ad hūc actū qui est puerfio siue puertere: qz qđ pcludi
tur per ostensū supponit nō esse in puerfio: z iō ma
gis diffinit puertere q̄ sylm puerfuiui: qz per hoc ma
gis patet differentia conuersiui z ostensiui perfecti: sed
ex diffinitione eius qđ est cōuertere reliquit diffinitio
nem conuersiui syllogismi manifestam. Eadem enī opz
positio posset esse circularis ostensionis: z eadē est solu
tio. Adhuc dubitabit: qz videt diffinitio diminuta:
eo q̄ nō extendit se nisi ad puerfionē factaz in pma fi
gura. dicit enī q̄ tūc est puertere qñ per oppositū pclu
sionis interimit pñū inesse medio vel mediū postre
mo. sic aut puertere nō est nisi in prima. In secūda enī
interimit mediū inesse primo vel postremo. In tertia
aut primū vel postremū medio. Adhuc hec diffini
tio non ptingit nisi puerfioni facte circa syllogismū af
firmatiuiui. ad iterimēdū enī maiore syllogismi nega
tiui opz ostendere pñū inesse medio. in affirmatiua at
opz ostēdere pñū ei nō inesse. Ad hoc ođm q̄ si ali
qua proprietates debeat diffiniri d3 diffiniri fm illū mo
dum quo contingit ei cui primo inest. ibi enim est esse
eius excellentissimū z pñū. sic enim in oībus alijs re
bus diffiniendis q̄ in statu suo nobilissimo debent dif
finiri: sed puerfio pmo z excellentissime inuenit in p̄
ma figura z in modis affirmatiuis: z iō hic diffinit fm
eius talem statum. Per illam autē diffinitionē datur
satis intelligi puerfio in alijs figuris z modis. Cōn
sequenter queri pōt de oppositionibus q̄s ipse enume
rat: sed alibi hz locū propriū. ynde soluz notandū est q̄

Liber

h sub p̄trarietate cōprehendit sub ipsa p̄trarietate. vñ tres sunt oppositiōes quas enumerat hic: et sumunt sic. ois oppositiō aut est affirmatiōis ad negatiōem: aut ecō uerso: aut g̃ in vtrāq; accipit subm vñ et est p̄trarietas. aut particulariter: et sic est sub cōtrarietas: aut in altera vñ et in reliqua particulariter: et sic est d̄dictio. ¶ Ultimo forte dubitabit de eo qd̄ docet syllogizare per contrariā p̄nis: sicut supponēdo p̄tradiatoriā eius: videtur enī nō debere syllogizare: et supponēdo d̄riā: quīs enim neget, p̄clusio p̄cedentis syllogismi nō est accipiēda ei? p̄traria put vera: qz nō sequit si vna p̄traria est falsa q̄ reliqua sit vera. Dōm q̄ syllogismus p̄uersius solū innuit p̄bare p̄ntiam: et ideo nihil ad ipsū de veritate p̄nis vñ falsitate: siue enī sit vera siue sit falsa. Si oppositū p̄nis interimīt p̄mā ex aliq̄ p̄missa sequit p̄clusio. et h̄ siue oppositū p̄trarium sit siue p̄tradiatoriū: qz neq; p̄traria neq; cōtradiatoriā simul stant cū eodē. de alijs autē que queri possent circa litterā reddit Ari. adhuc causam in littera: sicut patet in scientia.

Hic secūda aut figura eadē quidē que est ad maiore extrematē p̄ponē: nō est iterimere p̄rie quolibet mō p̄uersione facta: semp enī p̄clo in tertia figura: vñ aut nō fuit in hac syl̄s. Altera aut silr iterimem? p̄uersioni: dico at silr si p̄rie cōuertit p̄rie. Si at oppositē oppositē. Insit enī a. oī. b. c. aut nulli: p̄clo. b. c. Si g̃ sumat. b. oī c. inesse: et a. b. maneat. a. oī. c. inerit: sit enī p̄ma figura. Si aut. b. omni. c. a. at nulli. c. a. nō omni. b. figura postrema. Si aut oppositē cōuertat. b. c. a. b. qdem. Silr ostendit. a. c. autē oppositē. Nam si. a. alicui. c. a. aut nulli. c. a. alicui. b. non inerit. Rursum si. b. alicui. c. aut oī b. a. alicui. c. qre oppositus sit syl̄s. Silr autē ostēdet: et si econuerso se habeant p̄pones.

Hic docet quō sit syl̄s cōuersiū in scōa figura: et p̄mo ponit duas regulas obseruandas in hac p̄uersione et ostendit eas determinādo syl̄m in hac figura. p̄ma istaz est h̄. Per p̄uersiū syl̄m. Juxta scōam figurā nō p̄cludit d̄riā maioris quocūq; mō op̄positum p̄nis sumat cuius cā est vt dicit q̄ maior iterimīt figurā in quā nō p̄cludit vñs: d̄riā aut maioris in scōa figura vñs est: et h̄ est (In secūda aut figura.) Secūda regula hec est. si supponit d̄dictoria p̄nis p̄cluditur d̄dictoria minoris: si p̄traria p̄traria: qz eodē modo interimīt minor quō supponit oppositum p̄nis: et h̄ est (Alter aut silr.) Et nota q̄ iste regule sunt taz in p̄ma q̄ in scōa figura. p̄nter ostēdit eas determinās syl̄m cōuersiū in scōa figura. et p̄mo in modis vñibus. scōo in p̄ticularibus cū dicit (Si aut in p̄re.) Adhuc in vñibus p̄mo in scōo mō. Scōo dicit silr esse in p̄mo mō. p̄ in duas. in p̄mo docet p̄uerrere syllogistice. in scōo mō supponendo d̄riā p̄nis. in 2° supponēdo d̄dictoria. Dicit igit q̄ supponēdo p̄trariā p̄nis cū maiore p̄cludit per p̄mā figurā p̄traria minoris vt p̄fato syl̄lo. oē. b. est. a. nullus. c. est. a. g̃ nulli. c. est. b. per p̄trariā p̄nis et maiore syl̄lat p̄traria minoris sic. oē. b. est. a. oē. c. est. b. g̃ oē. c. est. a. eadem sumpta cū minore syl̄lat d̄riā maioris per tertiā figurā sic. nulli. c. est. a. oē. c. est. b. g̃ quoddaz. b. nō est. a. et h̄ est (Insit enī. a. oī. b.) Cōsequēter docet conuersiue syllogizare in eodē mō d̄dictoria p̄nis accepta. si enim

Secundus

accipiat p̄tradiatoriā p̄nis cū maiore syl̄lat per p̄mā figurā d̄dictoria minoris sic. oē. b. est. a. aliq̄. c. est. b. g̃ aliq̄. c. est. a. eadē aut cum minore syl̄lat in tertia figura p̄tradiatoriā maioris sic. nullum. c. est. a. aliquod. c. est. b. ergo aliquod. b. non est. a. et h̄ est (Si autem oppositē.) Cōsequēter docet similiter esse circa modum primum secunde: et h̄ est (Similiter ostendetur.)

C Si aut in parte est syl̄s qd̄ez p̄trarie cōuersa p̄clone neutra p̄ponit interimīt: quēadmodū in p̄ma figura: oppositē aut vtrēq; pona tur enim. a. b. qd̄ez nulli inēē. c. aut alicui p̄clo b. c. si ergo ponatur. b. alicui. c. inēē: et a. b. maneat p̄clo erit: qm̄. a. alicui non inest: h̄ nō interimitur qd̄ ex p̄cipio: p̄tingit enī alicui inēē et nō inesse: rursum si. b. alicui. c. et a. alicui. c. nō ierit syl̄s. Neutrū. n. vñ eoz que sumpta sunt: quasi non interimīt. a. b. Si aut oppositē p̄uertatur interimunt vtrēq; nā si. b. omni c. a. aut nulli. b. nulli. c. a. aut inerat alicui. Rursum si. b. oī. c. a. aut alicui. c. alicui. b. a. Eadē aut demonstratio et si vñs sit p̄dicatiua.

C Cōsequēter docet syl̄lare p̄uersiue in p̄ticularib? modis. et p̄mo ponit duas regulas verificandas. quarū vna est q̄ accepta p̄traria p̄nis neutra p̄remissaz interimīt. Alia est q̄ accepta p̄tradiatoriā eius interimīt vtrāq; et h̄ est (Si aut in p̄re.) et ostēdit eas p̄mo in 3° mō. et dicit silr ee in 4°. Adhuc in 4° p̄mo verificat p̄mā. et scōaz. p̄mā sic. p̄fecto isto syl̄lo nulli. b. est. a. aliq̄. c. est. a. g̃ aliq̄. c. nō est. b. Si aut accipiat p̄traria p̄nis cum maiore fiet syl̄s. sed ille nō interimīt minore. Si aut accipit cū minore vtrāq; erit p̄ticularis: quare oīno nō erit syl̄s: et h̄ est (Ponit enim. a.) scōam ostēdit sic. Si autē accipit p̄tradiatoriā p̄nis cū maiore syl̄latur per p̄mā p̄tradiatoriā minoris. Si aut accipit cū minore syl̄lat per tertiā figurā p̄tradiatoriā maioris et per habitā: et h̄ est (Si at oppositē.) Cōsequēter dicit silr esse circa quatuor modū: et est idē modus manifestandi vtrāq; regulas iuxta ipm̄ et iuxta modū p̄cedentē: et h̄ est (Eadē aut de mōstratio est.) Nota ergo q̄ h̄ simplr iterimīt. maior p̄pō per tertiā figurā minor simplr per p̄mam. et vbiq; ponēdū oppositū p̄nis pro maiore. Nota etiā q̄ hic sunt duodecim syl̄li p̄uersiui qui sic accipiunt: aut sumit cōtraria p̄nis: aut p̄tradiatoriā. si p̄traria. aut g̃ syl̄s p̄fectus est et vñs: aut p̄ticularis. si p̄ticularis in vtrāq; p̄remissaz interimīt: et cām bui assignat in l̄ra. Si vñs at modus sic sūt duo. si secūdus modus alij duo: et ita sumpta p̄traria p̄nis quatuor sunt p̄uersiui syl̄li. si supplet p̄tradiatoriā: aut ergo syl̄s p̄fectus est vñs aut p̄ticularis. si vñs aut p̄mus modus. et sic sunt duo modici: aut secūdus: et sic sunt alij duo. Si p̄ticularis: aut tertius modus: et sic sunt duo: aut quatuor: et sic sunt alij duo: et ita supponēdo p̄tradiatoriā erūt hic quatuor syl̄li p̄uersiui: et ita in vniuerso sunt h̄ duodecim: sicut in p̄ma figura.

Tertia autem figura quando contrarie quidē cōuertitur cōclusio neutra propositionum interimīt p̄m nullum syllogismoz. Quando autē oppositē vtrēq; et in omnibus.

Hic docet quō sit syl̄s p̄uersiuis in tertia figura. et p̄mo ponit duas regulas ostēdendas: quarū

das. quaz prima est: accepta p[er]traria p[er]clusionis cu[m] vna
premissaz in tertia figura nunq[ue] interimu[n]t altera pre-
missaz. Sec[un]da est: accepta d[ic]tor[ia] eius erit syl[logi]s ad i-
terimedu[m] vtraq[ue] p[re]missaz: et h[ec] est (In 3^a aut[em] figura.)

C Si eni[m] o[mn]isum. a. alicui. b. medius aut[em] sum-
ptus sit. c. et sint v[er]les p[ro]p[os]iones. Si ergo sumat[ur]
a. alicui. b. n[on] inesse. b. aut[em] o[i]. c. n[on] sit syl[logi]s eius
q[uo]d est. a. et c. neq[ue] si. a. b. q[uo]dem alicui non inest
c. aut[em] o[i]; non erit eius q[uo]d est. b. et c. syl[logi]s. Si r[ati]o
aut[em] ostendit: et si n[on] v[er]les sint p[ro]p[os]iones: aut eni[m]
vtraq[ue] nece[ss]e est p[ar]ticulares e[ss]e: p[er] p[er]uersionem
aut[em] v[er]lem ad minore[m] extremitate[m] fieri: sic aute[m]
n[on] fuit syl[logi]s: neq[ue] in prima: neq[ue] in media.

C Sec[un]do eos ostendit in modis affirmatiuis p[ri]mo in negati-
uis cu[m] dicit (Si r[ati]o aut[em] et si p[ri]uatiuis.) Adhuc in affirma-
tiuis p[ri]mo ostendit regula[m] p[ri]ma[m]. 2° z^o cu[m] dicit (Si aut[em] op-
positio.) p[ri]ma regula p[ri]mo manifestat in v[er]bi affirmatiuo di-
ces: q[uo]d facto isto syl[logi]s. o[e]. c. est. a. o[e]. c. est. b. igit[ur] aliq[ui]d. b.
est. a. ex d[ic]ta p[ri]mo cu[m] minore erit dispositio p[ri]mo figure ma-
iore p[ar]ticul[ar]i: et ita n[on] sic iterim[us] maior. Si aut[em] accipi-
tur d[ic]ta p[ri]mo cu[m] maiore: aut illa erit maior: et sit 2^a figu-
ra maiore p[ar]ticul[ar]i: aut minor: et sic erit syl[logi]s: sed n[on] in-
terimet minore[m]: et ei[us] p[er]uersione[m] sic eni[m] p[er]cludet. o[e]. c. est. a.
aliq[ui]d. b. n[on] est. a. igit[ur] aliq[ui]d. b. n[on] est. c. que n[on] est opposi-
ta minori s[ed] p[er]uersione[m] ei[us]: et h[ec] est (Si eni[m] o[mn]isum.) 2° mani-
festat eade[m] regula[m] i[n] p[ar]ticul[ar]ib[us] modis affirmatiuis. Si
in 3° accipit[ur] d[ic]ta p[ri]mo cu[m] maiore ambe er[un]t p[ar]ticula-
res: si cu[m] minore erit p[ri]mo fig[ur]a maior p[ar]ticul[ar]i. Si accipiat[ur]
in 4° d[ic]ta p[ri]mo cu[m] minore er[un]t ambe p[ar]ticulares: si at[er]
cu[m] maiore aut igit[ur] d[ic]ta p[ri]mo fiet maior: et sic erit 2^a fig[ur]a
maiore p[ar]ticul[ar]i: aut fiet minor et erit syl[logi]s n[on] iterim[us]
minore[m]: et ita in syl[logi]s p[ar]ticul[ar]ib[us] affirmatiuis nunq[ue] iteri-
m[us] aliq[ui]d p[re]missaz p[er] d[ic]ta p[ri]mo: et h[ec] est (Si r[ati]o aut[em] ostendit.)

C Si aut[em] oppositio p[er]uertat p[ro]p[os]iones iterimun-
tur v[er]eq[ue]z. naz si. a. nulli. b. b. aut[em] o[mn]i. c. a. nul-
li. c. Rursus si. a. b. q[uo]de nulli. c. aut[em] o[mn]i. b. nul-
li. c. et si altera n[on] sit v[er]is sil[r]i. Si eni[m] a. nulli
b. b. aut[em] alicui. c. a. alicui. c. n[on] inest. Si aut[em] a.
b. quidem nulli. c. aut[em] o[mn]i nulli. c. b.

C Consequenter ostendit 2^a regulam in modis affirmati-
uis. p[ri]mo in m[od]o v[er]bi dices: q[uo]d accepta d[ic]tor[ia] p[ri]mo cu[m]
maiore syllogica[m] oppositu[m] maioris p[er] 2^a fig[ur]a p[ri]u-
posito h[ec] syl[logi]s. D[ic]t. c. est. a. o[e]. c. est. b. ergo aliq[ui]d. b. est. a.
fiet p[er]uersione[m] syl[logi]s sic. nullu[m]. b. est. a. o[e]. c. est. a. g[er] nullu[m]
c. est. b. que est d[ic]ta minoris. Si aut[em] accipit[ur] d[ic]tor[ia] co-
clusionis cu[m] minore p[er]cludet d[ic]ta maioris p[er] p[ri]mo fig[ur]a
sic. Nullu[m]. b. est. a. o[e]. c. est. b. g[er] nullu[m]. c. est. a. et h[ec] est (Si
aut[em] oppositio.) 2° manifestat eade[m] regula[m] in m[od]o p[ar]ticula-
ri affirmatiuo. s. in 4° p[ri]uoposito eni[m] h[ec] syl[logi]s. o[e]. c. est. a.
aliq[ui]d. c. est. b. ergo aliq[ui]d. b. est. d. ex d[ic]tor[ia] p[ri]mo et ma-
iore syl[logi]s d[ic]tor[ia] minoris p[er] 2^a fig[ur]a sic. nullu[m]. b.
est. a. o[e]. c. est. a. g[er] nullu[m]. c. est. b. ex d[ic]tor[ia] v[er]bo p[ri]mo et
minore syl[logi]s p[er] p[ri]ma fig[ur]a d[ic]tor[ia] maioris sic. nul-
lu[m]. b. est. a. aliq[ui]d. c. est. b. g[er] aliq[ui]d. c. n[on] e[st]. et itelligit q[uo]d sil[r]i
est de 3° m[od]o. b. t[ame]n tacet: q[uia] p[er] se p[er] 2^a h[ec] est (Et si altera.)

C Si r[ati]o et si p[ri]uatiuis sit syl[logi]s. sit eni[m] o[mn]isum
a. alicui. b. n[on] inesse: sit aut[em] b. c. p[re]dicatiua. a. c.
aut[em] negatiua: sic eni[m] fiebat syl[logi]s. Q[ui]a ergo co-
trarium sumit p[er]clusioni non erit syl[logi]s. Naz si
a. alicui. b. b. aut[em] o[i]. c. non sit syl[logi]s eius q[uo]d est. a.

et c. neq[ue] si. a. alicui. b. nulli aut[em] c. non fuit eius
q[uo]d est. c. et b. syl[logi]s: q[uia] n[on] interimunt p[ro]p[os]iones.
Quado v[er]o oppositio interimunt. Naz si. a. o[i]
b. et b. c. a. o[i]. c. sed a. nulli. c. inerat. Rursus si
a. o[i]. b. nulli aut[em] c. b. nulli. c. sed b. o[i]. c. inerat.

C Consequenter regulas p[re]missas ostendit in modis negati-
uis. et p[ri]mo in v[er]bi. 2° in p[ar]ticul[ar]i cu[m] dicit (Si r[ati]o ostendit.) In
m[od]o v[er]bi p[ri]mo ostendit p[ri]ma regula dices: q[uo]d p[ri]uoposito isto
syl[logi]s. nullu[m]. c. est. a. o[e]. c. est. b. g[er] aliq[ui]d. b. n[on] est. a. et acce-
pta d[ic]ta p[ri]mo cu[m] maiore si illa fiet maior erit 2^a fig[ur]a: et
maior p[ar]ticul[ar]i si fiat minor erit syl[logi]s. sed n[on] ad iteri-
medu[m] minore[m] s[ed] ei[us] p[er]uersione[m]. Si aut[em] accipit[ur] cu[m] minore
vtraq[ue] p[ar]ticul[ar]i erit: et h[ec] est (Si r[ati]o aut[em] et si p[ri]uatiuis.)
Et sic p[er] q[uo]d n[on] erit ibi syl[logi]s ad destruendu[m] aliq[ui]d p[re]missa
ru[m] ex d[ic]ta p[ri]mo. 2° manifestat regula[m] 2^a in m[od]o eode[m] di-
cens: q[uo]d accepta d[ic]tor[ia] p[ri]mo cu[m] minore syllogica[m] p[er]
p[ri]ma fig[ur]a maioris sic. Omne. b. est. a. o[e]. c. est.
b. ergo nullu[m]. c. est. a. ipsa v[er]o accepta cu[m] maiore syllogica[m]
tut p[er] 2^a p[ar]traria minoris sic. omne. b. est. a. nullu[m]. c. est.
a. ergo nullu[m]. c. est. b. et h[ec] est (Qu[ia] v[er]o oppositum.)

C Similiter aut[em] monstrat et si n[on] v[er]les sint p[ro]p[os]-
itiones: sit eni[m] a. c. v[er]is et p[ri]uatiua: altera aut[em]
p[ar]ticul[ar]i et p[ri]uatiua: ergo si. a. q[uo]dem o[i]. b.
b. aut[em] alicui. c. a. v[er]o alicui. a. accidit: sed a. nul-
li. c. inerat. Rursus si. a. o[mn]i. b. nulli aut[em] c. b.
nulli. c. Si aut[em] a. alicui. b. et b. alicui. c. si sit
n[on] sit syl[logi]s: neq[ue] si. a. alicui. b. et nulli. c. nec sic:
quare illo quide[m] modo interimuntur: sic aute[m]
non interimuntur p[ro]p[os]itiones.

C Consequenter ostendit p[re]dictas regulas in m[od]o p[ar]ticul[ar]i. s.
in 6° sil[r]i dans itelligere de 5°. et p[ri]mo manifestat 2^a re-
gula[m]. 2° p[ri]mo. dicit igit[ur] q[uo]d p[ri]uoposito illo syl[logi]s. nullu[m]. c. est.
a. aliq[ui]d. c. est. b. ergo aliq[ui]d. b. n[on] est. a. ex d[ic]tor[ia] p[ri]mo
et minore syllogica[m] p[er] p[ri]ma fig[ur]a d[ic]tor[ia] maioris
sic. o[e]. b. est. a. aliq[ui]d. c. est. b. ergo aliq[ui]d. c. est. a. Ex eadem
aut[em] d[ic]tor[ia] cu[m] minore syllogica[m] d[ic]tor[ia] maioris
p[er] 2^a fig[ur]a sic. D[ic]t. b. est. a. nullu[m]. c. est. a. ergo nullu[m]. c.
est. b. et h[ec] est (Si r[ati]o aut[em].) Deinde dicit q[uo]d si accipit[ur] d[ic]ta
p[ri]mo n[on] interimit[ur] aliq[ui]d p[re]missaz que fuit p[ri]mo regula.
Si eni[m] accipit[ur] d[ic]ta p[ri]mo cu[m] minore vtraq[ue] erit p[ar]-
ticul[ar]i. si cum maiore: aut illa d[ic]ta erit maior: aut mi-
nor. si maior erit 2^a fig[ur]a: et maior p[ar]ticul[ar]i. si minor
erit syl[logi]s: sed n[on] interimet minore[m]. et ita p[er] in oib[us] q[uo]d
accepta d[ic]ta p[ri]mo nunq[ue] interimit[ur] aliq[ui]d p[re]missaz: sed
accepta d[ic]tor[ia] vbiq[ue] iterim[us] vtraq[ue]. et ca[usa] tota p[er] in
littera: et h[ec] est (Si aut[em] alicui. b.) Nota igit[ur] q[uo]d in hac fi-
gura sil[r]i interimit[ur] maior p[er] p[ri]ma fig[ur]a: et minor p[er]
2^a. et oppositu[m] p[ri]mo sil[r]i ponit[ur] p[ro] maiore. Nota etiam
q[uo]d h[ec] sunt duodecim syl[logi]s sicut in 2^a p[ri]ma figura: quoz
sufficiencia sic accipit[ur]: aut supponit[ur] co[n]traria p[ri]mo: et sic
nunq[ue] erit syl[logi]s p[er]uersione[m] cuius ca[usa] dicta est: aut d[ic]tor[ia]
ria: et si sic aut p[er]clusionis affirmatiue aut negatiue aut v[er]is
modi: et sic sunt duo syl[logi]s p[er]uersione[m] facti iuxta p[ri]mo moduz:
aut p[ar]ticul[ar]i modi. et h[ec] of: q[uia] aut d[ic]tor[ia] particula-
ris affirmatiue et p[er]cluse p[er] 3° modu[m]: et sic sunt duo: aut
p[ar]ticul[ar]i affirmatiue p[er]cluse p[er] 4° modu[m]: et sic itez
duo: et sic iuxta affirmatiuas sunt sex. Si aut[em] sumat[ur] co-
tradictoria conclusionis negatiue: aut v[er]is: aut particu-
laris modi: si modi v[er]is sic sunt duo iuxta 2^a modum:
si modi p[ar]ticul[ar]i: aut q[ui]nti: aut sexti et v[er]biq[ue] sunt
duo: et sic iuxta modos sunt sex p[er]uersione[m] syl[logi]s in o[i] figura.

Liber

Manifestus igitur ex his que dicta sunt quod conuersa conclusio in vnaquaque figura sit syllogismus: et quoniam contrarius propositio: et quando oppositus: et quoniam in prima figura per mediam et postremam fiunt syllogismi: et que quidem ad minorem extremitatem semper per mediam iterum sunt. Que vero ad maiorem per postremam: in secunda autem per primam et postremam. Que quidem ad minorem extremitatem semper per primam figuram: que vero ad maiorem per postremam: in tertia vero per primam et per mediam. Et que quidem ad maiorem extremitatem per primam semper: que vero ad minorem per mediam. Quid ergo est pervertere et quoniam in vnaquaque figura: et quod sit syllogismus manifestus.

Hic precludit tria notabilia manifesta secundum singulas figuras. quorum primum pertinet ad peruersum iuxta primam figuram: et est quod ex dictis patet quod sit syllogismus peruersus ad iterum medium maiorem in prima figura per tertiam figuram: ad iterum medium vero minorem per secundam. Hic tamen proponit quoddam primum ad omnes figuras patet quod manifestum est quoniam sit syllogismus peruersus in omni figura ad iterum medium aliquam proponere: et quoniam propositio iterum sit per suam tertiam: et quoniam per suam dictoriam: et hoc est manifestum ergo. Secundum notabile pertinet ad syllogismum conuersum iuxta secundam figuram: et hoc est quod ibi sit syllogismus peruersus ad iterum medium minorem per primam figuram: ad iterum medium autem maiorem per secundam: et hoc est. Quid ergo est pervertere. **T**ercium Sed hic forte queritur causa. quare in prima destruitur maior per tertiam figuram: et minor per secundam: et dicendum quod hoc est: quia oppositum finis et minor conueniunt in subiecto cuius conuocatio tanquam termini medij facit tertiam figuram. Oppositum autem finis et maior conueniunt in predicato: quod conuocatio facit secundam figuram. **U**lterius queritur. quare in prima non interimit maior per tertiam figuram et minor per primam. **E**t dicitur quod hoc est: quia minor et oppositus predicati faciunt dispositionem per figure sicut patet inueniri. **Q**ueritur etiam quare maior in tertia interimit per primam et minor per secundam. **E**t dicitur quod hoc est: quia oppositum finis et minor faciunt dispositionem per figure. Oppositum autem finis et maior in predicato conueniunt: et ideo faciunt figuram secundam. **Q**ueritur forte adhuc. quare oppositum in prima figura sumit in syllogismo peruerso loco propositio interueniente. in prima vero sit loco minoris. in prima vero sit loco maioris. **E**t dicitur quod hoc est: quia si aliter ordinaretur: aut non fieret syllogismus: aut si fieret propositio conclusa ad iterum medium permissam non conueniret cum illa permissa in utroque termino ad eundem ordinem: sed ad ordinem peruersum: et ita ista conclusio non esset opposita propositioni interueniente: quod non esset inconueniens.

Er impossibile autem syllogismus ostenditur quoddem quoniam contradictio ponitur conclusio: et assumitur alia propositio: sit autem in omnibus figuris. Simile enim est peruersio nisi verum: differt tamen quoniam conuertitur quod factum syllogismus: et sumptis utrisque propositionibus. Reducitur autem ad impossibile non per concessio opposito prius: quod positum est prius: sed manifesto quoniam verum. Terminum sit se habent in utrisque et eadem sumptio utroque: ut si. a. inest o. b. medium autem. c. si supponatur vel non o. vel nulli. b. inesse. c. vero

Secundus

o. quod fuit verum: necesse est. c. b. aut nulli aut non o. inesse: hoc autem impossibile: quare falsus quod suppositum est: verum ergo oppositus. Si autem et in alijs figuris: quocumque enim peruersione suscipiunt et per impossibile syllogismum.

Postquam autem determinauit potestatem syllogismi ponens oppositum finis syllogizandi: hic inuit de eius potestate ponens oppositum finis non syllogizandi: que quidem potestas consistit apud nam syllogismum per ipse. et ideo hic determinat de syllogismo per ipse: et diuidit in tres duas. in prima determinat de syllogismo per ipse secundum se. in prima cum dicitur (Differt autem que ad impossibile). In comparatione ad syllogismum ostensuum. prima in duas. in prima ostendit quod sit syllogismus per impossibile: et gratia huius manifestat quoniam se habeat ad syllogismum peruersum. in prima cum dicitur (Ergo alie quidem propositiones omnes). determinat quoniam sit hoc syllogismus. In prima sic procedit. primo determinat quod sit hoc syllogismus dando quadam diffinitionem dicens: quod tunc sit syllogismus per ipse quoniam supponitur dictoria finis et assumitur alia propositio ad syllogizandum: et hoc fit in omni figura: quod falsum est iste syllogismus peruersus syllogismus: et hoc est (Per impossibile autem). et gratia huius comparat syllogismum per impossibile ad peruersum. et prima secundum tertiam dicens: quod in hoc differunt quod syllogismus peruersus sit presyllogizato opposito finis: et sumit utramque propositionem datam a respondente. syllogismus autem per ipse sit non presyllogizato opposito hypothesis: nec sumpta utraque propositionem data a respondente: sed altera sumpta a respondente: et altera extrinsecus manifeste vera: et hoc est (Uter differt). et comparat eos secundum conuenientiam dicens: quod termini sit dispositi sunt in utroque: et sit sumit in utroque oppositum finis: ut si syllogismo in prima figura. o. b. est. a. p. c. medij supponitur oppositum finis dicitur vel dictoria cum maiore propositione que vera est: syllogismus finis minoris vel dictoria per secundam figuram: que cum sit manifeste falsa patet hypothesis esse falsam: et ita propositum esse verum: et illud exemplum deseruit tam syllogismo peruerso quam syllogismo per impossibile ostendens eorum conuenientiam. eodem autem modo et in alijs figuris. In quacumque enim figura syllogismus sit peruersus et per impossibile demonstrat: et hoc est (Termini vero similiter).

Ergo alie quidem propositiones omnes ostenduntur per impossibile in omnibus figuris: vltis autem predicatus in media et in tertia monstratur. in prima autem non monstratur. Supponatur enim. a. non omni. b. aut nulli inesse: et assumatur alia propositio vnde cumque siue omni. a. inest. c. siue b. omni. d. si enim erit prima figura. Si ergo positus sit non o. b. inesse. a. non sit syllogismus quolibet modo propositionem sumpta. Si autem. a. nulli si b. quidem. d. assumatur: syllogismus quidem erit falsus: non autem ostenditur propositus: nam si. a. b. nulli. b. b. aut o. b. a. nulli. d. hoc autem sit impossibile: falsum est igitur nulli. b. inesse. a. sed non si nulli falsum omni verum. Si autem. c. a. assumatur non sit syllogismus: nec quoniam supponitur non o. b. inesse. a. quare manifestum: quoniam o. inesse non ostenditur in prima figura per impossibile.

Consequenter determinat quoniam demonstrat per impossibile: et procedit sic. prima ponit intantum dicens: quod in prima figura ostenduntur per ipse alie finis ab vltis affirmatiua: sed non ipsa. In alijs autem figuris omnes: et hoc est (Ergo omnes alie). et hoc vocatur prima in prima figura. et in secunda. et in tertia. prima in duas. primo ostendit

ostendit q non demonstratur vlis affirmatiua in p^a figura per impossibile. in 2° cū dicit (alicui aut z nulli. ostēdit qūo demonstrantur alie. In p^ama inuit talem rōnes. si ostēdatur vlis affirmatiua in p^a figura per impossibile: oporteret aut accipere ppōnem alteraz sub hypothesi vel supra eam: sed quocūqz mō accipit: vel supra hypothesim: aut sub hypothesi: aut nō erit sylls: aut nō ad ppositū. ergo nō ostēdet vlis affirmatiua per ipole. Naz dicēdo. oē. b. est. a. aut supponit pro hypothesi eius: aut p^atraria: aut p^atradioz. si p^adictoria nō erit sylls oīno. aut enim accipit altera ppositio supra p^adicatuz hypothesi: aut sub subto eius. si p^amo modo: aut sumit ppositio vlis: aut p^aricularis affirmatiua vel negatiua: s3 nō mō erit sylls: eo q hypothesi minor erit: sed ipsa negatiua est: z in p^ama figura nō debet minor eē negatiua. Si aut sub subto: hoc ptingit qtuor modis: s3 semp erit hypothesi que p^aricularis est maior que repugnat p^asi: gure: z ita non erit sylls. si pro hypothesi supponit p^adictio p^anis intēre: z h est (Supponit enim. a.) Si aut supponit eius p^aria: aut accipit altera ppositio sub subto hypothesi: aut supra p^adicatuz ei⁹. si sub subto: aut accipit negatiua ppō: z tūc nō erit sylls: qz minor nō est negatiua in p^a figura: aut affirmatiua vlis: aut p^aricularis: z poterit tūc eē sylls in 2° vel in 4° mō ad pcludēdū falsuz: sed nō ppter p^a ostēdit ppositū. quāuis enim ostēdit hypothesi nō segtur ppositū esse vez: qz qūis vnū p^arium sit falsum: nō opz reliquū esse vez: qz p^aria possunt eē simul falsa. Si aut accipit altera ppō supra p^adicatuz hypothesi: hec ptingit qdrupt^r s3 nō erit sylls: qz hypothesi que ponit eē mior est negatiua: z h est (Si aut. a. nulli.) Sic g manifestū est q quocūqz accipit altera ppositio ad hypothesim nō fiet sylls ad pstituendum vlem affirmatiua per ipole in p^a figura: z hec est minor rōnis. deinde ifert p^anem: z h est (Quare manifestuz.)

¶ Alicui autē z nulli z non oī ostendēt. Supponat enim. a. nulli. b. inēē. b. aut sumptum sit oī aut alicui. c. ergo necesse est. a. nulli: aut non oī inesse. c. hoc aut impole. Sit enī vez z manifestum: qm oī. c. inest. a. quare si hoc falsum necesse est. a. alicui. b. inēē. Si aut ad. a. sumat altera ppositio non erit sylls: neqz qm p^ariuz cōclusioni supponit: vt alicui non inēē. manifestum ergo qm opposituz supponēdum. Rursum supponat. a. alicui. b. inēē. sit aut sumptuz c. oī. a. necesse est ergo. c. alicui. b. inēē: hoc aut impossibile: qre falsum qd supposituz est. Si aut sic vez est. a. nulli. b. inesse: silr aut z si p^ariatiua sit sumpta. a. c. Si autē ad. b. sumpta sit ppositio nō erit sylls. Si ergo p^arium quidem supponat sylls qdem erit z impossibile: nō tñ ostendit qd est ppositum. Supponat enī. a. oī. b. z. c. sumptum sit oī. a. ergo necesse est. c. oī. b. inesse. a. sed nōdum necessarii: si non oī nulli inesse. Silr aut z si ad. b. sumat ppositio altera: nam sylls quidē erit non tñ iterimif hypothesi: quare oppositum sumēdum. Ad ostēdendum aut non oī. b. inesse. a. supponendum oī inesse: nam si. a. oī. b. z. c. oī. a. z. c. oī. b. quare si hoc impossibile: falsum qd supposit

tuus est. Silr aut si ad. b. sumat altera ppositio z si p^ariatiua sit. a. c. silr: nam z sic fit sylls. Si aut ad. b. sit p^ariatiua nihil ostendēt. Si autē non oī sed alicui supponatur inesse non ostendetur qm non oī: sed qm nulli. Si enim. a. alicui. b. c. aut oī. a. b. inerit. c. Si ergo hoc impossibile falsuz est alicui. b. inesse. a. quare vez nulli: hoc aut ostenso cointerimif vez. Naz. a. alicui. b. qdem inerat: alicui nō non inerat. Amplius non per hypothesim accidit impole: falsa enim erit si qdem ex veris non est falsum syllogizare: nunc autem est vera. Inest enim. a. alicui. b. quare non supponēdum alicui inesse sed omni. Silr autē z si alicui. b. non inest. a. ostenderimus. Si enī idem est alicui non inesse z non oī inesse eadem vtrūqz demonstratio.

¶ Cōsequēter determinat qūo alie p^anes ostēdunt in hac figura per ipole. s. p^aricularis affirmatiua z vlis z p^aricularis negatiue: z pcedit sic. p^a dicit q ostendi pnt per aliquē terminū extra acceptū cuiusmodi est. c. z h est (alicui aut z nulli.) z hoc declarat z diuidit in tres fm q sunt tres p^anes ostēdende. in p^a ostēdit qūo ostendit p^aricularis affirmatiua: z pcedit sic. p^a dicit q assumpta ei⁹ p^aditione. s. nullum. b. est. a. z altera ppōne accepta sub subto affirmatiue: siue vlr siue p^ariculariter erit sylls ad ppositū. s. si sumat vlis affirmatiua per 2° modū: si p^aricularis per 3°. z h p^a per se. silr itellige q si accipit negatiua sub hypothesi nō erit sylls: tum qz vtraqz eē negatiua: tum qz minor in p^a figura: z h est (Supponit. a. nulli. b.) z docet q nō erit sylls si accipit altera ppō supra p^adicatū hypothesi: cui⁹ cā est: qz illa hypothesi nō pōt eē maior: qz p^aricularis est. neqz minor: qz negatiua: adhuc illa cōpossibilis est p^ani intēre: z h est (Si aut ad. a.) z infert q est supponēda p^adictio p^aricularis affirmatiue ad ostēdendū eā per ipole: z h est (Manifestū g.) Cōsequēter ostēdit qūo ostēdit vlis negatiua per ipole. s. p^amo manifestat ostēdi supponēdo p^adictoria. z ipsam non ostēdi supponēdo eius p^ariam. In p^a sic pcedit. p^amo dicit q supposita p^aditione huius. nullū. b. est. a. z accepta aliq ppōne supra p^adicatum hypothesi siue affirmatiua siue negatiua dūmō vlis: sic erit sylls ad ppositū z erit in 3° vel in 4° mō. sed si supra eaz accipitur p^aricularis nō erit sylls: tūz qz vtraqz erit sic p^aricularis: tū qz maior p^aricularis est: z h est (Rursus si ponat.) z dicit q accepta altera ppōne sub subto hypothesi non erit sylls: cui⁹ cā est: qz sic erit maior p^aricularis: z h ē (Si aut ad. b.) Et itellige p. b. subm hypothesi: p. a. vō eius p^adicatū. Cōsequēter manifestat q nō ostēdit vlis negatiua supponēdo ei⁹ p^aria dicēs: q siue accipit ppō supra p^adicatū hypothesi: siue ppō affirmatiua sub subto ei⁹ poterit eē sylls pcludens manifeste falsuz: sed ppter p^a nō ostēdit ppositū: qz nō segtur: si vnū p^arium est falsum q reliquū sit vez. z p^a qd dicit: z h est (Si aut p^ariuz.) Cōsequēter manifestat qūo ostēdit in hac figura p ipole p^aricularis negatiua. z p^a declarat q ipsa ostēdit supponēdo p^adictoria. z q ipsa nō ostēdit puenienter supponēdo ei⁹ p^aria. oīc igit q ad ostēdendū aliqō. b. nō eē. a. si supponit p^adictoria. s. oē. b. est. a. z accipiat supra hypothesim. altera ppō vlis siue affirmatiua siue negatiua: vel accipiat sub hypothesi ppō affirmatiua vlis vel p^aricularis erit sylls ad ppositū. z h tū per p^a: tum per 2°: tum per 3°.

Liber

Si autem accipit supra hypothese[m] ppositio particula-
ris vel sub hypothese[m] negatiua nō erit syl[logis]m[us]: q[ui]a in p[ri]ma figu-
ra: nec maior est particularis: nec minor negatiua: et hec
est (Ad ostendendū aut.) Consequēter dicit q[uod] per sub-
cōtrariam eius nō ostēdit puenienter ppositum: et hoc
est per duas rōnes. q[uia] p[ri]ma talis est. Dis syl[logis]m[us] demonstrati-
uus per impole iterimit falsus: s[ed] syl[logis]m[us] in quo supponit
subcōtraria p[ar]ticularis negatiue iterimit v[er]ez. ergo talis
nō est p[ro]p[ri]e dem[on]strabilis per impole. huius rōnis p[ri]mo
declarat minorē in l[et]ta dices: q[uod] si supponit per hypothe-
sim aliq[uod] b. est. a. que est subcōtraria hui[us] aliq[uod] b. non
eē. a. accipit altera ppositio ex q[uod] b[us] syl[logis]m[us] falsum et iteri-
met hec hypothese[m] aliq[uod] b. eē. a. et ostēdit nullū. b. eē. a.
que iterimit v[er]a est cū p[ri]ncipali p[ro]ne. aliq[uod] b. non est. a. si
mul enī stant subcōtrarie: et h[ec] est (Si aut nō.) Scōda re-
gnla talis est: in syl[logis]m[us] ad ipole debet falsum accidere p[ro]-
pter hypothese[m] falsaz: s[ed] sic nō accidit si supponit sub-
cōtraria hypothese[m] p[ar]ticularis negatiue. g[er] ex tali suppo-
ne nō fiet syl[logis]m[us] ad ipole. hui[us] etiā rōnis minorē declarat
dices: q[uod] hypothese[m] vera est cū p[ri]ncipali p[ro]ne: q[ui]a sunt cō-
possibiles iter se subcōtrarie: et ideo ex ipsa non accidit
falsum: s[ed] magis ex eo assūpto. op[er] enim ipsam falsaz eē
si ex ea accidat falsum: et h[ec] est (Amplius aut nō.) Dein-
de ex his cludit q[uod] op[er] supponere d[ic]t[io]riā eius: et hec
est (Quare nō supponēdum.) Addit etiā q[uod] silis est mo-
dus demōstrandū p[ar]ticularē negatiuā acceptā cum si-
gno p[ar]ticulari sequēte negatione: et cū signo v[er]i p[re]ceden-
te negatione. Idem enim est dicere non omni inesse et
alicui non inesse: et hec est (Similiter autem.)

C Manifestum ergo quoniam non p[ro]trarium
sed opposituz ponendum in omnibus syl[logis]m[us].
Sic enim necessariuz erit anxioma probabile.
naz si de omni affirmatio vel negatio ostenso
quoniam non negatio: necesse est affirmationē
veram esse. Rursum si non ponit veram eē af-
firmationem probabile est putare negationē:
contrarium s[ed] neutro modo contingit proba-
re: neq[ue] enim necessarium si nulli falsuz omni
verum neq[ue] p[ro]babile: vt si alterz falsum alteruz
verum. Manifestum ergo quoniam in p[ri]ma
figura alie q[uod]dem p[ro]positiones omnes osten-
duntur per impossibile: vniuersalis autem af-
firmatiua non ostenditur.

C In fine concludit duo correlaria ex dictis manifesta.
quoruz p[ri]m[us] est: q[uod] v[er]is ostendit per impole et d[ic]t[io]rium
p[ri]ns et non per d[ic]t[io]rium. cuius cām assignat dices: q[uod] syl[logis]m[us]
per impole tenet per hāc maximā: de quolibet affirma-
tio vel negatio: que non est vera de d[ic]t[io]nis: sed de d[ic]t[io]nis
rys t[er]m[in]is: et hec est (Manifestū ergo q[ui]a.) Nota igitur q[uod]
syl[logis]m[us] ad impole ad demōstrandū aliq[uod] per impossi-
bile in p[ri]ma figura semp accipit alterā p[ro]p[ri]em sub hypothe-
si aut supra hypothese[m]. et cā huius est: q[ui]a aliter non fit
dispositio p[ri]ma figure. semp enim exigit ipsa vt vna p[ro]posi-
tionū sit vt pars alterius. Nota etiā q[uod] octo sunt huius
modi syl[logis]m[us]. in p[ri]ma figura duo ad demōstrandū particula-
rem affirmatiuā. duo ad demōstrandū v[er]lem negatiuā.
et quatuor ad p[ar]ticularē negatiuā. quor[um] sufficientia
sic p[ro]t[er] sumi. si per p[ri]mā figurā ostēdi debeat per impos-
sibile: aut ergo p[ro]c[ess]o affirmatiua: aut negatiua. si affirma-
tiua: aut particularis: aut v[er]is. si affirmatiua v[er]is: aut pe-
nitius non erit syl[logis]m[us]: aut si sic nō erit ad p[ro]positum: cuius

Notan-
dum.

Notan-
dum.

Secundus

causa expressa est in littere expositione. Si autē parti-
cularis affirmatiua supponēda est eius d[ic]t[io]ria. i. vni-
uersalis negatiua: et tūc reliqua ppositio: aut accipit su-
pra hypothese[m]: aut sub ea. si supra eaz: aut v[er]is: aut par-
ticularis: et hoc aut affirmatiua: aut negatiua: sed nullo
mō erit syl[logis]m[us]: q[ui]a hypothese[m] cū sit negatiua non poterit
eē minor. Si autē accipit vere ppositio sub hypothese[m]:
aut v[er]is: aut p[ar]ticularis: si v[er]is affirmatiua syl[logis]m[us] erit ad
p[ro]positū in 2° p[ri]ma. si negatiua non erit syl[logis]m[us]: sicut p[ri]ma si su-
ma p[ar]ticularis sub ea: aut affirmatiua: et erit syl[logis]m[us] ad p[ro]-
posituz in 4° p[ri]ma: aut negatiua et nō erit syl[logis]m[us]: et ita octo
sunt ibi cōbinationes: sed t[ri]n due v[er]iles ad p[ro]struendū
p[ar]ticularē affirmatiuā per p[ri]mā figurā. si aut p[ro]clusio
ostēdenda sit negatiua: aut v[er]is: aut p[ar]ticularis. Si v[er]is
supponēda est. i. d[ic]t[io]ria. i. p[ar]ticularis affirmatiua sub
qua si accipit alia ppositio: siue v[er]is: siue p[ar]ticularis: si-
ue affirmatiua: siue negatiua: nullo mō erit syl[logis]m[us]: q[ui]a ma-
ior est p[ar]ticularis. si aut supra eaz accipit: aut ergo v[er]is:
aut particularis. si v[er]is: aut affirmatiua: aut negatiua et
vtroq[ue] mō erit syl[logis]m[us] ad p[ro]posituz in 3° et in 4° modo. Si
p[ar]ticularis: aut affirmatiua aut negatiua: sed non erit
syl[logis]m[us]: q[ui]a ex p[ar]ticularibus nihil sequit[ur]. hic sunt octo cōbi-
nationes: sed t[ri]n due v[er]iles. Si aut ostēdenda sit parti-
cularis negatiua eius d[ic]t[io]ria supponēda erit v[er]is affir-
matiua supra quā si accipit: aut accipit v[er]is: aut particu-
laris. Si v[er]is: aut affirmatiua. et tunc erit syl[logis]m[us] in p[ri]mo
mō: aut negatiua: et tunc erit 2° modo. si p[ar]ticularis: tunc
non erit syl[logis]m[us] sicut p[ri]ma: q[ui]a maior erit p[ar]ticularis. Si autē
accipit sub hypothese[m]: aut p[ar]ticularis aut v[er]is. Si v[er]is: et
affirmatiua erit syl[logis]m[us] per p[ri]m[us] modum. Si vniuersalis et
negatiua nō erit syl[logis]m[us]. Si p[ar]ticularis et affirmatiua erit
per tertium modū syl[logis]m[us]. Si p[ar]ticularis et negatiua nō
erit syl[logis]m[us]: et sic sunt ibi octo cōbinationes: s[ed] t[ri]n quatuor
v[er]iles. sic igit manifestum est: q[uod] supponendo d[ic]t[io]ri-
nem erunt p[ro]iugationes in p[ri]ma figura tertia et secunda: et
sic sunt cōbinationes: et sunt octo v[er]iles ad demōstran-
dum in p[ri]ma figura per impossibile: due. i. ad demōstrā-
dum p[ar]ticularē affirmatiuā: et due ad demōstrandū
negatiuā v[er]lem: et quatuor in p[ar]ticularē negatiuā.

Dubitare[re]t forte aliq[ui]s p[ro]p[ri]e ad quē p[re]ineat syl[logis]m[us] per
impole. q[uod] nō ad sophistā p[ro]p[ri]e q[uod] nō ad
dialecticu[m] videt[ur] q[uod] dicit in 8° top[ica]. q[uod] nihil differt quo
ad demōstratorē syl[logis]m[us] v[er]i ad impossibile et syl[logis]m[us] ostēsiuo:
quo ad dialecticu[m] multū differt: q[ui]a nō debet v[er]i nisi ostē-
siuo: quo ad demōstratorē nō videt[ur]: q[ui]a ipse p[re]cedit ex
veris et immediate: s[ed] syl[logis]m[us] ad impole ex falsis est. **C** S[ed]
p[ro]p[ri]e dialecticus obuiator est alteri: et tunc nitit[ur] docere
locum suū p[ro]teruiz ad aliq[uod] incōueniens. hoc autē ma-
xime fit per syl[logis]m[us]m ducētem ad impossibile: q[ui]re s[ed] q[uod] ob-
uiatiuus est v[er]i ipso. **C** Adhuc demōstrator v[er]itur o[st]en-
differētia demōstrationis: sed demōstratio per impole
est vna eius differentia. quare demōstrator v[er]itur eo.
C Adhuc demōstrator alij disputat cum cauillatione:
qui forte negaret manifesta p[ri]ncipia: sed illa nō p[ro]t[er] de-
mōstrator ex causis et p[ro]p[ri]ibus pbare: q[ui]re pbabit ea ex
posteriorib[us] et ab effectu: hoc aut erit deducēdo ad ipol-
sibile: q[ui]re demōstrator v[er]i syl[logis]m[us] ad impossibile ad min[us]
p[ro]pter p[ri]ncipioz verificationē. **C** Adhuc sicut vult A[risto]t[elis]
ois p[ro]p[ri]s v[er]i hoc p[ri]ncipio. de quolibet affirmatio vel ne-
gatio: sed demōstratio per impossibile decurrit per hoc
p[ri]ncipium: sicut habet in p[ri]mo posterior[um]. et ap[ud] p[ro]p[ri]s v[er]i
tali syl[logis]m[us]. et nō solum demōstrator: sed et dialecticus: q[uod]
p[re]cedēdum est. Sciendū t[ri]n q[uod] pertinet ad demōstratorē
rem p[ro]pter sua p[ri]ncipia ostendenda sicut dictū est et p[ro]-
pter effectus demōstrandos: quor[um] cā difficilis est ad vi-
dēdum

adendum et non nota: quia enim ita est opus ex hypothesi ad incoueniens deducere: propter autem et minus excellenter puenit vsui dialectici ad obuiandum. Ad p^m obiectionem dicendum quod in 8° top. non separat simpliciter talem ab vsu dialectici: sed quia per ipsum non deducitur ad manifestum incoueniens. et causa huius est sicut ibi dicitur quod syllogismo falso ad interimendum hypothesim. scilicet ubi fuerit manifeste falsum resistet obuiator annuens illud esse verum: et ita pertinet dialecticum impediri ubi deducatur ad valde manifeste falsum. quoniam ergo deducitur ad manifeste falsum utitur eo dialecticus. Ad 2^m obiectum quod demonstratio potissima tamen ex veris est: demonstratio autem per impossibile non est potissima: et ideo potest ex falsis procedere: vel potest dici quod ex pre illa qua demonstrat intentionem ex veris procedit sicut per: quo ad 2^m obiectum. Uterius autem dubitaret forte aliquis: quare non diffinitur hic actus syllogismi per impossibile: sed ipsum syllogismum: cum in precedentiibus non diffinitur syllogismum circulariter et peruersum: sed actum illos. Dicendum quod tam syllogismus circularis quam peruersus habet syllogismum perfectum ad quem habet obiectum: quod non est adeo manifesta ex subiecto: ex quo est circularis: et peruersus syllogismus sic ex actibus ipsorum: quia ergo per diffinitiones eorum patere debet eorum obiectum ad perfectos syllogismos: ideo diffinitur sub suis actibus et non in se. Syllogismus autem per impossibile non regreditur perfectum syllogismum ad quem notanda sit eius diffinitione: ideo in se diffinitur: et non diffinitur eius actus.

Sed tunc

utrum dubitabit de eius diffinitione: quia cum per impossibile ostenditur. Adhuc cum quod denotet tempus quod quidem non est de essentia syllogismi videtur male diffinitio dari per quando. Adhuc conclusio non est antequam percludatur: sed ante syllogismum per impossibile nihil percluditur: quare ante ipsum non est conclusio. quare non bene dicitur quod accipienda est oppositio per se. Adhuc propositio ois est de alio syllogismo: sed adhuc non est syllogismus qui incipit ostendi per impossibile: quare non dicitur est propositio: quare male dicitur quod accipienda est altera propositio. Adhuc non sufficit una propositio accipere: sed opus est esse notam. Adhuc opus quod concitet cum hypothesis in uno terminorum: quia aliter ex eis non esset syllogismus: et sic diffinitio est eius diffinitio. Ad p^m obiectum quod cum dicitur quod syllogismus per impossibile ostenditur sensus est talis per syllogismum ad impossibile sit ostensio: et ita non est incoueniens quod dicitur. Ad 2^m obiectum quod tempus per impossibile sit quod actionis: et ideo competenter dicitur quod syllogismus per impossibile sit quod supponit dictio et. ubi hoc quod dicitur quod specificatio eius est quod dicitur ostenditur. non ergo ponitur: quoniam tamen significans aliquid de essentia syllogismi per impossibile: sed non per dictio. Ad 3^m obiectum: quod conclusio est actualis percludenda vel habitualis: oppositum autem procedit de conclusione actu perclusa: sed in syllogismo per impossibile supponitur dictio per se habitualis perclusa et principaliter intente. Ad 4^m obiectum quod est dicere propositum que iam sumpta est in syllogismo vel que sumpta est in seipsa. hic autem sumitur altera propositio non syllogismi precedentis: sed altera propositio secundum seipsam. Ad 5^m obiectum quod per hoc quod dicitur assumitur: satis intelligitur. propositum assumi debere verum: quia nisi manifeste vera esset non pertingeret ea vere sumere sine impedimento: quare si assumi debet ex se sine dono respondetis: opus quod manifeste vera sit. Ad ultimum patet responsio per idem: quia assumptio est propositio alteri copulata secundum medium ad syllogizandum. et ideo dicitur assumitur secundum significat propositum copulatas esse ad medium unum. Adhuc forte dubitaret utrum aliquis que sit diffinitio syllogismi per impossibile et peruersum: cum in omnibus figuris tales sint. Et obiectum quod diffinitio multiplex est. per est: quia syllogismus peruersus fit per syllogizato opposito hypothesi. syllogismus autem per impossibile non per syllogizato opposito per se. ex

quo per: quod peruersus pro hypothesi accipit oppositum conclusi: et syllogismus per impossibile oppositum percluditur. Alia est diffinitio quod peruersus sit tam supponendo dictam quam dictoriam. Syllogismus autem per impossibile sit tamen supponendo dictoriam. Tertia est quod syllogismus peruersus ostendit peritiam: sed syllogismus per impossibile ostendit propositum. Quarta est quod illud idem supponit in syllogismo peruerso: cuius oppositum percluditur in syllogismo ad impossibile et est. illud supponit in syllogismo ad impossibile. cuius oppositum percluditur in syllogismo ad uersum. Quinta est quod syllogismus peruersus supponit et conclusit verum vel falsum indifferenter. syllogismus autem ad impossibile supponit et percludit solum falsum: et hoc per insipientem.

Sed tunc

queritur cum iste syllogismus sit falsus peruersus: utrum in littera: quare non procedit supponendo peritiam: sed tamen dictoriam: cum peruersus supponat utramque. Et dicendum quod peruersus supponit utramque. Et obiectum quod peruersus ostendit peritiam decurrendo secundum hanc maximam sic. destructo perite destruit antecedens. ergo posito ante ponitur et perit. unde autem perit destruit tam per suppositionem sui dictam quam per suppositionem sui dictoriam neque simul stat dicta in veritate: neque per dictoriam: ideo syllogismus peruersus procedit supponendo tam dictam quam dictoriam. demonstratio autem per impossibile decurrit secundum hoc principium. de quolibet affirmatio vel negatio: sicut dicitur in posterioribus et sicut hic dicitur in textu: sed hoc principium non est verum: nisi de affirmatione et negatione que sibi dicuntur: et ideo non sufficit supponere dictoriam. quoniam ergo falsus sit iste syllogismus peruersus syllogismo in hoc quod quodammodo peruersus procedit: non tamen debet supponere dictam propositi pro hypothesi: sicut conclusi peruersus. Sed opponitur hic: sicut dicitur in littera supra peritiam propositi vltis sit syllogismus percludens impossibile: quare cum impossibile non sequatur nisi ex impossibili erit hypothesi impossibilis: sed sequitur. quod si una peritiam est impossibilis: et altera necessaria est: quia in tali materia: neque possunt dicta simul esse vera neque simul falsa: sicut nec dictoria: quare videtur quod cum fiat syllogismus percludens impossibile supponendo peritiam: quod pertinet supponendo dictam demonstrare per impossibile: sicut et pertinet syllogizare peruersus supponendo peritiam. Dicendum quod cum dicitur percludi impossibile cum supponitur contraria non est intelligendum quod semper percludit impossibile: sed per impossibile intellectum falsum notum et manifestum: et ita non potest per illud percludi hypothesi esse impossibilis: sed solum falsa: et ideo non ostendit propositum verum esse. vel si dicat aliquis quod falsum debet concludi tale falsum quod sit impossibile quod non est verum: tunc opus dicere quod semper secundum rem ostendit oppositum cum sumitur peritiam vltis: sed forma arguendi non valet si unum peritiorum est falsum et reliquum est verum: quia hoc principium. de quolibet affirmatio vel negatio secundum quod determinatur syllogismus per impossibile non est necium nisi in oppositis dictorie.

Consequenter

forte dubitabit aliquis circa syllogismum peruersum cum percessit determinando ipsum secundum modos diuersos figurarum per ordinem: quare non sic percessit circa syllogismum ad impossibile: sed procedit secundum ordinem primum in figuris. Et obiectum quod huiusmodi ratio est: quia syllogismus peruersus respicit syllogismum perfectum. unde secundum ordinem syllogismorum perfectorum prius in modis diuersis procedit determinando syllogismum peruersum: quia iuxta modos perfectos sit syllogismus peruersus. demonstratio autem per impossibile non recipit syllogismum perfectum sed solum primum demonstrando: et ideo determinat de ipso procedendo secundum ordinem conclusionum: et non secundum ordinem modorum in figuris.

2^a diffinitio

3^a diffinitio

4^a diffinitio

5^a diffinitio

Dubius

2^a diffinitio

Dubius

Dubius

2^a

Dubius Alterius dubitabit. q̄re vniuersalis affirmatiua non ostendit per impossibile in p̄ figura: sed in alijs. hoc enim videt falsum: cū v̄lis affirmatiua nō p̄cludat in 2^a figura: nec in 3^a: sed solū in p̄. Idē etiam videt per hoc q̄ syllogismus p̄uersus ad affirmatiua vniuersalem ostēdendam sit in p̄ figura: et demonstratio per impossibile s̄ilis est p̄uersus syllogismo vt dicit. ¶ Et oīm q̄ v̄lis affirmatiua nō demonstrat per impossibile in p̄ figura: q̄ supponēda est eius opposita. sic autem non oīno erit syl̄lus. ¶ Ad p̄^m obiectum oīm q̄ p̄clusio demonstratiua per impossibile nō demonstrat vel syllogizat. v̄lis ergo affirmatiua demonstrata per impossibile nō est syllogizata: sed ex opposito syllogizatur falsus aliq̄ mediāte quo habet p̄positum in 2^a et 3^a. Si autē ipsa v̄lis p̄cluditur syllogizat solum in p̄ figura. nam in 2^a aut tertia non p̄cluderet. ¶ Ad 2^m oīm q̄ si demonstretur v̄lis affirmatiua per p̄mam figuram: et deinde fiat p̄uersio syl̄ls conuersus erit per aliam figuram q̄ per p̄mam figuram: et s̄it est in demonstratio ne per impossibile ad ostēdendum vniuersale affirmatiua q̄ syllogismus cōcludens falsum sit in alia figura a p̄ma: vnde similes sunt in hoc. s̄it tñ vbi syllogizat tñ affirmatiua v̄lis sit syllogismus per p̄mā figuram.

Dubius Consequenter forte dubitat de intellectu quorūdam dictorū in ista p̄mo de eo q̄ dicit q̄ syl̄s ad impossibile p̄cedit non p̄syllogizato opposito hypothesis: s̄z ip̄o existēte manifeste vero. Si enī p̄clusio intēta est manifeste vera: et eius opposita est manifeste falsa: s̄z oppositū s̄nis 2^a q̄ si q̄s dederit non op̄z ip̄m ad maius incōueniens ducere: ita nō op̄z ibi syllogizare aliq̄ incōueniens. ¶ Adhuc dicunt aliqui q̄ nō est intētio s̄nē p̄ncipalem eē manifeste falsam: s̄z oppositū falsē s̄nis: sed b̄ nō p̄tēdit ista: imo oppositū. ¶ Solutio dici p̄t q̄ p̄clusio intēta sit manifeste vera ex natura rei: tñ quo ad nos p̄t eē immanifesta: et ideo sepe negari p̄t: et eius oppositū p̄cedi: et tunc necesse est ducere ad tale falsum q̄ sit mediū: q̄ aliter nō p̄cederet hypothesis eē falsas: et illud planū est ex dictis. Dc̄m est enim q̄ syl̄s per impossibile p̄mo cōpetit demonstratori p̄pter suorū p̄ncipiorū ostētionem si forte negent: s̄z talia p̄ncipia q̄tum ad naturā rei manifesta sunt et va: possunt tñ alicui ignoranti significatione ignota eē et ab eo negari: vel forte canillatoz volens oīno resistere negabit aliq̄ p̄ncipia q̄uis in veritate sint nota. ¶ Deinde queret forte de eo q̄ dicit vbi ostēdit v̄lem negatiuam nō demonstrari per impossibile supposita ei? 2^a si interim hypothesis: q̄ est manifeste falsum: cū ex hypothesis sequat oppositū falsam eē. ¶ Et oīm q̄ b̄ vez est: sed intētio est q̄ nō interim hypothesis ex 2^a: ita q̄ per eius interemptionem ostendat oppositum.

Dubius Item dubitat de hoc q̄ dicit p̄cularē negatiuam nō posse per impole demonstrari sumpta eius subcōtraria. Docenī videt falsum eo q̄ sumpta ei^a opposita p̄culari affirmatiua ostēdet nullū. b. eē. a. sic. oē a. est. c. aliq̄. b. est. a. ergo aliq̄. b. est. c. s̄z hoc est falsum ergo hypothesis falsa: q̄re est^a oppositū vez. nullū. b. est. a. sed segtur si nullū. b. est. a. aliq̄. a. b. nō est. a. q̄re ostēdetur per impossibile p̄cularis negatiua supposita pro hypothesis eius subcōtraria. Dicēdus q̄ Ap̄. nō p̄hibet quin possit sic demonstrari p̄cularis negatiua: s̄z q̄ non p̄uenienter: q̄re non seruāt in tali demonstratioe cōditiones demonstrationis per impossibile: nō enī supponit falsum: et incōpossibile p̄posito: sed vez et ei cōpossibile: nec p̄cludit falsum p̄pter hypothesis. quorū tamē vtrūq̄z expigitur ad demonstrationem per impossibile.

M media autē figura et postrema et hoc ostenditur. ponatur enī. a. nō oī b. inesse. Sumptum sit autē omni. c. inesse. a. igitur si. b. quidez non omni c. autem omni. a. non omni. b. inerit. e. b. ocaut impossibile. Sit enim manifestum quoniam omni. b. inest. c. quare falsum est q̄ est suppositum. vez ergo omni inesse. Si autem contrarium supponatur syllogismus quidem erit et impossibile: non tamen ostendit quod positus est. Si enī. a. nulli. b. a. autem omni. c. nulli. b. c. hoc aut impossibile: quare falsus est nulli inesse: sed non si hoc falsus: omni verus. Quando autē alicui. b. inest. a. ponatur. a. nulli. b. inesse. c. autē omni inest: necesse est ergo. c. nulli b. inesse. q̄re si hoc impossibile necesse est. a. alicui. b. inesse. Si autem supponat alicui nō inesse eadem erunt que in prima figura.

Item determinat quo demonstrat in 2^a figura per impossibile: et diuidit in duas. In p̄ ostēdit quo demonstrant s̄nes affirmatiue. in 2^a cū dicit (Rursus ponat.) quo demonstrant negatiue. affirmatiuarū p̄mo docet demonstrare v̄lem affirmatiuā per impossibile in 2^a figura supponendo eius dictionem et accipiēdo v̄nū extrinsecum sub p̄dicato hypothesis et fiet syllogismus ad impossibile in 4^a scō. Verbi gr̄a. si debet demonstrari. oē. b. esse. a. supponit aliq̄. b. nō esse. a. et assumat verū sic. Dē. c. est. a. et syllogizat sic. Dē. c. est. a. aliq̄. b. nō est. a. ergo. b. aliq̄ nō est. c. sed hoc est falsus. ergo hypothesis falsa. q̄re oppositum verus. s̄. oē. b. est. a. et hec est (In media aut et postrema.) Ideo manifestat q̄ supponendo 2^aiam pro hypothesis fiet syl̄s ducens ad manifeste falsum: sed non p̄pter hoc ostēdit p̄positū: sicut et fuit in prima figura. et hoc q̄ dicit facit syl̄m ad impossibile in 2^a 2^a: et h̄ est (Si aut 2^aium.) ¶ Consequenter docet quo demonstrat per impossibile in 2^a figura particularis affirmatiua: et procedit sic. p̄mo supponendo eius cōtradictionem ostēdit eam sic. supponat nullum. b. eē. a. et accipiat extrinsecus vez. omne. c. esse. a. et fiat syllogismus ad impossibile in scō scō. et patet processus: et hec est (Qm̄ autem aliter.) et dicit q̄ supponendo eius contrariam non ostenditur p̄positum cōpetenter. p̄tingit enim idē q̄ dictus est in p̄ma figura in suppositione vniuersalis hypothesis. s̄. q̄ non supponit falsum. Item impossibile proposito nec accidit falsus p̄pter hypothesis. et hoc patet intuitu et per predicta circa figurā primam: et hec est (Si autem ponatur.)

Rursus supponat. a. alicui. b. inest. c. autem nulli inest necesse est. ergo. c. alicui. b. non inest: sed omni inerit: quare falsus q̄ suppositū est nulli ergo. b. inerit. a. qm̄ aut non oī. b. inest. a. ponat enim inesse. c. autem nulli. necesse est igitur. c. nulli. b. inesse: hoc aut impossibile: quare vez est non oī inesse. Manifestū ergo quoniam oēs syllogismi fiunt per mediā figuram.

¶ Consequenter docet demonstrare per impole s̄nes negatiuas. et p̄ v̄lez per supponē dictionis sic. supponat aliq̄. b. eē. a. et sumat extrinsec^a nullū. c. eē. a. et syl̄lat in tertio modo

rio modo sic. nullū. c. est. a. aliqd. b. est. a. ergo aliqd. b. nō est. c. sed b est falsum. et b est. (Rursus ponat.) Scōo docet demonstrare particulares negatiua supponēdo ei? dīctoriam et assumēdo vēr extrinsecus negatiue tū ex quib? syllogizat in pmo z sic. nullum. c. est. a. oē. b. est. a. ergo nullū. b. est. c. et hoc est falsum. et b est. (Quā autē nō.) In fine aut ex his pcludit q ois pclusio demonstra tua per impole est in 2^a figura: et b est. (Manifestū ē.) Dubitaret forte aliqs hic qre demonstrando per im possibile in 2^a figura semper accipit extrinsecus vnum sub subito hypothesis. Et dicēdum q hoc est: qz ppo sitiones disposite fm figuram pma cōcant in pdicato: et sic se debēt hēre hypothesis: et vēr assumptū: et ideo in pdicato cōcāt: et iō opz assumi sub pdicato hypothesis.

Dubius **Alterius** dubitaret: qre non docet dīas negatiua rum pñus demonstrandaz sicut affirma

riaz. Et dicēdum q hoc est: qz eadē est rō de suppo sitione dīy ad ostēdendū negatiuas pñes: que est ad ostēdendū affirmatiuas. et hec satis per pdicta pz: et ideo h omisit. (Notādum aut q octo pñt b fieri syls per im pole: qd pz sic. si demonstrat pclusio per ipole in 2ª figurā. aut ergo affirmatiua: aut negatiua pclo. si affirmati ua: aut vlis: aut pticularis. si vlis supponit ei? dīctoria que est pticularis negatiua sub cui? pdicato opz vēr as sumere: sicut pdictus est. Sed tūc aliam ptingit accipe vlem: aut pticularē. si pticularē: aut ergo. affirmatiua: aut negatiua: et aut fiet maior: aut minor: sed nullo mō fiet syls: eo q ex pticularibus nihil segtur. si vlem: aut affirmatiua: aut negatiua. si negatiua: siue illa fiat ma ior: aut minor non erit syls: qz ex negatiuis nihil segt. Si affirmatiua: et aut illa fiet minor et hypothesis maior et sic nō erit syls: qz maior debet eē vlis in 2^a figura. Si aut vlis affirmatiua fiat maior et hypothesis minor erit syls in 4° mō. ergo octo sūt hic cōbinationes: s3 vnica vtilis est ad demonstrandū vlem affirmatiua. Si autēz debeat demonstrari pticularis affirmatiua pclo suppo nit vlis negatiua dīctoria: et accipiet alia vlr: vel par ticulariter. si vlr et negatiue sūt due cōbinationes inuti les: qz ex negatiuis nihil. Si autē vlr et affirmatiua: aut ergo hypothesis erit maior et reliqua ppo minor: et erit syls ad ppositū in 2^a z: aut eō: et erit syls ad ppositū in 2^a z. Si aut illa alia accipit pticularis et negatiua erit due cōbinationes inutiles sicut pus. Si pticularis affirmatiua: aut ergo hypothesis erit minor: et pticularis affirmatiua maior et non erit syls: qz maior pticularis: aut eō: et erit syls ad ppositū in 3^a z. Igit octo sunt cō binationes hic: s3 tū tres ad ppositū. Si autē pclo de monstranda sit negatiua: aut vlis: aut pticularis. si vlis supponit dīctoria. i. pticularis affirmatiua: et assumet alia ppositio vlis: aut pticularis. si pticularis nullo mō erit syls. Si vlis affirmatiua nō erit syls: qz ex amba bus affirmatiuis nihil segtur in 2^a figura. Si vlis negatiua erit syls: si ipsa sit maior et hypothesis minor: et erit tertius modus: et ita erit octo hic cōbinationes: sed oēs inutiles pter vna. Si aut debeat demonstrari pticularis negatiua supponit vlis affirmatiua: et assumet alia ppo sitio vlis: aut pticularis. si vlis et affirmatiua sunt due cōbinationes inutiles. Si negatiua sunt due vtilis sūt iuxta p^m et 2^m modū. si assumat pticularis et affirma tiua sunt due inutiles. si negatiua erit vtilis maiore exi stente vlr: et non aliter. et ita sunt hic octo cōbinationes: sed tū tres vtilis. Sic ergo in summa sunt 33 cōbina tiones oēs inutiles pter octo. quaz vna demonstrat vlem affirmatiua: et tres particularem affirmatiua. vna etiam vniuersalem negatiua: et tres particularem negatiua.

Similiter autem et per ultimam. po natur enī. a. alicui. b. nō inesse. c. autē oi. ergo. a. alicui. c. nō inest. Si ergo hoc impossibile falsum alicui nō inest: quare vēr oi inesse. Si vō supponat nulli in esse: erit qdem syls. non tamen ostenditur qd propositum est. Si enī contrarium suppo natur eadē erunt que in prioribus.

Hic docet per impole demonstrare in tertia figura. et pmo pñes affirmatiuas. et negatiuas. et affirmati uaz pmo vlez. et pticularē cū dicit. (Sed ad ostēdendū.) circa vlem sic pcedit. pmo docet demonstrare eam sup ponendo dīctoria et assumendo aliqd supra subm ei? vt si demonstrari debeat oē. b. eē. a. supponit aliqd. b. nō eē. a. et assumat oē. b. esse. c. et fiet syls in qnto tertia sic aliqd. b. non est. a. oē. b. est. c. ergo aliqd. c. nō est. a. s3 hoc est falsum. et b est. (Similiter aut.) 2° dicit q si sup ponitur eius dīa erit syllogismus ad falsum: pcluden dum: sed non ostēditur ppositum: qz non segtur si vñ contrariop sit falsum q reliquum sit verus: sicut prius habitum est: et hoc est. (Si vō supponitur.)

Sed ad ostendendum alicui inesse hec sumen da hypothesis. nam si. a. nulli. b. c. autēz alicui b. a. non oi. c. si ergo hoc falsum: vēr est. a. ali cui. b. inesse. Quā autem nulli. b. inesse. a. suppo natur alicui. b. inesse. Sumptum sit aut et c. oi. b. inesse: ergo necesse est. a. alicui. c. inesse: s3 nul li inerat: quare falsum est alicui. b. inesse. a. Si vō supponatur oi. b. inesse. a. non ostēdit pro positum. Sed ad. a. b. non oi inesse: hec est su menda hypothesis: nam si. a. oi. b. z. c. oi. b. a. inest alicui. c. hoc aut non fuit: quare falsus est oi inesse: si autem sit vēr est non oi. Si autem supponat alicui inesse eadēz erit que est in his que dicta sunt prius. Manifestum ergo qm in omnibus per impossibile syllogismis opposi tum supponendum. Palam autē et quontam in media figura ostenditur quodāmodo affir matiua et vniuersalis et in postrema.

Consequēter docet ostēdere per impole in tertia figu ra particularem affirmatiua supponendo dīctoria ei? i. nullum. b. esse. a. et assumēdo vna particularem. f. aliqd. b. esse. c. et fiet syls ad impole iuxta sextum modū: et b est. (Sed ad ostēdendum.) Et nota q assumpta pro hypo thesi eius subcōtraria non accidet falsum ppter hypo thesim: qz hypothesis est incōpossibilis pncipali inten to: sed hoc nō dicit Az. qz relinqt notus ex sepe dictis. **Consequēter** docet ostēdere per impole in tertia fi gura pñes veras. et pmo vlem. et pticularem. Circa vlez sic pcedit. pmo supposita dīctione ostendit eā sic. sup ponit aliqd. b. esse. a. et sumat verus extrinsecus. oē. b. est. c. et syllogizatur in tertio modo: et pz processus: et hoc est. (Quontas aut vlis.) Scōo dicit q sumpta eius dīcto ria non ostēdit ppositum sicut sepe dem est: et hec est. (Si aut supponit.) **Consequēter** docet ostēdere par ticularem negatiua: et pcedit sic. pmo ostēdit eam sup ponendo dīctoriam sic. supponit oē. b. eē. a. et assumat oē. b. esse. c. et ostēdat ppositū in pmo tertia syllando: et

Liber

Secundus

hec est. Si aut non oī. 2° dicit q si supponitur subcon-
traria idē esset qd prius. i. q non demonstrabit ppositū
pter falsitatem hypothesis: cū non opz hypothesis fal-
sam esse pposito existēte vero: 2° h est. Si aut supponi-
tur. In fine aut duo correlaria cōcludit prius habita.
quoz p^o est q ad demonstrandū per impossibile utiqz 2°
sitr supplenda est dīctoria hypothesis: 2° h est. Mani-
festum ergo. 2° est q vltis affirmatiua que non demon-
stratur in p^o quodāmodo in 2° 2° 3° figura demonstrat: 2°
dicit quodāmodo: qz vltis affirmatiua non pcludit per
syllogismum secūde vel tertie figure: sed mediante syl-
logismo ad impossibile ibi facto peruenitur ad vniuer-
salem affirmatiuam: 2° hec est. (Palam autem 2°.)

Dubius

Dubitarēt forte aliqz hic. quare sitr assumit in
tertia figura vep extrinsecus 2° supra
subm hypothesis. Et oīz q h est: qz ppones pstituen-
tes tertiam figurā debent puenire in subto: 2° ideo opz
ides subyci in hypothesis: in vero extrinsecus sumpti.
Alia etiā queri possent que parēt per p determinata.
Notādū q hic sunt duodecim sylli qd sic pz: si debet
demonstrari pōlo vltis affirmatiua supponit dīctoria que
est picularis negatiua: 2° cū illa sumet vep extrinsecus
aut vltis aut picularis. si picularis hoc ptingit quoz mo-
dis: sed nullo mō erit syls. si vltis 2° negatiuum duobus
modis ptingit: sed nō est syls. Si vltis 2° affirmatiuum
erit syls ad ppositū. Si minor sit affirmatiua: 2° nō ali-
ter 2° ita vltis est syls ad demonstrandū vltis affirma-
tiua. Si vltis debeat demonstrari picularis affirmatiua sup-
ponet dīctoria que est vltis negatiua. ppositio autē al-
lumptā: vel erit vltis: vel picularis. si vltis 2° negatiua sic
sūt iutiles cōbinationes. si affirmatiua erit vltis. si mi-
nor sit affirmatiua 2° nō alr. Si assumat picularis oīno
sitr erit. vñ hic sunt duo sylli. Si aut debet demonstra-
ri vltis negatiua supponet picularis affirmatiua: cū
qua si sumat picularis nullo mō erit syls. Si vltis aut
affirmatiua: aut negatiua. si affirmatiua aut maior: 2° sic
erit q^o modus: aut minor 2° sic erit tertius: 2° ambo ad p
positum. Si assumat vltis negatiua: 2° erit syls ad ppo-
sitū: minor exiētē affirmatiua: 2° ita sunt hic tres syl-
logismi. Si debet demonstrari picularis negatiua sup-
ponet vltis affirmatiua: 2° oīb^o modis erit syls ad ppo-
sitū nisi duob^o modis. i. q^o minor est negatiua vltis: aut
picularis: sicut pz inuēri: 2° ita sunt hic sex vltis cōbina-
tiones. pz igit q. 32. sint cōbinationes: 13 tñ duodecim
vltis. i. vna ad demonstrandū vltis affirmatiua: 2° due
ad demonstrandū particulare affirmatiuam: 2° tres ad
vltis negatiuam: 2° sex ad particularem negatiuam.

Differt aut que ad impossibile demon-
stratio ab ostēsiua: in eo qd ponat
q vult iterimere deducens ad pces-
sum falsum: ostēsiua aut icipit a pces-
sis veris pponibus. Sumit ergo vterqz ppo-
nes duas 2° concessa: sed hec qdem ex quibus
est syllogismus: illa vñ hanc qdem hāz. alter
vñ contradictionem pclusionis 2° hūc qdem
non necesse est notam esse pclonem: nec prius
opinari quoniam est aut non est. Illic vñ ne-
cesse est quoniam non est.

Postq determinat de demonstratione per impos-
sibile in se. hic determinat de ea in cōpa-
ratione ad ostēsiuam: 2° diuidit in duas. In p^o cōparat
sylm ad impossibile 2° ostēsiuum fm dīam. In 2° am

dicat. (Differt aut nihil.) cōparat demonstrationem per
impossibile: 2° sylm ostēsiuum fm puenientiam. In p^o
ponit duas dīas. quaz p^o sumit ex parte pponum: alia
vñ ex parte pnum. Circa pma sic pcedit. pmo dat eā di-
cens: q syls ad impole 2° ostēsiuus differūt in h q syls
ad impole supponit ad interimēdū 2° pcludit manifeste
falsum. Ostēsiuus aut p^o it. ex duab^o pponib^o notis ve-
ris: 2° h est. (Differt autē.) 2° ex hoc pcludit q vterqz il-
loz sumit duas ppones idubitabiles 2° notas: 13 ostēsi-
uus sumit istas notas ex qbus sit syls pcludens ppositū.
syls aut ad impossibile sumit alterā illaz que est
manifeste vera 2° oppositum pnis vere que est manife-
ste falsa: 2° hec est. (Sumit ergo.) Deinde ponit dīam
eoz ex pte pnum dicens. in syllo ostēsiuus nō opz opina-
ri pnem esse verā vel falsam anteqz syllogizet. In syllo
aut ad impossibile semper opz opinari pnem esse falsā
2° anteqz syllogizet: 2° hec est. (Vult autem.)

Differt aut nihil affirmatiua vel negatiua
esse pclonem. Sed sitr se habet in vtriusqz: oē
aut qd ostēsiue concludit 2° per impossibile mon-
strat: 2° quod per impole ostēsiue per eodē
terminos. Nam quando per impossibile sit syl-
logismus in prima figura qd verum est in me-
dia erit: aut postrema: ptiatiua qdem in me-
dia: ptiatiua autem in postrema. Quan-
do aut in media sit syllogismus: qd vep est in
prima erit in oībus pblematibus. Quando vñ
in postrema est syllogismus qd verum est erit
in prima 2° in media: affirmatiua qdem in pri-
ma: ptiatiua autem in media.

Consequēter cōparat demonstrationē per impole ad
sylm ostēsiuum fm puenientia: 2° pcedit sic. pmo dicit
q tā affirmatiua q negatiua pclusio demonstrat per im-
possibile: 2° syllogizat ostēsiue: qz oē qd demonstrat per
impossibile syllogizari pōt ostēsiue 2° ex in eisdē termi-
nis: 2° hec est. (Differt aut vltis.) 2° hoc ostēdit sic. Omne
demonstratiū per impossibile in p^o figura syllogizatur
ostēsiue per scdam aut tertiam. Et oē demonstratiū per
impossibile in 2° syllogizat ostēsiue per pnam. Et oē
demonstratiū per impossibile in figura tertia syllogizat
ostēsiue per pnam vel scdam. ergo oē demonstratiū
per impossibile in aliqua figura syllogizat in alia figu-
ra ostēsiue: 2° supponit q sitr sit eōuerio. qd pz ex his.
ponit aut pmo pmissam huius rōnis. 2° eius ostēsiuones
ibi. (Sit enim ostēsus.) tertio pcludit pnem ibi. (Ma-
nifestum ergo qm per eodē.) pmissa aut pstat ex tri-
bus pponibus. 2° pmo ponit pnam dicens: q demonstra-
tiū per impossibile in pma syllogizat ostēsiue per 2°
2° tertiam figurā: ita q affirmatiua pclusio syllogizatur
ostēsiue per tertiā: negatiua vñ per 2° 2° h est. (Nā qil
per impossibile.) 2° ponit scdam 2° pz: 2° hec est. (Quādo
aut in media.) 3° ponit tertiam dicens: q demonstratiū
per impossibile in figura tertia ostēsiue syllogizat per
primam vel scdam: ita q affirmatiua pclusio per pnam:
negatiua per scdam: 2° hec est. (Qñ vñ in postrema.)

Sit enim ostensum. a. nulli: aut non omni. b.
per primam figuram: ergo hypothesis qdem
erat alicui. b. inesse. a. c. autē sumebatur. a. q
dem inesse omni. b. aut nulli: sic enīz fiebat syl-
logismus: 2° per impole: hoc autem in media
figura.

figura. Si. c. a. quidem omni. b. autē nulli inest: manifestum est quoniam nulli. b. inest. a. Similiter autem et si. a. non omni. b. ostensus sit inesse. nam hypothēsis quidē est omni inesse. c. assumebatur. a. quidem omni. b. et non omni: et si priuatiua sit sumpta. a. c. similiter: et sic fit media figura.

Consequenter illas pponēs ostēdit. et primo pma. scdo secundā cū dicitur (Rursum in media.) tertio tertiā cū dicitur (Rursum in tertia.) Circa p^{ma} sic pcedit. p^o ostendit pma eius partē. s. q. negatiua per impossibile demonstrata in pma figura ostēsiue syllogizatur per scdam. 2° ostēdit eius partē scdam. s. q. affirmatiua per impossibile demonstrata in pma ostēsiue syllogizatur per tertiā cū dicitur (Rursum sit ostensum.) In p^o pmo ostēdit intentum de vli negatiua. scdo de particulari negatiua. In p^{mis} igitur manifestat q. negatiua vli per impossibile demonstrata in pma figura ostēsiue syllogizatur per scdas. ex hypothēsi enī et vero assumpto supra ipsaz fit syls ad impossibile in tertio pme sic. Omne. a. est. c. aliqd. b. est. a. ergo aliqd. b. est. c. ergo aliqd. b. est. c. sed hoc falsum: quare oppositū hypothēsis vep. s. nullū. b. est. a. deinde ex opposito falsē pnis: et vero p^{us} sumpto syls ostēsiue ppositū in pmo pme sic. Omne. a. est. c. g. nullū. b. est. a. et h est (Sic enī ostensum.) Et nota hic ad euidētiā lre q. syls ad impossibile fit ex hypothēsi et vero assumpto et pcludit falsus. syls at ostensum ad eadē p^{ne} sit ex eodē vero passumpto et opposito falsē pnis: et ita tres ppositionēs sunt materiā hōz duoz sylloz quas tñ in lra ponit absq. p^{ne}. et hoc ordine pmo ponit hypothēsim falsam. scdo verū assumptū. tertio oppositū falsē pnis que seqt. ad illaz ad demonstrandū q. syls ad ipole sit ex pma et secūda. syls autē ostēsiuus ex secūda et tertia: et illud pmpre teneat ad totā expositionē sequētis littere. Consequenter manifestat q. particularis negatiua demonstrata per impossibile in pma syls ostēsiue per secundā. supponit enī hypothēsis ptradictionē: et accepto vero extrinsec. supra eam affirmatiue fiet syls ad impossibile per p^{mu} prime sic. Omne. a. est. c. oē. b. est. a. ergo oē. b. est. c. qd est manifeste falsus. deinde exponēdo sic. et vero assumpto ostēdetur ppositum in quarto secunde sic. Omne. a. est. c. quoddam. b. non est. c. ergo quoddaz. b. non est. a. si aut verum extrinsecus supra hypothēsim accipiatur negatiuū fiet syllogismus ad impossibile in pmo prime: et syllogismus ostensum in tertio prime ad eadē p^{ne} pclusionem. et h est (Similiter autem et si modi.)

Rursum sit ostensum alicui. b. inesse. a. ergo hypothēsis quidē nulli inesse. b. autē sumebatur. c. omni inesse et a. omni vel alicui. c. sic enī erit impossibile: hoc autē in postrema figura: si. a. et b. oī. c. Et manifestum est ex his qm necesse est. a. alicui. b. inesse. Similiter aut et si sumatur alicui. c. inesse. a. vel. b.

Consequenter ostēdit q. affirmatiua demonstrata per ipole in pma ostēsiue syllogizatur in tertia. s. particularis affirmatiua: q. vli nō demonstrat in pma. supponit enī contradictoriā: et assumpto vero extra ex hypothēsi affirmatiue: et vli erit syls ad ipole in secūdo prime. s. nullum. b. est. a. omne. c. est. b. ergo nullum. c. est. a. sed B falsum. ex opposito aut falsē pnis: et eodem nō syllogizatur ppositum ostēsiue in tertio tertiē sic. Aliqd. c. est. a. omne

c. est. b. ergo aliqd. b. est. a. Si autem verū acceptus sub hypothēsi sit particulare et affirmatiuū erit syls ad impossibile in quarto prime: et ostensum in quarto tertiē: sicut patet per se. sicut enī si tam. a. q. b. inest. c. vniuersaliter sequitur per p^{mu} tertiē q. a. inest alicui. b. similiter et si alterum inest vniuersaliter ei et reliquum particulariter sequitur idem per tertium vel quartū eiusdem. et h est (Rursum sit ostensum.)

Rursum in media figura ostēsiue sit. a. omni b. inesse: ergo hypothēsis qdē fuit non omni b. inesse. a. sumptū est aut. a. omni. c. et c. oī. b. sic enī erit impossibile: hoc autē in prima figura. si. a. omni. c. et c. omni. b. Similiter aut et si alicui ostensum sit inesse: nam hypothēsis quidē fuit nulli. b. inesse. a. sumptū est aut. a. omni. c. et c. alicui. b. Si aut priuatiua sit syllogismus: hypothēsis qdē a. alicui. b. sumptum aut. a. nulli. c. et c. oī. b. quare fit prima figura: et si non vli sit syls. Sed. a. alicui. b. ostensum sit non inesse similiter. Nam hypothēsis omni. b. inest. a. sumptum est autem. a. nulli. c. et c. alicui. b. sit enī prima figura.

Consequenter ostendit ppositionē secundā prius positā. et pmo ostēdit eam quo ad affirmatiuas pclusiones. secundo quo ad negatiuas. et quo ad affirmatiuas. pmo ostendit intentum quo ad vniuersalem. secundo quo ad particularem. Primo ergo ostendit q. vniuersalis affirmatiua demonstrata per impossibile in secūda in quarto modo ostēsiue syllogizatur in primo pme: et intelligit idem pcessus qui et in pdictis. et h est (Rursum in media.) Secundo ostendit q. particularis demonstrata per impossibile in tertia ostēsiue syllogizatur in prima ex hypothēsi: et vero assumpto si hypothēsis sit minor erit syllogismus ad impossibile in primo prime. ex opposito aut falsē pclusionis et eodē vero erit syllogismus ostensum in tertio pme: et hoc per se patet. et h est (Similiter aut si alicui.) Consequenter ostēdit idē de pclusionibus negatiuis: et p^{us} de vli negatiua: q. ex opposito ei: et vero negatiuo assumpto p^o maiore syllogizabitur falsus in tertia secunde. ex opposito autē pclusionis: et eodē vero syllogizatur ppositus in primo prime: et p^o. et h est (Si autem priuatiuus.) Secundo ostēdit idē de particulari negatiua: q. ex hypothēsi que est ei^o oppositū: et ex vero negatiuo facto manifesto syllogizatur falsum per primū prime. ex opposito aut illius falsi: et eodē vero syllogizatur ostēsiue ppositum in quarto prime: et hoc patet. et h est (Et si non vniuersalis.)

Rursum in tertia figura ostensum sit. a. omni inesse. b. ergo hypothēsis qdē non omni. b. inest. a. sumptum est autē. c. omni. b. et a. oī. c. sic enī erit impossibile: bec aut prima figura. Similiter autem et si in aliquo sit demonstratio: nā hypothēsis qdē nulli. b. inesse. a. sumptum est autem. c. alicui. b. et a. oī. c. Si autē priuatiuū sit syllogismus hypothēsis qdē a. alicui. b. inesse sumptum est autē. c. qdē nulli. a. b. autem omni: bec aut media figura. Similiter autem et si non vniuersaliter sit demō-

Liber

Secundus

stratio. naz; hypotbesis qd; erit omni. b. in eē
a. sumptum est aut. c. a. qd; nulli. b. autem ali-
cui; bec autem media figura.

Cōsequēter ostēdit tertiā ppōnē supi^o positā. 7 pmo p-
mā. i. q. affirmatiua demōstratiua per ipole in 3^a figura
ostēsiue syllat per pma pte. scō scōam. i. q. negatiua de-
mōstrata per ipole in 3^a ostēsiue syllat per scōam. In
p^a parte p^o ostēdit ppositū de vli affirmatiua. 7 de par-
ticulari affirmatiua. p^o igit ostēdit q. vli affirmatiua
demōstrata per ipole in 3^a ostēsiue syllat per pma. In p^a
parte pmo ostēdit. q. ex hypotbesi 7 nō assumpto circa
subm hypotbesis syllat falsum in qnto tertiē. ex oppo-
sito aut pnis false 7 eodē nō ostēsiue syllat ppositū in
p^o pme. 7 h est (Rursū in 3^a). Deinde ostēdit idē de
pticulari affirmatiua. q. ex ei^o opposito 7 nō assumpto
pcludit falsū in sexto tertiē. ex opposito aut illi^o falsi:
7 eodē vero ostēdit ppositū in 3^a pme. 7 h est (Similr 7
si in aliquo). Et nota q. buculq; in ponendo tres ppō-
nes que sunt pmissē duoz sylloz silr posuerat p^o hypo-
thesim 7 2° verū assumptū. 7 3° oppositū pnis false. de
cetero aut mutabit ordinē. q. p^o ponet hypotbesim 7
oppositū false pnis. 7 3° verū assumptū. **C**ōsequēter
ostēdit q. negatiua demōstrata per ipole in p^o ostēsiue
syllat in p^a. 7 p^o ostēdit h de vli negatiua. 7 de pticulari
negatiua. Inuit igit q. supposita dictione vli ne-
gatiue cū vero extrisec^o facto māifeste erit sylls in 4°
tertiē sic. Dē. b. est. c. aliqd. b. est. a. g. aliqd. a. est. c. s. hoc
falsū. Ex opposito aut pnis false 7 vere eadē ostēsiue
syllat ppositū in p^o pme sic. nullū. a. est. c. oē. b. est. c. g.
nullū. b. est. a. 7 h est (Si aut pnatū). Deinde ostēdit
idē de pticulari negatiua. q. ex hypotbesi 7 non assum-
pto syllat falsū in 3^a tertiē sic. Aliqd. b. est. c. oē. b. est.
a. g. aliqd. a. est. c. qd est falsū. Deinde ex opposito pnis
false. 7 eadē vera ostēsiue syllat ppositū in tertiō ter-
tiē sic. nullū. a. est. c. aliqd. b. est. c. ergo. b. nō est. a. et
bec est (Similiter autem 7 si non vniuersaliter.)

Cā manifestū ergo qm per eosdē terminos 7
per impossibile 7 ostēsiue est demōstrare vna-
quāq; ppōnē. Similr autē erit 7 cū ostēsi-
ui sint sylli 7 ad impossibile deducere. In sum-
ptis terminis qm opposita ppositio conclu-
sioni sumpta est. Naz sunt syllogismi idē bis
q. sunt per conuersionem: quare statim habem^o
figuras per quas vniquodq; erit. Palā ergo
qm omnis ppositio ostēditur per vtrosq; mō-
dos per impossibile 7 ostēsiue: 7 non contin-
git separari alterum.

C Et q. iā oīse sunt tres ppōnes supius posite que sunt
pmissē rōnis ei^o. Cōsequēter pcludit rōnes suā. i. q. qd
demōstratū per ipole ostēsiue syllat in eisdē terminis
7 eodē rō. s. oē ostēsiue syllatū per ipole demōstrari pōt
si supponat dictionē pnis. 7 addit ad h^o affirmatiuē q.
h^o sylli similes sunt quersuiis. 7 h est (Manifestū g. qm
per eosdē). In fine aut ex qua pne correlative cōcludit
q. omnis ppositio demōstrari pōt vtrosq; mō. s. ostē-
siue 7 per impossibile. 7 h est (Palam ergo.)

Dubius **Hic forte** dubitaret aliq; quare non pus cōpara-
uit sylloz circularē 7 quersiuū ad ostē-
siue. sicut hic facit de syllo p ipole cū tñ glibet illoz silr
ex hypotbesi: 7 syls ex hypotbesi oppōit ostēsiuo. **C** Et
dici pōt q. ex diffōne quersuōis 7 circulationis p3 dñā

syls ostēsiui ad circularē: 7 ad ostēsiuū sicut ex pderet
minatis p3: s. ex diffinitōe demōstratiōis per ipole supi^o
data nō p3 eius dñā: aut habitudo quā h3 ad ostēsiuū:
7 ideo magis cōparat ipius ad ostēsiuū q. ad alios.

Sed nunc q. q. cōparat sylm p ipole ad ostē-
siuū. s. m dñā: nō aut s. m. pueniētiā.
demōstratiōe aut per ipole cōparat ad ostēsiuū s. m. pueniē-
tiā 7 nō s. m. dñā. **C** Et od3 q. in arte ponēda est eorū
dñā que multū pueniūt 7 nō pueniētiā: s. pueniētiā po-
nēda est eoz que multū differunt: 7 h dicit Ari. in fine
pmi topicor. q. igit syls ad ipole 7 syls ostēsiuū multū
pueniūt: eo q. vtrosq; syllat suā pñē: nō oportuit eoz po-
nere pueniētiā: sed dñā: q. ē demōstratiō per impossibile
multū differt ab ostēsiuo: q. ostēsiuū pñē syllat. demō-
stratiō aut per ipole suā pñē nō syllat: s. sunt ex hypotbe-
si. iō nō oportuit eoz ponere dñā sed pueniētiā.

Demū dubitabit de h. qd dicit ostēsiuū syls sume-
re ppōnes veras 7 idubitabiles. ptingit enī
vt videt ostēsiue syllare ex veris ppōnib^o: 7 si nō idubi-
tabiles in vitate. **C** Ad qd dici pōt q. syls ostēsiuū nō ē
nisi pmissē pñē notificet. alr enī nō ostēdit: s. pñē nō no-
tificat nisi fuerint note 7 notiores pñē. qd g. dicit pñē ostē-
di ex veris idubitabilib^o h est ex veris notiorib^o pñē.
Vel pōt meli^o dici q. diffinit h ostēsiuū syls in eē ei^o p^o 7
ponsumo: 7 sic cadit vli demōstratiōis: s. n. syls p ipole
pncipali spectat ad demōstratiōē: vt oēn ē: ita ei oppositū
s. h cōparat eos sic pñē: 7 s. pñē q. h diffinit ostēsiuū
vt cōpetit demōstratiōē: s. sic pñē ex veris idubitabilib^o.

Cōsequēter forte q. ret aliq; q. de demōstratiū
per ipole in vna figura nō pōt per
eosdē terminos in eadē figura ostēsiue syllari: s. in alia
sic p3 in lra. **C** Et od3 q. est: q. syls ostēsiuū silr fit ex op-
posito pnis syls ad ipole 7 vna pmissā: sed sic pus de-
terminatū est ex opposito pnis: 7 vna pmissā in aliq; fi-
gura nō pōt fieri eadē figura: 7 tō syls p ipole 7 ostēsiuū
ad eadē pñē sunt in eisdē terminis 7 nō fiūt in eadē fi-
gura. Si enī syls ad ipole fiat in p^a ostēsiuū fiet ex op-
posito pnis eius 7 vna pmissā. s. pñē cū minore facit
tertiā figurā: cū maiore vō scōaz. silr facto syllo ad hyl
pōthesim in 2^a ex opposito pnis ei^o 7 minore fiet figu-
ra 3^a. ex eodē aut 7 maiore fiet figura p^a. silr facto syllo
ad ipole in 3^a ex opposito pnis 7 minore fiet pma. ex op-
posito aut pnis cū maiore scōaz: sic p3 ad dubiū.

Alterius forte dubitaret aliq; vtz negatiua de-
mōstrata p ipole in p^a figura nō possit alr
syllari ostēsiue q. i p^a. **C** Et od3 q. vli negatiua demō-
strata p ipole i p^a p 2ª ostēsiue syllat. pticularis at neg^a cū
p 2ª demōstrat p ipole syllat ostēsiue p 3^a. cū 7 cā est
vna q. vli nō pcludit p 3^a: s. pticularis. alia at 7 ppi-
gor est inspiciēdo ad hypotbesim in demōstrando q. cūq;
pñē. s. n. ostēdat p ipole vli in p^a hypotbesis erit pticu-
laris: 7 ita vez assumptū erit maior ppō: ex q. 7 opp^o p-
nis silr silr 7 figura. Si at ostēdat pticularis neg^a p ipole
hypotbesis erit tā maior q. minor: 7 silr vez assumptū. 7
iō opp^o pnis cū illo vere aliqñ pñē 7 am aliqñ 3^a.

Alterius forte q. ret ē de pticulari affirmatiua demō-
strata p ipole in p^a an alr q. in 3ª possit syl-
lari ostēsiue i eisdē terminis. **C** Et od3 q. nō: tñ q. p 2^a nō
pcludit affirmatiū. tñ q. ad ostēdū pticularē affirmatiuā
hypotbesis ē vli neg^a q. solū maior erit i p^a: 7 ita vni-
assumptū erit silr ibi minor ex q. 7 pñē solū 3ª figura pñē
tūit. **C** Quere ē forte q. pus ostēdit itētiū i pñib^o ne-
gatiuis demōstratis in p^a figura q. in affirmatiuis cum e3
faciat in illis que demōstrant per tertiā figurā 7 scōam.
Et pōt dici q. h est: q. vli negatiua demōstratur per
ipole

impole in p^o: sed nō vlls affirmatiua: vll qz vll est aut
particularis pus ondit intentū in vll negatiua: deinde in
particulari negatiua pp affirmatiue eoz. vltimo at in affir
matiua particulari. e^o autē pcedit in alijs figuris: qz ibi
ondit et vlls affirmatiua per ipole adhuc negatiue de
mstrate p ipole in p^o onsiue syllari in 2°: et particularis affir
matiua in p^o demonstrata per ipole ondit in 3°. sed 2° si
gura pcedit tertiam. et hac rōne pōt sic pcedere Ari.

Dubius **Adhuc** queret aliqs. vtz per pma tñ ostēsiue syl
logicanē pnes demonstrate per ipole in 2°.

Et oēs qz vlls demtata per ipole in ppria tñ in p^o
syllat ostēsiue in eide terminis. particularis aut pōt in
p^o et in 3°. et h p3 intuenti s3 pdictas duas causas. f. qz tñ
particularis syllat per tertiā: et qz oppositū particularis pnis
vlls est que pōt esse tam maior qz minor in 2°. opp^o aut
pnis vlls est particularis q nō est nisi mior in 2° figura.

Dubius **Adhuc** forte queret idē de pnis per ipole demtata
tis in 3°. f. vtz affirmatiue tñ per pma ostē
siue syllat: et negatiue tñ per scōam. Et oēm qz affir
matiua demonstrata per impossibile in tertia solus in
p^o ostēsiue syllat: qd p3 intuenti fm modū pdetermi
nati: s3 negatiua demtata per impossibile in 3° pōt osten
siue syllari tam in prima qz in scōa: sicut p3 intuenti.

Dubius **Adhuc** queret. vtz idē sit demtare per ipole pna
ostēsiue syllari et pueriue syllare. et videt

qz sic eo qz syllas ad ipole accipit oppositū pconis syl
lari ostēsiue cū vna pmissa: ei^o ad intermedium regulā: et h
fit in syllo pueriui. Et oppositū aut videt: qz syllas cō
uersiui^o pntentus est pnc vna. demtatio vō ad ipole ples
h3 pnes. et adhuc pueriui^o accipit pro hypothesi tus ve
rū tum falsus: s3 demtatio per ipole tñ falsum. Et Ad
huc pueriuius aliqñ interimit vtz et aliqñ falsum: sed
sylls per ipole tñ falsum. Et h pcededū est. differt eni
et in plus et pueriue syllare qz demōstrare per impossi
bile pus ostēsiue syllatū. sequit eni ad ipsum et nō puer
ti: sicut p3 ex pdictis in opponendo. Et Ad oppositū
aut p3 responsio. iam qz se hnt sicut superius et inferius.

In qua aut figura est ex oppositis p
positionibus syllogizare et in qua nō
est: sic erit manifestū. Dico aut oppo
sitas esse ppōnes fm locutionē qui
dem quatuor: vt omni nulli omni et nō omni
et alicui nulli et alicui et non alicui inesse: s3 ve
ritatem autem tres: nam alicui et nō alicui fm
locutionem opponuntur solū. Hāz autē con
trarias qdez vniuersales vt omni nulli inesse:
vt oēm disciplinā esse studiosam et qdem nul
lam esse studiosam. Alias vō oppositas.

Postq determinauit ptatē sylli qui est ex cōpos
sibilib^o: hic determinat ptatē eius qui est
ex incōpossibilib^o: et dicit iste syls ex oppositis de quo
determinat in pñti parte. Et diuidit pmo in partes pñ
cipalē et correlariā que incipit ibi (Palā etiā). ps pñci
palis in duas. in p^o determinat de syllo ex oppositis p3
se. in 2° cū dicit (Manifestus etiā qm ex falsis). in cō
paratiōe ad sylm ex falsis: p^o in duas. in p^o determinat
quō et in qua figura fiat syls ex oppositis et in q nō. in
2° cū dicit (Sunt aut vlls qdē terminis). qdā notabi
lia iuxta gnōnē huius sylli assignat. p^o diuidit in phe
mū et tractatū. in phemio sic pcedit. p^o dat intētiōnē
dicēs se eē dicturū in qua figura syllat ex ppōnib^o op
positis et in qua nō: et h est (In qua aut. et aut grā bui^o

distiguit quot modis sint oppōnes: et quot modis ppō
nes opposite dicēs: qz ppōnes fm modū enūtiandi per
affirmatiōnē et negatiōnē qtuor modis opposite sunt.
vno mō sic. Omni inee: nulli inee. 2° mō oī inee nō oī
ineesse. 3° mō alicui inesse nulli inesse. 4° mō alicui inee
alicui nō inee. s3 fm veritatē vltime ppōnes nō oppo
nunt: s3 fm modū loquēdi tñ. alijs tribus modis vere
opposite sunt ppōnes. sed in illis tñ due sunt oppōnes
vles. f. affirmatiua et negatiua triē sunt. vlls aut et par
ticularis ptradictorie. et h est (Dico aut oppositas.)

Ergo in prima qdez figura nō est ex opposi
tis syllogism^o nec affirmatiuus nec negatiu^o.
Affirmatiuus qdem qm vtrasqz opz esse pro
positiones: opposite autē affirmatiō et negati
tio. priuariuus autem quoniam opposite qdez
idem de eodem predicant et denegant. In pri
ma aut medium non dicitur de vtriusqz: sed de
alio aliud qdem negatur. idem autem de alio
predicatur: de autem non opponuntur.

Cōsequēter psequit qd intēdit. et diuidit in tres. In
p^o ostēdit sylm ex oppositis nō fieri in p^o figura. in 2°
quō fiat in 2° ibi 2° (In media aut figura). In 3° quō
fiat in 3° figura. ibi 3° (In 3° aut figura). In p^o pte sic
pcedit. p^o ponit pñe intētiā dicēs: qz syls ex oppositis
nō fit in p^o figura in affirmatiuis neqz in negatiuis. et
h est (Ergo in p^o). et ostendit eam. pmo pma partes
sic syls affirmatiuus in p^o figura fit ex ppōnibus am
babus affirmatiuis: s3 in oppositis nō sunt ambe ppō
nes affirmatiue. qz ex oppositis non fit in ea syls affir
matiuis. et h est (Affirmatiuus qdē). scōo scōam partē
scō ostendit: in oppositis idem affirmat et negat. de eo
dem: sed in syllo pñe figure non idem affirmat et nega
tur de eodez sicut p3: ergo non fit negatiuus syls ex op
positis in prima figura. et h est (Priuariuus aut.)

In media aut figura et ex oppositis et ex con
trarijs ptingit fieri sylm. Sit eni bonū in quo
a. disciplina autē in quo. b. et c. Si ergo oēm
disciplinā studiosam sumpsit et nullā. a. inest
omni. b. et nulli. c. qre. b. nulli. c. nulla ergo di
sciplina disciplina est. Similr aut et si oēm di
sciplinā sumens studiosam: medicinā non stu
diosam sumpserit. Itā. a. b. qdē omni. c. autē
nulli quare quedā disciplina nō est disciplina.
Et si. a. c. qdē omni. b. aut nulli. est aut. b. qdē
disciplina. c. aut medicina. a. vō opinio: nullā
vō disciplinā opntionē sumens sumpsit quā
dam disciplinā opntionē eē: differt autā prior
ri in eo qz in terminis puerit: nam prius qdez
ad. b. nunc aut ad. c. affirmatiua: et si fit nō vni
uersalis altera ppō. Semp enim similiter me
dium est: qd de altero qdē affirmatiue: de alte
ro vō dicit negatiue: quare ptingit per oppo
sita pcludi: non tamen semper nec oīno. Sed
cū sic se habeat: que sunt sub medio: vt vel ea
dem sint vel totum ad partem: aliter autē im
possibile: non enim erunt ppōnes vllō modo
neqz contrarie neqz opposite.

Liber

Cōsequēter ostēdit quō fit sylls ex oppositis in 2^a figura. 2° in vlib⁹. 2° in picularib⁹. 2° in vlib⁹ p^o iuxta 2^m modū. deinde iuxta p^m modū. 2° adhuc in 2° mō p^o in 3^{rys} p se sic. Dis disciplina est studiosa. nulla disciplina est studiosa. g nulla disciplina sit studiosa. 2° h est (Sitr 2° si oēs.) **C**ōsequēter docet syllare ex oppositis in p^o 2°. 2° h in 3^{rys} per accēs sic. nulla disciplina est opinio. ois medicina est opinio. g nulla medicina est disciplina. ex B segt cū aliq disciplina sit medicina q aliq disciplina nō sit medicina. 2° h est (Et si. a. c. qdē.) Addit ēt differētā b⁹ ad pcedentē dicēs: q differt in b qz pōr mōdus hz maiorē affirmatiuā. ille āt vltimo dicit⁹ maiorē negatiuā. 2° hec est (Differt āt a p^o.) **C**ōsequēter docet quat^r fiet iste sylls in modis picularib⁹ 2° figure dicēs. q eodē mō quo 2° in pdictis: 2° p se vñ ptingit p opposita syllare in picularibus sicut in vlibus: s³ nō oī mō se habētibus ppōnibus: s³ si sic se hēant extremitates: vt eadē sint vel mior extremitas sit sub maiori extremitate. aliter aut nō erūt oppositae ppōnes. 2° primo mō erūt per se oppositae. scdō aut mō per accidēs sicut p³ ex pderminatis. 2° h est (Et si sit nō vltis altera.)

C In tertia aūt figura affirmatiuus qdēz sylls nullo mō erit ex oppositis ppōnibus propter dictam cām 2° in prima figura. Negatiuus aūt erit ex vlibus terminis 2° non vlibus exstib⁹. Sit enīz disciplina in quo. b. 2° c. medicina in quo. a. si tgit sumat omnem disciplinā medicīnā: 2° nullā medicīnā disciplinā. b. āt omni. a. sumpsit. 2° c. nulli. a. quare erit quedā disciplinā nō disciplina. Sitr aūt 2° si nō vlt sumpta sit a. b. ppō. naz si est qdā medicina disciplina: 2° rursus nulla medicina disciplina: accidit disciplinā quandam non esse disciplinā.

Cōsequēter ostēdit quō fit sylls ex oppositis in 3^a figura. 2° pcedit sic. p^o dicit q nō est in ea sylls affirmatiuus ex oppositis eadē de cā qua nō fiebat in p^o. qz in oppositis non est vtrqz ppō affirmatiua. 2° h est (In 3^a vo.) 2° manifestat quō fit sylls negatiua. 2° p^o in mō vlti sic. Nulla medicina est disciplina. ois medicina est disciplina. g aliq disciplina nō ē disciplina. 2° h est (Negatiua āt.) 2° i mō picularis. i. 3° 2° 4° idest dās itelligere de mō b. 2° g sic. nulla medicina ē disciplina: 2° aliq medicina ē disciplina. g aliq disciplina nō ē disciplina. 2° h ē (Sitr āt 2° si nō.)

C Sunt aūt vlibus qdē terminis sumptis 3^{rys} ppōnes. si aūt picularis sit altera ppōsitio oppositae. Opz āt scire: qm ptingit opposita sumere vt diximus: qm oēm disciplināz studiosāz esse: 2° rursus nullā aut aliquā esse studiosāz: qd nō solet latere. Est aūt 2° per alias interrogaciones syllare alterū: aut quēadmodū dēm est in topicis sumere. Qm aūt affirmationūz oppositiones sunt tres spēs: series accidit opposita sumere aut omni aut nulli: aut omni 2° nō omni: aut alicui 2° nulli: 2° h pueri in terminis vt. a. omni. b. 2° nulli. c. aut omni. c. 2° nulli

Secundus

b. aut huic qdē omni: illi xō nō oī: 2° rursus b pueri per terminos: sitr aūt 2° in tertia figura. Quare manifestū est quoties 2° in qb⁹ figuris ptingit per oppositas ppōnes fieri syllm.

Cōsequēter determinat qdā notabilia iuxta gnōnez pdictā obseruāda 2° sunt tria. p^m tale. in tota gnōne sylli ex oppositis fiunt vles sylli ex 3^{rys} picularēs autē ex 3^{dicto}rys. 2° h est (Sunt aūt vlibus qdē terminis.) Scdō dicit hz quot modos oppōnū stat sylls ex oppositis qz fm duos. i. fm 3^{rietatē} 2° fm 3^{ditionē} ita qz cōcesso vno oppositoz ex qb⁹ syllogizari d³ accipiat reliquū per syllm. Et ēt per ppōnes pter neccas eo mō quo determinatū est in topicis. 2° h est (Opz autem scire.) Tercio notabile ad multiplicationē 2° sufficiētā syllorū ex oppositis ptingit: 2° est. qz trib⁹ modis sint ppōnes oppositae. i. oī nulli. oī nō oī. alicui nulli. 2° sex modis psequēter cōbinare ppōnes ad pstituedū syllm ex oppositis. 2° h tā i p^o qz i 3^a figura: qz cū oppositae ppōnes sint affirmatiue 2° negatiue: aut affirmatio erit maior 2° negatio minor: aut ecōuerso: 2° ita quocūqz sint oppositae ppōnes due sunt cōbinatiōes. 2° h est (Qm āt affirmationūz.) psequēter epilogat. 2° h est (Quare manifestū.)

C Manifestū etiā qm ex falsis qdē est verus syllogizare quēadmodū dictū est prius: ex oppositis aūt nō est. Semp enim sylls ptrarius est. ret: vt si est bonum non esse bonū: vlt si est animal non esse animal: eo q ex 3^{ditione} est sylls 2° subiecti terminis: aut idem sunt: aut hic qdē totum: ille autem pars.

Cōsequēter comparat syllm ex oppositis ad syllm ex falsis: 2° qz pueiūt multū: eo q vterqz falsus sumit: 2° iō tū dat eoz dīā. In syllis ex falsis ptingit vez ex falsis syllare: s³ in syllo ex oppositis nō ptingit vez syllare ex assumptis. g differūt. Vut⁹ rōnis pmo ponit maiorē: 2° hec est (Manifestū ēt.) 2° minorē: 2° h est (Ex oppositis āt. 3° declarat miorē sic. In syllo ex oppositis ipse hz pto 3^{rie} ipsi rei. ibi enī sitr remouet vna extremitas ab alia: sed extremitates ita se hnt q sunt idem: aut minor extremitas pnta sub maiori 2° vtroqz mō erit ppō negatiua falsa. 2° hec est (Semper enim sylls.)

C Palā ēt in palogismis qm ptingit hypoteseos fieri 3^{ditionē}: vt si est impar nō esse impar: naz ex oppositis ppōnib⁹ 3^{rys} rei sit syllogism⁹. Si g sumperit b⁹ erit hypoteseos 3^{dictio}. Opz aūt psiderare qm sic qdēz nō est 3^{ria} cōcludere ex syllo vno vt vna sit pclusio. Qm qdē non est bonū: bonū aūt aliud qd tale nisi statz b⁹ ppōsitio sumat: vt omne animal esse albū 2° vt nō albū: hominem autē animal: h assumere opz 2° ptradictionē: vt qm omnis disciplina opinio 2° nō opinio. Deinde sumere qm medicina disciplina qdē est: nulla aūt opinio quēadmodū elenchi fiunt: aut ex duobus syllis. Quare esse qdē contraria fm veritatem que sumpta sunt non est alio modo qz hec quemadmodum dictum est prius.

C Segt ps correlaria toti⁹ capli: 2° pcedit sic. p^o correlariū pcludit. 2° icidēter qdē adiūgit correlariūz taleqz de syllo

de syllo ex oppositis determinatū est in quo accipiunt
opposita: et posset videri aliqd nō esse manifestū icōue
nies pcessiōe oppositorū: et ita posset videri q nō eēt vl
teri^o ex eis pcludēdū. pcludit manifestū eē q in syllo ex
oppositis nihil pbibet fieri syls hypothesis. q. d. ubi
supponat opposita nihil pbibet iterimere illā supponē.
quicūq; enī pcludit manifestū icōuenies hypothesi per
ips est iterimere hypothesis: s. negō eiusdē a se est ma
nifestū icōuenies q acceptio oppositorū: et ita i syllo ex
oppositis ex icōueniēti manifestiorū ptingit hypothesis in
terimere. et h est (Palaz ēr.) Et nota q in h correlario
signat vtilitatē hui^{us} syls. i. cū pcessa sint opposita siue
iplicite siue explicite ex illis ptingit pcludere remotio
nē eiusdē a se: qd est manifestissimū icōuenies: et exinde
iterimere hypothesis. Et nota q h vocat syls ex oppo
sitis palogismū: qz in eo accipiunt opposita sic ptingit
aliq in sophistis. S. meli^o dici pōt q iste syls maxi
me pertinet ad demōstratōē cū disputat cū cauillatore.
Unde sit iste syls p^o in disciplinis et ex ppris: s. syls
qui est ex ppris pcludens falsū et ex falso: vel falsis
dī paralogismū discipline: qre syls ex oppositis cū sit
h paralogism^o discipline est: et iō vocat cū palogismū.

**Opz aut pconsiderare qm sic qdē nō est tria cō
cludere ex syllo vno vt vna sit pclo. Qm qdē
nō est bonū: bonū aut aliud qd tale. nisi statiz
h ppositio sumat. vt oē aial esse albū et vt nō
albū: boiem aut aial: sed assumere opz et pdi
ctionē: vt qm ois disciplina opinio et nō opio
Deinde sumere qm medicina disciplina qdem
est: nulla aut opinio quēadmodū elenchi fuit:
aut ex duobus syllogismis: quare esse qdē tria
fm veritatem quē sumpta sunt non est alio
modo qz bec quēadmodum dictū est prius.**

**Conter qz dixerat q est accipe opposita ex qb^o e syllo
te p sylm: determinat quot modis opposita pnt sumi p
sylm: et pcedit sic. p dic q p sylm vnu nō ptingit accipe
opposita nisi ita q vnu oppositorū sit alteri copulatu in
maiori extrēitate sic. De aial est albū et nō albū: ois hō
est aial. g ois hō est alb^o et nō alb^o. et h est (Opz at pside
rare.) Scdo dic q si non accipiunt opposita per sylm
vnu: aut opz sumere illa: ita q vnu supponat et falsum
syllet: vt si supposito q ois disciplina sit opio syllet p
p^o tertie q aliq disciplina nō sit opio sic. nulla medici
na est opinio. ois medicina est disciplina. g aliq discipli
na nō est opinio. aut opz ea sumere per diuersos syllos:
ita q vnu oppositorū syllet p sylm vnu et aliud p aliū:
sicut sunt redargutiōes. et h est (Sed assumere opz et
pditionē.) In fine at pcludit q plurib^o modis nō ptingit
opposita p sylm sumi. et h est (Quare eē qdē tria.)**

Dubitatur p de syllo ex oppositis an sit syls. et
videt q nō: qz syls ē ex oppositis: s. z^o
opposita nō est sil ponere. aia enī nō pntit opposita si
mul nec ponit ea. (Adhuc syls est ex trib^o terminis: s. z^o
bic sūt tm duo. Et dicit q bic sūt tm duo s. subaz:
et tres s. rōnē. Et d. eadē rōnē q vn^o termin^o ē duo:
qz bis subycti: et reliqu^o erit duo: qz bis pdicat. et ita vel
erūt h tm duo termini s. rōnē et s. subam. vel qtuor
sūt termini s. rōnē: et ita adhuc nō erit syls. (Adhuc
si ex duob^o terminis fieret syls: qz vn^o illoz multiplicato
erit fm rōnē: tūc ex vnicō termino sic multiplicato
fieret syls sic. nullus hō est hō: ois hō est hō. g nullus
hō est hō: s. h nō est verū. Ad p^o dici pōt q ad h q

sit syls nō opz q termini p se supponant ab aia s. z^o
sentus: s. q disponant s. figurā et modū: et h intēdit dī
stinctio qm dī q syls est ex oppositis. vel pōt dici q p
misile ponunt ab aia: s. h ptingit et aut absolute pside
do eos: aut in cōpatiōe ad aliqd z^o eliciēduz ex eis. p^o
nō ponunt opposita i syllo ex hypothesis. S. ponit oia
opposita sil pp manifestū icōuenies pidiū: et h dico de
oino oppositis. opposita at aia sil opinat: s. h est tm qm
decepta est et nō pcepit eē opposita. (Ad z^o rīdet sic
dictū est: et ad obm h n^o q sicut pūctus pūctūas duas
lineas est vniēs duo diuersa: manēs tm vn^o fm subaz et
rōnē et nō multiplicat^o sic termin^o med^o q nō igredit^o
pne est vn^o nō multiplicat^o: neq; s. subaz: neq; s. rōnē
vniēs extrema diuersa. ille at termin^o q est loco extrēi
tatū multiplicat^o s. rōnē: s. nō s. subaz: et ita nō seq^o q
sūt qtuor nisi s. rōnē. (Ad vltimū dōz q ex vno ter
minio nō sit syls: quis fiat ex duob^o: eo q i syllo opz pne
eē alterā ab vtraq; pmissaz: qz ois aliud accideret: eo q
h sūt: s. h nō ptingit si tm vn^o sūt termin^o sic ē i duob^o.

Alterius forte qre de cuius pconsideratōe sit: et ad
quē pūneat sic insit. et videt q ad nut
lū: et ita erit inutilis. nō enī videt pūnere ad dialecticū
cū p ips nō fiat fides. neq; ad demōstratōē cū per ips nō
fiat scia. neq; ad sophistā cū pcludat ex necitate. (Et
dōz q aliqd pūnet ad vtrūq; aliat^o z^o. i. aut directe aut
indirecte. p at mō nō pūnet ad aliqū syls ex oppositis
sic oisus est. scdo at mō facit dialectic^o aut cū ob^o dī
putat. cū pteruo hz ex datis reducere rīdēt ad mani
festū icōuenies: vt p h redeat rīdēs ad statū: debitū: dī
putadi. h at maxie pōt si opposita iplicite ptingat dari:
et tūc vtrūq; dialectic^o syllo ex oppositis ad pcludēdū ne
gōnē eiusdē a se: qd est icōuenies manifestissimū. Silr
aut pūnet ad demōstratōē. cū enī disputat cū cauillatore
ptingit ips cauillatōē ignorātē dare iplicite opposita vl
dare oppositū veri: et tūc opz sylsare illō vtrūq; et deinde
ex illis sylsare icōuenies manifestissimū vt pus: vt ita
remoneat ignoratiā cauillatoris. sic g pūnet tm ad dia
lecticū qz ad demōstratōē nō directe: qz faciat p se fides
vel scia. sic pus dictū est. h tm sciēdū q maxie: et p pū
net ad demōstratōē: et sic hic de ipso tradit cognitio: et iō
signauit Ari^o tex. in correlario vtrūq; finē capli sic pz in
expōne lre. (Conter querit de dictis in lra. et p qre cū
olys oppōnib^o pnumerat in lra oppōnē pūatiā et re
latiā. S. h pz. i. de cōplexis: et de oppōnē forali cōple
xoz que est penes affirmatiōē et negōnē: s. oppō pri
uatiū et relatiū est in cōplexis: et si fuerit trāslata
ad orōnes: vt h for. vidēs for. cec^o est nō erit ita opposi
ta formalr: s. māl^o tm: qz fm terminos. (Deide qre
quō vtrūq; sit q dicit tres oppōnes eē s. veritatē cū nō
sint nisi due. s. trietas et pdictio. (Et dōz q est pside
rare oppōnē z^o. i. in se nō pbedo ad mās vt ad ppōnes
oppositas: et sic est tm duplex oppō. s. trietas et pdictio.
et pbedo ad mām: et sic sunt tres oppōnes qz triplr sunt
ppōnes opposite vno^o trie. et duob^o modis pdictorie.

Alterius forte dubitabit aliq de h q dicit non
fieri sylm negatiū ex oppositis in p^o
figura. et videt q sic: cū syls p^o et pncipalr sit in p^o figu
ra in quā reducūt syls aliaz figuraz cū fiat syls ex op
positis in p^o et in z^o videt fieri in p^o. (Adhuc facto syl
logismo ex oppositis in p^o p^o pueria maiore erit in p^o p^o
et erūt opposite pmissae: qz sic dictū nullū risibile est hō
et nullus hō est risibilis. g nullus hō est hō: erūt pmissae
incōpossibiles et opposite. Si at dicat cū Ari. q in tali
syllo non affirmat idē de eodē in pmissis: qz tm opz ad
oppositū cōtrariū oppositis ptrarie fm accidens non

Ad 2°

Ad 3°

Dubius

Dubius

z^o

Dubius

z^o

Contra

3°

Ad p^o

affirmat. idē de eodē. vt si dicā: oīs disciplina est opinio
nulla medicina est opinio: qz nō subycit idē vtriqz. Et
tñ Ari. docet ex sic oppositis syllare: qre videt q possit
syllari ex oppositis in p^a figura. Et dōz q oppō. pōt
accipi cōiter vt cōprehēdat icōpossibilitatē r repugnā
tiā: r sic accipiēdo nō pōt ex oppositis syllari in p^a figu
ra. sic nō loq^r Ari. de oppositis hui⁹. vel pōt accipi pro
prie: vel sic opponunt nisi idē subycit r p^adicat in affir
matua r negatiua: s; hoc ptingit dupl^r. vno mō vt idē
vtrōbiqz subyciat fm rem r vocē: idē vtrōbiqz p^adicet
fm rem r vocē: r sic sunt opposite per se. alio mō vt idē
fm rem r vocē subyciat vtrōbiqz: r idē fm rem diuer
sum fm rōnē p^adicet sicut inferi⁹ r superi⁹ se hnt r e p^a:
r sic sunt opposita per accis: r sic erit syls ex oppositis
in p^a figura. Et dōz igit ad p^m: qz syls p fiat in p^a figu
ra r p^anter in alysnihil phibet sylm ex oppositis fieri
in alyis figuris r nō in p^a. Et ad z^m p^a nūtio per p^adicat.
sitr ad z^m p^az: qz dōrie: aut opposite fm accis nō faciunt
dispōnē p^ame figure sicut scōe vlt^a tertiē: vt p^az ex p^adictis
r iō ex oppositis nō syllat in p^a: s; tñ ex repugnantib⁹.

Ad p^m

Ad z^m

Dubius Cōsequenter

2°

erit syls in tertia figura. Adhuc cū p^adicet vtrōbiqz
erit syls in z^a: r ita oīs syls ex oppositis indifferenter
spectat ad secūdā r tertiā figurā: qd est inconueniēs vt
videt. Querit q quō cogit sic gñat qñ sit iste syl
logismus in z^a r qñ in z^a r qñ. Et dōz q p^asiderādo
p^amissas ante p^anis p^atractationē est mā syls scōe figure
vel tertiē indifferētē. s; p voluntate p^atractātis est vt
p^acludat in p^a vel in z^a. p^aclusio aut iā p^az vbi sit syls: qz
si p^acludat subm de subro sit syls in z^a figura. si p^adicat
tuz de p^adicato figure tertiē erit syls eo q silr p^acludit
extremitas de extremitate r mediū nō igredit p^anem.
Cōsequēter forte queret de tertia notabilitate quā
ponit de multiplicatiōe syls ex oppositis. dicit enim q
sex sunt cōbinationes ex oppositis in z^a figura r sex in
z^a: qd videt falsum: qz nō sit syls in prima maiore ex
stēte p^ariculari nec in tertia minore exstēte negatiua. Et
vdm q sex sunt vtrōbiqz cōbinationes: sed nō tot syls.
sunt enī qdā cōbinationes viles quedā inutiles. Sed
tūc qñ nūerus r sufficiētia viliū. r vdm q oī inēe r
nulli inesse faciunt duas. aut enī est maior affirmatiua
r minor negatiua. r ita est secūdus modus secūde figu
re: aut ecōuerso r est p^amus modus eiusdē. Adhuc oī
inēse nō oī inesse faciūt duas. aut enī est maior vls r
minor p^aricularis: r tūc est qrt^o scōe: aut econuerso. r est
inutilis in p^a figura. Adhuc nulli inesse r alicui inēe
faciunt duas: quāz illa facit 3^m scōe que hz maiorē vles
r minorē p^aricularē. illa aut que ecōuerso inutilis est: r
ita in p^a figura sunt qtuor syllogismi ex oppositis. in
z^a aut figura sunt sex cōbinationes: sed tñ tres viles:
scz que hnt minorē affirmatiua: sicut p^az intuēt. r ita in
vniuerso nō sunt nisi septē syls ex oppositis. Dein
de qñ de cōparatiōe syls ex oppositis ad sylm ex fal
lis. videt enī p^anter sub eo: r ita deberet vt videt supe
rius determinari de syllo ex falsis. Et dōz q accipiē
do sylm ex falsis put pōt in p^ane verā r falsam cōiter
cōprehēdit sub eo sylm ex oppositis: s; sic nō determi
nabat superi⁹ syls ex falsis. r iō ibi nō determinabat
syls ex oppositis. accipiēdo at sylm ex falsis vt tñ cō
cludit vez sic nō cōprehēdit sylm ex oppositis sic hic
dicit. Sed sic accipiebat syls superi⁹ ex falsis. De
de qñ de h q dō opposita posse p^acludi p vnu sylm.
B enī videt falsus. si enī copulent opposita in p^adicato
vni⁹ p^aponis illa p^apō erit plures: qz hz plura p^adicata ex

q^ab⁹ nō sit vnu: vt cū dī. aial est albū r nō albū. s; ex ta
lib⁹ p^aponib⁹ nō syllat. qre nō syllat opposita p^asyllm
vnu sic ipse dicit. Et dōz q nō oīs pluralitas ipedit
syllm. accepta aut p^apone q ples sit p copulationē fieri
pōt syls: nō tñ vere vnu: s; talis syls in duos resoluibi
lis est eo mō q p^apō accepta in tres p^apones: sic eo mō q
p^apositio est vna r syllogismus erit vnus.

Principio aut petere r accipere est
qdem vt in genere est sumere in eo q
est non demonstrare ppositum.

Postq Ari. determinauit modos sylloz ex hypo
thesi: siue p^atrē syls. hic itēdit de gbuldā
obligatib⁹ siue errorib⁹ circa p^adicata icidēribus r sunt
tres. quoz p^am⁹ est petitio ei⁹ qd est in p^an⁹: q icidit circa
syllm circularē. ali⁹ est falsus nō pp hypothesis accide
re q icidit iuxta syls p ipole. terti⁹ est fallia cōpōnis q
icidit iuxta sylm ex oppositis. De his trib⁹ g in pre ista
determinat. p de p. z^a de z^a cū dicit. (Nō pp b at.) 3^a de
z^a cū dicit. (Accidit at.) p^a in duas. in p^a determinat qd
sit petere qd est in p^an⁹ r quot modis r quō fiat. in z^a cū
dicit. (Est aut in p^an⁹.) Determinat quō hic determinat
petitio ei⁹ qd est in p^an⁹. p^a in duas. in p^a determinat qd
sit r quot modis. in z^a cū dicit. (Si g alig.) quō fiat. p^a
in duas. in p^a ondit qd sit. i z^a cū dicit. (Hoc at accidit.)
quot modis sit. in p^a igitur diffōnē petitio is r pcedit sic.
p^a suppoit gen⁹ ei⁹ dicēs: q petere qd ē in p^an⁹ vt in gñe
dicat est nō demfāre ppositum. r h est. (In p^an⁹ aut.)
Hoc aut accidit multipl^r. nā r si oīno nō syl
logizēt r si per ignotiora aut silr ignota: r si p
posteriora qd prius est. Demōstratio enim ex
priorib⁹ r notiorib⁹ est: hoz g nullū est petere
qd ex principio est. S; qz bec qdez p se nata sūt
cognosci: illa vopalia. nā p^aincipia qdē per se
q at sūt sub p^aincipijs palia: qñ qd nō p se notū
est p se aliqz conat ondere: tūc petit qd ex prin
cipio. h at est qdē sic facere vt statū pbet qd p
positū est. Cōtingit at r trāsferētes in alia que
nata sunt p illud ondi: p bec demfāre qd ex pri
ncipio vt si. a. ondatur p. b. r. b. p. c. c. at natū sit
ondi p. a. accidit enī idē. a. monstrare eos p se
qui sic syllogizāt qd faciūt q palellas arbitrant
scribere. latēt enī idē seiplos talia sumētes que
nō valeāt demfāre euz nō sint palelle. Quare
sic accidit sylstantib⁹ singulū eē dicere si est sin
gulū. sic at ondens erit p se notū: qd est ipole.
Inuestigat differentiam cōpletā diffinitionis r diui
ditur. quare primo diuidit genus acceptuz per tres dif
ferentias quaz nulla est ad ppositū dicēs: q nō demō
strare ppositū tripl^r est. vno modo si omnino nō syllo
gizāt. alio mō si syllogizēt per ignotiora aut per eque
ignota. tertio mō si prius syllogizetur per posteriora. si
nullo istoqz modoqz petit qd est in p^an⁹. r h est. (Hoc at
accidit multipl^r.) 2ª ponit diuisionē alias a qua sumit
differentia complens diffinitionem r concludit diffini
tionem sic. qdam nata sunt per se cognosci vt p^aincipia
prima. quedam autem per alia vt cōclusiones per prin
cipia. qñ igit nō per se natū cognosci vel aliquis per se
ostendere pe tit qd est in p^ancipio. petere ergo id qd est
in p^an⁹ est nō demfāre ppositū eo q nō per se notū per
se conat aliqz ostendere. r bec est diffinitio ei⁹. r h est
(Sed

(S3 q1 bec gde.) Consequenter determinat quot sint in generali dans duos modos ei. quor p^m est. qñ idē no mine r re ad in p^bationē accipit. qd nō est natū p se r p^z per se. r id nō exp^lificat. r h est (Doe at ē.) Scd est qñ aliqd ondi d^z r sit digressio ad aliqd aliud qd est natū ondi per ipm r assumit tū aliqd qd natū est ostēdi per p^positū ad ostendendū p^positū. r pcedit sic. p^mo ponit istū modū. r h est (Cotingit aut.) 2° exp^lanat eū per exp^lū. r p^mo ponit exp^lū transcendens tale. c. n. tum sit ostendi per. a. r demit. a. per. b. r b. p. c. sic eni ostēdit. a. per. c. natū est ostēdi per. a. qre. a. per seipm ostēdit. qz cū. c. ostēdat per. a. r a. per. c. a. ostēdit per. a. r sit petitio ei⁹ qd est in pⁿ si. a. nō sit per se natū ostēdi. r h est (Ubi si. a. ondat.) p^mo ponit exp^lū spāle mathematicū dicens: cū lineas nō pcurrere sit ppter b q sunt eque distantes: r nō ē. p^lat q lineas nō pcurrere natū est ostendi per hoc q eque distant r nō ecōuerso. quare si econuerso ostendatur lineae eque distantes esse per hoc q non cōcurrunt peti^t qd est in pⁿci^pio. ostendit enim idem sic circulariter per seipm qd nō est natū per se cognosci: r ita sic demonstrantes non demonstrant. r h est (Qd faciunt qui parallelas.)

(Siergo aliquis in manifesto existere qm. a. inest. c. filr aut qm r. b. petit. a. inest. b. nondū manifestū si qd est in pⁿci^pio petat: sed qm non demonstrat manifestum. Non enim est pⁿci^pius demonstrationis qd similr est incertum. si aut. b. ad. c. sic se bz vt idem sit: aut si vⁱ delictet palā qm conuertuntur: aut inest alterū alteri qd in pⁿci^pio est peti^t: nā r qm. a. inest b. per illa monstrabit si conuertant: nunc autē hoc p^bibet sed non modus. si autē facit hoc qd dcm ē vt i^qz faciet r p^uertit p^trestermios.

(Consequenter ostēdit quō facit petitio eius qd est in pⁿci^pio in spālib⁹ modis r figuris. r diuidit in duas. in p^o ondit quō fiat in modis affirmatiuis. in 2° cū dicit (Qñ aut negatiue. quō fiat in modis negatiuis. p^o in duas. In p^o ondit quō fiat in p^o figura. in 2° cū dicit (Si g^o est ex pⁿ.) ostendit q filr sit in alijs figuris. p^o in duas in p^o ostendit quō sit petitio in maiori p^pone. in 2° dicit (Similr aut r si. b.) quō in minori. In p^o sic pcedit. p^mo dicit q si bec p^lo. oē. c. ē. a. sit dubia. r bec maior. oē. b. est. a. filr. r filr sit sic. oē. b. est. a. oē. c. est. b. g^o oē. c. est. a. nōdū manifestū est an petat qd est in pⁿ. Sed manifestū est q nō demit p^positū: qz p^po eque icerta pⁿi nō est pⁿ demitatiois. r h est (Si g^o aliqz.) 2° q si termini minoris p^uertant r maior sit eque dubia: p^lo erit petitio ei⁹ qd est in pⁿ. r h est (Si autē. b. ad. c.) 3° dat rōnē hui⁹. r est qz maior pōt ostēdi per pⁿē r p^uersam minoris eq^lr sit p^lo per p^missas: r ita sequet idē ondi per seipm qd nō est per se notū. p^z igit q p^uertibilitas terminor minoris p^bibet petitionē eius qd est in pⁿ sed nō p^dictus modus sumēdi maiore eque dubiā pⁿē r terminos minoris conuertibiles: qz si sic fiat petetur qd est in pⁿci^pio r erit conuertere ostensionē in eisdē terminis. r h est (Nam r quoniam. a.)

(Similr aut r si. b. sumpserit inesse. c. cū filr sit incertum. r si. a. ip^si. c. nondū qd ex pⁿci^pio sed non demonstrat. Si aut idē sit. a. r. b. aut in eo qd conuertunt: aut in eo qd sequit ei qd est. b. qd est ex pⁿci^pio peti^t ppter eadēz

causam. Nam valet qd ex pⁿci^pio dictū est nobis qñ p se mōstrat qd nō ē manifestū p se.

(Consequenter docet quō fit petitio eius qd est in pⁿ in maiore dices: q si bec minor. oē. c. ē. b. sit eque dubia hui⁹ pⁿi. oē. c. est. a. r sumat ad ei⁹ p^bationē nōdū erit petitio: s3 manifestū est q nō demit. si at minor sit dubia r termini maioris p^uertant erit petitio: qz ex pⁿē r cōuersa maioris syllogizabit minor: r ita idē ondet seipm cū non sit natū ostendi. r h est (Similiter autē r si. b.)

(Siergo est in pⁿci^pio petere p se monstrare qd nō per se manifestū. Hoc aut est nō ostēdere qm similr dubia sunt qd monstratur r p qd monstrat: vel in eo q eadem eidem vel in eo q eisdē idē inesse sumitur. In media qdē figura r tertia vtroqz mō ptinget q est ex pⁿci^pio petere: in p^redicatiuo aut syllogismo r in tertia r in p^rima figura.

(Consequenter ondit q petitio ei⁹ qd est in pⁿ filr pōt fieri in 2° r 3° figura sic. petitio est qñ nō per se notū p se ostēdit: qñ vna p^ponū est eque dubia pⁿi: r termini alteri⁹ p^uertunt: s3 sic se h^re p^pones ptingit tā in 2° q in 3° figura. g^o petitio sit tā in p^o q in 3°. hui⁹ rōnis p^mo ponit maiore. r h est (Si g^o ex pⁿ.) 2° pcludit pⁿē. r h est (In media at figura.) 3° remouet dubitationē: qz nō manifestauit in pⁿ quō sit petitio in affirmatiuis modis p^me figure. r p^lter pbat eadē fieri in alijs figuris: ne p^p h putet aliqz ipm velle affirmatiuis fieri syllog^o in p^o figura cū petitionē: remouet b dices: q petitio ei⁹ qd est in pⁿ fit in syllo affirmatiuo in p^o figura r 3° r nō in 2°. r h est (In p^redicatiuo at syllo.) (Ad intellectū maioris nōdū q p b qd dicit (Uli eo q eadē rē.) itelligit terminos alteri⁹ p^ponis p^uerti. p b eni qd dicit (eadē siue iē eidē.) itelligit terminos maiores p^uertibiles eē. In p^o eni figura sumit tā maior extremitas q mediū iēse miori ex^lti que si sint eadē termini maioris p^uertunt. maior eni sit ex medio r maiore ex^lte. p b aut q dicit (Idē siue inē eidē.) itelligit terminos minoris p^uerti. in p^o eni figura sumit maior inesse medio r postremo que si sint eadē termini minoris p^uertunt. sit eni mior p^po ex medio r postremo. qd ē nō dictū est in p^o figura cōe est ad 2^{am} r ad 3^{am} si sumat inē eōiter ad modū q p^dicatu iest subro r q subm iest p^dicato sic p^z itueti. vñ nihil aliud itelligi d^z p illū p^mo nē qz q termini maioris p^uertunt vel termini minoris.

(Nā aut negatiue qñ eadē ab eodē: r non filr vtreqz p^pones: filr aut r in media: eo q nō cōuertunt termini p^m negatiuos syllos.

(Consequenter ondit quō peti^t qd est in pⁿ in modis negatiuis breuiter exp^ldiēs se. r p dicit q in modis negatiuis peti^t qd est in pⁿ qñ eadē remouent ab eodē: r p b coitellige p^uersas hui⁹. s. petitionē fieri qñ idē remouet ab eisdē: r hic itelligit petitionē q sit in p^redonegatiua: cū termini affirmatiue p^ponis p^uertant. p b g^o q dicit eadē remoueri ab eodē itelligit petitio q sit in mō negatiuo vbi maior est affirmatiua r termini eiusdē p^uertibiles: sic i 2° r 4°. 2° p b at q coitelligit. s. idē remoueri ab eisdē itelligit petitio q sit i mō negatiuo vbi mior est affir^m r termini ei⁹ p^uertibiles sic in p^o p^o r in p^o 2°: qz eadē remoueri ab eodē ptingit in p^o figura vbi a^o est affir^m si termini maioris p^uertant. sub^ti eni remouet tā me^o q maior extremitas a miori extremitate: que si p^uertant p^uertunt termini maioris. Idēz au

tem remoueri ab eisde ptingit: vbi maior est negatiua: si termini maioris puerant: ibi eni remouet pmi, taz q medio q a minori extremitate: qz si puerant termini minoris puerant: et h est (Qu aut negatiue) Cōsequenter dicit q non simit peti vtrius ppō in syllo negatiuo. ppō eni negatiua pōt ibi peti si termini affirmatiue puerant: et est euident petitiō: s; nō silr nec ita euident peti affirmatiua: qz termini negatiue nō cōuertunt sicut termini affirmatiue. hnt eni oppōne termini negatiue. ppōnis. et hec est (Et nō silr vtrius) 3° qz remouet dubitationē. qz eni pcedit petitiōne fieri in syllo affirmatiuo solū in pma figura et tertia et statz subitū: quō sit petitiō in mō negatiuo ne putet q petitiō in mō negatiuo tñ fiat in eisdē terminis: dicit q imo silr sit petitiō in mō negatiuo in media figura sit in alijs: et h est (Silr aut et in media) Et nota q littera subsequens eo q nō puerit inter contrabenda est cum precedente. Non sunt vtriusqz propositiones.

Est autem in principio petere in demonstrationibus que fm veritates sic se bñt. In dialecticis autem que fm opinionem.

Deinde in fine manifestat quō hic demonstrat de petitiōe: et quō alias dices q petitiō s; veritatē que sic se bz vt nūc dictū est ptingit in demonstratis petitiō at fm opinionē de qua determinat in 8° topicōz ptingit in dialecticis: et h est (Est autem.)

Dubius **Hic forte** dubitaret alijs ad qd hic determinat de petitione: cū alias determinet de ea: sicut in topicis et elenchis. Et dōm q diuersimode determinat in his locis. In elenchis eni determinat petitiō eius qd est in p^o sicut p^o illius doctrine. hic aut et in topicis tanqz vitiū: et q cauēdū est: s; differunt. Dic. n. determinat de petitione fm veritatē que cadit in demonstratiuis. In topicis aut fm opinionē: qz sic accidit in dialecticis: et sic pz q nūqz supstulit ei^o determinatio.

Dubius **Sed tunc** queritur que sit oīa petitionis que est fm vitatē et que est s; opinionē. Ad

huc cū petitiō que est fm veritatē sit in demonstratiuis: sic petitiō fm opinionē in dialecticis determinat: videtur q petitiō fm veritatē determinari debeat in posterioribus.

Ad huc cū in topicis determinet de petitione fm opinionē: et hic de petitiōe fm veritatē: qrit vbi determinet de petitiōe fm cōitatē ad vtrāqz: qz sicut determinat in 13 libro syls in cōis: sic videt q debeat determinari petitiō in cōi.

Ad p^o Ad p^o pz nūqz per predicta de circulari syllo: qz petitiō fm veritatē est qn non per se notū per se ostendit. petitiō autē fm opinionē qn at funit ppō in genere siue aliqd qd pbari d; s; opinio nem eius cū quo disputat: quis nō ita sit fm veritatē.

Ad 2° Ad 2° dōm q circularis syls est modus decipiens pmo ptinges ad demonstratōre: et in hac scia determinari hnt modi arguēdi ptinges ad demonstratōre et ad dialecticū: et iō in hac scia bz determinari syls circularis: s; petitiō s; veritatē cadit in syllo circulari: et iō in 13 lib^o determinat de petitiōe fm veritatē: et nō in posterioribus.

Ad 3° Ad 3° dōm qz iō pz nūqz: qz petitiō fm opinionē in dialecticis determinet: nō tñ d; petitiō fm veritatē in posterioribus determinari: sed in hoc libro. Ad 3° dōm q cū cognitio tradat hic et in topicis de duplici petitione que immediate diuidit ipsam: non opz de ipsa in cōi determinari: qz ipsa nihil est nisi in suis differētijs: nisi fm intentionē: et nō est file de syllo et de petitiōe: qz syls est res alia formalr pstituta et diuisa deide p suas oīas: s; petitiō ei^o qd est in p^o idiuiduū qdā est iuxta

oīas illas repertas. Igit ex his manifestus est quō hic determinat de petitiōe: et quō nō. Sed dicit aliqui q hic determinat de petitiōe in cōi fm q cōiter se bz ad petitionē fm opinionē: et s; veritatē: qd nō videt tñ pz qd dicit in vltimo verbo dixisse in analecticis de petitiōe fm veritatē: et stat q nō alibi qz hic tñ: qz si hic determinaret petitiō in cōi et in topicis fm opinionē opz adhuc et in posterioribus determinare de petitiōe fm veritatē: s; nō facit: qre videt q sit meli^o dicere p^o mō.

Alterius forte queret de his que dicit in lra. et p^o de h qd dicit q in petitiōe nō demrat ppositū: qd videt fallum: cū ex necessitate pcludat in petitiōe. Et dōm q nō semp demrat ppositū qn ex necessitate leg^o pclo. sed opz q fiat oñsio pnis et notificatio: et adhuc exigit vt pmissis sint nate ostendere pñe et notificare. h aut deficit qn sit petitiō. Nec nūqz supponit q accipiat demonstratio cōiter pro ostensione notificatione. pōt aut dici q h accipitur demonstratio proprie: qz patet per diuisionem que subsequitur. et manifestus est q contra illā peccat petitiō eius qd est in principio.

Consequenter dubitat de eo qd dicit nō demrari ppositū eo q id qd pñe est per posteriora ostendit. h eni videt fallū: cū cōtingat demonstrare cām per effectū. Et dōm q ptingit demrare simplr vl alicui. cā aut nō demonstrat simplr per effectū. et sic itēdit h de demonstratiōe vera et notabili: que est ex pōribus simplr. alicui aut demonstrari pōt cā per effectū sicut illi cui notior est effectus qz causa.

Adhuc dubitat pñter q nō sit petitiō qn per ignota arguit ad eque ignota. ostēdit ei^o opp^o vt videt in 8° topicōz et ex his dictis: qn eni idē ostēdit se qd nō est notū per se tūc sit petitiō: s; tūc ostēdit per eque ignotū. Et dōm q ipse itēdit hic de petitione fm veritatē. et h ita per se eque intelligat fmō eius. qn eni nō p se notū p se ostēdit per eque notū: nō tñ dicitur petitiō pncipi fm veritatē: ppter hoc q eque ignotū videt magis ignotū ostēdit petitiō ei^o s; opinionē est illud ignotū per se loquēdo. itēdit igit q petitiō s; veritatē nō est p se ex h q p eque ignotū ostēdit sic pz: sed nō excludit quin sic fuerit petitiō fm opinionem.

Consequenter forte dubitat de h pñe nota per se. h eni videt fallū: tñ ipa cognoscim^o in quātū terminos cognoscim^o: et ita cognoscunt per alia simpliciora: tū qz iductio est syls immedate ppōnis sic dicit iseri^o: et ita pñ ostēdit p aliō. Adhuc si pñ ostēdit seips erit seipso pus et posteri^o et not^o et ignot^o: qz ostēdes est pus et not^o ostēdo fm q hō. Et dōm q pñ fm se cognita sunt: qz p suas cāz mālē cognita. s; per terminos. dicit eni Ari. in 5° meta^o. q tot modis dicit p se quot modis dicit et cā. vñ lz cogiscant pñ terminis cognitis: nō tñ ostēdunt per alia: s; per se: et sic pz solō pmi. Ad 2° dōm q iductio est et pñ: s; h nō est alia ab iductiōe in sensu per quā signatiōes terminoz note sūt. vñ cognitio terminoz pñ per terminos et p iductiōne nō est alia et alia. et iō lz adhuc cognoscant iductiōe p se nota sunt et nō per aliud. vl pōt dici q pñ de se nota sunt nō egentia exteriori discursu: et iō lumine disposito s; intellectu nō d; ea ostēdere: qz per se sunt nota ei. alteri at ignota idigē ostēdo alia et nō demonstratiōe: s; iductiōe. pñ g qrit de se sunt in cōparatiōe ad bene dispositos p se nota sūt nō egentia iductiōne. apud aut male dispositos fm intellectu egēt iductiōne. Ad 3° dōm q idē eē seipso pus et posteri^o not^o et ignot^o sub diuersis rōnib^o nō est icōueniēs: et sic pñ in suis ptrib^o mālibus psiderata: et nō seipsis in eē cōpleto signatis

significatis: qz per sua pⁿ m^alia cognoscunt. vel p^or di
ci q^o pⁿ cognoscunt per se: n^o qz ipsa on^dat se: z pben
tur p se: s^z qz in se h^uit illud q^o statiz in intellectu p^ociunt.

Dubius Alterius aut forte dubitaret aliqs de diff^one pe
titionis. videt eni q^o frustra apponitur
q^o dic^o n^o per se notu. sufficit eniz dicere q^o aliqd per se
ostedit ad b^o q^o petat vt videt. ¶ Et o^om q^o b^o apponit
ad excludendu pⁿ per se. n^o eni est petiti^o si sumat pⁿ
ad sui ost^one: sed si p^o mediata sumat ad sui osten
sione erit petiti^o: qz talis p^o n^o est per se nota: nec per
se nata ost^odi. ¶ Deinde forte querit de 2° m^o petiti^o
nis: qz dic^o q^o t^uc peti^o q^ui ad ost^ondendu p^one assu^omet
aliqd eoz que sunt nata ost^odi per ipm. sicut eni videt
q^o in dem^ostratione potissima erit petiti^o: qz dem^ostra
tur effect^o per eam: z ead^e ca per eund^e effectuz nata est
dem^ostrari. ¶ Et o^om q^o n^o est ibi nata ead^e ca dem^o
strari per effectuz: s^z e^o. Et ideo soluit per iter^optiones.

Dubius Deinde querit de m^o pet^odi q^o est in pⁿ. videt
eni q^o in oi syllo circulari petitur q^o est in
pⁿ: qz ibi sic se h^uit termini z p^ones: qz vna est eque
dubla pⁿ: z ca alterius pⁿtie: s^z sic fit petiti^o sicut dic^o.
¶ Et o^os q^o si in syllo circulari sumat p^o imediata: z
per se nota ad ost^ondendu effectuz z p^oertat erit circulari
ost^one: sed n^o erit petiti^o: t^uc qz accipit p^o eque du
bia fm veritate: tuz qz id^e ost^oderet se q^o est. notuz per
se: p^o igit q^o n^o vbiqz in circulari dem^ostratione erit pe
titi^o: sed q^ui s^ul^o se h^uet q^o n^o per se notu ost^odit per se.

Dubius Consequenter forte querit cum sint tres figure
vnaqueqz syllat: z sint sylli vles z
p^oculares adhuc affirmatiui z negatiui. vtz in oib^o co
tingit idiffer^oter petere q^o est in pⁿ. ¶ Et o^os q^o in oi
figura est petere q^o est in pⁿ: z ta in sylis vlib^o p^otingit
hoc q^o in p^ocularibus: z ta in affirmatiuis q^o in negati
uis: n^o quocūqz m^o: sed differ^oter. ¶ Et ad hoc sciendu
notadu q^o in oib^o modis qbus p^otingit circulariter syllo
gizare in oi figura p^otingit petere q^o est in pⁿ si ost^oda
tur per se q^o n^o est notuz per se. Sed 3° dicit Az. in hoc
cap circa fin^o. q^o n^o s^ul^o petunt vtraqz p^ones in syllo
negatiuo pet^odo negatiui si termini affirmatiue p^oer
tant z q^o n^o e^o: z p^ocedut aliqui. ¶ Sz opponit sic. In
oi syllo circulari on^dit aliqd per seipz: z on^dit illud n^o
esse per se notu: s^z q^ui idem on^dit seipm q^o n^o est per se
notu peti^o q^o est in pⁿcio. ergo quot modis circulari
ter ost^odit q^o est in pⁿcio peti^o. z sic p^o q^o in syllo ne
gatiuo: peti^o q^o est in pⁿ. In affirmatiuo ergo idem q^o
est in pⁿ peti^o: z sic p^o q^o in syllo negatiuo peti^o q^o est
in pⁿ: in affirmatiuo hui^o termini negatiui n^o p^ouertit
q^o puto esse vez. ¶ Ad oppositu o^os q^o sicut circularis
sylis fit euid^oter z n^o euid^oter sic z petiti^o: fit aut ost^o
sio circularis euid^o q^ui ex p^oersa pⁿis z altera p^omissa
rū absqz aliquo m^o syllat p^oersa reliqua p^omissa: non
euid^o aut est q^ui idiget alio m^o sicut trāsp^one. negati
ue in affirmatiua: z eo m^o quo sic fit circulario dupl^o: z
dupl^o fit petiti^o. s. euid^o z n^o euid^o. Q^ui igit dicit
Az. q^o in negatiuo syllo n^o s^ul^o peti^o vtraqz p^ones: n^o eni
sic intellig^oduz q^o altera petat z recipia n^o: s^z q^o nega
tiua peti^o euid^oter si termini affirmatiue p^ouertant: s^z
affirmatiua min^o euid^oter: qz ad p^oerum syllandū ibi
dem opz negatiua trāsp^oni in affirmatiua. sic igit patet
qu^o petitur q^o est in pⁿ in oi figura z m^o: qz eo modo
quo z circulariter syllat. ¶ Sed tunc querit quot mo
dis in oi figura peti^o q^o est in pⁿ. ¶ Et o^om q^o in p^ofi
gura z p^omo m^o dupl^o peti^o: z b^o euid^oter: qz ta maior q^o
mior in 2° m^o simpl^o peti^o b^os: s^z maior peti^o euid^oter
mior aut n^o euid^oter fm q^o p^odictū est. in 3° aut semel

trū. ibi eni peti^o mior si termini maioris p^ouertant. s^ul^o z
in 4° m^o semel peti^o: s^z euid^oter. s. in minore p^oone. sic
igit in p^o figura sexies fit petiti^o: s^z q^uo: modis euid^o
ter z duob^o euid^oter: sicut ibid^e fiebat circulario. In 2°
aut figura tripl^o fit petiti^o sic z circulario: sed in 2° z 4°
m^o euid^oter: in p^omo aut m^o ineuid^oter. In tertia aut^e
figura fit q^udrupl^o z in tertia z in q^uto euid^oter. in 4°
aut z sexto ineuid^oter: z b^o semp pon^odo p^oicularē p^oo
nē. ex his manifestū est q^o tot modis peti^o q^o est in pⁿ
quot modis circulariter on^dit. p^o etia q^o in modis vli
bus negatiuis fit aliq^ui petiti^o in vtraqz p^oone sicut z
in vlib^o affirmatiuis. p^o etia q^o in modis p^oicularib^o fit
petiti^o pet^odo p^oonem vlem: sed pet^odo p^oicularē cu
ius causa est q^o vlis n^o syllogizat ex p^oicularib^o p^oposi
tionibus. p^o etiam q^o in vlibus modis tertia n^o petitur
q^o est in pⁿcio sed nec circulariter ostenditur.

Non ppter hoc aut^e accidere falsum
q^o semp in disputationib^o solemus
dicere. primū qdem est in ad impos
sibile syllogismis q^ui ad dictionem
fit huius q^o dem^ostrat ea que est ad impos
sibile. Nam neqz q^ui non p^oradicit dicit n^o p^oo
pter hoc est: sed quoniam falsum aliquod po
situm est eorum que prius.

In hac pte determinat p^octū icidens iuxta dem^o
strationē per ipole z est falsum n^o accidere
ppter hyp^othesim: z diuidit in p^o p^oncipale z incidēta
lem ibi (Falsa aut^e o^o). p^o in duas. In p^o determinat ma
teriā ei^o que est n^o ppter b^o accidere falsum. in 2° cū dic^o
(Sed opz ad eos). g^ora huius determinauit qu^o ppter
hyp^othesim accidit falsuz. p^o in duas. In p^o on^dit qd sit
falsuz ppter b^o accidere. in 2° cū dic^o (Ergo manifestū).
quot modis fiat. pars aut p^o p^oteret ad diffinitionē eius.
z ad diuisionē: z qz multū p^ofert ad cognoscēduz qd sit
scire in quo m^o arguēdi p^otingit z in quo non. ideo b^o in
p^o pte determinat z ppter b^o diuidit in duas. in p^o manife
stat in quo m^o arguēdi accidit hoc p^octū. z in quo m^o
n^o. in 2° cū dicit (Manifestū ergo). p^ocludit diffinitio
nē ei^o q^o est n^o ppter b^o accidere falsuz. p^o in duas. in p^o
ost^odit q^o b^o p^octū accidit in sylis ad ipole. in 2° cū di
cit (Neqz in ea que ost^odit in ost^osiuis). p^o ost^odit sic:
falsum n^o ppter b^o accidere p^otingit in sylis vbi falsum
o^o seg. ppter aliquā determinatā hyp^othesim determi
nandā. determinatā ergo solū in illis p^otingit falsuz n^o
ppter b^o accidere. b^o rōnis p^omo ponit p^one: z b^o est (N^o
ppter b^o aut). z inuit maiorē cū dicit (Q^ui ad dictionē
nē). z p^ofirmat sic: q^ui ea oratio. s. que ad ipole ad con
tradictionē huius quod dem^ostrat. i. ad iteremptions
hyp^othesis assignate z dem^ostrate. 3° ost^odit minorē si
ue mediū sic: qui intēdit d^odicere alicui hyp^othesi deter
minate. n^o opz vt falsuz accidere ppter aliqd determi
natū: sed ideterminate. ppter aliquaz p^omissaz. ergo ad
destructionē p^ontis que dic^o falsuz accidere pp aliqd de
terminatū itēdit iterimere aliqd suppositū determinatū:
z b^o p^otingit in syllo ad ipole. b^o rōnis p^oponit maiorē z to
tā p^otractionē omittit: z b^o est (Nā neqz qui d^odicat). i.
intēdit d^odicere alicui hyp^othesi determinate: z itellige
q^o supfluit ibi vna negatio cū dicit (ppter hoc). z itelli
ge per b^o verum hoc est hyp^othesim determinatam.

**¶ Neqz in ea que ostendit non enim ponit q^o
p^oradicit. Amplius q^ui interimif aliqd osten
sue per. a. b. c. n^o est dicere q^o n^o ppter hoc q^o**

positus est factus est syls: naz non ppter hoc fieri: tñc dicimus qñ iterempte hoc nihil min⁹ pcludit syllogismu qd non est in oñsuis. interempta eni positione neqz ad bāc erit syls.

Consequēter ostendit ppter hoc falsum accidere nō accidit in syls: ostēdēns per duas rōnes. p^a talis. in syllogismo ostēsiuo non supponit intermēdū. ergo falsus non ppter hypothēsis accidere nō ptingit in syllo ostēsiuo. Dū^r rōnis pmo ponit pñē: z hec ibi (Neqz in ea.) z^a mediuz: z hec est (nō. n. ponit.) z^a rō talis: falsum nō accidit in syllogismo ostēsiuis eo q in syls oñsiuis nō dī falsum accidere nō ppter hypothēsim. hū^r rōnis p^a ponit pñē: z h est (Amplius qñ.) z^a maiorē (Naz nō ppter B.) z^a minorē cū sua oñsione: z h est (Qd nō est zē.)

Manifestum igit qñ in his que ad impole sunt dī nō ppter hoc: z qñ sic se bēt ad impole que ex picipio est hypothēsis: vt z cū sit z cū non sit hoc nihil minus accidit impossibile.

Consequēter infert eius diffinitionē: z hoc est falsum non ppter hypothēsim accidere. manifestus est q accidit ipm in syllo ad iposibile qñ in post sic se habet ad hypothēsim q ipsa dempta z ipsa posita nihilomin⁹ accidit impossibile: z hec est (Manifestum ergo.)

Ergo manifestissimus qdēz modus non ppter positionē esse falsus qñ ad hypothēsim in cōiunctus est a medijs ad impole syls qd dēm est z in topicis. Quod eni causa nō est vt causam ponere hoc est si volens ostēdere: qñ affimeter est diameter conet zenonis rōne qñ nō est moueri z ad hoc indicat impossibile: nullo enim modo nunqz continuum est falsus locutioni que ex picipio est.

Determinat quot modis nō ppter hypothēsim accidit falsus: z diuidit in duas. in p^a ponit mediū magis manifestū. z^a modos min⁹ manifestos cū dīc (Alios aut.) In p^a sic pcedit: qui modus ei⁹ manifestissim⁹ ibi qñ syls ad iposibile nō cōicat in aliquo termino cū hypothēsi: vt dī in elenchis. manifestum esse de hoc peccato: qz est idē cuz eo q est non cām ens: vt causam ponere: z h est (Ergo manifestissim⁹.) z^a exēplificat: dicit q p^a ptingit si debeat ostēdi q diameter sit incōmēsurabilis coste: z supponi eius oppositus: z deinde ducat ad impossibile per rōnes Zenonis sic nō ptingit ptransire infinita: in quolibet spatio sunt ifinita. ergo manifestū spatiū ptingit ptransire. iste enim syls pcludit in post: s^a ponit cōiunctus eē hypothēsi: z hec est (Ut volens ostēdere.)

Alius aut modus si p^ainuuz qdem sit iposibile hypothēsi: non tñ ppter illam accidit impossibile: hoc eni possibile est fieri z in supius z inferius sumēti p^ainuuz: vt si. a. ponat in eē b. b. aut. c. c. x. o. d. b. o. c. a. sit falsus. b. i. esse. d. naz si ablato. a. nihil minus in sit. b. c. z. c. d. nō erit falsum propter p^aiores. a. b. hypothēsim. Aut rursus si qd in superiori sumat p^ainuuz: vt si. a. qdem. b. e. a. sit. a. f. x. o. e. falsum sit aut f. inesse. a. naz z sic nihil minus impole erit interempta que ex picipio. a. b. hypothēsi.

Consequēter determinat modos minus manifestos: z pcedit sic. p^a dicit q ali⁹ est modus a^a p^adicato quo accidit falsus nō ppter hypothēsim. s. qd in post cōicat terminū ad quē est hypothēsim: z p^a ptingit dupl^r. vno mō accipiēdo terminū p^ainue supra p^adicatuz hypothēsis: z alio mō accipiēdo p^ainue sub subro ei⁹: z hec est (Alina aut modus.) z^a declarat. z pmo accipiēdo terminū sub subro sic: sit hypothēsis. oē. b. eē. a. deide sub. b. sumat. c. a. z syllet sic. oē. c. est. b. oē. d. est. b. sicut h impole: s^a hoc nō accidit ppter hypothēsim: qz ipsa posita: vel ipsa remota nihilomin⁹ accidit impole: z h est (Si. a. ponat.) z^a manifestat h accipiēdo terminū cōem supra p^adicatuz hypothēsis sicut supra. sumat. f. z syllet sic. Oē. c. est. f. oē. a. est. c. ergo oē. a. est. f. sit h in post: sed nō accidit ppter hypothēsim: qz ipsa posita: vel ipsa remota nihilomin⁹ impossibile accidit: z hec est (Aut rursus.)

Sed oportet ad eos qui ex picipio sit. terminos copulare impossibile sic erit propter hypothēsim: vt inferiori quidē sumenti p^ainuuz ad p^adicatuz terminum. nam si impole est. a. inesse. b. interempto. a. non amplius erit falsum. In superiori autem de quo p^adicat: nam si. f. non possibile est inesse. b. interempto. b. non amplius erit impossibile: sicut autem z cum p^aiuatiui sint syls. Manifestum ergo qñ cum iposibile non ad eos qui sunt ex picipio terminos est non propter positionem accidit falsum.

Postq^a determinauit nām ei⁹ qd est falsus nō ppter h accidere. hic determinat grā ei⁹ vel quō qñ falsus accidit ppter hypothēsim. z diuidit in duas. in p^a ostēdit itēuz. in z^a cū dicit (Aut nec si semp.) ponit p^ara h oppōnē sophistica z soluit. in p^a pte sic pcedit. p^a dicit q adhuc falsus accidit ppter hypothēsim opz ipole copulare ad terminos hypothēsis sic aut necesse est accidere ppter hypothēsim: z h est (Sed opz.) z^a h declarat. z pmo ponēdo terminos inferius sub subo sic. sub. b. subo sumit. c. z sicut. c. d. z pcludit oē impole. oē. d. est. a. sicut oē. c. est. b. oē. d. est. c. ergo oē. d. est. b. sic. oē. d. est. b. z oē. b. est. a. oē. d. est. a. z hoc est falsum: qz demonstrat hypothēsis nō accidere impossibile: z hec est (Ut etiā inferiori.) z^a declarat hic ponēdo terminos supius supra p^adicatuz hypothēsis sic supra sumet eniz supra. e. f. z pcludit omne a. est. f. sic. oē. e. est. f. omne. a. est. e. ergo oē. a. est. f. z si hic oē. b. est. a. ergo omne. b. est. f. qd est impossibile: z hoc accidit ppter hypothēsim. ergo ipsa dempta nō accidit impossibile: z hec est (Superiori aut.) Deide ex hoc pcludit cū post nō copulat ad terminos hypothēsis nō accidit ppter hypothēsim: z qz solū exēplificat in affirmatiuis dicit sicut esse in negatiuis: z h est (Manifestū igitur.)

Aut nec si semper ppter hypothēsim accidit falsus: etenim si nō inest ei qd est. b. sed. r. positiu est inesse. a. r. a. sit. c. z hoc. d. z si sic erat impossibile: z sic manet impole. Sicut z si in sursum sumēti terminos: quare qñ cū est z cuz nō est hoc accidit impole nō erit ppter positionem: aut cū nō est hoc nihil minus fieri falsum: non sic sumēdum: vt aliquo posito accidat ipole: sed quando ablato hoc per reliquas p^aponē

idem claudis impossibile eo qd idem falsum accidere per plures hypotheseis nihil fortasse inconueniens vt parallelas pcidere: et si maior est qui exterius eo qui interius: et si triangulus habet plures rectos duobus.

Consequenter circa pdicta ponit opinionem sophisticam et soluit opinio talis est: cu hypotheseis sit qd b. est a. sumatur. o. e. r. est a. et sub b. sumatur. c. sub quo. d. et concludit. o. e. d. est a. qd est ipole: s. non sequitur ppter hypotheseim. ipsa eni posita et ipsa remota nihilominus accidit ipole: q. non accidit hac. o. e. b. est a. sic per se patet: et ita patet quis in post copule. ad terminos hypotheseis: non tamen accidit ppter hypotheseim: et h. est. Aut nec si temp. Deinde soluit dicens qd ostendit falsus non ppter hypotheseim accidere: non dicit: s. q. hypotheseis depta: et alia loco ei posita non accidit ipole: q. nihil prohibet idem inconueniens sequi ex diuersis hypotheseis: imo h. d. q. dempta hypotheseis: et nullo alio posito loco ei accidit ipole ex residuis pponib. q. aut idem inconueniens accidere possit ex diuersis hypotheseis ostendit dices qd parallelas pcurrere sequitur. et qd ponit angulus intrinsecus maior e. angulus extrinsecus opposito: et adhuc ex b. qd ponit triangulus intrinsecus maior e. angulus extrinsecus opposito: et adhuc ex b. qd ponitur triangulus habere plures q. duos rectos: et h. est. Aut cu non est h. Ad intelligetiam exempli ptrahant due linee eque distantes et cadat super illas faciens angulos cu eis figura angulus est maior angulo extrinsecus opposito cum angulus extrinsecus cum angulo coniuncto sibi in 3. valet duos rectos: et si b. anguli intrinseci ex alia parte valeant minus q. duos rectos: q. oes quatuor causant non valent nisi quatuor rectos: q. necesse est lineas illas in parte illa coniunctim ire per quartam petitionem in p. Euclidis: q. si angulus extrinsecus est minor intrinsecus angulo opposito: patet qd linee pcurrant. Adhuc si plures anguli sint q. duo recti p. trahat basis angulorum facient angulum: s. angulus extrinsecus cu intrinsecus sibi coniuncto valet deinde duos rectos: q. angulus extrinsecus minor est duobus oppositis intrinsecis. deinde ab angulo extrinsecus ducatur linea eque distantans opposita lateri trianguli diuidens angulum extrinsecum in duas. hec autem linea facit unum angulum cu latere trianguli ad basim p. trahat qui de necessitate equalis erit angulo p. stituto in summitate trianguli coaliterni eiusdem linee cadentis supra lineas eque distantes. ex bis sequitur angulum extrinsecum p. stitutum extra dictam lineam et basim trianguli practica minor e. angulo trianguli extrinsecus posito: s. isti duo anguli sunt anguli intra et extra positi iuxta lineas eque distantes: q. basis trianguli est linea recta cadens supra lineas distantes ad quas p. stituunt isti duo anguli: qd patet qd angulus intrinsecus p. stituitur e. maior angulo extrinsecus sibi opposito: et ex b. vltiori sequitur: sic prius lineas eque distantes pcurrere: q. re sequitur si triangulus habeat plus q. duos rectos paralleles pcurrant: et sic potest patere exemplum auctoris.

Dubitabitur forte de p. tineria h. p. tis et alia p. dicta in hac. q. re enim. cu. Al. determinat peccata p. tingetia iuxta circulari et per ipole. et ex oppositis q. re non sequitur s. l. vt determinet peccata iuxta alios modos syllog. in hac et determinator. Et dici potest qd hoc est: q. alia peccata insunt iuxta illos nisi peccata syllog. apparerunt et sophisticorum de quibus in elenchis determinat. s. iuxta tres syllogismos p. dictos sunt semper alia peccata que hic determinantur.

Adhuc dubitat de peritia huius p. tis cu plures sint loci sophistici q. petitio eius q. erit in p. et

non ca. vt causa: q. re isti duo non determinant hic et non alij. Et ro huius p. mo est qd isti duo non peccant contra syllogismum sicut loci alij: sed peccat eo qd non ostendunt p. p. sicut dicit Al. in elenchis de non ca. vt ca. Adhuc dubitat cu hic determinet de petitione: et de non causa vt causa: et in elenchis s. l. q. re in top. solu de petitione et de non ca. Et v. d. m. q. b. est: q. syllogismus per ipole non p. tinet ad dialecticum nisi per accens: sed non qm impole p. clusum est manifeste falsum demfatori per se p. tinet: s. non causa vt ca. est p. t. n. cadens in syllogismo ad ipole: et ideo hic determinat et non in top. in elenchis autem determinatur: eo qd p. n. istius artis est. Deinde forte queret an sit o. r. i. a. iter non cam vt cam: et falsum: et non ppter hypotheseim accidere: q. hic non noiat cam non cam vt cam nisi in demfatione. ergo videt qd sunt idem per b. qd dicit in textu b. p. t. n. e. in demstratione: q. re idem est cu non causa vt ca. Deinde qd sunt idem sicut superius et inferius: q. falsum non ppter hypotheseim accidere est in plus q. non ca. est enim idem qd non causa. cu eni falsum accidat non ppter hypotheseim illa hypotheseis est non causa falsi: sed non op. s. q. sit non ca. Consequenter forte adhuc querit: q. re magis p. bat falsum non ppter hypotheseim accidere in syllo per ipole q. ostendit per petitionem accidere in syllogismo ostensius. eadez ro ne debuit hic ostendere de petitione qua ostendit de eo qd est falsus non ppter hypotheseim accidere. Et potest dici qd b. est planum ex diff. ne petitionis que dicit qd petitio est qm non p. se notum per se ostendit sic cu signu solu accidere petitionem in syllo ostensiuo: et ideo non oportuit hic p. bare. Conter adhuc querit: v. r. d. m. p. t. n. p. t. n. in syllogismo ostensiuo: videt qd sic cu ibi p. t. n. g. a. t. p. m. i. s. s. a. s. n. o. e. s. s. e. c. a. z. p. n. i. s. s. i. c. u. t. p. a. t. e. r. s. i. f. i. a. t. a. l. i. g. s. s. y. l. l. o. s. a. p. p. a. r. e. s. Et v. d. s. q. aliquid potest esse non ca. dupl. vno mo: q. non ideo de necessitate p. t. n. i. a. m. s. i. c. u. t. a. u. t. e. s. u. n. t. p. m. i. s. s. e. n. o. c. a. p. n. i. s. i. n. o. i. s. y. l. l. o. a. p. p. a. r. e. t. e. s. d. e. t. a. l. i. n. o. c. a. u. s. a. n. o. l. o. g. u. r. h. i. c. A. l. i. s. a. u. t. s. i. t. i. u. x. t. a. s. y. l. l. o. m. o. s. t. e. n. s. i. u. m. a. l. i. o. m. o. d. e. n. o. c. a. u. s. a. p. p. o. q. u. e. a. p. p. e. t. e. e. c. a. u. s. a. p. n. i. s. i. n. o. e. s. t. c. a. e. x. r. e. s. i. d. u. i. s. e. n. i. p. p. o. n. i. b. d. e. n. e. c. i. t. a. t. e. s. e. g. u. r. p. c. l. o. s. i. c. i. t. e. d. i. t. h. d. e. n. o. c. a. i. s. i. c. n. o. c. a. d. i. t. i. n. o. s. t. e. n. s. i. u. o. s. y. l. l. o. c. u. i. u. s. c. a. d. u. p. l. e. x. e. s. t. v. n. a. q. i. l. l. u. d. n. o. i. n. t. e. d. i. t. i. t. e. r. i. m. i. p. e. r. b. q. e. x. c. o. s. e. g. e. f. a. l. s. u. s. i. l. l. u. d. q. s. y. l. l. o. s. o. s. t. e. n. s. i. u. s. p. s. t. a. t. e. x. t. r. i. b. t. e. r. m. i. n. i. s. t. r. i. n. d. u. a. b. u. s. p. p. o. n. i. b. i. n. t. e. r. q. u. a. s. n. o. p. t. i. n. g. i. t. a. l. i. q. d. a. c. c. i. d. e. r. e. q. s. i. t. n. o. c. a. u. s. a. c. o. n. c. l. u. s. i. o. n. i. s. n. i. s. i. s. t. a. t. i. m. a. p. p. a. r. e. a. t. e. s. s. e. n. o. c. a. u. s. a. m.

Consequenter querit de modis ei qd est non p. pter hoc accidere falsum. querit eni q. re non determinat ipm fm figuras diuersas et modos diuersos s. t. n. i. m. o. affirmatiuo p. figure dices s. l. r. e. e. in mo negatiuo cu. t. n. i. m. o. determinat de modis diuersis et figuris de petitione. Et dici potest qd non determinauit modum petendi qd est in p. n. totu nisi in mo affirmatiuo p. figure dices s. l. r. e. e. in aly. s. l. r. facit hic de eo qd est non ppter hypotheseim accidere falsus. et b. sufficit: q. sicut a syllo p. mo descendit syllogismus in alios syllogismos vles: vt statim patet quo p. t. n. g. a. t. i. n. a. l. y. s. Adhuc cu hic determinet modos ei qd est non ca. et non ca. dicat quatuor modos sicut et ca. videt qd quatuor modi non cause debet esse. Et v. d. m. qd ca. co. mo quo hic sumit: cu d. p. m. i. s. s. a. e. e. c. a. p. n. i. s. n. o. n. e. s. t. s. o. l. u. n. i. s. i. d. u. o. b. m. o. d. i. s. i. n. g. n. e. c. a. u. s. e. m. a. l. i. s. i. n. g. e. n. e. r. e. c. a. u. s. e. e. f. f. i. c. i. e. n. t. i. s. i. d. u. o. b. m. o. d. i. s. a. c. c. i. p. i. t. h. i. c. c. a. v. n. o. m. o. q. n. o. e. s. t. c. a. u. s. a. p. n. i. s. i. n. g. e. n. e. r. e. c. a. u. s. e. e. f. f. i. c. i. e. n. t. i. s. q. e. x. e. a. n. o. s. e. g. u. r. p. c. l. o. s. a. p. p. e. a. t. s. e. q. u. i. s. i. c. s. u. n. t. a. l. y. n. o. m. o. d. i. v. t. c. a. u. s. e. i. c. p. a. t. e. r. q. n. o. d. e. b. e. t. d. e. q. u. o. r. m. o. d. i. s. n. o. n. p. p. t. e. r. h. o. c. a. c. c. i. d. e. r. e. f. a. l. s. u. s. s. e. d. t. r. i. n. q. u. o. r. m. o. d. i. s. d. i. c. a. i. n. c. o. i. t. o. r. i. u. s. d. e. i. n. d. e. i. n. m. o. d. i. s. n. o. n. c. a. i. n. c. o. i. t. a. d. h. u. c. f. o. r. t. e. d. u. b. i. t. a. b. i. t. a. l. i. g. s. q. u. o. a. c. c. i. p. i. u. n. t. t. e. r. m. i. n. i. q. u. o. s. d. e. t. e. r. m. i. a. t. Et v. d. m. qd si accidat impole: aut ipm aliquem terminum

Dubius

num cum hypothese: aut nullū. si nullū sic est primus modus: si aliquem aut utraqz aut tñ alterz vtrūqz cōcat: aut cū vtroqz copulatu est: et cū necesse est falsus accidere ppter hypothese. si aut cōcat tñ impossibile. deinde cū vno termino hypothesis: aut ergo i subito hypothesis: et sic est scds modus: aut in predicato et sic est tertius.

Halsa aut oratio fit ppter primūz falsum: aut eni ex duabus ppōnib⁹: aut ex plurib⁹ est ois sylls. ergo si ex duabus qdem hāz necesse est esse alterā: aut etiam vtrasqz eē falsas: nā ex veris non erit sylls falsus. Si vō ex plurib⁹: vt. c. qdē per. a. b. hoc at per. d. e. f. g. hōz erit aliqd supior falsum: et pp hōz. nā et a. et b. per illas pcludūtur: qre p illoz aliqd accidit pclusio et falsum.

Ponitur pars incidentalis circa pdicta et diuidit: qz pmo remouet quādā dubitationē in pta pma pte capli in qua determinat de eo qd est falsum nō ppter hypothese accidere. et cū dicit *Ut aut non syllet.* iuxta 2^{am} pte et determinat quō falsum accidit ppter hypothese. In p^a pte remouet dubitationē que sic incidit: qz determinat qd falsus aliqd accidit nō ppter hypothese: aliqd cū hypothese: aut nō frequētius vtz ad syllogizandum posset aliqd putare falsum sequi ex veris qd remouet dicēs qd falsum non sequitur nisi ppter aliqd falsum pceptū: et hoc ostēdit sic. Ois sylls aut tñ est ex duabus ppōnib⁹: aut ex pluribus. si ex duabus tñ fit sylls simplr vnus in quo si fuit pclusio falsa necesse est vtrāqz vel alterā esse falsam pmissam: sicut p ex p determinatis: ex pluribus aut qz duabus est sylls pstitutus ex pncipali syllo et p syllis in quo aliqua pmissa sit falsa necesse est aliquam pmissaz p sylli esse falsaz: et ita patet qd nunqz sequitur falsum nisi psumat aliqd falsum: et hoc est (Falsa autem oratio.)

Et aut nō syllogizet obseruādus qñ sine cōclusionib⁹ interrogat sic ne orōne det bis idē in ppōnib⁹ eo qd scimus: qñ sine medio sylls nō fit: medium aut qd pluries dicimus. Qñ aut opz ad vnāquāqz pclusionem obseruare medium: manifestus ex hoc qd scitur qle in vnaquāqz figura ostēditur: boc aut nos nō latebit eo qd vidimus quō habemus orationem.

Consequēter determinat quedā incidētē ppter pte illā in qua manifestat quō falsus accidit ppter hypothese. qz eni manifestauit qd falsus ppter hypothese aliqd. Rndens aut semp hēt iterimere: vt ppter ei⁹ hypothese nō accidat falsus aut dīctio: ideo ppter hōz dīctū docere rndentē quō cauebit ne fiat ei falsus: vel elenchus pp hypothese: et diuidit in duas. in p^a docet vitare ne fiat falsus pp hypothese. in 2^a ne fiat pp eā elenchus ibi (Qñ aut hēmus qñ.) P^a in pncipale et incidēs qd ibi incipit (Opz aut custodire.) In p^a dat duo documēta. quoz p^m instruit rndentē qñ ignorat pñē opponētis. et instruit euz qñ illa pclo est ei nota. p^m tale vt nō subito syllat falsus ex hypothese data cauedū est: nō nota est pclo itēta ne det rndens duas ppōnes vno termino cōcantes: nō eni fit sylls ex talib⁹ duab⁹ que nō cōcant in aliquo termino: et hoc est qñ nō tota syllat. 2° documētū est si fiat nota rndētū pclusio oppositis cauedū ne det simul tales duas ppōnes ex qb⁹ sequitur illa pclo.

ex qb⁹ aut ppōnib⁹ ipsa sequitur manifestat per ea que determinata sunt. i. que ppōnes et quō se hñtes in quam pñt pñē vt. pclo sit itēta ab opposite vt si vlis affirmatiua: et vitādū est rndenti ne det duas ppōnes vles affirmatiuas medio cōcantes. alias aut ppōnes simul pcedere pōt: siue pro incōtingēti: et h est (Quo aut opz.)

Oportet aut custodire qd annūciem⁹ rndentes eosdē conātes latere: hoc aut erit primūz qdē si pclusiones nō prius syllogizent: s3 sumptis necessarijs nō manifeste sint. Amplius si non ppinqua iterrogent: sed qñ maxime longe media: vt si opportunū pcludere a. de. f. media. b. c. d. e. non opz ergo ingreret. a. b. et rursum si. b. c. Sed si. d. e. et deinde si. b. c. et sic reliqua: et si per vnū mediū sit sylls. a. b. medio incipere: maxime enim sic latebit rndentem.

Sequitur incidens. qz eni instruxit rndentes: id breuiter hic itēdit instruere opponētē dicēs qd opponēs debet obseruare dīa rndenti latēter vt possit ad ppositū subito puenire: sed h faciet duplr. vno mō celando pñes ostendendas. alio mō cū nō celat: s3 tñc aut sunt pñes multa media aut vnū tñ. si aut multa icipiendū est a remotissimo eoz et descēdendū ad ppingora quousqz tandē pueniat in pñem: si vnū tñ incipiendū est a minore ppositione: et nō a maiore. Dis eni modis maxime latebunt oppositiones: et hec est (Oportet autem custodire.)

Quoniam aut habemus: qñ et quō se hñtib⁹ terminis fit sylls: manifestus et qñ erit et qñ nō erit elenchus. Nā oib⁹ pcessis vel cōmatatimi positis rñsionibus: vt hec qdem negatiua: illa vō affirmatiua ptingit fieri elenchum: erit eni sylls sic et illo modo se hñtib⁹ terminis: quare si id qd positum est sit ptrariūz pclusioni necesse est fieri elenchus: nāz elenchus pditionis sylls. Si vō nihil sit pcessum affirmatiue im: possibile est fieri elenchum: non eni erit sylls cū oēs termini erit priuatiui: qre nec elenchus: nā si elenchus: necesse est syllm esse: euz aut est sylls nō necesse est elenchum eē. Silr et si nihil positum sit pñi rñsionem vniuersaliter: nam eadē erit determinatio syllogismi et elenchi.

Consequēter docet vitare ne ppter hypothese fiat elenchus. Et pcedit sic. pmo dicit qd in pcedētibus habemus quō et ex qb⁹ sit sylls. habemus silr de elencho quō ois elenchus est sylls: et sicut sylls habet vtrāqz ppositionem affirmatiuā: vel alterā affirmatiuā: et alterā negatiuā sic etiā elenchus: et hec est (Qñ aut hēmus.) et ponit documētum dicens qd si non admittat ppositio affirmatiua nō est possibile elenchum fieri: qre nec syllm. silr si etiam non admittat vlis ppositio nec elenchus nec sylls fieri pōt: qz nō est sine affirmatiua ppositione et vli: et hec est (Si vō nihil sit concessum.)

Hic querit forte quō hīc determinat de orōne: cū de illa determinatū sit in pñ^o scōi huius. silr etiā et in octauo top. aut enim alicubi superfluit: aut oportet assignare modū diuersuz sue determinationis in his locis. (Et dōm qd in pñ^o scōi huius determinat de falsa orōne que pcludit vtz ex falsis autem

8° top.
caplo. 8.

autem de illa que pcludit falsum ex falsis: et B idem quod B dicitur ibidem ostendit: sed ibi determinat in principali intentione: hic autem ex icidetur. Et adhuc in 8° top. determinat de falsa oratione cuius quod hic. quod hic dicitur oratio falsa que syllat falsum ex falso. ibi autem siue syllat siue non. et si siue adpositum siue non. et B siue ex veris siue ex falsis omnibus circa propria. Et adhuc videtur quod ex veris sequitur falsum: quod ex duobus possibilibus que aliqui sunt vel sequitur impossibile quod nunquam erit verum. Et istis enim ois hoc est albus. nullus hoc est albus: sequitur quod nullus hoc est hoc: et tamen premisse sunt potes et pculo ipolis. Et dicitur quod intelligendus est sermo A. de duobus copossibilibus veris. quibus enim utraqz in se sit possibilis ex eaz incoposititate sequitur impossibile: sed nunquam sequitur falsum ex veris et copossibilibus. Et consequenter forte que retur: quare docet hic instruere opponentes cum hoc sufficienter faciat in 8° top. Et dicitur quod ibi determinat ars opponendi et respondendi plene et ex intentione principali. hic autem breuiter et icidetur. Et nota quod cum hec sit scia cuius non est inconueniens modum opponendi et pcludendi in cuius in hac scia determinare. Et adhuc forte queretur de elecho ad quem pertinet. Et dicitur quod tamen ad dialecticis quod ad demonstratores: sed differenter. quod ad dialecticum obuiatiuum pertinet. et hoc secundum quod est syllogismus dictionis. ad demonstratorem autem pertinet cum disputat cum canillatore. dato enim aliquo falso cuius eius oppositionem demonstraret et vtrius solum et secundum quod est vtrius syllogismus cum dictione finis: quod sicut dicitur A. in posterioribus. demonstrator vero syllat opposita: et causa huius est. quod pcedit ex nequy que non ordinantur ad opposita. Deinde adhuc forte dubitabit aliquis: quare non determinat alibi in libro de elencho: cum tamen sit ceteris istius dialectici et demonstratori. Et potest dici quod B est: quod ex his et ex determinatis in libro priorum manifestum est quod fiat elechus: quod hic ostendit quod sit ois syllogismus in libro autem periarum quod sumenda est tria ex his coples elechus. vel potest dici quod in libro determinat de elecho. determinat enim de syllo in statu quo qui est idem secundum rem cum elecho. differenter autem secundum modum solui: quod elechus dicitur in comparatione ad opponentes. quoniam autem opponens syllat oppositum presyllati vel pcessi a ratione debet esse elechus. quoniam autem et respondens syllat oppositum syllati vel ppositi ab opponente istaria est. Ulteri autem forte queretur aliquis an sit eadem diffinitio syllogismi et elenchi. dicitur enim quod eorum eadem est diffinitio. quare videntur esse eadem. Sed contra. cuius et pter. cuius et pter. non est eadem diffinitio: sed syllogismus prior et cuius est ad elechum quare non habet eadem diffinitiones. Et adhuc de ois syllo potest fieri elechus per suppositionem opposite finis: quare hic accidit syllogismus. quod elechus dicitur quod aggregatum ex syllo et accidet ei qui est dictionis finis: sed non est eadem diffinitio subiecti p se et subiecti superius cum accidet: quare syllogismus et elechi non erit eadem diffinitio. Dicitur quod considerando subam vtriusque idem sunt elechus et syllogismus: et sic eorum eadem est diffinitio: sicut dicitur. considerando tamen accis pgregatum ad syllogismus in combinatione elechi. sic differunt: et habent rationes diuersas: ut preostensum est.

Accidit autem quoniam quod quoadmodum in positione terminorum fallebamus et secundum opinionem fieri fallaciam: ut si contingit idem principaliter pluribus inesse: et hoc quidem latere aliquem et putare nullum inesse illud autem scire: ut si insit. a. b. c. per se: et hoc ois. d. Si ergo si. b. quidem ois putat. a. inesse: et hoc b. c. aut nulli. a. et hoc ois. d. eiusdem secundum idem habebit disciplinam et ignorantiam. Rursum si quis fallat circa ea que sunt ex eadem coniugatione

tionem: ut si. a. inesse. b. hoc autem. c. et. c. d. opinetur aut. a. inesse ois. b. et rursum nulli. c. Simul enim sciet et non opinabitur inesse: ergo nihil aliud putat ex his quod quod scit non opinari. scit enim aliquo modo quoniam. a. inesse. c. per. b. velut in vltimo hoc quod est particulare: quare quod aliquo modo scit hoc oino probat non opinari: quod est impossibile.

In hac parte iterum de falsa oratione opponens que dicitur de deceptione que est pccum icidens iuxta syllogismus ex oppositis. in syllo autem ex oppositis supponuntur opposita et aliqui opinantur. sed opinari opposita aliquo modo est pueniens et aliquo modo non. et ideo hic iterum A. determinat. et diuidit in duas. in prima determinat de oppone triorum que sunt tria secundum formam et per se. In secunda cum dicitur (Qui autem opinantur. de oppone triorum que sunt tria secundum nomen: et per accis. prima in duas. in prima ostendit quod pertingit falli in opinando tria per se et secundum formam. In secunda cum dicitur (In eo autem quod prius est dicitur. ostendit quod pertingit opinari tria huius sine inconuenienti et quod non. In prima sic pcedit. In prima ponit intentionem dicens quod pertingit falli in opinione terminorum: et hoc potest intelligi dupliciter. vno modo sicut quoadmodum pertingit falli in syllo per ipolem: eo quod propter hoc accidit falsum ibi erit fallacia. ex hoc enim quod termini sunt recte ad iterum medius hypothese secundum: quod non videtur iterum eadem alio modo sic quoadmodum pertingit falli in petitione eius quod est in principio: quod ibi non recte ponuntur termini cum idem ponatur ad sui ostensionem: et hec est (Accidit autem.) et hoc ostendit primo in mediis subalternis siue que non sunt ex eadem pene: quod idem est. et in mediis non subalternis que sunt ex eadem pene. Dicitur ergo quod si. a. insit. b. et. c. et B ita quod neuter mediante reliquo et. b. et. c. insit. d. si opinetur. b. esse. a. ut ois. d. est. b. Adhuc nullus. c. est. d. et ois. d. esse. c. eius secundum idem habet sciam et ignorantiam et opinabitur tria. a. ois. d. esse. a. et nullum. d. esse. a. sicut per se per exemplum in terminis subalternis. potest esse quod corpus inesse aiali et sensibili. quorum neutrum est sub altero sed puerunt. sed tamen aial quod sensibile hoc inesse. Si ergo opinetur. ois aial esse corpus: et nullum sensibile esse corpus: et oem hominem esse aial: et ois sensibile sit opinabitur oem hominem esse corpus et nullum hominem esse corpus. exemplum autem in terminis accidentalibus patet: quod color inesse tamen albo quod aiali: et vtriusque cigno. si ergo opinetur nullum cignum coloratum. et ois aial esse coloratum: et sicut ois cignum esse album et aial simul opinabitur tria: quod est inconueniens. et hoc est (Ut si pertingit.) Secundo docet idem in mediis que ex eadem coniugatione dices quod si. b. insit sub. a. et. c. sub. b. et. d. sub. c. et. a. et. c. opinetur ois. b. esse. d. et nullum. c. esse. a. sicut idem sciret aliquo modo et ignorabit simili quod est inconueniens: quod cum opinatur ois. b. esse. a. opinatur in vltimo ois. c. esse. a. quare quod aliquo modo scit simpliciter ignorat vel opinatur non esse: et hoc est inconueniens. et hoc est (Rursum si quis fallatur.)

In eo autem quod dicitur est prius si non ex eadem coniugatione sit medius secundum utraqz quidem terminorum mediorum ambas propositiones non pertingit opinari: ut. a. b. quod ois. c. aut nulli: hec autem utraqz ois. d. accidit enim aut simpliciter: aut in aliquo tamen tria sumere propositionem primam. Si enim cui. b. inesse ois. a. opinatur i. e. b. aut ois. d. nouit: et quoniam. a. d. nouit: quare si rursum cui. c. nulli putat. a. i. e. cui. b. alicui inesse huius non putat. a. inesse: quod autem ois putat cui. b. Rursum alicui non putare cui. b. aut simpliciter: aut in aliquo trius est. sic ergo non pertingit opinari.

Liber

Secundus

Consequenter determinat quo ptingit opinari tria sine incouenienti et quo non: et h. ut videtur tñ in his que sunt ex diuersa pñe. et diuidit in duas. in p^a ostendit quo non ptingit opinari sine incouenienti. in 2^a cū dicit (fm vtrūqz qdem.) quo ptingit opinari sine incouenienti. In p^a sic pcedit. pmo ponit ppñem intentam. s. in his que sunt ex diuersa pñe nō ptingit opinari puenienter oēs quatuor ppñes simul. s. oē. b. est. a. et oē. d. est. b. Itē ruz nullū. c. esse. a. et oē. d. eē. c. et hec est (In eo aut quod prius.) 2ª ostēdit eam dicens q si oēs quatuor opposite sint opinet simul cū ppñe pma eius tria vel 3dictoria eius. si enim opinet oē. b. esse. a. et oē. d. esse. b. opinabitur oē. d. esse. a. **C**Adhuc si opinet nullū. c. eē. a. et oē. d. eē. c. opinabit nullū. d. eē. a. sed ex pñe et minore sylli prioris sequitur 3dictio p^a per 2^a 3ª sic. nullū. d. est. a. oē. d. est. b. ergo aliqd. b. nō est. a. et ita siml accidit opinari pma ppñe. s. oē. b. eē. a. et eius 3dictoria. si aut. b. et d. cōuertant et cū opinabit tria ei⁹ sic. nullū. d. eē. a. oē. b. est. d. ergo nullū. d. est. a. sic igit manifestū est q nō ptingit simul opinari oēs quatuor ppñes que sunt ex diuersa pñe sine icouenienti. accidit aut opinari sil tria: aut 3dictoria qd est incoueniēs: et hec est (Accidit aut simplr.)

CScdm vtrūqz autem vnam aut fm alterum vtrasqz nihil phibet: vt. a. oī. b. et b. d. et rurſū a. nullū. c. naz silis huiusmodi fallacia: et vt fallamur circa particulares: vt si. a. oī. b. b. alit oī. c. a. omni. c. inerit. Si ergo aliqs nouit: qm. a. cui. b. inest oī nouit et quoniam cui. c. Sed nihil phibet ignorare. c. qm est: vt si. a. qdez duo recti in quo. a. b. triangulus: in quo alit. c. sensiblis triangulus: opinabit enim aliqs. a. nō inesse. c. sciens: qm oīs triangulus habet tres angulos duobus rectis: quare simul sciet et ignorabit idem. Nam scire oēm triangulū qm duobus non simplex est. Et in hoc quidez in eo q vlem habet disciplinā: illud xō in eo q singulari. Sic ergo vniuersaliter nouit. c. qm duobus rectis: singulariter autem non nouit: quare non habebit contrarias.

CConsequenter ostēdit quo ptingit opinari in pdictis sine incouenienti et pcedit sic. pmo ponit ppñe intētam dicens: q ptingit simul opinari fm vtrūqz modū vna ppñe: aut maiore vtriusqz absqz minore: aut fm vniū medium vtrūqz ppñes. s. maiore et minore: et h. est (fm vtrūqz aut.) Scdm ostēdit eā: et diuidit in duas. in pma ostēdit eam in 2^a cū dicit (Quare manifestū qm.) concludit eā ostētam et subiūgit icidens. p^a in duas. in pma ostēdit pnam prem ppñis intente. in 2^a cū dicit (Nec que fm vtrūqz.) ostēdit 2ª prem ppñis intēte. pma sic ostēdit. deceptio que fit opinādo fm vtrūqz mediū vna ppositione: aut maiore vtriusqz siue minorem fit sciendo aliqd in vli et ignorando in particulari: sed hoc est possibile: et nō incoueniens. ergo 2ª hui⁹ rōnis pmo ostēdit maiore: et h. est (Nā silis huiusmodi.) 2ª ostēdit minore: et hec pmo in exēplo. 2^a in simili cū dicit (Sitr aut et que.) et in exēplo pmo in exēplo trāscēdenti dicens: q si. a. inest oī. b. et b. oī. c. nece est. a. inē. c. si ergo aliqs nouit. a. inesse. oī. b. nouit in vli. a. inesse. c. sed nihil phibet ipsuz ignorare. c. esse. a. qre in piculari ignorabit. a. inesse. c. sed hoc nō est incoueniens: et h. est (Ut si. a. oī. b.) 2^a ostēdit idem in exēplo speciali dicens: q oīs triangu-

lus habet tres angulos equales duobus rectis. et sensiblis triangulus est triangulus sensiblis habet tres: et cū nihil phibet: tūc aliqre q oīs triangulus hēt tres ignozare sensibilem triangulū habet tres: qre idē sciet et ignorabit: et cū sciet in vli et ignorabit in piculari: qre duplr ptingit scire de sensibili q hēt tres. s. in vli et piculari: sed nō est incoueniēs sic scire et ignorare idē vt sciet in vli et ignorabit in piculari: et h. est (Ut si. a. qdez duo recti.) sic ergo manifesta est minor per exēplū: q non est incoueniēs scire aliqd in vli et ignorare idē in piculari.

CSitr aut et que in Menone est oratio: qm disciplina rememoratio: nunqz enim accidit prescire qd singulare: sed simul cum iductione sumere particulariū disciplinam velut recognoscences. nam quedā statim scimus: vt qm duobus rectis si scimus: qm triangulus: sitr aut et in alijs: ergo in vniuersali qdem scia particularia speculamur: sed ea que ppria est non scimus: quare contingit falli circa ea: veruz non ptraric: sed habere quidem vniuersalē: decepti autem in ea que particularis est.

CConsequenter ostēdit eam in silr: et diuidit in duas. in p^a ponit silr. in 2^a cū dicit (Sitr ergo aut in pdictis.) adaptat silr ad ppositū. In p^a parte sic pcedit. pmo dicit q sylis est deceptio iam dicta in oratione Menonis. i. Platonis in libro ititulato sub noie Menonis. argutū est enim ibi q scia nihil est nisi reminiscētia: qz cū adiscitur qd prius sciebat reminiscit: s. oē qd adiscit: adiscitur q prius sciebat. s. sicut ipse pbat per b q alr aprehēdendo ab intellectu nō apprehendit qd nullo mō nō tū est: qre oē qd adiscit reminiscit. S. solutio hui⁹ rōnis est q illud qd adiscit pri⁹ sciebat in vli: s. in piculari nō: et silr singulariter nūqz simplr scit ante iductionē eius in sensuz. prius enim cognoscit in suo vli aliquo mō: postea vō simplr cognoscit et postea qsi itez cognoscit in se: cū inducit in sensuz. scientes eni vlr oēs triangulus hēre tres: scimus sensibiles triangulum hēre tres qm sensiblis triagulus est: et silr in alijs sensibilib⁹: et h. est (Nā quedā statim.) 2^a ex hoc pcludit q speculamur singularia sepe in suo vli et ignoramus ea ppria disciplinā: qre ptingit falli circa picularia: qz ptingit ea scire et ignorare: s. nō tria: qz scia est in vli ignorantia in particulari: qd nō est icoueniēs: et h. est (Ergo vli qdē scia.)

CSitr autem et in predictis. non enim est contraria que est fm mediū fallacia ei que est fm syllogismum discipline.

CPosito silr pñr adaptat eā ad ppositū dicens: q sic est in his de qb⁹ erat dubitatio Menonis silr est in pdictis. s. ex his que nō sūt eadē piugōne: siue in his que sciunt in vli: vt in piculari: qz ignorātia alicui⁹ in piculari nō est tria scie que est in vli: et h. est (Sitr g in pdictis.) Et nota q per fallaciā que est p mediū intellectu itelligēda est ignorātia picularis: siue alicui⁹ in piculari que ptingit ex b q singulare nō ostēdit sine sensu p mediū syllogizatiū: et per disciplinā que est per sylm itelliaedum in vli: qz vlis ppositio torā virtutē syllogismi continet.

CNec que fm vtrūqz mediū est opinio. Nihil eni phibet scientē qm. a. toti. b. inesse: et rursum b. c. putare non inesse. a. c. vt qm oīs mulla sterilis: et bec mulla putare in vtero hēre hanc:

non

non enim scit quoniam. a. c. non simul considerans quod est s. m. vtrunq.

Consequenter ostendit q. ptingit opinari simul s. m. vtrunq. medius duas ppones in his que non sunt ex eadem p. ne z. pars pponis intere: pcedit sic. pmo dicit q. ignoratia que est s. m. alterz mediorz non est p. traria scie s. m. idem medium hoc mo: q. nihil p. hibet aliquo scire o. e. b. esse a. z. c. esse. b. non putare t. n. c. esse. a. z. bec est. Nec que s. m. vtrunq. z. p. specificat ex. p. l. u. z. dices: q. nihil p. hibet aliquem scire o. e. m. mulam e. e. sterilem: scire etia hanc esse mulam: non putare t. n. hanc esse sterilem: non enim sciet hac esse sterilem nisi p. tractet maiore z. minore ad actu considerando p. nem dico non sciet in actuali p. firmatione: z. bec est. (Q. m. ois mula.) Sic igit patet q. ptingit scire s. m. vnu mediu ambaz p. pones: z. tuc scitur aliquo mo p. clusio. ptingit t. n. ignorare p. nez in eo q. actu p. siderat: licetiam scire z. ignorare idem non est incoueniens: q. bec scia illi ignoratie non p. traria. vnde ex his iaz ostensa est p. positio posita in principio huius partis.

Quare manifestum: quonia z. si hoc quidem nouit: illud non nouit fallit q. habuit vles ad particulares disciplinas. Nullum enim sensibilem c. extra sensum sit scimus: nec si scientes fuerim? nisi in vli: z. in eo q. babet p. priaz disciplinam: sed non vt in eo quod agit.

Consequenter p. cludit eam ostensam z. adiungit icidens: s. m. hoc diuidit ista pars in duas. in p. p. cludit eam. in z. adiungit icidens cu dicit. (Na scire d. triplr.) In p. sic pcedit. p. cludit p. mam prem eius dices manifestum esse q. si aligs nouit maiore: z. ignorauit minore sic si nouit o. e. m. mula sterile esse: z. ignorauit hac esse mula fallit in eo quo fallit sciens aliqd in vli ignoras idem in particulari: sic enim ignorabit aliqd in p. ticulari: q. nullu sensibile simplr cu extra sensibile sit. z. h. est. (Quare manifestu.) z. ad iugit p. te z. dices q. quis sciamus o. e. m. mula e. e. sterile: z. hac esse mula semp: nos t. n. non scimus hac esse sterile nisi in vli z. p. ticulari: s. non scimus eaz in eo q. actu p. sideramus: z. bec est. (Nec si sentientes.)

Nam scire d. triplr: aut vt in vli: aut vt p. p. r. i. a. aut vt agere: q. re z. decipi d. totidem modis: nihil ergo p. rohibet z. scire z. deceptuz esse circa eadem: veruz non contrarie sicut accidit z. ei qui s. m. vtrunq. scit p. p. onem z. non p. etra: ctant p. r. i. u. s. nam opinans in vtero habere mulam non habet s. m. actum disciplinam neq. p. p. ter opinionem p. trariam fallaciaz discipline. Syllogismus enim fallacia contraria vli.

Consequenter gratia huius determinat quot modis cotingit scire z. ignorare: z. manifestat quo scire aliqd z. ignorare idem opponunt z. quo non: dices q. est scire triplr z. totide modis ignorare: est scire in vli z. scire in p. ticulari z. in quo qui actu c. siderat cum p. tractatione. scire aut z. ignorare idem non est incoueniens nisi hoc fiat mo d. r. i. o: q. quis sciat q. ois mula sit sterilis z. q. bec sit mula: non t. n. incoueniens est hac non esse sterile opinari: scit enim in vli z. p. ticulari: sed ignorat in eo q. non actu p. side: rat. sed bec scia non est illi ignoratie d. r. i. a: s. scie in vli est d. r. i. u. ignoratia in vli: z. s. m. itelligere sciaz in particulari esse d. r. i. am ignoratie in p. ticulari: z. scia in eo qui actu c. siderat est d. r. i. a ignoratie in eo qui actu non p. siderat: z. bec est. (Na scire triplr est.) Ultimuz verbu sic p. strue:

fallacia. s. sylli. i. ignoratia in vli que d. r. esse per sylli. si. cut p. d. ctum est. est aut p. traria vli supple scientie.

Qui aut opinatur bonu z. malum esse idem opinabit q. bonuz est z. malu esse. Sit enim bonum q. dem in quo. a. malum aut in quo. b. rursum bonu in quo. c. q. m. ergo idem opina. b. z. c. z. e. c. b. opinabit: z. rursum. b. e. e. a. s. m. r. q. re z. c. a. Mas z. queadmodu si sit vez de quo. c. b. z. de quo. b. a. z. de. c. a. vez erit sic opinari. s. m. r. aut in eo q. d. e. e. n. a. z. cu idem sit. c. z. b. z. rursum sit. b. z. a. z. c. z. a. idem: q. re z. op. i. a. r. i. s. m.

Dic intedit de opinione d. r. i. o. z. que sunt d. r. i. a s. m. materiam z. s. m. accides: vt s. m. terminos z. non s. m. opinionem affirmatiua z. negatiua: z. diuidit. q. pmo determinat q. ptingit s. m. p. traria opinari. z. quo hoc ptingit sine in c. ouientia z. quo non. ibi z. (Ergo hoc q. dem ne c. i. u. z.) in pmo sic pcedit. pmo dicit q. si aligs opinatur bonu: z. non bonuz: q. malum: ipse opina. aliqd idem esse bonu z. idem esse malu: z. sic opinabit bonu esse bonum z. bonum esse malu simul: que sunt d. r. i. a: z. hoc est. (Qui aut opinat.) Scdo hoc ostedit dicens: q. si aligs opinet idem esse bonu z. malum s. m. r. bonu. a. malu. b. adhuc bonuz. c. cum idem opina. circa. b. q. a. z. a. q. b. q. opina. idem esse bonu q. malum z. malu q. bonu. patet per p. mam figuram cum opinio opina. b. esse. a. z. c. esse. b. q. d. opina. c. e. e. a. quare cu in p. missis opina. bonuz esse malum in p. ne opina. bonu e. e. bonu: z. ita simul opinant p. traria. pmo ergo ponit hac ostensionem: z. bec est. (Sit enim bonum.) z. eam p. firmat sic: queadmodu segtur si vez est a. de. b. z. b. de. c. vez est. a. de. c. z. eode mo si. b. est. a. z. c. est. b. ergo. c. est. a. sic segtur in opinione si opina. b. esse a. z. c. esse. b. opina. c. e. e. a. z. h. est. (Queadmoduz si sit.)

Ergo h. q. dem ne c. i. u. m. sigs det p. r. i. m. i. s. s. s. for tasse illud falsum opinari q. malu est bonu esse nisi s. m. accides. multiplr enim pole est hoc opinari p. r. s. p. i. c. i. e. n. d. u. m. ergo hoc melius.

Consequenter determinat quo ptingit opinari sine incouenientia sit ista d. r. i. a z. quo non dices: qui de necessitate opinabit quo bonu esse bonu si detur p. m. s. idem esse bonuz z. malu: sed incoueniens est opinari hoc per se bonu in q. tum bonu est malu: z. idem in q. tum bonu est bonu: opina. ri aut per accides non est incoueniens. opinari enim bonum e. e. bonu: z. simul cu b. opinari idem q. d. est bonuz esse malu: z. hoc s. m. t. p. s. vel s. m. locu vel aliquo tali mo non est incoueniens: z. dicit q. ptingit opinari per se: vel per accides: q. multiplr ptingit opinari: z. hoc valde p. s. p. i. c. i. e. dum est. sic igit intedit d. r. i. o. q. huiusmodi d. r. i. a s. m. accides non est incoueniens opinari. per se aut est incoueniens: z. bec est. (Ergo hoc quidem necessarium.)

Dubitabit bicaligs quo p. t. m. hic determinatu cadit iuxta sylli. ex oppositis. Et dicendum q. non ex parte p. nis: sed ex parte p. n. c. i. p. i. o. z. q. ibi supponunt opposita z. aliq. opposita sunt z. opinari opposita vno mo est incoueniens: z. alio mo non sicut in hoc caplo determinatum est. z. p. t. e. r. e. a. f. u. i. t. i. n. t. r. o. d. u. c. t. u. m. hoc capitulum sicut prius dictum est.

Deinde querit: q. re hoc p. t. m. noiat fallacia opinionis. si enim sit fallacia: aut erit in dictione: aut extra dictione: z. si b. in el. e. c. h. i. s. debet determinari. It. querit q. re magis noiat fallacia opinionis q. sensus z. intellectus: cuz t. n. in intellectu fiat bec fallacia in opponedo aliqd falsum. Ad p. m. d. q. bec fallacia non

Dubius

Dubius

z.

Liber

est in dictione nec extra dictionem istam: tamen bene potest pcedere fallacia in dictione vel tanq̃ a qua cati-
fatur credulitas falsi. ¶ Ad aliud vdm q̃ deceptio ista
ptingit iter in corpea: sed sola corpea a sensu percipiun-
tur: ita nō est fallacia pprie sensus. ¶ Adhuc non dī
fallacia intellectus: sed opinionis: eo q̃ opinionis habitus
icert⁹ est: ita variabilis. sicut cū opposita sint tria et habitus
iste non pōt eē cert⁹ sed est icertus et variabilis: et ita ve-
re actus attribuitur: sed deceptio opinionum.

Dubius **Deinde** forte dubitabit aliquis de his que dicit in
littera. et pmo de hoc qd dicit: q̃ si aliquis
opinet oēs quatuor pposones que sunt ex diuersa iuga-
tione idē et fm idē sciet et ignorabit. hoc enim videt fal-
sum: tñ qz nō ptingit se scire et ignorare: tum qz diuersa
media sciet et ignorabit: et ita nō fm idem. ¶ Et dōz q̃
ibi accipit scire cōiter pro scire et opinari. et sicut vbiqz in
hoc caplo. sicut idēz ptingit opinari et ignorare. ¶ Ad 2^m
cum dicit q̃ idem habebit sciam et ignoratiaz intelligit
q̃ idem predicatum fm idem subm scietur et ignorabi-
tur: et non fm idem medium in specie. s. et h nō fm idēz
in numero: tñ melius dicitur sicut prius.

Dubius **Consequenter** dubitabit de his que sunt ex diuer-
sa iugatione: vtrum. s. ptingit opi-
nari simul ibi oēs quatuor ppositiones. videt enim q̃
sic per hoc qd est in pncipio capituli. supponit aliquam
simul oēs quatuor ppositiones opinari: et ex hoc infert
q̃ fm idē sciet et ignorabit. ¶ Adhuc sicut dicit inferius
in illo caplo contingit scire pmissas: non tñ scire p̃nem:
quare ptingit scire oē. b. esse. a. et d. esse. b. non tñ scire oē
d. esse. a. ¶ Adhuc ptingit simul opinari nullū. c. esse. a.
et oē. d. esse. c. non tñ opinari q̃ ex eis sequitur. q̃re fm ipz
contingit opinari oēs quatuor ppositiones preter p̃nes
conuertentes ex eis: sed hoc non est incōueniens: quare
videt q̃ ptingit opinari incōueniens fm vtrunqz me-
dium. ¶ Sed ptra. si ptingit q̃ oēs quatuor sunt oppo-
site tūc pposite erunt triē p̃nes: et adhuc tria: vel t̃di-
ctoria p̃me ppositiones vt dicit in littera. sed inconue-
niens est simul opinari opposita: q̃re incōueniens est si-
mul opinari oēs ppositiones sicut prius ostensum est: et
sicut supponit Ap. sed hoc non erit sine inconuenienti.

Dubius **Sed tunc** dubitat vtrū sit ver⁹ vel non. videtur
enim q̃ sine incōuenienti cōtingit oēs
quatuor ppositiones opinari. est enim opinari omne. b.
esse. a. et oē. d. c. b. non opinando p̃nem sicut patet per ea
que ostendit in littera: quare ptingit simul opinari pre-
missas oēs non opinando p̃nes: et si hoc non erit incōue-
niens: quare oēs quatuor ptingit simul opinari sine incō-
uenienti. ¶ Iuxta hoc forte querit de quadaz trietate
que apper in littera eius. dicit enīz q̃ si oē. b. esse. a. opi-
nat et oē. d. eē. b. neō opinat oē. d. esse. a. s. postea dicit
q̃ ptingit opinari oē. b. esse. a. et c. esse. b. et tñ nō opinari
oē. c. a. ista apparent opposita. ¶ Ad p^m vdm q̃ oēs qua-
tuor ppositiones opinari sine additione esset inconue-
niens: qz oppositis premissis oportet opinari p̃clusionē.
¶ Ad 2^m vdm q̃ si aliqs opinetur premissas opinat ne-
cessario p̃nem si fiat ptractatio premissaz ad p̃nes actu
intermedam: et hoc est qd pmo dicit. si aut opinatur pre-
missas: sed nō ptractationem premissaz ad p̃nem nihil
prohibet non opinari p̃nem: et hoc intendit postea.

Dubius **Deinde** forte queret: vtrum ptingit simul opinari
oē. d. esse. a. et nullū. d. esse. a. quare iam sup-
positum est: qz nō videt: qz sicut ptingit opinari vt dicit
oē. b. esse. a. et oē. c. esse. b. et tñ opinari. c. non esse. a. sed cū
opinabitur oē. b. eē. a. opinabit in vli. c. esse. a. quare ea-
dem rōne simul cōtingit opinari. omne. d. esse. a. nullūz

Secundus

d. esse. a. ¶ Adhuc dicit Ap. in littera q̃ ptingit opinari
omne. b. esse. a. ignorando tñ. c. esse. a. qz contingit aliqd
scire in vniuersali: et ignorare in p̃ticulari: et ita scire oē
c. esse. a. et opinabitur nullum. c. esse. a. et sequitur tūc ea-
dem rōne q̃ simul opinat. omne. d. esse. a. et nullum. d. eē
a. et ita nō erit incōueniens simul opinari eas. ¶ Ad p^m
dicendum: q̃ sic idem eodez modo opinari sit et ignoti:
et hoc est inconueniens: quare hic opinat in vniuersali
omne. c. esse. a. et ignoratur in particulari q̃. c. eē. a. nō est
incōueniens. si omne. d. esse. a. et nullūz. d. esse. a. est incō-
ueniens simul opinari: qz eodez mō simul opinare sunt.
Vel potest dici forte melius q̃ qñ Ap. dicit q̃ contin-
git opinari omne. b. esse. a. et c. esse. b. nō dicit q̃ cōtingit
simul opinari. c. non esse. a. qd est oppositū p̃nis: sed nō
contingit opinari. c. esse. a. sed non sequitur: si non putetur
c. esse. a. ergo putat. c. non esse. a. et ideo nō dandū adhuc
q̃ simul opinatur. c. esse. a. et nullūz. c. esse. a. ¶ Ad 2^m vi-
cendum q̃ quādo dicit Ap. q̃ ptingit scire in vniuersa-
li et in particulari: vt si sciatur omne. b. esse. a. sciatur. c. eē
a. in vniuersali accipit. c. sub. b. et non eodem modo opi-
nabit oē. d. esse. a. et nullū. d. esse. a. et hoc est incōueniens.

Alterius forte dubitaret aliqs: vt ptingat vnaz
ppositionē opinari fm vtrūqz medium
sicut maiores. Si nullum. c. esse. a. et oē. b. esse. a. et hoc v-
co sine incōuenienti. et videt q̃ non: qz sciendo. oē. b. eē
a. sciet et omne. d. esse. a. dico in vli: et sciendo nullūz. c. eē
a. sciet nullū. d. esse. a. dico in vli: quare idem et eodē mo-
do sciet et ignorabit: qd est incōueniens: sicut dicit ver-
sus finē capituli. si enim opposita sunt tria et triē: qz in
vniuersali. Et dici potest: qz possunt opinari tria vt con-
traria: et sic est incōueniens: et hoc est qd dicit versus fi-
nem capli. aliter aut ptingit opinari tria: ita. s. q̃ opina-
tis nō possunt sine additione vltius ptractari incōue-
niens: et sic opinari non est incōueniens. si aut opinatur
cōtraria in vniuersalibus: quare opposita sunt maiores
duoz mediorū sine minore et sic nō habet incōueniens:
et ideo ex oppositis nō ptractat incōueniens sine ad-
ditione nūerorū. ¶ Aliter aut dici pōt: qz p̃nes iste. s. nul-
lum. d. esse. a. et omne. d. esse. a. quibus in vniuersali opposi-
te sunt tñ ignore sunt in p̃ticulari. vnde sciunt qd sunt
p̃liciter et ignorant: s. magis vnum qd qz denotari ab eo
qd simplr est in eo q̃ ab eo qd est fm qd. dicte p̃nes ma-
gis debent dici simplr ignorate q̃ scite. vnde nō vere vi-
dere q̃ ibi sciant opposita: sed magis ignorant: et ita nō
accidit incōueniens ex oppōne duoz mediorū simul.

Adhuc forte queret quō pōt si opinari duas p̃pō-
nes fm idē mediū nō tñ opinādo p̃nem. si
enī opposita sit cā maioris q̃ minoris opposita est p̃clo
in vli et particulari sicut dicit in hoc caplo. q̃re scitis p̃-
missis simplr p̃clo scit. ¶ Ad hoc dici pōt q̃ si scit in
vli scitur in p̃ticulari cū ptractatione maioris ad mino-
rē simplr scit et hoc est qd est prius dcm in caplo p̃tici-
tñ sciat in vli et p̃ticulari: sed sine ptractatione non de-
bet in eo qui est actu p̃siderare: sed hoc qd postea dicit
vel pōt dici q̃ scire in p̃ticulari est duplr. vno mō appre-
hendēdo particulare esse sub vli: et ita habitualis appre-
hensio est passionis de illo p̃ticulari: et sic scire cōtingit
in particulari ignorādo p̃nē in eo qd est in actu p̃sidera-
re. alio modo apprehēdendo particulare fm actualem
inherētiā passionis in particulari: et sic est ignorare in
particulari et hoc facit simplr cognitionez: et sic sciatur in
vli et in particulari est simplr scitū et nō pmo modo.

Alterius aut forte dubitabit aliqs de triplici mō.
sciēdi quez assignat qñ triplex est. ¶ Et
vdm q̃ vel sciatur in vli passio vel in particulari: in vli
scit per

scit per maiorem ppone qm scit de subro vli ad subz aut
scit per pñe: z b est scire per pñe in eo qd actu pñderat
z sic est scire triplr z totide modis per oppone ignora-
re. Deinde querit quid scire cui ignorare opponit.
Et dñm qd scire in vli: z ignorare in vli opponitur.
Adhuc scire in particulari z ignorare in particulari op-
ponit. Adhuc scire in eo qd actu considerat z ignorare
in eo qd actu nō pñderat. Adhuc qd scire in particula-
ri supponit ante se scire in vli: z scire in eo qd actu cōsi-
derat supponit ante se vtrūqz illoz z aliqd addit: z tō
opposita sunt incōpossibilia scire in particulari z ignora-
re in vli. sñr scire in eo qd actu cōsiderat z ignorare in
vli z pñdari cōposita sunt aut scire in vli z ignorare in
particulari. sñr scire in vli z particulari z ignorare in eo qd
actu pñderat: z vtrūqz istoz ondit auctor in lra. Ex his
g pñs qñ pñgit opinari sine icōueniēti: z qñ nō in his
que sunt nō ex eadē piugōne. Cōsequēter forte qñ
qñ pñgit in his opinari. qñ si vñū mediū pñse sit am-
bas ppñes sñl opinari: qñ an pñgit vñā opinari. Ez
vtrūqz mediū: vt manifeste maio. z mino. an. f. pñgit
sine icōueniēti opinari oē. b. eē. a. z nullū. c. eē. a. cū. c.
sit sub. b. Et dicūt qdā qd sic. Pro qbus pñt talis rō in-
duci. Ari. in b cap dicit qd pñgit opinari oē. b. eē. a. z oē
c. eē. b. z tñl opinari. c. nō eē. a. qd est oppositū pñis. Tuz
g fm Ari. pñgit opinari ambas pñmissas z siml cū his
oppositū pñis. g multo forti cū maiori ppñe pñgit
opinari oppositū pñis. qñ segt. si oē. b. est. a. z oē. c. est.
b. g oē. c. est. a. simul opinari pñgit oē. b. eē. a. z nullū.
c. eē. a. Ad opp^m in pñ^m capituli vbi Ari. exēplificat
in his que sunt ex pñe eadē. dicit qd qui simul opinant
oē. b. eē. a. z nullū. c. eē. a. nihil aliud opinant qd qd aliq
mō omni modo ignorare. hoc aut est incōueniēs: z im-
possibile sicut dicit idē. qñ videt qd fm Ari. non pñ-
git simul opinari eos sine icōueniēti. Adhuc qd opi-
nat omne. b. esse. a. cū. c. sub. b. sit nouit in vli. c. nō eē. a.
sed eo mō quo scit oē. c. esse. a. sciat in vli. z nullū. c. eē.
a. z ignoret in vli. sñ idē scit in particulari ex hypothesi:
qd simul z opinant oē. b. eē. a. z nullū. c. esse. a. quare seg-
tur qd idē sciat in particulari z ignoret in vli: qd est incō-
ueniēs: sicut pz ex pñdictis. Ex his igit videt qd in his
que sunt ex eadē pñe sine icōueniēti nō pñgit per
vtrūqz mediū opinari vñā ppñe: qd pñcedi pñt. Ad
dñm dñm qd nō dicit Ari. qd pñgit scire oē. b. esse. a. et
c. esse. b. z tñl scire vel opinari. c. nō esse. a. sed simul cuz
pñmissis pñgit nō putare pñe z nō segt. si pñ nō opponi-
tur. g pñt putat nō esse: sñ pñs qñ hñt veruz: pz per
lraz ei^m si quis ispiciat: z ita nō simul pñgit simplr opi-
nari maiore z opp^m pñis sine icōueniēti. Deinde du-
bitabit adhuc forte aliqs cū alr se habeat oppositū in
his que sunt ex eadē piugatiōe qñ in his que non sunt
ex eadē piugatiōe. qñ nō determinauit. Et pñt dici qd
b est per modū opinadi pñueniēti in his que non sunt
ex eadē pñe: z qz cā per se pz: qz opinat omne. c. esse. a. z
nullū. c. esse. a. qd est incōueniēs. Eodē aut mō quo opi-
nabit maior vtriusqz medij. Ez dicit aliqs qd nō est in
cōueniēs opinari oē. c. esse. a. z nullū. c. eē. a. qz omne. c.
est. a. opinat in vli z ignorat in pñclari in eo qd est nul-
lū. c. est. a. Et dñz qd scire pro opinari in vli z ignora-
re in particulari nullū. c. esse. a. est incōueniēs. z b est qd
pñdeterminatū est. Ultimo forte dubitabit aliqs de
mō ostendendi qd pñgit simul opinari bonū eē malū
z malū esse bonū. videt enī qd sua ostēsiō sit sine vli p-
positiōe cū dicit. si. b. est. a. z. c. est. b. g. c. est. a. z si opina-
tur malū eē: z sñr bonū esse malū oppositū bonū eē bo-
nū. sed dñm qd in ppñibus per se veris aut falsis nō

differunt fm rem vliis z indefinita ppositiō: z pñcula-
ris. z qd in dicto exēplo accipiant ppñes per se. Sñ
pñtra acceptis pñmissis per accñs: sic pñmissis pñtingētes
sequit pñtō sic. si opinat b qd est malū eē bonū. z b est
bonū esse malū opinat bonū esse bonū. Et dñm qd
non sequit ex necessitate sine vniuersali ppositiōe: si-
cut patet intuenti: sed exēplum earuz cōmune est z trā-
scendens potens intelligi cum vniuersali vel sine.

Quando autem pñuertitur extremita-
tes necesse est z mediū ad vtrāqz cō-
uertit: vt si. a. de. c. per. b. est. Si con-
uertit z inest alicui. a. oī. c. z. b. a. cō-
uertit: z inest cui. a. omni. b. per mediū. c. z
c. b. per mediū cōuertitur. a. z non inesse si-
militer: vt si. b. inest. c. a. nō non inest neqz. a.
inest. c. Si ergo. b. cōuertitur. a. z. c. ad. a. cō-
uertitur: sit enī. b. quidez nulli inesse. a. ergo
neqz. c. a. omni enī. c. inerat. b. z si. b. cōuertit-
tur. c. z. a. conuertitur. c. nam de quo omni. b.
z. c. z si. c. ad. a. cōuertit z. b. pñuertetur ad. a.
cui. b. inest. c. cui autem. c. a. nō inest: z solum
hoc a conclusiōe incept: alia nō non simili-
ter: vt in pñdicatiōe syllogismo.

Postq Aristoteles determinauit de syllo hic determi-
nat de qbusdā rōnibus syllo annexis z in
syllo reducibilibz. z diuidit in duas. In p^m determinat
qdaz accidētia ad reductionē eoz in syllogismuz. in se-
cunda cum dicit. Qñ aut non solum zc. determinat
de eis z de reductione eoz. pñma in duas. In pñmā deter-
minat quinqz regulas siue pñueniētiās pñnētes ad ter-
minoz pñuersionē. In scda incidenter adiūgit sextaz de
electione z fuga pñtrarioz cum dicit. (Quādo aut duō
fuerint.) Pars pñma pñtinet gnqz regulas siue cōueniē-
tiās: quaz pñma talis est: quando extremitates pñuertun-
tur necesse est mediū ostendi pñuertit ad vtrāqz extre-
mitatē. pñmo ergo ponit eam: z b est. Quando pñuertun-
tur. Secundo eaz declarat. z pñmo in mō affirmatiuo.
secūdo in modo negatiuo. In affirmatiuo sic procedit.
pñmo ex pñuersione pñis ostendit mediū pñuertit ad
maiore extremitatē sic: si in pñcipio qñ syllogism^m sit oē
b. est. a. omne. c. est. b. g omne. c. est. a. ex pñuersa conclu-
sionis z minore segt pñuersa maioris sic. oē. c. est. b. oē. a.
est. c. z b est. (Si enī. a. de. c.) scdo innuit similiter ostē-
di pñuersam minoris ex pñuersa pñis z maioris sic. oē. a.
est. c. omne. b. est. a. ergo omne. b. est. c. z b est. (B. c. con-
uertunt.) Consequenter ostēdit idē in syllo negatiuo
z diuiditur in duas. In prima ostendit qd si mediū cō-
uertatur cū extremis z extrema in secunda huius con-
uertuntur. In pñma sic procedit. pñmo disponit syllogismū
negatiuum. in secundo pñime sic. nullū. b. est. a. omne. c.
est. b. ergo nullū. c. est. a. z b est. (Non in eius.) secun-
do ex pñuersa maioris z minoris syllogizat pñuersaz pñis
in secūdo secunde sic. omne. c. est. b. nullū. a. est. b. g nul-
lū. a. est. c. quare cū. b. z. c. pñuertunt a quocūqz remo-
uet vñū z reliquū. z hoc est. (Si. b. pñuertatur.) Ex
his patet qd si mediū conuertatur cū extremis z extre-
ma conuertuntur. Cōsequēter ostēdit huius pñuer-
sam. i. qd si extrema cōuertant z mediū conuertetur
cuqz extremis. z ostēdit tñ ex pñuersa pñis z minore. seg-
pñuersa maioris in scdo secūdo sic. omne. b. est. c. nullū
a. est. c. ergo nullū. a. est. b. z b est. (Et sic ad. a.) Et qz in

Liberal

syllō affirmatiuo tñ ostēdit qd si extrema puerant et mediū cū extremis puerat: g cū extrema puerantur iō adiūgit qd solū vltima ratio facta iuxta syllm negatiuū iēpit a pñe et terminabit ad pñissas. sic fuit in syllogismo affirmatiuo si alie rōnes facit iuxta ipsum nō silr pcesserunt: et hoc est (Et solum hec a pñe.)

C Rursus si a. et b. cōuertunt: et c. et d. siliter: omni autem necesse est. a. aut. c. iesse: et b. et d. sic se habebunt vt omni alteruz insit: qm̄ enim cui. a. b. et cui. c. d. omni autem. a. aut. c. et non simul: manifestū qm̄ et b. aut. d. omni et non simul: vt si genitum corruptibile incorruptibile ingenitum necesse est qd factum est corruptibile et corruptibile factū esse: duo eni syllogismi constituti sunt.

C Secūda regula siue pueniētia quā ostēdit est ista. Si a. et b. puerant et c. et d. puerant et a. vel. d. de quolibet et nō ambo de eodē. pmo gponit eā et h est (Rursus si a.) et resumit eam sub verbis euidentibus: et addit exemplum: et p. et h est (Qm̄ enim cui.) et signat ostensione eius dicens: qd duo sylli pstituti sunt ad hec. et h sic itel lige qd pñtia ostēdit vno syllo sic. oē qd est. a. vel. c. est. b. vel. d. sed oē qd est. a. vel. c. h nihil idē est. a. vel. c. g nihil idē est. c. vel. d. pmissis eoz patent: qz sumunt ex hypothesi: et ita pñtia tota ostēta ē. et h est (Duo. n. sylli.)

C Rursus si oī qdez. a. vel. b. et c. vel. d. simul aut non insunt. Si pueritur. a. et c. et b. et d. pueret: nam si alicui nō inesse. b. cui. d. palam qm̄. a. inest. Si aut. a. et c. puerunt eni: quare simul et c. et d. hoc autem impossibile.

C Tertia regula siue pueniētia talis est et qñ pueria pcedentis. si a. vel. qbus inest. c. siue ambo eidē silr. c. vel. d. cuilibet: et nō ambo: silr et a. et c. puerant necesse est b. et a. puerit. pñtia ponit eā. et h est (Rursus si oī.) Secūdo ostēdit eā per impossibile sic. si b. et d. nō puerunt: ergo alteruz est in plus reliquo. silr ergo. d. in plus: dicit ergo d. de aliquo de quo non dicit. b. sed si de illo non dicit. b. tunc dicitur de illo. a. ex hypothesi. et si a. et c. qz cōuertuntur: quare. c. dicitur de aliquo de quo. d. qd est cōtra hypothesim. et h est (Nam si alicui.)

C Nā aut. a. oī inest. b. et c. et a. de nullo subiecto alio pdicat: iest aut et b. oī. c. necesse est. a. et b. puerit. Qm̄ eni de solis. b. c. dicit. a. pdicatur aut et b. et idē de se et de. c. manifestum qm̄ de quibus. a. et b. dicitur de omnibus.

C Quarta regula talis est. Si a. pdicat de. a. et de. b. et c. subis et solū de his et vñ subtoz de altero dī vlr sicut b. et c. necesse est pdicatū puerit cū illo vt. a. cum eo qd est b. pmo ergo ponit istā. et h est (Nā aut. a.) et ostēdit sic a. dī de solo. b. et c. si. b. de ipso pstat: et etiā de. c. per hypothesi: et solū de his sicut p. qz si. b. de alyis demrat et a. silr qñ. a. dī de omni. b. qre p. qz de eis dē demrat. a. et b. cum conuertuntur. et h est (Qm̄ enim de solis.)

C Rursus quando. a. et b. totū. c. inest conuertitur autem. c. b. necesse est. a. omni. b. inesse: quoniam eni omni. c. inest. a. c. autem. b. eo qd conuertuntur: et a. omni. b. inest.

C Quinta regula talis est. Si a. et b. dicunt pdicata vlr de subto. c. et vñ pdictoz cū subto puerat sicut. b. cū

Secundus

eo qui est. c. necesse reliquū predictoz de eadē dici vlr sicut. a. de. c. et h ostēdit per syllogismū factū in pmo pñe sic. omne. c. est. a. et omne. b. est. c. qz puerunt: quare omne. b. est. a. et h est (Rursus quando. a.)

Quando aut cū duo fuerint opposita vt. a. eligēdū magis q. b. et d. et c. silr si magis eligēda sunt. a. c. q. b. d. a. magis eligēdū q. d. silr eni sequēdū. a. et fugiēdū. b. opposita eni et c. ei qd est. d. naz bec opponunt. Si ergo. a. ei qd est d. silr eligēdū: et ei qd est. c. b. similiter fugiēdum: vtrūqz eni vtriqz silr fugiēdū et sequēdum: quare et h ambo. a. c. et b. d. Nā aut magis non possibile est silr. nam et b. d. silr erant. Si aut. d. magis eligēdū q. a. et b. q. c. min⁹ fugiēdū. naz qd minus est minori opponet: magis aut eligendum est malus bonus: et b. minus malum q. a. minus bonū: et c. malus malum: vniuersuz ergo. b. d. magis eligēdū q. a. c. nunc aut nō est: ergo. a. magis eligēdū q. b. d. et c. ergo minus fugiēdū q. b.

Sexta regula est supra tria qñ incidentaliter addita de eligēdo et fugiēdo: et est talis. si a. et b. sint opposita: et a. sit eligēdum: et b. fugiēdū. Et adhuc. c. d. sint opposita et d. sit eligēdū et c. fugiēdū. Et adhuc magis sit eligēdū. a. c. aggregata q. b. d. et tūc magis est eligēdū. a. q. d. pmo gponit eā. et h est (Quando duo fuerint.) Secūdo eā ostēdit et dīuidit. qz pmo ostēdit eā per rōnē. et per exemplū cū dicit (Si g eligat.) per rōnē aut ostēdit eā ducendo ad impossibile innues oppositū pñis sic. si a. nō est magis eligēdū q. d. h cū bec pōt esse vt rā duplici de cā. i. vel. qz. a. et d. sunt eque eligēda: vel qz a. sit minus eligēdū q. d. pmo ducit ad oppositū hypothesi supponēdo sensuz pprū. scdō scdm. de pma parte supponit qz. a. et d. sint eque eligēda: et assumit istaz. eq̄liter eligendo opponit eq̄liter fugiēdū. Ex qbus sequit qz. b. et c. silr fugiēda sunt: qre aggregatz ex. a. c. erit silr eligēdū sicut aggregatū ex. b. d. Cuius oppositū suppositū est: qz aggregatū ex. a. c. sit magis eligēdū qz aggregatū ex. b. d. et h est (Silr eni sequēdū.) Cōsequenter supponit alterz sensum et ducit ad incōueniens sicut pus sic. Si a. sit minus eligēdū q. d. cū minus eligēdo opponat minus fugiēdū: sequit qz cum. a. sit min⁹ eligēdū. b. erit minus fugiēdū: sed magis eligēdū est aggregatū ex magis eligendo et minus fugiēdo qz aggregatū ex minus eligendo et magis fugiēdo. h per se notū est: quare aggregatū ex. b. et d. magis eligēdū est qz aggregatū ex. a. et c. et h est ptra hypothesim: et h est (Si aut. d. magis.) Consequenter infert principale pñem: qz cum. a. non est magis eligēdum q. d. et h est (Ergo. a. magis.) Ex hoc infert incidentaliter qz. b. est fugiēdum magis q. c. et h est (Et. c. ergo.)

C Si ergo eligat omnis amans p̄m amores. a. sic se habere: vt cōcedere et non concedere: in quo. c. aut concedere in quo. d. et nō talē esse: vt concedere in quo. b. Manifestum quoniam a. butusmodi esse magis eligendum est qz cōcedere: ergo diligere magis qz coitus eligendum p̄m amorem magis: ergo amor dilectio nō est

nis est q̄ eius qd̄ est coeſidi. Si aut̄ bul⁹ ma-
pime ⁊ finis qd̄ est coire: aut non est oino: aut
gratia diligendi: nam ⁊ alie concupiscentie ⁊
alie virtutes sic fiunt. Quo ergo se habent ter-
mini fm̄ puerſionē: ⁊ in eo q̄ magis eligendi
vel magis fugiendi manifestum est.

¶ Cōſequēter oñdit dictā pñtiā in exēplo. ⁊ p^o ponit exē-
plū. 2° ex illo pcludit correlariū. ex pplū tale ſit. velle
pcedere. b. nolle pcedere. c. ⁊ itelligit per pcedere agere
ſimplr in bonis ⁊ hōeſtis. ſ. ḡ magis est eligēdū ab amī-
co vt amicus veller agere ⁊ ſi nō agat q̄ nolle agere: cū
tñ agat. p³ q̄ magis est eligēda bona volūtas ſine actio-
ne q̄ actio ſine illa volūtate: ⁊ ita magis eligēdum est
ſimplr ⁊ p se nolle agere q̄ agere. ⁊ h̄ ē. (Si ḡ eligat.)
Cōſequēter ex b̄ iſert correlariū ſic. ſi bōa volūtas est
magis eligēda q̄ actio corpalis. dilectio at̄ ſit fm̄ bonā
volūtate ⁊ coir⁹ h̄z actū corpale. ḡ magis eligēda est di-
lectio h̄z amorē q̄ coir⁹. ⁊ ex b̄ iſert q̄ dilectio est ma-
gis finis amoris q̄ coir⁹. ⁊ h̄ est. (Ergo diligere.) Et ex
b̄ nūc iſert q̄ amor nō est oino pp coitū: ſz pp dilectio-
nē. aut ſi ſit magis tñ ⁊ p̄cipue pp dilectionē p̄cupiſcibi-
lis: ⁊ iō b̄ est optimū pp b̄ q̄ est finis ei⁹. ⁊ h̄ est. (Si at̄
maxie coire.) Et nō q̄ oīa est iter amorē ⁊ dilectionē.
Amor enī est cū accipit̄ aliqd ⁊ amat pp se ⁊ in se cum
ſit ſine collatiōe ad altep̄ reſpectu cui⁹ eligi⁹: ⁊ b̄ dicit
nois interpretatio. est enī idē q̄ diuerſoz electio. est igit̄
amor pp dilectionē. pp b̄ enī tollit̄ aliqd vt pferat ad
altep̄ reſp̄cū c^o ſit eligētia ſi meli⁹ ſit. (Cōſter epilo-
gat dices q̄ manifestū est quō termini ſe hñt fm̄ puer-
ſiones: ⁊ b̄ dicit q̄tū ad ſ^{as} regulas pmas. ⁊ vlr mani-
festum est quō ſe habet fm̄ eligendum ⁊ fugiendum. ⁊
b̄ dicit quātum ad vltimā: ⁊ h̄ est. (Quo ergo ſe hñt.)

Dubius Dubitatur in pñ^o ad qd̄ itroducunt̄ h̄ iſte regu-
le ⁊ p qua neceſitate: ⁊ quō ſumunt̄.

¶ Et dōz q̄ q̄ itēdit h̄ reducere q̄sdā rōnes in po^o ad
ſyllm. p̄pterea ad euidentia reductionis eoz p̄determi-
nat q̄sdā regulas p̄nētes ad eoz reductionē: q̄z redu-
ctio nō est ſine puerſiōe: iō q̄sdā regulas ad terminoz
puerſionē p̄nētes determinat. ſ. ſ^{as} p̄ozes: ſer vō q̄ſi iſci
dēter itroducunt̄ vt dñi est. Si enī ſūt ſ^{as} p̄ regule vti-
les. ſ. tres pp terminoz puerſionē ad reductionē oñonū
ſimplr. Due at̄ vltime ad reductionē oñonū q̄rūdā ſpā-
liū. ¶ Adhuc p̄maz triū p̄ determinat̄ pp reductionē
vñ^o oñonis ſyllate in aliā oñonē ſyllatā. 2° vō ⁊ 3° pp cui
dētia oñonis nō ſyllate: ſz ſyllande: ſz oñō ſyllanda vel
affir^{as} vel neg^{as}. 2ª regula determinat pp puerſionē ter-
minoz puerſibiliū. ſic ḡ p³ quō ⁊ ad qd̄ ſint tres p̄ozes
p̄. 4^a ⁊ 5ª ponunt pp q̄sdā oñones reducēdas: q̄s in ſe
querib⁹ determinabit. 4ª est pp enthimema: ⁊ pp ordinē
ſigni ⁊ p̄digu in ſyllō. 5^a at̄ pp iductionē ⁊ ei⁹ reductionē
in ſyll^{as}. ſic igit̄ p³ vnitas ⁊ acceptio dictaz ſ^{as} regu-
laz. ¶ Sz dicit̄ aliqs q̄ dōz eē alia regula docēs redu-
ctiōe exēpli ⁊ deductionis ⁊ iſtātie. ¶ Et dōz q̄ iſtātia ⁊
deductio vere ſyllate ſūt: ⁊ iō vere nō idigēt deductiōe
in ſyllm. ſic enthimema ⁊ iductio. Exēplū at̄ nō est re-
ducibile in ſyllm: q̄z p̄ſtat ex q̄tuor terminis: nec ē ſylls
est de ſe neceſs: ſic patebit̄ iſfra. ⁊ iō nō determinauit re-
gulas docētes reductionē exēpli deductionis ⁊ iſtātie ſic
iductionis ⁊ enthimematis. Ex his ḡ māiſtū est q̄ ſo-
ler q̄ri de iductionē p̄ pñtie. videt̄ enī q̄ ſupfluat cū in
p̄cedētib⁹ circa ſyllm circularē appeat̄ idēdeterminari:
⁊ p³ iā q̄ nō iduceſ ſu p̄flue. p³ ē cā iductionis ⁊ exēpli
ex p̄dictis. ¶ Adhuc forte dubitabit̄ de p̄^o p̄nētia qd̄

itēdit p b̄ q̄ dicit̄ puerſi. aut. n. itēdit puerſionē aut cō-
uertibilitatē. ſi itēdit puerſionē. 5. ḡ p̄ticlaris affir^{as} cō-
uertionē nō h̄z: ⁊ nō p̄tigit in ſyllō: vbi pcludit̄ p̄ticula-
ris affir^{as} oñdere mediū puerſi ad vtrāq̄z extrēitatē p
puerſionē extrēoz. ¶ Adhuc vlr affir^{as} nō h̄z puerſio-
nē in vlez p̄pōnē: ſz ipſe vtr̄ in oñſiōe ſua tali puerſio-
ne: q̄re nō videt̄ q̄ itēdit log de puerſiōe quā in pñ^o bu-
ius libri determinauit. Si at̄ itēdat de puerſibilitate. 5.
ois hō est aſin⁹. oē riſibile est hō. ḡ oē riſibile ē aſin⁹. h̄
puertunt extrēa: ⁊ tñ mediū nō puertit̄ cuſ extrēmis.
¶ Adhuc ipſe oñdit regulā ei⁹ in ſyllō neg^{as} vbi extrēa
ei⁹ puertunt nō hñt puerſibilitatē: q̄re nō itēdit log de
puerſibilitate terminoz. ¶ Et dōz q̄ itēdit de puerſiōe
ſimplici i terminis: ita. ſ. q̄ p̄dicatū ſiat ſubz: ⁊ eſ⁹ manē-
te ſp eadē q̄ritate: ⁊ iō vle i vlez. ¶ Adhuc nō extēdit
ſe ei⁹ regula ad modos p̄ticlaris: ſz tñ ad vlez q̄tū ad
b̄ qd̄ dicit̄ mediū puerſi ad vtrāq̄z extrēitatē. b̄. n. nō cō-
tigit in modis p̄ticlarib⁹ q̄ extrēa puertunt. p b̄ p³ rñ-
ſio ad obta. ¶ Adhuc q̄rit̄ q̄re magis oñdit in ſyllō ne-
gatiuo q̄ ſi mediū puertat̄ cū extrēmis q̄ extrēa puer-
tant̄ q̄ in ſyllō affirmatiuo. Et dicit̄ pōt q̄ in ſyllō affir-
matiuo nō idiget̄ iſta oñſiōe. ſ. n. mediū in ſyllm affir-
matiū puertat̄ cū extrēmis: cū q̄cūq̄z vñ ⁊ eidē puer-
tunt̄ ſibi iūicē puertant̄. p³ q̄ extrēa puertunt̄. ſic aut̄
nō ē in ſyllō neg^{as}: q̄z ibi hñt aliq̄ termini opp^{as}. q̄z igit̄
manifestū erat in ſyllō affir^{as} ⁊ nō ſic in neg^{as}: iō oñdit
in ſyllō neg^{as} ⁊ nō in affir^{as}. ¶ Adhuc forte dubitat̄ de
eo q̄ dicit̄ in ſyllō neg^{as} ex puerſa mi. ⁊ ma. pcludi puer-
ſā pñis. ſ. n. ſic ſiat erit diſpō tertie figure miore exñte
neg^{as} ⁊ p̄ne vlr: q̄z vtrūq̄z est icōueniēs. Si at̄ accipiat̄
puerſa mi. cū puerſa miore fiet̄ p³ figura ⁊ minor neg^{as}
⁊ h̄ est icōueniēs. h̄ at̄ p³ ſi ſiat ſylls in 2° p̄. Et deinde
ordient̄ adiūicē puerſa miore ⁊ maiore aut puerſa ma-
iore ⁊ miore. ¶ Adh dōz q̄ ſeḡ puerſa pñis ſiue acci-
piat̄ maior ſiue ei⁹ puerſa. nō tñ p̄ ſorma ſyllicā: ſz vtu-
te terminoz puerſibiliū mi. q̄z cum. b. ⁊ c. puertant̄ q̄-
qd̄ remouet̄ ab vno remouet̄ ab altero a q̄ remouet̄:
vñ ⁊ reliquū. ¶ Adhuc forte dubitabit̄ aliqs de eo qd̄
vlt̄ oñdere pñtia ma. p̄ pñtiā pñis ⁊ mi. minore neg^{as}
in p̄³ figura ſic. oē. c. est. b. nullū. a. ē. c. Ad qd̄ dicit̄ aliq̄:
q̄ opz itelligere neg^{as} in terminis immediate oppoſit̄ ali-
q̄ gñe: ſic par ⁊ ipar opponunt̄ circa nūez ⁊ rectū: ⁊ cur-
uū circa lineā: ⁊ opz tūc puerſaz pñis in affir^{as} trāſpo-
nere. ſic. oē. c. est. b. oē nō ens. a. est. b. q̄re nullū. a. est. a.
⁊ erit. ppō vera ⁊ affir^{as} in q̄tū trāſponit̄ neg^{as}: ſic iſte
ſūt vere nullū par in nūero ipar. oē nō ens par nūer⁹ ē
ipar: ⁊ h̄ est pp puerſibilitatē ⁊ imediationē terminoz.
¶ Vel pōt meli⁹ dicit̄ ſic q̄ p̄redit̄ iſa q̄ dōz ſumi puerſa p̄-
ñis ⁊ puerſa mi. ad pcludēdum puerſaz maiorē. i. 2° z^o:
⁊ h̄ p³ in expōne iſe. Et dicit̄ qdā q̄ tā p̄ q̄ maior ⁊ ea-
dē puerſa neg^{as} ſūt ex qb⁹ nō affir^{as} ⁊ puerſa mi. affir^{as}
ſz regula quā oñdit̄ h̄ ē. q̄m puertant̄ extrēitates nece-
ē mediū puerſi ad vtrāq̄z extrēitatē. ⁊ ſi h̄ tūc dōz puer-
ſi miore extrēitas: q̄re vel regula est falſa: vlt̄ o³ q̄ poſſit
oñdi puerſa miore. Sz dicit̄ q̄ regula nō extēdit ſe ſz
totū ad ſyllōs neg^{as}. ſz ſolū ad vlez affir^{as}. Sz 5. puer-
ſa pñis trāſponit̄ i affir^{as} ⁊ miore. ſilr ſz qd̄ factū ē in
ſyllō circulari oñdit̄ miore ſic. cui oi iest. a. ci nulli iest. c.
b. nulli iest. a. ḡ. b. oi iest. c. ⁊ ita oē. b. ē. c. Pōt at̄ idē p̄ce-
di. ſ. q̄ ſic p̄tigit̄ oñder̄ puerſaz miore: q̄z ex p̄determina-
tis p³. iō ſubticuit̄ h̄ ē icōueniēs modus oñſiōis: vlt̄ pōt
dici ſic p̄us dñi ē q̄ nō tota rla ei⁹ extēdit ſc ad ſyllōs
neg^{as}: ⁊ ita nō p̄t h̄ oñdi puerſa mi. ¶ Ad dōz dōz q̄ ſi
l³ h̄ vti b̄ trāſpōne ſuit pp nāz circularis oñſiōis in q̄
nō accipit̄ termin⁹ aliqs ex: ⁊ iō māet̄ affir^{as} in q̄ ſit ſic

Liber

et neg^{ra} transposita. h^{ic} autem non licet uti transpone: quia non est h^{ic} aliqd respiciendo ad n^{on}z circulari nisi per acc^{us}is. non enim ostendit pueria p^{ro}missa p^{ro} puerias s^{on}is: quia debeat fieri ostensio circulari ei q^{ui}d d^{icitur} ostendi terminos couersio. (Adhuc forte dubitabit aliq^{ui}s de vltima regula qua ostendit. videt enim q^{ui}d non debeat terminari cu^m pertineat ad moralem materia^m p^{ro}prie. hic autem non ostendit de aliq^{ui} ma^{ter}ia sp^{iritu}aliter p^{ro}siderata. Et d^{icitur} omⁿis q^{ui}d cu^m hec scia sit g^{en}alis et re^{ct}ificatiua in materia sp^{iritu}alib^{us} non est incoueniens q^{ui}d in vlt^{imo} determinet alia regula respiciens magis ma^{ter}ia morale q^{ui}d alia. Et tunc q^{ui}drit cu^m sit sciencia moralis r^{ati}onalis et n^{on}alis: et ipse determinat hic regulas p^{ro}tinetes ad ma^{ter}ia r^{ati}onale et alia p^{ro}cularare ad n^{on}ale. Et d^{icitur} d^{icitur} pot^{est} q^{ui}d cu^m in scia n^{on}ali int^{er}im r^{ati}one absolute sine c^{on}parati^one ad aliud non op^{er} alias sp^{iritu}ales regulas dare de m^{od}o iⁿuestigadi vel sciendi in n^{on}alib^{us} q^{ui}d que dant in r^{ati}onalib^{us}. in moralib^{us} aut op^{er} aliqd addere vt noua r^{ati}one determinare p^{ro}cularare per c^{on}parati^one ad aliud q^{ui}d est eligendu^m vel fugiendu^m. Ult^{imo} teri^{us} forte dubitabit aliq^{ui}s de h^{ic} q^{ui}d supponit in l^{ib}ra. s^{ed} q^{ui}d magis eligendu^m magis fugiendu^m opponunt: et min^{us} eligendu^m et min^{us} fugiendo et eque eligendu^m et eque fugiendo. vide tur enim inst^{itu}ti^one: q^{ui}d bene viuere magis eligendu^m q^{ui}d viuere. et t^{amen} non bene viuere non est magis fugiendu^m q^{ui}d non viuere imo min^{us}. Adhuc o^{mn}is p^{ro}fectu bonu^m magis est eligendu^m q^{ui}d ee bonu^m: et t^{amen} ee ip^{er}fectu bonu^m est min^{us} fugiendu^m q^{ui}d ee bonu^m. Et d^{icitur} omⁿis q^{ui}d p^{ro}p^{ri}o Ari. itelligeda est in talib^{us} vbi vnu eligendo non est in altero vel p^{ro}s alteri^{us}. v^{er}g. virtus et scia. v^{ir}t^{us} enim magis eligeda q^{ui}d scia. g^{en} v^{ir}t^{us} est magis fugiendu^m q^{ui}d ignorantia. Ultimo forte dubitabit aliq^{ui}s de ex^{em}plo ei^{us}. v^{er}g. s^{ed} hec p^{ro}positio generali ter vera est velle agere magis eligendu^m est q^{ui}d ip^{er}m agere. et videt q^{ui}d vera: q^{ui}d velle agere sine actione aliquado meritori^{us} est. cu^m t^{amen} actio sine illa voluⁿtate non eet meritoria. Et p^{ro}tra in alib^{us} est aliq^{ui} meritori^{us} velle agere q^{ui}duls non agat: cum t^{amen} agere sine sua voluⁿtate sit demeritori^{us}: et ita aliq^{ui} est min^{us} eligendu^m velle agere q^{ui}d agere. Et d^{icitur} omⁿis q^{ui}d hoc veru^m est: p^{ro}p^{ri}o t^{amen} t^{amen} h^{ic} veritate in his que appetunt s^{ec}undum r^{ati}one: quoz apud quosdam est velle: et apud quosda^m nolle. et h^{ic} dico p^{ro}p^{ri}o oppositu q^{ui}d fieri possit: q^{ui}d velle scire est magis eligendu^m q^{ui}d scire: cu^m t^{amen} sciencia sit appetibilis p^{ro}pter rationem. Dicendu^m enim q^{ui}d est scire non est tale cuius apud alios sit velle: et apud alios nolle: q^{ui}d huiusmodi velle apud omnes hoies est eo q^{ui}d o^{mn}es hoies natura scire desiderant sicut patet.

Quoniam autem non solum dialectici et demonstratiui syllogismi per p^{ro}dictas figuras sunt: sed etia^m rethorici: et simpliciter q^{ui}cunq^{ue} fides est et s^{ec}undum vna^m quaq^{ue} arte tunc erit d^{icitur} omⁿis: oia enim credim^{us} aut per syl^ll^ogism^{um} aut ex inductione: ergo inductio q^{ui}d est: et ex inductione syl^ll^ogizare: vt si eoz que sunt. a. c. sit mediu^m. b. per. c. ostendit. a. inesse b. sic enim facimus inductiones vt sit. a. longeuus: in quo autem. b. cholera non habere: in quo ho. c. singulare logeuu^m vt homo: equ^{us} et mulus: ergo toti. b. iest. a. omne enim q^{ui}d sine cholera est logeuum est. Sed et. b. non habere cholera oia iest. c. Si ergo couertat. c. ei q^{ui}d est b. et non transcendat mediu^m necesse est. a. inesse

Secundus

b. ostensuz est eni prius q^{ui}d si duo aliqua insunt eidem et ad alteru^m eoz p^{ro}uertat extremu^m. Quoniam conuertenti et alteruz inerit predicator: oportet autem intelligere. c. ex omnibus singularibus compositum: nam inductio per omnia.

In hac parte intendit de quib^{us}da^m r^{ati}onibus incople^{re} tis in syl^ll^ogism^{um} reducendis. Et diuidit pars ista in duas. In p^{ri}ma determinat de inductione et gra^{de} ei^{us} de quib^{us}da^m alyis. in secunda cu^m dicit (Icos autem est signum.) intendit de enthimemate: et q^{ui}d inductio est modus arguendi p^{ri}ncipalis: non autem enthimema: io sic ordinantur partes. p^{ri}ma in duas. in p^{ri}ma determinat de inductione et ex^{em}plo q^{ui}d annexu^m est in scda cu^m dicit (Deductio autem est q^{ui}d.) De quib^{us}da^m oppositionibus inductioni et ex^{em}plo. p^{ri}ma in duas. in p^{ri}ma determinat de inductione. In scda de ex^{em}plo cum dicit (Exempluz autem est.) In p^{ri}ma sic p^{re}cedit. p^{ri}mo dat intentione totius partis cum sua causa sic. in hoc libro intendimus de modis arguendi perfectis p^{ro}pter dictas figuras. per illas aut^{em} sunt solum dialectici et demonstratiui syl^ll^ogism^{um}: sed et rethorici: et ois modus argumetari^{us} facies fide^m p^{ro}pterea op^{er} eoz determinatu^m est de syl^ll^ogism^{um} per p^{ro}dictas figuras determinare nunc de alyis: et ideo h^{ic} p^{ro}firmat dicens. q^{ui}d o^{mn}is q^{ui}d credimus aut per syl^ll^ogism^{um} aut per inductione credim^{us}: et sub his c^{on}prehendit tam ex^{em}p^{li} q^{ui}d enthimema. et h^{ic} est (D^{icitur} enim credimus.) scdo p^{ro}sequit de inductione: et diuiditur in duas. in p^{ri}ma determinat de inductione s^{ec}undum se. in scda in c^{on}parati^one cu^m dicit (Est autem h^{ic}.) In p^{ri}ma p^{re}cedit ista p^{ro}ne q^{ui}d ois inductio in syl^ll^ogism^{um} reducitur: et p^{ro}cedit sic. p^{ri}mo diffinit inductione dicens q^{ui}d inductio est per altera^m extremitate de medio syl^ll^ogizare reliq^{ui}s. et h^{ic} est (Ergo inductio.) scdo explanat diffinitione. et p^{ri}mo per ex^{em}p^{li} transcendes sic: si sit p^{ri}mu^m. a. et vltimu^m siue tertiu^m et b. mediu^m erit inductio siue syl^ll^ogism^{um} iducens si ostendat. a. de b. per. c. tertiu^m. et h^{ic} est (Ut si eoz.) scdo per ex^{em}p^{li} sp^{iritu}ale in quo p^{ri}mo instituit terminos: et docet syl^ll^ogizare p^{ri}mo de medio in quo p^{ro}ductio eius in syl^ll^ogism^{um} sic. sit p^{ri}mu^m longeuu^m mediu^m non habes cholera et singul^{ar}ia non habentia cholera. cu^m ergo o^{mn}is non habes cholera p^{ro}uertat cu^m singularibus non habetib^{us} cholera p^{ro} q^{ui}d longeuus dicit de non habetib^{us} cholera: et sit tunc ita syl^ll^ogism^{um}: q^{ui}d o^{mn}is q^{ui}d equ^{us} est vel mulus est: et sic de singulis est logeuu^m. sed omne non habes cholera est equ^{us} vel mulus: et sic de singulis. ergo o^{mn}is non habes cholera est logeuu^m. et h^{ic} est (Ut si. a. lo geuu^m.) scdo ostendit ista reductione necessariam per q^{ui}daz p^{ro}pone siue regula determinata in p^{re}cedeti capitulo dicens q^{ui}d si tam p^{ri}mu^m q^{ui}d mediu^m d^{icitur} de tertio: et mediu^m et tertiu^m p^{ro}uertant necesse est p^{ri}mu^m de medio p^{ro}ueri vlt^{imo} q^{ui}d ostendit. q^{ui}d si duo p^{ro}dicata dicant de eodem subto. et vnu p^{ro}dicameto^{rum} cu^m illo p^{ro}uertat tunc reliquu^m dicit vlt^{imo} de p^{ro}dicameto q^{ui}d subto couertit. et h^{ic} est (Ostendens enim.) et addit q^{ui}d intelligendum est esse tertiu^m dicens q^{ui}d tertiu^m est ex oib^{us} singularib^{us} ipsius medii aggregatum. et h^{ic} est (Op^{er} autem intelligere.) Ex his patet quid sit inductio et quo modo in syl^ll^ogism^{um} reducitur.

Est autem huiusmodi syllogismus p^{ri}me et immediate propositionis. Quorum enim mediu^m est per mediu^m est syllogismus: quartu^m non est per inductionem: et quodammodo opponit inductio syllogismo. nam hoc quid^{am} per mediu^m extremu^m tertio ostendit: illa aut per tertiu^m extremu^m medio: ergo natura p^{ri}or et euidentior

evidentior syllogismus per mediū: nobis aut manifestior qui per inductionem.

¶ Cōsequēter determinat de ipsa cōparatiōe ad sylm penes duas dīas. quāz p^a est quo ad p^{ri}nes: q^z inductio propōnis imēdiatē. et h^{ec} est. (Est autē h^{ec}.) Scōa dīa est quātū ad p^{ri}missas. s. q^z inductio ostēdit p^{ri}mū de medio per tertiū: sed syls ostēdit p^{ri}mū de tertiū per mediū: ergo p^{ri}mo ponit dīas eoz. et h^{ec} est. (Et quodāmo.) Secundo ex ista pcludit aliā correlariē: et q^z syls est p^{ri}or et evidentior ex p^{ri}oribus et notioribus simplr: q^z ostēdit p^{ri}mo mediū: sed syls inductiōis est ex nobis notioribus et p^{ri}oribus. et h^{ec} est. (Ergo natura rē.)

Dubius **Primo** dubitat ad quid determinat hic de inductione cuius in topicis de illa determinet. Et pot dici q^z ibi determinat fm q^z cōpetit dialectico tñ. hic autē fm q^z cōpetit demfatori: vel put cōiter se h^{ec} ad dialecticū et demfatorē: et iō nō est incōueniens q^z utrobiz determinet. ¶ Adhuc cū p^{ri}me spēs sint op posse sicut syls et inductio: q^zre nō determinat inductio in sciētia separata a sciētia syls: ita q^z vna esset doctrina de syllo et alia de inductiōe. ¶ Et dōz q^z B est: q^z inductio nō h^{ec} aliq^z necessitatez nisi a syllo: et iō opz q^z in eadē doctria determinet cū syllo. ¶ S^z tūc forte queret q^zre nō determinat sic artē faciēdi inductiōē sicut superius dedit artē faciēdi sylm. ¶ Ad h^{ec} pot dici q^z ex diffōne ei⁹ q^z assignat cū ei⁹ declaratiōe p^{ri} sufficiēter mod⁹ faciēdi inductiōē: et iō nō oportuit tradere artē.

Dubius **Cōsequenter** forte queret aliq^z quō inductio in sylm reducitur cū adinuicē opponant. ¶ Ad hoc dōz dupliciter fm q^z duplr exponenda est diffinitio syls. vno mō excludit inductio a diffinitione syllogismi simplr: et alio mō nō. si autē excludat tunc inductio h^{ec} opponē ad sylm. dico s^z formā. vnde dōm q^z inductio reducitur in sylm maliter: nō q^z forma inductiōis transmutet in formā syllogismi. sed q^z materia nunc existēs sub forma inductiōis reducitur ad acceptionē forme syllogistice. si at nō excludat inductio a diffinitione generali ipsius syls. ¶ Et dōz q^z syls dicitur duplr. s. cōiter dictus et p^{ri}rie. syllo aut cōiter dicto nō opponit inductio: imo sic sumēdo sylm verū. est dicere q^z inductio est syls. syllo aut p^{ri}rie dicto opponit. syls aut p^{ri}rie d^z vbi saluat vera natura syls. s. q^z p^{ri}bat p^{ri}mo de tertiū per mediū. et huic opponit inductio. Cū g^o vno modo opponat inductio syllo et alio mō non: inductio nō reducitur in sylm ad quē h^{ec} opponē: sed in sylm cōiter dictū. ¶ Sed p^{ri}tra hoc opponit. Inductio enī reducitur in sylm p^{ri}mū p^{ri}me figure: s^z talis simplr et p^{ri}ryssime est syls. quare reducitur inductio in sylm p^{ri}ryssime dictū. ¶ Ad h^{ec} dicit Ari. q^z inductio est syls p^{ri}ponis imēdiatē: quare videt q^z verus syls sit et in vez reducitur et p^{ri}rie dictū. ¶ Ad p^{ri}mū dōm q^z syls p^{ri}mus p^{ri}me figure perficit et est nobilissimus q^z ad modū: nō tñ in eo semp saluat natura syls p^{ri}rie dicti: sicut p^{ri} ex p^{ri}dictis: et iō cū reducitur inductio in ipsius modū reducitur in syllogismū talē in quo nō saluat p^{ri}ria natura nisi fm modū: sed nō fm q^z est ostēdere p^{ri}mū de tertiū per mediū. ¶ Ad aliud dōm q^z non sequitur si sit syls imēdiatē p^{ri}positiōis q^z sit simpliciter syls et p^{ri}rie: sed magis sequitur oppositiū: q^z omnis syls p^{ri}oprie dictus est imēdiatē p^{ri}positiōis: q^z ostēdit per medium cui in dubio ostēdat per extremum.

Dubius **Consequenter** queritur quō sumēda sunt singula in rōne vnius termini in hac reductione: aut sub copulatiōe: aut sub diffunctiōe.

si sub copulatiōe p^{ri}tra. eodem modo debent singularia sumi sub termino vno quo mō ipsa adunant in medio: sed ibi adunata sunt sub diffunctiōe: q^zre et inuicē sub diffunctiōe sumi debent. ¶ Adhuc eodē mō debent facere terminū quō terminus est vnus q^z supra se p^{ri}ot recipere diffunctiōē: et talis terminus sub diffunctiōe stat p^{ri}o multis: quare sub diffunctiōe dicunt itelligi singula. ¶ Adhuc collectiū ex oibus singularibus d^z p^{ri}dicari in minori p^{ri}ponē quare illud collectiū d^z eodē mō vni eē sub diffunctiōe multoz: q^zre rē. ¶ Et hoc p^{ri}cedēdū est. aut enī singularia sub diffunctiōe ag gregari sicut omne q^z est iste vel ille et sic de singulis est animal. sed ois hō est iste homo vel ille rē. ergo ois hō est animal. et eodē mō intellige de inductiōe negatiua. ¶ Deinde forte queret aliq^z de inductione vtrū inductio reducatur in sylm cuiuscūq^z figure. ¶ Et dōz q^z in tertia figura nō reducunt: q^z ibi pcludunt sola p^{ri}cularia: nec p^{ri}ot reduci in secundā. sed ois inductio affirmatiua in syllogismū p^{ri}mum p^{ri}me figure reducitur. et omnis inductio negatiua p^{ri}me reducitur in 2^m syllogismum p^{ri}ime: deinde p^{ri}ot transferri ad figuram secundā per conuersionē maioris. s^z nō sit in p^{ri}mo. ¶ Cōsequenter dubitabit de his que dicit p^{ri}hs in littera. et p^{ri}mo de hoc q^z dicit aliquos modos arguēdi a syllogismo fieri per p^{ri}dictas figuras: q^z si ita esset nō oporteret ita reduci in figuras p^{ri}dictas. ¶ Et dōm q^z virtualiter et radicalr sunt oēs per p^{ri}dictas figuras: quare nō habet necessitatem nisi ab eis: et ita p^{ri}ma se habet ad illas vt radicanē in eas: nō aut sunt actualiter per figuras p^{ri}mo et per se: sed ex reductione. ¶ Deinde querit de inductiōis diffinitioē: q^z enī vnius rei vna sit diffinitio. si enī est vni ca essentia et diffinitio inductio: et in topicis similiter altera diffinitionū frustrari videt. ¶ Et dōm q^z in topicis diffinitio inductio nō figurata vel mediata: quare dicitur processus a particularibus rē. h^{ec} autē diffinitio fm q^z figurata est et mediata: q^z p^{ri}z: q^z ponitur in diffinitio ne actus syllogizandi. et forte s^z q^z nō figurata: et sic pertinet ad dialecticū fm q^z figurata ad demonstratorē. Boetius in topicis suis dicit: q^z sit sumptio multoz collecta: vnde aliq^z particulare ostendit. et dicit tunc esse inductiōē. sed diffinitio hic data nō vult q^z inductio ostēdat particulare: quare videtur frustrari dictū Ari. vel Boetij. Et dicēdus q^z Boetius distinguit inductiōem cōpletam et diminutā dicēs cōpletā vbi oia singularia ostendunt vniuersalē diminutā vbi multa particularia pcludunt vni particulare. De p^{ri}ma inductiōe loquitur tñ Ari. sermo. Sermo autē Boetij de diminuta inductiōe: et ita nō est opp^o. ¶ Adhuc illud de quō ostēdit q^z est tñ in argōne. et illud per q^z mediū. q^zre si inductio p^{ri}mū ostēdat de medio per terminū in inductiōe tñ erit mediū et cōuerfio. ¶ Ad q^z dōm q^z mediū dupliciter dicitur. vno modo quādo illud q^z est medium fm dispositionem sermonis ad illud inferendum: et sic per mediū ostendit inductio. alio modo: q^z fm rem et naturam est mediū: et sic nō ostendit per mediū. quando ergo dicit q^z Ari. inductio ostendit p^{ri}mum de tertiū intelligendū est medium per rem et naturam et terminū similiter fm rez et naturam: q^z de eo q^z fm rem et naturam in tertia est: et ostendit p^{ri}mū mediū per id q^z in veritate tertium est et illud tertium sit medium fm dispositionē sermonis. ¶ Deinde queritur de hoc q^z dicit: q^z omnia singularia aggregant in tertia. h^{ec} enī non apparet: q^z tñ q^z infinita sunt. tñ q^z dicitur in p^{ri}mo topicoz: q^z mediū sit in aliquibus singularibus dūmodo non appareat in alijs instantia infē.

Liber

rendū est vniuersale. Et dōm qd cū vnū solū debeat pbari. sufficit enī ex aliquibus inferre sicut opponit. sed incōpleta est tunc inductio: et nō loquitur hic Ari. de tali. Si autē dīz eē necessaria opz qd oīa simul aggregent: cū tñ ita qd sigillatim diuidant: s; ita qd colligant in vna sūma breuiter dicēdo sic de singulis vel sic de alijs vel b;.

Deinde queri possit de eo. qd ipse dicit inductionē syllm esse ppōnū imediatā. Hēnī nō videt cū ppōnes imediate per se note sunt. S; de h dictū est supius in cap de petitiōe ei; qd est in pncipio. Si autē querat ad quē pertineat inductio: satis p; ex predictis.

Exemplum autē est quando medio extremū inesse ostendit per id quod est simile tertio. opz enīz mediūz tertio et primū simili euidētius iesse: vt sit. a. malum. b. autēz contra confines inferre bellum: in quo aut. c. atbenienses cōtra thebanos: in quo at. d. thebanos ptra phocēses. Si ergo volumus ostēdere qm thebanis pugnare est malū: sumendum qm ptra confines pugnare est malū: huiusmodi autē fides ex similibus: vt qm thebanos ptra phocēses: qm ergo contra confines pugnare malum: contra thebanos autē contra confines est. manifestūz qm contra thebanos pugnare malum. Quoniam nam ergo. b. c. et d. inest manifestum: vtrūq; enī est contra confines inferre bellūz: et qm a. d. thebanis enīz non contulit inferre contra phocēses bellū: qm autē. a. inest. b. per. d. ostenditur: eodem autē modo et si per plura similia fides sit mediū ad extremū.

Hic intēdit de exēplo qd est annexū inductioni. et pō determinat de eo in se. 2° in cōparatiōe cū dicit (Manifestūz ē qm.) In p^a pō dat diffinitionē. 2° explanat eam in dando diffinitionē. pō dicit qd exēplū est cū ostendit p^m de medio per simile 3°. et h est (Quo aut. 2° cōplet diffinitionē. d. qd opz inest mediū tertio et p^m simile 3° euidētius qd ip; 3° et per h ostēdit qd p^m ostēdat de 3° per mediū: sicut de medio per simile 3°. et h est (Opz aut.) Cōsequēter explanat diffinitionē et pcedit sic. pmo ponit terminos. d. sic. p^m malū mediū affines pugnare ptra affines. 3° atbenienses pugnare ptra thebanos. simile 3° thebanos ptra phocēses. et h est (Sit. a. malū. 2° docet exēplū facere in his terminis in hoc pmo in generali. d. qd si volum^{us} ostēdere p^m de 3° ostēdim^{us} per mediū: et p^m de medio per simile 3° ostēdim^{us}: et hec est (Si ergo volum^{us}. 2° in speciali: et pcedit sic. pmo ostendit p^m de 3° per mediū sic. p^m nes pugnare ptra p^mines est malū: s; atbeniēses pugnare ptra thebanos est affines pugnare ptra affines: ergo atbeniēses pugnare ptra thebanos est malum: et hec est (Qm aut ptra affines.) Scō ostēdit p^muz de medio per simile 3° sic. thebanos pugnare ptra phocēses est malū: s; thebanos pugnare ptra phocēses ē p^mines pugnare ptra p^mines. ergo p^mines pugnare ptra p^mines est malum: et opz p^mū euidētius inesse simile tertio quātum ipsi tertio: qd ad ostendendum p^mū de tertio supponit p^muz inesse tertio sili similitur. et h est (Qm ergo. b. c. d. et addit qd eodē mō erit si p^m de medio ostēdat p plura silia 3°. tñ si ostēdat per nō oīa. et h est (Eodē at mō.)

Secundus

Manifestū est autē qm exēplum est: neq; vt pars ad totum: neq; vt totum ad partē: sed vt pars ad partē: qm ambo quidē insunt sub eodem: euidens autē alterum. Et differt ab inductione: qm hec quidē ex oibus indiuiduis extremū ostendebat inesse medio: et ad extremū non copulabat syllogismum: hoc autē et copulat et non ex omnibus ostendit.

Cōsequēter autē de exēplo determinat in cōparatiōe. et pōnit dīas et ad syllm dicēs qd exēplū nō se h; sicut ps ad totū neq; sicut totū ad partē. qre p^a ppositio particularis est: et vltimo cōclusa sili: et in h differt a syllo: qd nō se h; sicut totū ad partē. et h est (Manifestū ē qm.) Scō ponit et dīam ad inductionē: et est: qd inductio ostendit p^m de medio per oīa particularia mediū et nō cōcludit p^mū de postremo. Exēplū autē pcludit p^mū de tertio per mediū et nō per omnia particularia: sed per aliq; vel alia. et h est (Et differt inductione.)

Dubitat^{ur} hic pmo de diffinitione exēpli. dicit enī exēplū esse qm p^m de medio ostēdit per simile 3°. sed ptra. exēplū ēz Boe^{us} in 2° topico rū. est qm p^micare per p^micare ostēdit: sed p^micare nō est mediū: et ita p; qd fallum qd ostēdit de p^micari nō ostēdit de medio. qd aut p^micare nō sit mediū: p; in p^mo capituli de inuentiōe mediū. Cōsequēter simile 3° se h; ad mediū sicut p^micare ad vltimū: quare si exēplū ostēdit p^m de medio per 3°: exēplū erit sicut pars ad totū. s; dixit Ari. in hoc cap qd esse p^m est sicut pars ad partem: quare nō erit exēplū qm p^m de medio per simile 3° ostēdit. Et dōz qd nō cōplet in h diffinitio exēpli qd p^m ostēdit de medio per simile 3°. s; mediū opz iesse 3° euidētius qd pmo. vnde dōm qd exēplū pprie pssit in cōparatiōe pme pmissa ad p^m vltimū: et h est qd dicit Boetius in topicis. et qd dicit Arist. exēplū eē sicut ps ad partē. p^a enī pmissa est p^micari: et vltimū p^mo sili p^micari. vñ p^micariōes p^micariōes dī arg^o ex diffōne exēpli.

Cōsequēter forte querit de reductione eius in syllm. si. n. oīs argumētatio icōpleta in syllm reducitur opz in ipsum reduci exēplū: sed non reducitur. pbatō. rō ostēdens p^m de medio per simile 3° est sicut pars ad totū: sed exēplū est sicut pars ad partē. quare ostēdens p^m de medio per simile 3° nō est exēplū. Cōsequēter nō ostendens p^mū de 3° per mediū non est exēplū qd est sicut totū ad partē: qre neutrum exēplū et ita videt exēplū reduci in syllm. Cōsequēter ex duob; terminis nō sit sylls vn^{us} cum sint ibi quatuor termini vt p; cū ergo oē exēplū cōpletū sit ex quatuor terminis nō sit exēplū cōpletū in syllm pōt reduci. et h pcedēdū est. reducitur enī in duos syllos: quoz vn^{us} est pncipalis ostēdens p^m de 3° per mediū: sicut p^mines pugnare ptra p^mines est malū. s; atbeniēses pugnare ptra the^{banos} ē p^mines pugnare ptra p^mines. g atbeniēses pugnare ptra the^{banos} ē malū. alijs aut sicut est p^mylls maior ostēdens p^m de medio per sile 3° sic: et the^{banos} pugnare ptra phocē^{ses} est malū: sed the^{banos} pugnare ptra phocē^{ses} est p^mines pugnare ptra p^mines. g p^mines pugnare ptra p^mines est malū: et est exēplū in se ex cōparatiōe sili 3° ad 3° sic. thebanos pugnare ptra phocē^{ses} est malū. ergo atbeniēses pugnare ptra thebanos est malum: et est notius p^mū inesse simili 3° qd 3°.

Sed nunc dubitabit de reductione illoz in duos syllos. querit vtr p^mū pcludit de medio vtr sumptio vel indefinite. si vtr erit p^m in p^a argumēto. s; vbi ostendit p^mū de medio per sile tertio: qd ex particulari

ex particulari non sequitur vltimum sed infinitum: tunc 2us argumentum non tenet cum sit sine vltimo: proinde: sicut patet quod est. Et videtur ostenditur de medio vltimo sumptum per simile 3us: sed non legitur ex necessitate nisi pro processione: vltimum. Sed datur esse simile in vno et in omnibus: ut theorema pugnare contra philosophum est malum et omnes contra philosophum pugnare contra philosophum est malum: et ita cum reducit in duos syllogismos. secundus de se necessarius est. primum autem quod est syllogismus est probabilis: non tamen ex se sed ex processione.

Consequenter quod de reductione exempli in inductionem quomodo fiat. quod non videtur. exemplum enim si percludit non preclaret inductionem de necessitate ab hypothesis exemplum non. quare 2us. Et videtur quod multa exempla vna faciunt inductionem: percludunt enim multa particularia ex quibus aggregatis fit vnum vltimum quod est conclusus in inductione. supponit enim multa particularia ex quibus si simul adueniant faciunt inductionem. et hoc modo intelligendum est quod dicitur quod exemplum reducit ad inductionem. multa exempla faciunt vnam inductionem secundum predictum modum: sed non reducit vnum exemplum in inductionem: sed in syllogismos duos sic dictum est. Sed tunc opponitur aliquis si multa exempla reducunt in vnam inductionem: et inductionem vnam in syllogismum vnum. ergo multa exempla in syllogismum vnum. quare multo fortius exemplum vnum in syllogismum vnum reducit. Et dicitur quod vnum exemplum eodem modo quo in syllogismum reducit quatuor habet terminos: et ideo non reducunt in syllogismum vnum. eo autem modo quo multa exempla reducunt in inductionem auferunt medium in eis: quia omnia similia tertio sunt accepta egpollent medio cum sint particularia eius: et ideo remanent tres termini. scilicet primum et tertium et simile tertio. multa autem tertia in vnum 3us aggregant. et similia multa similia tertio. et ideo multa exempla eo modo quo vnam inductionem faciunt mediate inductionem in syllogismum: vnde reducit per medium. tamen et terminis quatuor malibus non potest in syllogismum vnum reduci. sed patet si quis perferat adinuicem multa exempla eiusdem generis ad faciendum vnam inductionem. Consequenter queritur forte ad quem pertineat exemplum. et videtur quod neque ad dialecticum neque ad demonstratorem cum non perbeat ex necessitate quatuor de se est. Et dicitur quod primum principium ad rethoricum tam exemplum quam enthymema sic dicitur Ari. expresse in primo posteriorum. exemplum tamen ponitur tanquam aditum: quia per processione quadam habet necessitatem: sed non ex se.

Eductio autem est quando medio primum palam est inesse: postremo autem medium dubium quidem. similiter autem credibile aut magis conclusionem. Amplius autem si pauciora sint media postremo et medio: omnino enim propinquius esse scientie accidit.

Hic intenditur de quibusdam modis argumenti qui quidem quidam habent oppositum ad exemplum et ad inductionem et contra illi oppositum non habent introductionem et non alibi. habet autem deductio quidam oppositum ad inductionem: quia in inductione medium est posterius et remotius a scientia quam id quod ostenditur. in deductione autem est medium prius secundum naturam et propinquius scientie quam id quod ostenditur: et ideo hic determinatur de deductione. instantia siue syllogismus in scientiis quadam habet oppositum ad exemplum. exemplum enim constat ex quatuor terminis: quorum quilibet est simile tertio. in instantiuo vero syllogismo sunt quatuor termini ad minus tres rationes: quorum tres habent oppositum rationem. vnum enim sub affirmatiuo sumitur. alterum vero sub negatiuo. sunt tamen idem tantum et circumscribendo affirmationes et negationes: habet patet per omnia. intendit hic igitur primum de deductione. scilicet de instantia: et per ordinem. prima in duas. In prima datur duos modos deductionis. in 2° cum dicitur (Ut scilicet a.)

explanat eos. in primo per datur vnum modum. dicitur quod si maior fuerit per se nota et minor dubia. sed eque credibilis aut magis prius tunc fit deductio. et hoc est (Deductio). Secundo datur alium modum. dicitur quod si minor fuerit minus nota prius adhiberetur deductio. et hoc est (Ampli). Tertio assignatur casus. quare deductio ducit. dicitur quod sic se habentibus terminis accidit medium propinquius esse scientie quam conclusum: et ideo facit deductionem quadam ad scientiam: quis non scientias completam. et hoc est (Omnino autem).

Et sit a. docile in quo. b. disciplina. c. iustitiae ergo disciplina quam docibilis manifestum. virtus autem disciplina dubium. Si ergo similiter aut magis credibile sit. b. c. quidem. a. c. deductio ne: propinquius enim scientie eo quod assumpserint. a. c. disciplinam prius non habentes. Aut rursum si pauciora sint media. b. c. namque et sic propinquius est scientie: ut si. d. sit quadrangulus in quo autem. e. recta figura: in quo autem. f. circulus. Si ergo eius quod est. e. f. vnum solus sit medium lunaribus figuris equales fieri recte figure circuli propinquius est scientie. Quamdo autem neque credibilis est. b. c. quidem. a. c. neque pauca media non dico deductionem: nec quoniam imediata est. b. c. disciplina enim quod hoc est.

Consequenter explanat istos modos. et primo per hoc exemplum. Omnis disciplina est docibilis. virtus est disciplina: ergo virtus est docibilis. prius ergo propositio per se nota est. minor autem dubia que si fuerit eque credibilis prius aut magis esset deductio. medium enim est propinquius scientie quam conclusum. facit enim cognitionem prius nescire prius quis non faciat plenam scientiam. et hoc est (Ut scilicet a.). Secundo explanat istos modos per hoc exemplum. Nequale recte linee potest quadrari. omnis circulus est equale recte linee. ergo omnis circulus quadrari potest. Si ergo minor propositio vnum habeat medium: ut si ostendatur per proportionem lineares circuli: que sunt equales rectis lineis circuli esse equale recte linee est cum quo plura habeat media erit deductio: quia minor est propinquius scientie quam conclusio: et hoc est (Aut rursum si pauciora). prius maior autem exempli huius: et ostenditur minor quam inuit: preedit ex suppositione ista. scilicet quod linea curva equalis sit recte linee. Quia. n. omnis recta linea quadrari possit per antepenultimam: primum. quare si recta linea et curva supponantur equales sequitur quod omnis recta linea quadrari possit: et per eandem suppositionem prius quod omnis circulus est equalis recte linee. proportionem eius lineares sunt rectis lineis equales sunt. in fine autem addit quod si neutrum predictorum modorum fiat non erit deductio. si maior sit per se nota: et minor non sit equaliter credibilis prius aut magis aut cum sit dubia neque et si minus manifeste eadem prius si sit immediata non erit deductio: sed magis demonstratio: quia ex immediatis et notis. et hoc est (Quoniam autem valet.).

Hic forte dubitabit aliquis de introductione deductionis: quia cum sit vnum syllogismus completus videtur quod superius in hoc libro determinari debeat. Sed ad hoc per responsio propter dicta. introducitur enim hic et non alibi propter oppositionem eius ad inductionem. Ad hoc dubitabitur: quia videtur quod in inductione sit petitio et quod est in principio cum minor sit dubia. Et dicitur quod non erit petitio sed minor sit dubia nisi sit ignota respectu prius: hoc autem est eque credibilis prius vel magis et propinquius scientie: et ideo non est petitio principii. Ad hoc cum minor sit dubia os

Dubius

Liber

Secundus

terminos maior pueri. sic fit vere petitio. sic at nō est hic. ¶ Adhuc q̄rē ad quē p̄tineat deductio. ¶ Et dōz q̄ tā ad dialecticū q̄ ad dem̄tatorē. est tñ rō el^o dialectica valde excellens dem̄tatiua aut dialectica: cui^o rō p̄z intueti nām deductiōis. ¶ Adhuc forte q̄rē an fieri possit in alijs figuris deductio a p̄. solū enī docet eā Ari. in p̄ sic per se nota. rethorica at dubia: vel in in^o mediata p̄ne sic determinata est deductio in p̄ma figura. ¶ Adhuc q̄rē q̄re nō diffinit deductionē sic diuidit. Et dici pōt q̄ h̄ ē: q̄ diffinitio siue notificatio pōt sufficenter colligi ex modis q̄s ponit. ¶ S̄z tūc dubitabit circa modos ei^o. et p̄ q̄re nō est deductio v̄l arḡ aliq̄ h̄is maiorem dubiaz et minorem p̄ se notā sic ē. ¶ Adhuc videt sedō modus dīcere vere deductiōis sic. s̄. n. pauciora sūt media mior est certitudo mioris q̄ p̄is ex q̄ coḡ et certitudo sit p̄ mediū: māifestū ē q̄ mior erit minus nō et incertior p̄ne: q̄ ē h̄ nāz deductiōis. ¶ Ad p̄m dōz q̄ maior p̄pō totā vim sylli obtinet et ei^o p̄s est. s̄. v̄l ipsa ex̄te ignora necesse est p̄ne ignora ēē: q̄ p̄tiet totā p̄ne et apli^o: et iō nō est aliq̄s modus arḡ vbi maior sit dubia et mior māifesta. ¶ Ad 2^m dōz p̄ iterēptionē, nō enī seḡ q̄uis sit certitudo p̄ mediū q̄ q̄to pauciora sūt media tāto incertior est p̄pō. pōt enī certitudo fieri per mediū et sine medio. p̄n^o enī nō est mediū. est tñ eorū certissima cognitio: v̄l q̄to pauciora sunt media tāto magis accedit ad imediationē: et iō q̄to pauciora sūt media tāto magis accedūt ad cognē et certitudinē.

Contra

2°

Ad p̄m

Ad 2^m

Istantia autē est propositio propositiōi contraria. Differt autem a propositione: qm̄ instantiā contingit esse in parte: p̄pō aut oīno non contingit: aut non in vniuersalibus syllogismis.

Hic itēdit de istātia siue de istātiuo syllo. p̄pōppōnē ei^o quā h̄z ad exēplū sic p̄determinatū ē: et diuidit in duas. in p̄a determinat de istātia in suo eē nobilissimo in 2° cū. dicit (P̄spiciendū est autē). s̄m extēsiōne nois p̄a diuidit in duas. in p̄a diffinit istātia et dat ei^o dīaz ad p̄pōnē. in 2° cū dicit (S̄rē aut istātia). determinat quō fiat et in q̄b figuris. In p̄a sic p̄cedit. p̄a diffinit istātia dīcēs: q̄ est p̄pō p̄pōni dīa. et itelligit per dīā et dīctoriā et dīā p̄p̄ie dictā. et h̄ est (Est at p̄pō). 2° ad hūi euidentia dīaz ei^o dat ad p̄pōnē. d. q̄ instantia pōt esse v̄lis vel p̄icularis. p̄pō aut p̄tra quā sit instantia aut oīno nō sit particularis: aut minus in syllis v̄libus nō est p̄icularis: et h̄ est (Differt autē a pōne.)

¶ Fertur autē instantia duobus modis et per duas figuras duobus quidez modis: quoniā aut vniuersalis aut particularis ois instantia. Ex duabus aut figuris: qm̄ opposita ferūtur propositioni: opposita aut in prima et tertia figura p̄cludunt soluz: qm̄ enim p̄bant omni inesse: instamus qm̄ nulli aut qm̄ alicui nō iesse. hōz autem nulli q̄dem ex prima figura: alicui aut nō ex postrema. vt si sit. a. vnāz esse disciplināz in quo. b. p̄traria p̄ponente: ergo vnā esse p̄trarioz disciplinā: aut qm̄ oīno non eadē est oppositoz instant: p̄traria autē opposita: q̄re fit prima figura: aut qm̄ noti v̄l ignoti nō vnā: hec aut tertia: nā s̄m tertiā notū et ignotū contraria quidē esse: verū vnā aut eorūz discipli

nam esse falsum. ¶ Rursus in p̄uatiua p̄pōne s̄lir. probante enīz p̄trarioz non esse vnā disciplinā: aut qm̄ oīum oppositoz: aut qm̄ ali quoz p̄trarioz est eadem disciplina dicimur: vt egrotatiui et sanatiui: ergo oīum quidez ex prima: aliquorum hō ex tertia.

¶ Cōsequēter determinat quō sit istātia et in q̄bus figuris. et diuidit in p̄ncipale et incidēs q̄d incipit. Nā ex q̄bus est syllare. p̄a in duas. in p̄a determinat quō et in q̄bus figuris fiat istātia. in 2° cū dicit (Simplr enī in oib^{us}). artē gnālē instādi assignat. In p̄a sic p̄cedit. p̄a determinat quot modis sit istātia: q̄ dupl^r. s̄. v̄l et p̄iculariter et per duas figuras. et h̄ est (S̄rē at modus). Sedō determinat in q̄bus figuris et quō fiat: et diuidit in duas. q̄ p̄mo ostendit q̄ solū sit istātia in p̄a et 2^a figura. 2° quō fiat in illis. p̄m ostendit sic. Ois istātia ferūt op̄posite. p̄pōni. sed oppō. p̄pōnū in q̄bus sit istātia sufficēter solū p̄cludit per p̄mā et tertiā figurā: q̄re instātia ferūt per has figuras solū. Diuisiōis p̄a ponit p̄ne et h̄ est (Ex duab^{us} aut. 2° maiorē. et h̄ est (Qm̄ opposita. 3° ostendit minorē. et h̄ est (Opposita aut. 4° declarat minorē dīcēs q̄ p̄tra v̄les affirmatiuas instare p̄tingit per v̄lem negatiuā. S̄z v̄lis negatiua per p̄mā figurā p̄cludit. p̄icularis aut per tertiā. et h̄ est (Qm̄ enīz oī inesse et). Cōsequēter ostendit quō p̄tingit instare p̄pōnē v̄lem affirmatiuā. 2° quō p̄tingit negatiuā. dicit q̄ p̄positio oīum oppositoz eadē sit disciplina instari pōt per v̄lez negatiuā: et p̄cludi in p̄ma figurā sic. nulloz op̄positoꝝ eadē est disciplina. oīa dīa sunt opposita. ergo nulloz dīoꝝ eadē est disciplina. ¶ Adhuc instari pōt per p̄icularē negatiuā cōclusam in 3^a figura sic. noti et ignoti nō est eadē disciplina. s̄z notū et ignotū sūt dīa. ḡ aliquoz dīoꝝ nō est eadē disciplina. et h̄ est (Ut si. a.) Cōsequēter docet quō sit instantia p̄tra v̄lez negatiuā d. q̄ p̄tingit instare per v̄lem affirmatiuā p̄clusas in p̄a figura vt p̄tra istā. nulloz dīoꝝ est eadē disciplina: sit instantia: oīum oppositoꝝ eadē est disciplina oīa cōtraria sunt opposita. ergo oīum dīoꝝ eadē est disciplina. et eodem modo instare p̄tingit per particularē affirmatiuā p̄clusam in tertia sic. Sani et egri eadē est disciplina. sanū et egri sunt p̄traria. ergo p̄trarioꝝ aliquoz est eadem disciplina. et h̄ est (Rursus in prima.)

¶ Simplr enī in oib^{us} v̄l quidem instantibus necesse est p̄cedenti ad vniuersalia p̄positoꝝ dīctionē dicere: vt si nō eandē p̄bibet p̄trarioz oīum dicere oppositoꝝ vnā. Sic aut necesse est primā esse figurā: medium enīz sit vniuersale ad h̄ q̄d ex p̄ncipio. particulariter aut ad h̄ cui est vniuersale de quo dicit p̄positio: vt noti et ignoti non eandem: nā dīa vniuersaliter ad hec et sit tertia figura. Adhūc enī particulariter sumptum: vt notum et ignotū.

¶ Cōsequēter dat generalē artē euidentē instādi dīcēs q̄ qui vult instare v̄l d̄z sumere mediū ad syllandū su p̄a subm̄ p̄pōnis circa quā faciēda est instātia sub p̄dīcato ei^o: et tūc sit sylls in p̄a. v̄. g. qui vult v̄l instare p̄tra istā: oīum dīoꝝ et. d̄z sumere opposita pro medio que q̄dē opposita p̄tinet dīa s̄m q̄ p̄z in exēplis p̄habitis. qui aut vult instare p̄iculariter d̄z sumere mediū ad syllogizandū sub subiecto p̄positionis circa quā faciēda est instantia: et fiet sylls in tertia figura. v̄bi gr̄a. qui vult

vult instare ad istam omnium contrariorum. debet sumere pro medio notum et ignotum que sunt particularia contraria. et hoc est (Simplr aut in oibus.)

¶ Nam ex quibus est syllogizare contrarium ex his et instantias conamur dicere: quare et in his solis figuris ferimus: nam et in his solum syllogismi oppositi per mediam enim non fuit affirmantem. Amplius autem et si oratione indigeat plurima que est per mediam figuram: ut si non concedat. a. inesse. b. eo quod non sequitur huic. c. nec enim per alias propositiones manifestum. non oportet autem instantias ad alia conuertere: sed statim manifestam habere alteram propositionem: quapropter et signum ex sola hac figura non est.

¶ Deinde sequitur pars incidens: quod enim iam determinauit quod instantia fit per primam figuram et tertiam: cuius posset aliquis dubitare an fiat per secundam. Intendit hanc dubitationem remouere et preedit sic. primo resumit rationem positas ad ostendendum quod solum fit instantia per primam et tertiam figuram. secundo responderet ad dubitationem factam de secundo. et concludit correlariu. primo quod arguit sic per illas figuras fit instantia per quas pertingit sufficienter concludere opposita propositionum vniuersalium in quibus fit instantia. et hoc pertingit solum per primam et tertiam figuram. In secunda autem figura non concludit oppositum negatiue propositionis secundum affirmationem tamen: quare per sola primam et tertiam ferunt instantie. Huius rationis primo ponit maiorem. et hoc est (Nam ex quibus.) et hoc est (Quare et in his.) et hoc est (maior cum sua ratione.) et hoc est (Nam et in his solum.) Consequenter tangit dubium de secunda figura et remouet. diceret enim aliquis quod per secundam figuram pertingit instantia circa affirmatiua: ut circa istam o. b. est. a. sic. nullum a. est. c. o. b. est. c. g. nullum. b. est. a. et fit syllogismus per secundam figuram. et hoc remouet. d. quod sic fiat instantia: tamen ipsa indiget puerione maiorem. maiorem enim non opponit euidenter propositioni contra quam fit instantia: sed eius pueria: et opus instantiaz: siue propositione euidenter edicente propositioni opposite accipere. et hoc est iterum. et hoc est (Nam fit instantia: et non euidenter.) et hoc est (Amplius autem.) Consequenter ex hoc quod dicit per secundam figuram non syllogizari affirmatiue concludit correlariue quod argumentu a signo per hanc secundam figuram nunquam fit per argumentu a signo affirmatiue concludit et non ostendit affirmatiue per secundam figuram. et hoc est (Quapropter et signu.)

¶ Perspicendum autem et de alijs instantiis ut de his que sunt ex contrario et filii secundum opinionem: et si particularem ex prima vel priuatiua ex media possibile est sumere.

¶ Ducusque determinauit. et de euidenti et positua instantia. hic intendit de instantia secundum extrarumptionem. quod non solum docuit instare per syllogismum ostensum. et hoc in prima figura vltima et in particulariter et non in secunda figura. iam dicit perspicendum esse vtrum fiat instantia per syllogismum ex hypothesi: vel per locum ab oppositis: vel per locum a filiis et ab auctoritate: et vtrum particularis instantia fiat per primam figuram et negatiua per secundam et intendit de oibus his modis ex quibus fit instantia non euidenter sicut prius. et hoc est (Perspicendum autem est ad ea.) Et nota quod per locum ab oppositis fit instantia ut si quis dicat quod o. gaudium est bonum. et que facit ex hoc quod o. tristitia est mala: quod est manifeste falsum: quare et per locum a filiis: et ita fit instantia ut si dicat quod punctus

est pars lineae. sic instatur. sicut se habet punctus ad lineam sic se habet linea ad superficiem: sed linea non est pars superficiei: quare nec punctus lineae. ex oppositione sic dico quod anima sit mortalis. Dico quod philosophi dicunt quod est immortalis: quod ipsa non est mortalis et fit per instantiam per primam figuram. sic dico quod o. omnis triox sit eadem disciplina. dicat quod nullo ex oppositorum eadem est disciplina. quedam contrariorum sunt opposita. ergo quorundam contrariorum non est eadem disciplina. qualiter autem fiat instantia negatiua per secundam figuram: patet ex predictis.

Dubitatur hic a. quibusdam pro hoc quod si iam dederit minatur de instantia. sed ratio huius patet

ex predictis. determinatur enim hic de ea propter oppositionem quam habet ad exemplum: sicut per predicta ad exemplum. Si queri potest cum elenchus concludit contradictionem et instantia sicut quod differunt. Et dicitur quod non differunt subter: sed solum ratione. B. enim idem est. quod elenchus respectu respondentis est instantia respectu opponentis in quantum opponens syllogizat oppositum syllogizati vel pre concessi a respondente est elenchus: quare ad respondens syllogizat oppositionem propositioni ab opponente instantia est.

Deinde dubitabit forte aliquis ad quem pertineat instantia. Et dicitur quod pertinet tam ad dia

lecticum quam ad demonstratorem. sed differenter pertinet instantia vltima ad demonstratorem tamen sicut habet in principio posteriorum. Ad dialecticum autem tam vltima quam particularis: et intelligit quod cum demonstrator preedit ex necessariis solum potest instare cauillarie ponere falsum aliquod. Consequenter querit: quare magis diffinit instantiam quam instantium syllogismum: et quare dicit quod instantia est. propositio: cum tamen postulat doceat facere syllogismum per instantiam. Et potest dici quod instantia dicitur dupliciter. vno modo propositio instantis absolute considerata. alio modo ratio ipsa instantia ut diffinitio quod sua ratio sit instantie utroque modo dicte non diffinit instantium syllogismum. et in instantia que est utroque modo ratio. Adhuc cum dicit instantia est propositio: non est intelligendum quod sit propositio absolute considerata: sed etiam quod sit propositio conclusa secundum eius ordinem ad sua principia: ita quod non me propositio importet quodammodo totam subam propositio rationis instantie: et ita patet quod bene diffinit sub hoc nomine instantia et quod bene dicitur propositio sic eam comprehendit instantiam utroque modo dictam secundum quod est eius intentio.

Deinde forte adhuc dubitabit aliquis de hoc quod dicit instantia esse particularem. dicit enim. et hoc est

in libro priorum quod eadem est propositio et instantia: siue ex euidenter est syllogismus: et ita sequitur quod syllogismus sicut dicitur ibi est ex vltima solum. Adhuc propositio est vltima oratio cum quodam sit particularis. Et dicitur ad primam quod loquitur. et ibi tamen de instantia que cadit in demonstratiuis. et hoc solum vltima est. propositiones enim omnes vniuersales sunt secundum rem in demonstratiuis. et ideo instantia est propositio. Ad aliud quod dicit propositionem vniuersalem est intentio eius de propositione cui fit instantia que sola vniuersalis est. et potest dici quod loquitur de propositione anthonomatice vocando sola propositionem vniuersalem: quod pro alio ponit. potest etiam aliud inferre: et ideo dicit quod oratio est propositio vltima. anthonomatice dicta. et addit et propositio vltima in syllogismo vltima est. Deinde forte queretur de hoc quod dicit quod opposita concludunt per secundam figuram et tertiam. hoc enim videtur falsum. tunc quod in tertia figura non concludunt opposita. tamen quod in secunda figura concludunt affirmatiue propositiones: et ita per secundam figuram est instare. Adhuc dicitur quod. loquitur de modo instantie euidenter qui non per secundam figuram: sed solum per tertiam et primam. Adhuc non sumit opposita per propositionem oppositis adiuncte cum dicit quod opposita concludunt per primam et tertiam figuram in sub propositionibus que opponunt eis quibus

Liber

potest fieri instantia hoc est per opposita vniuersalium
pponum. Sed sicut possunt opposita pcludi per 3^{am} di-
co opposita particulariter. ibi enim pcludit tam opposi-
tum pponis vltis affirmatiue q̄ negatiue: nō tñ vlr: sed
particulariter. ¶ Sed querit: quare nō est instātia cui
dens in 2ª figura. ¶ Et vdm q̄ hoc soluit Ap. dicit enī
q̄ in euidēti instātia opz sumi ppōnē que euidēter re-
pugnat ppositioni cui fit instātia: sed in 2ª figura: nō est
ita. pueria enī ppōnis assumptē, euidēter dicit pro-
positioni cui fit instātia: sed non ppter ipsaz assumptā.
Verbi grā. hec oē. b. est. a. ptingit instare per 2^{am} figurā
sic. nullū. a. est. c. oē. b. est. c. ergo nullū. b. est. a. sed p̄ non
euidēter repugnat hec oē. b. est. a. sed eius pueria. s. nul-
lum. c. est. a. in hac enīz reliqua idē affirmat et negat.
sed in hac. nullū. a. est. c. non idēz negat in p̄dicato et af-
firmatur in p̄dicato hui⁹. oē. b. est. a. sed sicut puerim se
habet nullū. a. est. c. et idēo nō est euidēs in 2^a figura. nō
enim est manifesta termino per eius conuersam.

Ichos autē et signūz non est idē: ichos
quidem ppō est pbabilis. Quod enim
vt in pluribus sciunt sic factūz vel nō
factum: aut esse aut non esse: hoc est
ichos: vt odire inuidentes vel diligere aman-
tes. Signū autē vult esse ppositio demonstrati-
ua vel necessaria vel pbabilis. nam quo existē-
te vel quo facto prius vel posteri⁹ in futuro est
res: signum est vel fuisse vel esse vel qm̄ erit.

Post q̄ phs determinauit de inductione et de alijs
grā eius: in hac pte itēdit de entimemate:
et diuidit in duas. in p^a pte determinat de ea fm̄ subam
eius. in 2^a cū dicit (Naturas autē.) determinat inuētiō-
nē signi qd est medium in entimemate. p^a in duas. in p^a
determinat de entimemate fm̄ se. in 2^a cōparatione cū
dicit (Ergo si vna rē.) p^a in duas. in p^a determinat qd sit.
in 2^a quot modis sit cū dicit (Accipit autē signūz.) in p^a
pmo pmittit quedā preambula ad diffinitionē entime-
matis. 2° diffinitionē pcludit cum dicit (Entimema er-
go.) In p^a sic pcedit. pmo dicit q̄ non est idē signūz qd
ichos: qz hec duo intēdit diffinire ppter diffinitionem
entimematis habendam. ideo hic ostendit diffiniendo
vtrūqz et ponēdo ichoten et signū. Ichoten autē siue
ichon sic diffinit. Ichos est ppositio pbabilis: et hoc est
(Sed ichos.) 2° ostendit hec per diffinitionē pbabilis
sic q̄ in pluribus scitur sic esse factum: vel nō factū esse
est pbabile. sed ichos est ppositio que scitur sic esse fa-
ctum rē. ergo ichos est ppositio pbabilis: tm̄ ponit me-
dium huius rōnis et exp̄licat. et b̄ est (Quod enim in plu-
ribus.) Et nota q̄ ichos idē est q̄ imago assimilāt rei
ex incertiori figura q̄uis nō representet ipsam fm̄ fi-
gurā interiore: sed pbabilem representet ipsam fm̄ fi-
guram exteriorē. ¶ Consequēter diffinit signū sic. Si-
gnum est ppositio demonstratiua necia vel pbabilis et
pcedit sic. pmo ponit cām: et hoc est (Signūz autē.) Se-
cundo ostēdit eaz sic. illud quo existēte existit et quo fa-
cto factum est aliud et quo finito finitur aliud est pposi-
tio necia vel pbabilis: sed signū est huiusmodi quo exi-
stente existit ex necessitate aliud. et ergo signū est pposi-
tio necessaria demonstratiua vel pbabilis. huius rōnis
ponit solū medium: et hoc est (Nam quo existente.)

¶ Entimema ergo est syllogismus ex ichorib⁹
aut signis.

¶ Data significatione ichoris et signi ex eis pcludit dif-

Secundus

initionē entimematis sic: cum entimema sit ex ppōni-
bus pbabilibus vel necijs. et p̄ per diffinitionē ichoris
et signi q̄ sunt ex ppōnibus pbabilibus vel necessarijs
sequitur q̄ entimema est syllogismus ex ichoribus et a
signis: et hoc est (Entimema ergo est.)

¶ Accipitur autē signūz triplr. quotiens me-
diūz in figuris. aut enīz vt in prima: aut in me-
dia: aut vt in tertia: vt ostendere quidem parie-
tem eo q̄ lac habeat ex prima figura: medium
enim lac habere in quo. a. parere. b. lac habere
mulier in quo. c. illud autē qd sapientes stu-
diosi. nam p̄stacus studiosus per postremaz
in quo. a. studiosum: in quo. b. sapiens: in quo
c. p̄stacus. verum ergo et a. et b. de c. predi-
cari: sed hoc quidem non dicunt eo quod pa-
lam sit: illud vō sumunt: peperisse autē quo-
niam pallida per mediam figuram vult inesse.
Quoniam enim sequitur pariens palloz. Se-
quitur autē et hanc ostensum esse arbitramur
quoniam peperit palloz in quo. a. parere in quo
b. mulier in quo. c.

¶ Consequēter determinat quot modis fiat entimema.
et pcedit sic dicēs q̄ mediū in entimemate triplr sumit
et in trib⁹ figuris. et per hoc itelligit entimema fieri in tri-
bus figuris: et b̄ est (Accipit enī signū.) Scōdo hic ma-
nifestat per exēplum. et pmo quomō fit in p^a figura vbi
mediū siue signūz est pueribile sic. Dis mulier hīs lac
pepit: hec mulier habet lac. ergo hec mulier pepit: et hoc
est (Aut enim nō in p^a.) 2° qm̄ fit signū in tertia figura
per qd est in minus sic. p̄stacus est studiosus p̄stacus
est sapiens. ergo sciētes sunt studiosi. et itelligit q̄ cū in
entimemate arguit in his nō exp̄mūt: sed cām subtr-
cent qz manifesta est: et b̄ est (Qm̄ autē.) 3° ostendit quō
fit per signūz sumptū in 2^a figura: qd qdē est in plus sic.
quecūqz pepit pallida est. hec est pallida. ergo pepit hec
et dicit q̄ illud vult esse per figuram scōdam: qz concedit
syllm scōde figure apparenter. sed non est sic cum fit ex
affirmatiuis: et hoc est (Peperisse autē quoniam.)

¶ Ergo si vna quidem dicat ppositio quidem
fit tm̄. Si autē et altera assumatur syllogismus:
vt qm̄ p̄stacus liberalis. nam ambitiosi libe-
rales: p̄stacus autē ambitiosus: aut rursum
quoniam sapientes boni: p̄stacus autē bo-
nus: sed et sapiens. Sic ergo fiunt syllogismi:
vex qui per primam quidem figuram insolubilis.
si veri sit vniuersalis enim est. Qui autēz
per postremā est solubilis: et si vera sit pclusio
eo q̄ non est vniuersalis. In tertia autēz: quia
non est vniuersalis neqz ad rem sylls: non enī
si p̄stacus studiosus propter hoc alios necesse
est esse sapientes. Qui vō per mediam figurā
semper et omnino solubilis. nunqz enīz fit syl-
logismus sic se habentibus terminis: non enīz
si qua peperit pallida: pallida autēz et hic pare-
re necesse est et hanc: ergo verūz quidem in oī-
bus erit figuris. differentias autē tam dictas
habent

habent. aut sic ergo diuidendum signū. bonū
aut medium prodigium dicendum. nam pro-
digium dicunt esse quod scire facit. Tale autē
maxime medium: aut que quidem ex extre-
mitatibus signa dicendum. Quod aut ex medio enī:
probabilissimum autem et maxime verum est
quod est per primam figuram.

Deinde determinat de entimemate in cōparatione. et
p̄mo cōparat entimema ad syl̄lm. et vñū entimema ad
aliud. 3° vñū signū ad aliud: qđ signū est mediū in enti-
memate. dat ergo p̄differētiā entimematis ad syl̄lm
dicens: qđ si exprimat tñ altera ppositio entimema est:
si vtrāq; syl̄ls. et hoc explanat per exemplū tam in p̄^o qđ
in 3ª figura. et hoc est (Ergo et si vna.) Deinde comparat
vñū entimema ad aliud dicens: qđ entimema per signū
in p̄^o figura si fuerit ex veris necessitate habet: qđ p̄ce-
dit ex vñ p̄pōne. entimema aut per signū in 3ª figura:
quāuis pcludit vñū solum: tñ est: qđ nō accipit vñū
salis ppositio sicut patet. et etiam: qđ non est syllogismus
ad rem. i. pcludens vñā extremitatez de alia. ergo as-
sumptis pmissis singulariter pcludit pclusio plurālī: et
hoc patet cum dī. p̄sitaus est studiosus. p̄sitaus est sa-
piens. ergo scientes sunt studiosi. non enim sequitur alios
sapientes a p̄sitaus eē studiosi. non enim sequitur alios
sapientes a p̄sitaus eē studiosi. Entimema aut per si-
gnū in 2ª figura neq; necessitate hēt neq; p̄abilita-
tem. sed solus apparētiā. semp enim fallit: qđ ex affir-
mativis est et ex his pcludit qđ vñū in oī figura pcludi
pōt de entimemate: sed indifferenter fm iam dcm̄ mo-
dum: et B est (Ulex qui per p̄mā figurā.) Deinde cō-
parat signa ad invicē dicens qđ illud signū qđ habet rōnē
mediū. i. signū in p̄^o figura dicit p̄digium: qđ facit scire.
est enī p̄digium: quasi p̄digitis ostēdens. signū vō que
habent rōnem mediū: sed exp̄mentum. i. signum in 2^a et
tertia figura: similiter signa dicuntur: sed non p̄digia: et
hoc est (Sic diuiditur signum.)

Dubius Dubitabit hic aliq; de p̄cularia huius partis:
qđ cur entimema sit ratio p̄tracta ad
naturā. p̄tinet enim ad rhetoricum fm̄ A. in postērio-
ribus. nō debet hic determinari nisi determinet de syl-
logismo simpli et in cōt. et cum querit cui pertineat en-
timema. (Et dōm qđ entimema p̄fiter mediū qđ est
signum qđ subiectū vna ppositio manifesta sicut inten-
dit hic A. de entimemate. sed signum est duplī. qđ aut
absolute dcm̄ sicut in scōa et tertia figura videt signum
qđ est prodigium. Signū aut p̄mo modo dictū p̄tinet
ad rhetoricū p̄mo: et entimema fm̄ ipsū: et hoc intēdit
in p̄^o postērior. signū aut scōo modo dictū et entime-
ma fm̄ ipm̄ ad dialecticū p̄tinet et ad demonstratōzē:
et ita entimema est cōmune genus arguendi p̄ncipis ad
dialecticū et demonstratōzē et rhetoricū: et ideo hic deter-
minatur: et sic patent quēstia. Deinde forte queret de
reductione entimematis in syl̄lm. i. que sit ars genera-
lis reducēdi qđlibet entimema cuiuslibet figure in syl-
logismū. (Et dōm qđ cum entimema tñ exprimat
vñā ppositionem cur p̄ne et fit ex tribus terminis tñ: aut
cōmunicant ppositio et p̄clusio in p̄dicato aut in subie-
cto: aut subiectū in vna et p̄dicatū in reliqua. si aut cōi-
cat in p̄dicato illud entimema vel sit in p̄^o figura: vel 3°
ex maiore et p̄ne. quare addita minore erit syl̄ls. vtrum
aut reducti debeat in syl̄lm p̄ne vel tertiē figure. p̄s ex
positione terminoz fm̄ qđ pōt facere minōz veram. si
aut cōicant in subiecto erit entimema p̄^o figure vel secūde
ex minōz et p̄ne fiet syl̄ls per additionem maioris que

statim patet quō addi debet fm̄ possibilitatem termi-
noz et inherētiā. si aut subiectū in vna et p̄dicatū in
altera. aut ergo qđ subiectū in p̄missa predicatur in p̄ne:
aut e cōuerso. si p̄mo modo erit entimema in scōa figu-
ra ex maiore et p̄ne: et fiet syllogismus addēdo maiōzē. si
secundo modo erit entimema in tertia figura ex minō-
re et conclusionē: et erit syllogismus addēdo maiōzē.

Deinde adhuc forte dubitabit aliq; que sit diffē-
rentia ichoris et signi. et similī hic querit de
diffinitione signi. dicit enim qđ signum est ppositio de-
monstratiua necia vel p̄abilis: cur tñ p̄abile non p̄ti-
neat ad demonstratōzē. Et pōt duplī assignari eoz dif-
ferentia. Aut enī diffinit signū in tota sua cōtate vel
signum anthonomatice dcm̄. i. p̄digium. Si p̄mo modo
tunc differunt signum et ichos sicut cōmune et particula-
re. signum in omni figura est ichos: aut in 2ª vel 3^a tñ. et
accipiendum est p̄abile in diffinitione ichoris pro eo
qđ est vere p̄abile. et pro eo qđ apparet esse tale: tunc aut
intelligēda est diffinitio signi sic. Signum est ppositio
necessaria pro signo qđ est in p̄^o figura. i. p̄digio. vel pro
eo signo qđ est ichos. et qđ neutro istoz modoz est vera
propositio demonstratiua. dicit qđ signū vult esse et c. q. d.
pretendit demonstrare quāuis non faciat et accipitur in
demonstratiua. Consequēter pro eo qđ est ostēsiuum
signū aut non semp ostēdit quāuis videt ostēdere. Si
aut diffinitive anthonomatice dictum. tunc signum solū
dicit p̄digium et ichos sicut p̄s signū in 2^a et tertia figu-
ra et accipiat cōmuniter demonstrata in diffinitione si-
gnū vt dcm̄ est. Sed qđ cadit in syllogismo demonstra-
tiuo cur indifferētia est que est necessaria vel p̄abilis.
Vnde hic est sensus diffinitionis. signū est ppositio ostē-
sa alicuius de aliquo in p̄^o figura accepta in syllogismo
demonstratiuo vñ dialectico. ex his patet quēstia. De-
inde queretur forte de diffinitione entimematis fm̄ qđ
dicit esse syllogismus. qđ non videt cū sint modi diuer-
si arguendi: et syl̄ls exprimat duas ppositiones: entime-
ma aut vñā. (Et dōm qđ substantiāliter idem est syl-
logismus et entimema: quāuis non sit in entimemate ex-
pressus sensus vtriusq; p̄pōis intelligit ex entimema-
te vna: vnde fm̄ rem et decursum ipsius rōnis due sunt
propositiones ibi sicut in syllogismo: et hoc modo non
sunt oppositi modi arguendi: sed vñū in altex reducibi-
le. Adhuc si entimema sit ex ichoribus et signis: tunc
in vñū salibus exp̄gunt plura signa: et plures ichores.
Sed circa omne entimema potest fieri ex vno signo vñ
ichore. (Et dōm qđ non accipit entimema pro aliquo
p̄culari entimemate: s; pro entimemate fm̄ spēm. sic
enim habet diffinitionē: et hoc fit aliqđ ex ichore aliqđ
ex signo: et ideo dicit qđ sic ex ichoribus et c. Hic con-
sequēter queri pōt: an ex vno possit sequi aliqđ ex neces-
sitate. sed superius dictū est. alia etiaz possunt queri cir-
ca litteram: que patent per eius expositionem.

Naturas autem rerū cognoscere pos-
sibile est si quis concedat simul tran-
smutare corpus et aiām quecūq; na-
turales sunt passionēs. Dicens enim
aliquis fortasse musicā transmutauit fm̄ quid
animā: sed non eoz que naturaliter nobis hec
est passio: sed vt ire et concupiscentie et natura-
liū motūz. si igitur et hoc def et vñū vñū
speciel signum esse: et poterimus sumere pro-
priam vñūsculūq; generis passionē: et signū

Dubius

Liber

poterimus naturam cognoscere.

Hic docet inuenire signū qđ est mediū in entimema-
te. hoc dico tñ de signo qđ est pdigium. Et diui-
ditur in duas. qz p^o docet ipsum inuenire. z^o intendit or-
dinare ad demonstrandū passionem de subro per ipm
cuz dicit (Est ergo.) Prima in duas. in p^{ma} ponit duas
suppositiones sup quas fundat sua ars. In z^a dat artem
suam cū dicit (Si enim est specialiter.) Prima supposi-
tionum est qđ passio naturalis vel signum habet esse in
subro cuius est. scđa qđ vnus passionis sit vnū signum.
C^{irca} p^{ma}m sic pcedit. primo ponit eam dicens qđ si
concedamus naturales passionem transire simul corpus
z aiam. s. signum z vestigium suum in cōposito: possibi-
le est nos per illud signū naturales passionem cognosce-
re: z hoc totū non est aliud qđ qđ pcedendum est passio-
nem naturalem habere signum in substantia: z hoc est
(Naturas aut.) z^o explanat eam per exēplum. z primo
per exēplum in opposito dicēs: qđ qui addiscit musicaz
fm qđ transmutat: qz fm aiaz z non fm totū cōmun-
cet: z hoc est (Dicens enim.) z^o ponit exēplum in ppositi-
to dicēs: qđ ira z cupiditas sunt passionem naturales
quatenus iuncti sunt: z hoc est (Sed vt ire.) C^{onse-}
quēter ponit z^am suppositionē. s. qz vnus passionis vnū
est signum: z hoc est (Si igitur z hoc det.)

C Si enī est specialiter alicui generi indiu-
eritens passio: vt leonib⁹ fortitudo: necesse est
z signum esse aliquod: cōpari enim sibi inuicē
suppositū est: z si b sit magnas sumitates ha-
bere qđ z in alijs non totis generibus nō cōtin-
git. Nam signum sic propriū est: quonā to-
tius generis passio est ppria z non solius pro-
prium sicut solemus propriū dicere. erit er-
go z in alio genere hoc z erit fortis homo z
aliud aliqđ animal: habebit ergo signū: vnum
enī vnus fuit. Si ergo sunt hec z poterimus
talīa signa colligere in his animalibus que tñ
vnā passionem habent aliquā propriā.
vnumquodqz autem habet signum: quoniam
vnus habere necesse est. z poterimus naturas
cognoscere.

C Datis suppositionibus ponit artem suam ad signū in-
ueniendū z diuiditur in duas. In p^o docet inuenire si-
gnū vbi vnica est passio. in z^a vbi plures cum dicit (Si
vo duo.) In p^o intendit talem artem. Si aliqua passio in-
sit subro alicui totalit^r z alicui nō totaliter ad inuenien-
dum signū eius in subro cui totaliter inest. Verbi grā.
fortitudo inest leoni vniū: homini autem z equo par-
ticulariter. ad inueniendū ergo signum fortitudinis in
leone p^o considerandum quid consequitur fortitudinem in
alijs aialibus fortibus. z si hoc sit habere magnas extre-
mitates: tūc erit signum fortitudinis in leone in dando
hanc artem sic procedit. primo dicit qđ si aliqua ppria
passio inest alicui subro speciali: vt leoni fortitudo: neces-
se est aliqđ eius esse signum in subro: hoc autem dictū
est in suppositione p^o: z hoc est (Si enī est specialiter.)
scđo adiungit qđ hoc pōt esse magnas extremitates ha-
bere: qđ quidem inest alijs oibus aialibus a leone. Quis
non vniuersaliter. z ad remouēdum cauillationem di-
cit qđ signum sit pprium dicitur: z similiter eius passio
prout solet dici pprium prout puenit alicui vniuersali-
ter: sed non solit: z hoc est (Et si hoc.) 3° ex hoc concludit

Secūdus

qđ hec passio fortitudo alijs inest a leone: sicut homini
alicui z equo: z habebit ibi signum cum sit passio vnus:
cum ita sit: poterimus passionem de subiecto cognosce-
re: z hoc est (Erit ergo.)

C Si vo duo habet propria totū genus vt leo
forte z cōmunicatiūm quomodo cognosce-
mus vtrum verius signum sit eorum signorū
que specialiter sequuntur. An si alicui non totū
alijs ambo: z in quibus non totis vtrūqz quan-
do hoc quidem habet: illud autem non. si enī
fortis quidem: liberalis autem non. Habet autē
hoc palam: quoniam z duorum in leone fuit
hoc signum fortitudinis.

C Consequenter docet inuenire signū passionis vbi plu-
res sunt passionem: z pcedit sic. p^o querit cuz aliqđ ge-
nus subz hēat duas passionem naturales: sicut homo ha-
bet fortitudinem z liberalitatem: z habet eoz signa duos:
quomodo cognoscemus qđ signum huius passionis sit
z hoc est (Si vo duo habeat.) Secūdo sic soluit. si duo
sint z duo sint signa p^o considerandū est in quo subiecto vna
passio separatur ab altera: ita qđ eius inest vna passio:
non altera: z vide qđ signorū cōmunicatur eque in illo
subro: z illud habet poni pro eius subiecto p^o cui am-
be passionem insunt. Verbi gratia. inesse fortitudo z li-
beralitas signū vnus est habere magnas extremitates:
reliquum aut non nominat hic. p^o considerandum ergo ad
hoiem z ad equum z ad huiusmodi. in equo inuenitur
fortitudo: sed non liberalitas: z vident sibi habere ma-
gnas extremitates cum cōter ibi in fortitudine: quē si
sit in leone: dicēdum est magnas extremitates hēre esse
signū fortitudinis: z b est (Si alicui sit cōmune.) nisi
sit alicui ali. s. a pprio subiecto. non toti ambo. i. nō am-
bo vniū: insunt dicēs enī negatio cadere sup vtrūqz
s. super totū z super ambo z hoc exponit dicēs z p^o. i.
vbi vtrūqz. i. vtrūqz passio. i. diuisim inest qbusdam.
aliquibus. non totis. i. non vniū. s. (Quādo syllogismus
habet hoc.) idest vnā passionē. illud autē non. i. non
re. nam ambo sit fortis liberalis: aut non habet hoc aut
hoc. s. signum habere magnas extremitates de numero
signorū: z hoc est (Palam quoniam z.)

C Est ergo naturas cognoscere in prima qđ
figura medium prime extremitati conuertit.
Tertiam autem transcendere z non conuertit:
vt fortitudo sit. a. sumitates magnas in quo. b.
c. autē leo: ergo cui. b. c. omni. Sed z in alijs.
cui autem. b. a. omni z non pluribus: sed con-
uertitur. Si autem non cōuertitur non erit ve-
rum vnum vnus signum.

C Consequenter docet ostēdere passionem de subro per si-
gnum inuētū in p^a figura dicens qđ medium z p^{mu}m
conuertunt: sed mediū est plus in minorē extremitate:
qđ patet: qz forte z magnam extremitatem hēre puerum
tur. s. habere magnam extremitatē cōmuniū est leone.
Si autē aliquis dicat qđ medium z p^{mu}m non puerent:
tunc non erit vez esse vnum signū vnus passionis qđ
est p^{ra} p^o supposita: z p^o hoc p^o sita per minorē puerum
determinatam supius in illo caplo (Quando puerum
tur.) Et autē. a. dicat de solo. b. z. b. de omni. a. tunc. a. z
b. pueruntur: z per. a. itelligit (Sorem.) z per. b. (Ma-
gnā extremitatē.) Extremitates per. c. leonē: z sic p^o p^o p^o
uētiō medij in p^a figura z eius pueritilitas cū passione
propter

propter dictam consequentiam: et hoc est (Est ergo natura.) Sic forte dubitaret aliquis cum Arz. doceat inuenire medium syllogisticum. et etiam medium similiter entimematis. quare non docet inuenire medium in inductione et exemplo. videtur enim qd debet: cum omnes quatuor sint modi argumentationis. ¶ Et dicendum qd tam exemplum qm inductione inferunt per illud qd est particulare et vltimū per naturam huiusmodi: aut non est medium simpliciter: sicut patet in caplo de inuentione medij: imo magis huiusmodi sunt nota ad sensum: et ideo circa inductionem non est ars neqz difficultas. mediū aut syllogismi et entimematis est vere medium et comune: et ideo circa hec est ars. ¶ Adhuc cū doceat inuenire signū qd est medium in entimemate: quare non docet inuenire omne signū: sed solum pdigium. ¶ Et dicēdūz qd hoc est: qz tale signum necessitatē habet et facit scire.

Consequēter forte dubitabit ad quem ptineat huius signi inuentio vel ad dialecticum vel ad demonstratorem vel ad logicum simpliciter. Si ad demonstratorem vel dialecticum dicendūz in topicis vel in posterioribus determinari: si ad logicū similiter. Consequenter logicus considerat inuentiones rerū et non ipsas naturas neqz res naturales: sed hoc debet considerari in rebus naturalibus. Et dici potest qd ad logicum pertinet simpliciter: qz aliquando videtur eo demonstrator: et aliquando dialecticus. ¶ Et ad obiectum dicēdū qd logicus sub intentione comuni potest considerare res naturales: non tamen considerat eas sūm veras naturas earū nec naturalia sūm qd huiusmodi. sic enim considerat hec in ratione comuni de passionibus naturalibus: et non sūm qd naturales sunt: siue existentes a principijs naturalibus. ¶ Sed tūc accidit dubitatio. Cū enīz hec ars ad logicū ptineat videt qd hec sufficiētia debeat hic determinari. est enīz passio duplici. scilicet conuertibilis cum subto vel non conuertibilis. sed alijs particulariter pueniens et vtrūqz signum habet. queritur ergo: quare non docet inuenire signū passionis pmo modo dicte. ¶ Adhuc est passio naturalis et rōnalis et moralis et vniuscuiusqz est aliqd signum: non tamen docet sumere signū nisi passionis naturalis. ¶ Adhuc passio naturalis consequēter dicta vel est metaphisica vel mathematica. naturalis pprie dicta per se autem docet inuenire signum passionis naturalis pprie dicte. ¶ Adhuc passio naturalis pprie dicta: aut est alicuius animati aut inanimati. pprie autem solum docet inuenire signum passionis naturalis in rebus animatis: sicut

patet ex arte sua. igitur videtur ars sua diminuta eē de inuentione signorum et prodigiorum. Et dici potest qd non est logici considerare signi inuentionem hic in ratione comuni: et ideo forte non pertinebit huic considerare siue determinare inuentionem signi cuiuslibet passionis specialiter: et ideo quandam artem comunem assignat que forte applicabilis est ad inueniendū mediū cuiuslibet passionis siue signum: et aliter non debuit hic de inuentione signi determinare.

Alterius forte dubitabit aliquis de hoc qd supponit naturales passiones transmutare animam: hoc falsum est. cum anima impassibilis sit et immaterialis. ¶ Et dicendum qd anima transmutatur sūm esse: siue per accidens: sed non sūm substantiam. per passionem enim naturales coniuncti transmutantes se aliquando corpus peius et aliquando melius. et anima sūm corpus accipit aliquam dispositionem: anima tamen in substantia sua non transmutatur.

Adhuc dubitabit cum debeat ostendere habitum magnarum extremitatum signum esse fortitudinis hic supponit. ¶ Et dicendum qd illud ostenditur esse signum fortitudinis in aliquo animali: cui non inest fortitudo vniuersaliter. ¶ Sed tūc dubitatur: qz videtur qd eadē ratione posset ostendi habitus magnarum extremitatū signum esse fortitudinis in leone: quare rōne conuerso modo ostendi potest. ¶ Et dicendum qd in leone vniuersaliter inest tā fortitudo qm habitus magnarum extremitatum: homini autem non omni inest. et ideo per differentiam eorū qui habent magnas extremitates: ad illos qui non habent in eodem genere. argui potest in leone illud esse signū fortitudinis: sicut aliud non se habet econuerso. ¶ Adhuc videtur qd sua ars nulla sit. ostendit enim vt videtur idem per seipsū. ¶ Et dicendum qd ostendit signum per passionem et econuerso: sed non in eodē genere: nec in eodē modo. et ideo non est inconueniens. ostendit enim signum per passionem in subto improprio. ¶ Adhuc diuersimode fit hec ostēfio: quare signū ostēdit per assignationem per viam sensus. passio autem per viam syllogismi. et ita in diuersis et diuersimode: sed hec ostēfio: et illa non est inconueniens.

¶ Expliciunt cōmentaria fratris Egidij Romani ordinis Heremitarū Sancti Augustini in libros Priorum Analeticorum Arist. reuisa per me fratrem Hieronymum Benacensem maxima cura et diligentia: Lectorēz in studio Patauino in conuentu fratrum Heremitarum.

Questio

**Joannis Antony Scoti Neapolitani de demonstra-
tione potissima.**

Questio Unica.

Questio est

An potissima demon-
stratio repiat: vel illa
nullo pacto sit dāda: Que pfecto admo-
dū vtilis nīmūqz difficilis qō est. Uti-
lis qdē: nū ppter ea qz demfatiua discipli-
na finis est totius logice: vt p^o p^oz p^o 2° 4°
capite dixit Aristoteles. Demonstratiue

aūt discipline finis z perfectio vltima est. potissima de-
mōstratio: Tū etiā: qz cū scire sit p demōstrationē in-
telligere maxima z potissima scia erit per maximā z po-
tissimā demōstrationē. Quare qcqd maximāz sciaz mu-
nere sortiti sum^a potissima demfatiōe sūpsisse originē
fateri nece est. Difficilis vō: cū nullus eā antea disputa-
rit. Maximū aūt pncipiū oīum: vt dixit Ap. in calce li-
bri Elenchoz. qre z difficillimū. Quāto enī optimū po-
testate: tāto puissimū magnitudine. difficillimū est aūt
videri. Doc aūt inuento facile est addere z augere reli-
quūz. Quare cū ea que ex pncipio iueniunt parū in pri-
mis augmētū sumere soleāt: vt ibidē Ap. erit oīum qū
hāc qōnē legerint: quiue audierint: omīssis in ea facile
idulgere. De inuētis aūt Aristoteli reliquisqz pipateti-
cis (quoz doctrinā imitati sum^a) multas hēre gratias.

Ad cuius

qōnis negatiua pte arguimus p suppo-
nētes qz mediū fm Ap. in potissima de-
monstratione est definitio: vt pz ab ipso in plurib^o locis
p^o p^omi z scōi post^o. z p^o de aia tex. cōmētary. ii. 4° p^ohy. tex.
cōmētary. 34. ac 7° meta^o tex. cōmētary. 59. Tūc si nō
datur definitio potissima. ergo nec demfatio potissima.
Entimema pz. nā cū deficere cā per se z imediata defi-
ciat effect^o. Mediū aūt sit demfationis h^o. Causa defi-
ciēte medio deficiet vtiqz demfatio. Sed pcedens en-
timematis pbat. qz vt dixit Ap. 6° top. Quelibet definitio
ex gñe constat z dīa. Sed in qlibet diffōne vltima
dīa apponi debet: cū illa sit cōpletiua qd itatis. Ad vlti-
ma dīa nobis ignota est: cū illā circūloqimur plib^o diffē-
rētys: vt pz expmēto. Quare nulla dat vera z potissi-
ma definitio: cū definitio circūlocuta nō sit potissima.

2° Amplius si de quo magis videt inē z nō inest: nec de
quo min^o: s^z magis videt: qz demfationes mathemati-
ce sint potissime: z nō sunt. g nulla dat demfatio potissi-
ma. Maior est manifesta. z minor pzo p^o pte est cōmēta-
toris Auerrois z meta^o tex. cōmētary. 16. vbi z nō opz
(inquit) boiem querere: vt idē modus fidei in nālīb^o z
mathematicis. demfationes enī mathematice sunt in
p^o ordine certitudinis: z reliq^o. Qd etiā ex z^o cōmētario
p^omi p^ohy. haberi pōt: vbi hēt qz in mathematicis pcedi-
mus ab his que sunt nota: z nobis z nature. Ex quo pcli-
dī pōt mathematicas demōstrationes dicere eē z cām.
Oz aūt ille nō sint potissime. pbat. Nā p^o posteriorz ha-
bet: qz cā que demōstrationis est mediū: nō solū est alte-
ro mō cā effect^o in cognoscēdo. s. sed etiā in essēdo qñ
est. Tūc sic arguimus. Mediū in mathematicis nō est
cā in essēdo. g demfationes mathematice nō sūt potis-
sime. pñtia patet ex dictis: s^z pcedens pbat per Cōmē-
tatorē p^o p^ohy. cōmētario p^o. vbi nō oēs (inquit) ar-
tes pñderāt oēs cās. Sed quedā formales tm: vt mathe-
matice. que forma fm oēs non est forma: que est altera
pars cōpositi: s^z est forma declarās qd itatē. g medium
per istā formāz nō erit potissimū: qre nec demōstratio.

3° Amplius pfectior demōstratio que potest dari: est de-
mōstratio per gen^o cause finalis: per Ap. z^o posteriorz cū
ibi stet resolutio totius demōstrationis: s^z illa nō est po-
tissima: eqqz cā finalis nō est cā in eēdo: s^z in mouēdo

fm Ap. z^o p^ohy. z etiā effectus magis hēt eē per cās intrin-
secas qz extrinsecas. Tā aūt finalis est extrinseca. g p ipiaz
nō erit demfatio potissima: z pñs: nec p alias cās erit
potissime demfationes: cū demōstratio per cām finalē
sit ceteris alijs potior: vt aucte Ap. est declaratiū. Cōfir-
māt pterea hāc qōnis pte Epicurus athēnēsis: ac ei^o se-
cratores oēs: qui nedū potissimā demōstrationē nega-
rūt: s^z oēm logicā: vt deuā agūt improbāqz repudiant.

**Ad pte oppositā celebriorz phantiū turba veriorē on-
dir.** Nā vt ceteros antiquos phie pñs pteream^o: acutis-
sim^o vir ille Chrysippus p. 40. ferme annos logice stu-
dys itētus: tum ceteras logice ptes: tū vel maxime eam
que de demōstratione laboriosissime scripsit. Plato di-
uina mētis abūdantia istructus: binarie eatenus phie:
physice. v3 z ethice: tertiā logicā addidit: z pūmato tri-
nario phie opi extremā manū imposuit. Cuius auditor
Aristoteles p^ohy. oīus facile pnceps: qui dialecticā pū-
mus iuenit (vt ipse de se in calce libri elēchoz testat.)
Iudicatiua logicā quā pus Plato p^omus academicoz.
ac ēt Stoici sufficiēter psecuti erāt: ita in artē redegit:
psecuti: ac cōpleuit: vt nunqz amplius in ipsa p^omi defu-
deratū fuerit. Est aūt iudicatiua ars oīs ppter demō-
strationē potissimā. Theophrast^o ēt Aristotelē imitat^o:
septē de demōstratione libros cōposuit. Themist^o pte-
rea Joā. grāmatic^o. Eudem^o: z alij ex antiquis pipateticis
in cōmētarijs suis in Ap. hāc artē sufficiēter sūt psecu-
ti. Et (vt grecos omittam) Galen^o arabs. duos ēt de de-
mōstrationē edidit libros. Laborauit z Auicē. in demō-
stratiue artis vestigiōe: vt in ei^o sufficiētia facile mō-
strat Alpharabi^o pterea: z alij cōples: z Auerroes potis-
simū q iudicatiua oēs Aristotelis logicā adamussim est
cōmētāt^o. Quāta vō latinoz fuerit cura in hui^o artis i-
uestigatiōe oib^o pstat. Nā pp illā doctissim^o quoqz vir il-
le Boeti^o libzū dīsonū cōposuit. Di itaqz tot ratiqz nō
memorarent nisi ars demfatiua daret: z maxie potissi-
ma demfatio que toti^o artis est finis z pfectio vltima.

Horum itaqz sniam veluti pblematis nri veriorē
ptē terminare cupiētes. Cū potissima de-
mōstratio qlibet definitionē accipiat mediū: vidēdū erit
p^o. Quotplex definitio: z quō abinuicē distigant^o defi-
nitiones. Et fm quā causalitatē demfationē igredient^o.
z^o cū demfatio sit syls sciam faciēs: declabim^o. Cū ne
cognitionē: quāue sciaz i diuersis doctris faciat demfati-
o: vt idē facile possint cōgicere: quēnā demfationū ab-
teri pster. Illa nāqz pstat: que maiorē sciaz certiorēqz
demfati cognitionē pturiet. Scrutabimur 3° quēnā pte
ferēda sit demfatio iter illas q cās i eēdo dīrate pñs
accipiunt. 4° pblema terminabit. 5° soluent^o adducta.

Propter pñmū breui a nobis est p reptēda defi-
nitiōis vulgata illa distinctio. Oz duplex
sit definitio idēica. s. z causalis. Idētica illa que idē
importat qd definitum: vt homo est aīal rōnale. L3 ad
huc iter definitionē z definitū distinctio quedā vertat
vt subtilis doctor Scot^o in pñ^o z^o distinctionis pñi apre
decat: quā distinctionē eiusde3 doctoris imitatores et
nā rei dicerēt. Causalis vō que causam dicit intrinsecā
vel extrinsecam definiti vt domus est ligna lateres zc.

Attēdendum z^o qz definitiones que sunt me-
diū in demfatione sec^o se hnt in
sciētys realib^o: z secus in logica que scia rōnalis est. De
finitioēs etenī logice ex gñe z dīa cōponunt^o: z loqimur
de definitionib^o entū logicaliū z nō entū alteri^o pñde
ratiōis: h3 logic^o posse definire entia ad ei^o pñderatiōē
pñnētia p gen^o z dīam: vt pote syls: enūciatiōē zc. z
possit definire p gen^o z dīam entia pñnētia ad pñderati-
ōē

Cap 3°

cap. 2.

tionē aliaꝝ scilicet: utpote hoīem: equū &c. Et qz genus & dīa sūt forā rei: forā saltē declarās qdditatē: iō dicim⁹ logicū definire per formā. Et hec est intentio Aꝝ. & p^o Auerrois p^o de aīa. tex. & cōmētario. iō. vbi Aꝝ. dialecticū (ingr) in definiēdo assignare spēs & rōnē. & Lōmētator. Disputatores (ingr) dant definitiones fm formā. Qz aut logic⁹ per genus & dīas definiat: pbat. Nā logi⁹ cū sit artifex rōnis & cōis: hz p̄siderare dīfinitia cōia & rōnis: gen⁹ at qd cōe est respectu definite spēs: vt sciētib⁹. Porphyriū late appet. Sz cuiuspiā tūc forte videtur: qz si logice definitiones ex cōib⁹ tūc p̄cesserint in de monstratiōe aliq: mediū eē nō possint: cū talis qlibet p̄cedat ex p̄p̄is: vt p^o posterior. tex. cōmētary. s. declarant Aꝝ. nisi eēt: qz l3 talis dem̄ratio cōe p̄n^m sumat. s. genus: qd qdē cōius est spēs. Est tñ tota p̄n^m p̄p̄iū respectu p̄p̄is dem̄fabilis seu inherētie p̄p̄is ad subz. Et l3 tales logicas definitiones Aꝝ. p^o de aīa. tex. cōmētary. xi. negocio dem̄fatio iēptas appellet. Quare (inquiens) fm quasqz diffinitiones: nō p̄tingit accidētia cognoscere: nec de illis imaginari aliqd facile. Nāifestū est qd dialectice sunt & vane oēs. Non tñ debem⁹ logicas definitiones ad dem̄fandū inutiles opinari: nam vult Aꝝ. qd definitiones que nō faciūt cognoscere accidētia p̄p̄ia definiti sunt vane. & dicunt dialectice pp̄ similitudinē: qz sic dialectica est ex cōib⁹ & p̄babilr p̄cedit: ita iste definitiones que nō faciūt scire accidētia p̄p̄ia definiti: & sic dialectica nō agnāt scias: ita ex illis definitionib⁹ scia agnārī nō pōt. Ex quo tñ non seq̄r: qd oēs definitiones logice sint vane: s3 alique tñ: que nō declarāt accidētia p̄p̄ia definiti: l3 oēs vane dici possint: si ad physicū negociū cōparent: vt iſra monstrabimus. Logice igit definitiones: vt dictū est dant per genus & dīam: que l3 sint cāe formales: tñ nō vt sic p̄siderant a logico cū per ea definit & dem̄rat. Sz p̄siderant vt genus: & dīa: qz gen⁹ vt gen⁹ est cōius spēs. Sz realiū sciarū definitiones dant per cās p̄p̄ias rei: que nullo mō sunt sibi cōes: qd de nālī bz Lōmētator Auerroes z^o de aīa cōmētario. i3. Sermo (ingens) nālīs dīfinitēs nō de monstrat gen⁹: s3 cām rei p̄p̄iā p̄p̄inā exītes in re. Et magn⁹ Albertus p^o physicoꝝ capite p^o. Si definitiōnes (ingr) nālēs darent per intētiōē cōem generis & dīas: que abstracte in vli s3 rōnē simplicē accipiunt. Nāifestū est qd tūc eēt logice. Et iō quo ad physicū negociū eēt vane oēs. qm̄ ex talibus nō p̄stituit eē rei sensibilis: sed potius ex mā & forma sensibilibus. Et si cut de nālībus definitionibus dictus est: ita suo modo de alijs ceterarum scientiarum dicendum esset.

Attendendū 3° qd nō opz qd cā que demonstrat sit intrinseca rei de qua est demōstratio: s3 sufficit qd illa cā sit cā inherētie passionis ad subm. Si dem̄ratio p̄p̄onē pcludat: quā de 3° adiacēte logici dicunt: aut sit cā qre sit subm. si dem̄ratio fuerit p̄p̄onis de adiacēte z^o. Nā per dem̄rationē sciam intēdimus que qōnē tollat ante dem̄rationē p̄positas. Dis aut qd per dem̄rationē scibilis est de adiacētib⁹ p̄p̄onis carthegorice. An. s. sit subm vel an passio aliq subto ibereat: & pp quā cām. qd enī de qdditate nō per demōstrationē: s3 per definitionē terminat: qre qūqz demōstratio per cām p̄cesserit. Ad B qd optima sit dem̄ratio suffic qd cās accipiat: pp quā sit subm: aut pp quā aliqd subto ibereat. Nā sic qōnē ante p̄positā terminabit: si cā illa nō sit intrinseca rei: de q est dem̄ratio. Et iō l3 entia mathe^a nō sint cōposita p cās intrinsecas: cū ipsa sint simplices forme: l3 p̄terea fm cōes opinione & veritate forma: per quā dem̄rat mathe^a: nō sit forma q ē altera ps

cōpositi: s3 forma declarās qdditatē. Mathematicē tñ scie potissime dem̄fabūt: cū cā: p quā p̄cedūt: q est forā qdditatē declarās: sit cā inherētie passionis in subto: in eēdo & cognoscēdo: sicut dicim⁹ figurā planā tribus lineis rectis p̄tentā: ac hūit angulū extrinsecū &c. eē cām in eēdo hūdi tres angulos duob⁹ rectis eq̄les. Cuius sile ēt inde appet de cā efficiēte & finali: que nō sunt intrinsece rei: de qua sit dem̄ratio: & tñ dem̄rant potissime: eo qd dem̄ est qd cā q est mediū nō est neciū q sit intrinseca: dem̄ratio enī per vltimū finē est potissima & irrēsolubilis: sicut z^o posterior. Aꝝ. lōgicūculo p̄cessū declarat: & tñ finis est extrinseca cā vt late appet. Exēplo p̄terea idē oīdim⁹ iterpōnis terre: q cā est qre eclipsis lune inhereat: & tñ illā lune cām nō dicim⁹. Nō mediū igit potissime dem̄fatiōis qōnem pp qd terminātis: qd est definitio. est cā in cognoscēdo: & in eēdo mō qdem rei de qua est dem̄ratio: s3 inherētie passionis ad subm: ita qd definitio pro tanto potissime dem̄fatiōis est mediū: pro quanto cām importat inherētie dicens: nō ratione identitatis: siqua sit simul idētica definitio & causalis.

Et aut z^m p̄missor absoluam: attendi volum⁹ p^o: qd vt dic Aꝝ. z^o phy. tex. cōmētary. i8. Mathematicus nō mentit abstrahēdo. & vt oēs ibi exponēdo pueniūt nō mentit abstrahēdo a mā sensibili: que posterior est quātitate. nō aut a mā intelligibili: mā mē tiret vtiqz si ab illa abstraheret. Per hāc aut mā in intelligibilē nō intelligimus māz que est altera pars cōpositi: nam si ab ipsa nō abstraheret tunc consideraret ipsam: & per p̄is oēs cās: qz sicut in cōmētario. 70. z^o phy. bz Lōmētator. q p̄siderat mā m p̄siderat oēs cās. cuius rō est: qz ēt p̄siderat formā: cū correlative dicant & vnū correlatiū nō possit p̄siderari sine reliquo. Et qz nulla forma est p̄petuo in mā: qz fm cōmētatorē in corporibus celestibus nō est mā. Sequit qd ista forma fuit inducta in mā ab aliq agente: & ex p̄nti hz p̄siderare cām agentē. Et qz oē agens agit pp finē: silt habebit p̄siderare finē. Et sic oēs cās: nō possum⁹ ergo dicere qd mā a qua mathematic⁹ nō abstrahit sit mā que est altera pars cōpositi. Nec per mā m itelligibilē possum⁹ intelligere subm: vt diuus Aquinas dicere vī. que qdaz latinorū modernorū imitant. Nā si ab illa mathematicus nō abstraheret: p̄sideraret vtiqz illā: & in entū mathematicorū definitiōib⁹ poneret: siue vt qdditatis partem: siue vt aliqd ad qdditatē neciū: qd qdē eē fallum latissime p̄stat. Mathematic⁹ enī nō hz entū mathematicorū distinctā cognitionē: s3 cū res de qbus mathematic⁹ p̄siderat: puta q̄ritas p̄tinua & discreta sint in rebus nālīb⁹: eaz termini & effect⁹: vel in mā exītes vel sine mā: vt dimēsiōes celestes necario q̄ritas ad p̄p̄ias quidditates a nālī p̄siderabunt: vt ab Aꝝ. z^o physicoꝝ tex. cōmētary. i8. accipi pōt. Nā cū earū qdditates sine reb⁹ nālīb⁹ eē nō possint neciō res nālēs distinctas earū definitiones ingrediunt: vel vt qdditatis pres: vel saltē vt aliqd neciō regitū ad qdditatē: eo mō quo diceremus etiā mā m ingredi definitionē rez nālīū: tenēdo qd sola forma sit qdditas vt tenet Auerroes. 7. p̄mē phie. cōmētario. zi. & 34. & p̄mo de aīa. cōmētario. i6. Inquātū vō entia vel inquātū aliquid entis aut sube a metaphysico p̄siderant qui oīa cognoscit: vt cōtingit. i. in vli p^o metaphysice. Mathematicus g nō p̄siderans distincte entia mā nō p̄siderabit subz nec māz q est altera ps cōpositi & hinc est qd abstractior mathematici a mā est vera. Nā l3 mā vt mā sit p̄rior q̄ritate: & q̄ritas imediate vniat ipsi tanquaz subto nō adequato pp corpus celeste. Tamen mathematicus vere potest ab

ex le. 9.

5 Tho.

Questio

strabere neduz a mā sensibili que posterior est q̄titate (Cū q̄litates sensibiles infint mae r subc mediāre q̄titate.) sed et a mā vt mā r suba. q̄ mathematic' nō p̄t derat q̄titate distincte: nec q̄tū ad p̄p̄iā q̄dditatē nec vt aliqd entis: cū ista p̄sideratio sit nālis r diuina. s̄ p̄t derat tātū mathematic' entia ista p̄fusa. Nā vltia ma- thematici resolo iquātū mathematic' est nō iduēs: al- tioris artificis bitū. stat ad p̄n' p se nota ex p̄fusa rōne terminoz: vt p̄3 de ista. linea est lōgītudo. q̄ ex p̄fusa rō- ne terminoz est euīdēs nō cognito q̄ linea sit q̄titas p̄ti- nua: vel q̄ sit p̄s entis: aut que. r q̄ sit termin' corporis nālis. Tales. n. p̄p̄ones p se note in mathematica apte nate sunt eē p se note: ex terminis p̄fusa cognititis: vt sunt et p̄p̄ones per se note ad sensuz: vt ista nix est alba: hie coru' est niger. Per mām itaq̄z itelligibile a q̄ math' nō abstrahit (saluo semp iudicio meli' sententiū) itelli- gim' in p̄ti q̄titate p̄tinuā r discretā. Cui snie p̄senti- re vident verba diui Alberti p' p̄physicorū capite p'. Ad quē ē sensuz itelligi possent vba Alz. 7. p' phie. tex. cō- mentary. 39. q̄ ibi s̄l cū Auer. expōne videbis. Nā cū de q̄titate p̄tinuā r discretā multas passiōes p̄sideret math' r dem̄et. Subm aut sit p̄p̄a mā saltē: in q̄ sua- rū passiōnū r nō sensibilis vt p̄3: s̄ itelligibilis tñ. Se- gē q̄ math' passiōes illas p̄siderās: nō pacto a mā i- telligibili abstrahet. Quū p̄terea de figuris circuloz r spheraz r reliqs math' tractet. h̄ at in q̄titate sint sic in p̄p̄a mā imaginabili r itelligibili. math' p̄sideratio itelligibile mām oīno p̄cernet. Nec opz p̄p̄ea q̄ q̄cūq̄ math' p̄siderat sint in q̄titate p̄tinuā aut discretā sic in p̄p̄o subto: q̄ q̄titas p̄tinuā n̄ ē in q̄titi' p̄tinuā: s̄ suffic' q̄ aliq̄ a math' p̄siderata i q̄ p̄tinuā sint aut discretā ad B vt ei' p̄sideratio a mā itelligibili n̄ dicat eē abstracta.

Attendendū 2° q̄ cū dem̄strationes math' ab- strahāt a mā sensibili vt declara- tū est. Effect' math' r iherētie p̄p̄iaz passiōnū ad p̄- p̄ia suba per sensuz cognosci nō poterunt. Quare quū i cuiuslibet effect' cognitionē tñ bifariā māduci pos- simus: vtpote p sensuz vel p cām: cū math' nō sint sen- sibilis: ad ea cognoscēda tñ p cāz deueniem'. Qui q̄dē cognitiois modus: r pp qd effect': r qz est: siml aperiet: cū nullā ante de esse effectus cognitionē p̄habuerim': r hanc math' dem̄strationes simul esse r cām effectus da- re dicim'. Et ab Auerroe nfo 2° celi cōmētario. 35. ne- dum pp qd: s̄ absolute dem̄strationes vocant: q̄s idē 2° phy. cōmētario. 23. r 2° cōmētario p̄mi: pp qd simp' so- litus est appellare: vñ p̄3 error Bualtery anglici 2° phy- sicorū. r Pauli heremite. 2° posterior. Alr hec noia q̄b' Auerroes vñ iterptantiū. In nālib' aut qz vtplm ab esse effect' sensu noto ad cām inuestigādaz p̄cedimus. Qua cā cognita regredimur iterū ad effectū pp qd de- mōstrādū (nā vt nūc supponim' regredi in dem̄ratio- nib' licet. p̄per dem̄rationē effectū esse nullo pacto co- gnoscim'. cū ante dem̄rationē sensu p̄cognitū fuerit: s̄ cām q̄re sit effect' bñ cognoscim'. Qd vt exēplo mani- fiat. vulgarā illā dem̄rationē p̄tznālē p̄tzn mathemati- cā subyciem': qua cognito eē eclipsis s̄ sensuz ad pōnē terre inter solē r lunā facile deducimur. hac vō per itel- lectus inuestigationē p̄fectius nota itez ad dem̄fandā eclipsim regredimur. ipsaz per p̄p̄iā cām notificando. Quare in nālibus vtplm nō fiet dem̄ratioēs absolute r simp̄l. S̄ hec solū que ab Auerroe pp qd tñ demō- stratioēs dñr. Sile ē accidit in metaphysica. Nā cum ipsa via doctrine ceterarū phie p̄tzn vltima fuerit. ad ipsamqz resoluēdo manuducamur. erunt demonstabi- les effectus fere oēs per alias scias antea cognitū. p̄us q̄

in metaphysicā sciam ascēdam'. Quare nec in ipsa ple- rūqz absolute dem̄rationes fieri poterunt. Ex q̄bus ap- paret q̄ lz dem̄ratioi pp qd q̄tū est ex parte sunt: eq̄li- ter cōpetat mathematicis diuinis r nālib' sciētys ap- plicari: r q̄tū est ex se eq̄le in oib' his doctrinis cogni- tionē aggenerare. Tñ ob diuersos inuestigationū mo- dos q̄bus in diuersis sciētys vtimur pp diuersitatē en- tiū: de q̄bus ille p̄siderāt: ita dem̄strationes pp qd in diuersis doctrinis abinuicē distinguunt: vt altera fiat potior altera. Nā cū in nālib' vt dictū est entia sensibi- lia p̄siderent: eoz eē sensu p̄cipim': r ex illo ad qz ē cāe p̄cedim': q̄re cū regredimur ad effectū per dem̄ratio- nē pp qd. q̄re sit effect' tantūmō cognoscem'. In meta- physica at cū vt dictū est ceteraz sit vltima: r dicat pp qd reliq̄z sciaz. Si qñ pp qd dem̄rationē formabim' creberrime cāz tñ effect' r nō ei' esse notificabit. Sed in mathematicis qz nō possum' effect' esse p̄us cogno- scere q̄ eoz cognoscām' cām: cūz a motu r sensu entia mathematica abstrahāt. dem̄ratio pp qd effectū esse r ei' cāz siml cognoscere faciet: q̄re eis: que in nālib' r in metaphysica creberrime fiūt: lōge p̄stabit cū maiorem sciaz certiorēqz dem̄fati cognitionē p̄turiat. Et lz meta- physica sic r mathematica a sensu r motu abstrahāt: tñ p̄p̄ea metaphysice dem̄ratioēs dicēt eē r cās. cū ille plerūqz sint ad dem̄fandas q̄ones p̄nālē r mathema- ticā: qz sūt notas. Attñ accidet iterdū: vt in metaphysi- ca pp qd vt simp̄l dem̄ratioēs forment s̄q̄s p̄nes ibi mōstrabim' que qz sunt per aliq̄s scias nō inotuerint: vt forte ille in q̄b' passiōes entis de sp̄alib' entib' p̄p̄a pp qd qd est ens p̄cluderem'. Sicut accidet et in nāli- bus dari iterdū pp qd simp̄l dem̄rationes licet s̄ sit rarissime. Sed qz mathematice scie a sensu r motu ab- strahūt: nec pp qd dicūt eaz sciaz que sensum r motū p̄cernūt: dem̄stratiōibus absolutis fere semp vtiunt'. Quare dem̄rationes mathematice: vtp̄urimū ceteras fere omnes cognitionis certitudine superabunt.

Et quoniam dem̄strationes per cām adinuicēz cōparādo: eā ostēdere polliciti su- mus: que ceteras p̄stet, dem̄rationē dicim' cām finales sumentē pro medio: oibus alijs potiorē eē que in eades scia per alias cās p̄cesserint: qz per cāz finalē nedū effe- ctū: sed alias cās dem̄famus: nā cū finis sit cā cāru. 2° physicorū. tex. cōmentary. 31. totius q̄onis vltima solu- tio stabit ad cām finalē qua habita amplius nō quere- mus: sed oīno p̄ausabimus: vt si quere: pp quid bō rñ- bilis: rñdebit: qz admiratiū de vñs: r licet sit p̄fe- cta reditio cause. imēdiate tñ p̄tingit vltērius querere: p̄pter qd admiratiū: r rñdebit: qz disciplinabilis. At vltēri' quere: pp qd disciplinabilis: qui si dicat: qz cō- positus ex corpe r aīa intellectiua. Itēz hui' cause que- remus cām: vt pp qd sit cōposit'. r dicemus: qz beati- cabilis. Et tunc habebimus finē vltimū: nec ampli' ou- bitare p̄tingit: imo oēs q̄ones cessabūt. Quare cāz fina- les pro medio accipientes potissime dem̄strabimus: r inherentiā passiōis ad subm irresolubilr p̄cludemus. Nā licet finis nō sit imēdiate cā effect': est tñ cā actio- nis aliarū causaz: ita q̄ agens non ageret nisi motus a fine: nec per p̄ns forma informaret materiā. Scrutari autē que sit causalitatis finis: r pro quo esse finis sit cā r lōgissimū esset: r a nostra disputatione nimium alie- num. Diximus aut cōparasse nos dem̄strationes per diuersa genera causaz. p̄cedētes in eadē scientia r non diuersis. nā secus esset in diuersis: vt paulo infra mōstra- bimus: cū ob diuersos v̄stigationū modos: q̄bus in di- uersis sciētys vtimur. Accidat dem̄strationē cāz for- malem

malem accipientē in vna scientia potiorē esse ea demōstratione que in alijs scientijs: nedum cām finalem tātum: sed simul ipsam: et alias mediū ad demonstrandū acciperet modo propter quid tantū cōclusionis notifi-
cet et non simul: qz et propter quid cōclusionis aperiat.

Veritatem

aut inducere qōnis ostensuri p̄mitti-
mus qz vt Robertus Linconiensis
in posteriorz cōmentarijs ab Ap. textu accepit: et diuus
Albertus eorū dē posteriorz p̄mo retulit libro. Potior
demōstratio illa est que reliquas oēs bonitate excedit
dignitate et certitudine. Per bonitatē itelligētes virtu-
tem. i. vltimū p̄tatis cōparate ad actū meliores eo mō
quo meliorem diceremus hominis operationez qz buri:
qz ad rōcinari ordinat: qd est p̄fectior opatio essentiali
opatione buri. Per dignitatē vō volumus p̄fectionez
opationis respectu eiusdem actus: vt illa dignior di-
cat domus que magis et p̄fectius attingit finem suum:
vt pote que magis et p̄fectius regit ab ibrib: qd est ope-
ratio vltima eius. Per certitudinē aut nostre mentis
illustrationē itelligimus: vt id certius sit qd clarius in-
telligimus et firmitus. Prima cōparatio in rebus est di-
uersarū sp̄rū. 2^a in reb⁹ eiusdē sp̄i. 3^a in reb⁹ eiusdē
sp̄i et diuersis. Demōstrationē itaqz alterā altera potiorē
dicimus que p̄fectiorē aggenerat sciām: vt pote que pp
qd ea que est qz et p̄similē aggeneratiū sciāz que magis
et p̄fecti⁹ id faciat et q nre mētis oculū magis illustret.

Quare

qōnē soluimus dari vtiqz asserentes potiss-
simā demōstrationē: qd qdē hypothetice
probabit: iuxta hypotheticorū sylloz modū quez p̄mo
prior capite. 28. nos Auer. docuit. Licet enī potissima
demōstratio sit pars p̄n⁹ demōstrationis qd est subm libri
posteriorz. Talis aut demōstrari nō possit in ea sciētia
que de eo subito determinat cui⁹ talis est ps p̄ncipalis:
vt Auer. 27. cōmētario 2° de aia dixit: et apte etiā osten-
dit in lite quā de subijs sepatis cū. Auicēna in p̄lib⁹ cō-
mētarijs se habuisse cōmemorat: tñ et sicut et de cuiusli-
bet subri p̄ncipali pte ifra et in p̄ntiarū demōstratione po-
tissima licere id nobis ostēdimus. Cū illā eē nō per de-
mōstrationē: sed per hypotheticū sylloz pcludem⁹. et si
per habitū ēt libri posteriorz sylloz talē formem⁹. nā p
talē ea que per se nota sunt pbare possum⁹. si modicula
inuitiōe idigeat: vt dicit Auer. 2. phisicorū cōmētario
30. et p̄mo priorz capite. 28. ita qz neduz de p̄ncipali pre-
sed de ipso subito si qñ an sit ignotū fuerit: per hypothe-
ticū sylloz ostēdi poterit: qd tñ esse ante demōstratio-
nes in scientia formandas p̄cognoscit: si est enim qd
est p̄cognitio de subito p̄mo sciētie ante demōstratio-
nem est qñ per sylloz hypotheticū terminabilis. Si est
itaqz sylloz demōstratiū affirmatiū pp qd vles et osten-
siū: eo qz optimus iste sit et ceterorū dignissim⁹ et cer-
tissimus: est demōstratio potissima. Sed est sylloz demōstra-
tiū in p̄ma figura affirmatiū pp qd vles et osten-
siū ceterorū optimus dignissimus et certissimus. q̄ est
demōstratio potissima. Conditio manifesta est per to-
tū p̄cessum p̄mi posteriorz: et per ea que diximus rōnē
formales potissime demōstrationis assignantes. p̄mo
etenim posteriorz ostendit Ap. demōstrationē in p̄ma
figura affirmatiū: vlem p̄pter quid: et ostensiuā eē ce-
teris alijs potiorē. Positū aut inductiue ostendit tam
in rōnalibus scientijs qz in realibus. In rōnalibus qdē
scientijs eaz demōstrationes tñ p̄siderando: alterāqz al-
teri cōparando: dicimus dari sylloz demōstratiū affir-
matiū pp qd vles et q̄. qui sit eiusdē p̄sideratiōis me-
rior: dignior et certior: et lz he demōstrationes in logica per
sepe formem⁹: libuit tñ eas vel maxime in p̄nti adduce

re qbus p̄mo priorz capite. 20. et 22. Ap. vti. vbi pbat
oēm sylloz ostensiuū esse in aliqua triū figurarū pp
oēm talem accipe aliq̄ mediū cōe vtriqz extremorū.
Qd mediū triplr variari ptingit. Ex quo vltius vult
h̄re qz oīs sylloz tā ostiū qz ex hypothēsi sit in aliq̄ triū
figurarū. Et qz tñ tres sunt figure syllogistice pp qd ēt
ibidē demōstrat oēm sylloz eē ex trib⁹ terminis p̄pterea:
qz vna p̄clusio per vnicū mediū pcludi debeat. Qz etiā
sylloz oīs tñ ex duabus p̄pōnibus p̄stet per hoc demō-
strat tanqz per cām. Quia. i. oīs sylloz est ex tribus termi-
nis. Quare in rōnali scia demōstrationes dabunt pp quid
vles et q̄. que plerisqz alijs in logica potiores erūt. Si q̄
aut in logica sit demōstratio: que per cām finalez p̄cedat
adhuc erit his potior: vt si demōstrationē ex p̄p̄is et ve-
ris esse demōstraremus: pp ip̄as eē sylloz faciētē scire.
At vō: si qua esset que et finale et ceteras cās quas logica
p̄siderat simul acciperet: adhuc ceteris oibus eiusdē cōsi-
derationis esset potior: et hec stando intra eiusdē p̄side-
rationis limites potissima diceret: eo qz ista meliorem
sciām faceret: et magis et certi⁹ illā aggeneraret. In rea-
libus ēt oibus scientijs idē facile p̄z. Et p̄mo in nālīb⁹
in qb⁹ p̄sepe demōstratiū sylloz pp qd adducunt affirma-
tiū vles et ostiū et q̄. Exēpli aut loco sufficiat hic addu-
xisse illū quo Ap. 8. phisicorū tex. cōmētarij. 73. motus
circularē eternū esse ostendit per p̄p̄iā et nēciā cām: vt
ibi Cōmētator asseruit: pp terminū. i. a quo mot⁹ nō eē
actu et per se distinctū ab eiusdē terminō ad quē. Adhuc
aut his potiores erunt in nālīb⁹ hi qui per cās finale
p̄cesserunt: sicut ille scōi de aia quo demōstrat aiam esse
actū organici corpis: pp ip̄as esse p̄n⁹ vegetadi sentien-
di fm locū mouendi et itelligendū: demōstratio enī illa pp
quid est (dicant q̄qd velint alij) nedū qz mediū est
definitio p̄p̄ia aie: vt dixit Auer. Sed et qz est cā fina-
lis p̄me definitionis. Et tādē si qua sit que et finale et re-
liquas ēt cās simul accipiat nālū oium potissima erit:
eo qz meliorē sciāz faciet et magis et certius illā aggene-
rabit. Siūt ēt p̄sepe in metaphisica h̄s sylloz demōstratiū
in p̄ma figura pp qd vles et ostiū: vt in. 7. eiusdē tex.
cōmētarij. i. 5. vbi Ap. pbat ex mā et forma fieri vñū p̄
se: qz hoc act⁹. illud potētia. Que aut per cām finale p̄-
cesserit relis erit potior: et que per oēs cās metaphisica
p̄siderat oīz adhuc potissima. Cōsiderat. n. meta-
phisica finē efficiētē formā et forte mām: vt diuus Al-
bertus 3° metaphisice retulit. Efficiētē qdē vt a motu
abstrahit: et vt rōnē tñ dantis ēt ip̄ortat: cū rō dantis eē
p̄or sit rōnē mouētis. Finē vō qui est in p̄ motore. vñū
uersi esse immobili: qui est in eo sicut in duce exercit⁹: qui
nullū motū fm se icludit: mās ēt fortassis nō vt subm
mot⁹: sed potius vt sustentās ens et ps ei⁹: qd qdē est aū
motū cū nībil moneat nisi pus sit ens indiuiduū et sub-
sistēs. In mathematicis p̄pterea hos demōstratiū. sylloz
fere semp adduci latissime p̄stat: vt Euclidis libros le-
gētib⁹ apte patebit. in quoz p̄ma p̄pōne: sup datā. li-
neā triāgulū collocari ostēdit: pp lineas ductas a cētro
circuli ad circūferētiā esse eq̄les: et in. 30. p̄mi triāgulū
h̄re tres angulos demōstrat pp h̄re angulū extrinsecū
duob⁹ oppositis intrinsecis equalentē: tanqz pp p̄p̄iā et
immediatā cām: que cā est formalis: cūz istā tñ p̄sideret
mathematic⁹: vt cōmētario p̄ mathematicis: erunt po-
tissime. nec istis in ea scia potiores dabunt: cūz vt dixi-
mus aliquas cās a formali mathematic⁹ non p̄siderat.
Cōcludim⁹ itaqz in q̄libet scia dari demōstrationes cete-
rarū oium potissimas que in eadē scientia fiant. Si vō
scientia p̄ oium demōstrationes p̄fundamus: illas qz ad in-
uicēz cōparemus solū mathematicas p̄te oēs dicemus

potissimas: eo qd nedū per causas pcedant et ostensue ac affirmatiue vltq; in p^a figura ordinari possint. Sed qz semp meliore fere ceteris oibus alijs etiā scientiarum scientiā faciant et magis et certius illā aggenerent: cū causam et esse effectus fere semp simul notificēt: ppter qd certū effectū cognoscere faciūt qd relique fere oēs que in alijs scientijs per causam finalem tm: aut per ipsas et alias etiā causas pcedunt. Et ideo cū is certitudinis modus fere oibus mathematicis demōstrationibus cōpetat ab Auerro. 2° pme phie cōmentario. 16. in pmo ordine certitudinis. demōstrationes mathematice collocant: easq; demōstrationes absolutas: aut ppter quid simplr semper appellat. Quo tm non repugnante his oibus eam potiorē asseremus: que in scientia oēs causas p̄siderāte simul in medio oia causaz gnā aggregaret: et simul eē et cāz effectus cognoscere faceret. Dāc qz simpliciter potissimā dicerem^o. verū dari illā admodum erit difficile. Cum in scientia oēs causas considerāte: difficile sit effectus causas omnes cognoscere: nisi ad earum cognitionem sensu et motu manuducamur.

¶ Ex quibus correlarie concludimus: logicam esse vere scientiā. Nā cum in ea (vt dictum est) potissime demōstrationes forment. Demōstrationes aut verissimam scientiā generent. Erīt vtiq; logica vere scientia. qd quidem libet vltcrius paululum declarare. Nā nec nimum a presenti negotio aliena disceptatio est. et fin seipsam admodum quidem vtilis. que et si vulgata sit. et iter disputantiū ora sepe versata. Tamē difficilis adeo vt creberrime illos in errores detrudat innumeros.

¶ Attentione itaq; dignū: vt diuus Aquinas 4° meta phisice capite 4°. Et doctor Subtilis in p^a qōne vltiz. Bisariā logicā accipi posse. Vno modo vt docēs. Alio mō: vt ea vtemur in alijs sciētys. Primo mō ipsaz sciētā dicimus: cū per propria et necessaria p^a necessaria et proprias passiones de proprijs substantijs demōstret quēadmodum prius declaratum fuit de scientia in libro prioz tradita. Quo etiā mō notitiā libri posteriorum scientiā pcludere possumus. cū in eo libro plere qz sint pnes in gbus proprie passiones demōstrationis de demōstratione demōstrantur per demōstrationis definitionem. Et sic a pari de cognitione libri elenchoz et topicoz suo modo dicendum erit. Si aut secūdo mō logicā accipiamus sic: vt pteriti doctores dixerunt: ex cōibus tm pcedit. Quare vt sic non erit sciētia. Sed vt intelligimus quid sibi vult logica vtēs seu logica qua vtimur: quā non esse scientiā diximus: vba Auerrois adducem^o. qm pmo phisicaz cōmentario. 35. logica inquit: duobus modis vsitat in alijs scientijs: pmo vt est instrumentū discernendi verū a falso: et iste modus est proprius. Alio mō fm q illa que sunt declarata in logica accipiunt pro maximis in pstruendo vel destruendo aliquid: et ista p̄sideratio cum vsitat in actibus p̄cularib^o est nō propria. In arte vō vniuersali. i. in pma phia est propria. Nec Auerroes. Quā etiā sententiā hz 7° pme phie cōmentario. 2°. Sciendū (inquiēs) q ista declaratio est logica: et plures demōstrationes in hac scientia sunt logice: scilicet: qm propositiones eius sunt accepte a dialectica. Dialectica enim vsitat duob^o modis. vno modo fm q est instrumentū: et sic vsitur in scientijs alijs. Alio modo fm q accipit illud qd declaratum est in illa in aliqua scientia speculatiua: et fm q accipit est: cum ista p̄sideret de ente simplr: et ppōnes dialectice sunt entis simplr: vt descriptiōes et definitiones: et alia dicta in eis. Nec idē Auerroes logice itaq; distinctionē ponentes in docentē et vtensile: docentē

asserentes sciām: vtensile vō minime. Per vtensilem: pmiū distinctionis Auerrois. membrū nō possunt accipere: vt. i. sit logica vtensilis: que scientia dici nō pōt lo gicū instrumentū. Tum qz instrumentū tale nō est logica. nā demōstratio non est logica: nec topicus syllogismus aut elenchus. S; cognitio de istis est logica: sicut et nec sarrculū est agricultura: qd tm est instrumentū agricole. Tus etiā: qz Scotus et reliqui qui hac distinctione vni tur vtensile logicā dicūt ex cōibus pcedere. Sed si instrumentū logice: vt pte demōstrationem alicui sciētie applicem^o: nō cōia s; ppria accipiet p^a: vt idē Scot^o in pma elenchoz qōne asseruit. Et vt hz Auerroes iste modus est pprius: applicare. i. instrumentū logicū scientijs particularibus est modus pprius sciētys particularibus: qz tunc in eis per ppria pcedemus p^a. Quare nō erit vtensilis logica logicū instrumentū. Ex qbus p̄s Qualiterium Burleum male itellexisse Auerroē: pmo ph^o. cōmen. 35. qui per verba bec Auerrois iste modus est pprius. Exponit iste modus est pprius logice: cū soli logice peculiare sit per sua instrumenta vep a falso dicer nere. Patet p̄terea error Anglici exponētis Scotus: p vtensile logicā instrumenta logice itellexisse. S; quonā pacto logica instrumenta dicenda erunt scientia ne an modus sciēdi: Dicim^o q modus sciēdi: cū p demōstrationē acgrat scientia: per topicus vō syllogismus opinio. Que via est in scientijs: dicente Aristotele primo topicorum capite 2°. Potentes dubitare ad vtrāq; partem p̄tradictionis: facile quid verum. et quid falsū in vno quozq; enūtare posse. Per syllogismus etiā litigiosus: falsigrabum: et tentatiū: ignorantia acquiri et deceptio: qua cognita ipsaz sciēmus in scientijs vitare. Verū s; talia instrumenta dicant modus sciēdi. nō tm sunt modus sciēdi: qui de logica que est sciētia māliter p̄dicetur: qz logica que scientia est: est habitus p̄clusionis demōstrate. De quo habitu: non dicit talis modus sciēdi: cū nullius p̄clusionis in logica demōstrate habitus: sit vna particularis demōstratio. aut vnus syllogismus topicus vel elenchus. Attamen vep est q logica que est scientia: habitus p̄clusionis demōstrate est modus sciēdi māliter: ita. i. vt ista sit p̄dicatio mālis. Logica est modus sciēdi et nō formalis. Nā cum logica (vt dictū est) sit scientia: de nullo autem ente suus modus formaliter p̄dicetur: cum modus nō sit de quidditate eius: cuius est modus. nō erit ista formalis p̄dicatio: logica est modus sciēdi. Sed qz modus sciēdi cōpetit sciētie logice. vt qm passio subro suo vel mae: p̄dicationē modi sciēdi: de logica dicimus mālem. Ita q sicut ista p̄dicatio est materialis. homo est risibilis: ita ista. logica est modus sciēdi. Non tamen sicut pma est secūdi modi dicendi per se: ita et secūda: qz nō est satis manifestū: quo pacto modus p̄dicet de illo cuius est modus. cū modus non sit de qdditate: et qdditati sit magis intrinsecus qz que libet passio. Sed ista. logica est scientia. est formalis p̄dicatio: et pmi modi. Tam igit instrumenta logica: qz habitus p̄clusionum in logica demōstratarum dici possunt modus sciēdi. Instrumenta qdē immediate: cū per ipsa scientia immediate acgrat. habitus vō mediate: cū habentes ipsum instrumenta talia formare possim^o. Habitus enī p̄nis p̄cludētis demōstrationē esse ex primis et. per hoc q est syllogismus faciēs scire est formalis scientia: et in p^a spē qlitatis: qualitas. i. realis: s; denominatione extrinseca ab obiecto dicat rōnalis: et est ista p̄dicatio formalis et pmi modi. Talis habitus est scia. Eidez etiam p̄clusioni tanq; pprie materie cōpetet modus sciēdi: nō min^o qz enti creato cōpetit finitas apud theologos. Nam

3 Egi^m

32u

3 ang

32d

Nam per tale habitū demonstrationes formare volumus.

¶ Cū itaq; logica vtenilis nō accipiāt a Scotō et reli quis pro pmo mēbro distinctionis Auerrois: scilicet p logicis instrumentis: remanet vt pro secūdo mēbro sumatur: scilicet pro propositionibus declaratis in logica quas precise vt in logica sunt declarate. In alijs sciētys accipimus: vt in secundo cōmētario 7° pme phie dicebat Auerroes. Et lz vsus iste a quo logica vtenilis dicitur plerisq; partibus logice cōpetere possit. Quia multe p positiones in libro posteriorū declarant: que in particularib; sciētys accipi possunt. Proprius tñ dialectice cōuenit: cū ipsa de cōi quadā methodo sit seu de qbusdā cōibus ppōnibus: quas in oībus picularibus sciētys accipe possumus: vt Scotus etiā in pma qōne elenchorū asseruit. Unde pz q si dialecticā h mō sumamus et logicā accipiamus: vt est habitus pnis demonstrare pdi catio ista dialectica est logica nō erit formalis et primi modi. Sed si vt sumimus logicā: pariter etiā dialecticaz accipiamus: pro habitū pnis demonstrantis pprias passiones syllogismi dialectici de eodē dialectico syllo sic pdicatio ista essentialis erit et primi modi. Et qz vtenilis logica ppe est dialectica: dixit Az. pmo topicorū. ipsa habere viā ad oīz methodorū pncipia. Hoc itaq; modo acceptā vtenilē logicā: pz nō esse sciētiā: cū cognitio aggnāta in picularibus sciētys per ppōnes acceptas in logica fz q in logica accipiunt. sciētiā aliquo pacto dici nō possit. Naz talis ex cōibus aggenerat. Et dicimus in picularibus sciētys: qm in pphā per vtenilē logicā sciētiā aggenerat: cū ppōnes logice acceptę in pma phā proprie sint phie pme: vt Auerroes in adducto cōmētario 7° pme phie plane dicebat. Et ideo cognitio metaphysica habita per tales ppositiones pōt dici sciētiā. imo multe metaphysice demonstrationes huiusmodi logicas demonstrationes accipiunt: vt ibidem Auerroes. Demonstrationes aut sciētiā generāt: vt ex earum definitione apparet. In picularib; vō sciētys se cus est. Nā in nālibus: vt in pmo libro de auscultatiōe physica textu cōmētary. 35. Aristō. contra Anaxagoraz et alios arguens. rōnes adducit logicas ppōnes lumen tes que non faciunt sciētiā pprie. Ad pbandum enī q res nāles nō cōponunt ex principys infinitis sumit hanc propositionem logicā. Infinitū fm q infinitū est ignotum que declarata est pmo posteriorū tex. cōmētary. 6. 7. 34. et vide pbationē in forma ab Auerro fa ciete ibi tres syllogismos. Constat aut q talis rō nō fa cit scire cū ppōne accipiat que nō ppria est: sed cōis. Nam sicut victā pme in logica probat: ita in alijs sciētys plerisq; alias cludere posset. Illa itaq; ppositio vt ad ppositū nāle applicata nō est sciētiā: nec eius habitus est sciētiā: nec sciētie aliquo modo aggenerati uis. Quare ex his late patebit qz et si logica docēs sciētiā dici possit. Tamen vtenilis logica: que non est instrumenta logica. Sed habitus propositionū logicarū applicatarū sciētys picularibus nō est sciētiā vt sic: nec aggeneratiū sciētie. Licet forte aliquarū taliū p positionū habitus. vt pendens ex pprio medio logico sciētiā dici possit. Pz pterea q mō saltē diuerso et istra logica et logica docens modus sciēdi appellari possit. ¶ Attēdēdū tñ est hic. qz lz logica docens propriissime dicat scia. Attēd cōis scia dicēda est. Nō qdē ita cōis sicut vtenilis logica que vt declarati est: et cōis et ex cōibus pcedere dicat. pterea: qz ppōnes logice sciētys realibus applicate media cōia sunt pnis syllogisticis. Sed logica docens potest dici cōis bifariā: et cōitate pdicationis. et cōitate applicationis: vt optime Scotus

in secūda qōne vniuersalium dixit. Cōmunitate gdes pdicationis est cōis nō per se: sed per accidens: vt Scotus ibidem. Si subiectum eius predicetur de subiectis aliarum sciētiarū. i. si subiectum logice fm cōem viā ens rōnis poneremus. Qd quidem de subiectis aliarū sciētiarū nō per se: sed denominatiue et per accidēs pdicat logica esset cōis cōitate pdicationis. Et lz ens rōnis nō ponamus subm: tamē qz de ipō est logica hoc ēr modo dici posset cōis. Ex quibus pz Anglicum non intellexisse Scotū ibidem. Cū dicat logicā esse cōez nō per se: sed per accidens. i. per ptez. Et male etiā subtilis doctoris litterā diuidit. Cōmunitate etiā applicatiōis vt ibidem. Et in pma qōne elenchorū Scotus asseruit logicam docens est cōmunis: cum eius subiectū cadat in vsum oīum aliarum sciētiarum vt latissime pstat. Ex dictis itaq; patet facillime qōnis more solutio.

Adducta autem ad negatiuā problematis pte ex antea determinatis solūtur. et in pmo antecedens problematis negamus. cōcedentes qd assu mit sexto topicorū. qz definitiones: et maxime logice ex genere et differentia cōponunt. Et qm ppa plerūq; dntia et vltima nō cognoscat. Attamē totū circūlocutū mediū potissime demonstrationis poterit esse: cum totū id sufficiens cā esse possit inherētie passionis ad subm. Hanc enim causalitatem definitio expetit: cū demonstrationum ponitur mediū. vt in prima parte questio nis est declarati. ¶ In secūdo vō scdm minoris partem negamus: tenentes mathematicas demonstrationes esse potissimas: et in pmo certitudinis ordine. vt in secūda qōnis parte ostendimus. Et cū dicat q mathematice nō pferant cām in essendo: qz pferant tantūmodo formā. Respondet qz lz non considerent causam in essendo subiecti vel passionis demonstrat: tamen cōsiderant cām in essendo inherētie dicte. Id autē quod est causa formalis subiecti vel passionis: poterit vtiq; esse causa effectiua in essendo inherētie passionis ad subm. ¶ In tertio pterea negam; qz demonstratio que per finem procedit: nō sit potissima ceterarū que per alias causas processerint in eadē sciētiā: cū finis sit immedata et irresolubilis causa in essendo: inherētie maioris extremi ad minus. qd vt dictū est requirit ad potissimā demonstrationem. ¶ Ad epicurū etiā ceterosq; eius sectatores dicimus: qz propterea mūdū athomis cōstitare asseruerunt: et honestam corporis voluptatē putarūt. Quare necesse erat eos falli: qui abiecta sciētiā veritatē in inquisitione: de rerū veritate perquirerent. Quicūq; enī logicā et demonstratiuā potissimū partē vel negarunt vel ignorarunt: in errores qplurimos iciderunt. Vnc Empedocles agrigētinus: omniū esse sciētiā dixit. Et Heraclit; epheus sciētiā quālibet haberi posse negauit. vt Aristō. pmo posteriorū textu cōmētary. 6. ostendit. Vnc Parmenides et Dellisus quos p de auscultatiōe physica tex. cōmētary. 71. adducit Aristō. Anaxagoras Clazomenius. Democritus Abderites et Leucippus collega eius: quos pmo de generatione textu pmi cōmētary Aristoteles refert. inter per se et per accidēs distinguere nescientes. De quorū varietate logicus tantum tradidit doctrinam. In viam falsam et erroneam diuerterunt: nihil simpliciter generari aut corrumpi dicentes. Quare et recte Aristoteles primo de auditu physico textu cōmētary. 71. Antiquissimi (inquit) in phia cum fuerint perscrutari de veritate et natura entis reflexi sunt ab ea: et quasi expulsi in aliam viam propter paucitatem exercitii in logica.

¶ Finis.

3 Angli cum.

Ad p^m

Ad 2^m

Ad 3^m

Incipiunt qñones peritiles doctissimi Marsili sup li
bris pñor analeticoz Arist. 7 pñmo sup libo pñ. Qñ. 1.
Cñ pñmñs oporet dicere circa quid: 7 de quo
est intentio 7c.

Circa librum

pñor querit pñ. Utrū
de syllo simplr possit
eē scia: 7 arguit pñmo
qñ nō. de nō ente nō
est sciētia. syls est nō
ens. 7c. maior. pñmo
post. minor patet: qñ
syls non est vnū. est
enī tres ppñones qñ nō
sūt vnū. igr nō ens: qñ
ens 7 vnū pñuertunt.
7 sic. de corruptibili-

bus polib' 7 rigētib' alr se hñe nō veris 7 necys non est
scia. syls est hñ. 7c. maior pñ pñmo post. minor ē pñ.
est enī corruptibilis syls: qñ pñt eē 7 nō eē. 3° sic. de en
te per accñs nō est scia: syls est hñ. ergo 7c. maior pñ 6°
meta. minor pñ: qñ syls pñcipalr est in aia 7 est accñs
aie: igr est ens p accñs. 4° arguit. solius pñis est scia.
syls nō est pñlo. igr de syllo nō est scia. maior nō pñ Lyn
conien. pñ post. vbi vult qñ scia est habitus pñis. maior
pñ: qñ syls est aggregatiū ex maiore 7 minore 7 pñe.

Oppositum est de intēione pñi tradētis scien
tiam de syllo in isto libro.

In ista qñone erunt duo articuli. In pñmittenda sunt
aliqñ notabilia. Scdo rñdendum est ad qñnem.

Quantum ad pñm est notādū qñ pñ qñ dñ. vñz de
syllo 7c. nō itelligit aliō nisi de syllo.
vñz possit eē scia: nihil addēdo huic terminio syllo. nā pñ
simplr itelligit sine addito. nā simplr dico qñ sine addi
to dico. 2° top. Cñ 2° est notādū qñ tripl' est scibile. scibi
le pñpñu: 7 vocat pñ demfata. aliō est scibile remotiss
mū: 7 vocat res signata pñ terminio 7 pñe positos. aliō est
remotū vt termin' ex pñmi. vt si demfēt ista. hñ est rñ
sibilis. ista ppñ est scibile pñpñu. 7 iste termin' 7 ea posi
tus est scibile remotū: 7 res signata pñ istū tñ in inū hñ. vt
puta aial rñonale erit scibile remotissimū. Cñ 3° est nñm
qñ scia sic describit. scia est habit' pñis pñ demfationē ac
qñst. Alr sic. scia est habit' assensu' pñis sine formidie
ad oppo' gnāt' per pñmissas ppñas 7 necias. In hac diffō
ne ponit' habit' pro gñe. ponit' assensu' pñis ad dñam
necitatis pñ. ponit' sine formidie ad oppo' ad dñam
opionis 7 suspicionis: vel suspicationis: que est habit'
valde debilis gnātus ex debili mā. ponitur gnātus per
pñmissas ad dñam fidei: que 7 sit habitus firmus: tñ nō
est generatus per pñmissas ppñas. hec de pñ articulo.

Quantum ad 2um sit pñ pñlo. de hoc terminio syls
nō est scia tanqñ de scibili. pñpñquo.
patet: qñ iste terminus syls nunqñ est pñlo demfstrata.
Cñ 2° pñlo. de hoc terminio syls est hñ scia tanqñ de scibi
li remoto vel remotissimo. pñbat: qñ aliqñ pñlo demf
tur in qñ ponit' iste termin' syls. igr de syllo est scia tāqñ
de scibili remoto. pñia tenet pñ 2um nñbile. añs pñ: qñ pñs pñ
hui' demfminat istā pñe. ois syls est ex trib' terminis. 2°
pñ pñis pñbat: qñ aliqñ pñlo demfāt: cui' termin' designāt
siue significāt hñc terminū syls. 7 de syllo est scia tāqñ
de scibili remotissimo. pñia tñ vt pus. añs pñ: qñ istā pñlo
demfāt. oē pñdica' pñdica' eēntia lñ vel accñtalr: 7 subm
et signāt hñc terminū syls. Cñ 3° pñlo est. de re signata

per hñc terminū syls nō est scia tāqñ de scibili pñpñqñ
pñ: qñ nunqñ iteger syls est pñ demfata. Cñ 4° 3° est ista.
de re signata per hñc terminū syls. bene est scia tanqñ
de scibili remoto vel remotissimo. pñ ps pñis pñbat. ali
qñ pñ pñt demfari cui' subm est vn' syls iteger. vt hic. oē
aial rñonale est rñsibile: 7 ois hñ est aial rñonale. igr ois
hñ est rñsibilis. est demfatio. 7 de integro syllo pñt esse
scia tanqñ de scibili remoto. pñia tñ per 2um nñbile. añs fa
tis est notū. 2° ps pñis pñbat sic. aliqñ pñ demfāt: cui' ter
mini oēs syllos mñdi signāt vt hñ. ois syls ē ex trib' ter
minis. 7 de re signata pñ hñc terminū syls pñt eē scia tāqñ
de scibili rñmoto. pñia tñ. vt pus. añs ē notū. 7 bñ 2° ar.

his premissis rñdet ad rñones. Cñ ad pñm qñ Ad pñm
dñ de nō ente nō est scia. negāt
maior: accipiēdo ly ens put pñuertit cū vno. Ad pñm
pñ posterior. Dñs qñ itellexit qñ de nō ente. i. de falso nō
est scia tanqñ de pñe demfata: 7 iō rñ nihil facit ad pñs
qñ syls nō est falsus: 7 sit non vnū. Cñ ad 2um qñ dñ de
corruptibilib' polib' 7c. nego maiore. Ad pñs pñ poste
rior: dico qñ voluit dicere qñ de ppñonib' pñinētib' ve
ris nō est scia tanqñ de pñe demfata. 7 iō rñ nihil est ad
pñs. Cñ ad 3um qñ dñ de ente per accñs 7c. dico qñ per il
lud argumētū itellexit qñ de effectib' fortuitis 7 casua
lib' nō est pñcognitio habēda. vt pñ itueti. 6. metaphice. Com. 5°
Ad minore qñ dñ syls est ens per accñs: dico qñ 7 syls
accñtalr sit: tñ ipse nō est casualis effect' vel fortuit'. 7
iō rñ nihil est ad pñs. Cñ ad vltimā qñ dñ. soli' pñis de
mñate est scia. negāt maior. Ad Lynconien. pñ poste. di
co qñ voluit dicere qñ de sola pñe demfata ē scia tāqñ de
scibili pñpñqñ 7 nō remoto vl remotissimo. Cñ Rñ post
opp' vadit pñ pñe 2° 7 4°. Hec de qñone. Qñ. II.

Claris 2° vñz syls simplr sit subm in
libo pñor. 7 arguit pñ qñ nō. aia
est subm scie libri pñor. igr 7c. pñtia tñ: qñ
scia ppñ vnitatez subtri dñ vna. vñi' scie solū
dñ esse vnū subm. añs est notū. Cñ 2° nullus
syls est subm scie hui'. igr syls nō est subm. pñtia tñ
ab vñi ad suā idēfinitā: 7 añs pñ idēfinitē: qñ nec ille nec
ille 7 sic singulis. Cñ Cñ firmat. subz scie dñ ē icōplexū
ois syls est cōplexus. 7c. maior hñtur ex pñ posterior
minor pñ: qñ syls cōplectit' ex maiore 7 minore 7 pñe.
Cñ 3° syls excedit metas scie libri pñor. igr nō est elus
subm. pñtia tñ: qñ subz scie dñ ē sibi appropariū. añs pñ:
qñ syls pñdica' de syllo demfatio 7 de syllo dialecti
co: de qb' in libro pñor nō pñsiderat sic in libro postero
rius 7 topicoz. Cñ 4° syls simplr de vero syllo vñficat.
igr nō est subm scie libri pñor. pñtia tñ: qñ in libro pñor
pñsiderat pñ de syls. añs patet: qñ demfatio syllo hec
nō videt vera. B est syls simplr. rñ est: qñ nō scit qd in
telligit per ly simplr. Cñ 5° illud qñ nō verificat de oi
bus in libro pñor pñcipalr pñsideratis nō est subm hui'
scie: 7 syls simplr est hñ. 7c. discursus est bon': 7 ma
ior pñ: qñ subm scie dñ de oib' pñcipalr pñsideratis veri
ficari. minor pñ: qñ in libro pñor pñsiderat pñcipalr de
conuersionibus: entitate: idēfinitione: 7 exēplo: qñ pñ in
pñ pñmi: 7 in fine scōi. modō nullus istoz est syls.

In oppositum est cōis opio logicoz dicētiū:
qñ Aristote. pñcipaliter deter
minat in libro pñorum de syllogismo simpliciter.

In ista qñone erunt duo articuli. In pñmo pñmittēda
sunt notabilia. In scdo respondendum ad qñnem.

Quantum ad pñm est notādū qñ subm accipit pñ
subto attributiōis 7 pñ subto adequa
tiōis. 2° est notādū qñ tres sunt pñditiones subtri attrib
tiōis alicui' scie. pñ. qñ sit terminus in ista scia pñsidera
pñ pñdi.

2^a p^adi.

cap. 18.
vel ter.
co. 43.

p^a p^aclo

2^a p^aclo

Dubius

R^o

Ad p^a

Ad 2^m

Ad 3^m

tus pmo. ppter b vnu nō est subm meta^a. s; ens: qd p3 in 4ª eiusde3. 2ª est. qd sit termin^o cōissim^o nō excedens metas illi^o scie in illa scia p^asideratas: ppter qd sub3 scie debet de oib^o p^ancipalr in ea p^asideratis vificari. 3^a est qd alia min^o p^ancipalr in scia p^asiderata p^asiderant in ordie ad ipsaz. puta qd sūt cause ei^o passiōes p^auatiōes. vel alia b3. patet iste p^adiōes: qz alias subti vnitare scia nō pōt dici vna: cui^o oppo^m est de itēione p^abi p^a post^o. 3^a est nō tādū qd p^ahs in lib. pōz. videt p^ancipalr p^asiderare de singulis argumētationib^o r de p^auerfionib^o: p^abat sic. nā de p^auerfioib^o: empri^o. iductiōe: r exēplo in aliq^o pte logice debuit p^ancipalr p^asiderare. mō nūq^o iuenit fecisse mentionē de eis nisi in lib. pōz. igit^o rē. maior p3: qz iste sunt spēs p^ancipales argumētatiōis ita bñ sic syls. igit^o in ali qua parte logice debuit p^ancipalr p^asiderare. patet minor inspicienti totā logicam. Et hec de pmo articulo.

Quantum ad 2^m sit p^a p^aclo. qd iste terminus syls nō est sub3 scie libri pōz. p^abat sic. ipe nō vificat de oib^o in lib^o pōz p^ancipalr p^asideratis. g non est ei^o subm. p^antia t3 p 2^m nōbile. an3 p3 p 3^m: qz nō vificat de empri^o. ¶ 2^a p^aclo est. qd iste termin^o argumētatio est subm scie libri pōz. p^abat sic. sibi respectu scie libri pōz oēs p^adiōes subti p^aueniūt. g est sub3 in ea. p^antia t3. an3 declarat. est enī termin^o p^a p^asiderat^o in illa scia: qz p^a p^ancipalr p^asiderat^o h de argumētatiōib^o quō debet fieri rē. est termin^o cōissim^o nō excedens metas: qz de oib^o in 3^a notabili vificat expresse r de nullis alijs nisi de his p^atētis sub eis. r 3^a. oia de qb^o p^asiderat^o in lib^o pōz p^asiderant in ordie ad ipsaz: qd p^apones sylloz: p^atates ipsius: r alia b3. ¶ S3 dubitaret alijs: qd est subm toti^o logice nō est subm libri pōz: s; argumētatio est sub3 toti^o logice. g rē. maior p3: qd nō est idē subm toti^o r p^antis. minor nō ta est de se. ¶ p^ato isto argumēto est notādū: qd nō est incōueniēs eūdē terminūz diuersimode eē subm toti^o r p^antis. p^antis p^asiderādo terminū solū in gnālī: toti^o aut^o p^a p^aderādo in gnālī r spālī. sic ē ens mobile in spālī p^aderatū est sub3 scie libri p^ancipalr: s; p^asideratum in gnālī r spālī est sub3 toti^o p^antis nālīs. ¶ Per b ē ad rōnes qñ d^r qd est subm toti^o logice nō est subm libri pōz. negat ista. Ad p^abatōne qñ d^r nō est idē subm toti^o r p^antis p^acedo eodē mō: s; bñ diuersimode: r iō argumētatio put solū p^asiderat^o i gnālī est bñ subm scie libri pōz: s; put p^a p^aderat^o in gnālī r spālī sic est subm toti^o logice. hec de 2^a. p^ancipales. ¶ Ad p^am qñ d^r. aia est sub3 scie libri pōz. p^acedit loquēdo de subto inbēfionis: r negat p^antia. g argumētatio nō est sub3: r qñ d^r. vni^o scie d3 eē vnicū subm. vep est eodē mō: s; diuersimode vna scia bñ hēt plura subta. ¶ Ad 2^m qñ d^r. nūla argumētatio est subm in lib^o pōz p^acedit: r qñ inferi. g argumētatio nō est sub3. negat p^antia. Ad p^abōne qñ d^r. arguit ab vli rē. d^r qd sub3 vli3 supponit p^asonalr. idēfinitē vō accitralr: r iō p^antia nō valet. ¶ Ad p^afirmationē. subm scie d3 eē icōplexū. p^acessa ista ad minozē: s; ois argumētatio est cōplexa. d^r distinguēdo: eo qd ly argumētatio pōt capi p^asonalr. r sic p^acedit. r cap^o magis p^antie: r i eodē sensu p^acedit p^aclo qd nulla argumētatio est sub3 libri pōz. Alio mō ly argumētatio pōt capi māl^o p^ato se r sibi sibi^o: r ita negat minoz: qz sic argumētatio nō est cōplexa. iō iste termin^o argumētatio est icōplex^o. ¶ Ad 3^m qñ d^r argumētatio excedit metas. negat. Ad p^abōne: qñ dicebat qd argumētatio p^adicat^o de argumētatione dialectica r p^afirmatiua. p^acedit ista: sed negat qd de illis hic nō determinat. vñ b determinat de ois argumētatione tā dialectica qd p^afirmatiua qñ ad modū formādi: s; in alijs logice noue determinat de eisdē quo ad habitudi-

nem p^ancipioz r p^antes r p^apetates p^aremissaz: vt in libris pus allegatis. ¶ Ad 4^m cum d^r argumētatio simplr de nulla argumētatione vificat. negat. Ad p^abōne qñ d^r. quacūqz argumētatiōe demfata hec nō est vera: hec est argumētatio simplr. dico qd ibi nō d3 addi simplr: s; sufficit dicē hec argumētatio. nā simplr ponit p^ato sine addito: r iō suffic^o qd ille termin^o argumētatio cap^o p^anter: r sine addito de ois argumētatiōe vificet. ¶ Ad 5^m d^r qd est p^ato p^antē auctas logicoz allegata post opposituz ex ponit de argumētatione dimisso syllo: r ista p^abatō est p^ato 2^a p^aclutione. hec de qōne. Questio. III.

Propositiō igit est oratio affirmatiua v^o negatiua alicuius ab aliquo. Cap. I.

Aeritur 3^a. vtrū diffinitio p^aponit^o sit bona: in qua d^r. p^apo est oro affirmatiua vel negatiua alicui^o de aliq^o: vel alicui^o ab aliq^o. arguit qd nō sit bona. diffō d3 cōpetere ois p^atēto sub diffinitio. s; ista nō cōpetit ois cōtēto sub diffinitio. g rē. maior est p^abi 2^a cap^o. 4^a. vbi vult qd diffō p^auerat cū diffinitio. minor declat: qz ista nō p^arit p^aponi hypothetice. p^apo enī hypothetica non est oro affirmatiua alicui^o p^adicati de subto: nec negatiua alicui^o p^adicati de aliq^o subto. ¶ 3ª sic. ista diffō p^arit alys a diffinitio. igit^o nō est bona. p^antia t3 vepus. an3 declarat: qz ista oro. hō alb^o. videt eē affirmatiua: cū in ea nulla ponat negō: r tñ nō est p^apo. silr ista. hō nō alb^o. videt eē p^apo negatiua: eo qd i ea negat iste termin^o alb^o. r nō ē tñ p^apo. 3^a p^abat idē an3: qz ista oro. Joānes est hō albus. est oro affirmatiua. p3: qz affirmat pla de vno: r tñ nō est p^apo. p3 b3: qz ipa est p^apo plures. g nō est p^apo. t3 p^antia p^a p^antis p^antis. vbi d^r qd idē est p^apo r p^apo vna. ¶ 3ª arguit sic. ista diffō est nugatoria. g ipa nō est bona. p^antia est nō. an3 p^abat: qz idē est dicere oro affirmatiua r aliq^o de aliq^o. silr idē valet oro negatiua r alicui^o ab aliq^o. ¶ 4^a sic. vni^o diffinibil^o d3 eē vna diffō: s; p^aponis nō est vna diffō. g ipa nō est bona. p^antia est nota maior declarat: qz diffinitio cap^o ab eē rei. p^a to p^antie 5^a 7^a metaph. 33. Idcirco solū id qd hēt vnu eē vna bēt diffōne. g vni^o diffinibilis d3 eē vna diffō eiusde. minor

Opposituz (patet per Petrus Hispanum. est p^ahs ponēs istā diffōne tāqz bona. ¶ In ista qōne erūt duo articuli. In p^a dicta diffinitio est exponenda. In 2^a rīdendum est ad qōnem.

Quantum ad p^am p^antē notādū qd ista diffō dāt solū de p^antē categorica. cā bu^o est: qz pus p^ahs videt log de syls categoricis. 3ª est notādū qd oro affirmatiua est oro affirmas p^adicatū de subto: vel alr r magis p^ape. oro affirmatiua est cui^o copula est affirmatiua. p^ame due diffōnes sūt p^antis hispani cap^o de p^antē: que sūt duas sequētes moderate sūt vere. 3ª est notādū qd p^apo p^antes que affirmat pla de vno bñ d^r esse affirmatiua: quapropter p^ahs volēs describē p^antē p^antē p^antē p^antes apponit istas p^antes alicui^o p^adicati de ali quo subto: r debet iste p^antes sic exponi. alicui^o p^adicati r nō pluriū. ab aliq^o subto r nō a plib^o subtris. ¶ Ex quo 4ª legi^o qd diffō p^aponis sic d3 exponi. p^apo categorica est oro affirmatiua alicui^o p^adicati: r nō pluriū: de aliquo subto r nō de plib^o: r hec sint dicta de p^a articulo.

Quantum ad 2^m sit p^aclo respectibilis hec. qd diffinitio p^aponis categorice sic expōta est bona. p^abat sic. ista diffō p^auerit cū p^antē categorica: r distinguit eā a quonīs alio. g est bona descriptio ei^o. p^antia t3. an3 p^abat p^ato pte. qd aut^o p^auerat cū p^antē aliq^o p3 in solone rōnū in p^antis facta: s; qd eā distinguit a quonīs

quous alio pz: qz p b qd d q est o o distinguat a reb
et terminis icoplexis. p b q d affirmatiua vel neg di
stignit a singlib oronib ipfectis: qz ille no hnt copulaz
affirmatiua vl neg. p b q d alie pdicatu r no pluriu
de aliq subto r no de plib: vl ab aliq subto r no aplib
distinguit a ppone hypothetica r a ppone ples: r ab o o
nib ipfectis no hntib subm r pdicatu. sicut fac igne.
vinam eem bonus clericus. Dec de 2 articulo.

Ad rones ad pma illa diff d: copetere oi pto
sub diffinito. pcedit maior. r negat mi
nor: qz ista no copetit r. Ad pbone pcedit q no pueit
pponi hypothetice: nec b est icoueniens: qz hic diffinit
solu pp cathegorica put dicebat in pnbili. Ad 2
qn d illa diff pigit alga diffinito. negat sic intellecta
sic exposita est. Ad pbone qn d. pigit huic oroni. ho al
bus. negat: r qn d q in ea nulla ponit neg. pcedit: s
no segt. igit est o o affirmatiua. opz enis add q copula
affirmet i ea: r b no est vez: qz ibi no est copula. eodez
mo d de ista. ho no alb neg: tñ nlla copla neg. Ad
3^{am} pbone anis. qn d q illa e o o affir. Joanes e ho
alb. pcedit b: s b est pluriu de vno. r illo respectu pars
diffonis sibi no pigit: qz deberet ee alie pdicatu no plu
riu de aliq r no de plib: r sic diff sibi no pigit. Ad
4^{am} qn d. diff e negatoria. negat b. Ad pbone: qz ide
est dicere o o affirmatiua: r alieu pdicatu de aliq d q
no sunt ide. na o o plures bñ est o o affirmatiua vl ne
gatiua: no tñ est alieu de aliq: vel alieu ab aliq. expo
nendo ista sic snt exposita. Ad 5^{am} cu d vni diffinitibil
solu d e vna diff. pcedit de diffone qd itatiua: s loqn
do de descriptioe seu diffone qd nois nihil phibet vni
diffi. e ples tales diffones: mo diff. pponis cathe e
qda descriptio: no at diff pure qd itatiua: r io no pcedit.
Questio ista mouetur super eodem textu. Propositio
igitur est oratio r.

Questio. III.

Veritur 4°. vtz eade pp sit affirma
tiua r neg. arg pzo q sic: qz
ista pp soz. pole est no ee. est affirmatiua r
negatiua. g r. pna t3. anis declar. p q sit af
firmatiua: qz copula ei no negat. g est affir
matiua. pna t3. anis pz: qz ly pole est ps copule r no nega
tur. deide q est negatiua: qz egpoller huic. soz. non nece
est ee. que est negatiua. g ipsa est negatiua. Ad 2° sic. ista
soz. no est iust. est neg r affirmatiua. g r. pna t3. anis q
ad pma pte notu est: s q sit affirmatiua declar. na ipsa
equaler huic. soz. est no iust: que est affirmatiua. q aut
ist egpoller pz: qz iste due iferut formali se adiucce. g
vna d equalere alteri: vel saltim si vna est affirmatiua
alia d ee affirmatiua. pna nota. anis est phi z piaz capi
mlis p r z. Ad 3° sic. soz. aial no est: est affirmatiua r ne
gatiua. g r. pna t3. anis pbat. p ps declar: qz pdicatum
est aial r no negat de sbto. pcedit eni negone. g no neg
s affirmatiua. pna t3 p Petru hispanu. cap de ppone. s
q sit neg. pz: qz copula negat. Ad 4° sic. ista pp. ho non
est asinus r de est: est affirmatiua r negatiua. igit r. pna
tenet. anis pbat. p ps declar: qz est vna copulatiua: cu
ius z ps est affirmatiua: r et qz copula punctionalis non
negat. g est affirmatiua: s q sit negatiua. pz: qz ps est
negatiua. io tota pp d sumi negatiue. t3 pna: qz syls
negatiuus d: cui vna pmissa est negatiua. g eode mo
in ppo sito. Ad 5° sic. ista e affirmatiua r negatiua. nulls
bo est aial. igit r. pna no. anis pro z pte est notum: s q
sit affirmatiua declar: qz valet tati. sic hec. aliq qui est
nullus bo est aial: r ista est mere affirmatiua. igit r.

Oppositu arg. segt q diuisio phi eet insufficiens
hoc est irrationale. r t3 pna: qz debuisset

apposuisse 3^{am} mebru sic dicendo. ppnum alia affirma
tiua: alia negatiua: alia affirmatiua r negatiua.

In qone erut duo articuli. p videtur est de ppnib
cathegoricis an in eis affirmatio sit neg: aut egpollens
negatiue. Sed videtur est de ppnibus hypotheticis.

Quatum ad p^o sit p^o suppo. ad vitate affirmatiue
cathegorice regrit q supponat subz pro
aliq. pbat. p aucte logicor qui coiter dicunt: q ois affir
matiua aliqd ponit. r q pp ista cam r no pp alia negat
ista. chimera pot ee. Ad 2° rone sic. affirmatiua affirmat
pdicatu de subto. g ponit ide ee pro q accipit subm r pa
dicatu. pna t3 ex terminis. g ad vitate ei regrit q sbz r p
dicatu accipiant pro eade. g regrit q subz pro aliq sup
ponat: qd est ppositu. Ad 3° suppo est hec. ad vitate nega
tiue cathegorice suffic q subm p nullo supponat. pbat
aucte logicor dicentiu q neg nihil pot. Ad 4° qz ppo
huic pcedit ista. antichrist no est. Ad 5° qz negat p
dicatu de sbto r ex pnti signat q no est ide p q suppoit
pdicatu r subz. g si subm p nullo suppoit ipa est va. pna
t3. qz tuc no est ide pro q suppoit subm r pdicatum.

His pmissis sit p^o h. nuq neg cathegorica eg
pollet affirmatiue. pbat. sic. pp
nes no pnt egpollere que sic se hnt: q ad vitate vni
ficut q subz p aliq suppoat: r q no suffic ad vitate alte
ri: s sic est q ad vitate negatiue suffic q subm p nullo
suppoat: r no suffic ad vitate affirmatiue. g negatiua no
egpoller affirmatiue. pna est nota. anis pro p pte declar:
qz ppnib egpollentib quicuq vna eaz est va alia d e
va. g no egpoller que sic se hnt: q ad veritate vni aliqd
sufficit q no suffic ad vitate alteri. minor declar: qz ad
vitate negatiue suffic subm p nullo suppone p suppone
z. B tñ no sufficit ad vitate affirmatiue. pz p suppone
pma. Ex hac pte iferit correlariu. q nuq valet in ca
thegoricis pna formali ex negatiua ad affirmatiua. pz
per pte r pbone ei. Ad 2° pclo b est. nuq eade pp ca
thegorica est affirmatiua r neg. pz: qz si eet eade pp ca
thegorica affirmatiua r neg: cathegorica neg equaleret
affirmatiue: qd est ptra pcedete pte. Dec de p articulo.

Quatum ad 2° sit p^o suppo h. oi ppni affirmati
ue solu dicit vna neg ex q segt q ples
ppones no egpollentes nuq dicit eide. hec suppo pz p
pbm p piaz ca p. vni affirmatiouis vna est neg. Ad 3°
suppo est h. q no est veri dare dictione q negone ppo
nere tori: aut pposita auferre. nota est. Ad 4° suppo est h.
disiunctiua r copulatiua de ptrib dicitib sibi inuice d
dicut. pz p coem modu logicor: r facili pbare si opus
eet: s dimittit ca breuitatis. Ad 5° suppo est. q pp by
pothetica semp manet affirmatiua qdiu nota hypothe
tice no negat: r de neg: qn ista negaret. pbat sic. pp
cathegorica semp manet affirmatiua qdiu copula eius
affirmit. h de neg qn illa negat. eode mo erit de pp
ne hypothetica. Ex q suppone pz q volēs pferare
qlitate ppnis hypothetice no d attede ad qlitate par
tiu: s ad qlitate copule. vñ aliq hypothetica est affirma
tiua: cui ambe pres pncipales sunt negatiue: vt hic. bo
mo no est asinus r deus non est. Et sic de aly.

Premissis his sit p^o pclo q ad 2°. aliqua hypo
thetica neg egpoller affirmati
ue. pbat sic. illa egpollent. no soz. currit: r de est. que est
copulatiua neg bui disiunctiue affirmatiue. soz. non cur
rit vel nlls de est. g i hypotheticis aliq neg egpoller af
firmatiue. pna est no. anis declar: qz ista. no soz. currit r
de est p suppone z^{am} est negatiua: qz ista copla et. negat
sitr ista soz. no currit: vel nullus de est. dicit pdicte co
pulatiue p suppone z^{am}: test affirmatiua: qz ista puctio

2° p^olo vel. nō negat. g ipse egpoller. p^oia t^o p^o supponē p^oia: q^o p^opones nō egpollētes nō d^odicūt eide. (C 2° p^olo est. q^o in hypotheticis. p^obabile est dicere negatiua. p^oponē esse affirmatiua. p^obat. q^o p^obabile est dicere: q^o copulatiua neg^o est disiunctiua affirmatiua: t^o e^o disiunctiua t^o negatiua est copulatiua affirmatiua. p^oz: q^o vna egpoller alteri per p^one pcedetē. g. p^obabile est dicere q^o vna est alia.

3° p^onem (C 3° d^o dicta p^one arg^o. eadē p^oponē sūt t^o semel eē affirmatiua t^o neg^o implicat d^oditionē. g. b nō est p^obabile dicere: t^o ex p^onti p^olo est falsa. p^one sūt note. a^ois declar. si prop^o est affirmatiua. tūc ei^o copla est affirmatiua t^o nō negatiua p^o diffōne. p^oponis affirmatiue. t^o si ipa est neg^o. tūc ei^o copula est negatiua p^o diffōne. p^oponis negatiue. g. copula ei^o eē affirmata t^o negata: q^o d^o implicat d^oditionē.

Solo (C Pro solone ei^o notādū q^o i tali copulatiua negata z^o iuenit copula. vna exp^ose posita: t^o ista est iunctio copulatiua et que negat. alia est equalēter posita: ista est cōiunctio disiunctiua que affirmat. nā iunctio copulatiua negata valet disiunctiua affirmatiua: t^o e^o. t^o iō cūz ly et. in tali p^oponē negat explicite. segt q^o ly vel. affirmat explicite. (C Per b ad rōnē q^o d^o q^o eadē p^oponē eē affirmatiua t^o implicat. hec negat. Ad p^obōnē q^o d^o q^o si p^opon sit affirmatiua ei^o copula affirmat t^o non negat. vep est de copula equalēter posita. S^o de copula explicite posita nō op^oz. Et q^o vltra d^o q^o si eadē p^opon est negatiua ei^o copula negat. vep est de copula explicite posita: sed de copula iplicate posita nō op^oz. t^o sic nō segtur q^o eadē copula negat t^o nō negat. (C Exēpluz b^oius. hec copulatiua negatiua non for. currit t^o deus est. p^ot dici negatiua p^opter hāc copulā et exp^ose posita que negat t^o nullo mō affirmat: t^o p^ot dici affirmatiua respectu hui^o d^oistū vel posite iplicate que affirmat t^o nullo mō neg^o. Dec de 2°.

Ad p^om Ad rōnes. (C Ad p^omā q^o d^o hec p^opon. for. pole est nō eē est affirmatiua t^o neg^o pcedit q^o est negatiua: t^o negat q^o est affirmatiua. Ad p^obōnē q^o d^o q^o copula ei^o nō negat. d^o q^o b vep est q^ostū est ad copulā totalē: s^o nō segt. g. est affirmatiua. Ad b enī q^o sit negatiua suffic^o p^onci^o p^ote copule negari. puta b vbu eē. t^o sic sit hic. (C Ad 2^om q^o d^o hec for. nō est iust^o. est affirmatiua t^o neg^o pcedit q^o est negatiua: t^o negat q^o est affirmatiua. Ad p^obōnē q^o d^o q^o ipa egpoller huic. for. est nō iust^o: t^o q^o se iferāt nō est bōa p^oia: q^o l^oz affirmatiua forte iferat negatiua: t^o negatiua nō infert affirmatiua. t^o q^o p^obat b aucte Ap. d^o q^o itellexit q^o neg^o cū p^ostātia s^obt iferret affirmatiua. vt for. nō est iust^o: t^o est. g. for. est non iust^o. t^o iō rō nō pcedit: de b aut magis bētur in qōnib^o libri piar^o. (C Ad 3^om q^o d^o hec. for. aial nō est: est affirmatiua t^o neg^o. d^o q^o est neg^o: t^o negat q^o est affirmatiua. Ad p^obōnē q^o d^o p^odicatū nō negat de subto pcedit: sed nō segt. g. est affirmatiua: nec g^o nō est neg^o. Ad Petrus hispanū q^o d^o q^o neg^o est in q^o p^odicatū negat de subto. d^o co. q^o ista diffōnē itellexit de p^oponib^o de mō loq^ondi cōfucto s. de illis de qb^o p^odicatus segt copulā. in alyz aut gnāl^o neg^o d^o cuius copula negat. t^o sic est de ista. (C Ad 4^om q^o d^o hec. bō nō est asin^o t^o de^o est: est affirmatiua t^o neg^o. pcedit q^o est affirmatiua t^o negat q^o est neg^o. Ad p^obōnē q^o d^o q^o vna ps est neg^o pcedit t^o negat p^oia. igitur ipa est neg^o: t^o q^o d^o q^o syls d^o negatiū: cui^o vna p^omissa rū est neg^o. d^o q^o nō est sile de syllo t^o de copulatiua. naz syls denoiatur a p^one t^o d^o ne^oius si p^olo ei^o sit ne^oia: copulatiua aut denoiat a copula p^oncipali: t^o iō q^odui b cōiunctio et. affirmat ipa d^o affirmatiua. vñ nō reputo icōueniēs q^o copla affirmatiua que neg^o iferr p^one sit syls affirmatiū: t^o sic arg^o de syllo nō est ad p^ois. (C Ad vlti maz q^o d^o hec. nlls bō est aial. est neg^o t^o affirmatiua d^o

q^o putly nlls tenet negatiue t^o i sensu magis p^opo sic est neg^o tātū valēs q^ostuz b. q^oz bō nō est aial. t^o iō b p^opo pp istū sensū magis p^opiū d^oz dici simplr neg^o. s^oz si ly nulla teneret ifinitatē t^o i sensu ip^opo. tūc eē affir^o tātū valēs q^ostuz b aliqd q^o est nlls bō est aial. z^o rō nō pcludit q^o ista sit affirmatiua t^o neg^o. nā fm hos ples sensus ipa nō meret dici p^opo vna. q^ore nec p^opo: s^oz s^oz sensuz p^opiū ipa est neg^o t^o fm sensum ip^opiū ipa est affir^o. (C R^o post opp^o arguit q^o eadē p^opo cathe^o nō est affirmatiua t^o neg^o: q^o de sola ista loquebat Ap. d^oiffone sua: t^o b est pro 2° p^one p^omi articuli. t^o sic est finis qōnis. Qd. V.

C Syllis aht est oratio in qua qbusdam positis aliud qd ex necitate ptingit t^o c. Caplo eodē.

Consequēter 5° querit. vtrū diffō sylly sit bōa in q^o d^o sylly est o^o t^o c. Et arg^o q^o nō. soli^o icōplexi est diffō ois sylly est cōplex^o. g. nulli^o sylly est diffō. maior p^oz: q^o diffō est termini t^o non p^oponis. mior p^oz: q^o ois sylly cōplexi ex maiore t^o minor re t^o c. arg^o vltra. nulli^o sylly est diffō: g. diffō sylly nō est bona. (C Lōfirmat sic. nulli^o accitit est diffō. ois sylly est accitit. g. nulli^o sylly est diffō. maior p^oz p^o Boe^o t^o actor re sumulaz. mior patet saltē de syllo vocali vel mērali. (C z^o sic. nulle o^oones sūt o^oo. ois sylly est o^oones. g. nullus sylly est o^oo. p^oia t^oz. maior hui^o rōnis p^oz: q^o sic plures boies nō sūt vñ bō: ita nec ples o^oones sūt o^oo. minor p^oz: q^o ois sylly est maior t^o mior. (C 3° arg^o sic. p^omissis p^ostis i syllo p^olo p^ot nō iferri. g. male d^o c. q^o b sūt. p^oia est nō. a^ois p^oz: q^o p^omissis p^ostis p^olo p^ot taceri. (C 4° sic in syllo nō segt p^olo eo q^o p^omissis sūt: s^oz poti^o eo q^o fiut: g. male d^o c. eo q^o hec sūt. p^oia est nō. a^ois p^oz: q^o in syllo vocali q^o p^olo format p^omissis sūt corrupte. (C 5° sic. diffō nō cōpetit o^o p^otero sub diffinito. g. diffō nō est bōa. p^oia t^oz: q^o nō p^ogit empti^o q^o sit sylly teste p^oho p^opost^o dicere q^o empti^o est v^o sylly. (C 6° ista diffō p^ouēt alyz a diffinito. g. ipa nō est bona. p^oia t^oz. a^ois declar p^oz: q^o p^ouenit idu^octioi. nā in idu^octioe qbusdā positis puta sing^o aliō accidit ab eis. puta vlc. z^o q^o p^ouēt argumētatioi q^o arg^o ab exponētib^o ad expōitā. nā qbusdā. s. exp^o b^o positi aliō accidit. s. expōitā. 3° q^o p^ouēt argumētatioi q^o arg^o ab extrēo cop^o ad aliō extrēmū. puta for. currit t^o asin^o currit. g. riss bile mouet. nā in tali qbusdā positis aliud accidit.

In oppositum est p^ois. (C In ista qōne p^omitenda sunt notabilia t^o diffinitio sylly exponenda. In 2° rādendum ad questionem.

Quantū ad p^om p^o est notādū q^o iuenit qdrup^o diffō. qd^o itatiua t^o eēntiat seu meta^o. z^o est diffō cālis seu nālis. 3° est diffō descriptiua. 4° est diffō qd nō mis. (C Diffō qd^o itatiua d^o o^o cōpēdiosa exp^omēs puer tibilr eēntia rei p^o eēntialia. i. sine exp^osiōe alic^o extrīfeci t^o ista diffō soli p^ogit sbe cōpōsite: q^o p^oz t^o mcr^o. (C La^o lis ē o^o exp^omēs eēntia diffinita p^o ei^o cās: vt si dicere. Vir^o est habit^o p^ofectiuis aie gnāt^o ex bonis opib^o ordinar^o ad b^oitudinē aie. hec diffō vtutis est vtutis moralis cālis. (C Descriptiua est o^o exp^omēs qd est res p^o accēntialia: t^o ista p^ouēt potissime accēntialib^o. (C S^oz diffō qd nō mis est o^o exp^omēs breuiter qd res signat: t^o de his d^ona b^o vltimis est ad p^ois. (C z^o est notādū q^o z^o est diffinitū. i. p^opiquū: t^o est termin^o incōplexus: cū q^o p^ouertit diffō: aliō remotū: t^o est res signata p^o istū terminū. p^o mō diffinit^o iste termin^o sylly. t^o sic p^ouēt dici q^o soli^o icōplexi est diffō de diffinito. p^opinq^o. z^o mō diffinit^o. ois sylly mūdi. (C 3° est nōn^o q^o diffō sylly d^oz sic exp^o i. sylly vocalis est o^oo hypothetica in q^o qbusdā positis. i. p^omissis aliud est in voce

In voce et in significatiōe ab eis que posita. I. a pmissis et a q̄l3 pmissaz accidit. I. seq̄ ex necessitate. I. in p̄ia neēia: eo q̄ bec sūt. I. v̄tute p̄p̄a dispōnis pmissaz: et ita h̄ erit diffō explicita sylli. Sylls vocalis est ōfō hypothetica in q̄ gbusdā positis aliō in voce et in significatiōe a p̄missis et q̄l3 eaz: seq̄ in p̄ia neēia v̄tute p̄p̄a pmissaz.

Quantum

ad 2^m sit p̄clo n̄salis bec. bec diffō sic exposita est bona descriptio seu diffō qd nois hui⁹ termini sylli vocalis. pbat sic. diffō que cōuertit cū diffinito et p acc̄ntalia exprimit eēntiā diffinitū et ipm distiguit a quibz alio est bona diffō ei⁹ seu descriptio qd nois. ista est h̄. ḡ ipa est bona descriptio. discursus est bon⁹: et maior p̄z p̄ p̄ notabile. minor declarat p̄: qz ista diffō p̄uertit cū diffinito. patebit soluēdo rōnes in d̄iū factas. I. q̄ ipa exprimat eēntiā diffinitū p acc̄ntalia. p̄z: qz describit sylli in p̄ terminos p̄notātes extrinsecā. nā cū sylls pueniēter capiat p̄ p̄missis: p̄clo nō est de eī integritate: et tñ ista diffō dat p̄ terminos p̄notatiuos: et breuiter oēs termini in descriptione positi sūt termini p̄notati. Si autē: sylls capet p̄o totali p̄cessu cōposito ex p̄missis et p̄ne: adhuc ista diffō daret p̄ acc̄ntalia qñ d̄r in qua gbusdā positis. et certū est q̄ isti termini sunt acc̄ntales. I. q̄ ista diffō distiguit sylli a quibz alio declarat. nā p̄ h̄ q̄ d̄r est ōfō. differt sylls vocalis a reb⁹ ad eē et a singulis q̄litarib⁹ seu reb⁹ que nō sūt voces et a vocib⁹ icōplexis: et p̄ h̄ q̄ d̄r. hypothetica. in q̄ qdē positis differt sylls a singulis p̄p̄onib⁹ cathe⁹. p̄ h̄ q̄ d̄r. aliud in voce et signatiōe. differt sylls ab argumētatiōe qua arguit a copulatiua ad alteraz ei⁹ p̄tē et ab expō⁹ ad expōitā. per h̄ q̄ d̄r ex necessitate. differt sylls ab inductione que nō est p̄ia neēia. nā p̄ter singulares alique alie p̄p̄ones exprimunt⁹: et tūc nō est p̄p̄rie inductio de quo magis videt in 2° b̄uius. per hoc q̄ d̄r: eo q̄ h̄ sunt. differt sylls ab exp̄plo et ab empti⁹ que nō inferūt p̄is v̄tute significationis: vel alicuius alterius. Dec de secundo.

His p̄missis

videt ad rōnes p̄nci⁹. Ad 1^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 2^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 3^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 4^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 5^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 6^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 7^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 8^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 9^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z. Ad 10^m qñ d̄r soli⁹ icōplexi est diffō. p̄cedo loquēdo tñ de diffinito. p̄p̄inq̄: I. de diffinito remoto nō op̄z.

est sylls: qz deberet eē emp⁹ fere est sylls. vñ forsan q̄ ista habet auctas ex vitio trāslatoris. Alio mō pōt dici q̄ d̄m̄. Ap̄. sic exponit. q̄ emp⁹ est vere sylls imperfect⁹: I. nō est sylls. Ad vltimā negat q̄ ista diffō puenit alyz a diffinito. Ad 1^m p̄batione negat q̄ puenit inductioni: qz inductio nō ifert positis sing⁹ v̄tē in p̄ia neēia saltē si ibi affirmat⁹ put tactū fuit in declōne p̄is. vñ d̄r q̄ nō ifert v̄tē v̄tute dispōnis singulariū. et nō puenit ei vltima p̄tula. I. eo q̄ bec sunt. Ad 2^m p̄bōne qñ d̄r q̄ puenit argumētationi q̄ arg⁹ ab expō⁹ ad expōitā. negat et cā est: qz I. expōitā sit alia ab expō⁹ in voce. nō tñ est alia signatiōe. et sic nō ifert aliō ab eis que posita sūt. Ad 3^m p̄bōne negat q̄ puenit argumētationi q̄ arg⁹ ab ante copulatiua ad aliō p̄is. sic op̄z hic. forcurrit et asin⁹ currit. igit h̄ mō rō est: qz I. gbusdā positis aliud segtur in p̄ia neēia. tñ hoc nō est: eo q̄ bec sunt: qz nō segtur v̄tute dispōnis pmissaz: I. magis grā significationis terminoz. rō vel auctas p̄bi post oppositum est pro p̄ne. Et bec de questione. Questio. VI.

Questio ista mouetur super textu eodem et capitulo.

Veritur

6° v̄tē sylls simp⁹ sit genus ad syllz dia⁹ et dem̄ratiū. Et arg⁹ p̄. q̄ sic auctē Ap̄. in fine p̄mi capli p̄mi top. vbi post q̄ descripsit sylli dia⁹ et dem̄ratiū. dixit autē spēs sylloz bec sūt. I. q̄ auctē m̄afeste inuit q̄ sylls dia⁹ et dem̄ratiū sunt spēs sylli simp⁹. et sic. sylls simp⁹ p̄dicat i qd de syllo dem̄ratiū et dia⁹: et sylls dialectic⁹ et dem̄ratiū differūt spē. ḡ sylls simp⁹ est gen⁹ eoz. p̄ia t̄z p̄ diffōne generis. an̄s p̄ p̄ p̄p̄z. nā si querat qd est h̄ dem̄ratiū syllo dialectico aut dem̄ratiū b̄i d̄r. h̄ est sylls. I. 2° p̄s an̄tis p̄z. nā sylls dialectic⁹ et sylls dem̄ratiū plus differūt q̄ duo sylli dialectici. I. duo dialectici sylli differūt numero. ḡ sylls dem̄ratiū et dia⁹ d̄rnt plus q̄ nūero: et v̄ltra. ḡ differūt spē. p̄ne sūt note: et an̄s p̄ p̄ p̄te videt eē notū et ē p̄ 2° p̄te. et sic. sylls simp⁹ vel est gen⁹ ad h̄ vel totū in mō ad ea: I. nō est totū in mō ad ea. ḡ est gen⁹ ad ea. p̄ia t̄z. maior nō est de se. minor declarat. p̄: qz totū in mō est termin⁹ cap⁹ sine additō v̄l determinatione. mō h̄ totū sylls simp⁹ nō est termin⁹ cap⁹ sine additō. ḡ nō est totū in mō. et totū in mō d̄z v̄ficari de suis p̄tib⁹. patet p̄ p̄etrū hispanū mō h̄ totū. sylls simp⁹ non v̄ficat de syllo dialectico nec dem̄ratiū. ḡ t̄c. p̄ia t̄z et maior. minor declarat: qz ista est falsa. sylls dialectic⁹ est sylls simp⁹. patet hoc: qz sylls simp⁹ d̄r sylls nō d̄ctus. mō sylls dialecticus est sylls d̄ctus. p̄s̄r declarari posset h̄ac esse falsam. sylls dem̄ratiū est syllogismus simp⁹.

Oppositus

arg⁹. qz si sylls dialectic⁹ et dem̄ratiū eēnt spēs sylli simp⁹: seq̄ret q̄ ad libzū post⁹ spectaret determinare de syllo dialectico et dem̄ratiū. p̄ia t̄z: qz in eadē scia est generis et suarū spēs p̄sideratio. mō in lib⁹ p̄oz p̄siderat de syllo simp⁹. falsitas p̄tis est manifesta: qz p̄bs de p̄dictis nō p̄siderat in dicto libro: sed in libris posterioz et topicoz.

In qōne erūt tres articuli. In p̄ p̄mittēda sūt aliq̄ nō b̄ilia. et ad qōnē ē nōn⁹. et 3° moueb⁹ qdā dub⁹ et soluēt.

Quantum

ad 1^m p̄ nō q̄ sic d̄m̄ est pus iste termin⁹ simp⁹ nō est de termino in p̄positio ei⁹ hui⁹ termini sylli: I. pot⁹ locutionis n̄re. q̄rere enī an sylls simp⁹ est: est q̄rere an iste termin⁹ sylls sine additō cap⁹. et est nōndū q̄ sylls d̄z d̄bi ad suā spēm p̄ d̄rias formales et nō m̄ales. Rō est bec: qz i m̄a b̄i pueniūt p̄les spēs: i forma aut nō. vñ d̄ria spē⁹ sup⁹ ēa p̄re forme. I. metaph. et⁹ hui⁹ aīal d̄bit ad hanc spēm h̄o p̄ h̄ac d̄riaz rō que est formalis. et est nōndū: q̄ forma

Ad 6^m

p̄

2°

3°

No^m p̄

No^m 2°

Com. iz No^m 3°

No^m 4°

syllⁱ d^r e^e modus et figura. vñ qñ q^u syllⁱ ex qbuscunq^{ue} termis cōpositi in p^{ri}mō p^{ri}me figure dicunt^{ur} eiusdē forme. (¶) Materia aut^{em} syllⁱ dicit^{ur} e^e ipse p^{ri}miss^{us} et termini ex q^u ipse cōponunt^{ur}. (¶) 4° est notādū: q^{uod} syllⁱ e^e dialecticū. tenet se ex p^{ri}te p^{ri}missaz. nā syllⁱ cui^{us} p^{ri}miss^{us} sunt p^{ri}nis p^{ri}batue dicit^{ur} dialecticus. s^{ed} syllⁱ e^e dem^{on}stratiū. nā syllⁱ cui^{us} p^{ri}miss^{us} sūt per se note necie et immediate dicit^{ur} dem^{on}stratiū. Doc de p^{ri}mo.

p^{ri}o**Quantum**z^o p^{ri}loLor^m

ad z^o sit p^{ri}o p^{ri}lo hec. iste termin^{us} syllⁱ nō est gen^{us} ad hos termin^{os} syllⁱ dialectic^{us} et dem^{on}stratiū. p^{ri}bat^{ur} s^{ed} gen^{us} d^r attrahi ad suā spēm per d^rias formales. p^{ri}z p^{ri}z nōbile. s^{ed} e^e dialecticū v^{el} de mōstratiū nō sūt d^rie formales s^{ed} mōles. q^{uod} nō d^rbunt hūc terminū syllⁱ ad suas spēs. p^{ri}ia t^{er}z. et mior p^{ri}z p^{ri} p^{ri}mū nōbile. p^{ri} syllⁱ dialecticus et dem^{on}stratiū capi in p^{ri}mō p^{ri}figure: v^{el} in aliq^u alio eiusdē figure sūt total^{iter} eiusdē forme. vt p^{ri}z in 3° notabili. (¶) z^o p^{ri}lo est hec. iste termin^{us} syllⁱ cap^{itur} sine addito: et alⁱⁱ sūt idē termin^{us} cap^{itur} euz addito. q^{uod} est totū in mō ad alios termin^{os}. p^{ri}ia tenet ex locis dialecticis. aⁿis est notū de se. Lor^m relarie sequit^{ur} ex his p^{ri}ntib^{us} q^{uod} iste termin^{us} syllⁱ se h^{ab}z ad p^{ri}dictos termin^{os} sic iste termin^{us} aⁿal ad aⁿal albū et aⁿal nigrū. z^o seq^uit^{ur} q^{uod} nō op^{er}z syllⁱ dialecticū et dem^{on}stratiū in eē syllⁱz d^ris ferre spēm. nā si fiat in eodē modo eiusdē figure. tūc sūt eiusdē speciei specialissime. Dec de scōo articulo.

QuātumAd p^{ri}mAd z^om

ad 3° aliq^u dubitaret que sūt spēs hui^{us} termin^{us} syllⁱ. R^{ati}o deo q^{uod} si iste termin^{us} aⁿ. iponeret^{ur} ad significādū oēs syllⁱz p^{ri}me figure. et b^{at} ad significādū oēs syllⁱz z^o figure. et c^{at} ad significādū oēs syllⁱz 3° figure. tūc isti termin^{us} eēnt genera hui^{us} termin^{us} syllⁱ et haberet^{ur} sub se spēs specialissimas. vt iste termin^{us} minus. aⁿ. tūc significaret^{ur} oēs syllⁱz p^{ri}mi modi p^{ri}me figure. et s^{ed} alios termin^{os} specificos significātes syllⁱz ceteroz modoz p^{ri} figure. et c^{at} respectu 3°. Dec de 3° arti^{culo}.

Ad rōnes

Ad p^{ri}mam. s^{ed} ad auctē p^{ri}bi. p^{ri}o p^{ri}o. d^r q^{uod} auctas nō est d^r dicta. (¶) Ad z^om p^{ri}cedit^{ur} q^{uod} syllⁱ p^{ri}dicatur in q^{uod} de p^{ri}dictis. sicut iste termin^{us} aⁿal p^{ri}dicat^{ur} in q^{uod} de aⁿal albo et nigro. et ad miorē d^r q^{uod} nō op^{er}z syllⁱ dialecticū et dem^{on}stratiū differre specie. sic p^{ri}z ex d^rictis. Ad p^{ri}batōne: q^{uod} d^r q^{uod} syllⁱ dialectic^{us} et dem^{on}stratiū plus differūt q^{uod} duo syllⁱ dialectic^{us}. d^r q^{uod} si fiat in eodē mō non differunt plus ex p^{ri}te forme: s^{ed} b^{at} plus differāt ex parte materie. et ideo cum a forma sumat^{ur} spēs. sicut duo syllⁱ dialectic^{us} in eodē mō facti dicunt^{ur} eiusdē spēs: ita debēt dialecticus et dem^{on}stratiū eiusdē spēs appellari. et iō rō nō p^{ri}cedit. Eodē mō argui posset q^{uod} hō alb^{us} et hō niger differēt: et differēt plus q^{uod} duo boies albi: qui tū differunt numero. sed ad oēs tales modos arguēdi debet d^rici q^{uod} formal^{iter} seu essential^{iter} nō plus differūt. et ideo sūt eiusdē speciei eēntialis: sed māl^{iter} seu accidental^{iter} bene plus differunt. et ideo sūt diuersaz spēs accidentalium.

Ad 3^om

Ad 3^om q^{uod} d^r q^{uod} syllⁱ simpl^{iter} est gen^{us} ad ista vel totū in mō. hoc p^{ri}cedit^{ur}. et negat mior q^{uod} nō sit totū in mō ad ea. Ad p^{ri}bōne p^{ri}cedit^{ur} q^{uod} totū in mō d^rz eē cap^{itur} sine de terminatione: et d^r q^{uod} iste termin^{us} simpl^{iter} nō est hic determinatione hui^{us} termin^{us} syllⁱ: s^{ed} mō loquēdi vt dicebat^{ur} in p^{ri}o notabili. (¶) Ad z^om p^{ri}bōne p^{ri}cedit^{ur}: q^{uod} totū in mō debet verificari de suis p^{ri}tibus trāseat mior qua d^r q^{uod} ista nō est vera. syllⁱ dialecticus est syllⁱ simpl^{iter}. et iō p^{ri}cedit^{ur} q^{uod} hoc totū. syllⁱ simpl^{iter} non est totū in mō ad p^{ri}dictos termin^{os}: sed bene cū hoc stat q^{uod} iste termin^{us} syllⁱ sit totū in mō ad eos. nā ly simpl^{iter} nō est determinatione hui^{us} termin^{us} syllⁱ. vt ante d^rctū est. (¶) Ratio post oppositū est pro d^rictis. Dec de questione. Questio. VII.

In toto aut^{em} esse alter^{ius} altero et de o^{mn}i p^{ri}dicari alterum altero et c^{etera}. Cap^{itulum} eodem.

Veritur

7°. vtz ois bon^{us} syllⁱ reglet^{ur} p^{ri} dici de o^{mn}i: vel p^{ri} dici de nullo. Arguit^{ur} p^{ri} q^{uod} nō. syllⁱz expositioⁿ est bon^{us} syllⁱz: et tū nō regulat^{ur} per dici de o^{mn}i vt per dici de nullo. q^{uod} t^{er}z. p^{ri}ia tenet. maior supponit^{ur} a p^{ri}o p^{ri} hui^{us} cap^{itulum} z^o in p^{ri}batōne ist^{ius} p^{ri}nis. q^{uod} v^{el} is negatiua p^{ri}uertit^{ur} in termis. minor p^{ri}z: q^{uod} in syllⁱz expositioⁿ nullo la p^{ri}missaz est v^{el} is. (¶) z^o sic. p^{ri}ia syllⁱz regulatiua debet eē cōplexa. sed dici de o^{mn}i et dici de nullo sūt icōplexa. q^{uod} nō sūt p^{ri}ncipia regulatiua syllⁱz. maior p^{ri}z: q^{uod} euz syllⁱ sit quoddā cōplexū. p^{ri}ia p^{ri}batū ei^{us}: s^{ed} et regulatiūz d^rz eē cōplexū: attēto q^{uod} incōplexū nihil p^{ri}bat. mior p^{ri}z: manifesta est de se. (¶) 3° sic. syllⁱz figure et 3° figure sūt bon^{us} n^{on}: et tū nō regulant^{ur} p^{ri} dici de o^{mn}i: nec p^{ri} dici de nullo. q^{uod} t^{er}z. p^{ri}ia tenet. maior p^{ri}z p^{ri} p^{ri}m in l^{it}ra. minor declat^{ur}: q^{uod} si ip^{si} regularent^{ur} per dici de o^{mn}i et p^{ri} dici de nullo. tūc eēnt syllⁱz p^{ri}fecti: cuius oppositū p^{ri}z per p^{ri}m in l^{it}ra. (¶) 4° sic. iste est bonus syllⁱz. aliq^{uod} aⁿal est hō. aliq^{uod} r^{ati}onale est illud aⁿal. ergo aliq^{uod} r^{ati}onale est hō: et tū nō regulat^{ur} p^{ri} aliq^{uod} istoz. ergo et c^{etera}. maior p^{ri}z: q^{uod} n^{on} q^{uod} repit^{ur} in istātia. minor p^{ri}z: q^{uod} in ip^{so} nulla p^{ri}missaz est v^{el} is. (¶) 5° sic. syllⁱz hypothet^{icus} est bon^{us}: et tū nō regulat^{ur} per dici de o^{mn}i: vel p^{ri} dici de nullo. q^{uod} t^{er}z. p^{ri}ia est nota. p^{ri}ia p^{ri}ntis p^{ri}z: q^{uod} iste syllⁱz est optimus. si asin^{us} volat asin^{us} h^{ab}et alas. s^{ed} nullus asinus h^{ab}et alas. q^{uod} nullus asin^{us} volat. eodē mō est de his syllⁱz hypothet^{icus}. minor est nota de se. (¶) 6° sic. sequeret^{ur} q^{uod} vbi cūq^{ue} eēt dici de o^{mn}i et dici de nullo esset bon^{us} syllⁱz. p^{ri}ia t^{er}z: q^{uod} ibi eēnt p^{ri}ia bonoz syllⁱz reg^{ula}. falsitas p^{ri}ntis declat^{ur} p^{ri}mo: q^{uod} nō seg^uitur. hō est aⁿal et r^{ati}onale est hō. ergo r^{ati}onale est aⁿal. p^{ri}miss^{us} enī sūt vere: et etiaz p^{ri}lo: et in maiore eēt dici de o^{mn}i: q^{uod} nihil est sumere sub subto de quo p^{ri}dicat^{ur} tū nō d^ricat^{ur}. q^{uod} syllⁱz non valeat. p^{ri}z per p^{ri}m p^{ri} hui^{us} scōo: q^{uod} iste syllⁱz nō valet. ois hō est aⁿal. nullus lapis est hō. ergo nullus lapis est aⁿal. p^{ri}z hoc per p^{ri}m cap^{itulum} 3° libri p^{ri}mi. et tū in eo est manifeste dici de o^{mn}i et dici de nullo.

In oppositum

est p^{ri}is p^{ri} hui^{us} cap^{itulum} 3°. et potest p^{ri}bari rōne sic. Ois syllⁱz est in aliqua trium figuraz. pater hoc per p^{ri}m p^{ri}m hui^{us} tractatu 7°. mō si fuerit in p^{ri}o: tūc manifeste regulat^{ur} per dici de o^{mn}i: vel per dici de nullo: put^{at} p^{ri}is d^ricit^{ur} in l^{it}tera. si aut^{em} fuerit in 2°: vel in 3°: tūc regulat^{ur} per dici de o^{mn}i vel p^{ri} dici de nullo occulte. per reductionē ad q^{uod}tuor p^{ri}mos modos p^{ri} figure exprimit^{ur} hoc et manifestat^{ur}. eodē modo posset argui de syllⁱz p^{ri}dicte figure idirecte. claudēb^{ur}. (¶) In ista q^{uod}ne erūt tres articuli. In p^{ri}o vidēdum est q^{uod} sit dici de o^{mn}i et quot modis d^ricat^{ur}. In 2° ponēda sūt notabilia p^{ri}ni deseruiētia. In 3° r^{ati}onēdū est ad q^{uod}nem.

Quātum

ad p^{ri}m describit^{ur} dici de o^{mn}i sic. Dici de o^{mn}i est q^{uod} nihil est sumere sub subto q^{uod} n^{on} per p^{ri}ponem p^{ri}dicat^{ur} de eo vere denotet^{ur} affirmari. vt ois homo est aⁿal: s^{ed} dici de nullo sic describit^{ur}. quādo nihil est sumere sub subto de quo p^{ri}dicat^{ur} per p^{ri}positiones denotetur vere negari. Et he due descriptiones possunt breuiter et planius verbis cōprehendi: sic dicendo. Dici de o^{mn}i: vel dici de nullo: nihil est aliud q^{uod} p^{ri}dicat^{ur} dici de o^{mn}i p^{ri}dicari descendendo siue affirmatiue siue negatiue. (¶) Scōo est notādum. q^{uod} dici de o^{mn}i est duplex. quoddāz p^{ri}orist^{icus} et est iā descriptū. aliud posterio^{ri}st^{icus} et est p^{ri}dicat^{ur} vere affirmari de q^{uod}libet supposito subti et p^{ri}o quolibet t^{em}p^{or}e. vt ois hō est aⁿal: et sic p^{ri}o v^{el} is falsa non est dici de o^{mn}i. pater per p^{ri}m p^{ri}post^{ur} cap^{itulum} 4°. de illo nihil est ad p^{ri}esens sed de p^{ri}. Et hec de p^{ri}mo articulo.

Quantum

Quantum ad 2^m est p notandum. q titulus qonis

110² de hypotheticis eē ad p̄fens. (C 2^m est notādū. q titulus intelligit de syllis cathegoricis cōpositis ex termis cōibus. puta de non expositiōis: nec ad ipm redu^o. Lā istoz notabilius est: qz Az. de p̄dictis syllis loquēdo de dici de oi: et de dici de nullo nō loquebat. Addi debet q titulus intelligit de syllis p̄clū^o p̄ne de mō loquēdi p̄sue to. sicut sunt p̄pōnes in q^o p̄dicatū segtur copulā. de alyis enī nō curat Az. (C 3^m est notādū: qz dīci de oi p̄ri neat icōplexū: tñ per ipm intelligit hoc p̄m cōplexū: qz qd affirmat de subto distributo: affirmat ēt de q̄libet sub ipio p̄teto: ita intelligi dī in cōi locutiōe dū sylls tenet per dici de oi vel p̄ dici de nullo. Nec de 2° articulo.

110³ **Quantum** ad 3^m sit p̄ p̄clo ista. p̄mus modus 2° p̄ figure tenet seu regulant exp̄sse per dici de oi. p̄bat sic. nā ipsi p̄bant per istas 2as: qz qd affirmat de subto distributo. affirmat etiā de q̄libet cōteto sub eo. 2° ideo cū in eis maior extremitas affirmat de subto distributo. opz etiā qz de q̄libet affirmet sub ipso medio p̄teto. 2° ideo iste sylls est optim^o. oē. b. est. a. 2° oē. c. est. b. ergo oē. c. est. a. significat enī maior qz oē qd est. b. sit. a. 2° ex p̄nti qz de quocūqz dī. b. dī. a. per diffōnē dici de oi. 2° ideo qz de oi. c. dī. b. in minore. opz qz. c. dicat de. a. eodez mō declarari possit de 3° mō p̄ figure. (C 2^a p̄clo est hec. scōs modus 2° quart^o p̄ figure manifeste tenet per dici de nullo. nā regulant per b̄ p̄m. qz qd negatur de subto distributo ēt negat de q̄libet p̄teto sub eo. ergo tenet p̄ dici de nullo. aīis p̄. nā cū in istis syllis dīctis. maior sit v̄lis neg^o. vt nullū. b. est. a. ipsa signat qz nī bil eoꝝ de quo dī. b. sit. a. per diffōnē ipsi^o dici de nullo. cū igit de oi. vel de aliquo. c. dicat minor dicendo. oē. c. vel aliqd. c. est. b. segtur euidenter qz nullū. c. est. a. in 2° mō. vbi. b. de oi. c. affirmat: 2° qz. c. nō est. a. in 4° mō. vbi b. de oi. c. affirmatur. (C 3^a p̄clo est hec. sylli 2° 2° figure nō tenet exp̄sse per dici de oi. nec per dici de nullo. declarat de 2^a figura quo ad p̄mū modū. nā arguēdo sic. nullū. b. est. a. oē. c. est. a. ergo nullū. c. est. b. arguit in p̄mo mō 2° figure. 2° nō tenet sylls per dici de nullo. nam sub subto distributo maioris nō capī subm in minore: sed magis sub p̄dicato. ḡ nō tenet talis sylls per dici de nullo. tenet p̄ntia: qz dici de nullo tenet se ex pte subti 2° nō ex pte p̄dicati: quo ad distributionē. aīis notū est de se. Similr declarat de p̄mo mō 3° figure. vt si arguat sic. oē. b. est. a. oē. b. est. c. ergo aliqd. c. est. a. arguit in p̄mo 3° figure 2° nō regulat sylls per dici de oi. nā sub subto distributo maioris nō capī subm in minore: qz ipm subz manet subm. ergo iste sylls nō pficiit per dici de oi. p̄ntia est nō. aīis p̄ de se. Eodez mō possit declarari de singulis alyis modis 3° figure: etiā 2°: 2° de modis p̄ figure idirecte p̄clū^o. (C 4^a p̄clo est hec. dicti sylli regulat per dici de oi: vel per dici de nullo idirecte. patet: nā ipsi per cōuersiones p̄pōnūz ad aliquos per impoē reducunt ad modos p̄ figure qui exp̄sse regulant per dici de oi: vel per dici de nullo: vt dcm est p̄us. ergo idirecte pficiunt per dici de oi: vel per dici de nullo. p̄ntia tenet. aīis p̄ per p̄m in lra. (C Sed aliqz q̄reret qd est syllm regulari p̄ dici de oi: vt per dici de nullo. dī qz dici de nullo est sub subto distributo maioris cape sub in minoz. sicut fit in quatuor p̄mis modis p̄ figure. Sed syllm occulte seu directe teneri per dici de oi nō est aliud qz in eo non exp̄sē sub distributione subti maioris capi sub in minoz: sed tñ reductiōe reducunt ad talē syllm. sicut in syllogismis 2° 2° figure. (C Et ex his segt 5° p̄clo 2° r̄sial. qz ois sylls cathegoricus fact^o in termis cōib^o si non ex

positus: nec reducibilis ad ipm p̄cludens p̄nem de mō loquēdi p̄ueto regulatur per dici de oi: vel per dici de nullo. p̄bat. nā sylli p̄ figure directe p̄cludētes regulantur per dici de oi: vel p̄ dici de nullo idirecte seu imani festē. patet per quartā p̄nem. Nec de tertio.

His p̄missis r̄idet ad rōnes. (C Ad p̄^m cum dī Ad p̄^m de syllo expositiōis patet qz de isto nō loquebat p̄bs per 2^m articulu: sed de illis videbit in sequēti qōne. (C Ad 2^m qñ dī. p̄n^o regulatiua sylloꝝ de bet eē cōplexa. dī qz per ea itelligunt cōplexa. s. hec. qz qd affirmat de subto distributo: affirmat etiā de eo sub ipso sumpto: 2° ista dicta sunt in 2° arti^o. 2° ideo nībil p̄bi bet ea eē regulatiua sylloꝝ. (C Ad 3^m qñ dī. qz sylli 3° 2° 2° nō regulant 2° negat. Ad p̄bōnē p̄cedit: qz si regularent nō indigerēt reductione ad p̄mā figurā: imo eēnt sylli p̄fecti. dī qz hoc est v̄ez si regularent exp̄sse: sed qz occulte regulant nō est incōueniēs qz reductione indi geant vt reductiōe occulta p̄bet per manifestaz. (C Ad 4^m p̄cedit: qz iste sylls est bon^o. aliqd aīal est bō. aliqd r̄sibile est illud aīal. ḡ aliqd r̄sibile est bō: s̄z dī qz ille reducibilis est ad expositiōiū. ideo nō est necē per dici de oi regulari: 2° de illis nō locut^o est Az. vt p̄ per 3^m articulu. (C Ad 5^m p̄cedit: qz iste sylls hypothetic^o est bon^o. si asin^o volat 2° p̄cedit ēt qz nō regulat per dici de oi: nec per dici de nullo: nec b̄ est incōueniēs. nā Az. dīctū suū itelletit de syllis cathegoricis. p̄z etiā ex eodez articulo. (C Ad 6^m si sic sequeret qz vbiqz qz ēt dici de oi 2° p̄cedit p̄ntia 2° p̄ntis: dū tñ per illud dici de oi: vt per dici de nullo sylls debite regulet. Ad iprobationē p̄nti cū dī. sequeret qz iste sylls eēt bon^o. bō est aīal. r̄sibile est bō. ḡ r̄sibile est aīal. negat. Ad p̄bōnē negat qz i mī nori sit dici de oi: p̄cedit tñ qz nībil est sumere sub s̄bro de quo p̄dicatū nō dicat. p̄m b̄ tñ non denotat p̄pō de oi: qz ppter cōr̄idētiā distribuit. 2° iō in ea nō est dici de oi. Ad 2^m p̄bationē p̄cedit qz iste sylls nō valet. oīs bō est aīal 2° p̄cedit ēt qz in maiori est dici de oi: 2° i mī nori est dici de nullo: s̄z ylls per ea nō regulat: 2° iō ipse nō valet: qz nō regulat. p̄z: qz sub distributiōe maioris: nec exp̄sse: nec occulte capī sub in minori. (C Rō post oppo^o est pro vltima p̄ne. 2° sic est finis. Qd. VIII. Questio ista est mora consequenter ppter primū argumentum superioris questionis.

Cleritur 8°. vt p̄ sylls expositiōis af firmatiuus valeat in oi figu ra. (C Arguit p̄ qz nō: qz q̄libet bon^o sylls af firmatiuus dī regulari p̄ dici de oi. sylls ex positōis affirmatiū non regulat per dici de oi. ḡ 2° dīscursus est bon^o. maior videt eē p̄bi p̄ hui^o cap 3°. mior p̄z: qz in syllo expositiōis nulla p̄missaz est v̄lis. (C 2° qz nō segt. aīal est bō. asin^o est aīal. ḡ asin^o est bō: 2° tñ hīc est sylls expositiōis. ḡ 2° maior est nō de se. mior p̄z. nā p̄m p̄ qd tenet sylls expositiōis videt eē b̄: quecūqz pueniūt in vno 3° pueniūt iter se. mō p̄m b̄ il le sylls nō regulat put p̄z itueti. (C 3° sic. si sic. tūc ex pu ris p̄ntia^o valeret sylls. p̄ntis est p̄ra p̄m p̄ hui^o. p̄bat p̄ntia arguēdo expositiōe in 2^a figura sic. aliqd aīal est Joānes. aliqz bō est Joānes. ḡ aliqz bō est aīal. iste est ex puris p̄ntia^o 2° eēt bon^o si expositiōis in oi figura vale ret. (C 4° si sic. segt qz in 2ª figura valeret sylls affirma tiuus. p̄ntis est p̄ p̄m p̄ hui^o cap 4°. 2° p̄ntia declar sicut p̄us in rōne p̄cedēte. (C 5° sic. nō segt. ista eēntia diuina est p̄r: 2° ista eēntia diuina est filius in diuis. ḡ filius in di uinis est p̄r. p̄misse enī sunt vere: 2° p̄clo est heretica: 2° tñ hīc est sylls expositiōis. (C 6° sic. nō segt iste bō est soz. dem̄tato soz. 2° iste bō est plato. dem̄tato platone. ergo

- 7° plato est for. pmissio eni sunt vere et pculo falsa: et tñ hic videtur esse sylls expositio. ¶ 7° nō legi. iste hō vel asinus est asinus: iste hō vel asinus est hō. g hō est asinus. pculo est falsa: et pmissio vere: quolibet aut pmissio potest declarari sic. asinus est asinus. g iste hō vel asinus est asinus. pntia tenet a pte disiuncti ad suū totū disiunctū est pntia bona: tñ hic videtur esse sylls expositio. ¶ 8° sic. istius hominis oculus est dexter: et istius hominis oculus est sinister. ergo sinister est dexter. conclusio eni est falsa: et pmissio vere: et tamen videtur esse syllogismus expositio.

Oppositum est de intentione philosophi. capitulo secundo.

In ista questione erunt tres articuli. In primo videbitur de principio per quod tenent sylls expositio affirmatiui. In 2° videbitur additiones ad hoc quod aliquis sit sylls expositio requisita. Et in 3° respondebitur ad questionem.

- Quantum** ad p^m est notandum quod p^m per quod tenet sylls expositio affirmatiui est h. quicquid sunt eadē vni 3° sunt eadē inter se: quod potest bene et male intelligi: et ideo pro eo intellectu sit p^o p^o hoc. ¶ Ista ppositio sicut iacet non est vera. patet: quia sumit quod aliquis sit eadē vni 3°. et hoc est simpliciter falsum: cum oīa duo entia mundi sint a quolibet 3° diuersa. ¶ Secunda est hec. quod si intelligat sic. quicquid duo termini coniungunt in eodē 3° termino coniungunt iter se. est falsa. p^o q^o isti termini hō et asinus coniungunt in hoc 3° termino aīal. ut aīal est hō: et asinus est aīal: et tñ nō coniungunt inter se. ¶ Tertia est. quod si intelligat sic. quod quicquid duo termini coniungunt in eodē termino singulari et discreto pro eodē sup^o coniungunt inter se adhuc est falsa. patet: quia ista est vera. ista eēntia diuina est p^o: et ista eēntia diuina est filius in diuinis: et tñ filius in diuinis nō est pater. ergo isti termini coniunguntur in vno 3° termino discreto: et tñ nō coniungunt inter se. ¶ Quarta est hec. quod si sic intelligat. quicquid termini coniungunt in eodē 3° termino discreto: et pro eodē supponere: a quo discreto termino ad vñā de oī est bona pntia coniungunt inter se. tūc est vera. patet: quia in nullis terminis reperit instātia: et per coniungi in termino affirmatur. si cut quod si vere in pmissis terminis sic affirmant de inuicē: etiam vera erit conclusio. Dec de primo.

- Quantum** ad 2^m est sciendum quod ad h^o quod sylls expositio affirmatiui sit bon^o tres additiones regram^o. p^o est quod mediū sit termin^o singularis et discret^o retē^o singulariter. ¶ 2° est quod ipm accipiat vniuoce seu eodē mō in maiore et minore. ¶ 3° est quod ab ipso termino discreto ad vñā pponē de oī valeat pntia. vñ p^o defectū p^o. additionis nō valet iste sylls. aīal est hō. asinus est aīal. g asinus est hō. mediū eni ibidē nō est terminus discret^o. ppter defectū 2° additionis non valet iste sylls. iste hō est for. demitō for. et iste hō est plato. demitō platone. igit^o plato est for. q^o mediū nō tenet eodē mō in maiore et in minore. Nec ista. for. est dictio scripta. for. est termin^o vocalis. g termin^o vocalis est dictio scripta: q^o l^o mediū sit terminus discret^o: tñ nō tenet discrete: nec singulariter. Sed propter defectū tertie nō valet iste sylls. iste de^o est pater. et iste idē deus est filius in diuinis. g filius in diuinis est p^o: q^o l^o in ipso mediū sit terminus discret^o vniuoce et singulariter retē^o: tñ ab ipso ad vñā de oī nō valet pntia. Et ideo pmissio sunt vere et pculo falsa et heretica. vñ nō legatur. iste deus est p^o. ergo oē qd est iste deus est pater: spūs. s. eni est iste deus: et tñ ipse non est pater. Dec de secundo articulo.

- Quantum** ad 3^m articulum sit p^o pculo hec. pntia est formalis. hec. c. est. a. et hec. c. est. b. g. b. est. a. s. ptra nō videtur esse pntia formalis. rō est: q^o in ter-

minis diuinis retēta pntia forma nō valet talis sylls per ut p^o per vltimū arg^o in 2° arti^o factū. Sed imo talis forma videtur esse bona in terminis diuinis: tñ ab illis singularibus ad pponēs de oī sit bona pntia. put tu dixisti in 2° arti^o. Rūdeo quod bñ vep est talē pntia semp eē bonā: et hoc qñ ab illis singularibus ad illas de oī valet pntia. s. ex b^o sequitur quod modus arguēdi ex illis singularibus simpliciter non valet: nisi illi termini significēt tales res reāl^o. quod ab eis ad illas de oī valeat pntia: et iste modus arguēdi videtur tenere magis ex pte signis terminorum quod ex pte forme. Et iō nō videtur esse formalis. ¶ 2° pculo. sylls expositio affirmatiui in p^o et 2° figura rē. nō videtur esse formalis. pbat sic pcedēs instādo p terminos diuos. ¶ 3° pculo est. sylls expositio singularibus additionibus pmissis duabus valet in oīb^o terminis ppter qñ in terminis diuinis. p^o q^o nunq^o reperit instātia. ¶ 4° pculo. sylls expositio affirmatiui valet in oī figura retētis tribus additionibus pmissis. p^o q^o t^o in terminis diuinis: et in nullis alijs potest esse instātia. ¶ 5° dicit aliquis quod nō sequitur. iste de^o est p^o. et iste idē de^o est filius in diuinis. g filius in diuinis est p^o. sūt eni pmissio vere: et pculo est falsa: et tñ ab illis pmissis ad pponēs de oī est pntia bona. nā optime sequitur. iste deus est p^o. g oīs deus est p^o. filius iste deus est filius. ergo oīs deus est filius. p^o hoc. nā est vn^o solus deus sempiternus qui est p^o filius et spūs sanctus. ¶ Ad istā dicit aliquis aliter dicat videtur posse facillime rīderi suppositio quod a termino singulari ad eūdē terminū de oī d^o valeat pntia. retēto ipso termino: et pponēdo sibi hoc totū. oē qd est. vñ si arguat ex ista. iste hō currit. p^o de oī nō deberet sic ferri. oīs hō currit: s. sic. igit^o oē qd est iste hō currit. retinēdo eūdē terminū discretus semp in vlt^o. ¶ Per h^o ad rōnē pcedit quod nō sequitur. iste deus est p^o: et iste de^o est filius in diuinis. g filius in diuinis est p^o. et qñ d^o quod ab ipso pmissis ad pponēs de oī est bona pntia. negat hec. loquēdo de pponēb^o p^o p^o p^o p^o. Et qñ d^o. bñ legatur. iste deus est p^o. g oīs de^o est p^o. d^o quod quicquid sit de pnter tñ ipm nō est ppositio de oī huius singularis in vlt^o. sed deberet sic ferri. ergo oē qd est iste deus est pater: et ita nō est vera. Nā spūs sanctus est iste deus: qui tñ nō est p^o. ¶ Circa istas pnes tñ est aduertēdū quod mediū bñ sylls debet semp esse solus termin^o singularis caput in minore in recto. et ideo nō sequitur. for. vñ plato est rome. ergo ens rome est ens parisi^o. nā mediū nō ē hic terminus singularis: s. hoc disiunctū. for. vel plato. quod for. scilicet rōne termini cōis: eo quod de plurib^o verificat^o: s. deberet sic argui. for. vel plato est parisi^o. et for. est rome. ergo ens rome vñ plato est parisi^o et deberet ituens ad hoc notabile diligenter attendere. Dec de tertio.

Ad rōnes. ¶ Ad p^mā qñ d^o. oīs bon^o sylls d^o vera. s. al^o. itellexit istam mō quo dcm est in pcedenti questione. Aliter d^o fm alios pcedēdo maiore: et negando quod sylls expositio affirmatiui nō sic regitur. Ad p^obonē qñ d^o quod in eo sunt ambe pmissio singulares. d^o quod hoc bñ potest esse vep: sed regitur quod ab illis singularibus ad vñā de oī sit bona pntia: put in 2° articulo dcm est. ideo per reductionē regulant^o per dīci de oī: q^o ab illis ad vnam de de oī valet pntia. ptra opi. vep est quod hec solō potest colorari: sed tñ credo nunq^o eā al^o. cogitasse: imo quod solū loquebat^o in aucte allegata de syllis ex terminis cōibus cōpositis. ¶ Ad 2^m pcedit quod iste sylls non valet. aīal est homo rē. et negat quod est expositio. Ad p^obationem qñ d^o quod regulat^o per hoc pncipiū: quicquid sunt eadē rē. d^o quod per hoc pncipiū nō debet sic intelligi: sed op^o quod p^o ipm 3^m intelligat termin^o singularis modo quo hoc dcm est in pmo articulo: modo isti termini. homo et asinus non coniungunt

Ad 3^m iungunt hic in tertio termino singulari: s. cōi. et iō syllogismi nō est expositio. (¶ Ad 3^m pcedit: q ex puris particularib⁹ pōt eē bon⁹ syllogismi. dū tñ b sit expositio: vñ aliq alio mō. postea ponēdo in qōne de b qre. Ad au-
croitate pbi p bui⁹ dñ. q itellext q ex puris particulari-
b⁹ nihil legē nisi expositio: vel alio mō postea ponē-
do. (¶ Ad 4^m pcedit. q in 2ª figura syllogismi ex puris affir-
matiuus valet expositio. Ad pñz dñ. q itellext nō va-
riare syllogismi vbi mediū eēt termin⁹ cōis. (¶ Ad 5^m pce-
dit. q nō valet talis syllogismi. ista eēntia diuina est pñ. ista
eēntia diuina est fili⁹ in diuinis. g fili⁹ in diuinis est pñ.
et rō est: q 3ª pñtio deficit q a singularib⁹ ad ipsas de
oi nō valet pñ. nō. n. seq. ista eēntia diuina est pñ. igit
oē qd est essentia diuina est pñ. (¶ Ad 6^m pcedit. q iste
syllogismi non valet. iste hō est sor. demfatio sor. et iste hō est
plo. demfatio plo. g plone ē sor. et cā ē: qd deficit 2ª cōdi-
tio sup⁹ pñtia: q ly iste hō. nō tenet eodē mō in pñtis
sis. In p⁹ vñ p sor. et in 2ª pro pla. (¶ Ad 7^m pcedit. q
iste syllogismi nō valet. iste hō vel asin⁹ est asin⁹ et cā est: q
deficit p⁹ pñtio: q mediū nō est termin⁹ singularis: s. b
torū. iste hō vel asin⁹ sortit nām termini cōis: eo q
de plurib⁹ pñtia. S. sic deberet argui. iste hō vel asin-
nus est asin⁹: iste hō est risibile. g risibile vel asin⁹ est
hō. vt mediū eēt termin⁹ singularis. vel vt subm singu-
lariter maioris in recto eēt mediū in minore. (¶ Eodē
mō rñdet ad 8^m pcedēdo q iste syllogismi nō valet. istius
homis oculus est dexter. et istius homis oculus est sini-
ster. g sinistru est dextru: et cā est defect⁹ eiusdē pñtio-
nis. mediū. n. est b totum istius hominis oculus. qd de
pluribus verificat. et iō nō est termin⁹ discretus. s. de-
beret sic argui. istius hominis oculus est dexter: et iste
hō est sor. g sor. oculus est dexter. vt subm singulariter
maioris in recto eēt mediū in minore. (¶ Rō post op-
positū est p 4ª pñe. Et hec de qōne. Qd IX.
(¶ Questio ista est pñter mota ppter rōnē supius dictā.
¶ **Meris** 9^a vñ syllogismi expositio negati-
uus valeat in oi figura. (¶ Et
arguit pmo q nō: q nō sequit. iste fili⁹ in
diuinis nō pater. iste fili⁹ in diuinis est
eēntia diuina. g eēntia diuina nō est pater.
et tñ hic est syllogismi expositio negati⁹. g talis syllogismi nō
valet. pñtia tñ. et maior pñ: q pñtis bñ syllogismi sunt vere
et conclusio falsa et heretica: imo sua dīctoria est vera. s.
ois eēntia diuina est pater. minor est nō de se. (¶ 2ª sic.
istal syllogismi eēt bon⁹: vel regeret q pñtis eēt simul
vere ad hoc q conclusio eēt vñ: vel sufficeret q iste eēt
successiue vere. nullo iōz modorū pōt dici. g seq⁹ q
talis syllogismi nō valet. maior pñ a sufficienti diuisione. mi-
nor declarat. pmo enīz nō pōt dici pñtis regri simul
esse veras. nā in syllo vocali ipse nō pñtis simul esse: imo
maior pñdit et minor seq⁹. g nō pñtis simul esse vere: nec
pōt dici q sufficit eas successiue esse veras. nā sic ex p-
missis veris sequerē conclusio falsa sic arguēdo. sor. non
mouet. que sit vera tēpore plationis sue. et sor. currit. g
curres nō mouet. et sit minor et vera tēpore plationis sue.
tūc manifestū est: q pñtis sunt successiue vere qlibet
tēpore plationis sue: et tñ conclusio est simplr falsa. q cur-
rens nō moueat. (¶ 3ª sic. in pma figura nō seq⁹. iste hō
est aial. asinus nō est iste hō. igit asinus nō est aial: et tñ
est syllogismi expositio. igit et. pñtia tñ. et maior pñ: q p-
missis sunt vere et conclusio falsa. minor pñ de se. (¶ 4ª sic
nō seq⁹ in scda figura. hō est sor. risibile nō est sor. igit
risibile nō est hō. nec sequit. hō nō est sor. et risibile est
sor. g risibile nō est hō. igit syllogismi expositio negatiuus
in scda figura nullo mō valet. pñtia tñ: q nō valet mai-

ore affir⁹ et minore necessaria nec ecōtra. asis pñ: q in
qualibet istarū formarū pñtis sunt vere et conclusio fal-
sa. p⁹ pater intueti. (¶ 5^a q nō seq⁹ in 3ª figura. iste hō
est aial. iste hō nō est equus. g equus nō est aial. pñtis
enī sunt vere et conclusio est falsa. igit syllogismi nō valet. (¶ 6^a
sic istas tres pñtis falsas. nullus hō scit. iste tres pñtis
nes falsae sunt plura q sor. et plato scit. g plura q pla-
et sor. scit nullus hō scit: et tñ est syllogismi expositio in 3^a fi-
gura. g et. pñtia tñ. maior pñ: q pñtis sunt vere. posito
isto casu q sor. solū sciat vñ pñtis et plato tres et q
sint tres pñtis falsae. tunc. n. maior est vñ: q istas fal-
sas nullus hō scit: cū nihil sciat nisi verū. p⁹ posterior. cap illo
minor est et vera: q iste tres sunt plures q vñ. modo verū ac
sor. solū scit vñ: et tñ conclusio in eodem casu est falsa: q
p⁹ contradictoria sua est vera. s. hec. plura q sor. scit. aliquis
homo scit. patet: q plura q sor. scit. plato scit per casus.
cum plato sciat tres et sor. solum vñam.

In oppositū est pñtis in illo primo. vbi aliquos cap 5^a
syllogismi 3ª figure vult pbare p syllogismi
expositio negatiuus: q nō faceret nisi sup⁹ ipz eē bonū.
(¶ In ista qōne erunt duo articuli. Primo videndū est
principium per qd tenent syllogismi expositio negati-
ui. Secundo respondendū est ad qōnem.

Quantū ad p⁹ nōndū est q pñtis per qd hō syl-
logismi tenet est b. qñ duo termini pue-
niunt inter se qd negat de vno et negat de alio: et
verū: dū tñ intelligat particulariter: qñ vñ nō eēt ve-
rū. (¶ 2ª est notandū. q pñtis requit ad syllogismi ex-
positio affirmatiuus in pcedenti qōne posite: et requi-
runt ad negatiuus. vt q mediū sit singularis singulari-
ter tentus: et q ab ipso ad vñam de omni sit cōsequētia
bona. et q teneatur vñuocē. Nec de primo.

Quantū ad 2^m sit p⁹ a bec. iste syllogismi nō valet in p⁹ p⁹
figura directe pcludēdo minore exñte ne-
gatiua. pñ p 3ª rōnē factā an opp⁹. Et nōnter dñ dire-
cte pcludendo: q indirecte bñ valet: vt optime seq⁹. iste
hō est aial. asin⁹ nō est iste hō. igit aial non est asin⁹. cā
qre directe pcludēdo nō valet est: q ex nō distributo
iferet distributū: q maiorē cū sit affir⁹ maior extremi-
tas nō distribuit: et in pñe eadē distribuit: et intelligit q
arguēdo in pñtis de mō arguēdi pñtis. (¶ 2ª est b p 2^a
hō syllogismi valet in p⁹ figura maiorē neg⁹ et minore affir-
matia. pñ in 3^a. q optime seq⁹ iste hō nō est asinus.
aial est iste hō. g aial nō est asin⁹. vel in 3ª sic. iste hō nō
est asin⁹. iste hō est aial. g aial nō est asin⁹. pñ: q stātib⁹
pñtis nūq repit instātia. (¶ 3ª est bec. hō syllogismi
pcludēdo in pñtis de mō loquēdi pñtis in 2ª figu-
ra nō valet. pñ p 4ª rōnē factā an opp⁹: et cā est: q ex
nō distributo iferet distributū. Correlarie seq⁹. q ali-
qs est modus arguēdi qui in 2ª figura valet affir⁹ et nō
negatiue. pñ de syllo expositio pñtis in pcedenti qō-
ne: et etiā in pñtis pñtis. (¶ 4ª est bec. q hō syllogismi in 2^a fi-
gura vel in p⁹ minore exñte neg⁹ valet pcludēdo pñtis
de mō loquēdi incōsueto: vt bñ seq⁹. iste hō est aial. asin-
nus nō est iste hō. igit asin⁹ aial nō est. eodē mō in 2^a ri-
sibile est iste hō. aial nō est iste hō. igit risibile aial nō
est: eodē mō tñ ponēdo pñtis. (¶ 5ª est. q iste syllogismi
in 2ª figura minore exñte neg⁹ in ppositionib⁹ de mō
loquēdi pñtis et directe pcludendo: nō valet. pñ: q nō
sequit. iste hō est aial. iste hō nō est equ⁹. igit equ⁹ non
est aial. vt arguit 5^a rō an opp⁹. (¶ 6ª est hō syllogismi in ea
de figura minore negatiua pcludendo indirecte: vel p
positionē de mō loquēdi pñtis bene valet. pñ: q sequi-
tur bene. iste hō est aial. iste hō non est equus. ergo aial
non est equus. seu et. g equus animal nō est. patet: quia

Dubius stantibus additionibus nusquam reperit instatia. Sed diceret aliquis contra hanc tertiam non bene sequi. ois sol est hoc lucens. aliquis planeta non est hoc lucens. aliquis planeta non est sol: et tamen iste est syllogismus expositivus in 2^a figura. **R^o** conclusio ista non fuit vera. R^odeo concedendo syllogismus: si nego quod teneat ex eo quod est expositivus: nam si sit medium terminum aliquis non minus teneret. ut si argueret sic. ois sol est mercurius. aliquis planeta non est mercurius. aliquis planeta non est sol. et n. talis modus arguitur siue nec sic terminum non est siue singuli 4° modo 2° figure. si barochus. h de 2°.

Ad p^m **Ad rationes.** Ad p^m conceditur. quod iste syllogismus non valet. iste filius in divinis non est pater etc. causa est: quod deficit additio 3^a. quod ab ipsa ad unam de omni non valet praeterea. non enim sequitur. iste filius non est pater. ergo ois quod est iste filius non est pater. est enim antecedens verum: et praeterea falsum. nam essentia divina est iste filius: nec ipsa est pater. Ad 2^{am} conceditur maior quod requiritur praemissas tales syllogismus esse simul veras etc. et negat minor quod dicitur. quod nullo istorum modorum potest dici. Ad probationem dicitur quod requiritur quod apud intellectum praemissae correspondentes illis conceptibus pro eodem tempore sunt vere ad hoc quod conclusio sit vera. Ad probationem quod dicitur. quod iste praemissae nunquam simul sunt adequatae: imo quod non est 2^a conceditur hec de vocalibus: cum hoc tamen stat quod iste praemissae ab intellectu capiuntur: ac si simul essent: eo quod metales quibus ipse correspondent simul permanerent. et ideo istas metales requiritur simul esse veras saltem si aliquis praesens sit qui ad tale syllogismus vocalis attendat et eas intendat. Ad 3^{am} dicitur quod ipsa est pro prima praeterea. Ad 4^{am} conceditur quod arguitur: quod est pro 3^a conclusione. Ad 5^{am} dicitur. quod est pro 5^a praeterea. Ad 6^{am} negatur. quod iste syllogismus non valet. istas tres falsas. nullus homo scit: et iste tres falsae sunt plures quod scit. scit. ergo plura quod scit. nullus homo scit: imo dicitur quod est syllogismus optimus. Ad probationem quod dicitur. quod in casu posito praemissae sunt vere hoc conceditur: sed negatur quod conclusio est falsa. Ad probationem negatur: quod sua additio est vera: et quod dicitur quod hec plura quod scit. scit. aliquis homo scit: conceditur: sed dicitur quod ista non est sua additio: et causa est: quod iste terminus plura quod scit. scit. in nulla earum distribuitur. si igitur petatur quae sit sua additio. dico quod hec omnia plura quod scit. scit. aliquis homo non scit: et illa est falsa: quod tres falsas nullus homo scit: quae tamen sunt aliqua plura quod scit. scit. Ratio post oppositum est pro secunda praeterea. hec de questione. Q^o X.

Universales autem privativae de eo quod est in esse necesse est pueri intermis etc. Capitulo secundo.

Consequenter 1° queritur. Utrum conversio sit polis.

P^o Arguitur primo quod non. nam si conversio esset possibilis. hoc esset ex eo: quod a pueritate ad conversam est bona praeterea: sed hoc est falsum. igitur conversio non est possibilis. praeterea 2^a maior est de se nota. nam ex alio conversio non videtur possibilis: nisi quod a pueritate ad conversam est bona praeterea. minor per primum primo huius dicente: quod ex una nihil sequitur. igitur ex una pueritas non est bona praeterea. 2° sic. impossibile est fieri de subiecto praedicatum et e contra. igitur conversio est impossibilis. praeterea tenet: quod ad conversionem requiritur quod de subiecto fiat praedicatum. antecedens declarat: quod si praefatur ista propositio. homo est animal: nunquam eius subiectum potest fieri praedicatum: cum non possit amplius resumere. 3° sic. illud est impossibile cuius partes sunt impossibiles: sed partes conversionis sunt impossibiles. igitur conversio erit impossibilis. maior nota est de se: quod totum non est aliud quam suae partes: ut dicitur Commetator. primo physico. minor declarat capiendo hanc conversionem.

Co. 17.

ois homo est asinus. ergo aliquis asinus est homo. certum est enim quod iste partes. ois homo est asinus. et asinus est homo. huius conversionis sunt impossibiles. 2° confirmatur sic. ista conversio nihil aliud est quam hec due propositiones. ois homo est asinus et aliquis asinus est homo. putat videtur de se apparere. ergo iste sunt impossibiles: et per praeterea conversio erit impossibilis. 4° sic. conversio est impossibilis et non potest esse. ergo conversio est impossibilis. praeterea tenet: quod ad conversionem requiritur conversio. anis praeterea: quod conversio est agere. modo una propositio non potest agere in aliam. ergo nulla potest esse conversio. 5° si sic. vel illa esset conversio simplex: vel per accessum: vel per contrapositionem. non potest dici quod sit simplex: quod conversio est simplex: imo quilibet est composita ex pueritate et pueritate. nec potest dici quod sit per accessum. nam conversio debet esse composita ex necessitate est: et ex praeterea propositio per se. 6° post. modo per accessum non est per se. nec. n. nec. nec potest dici 3°. quod An. reputas conversionem per contrapositionem non dari recusat de ea determinare. 7° Ultimo sic. aliquid est propositio quod tu non potes puertere. ergo conversio est impossibilis. declarat praeterea: quod si est possibilis: ita bene potes tu quilibet propositio puertere tendam puertere sicut quilibet alter. anis declarat de ista demum. Petro. tu es Petrus. nam si pueritas sic propter Petrum. Petrus est tu. anis est verum et praeterea falsum: et si sic. Petrus est Petrus: velego sum Petrus. non est conversio: quod non sit transpositio terminorum. Similiter est de ista. ego sum Joannes. nam si pueritas eas sic. Joannes est ego illa est falsum: et si sic. Joannes est Joannes. non est conversio. ergo aliqua est propositio quam tu non potes puertere.

In oppositum est philosophus capitulo secundo primo huius.

In questione erunt tres articuli. In primo ponentur nobilia.

In secundo est conversio describenda. Et in 3° respondebitur ad quaestiones.

Quantum ad primum primo est notandum: quod possibile vno modo attribuitur rebus et sic signatur tamen. sic potest esse. Alio modo propositionibus et sic possibile dicitur propositio sic se habens: quod quilibet per eam pro nunc signatur: secundum eius totale significationem: ita potest esse eodem modo necessarium: quod attribuitur rebus et sic signatur re que non potest non esse ut dicitur. de est necesse. Alio modo attribuitur propositio: et describitur sic. necesse est propositio sic se habens: quod quilibet per eam pro nunc signatur secundum eius totale significationem: ita necesse est esse.

2° est notandum: quod conversio vno modo attribuitur rebus et sic ppe est vel transmutatio vni in alterum: vel de malo in bonum conversio ut dicimus: conversio beati Pauli. Alio modo attribuitur terminis: ut dicimus quod propria passio terminus subiectum puerunt. 3° modo attribuitur propositio: ut homo est animal. puerit in ista. animal est homo. 3° est notandum: quod puerit propositio est triplex. aliquid est duarum propositio ad invicem propter aliquos terminos pueribiles in eis positos. ut dicimus has puerit. for. est homo. et for. est risibilis. 2° modo attenditur iter propositio de eisdem terminis praeterea apparet mutationem qualitatis: et ista vocatur conversio in opposita qualitate. ut forte ptingit currere. igitur forte ptingit non currere et sic de singulis pueritibus his praedictis nihil est ad praeterea.

3° modo attribuitur propositio praeterea praeterea terminorum: puta propositio praeterea praeterea terminorum ordine e conversio: et de illa est ad praeterea. Ultimo est notandum quod huius conversio est multiplex. aliquid enim est simplex. et aliquid per accessum. quarum descriptiones videbunt in secundo articulo. et aliquid addunt conversionem per contrapositionem. de qua videatur in questione sibi correspondente. Nec de primo articulo.

Quantum ad 2um sciendum est quod ad huius conversionem tres praedictiones reguntur. 1^a quod sint due propositio. 2^a quod ordinem e conversio. 3^a quod vni ad aliam sit formalis praeterea.

1^a quod sint due propositio. 2^a quod ordinem e conversio. 3^a quod vni ad aliam sit formalis praeterea.

2^a quod ordinem e conversio. 3^a quod vni ad aliam sit formalis praeterea.

3^a quod vni ad aliam sit formalis praeterea.

Ex quo

Quantu ad p^m est p^mo notandum: q^d aliquę sunt
ppōnes de inesse aliquę sunt modales.
de modalibus nihil ad p^{sens}. ¶ 2° est notandū q^d illę
de inēē sunt duplices: q^dā sunt de recto ⁊ de illis est ad
p^{sens} solū. alie sunt de obliquo: de qbus videat^r in p^{ne}
eis correspōdente. ¶ 3° est notādū: q^d p^{positionum} de
inesse ⁊ de recto: q^dā sunt de p^{terito} vel futuro: ⁊ de il
lis videat^r in qōne eis pp^{ria}: alie sunt de p^{nti}. ¶ 4° est
notandū: q^d ppōnū de inesse de p^{senti} ⁊ de recto: q^daz
sunt in quibus sunt termini ampliandi vt iste. mortuū
est homo. nullū generādū est homo: ⁊ de illis videat^r in
questione eis pp^{ria}. Alie sunt in qbus nullus ponit^r ter
minus ampliatiu^s: ⁊ de illis est ad p^{sens}. intelligit^r
igit^r titulus qōnis de p^{positione} y^{li} de inesse de p^{nti}

his pmissis maior q̄ puerretis ad puerlam d̄z
eē bona p̄ntia: z negat̄ minor: q̄ b̄ sit falsum: z ad p̄m
dicit q̄n dicit q̄ ex vno n̄bil leḡt: q̄ itellexit syllogisti
ce: s̄z puerfio: seu empti^c bene pōt aliqd sequi ex vno.
¶ Ad 2^{am} negat̄. q̄ impossibile est de subro fieri p̄dicatū
salte idē in sp̄e q̄ ad p̄sens sufficit. Ad p̄bationē p̄cedi
tur q̄ prolata hac p̄positione. hō est aīal. iste terminus
hō idē nūero nō pōt fieri p̄dicatus: sicut rō arguit: sed
sufficit q̄ idem in sp̄e. z iō puerfio est possibilis. ¶ Ad
3^{am} q̄n d̄r illud est ipole: cuius p̄tes sunt impossibiles. p̄ce
dit si oēs p̄tes simul sumpte sunt ipoles: z negat̄ mior
qua d̄r q̄ p̄tes puerfiois simul sumpte sint impossibiles.
Ad p̄bōnē q̄n d̄r capiat̄ ista puerfio. oīs hō est asin⁹ z c.
admittat̄ b̄: z d̄r: q̄ s̄ illi⁹ puerfionis aīn z p̄ns sint im
possibilia q̄ tota puerfio z oēs p̄tes eius simul sumpte
sunt p̄na neēia: z iō minor sic intellecta nō est vera. bene
p̄cedit q̄ puerfiois neēie aliq̄ p̄tes puta aīn z p̄ns sūt
impossibiles. ¶ Ad p̄firmationē negatur q̄ bec puerfio
nō sit aliqd q̄ iste due p̄tes. oīs hō est asin⁹ z c. s̄z est. iste
p̄tes cū hac p̄ticiōe. ḡ. imo illa p̄ticiō est certior ps z
formalior tori⁹ p̄pōnīs: qz est copula: z illa p̄ticiō sum
pta cū illis p̄tib⁹ facit torū aggregatū eē neēiū: qz neēia
illationes siue p̄ntia. ¶ Ad 4^{am} negat̄ q̄ puerres p̄pō
nō pōt eē. Ad p̄bōnē p̄cedit q̄ puertere p̄pē loquēdo
est agere: s̄z sic nō capit̄ cū dicim⁹ p̄pōnēs eē puertere.
vñ p̄pō d̄r puerres nō q̄ragit in puerfiaz: s̄z qz ad eā ser
quit formalr z p̄cipiat cū ea vtroqz terminō. ¶ Ad 5^{am}
p̄cedit q̄ bec puerfio simplex z puerfio p̄ accnīs sūt plu
rales. z negat̄ q̄ nulla sit puerfio simplex. Ad p̄bōnēs
p̄cedit q̄ oīs puerfio est cōposita: s̄z nō leḡt. igit nō est
simplex. nō. n. d̄r simplex: eo q̄ nō sit cōposita: s̄z qz ser
uat eādē q̄tī^{tem}. p̄cedit ēt q̄ puerfio d̄z eē p̄ntia neēia.
z q̄n d̄r iō nō d̄z dici p̄ accnīs cū per accnīs nō sit neēiū.
negat̄ p̄ntia. nō. n. d̄r puerfio p̄ accnīs: eo q̄ accnīalr ter
neat: s̄z eo q̄ mutat̄ q̄ntitas: z ista dicta sunt in z^o articu
lo. ¶ Ad vltimā p̄cedit q̄ aliq̄ est p̄pō q̄tū nō potes
bene puertere adhuc puerribilis. sicut p̄pō in qua po
nit̄ p̄nomē p̄ vel scōe p̄sone. talis. n. d̄z puerfia p̄ferē
te iplaz: qz p̄noia p̄ p̄sone signant rē de se loquētē: z p̄
nomia z p̄sone rē ad quā fit f̄mo: z iō p̄cedit q̄ p̄ter
loz. sibi d̄ntē tu est p̄ter⁹ nō pōt eā b̄n puertere. sicut si
Marfilī⁹ p̄ferat̄ hāc p̄pōnē ego fuz. Marfilī⁹ nullus
ali⁹ p̄ter cū pōt eā bene puertere: s̄z p̄na n̄bil valet qua
iffert. ḡ puerfio nō est polis put de se motuz est. p̄batio

et de recto in qua nullus ponit terminum ampliatiu. ¶ 5° est notandum: quod habet propositiones adhuc sunt duplices. quodam sunt de modo loquendi consuetudo. alie sunt de modo loquendi consuetudo. exempla horum sunt prius posita. ¶ 6° est notandum: quod potest in his propositionibus potest se habere multiplex quantum sufficit ad prius. Uno potest esse terminus: ut hic. nullus homo est antichristus. Alio potest esse terminus: cuius caput cum aliquo signo: ut hic. nullus homo est oculus aialis. Tertio modo potest esse terminus: cuius caput sine aliquo tali signo. ut ois homo non est aialis. ¶ 7° est notandum: quod in his propositionibus adhuc quantum est aliquo restrictio propter restrictionem copule. ut hic. nullus homo est mulier. ubi secundum alios quos iste terminus homo restringitur ad statum solum pro masculis. ¶ 8° est notandum: quod regula est generalis seruanda in oibus puerfionibus. quod in puerfione et puerfa stent eque ample et eque restricte: ad quam diligenter est attendendum. ¶ 9° est notandum: quod non est inconueniens in puerfione mutare numerum: aut genus. Exemplum primum. nullus homo est aialis. g nulla aialis sunt homo. 3° est de copula singulari: et 2° de plurali. Exemplum secundum. ut nulla aqua est colorata. g nullum coloratum est aqua. In 3° coloratus est feminini generis: et in 2° neutri. ¶ Ultimo est notandum: quod duplex est puerfio secundum transpositionem terminorum. quodam est propria et est quando de subiecto fit predicatus: et est sine aliquo addito. alia est reductiua et impropria quando faciendo de subiecto predicatum alicui eorum aliquid additur. Exemplum primum. homo est asinus. g nullus asinus est homo. Exemplum 2°. nullus homo est oculus aialis. igitur nihil quod est oculus aialis est homo. h de p. ad 2° sit p^o 3° hec. neg^{ua} de modo loquendi

Quantum

inconueniens vltis non puerfuit in terminis. gra for^e pbata est p³ rone facta ante opp^m. vñ non seg^t. ois sol planeta non est. g ois planeta sol non est. anis. n. est vez: qz ois sol luna non est. prius tñ est falsum: qz dictoria est vera. i. hec. aligs planeta ois sol est. ca hui⁹ est: qz nunq³ valet pñia ex pre forme: qñ arguit a non discreto ad discretum. mo in p³ ly plaeta. no distribuit: qz fit subz pponis vltis. ¶ 2° 3° est h. no ois pp^o vltis neg^{ua} de modo loquendi consuetudo puerfuit simpl^r puerfioe ppe dicta. p³ p 5^{am} et 6^{am} et 7^{am} et 8^{am} rones factas ante opp^m. vñ nullus homo est antichristus. simplr no pot puerfi nisi in hac. nihil quod est antichristus est homo. mo ista no est puerfio ppe dicta: qz plus est subm puerfioe qñ predicatu puerse put no^m est. ¶ 3° 3° est. ois vltis neg^{ua} in ee de pñti et de recto in qua nullus ponit terminum ampliatiu⁹ de modo loquendi consuetudo: et in qua predicatu est terminus aligs cap^t sine aliquo fin cathe^t et ubi subz no alieno restringit pot puerfi simplr puerfioe ppe dicta sic. seg^t nullum aial est lapis. igit nullus lapis est aial. pb^o pñis est. ex opposito pñtis se. g^t opp^m anitis. igit pñia est bona. pñia t³. anis apparet. da opp^m pñtis. aligs lapis est aial. signet ille et arguat sic. h est lapis et h est aial. igit t³. patet pmissis q dem^tant aial q est lapis. g aliqd aial est lapis. discursus est expositio: et 3° est dictoria anitis. ¶ Ultima 3° est. vltis negatiua de inesse de pñti et de recto in qua nullus ponit terminum ampliatiu⁹: et de modo loquendi consuetudo pot puerfi simplr vel ppe vel reductiue. p³ 3° soluendo rationes ad triu factas cu de nulla appareat instatia. hec de 2°.

Ad p^m

Ad rones.

Ad p^m pcedit anis q vltis affir^{ua} si co uertit simplr: et qñ ifert. igit nec neg^{ua} negat pñia. et qñ of q sicut se bz affir^{ua} ad affir^{ua}. ita negatiua ad negatiua. pcedit quo ad aliqua: s³ tñ quo ad puerfione no opz: et ca est prius dicta: qz in negatiua ambo termini distribuit: et io pot in vltz puerfi. In affirmatiua aut predicatu no distribuit: et io no puerfuit in vltz. ¶ Ad 2^{am} negat pñia qñ of. puerfuit p acc^{ns}. g no simplr. et ad pbone q nllm est iconueniens q vni⁹ pponis sint ples puerfetes: et io negat assumptu. ¶ Ad 3^{am} pce

Ad 2^mAd 3^m

dit ipsa et qd peludit: qz arguit p p³ pñe: s³ dem arg^m in telligit de pponib⁹ de modo loquendi consuetudo. ¶ Ad 4^{am} negat pñtia. p^ticularis neg^{ua} no puerfuit. g nec vltis. Ad pbone of q non est file: qz subz p^ticularis no distribuit et io no puerfuit. vltis at e³. ¶ Ad 5^{am} negat q ista no co uertit. nullus homo est mulier: et qñ of q puerteret in hac nulla mulier est homo. s. of sup³ restrictioe subti q no: s³ in hac. nlla mulier est aligs homo: ut predicatu sit restrictu sic fuit subz. ¶ Ad 6^{am} negat q bec no puerfat: nullus homo est antichristus: s³ vez est q no puerfuit in banc. nullus antichristus est homo: s³ in hac nihil quod est antichristus est homo. ¶ Ad 7^{am} negat q bec no puerfuit. nullus homo est oculus aialis: s³ pce dit q no puerfuit sic. oculus aialis non est homo. imo sic. nullum oculus aialis est homo. vñ sic. nihil quod est oculus aialis est homo. Ad iprobone pcedit q ista puerfio no est ppa: s³ est reductiua et non plus peludit ro. ¶ Ad 8^{am} of q nullus homo est nllm aial dz puerfi in hac. nihil quod est nullum aial est homo. puer^{ua} reductiua. ¶ Ad 9^{am} of q arguit de pponib⁹ in qb⁹ ponunt termini aplia^{ua}. et io no e ad pñs. ¶ Ad 10^{am} of q arguit de obligs seu de pponib⁹ de obliq. et io nihil ad ppo^m. ¶ Ad vltima negat q ista. oculus aialis non est homo. no puerfuitur in ista. ois homo non est aialis. Et ad pbone pcedit q p³ est in pre va et 2° in toto falsa. pcedit et q ex vero no se quit falsus: s³ nullum iconueniens est q ex vero in pre seq^tur ppositio in toto falsa. ¶ Ro post opp^m est pro 3° vñ 4° pclusionibus. hec de qone. Qd. XII.

¶ Priuatiam autem non necessarium est co uerti. Capitulo eodem.

Insequenter

querit. iz: vtz par ticularis negatiua puerfat seu possit puerfi. arguit pmo q sic aucte Petri hispani dicetis. q puerfuit per p^trapositione. igit t³. pñtia t³. et anis p³ per eundem Petz. cap de puerfionib⁹. ¶ 2° sic. singularis negatiua puerfuit. igit et particularis. pñtia t³ per Petz hispanu dñte q ide iudiciu est de p^ticularib⁹ ide finitis et singularib⁹ cap ubi prius anis est notu: qz optime sequit for. no est plato. g plato no est for. ¶ 3° sic seg^t. p^ticularis neg^{ua} puerfuit in opposita qlitate. igit puerfuit. pñtia t³. et anis est phi pmo hui⁹. cap. 7. et. ¶ 4° sic optime se quit. aligs homo no est risibilis. igit aliqd risibile non est homo. igit particularis neg^{ua} puerfuit. pñtia t³: qz ista aligs homo no est risibilis est p^ticularis negatiua: et ista est sua puerfens. anis p³: qz anis nullo modo pot esse verus sine psequente. ¶ 5° sic sicut se bz ista. nullus homo est aialis. ad ista. aligs homo no e aialis. ita se bz ista nullum aial e homo. ad ista. aliqd aial non est homo. igit per comutata pportione sicut se bz pma. s. nullus homo est aialis. ad 3^{am}. s. nullum aial est homo. sic se bz 2°. s. aligs homo non est aialis. ad 4^{am}. s. banc aliqd aial non est homo. sed p³ et 3° puerfunt inter se. igit 2° et 4° puerfunt inter se: qd est ppositu. modus arguendi est clarus: et pma pars anitis p³. qz sicut p³ est p^tradictoria 2°: ita 3° et 4° p³ per 2^{am} qua of: q qñqz qualis est habitudo pmi ad 2^{am}: talis est tertu ad 4^{am} et habitudo pmi ad 3^{am} et ad 4^{am}. eade 3° pars anitis est phi in bona. s. q pma et tertia puerfunt. ¶ Ultimo sic sequit optime et formaliter. aliqd aial non est homo. g aliquid homo aial non est. ergo particularis negatiua puerfuit. pñtia t³ anis p³: qz nulla reperit instantia quin talis puerfio te neat. s. p^treponedo predicatum conuertentis negatiue.

In oppositum

est p^tilosofus primo huius. capitulo secundo. ¶ In ista qone erut duo articuli. In p videbit de qñto. Et in 2° videbitur de puerfioe singulariu negatiuan. Quantum

Predicatum autem vniuersalem conuer
ti quidem necessarium est: non tamen vniuer
saliter sed in parte ꝛc. Caplo eodem.

[illegible]

hō. q. nō ē vūz. illa est sp. falsa. r. p. in casu pōt fuisse vā.
Oppositū est de trētiōe philosophi pmo hui.

In hac qōne p. p. mītēda sunt nōbi
 lia. z. vidēdū de qōtū qōtū ad vles affir^u. q. nō hūc eg
 pollere. p. hypo^u. r. z. vidēdū de puerfioe vliū affir^u.
 egpollētū hypo^u. s. forte iproprie dicant vles affir^u.

Quantū ad p. p. est nōndū q. qō itelligit de ppō
 nib^u. de inēē depūti r. de rector. r. in qbus
 nullus ponit termin^u ampliatiū. r. z. est nōndū q. ad
 vles affir^u de p. dī. distributo affir^u. v. l. magis ppe in
 qb^u p. dīcatū ponit termin^u cōis distribut^u affir^u. vt oē
 b. est oē. a. bene segt illa vles affir^u format. s. nō est cō
 nerfio. vt optie segt. ois ifim^u plāeta est ois luna. g. ois
 luna est infimus planeta. r. t. p. nītia per istaz regulā. q. nī
 vū^u termin^u distribut^u affirmatiue dī de alio termino
 distributo opz alium dīci de p. distributo. nec alicubi
 reperit instātia. s. q. nō est puerfio. p. saltē ppe dicta.
 q. min^u est subm. z. q. p. dīcatū p. q. in p. hoc totūz ois
 luna eēt p. dīcatū. r. in z. solūz ly luna est subm. r. z. est
 nōndū. q. duplex est puerfio. quedā ppe dicta. r. qdam
 reductiua put dicebat in qōne vltima. Dec de pmo.

Quantū ad z^m sit p. p. h. nō ois ppō vles affir^u pōt
 puerfio per accis puerfioe ppe dicta. p. s.
 de istis ois hō est oē aīal. ois hō est nullus asin^u. ois hō
 est aliq. hō. r. ois hō amat. p. aīal. puerfio sic aliq. qd
 est oē aīal est hō. Scda sic aliq. qd est nullus asin^u est
 hō. Tertia sic aliq. qd est aliq. hō est hō. Quarta sic
 aliq. qd amat est hō. oēs be puerfioes sunt reductiue.
 eo q. sp. plus est subz puerfiois q. p. dīcatū puerfioe put
 p. s. p. p. dīcēt aliq. qre ista ois hō amat
 nō puerfio aliq. amatū est hō. r. Rūdet q. cā est qz
 p. est mere de p. nīti r. z. est de p. saltē q. ad subz. vū h
 vūū amat nō pōt resolui in p. nītiū suū sibi egpollēs.
 qz vboz passiuoz nō sunt participia p. nītis t. p. s. r. z. p.
 vles affir^u de inēē de p. nīti r. de rector in q. nullus ponit
 termin^u ampliatiū cui p. dīcatū est termin^u exp. s. ea
 p. sine aliq. signo cathe^u pōt puerfio p accis puerfioe
 p. p. s. ois hō est aīal. g. aliq. aīal est hō. p. s.
 p. nītia. q. nūq. repit instātia. additis circūstātis positis
 in p. nīti. r. cā est. q. ex opp^u p. nītis ifert opp^u aītis forat
 vt oē. b. est. a. g. aliq. a. est. b. da opp^u p. nītis. nullū. a. est
 b. segt forat. g. nullū. b. est. a. qd est opp^u aītis. r. z. p.
 est. ois vles affir^u puerfio per accis puerfioe p. p. dī
 cta. vel reductiua. bec patebit in soluēdo rōnes in t. rīū
 factas. qz de nulla apparebit instātia. bec de secundo.

Quantū ad z^m articulū est p. notādū q. in puerfio
 do exceptiua ly p. ter oz mutari in aliud.
 vt ois hō p. ter forte currit. g. aliq. currēs est hō aliud a
 forte. sili mō puerfio ois exceptiua. r. z. est notādū. q.
 in puerfioendo reduplicatiua est totū. p. dīcatū ex vna
 p. dītiōe sup. quā cadit reduplicatio oz reduct ad subm.
 vt ois hō īquātū aīal est sensitīuū est hō. r. hō est. qz in
 reductiua sp. dictio sup. quā cadit reductio se t. a parte
 p. dīcatū. vt dīcit p. s. p. hui. r. z. est nōndū. q. in puerfio
 do vles affir^u de icipit resolūēdo b. vūū icipit in suū
 p. nītiū. vt p. nītiū cū residuo p. dīcatū reducendū est
 ad subz. vt ois hō icipit currere. r. tūc puerfio sic aliq.
 incipies currere est hō. eodē mō dicat de alyz hō. r. de
 ppōnib^u in qb^u ponit b. vūū definit. r. Ultimo est no
 tandū. q. si qs vult puerfioe exclusiua affirmatiua de
 p. nīti puerfio eā nō in exclusiua. s. in vles affirmatiua
 trāspōnēdo terminos. vt tūc aīal est hō. ergo ois homo
 est aīal. eodem modo dicat de alyz. hoc de tertio.

Ad p^m Ald rōnes. Ad p^m negat q. illa oē aīal est hō. nō
 puerfio p accis. Ad p. bationē pcedit

q. puerfio in hac aliq. hō est aīal. r. pcedit q. falsa cō
 uertit in verā. nec b. est icōueniēs. vū versus. Ex falso
 vep. ex vero nō nisi vep. s. icōueniēs eēt si ex vō seg^u
 ret falsū. r. Ad z^m negat q. ista nō puerfio. ois popu
 lus est. r. pcedit q. puerfio in istā. aliq. ens est populus
 capiēdo ly ens p. nīciāl^u p. exis. Ad iprobatoz q. dī.
 bec est falsa. aliq. ens est populus. negat b. ad sensum
 p. dīcatū. Ad p. bationē negat in eodē sensu ista. nullū
 ens est populus. imo aliq. exis ē populus. sic populus
 exisit. pcedit tū q. nullū vūū est populus. r. negat p. nī
 tia. igit nullū ens est populus capiēdo ens mō p. dīcatū.
 r. si dicat q. ens. r. vūūz puerfio. pcedit istud capiēdo
 ens nōiāl^u. r. sic nō capit in p. p. s. ois. r. Ad z^m negat. q.
 bec nō puerfio. ois hō est aliq. hō. pcedit tū q. puerfio
 tur in hac aliq. qd est aliq. hō est hō. r. est puerfio re
 ductiua. v. l. in hac aliq. hō est hō. r. et est reductiua. qz
 p. dīcatū p. in nulla istaz est subz. pcedit et q. nō puer
 fio in istā. aliq. aliq. hō est hō. qz illa est septa. vep. est
 et q. puerfioe p. p. s. ois. oē nō puerfio. r. Ad 4^m ne
 gat q. ista ois hō est nullus asin^u. nō puerfio p accis. r.
 sili negat q. ipsa puerfio in hac. nullus asin^u est hō. r. cā
 est. qz t. p. s. copule in p. nō distribuit. r. in z. si sit vles ne
 gatiua distribuit. mō ex nō distributo non segt distri
 butū. s. qz puerfio videat in p. p. nīti. r. Ad 5^m negat
 q. vles affir^u puerfio simplr grā forme q. qd sit de p. nī
 tia. Ad p. bationē p. p. pcedit q. māt bene segt. ois hō
 est asin^u. g. ois asin^u est hō. s. grā forme nō. qz nō segt.
 ois hō est suba. g. ois suba est hō. r. Ad z^m p. bationē
 pcedit. q. bene segt. ois planeta lucidissim^u est ois sol. g.
 ois sol r. s. nō est puerfio. qz min^u est subm. z. q. p. dīca
 tū p. r. b. dī in z. nōbili. r. Ad 3^m p. bationē negat q.
 ista p. nītia valeat. ois hō est aīal. g. oē aīal est hō. Ad p.
 bationē dī q. ex opposito dīctorio p. nītis nō sequit
 dīctoriū aītis. r. iō p. nītia nō valet. nō. n. segt aliq. aīal
 nō est hō. g. aliq. hō nō est aīal. s. b. vep. est q. ex isto
 t. rīo p. nītis segt opp^u t. rīū aītis. s. b. nō sufficit ad hoc
 q. p. nītia sit bōa. oporteret n. ex opp^u dīctorio arguere.
 r. Ad z^m pcedit tot^u p. p. s. vles ad p. nītiā q. arguit.
 nihil aliud ab aīali est hō. g. nihil nō idem aīali est hō.
 Et istā dī distinguēdo p. nītis. eo q. ly nō. p. r. eē negō negā
 r. sic negat p. nītiā. qz p. nītis tū valet sic b. oē idē aīali ē hō.
 Alio ly nō. pōt eē negō ifinitās. r. sic pcedit p. nītiā r. p. nītiā
 q. nī dī nihil nō idē aīali est hō. g. oē idē aīali est hō. in
 isto sensu p. dīcatū negat p. nītia. r. Ad regulā dī q. negō
 postposita q. nī est negāz egpollēt suo t. rīo. mō in p. p. s.
 to est ifinitās. iō rō nō pcedit. r. Ad 4^m dī q. p. s. z.
 hui^u voluit. q. vles affir^u grā māt in terminis puerfioib^u
 bus puerfio simplr. nō tū b. voluit grā for^u. iō rō nihil
 ad p. nītis. r. Ad tres vltimas rōnes p. s. qd sit dōz p. z^m ar
 ticulū. r. Rō post opp^u est p. oē scda r. tertia p. nītis se
 cundū articuli. bec de qōne. Qd XIII.

**Particularē aut affirmatiua qdē puerfio ne
 cesse est de eo qd est inēē p. nītiū. caplo eodē.**

Consequenter 14° querit. vtrum
 qlibet particularis
 affirmatiua puerfioat simplr. arguit pmo q.
 nō. qz p. nītiū affir^u puerfio per accis. g.
 nō simplr. p. nītiū videt tenere. aīis deat p.
 qz ista. aliq. planeta est ois sol. puerfio in istā vles affir
 matiua. ois sol est planeta. sili ista. aliq. hō est forat.
 puerfio in istā. for. est hō. singularē affirmatiua. r. ista ē
 puerfio per accis. qz mutat q. nītiā. r. sic. ponat q.
 nullus vir currat. tūc ista est p. nītiū affir^u affirmatiua. ali
 qua mulier currēt est hō. r. nō puerfio simplr. igit r.
 p. nītiā

pria t3 r maior rōnis p3 de se. mior declat: qz si puerteret b cēt in hac. qdā hō est mlier currēs. mō hec est falsa. qz signat tñ qd aligs hō masculus est mulier currēs respū hui signi qdā hō. b est manifeste falsum: aīis tñ fuit vez. s. qd aliq mulier currēs est hō per casum. ¶ 3° sic. picularis neg^{ua} nō puerit simplr. igit nec picularis affir^{ua}. pntia videt tenere: qz nō videt potior rō de vna q3 de alia: aīis p3 per phm in lra. ¶ 4° ex piculari nihil segt. g ipsa nō puerit simplr. pntia t3: aīis p3: qz ex plibus picularib^{us} nihil segt phs in p hui. g nec ex vna. ¶ 5° vlis affir^{ua} nō puerit simplr. g nec picularis affir^{ua}. pntia pbat: qz videt qd vlis affir^{ua} sit maioris virtutis ad iferēdū sibi filez: puta vlez aliā affirmatiua q3 picularis ad iferēdū sibi filem. aīis est ph in lra. ¶ 6° singularis affir^{ua} nō puerit simplr. g nec picularis. pntia p3: qz idē est iudiciū de picularib^{us} r singularib^{us} affirmatiuis saltē: aīis ē euidēs: qz illa: for. est hō. puerit in istā. hō est for. r ista nō est puerio simplex.

In oppositū est phs in isto primo. ¶ In ista qōne premittenda notabilia. secundo respondendum est ad conclusionem.

Quantū ad p^m. p sciēdū est qd titulus qōnis itelli gīt de pponib^{us} de ine de pnti: r de recto r in q nullus ponit termin^{us} ampliatiū. ¶ 2° est notandū qd picularis affir^{ua} in cui^{us} pdicato ponit terminus cōis distribut^{us} signo vli affir^{ua} bñ ifert vlez affirmatiua forat: s3 tñ nō est puerio: sic segt. aliq suba. est oīs de^{us}. g oīs de^{us} ē suba. qd at hec pntia sit hōa: p3: qz si aligs termin^{us} distribut^{us} affirmet de b termin^{us} suba. tūc talis termin^{us} ēt affirmatiū de eo distribut^{us}. qd aut nō sit cōuersio: p3: qz min^{us} est subm z^o qd pdcatus p^m: qz in p^m ly oīs sol est pdicatū. r in z^o solū ly sol est subz. ¶ 3° est notādū: qz in hō puerioe frequēter mutat nūerus filr r gen^{us}. exēplū. vt aliqō totū est sue ptes. puerit. igit aliq que ptes sunt totum. aliq suba est aīal. puerit. g aliqō aīal est suba mutādo gen^{us} signi. ¶ 4° est notādū: qd ig est aduertēdū in illa puerioe r pdictis qd termini i cōuertere: r pueria supponat p eisdē r eque restricte. r iō ista. hō est ipēs. nō d3 pueri in hac. ipēs est hō: qz in p^m ly hō supponit pro terminis. r in z^o p reb^{us} ē. s3 poti^{us} sic. ipēs ē iste termin^{us} hō: r ita dicat de filib^{us}. hec de p^m.

Quantū ad z^o. sit p^m p^m. picularis affir^{ua} de pdicato singulari puerit p accis. ppyssime in singularē. p3: qz optima puerio est. aligs hō est sortes. g for. est hō. ¶ 2° ē hec. nō oīs picularis affir^{ua} pōt pueri simplr puerioe ppyssime dicta. p3: qz instātie sunt de istis. aligs hō est for. que puerit in singularē. r aligs planeta est oīs sol. que puerit in istā. aliqd qd est oīs sol est planeta. r de ista. aligs hō est nullus asinus. que puerit in istā. aliqd qd est nullus asin^{us} est hō. r nō sunt ppyssime puerioes iste due vltime: qz plus est in eis subm puerentiū qd pdicatū in pueris. ¶ 3° ē est. oīs picularis de pdicato cōmuni capto sine aliquo fin cathogoremate. r in q nulla est aliena restrictio pōt cōueri simplr puerioe ppyssime dicta. vt aliqō aīal est suba. g aliq suba est aīal. r pbat pntia z^o. p qz formāl ex opposito pntis segt opp^m aīis. segt. n. nulla suba est aīal. igit nullū aīal est suba: qd est opp^m aīis. r ista pntia t3 per ea que dicta fuerūt in qōne. xi^o. Scdo pbat eadē pntia ex pōne: qz ex quo aliqō aīal est suba sic ponit aīis: signet illud. r sit for. r arguit sic. b. demōstrato forte. ē aīal. r hec est suba. g aliq suba est aīal: qd sit pntie. r patet ambe pmissis: eo qd per ly. hoc demōstrat aīal qd est suba. ¶ 4° ē hec. quelibet picularis affirmatiua pōt pueri simplr cōuersione reductiua vel

ppe dicta. ista ē patebit soluēdo rōnes ad triū factas: qz de nulla apparebit instātia. hec de secundo articulo. **Ad rōnes** ad p^m qñ dī picularis affir^{ua} puerit per accis. pcedit de particulari affir^{ua}

cui^{us} pdicatū est termin^{us} singularis: s3 negat pntia. g nō puerit simplr. nā nullū est icōueniēs eadē ppōne cōueri simplr r per accis. ¶ Ad pbatōne aīis: qñ dī qd bene segt. aligs planeta est oīs sol. g oīs sol rē. pcedit tur qd bene segt. s3 nō est cōuersio. r de b est deū in z^o notabili. ¶ Ad z^o pbatōnez pcedit qd ista. aligs hō est for. puerit per accis. s. in istā. for. est hō. r hec dicebat in p^m pntia. b tñ stat qd eadē pōt pueri simplr reductiue sic. aliqd qd est for. est hō. r sic rō nō est dēca.

¶ Ad z^o admittit casus: r negat qd illa aliq mulier currēs est hō. nō puerit simplr. negat etiā qd ipsa debeat pueri in hac. qdā hō est mulier currēs. supposito qd ly qd restringat: s3 puereret in hac. qd hō est mulier currēs. vlt id qd est hō currēs est mulier. vt ly hō supponat equalr ample in puerente sicut in pueria. r hec est vera sicut p^m. ¶ Ad z^o negat pntia qua ifert picularis neg^{ua} nō puerit. igit nec affir^{ua}. dī ē qd nō est file: qz puerēdo picularē negatiua de mō loquēdi pntio subz nō distributū in pueria fieret pdicatū distributū in puerete. r iō ipsa neq pueri. nō sic est de piculari affir^{ua}: qz in eius puerete nullus terminus distribuit.

¶ Ad 4° negat aīis. s. qd ex piculari nihil segt. Et ad pbatōne negat filr qd ex plib^{us} picularib^{us} nihil segt. Ad phm p hui dī qd voluit dicere qd ex puris picularib^{us} nihil segt syllogistice. tñ aliqd seg pueriue seu entimematice nūq voluit negare. ¶ Ad 5° negat pntia qua dī vlis affir^{ua} nō puerit simplr. g nec picularis. Ad pbatōne negat qd vlis affir^{ua} est maioris virtutis ad iferēdū sibi filez qd picularis affir^{ua} ad iferēdū sibi filez. r rō est: qz pdicatū vlis affir^{ua} nō distribuit. mō si ipsa puereret simplr ipm fieret subm r distribueret. r sic ex nō distributo iferet distributū. talē at pō^m nō h3 vlis affir^{ua}. s3 in piculari affir^{ua} nullus terminus distribuit. r iō pōt iferre aliā. ¶ Ad vltimā negat pntia qd singularis affir^{ua} nō puerit simplr. g nec picularis rō est: qz ppōnis singularis pdicatū est termin^{us} cōis: r iō puerit in picularē vlt idēfinitā: r sic mutat pntitas qre non est puerio simplex. In piculari nō op3 mutare pntitā: r iō nō est file. Ad auctoritatez. Pe. hispani dī qd voluit dicere. qd de piculari r singulari affirmatiuis idē ē iudiciū quo ad pueri: s3 nō qd ad pueri eodē mō.

¶ Rō p^m opp^m est p duab^{us} vltimis pntib^{us}. hec de qōne. ¶ Questio ista consequenter mora est super textu superius posito r capitulo eodem. **Questio. XV.**

Querit i^o. vtz ppōnes de pto r futuro puerant sic alie de iec de pnti. Et arguit p qd nō: qz illa est va. nllā vgo fuit mulier. r si puereret: puereret in falsam. s. in hac. nulla mulier fuit vgo igit nō pnti cōuertunt ille de pto sic iste de pnti. pntia est nō. r aīis p p^m parte p3: qz nulla que nō est vgo fuit mulier. qd aut alia sit falsa p3: qz sua ddictoria est va. aliq mulier fuit virgo. ¶ 2° sic: qz ista. aligs hō moriebat non puerit. r si puereret: cōuerteret in falsam. s. hac. qd moriebat est hō. mō ista est manifeste falsa. g rē. pntia nō: r aīis filr. ¶ 3° sic. hec de pto est va. aligs hō est mortu^{us}: r nō puerit: sic illa de pnti. g rē. pntia t3: aīis p p^m pte. p3 p cōez loquēdā. r p z^o parte apparet: qz si puereret: puereret in hac. aliqd mortuū est hō. qd est falsa: r iō nō d3 puerit. Deinde qd ppōnes de futuro nō puerant: sic ille de pnti. pbo qz illa est va. nulla mulier erit vgo: r est de fu

turo: qz illa q̄ iā est mulier nūq̄ postea fiet vgo. si puer
teret: sic ille de pñti puerteret in falsaz. l. hāc. nulla vir
go erit mulier. ḡ nō sunt sñr puerterēde ppōnes de futu
ro 7 de pñti. ¶ 4°. qz illa est vā. aliq̄s hō est gnāndus. 7
est de futuro eo q̄ ānchrs ē gnāndus: 7 si puerteret: cō
uerteret i falsaz. l. hāc. aliq̄s gnāndū ē hō. ḡ nō sñr pñt
puerterēde ille d̄ futuro: 7 ille d̄ pñti: pñt ē nō. 7 āns sñr.

In oppositū arguit. sic se hz pñs ad pñs ita se
hz pñm ad pñm: 7 futurū ad futu
rus. iō sic pñs puerit in pñs. ita pñm puerit in pñm. 7
futurū in futurū: pñtia p3: 7 āns ēt pueniēti silitudine.
¶ 2° nisi sic Ari. sufficiēter determinasset de puerfioi
bus. B est icōueniēs. 7 pbat pñtia: qz nullā mētiōē fe
cisset de puerfioib⁹ illaz de ptō vel futuro. ¶ 3° qz se
q̄ret q̄ sñlī ex illis de futuro vel de ptō in 2° vñ in 3° fi
gura facti nō possent pfici per p^{am} figurā. pñs est icōue
niēs: qz tales sñlī sunt de esse ipsecti: iō idigēt pfectio
ne p alios sñlīs pfectos. 7 pbat pñt: qz talis reductio:
vt in pñb⁹ d̄ fieri p puerfione pmissaz. mō si ipse nō
pñt pñt puerit tūc i illis de futuro hec puerfio nō p̄
fieri. ḡ nō pōt reduci. qd̄ erat pbatū. ¶ In ista qōne p
pmitēda sunt notabilia. 7 2° respōdendū est ad qōnē.

Quantū ad p^{am}. p^o est notādū q̄ duplices sñt ppō
nes de ptō. aliq̄ exp̄sse. puta: qz i eis copū
la est de ptō. vt hō fuit alal. aliq̄ occulte: qz p̄dicatūz in
eis est p̄cipium p̄i t̄pis. vt hō est corrupt⁹. Eodē mō
dicat de illis de futuro. Exēplū de p̄mis. hō est aial. exē
plū de scōis. hō est gnāndus. de p̄mis aut̄ itelligit qō:
puta de illis que exp̄sse sunt de ptō vel futuro. de alijs
dicet in alia s̄ne. ¶ 2° notādū est q̄ subm in ppōnib⁹
de ptō āpliat ad supponēdū p eo q̄ est vel fuit. Sñr
in illis de futuro āpliat ad supponēdū p eo q̄ est vel
erit. Exēplū. hō moriebat. in ista ly hō āpliat ad suppo
nēdū p hōie q̄ est vel fuit. Sñr in ista. hō gnābi⁹. am
pliat ly hō ad supponēdū p eo q̄ est vñ erit. ¶ 3° est no
tādū q̄ aliq̄ volūt tales ppōnes exponere p̄ distincti
uā. exēplū: vt hō moriebat. exponūt eā sic. qd̄ ē hō mo
riebat. vel qd̄ fuit hō moriebat: 7 minus bene: qz p^o est
vna p̄ictaris cathgorica. ḡ per distinctiūā nō d̄ expo
ni: s̄z magis p̄ ppōnē de distincto extremo: vt hō morie
bat. i. hō q̄ est: vel hō q̄ fuit moriebat: 7 iste est melior
modus exponēdi. Si āt subm distribuere tūc expone
ret p̄ ppōnē de copulato extremo: vt oīs hō moriebat
expōit sic. ḡ oīs hō q̄ est: 7 oīs hō q̄ fuit moriebat. eodē
mō dicat de illis de futuro. q̄ autē termini sic āpliant
latis h̄r a p̄hō p̄ elēchoz cap 4°. ¶ 4° est notādū q̄ in
ppōnē de ptō p̄dicatū solū supponit p̄ eis que fuerunt.
Eodē mō in p̄positionibus de futuro p̄dicatū solū sup
ponit pro eis que erūt. exemplūz vt in ly album in ista
bomo fuit albus. supponit solūz pro albis que fuerunt.

Dubius ¶ S̄z diceret q̄s. que est cā q̄ p̄dicatū solū supponit p̄
signatis que fuerūt. subm aut̄ supponit indifferēter tā

R^o p̄ eis que fuerūt: q̄ p̄ eis que sunt. ¶ R̄ndet q̄ cā est
nā vbi qd̄ terminū p̄cedētē āpliat ad standū p̄ eis que
sunt vel fuerūt. terminū aut̄ sequētē restringit ad solū

Dubius standū p̄ eis que fuerūt. ¶ Et si dicat vñ venit vbo h̄
R^o ptās. R̄^o q̄ nō ex alio nisi ex mō itelligēdi apud itelle
ctū. tāt̄ aut̄ vñ d̄ āpliatū quā itells p̄ ipm p̄suevit
pcipe: 7 iō vltimata cā oīs āpliatōis 7 restitutōis nō
est alia q̄ nālis modus itelligēdi ipsi⁹ aie. ¶ Ex his sei

Cor^m q̄ correlarie hāc eē vāz. mulier erit vgo: sic hec. que est
vel erit mulier erit vgo. mō māifestū est q̄ aliq̄ q̄ erit

2^m cor^m mulier erit vgo: vt puella cras nascitura. ¶ Sñr seq̄
hāc eē vāz. hō cētū ānoz erit puer: qz qd̄ est vñ erit hō

3^m cor^m cētū ānoz erit puer. mō b̄ verū vt pus. ¶ Eodē mō se

quē hāc eē verā. virgo fuit corrupta. vgo vñ⁹ diei ge
nuit 4° pueros: qz expōit sic. qd̄ est vñ fuit vgo fuit cor
ruptū. sñr qd̄ est vel fuit vgo vñ⁹ diei genuit 4° pue
ros: 7 ille ambe vere sunt pro muliere hñte 4° pueros.
¶ Ultimo est notādū q̄ in puerfioe istarū p̄ncipalr
d̄ saluari: vt termin⁹ in puerterē 7 in puerfa supponat
equaliter ample: 7 equaliter restricte. hec de primo.

Quantū ad 2^m sñr p^o h̄ bec. Opz in puerfioe istaz
frequēter mutare copulā. p3: qz puerterē
do istā. hō moriebat. dicimus. qd̄ moriebat est vel fuit
hō: vt ly hō suppoat eq̄l̄r ample in puerterē sic in puer
fa. sñr in puerterēdo istā. aliq̄ aial curret: opz dicere. ali
qd̄ qd̄ erit currēs est vel erit aial. vt termini in vtraqz
stent eque ample. ¶ 2° p̄clusio respōsalis est. ppōnes
de p̄terito 7 futuro puerunt sñm̄l̄r: sicut ille de p̄
sentia addito q̄ fiant mutationes copule p3: qz dictū est
in p̄cedenti s̄ne: sic. q̄ termini in p̄terente 7 puer
fa supponat equalr ample per rōnes factas post opp^m.

Ad rōnes ad p^{am} negat q̄ bec est vā: nulla virgo
fuit mulier: qz signat q̄ nulla virgo q̄
est 7 nulla virgo que fuit: fuit mulier. mō est falsū. Et
q̄n d̄r q̄ vgo que est nō fuit mulier. p̄cedit: s̄z cū b̄ stat
q̄ virgo que fuit: fuit mulier: 7 iō ista vñs est falsa. Si
petat quō ista d̄z puerit. d̄r q̄ in hāc: nulla que fuit mul
lier est: vñ fuit virgo. eodē mō dicat. ¶ Ad 2^m p̄cedit
q̄ bec est vera. aliq̄s hō moriebat: s̄z d̄r q̄ nō d̄r puerit
in hāc. qd̄ moriebat ē hō: s̄z in hāc. qd̄ moriebat est vñ
fuit hō: 7 ista est vera. ¶ Ad 3^m d̄r q̄ nō est ad pñs: qz
arguit de ppōnib⁹ occulte. ¶ Ad 4^m negat q̄ bec est
vā. nulla mulier erit virgo: qz d̄dictoria ei⁹ vā. aliq̄ mu
lier erit virgo: vt p3 ex p̄ articulo: nā aliq̄ que erit mul
lier erit vgo. Ad p̄bationē p̄cedit: q̄ ista que est mulier
nō erit vgo: s̄z ista q̄ erit mulier erit virgo: 7 puerit in
hāc. nulla vgo que erit est vel erit mulier. 7 illa est fal
sa: sic p3. ¶ Ad 5^m d̄r q̄ nō ē ad pñs: qz arguit de illis d̄
futuro occulte. Rōnes p^o opp^m sñt p̄ 2° s̄ne. Dec d̄ qōne.
¶ Ista p̄nter mouet nō sup̄ textū pñi: s̄z sup̄a dictis in
qōne p̄cedenti ab ipso Marfilio. Qd̄. XVI.

Erit iō. vñz copula exñte de pñti: 7
p̄dicato exñte p̄cipio p̄teriti
vel futuri t̄pis: vñ termino terminato in bile
vel in t̄nuis subm possit ampliari. 7 arguit
p^o q̄ nō. copula exñte de pñti hui⁹ subm nō
pōt ampliare p̄dicatū: ḡ nec tale p̄dicatū pōt ampliare
subm. pñtia t3: qz nō videt̄ maior rō q̄re a p̄te p̄dicati
possit ampliare subm q̄ a p̄te subri possit ampliare p̄di
catū. 7 āns p3: qz nullus d̄ret q̄ in ista. mortuū est hō. ly
hō. ampliaret̄ q̄uis a p̄te subri ponat̄ p̄cipiū p̄i t̄pis:
7 iō ppō p̄dca p̄suevit negari. ¶ Cōfirmat̄ sic: subz ma
gis deberet ampliare p̄dicatū q̄ e⁹. ḡ cū subz nō possit
ampliare p̄dicatū: nec p̄dicatū poterit ampliare subm:
pñtia t3: 7 āns pbat. p̄ 2° p̄te statim fuit declaratū. pro
p^o p̄te pbat sic: qz distributio 7 negatio: 7 alia h̄ p̄nci
palr fuit a terminis p̄cedētib⁹ in terminos sequētes. ḡ si
termin⁹ d̄z ampliare maxie poterit termin⁹ p̄cedēs am
pliare sequētē. ḡ subm magis d̄z eē ampliatiū p̄dicati
q̄ e⁹. qd̄ fuit pbatū. ¶ 2° sic. vñ ex mō suo signandi
signat cū t̄pe: p^o p̄armentias. igi⁹ vñcūqz ponat̄ signat
oīa sua signata que sunt fuerūt vel pñt esse. pñtia t3: qz
est signaret cū t̄pe. 7 tūc vñra. ḡ semp eque multa rep̄
sentat̄ itellectui. ḡ nō ampliā. Ultima pñtia t3: qz d̄z
termin⁹ āpliat̄ plura rep̄ntat̄ itellectui: vt videt̄. ¶ 3°
sic. si termin⁹ possit ampliari tūc ferio celaret̄ 7 celare
nō essent pñtic formales: pñs est 3° p̄bm p^o hui⁹. pbat
pñtia de ferio sic arguendo. nullū mortuū vñit. aliq̄s
hō est

etorla est vera. s. ois hō viuit. z tñ premisse eēt vere si ly mortuū ampliaret. maior enī vā manifeste z minor ēr qz tāū valet sic hec. alijs hō qui fuit est mortuus. B est vep. eodē mō de clarent sic arguēdo. nullus hō qui est: est generāus. s. in cefare. nullū generāus est. ois hō est. ergo nullus hō est generāus. in ambobus enī istis syllis pmissis sunt euidenter vā: z pnes false eēt si ly generāus ampliaret. qz sensus eēt iste. nullus qui erit hō est generāus. ¶ 4ª sic. tale pdicatū nō pōt agere in subz. ergo non pōt ipm ampliare. pñtia tenet. qz ampliāre est agere. añs pz. qz vna vox nō agit in aliam. spālīr vox que est nō agit in vocē que fuit. mō qñ pdicatū est subz fuit.

In oppositū arg. nā nisi sit. ista ppō nō debet ret pcedi. alijs rex est mortuū. pñs est simplr falsum ex eo q cōiter laici tales ppōnes pcedit. dicit enī q mlti reges sūt mortui sic qlibet frequēter audiuit. nec valeret sigs dīet q ipsi sūt grossi. z ideo eis nō est credēdū. qz frequēter vtunt ipsope. nā modus significādi terminoz nullā hēt vtutē nisi ex vlu dīetatis. igit in talib' pñ' cōitatu est credēdū. ¶ Ista qō magis spectat ad mās de āplīa^b. z iō breuiter de ea me expediā. p pñit^o aliq nōbilia z sup^o. z ad qōnē rñdēdo. ad p^m est notādus. qdā sunt qui dicūt q hō pdicata nō pñt sua subta ampliāre. z pro se hñt pmas duas rōnes factas añ oppositū. z spālīr tertiā. z ideo negāt istā. alijs hō est generāus. s. bene pcedūt istā. alijs hō generāus est. Sīlīr negāt istā. alijs hō est mortuus. s. bñ pcedūt istā. alijs hō mortuus est. z rōnē diuersitatis onduūt. qz dicūt q b totū gnāndū est. est vnū verbū futuri tpis tāū valēs sic gnābī. Sīlīr dicūt q ly mortuus est. est verbū pteriti tpis tāū valēs sic moriebat. z iō pcedūt illas. Et nō vidēt rñs illa valere. qz nñ dñi grāmāti nō pñt ponē hō vba. z si dicāt q l3 nō sūt expresse vba pteriti vel futuri tpis. tñ sunt equalētia. Eodē mō dicā ego. qd est mortuū est generāus. etiā equalēter est verbū pteriti vel futuri tpis. ¶ Scōo est notādus q in talib' supiorib' ampliatiōibus. vel restrictis pñcipālīr est credēdū cōitatu. rō est. qz cōitas locū hēt z autētem istituēdo vsuz terminoz. Valde enī videret puerile. qz logicus capet hñc terminum hō pro equo. z cōiter capet ipm pro aīali rōnali. Eodē mō valde dicere ēē dīssōnū q logicus capet hñc ppō. nē. hō est mortuus. tanqz tāū valēt sic hec. hō qui est. est mortuus. oēs aut caperēt eā tanqz valēt tāūz sicut hec. hō qui fuit. vñ hō qui est. est mortuus. z ideo ista tāta auctas attribuenda est cōitatu. ¶ Tertiū est nōndū. q cōiter logici has pcedunt. hō est mortuus. anticbñs^o est gnāndus. hō est corruptus. z sic de alyz. Dec de p.

Quārum ad z^m sit p^a p^olo hec. In talib' ppōnib' subm supponit pro suis signatis que fuerūt. vel erūt. patet. qz alias ista nō eēt vera. hō est mortuus. vel hō est gnāndus. qd est cōtra 3^m notabile. ¶ 2^a p^olo hec est. subm in talib' supponit pro eis que sunt. pz. nā si for. p eēt alb^o z pñitus fuisset niger. ad huc ista eēt vera. for. albus est niger fact^o. pba^o enī sic hunc nigrum factuz. hoc est for. alb^o. g for. albus est niger factus. z est maior vera. qz hic aut fiebat niger. cū ly for. albus. pñcipālīr supponit pro for. albo qui est. ¶ Correlariē segtur. subta talīz ppōnū supponūt pro suis signatis que sunt z pro eis que erūt vel fuerūt. p pars pz per pñē scōaz. z 2ª per pñēz pñā. ¶ 3^a p^olo est. subta talīz ampliānt. pz. qz supponūt pro suis significatis respectu diuerzoz tē. pō z idifferēter. g ampliānt. pñtia tenet per dīssōnē ampliatiōis. añs pz per pñē z^m z ei^o correlariū. ¶ 4^a p^olo est. qz bñ pñcipia seu noīa terminata in bile seu in tñuum

a parte subti posita nō possunt ampliāre pdicatū. patet. qz nullus pcedit istā. mortuū est homo. vel generāus est homo. causa est. qz qñ ponunt a parte subti copula restringit pdicatū ad supponēdū solūz pro eis que sunt. z ideo pdicatū nō ampliānt. sed qñ ponunt a parte pdicati restrictio copule per ipsa impedit sic q nō potest restringere subm. nā copula fuit equalēter de pdicato de futuro. vel de pa^o. Et si petatur vltērior causa dicatur. qz est nālis ordo picipiendi per ipsam aīaz que capit terminū ample a parte subti positu respectu ipsoz. z nō facit sic a parte pdicati. ¶ Aduertēdum est tñ qz hō diuersimode ampliāt subta. nam pñcipiūz pteriti tpis ampliāt ad supponēdū pro eo qd est vel fuit. sed futuri tpis ad supponēdū p eo qd est vel erit. Termin^o autē terminiar^o in bile vel in tñuum. ad sup^o p eo qd est vñ pōt eē.

Ad rōnes. ¶ Ad pñā pcedit. qz bñ termini qñ sunt subiecta nō ampliānt pdicata. z negāt pñtia. qua īferi. qz ideo qñ sunt pdicata nō debēt ampliāre subiecta. z causa dicta est i 4ª sñe. ¶ Ad pñir^o mationē negāt qz subm magis natū est ampliāre pdicatū qz ecōtra. Ad pñationēz pcedit. qz distributio z negatio fiant pñcipālīr respectu terminoz sequētium. z rō est. qz aīa signa talia facientia distributionē solū refert in terminos sequētes. s. nō est sile de ampliatiōe. qz aīa terminos ampliatiōis frequēter refert in terminos pcedētes. z ideo silitudo nō valet. ¶ Ad 2^m pcedit qz significat cū tpe. z etiā pcedit qz oīa sua significata respectu vniūscuiusqz copule signat taz ista que sunt qz que pñt eē. vel fuerūt. pcedit etiā qz oīa hñ vbiūqz ponant itellectui repñtat saltē itelligēti ipm. s. negāt pñia. g nō pōt ampliāri. z cā est. qz l3 oīa itellectui repñtat. nō tñ semper pro oīb' suppositis. sicut pz ex supponib'. s. qñcūqz supponit solū pro eis que sunt vel gnālīter solū respectu vniūscuiusqz tpis. z tūc nō ampliānt. qñcūqz enī supponit pro suis significatis respectu pluriū tēpoz idifferēter. sicut in ppōnib' de quib' est sermo. z tūc ampliānt. ¶ Ad 3^m dīr faciliēter quātūz spectat ad pñens. qz hñ in terminis ampliatiōis nō tenet de forma. sed grā forme tenebunt qñ subtis pñissaz z pñum addit hoc additū. qd est. vt qz arguat sic. nihil qd est mortuū viuit. aliqd qd est homo est mortuum. ergo aliqd qd est homo nō viuit. z est minor falsa sicut p^olo. eodē mō dicat de alyz. de b aut magis videbitur in qōne pñia de formalitate sylloz. ¶ Ad 4^m pcedit qz pdicatū nō pōt agere in subm. pñe loquēdo. z negāt pñtia. ergo nō pōt ampliāre ipm. z qñ dīr q ampliāre est agere. dicit q nō in pposito. termin^o enī dīr ampliāre aliū. eo q ipse est cā ppter quā itellect^o vñt alio ample. z nō ex eo q in aliū agit. ¶ Ratio post oppositū est pro pñe 3^a. Dec de qōne. Qd. XVII.

Consequēter querit i^o. Utz ppo sitiones in qb' ponūt tur termini ampliatiū pñertant. sicut ille de inē. ¶ Et arguit p q nō. qz ista. nulluz mortuū est hō. nō pñertit. igit. zē. pñtia tenet. z añs pz. qz si pñertit. pñertit in hanc. nullus homo est mortuus. z hec nō. qz p^a est vera. z 2ª est falsa. sicut pz ex pñictis in pcedēte qōne. ¶ 2ª sic ista. nullū generāndum est hō nō pñertit. igit. zē. pñtia tenet. añs pz. qz si pñertit hoc est in hāc. nullus est generāus. que est falsa. z tñ p^a fuit vera. ¶ 3ª sic ista. nullū pducibile est hō. nō pñertit. igit. zē. pñtia tenet vt pus. añs pz. qz si pñertit. pñertit in hāc. nullus homo est pducibilis. que est falsa z p^a fuit vera. Eodē mō arguit pōt de illa. nulluz

4° possibile generari est hō. et sic de pñlibus. ¶ 4° qz iste, aliqz hō est mortuus: vel aliqua vgo est corrupta nō cōuertunt. igit̃ tē. pñia tenet. añs pz: qz si puerterent: puerterent in hac. aliqz mortuū est hō: et aliqz corruptū est virgo: que false sunt. put pz de se. et tñ p̃due fuerūt ver: qz p̃ sit vera. s. aliqz tē. aliqz hō est mortuus. pz ex p̃cedente qōne. z. etiā: qz sensus ei⁹ est iste. qd̃ est vel fuit vgo est corruptus. et hoc est vez: qz aliq̃ que fuit vgo est corrupta. Eodē mō argui pōt de ista. aliqz hō est generabilis: et de qlibet pñli. ¶ Ultimo sic ista. sor. est prior antichristo. nō puerit. igit̃ tē. pñia tenet. añs pz: qz puerteret in hac. antichr̃s est p̃or sor. que falsa est. supposito qz sor. nō sit. et antichr̃s s̃l̃r. et tñ añs est vez. vel in istaz. p̃us antichristus est sor. que ē falsa est si sor. fuisset vlt̃ra cētū annos: sic qz ipse nō ēet: et tñ añs esset verum.

In oppositum arg: qz regule puerfionum q̃s ponit Az. ponunt vlr̃ nō plus de termis ampliatiuis q̃ nō ampliatiuis: nec ecōuerso. igit̃ sic tenet in nō ampliatiuis d̃z tenē in ampliatiuis. pñia t̃z. et añs pz: qz Az. ponit suas regulas p̃ terminos nō signatiuos volēs per b̃ inuere qz ipse tenet in terminis signatiuius qualitercūqz se habētib⁹ siue fuerint ampliatiui siue nō: et ppter hoc de puerfionibus ppositio: nū de terminis ampliatiuis nullas ponit regulas speciales: nec regulas in p̃pōnib⁹ de terminis nō ampliatiuis deseruientes. z. sic. syl̃l̃ imp̃fecti cōpositi ex terminis ampliatiuis nō possent p̃fici. pñs est falsus: et pbať p̃sequentia: qz deberent p̃fici per puerfionē. mō puerfio ip̃sis p̃pōnib⁹ de terminis ampliatiuis non pueniret. ¶ In hac qōne p̃mo p̃mittenda sunt notabilia. Secūdo respondendum est ad qōnem.

Quantum ad p̃m p̃ est notādū. qz d̃ia est iter ampliatiui et ampliatiui. Ampliatiui enī d̃r̃ termin⁹ ampliatiuius. puta qui per aliū ampliāt: s̃z ampliatiui d̃r̃ termin⁹ aliū ampliāns. vñ ēē ampliatiui cōi: ter est subm saltē in p̃pōnib⁹ de p̃terito vel futuro: s̃z in alijs p̃dicatū possit ampliari. vt in illis de poli: vel ēē in illis in qb⁹ ponūt vba signantia actū aie iteriorē: p̃dicatū vel ps p̃dicari pōt ampliari sic in istis. sor. pōt ēē albus. sor. p̃mittit tibi equū. sor. itelligit hoīem. ly albus: equū et hoīez ampliāt: āpliari aut̃ cōpetit copule s̃bto seu p̃dicato vel p̃ti ei⁹. ¶ Et z. est nōn. qz vñ p̃teriti t̃pis aut p̃icipiū p̃teriti t̃pis p̃positū a p̃re p̃dicari āpliari s̃bm ad supponēdū pro eo qd̃ est vel fuit vñ futuri t̃pis: aut ei⁹ p̃icipiū ad sup̃m pro eo qd̃ est: vel erit. Nōmē termini natū in bile vel in tiuū: vel b̃ vñ pōt qñ est ps copule: et alij modi ip̃m includētes. sicut necē et ip̃ote ampliāt subm ad sup̃m pro eo qd̃ est: vel pōt ēē. vba aut̃ signifi: cātia actū aie iteriorē et sua p̃icipia. sic sūt illa debeo p̃mitto significo itelligo ampliāt terminū quē regūt et in quē trāsit suus act⁹ ad supponēdū pro qd̃ est vel pōt ēē: vel imaginari. et cā est: qz act⁹ h̃ vboz nō plus formať in rē p̃ntē q̃ in rē futurā: vel p̃olem: vel imaginabilē. et ideo mō p̃dicto ampliāt: vt si dicerem. itelligo antichristū. nō plus formať act⁹ itelligēdi sup̃ antichristuz qui est q̃ sup̃ eū qui pōt ēē vel imaginari ēē. nā equalr̃ pōt esse itellec⁹ cuiuslibet istoꝝ. nō sic aut̃ est de alijs verbis: quoz act⁹ determinate trāsit in rē p̃sentē. sicut sunt ista vba peto et pñlia. et ideo illa nō ampliāt. p̃us aut̃ ampliāt terminū p̃cedētē ad supponēdū pro eo qd̃ est vel erit. vt Adā est p̃or antichristo. sensus est: qz illud qd̃ est vel fuit Adā est p̃us eo qd̃ est vlt̃ erit antichristus. et iō si termini haberēt signata ampliarent: sicut dictus est. Eodē mō ampliāt ly posterī. exēpla enī istoꝝ querant̃ in ampliatiōib⁹. ¶ Et 3° est notādū. qz a min⁹ amplo ad

magis ampluz affirmatiue valet pñia. et cā est: qz minus amplū hēt rōnem inferioris: et magis ampluz supioris. mō ab inferiori ad supioris affirmatiue est bona pñia. igit̃ sequet̃. qd̃ est hō curret: vel est generandus. ergo homo est generandus: vel curret: qz in p̃ly homo stat soluz pro hoib⁹ qui sunt. et in z° stat tā pro eis qui sunt q̃ pro eis qui erūt. ¶ Et quo sequit̃. qz a maius amplo ad magis amplū negatiue seu distributiue nō valet pñia sicut ab inferiori ad supioris cū distributione nō valet pñia. ideo non sequit̃. nullū generādū est hō. g̃ nullus hō est gnāndus. qz in p̃ly hō solū supponit pro eis qui sūt distributiue: et in z° ppter ampliatiōē distribuit tā pro eis qui sunt q̃ pro eis qui erūt. Et quo nota 3° regulam: qz a magis amplo ad min⁹ amplū cū distributione valet pñia sicut a supiori ad inferioris. ideo sequit̃. nullus hō est generandus. ergo nullū generādū est hō. Et ex hoc nota vltimā regulā: qz a magis amplo ad min⁹ ampluz sine distributione nō valet pñia sicut nec a supiori ad inferioris. vnde nō sequit̃. aliqz homo est mortuus. g̃ aliqz mortuus est homo. In p̃eni ly homo supponit tā pro eis qui sunt q̃ pro eis qui fuerūt determinate. In z° vō supponit soluz pro eis qui sunt. ¶ Ultimo notādū est qz in puerfionibus istaz p̃positionū p̃ncipalr̃ d̃z obseruari vt termini in puerfite et puerfa supponāt eque ample et eque restricte: et sic semper bene puerterentur. Dec de p̃mo.

Quantum ad 2° sit p̃ p̃clo hec. p̃pō affirmatiua in cui⁹ p̃dicato ponit simplr̃ termin⁹ ampliatiuius nō puerit simplr̃ sic alie affirmatiue: s̃z si in subto ponat simplr̃ puerit. p̃ps pz: qz nō sequit̃. aliqz hō est mortuus. g̃ aliqz mortuū est hō. per 4° regulā tertij notabilis. z. ps pz: qz sequit̃ aliqz mortuum est hō. g̃ aliqz hō est mortu⁹ per p̃m et 2° eiusdē. ¶ Et 2° p̃clo p̃pōnes negatiue in q̃z p̃dicatis ponunt termini ampliatiui puerit sicut alie negatiue: s̃z nō in q̃z s̃btiā: pz p̃m. qz bñ sequit̃. nullus hō est gnāndus. g̃ nullū generādū est hō. per 2° regulā tertij nobilis. et z° pz: qz nō sequit̃. nullū generādū est hō. g̃ nullus hō est gnāndus per 3° regulā eiusdē. Et itelligo eas nō simplr̃ puerit: qz nō puerit sine exp̃sa mutatione copule. ¶ Et 3° p̃clo est. p̃pōnes de termis ampliatiuis oēs bñ puerit sicut iste de inēē q̃tum ad q̃litate et q̃titatē fuato qz termini in puerfite et puerfa supponant eque ample et eque restricte. et iō bñ sequit̃. nullū gnāndū est hō. g̃ nihil qd̃ est hō est generādū. nullū mortuū est hō. ergo nihil qd̃ est hō est mortuū. nullū pducibile est hō. ergo nihil qd̃ est hō est pducibile. aliqz hō est mortuus. ergo aliqz mortuū est: vel fuit hō. aliqz hō est generandus. g̃ aliqz generādū est: vel erit hō. Adā est p̃or antichristo. ergo p̃us antichristus est: vel fuit Adā. Eodē mō dicatur de alijs oib⁹: qz nusq̃ repit̃ istātia. seruato qz termini in puerfite et puerfa p̃cise equalr̃ ample et equalr̃ restricte supponāt. ex quo pz qz p̃pōnes in qb⁹ ponunt termini ampliatiui puerit simplr̃ addēdo istā similitudinē quo ad seruationē q̃latis et q̃titatis eiusdē sicut alie de inēē. vez est tñ qz in q̃busdā opz copulā mutari: et in q̃busdā subz restringi vt termini maneāt. p̃s̃l̃r supponētes in puerfite sicut in puerfa. ¶ Solones rōnū añ oppositū patet ex dictis. ¶ Rōnes post oppo^m sūt pro eis que dicta sunt in 3° p̃ne. Dec de qōne.

Questio. XVIII.

Veritur is. Utrū p̃pōnes de terminis obligs puerfite sunt sicut alie de inēē. puta sicut ille de recto. ¶ Et arguit p̃mo qz nō: qz nō videt̃ quō debeāt iste puerfite animam meaz teder p̃ite meaz regis interest

Nōndū

interest bñfacere. me penitet pcti. ergo ppōnes de ter-
minis obligis nō puerunt sicut ille de recto. pñtia nota
est. 7 añs pz: qz si p^o puerit hoc est in hac. vitā meā te-
det aīe mee: que falsa est: tñ p^o fuit vera. 7 si z^o puertere-
tur: puerteret in hāc. bñfacere iterest regis: 7 sic non fit
de subito pñcatū: nec ecōtra: qz ly regis semp tenebit se
ab eadē pte copule: cū regat ab hoc vbo interest. Et si 3°
puertit bec erit in hāc. pctñ penitet mei. que falsa est: 7
tñ p^o fuit vera. (C 2° sic. nullus murus est in lapide: non
puertit. igit. 7c. pñtia tenet. 7 añs pz: qz vel puerteret in
istā. nullus lapis est in muro: 7 bec nō: qz ista est falsa: 7
tñ p^o fuit vera: vl in istā. in lapide nō est murus. 7 h nō:
qz sic ly murus maneret subm in z^o sicut etiā in p^o. cum
obliquus nō possit esse subm ppōnis. (C 3° sic ista. oēm
equū videt hō. nō puerit sic ille de recto. pñtia tenet. 7
añs pz: qz vel puerteret in istā. videns hō est equus. 7 h
nō: qz ista est falsa 7 p^o in casu poli vera. vel sic. videns
hō est equū. 7 h nō: qz illa est incōgrua. vel sic. aligs hō
videt equū. 7 bec nō: qz nō fit de pñcato subm: qz ly vi-
dens erat ps pñcatū in p^o. 7 nō fit pars subti in z^o. imo
manet pars pñcatū. (C 4° instat de istis ppōnib^o. hoīs
quilibet asin^o currit: cuiuslibet hoīs asin^o currit. asin^o est
for. 7 sic de pñlib^o: qz nō videt quō ipse debeāt puerit.

In oppositum

arguit. Ap. p hui^o reducit syl-
logismos de obligis ad syllos
de recto: 7 hoc nō pōt facere nisi per puerfionē ipaz de
obliquo. 7 ille de obliquo sūt puerede sicut ille de iec.
pñtia tenet. 7 añs pz p. pcessus pñi in tractatu istius pñi.
Et pñfirmat: qz alias regule puerfionū nō eēnt vles.
In ista qōne p vidēdus est quō puerunt ppōnes de
obliq de vñbis ipsonalib^o in qb^o obliquus pōt eē de sñm.
2° videbit quō puerit ppōnes de obliq de vñbis pñob^o.

Quantum

ad p^o p est notādū. qz ppōnes de obli-
quo de verbis ipsonalib^o anteq^o puer-
tant debent resolui in ppōnes de verbis psonalib^o. exē-
plū hui^o. anteq^o bec puerat. tēdet aīam meā vite mee.
resoluet sic in hāc. aīa mea hēt tediū de vitā mea: 7 tunc
puertit sic. hñs tediū de vitā mea est aīa mea. Similr
bec. regis iterest bñfacere. resoluet sic. aliqd qd spectat
ad regē est bñfacere. 7 tunc puerteret sic. bñfacere est ens
ptinens ad reges. Similr bec. me penitet pcti. resoluet
sic. ego habeo penitētiā de peccato: tūc cōuertet sic.
hñs penitētiā de peccato est ego. (C Scdō est notādū:
qz nō loquor hic nisi de puerfionibus illaz de inesse.

His premissis

fit p^o pñlo bec. ppōnes de inesse
de terminis obligis 7 de verbis
ipsonalib^o debēt pueri per e. sēdē regulas per qz puer-
tunt ppōnes de recto. pz: qz post resolutionem ipsarum
in ppōnes de vñbis psonalib^o pticulares affirmatiue cō-
uertunt in pticulares affirmatiuas: 7 vñs negatiue in
vñm negatiuā. igit puerunt per easdē regulas per qz
ille de recto puerunt. pñtia est nota. 7 añs est manife-
stū. (C 2° pñlo est. ppōnes de hñ verbis non pueruntur
per istas regulas eque imediate: sicut ppōnes de vñbis
psonalib^o: 7 de recto. pz pñlo: qz ille de verbis psonalib^o
imediate puerunt per istas regulas. ipse aut de verbis
ipsonalib^o pñit^o resoluit: 7 postea puerunt. (C Ex
quo segtur 3° pñlo 7 rñsalis. qz ppōnes de obliquis 7 de
verbis ipsonalibus quo ad aliqua sñtr puerunt: sicut
ppōnes de recto: 7 quo ad aliq dissimilr. pz pñlo: qz sñtr
puertunt quo ad regulas per pñtias pñmā. Sed dissimi-
liter puerunt qñtuz ad resolones faciēdas in eis. sicut
patet per pñem scdām. Nec de pñmo articulo.

Quantum

ad 2°. pñmo supponit qz in ppōnibus
de inee 7 de verbo psonali obliquus

nō pōt eē subm ppōnis se solo: sicut pbatuz est in qñōi-
bus sup p^o pñar^o. (C 2° est notādū. qz ppōnes de obli-
quo posito a pte pñcatū. si cum hoc in pñcato nō ponit
rectū debēt resolui mutādo verbū in copulā 7 suū parti-
cipiū: 7 postea debēt pueri. exēplū. vt nullus murus est
in lapide. debet resolui sic. nullus ens in lapide: 7 postea
puerteret. nullus ens in lapide est murus. Eodē mō di-
cat de alijs. (C 3° est notādū: qz lz obliquus determinās
rectū poneret ab alia pte copule qz ille rectus: tñ tenet
se ex eadē pte cū recto quē determinat vt hic. oēs equū
videt hō: lz ly equū ponat a pte subti: tñ se tenet ab ea-
dē pte qua se tenet hoc verbū videt: qz est eius determi-
natio. 7 ideo ly equū continet a parte pñcatū.

His pñmissis

fit p^o pñlo bec. qz vñlo subito 7 pñti-
cato ppōnis de obliquo de verbo
psonali ipsa totalr puereda est: sicut ille de recto. pz cō-
clusio per rōnes post oppositū spāliter cuz de nulla ap-
pareat instātia. (C Ex illa pñe segtur correlarie pposi-
tiones de obliquo 7 de verbo psonali puerunt similr:
sicut ille de recto. patet per pñem precedentem.

Ad rōnes.

impsonalib^o nō debēt pueri eo modo
quo puerunt in recto: sed mō quo dñm est in pñ notabi-
li pñi articuli. (C Ad 2° dñ. qz ista. nullus murus est in
lapide. nō dz pueri aliq istoz modoz: s3 mō quo dñm
est in z^o notabili scdō articuli. s. sic. nullum ens in lapide
est murus. Similr puerunt iste. nulla dom^o est in hoīe.
nullus furnus est in pane. nulla bursa est in pecunia. nul-
lū ens in hoīe est domus. nullus ens in pane est furnus.
nullus ens in pecunia est bursa: 7 sic de alijs. (C Ad 3°
dñ. qz in ista. oēm equū videt hō. ly equū nō est subz cū
sit obliquus: imo est pars pñcatū. 7 ly hō est subm. 7 iō
dicta ppositio est indefinita affirmatiua: 7 debet pueri
sic. vidēs equū est hō. sic vō fit vera transpositio termi-
noz. nā in pñ vidēs equū erat pñcatū 7 ly hō subm: 7 in
z^o est ecōuerso. (C Ad 4° igit dñ. qz oēs iste ppōnes bñ
possunt pueri. de p^o. hoīs quilibet asinus currit. hēt pro
subto hoc totū. oīs asin^o: 7 pro pñcato ly currēs. iō puer-
tit sic. aliqd currēs est hoīs asinus. 2° vō. cuiuslibet hoīs
asinus currit. hēt hoc totū pro subto. hoīs asinus: qz de
isto dñ pñcatū currēs: 7 ideo puerit in hāc. aliqd cur-
rens est hoīs asinus. 3° vō ppō. f. asinus est for. est trūca-
ta: eo qz rectus a pte pñcatū nō est expñsus. 7 ideo resol-
ui debet verbū in suū pñcipiū dicēdo asin^o est ens for. 7
tūc puerteret. aliqd ens for. est asin^o. 7 si ly for. poneret a
pte subti dicēdo. asin^o est for. 7 quereret quō dz pueri-
rident qz ibi subintelligit rect^o. vñ ppō in se est trūca-
ta. subintelligit enī ibi possessio: qz ly for. per se non pōt
eē subm ppōnis. iō tātū valet sicut bec. possessio sortis
est asinus: 7 ista puerat. 7 asinus est possessio sortis. cau-
tela tñ Ap. est 2° elenchoz cap 2°. qz ad tales truncatas
hō nō rñdeat: 7 ex pñti nō puerat nisi per opponētem
cōpleant. Ex his oib^o quis diligēter volēs inspicere pōt
puertere oēs ppositiones de terminis obligis. (C Ra-
tiones post opposituz sunt pro pñmā pñe scdō articuli:
eius correlario 7c.

Questio. XIX.

(C Nō ista mouet sup easdē verbis pñter 7 eodē caplo.

Insequēter

querit 19°. Utz pro
pñtiones in qb^o subij-
ciunt pronoiā p^o vel z^o pñone puerant: sicut
alie de inee. (C Arguit pñmo qz nō. nam ista
pñpositio plata a sorte. ego sum for. nō puer-
tit. igit 7c. pñtia tenet. añs declarat: qz si puerteret: cō-
uerteret in istā. for. est ego: 7 h nō. eo qz pñomē est p^o p-
sone 7 verbuz 3°. videt tñ qz deberet eē eiūdem pñone.

Confir ergo ipsa nō pōt pueri. ¶ Cōfirmat sic. petrus nō pōt istā puertere. igit̃ ipsa nō pōt pueri. p̃ntia tenet. qz nō videt̃ si ipsa eēt pueribilis ppter quā cām petrus eam nō posset puertere. aīis pbat̃. qz si sic puerteret eā in hāc. fortes est fortes. et hoc nō. qz subm p̃me nō est p̃dicatus scōde. vel in istā. for. est ego. et hoc non. qz est falsa. qz significat qz for. est petrus. ¶ 2° sic. dicat̃ platoni hec ppositio. tu es plato. istam ipse nō pōt puertere. igit̃ rē. p̃ntia tenet. et aīis declar̃. qz si sic puerteret eā in hāc. plato est ego. tūc subm p̃me nō est p̃dicatus scōde. et si in hāc. plato es tu. tūc puerit eam in falsam. eo qz dicit istum cui loquit̃ esse platonē. qd̃ est falsum. et tñ p̃ fuit vera.

In oppositum

arguit̃ sic. qz regule conuersio nū. Az. sunt gnāles. igit̃ debet puenire equalr oibus p̃pōnib⁹ de inē. igit̃ debet puenire p̃pōnib⁹ in qb⁹ subyciūt p̃noia p̃ vel z^o p̃sone. p̃ p̃clo p̃z ex terminis. et z^o p̃z. qz p̃pōnes in qb⁹ ponunt̃ p̃noia p̃ vel z^o p̃sone sūt de inē. Cōfirmat nisi sic sit. sylkī im p̃fecti in qb⁹ ponerent̃ p̃pōnes hūtes b̃s p̃nominā pro subiectis nō possent p̃fici. p̃ns est incōueniens. pbat̃ p̃ntia. qz p̃fectio debet fieri per p̃uersionem istaz p̃positionum. mō ille p̃pōnes nō possent conueri.

¶ In ista qōne erunt duo articuli. In p̃ r̃idēdum est ad qōnem. Scōdo de p̃uersionibus multaz p̃pōnuz specia lium mouende sunt dubitationes et soluende.

Quantum

ad p̃m. p̃ est notādum. qz p̃pōnes h̃s nō h̃nt difficultatē in puerendo. nisi ex eo qz p̃noia p̃ p̃sone signant rez de se loquentē. et vō rē ad quā sit p̃mo. ¶ Doc p̃notato sit p̃ p̃clo hec. p̃pō nes in qb⁹ ponunt̃ p̃noia p̃ p̃sone vel z^o optime possunt pueri ab eodē p̃ferēte. p̃z. qz optime segt̃ tu es petrus. igit̃ petrus es tu supposito qz idē h̃ō p̃ferat ambas. nec mutet̃ suppo hui⁹ termini tu. silt̃ optime segt̃. ego sum for. g̃ for. est ego. supposito qz idē p̃ferat vt p̃us. ¶ Lore lare segtur. h̃s p̃pōnes p̃nt pueri. sic alie de inesse. p̃z. qz p̃ferunt̃ per eūdē p̃ferēte. sicut alie de inē per p̃nez p̃cedētes. igit̃ possunt pueri rē. ¶ 2° p̃clo est. h̃s p̃pō nes nō possunt pueri a q̃libet. pater. nā p̃pō in qua po nit̃ p̃nomē p̃ p̃sone solū pōt pueri ab ipsoz p̃ferēte. vt si for. dicat. ego sum for. nullus alius h̃ō mūdī pōt ip̃saz puertere. qz si plato puerat eā sic. fortes est ego. puerit̃ ṽez in falsum. qz z^o est falsa. cū significet fortē eē plato nem. si aut̃ sic. fortes est for. tūc nō est p̃uersione. qz nō fit terminoz transpositio. Eodē mō si platoni diceret̃ hec p̃pō. tu es plato. ipse non pōt eā puertere. pater per z^{am} rōnē factā ante oppositū. vñ p̃babile est p̃cedere qz ali qua est p̃positio scripta que iā de cetero per nullū h̃ōiez posset pueri. vnde si for. qñ vixit scripsisset hāc. ego sum fortes. et postea moreret̃. istā p̃pōnē iā nullus h̃ō posset puertere. ratio est prius facta in p̃ne. Dec de primo.

Dubius

Quātum

ad z^{am}. p̃mo dubitat̃ quō ista debeat cō uerti. tumulus lapidū est vnus. exercit⁹ rotūdus exercitus est. ¶ Et r̃idēf̃ facili ter. qz ista p̃ nō debet sic pueri. vnū est tumulus lapidū. qz est falsa. nec sic. vnus. vel vna est tumulus lapidū. qz est incōgruū. in talib⁹ subm attēdendū est p̃dicato anteq̃ puerat̃. vt tumulus lapidū est vn⁹ tumulus. et tūc pueret̃ sic. vn⁹ tumulus est tumulus lapidū. Similr̃ hec. exercitus ro tūdus. resoluēda est in hāc. exercitus est rotūdus exer citus. ¶ 3° aut̃ cōuertit̃ sic. exercitus est. igit̃ aliq̃ ens est exercit⁹. et capio ly ens p̃cipialr̃ pro existēs. nā sicut exercit⁹ existit. ita existēs est exercit⁹. vñ segtur. existēs est exercit⁹. ergo vnū est exercitus. qz talia p̃cipia sunt collectiua. vel saltē nō min⁹ supponūt̃ pro multitudine copulata q̃z pro vno. ¶ 2° dubitat̃ quō illa debeat puer

Dubius

ti. Marcus et Tullius sunt. supposito qz marcus et tullius sint termini synonymi. et videt̃ qz nō possint cōueri. qz puerterent̃ in hāc. entia sunt marcus et tullius. que fal sa est. cū soluz vnū ens est marcus et tullius. ¶ Eodē mō dubitarē de p̃uersione istius. a. et b. sunt. supposito qz a. et b. sint termini synonymi. ¶ R̃idēf̃ facili. qz oēs ta les de ṽtute sermonis sunt falsē. qz p̃iūctio copulatiua p̃prie debet p̃iungere iter diuerſa. Et si iter terminos sup ponētes pro eodē p̃iungat discrete ipsa ponit̃. et sibi de bet addi ṽbū singularis numeri. vt d̃z sic dici. marcus et tullius est. et si auctas grāmaticoz. in illo negaret̃. pbat̃ rōne sic. quecūqz sunt. sūt plura. a. et b. sunt. g. a. et b. sunt plura. discursus est bon⁹. et maior manifeste vera. et p̃clo falsa. supposito qz a. et b. significat vnū idimibile. igit̃ minor est falsa. que dicit. a. et b. sunt. igit̃ p̃z. qz talib⁹ ter minis discretis synonymis debet addi ṽbū singularis numeri. qz si pluralis ofo de ṽtute f̃monis sit falsa. per hoc p̃z quō debet talis pueri. qz pueret̃ in hanc. entia sunt marcus et tullius. entia sunt. a. et b. sunt ambe falsē sicut p̃. ¶ 3° dubitat̃. supposito qz a. significaret tātū q̃tum ois h̃ō quō illa deberet pueri. a. est h̃ō. r̃idēf̃ qz nō debet pueri sic. h̃ō est. a. qz p̃ est veraxo qz valet tā tū sicut h̃ō. hec aut̃ est falsa. eo qz significat qz homo est ois h̃ō. s̃z debet pueri sic. h̃ō est h̃ō. nec mirū. qz p̃m. pu ta ly. a. valet sincathegorema cū cathegoremare. ideo in puerente debet d̃imitti sincathegorema. valet enim tātū sicut ois h̃ō. d̃imittat̃ ergo ly ois in puerēte et erit bona p̃uersione sicut in puerēte istius. nemo est asin⁹. di mutit̃ sincathegorema p̃gnans et accipit̃ ly nullus. con uertit̃ enī sic. nullus asin⁹ est h̃ō. ¶ 4° dubitat̃ supposi to qz ly. a. a pte subtri significet hoies. et a pte p̃dicati asinū precise quō debet ista cōueri. oē. a. est risibile. hec enī est vera. qz valet tātū sicut ois h̃ō est risibilis. et si puerat̃ in hāc aliq̃d risibile est. a. ista est falsa. qz valet tātū sicut aliq̃d risibile est asin⁹ per casum. ¶ R̃idēf̃ facili ter. qz p̃pō et impositio nō est admittēda de facto in cōi mō loquēdi. vñ notet̃ regula. qz impositio termi ni depēdens ex veritate et falsitate p̃pōnis. vel ex p̃posi tione. vel postpositione copule de facto in cōi modo lo quēdi est admittēda. vt si. a. in p̃pōne vera significet asinū in falsa hoiem. nullo mō p̃pō esset admittēda. silt̃ nec p̃. Causa est. ex significatione terminoz debet hēri veritas vel falsitas p̃pōnis. et etiā ex p̃positione vel post positione copule. et igit̃ hec impositio que est hui⁹ oia. puta ex virtute habere significationē. vel ex p̃positione. vel postpositione copule nō est admittēda. Aliter dicit̃ aly. qz p̃dicta p̃positio pōt cōueri sic. aliq̃d risibile est h̃ō. et nō. a. p̃bō istud. qz p̃m veritatem nō est conuersio. ¶ 5° dubitat̃. quō debeat hec pueri. ad egrādūz regrit̃ equus. hic et rome vēdiē piper. ad motūz regrit̃ tps bis potani vinū. et de cōsimilib⁹. ¶ R̃idēf̃ ad ista. qz in p̃ ly equus est subm. qz ipse est solus rectus. et hoc totū re quirit̃ ad egrādūm est p̃dicatū. et ideo debet pueri. nec nō sic. qz regrit̃ ad egrādūm est equus. qz in p̃ ly equus supponit̃ p se tñ et est vera p̃positio. et in z^o supponit̃ de terminate. et est falsa. Sed sic. qz regrit̃ ad egrādūz est vel pōt eē. vel imaginari eē est iste equus. vñ ille equus. et sic de singulis descēdendo d̃istinctim sub ly equus. sic enīz erit z^o vera sicut p̃. Eodē mō dicat̃ de 3°. qz regrit̃ ad motūz est. vel pōt esse rē. hoc tps. vel hoc tēpus. et sic de singulis. et est p̃uersione reductiua. ¶ Ad 3^{am} d̃z qz ipsa debet sic pueri cū ly piper sit s̃bm qd̃ vēdiē hic et rome est hoc piper. vel hoc piper. et sic de singulis. ¶ Ad 4^{am} d̃z. qz hoc totū bina vice potani vinū est p̃dicatū. et ly ego subm. et ideo puerit̃ in hanc. qd̃ potauit vinum ali qua

qua vice est vel fuit ego. et tunc non debet capi signus hoc
bis: quia ipsum includit signum vlt cum termino distribuibile.
tunc enim valet sicut bina vice: et ideo ly vinum debet
dimitti cum signus vlt in puertere non debet poni quod in
puerfa ponebat a parte subtri. i. ante copula: lz addebat
parti pdicari. ¶ Quereret quod puerturni iste. pluit.
ningit. sedeo. curris. Rndet q in istis itelligit certum
suppositum in pms natura. In 3° ly ego. et in 4° ly tu. et
ideo puerturni sic. p^o due pluens est na et ninges est na. et
3° sic. curres est ego: et 4° curres est tu. ¶ Ultimo dubi
tatur quo iste debeat pueri. a. fit. a. corripit. a. incipit
esse. a. definit ee. ¶ Rndetur q p^o puerit sic. qd fit est
vel erit. a. q ly fit ampliat subm ad supponendu pro eo
qd est vel erit. 2° sic. qd corripitur est vel fuit. a. q ly
corripit ampliat subm. Eode mo de incipit icipiens oe
est vel erit. a. et b. definit esse desinens esse est vel fuit. a.
hec de scdo. Nam ex diligenti studio quisquis istis inspe
ctis oes alias ppositiones facilliter conuertet.

Ad rones. ¶ Ad pma negat q ista non possit co
ueri. ego sum sortes: et pcedit q puer
tatur in hac. for. est ego. et illa est incognita. et q
di q pnomene est pme psona et verbum tertie. di q hoc
non est incoueniens: si pnomene sit pdicatu. nam non opz
predicatu et verbu puenire in psonam: sed solu hoc reg
ritur de supposito et appposito. ¶ Ad pfirmatione conce
dit q Petrus ista dicta a for. non pot puertere. hec enim
est pro hne 2°: sed negat pntia. igit ipsa non pot pueriti
q pferens eam potest ipsam puertere. et q petebatur
ratio ppter quam petrus non pot. et fortes pot. di q est
q ly ego significat semp rez de se loquetem. Et ideo in
ppone qua for. dixit subz supponit pro sorte et est va: et si
petrus veller ea puertere supponeret pro petro: et est fal
sum. ¶ Ad 2^{am} pcedit q plato non pot ista sibi dicta co
uertere. tu es plato. cu b stat q pferes ea pot. et ideo illa
ro arguit pro hne 2°. ¶ Rones post oppositu argunt
pro correlario pnis pme. Dec de qone. Qd. XX.

¶ Questio psequer mota est super eode textu et caplo.
20°. Utz puerfio ppouum:
de inesse sit pntia formalis.
¶ Arguit p^o q non. pntia que tenet gratia si
gnificationis terminoz non est formalis. co
uerfio est h^o. ergo et. maior pz: qz significa
tio tenet se ex pte materie in ppone et non ex pte forme.
minor declarat: qz puerfio solu ex hoc tenet q termin^o
ide significat a pte subtri et a parte pdicari. vn si aliud si
gnificaret qn eet predicatu qz qn eet subm puerfio non
teneret. vt si a. a pte subtri significaret hoies: et a pte pdi
cati asinu: hec puerfio non valeret. a. est h^o. igit h^o est a.
p^o cni vera est: qz significat q h^o est h^o. 2° vo falsa: quia
significat q h^o est asin^o. igit puerfio non tenet nisi gra
significationis terminu: qua ide significat ante copulaz
et post copula. ¶ 2° sic. puerfio non tenet in oib terminis.
ergo non est pntia formalis. pntia tenet ex eo: qz forma
lis pntia dz tenet in qbuscunq terminis pntis dispositis
qlitercuqz signantib^o. ans pz: qz non segtur in puerfione
vltis negatine. nullu mortuu est h^o. g nullus h^o est mor
tuus. et si dicat q debet couerti sic. g nihil qd est h^o est
mortuu. pz q non est puerfio: qz non fit de pdicato subm
pcile. plato eni est subm 2°: sz pdicatu p^o. put notuz est.
¶ 3° sic. nulla pntia est formalis. g puerfio non est pntia
formalis. pntia tenet. ans declarat: qz si aliq eet formalis
maxime eet facta in celarent: q aut non sit formalis de
clarat sic: qz non segtur. nihil qd est: est gnandum. ois h^o
est qn est. ergo nullus h^o est gnandus: et tñ hic arguit
in celarent: igit videt q nulla pntia sit formalis. pntia

est nota. ans declarat. puta q non segtur: qz pmissu sunt ma
nifeste vere et pclo est falsa: qz sua ptradictoria est vera.
aligs h^o est gnandus. prout pz ex ampliationib^o. ¶ 4°
sic. puerfio non est argumetatio. igit non est pntia forma
lis. pntia tenet: qz ois pntia formalis est argumentatio.
ans pbat: puerfio non coponit ex argumeto. g non est ar
gumetatio. pntia tenet per diffone argumetationis. qua
di q argumetatio est oio coposita ex argumeto et. ans
debat: qz oe arg^m pbat. mo in puerfione nihil pbat. q
argumetu pbat. pz per diffone argumenti qua di. arg^m
est ratio rei dubie faciens fide. q aut puerfio non pbat
notu est de se: qz puerfa non est notior puerfente. ¶ 5° sic.
puerfio non est. igit non est pntia formalis. pntia nota. ans
pbat. ptes eius non sunt. igit ipsa non est. pntia itez nota.
ans pz: qz qn puerfa est puerfens non est: et ecotra saltu in
notabilib^o. mo puerfens et puerfa sunt ptes puerfionis.

In oppositum videt ee pbs in p^o buius. na. p
bat puerfiones in terminis non
significatis volens per b ostedere q ipse formalr tenet
in qbuscuqz terminis. ¶ Confirmat. na si solu eent pntie
males: ita posset pntialis negatina pueri simplr: sicut
pntialis affirmatiua. pntis est 3 phz. et pbat pntia. malr
optime segtur. aligs h^o non est equ^o. aligs equus non est
h^o. ¶ 2° sic. nisi puerfio teneret formalr sylli 2° et 3° figu
raz non eent formales. pntis est 3 oes logicos: et 3 pntia: qz
pbat p puerfione. si igit iprobatio non eet formalis: nec
ipsi sylli pdicati erut formales: qd pz p diffone puerfio
nis q di q est formalis pntia duaz. ppouu cathe^o et.
¶ In ista qone erut duo articuli. In p^o videtu est qd sit
pntia formalis. 2° rndendum est ad qonem.

Quantum ad p^o p describit pntia formalis sic.
est pntia que tenet in oib qualitercuqz
significatib^o reteta pntis forma. vt. a. est. g. a. est. ¶ 2° est
notadu. q forma ppouis pntis in his qtuor qualitate:
qntitate: copula magis pncipali: et minus pncipali: si plu
res fuerint copule: et ordinatione terminoz. est geades
forma ppouu eade qlitate eade qntitate idetitate oium
copulaz et eade ordinatione terminoz. pbat sic. q non qli
tas et 3. pz. als eiusde forme eent barbara et celarent. Or
qntitas. pz. als eiusde forme eent barbara et dary: qz pmi
duo sut eiusde qntitatis: et scdi duo eiusde qlitatis. q co
pula. pz. als eiusde forme eent ppoues de pterito et pre
senti. vt h^o est aial. et h^o fuit aial. sz q ordinatione termi
noz. pbat. qz als eiusde forme eent celaret et cesare: qz
sunt earude qualitatum qntitatus et copulaz. igit pz q
oia ista qtuor regunt ad idetitates formale ppouum.
¶ Ex quo segtur correlarie. q iste ppoues sunt eiusde
forme. lapis currit. et h^o currit: qz predicta qtuor sunt in
eis consilia. ¶ Ex quo segtur 2°. q pntia ab iferiori ad
supius non est formalis. vt h^o currit. ergo aial currit. pz:
qz non segtur. h^o currit. ergo lapis currit. cu oes iste tres
aial currit. h^o currit. lapis currit. sint eiusdem forme: vt
dcu est. Eode mo argui posset. q pntia que tenet per lo
cu a diffone. vel p similes alie pntie tenentes per locos
dialecticos non sunt formales: sunt tñ bone. ¶ 3° seque
ret. q significatio termini non tenet se ex pte forme. pz:
qz qcqd termini significaret cum oes sylli facti in pmo
mo pme figure de inee et de pnti eiusde forme. g ideti
tas significationis non regit ad eandem formam. ¶ 4° se
queret. q veritas et falsitas ppouum non tenerent se ex
parte forme. pbat sicut pcedes spaliter. cum veritas et
falsitas se teneant ex pte significationis terminoz: que
non tenet se ex pte forme: vt statim dicebat. ¶ Ultimo
sequeret. q oes pntie que tenet gra significationis ter
minoz sunt males sicut ista. h^o currit. igit aial currit. et

conformis. patet. qz significatio nō tenet se ex parte for-
me. vt in 3° correlario dñi est. Dec de p^o articulo.

Quācum ad 2^{am} sit p^o conclusio hec. puerisio sicut cōi-
ter p^oueuit sylls non est p^ontia formalis.
pbat per 2^{am} rōnem factā ante oppositū. qz nō tenet in
oib^o terminis retēta p^osimili forma. ergo nō est p^ontia for-
malis. p^ontia tenet per dicta in p^o articulo. aīis declaraf.
p^omo de ista. nullū. b. est. a. igit nullū. a. est. b. qz ista p^ontia
nō valet. nullū mortuum est hō. igit nullus hō est mor-
tuus. tñ p^opones iste sunt p^osimilis forme sicut p^ome due.
aliq^o. b. est. a. igit aliq^o. a. est. b. qz nō segtur. aliq^o homo
est mortuus. ergo aliq^o mortuū est homo. tñ iste sunt
p^osimilis forme. sic igit p^o qz puerisio tam affirmatiua
q^o negatiua. facta cōiter. sicut solet fieri nō tenet in oī-
bus terminis. ¶ 2° conclusio est. qz puerisio p^opositionum
de inēe t de p^onti. vt de verbis p^osonalib^o est p^ontia for-
malis. dum tñ subto tā puerisio q^o pueritēis p^oponat hoc
additū. q^o est vt optime segtur t formalr. nihil q^o est
b. est. a. igit nihil q^o est. a. est. b. Similr in affirmatiuis.
omne q^o est. b. vel aliq^o q^o est. b. est. a. segtur igit aliq^o
q^o est. a. est. b. pbat sic p^ontia que tenet in oib^o terminis.
qualitercūq^o terminis dispositis est formalis. s; illa cō-
uerisio est hō. ergo est p^ontia formalis. maior p^o ex p^omo
articulo. minor declaraf. nā tā in terminis ampliatiuis
q^o in nō ampliatiuis. q^o in terminis captis cū sineathego-
rematib^o t a p^ore p^odicati q^o captis sine eis tenet hō p^ontia. t
in nullis terminis repit. instātia. igitur segtur qz sic est
p^ontia formalis. p^ontia nota t aīis patet. segtur eni nihil
q^o est mortuū est hō. igit nihil q^o est hō est mortuum.
sitr segtur. nihil q^o est hō est omne aīal. ergo nihil q^o
est omne aīal est hō. t nihil q^o est hō est asinus. igit ni-
hil q^o est asinus est hō. t breuiter quocūq^o termini dis-
ponunt semp tenet hō puerisio. eo qz per hoc additū q^o
est. oīs aliena ampliatio t restrictio impedit. t possunt
p^obari eodez mō quo Aristo. eas p^obauit. qz ex opposito
p^ontis segtur oppositū aītis formalr. eodē mō dicat de
illis de p^odicato addēdo a p^ore subti hoc additū q^o fuit.
t in illis de futuro hoc additū q^o erit. ¶ Sed forsan
instabit qz dicēdo sic. in hoc mō pueritēdi nō fit de p^odi-
cato subm. igit hīc nō est puerisio in terminis. p^ontia est
plana. t aīis patet. qz in p^o nihil q^o est. b. est. a. soluz ly. a.
est p^odicatus. t in 2°. nihil q^o est. a. est. b. hoc totū ens q^o
est. a. est subz. similr solū ly. b. est p^odicatū 2°. t hoc totū
ens q^o est. b. est subz p^o. Rñdeo qz vez est cū nō fit p^ore-
cise de subto p^odicatū t ecōtra. sed fit cū hoc addito q^o
est. sed qz hoc additū est idē in oib^o. t quo ad aliqua fit
trāspōitio terminoz. ideo adhuc sufficiēter meret dici
puerisio in terminis. qz est in terminis addito B termi-
no q^o est. Juxta q^o glosanda est diffinitio puerisiois sic.
q^o est duaz. p^oponū categoricaz vtroq^o termino ordi-
ne ecōuerso participatū exclusio B addito q^o est vnus
ad aliam formalis p^ontia. Circa p^odicta est aduertēdum
qz scholaris aut magister regisus de puerisioe istius.
homo est aīal. vel alicuius cōsimilis debet eam comen-
tere sicut cōiter dicitur. ne forte ignorantes credant qz
cōmunem modum pueritēdi ignoret. sed si de forma-
litate p^osequentie interrogetur. tunc dicat modo quo ex
superius dictis nunc ostēsum est. Dec de scōo.

Ad p^o rōnes. ¶ Ad p^omas pceditur maior. qz p^ontia
noz admisse. vel admissibilis a cōitate nō est formalis.
t negat minor qz puerisio est hō. Ad p^obationez pcedit.
qz puerisio solū ex hoc tenet. qz terminus pro eadē acci-
pit ante copulā t post copulā seu a p^ore subti t p^odicati.
nā alias impositio ipsa a cōitate nō est admittēda. s. in

qua terminus ante copulā significaret hōiem. t post co-
pulam asinū. t hec est ante dictū in questione pcedenti.
t ideo ratio nō pcedit. ¶ Ad 2^{am} pcedit qz ipsa pcludit
qz puerisio facta mō quo cōiter fit non est p^ontia forma-
lis. t hoc est pro p^o p^oclōne. t tra 2^{am} aut ratio nō pcedit.
¶ Ad 3^{am} negat aīis qz nulla p^ontia sit formalis. Ad p^o-
bationē pcedit qz celaret p^ontia est formalis. duz tñ sit
bona regulatio fm exigētā modi. Ad p^obationē pcedit
qz sylls ille nō valet. causa est. qz ly hō in minore solum
supponit pro eis qui sunt in p^one supponit tā pro eis qui
sunt q^o pro eis qui erūt. nec mirum. qz nō valet. qz male
regulat. si eni formalr deberet tenere ille modus. t alij
modi figuraz. oporteret tā subtis p^omissaz q^o subto cō-
clusionis p^oponi. hoc additū q^o est sicut postea videbit.
¶ Ad 4^{am} distiguit de argumētatione. nā pōt capi stri-
cte. t sic vocat argumētatio p^obatiua. Alio mō pōt capi
large. t sic vocatur p^ontia bona. Tertio mō largissime. t
sic vocat quelibet p^ontia siue bona siue mala. ¶ Per B
rñdet ad rōnem pcedēdo aīis. qz puerisio in v^ote p^oria
nō est argumētatio capiēdo argumētationē stricte si-
cut eā capit Petrus hispanus. qz ipsa in v^ote p^oria ni-
hil pbat. sed negat p^ontia qua inferit. igit non est p^ontia
formalis. nā multiplices sunt p^ontie formales vt ab eo-
dē ad idē. a copulatiua ad alterā partē. t a p^ore distiguit
ue ad totā distiguitiā. Et ad p^obationez qñ dicebat. qz
oīs p^ontia formalis est argumētatio. pcedit. capiēdo ar-
gumētationē large. sed capiēdo argumētationē stricte
nō est vez. t sic rō pcedit. nō tñ credat qz in ista solutio-
ne velim negare qñ qñq^o puerisio ex inaduertētia rñde-
tis p^obet. vtputa si cū aduertat adueriam soluz. t nō vi-
deat quō ex ea sequat pueritēis. sed in v^ote p^oria volo di-
cere qz nō pbat. ¶ Ad 5^{am} negatur aīis. s. qz puerisio nō
est. Ad p^obationē qñ dī. s. qñ puerisio est pueritens nō est
t ecōtra. dī qz est vez loquendo de eodē tpe adequatē.
sed tñ tam pueritens qz puerisio sunt pro eodē tpe totali.
vt vna per prius t alia per posterius. t ideo partes puer-
tionis successiue sunt. t eodē modo debet dici qz est cō-
uerisio. ¶ Rōnes post oppositūz p^obant p^ontem 2^{am} scōi
articuli. Dec de qōne. Questio. XXI.

Eodez aīit modo se habebit t in necessarijs
p^oponib^o t que sequunt. Caplo eodem.

Consequēter querit 2°. Utz p^opo-
sitiones modales de
sensu composito debeāt puerit sicut alic de
inēe. ¶ Et arguit p^o qz nō. qz nō segtur. nul-
lum in impole est hōiem currere. g nullū hō-
minē currere est impole. t tñ hīc est puerisio v^olis negati-
ue sicut in illis de inēe. g rē. p^ontia est nota. t aīis pro p^ontia
parte patet. qz p^o est vera. sed 2°. nullū hōiez currere est
impole est falsa. qz significat qz hec p^opo. nullus hō cur-
rit. est impolis. ¶ 2° sic ista p^opo. impole est hōiez cē affi-
nū. nō puerit sicut illa de inēe. igit rē. p^ontia nota. aīis
pbat. qz illa puerit in hāc. hōiem eē asinū est impole.
mō hec est affirmatiua. put notū est. t p^o fuit negatiua.
qz impole valet tātus sicut nō t pole. t ideo sensus p^ome
fuit iste. nullū impole est hōiez eē asinum. que est mēre
negatiua. t sic negatiua pueritur in affirmatiua in istis
cōpositis qz nō fit in alijs de inēe. ¶ 3° sic bñ segtur. pos-
sibile est hōiem currere. ergo omne q^o est hōiez currere
est pole. t tñ sic non puerunt ille de inēe. g rē. p^ontia est
nota. aīis pbat. 2° pars patet. qz in ipsis de inēe nunq^o in
definita puerit in p^ontialē pro p^o p^ore. pbat. qz in mo-
dalib^o dñi p^ontialē egpollet v^olis. t ideo egpollet dñi
hōiez currere est possibile. t oē q^o est hōiem currere est
possibile.

4° possibile. ¶ 4° sic. Aliq. docet eas sic conuenerere. necesse est oē. a. esse. b. ergo necesse est aliq. b. esse. a. et sic nō puerunt: et sic de inesse. igit. et. pñtia est nota. añs pro p^o pte pñ in lra. pro z^o pte manifestū est: qz hic ly necesse est submā in pueritē qz in pueria et nō est ita in puerfione illa rū de inee. ¶ 5° sic. ista puerfio quo ad partē dicti nō valet sicut in illis de inee. g. et. pñtia tenet qz de illa puerfione loquebat pñs. añs pñs: qz nō segtur. oē aial esse hominē est falsū vel impole. igit. aliq. hoīem eē aial est falsū vel impole. añs est manifeste vez: et pñs falsum.

In oppositum

¶ Pro ulta qōne est notādū. qz pñtū modalū cōpositū duplex est puerfio sicut huius. forte currere est pole. vna est quo ad totā pñtōne: et sic pueritē in hac. possibile est for. currere. alia est quo ad partes dicti: et sic pueritē in hanc. aliq. currēs eē for. rez est possibile. ideo in qōne erūt duo articuli. In p^o est vidēdū de puerfione illaz quo ad se totas. In z^o vidēdū est de puerfione earūdem que sit penes ptes dicti.

Quātum

ad p^o pmo est notādū. qz modi faciētes ppositionē modale sunt illi qui nati sunt verificari de tota ppositione: in q̄tum est. ppositio vt isti. possibile. creditū. et cōsimiles. ¶ 2° est notādū. qz hñ faciunt ppositionē modales de sensu cōposito: qñ se tenēt a parte subti vel p̄dicati. vt hic. possibile. est for. tem currere: vel forte currere est possibile. Sed faciunt ppositionē modale de sensu diuīso: qñ tenent se a parte copule. vt hic. forte possibile est currere. puta quādo ponuntur inter verbū et nomen: et ista magis dicta sunt in modalibus diuīsis. ¶ 3° est notādū. qz hñ ppositiones cōposite sunt vere de inee. nā sunt de simplici inherētia p̄dicati ad subz: vt ita p̄dicatū simplici ibereat subto in ista. forte currere est possibile: sicut in ista. homo est aial: qz vtrōqz inheret mediāte copula. puta hoc vbo est: et ideo sicut vna est mere de inesse sic et alia: quapropter ista pñtia non valet. ista est modalis cōposita. igit. est modalis: qz p̄prie solū modales diuīse sunt modales eodē mō est de cōsimilibus sicut de ista. fortem currere est possibile. ¶ 4° est notādū. qz iste ppositiones forte currere est possibile. oēm hoīes esse aial est necesse. et cōsimiles oēs sunt verificate: et subm eaz est totū dcm qd p̄cedit hoc verbū est fiunt vles pponēdo eis signum vle. pmo sic. oēm forte currere est possibile. 2° sic. omne qd est oēm hoīem eē aial est. necesse: et sic dicat de alijs. Aduertat tñ de ista. nullus hoīem currere est impole: et de qualibet cōsimili negatiua. si ly nullū cadat sup totā ppositionē: ipsa est negatiua tātus valēs sicut hec. nulla talis ppositio homo currit est impolis: si ly nullum solū cadat sup dictum. tūc ipsa est. indefinita affirmatiua tātus valēs sicut hec talis ppositio. nullus currit est impolis. ¶ Ultimo est notādū qd quidā dicūt: qz in istis modalib^o cōpositis: vbi dictū est subm particularis egpollet vli. vt dicūt: qz egpollet dicit hoīes currere est possibile. et male iudicio meo. in p^o hoīem currere est possibile. ly hoīem currere supponit māl^o pro se et quolibet sibi fili: et etiā pro qualibet ppositione sua de recto pro qualibet tali. homo currit. modo l3 vez sit qz quolibet talis de recto est possibilis: cū oratio indefinita pro qua est ecōuerso subm supponit nō est possibilis: qz nō est ppositio. vñ dīctoria istius est vera. hec. aliq. hoīem currere nō est possibile. puta hec oratio indefinita. hoīem currere. Simil^o ille nō egpollet. Adarsiliū nō esse est vez in potētia. p^o enī est simplici vera: qz ista ppositio. Adarsilius nō est: est in potētia vera. 2° est falsū: qz ista ppositio in mēte marsily nā est vera in potētia

tia: et nunq. pōt esse vera. nā quādiu eius subm est ipsa est falsa: et subto eius corrupto: ipsa etiā nō erit. ¶ His p̄missis sit p^o p̄clo rñfalis bec ad istū articulū. qz ppositiones modales de sensu cōposito quo ad puerfionem suā totale debent puerri cōsimil^o sicut ille de inee. pbat^o. sicut ipse sunt mere de inee. g. debēt puerri sicut ille de inee. pñtia est vera et añs pñ in 3° notabili.

Quātum

ad 2° articulū p est notādū. qz regule sunt logice. ex verō non segit nisi vez. ex possibili possibile. et ex necio necium. quaz p̄bationes dimitto ppter breuitatē. nāz p^o pbat 2° huius cap 2°. et alie due satis pbat pmo posterior cap 6°. ¶ 2° est notādū. qz si ad aliq. añs segtur pñs qz addito añti hoc mō vez: vel hoc mō possibile: vel hoc mō necium cum pstantia subti pñter iterim erit bona pñtia. pñ ex p^o: qz ex verō nō segtur nisi vez et. Et intelligit notabile special^o in pñtys puerfuis. ¶ 3° est notādū. qz ex impoli seu falso bñ segtur pole seu vez. pñ 2° hui^o caplo 2°.

His p̄missis

sit p^o p̄clusio bec. qz ppositiones modales composite modificate his modis falsū impole non debent puerri quo ad partes dicti sicut iste de inee. patet: qz nō segtur aliq. hominē nō esse aial est falsū vel impole. ergo aliq. aial non esse hoīes est falsū et impossibile. nec segtur. omne aial esse hominem est falsū: vel impossibile. ergo aliquem hoīem esse aial est falsū vel impossibile. antecedenia enim sunt vera et pñtia falsa: nec mirus. nam ex impossibili seu falso bene segtur vez vel possibile: vt dictum est. ¶ 2° p̄clusio est bec. ppositiones modales modificate his modis vez. possibile. necium. adhuc nō possunt formaliter quo ad dcm cōuerri sicut ille de inesse. patet: qz non segtur. homines esse aial est possibile. ergo aial esse hoīem est possibile. posito enī qz ista ppositio. aial est homo. nō esset in rep natura. añs esset vez. pñs tñ falsum: qz nullū pro quo supponeret subm eius esset possibile: eo qz hec ppositio. aial est homo nō esset. ¶ 3° cōclusio et rñfalis est bec. qz hñ pponēs modificate his modis. vez. possibile. et necium. quo ad ptes dicti bene possunt cōuerri supposita in aīte cōstantia ppositionis pro qua supponit dcm pñtis. patet: qz optime segtur. nullum. a. esse. b. est possibile. ex ista. nullū. a. esse. b. est. ergo nullū. a. cē. b. est possibile. nā deposito hoc mō possibile. pñta esset bona: ergo ipso addito supposita pstantia subti pñtis itez erit bona per 2° notabile. Eodē modo argue retur de vero et necessario. similiter. p̄bare pñtia si dictus esset vle vel particulare affirmatiū: vt optime sequitur. hoīem currere est vez: et hec ppositio. currēs est homo est. ergo currens esse hoīem est vez. Et ad hoc qz p̄clusiones sint veriores supponat in oībus retenta eadem significatione terminoz. Et hec de 2° articulo.

Ad rōnes.

¶ Ad pñaz dī. qz pñtia est bona. nullum impossibile est homines currere. ergo nullum hoīem currere est impossibile. Et hoc put ly nullum. referit super totā ppositionē sicut in antecedente: et ideo negat qz ipsa valeat: tātum qz bec sit iposibilis. nullus homo currit: et hoc est satis dcm in 4° notabili pmi articuli. ¶ Ad 2° p̄cedit qz bene segtur. im possibile est hoīem esse asinum. ergo hoīem esse asinum est impossibile: et negat qz ita nō puerant ille de inesse. Ad p̄bationem negat qz pma sit negatiua: qz negatio inclusa in hoc modo impossibile est infinitans. et ideo tātum est dicere impossibile sicut nō possibile: vel sicut nullū possibile captēdo ly nō nō infinitatē. et ideo antecedens est affirmatiū nō sicut pñs. ¶ Ad 3° negat bec pñtia. possibile est hoīem currere. ergo omne qd est

Ad p^o

Ad 2°

Ad 3°

Ad 4^m

Ad 5^m

hoiem currere est possibile. probatum enim est in 5° no-
tabili qd nō valet. ¶ Ad 4^m pceditur. qd dicitur. qd dicit eas
sic pueri. necesse est nullū. a. esse. b. igit. necesse est nul-
lum. b. esse. a. et hoc quo ad partes dicti. et qñ dicit qd sic nō
puertuntur ille de inesse quo ad totam ppositionem: sed
quo ad partes dicti utiqz sic pueruntur. ¶ Ad 5^m pce-
ditur qd ipsa pcludit: qd est pro pma pclusionē scōi arti-
culi. ¶ Ratio post oppositū est pro conclusione tertia
eiusdem articuli.

Questio. XXII.

¶ Questio hec pnter mota est sup eodē textu et cap 2°.

Veritur 2°. Utrum ppositiones de
possibili diuise cōuertantur
sicut ille de inesse. ¶ Et arguit pmo qd nō:
qd non segtur aliqz puer pōt esse senex. ali-
qua virgo pōt esse mulier. ergo aliquis se-
nex potest esse puer. vel aliqua mulier potest esse virgo.
antecedētia enī sunt manifeste vera et pntie apparent
falsē. nāz ille qui est senex nō potest iterum fieri puer:
nec illa que est mulier poterit fieri virgo. similr in nega-
tiuis. nō enim segtur. nullus qui est senex pōt esse puer.
ergo nullus qui est puer pōt esse senex. nā antecedēs est
vez et pntis falsum. ¶ 2° arguit sic. ille de ptingenti non
conuertunt sicut ille de inesse. ergo nec ille de possibili.
pntia tenet per pñm 2° pñm enī caplo 2°. vbi vult. qd
ptingens equipollet possibili. ascedens patet per pñm
pñm huius cap 2°. vbi vult ppositiones de ptingenti cō-
uerti in oppositas qualitatem. et expressius caplo 3°. vbi
vult qd vltis negatiua de ptingenti non conuertit in ter-
minis. ¶ 3° sic. ois luna potest non lucere. ergo omne lu-
cens potest non esse luna. antecedens enim est manife-
ste vez. et pntis falsum: cum suum dīctorium sit vez. s.
hoc. aliqod lucens de necessitate est luna. qd aut hec sit
vera. patet: qd valet tātum sicut hec. aliqd qd est vel pōt
esse lucens de necessitate est luna: et hoc est vez. ¶ 4° sic
non segtur. aliqd lucens non potest nō esse luna. ergo ali-
qua luna nō potest non esse lucens. aīis est vez: qd valet
ista. aliquid qd est vel potest esse lucens nō potest non
esse luna: et hoc est vez pro luna: et consequens est mani-
feste falsum: cum luna possit eclipsari.

In oppositum arguit. ille de necio puerunt
sicut ille de inē. pñm huius et
2°. ergo ille de possibili. pntia tenet: qd ois de possibili
equipollet alicui de necio: 2° pñm caplo quo prius.

¶ In hac qōne pñmo pñm tēda sunt notabilia. Secun-
do respondendum est ad questionem.

Quantum ad pñm pñm est notandū. qd subie-
ctū modalium diuisaz in quibus po-
nitur aliqis boz quatuor modoz. possibile. impossibi-
le. ptingens et necium: nisi restringant ampliantur ad
supponendum pro eo qd est vel pōt esse. octū est in am-
pliationibus: et satis patet per pñm pñm huius cap 1°. vbi
dicit. ita ampliari subm ppositionis de ptingenti et
notāter qd nisi impediat: qd si subm restringeretur per
hoc additū qd est. vel aliqd hō. vt hic. quod est creas de
necessitate est deus: tūc non ampliaret. ¶ 2° est notan-
dum. qd aliqui volunt ppositiones de subtris ampliatis
exponi per disiunctiua hoc modo. homo potest esse asi-
nus. ergo qui est homo potest esse asinus: et fm illos hec
est pcedenda. luna lucens de necessitate nō est luna que
satis male sonat. probatur: tñ per eos supposito qd luna
actu nō luceat. ponit enī eam sic. qd est luna lucens de
necessitate nō est luna: vel qd potest esse luna lucens de
necessitate nō est luna. modo hec disiunctiua est vera:
eo qd pñm pars est vera: cum nihil sit luna lucens per casuz.
ergo ex opposita per eam etiā est vera: qd est ppositum.

Eodem modo haberem pcedere hanc. deus creans de
necessitate non est deus: posito qd deus actu nō crearet.
Et contra eos arguit sic. ppositio mere categorica nō
debet exponi per disiunctiua: sed quelibet talis est me-
re categorica. ergo et. maior nota. minor patet de se.
¶ 2° sic. ppositio mere vniuoca: cuius subm supponit
disiunctiue pro certis suis suppositis: et in qua nō ponit
aliqua dictio aliena sicut esset exceptiua vel exclusiua:
vel cōsimilis nō debet exponi per disiunctiua: sed tales
ppositiones sunt hō. igit. et. maior nota. fatuum enim
esset hāc (homo est aīal) exponere per disiunctiua. vi-
delicet hoc mō vel pñm. homo qui est in mōte pessu-
lano est aīal: vel homo qui est extra mōtem pessulanz
est aīal. minor patet. nam ita vniuoce supponit ly hō in
ista. homo pōt esse hoc aīal. pro hoibus oibus qui sunt
vel possunt esse sicut in ista. homo est aīal. supponit pro
eis qui sunt sicut magis visum est pñm elenchoz. Eodem
mō de qualibet alia ppositione in qua subm ampliāt. et
ideo. relicta pñm expositione hō ppositiones exponende
sunt per ppositionem de disuncto subto: et hoc qñ non
sunt vles. vt lucens pōt esse luna. exponit sic. qd est lu-
cens vel potest esse lucens potest esse luna: et ita de alijs.
¶ 3° est notādū. qd quatuor genera ppositionū sunt pe-
nes hūc modū possibile. vt patet per pñm hispaniz
caplo de modalibz. et per pñm 2° pñm. et sunt hec. boies
possible est esse. boiem possible est nō esse. boiem non
possible est esse. boiem nō possible est nō esse. Eodem
modo capiunt quatuor genera penes quelibet istoz mo-
doz ptingens. impossibile. necessarium. Dec de pñm.

Quantum ad 2° sit pma pclusio hec. ppositio
nes diuise de possibili in qbus nulla
ponit necio pueruntur sicut ille de inē: vt optime se-
quit. sortes potest esse asinus. ergo asinus pōt eē sortes.
luna potest esse lucens. ergo lucens potest esse luna. pñm
baī expositione. nā si luna potest eē lucens. segtur qd lu-
cens pōt esse luna. Et arguitur sic. hoc potest esse luna: et
hoc potest esse lucens. ergo lucens potest eē luna. discur-
sus est expositiuius. et maior et minor patent: eo qd signi-
ficatus est lucens qd potest esse luna. modo cōsimiliter
probat quelibet talis. ¶ 2° cōclusio est. ppositiones de
possibili in quibus ponit solū vna negatio pposita mo-
do puerunt sicut ille de inē. vt bene segtur. ois homo
nō potest esse asinus. ergo ois asinus non potest esse ho-
mo. pbatur. ex opposito pntis segitur oppositū ante-
cedentis formaliter. ergo puerfio est bona. pntia tenet.
antecedens patet. segtur enim formaliter. aliqz asinus
potest esse homo. igit. aliqis homo pōt esse asinus per
precedētem snem: qd est oppositū antecedētis. ¶ 3° cō-
clusio est. ppositiones de possibili in quibus solū ponit
vna negatio addita verbo et nō modo non puerunt si-
cut ille de inē: vt non segtur. ois deus potest nō crea-
re. ergo omne creans potest non esse deus. pbata est cō-
clusio per tertiā rōnem factam ante oppositum: qd in
multis antecedens est vez: et pntis falsum. ¶ 4° pclusio
est. ppositiones de possibili in quibus due ponunt ne-
gationes vna ad verbū et alia ad modum non puerunt
sicut ille de inē. pbata est per quartā rōnem factam
ante oppositū: sed huiusmodi puerunt in vna de possi-
bili: in qua nulla negatio addit verbo vel modo. vt ali-
quod lucens nō potest nō esse luna. igitur aliqd qd non
potest nō esse luna pōt esse lucens: et vez est qd hec nō est
pprissima conuersio: eo qd plus est subiectus secūde qd
predicatum pñm. Et ex alio: qd copule nō sunt consim-
les saltē in quantitate: vez est tñ qd est formalis conse-
quentia. Dec de secundo articulo dicta sint.

Ad rationes.

Ad rationes.

Ad p^m dicif. q. omnes iste cō
uerfiones sunt bone. puer potest
esse senex. ergo senex pōt esse puer. virgo pōt eē mulier
ergo mulier pōt esse virgo. Ad improbationē concedif
q. iste qui est senex non pōt amodo esse puer. Simili-
ter illa que est mulier nō potest amodo esse virgo: sed
cum hoc stat q. bec cōsequentia sit vera. senex pōt esse
puer. bec mulier pōt esse virgo: eo q. subiecta in eis am-
plianur. 7 non est sensus: q. iste qui est senex possit esse
puer: sed q. iste qui est senex vel potest eē senex: vel qui
est puer: vel potest esse puer: 7 hoc est verū. Eodem mo-
do dicat de alia. Ad negatiua dicif. concedendo q.
bec p^{re}quentia nō valet. nullus qui est senex potest eē
puer. igitur nullus qui est puer potest esse senex. nec est
conuersio: quia plus est subiectum p^{re}me q. predicatum
secunde. vnde debet sic p^{re}uerri. nullus qui est senex pōt
esse puer. igitur nullus puer potest esse homo qui est se-
nex: 7 tunc secunda est vera sicut p^{re}ma. 7 sic fit. predica-
tum similiter restrictum in secunda sicut esset in p^{re}ma.
Ad 2^m cōceditur. q. ille de cōtingenti capiendū cō-
tingens p^{ro} contingenti ad vtrūlibet nō conuertuntur
sicut ille de inesse: 7 hoc vult philosophus p^{ro}mo huius:
sed non sequitur. ergo ille de possibili nō sic p^{re}uertunt.
Ad p^{re}m scōdo periamenias dicif. q. ipse non cepit cō-
tingens ibi p^{ro} p^{re}tingenti possibili: tales bene p^{re}uertū-
tur: sicut ille de inesse. Ad 3^m dicitur q. arguit p^{ro}
tertia p^{re}clusionē. Ad 4^m dicif q. arguit p^{ro} quar-
ta: ideo p^{re}cedit q. ille cōcludunt. Ratio post oppo-
situm pbat p^{re}mas duas p^{re}clusiones: q. p^{ro}positiones de
necessario equipollentes p^{ro}positionibus de possibili de
quibus sunt p^{re}me due p^{re}clusiones p^{re}uertunt sicut ille de
inesse. alia aut nō sic conuertunt. sicut in sequenti qō-
ne videbit. Nec de qōne.

Questio. XXIII.

Questio hec mouet super eodem textu 7 capitulo.

Consequenter

3° querit. Utruz
p^{ro}ones de neces-
sario diuise conuertant sicut ille de inesse.
Et arguit p^{ro}mo q. nō. q. aliqd creās ne-
cesse est esse deū. g. aliqd deum necesse est
creare. Aliqd lucēs necesse est esse lunā. ergo aliqd lu-
nam necesse est lucere. antecedentia enī sunt vera: q.
qō est. vel pōt esse creans de necessitate est deus. Simi-
liter qō est vel pōt esse lucens de necessitate est luna: tñ
q. p^{re}ntia sunt falsa satis est notum. Ad 2° sic nō sequit.
omnis luna non de necessitate lucet. igit omne lucens
non de necessitate est luna. igit ille de necessario nō cō-
uertunt: sicut ille de inesse. p^{re}ntia est nota: 7 antecedens
p^{re}: q. p^{re} est vera. put de se notū est. 2° tñ est falsa: q. ei⁹
p^{re}dictoria est vera. f. bec. aliqd lucens de necessitate est
luna. quare p^{re} q. ista p^{re}uersio nō valet. Ad 3° sic. aliqd
de possibili nō p^{re}nt p^{re}uerri sicut ille de inesse. g. ē aliqd de
necessario nō poterunt p^{re}uerri sicut ille de inesse. p^{re}ntia
tenet: q. omni de possibili egpoller vna de necessario.
antecedens probatū fuit in qōne p^{re}cedenti.

In oppositum

est philosophus.

In ista qōne erāt duo arti-
culi. In p^o ponent notabilia. Scōdo rñdebit ad qōnez.
Quantū ad p^{re}m p^{ro}mo est notandū. q. quadrupli-
ces sunt p^{ro}positiones de necessario de
quibus exemplificatū est satis in qōne p^{re}cedenti. Et iō
videndū est quō queuis illarū p^{re}uertat. Ad 2° est notan-
dū. q. si p^{re}ingat in vna p^{ro}pōne plures esse modos p^{ro}p^{re}-
sicio ista dicet modalis p^{re}m illū modū cui copula attri-
buit: vt i illa. aliqd qō de necessitate est luna pōt eē lu-
cens. ponunt istī duo modi. possibile 7 necesse. sed quia

iste modus possibile addit copule: iō p^{ro}positio dicitur
modalis de possibili 7 nō de necessario. Ad 3° est notan-
dum. q. subiectū modalū diuisarū: 7 ex p^{re}nti illarū de
necessario ampliat modo quo dcm est in p^{re}cedenti qō-
ne. Ex quo sequitur q. supposito q. luna actu non luce-
ret. bec esset vera. aliqd lucens de necessitate est luna. si
gnificat enī q. aliqd qō est vel pōt esse lucens de neces-
sitate est luna. modo hoc est verum. luna enī de neces-
sitate est luna: 7 luna est aliquid qō pōt esse lucens. ergo
aliquid qō pōt esse lucēs de necessitate est luna. Simi-
li mō sequit hāc eē verā supposito q. deus nihil creet.
creās de necitate est de⁹. pbatio est eadē. Nec de p^{re}mo.

Quantū

ad 2^m sit p^{re}ma p^{re}clusio bec. v^{re}is negatiua
de necessario de mō affirmato p^{re}uertitur
sicut ista de inee. pbat sic. formaliter sequit. omnis hō
de necessitate non est asinus. g. omnis asinus de neces-
sitate nō est hō. pbatio. da oppositū p^{re}ntis. aliquis asin⁹
pōt esse hō. sequit formaliter oppositū ant^{is}. igitur ali-
quis hō nō pōt eē asin⁹. g. p^{re}clo p^{re}ma esset formalis. p^{re}-
quētia t^{re}: 7 q. sequat p^{re} per dicta in p^{re}cedenti qōne.
Ad 2° p^{re} est bec. affirmatiua de necessario in qua ponunt
tur due negatiōes p^{re}uerit formaliter sequit illa de inee
pbat. q. bene sequit. oēm hominē vel aliqd hominē
nō necesse est nō currere. ergo aliqd currens nō necesse
est nō esse hominē. q. sequat p^{re}: q. da oppositū p^{re}sequē-
tis. omne currens necesse est nō esse hominē. sequit op^{re}-
positū ant^{is} formaliter. g. oēm hominē necesse est non
esse currens: per p^{re}cedentē p^{re}clusionē. nec mirū: q. iste de
necessario sic p^{re}uertunt: q. p^{ro}positiones de possibili q^{re}
ipse equipollent eodē mō p^{re}uertunt: sicut p^{re} ex p^{re}ceden-
ti qōne. Ad 3° p^{re} est affirmatiua de necessario in qua nul-
la ponit negatio nō p^{re}uerit sicut illa de inee. pbat p^{re}
rōne facta ante oppositū: q. antecedētia in talibus ali-
quādo sunt vera. vt bec. aliqd creans de necessitate est
deus: 7 p^{re}sequētia tñ falsa sunt. vt bec. deus de necessi-
tate est creans. Ad 4° p^{re} est. hō p^{ro}positiones de necessario
bene p^{re}uertunt in vna de possibili respondendo aggre-
gatū ex mō 7 p^{re}dicato ad subm. vt bene sequit. aliqd
creās de necessitate est de⁹. g. aliqd qō de necessitate est
deus pōt esse creans. 7 q. p^{re}ntia valeat p^{re}. naz. si creans
de necessitate est deus signet illud. 7 arguit sic expō-
sitorie. hoc pōt esse creās. h est vel pōt eē aliqd qō dene-
cessitate est deus. igitur aliqd qō de necessitate est deus
pōt esse creans: qō fuit p^{re}sequens pbandū: 7 p^{re}missis pa-
tent: q. per ly hoc. deniōstrat creans qō de necessitate
est deus. Ad 5° p^{re} est. p^{ro}positiones negative de necessa-
rio in quib⁹ negatio p^{re}cedit modū nō p^{re}uertunt sicut
ille de inesse. pbat secūda rōne facta ante oppositū: q.
ista est vera. ois luna nō de necessitate lucet: tamē p^{re}nt
est falsum. f. omne lucens nō de necessitate est luna: eo
q. sua cōtradictoria est vera. aliqd lucēs de necessitate
est luna. put est dictū in 3° notabil. Nec mirum q. sic
est de istis: quia sic est de illis de possibili eis equipollē-
tibus. sicut patet de p^{re}cedenti qōne. Nec de 2°.

Ad rōnes.

Ad p^{re}m dicif. q. est p^{ro} 3° p^{re}clusiōe.
Ad 2^m dicif. q. est p^{ro} 5° p^{re}clusiōe.
Ad 3^m dicif. p^{re}cedendo q. aliqd de possibili nō cō-
uertunt sicut ille de inesse. 7 eodē mō p^{re}cedit q. ille de
necessario que ipsis equipollent nō p^{re}uertunt sicut ille
de inesse: 7 hoc est p^{ro} 3° 7 5° p^{re}ntibus. Ad auctoritatē
p^{re}hi post oppositū dicat q. loquebat de illis de necessa-
rio cōpositis: vel q. loquebat de diuisis de quib⁹ dictū
est in duabus p^{re}mis p^{re}ntibus. Et si de alijs loquebatur di-
citur q. in illis dictum suum non habet veritatē: 7 hoc
forte contingit: q. sub dubio alijs esset modus p^{re}ntat

Ad p^{re}m

Ad 2^m

Ad 3^m

Ad 4^m

Ad 5^m

Ad p^{re}m
Ad 2^m
Ad 3^m

hoc mō necessariū apud grecos q̄ iā est apud latinos qd ex eo haberi pōt: q̄ p̄s semp hāc pcedit. omnis homo de necessitate est animal. 7 p̄similes quas apud latinos nullo mō pcederemus. 7 iō per hoc satis excusatur Aristo. 7 sic est finis q̄nōis.

Questio. XXIII.

¶ Si enim. a. de omni. b. 7. b. de omni. c. necesse est predicari de omni. c. a. Capitulo tertio.

Veritur 24. Utrū p̄m. modus p̄me figure teneat gratia forme.

¶ Et arguit p̄mo q̄ nō: q̄ nō seq̄. ois eētia diuina est pater. ois filius in diuinis est eētia diuina. ḡ ois filius in diuinis est pater.

p̄misit enī sūt catholice 7 vere: 7 p̄clusio heretica 7 falsa: 7 tū hic fit p̄m. modus arguēdi p̄me figure. put p̄s per Ap̄. in lra. seq̄ q̄ ipse nō r̄s gr̄a forme. ¶ 2. si ponatur casus. q̄ ois hō qui est nūc. mouet in his scholis: q̄ postea nascenti boies qui mouent alibi: tūc nō seq̄. ois hō qui est mouetur in his scholis. oē aīal rōnale est hō qui est. ḡ oē aīal rōnale mouet in his scholis. p̄misit enī sunt māifeste vere ex casu. 7 p̄clusio falsa: q̄ dicitoria ei. est vera. alijs hō nō mouet in his scholis: puta hō qui postea generabit. ¶ 3. sic. oē aīal si est rōnale est hō. ois asinus est aīal si est rōnalis. ḡ ois asinus est hō. p̄misit vident̄ vere: 7 p̄clusio falsa. ¶ 4. q̄ nō seq̄. tur. oē aīal rōnale vel mortale est hō. ois asinus est aīal rōnale vel mortale. ḡ ois asinus est hō. p̄misit. n. sunt vere 7 p̄clusio falsa. ¶ 5. q̄ nō seq̄. tur. cuiuslibet dictionis altera pars est vera. ois p̄positio est dictionis altera pars. ḡ ois p̄positio est vera. p̄misit. n. sunt vere 7 p̄clusio falsa. ¶ 6. q̄ nō seq̄. tur. oia aīalia sunt rōnalia vel irrōnalia. for. 7 plato sūt aīalia. ḡ rōnalia 7 irrōnalia. p̄misit. n. sūt vere vt videt̄: 7 p̄clusio est falsa. nā fortes 7 asinus. nec sunt rōnalia: nec irrōnalia. plurime tales istācie possent fieri que his solutis facili soluent̄.

In oppositu

est philosophus primo huius. tertio capitulo.

¶ In questione primo premittenda sunt notabilia. Secundo respondendum ad questionem.

Quantū

ad p̄m. p̄mo est notandū. q̄ p̄mus modus p̄me figure dicit̄ modus p̄stans ex duabus vlibus affirmatiuis medio exstēte subiecto in p̄:

7 p̄dicato in 2. illud supponat̄ ad p̄sens. ¶ 2. est notandū. q̄ in terminis diuinis oēs modi arguēdi cōiter patiunt̄ instantiā p̄pter vnitatē 7 simplicitatē subie diuine 7 trinitatē personarū. Et ideo nota in hac questioe 7 in qualibet alia sequente si aliquē modū arguēdi dicerem formale: intelligo q̄ est formalis in terminis naturalib⁹ 7 in terminis diuinis: put melius videre possum. si tū inueniat̄ instantia in hō terminis diuinis submitto me quo ad hoc om̄mode correctioi dñorū theologorū. ¶ 3. est notandū. q̄ ad formalitatē p̄se pertinet ordo terminorū q̄litas. quantitas. 7 copula: 7 ad hoc q̄ p̄ntia sit formalis requirit̄ q̄ teneat in omnib⁹ terminis recta p̄simili forma: prout ista dicta sunt magis in qd. ne. 20. ¶ 4. est notandū. q̄ interdum sunt termini appellatiui subiectorum qui variant̄. 7 ideo volens formaliter syllogizare bene debet aduertere q̄ nō arguat a minus amplo ad magis amplum: nec econtra.

His p̄missis

fit p̄ma p̄clusio p̄mus modus p̄me figure regulādo ip̄m: sicut cōmuniter regulat̄: nō tenet gratia forme. p̄s per primas duas rōnes factas ante oppositū. vt sic arguā. omne. b. est. a. 7 oē. c. est. b. ḡ oē. c. est. a. nā eadē forma videt̄ esse in p̄mis duab⁹ rōnib⁹: 7 tū in eis p̄misit sunt vere 7 cō

clusiones falsę. ¶ 2. p̄ est. h̄s modus tenet gratia forme p̄ponēdo subiectis p̄missis 7 p̄nis b̄ additū qd est. sequit̄ enī formaliter. oē qd est. b. est. a. 7 oē qd est. c. est. b. ḡ oē qd est. c. est. a. nā tenet expresse per. dici de omni. maior significat q̄ oē de quo dicit̄. b. est. a. 7 minor dicit̄ q̄. b. dicit̄ de omni qd est. c. 7 sic sub distributioe maioris capis exp̄sse sub minore: 7 ille modus tenet in terminis diuinis. optime enī seq̄. oē qd est eētia diuina est pater: 7 oē qd est fili⁹ in diuinis est eētia diuina. ḡ oē qd est fili⁹ in diuinis est pater. nā sicut p̄clusio est falsa: ita maior. nā nō oē qd est eētia diuina est pater. filius enī est eētia diuina: tū nō est pater. ¶ Hoc etiam mō prohibet̄ ois aliena ampliatio vel restrictio: 7 iō tenet̄ tā in terminis ampliatiuis q̄ in nō ampliatiuis. ¶ Pro solutione rōnū est aduertendū q̄ quādo maior nō est mere vniuersalis: puta quādo nō totū elus subiectum distribuit̄: sed solum pars. tunc mediū debet esse subm. distributū in maiore caput 7 in recto 7 in minore. vt sic arguendo: cuiuslibet p̄radictionis altera pars est vera ibi solū ly p̄radictionis. distribuit̄. debet in minori dici. omnis maxima cū dicto est oppositio: 7 v̄s p̄cludi. ergo omnis maxie oppōnis altera pars est vera. subiecti nō distributū addendo residuam partē subiecto p̄clusionis 7 eodē mō intensiuam de dary. sicut hoc p̄mo mō.

Ad rōnes

Ad p̄am p̄cedit q̄ p̄cludit̄: q̄ arguit pro p̄ma p̄clusionē. Ad 2. am dicitur

eodem mō q̄ in terminis ampliatiuis modus arguendū nō valet: nisi cum hac restrictione: qd est. posita in secunda cōclusionē. vnde si animal rationale in minore argumenti secundi stat solum pro his que sunt 7 in cōclusionē propter ampliatiōē stat tam pro eis que sunt q̄ pro eis que erūt. quare nō valet syls. Et si quis voluerit ip̄sum valere addat subiecto minoris 7 cōclusionis hoc additū: qd est. 7 valebit. Ad 3. am dicit̄ distinguendo maiore: eo q̄ esse p̄ditionalis: 7 tunc sensus est iste: si omne animal est risibile. omne animal est homo: 7 in isto sensu p̄cedit maior 7 etiā minor: s̄ videt̄ discursus: q̄ maior nō est vniuersalis: sed hypothetica p̄ditionalis. Aliter pōt esse p̄positio de cōditionato subiecto: 7 tūc eius sensus est iste. omne id de quo dicitur aīal si est risibile est homo: 7 sic cōcedit̄ discursus 7 negat̄ maior: q̄ hoc totum. animal si est risibile. verifficat̄ de quolibet ente mundi: 7 tū quodlibet ens mūdi non est homo. Ad 4. am negat̄ discursus. 7 ratio est q̄ plus est p̄dicatū minoris q̄ subiectū distributionis maioris. vnde in maiore subiectū ly ratiōale distribuitur. 7 iō deberet sic argui. oē rōnale vel irrōnale est homo. ois asinus est rōnalis. ḡ ois asinus est hō: 7 est minor falsa sicut p̄clusio. Aliter dicit̄ fm illos qui dicunt q̄ totū subm Aristo. distribuit̄ concedendo discursum negando maiore. dicat quis de hoc sicut velit p̄sequenter ad positionē suā: q̄ in talibus nō est demonstratio. Ad 5. am respondet eodem modo 7 modus dictus est ante solutiones rationū. Ad 6. am negat̄ maior 7 cōceditur discursus. falsum enī est q̄ omnia animalia sunt rationalia vel irrationalia: q̄ contradictoria: puta alba animalia nō sunt rationalia vel irrationalia. puta fortes 7 asinus: sed bene p̄ceditur hoc. omne animal est rationale vel irrationale. Ex quo sequit̄ q̄ formaliter a singulari ad plurale retentis eisdē terminis nō valet p̄sequentia: vt nō sequit̄. omne aīal est rationale vel irrationale. ergo omnia animalia sunt rationalia vel irrationalia iuxta dicta. Ratio post oppositū est pro cōclusionē secunda. Nec de q̄nōe.

Qd. XXV.

¶ Questio ista mouetur super eodem capitulo.

Consequenter

Dissequenter querit 25. Utrius

quatuor modi pme figure teneant gra forme. Et qz argutū fuit in pcedēti questioe de pmo mō: vt dictum est. iō nūc arguit ptra tres alios modos sequentes pme figure. ¶ Primo ptra 2^m sic. nihil qd viuit est mortuū. ois hō est ens qd viuit. g nullus hō est mortuū. pmissa sunt manifeste vere et conclusio falsa: et tñ arguit in 2° mō huius figure. igit nō videt valere.

2° sic. nullus hō dū dormit vigilat. ois hō est hō dum dormit. g nullus hō vigilat. Nullus hō qñ fuit generabat. ois hō fuit. g nullus hō generabat. In istis enī pmissis vident vere et conclusio manifeste falsa. Et cū iste modus arguēdi sit in celarent. igit seqt qz celaret non tenet gratia forme. ¶ Deinde arguit ptra dary. ois hō est totū in qritate. aliqd risibile est hō. g aliqd risibile est totū in qritate. oēs Apostoli dei sunt. iz^m. Petr^{us} et Paulus sunt Apostoli dei. g Petr^{us} et Paulus sunt. iz^m.

In his. n. pmissis sunt vere et pnes false: et tñ modus arguēdi videt esse in dary. ¶ Deinde arguit ptra ferio: qz nō seqt. nullū mortuū viuit. aliquis hō est mortuus. igit aliqs hō nō viuit. nullū generadū est. aliqs hō est generadus. g aliqs hō nō ē. nihil qd fit est. aliqs hō fit igit aliqs hō non est. pmissa. n. sunt vere in istis et pnes false. et cū modus arguēdi sit in ferio videt qz ferio non teneat gra forme. ptra ē istos modos instari per terminos diuinos. sicut 3° p^m instans: qz faciles sunt dimitto.

4° In his. n. pmissis sunt vere et pnes false: et tñ modus arguēdi videt esse in dary. ¶ Deinde arguit ptra ferio: qz nō seqt. nullū mortuū viuit. aliquis hō est mortuus. igit aliqs hō nō viuit. nullū generadū est. aliqs hō est generadus. g aliqs hō nō ē. nihil qd fit est. aliqs hō fit igit aliqs hō non est. pmissa. n. sunt vere in istis et pnes false. et cū modus arguēdi sit in ferio videt qz ferio non teneat gra forme. ptra ē istos modos instari per terminos diuinos. sicut 3° p^m instans: qz faciles sunt dimitto.

In oppositū per philosophum in isto pmo. ¶ In ista qōne erunt duo articuli. In pmo ponem^{us} notabilia. In secūdo conclusiones.

Quantū ad p^m p^o est notadū. qz per tres modos pme figure sequētes pmo itelligo modos quos Petrus hispanus designat per has dictioes. celarent. dary. ferio. et quos pbs ponit eē bonos. p^o bui^{us} cap.

3°. ¶ 2° est notadū. qz ista est pcedenda. oē natū est. rō est: qz hoc verbū est pntis tēporis restringit hūc terminū natū ad supponedū solū p suis significatis que sūt. sic restringit ly hō in ista. ois hō est. ad supponendū solū pro eis que sunt. et iō sensus ei^{us} est iste. oē qd est natū est: vel oē natū qd est: est. et manifestus est qz isti sensus sunt veri. quare dicta ppositio est simplr pcedēda hic.

Quantum ad 2^m sit p^o conclusio hec. modi superi^{us} positi tenet gra forme pponēdo subiectis pmissa: et 2^m B additū qd est: vt optime sequitur et formalr. nihil qd est. b. ē. a. oē qd est. c. est. b. g nihil qd est. c. est. a. codē mō forme^t modus arguēdi in alijs duobus modis. qd formalr sequit p^o qz syl^lli isti maise regulantur per dici de oī vel per dici de nullo: eo qz sub distributioe maioris expse affirmatiue sub sumit in minore spāliter cū per hoc additū qd est. ois aliena restrictio ē ampliatio excusat. ppter qd pbs istos syllogismos vocat pfectos: qz nullo extrinseco indiget ad hoc qz pntie appareāt nece: imo tales pntie sunt pncipaliter per se note: gbus intellectus de sui natura assentit: sicut assentit his. qdlibet est vel nō est. oē totum est maius sua parte: et sicut de alijs cōibus anime pceptionib^{us} pp qd nullus veraciter pntis in his modis pōt dissentire. ¶ 2° p^o est. qz modi negatiui pdicti nō tenent gra forme: nisi cū hoc additū qd est subiectis pponūz pponat. pbat. manifestū est qz in terminis ampliatiuis nō tenet. vt si in celaret sic arguat. nihil qd viuit generabitur. ois asin^{us} viuit. g nullus asin^{us} generabit. pmissa sūt manifeste vere: et conclusio falsa. Simili mō si in ferio arguat sic. nullū corruptū est. aliqs hō est corruptus. g ali quis hō nō est. pmissa. n. sunt vere vt pus. conclusio falsa.

¶ Ex quo sequit correlarie. qz modus cōis arguēdi in his duob^{us} modis nō tenet gratia forme: puta talis. nullū. b. est. a. omne. c. vel aliqd. c. est. b. ergo nullus. c. est. a. vel aliqd. c. nō est. a. p^o per cōclusionē positā. ¶ 3° conclusio est. qz dary sine addito pdicto etia non tenet gratia forme. pbat per instantias. pmo qz nō sequit. omne natum est homo vltra mille annos mortuus est natus. g homo vltra mille annos mortuus est natus. psequētia est maise falsa et maior vera: vt p^o ex secūdo notabili. et minor similr. ppter ampliatiōē: qz sensus est qz illud qd est vel fuit hō vltra mille annos mortuū est natum. i. nascebat. et hoc est verū. Similiter isti pcedunt istā. quilibet homo est masculus. sub qua sic sumat minor. mulier est homo. et cludit. ergo mulier est masculus. que conclusio est simpliciter falsa: cū tamē fm ipsos ambe pmissa sint vere. g patet. qz iste modus sine hoc addito qd est. non tenet formaliter. Ex quo patet error quorūdam dicentium qz dary etiam sine addito predicto in omnibus terminis preterqz diuinis teneat: qd pbatum est satis esse falsum. Dec de secundo.

Ad rōnes. ¶ Ad p^m pceditur qz ille modus arguēdi nō valet: eo qz ly homo in p^one accipit cū distributioe magis ample qz in minore: et cōcedit psequens qd infertur: qz hoc est pro 2° p^one. ¶ Ad 2^m distinguit ista. nullus hō dum dormit vigilat: eo qz pōt esse tēporalis: et tūc sensus eius est iste. dum ois hō dormit. omnis homo non vigilat: et in isto sensu maior est vera: sed discursus nō valet: eo qz ipsa non est cathegorica. de temporali subiecto: et tūc sensus est iste: qz nihil de quo verificat homo dum dormit est vigilans: et sic ipsa est falsa conclusio. nā quodlibet vigilante homine verificat homo dum dormit. Aliter dicit a gbusdā negando minore: eo qz ipsa includit homines oēm dormire: qd nō est verū: et cū tamen vtracqz solutio sit bona credo pnam esse magis directā siue minor sit vera siue falsa. ¶ Ad alium syl^llum dicit eodez modo distinguendo hāc. nullus homo dūz fit generabat: eo qz pōt esse temporalis: et sensus erit iste. dū omnis homo fuit. omnis homo non generabat: et est verus: et nō valet syllogismus vt pus. Alio mō pōt esse de tēporali subiecto et erit sensus. nihil de quo verificabat homo: qñ fuit generabat: et est falsa: sicut conclusio. nā de quolibet homine verificat homo: quādo fuit: et quāuis hō generabatur. ¶ Ad illas arguentes ptra dary. ad p^m dicit qz maior de virtute sermonis est falsa. omnis hō est totus in qritate: et hoc capiēdo totū in qritate pro termino cōmuni capto cū signo distributio nō est termin^{us} cōmunis: et dato qz esset vera: tñ modus arguēdi non esset in dary: eo qz ly. ois homo. tenet materialiter et ex cōsequēti maior est indefinita. quare p^o qz nō est in dary: si ly hō teneretur personalr syl^lls esset bonus. ¶ Ad 2^m syllogismū dicit distinguēdo maiores: eo qz ly. oēs. pōt teneri collectiue: et tūc pcedit maior et minor: s^z negat syl^lls: qz maior est indefinita. cū ly. oēs. non distribuat: vel pōt teneri distributiue. et tunc cōcedit syl^lls: sed negatur maior qz oēs apli dei sunt. iz^m. ¶ Ad alias arguentes ptra ferio pcedit cū nullus eoz valeat: et pceditur qz concludunt: quia hoc est pro secunda cōclusionē. Dec de questione.

Ad p^m

Ad 2^m

Ad 3^m

Ad 4^m

Ad 5^m

Ad 6^m

Ad 7^m

Ad 8^m

Ad 9^m

Ad 10^m

Ad 11^m

Ad 12^m

Ad 13^m

Ad 14^m

Ad 15^m

Ad 16^m

Ad 17^m

Ad 18^m

Ad 19^m

Ad 20^m

Ad 21^m

Ad 22^m

Ad 23^m

Ad 24^m

Ad 25^m

Ad 26^m

Ad 27^m

Ad 28^m

Ad 29^m

Ad 30^m

Ad 31^m

Ad 32^m

Ad 33^m

Cap. 19.
statiz p^o
mix^{ca}
2°

3°

iste. ois hō est aial. nullū aial est lapis. g nullus hō est la
pis. Eodē mō formari possent sylli de dary z ferio trās
ponēdo pmissas z nō sunt de modis indirecte pcludēti
bus. g sunt directe pcludētes. z manifestū est q nō sunt
in aliq qtuor modoz qz ponit Az. g erūt plures qz illi
qtuor: qd est ppositū. pna est nota. z aīis pro p^a parte pz
qz isti sylli nō sunt in z^a figura: nec in 3^a. qre sequit q
sunt in p^a: cū ois sylis sit in aliq triū figuraz. p^a hui⁹. sz
q nō sint de modis indirecte pcludētibz. pz: qz mani
festū est q nec sūt in baraliptron: nec in aliquo sequēte
modoz. ¶ 2° sic. ille sylis est in p^a figura. sz. est hō. ali
qd aial est sz. g aliqd aial est hō. z ēt iste. illud aial cur
rit: z risibile est idē aial. g risibile currit: z ille homo est
aial. asinus nō est hō. g asinus aial nō est: z tñ non sunt
in aliquo qtuor modoz directe pcludentiū put notū.
g sunt plures modi qz qtuor directe pcludentes. pna t3.
z aīis pro p^a pte pz: qz mediū subycit in maiore z pdi
cat in miore. ¶ 3° sic arguit. sūt qtuor modi pme figu
re directe pcludētes: in quoz duob⁹ minor est pcula
ris affirmatiua: z sunt alij duo in qb⁹ minor est indefi
nita affir^{ca}. z iterū sunt alij duo in qb⁹ minor est singu
laris affir^{ca}. g erūt octo modi pme figure directe pclu
dentes. pntia est nota: qz qtuor z bis duo sunt octo. aīis
pro qlibet parte est manifestū. nā sicut valet sylis ex mi
nore piculari: ita valet ex miore indefinita vel singlari.

In oppositum

videf esse pbs in isto pmo. ca
pitulo tertio.

In ista qōne erunt duo articuli. pmo pmittenda sunt
notabilia. secundo est respondendum ad questionem.

Quantū

ad p^m. pmo est notandum q pbs reputat
pro eodē syllo syllos solū dñtes penes h
q vna picularis alia indefinita vel singularis: z per hoc
soluta est vltima rō facta añ opp^m. ¶ 2° est notādū. q
pbs loq^r de sylis cōpositis ex terminis qb⁹ z directe cō
cludētib⁹. nō curās de syllo expositio: aut de syllo ad
ipsum reducibili: nec ēt de syllo pcludēte snem de mō
loquēdi incōsueto. vñ solū de pcludētib⁹ mō pñeto lo
quē. ¶ 3° est notādū. q pma figura pprie attēditur
per hoc q mediū subycit in maiore z pdicat in mino
re. z iō sylli qui mediū e⁹ ordināt: puta subyciūt in mi
nore z pdicant in maiore nō directe in p^a figura: sz re
ducunt ad eā per trāspōitionē pmissarū. Nec de p^a.

p^a

Quantū

ad z^m sit p^a pclusio bec. q figs cōputare
velit modū arguēdi expositiois: z alios
modos de qbus arguit z^a rō: merito plures eēnt modū
pme figure directe pcludētes qz qtuor. mior pz: qz eēnt
qtuor: quos ponit Az. z cū h eēnt illi modū de qbus ar
guīt rō pdicta. ¶ 2° ē est. q loquēdi de sylis de inesse
nō expositiois: nec ad expositiois reducibilib⁹ pcludē
tib⁹ pñe de mō loquēdo pñeto nō sūt nisi qtuor modi
pme figure directe pcludētes. rō est bec: qz in qlibet fi
gura sunt sexdeciz dispōnes pmissarū. Et in p^a directe
pcludēdo harū. iz. sunt inutiles. g soluz sunt qtuor mo
di vtilis: qd est ppositū. pna t3. aīis pro p^a pte declaraf
qz vel pmissa sunt ambe affirmatiue: vel ambe negati
ue: vel maior neg^{ca} z minor affir^{ca} vel e⁹. ¶ Si ambe
sint affirmatiue: vel ambe sunt vles: vel ambe particu
lares: vel maior vlis: z mior picularis: vel ecōtra: ecce
dispōnes pmissarū. Et eodez mō sumēnt qtuor dispō
nes pmissaz si ambe sint negatiue: z sic erūt octo ppor
tionalr. si maior sit negatiua z minor affir^{ca}. z sic erunt
iz. Eodem mō sumēnt qtuor. si maior fuerit affirmati
ua z minor negatiua: z sic erūt. iō. dispositiones pmissa
ruz cuiusuis figure. maior. minor declaraf. nā si ambe
pmissa sint affirmatiue due sunt cōbinatiōes inutiles:

puta si ambe sunt picularis: vel maior picularis z mī
nor vlis. nā directe pcludēdo nihil segt ex tali dispōne
pmissarū. Et due sunt vtilis: puta si ambe sunt vles vt
in barbara: vñ maior vlis z mior picularis vt in dary.
Si aut ambe sint negatiue erūt qtuor dispōnes inuti
les: tñ ex puris negatiuis nihil segt saltē medio nō va
riato penes finitū z ifinitū: qd pbs sumit: z sic iaz bēm⁹
sex cōbinatiōes inutiles. Si aut maior fuerit neg^{ca} z mī
nor affir^{ca}: due sunt cōbinatiōes inutiles: puta si ambe
sint picularis: aut maior sit picularis: z due sūt vtilis:
puta ambe sint vles vt in celarē: aut maior vlis z mī
nor picularis: vt in ferio. si aut maior fuerit affir^{ca} z mī
nor neg^{ca} erūt oēs qtuor dispōnes directe pcludēdo. vt
sic mior neg^{ca} nihil segt in p^a figura. z sic iterū bēm⁹
alias sex dispōnes inutiles que pñuerate cū pmissa sex fa
ciūt. iz. qd est ppo^m mioris. ¶ Sed diceret aliqs quot
sūt modi indirecte pcludētes p^a figure: ¶ Rñ⁹ q si me
dū vellem⁹ cape p pmissis solū. sic accipit a pñe. z^o bu
ius. vbi vult q ptas est sylli plura pcludere: z restringi
m⁹ nos in dubitatiōe. sic restrictio facta ē tituli qōnis
in nōbilib⁹: nō eēnt nisi duo modi indirecte pcludētes
. si. sapēmo z frifisomoz: qz nulle alie dispōnes pmissa
rū solū pcludūt indirecte: imo alie pcludētes indirecte ēt
pcludūt directe. Sed fm istū modū nō loq^r Petr⁹ bis
pan⁹ in sumulis. Si at vellem⁹ cape modū p aggrega
to ex pmissis z pñe. tūc essent qnqz modi p^a figure indi
recte pcludētes. nā dispōnū sexdeciz: vñdeciz sunt inu
tiles: puta qtuor si ambe sūt neg^{ca}: z due si ambe sint af
firmatiue: puta qñ ambe sunt picularis: aut maior pti
cularis: z sic sunt sex. Si aut maior fuerit neg^{ca} z mī
nor affir^{ca}: z sic sunt tres inutiles: puta si ambe sint picularis
aut maior picularis z minor vlis: qz tūc minor extremi
tas in miore nō distribuit: z in pñe indirecte pcludēdo
distribuet. si at e⁹. si maior sit affir^{ca} z mior neg^{ca} sūt
due inutiles: puta si ambe sint picularis: aut mior pti
cularis. z tūc in neutra istaz dispōnū mior extremitas in
miore distribuet. z tñ indirecte pcludēdo pp negati
uē pcedēte distribuet in pñe: z sic habem⁹ sex: tres z
duas indirecte pcludēdo dispōnes inutiles: que siml cōbi
nate faciūt vñdeciz: qd ē ppo^m. Et bec de z^o articulo zc.

Ad rōnes.

¶ Primo dī q illi sylli nō sunt in p^a
figura de directo: sz. reducunt ad eam
per trāspōne pmissarū. z adhuc si eēnt de p^a figura non
pcludūt directe: sz oporteret eos ponere iter modos idī
recte pcludētes: z pñter ponere tales plures qz quinqz.
¶ Et si qs petat cū neges eos in p^a figura in qua figura
debēt poni. ¶ Rñ⁹ q in 4^a de directo. verū est q eam
Az. nō posuit. cā aut pp quā dimisit videbitur in qōne
ppria. ¶ Ad z^m dī. q illi duo pmi modi reducunt ad
syllm expositiois: z terti⁹ pcludit pñes de mō loquēdi
incōsueto: z de talib⁹ Az. nō loquebat: sicut pz ex z^o no
tabili. z iō de ista rōne nihil ad pñs: nisi iquātum pbat
p^a pñe. ¶ Ad 3^m pz qd sit dōz p^a nōbile. ¶ Rō p^a
opp^m est p pñe rñali. Nec de qōne. Qō. XXVII.

¶ Neqz si ambo iternalla picular ia predicati
ue vel priuatiue zc. Capitulo tertio.

Aerif z^o arti⁹. Ex puris picularibus
aliqud sequat. ¶ Et arguit p q
sic. ex vna piculari segt aliud. igit ēt ex plu
rib⁹. pna t3. z aīis pz: qz ex vna piculari per
persionē segt alia. p hui⁹ cap. z^o. ¶ Et cō
firmat sic. ex piculari segt formalr sua indefinita. igit
tur zc. pna t3. aīis pz: qz indefinita z sua picularis forat
egpollēt: pp qd ēt dñr facere oñdere sylm. p hui⁹ cap. z^o
¶ 2° sic.

- 2° C^o sic. ex puris vlib^o seq^r vlis. igit^r ex puris p^ricu-
larib^o seq^r p^ricularis. p^ria t^rz q^r sic p^rimisse vles se h^rit
ad p^rne vles: ita p^riculares vident^r se h^re ad p^rne p^ricu-
larē. a^ris p^r de p^r mō p^r figure: aut de z^o eiusdē. C^o 3° sic.
ex copulatiua cōposita: ex puris p^ricularib^o seq^r aliqd
formalr. g^r t^rz. p^ria t^rz. a^ris p^rz. q^r ex copulatiua tali seq^r
altera ei^o p^rs formalr: cui^oz semp a copulatiua ad q^rlibet
4° ei^o p^rte p^rncipalē sit p^ria formalis. C^o 4° sic. ex puris sin-
gularib^o seq^r aliqd. igit^r ē ex puris p^ricularib^o. p^ria t^rz ex
cōi dicto: t^rz auctē Petri hispani. a q^rb^o d^r q^r idē est iudi-
ciū de p^riculari t^r singulari. C^o Cōfirmat^r sic. nā in bar-
bara ex p^rmissis vlib^o seq^r vlis. g^r ex opposito p^ris se-
quit^r opp^m p^rmissarū: t^rz p^ria: q^rz semp ex opposito p^ris
bone p^rntē seq^r opp^m a^ris. p^r hui^o. cap^o vltimo. sed solū
p^ris est p^ricularē. igit^r ex puris p^ricularib^o seq^r aliqd.
5° C^o 5° sic seq^r. aliqd aial est fortes. g^r hō est aial syllogisti-
ce. igit^r t^rz. p^ria t^rz: q^rz ambe p^rimisse sunt p^riculares. a^ris
p^rz: q^rz nūq^r reperit^r instātia: t^rz ē dictū est ante. C^o 6° sic
bū seq^r syllogistice. aliqd aial currit. aliq^s hō est idem
aial. g^r aliq^s hō currit. igit^r t^rz. p^ria t^rz vt pus. t^rz ante-
cedens p^rz: q^rz p^ria illā formā nūq^r reperit^r instātia. C^o 7°
sic bene seq^r syllogistice. hoc est aial. aliq^s asinus non
est hō. igit^r aliq^s asinus aial nō est. igit^r t^rz. p^ria t^rz. a^ris
p^rz vt pus. C^o Ultimo sic bene seq^r. aliq^s hō videt as-
inū. aliq^s brunellus est asin^o. igit^r aliq^s hō videt brunel-
lū. igit^r t^rz. p^ria t^rz a^ris patē. vt pus spāliter valet syl^s:
eo q^r distributiōe maioris cap^o sub in miori in recto.

In oppositum

est philosophus primo huius:
t^r in diuersis locis.

C^o In ista questione primitus ponēda sunt notabilia. In
secundo respondendum est ad questionem.

- 2° **Quantū** ad p^r p^rmo est notandū. q^r aliqua est p^rse-
quentia bona māl^r. aliqua aut^r formal^r.
ter. p^r ex dictis in qōne. z^o. C^o z^o est notandū. q^r p^ria
bona gratia forme est dupl^r. quedā est syllogistica. alia
non syllogistica. C^o 3° est notandus q^r quicquid dixerō
de p^riculari seu de p^ricularibus eodē modo intel-
ligitur de indefinitis. Nec de primo.

- Quantū** ad z^o sit p^r p^rclusio bec. Ex vna particula
ri seu etiā ex pluribus bene sequit^r quid
māl^r. p^rz: q^rz bene sequitur. aliq^s homo currit. g^r aliqd
aial currit: q^r p^r per locū ab inferiōri ad superius. simil^r
bene seq^r. aliq^s hō currit. t^r aliq^s equus est albus. g^r ali-
qd aial nō est nigrū. put^r deduci pōt hoc per locū ex op-
positis. C^o z^o p^r est bec. ex vna p^riculari bene sequitur
aliqd formaliter t^r emptimematie. p^r per p^ria rōnē fa-
ctam ante oppositū t^r eius p^rfirmationē. C^o 3° p^r ex pluri-
bus p^ricularib^o bene sequit^r aliqd formaliter t^r empti-
mematie. p^rz: q^r ex copulatiua cōposita ex p^riculari-
bus puris seq^r quelibet eius pars vt arguit^r 3° rō facta
ante opp^m. C^o 4° p^r est. ex puris p^ricularib^o bñ seq^r syllo-
gistice expositiōe. p^r per 5^{am} rōnē factā a^r opp^m. C^o 5°
p^r est. ex puris p^ricularib^o valet syl^s mediū capiēdo in
minore affir^m cū relatiōe identitatis. p^r per 6^{am} rōnē
factā a^r opp^m. C^o 6° p^r est. ex puris p^ricularib^o. valet syl^s
ex maiore affir^m t^r minore negatiua p^rcludēdo p^rnez de
mō loquēdi incōsuetō. p^r per 7^{am} rōnē factā ante opp^m
t^r eo mō quo ista arguit^r in p^r figura p^rnt cap^o alia exem-
pla in z^o t^r 3° figuris. C^o 7° p^r ē ista. Ex puris p^ricularib^o
valet syl^s si aliq^s termin^o distribuatur in maiore sub
quo capiat^r sub in miori t^r recto mō quo arguit^r vltima
rō facta ante oppositū. p^r p^rclusio per eandē rōnē. C^o 8°
p^r est. ex puris p^ricularibus valet syl^s capto medio
affirmatio in maiore t^r distributo in minore: vt bene se-
quit^r. bono est aial. t^r asin^o est oē aial. igit^r asinus est hō.

p^rz: q^rz nūq^r reperit^r instātia. C^o Ultima p^rclusio est. ex
puris p^ricularib^o: nihil sequit^r syllogistice istis. 5. casib^o
demptis qui positi sunt in 4° 5° 6° 7° 8° p^rclusionibus.
banc p^rclusionē declarauit p^rus in singulis syl^s satis
diffuse. Et ratio eius est: q^r nō esset si duo termini p^riun-
gant^r in 3° terminō cōmuni: aut etiā disiungant^r in illo
3° cōmuni q^r p^rpter hoc ipsi p^riungant^r iter se vel disiu-
gant^r inter se in p^rpositiōe de modo loquēdi p^rsuetō. nā
quelibet syl^s concludens p^rclusionē de consueto modo
loquēdi nō reducibilis ad expositiōem cōcludit eam
virtute distributionis facte in vna p^rmissarū teste p^rbo
primo huius. volente q^r omnis talis teneat per dici de
omni vel de nullo. ergo per distributionē tenet. modo
quādo ambe p^rimisse sunt p^riculares. t^r in maiore nul-
lus terminus distribuit^r. tūc syl^s virtute distributiōis
non potest tenere. igit^r t^r. Nec de secundo.

Ad rōnes. C^o Ad p^r d^r. q^r arguit^r pro p^r vel z^o
p^rne vna cū sua confirmatione. C^o Ad
z^{am} p^rcedit a^ris. puta q^r ex ambabus vniuersalibus seq^r.
tur p^rclusio vlis: t^r negat^r p^ria qua ifert^r. ergo ex ambā-
bus p^ricularibus seq^r p^rclusio p^ricularis. Ad p^rbationē
d^r q^r nō tantā potētā habet p^riculares respectu con-
clusionis p^ricularis: sicut vles hñt respectu p^ris vlis
t^r causa nō est alia: nisi q^r syl^s nō t^r in terminis cōib^o n^r
si virtute distributiōis que in p^ricularib^o puris nō est.
C^o Ad 3^{am} dicit^r. q^r ipsa arguit^r pro 3° p^rne. C^o Ad 4^{am} cō-
cedit^r. q^r ex puris singularib^o valet syl^s: t^r negat^r p^ria.
g^r ex p^ricularib^o. t^r rō diuersitatis est: q^r qñ termini p^riun-
gant^r in medio discreto bñ debent p^riungi inter se: t^r sic
fit in syllo expositiōe: s^r nō est sic: qñ termini p^riungun-
tur in medio cōi sine distributiōe. sic fit qñ arguit^r ex
puris p^ricularib^o. Ad auctoritatē Petri hispani: t^r ad dcm
cōe d^r q^r h^r vitatē quo ad valere syl^s: t^r sic non est ad
p^ris. C^o Ad p^rfirmationē p^rcedit^r ex opposito p^ris in bar-
bara p^riculari seq^r opp^m p^rmissarū: s^r b est emptimema-
ce. Et iō de hoc nihil ad p^ris: nisi inquātū rō p^rbat p^ram
p^rne. C^o Ad 5^{am} d^r q^r est pro 4° p^rne. C^o Ad 6^{am} q^r est pro
quinta. C^o Ad 7^{am} q^r est pro 8°. C^o Ad 8^{am} q^r est pro 7°.
C^o Ad auctoritatē p^rbi in oppositū dicit^r. q^r est pro vlti-
ma conclusionē. Nec de questione. Qd. XXVIII.

Consequenter 2° querit^r. Utrū
ex puris negatiuis
aliqd sequat^r. C^o Arguit^r q^r sic. ex puris af-
firmatiuis seq^r aliqd. g^r t^rz. p^ria t^rz: q^rz nō v^r
rō p^r quā magis sequi debeat ex affirmati-
uis q^r negatiuis. a^ris notū est. C^o z^o sic. negatiua est po-
tior in iferēdo q^r affir^m. g^r sicut aliqd seq^r ex puris affir-
matiuis ita seq^r ex negatiuis. p^ria t^rz a^ris declarat^r: q^r
negatiua est tante potētē q^r vna p^rmissarū exite neg^m
ipsa infert^r p^rne negatiuā: eo q^r potior est in iferēdo sibi
similē q^r p^rmissa affir^m. nūq^r autē p^rmissa affirmatiua
cū neg^m infert^r p^rne affirmatiuā. igit^r videt^r q^r neg^m sit ma-
ioris potētē. C^o 3° sic bene seq^r. for. nō currit: t^r nullus
al^r a for. currit. g^r nullus hō currit. ambe p^rimisse sunt
negatiue t^r p^rclusio. g^r t^rz. C^o 4° bñ seq^r. si nullus hō cur-
rit. g^r fortes nō currit. s^r nullus homo currit. g^r fortes nō
currit: t^r tñ totus a^ris videt^r negatiuum. C^o 5° ex vna ne-
gatiua seq^r aliqd. igit^r ex plurib^o. p^ria nota. a^ris decla-
rat^r: q^r multe negatiue sunt impo^ses: t^r ex ipoli sequitur
q^rlibet. g^r t^rz. C^o 6° sic. negatiua infert^r aiaz formalr. g^r t^rz.
a^ris p^rz. nā vlis neg^m p^ruertit^r. Itē vlis neg^m formalr in-
fert^r suā subalternā. Itē a q^rlibet neg^m ad dist^rctiua: cui-
us ipsa est altera p^rs est p^ria fo^ralis. C^o 7° a copulatiua
cui^o q^rlibet p^rs est neg^m seq^r fo^ralr q^rlibz p^rsei^o. g^r t^rz. p^ria

p^r 2°

Cap. 3.

Ad p^rAd z^oAd 3^oAd 4^oAd 5^oAd 6^oAd 7^oAd 8^op^r 2^oz^o3^o4^o5^o6^o7^o

tz: qz ambe pmissæ sūt neg^æ. añs est notū: cū semp a co-
pulative ad q̄libet ei⁹ p̄e sit formalis p̄ia. ¶ 8° ex pu-
ris negatiuis de p̄tēti ad vtrūlibet segt aliqd syllogi-
stice. igit̄ rē. p̄ia t3. añs est p̄i p^o hui⁹. cap. 12. Lō fir-
mat sic. ex vna neg^æ de inēē vel de necio: z alia de p̄tēti
geti segt aliqd syllogistice. g. rē. p̄ia t3. añs est p̄i p^o
hui⁹. cap. 13. z. 14. ¶ Ultio sic. syllogistice segt nullū ri-
sibile currit. nullus asin⁹ est risibilis. igit̄ nullus asinus
currit: z tñ ābe p̄misse sunt neg^æ vt notū est. Silr segt
nullū risibile currit. nullus hō nō est risibilis. g. nullus
hō currit: z tñ ē ābe p̄misse sūt neg^æ. qz for⁹ valēt p3. nā
nūq̄ repit̄ istan⁹ me⁹ sic penes finitū z īfinitū variato.

In oppositū videt̄ esse p̄hs p̄mo huius: vbi in
singulis figuris multis p̄nib⁹ de-
clarat qz ex puris negatiuis nihil sequatur.

¶ 1° **In ista qōne** sit p^o p^o bec. Ex vna seu plurib⁹ ne-
gatiuis bene segt aliqd māliter.
p3 per 5^{am} rōnē factā añ opp^m. etiā ex vna neg^æ frequē-
ter segt alia formalr. p3 per locos dialecticos. vt nullū
aial currit. igit̄ nullus hō currit. p̄ia t3 per locuz a co^o
vli. similr exēplificari posset de multis alijs locis. ¶ 2^a
p^o est bec. ex vna neg^æ bene segt aliqd formalr z nō syl-
logistice. p3 6° rōnē factā añ opp^m. puta cōuersione vel
subalternatiōe vel a pte disiunctiōe ad suū totū. q̄libet
enī istarū est p̄ia formalis. ¶ 3^a p^o est. ex plibus negati-
uis bñ segt aliqd formalr: sed nō syllogistice. p3 p 7^{am}
rōnē factā añ opp^m. qz copulative q̄libet p̄sest neg^æ ad
quālibet istarū p̄tū est p̄ia formalis. ¶ 4^a p^o est. ex ne-
gatiuis de p̄tēti ad vtrūlibet valet syls. p3 p^o huius
cap. 12. ¶ 5^a p^o est. ex vna neg^æ de necio z alia neg^æ de
p̄tēti ad vtrūlibet valet syls. p3 p^o huius. capitulis
14°. 17°. z. 20°. Et cā illarū duarū p̄nū est: qz neg^æ de p̄tēti
egpollēt affirmatiuis z nō sunt vere necie. p̄hs p^o
hui⁹. cap. 2°. q̄p̄pter p̄uertunt̄ in veras affirmatiuas
de quo postea magis videbit̄. ¶ 6^a p^o est. ex puris nega-
tiuis variādo mediū penes finitū z īfinitū segt aliqd
syllogistice. p3 per vltimā rōnē factā ante opp^m. de hoc
etiā magis post est videndū. ¶ Ultima p^o est. ex puris
negatiuis: qz neutra ē de p̄tēti: z in q̄b⁹ mediū nō va-
riat̄ penes finitū z īfinitū. nihil segt syllogistice. patet
bec⁹ ē de mēte p̄hi. z rō eius est bec: qz nō op3 si duo
termini negatiue p̄iungant̄ vni 3° qz p̄p̄ negentur de
se inuicē. nā hō z risibile q̄litercūqz cōbinata cū lapi-
de semp vere negatiue p̄iungunt̄ iter se: tñ nō vere de
se inuicē negant̄ put notū est: nec op3 qz termini qui sic
negatiue p̄iungunt̄ cū vno 3° z vere de se inuicē affir-
ment̄. nā hō z asin⁹ cū 3° desperato q̄litercūqz voluerit̄
tis vere z negatiue p̄iungunt̄: z tñ de se inuicē nō verifi-
cant̄: imo negant̄. quare p3 qz ex h̄b⁹ dispōne p̄missarū
in q̄cumqz figura fiat: nulla p^o segt de forma: qz q̄nqz cū
ea fiet vllis affirmatiua: q̄nqz vniuersalis negatiua.

Ad p^o Ad rōnes. ¶ Ad p^o negat̄ p̄tia qua infer̄ qz
ex puris affirmatiuis segt aliqd. igit̄
ex puris negatiuis. z rō dissimilitudinis est: qz pure af-
firmatiue habēt cōnexionē extremitatū cū medio: p̄p̄
quā op3 extremitates iter se p̄iungi: sed nō est sic in ne-
gatiuis: put dcm̄ est in declaratiōe vltimē p̄nis. ¶ Ad
2^{am} negat̄ añs. s. qz negatiua sit potior in īferēdo q̄ affir-
matiua: qz opp^m dicit̄ p̄hs p̄posterior. cap. 16. de cōpa-
ratiōe dem̄rationū. Ad p̄batōnē dicit̄ p̄cedēdo qz q̄n
vna p̄missarū est neg^æ z alia affir^æ. p^o que infer̄ d3 esse
neg^æ. s3 negat̄ p̄ia. igit̄ neg^æ est maioris potētiē rē. q̄
affirmatiua. negat̄ istud. rō. nā negatiue nō sufficiunt:
imo indigēt auxilio affirmatiuarū: affirmatiue aut̄ af-
firmatiua īferre sufficiūt fm̄ p̄p̄riā virtutē: q̄re maio

ris potētiē sunt. ¶ Ad 3^{am} dicit̄. qz ista p̄sequētia nō t3
de forma. s3. nō currit. z nullus alius a s3. currit rē. nā
s3. esset mortuus z homines currerēt. antecedens eēt
verū. s3. nō currit: z ē nullus alius a s3. currit. nā q̄n
s3. nō est nihil est aliud ab eo: cū alietas sit iter res exi-
stentes solū. p̄sequēs tñ eēt falsus per casum. s3. hoc. nul-
lus hō currit. ¶ Ad 4^{am} dicit̄. qz illa p̄tia est bona. si nul-
lus hō currit. s3. nō currit rē. z negat̄ qz totum añs est
negatiuū: imo maior est p̄ditionalis affir^æ put dicit̄
est in qōne querēte. vtz eadē p̄p̄ sit affirmatiua z ne-
gatiua. ¶ Ad 5^{am} dicit̄ qz est p^o p^o p̄ne. ¶ Ad 6^{am} qz est
pro 2°. ¶ Ad 7^{am} qz est pro 3°. ¶ Ad 8^{am} qz est pro 4°.
¶ Ad confirmatiōnē qz est pro 5°. ¶ Ad 9^{am} qz est pro
6°. ¶ Ad rationem post oppositum dicit̄ qz est pro vlti-
ma conclusiōne rē.

Questio. XXIX.

¶ Questio ista mora est p̄pter exempla p̄hi que dispar-
sim posuit de homine z aiali z hoc caplo 2° caplo 3°. z
in multis alijs locis. iō querit an sit necessaria.

Aerit 29°. Utz bec sit necessaria. ho-
mo est aial. Arguit̄ qz sic. aucto-
ritate p̄hi in lra. Itē arguit̄ auctoritate car-
dinalis alibi. Itē arguit̄ articulo 'Pari-
sienfi dñte sic. qz dicere hōiem esse animal
nō est necesse error. igit̄ ista simplr est necessaria. ¶ 2^a
ois p̄positio per se est necessaria. homo est aial. est p̄po-
sitiō per se. igit̄ illa rē. maior est p̄hi p̄posterior. caplo
6°. minor p3: qz in ea pbat̄ pars diffinitionis de diffini-
to. igit̄ talis in p̄mo mō dicendi per se prout p3 in codē
p̄mo caplo. 4. ¶ 3^a sic. qualitercūqz per eā significat̄:
ita necesse est esse. p3: qz eternaliter essentia diuina est
inuariabilis. antecedens patet: qz vel representat eter-
naliter vel sub tēpore. si eternaliter: habet̄ p̄positum. s3
sub tēpore est falsum: qz essentia diuina nō cadit sub tē-
pore. 4. p̄physicor̄ de tempore. capitulo quarto. ¶ Ulti-
mo si ipsa nō esset necessaria h̄ eēt ex eo qz deus posset
destruere oēs homines: cū tunc nullus hō esset. nullus
homo eēt aial: sed propter hoc non debet dici eam non
esse necessariā. ergo ipsa est dicēda necessaria. p̄sequen-
tia tenet. z añs pro p̄ma parte de se est notū. pro secūda
parte declarat̄: qz aliter eadē rōne sequeretur qz nulla
propositio geometrica est prop̄yissime sciētia. z ex p̄se-
quenti de propositionibus maxime necessarijs. pbat̄
tamē p̄sequentia. nā sicut deus posset destruere oēs ho-
mines: ita posset destruere oēs magnitudines. z sic eor-
dem mō falsificarent̄ omnes p̄positiones geometricas
de magnitudinib⁹: sicut falsificares illā. hō est animal.

In oppositū arguit̄. nō plus est necessaria bec
q̄ ista. equus est aial. sed ista non
est necessaria. ergo nec ista. homo est aial. ē necessaria.
p̄tia tenet. z maior rōnis patet. nā eodē mō. sicut aliq̄
potētia pōt oēs equos: ita pōt destruere oēs hōies: z ex
p̄sequenti vna est equalr nō necessaria sicut alia. mior
p3: qz si deus destrueret oēs equos. tūc illa eēt falsa. oīs
equus est aial. ratio. nā omne animal est: sed tūc nullus
equus esset. g. tūc nullus equus esset animal. Itē omne
animal est sanū vel egr̄: sed tunc nullus equus est san⁹
vel eger. igit̄ tunc nullus equus esset animal.

¶ In hac qōne Primo videndū est quō ista propositio
diuersimode pōt dici necessaria. In secūdo sp̄aliter vi-
debitur modus soluendi hanc simpliciter esse necessa-
riam propter articulum 'Parisiensem'.

Quantū ad p^o primo est notandū. qz propositiōni
triplex attribuit̄ necessitas. s3. conditiona-
ta. tēporalis. z simpliciter dicta. Propositiō dī necessa-
ria ex p̄ditione sic se habens qz ex eius terminis cōpo-
nibilis

nihilis est vna pditionalis neccia: et in cuius ante respectu huius verbi est: ponit terminus minus eois illi? ppositio: et in cuius psequere ponit ista ppositio: et isto modo intelligit auctoritas Aristotelis. qd ois ppositio per se simplr vera est neccia. Ex pditione. Exemplum. vt h mod est neccia ista. vacuu est loc? no repletus corpore: qd bec pditionalis est necessaria. si vacuu est: vacuu est locus no replet? corpore. Propositio aut dicitur neccia teporaliter aut subm respectu copule sue qnqz supponit p aliquo et vltra sic se bz qd qnqz subm supponit pro aliquo pdicatu supponit p eode. Exemplum. vt tonitruu est sonus fact? in nubib? nqz ly tonitruu respctui hui? vbi est: qnqz supponit pro aliq? et qnqz ipm supponit pro aliquo pdicatu supponit p illo eode: et h mod ista no est neccia. vacuus est loc? et qd subm respctui hui? copule est: nunqz supponit p aliq? neccia ppo simplr dicitur ppo sic se hns saltu affirma de inee et de pnti: qd qnqz ipsa formabit ei? subm supponit p aliq? et pdicatu supponit p eode. vlt sic et meli? est. ppo sic se hns qd qlitercuqz p ea signat p nuc: fz ei? totale signatione: ita nece est ee.

Ad hoc premissio sit pma conclusio bec. Ista ppositio. ho est aial. est neccia ex pditione seu et teporaliter. p3 p pars: qd bec pditionalis est necessaria. si ho est. ho est aial. p3 et 2a pars. na ly ho in ordine ad ista copula: qnqz supponit pro aliq? et qnqz in ordine ad ea supponit pro aliq? pdicatu supponit pro eode. g pna vera. et 2a est bec. qd put ly ho: supponit solu in ordine ad tps pns fm qd coiter puenit capi bec no est neccia. ho est aial. pbat p ronez facta post oppm.

Quantu ad 2m est notandu. qd pter suppositiones communes et coiter traditas est vna suppositio naturalis: et dicitur suppositio termini respctui copule no pnotatis tps. Exemplum. si in ista. ho est aial. copula absoluat a pnotatioe tps pntis. sicut in ista absoluitur. deus semper est: et ly ho et aial supponerent pro suis signatis tam pro eis que sunt qd pro eis que fuerunt et qd pro eis que erunt: vt sit sensus pponis. iste ho est aial. ho q est est aial. ho qui fuit fuit aial. vlt ho qui erit erit aial. et tuc dicunt termini stare naliter. ppter qd qdam diuiserunt suppositione in nalem et teporale: et ista suppositioe comuniter no vtunt: tñ in gbulda pponibus vulgares vtunt ea: lz eam ignorant: puta qn negat ista. fortes semper est. na illi ly est no conotat tepus pfens. et hoc pmissio sit conclusio responsalis. qd fm ista suppositione naturalis bec est simpliciter necessaria. homo est aial. patet: qd supposito qd iam decetero nulli essent homines adhuc ista esset vera pro hominibus qui fuerunt: et cu poteria no sit a apostemata. vt vltimo dicitur cap p. io nece est decetero semp ipsaz fm ista suppone fuisse vera: cu decetero nece sit aliq? hoies fuisse. Dec de 2o.

Ad rones. Ad pma auctoritate Aristo. dicitur qd loquebat naturaliter: et sic ista dice res simpliciter necessaria: sed tamen fm veritatez supposita poteria diuina. put hoc verbu est: conotat tempus presens: ipsa no est necessaria simplr. Ad auctoritatem cardinalis et articulu dicit. qd intellexerunt vltima conclusionem: puta qd est necessaria fm suppone naturalis. Ad 2am dicit. qd omnis ppositio per se vera est necessaria ex pditione. et ideo etia ista est necessaria ex pditione: et hoc est pro 3ne pma pmi articuli. Ad 3am negat antecedens. qd qlitercuqz ipsa significat: ita nece est esse. Ad pbatione pcedit. qd ipsa significat hominem esse aial: et negat qd ita nece est esse saltu fz suppositiones communes et pueras. Ad pbationez pcedit qd eternaliter psum est in mete diuina boiem aial pro

terto tempore: tamen hoc pot non esse psum pro aliquo tepore: nec obstat imutabilitas eentie diuine: et io pole est boiem no ee aial. Ad 4am pcedit maior et negat minor et ad pbatione pcedit: qd oes ppones mathe de inesse pnt esse false. Ad iprobatione: qn dicit qd meta est ppyssime scientia. et qn inferi. igitur debet esse de maxime necessarijs. pcedit psequetia loquendo de necessarijs ex pditione. sed loquedo de necessarijs simplr. psequetia negat: qd ad scientia ppyssime dicta sufficit necessitas ex pditione. Ratio post oppm est pro conclusionem scda pmi articuli. Dec de qone. Qd. XXX. Ista questio est consequenter mota propter superior et propter exempla phi que videntur pcedere istam. homo de necessitate est animal. in sensu diuiso: io doctor vult hoc declarare.

Clerit 30. Utz ista sit vera. homo de necessitate est animal. Et arguitur pmo qd sic auctoritate phi in lra qui in multis locis ea ponit. et 2o sic. ois ho de necessitate est ens et no pot ee aliqd ens qd aial. ergo omnis ho de necessitate est aial. pntia tenet. et minor patet de se. maior declarat. na oe qd est dicitur esse nece est ee ens. p periarmentias cap vltimo. ois ho est dicitur esse. g oem homines nece est esse ens. discursus est planus: qd in barbara: et minor manifesta est de se.

In oppositum arguit ex ista ppositioe. cum vna vera sequit falsuz. g ipsa est falsa. psequetia tenet: qd ex veris no sequit falsum. ams pbat: qd sequit. ois ho de necessitate est aial. et for est ho. g for. de necessitate est aial. conclusio est manifeste falsa. cu for possit corrumpi et no esse aial. g vna pmissi faru et non minor: qd supponit eam esse vera. g maior.

In ista questione primo pmittenda sunt notabilia. Secundo respondendum est ad questionem.

Quantu ad pma. Primo est notandu. qd magna est differentia inter istas. ois ho de necessitate est aial. et de necessitate omnis homo est aial. nam pma vocat modalis diuisa: alia aut coposita. vnde statet de forma vna istaru esse veram alia existente falsa et econtra. Exemplum. vbi composita est vera: nece est oem subam esse ens. bec eniz est necessaria. ois suba est ens: diuisa tamen eius est falsa. bec eni est falsa. ois suba de necessitate est ens. patet: qd alius no de necessitate est ens. Exemplum. vbi diuisa est vera. creans de necessitate est deus. lucens de necessitate est luna. sunt enim be vere ppter ampliacione subiecti: sed coposite sue sunt false. na bec est falsa. nece est creante esse deu. et etia bec. nece est aliqd lucens ee luna. bec eni no est neccia. creans est deus: nec bec. lucens est luna. Ex quo segit correlarie. qd ppositio diuisa et sua composita sunt sibi inuicem ipertinetes qtu est de forma. patet: qd nec ad coposita sequit diuisa: nec econtra: qd declaratum est in notabili pcedere. et 2o est notandu. qd aliqui dicunt hac esse vera de necessitate quando et de necessitate pditione nata. et minus bene iudicio meo: qd si ipsa esset neccia vlt vera ex cotradictione oporteret hanc cditionale esse veram. si omnis homo est. omnis homo de necessitate est animal. modo manifestu est qd ista est falsa: cu antecedens sit veru: et psequens impossibile. vt postea dicitur. eodez modo probatur. qd no est vera temporaliter: qd opz hanc esse veram: quando omnis homo est. omnis homo de necessitate est animal. modo bec temporalis est falsa sicut conditionalis. Dec de primo.

Quantum ad 2m sit prima conclusio. qd ista diuisa est simpliciter falsa. omnis homo de

Ad 4m

Corr

2° necessitate est aial. pbat p rone facta an opp^m. **C^{2^o}** est q^o ois ho q^o est de necessitate est aial p illo tpe p quo est. pbat sic. ois ho no pot no esse aial pro tpe pro quo est. igit ois ho de necessitate est aial p tpe p quo est. pna t3 p egpollerias modalium. ans declaraf. na da opp^m. puta q^o aligs ho pot no ee aial p tpe p quo est: r ponaf in esse. legi q^o aligs ho no est aial p tpe p quo est. aut si forte variet subm ad singulare discretu: sequit q^o for. no est aial pro tpe pro quo est: vel q^o hoc no est aial pro tpe p quo est: demfato illo q^o pot ee ho: vel q^o fuit ho. mo qli bet istaru iplicat. igit ista de possibili. aligs ho pot no esse aial pro tpe pro quo est eet falsa. igit vlis sua t3 ditoria eet vera que erat ans pbandu. Dec de secudo.

Ad p^m **Ad rones.** **C^{1^o}** ad p^m. ad auctoritate phi dicif vno mo q^o Ari. posuit istas ppone

Cap. 33. **p^o** capi- **tulus de** **redup^{na}** **Ad z^m** **exemplariter.** mo exemploz no regit verificatio pmo hui^o in lra. Aliter pot dici q^o intellexit secunda p^{ne}: puta q^o ois ho qui est de necessitate est aial pro tpe pro quo est. Et 3° dicif q^o forsan in greco alius modus loquendi est de illis de neccio diuifis q^o in latino. mo Aristo. libros suos fecit in gr. co. r io fm modu ipsoz pcessit ppone ista: qua fm modu latinoz negare. **C^{2^o}** ad z^m dicif di-

Ad z^m **stinguendo ista.** oe qd est du est neccio est: eo q^o pot ee co- posita: r sic est sensus iste. hec est neccia. oe qd est neccio est dum est. r hoc mo pcedit ista. Alio mo pot esse diuifai: r tuc subdistinguif: eo q^o ly duz est pot determinare subm. r tuc est sensus iste. oe qd est ens du est ens de necessitate est ens: r isto mo est falsa: q^o for. est ens duz est ens: r tñ for. de necessitate no est ens. Alio mo ly duz pot determinare pdicatu. r tuc sensus est iste. oe qd est neccesse est esse ens duz est. i. oe qd est nece est esse ens pro tpe pro quo est: r in hoc sensu pcedit. **C^{3^o}** Per B ad for- mam qñ dicif. ois ho de necessitate est ens. negaf ista. **C^{4^o}** Ad pbatione qñ dicif. oe qd est duz est nece est esse ens. dicif q^o si ly du est. determinet sibi pdicatu ppositio est vera r syls no valet: q^o plus est pdicatu pnis q^o maioris. vñ deberet sic argui. oe qd est du est de neccitate est ens. ois ho est. g ois ho de necessitate est ens dum est. r esset pclusio vera sicut maior. Si aut ly du est. de- terminet subm syls est bon^o r maior est falsa: q^o ita no intellexit eaz pbs in pmo periarmentias. r io et est falsa: puta q^o ois ho de necessitate est ens. **C^{5^o}** R^o post opp^m est pro p^{ne} pma. Dec de qone. **Q^o** XXXI.

C^{6^o} Et quoniam syllogizare per hanc figuram vniuersale non erit: neq^o priuariuū: neq^o affirmatiuum. **Capitulo quinto.**

Veritur 31°. Utz i 3^a figura solu de- beat pcludi particulariter.

1° **C^{1^o}** Et arguit p^o q^o pcludat vliter. naz in g- busda modis et ambe pmissis sunt vles. g r pclusio illoz modoz dz esse vlis. pntia t3. na opz in omni syllo altera pmissaru esse simile cōclufioni pmo hui^o. caplo. 22. mo si pntia esset particularis in modis pdictis nulla pmissaz esset similis pclusioni. ans pz. de darapti r felapton in gbus ambe pmissis sunt vles. **C^{2^o}** arguit sic. medio pdicato in vtraq. sequitur pclusio vlis. igit. sicut pz de scda figura. igit eo mo medio subto in vtraq. sequit pclusio vlis. igit in tertia fi- gura pcluderet vliter. vltima pntia t3 r pma declaraf q^o no videt maior ratio ppter qua medio pdicato in vtraq. pmissaru possit pcludi vliter: qñ pssil mo velea dem rone cōcludet vliter medio in vtraq. subto. **C^{3^o}** sic formalr sequit. ois sol lucet super nos. ois sol est ois pulcherrim^o planeta. g ois pulcherrim^o planeta lucet: r

tamen hic pcludit vliter in tertia figura. igit rē. pntia tenet. r ans pz. r sic supponedo minozē extremitatē cu3 signo distributio nuliq^o reperit instatia. **C^{4^o}** sic opti me sequit. ois ho est aial. nullus ho est asinus. g ois ho asinus no est: r tamē hic pcludit vliter in tertia figura. Similr sequitur. nullus ho est asinus. omnis homo est suba. igit omnis asinus suba no est indirecte cōcluden- do: r tamen hic etiā pcludit vliter in eadē figura. ergo sequit q^o in 3^a figura possit formaliter concludi vliter.

In oppositum est philosophus pmo hui^o. ca- pitulo quinto.

C^{1^o} In ista qone erit duo articuli. In pmo videbitur de quesito. In scdo videbit de numero modoz tā directe q^o indirecte. pcludentiū scde figure r tertie: r psequen- ter expeditum erit de figuris de inesse.

Quantū ad p^m. pmo est notandū q^o tertia figuraz pcludere vliter pot intelligi dupliciter. Uno mo excludendo p^{ne} de mo loquendi incōsuetu. Alio mo pcludendo p^{ne} de mo loquedi cōsuetu. **C^{2^o}** est notandū. q^o in omni pntia formali cauenduz est ne arguat a nō distributo ad distributū. rō. nā ppositio in qua ponit termin^o nō distribut^o verificat disunctim vel disunctiue: sed in qua ponit termin^o distributus si debeat verificari. opz q^o verificet copulatiue. mo notū est q^o pntia nō valet a ppositioe disunctiua: vel de dis- iuncto extremo ad copulatiua: sicut nō seqt. ho currit vel asin^o currit. g ho currit r asinus currit: nec seqt. ho vel asinus est risibilis. g ho est risibilis r asinus est risi- bilis. qre nō valebit pntia a termino nō distributo ad ipsum distributū. **C^{3^o}** est nōndū. q^o mediū subycif in vtraq. pmissaz in tertia figura. **C^{4^o}** Ex quo seqt 4° q^o in syllo affirmatiua nulla extremitatū distribuit: cū in eo ambe pmissis sint affirmatiue: in gbus extremitates ponunt. mo pdicata affirmatiuarū ppōnū nunq^o sup- ponunt distributiue. **C^{5^o}** Similr seqt 5°. i. q^o in syllo ne- cessario tertie figure vna extremitatū nō distribuit. pz q^o opz in syllo neccio vna pmissam esse affirmatiua mo pdicatu illius nō supponit nō distributiue. **C^{6^o}** notan- dum est q^o in p^{ne} affirmatiua r in p^{ne} negatiua de mo loquedi p^{ne} subm r pdicatu supponit p^{ne} r distri- butiue. patet ex regulis suppositionum.

His pmissis sit p^o p^o hec in 3^a figura ex maiore vli affir^{na} r minore vli neg^{na} seqt

p^o vlis neg^{na} directe pcludedo de mo icōsuetu. pz: q^o for- malr seqt. oe. b. est. a. nullū. b. est. c. g. oe. c. a. nō est. pz: q^o nusq^o reperit instatia. Similr ex opposito pnis sequit opp^m pmissaru. sicut pz diligēter intueti. **C^{2^o}** p^o est. In felapto idirecte pcludedo seqt p^o vlis neg^{na} de mo icō- sueto vt optime sequit. nullus ho est lapis. r ois ho est suba. igit ois lapis suba nō est. pz sicut pcedēs. **C^{3^o}** Sed de istis p^o nib^o nihil est ad ppositū Ari. q^o solum de his que sunt de mo cōsuetu est locut^o. **C^{4^o}** Et quo ad ista sit 3^a p^o q^o si minor extremitas distribuat formalr: seqt p^o vlis: pz per 3^m rone facta ante opp^m. sed de hac etiā nō est ad ppositū phi: q^o ipse supponit q^o extremitates nō capiant cū signo distribuēdo affirmatiue: cū dicat p pe- riarmenias oēm affirmatiua ee falsam in qua pdicatu vle vliter annūciat de subto. **C^{5^o}** p^o sylli affirmatiui tertie figure vbi minor extremitas non distribuit: nec maior: nō pnt pcludere vliter. nā in pmissis nulla ex- tremitatū distribuit per. s. r sic argueret a nō distribu- to ad distributū. pntia est ptra notabile 2^m. **C^{6^o}** p^o est. sylli negatiui tertie figure non pnt cōcludere vliter in mo p^{ne} subto nō distributo pdicato ppōnis affirmatiue. pbat. nā extremitas posita in pmissa affirmatiua non distribuit.

distribuit per 5^m notabile: et in 5^{ne} vli negatiua ipsa di-
stribueret: et sic argueret a no distributo ad distributu:
vt pus. ¶ 6° p^olo est rñsalis. q^o 3ª figura non p^ot pclude
re vliter in m^o loquedi p^osuet: et dum nullius affirma-
tiue p^odicatum capiat cum signo vli affirmatiuo. patet:
q^o iam in modis affirmatiuis: nec in modis negatiuis:
vt dicunt due conclusiones precedentes.

Quatum ad 2^m est notandū. q^o aliq modū in 2^a fi-
gura et in 3^a pcludūt directe et aliqui idē
recte sicut in 1^a. ¶ 2° est notandū. q^o solū intēdo dicere
de numero modoz p^opositionū de inesse non exposito-
rioz: nec ad eos reducibiliū et pcludētūz p^one de m^o
loquedi p^osuet. de alijs autē syllis qui possunt fieri in 2^a
figura vel in 3^a non intēdo facere mentionem.

Quibus pmissis sit p^o p^olo hec. Solū sunt q^o
tuor modi 2^a figure directe
pcludētes. pba^o sic. sunt sexdecim dispōnes 2^a figure si
cut in q^olibet aliaz: et duodecim hāz sunt iutiles. g^o solū
sunt q^otuor modi vtilēs. p^ontia nota est. a^ois pro p^o pte de
clarat sicut declarat in q^one querente de numero mo-
doz p^o figure. pro 2^a pte pba^o. nam si ambe pmissē sunt
negatiue sunt q^otuor dispōnes inutiles: et si ambe sūt af-
firmatiue sunt alle q^otuor dispōnes iutiles: cū 2^a figura
nō etiā pcludat affirmatiue. si autē maior fuerit negati-
ua et minor negatiua sūt due iutiles. s. ex ambab^o p^oticu-
larib^o et maiore p^oticulari et minore vli. si autē maior fue-
rit affirmatiua et minor neg^o. sūt etiā due iutiles. puta ex
ambab^o et ex maiore p^oticulari due iutiles. p^ougōnes sūt
bis q^otuor et bis due que simul cōbinare faciunt duode-
cim: et sic solū manēt q^otuor p^ougōnes vtilēs. due. s. ma-
iore vli negatiua et minore vli affirmatiua vel p^oticulari
affirmatiua: et alie due. s. maiore vli affirmatiua et mi-
nor vli vel p^oticulari negatiua. ¶ 2° p^olo est hec. sūt q^otuor
modi 2^a figure idirecte pcludētes. pba^o sic: q^o sexdecim
dispōnū duodecim sūt iutiles idirecte pcludēdo. g^o sunt
q^otuor modi vtilēs. p^ontia tenet. a^ois declarat. nāz q^otuor
sunt iutiles si ambe sūt negatiue: et si ambe pmissē sunt
affirmatiue sicut pus. si autē maior fuerit negatiua et mi-
nor affirmatiua sūt due iutiles. puta ex ambab^o p^oticula-
rib^o et minore p^oticulari. si autē maior fuerit affirmatiua
et minor negatiua est vna iutilis. s. ex ambab^o p^oticulari-
bus et alia maiore vli et minore p^oticulari: et sic tot p^ouga-
tiones iutiles idirecte pcludēdo quot directe pcluden-
do. ¶ 3° p^olo est. 3^a figura solū hēt sex modos directe cō-
cludētes. pba^o sic. nā sexdecim dispōnū decē sunt iuti-
les. g^o solū manēt sex vtilēs. p^ontia tenet et a^ois declarat. nā
si ambe sunt negatiue sunt quatuor iutiles: si autē ambe
sunt affirmatiue est vna iutilis. s. ex puris p^oticularib^o. si
autē maior affirmatiua et minor negatiua sūt q^otuor iuti-
les: cū minore negatiua directe pcludēdo in 3^a figura ni-
hil sequat. si autē maior negatiua et minor affirmatiua
est vna iutilis. s. ex puris p^oticularib^o. et sic iutiles p^ouga-
tiones sūt bis q^otuor et bis vna: et sic sunt decē et manent
vtilēs tres ex ambabus affirmatiuis. puta si ambe sunt
vles: vel maior vlis et minor p^oticularis: vel ecōtra. et tres
maioze negatiua. puta maiore negatiua vli: et minore vli
affirmatiua: vel minore p^oticulari negatiua: et in minore vli affirma-
tiua. ¶ 4° p^olo est hec. q^o in 3^a figura nō sunt nisi sex mo-
di idirecte pcludētes. pba^o. nā sexdecim dispōnes sunt
decē iutiles. igit^o 2^a. p^ontia tenet. a^ois pba^o: q^o ex amba-
bus negatiuis sunt q^otuor iutiles: ex maiore negatiua et
minore affirmatiua sunt alie q^otuor iutiles: eo q^o minor
extremitas in minore nō distribuit. et in 5^{ne} negatiua
idirecte distribuere^o. si autē sunt affirmatiue est vna in-

utilis. s. ex puris particularib^o et sunt tres vtilēs. puta ex
ambab^o vlibus vel ex maiore p^oticulari et minore vli. si
autē maior fuerit et minor negatiua est vna iutilis. puta
ex puris p^oticularib^o: et sunt tres vtilēs. s. ex maiore vli et
minore p^oticulari. alia ex maiore p^oticulari et minore vli.
et 3^a ex maiore vli et minore vli: et sic habent sex vtilēs et
decē inutiles. ppter quaz notisā melius habedā notā-
tur regule. ¶ Prima. q^o l3 semp extremitates indirecte
pungant: dū tñ caueat ne ex nō distributo ifera^o distri-
butū. quapropter l3 in q^olibet syllo pcludēte particulare
negatiua de m^o p^osuet et directe pcludere aliā particu-
lare negatiua idirecte pponēdo ambas extremitates
negationi. s. in m^o loquedi incōsuet: vt optime segtur
in ferio. nullus hō est asinus. aliqua suba est homo. ergo
aliquis asinus suba non est. Eodē modo est de singulis
alijs. ¶ Ex quo segtur secunda regula q^o sapelmo et fri-
sesomoz tenent in oibus modis figuraz et indirecte cō-
cludendo. patet: q^o in 5^{ne} nihil distribuit quin in pre-
missis distribuāt. ¶ 3^a regula. ois syls pcludens aliquā
conclusionem pueribilem directe concludit eius con-
uertentem indirecte. Dec de secundo.

Ad rōnes. ¶ Ad p^omā nego p^ontiaz istā qua ifere-
bat q^o in aliqb^o modis 3^a figure pmissē
sunt vles. ergo. Ad p^obationē. s. ad auctēz p^ohi que dicit:
q^o opz vna p^omissaz esse simile p^ohi. dī q^o hoc nō intel-
lexit de similitudine q^otitatis: sed de similitudine qualita-
tis: vel de similitudine generis p^oponis: vt vult si p^olo
est de ne^ocio q^o vna p^omissaz debet eē de ne^ocio: et si p^oclu-
sio sit de p^otingēti vna p^omissaz debet etiā eē de p^otingē-
ti. ¶ Ad 2^m negat p^ontia qua infer^o. medio p^odicato in
vtrazq^o p^omissaz segtur vlis p^oclusio. g^o etiā medio subto
pcludet vliter. et ratio dissilitudinis est: q^o medio subto
in vtrazq^o p^omissaz in modis affirmatiuis nulla ext^omi-
tatū distribuit. et ideo si in eis vliter pcluderet ex nō di-
stributo infer^o distributū. In modis autē negatiuis mi-
nor ext^omitas non distribuit: ppter qd si directe pclu-
deret: q^o a parte subri in 5^{ne} vli ipsa distribuere^o seg-
tur incōueniens qd pus. si autē indirecte. tūc fieret p^odi-
catū p^onis negatiue: et ex p^onti distribuere^o: et sic semp ex
non distributo iferretur distributum. ¶ Ad 3^m dicitur. Ad 3^m
q^o ipsa est pro tertia conclusione. ¶ Ad 4^m dicit^o. q^o est
pro p^omis duabus p^oclusionibus p^omi articuli. ¶ Ratio
post oppositum est pro vltima conclusione eiusdē. Dec
de questione.

Questio. XXXII.

**Manifestum est q^o syllis vniuscuiusq^oz bo^osi
alter erit et c. Caplo septimo.**

Veritur 32°. Vtrū valeāt syllogismi
ex illis de ne^ocio cōpositis si-
cut ex illis de inesse. ¶ Arguit p^o q^o nō. ex
illis de possibili cōpositis nō est syllogican-
dum sicut ex illis de inesse: igit^o nec in illis
de ne^ocio. p^ontia tenet: q^o ille de ne^ocio egpollent illis de
possibili. 2° p^oarmentias. a^ois patet: q^o nō segtur possibi-
le est omne currens esse hoīem: et possibile est oēm equū
esse currens. igit^o possibile est oēm equum esse hoīem. p^o-
misse enim sunt manifeste vere et p^oclusio falsa. ¶ 2° ex
illis de impossibili cōpositis nō syllogicat^o sicut ex illis
de inesse. ergo nec ex illis de ne^ocio. p^ontia tenet: q^o que-
libet de impossibili egpollent alicui de ne^ocio: vt pus. a^ois
pba^o: q^o nō segtur. impossibile est oēm equū eē hoīez: et
impossibile est omne risibile esse equum. ergo impossi-
bile est omne risibile esse hoīem. p^omis sunt enīz mani-
feste vere vt prius: et p^oclusio falsa. ¶ 3° sic non sequitur.
necesse est dēū esse oīpotentem: et necesse est p^omāz cām

Ad p^o

Ad 2^m

Ad 3^m

Ad 4^m

Cap 2°

3^a

esse deum. ergo necesse est primam causam esse omnipotentem. ergo ex illis de neccio non syllogizatur sicut ex illis de inesse. prima tenet. anis declarat. nam posito casu quod ille due sint in mundo. deus est omnipotens. et prima causa est deus: et quia propositio. prima causa est omnipotens. non sit. prima sunt vere et conclusio falsa. quare syllogismi non valent.

In oppositum

est philosophus primo huius capitulo septimo.

In hac questione primo est videndum quo syllogizatur ex propositionibus modalibus compositis. Secundo est videndum quo syllogizatur ex illis de necessario diuisis.

Quantum

ad primum est notandum. quod syllogismus ex modalibus compositis potest fieri dupliciter.

Uno modo in ordine ad totam propositionem: ut si argue retur sic. omnem deum esse omnipotentem est necessarium: aliquod scriptum est deus est deum esse omnipotentem. ergo aliquod scriptum est necessarium. Alio modo in ordine ad partes dicti. putant arguunt rationes facte ante oppositum. Et primo est notandum. quod solus loqui propono de modificatis his modis. possibile. impossibile. necessarium. et de contingenti. putant capit pro possibili. nam isti sunt communiores. Et primo est notandum. quod propter hoc quando inter istas modales compositas non est talis equipollentia sicut iter diuisas. Ratio est: quia possibile et impossibile contradictorie in diuisis equipollent. ut equipollet dicere. a. possibile est esse. b. et a. non est impossibile esse. b. Sed in compositis non est sic. non enim sequitur deum esse non esse impossibile. ergo deum esse possibile. nam primum est pura negatione. et ista non infert vnam affirmatiuam qualis est secundum: nec ei equipollet. Eodem modo in diuisis necesse subalterne equipollet possibili. ut equipollet dicere. for. non necesse est non currere. et forte possibile est currere. In compositis non sic. nam non sequitur chimera non currere non est necesse. ergo chimera currere est possibile eadem ratione qua prius: quia primum est prima negatiua et prima affirmatiua. Unde correlarie sequitur equipollentia. Petri hispani de modalibus compositis non esse sufficientes: sed possunt glosari sic. quod vna infert aliam cum instantia propositionis pro qua supponit deum esse quentis. putant bene sequitur chimera non currere non est necesse: et ista propositio chimera non currit. est vna propositio cum sua contradictoria. igitur chimera currere est possibile. Et quarto est notandum. quod non est inconueniens ex pluribus possibilibus inconueniens sequi impossibile: ut bene sequitur. for. currit et fortes non currit. ergo contradictorie sibi inuicem repugnantes stant simul. sicut sequitur. omne currens est asinus. et omnis homo est currans. ergo omnis homo est asinus. et in ambabus istis prout quilibet pars antis est possibilis: sed partes non sunt sibi inuicem compossibiles.

His premissis

sit prima conclusio hec. Ex modalibus compositis quo ad totales propositiones totaliter est syllogizandum sicut ex illis de inesse. patet: quia ipse sunt vere de inesse sicut dictum est in vna questione priori.

2°

Et primo est notandum. quod ad partes dicti non est similis syllogizandum ex modalibus compositis de possibili sicut ex illis de inesse. patet per primam rationem factam ante oppositum. nec mirum. nam non est inconueniens prout esse impossibile: igitur quilibet prima sit possibilis: ut dictum est in 3° notabili. Sed diceret quis. nonne Aristoteles dicit in huius capitulo 12°. quod ex possibili non sequitur impossibile. Respondetur quod Aristoteles voluit quod ex possibili totali ante non sequitur impossibile: et hoc est verum. Sed nihil prohibet totale anis esse impossibile: igitur quilibet pars sit possibilis esse: quia inter se sunt sibi inuicem inconuenientes: ut deum est in 3° notabili. Et primo est notandum. quod ex modalibus compositis de impossibili quo ad partes dicti non est syllogizandum sicut ex illis de inesse. patet: quia ex premissis impossibilibus bene sequitur con-

clusio necessaria sicut argutum est in 2^a ratione ante oppositum facta. Et primo est notandum. quod conclusio est supposita instantia propositionum pro quibus supponunt dicta in necessariis compositis. eodem modo syllogizandum penes partes dicti ex illis de neccio compositis sicut ex illis de inesse. patet: quia opus si quilibet prima sit necessaria prout esse necessariam ea existente: cum ex necessariis non sequatur contingens. Et notatiter dico supposita instantia propositionis et non similis arguendo sine instantia propositionis pro qua supponit deum. prout non valet prima sicut arguitur 3^a ratio facta ante oppositum: ut bene sequitur. necesse est omne. b. esse. a. et necesse est omne. c. esse. b. et hec est propositio. c. esse. b. ergo necesse est omne. c. esse. a. Et primo est notandum. quod conclusio est supposita ex alia de inesse: nihil valet syllogismus: ut non sequitur. necesse est omnem deum esse omnipotentem: et aliquod creans est deus. ergo necesse est aliquem creantem esse omnipotentem. prolo enim falsa et prima vere iam deum est: cum Aristoteles hanc mixturem dicebat valere quod loquebatur de ipsis de necessario diuisis et non compositis.

Quantum

ad 2um primo est notandum. quod sub modo propositionis modalis diuisis de neccio ampliat.

ad supponendum pro eo quod est: vel potest esse.

Hoc primo

sit primo prolo hec. Syllogismus ex ambabus de neccio diuisis valet in prima figura. patet sic: quia bene sequitur. omne. b. de necessitate est. a. et omne. c. de necessitate est. b. ergo omne. c. de necessitate est. a. eodem modo sequitur. omne. b. de necessitate non est. a. et omne. c. de necessitate est. b. ergo omne. c. de necessitate non est. a. et sicut explicari potest in 3° et 4° modis: quia affirmatiui modi tenent manifeste per dici de ois. si enim omne quod est. b. vel potest esse. b. de necessitate sit. a. et omne. c. de necessitate est. b. ergo omne. c. de necessitate erit. a. Eodem modo tenent negatiui per dici de nullo: et intelligo hanc prout de modis directe concludentibus nam affirmatiui indirecte concludentes nihil valent: ut non sequitur. ois deus de necessitate est omnipotens: omne creans de necessitate est deus. ergo aliquod omnipotens de necessitate est: creans. nam prima sit vere et conclusio falsa: nec sequitur. ois luna de necessitate est infimus planeta. aliquod lucens de necessitate est luna. ergo aliquis infimus planeta de necessitate est lucens causa eadem. Et primo est notandum. quod ex ambabus de neccio diuisis valet syllogismus in 2^a figura. patet: quia tres primi modi qui per uersionem vltis negatiue reducuntur ad primum figuram: et quartus modus perficitur per impossibilem sic. omne. b. de necessitate est. a. aliquod. c. de necessitate non est. a. ergo aliquod. c. de necessitate non est. b. da oppositum. ois. c. potest esse. b. et arguat sic in barbara. omne. b. de necessitate est. a. que fuit maior prima: et omne. c. potest esse. b. ergo omne. c. de necessitate est. a. obscurus iste est bonus: ut postea dicetur. et ista conclusio repugnat minori que dicitur. quod aliquod. c. de necessitate non est. a. Et primo est notandum. quod ex ambabus de neccio diuisis valet syllogismus in 3^a figura. ut optime sequitur. omne. b. de necessitate est. a. omne. b. de necessitate est. c. ergo aliquod. c. de necessitate est. a. Eodem modo explicaretur de aliis et ois probabunt per syllogismum expositiui significato aliquo. b. arguat sic. hoc de necessitate est. a. hoc de necessitate est. c. ergo aliquod. c. de necessitate est. a. vel ex opposito prout cum minore inferendo oppositum maioris. ut da oppositum conclusionis. omne. c. potest non esse. a. arguat sic ex illa. omne. c. potest non esse. a. omne. b. de necessitate est. c. ergo omne. b. potest non esse. a. in barbara: et ista. ergo repugnat maiori que fuit. omne. b. de necessitate est. a. Eodem modo potest quis studiosus syllogizare alios modos propter prout nullum modorum 3ª figure potest probare cum ille affirmatiue de necessario non peruertant in terminis: ut ante deum est.

Ad rationes.

Ad primam conceditur quod non valet syllogismus ex ambabus de possibili

compositis

compositis: et negat pñtia qua iferit qd nō valebit ex am-
babus de neçio. Ad pbatōne dī. qd iste de possibili nul-
lis negōnibus appōitis nō egpollent illis de neçio ca-
pris sine negatione. mō de illis solum intelligunt pñes
cōpōsite. ¶ Eodē modo dicat directe ad 2^m. qd pposi-
tiones de impossibili et neçio non appōitis negationi-
bus modis seu alicui eoz nō egpollent. mō soluz de il-
lis pōite sunt pñes. ¶ Ad 3^m dī. qd ipa arguit veritatē.
puta. s. qd ex ambabus de neçio cōpōitis nō sequat con-
clusio de neçio nisi arguat cū pñstantia pñōnis pro qua
supponit dcm pñis: et hoc satis est dcm in pmo articulo.
¶ Auctoritas pñi post oppositū est pro pñibus secundi
articuli. nam ipse loquebat de modalibus diuisis et non
compositis. Nec de questione. Questio. XXXIII.

Accidit aut quādoq; et altera ppositione ne-
cessaria neçium fieri syllm. Caplo octauo.

Consequēter 33° querit. Utrū va-
leat mixtio ex vna de
neçio et alia de inee in pñ figura. ¶ Et argui-
tur pñ qd nō. nā si sic: vel sequeretur pñclusio de
neçio: vel de inee: s; nullo istoz modoz pōt
dici. qd mixtio illa nō valet. pñia tenet. et maior rōnis pa-
ter a sufficiēti diuisione. minor declarat. pñ qd nō sequat
pñclusio de neçio: qd nō sequitur. ois infimus planeta de
neçitate lucet. ois luna est ois infimus planeta. ergo ois
luna de neçitate lucet. pñmisse enim sunt vere et cōclusio
falsa. qd aut nō sequat pñclusio de inee patet sic arguen-
do. pñs qd luna sit eclipsata. ois infimus planeta de ne-
cessitate est luna. omne lucens totale in sphaera lune est in-
fimus planeta. qd lucens totale in sphaera lune de neçita-
te est luna. nā pñmisse itez sunt vere et pñclusio falsa. qd enī
maior sit vera notū est: et minor pñ: eo qd subm ampliā
in ea ad supponendū pro eo qd est vel pōt esse. sō sensus
ei⁹ est iste. oē qd est vel pōt esse lucēs totale in sphaera lu-
ne de neçitate est luna. et b est vez. nā nihil pōt eē lucēs
totale in sphaera lune nisi luna: et illa de neçitate est luna.

In oppositum est philosophus primo huius
capitulo octauo.

In qōne pñ vidēde sunt de ipsa pñes pñi. Scōdo iuxta
illas rīdendum est ad questionem.

Quantum ad pñ sit pñ cōclusio hec. ex maiore de
neçio et minore de inee. sciendū est qd
pñs de hac qōne duas ponit pñes. pñ⁹ est qd ex maiore de
neçio et minore de inee legtur pñclusio de neçio in pñ fi-
gura. 2° est qd ex maiore de inee et minore de neçio nō se-
quit pñclusio in eadē: et loqitur pñs de illis de neçio diuisis
sicut patet ex precedenti qōne. Nec de primo.

Quantum ad 2^m sit pñ pñclusio hec. Ex maiore de
neçio et ex minore de inee valet sylls
in ista figura: restringēdo subm pñis ad supponendū pro
eis que sunt solū et pñcludēdo directe. pñbat: qd affirmati-
ui tenent manifeste per dici de oi: et negatiui per dici de
nullo. igit sunt boni. pñtia tenet. anspatet. vt argueret
sic. oē. b. de neçitate est. a. omne. c. est. b. qd est. c. de
neçitate est. a. manifeste enī regulat sylls per dici de oi:
eo qd maior significat qd oē illud qd est vel pōt eē. b. de
neçitate est. a. et maior significat qd oē. c. est. b. et sic dire-
cte sub distributōe maioris capit sub in minore. Eodē
modo pōt pbari de negatiuis qd tenet per dici de nullo.
¶ Et 2° pñclusio est qd b sylls vles sine dicta restrictione subi-
pñis nō valēt. pñbat sic. posito qd iter planetas sol et lu-
na luceat sup nostrū hemisperiū arguit sic. ois infimus
planeta de neçitate est luna. ois planeta lucens sup no-
strū hemisperiū est infimus planeta. ergo ois planeta lu-

cens sup nostrum hemisperiū de neçitate est luna. in
hac figura pñmisse sunt manifeste vere per casus: pñclusio
tñ falsa est: qd significat qd oē illud qd est vel pōt eē pla-
neta lucēs sup nostrū hemisperiū de neçitate est luna.
qd nō est vez: qd sol pōt esse planeta lucēs sup nostrum
hemisperiū: et tñ nō pōt eē luna: et causa est. quare nō se-
quit: qd subm minoris solū distribuit pro eis que sunt:
et in pñne supponit tā pro eis qd pro eis que sūt vel possūt
eē. ¶ Et 3° pñclusio est. ex maiore de neçio et minore de possibi-
li in terminis nālib⁹ valet sylls sine bñ restrictione. et ra-
tio est: qd subm minoris ampliā sicut subm pñis: et bñ
legtur. omne. b. de neçitate est. a. omne. c. pōt eē. b. ergo
omne. c. de neçitate est. a. termini enī formali stāt eque
ample in pñmissis et pñne. ¶ Et 4° pñclusio est. ex bñ dispōne
premissaz maiore de neçio et minore de inee non valet
sylls indirecte pñcludēdo: vt nō legtur. ois infimus pla-
neta de neçitate est luna. omne lucēs totale in sphaera lu-
ne est infimus planeta. ergo aliqua luna de neçitate est
lucēs totale in sphaera lune. sunt enim pñmisse vere et pñclo
falsa: vt notū est. ¶ Et 5° pñclusio est. ex maiore de inee et mino-
re de neçio directe pñcludēdo in ista figura nō sequitur
pñclusio de neçio: nec de inee. qd non de neçio pbat pñ pars
rōnis ante oppositū. s; qd nō de inee apparet: qd nō se-
quitur. ois oipotens est deus. omne creās de neçitate est ois
potens. ergo oē creās est de⁹. posito enī qd de⁹ nihil creet
pro nūc maior et minor sūt vere et pñclusio falsa sicut sa-
tis habet ex pñdictis. ¶ Et 6° dicet qd. vtz ex dispōne po-
sita in pñ pñne possit sequi pñis de inee. et arguet qd sic: qd
legtur de neçio. Rīdet qd legtur de inee: qd nō pōt in-
stantia repiri. ratio tñ quā aduersarius adducit nō cō-
cludit: qd ad vñā de neçio nō opz sequi vñā de inee: qd
argueret a magis amplo ad minus amplū. vt nō sequit
aliqd creans de neçitate est deus. ergo aliqd creans est
deus. nā si deus actu nō eēt creās. anis eēt vez et pñis fal-
sum. Ex hoc patet quo pōt rīderi ad talē rōnē quaz qd
pōt facere pñra pñnem vltimā positā: qd ex ambabus de
innee legtur pñclusio de inee. ergo ex maiore de inesse et
minore de neçio sequet pñclusio de inee. Et pñbat cōse-
quētiā sic: qd maioris vñtis videt esse ad inferēdum
pñmissam de neçio qd pñmissam de inee. nāz dī illi negā-
do pñtiam: qd ad illā de neçio non sequet vñā de inesse
de forma: quare etiā negat qd sit maioris vñtis ad infe-
rendum respectu pñis de inesse. ¶ Ultima pñclusio est.
ex maiore de inee et minore de neçio indirecte pñcluden-
do non valet sylls. patet: qd non legtur. omne oipotens
est pñma causa. omne creans de neçitate est oipotens. er-
go aliqua cā de neçitate est creans. hoc de 2°. ¶ Ratio
ante oppositū vadit vñs suis: qd est pro 5° pñne. Auctori-
tas pñi post oppositū est pro pñma 6° et 5° cōclusionibus.
Nec de questione. Questio. XXXIII.

In secunda autem figura si pñinatina quidē
vniuersalis ppositio sit et necessaria et pñclusio
erit necessaria. Caplo nono et decimo.

Meritur 34°. Utrū valeat mixtio in
2^a et tertia figuris ex vna de
necessario et alia de inesse. ¶ Arguit primo
qd non valeat in secōda figura. pñmo: qd non se-
quit. omne lucens super nostrum hemispe-
riū est sol: posito casu qd sit ita. ois luna de necessitate
nō est sol. ergo ois luna de necessitate nō est lucens sup
nostrū hemisperiū. pñmisse enim sunt vere et pñclusio falsa.
¶ Deinde arguit qd nō teneat in tertia figura. nā nō se-
quit. ois deus est creans. omnis deus de necessitate est
omnipotens. ergo aliquis omnipotēs de necessitate est

creans. premisse enim sunt vere et conclusio falsa.

In oppositum est philosophus in isto primo. capitulis. 9. et 10.

In ista questione erunt duo articuli. In primo videbitur quo modo huiusmodi mixtio teneat in secunda figura. In secundo quo modo teneat in tertia.

Quantum ad primum primo est notandum. quod philosophus de ista mixtione in secunda figura dicit conclusio nes reducibiles ad tres. quarum prima est hec. si negatiua fuerit de neccio et vltis. segitur conclusio de neccio. Et secunda conclusio est. quod si vltis affirmatiua fuerit de neccio. non segitur conclusio de neccio. Et tertia conclusio est hec. quod si particularis negatiua fuerit de neccio non segitur conclusio de neccio. Et secunda est notandum quod syllogismus istas tres tenentes aliqui sunt boni et aliqui sunt mali. Et ideo videndum est quo modo dicte conclusiones debeant verificari.

Et quantum ad hoc sit primum conclusio hec. Si in cesare aut festino vltis negatiua fuerit de neccio: segitur de neccio conclusio. probatur sic. nam optime segitur. omne b. de necessitate non est. a. omne. c. vel aliqd. c. est. a. igitur omne qd est. c. vel aliqd. c. de necessitate non est. b. patet: quia per puerionem maioris simpliciter quam a. d. c. est valere reduci cesare ad celaret: et festino ad ferio. Moderat tamen conclusio sic. quod in cesare subm. h. nis restringat ad supponendum pro eis que sunt soli ca eadem que dicta est de celaret in precedenti questione. Et secunda conclusio est. conclusio A. p. non habet veritatem in camestres: sed per precedentem non vera sit pro festino et pro cesare. probatur: quia non segitur posito quod luna sit eclipsata. omne lucens celeste infimum est mercurius. omnis luna de necessitate non est mercurius. igitur omnis luna de necessitate non est lucens celeste infimum. est enim maior vera: eo quod luna est eclipsata: mercurius est lucens celeste infimum: et minor est etiam vera: et tamen conclusio est manifeste falsa: eo quod dictoria est vera. scilicet aliqua luna potest esse lucens celeste infimum. Sed diceret aliquis quod A. p. istas tres nonem quo ad camestres intellexit dum maior esset de inee simpliciter. Respondet premissis quod propositio de inee simpliciter: et ista vocatur neccia: ut omnis homo est animal naturaliter loquendo. alia est de inee ut nunc. puta que nunc est vera: non tamen pro quolibet tempore. Exemplo ut in casu priori ista. omne lucens celeste infimum est mercurius. dico igitur volens defendere A. p. quod intellexit conclusiones quo ad camestres maiore explicitate neccia. et pcedit sic. pntia est bona: imo maiore explicitate tale nusquam reperit instantia: non tamen est syllogizata: quia non tenet forma terminorum: et additur quod si loquat de istis de inee simpliciter. et conclusio A. p. est falsa. nam si negatiua sit de inee simpliciter et affirmatiua de neccio. segitur conclusio de neccio: quod est contra nonem etiam A. p. et patet assumptum: quia optime segitur. nullus sol est luna. omnis planeta infimus de necessitate est luna. ergo omnis planeta infimus de necessitate non est sol. Ites per istas de inee non est tertia conclusio A. p. vera: imo in baroco minore particulari de necessario maiore vltis de inee simpliciter cum segit conclusio de neccio. ut omnis sol de necessitate est planeta. aliqua suba de necessitate non est sol. capta enim ista de inee neccia in nullo modo reperiet instantia. Ex quo segitur correlarie. quod dicta conclusio A. p. ad primam nonem: et quo ad secundam et tertiam non possunt se copari nisi loquat equivoce de propositione de inee: ita quod in primo loquat de propositione de inee simpliciter: et in secundo loquat de propositione de inee in trium. similiter et in tertia. sic enim utraqz conclusionum est vera. Et tertia conclusio est hec. quod simpliciter loquedo affirmatiua existente de neccio: vel particulari negatiua de neccio non segitur conclusio de neccio. probatur in cesare sic. posito quod deus non creet. arguitur sic. nullum creans est deus

omnis omnipotens de necessitate est deus. ergo omnis omnipotens de necessitate non est creans. et in camestres per eodem terminos transponendo premissas. similiter et in festino. quod aut particularis negatiua existere de neccio non sequatur conclusio de neccio probatur sic. supposito quod luna luceat. omne lucens celeste infimum est luna. mercurius de necessitate non est luna. ergo mercurius de necessitate non est lucens celeste infimum. pntia est falsa. nam dictoria est vera: puta hec. mercurius potest esse lucens celeste infimus: et tamen premissae sunt vere. Dec de primo.

Quantum ad secundum est notandum. quod A. p. conclusiones de ista mixtione in tertia figura videntur reduci ad quinque. primum est hec. in modis vltibus et affirmatiuis qualibet premissa existere de neccio: segitur conclusio de neccio. Et secunda est hec. In negatiuis si vltis negatiua fuerit de neccio: segitur conclusio de neccio. Et tertia est hec. si eiusdem affirmatiua fuerit de neccio non segitur conclusio de necessario. Et quarta est. in modis particularibus affirmatiuis si vltis fuerit de neccio. segitur conclusio de neccio: sed si particularis non. Ultima est hec. in negatiuis particularibus si vltis negatiua fuerit de neccio. segitur conclusio de neccio: sed si particularis negatiua: aut affirmatiua cuiuscumque quantitatatis fuerit de neccio non segitur. Et secunda est notandum quod secundum respectu huiusmodi neccium ampliat ut primum est dictum.

His premissis sit primum conclusio hec. In omnibus modis si pntia vbi maior est vltis de neccio sequitur conclusio de neccio. patet: quia omnes illi reducuntur ad primam figuram: affirmatiui ad dary: negatiui ad ferio per puerionem minoris de inee. et ideo omnes sunt boni sicut si arguitur in darapti. omne. c. de necessitate est. a. et omne. c. est. b. segitur quod aliqd. b. de necessitate sit. a. nam puerit minor: puta in hac. aliqd. b. est. c. et erit syllogismus in dary. eodem modo exemplificari posset de alyis. Et secunda conclusio est in tertia figura minore de neccio et maiore de inee directe concludendo nihil valet syllogismus primo de darapti: quia non segitur. omnis luna lucet. omnis luna de necessitate est infimus planeta. ergo aliquis infimus planeta de necessitate lucet. sunt enim premissae vere supposito quod luna actu luceat: et conclusio simpliciter falsa. per eosdem terminos exemplificat in disamis et datisi pueritendo vltimam particularem. Eodem modo patet de negatiuis supposito quod luna non luceat: arguitur sic. nulla luna lucet. omnis luna de necessitate est infimus planeta. igitur infimus planeta de necessitate non lucet. est enim conclusio falsa et premissae vere ut prius. per eosdem terminos exemplificari posset in brocardo et ferison. Et tertia conclusio est in hac figura particulari de neccio et vltis de inee nunquam valet syllogismus. patet: quia non segitur in disamis. aliqd lucens super nostrum hemispherium de necessitate est luna. est enim maior veraproppter ampliationem. aliqd enim quod potest esse lucens super nostrum hemispherium de necessitate est luna. et minor vera est ex casu. et conclusio falsa est. per eosdem terminos exemplificaret in datisi. Similiter non segitur. aliqd lucens super nostrum hemispherium de necessitate non est luna. omne lucens super nostrum hemispherium est infimus planeta. ponat quod sit ita. ergo aliquis infimus planeta de necessitate non est luna. sunt enim premissae vere. Maior propter ampliationem et minor ex casu. conclusio tamen est falsa. Eodem modo exemplificari posset de ferison sicut arguendo. nullum lucens super nostrum hemispherium est luna. ponat quod sit ita. aliqd lucens super nostrum hemispherium de necessitate est infimus planeta. ergo infimus planeta de necessitate non est luna. est enim minor vera propter ampliationem et conclusio euidenter falsa. Ex quo segitur correlarie. quod disamis et brocardo in ista mixtione nunquam valent. nam si vniuersalis est necessaria. tunc minor est de neccio: et sic non valet mixtio per secundam conclusionem.

Corr

32

conclusionem. si aut particularis non valet mixtio per
 nem precedentes. ¶ 2° inferi q mixtio in aly qtuor
 modis hui⁹ figure valet maiore de ne^o. patet per pclu
 sione pma: sed alias no patet per 2^{am} nem. ¶ Ex quib⁹
 segtur 3°. q 2° conclusio Arist. 3^a 4^a 5^a sunt simplr vere:
 qz nusq⁹ habet instatiam. p^o aut est vera maiore existen
 te de ne^o in darapti 7 falsa minore de ne^o. ¶ 4^a aut
 est vera de datifi: sed de disamis 7 in darapti valet syl
 logismus indirecte pcludendo. 7 hoc est vez sicut patet
 intuenti diligeter. hoc de secundo. ¶ Premissis his ra
 tiones procedut vrs suis: qz omnes arguunt pro dictis.
 Dec de questione.

Questio. XXXV.

¶ Nota est questio pnter textu eodem 7 capitulo.

Consequenter querit 35. Utz va
 leat mixtio ex vna
 de possibili 7 alia de inesse. ¶ Arguit p^o q
 non: qz no segtur in p^o. omne currens est ho
 mo. ponat q sit ita. ois equus potest ee cur
 rens. igr ois equus pot esse homo. pmissa eni vere sunt:
 7 conclusio falsa. Eode mo potest exphicari arguendo in
 modis negatiuis. nullu lucens est luna. ois infimus pla
 neta no pot esse luna. Manifestu est q pmissa sunt ve
 re 7 conclusio falsa. ¶ Deinde arguit q no valeat in 2^a fi
 gura: qz no segtur. ois luna pot esse lucens. ois infimus
 planeta no est lucens. ergo ois infimus planeta pot non
 esse luna. naz pmissa sunt vere 7 conclusio falsa: tñ modus
 est in camestres. ¶ Deinde arguit q no valeat in 3^a: qz
 non segtur. omne currens est homo. aliqd currens pot
 esse asinus. ergo asinus potest esse homo. naz conclusio est
 falsa premissis existentibus veris.

In oppositum arguit. mixtio valet ex vna de
 inee 7 alia de necessario. ergo
 etiam valebit ex vna de inesse 7 alia de possibili. pbat
 pntia: qz omni de necessario equipollet vna de possibi
 li: vt ante est allegatum: 7 antecedens est pbi in littera.
 ¶ In qone ista p^o est notandum q de ppositionibus de
 possibili habetibus duas negatiuas nihil intedo dicere:
 eo q ipse simpliciter equipollent ppositionibus de ne
 cessario affirmatiuis. Seco est notandu. q titulus que
 stionis intelligit de illis de possibili diuisis: no de com
 positis: sicut ante dictum.

His premissis sit p^o pclio hec. Mixtio ex vna
 de possibili 7 alia de inee maio
 re existere de possibili valet in p^o figura directe pclud
 do: dum tñ subm pnis in modis vlibus restringatur ad
 supponeduz pro eis que sunt solu. pbat sic. na bn sequi
 tur. omne. b. pot esse. a. omne. c. vel aliqd. c. est. b. igr o^o
 qd est. c. vel aliqd. c. pot esse. a. Ratio est: qz isti sylli ma
 nifeste regulant per dici de oi. maior enim significat q
 omne qd est. b. vel pot esse. b. pot esse. a. cu ergo. a. dicat
 de omni: eo q est vel pot ee. b. 7 minor dicat q omne. c.
 est. b. opz q de omni eo qd est. c. dicat. a. Eode mo dicat
 si minor eet particularis. Et notater dicit restringendo
 subm pnis 7c. na si no restringere discursus no valeret:
 eo q subm in p^one distribuere⁹ pro plurib⁹ qz in minore
 sicut patet sic arguendo. ois homo pot ee risibilis. omne
 currens est homo. ponat q sit ita. igr omne currens po
 test esse risibilis. pntia est falsa: qz sequeret q asin⁹ po
 test esse risibilis: eo q pot currere: 7 tñ pmissa sunt ve
 re. ¶ 2ª conclusio est hec. In p^o figura directe pcludendo
 maiore de inee 7 minore de possibili no valet. patet: qz
 non segtur. omne currens est homo. ponatur q sit ita q
 ois asinus possit esse currens. ergo asinus potest esse ho
 mo. Similr in celarent no segtur. nullum lucens est lu
 na. ois infimus planeta pot esse lucens. ergo infimus pla

neta potest esse luna. Eode modo exphicaretur de par
 ticularibus figuris. 7 causa est: qz sub distributione Az.
 non capif sub in minore. na subm in maiore distribuif
 soluz pro eis que sunt: 7 in minore capif sub respectu il
 loz que possunt ee ppter ampliacione pdicati. ¶ 3^a con
 clusio est. mixtio in 2^a figura vbi modus de possibili no
 negat nihil valet. pbat: qz no segtur in celare. ois luna
 pot non ee lucens. ois infimus planeta est lucens. ponat q
 sit ita. ergo infimus planeta pot non ee luna. Eode modo
 est si maior sit de inee vt no segtur. nulla luna est lucens.
 ponat q sit ita. ois infimus planeta pot ee lucens. ergo
 infimus planeta pot no esse luna. Eode mo declaratur
 transponedo pmissas q non esset in camestres 7 in mo
 dis particularibus. ¶ 4^a conclusio est. bs mixtio negato
 mo de possibili in maiore tenet in celare 7 in festino.
 patet: qz optime segtur. nullus ho pot esse asinus. omne
 rudibile est asinus. g omne qd est rudibile non pot esse
 ho: 7 debet sbm restringi hic eade rone qua in p^o figura.
 Eode modo dicat exphariter de festino: 7 pban⁹ sylli:
 qz per puerfione Az. in terminis reducunt ad celaret.
 Et ne oporteat plures pnes de hoc ponere: hec mixtio di
 recte tenet qñ ly possibile negat sicut mixtio ex vna de
 inesse vt alia de necessario negatiua in qua modus affir
 matur: qz de illa est ante dictu. ideo de ista ad psens non
 plus dico. ¶ 5ª conclusio est. bs mixtio valet in 3ª figura
 maiore existere vli de possibili. patet: qz optime segtur.
 omne. c. pot ee. a. 7 omne. c. est. b. ergo aliqd. b. pot esse. a.
 Eode modo tenent oes aly in quibus maior est vli de
 possibili: 7 pban⁹ sicut ille pbaban⁹. q aut iste syllogi
 smus valeat. patet: qz per puerfione mioris reducif ad
 pmam figuram: puta ad dary. negatiui vo per puerfiones
 minoris reducunt ad ferio. 2^a pbat. significatio aliqd
 c. qd est. b. arguat in affirmatiuis sic. hoc. c. pot esse. a. pa
 tet per maiore que dicit q omne. c. pot esse. a. 7 hoc ideo
 c. est. b. ergo aliqd. b. pot ee. a. discursus est expostorius:
 7 conclusio est eadem que pcludit in modis affirmatiuis
 huius figure. modi aut negatiui pban⁹ eode modo ca
 pta maiore singulari negatiua. ¶ 6^a conclusio est. bs mix
 tio no valet in hac figura piculari de possibili: vt non
 segtur. aliqd lucens sup nostru hemisperium pot ee sol.
 omne lucens sup nostru hemisperiu est luna. ponat q sit
 ita. ergo aliqua luna pot ee sol. Similr in brocardo re
 tento eode casu. aliqs planeta lucens sup nostru hemispe
 rium pot non esse luna. ois planeta lucens sup nostrum
 hemisperium est infimus planeta. ergo infimus plane
 ta potest non ee luna. silt pbarif si minor sit particula
 ris de possibili transponedo pmissas. ¶ 7^a conclusio. ma
 iore de inee 7 minore de vli de possibili in modis affir
 matiuis huius figure valet hec mixtio: vt bene sequit
 in darapti. omne. c. est. a. omne. c. pot ee. b. ergo aliqd. b.
 pot esse. a. pbarur. nam per puerfionem maioris 7 pnis
 7 transpositione premissaz reducif ad dary. pueratur
 enim maior. omne. c. est. a. in hac. aliqd. a. est. c. 7 arguat
 sic. omne. c. pot ee. b. aliqd. a. est. c. ergo aliqd. a. pot esse
 b. couertat conclusio. igr aliqd. b. pot esse. a. 7 habebitur
 ide q prius. ¶ Ultima conclusio. in modis negatiuis mi
 noze vniuersali valet hec mixtio. pbat de brocardo: qz
 bene segtur. aliqd. c. no est. a. omne. c. potest esse. b. ergo
 aliqd. b. non pot esse. a. pbat. da oppositu pnis cum mi
 noze inferret oppositu maioris in barbara: vt bene seg
 tur. omne. b. de necessitate est. a. qd est oppositu conclusio
 nis: 7 omne. c. potest esse. b. que fuit minor. ergo omne. c.
 de necessitate est. a. que conclusio tradidit maiori. etia po
 test pbari per syllogismu expostoriu. eode modo dica
 tur de selapton. ¶ Dispositis patet qd sit dicendus ad

rationes. nam oēs rōnes procedunt vīs suis fm cōclū-
siones positas. p^o enī arguit pro 2° p^one. et 2° pro 3°. et 3°
pro 5°. Et hec de questione. **Questio. XXXVI.**

Questio p^onter mouetur super eodem capitulo.

Consequēter 36° querit. Utrūq^{ue} va-
leat mixtio ex vna de
possibili et alia de necio. **Et** arguit p^omo
q^{ue} nō q^{ue} non segtur in baralipton oēm deū
necesse est esse oipotētem. omne creans pos-
sibile est esse deū. ergo aliq^{ue} oipotētes necesse est crea-
re. p^omissa enim sunt vere et conclusio falsa. **Et** 2° sic q^{ue} nō
segtur. oīs luna potest lucere. oīs infimus planeta de ne-
cessitate est luna. ergo oīs infimus planeta de necessita-
te lucet. p^omissa sunt vere et conclusio falsa.

In oppositum arguit. q^{ue} mixtio valet ex vna
de inē et alia de possibili. ergo
ex vna de necessario et alia de possibili. p^ontia tenet. quia
ad illam de inē videtur sequi vna de necessario. ante-
cedens patet per dicta in precedenti questione.

In questione erunt tres articuli. p^omo videbit^{ur} quo
modo huiusmodi mixtio valet in p^o figura. Scdo quo
modo in secunda. Et 3° quo modo in 3°.

Quantum ad p^o sit p^o conclusio hec. **Et** ista mix-
tio valet in modis directe pcludenti
bus. dum tñ conclusio sit similis maiori. pbat^{ur} sic q^{ue} opti-
me segtur. omne. b. de necessitate est. a. omne. c. pōt esse. b.
ergo omne. c. de necessitate est. a. Silt^{ur} si minor eēt p^ocula-
ris ratio est. q^{ue} resoluēdo minōrē apparet. q^{ue} sub eius di-
tributione manifeste capī sub in minōre. maior enim
significat q^{ue} omne illud q^{ue} est vel pōt eē. b. de necessitate
est. a. cū ergo minor dicat. q^{ue} omne. c. pōt esse. b. vel ali-
quod. c. pōt esse. b. segtur q^{ue} omne. c. vel aliq^{ue}. c. de neces-
sitate erit. a. nam directe subm sumit sub in minōre sub
distributione maioris. Eodē modo eēt si maior eēt de
possibili pcludēdo p^onem de possibili. simil^{iter} tenet modi
negatiui exp^ose per dici de nullo. Exēpluz satis patet di-
ligēter intueti. dimitto enī ipm ppter p^olicitatē. **Et** 2°
p^o conclusio est. nā opz modos hui^{us} figure idirecte pcludētes
in hac mixtione valere pcludēdo p^onem de necio. patet
per p^onam rōnem factā ante oppositum. et notāter dixi
in p^o conclusionē p^o. q^{ue} conclusio deberet esse similis maiori. vt
si maior sit de possibili conclusio debet esse de possibili.
et si maior sit de necio. similiter sit conclusio de necessa-
rio. nam q^{ue} virtute distributionis in maiore et sub acce-
ptionis in minōre valet syllogismus. oportet regulare
conclusionē fm exigētiā maioris. Hec de p^omo.

Quantum ad 2° sit p^o conclusio hec. Mixtio valet
in 3° figura in festino in cesare. **Et** mixtio valet
stres. dum tñ v^olis negatiua sit de necio. pbat^{ur}. naz per
puersionem v^olis negatiue reducēt v^oles ad celarent. et
festino ad ferio. vt si arguat^{ur} sic. omne. b. de necessitate nō
est. a. omne. c. potest eē. a. ergo omne. c. de necessitate nō
est. b. puertat^{ur} maior et arguat^{ur} sic in celarent. omne. c. de
necessitate nō est. b. omne. c. potest eē. a. ergo omne. c. de
necessitate nō est. b. Eodē modo dicat^{ur} de camestres trans-
ponendo p^omissas et de festino et ferio. **Et** 2° conclusio est
hec. mixtio valet in cesare camestres et baroco pcluden-
do p^onem de necessario. si vniuersalis affirmatiua fuerit
de necessario. pbat^{ur} sic. nam ex opposito p^onis cūz ma-
iore segtur opposituz minōris in p^oma figura. ergo syl^oli
sunt boni. p^ontia est nota. antecedens potest declarari ar-
guendo sic in cesare. omne. b. potest non esse. a. omne. c.
de necessitate non est. b. da oppositum p^onis. aliq^{ue}. c. pōt
esse. b. arguit^{ur} in ferio inferēdo oppositum minōris sic.
omne. b. pōt non esse. a. aliq^{ue}. c. potest eē. b. ergo aliq^{ue}. c.

potest non esse. a. hec p^oclusio repugnat minōri que fuit.
omne. c. de necessitate est. a. Eodē modo in camestres.
nam segtur. omne. b. de necessitate est. a. omne. c. potest
non esse. a. ergo omne. c. de necessitate nō est. b. nā da oppo-
situm arguit^{ur} sic in dary. omne. b. de necessitate est. a. ali-
quod. c. pōt eē. b. que est opposita minōris. ergo. c. de ne-
cessitate est. a. et hoc repugnat minōri que fuit. q^{ue} oē. c.
potest nō esse. a. Eodē modo in baroco ex opposito p^oclu-
sionis cum maiore. In barbara infer^{ur} opposituz minō-
ris exēpluz dimitto ppter breuitatē. **Et** 3° p^oclusio. si par-
ticularis in hac mixtione et figura fuerit de necio sequi-
tur p^oclusio de necio. pbat^{ur} sicut pcedens. nam semp ex
opposito p^onis cum maiore segtur oppositū minōris. vt
in baroco sic arguendo. omne. b. potest esse. a. aliq^{ue}. c. de
necessitate non est. a. ergo aliq^{ue}. c. de necessitate non est
b. da oppositum. omne. c. pōt esse. b. arguit^{ur} sic in barba-
ra. omne. b. potest esse. a. omne. c. pōt eē. b. ergo omne. c.
potest esse. a. et hec p^oclusio dicit^{ur} minōri que fuit q^{ue} ali-
quod. c. de necessitate non est. a. Eodē modo pōt declarari
in festino. exēplum patet intueti. **Et** Correlarie sequit^{ur}
q^{ue} hec mixtio in omni mō scde figure directe pcludēdo
qualitercūq^{ue} disponat^{ur} valet inferēdo p^onem de necessa-
rio. patet ex p^onibus. naz siue negatiua. siue affirmatiua.
siue v^olis. siue particularis fuerit de necio semp conclusio
erit de necio. Hec de secundo.

Quantum ad 3° sit hec p^oclusio respōsalis q^{ue} hec
mixtio valet in oībus modis 3° figure
inferēdo p^onem similē maiori. pbat^{ur}. nam si maior fue-
rit de necio in p^omo 2° 4° et 6° modis reducunt^{ur} affirma-
tiui ad dary et negatiui ad ferio per puersionē minōris
in terminis. eo q^{ue} minōr est affirmatiua de possibili que
iuxta dicta sic debet puerti. Si at^{ur} maior fuerit de possi-
bili et minōr de necessario. tunc pbat^{ur} eo q^{ue} ex opposito
p^oclusionis cum minōre in p^o figura segtur oppositū ma-
ioris sicut exēplificari pōt de darapti sic arguēdo. omne
c. potest esse. a. omne. c. de necessitate est. b. ergo aliq^{ue}. b. po-
test esse. a. da oppositū p^onis. i. omne. b. de necessitate nō
est. a. arguit^{ur} sic. omne. b. de necessitate nō est. a. et omne
c. de necessitate est. b. que fuit minōr. ergo omne. c. de ne-
cessitate nō est. a. que conclusio repugnat maiori. Eodē
modo exēplificari posset de alijs tribus modis prius vi-
ctis. disamis et brocardo semper reducēt^{ur} ex opposito
p^oclusionis. disamis ad celarent. et brocardo ad barbara.
Et dico notāter. q^{ue} conclusio debet esse similis maiori. eo
q^{ue} si maior est de possibili p^oclusio est de possibili. et si ma-
ior est de necessario p^oclusio debet esse de necio. Hec de
tertio. **Et** p^omissis his rōnes pcedunt vīs suis. p^oma
enī arguit pro 2° p^oclusionē p^omi articuli. et scda pro no-
tabili eiusdem. nam bene pbat^{ur} q^{ue} minōr de necessario
non sequitur conclusio de necessario in p^oma figura. eo
q^{ue} debet esse similis maiori et non minōri. Et hec de que-
stione.

Questio. XXXVII.

Questio consequenter mota est capitulo eodem.

Consequēter 37° querit. Utrūq^{ue} syl-
logismi ex ambabus de
possibili valeat sicut ex ambabus de in-
esse. **Et** arguit p^omo q^{ue} non q^{ue} posito q^{ue} nū
hil currat nisi homo. arguit^{ur} sic. omne cur-
rens pōt esse homo. oīs asinus potest esse currens. ergo
oīs asinus pōt esse homo. p^omissa enī sunt vere et cōclū-
sio falsa. igit^{ur} syllogismus nō valet. p^ontia est nota. ante-
cedens declarat^{ur}. nam q^{ue} maior sit vera patet per casuz.
omne enim currens est actu homo. ergo omne currens
potest esse homo. p^osequētia tenet. q^{ue} ad illaz de inē. se-
quit^{ur} illa de possibili. veritas minōris et falsitas p^oclusionis
nō sunt

² nis sunt de se manifeste. ¶ 2° sic. nō sequitur arguendo in celarent. ois luna potest nō lucere. ois infimus planeta pōt esse luna. ergo omne lucēs pōt nō esse infimus planeta. conclusio falsa est: eo q̄ sua dīctoria est vera. aliq̄ lucens de necessitate est infimus planeta: tñ pmissē sunt vere. ¶ 3° nō sequitur in scda figura. ois luna pōt nō lucere. ois infimus planeta pōt lucere. ergo infimus planeta potest nō esse luna. pmissē enim vere sunt et conclusio falsa.

In oppositū arguit. syls valet ex ambabus de inesse. igit̄ valebit ex ambabus de possibili. p̄ntia tenet: q̄ illas de inesse sequuntur ille de possibili. añs est pbi in littera. Confirmatur. naz syllogismus valet ex ambabus de necio. ergo ex ambabus de possibili. p̄ntia tenet: q̄ quelibet de necessario egpollet vni de possibili. antecedēs patet per prius dicta.

¶ In ista qōne erunt duo articuli. In pmo sunt ponēda notabilia. In 2° respondendum est ad qōnem.

Quātum ad p̄mū p̄ est notandū q̄ solū intendo loqui in hac qōne de p̄positionibus de possibili diuisis et nō de cōpositis: sic ante est dñi. ¶ 2° est notādum: q̄ non intēdo loqui de p̄positionibus de possibili in quibus modus negat̄ sicut sunt iste. a. nō potest eē. b. et a. nō pōt non esse. b. Ratio est: q̄ iste egpollet p̄positionibus de necio in quibus modus affirmatur: et ideo ex eis est cōsimiliter syllogizandū sicut ex illis de necessario. et ideo modus syllogizandi ex eis est antea dictus. ¶ Ex quo sequitur 3°. q̄ solū est dicendum de p̄positionibus de possibili in quibus modus affirmatur sicut sunt iste. sortes pōt esse: sor. pōt non esse. ¶ 4° est notādum. q̄ quātus subm p̄positionis de possibili ampliatur ad supponēdum pro eo q̄ est. vel potest esse. tamē quādoq̄ restringit̄ per hoc additum q̄ est. et ampliatio impeditur vt in ista. omne q̄ est currens potest esse homo. et currens restringitur ad supponēdum solū pro currentibus qui sunt. Nec de primo.

² **Quātum** ad 2° fit p̄ conclusio. in oibz modis p̄me figure directe p̄cludētibz valent syllogismi ex ambabus de possibili subto maioris nō restringito. probat̄ q̄ optime sequitur. omne. b. pōt esse. a. omne. c. vel aliq̄. c. pōt esse. b. ergo omne. c. vel aliq̄. c. pōt eē a. nō restringēdo maiore. patet. q̄ exp̄ssē tenet per dici de omni significat̄ maiore. omne q̄ est. b. vel pōt eē b. potest eē. a. si igit̄ de omni eo q̄ est. b. vlt pōt esse. b. dicatur. a. et omne. c. pōt eē. b. opz q̄ de oi. c. dicat̄. a. Eodem modo si minor eēt particularis: et p̄similr tenent negatiui per dici de nullo. ¶ 2° conclusio est. syllogismi negatiui indirecte p̄cludētes ex ambabus de possibili nō valent. probat̄. q̄ in celantes nō valet 2° rōne facta ante oppositū. sed q̄ in fap̄sino nō valet pōt sic argui. ois deus mouens celum potest creare. ois oipotens pōt non esse mouens celum. ergo aliq̄ creans pōt non esse oipotens premisse sūt vere ex fide: et conclusio est falsa eo q̄ omne creans de necessitate est oipotens. ¶ 3° conclusio est. ex ambabus de possibili nō valent syllogismi in 2^a figura. patet: q̄ nō sequitur. luna pōt non splēdere. ois infimus planeta pōt splēdere. ergo infimus planeta pōt nō esse luna. pmissē sunt manifeste vere et conclusio falsa. per eodē terminos exemplificaret̄ in singulis alijs modis disponendo eos fm̄ exigentiam modoz. ¶ 4° est. syllogismi ex ambabus de possibili valent in oibz tertie figure. patet: q̄ oēs perficiunt̄ per syllogismū expositiui si argueret̄ in diuisiuis sic. aliq̄. c. pōt esse. a. omne. c. potest esse. b. ergo aliq̄. b. pōt esse. a. signet̄ enim. c. q̄ pōt esse a. et arguit̄ sic expositiue. hoc. c. potest eē. a. et hoc. c. pōt esse. b. ergo q̄ minor dicit. q̄ omne. c. potest esse. b. ergo

aliquod. b. potest esse. a. Eodem modo p̄bari possent singuli et alij modi huius figure ex alio: q̄ p̄mi quatuor modi et vltimus reducunt ad p̄nam figuram per p̄uersionem affirmatiuaz de possibili: et quintus reducitur ad eam ex opposito p̄nis cum minore inferēdo oppositum maioris. exēpla facilliter patent diligēter intuenti. ¶ 5° conclusio est. q̄ si in p̄a figura subm in maiore restringeret̄: et in minore non restringeret̄ predicatum: tunc non oporteret valere syllogismos ex ambabus de possibili. patet. naz posito q̄ solus homo currat. ex vero sequeret̄ falsum sic arguendo. omne q̄ est currens potest eē homo. omnis asinus pōt esse currens. ergo omnis asinus potest eē homo. premisse enim sunt vere et conclusio falsa. Similr in negatiuis supposito q̄ luna esset nunc eclipsata argueret̄ sic. omne q̄ est lucens pōt nō esse luna: omnis infimus planeta pōt esse lucens. ergo omnis infimus planeta potest nō esse luna. premisse similr sunt vere et conclusio falsa. Nec de secundo.

Ad rōnes. ¶ Ad p̄nam dicitur admissio casu. q̄ iste syllogism^{us} est optimus. omne currens potest eē homo. ois asinus potest esse currens. ergo ois asinus potest esse homo. sed sicut conclusio est falsa: ita et maior. naz significat̄ q̄ omne q̄ potest esse currens potest eē homo: q̄ est manifeste falsum de asino et equo et similibus. Ad p̄batōnem maioris dī negando p̄nam qua inferit̄. omne currens est homo. ergo omne currens potest eē homo. nam arguit̄ cuz distributione a minus amplo ad magis amplū: et talis p̄ntia non valet. Si dicatur q̄ ad esse sequitur posse: vtz est: dum tñ terminat̄ nō plus dissoluant̄: nec pro pluribus in illa de possibili q̄ in ista de inesse: vt bene sequitur. omne currens est homo. ergo omne q̄ est currens pōt esse homo: sed sine tali restrictione in vniuersalibus non valet p̄ntia ab eē ad posse. ¶ 2° ratio est pro secūda p̄clusionē. et 3° pro 3°. ¶ Ratio post oppositum est pro p̄a et 4^a p̄clusionibus si quid concludat. Nec de qōne. ¶ Questio. XXXVIII.

¶ Verum non vtralibet: sed que ad maiore ex t̄mitatem. Capitulo eodem.

Veritur 38°. Vtz ex maiore de inesse simplr et minore de necio sequitur conclusio de necio. ¶ Et arguit̄ p̄mo q̄ non. auctoritate pbi in isto p̄mo tractatu de necessario. vbi exp̄ssē dicit q̄ ad inferendum p̄nem de necio oportet maiore esse de necessario et minore de inesse. ¶ Secūdo sic. in tali dispositione ex opposito p̄nis cum altera premissaz: non sequitur oppositū alterius p̄misse: nec etiā repugnans necessitati alterius premisse. ergo talis dispositio non valet. p̄ntia est nota. antecedēs declarat̄ arguendo sic. omne. b. est. a. et omne. c. de necessitate est. b. ergo omne. c. de necessitate est. a. da oppositum p̄clusionis. aliq̄. c. pōt nō esse. a. et arguat̄ sic in brocardo. aliq̄. c. potest nō esse. a. omne. c. de necessitate est. b. que fuit minor. ergo aliq̄. b. potest nō eē a. et conclusio nō repugnat maiori: nec eius necitari. patet hoc. nam si ista. omne. b. est. a. valeat istam. ois homo est aial. tunc maior est necessaria fm̄ p̄m: et tñ cum ea stat. q̄ aliq̄. b. potest nō esse. a. puta q̄ aliq̄s homo potest non esse animal: q̄ aliquis homo potest mori.

In oppositum arguitur. nūq̄ in tali dispositione inueniunt̄ premisse vere quin etiā conclusio sit vera. igit̄ talis dispositio est bona. p̄ntia tenet. antecedens patet sic arguēdo. ois sol lucet. omnis planeta lucidissimus de necessitate est sol. ergo omnis planeta lucidissimus de necessitate lucet. Eodem.

modo in negatiuis. nullus sol est luna. omnis planeta lucidissimus de neccitate est sol. ergo omnis planeta lucidissimus nō est luna: et in particularib⁹ sylis semp enis premisissis existētib⁹ veris pclusio inuenit vera.

C In questione primo ponenda sunt notabilia. Secō respondendum est ad questionem.

Quantum ad p^mum p^o est notāduz. q^d ppositio de inesse simplr vocat^r ppositio de inee necessaria. exēplum vt sol lucet: vel homo non est asinus. **C** Secō est notāduz. q^d syli qui tenet ex illis de inesse simplr nō teneret si ppositio eet de inesse sicut nunc. i. ptingens simplr et de forma nō valent. Ratio est. nam si de forma valerent: ita teneret in illis de inee vt nunc sicut in illis de inee simplr: cū ppositio de inesse simplr et de inesse vt nūc sint eiusdem forme: vt ois sol lucet: et omnis sol lucet super nostrū hemispherium. Sed Az. dicens aliqd talium tenere voluit q^d sunt quedā bone cōsequencie et semp tenentes supposita neccitate illius de inesse. **C** 3° est notāduz. q^d nihil est incōueniens easdē duas pmissas plures pcludere pnes: vt bene segtur. aliquod. b. pōt non esse. a. omne. b. de necessitate est. c. ergo aliqd. c. pōt non esse. a. Et etiam segtur ex eisdē premisissis. ergo aliquid qd de neccitate est. c. pōt non esse. a. probatur expositorie sic. significato. b. q^d pōt nō esse. a. hoc pōt non esse. a. hoc de neccitate est. c. q^d omne. b. de necessitate est. c. igit^r quod de necessitate est. c. potest non eē a. et istud notabile satis probauit philosphus secundo huius capitulo primo. Nec de primo.

Quantum ad 2^m sit p^o pclo hec. Mixtio ex maiore de inesse simplr et minore de necessitate in p^o figura valet inferre p^mem de neccio. pbat^r sic: q^d bene segtur. omne. c. est. a. omne. b. de neccitate est. c. ergo omne. b. de neccitate est. a. supposito q^d maior sit necessaria. pbat^r ex opposito pclusionis cū minore segtur in brocardo pclusio repugnans necessitati. Az. ergo pclusio fuit bona. pntia est nota et aⁿs pbat^r. naz segtur capto opposito p^mis aliqd. c. pōt non esse. a. et omne. c. de necessitate est. b. ergo aliqd qd de necessitate est. b. pōt non esse. a. per 3^m notabile. et ista pclusio repugnat necessitati maioris. non enim stat q^d hec sit neccia. omne. b. est a. et q^d aliqd qd de necessitate est. b. pōt non esse. a. nā ex quo ipm potest nō esse. a. ponat^r in esse q^d aliqd qd de neccitate est. b. non sit. a. segtur q^d ista est falsa. omne. b. est. a. q^d eius ddictoria est vera: et ex cōsequenti nō erat necessaria: cuius oppositū supponebat^r. Eodē modo de clarari pōt huiusmodi syllogismos valere in celarent et in modis p^micularibus. semp enim ex opposito p^mis cū minore sequeret^r in tertia figura pclusio repugnans necessitati maioris: pcludēdo modo quo iam fuit conclusum. quare pclusio vera est. **C** 2° pclusio est. huiusmodi mixtio. i. maiore de inesse et minore de neccio supposita maioris neccitate valet in 2^a figura. declaratur in camestres. nā optime segtur. ois sol lucet. ois terra de neccitate nō lucet. ergo ois terra de neccitate nō est sol. naz da oppositū p^mis. alia aliqua terra pōt esse sol. et arguit^r sic. ois terra de neccitate nō lucet. aliqua terra pōt eē sol. ergo aliqd quod de neccitate non lucet potest esse sol: et hoc repugnat maioris neccitati. Eodē modo pcludi pōt in alijs modis. q^d aut^r modus arguēdi valeat facilliter posset ostēdi per syllogismū expositōrium: vt prius. **C** 3° pclusio est. q^d huiusmodi mixtio valeat in 3^a figura. patet. nam bene segtur in darapti. ois sol lucet. omnis sol de neccitate est suba. igit^r aliqua suba de neccitate relucet. da oppositum p^mis. ois suba pōt nō lucere: et arguatur sic in celarent. ois suba potest non lucere. ois sol

de neccitate est substantia. ergo omnis sol potest nō lucere. que pclusio supposita pntia subiecti repugnat maioris neccitati: et breuiter huiusmodi modis non possint ita euidenter pbari sicut veri modi syllogistici. tñ tenent: eo q^d in nullis reperit instātia. Nec de icdo.

His premissis patet qd dicēdum sit. ad rōnes. nam auctas simplr est vera fabtem in 2ª figura: et arguit de 2ª notabili: q^d lz huiusmodi pntie sint bone de quibus dcm est in p^mibus: tamen nō sunt syllogistice et causa dicta est ante. **C** Ad 2^m dicit^r: q^d lz ista pclusio. aliqd. b. pōt non esse. a. nō repugnat neccitati maioris: tñ alia conclusio que etiam segtur in brocardo. i. hec. aliqd qd de neccitate est. b. potest nō esse. a. repugnat neccitati eiusdē: vt dictū erat in declaratione p^me pclusionis. quare patet huiusmodi pntias esse bonas. **C** Ratio post oppositum est pro pclusionibus. Nec de questione. **Questio. XXXIX.**

C Be contingenti autem post hec dicemus. **Capitulo vndecimo.**

Veritur 39°. Utz hec ppositio. Sor^o tem ptingit nō esse. sit affirmatiua vel negatiua. **C** Et arguit p^o q^d sit negatiua: q^d fm p^m est oppositū q^d sit respectu hui⁹ sor. ptingit eē: et hec est affirmatiua. ergo illa est negatiua. pntia tenet. et aⁿs pro vtraq^{ue} parte notū est de se. **C** 2° sic. ista eqpoller negatiue. ergo 2^a est negatiua. pntia nota. aⁿs declarat^r: q^d eqpoller hui⁹. sorte possibile est nō eē. 2^a p^oiar^o. seu hui⁹. sorte nō necesse est eē: et ille sunt vere negatiue. **C** 3° sic ista est negatiua. sorte possibile est nō esse. g^o eadē rōne hec. sorte ptingit nō eē. aⁿs supponit ex dictis in 2^a p^oiar^o: et pntia declarat^r. nā sicut in ista. sorte possibile est nō esse. verbis negat^r et modus affirmat^r: ita sic directe in ista. sorte contingit nō esse. Ideo qua rōne negatio in vna facit ppositionē negatiuā faciet etiā in alia. **C** 4° sic. ppositio cuius pncipalior copula negat^r est negatiua: sed ista est b^o. ergo ipsa est negatiua. maior declarata est 2^a periarmentias in vna qōne. minor declarat^r: q^d hoc verbū esse negatur hic. et hec est pncipalior pars copule: eo q^d fm eius exigētiā subm ordinat^r: vt cū sit ifinitiuū modi suppositum ponit^r seu ordinat^r in accusatiuū et nō in noiatiuū: non obstat^r q^d ptingit sit verbū personale. **C** Cōfirmatur. ex ista ppositione segtur negatiua. ergo est negatiua. pntia videt^r tenere. aⁿs patet: q^d segtur ad eā hec ppositio. sortem nō necesse est esse: que est vera negatiua. **C** 3° pfirmat^r sic. sibi repugnat affirmatiua. ergo est negatiua. pntia tenet: q^d ppōnes repugnātes sibi debet eē eiusdē qualitatis. aⁿs patet: q^d formaliter sibi repugnat ista. sorte necesse est eē: que est vere affirmatiua. q^d sibi repugnet illa patet: q^d si sortem necesse esset esse: falsus esset dicere q^d ipsum contingeret non esse.

In oppositum arguit^r aucte pbi p^o caplo p^o. vbi dicit sic. si. a. ptingit inesse b. ptingit et nō inesse: et si omni ptingit inesse: oī ptingit non inesse. sunt aut^r huiusmodi ppositiones p^mdicatiue: qm ptingit ei qd est esse simplr ponit^r. vbi pbs expresse dicit esse affirmatiuas ppositiones de ptingenti in quibus negatio postponit^r. Modo idem dicit pbs pmo huius caplo 2° in his verbis. nunc autē nobis tñ cum bis que dicta sunt manifestum sit: qm contingere nulli: vel alicui inee: vel non inesse affirmatiuam habet figuraz. nam ptingit et esse simpliciter ordinatur.

C In questione ista pmitus sunt ponēda aliqua notabilia et suppositiones. 2° rōndendum est ad qōnem.

Quantū

Quantū ad p^m pmo est notandū. q^d ptingens accipitur multipliciter. vno mō cōiter: et sic puerit cū possibili: quo mō accipit 2° per armenias: et sic est superius ad necessariū et ptingens ad vtrūlibet. ¶ 2° mō accipit stricte. put puerit cum necessario: et isto mō pbs in isto pmo frequēter pro necessario ponit ptingit. De his duab^{us} acceptiōibus nō curat ad pns: q^d sic de ptingenti similiter dōm est sicut de necessario et possibili de quibus antea dcm est. ¶ 3° mō capit etiā restricte et hoc pro ptingenti ad vtrūlibet: et sic describitur a p^ho caplo scō. ptingens est quo nō existente necessario posito in esse nihil sequit^{ur} impossibile. i. ptingens est q^d nec est necessariū nec impossibile: vel cōtingens est q^d pōt esse et q^d pōt nō esse: et hoc mō nō capitur hic et capiet in questionibus sequentibus. ¶ 2° est notādū q^d ista ppositio. sortem contingit esse. aut etiā ista. sortem contingit nō esse. que inter se equipollent sicut in sequenti questione dicet^{ur}: equipollet vni copulatiue: cuius pma pars est de possibili affirmatiua et alia pars de possibili negatiua. puta huic. sortē ptingit nō eē. sortes pōt esse: et sortes pōt nō esse. pbat sic. seq^{utur} sortes ptingit nō esse. g^o sortes nō necesse est nō eē. p^{er} diffinitionē ptingentis: q^d ptingens nō est necessariū: et tunc vltra. ergo sortes pōt esse. Similiter sequit^{ur} sortē ptingit nō esse. ergo sortē impossibile est nō esse. tenet: q^d ptingens nō est impossibile per diffinitionē. tunc vltra. sortē nō impossibile est nō esse. igit^{ur} for. pōt non esse. igit^{ur} p^{er} q^d talis de ptingenti includit vnā de possibili affirmatiua et alia negatiua q^d fuit declarandū: imo q^d plus est impossibile est talē ppositionē complete intelligere nisi intelligat^{ur} de subro p^{re}dicatū affirmari et negari mediāte copula de possibili. ¶ Sed dicet quis. tūc ista ppō eēt hypothetica: q^d per te equipollet vni copulatiue: imo correspōdet. sicut dicit^{ur} mentali copulatiue. Rūdeo pcedendo pntia et pns: imo hoc est simplr necessariū. pbat sic. nā ppositio cathgorica includit in se vnā copulā pure affirmatiua et alia pure negatiua: sed q^{libet} talis de ptingenti est h^{ab}et duas copulas includens. g^o nulla talis de cōtingenti est cathgorica. discursus est bonus: et maior nota est: q^d ppositio cathgorica enūciat p^{re}dicatū de subro mediāte simplici copula: et iō ppter simplicitates pbat^{ur} tionis dicta minor p^{er} dicit^{ur} q^d ista: sortē ptingit nō esse. enūciat hoc p^{re}dicatū est de sorte: et affirmatiue et negatiue vt p^{er} declaratione suppositionis. verū est tñ q^d in voce apparet cathgorica: q^d in voce est simplex subm et simplex p^{re}dicatū: et sic fit ex ea syll^{is} cathgoric^{is} nō est enī incōueniēs q^d ppōnibus vere hypotheticis dum tñ vocaliter appareāt cathgorice: fiat syllogismi cathgorici. sicut in syllis p^{er} in gbus ponunt ppōnes exceptiue seu reductiue. ¶ 3° est notandū. et sit 3° suppositio: q^d quādo nota ppositionis hypotheticę. puta p^{re}dictio vel aduerbiū nō negat. tunc talis ppositio manet affirmatiua. p^{er} ex dictis in vna questione.

Quantum ad 2^m sit conclusio respōsalis bec. dicta ppositio est pure affirmatiua et oēs p^{er}similes. probat^{ur} ex suppositionibus. ipsa est vera copulatiua in qua copula p^{re}iunctiōalis nō negat. ergo est affirmatiua. pntia t^{er} per secūda suppositionē: antecedēs q^d equipollet copulatiue p^{er} pma suppositionem. q^d aut copula p^{re}iunctiōalis nō neget p^{er} q^d illaz includit hoc vbi ptingit nō negatū vt notū est de se. ¶ 2° ipsa equipollet copulatiue affirmatiue. g^o debet dici affirmatiua. pntia t^{er}. aīis p^{er} pma suppositionē. ¶ 3° ex ea sequit^{ur} vera affirmatiua. g^o est affirmatiua. pntia nota: q^d pura negatiua nō ifert^{ur} affirmatiua i saltē cathgori

cis. aīis p^{er} q^d ad eaz seq^{utur} q^d sortes pōt esse per declarationē pmi notabilis que est va affirmatiua. ¶ 4° ipsa alig^o ponit. g^o non est negatiua cathgorica. pntia t^{er}: q^d talis negatiua nihil ponit. aīis p^{er} vt pus: q^d ponit sortes posse eē: pp q^d bec est falsa. chimera ptingit nō eē. si dicat^{ur} q^d vez: q^d nō est nota cathgorica: s^{ed} forte hypothetica: p^{er} q^d dōm per p^{er} adductā rōnē et ad p^{er} nē. nā si dicat^{ur} ipaz eē hypotheticā nece est pcedere eā eē affir^{uam}.

Ad rōnes. ¶ Ad p^m dicit^{ur} q^d pbs non voluit. q^d eēt vere opposite qualitatis respectu istius. sortē ptingit esse: sed voluit quo ad vocē: q^d in ea ponitur negatio apparet opposite qualitatis. q^d ex ista p^{er}hi qualis sit que dicit^{ur}. accidit omnis: fm ptingens p^{er} positiones puerit sibi inuicē. et subdit. dico nō affirmatiuas negatiuas: sed quecūq^{ue} affirmatiua habēs figuraz fm oppositionē. ¶ Ad 2^m negat^{ur} q^d equipollet negatiue: et similr negat^{ur} q^d equipollet huic. sortem nō necesse est esse. ergo for. possibile est nō eē. ¶ Ad p^{er} m 2° per armenias dicit^{ur} q^d accipit ibi ptingens large: et sic non capit in pposito. ¶ Ad 3^m cōcedit^{ur} antecedens q^d bec sit negatiua. sortē possibile est nō esse: et negat^{ur} psequentiā que infer^{ur}: q^d etiā ista erit negatiua. sortē ptingit nō esse. ¶ Ad pbatōnē dicit^{ur} q^d nō est eadē rō. nam pma est pura cathgorica includens simplice ppositionē. et iō in ea negat^{ur} pncipalior pars copule cū negat^{ur} esse. et ptingit includit duas ppōnes. vnā affirmatiua et alia negatiua p^{re}iunctas per p^{re}iunctionē copulatiua equiuale^{nter}: que p^{re}iunctio solū est copula: et q^d illa nō negatur ppositio dicit^{ur} pure affirmatiua. et ideo dicit^{ur} vltra q^d nō est simile de istis modis possibile et ptingere. nā contingens includit in se pncipalē copulā p^{re}iunctionalē: q^d possibile nō: sed est solū determinatio copule cathgorice. ¶ Ad 4^m pcedit^{ur} maior et negat^{ur} minor. i. q^d in hac ppositione pncipalior pars copule neget^{ur}. Ad pbatōnem dicit^{ur} q^d l^{ibet} respectu cuiuslibet cathgorice quā ppositio includit sit pars pncipalior: tñ nō est pars copule huius totalis ppositionis: imo solū copula est p^{re}iunctio inclusa in hoc mō ptingit: et ita nec in parte: nec in toto negat^{ur}. ¶ Ad pfirmationē negat^{ur} pntia qua infer^{ur} ex illa seq^{utur} neg^u. g^o neg^u: imo ex pura cathgorica affir^{uam} bene seq^{utur} neg^u. sicut p^{er} 2° p^{er} armenias. ¶ Ad 3^m pcedit^{ur} q^d nō pōt cū ea stare in vitate: non tñ est sua d^{ic}toria: imo sua d^{ic}toria est vna disunctiua cū ista. est altera pars. i. bec. sortē nece est eē. vel sortē ipole est esse. te. ste p^{er} hō pmo bul^{us} caplo. i. s. et negat^{ur} pntia qua ifert^{ur}. g^o ista est neg^u. nā copule affirmatiue bene repugnat vna cathgorica affirmatiua vt isti. for. nō currit. et de^{us} est. repugnat ista. for. currit. Auctoritates p^{er} post oppositiū sunt pro p^{er} nē. Dec de qōne. Questio. XL.

Dico autem ptingere et ptingens quo nō existente necessario. posito aut esse vel nō eē propter hoc nihil erit imple. Caplo vndecimo.

Verif 4°. Ut p^{er} possibili posito in esse nulluz sequat^{ur} impossibile. ¶ Et arguit^{ur} pmo. q^d ipole sequat^{ur}. nā bec est possibile. albu pōt eē nigrū. et seq^{utur} ipole. ¶ 2° firmat^{ur} sic. ista est possibilis: imo vera. sortes habens oculos pōt eē sine oculis: et tñ si ponat^{ur} in eē for. h^{ab}is oculos est sine oculis sequunt^{ur} d^{ic}toria. ¶ 3° sic. bec est polis et va. oīs hō pōt mori: vel h. oē signū cōdiaci pōt eē sup n^{on} ozicōtē: et tñ si ponant^{ur} i eē seq^{utur} ipole. s^{ed} p^{er} hōs et astronomos. p^{er} n. ponit^{ur} sic i eē. oīs hō mori. q^d ē ipolis apud p^{er} m. et 2° sic. oē signū cōdiaci est sup n^{on} m

origōe que etiā est impossibilis: cū nūq̃ tot⁹ zodiac⁹
 3° pōt esse super nostrum oriōntem. ¶ 3° sic. hec est possi-
 bilis. tñ deū esse deum est tibi positū: t̃ tamē si admit-
 tī sequim⁹ p̃radictoria. q̃ zē. p̃ntia tenet. anis pzo p̃ma
 parte pz: qz pōt esset q̃ deū esse deū eēt tibi positū: t̃
 nihil aliud. t̃ tunc tñ deū esse deū esset tibi positū. pzo
 secūda parte declaraf: qz sequit⁹. tñ deū eē deū est tibi
 positū. igit̃ nihil aliud q̃ deū esse deū est tibi positum
 ab exposita ad vnā exponentiū. Et itez sequit⁹. tñ deū
 esse deum est tibi positū. igit̃ aliud q̃ deum esse deum
 est tibi positū. modo ista sunt contradictoria: t̃ q̃ sequa-
 tur declaraf sic arguēdo: tñ deū esse deum est tibi posi-
 tum. tñ deū esse deum est aliud q̃ deum esse deū. ergo
 aliud q̃ deū esse deū est tibi positū: t̃ pz minor: qz hec
 ppositio. tñ deū esse deū. est aliud q̃ deū esse deū. vel
 q̃ hec ppositio. deus est deus. ¶ Cōfirmat idē sic de-
 monstrata hac ppositione. tñ deū esse deū est tibi po-
 situm. arguit sic. hoc est tibi positū. hoc est aliud q̃ deū
 esse deum. ergo aliud q̃ deū esse deum est tibi positū: t̃
 pz maior per casuz: qz tibi ponebat ista. tñ deū eē deū
 est tibi positū. ¶ 4° sic. hec est possibilis. omnis propo-
 sitio est particularis: t̃ si ponat i esse q̃ ita sit sequetur
 impossibile: qz pmo sequit⁹ q̃ nulla ppositio est vniuer-
 salis ex quo ois est particularis. scdo sequit⁹ q̃ aliq̃ pro-
 positio est vlis. nā hec. ois ppositio est particularis. est
 vniuersalis: t̃ hec est aliqua ppositio. igit̃ aliqua pposi-
 tio est vlis. Eodē mō argui posset de ista. nulla propo-
 sitio est neg^{ua}. posito q̃ ita eēt sicut ipsa signat: qz sequit⁹
 nullā esse negatiuā t̃ aliq̃ esse negatiuā: qz ipsa est met
 negatiua. q̃ tñ ambe iste sint possibiles. pz: qz q̃litercū-
 5° qz per eas significat: ita possibile est esse. ¶ 5° sic. si sic
 hoc esset ex eo: qz si ex. a. esse sequit⁹. b. esse. tūc ad. a. esse
 possibile sequit⁹. b. eē possibile: sed hoc est falsuz. igit̃ ē
 falsuz est q̃ ex possibili nō sequit⁹ impossibile. p̃ntia te-
 net: t̃ maior rōnis est pbi caplo. iz. pmi. minor declara-
 tur: qz illa est possibilis. omne currens est homo: t̃ etiam
 ista. omnis equus est currens: t̃ tamen hec est impossi-
 bilis. omnis equus est homo. ergo quāuis pclusio de in
 esse sequat ad pmas duas de inē: tñ ad istas duas esse
 possibiles nō sequit⁹ p̃ne esse possibile. z^o qz ad istas de
 inesse. albū est nō albū. sequit⁹ q̃ homo est albus: eo q̃
 antecedens est impossibile: t̃ tñ ad istā. albū pōt eē nō
 albū. nō sequit⁹ q̃ homo possit esse albus. igit̃ ad esse se-
 quitur esse: t̃ tamen ad posse non sequitur posse.

In oppositum

est philosophus in isto primo
 capitulo. ii^o.
 ¶ In qōne ista erunt duo articuli. In p^o videbū de que-
 sito. Et in z^o videndū est de isto de quo tangebat in vi-
 timo argumento. i. vtrum si ad. a. esse sequit⁹. b. esse: ad
 a. esse possibile sequatur. b. esse possibile.

Quātum ad p^m pmo est notandū. q̃ refert dicere
 possibile: t̃ ppositione de possibili posita in eē. pma enī
 significat q̃ capta quacūq̃ ppositio de possibili t̃ reten-
 ta ea ac si sic eēt totaliter sicut per eā signat: nihil seq̃
 impole: t̃ sic intellexit pbs in caplo. iz. pmi auctoritatē
 allegatā post oppositū: t̃ super hoc p̃cipue fundant oēs
 regule obligationū: s̃z secūda signat q̃ ppōne modifi-
 cata hoc modo possibile in sensu diuiso posita in vnā
 de presenti nō debet sequi inconueniens. t̃ ideo pmo
 restat videre de virtute vtriusq̃ istarum.

3° **Sic igitur** pma pclusio hec. q̃ frequenter pposi-
 tione de possibili posita in eē. sequitur
 impole. pz: qz hoc est de poli. homo pōt eē asin⁹ per nō
 tabilepositū: t̃ tñ ea posita in eē seq̃ ipole. puta q̃ hō

est asinus. nec mirū: qz lz sit de possibili: tñ est impossi-
 bilis. ¶ 2° p est. ppositione de possibili vera posita in
 esse debite nō dz sequi impole. pbat sic. qz ppositio de
 possibili nō dicit vera nisi q̃litercūq̃ per eas signat p
 nunc. fm ei⁹ totalē signationē ita pōt eē. Si igit̃ ponat
 ita esse per positionē illi⁹ de possibili in immediato solū
 pole ponit. q̃ ex hoc nullū ipole sequit⁹. igit̃ psequētia
 vera. p̃ntia est nota t̃ anis similr. ¶ 3° p. si. ppositio de
 poli vera indebite ponat in esse frequenter sequit⁹ im-
 pole. pz rōnibus ante oppositū factis in p̃ncipio: qz si
 ista. sortes hñs pedes pōt non hñe pedes de poli ponat
 in eē. sic q̃ hñs pedes nō hñ pedes. seq̃ inconueniens.
 ¶ Ut igit̃ hñ ppōnes debite ponant in eē notāde sūt
 regule. pma ppositio de poli vlis t̃ vera nō dz poni in
 eē cū nota vlitatis vt ista. ois hō pōt mori. non dz poni
 in eē sic. ois homo morit⁹: s̃z sic. iste homo moritur: t̃ iste
 homo morit⁹. t̃ pportionaliter per alias singulares. Si
 militer hec. omne signū zodiaci pōt esse super nostrum
 oriōntē. ponat sic in esse. hoc signū zodiaci est sup nrm
 oriōntē: t̃ sic de alyis: t̃ nō sic. omne signū zodiaci est
 super nostrū oriōntē. Similiter hec. in qualibet parte
 continui p̃tinuū diuidi pōt. nō ponat sic in esse. in qua-
 libet parte p̃tinuū p̃tinuū diuidit⁹: sed sic. in hac pte p̃ti-
 nuū p̃tinuū diuidit⁹. t̃ sic de alyis. Pro quo vltius ar-
 dendū est q̃ ad lz q̃ illa vlis de poli sit vera nō regnū
 q̃ copulatiua cōposita ex oib⁹ singlarib⁹ de in eē cor-
 dentibus possit esse vera: sed sufficit q̃ quelibet singu-
 laris per se possit esse vera. pz: qz hec est vera. oē signū
 zodiaci pōt esse super nostrū oriōntē: tñ hec copulati-
 ua. hoc signū zodiaci est super nostrū oriōntē. demō-
 strato signo arietis. t̃ hoc signū zodiaci est super nostrū ori-
 ōntē. demōstrato signo libze est simplr ipossibilis. nāz
 quādocūq̃ aries est super nostrū oriōntē libza est sub-
 tus. sicut pz per auctorē de spera: t̃ iō sufficit ad vlti-
 vlis q̃ ista per se sit possibilis. aries est super nostrū ori-
 ōntē: t̃ sic de alio signo. ¶ 2° regula est ista. si subm ex
 predicatū fuerint termini oppositi nō porētes simul
 de eodē verificari. tunc in ppositione de in esse loco sub-
 lecti debet poni. p̃nomē demōstratiū demōstrans rez p
 qua supponit subm. vt si ponamus in esse istam. album
 pōt esse nigrū: vel albū pōt esse nō albū. dicim⁹ sic. hoc
 est nigrz demōstrato illo qd̃ potuit esse albū p quo sup-
 ponit subm. similiter dicimus hoc est nō albū: t̃ nō po-
 nimus sic. albū est nigrū: vel albū est nō albū. ¶ 3° re-
 gula. si a parte subiecti ponat termin⁹ repugnās verifi-
 cationi p̃dicati de subiecto mediante copula de presen-
 ti. ista in ipso de in esse debet omitti. vt si ponērem⁹ hāc
 in esse. hō habens oculos pōt nō habere oculos: non de-
 bemus ponere in esse sic. homo habēs oculos nō habet
 oculos: sed sic homo nō habet oculos: t̃ hec sufficiat de
 impositiōne de in esse ppositionis de possibili. ¶ 4° p
 responsalis est hec. ppositiōe de possibili posita in esse
 nullū sequit⁹ impossibile. i. posito q̃ ita sit sicut quecum-
 qz ppositio data possibilis significat: nullum sequitur
 impossibile. pz cōclusio. nam si impossibile sequeretur
 posset ita esse sicut antecedens signaret fm ei⁹ totalē
 signationē: eo q̃ ipsum esset impossibile. igit̃ psequen-
 tia nō valerēt. igit̃ ex pure possibili in eē posito nullū
 in bona psequētia sequit⁹ impossibile. Ex quo pz error
 illorum qui in arte obligatoria multas ppropositiones
 simpliciter possibiles nō volunt admittere sicut istas.
 tu pcedes pmi ppositū a me. similiter sicut istas. q. a.
 in ppositione vera signat asin⁹ t̃ in ppositiōe falsa hō
 minē t̃ multas alias p̃similes: qz cū ista omnia sint pos-
 sibilia ex istis admissis. nullū ipole sequet⁹. Similiter
 nō admittūt

nō admittūt istas. tu non es obligatus. rñdens. que tñ oēs sunt possibiles. ¶ Circa istā questionē est notādū. q̄ multe ppōnes sunt possibiles. quas tamē sic signādo esse veras est impossibile: eo q̄ quādo ipse sunt propter seipsas sūt falsę. exemplū. nulla ppō est. hec est bene possibilis: tñ qñcūq̄ ipsa est ipsa est falsa: eo q̄ quādo ipsa est aliq̄ ppō est: imo ea sic signāte impossibile est eā esse verā. Similr est de ista. omnis ppositio est p̄icularis: et de ista. nulla ppositio est negatiua. et de ista existente in mente sortis. sortes nō est. et ideo bene pcedere: q̄ aliquo possibili retenta sua signatione posito in esse verū. sequit̄ impossibile: vt si ista. oīs ppositio est p̄icularis. retenta ista signatione ponit̄ esse vera. sequit̄ q̄ oīs ppositio est p̄icularis: q̄ idē ex ipso: et q̄ aliq̄ nō est p̄icularis: q̄ hec ppositio met que ponit̄ eē vera nō est p̄icularis: et ipsa est aliqua ppositio. igit̄ aliq̄ ppositio nō est p̄icularis. quapropter multū refert dicere. possibili posito in eē nullū sequit̄ ipole. et possibili posito in eē verū nullū seq̄ impossibile. Dec de p̄mo.

Quantū ad 2^m sit p̄ma p̄clusio responsalis hec. si ad. a. esse. sequit̄. b. esse ad. a. esse possibile sequit̄. b. esse pole. pbat̄ rōne p̄bi. nā da q̄ ex. a. esse sequat̄. b. esse: et tamē q̄. a. sit possibile et b. impossibile: cū igit̄. a. sit possibile. a. fiet. b. aliter cū sit impossibile nunq̄ fiet. pducto igit̄. a. verū est dicere q̄. a. est: et tñ pro tūc nō est v̄x dicere q̄. b. est: eo q̄. a. est factū et b. nō. ḡ ad a. esse nō sequit̄. b. esse: cuius oppositū est suppositū. Si militer si ex. a. esse sequitur. b. esse. et a. sit possibile: et b. impossibile ex possibili sequit̄ impossibile: cuius oppositū dictū est in p̄mo articulo. ¶ Circa quā p̄ne est notādū. q̄ per. a. debet intelligi totale aī. et q̄ per. b. p̄is. vnde nō est incōueniēs q̄ ex duab⁹ p̄missis possibilib⁹ sequatur p̄clusio impossibilis. sicut tamē p̄clusio erit impossibilis ita aī ex illis duab⁹ p̄missis possibilibus cōpositū erit impossibile: eo q̄ lz quelibet earū sit possibilis: tñ ipse inter se sunt incōpossibiles. Dec de secundo.

Ad rationes. ¶ Ad p̄am p̄cedit q̄ hec est possibilis. asinū pōt eē nigz. et dicit̄ q̄ nō dz poni in eē sic. albū est nigz: et sic. hoc est nigz. vt dñ est in p̄mo articulo in regula 2^a. et ex ista seu et ex p̄o nihil sequit̄ impossibile: eo q̄ vtrāq̄ earū est possibilis. ¶ Ad p̄firmationē dicit̄ eodēz mō q̄ ista. sortes habēs oculos pōt esse sine oculis. debet sic poni in esse. sortes est sine oculis: et ex ista nihil sequit̄ incōueniēs. ¶ Ad 2^{am} cōcedit q̄ tales sunt vere. oīs hō pōt mori. oē signū zodiaci pōt esse super nostrū orizontē. et iō nūbil ex eis sequit̄ incōueniēs: imo nec ex suis de inee sequit̄ aliq̄ impossibile: q̄ nō debet poni in esse sic. omnis hō morit̄. omne signū zodiaci est super nostrū orizontē: sed per suas singulares. sicut dñ est in p̄o articulo. ¶ Ad 3^{am} p̄cedit q̄ hec est possibilis. tñ deū eē deum est tibi positū: et negat̄ q̄ ex ea sequat̄ aliq̄ ipole. Ad p̄bationē qñ dz q̄ ex ea seq̄ q̄ nihil aliud q̄ deū esse deū est tibi positū. p̄cedit. et negat̄ q̄ ex ea sequatur q̄ deū eē deū est tibi positū. Ad p̄bationē cū dz. tñ deus eē deū est tibi positū. p̄cedit: et ly tñ tenet̄ p̄sonalr. Et ad minore cū dicit̄. tñ deū esse deū est aliud q̄ deū eē deū. illa p̄cedit: eo q̄ ly tñ tenet̄ materialiter: et est sensus iste. et hec ppositio tñ deus est deus est alia q̄ deus esse deus: et negat̄ p̄sequentia qua infer̄. ergo aliud q̄ deū esse deū est tibi positū: q̄ ly tñ in maiore tenet̄ p̄sonaliter: et facit p̄positionē exclusiua: et in minore materialiter: q̄re cōmittit fallacia equocationis. ¶ Ad 2^{am} p̄bationē cū dicit̄ demonstrata ista ppōne. tñ deū esse deū est tibi positū hoc est tibi positū: negat̄ illa: q̄ hec

repugnat posito: q̄ positiū est q̄ ista. de⁹ est deus. sit posita et nulla alia. Et si dicat arguēs: nūqd ego posui tibi istā. Respondendū est q̄ nō: q̄ respōdens est obligat⁹ ad dñi. sicut si posita eēt et admissa ista. tu non es: et posita pponeret tibi eadē et tu eā pcederes. deide pponeret tibi ista. pcedis. neganda esset illa a te: eo q̄ obligatus es ad dñi. s. ad pcedendū te nō eē: et si nō es nō cōcedis. ¶ Ad 4^{am} p̄cedit. q̄ illa est possibilis: et negat̄ q̄ ea posita in eē sequat̄ impossibile. Ad p̄bationē: q̄ seq̄ q̄ omnis ppositio est: est p̄icularis sic: ita q̄ sequat̄ ita esse. et quādo dicit̄ q̄ etiā sequit̄ aliqua nō esse p̄icularē s̄ negat̄. Ad p̄bationē cū dicit̄ q̄ hec est met vniuersalis: respondet q̄ ea posita in eē ipsa nō erit. nā quādocūq̄ est ita: sicut hec significat. oīs ppositio est p̄icularis. tūc ista nō est. eodē mō dicit̄ de alijs adductis in eadē rōne: sed bene p̄cedit q̄ ex ista posita in eē verū sequit̄ impossibile. ¶ Ad 5^{am} concedit assumptū: q̄ hoc est ex eo q̄ si ex. a. esse sequit̄. b. eē: ex. a. esse possibile sequit̄. b. esse possibile. ¶ Ad improbationē dicit̄ p̄cedēdo p̄sequētiā. omne currens est hō. omnis equus est currens. ergo omnis equus est hō. et p̄ceditur q̄ p̄sequens est impossibile: et dicit̄ q̄ lz quelibet pars antecedentis est possibilis: tamē totū antecedens est ipole: eo q̄ iste nō possunt simul stare. oē currens est homo: et oīs equus est currens. ¶ Ad 2^{am} p̄bationē p̄cedit q̄ ista p̄clusio valet. albū est nō albū saltē capiēdo istā pro tēpore p̄senti. ergo homo est asin⁹: et p̄cedit vltra q̄ antecedens factū de possibili: puta ad istā. albū pōt nō esse albū. nō sequit̄ p̄sequēs factū de possibili. puta: homo pōt eē asinus. et ideo bene p̄cedit: q̄ quādocūq̄ ad esse sequit̄ esse: quādo tñ ad illud factū de possibili nō sequitur p̄sequēs factū de possibili: sed hoc nō est p̄tra p̄clusionē 4^{am}. modo semp ad antecedēs esse possibile seq̄ p̄sequens esse possibile. vnde optime sequit̄. album est nō albū: et sic significādo est ppositio possibilis. igit̄ homo est asinus. est ppositio possibilis. sicut eni ista. hō est impossibilis. sic antecedens. albū est nō albū est impossibile. ¶ Ratio post oppositū est pro 4° p̄ne primi articuli. Dec de questione.

Questio. XLI.

¶ Accidit aut̄ oēs que p̄m p̄tingēs ppōnes sūt p̄uertit ad inuicē. dico aut̄ et c. Caplo vñdecio.

Consequenter 4° querit̄. Utrum quelibet de p̄tingēti p̄uertat̄ in oppositā qualitatē. ¶ Et arguit̄ p̄mo q̄ nō: q̄ nō sequit̄. p̄tingit ad vtrūlibet nullū hōiem esse sortem. ergo cōtingit oēm hōiem esse sortē. antecedens eni est verū: et consequēs falsum. q̄ antecedens sit verū. p̄: q̄ quādoq̄ nullus hō est sor. et quādoq̄ aliquis homo est sor. igit̄ p̄tingit ad vtrūlibet nullū hōiem esse sortē. falsitas p̄ntis manifesta est: q̄ non est possibile naturaliter q̄ oīs hō sit sor. Eodē modo argui posset de ista. p̄tingit oēs substantiā esse deū: q̄ nō sequit̄ ex ea. ergo p̄tingit nullaz substantiā esse deū. nā p̄sequēs falsum. et antecedens verū: q̄ ante creationē mūdi. oīs suba que tūc fuit: fuit de⁹. ¶ 2° sic. nō seq̄. a. possibile est nō esse. ḡ. a. possibile est esse. ḡ. nec sequit̄. a. p̄tingit nō esse. ḡ. a. p̄tingit esse. cōsequētia tenet per p̄bm 2° per armemas. q̄ illa de possibili equipollet illi de p̄tingēti. aī. p̄. chimera pole est nō esse. falsum est tñ q̄ eā pole est esse. ¶ 3° sic. nō seq̄. tur. nullū hōiem p̄tingit esse asinū. ḡ oēm hōiem p̄tingit esse asinū. igit̄ ista de p̄tingēti nō p̄uertit in oppositā qualitatē. p̄ntia tenet. aī. p̄: q̄ p̄ma est simpliciter vera. s. nullū hōiem p̄tingit eē asinū et secūda falsa.

Confir **C**onfirmat sic. ex negativa non sequitur affirmativa. non sequitur. forte contingit non esse. ergo forte contingit esse. per quæstionem videtur tenere: eo quod hec est negativa. forte contingit non esse. autem per quod negativa nihil ponit et affirmativa semper ponit aliquid: quare ipsa non potest inferri ex negativa.

4° **C** sic. nulla conclusio valet de forma qua ex vno opposito inferitur alteri. igitur nulla puerisio valet in oppositam qualitatem. probatur per contrarium: quia si valet debet esse per se formalis: et cum sit in oppositam qualitatem est ex vno opposito inferendo alteri. ergo dato quod valeat per se formalis. erit inferens vnum oppositum ex alio: quod est oppositum antecedentis. antecedens manifestum est: quia vnum oppositum formaliter repugnat alteri.

In oppositum est philosophus in isto primo capitulo secundo.

C In hac questione primo premittenda sunt notabilia. Secundo respondendum est ad questionem.

Quantum ad primum primo est notandum. quod hic capitulum pertingens pro contingenti ad vtrilibet. cuius definitio posita erat in precedenti questione. **C** 2° est notandum. quod propositiones de his contingenti alique sunt de sensu composito. ut contingit hominem currere. pertingens est nullus hominem esse fortem. alie sunt de sensu diuiso: sicut ille in quibus contingit addit copule. ut forte contingit currere. **C** 3° est notandum. quod propositiones de contingenti in quibus ponitur negatio sunt duplices. alique sunt in quibus modus negatur: ut hic. nullum hominem contingit esse asinum: et ille non dicuntur proprie de contingenti: eo quod contingenti in eis negatur: imo tales inferunt vnam disiunctiuam compositam ex vna parte de necessario et alia de impossibili. ut formaliter sequitur. a. non contingit esse. b. g. a. de necessario est. b. vel. a. impossibile est esse. b. da enim oppositum perit. a. potest non esse. b. et a. potest esse. b. sequitur oppositum autem. f. g. a. contingit esse. b. alie sunt in quibus modus non negatur. ut forte contingit non esse: et isti proprie dicuntur de contingenti. per istud per primum in toto tractatu de contingenti ubi istas notat de contingenti: et primas non. **C** 4° est notandum. quod puerisio in oppositam qualitatem sic describitur. est puerisio propositionis affirmatiue in apparenter negatiua: vel apparentis negatiue in affirmatiua fuerit eisdem terminis et eadem ordinatio eorum. de. ut. a. contingit esse. igitur. a. contingit non esse. vel econtra. Ex quo patet. quod non debet intelligi per hanc puerisioem compositam qua ex vno opposito inferitur aliud: sed putandum est puerisio qua apparenter mutat qualitatem dicitur notanter in diffinitione in apparenter negatiua: quia secundum veritatem ista. forte contingit non esse et similes non sunt vere negatiue: imo affirmatiue sunt. sicut per ex precedenti questione. **C** Ultimo est notandum. quod in sensu diuiso idem est dicere. a. contingit esse. et. a. contingit non esse. ratio est: quia si. a. contingit esse: tunc per diffinitionem contingenti. a. non necesse est esse. et. a. potest esse. sequitur quod. a. contingit non esse. Eodem modo e contra. a. contingit non esse. g. a. non necesse est non esse: quia pertingens non est necessarium. et tunc ultra. igitur contingit esse. dicere igitur. a. contingit esse: vel. a. contingit non esse simpliciter est idem: et hoc concordat dictis in questione precedenti: quia quilibet earum equipollet huic copulatiue. a. potest esse. et. a. potest non esse. Dec de primo.

2° **Quantum** ad 2° sit per hoc. puerisio in oppositam qualitatem non valet in illis de contingenti compositis. per per primam rationem factam ante oppositum. **C** 2° est. puerisio in oppositam qualitatem non valet in contingenti diuisis in quibus modus negatur. per per 3° rationem factam ante oppositum. **C** 3° est. conuersio in oppositam qualitatem tenet gratia forme in illis de contingenti ad vtrilibet negatione postposita. modo probatur per vltimum

notabile: quia apparenter negatiua et affirmatiua de contingenti equipollet. g. vna infert aliam formaliter. et ratio per se in littera. da. quod. a. contingit esse. sequitur. g. a. non necesse est esse. per diffinitionem contingenti: et tunc ultra. a. non necesse est esse. ergo. a. potest esse. ex quo. a. contingit esse. igitur. a. contingit non esse. Eodem modo arguitur e contra. a. contingit non esse. ergo. a. non necesse est non esse. per diffinitionem. g. a. contingit esse imo inter omnes puerisiones hec est puerisio formalissima: quia nullus in aliquo patitur calumnia. Dec de 2°.

His premissis respondetur ad rationes. **C** Ad 1° dicitur quod est pro per se. **C** Ad 2° dicitur quod est pro per se.

C arguitur pro contingenti capto pro possibili: quod de isto loquitur philosophus 2° per armenias. quod equipollet possibili et de illa procedit quod non sequitur. a. contingit non esse. ergo. a. contingit esse: sed secundum est de contingenti ad vtrilibet. **C** Ad 3° dicitur quod prima eius pars est pro 2° per se. **C** Ad confirmationem procedit antecedens quod negatiua non infert affirmatiua in categoricis: et negatur per se per se per se. igitur ista. forte contingit non esse. non infert et. **C** Ad probationem dicitur. quod ipsa non est negatiua: sicut per ex precedenti questione. **C** Ad 4° procedit autem et negatur per se. **C** Ad probationem procedit quod puerisio in oppositam qualitatem est per se formalis: sed negatur quod ipsa sit ex vno opposito inferendo aliud. sed dicitur in oppositam qualitatem: non quia per se repugnet antecedenti: sed quia per se est apparenter qualitaris opposita antecedenti: put dictum est in 4° notabili. **C** Ratio post oppositum est pro 3° conclusione et. **Questio. XLII.**

C Cum igitur contingit. a. omni. b. et. b. omni. c. erit syllogismus et. **Capitulum duodecimo.**

Verit 4°. **U**trum syllogismi de contingenti valeant in omni figura. **C** Arguitur primo quod non. de illis de quibus non est scientia non sunt boni syllogismi. per se per se. maior rationis per se: quod de syllogismis et suis partibus est scientia. g. minor est per se 6° metaphysice. ubi vult quod de ente per accidens non est scientia. modo idem videtur esse pertingens et ens per accidens. **C** 2° quod non sequitur in baralipton. oem lucens in spera lune contingit splendere. oem luna contingit splendere in spera lune. g. aliquod splendens contingit esse luna. premissæ enim sunt vere et conclusio falsa. nam contradictorium eius est verum. f. nullum splendens contingit esse luna. quod cum potest esse luna de necessitate est luna.

In oppositum est philosophus qui dicit syllogismos de contingenti valere ad minus in prima figura et secunda.

C In hac questione: quia duplices sunt negatiue de contingenti. Alie habent modum affirmatum que proprie dicuntur de contingenti. Alie habent modum negatum: ut dicitur est in precedenti questione. Ideo per videndum est quomodo syllogizandum est ex illis de contingenti in quibus modus non negatur. Scio quomodo syllogizandum est ex illis de contingenti in quibus modus negatur.

Quantum ad primum primo est notandum. quod propositio de contingenti de subito discreto: in qua modus non negatur: ut forte contingit non esse: exponitur per copulatiua: cuius partes sunt ambe de possibili. vna affirmatiua et alia negatiua: ut sic. fortes potest esse. forte. potest non esse: et hoc opposita per disiunctiuam de partibus contradictoriis partibus copulatiue: ut forte non contingit non esse. exponitur sic. forte necesse est esse. vel forte ipse est esse. Sed de subito cõi non distributo exponitur per copulatiua addendo secunde parti eius a parte subiecti relationem idem tatis: ut hic. aliquem planetam contingit esse solem. exponitur sic. aliquis planeta potest esse sol. et idem planeta potest non esse sol: et ista est falsa. sed si per puram copulam exponeret

exponeret sine additōe relatiui pma esset vera: qz sua
exponens esset vera. Exponeret enī sic. aliquis planeta
pōt esse sol. et aliquis planeta pōt nō esse sol. p̄dicto/
ria istius. vt nullū planetā ptingit esse soles. exponitur
per disunctiua biembzē sic. omnis planeta de neces/
sitate est sol: vel oīs planeta quē nō necesse est esse solē
necesse est nō esse solē: et opz ita dici et nō purū cōtradi/
ctoriū in voce scōe partis accipit: eo q̄ in rebus talibus
ppter mutationē suppositiōis nō pōt capi disunctiua
pura de partibus p̄radicentibus in voce: sed de subto
cōmuni distributo exponit p̄portionaliter pme per co/
pulariua. vt oēm hoīez ptingit ridere. exponit goisbō
pōt ridere. et omnis homo pōt nō ridere. Et cōtradicto/
ria per purā disunctiua de partibus cōtradicentibus.
¶ 2^a est notandū. q̄ p̄hs de isto pmo articulo videtur
posuisse tres p̄clusiones. pma est q̄ in modis pme figu/
re directe p̄cludētibus et tertiē valēt sylli ex ambabus
de ptingēti. 2^a est q̄ in modis scōe figure nō valēt. Et
3^a est q̄ quēcūqz p̄clusio sequit̄ ex ambabus de ptingē/
ti affirmatiuis. aut vna affirmatiua eadē sequit̄ si loco
cuiuslibet affirmatiue ponat̄ negatiua de ptingēti. cui⁹
causa est: qz in eis neg^{ta} equipollēt affir^{ta} et in eā p̄uertit̄.

¶ **his pmissis** sit p^a p̄clusio hec. Sylli ex pmissis
de ptingenti valent in modis pri/
me figure directe p̄cludētibus. pbat̄ sic. affirmatiui
tenēt per dici de omni. et negatiui per dici de nullo. igit̄
sunt boni. p̄ntia tenet. aīns declarat̄. nā si arguatur
sic. omne. b. ptingit esse. a. et oē. c. cōtingit esse. b. legē q̄
omne. c. ptingit eē. a. nā maior signat̄ ppter ampliatio/
nē subiecti: et q̄ de quocūqz ptingit dici. b. ptingit eē. a.
et minor dicit̄. b. de oī. c. q̄re manifeste sub distributiōe
maioris sub sumit̄ in minore: et ita manifeste tenet per
dici de oī. Eodē modo si minor esset particularis. simi/
liter sylli negatiui tenent per dici de nullo. ¶ 2^a ē est
hec. h̄s sylli in modis indirecte p̄cludētib⁹ nō valēt. p̄
secunda rōne facta ante oppositū. ¶ 3^a ē est. h̄s syllo/
gismi nō valēt in secūda figura. pbat̄. instantia enī est
in oībus modis per hos terminos luna. infimus plane/
ta lucēs. arguit̄ enī in cesare sic. oēm lunā cōtingit non
lucere. oēm infimū planetā cōtingit lucere. ergo omne
infimū planetā cōtingit nō esse lunā. premisse sunt ma/
nifeste vere: et p̄clusio falsa: cuz oīs infimus planeta de
necessitate sit luna. Eodē modo exemplificaret̄ in alijs
modis. ¶ 4^a ē est. ex ambabus de ptingenti valent in
omnibus modis tertiē figure. vt si arguat̄ sic. omne. b.
ptingit esse. a. omne. b. ptingit esse. c. ergo aliqd. c. cōtin/
git esse. a. sylis est bonus. et pbat̄ per sylm̄ expositoriū
signato aliquo. b. arguat̄ sic. hoc. b. ptingit eē. a. p̄z: qz oē
b. ptingit esse. a. per maiore: et hoc. b. ptingit eē. c. per mi/
nore. ergo aliqd. c. ptingit esse. a. Eodē modo pbat̄
singuli alij modi tertiē figure ī p̄clarib⁹ sylis signan/
do suppositū subiecti pro quo particularis verificat̄: et
nō debet̄ isti syllogismi pbari per p̄uersionē: qz ista de
ptingenti nō p̄uertit̄ in terminis: nec vlis: nec particu/
laris: vt nō sequit̄. aliquā lunā p̄git lucere. igit̄ aliqd
lucens ptingit esse lunā. Et si dicat̄ q̄ Aristo. eos pbat̄
nit per p̄uersionē in littera. dicat̄ q̄ aliū modū loquen/
di forte habuit apud grecos de ptingenti q̄ nos nūc ha/
beamus: ppter qd̄ apud eos h̄s p̄uersiones erāt bone.
¶ 5^a ē est. q̄ quēcūqz p̄clusio sequit̄ ex ambabus affir/
matiuis de ptingenti eadē sequit̄ ex ambabus negati/
uis posit̄is loco affirmatiuarū: et sequit̄ ex vna affirma/
tiua. sequit̄ etiā si loco affirmatiue ponat̄ negatiua de
ptingentibus. p̄z p̄clusio: qz in eis negatiue simpliciter
equipollēt affirmatiuis: vt dem̄ est in p̄cedenti questio

ne. quare quicquid vna poterit inferre et poterit alia.
¶ Correlarie sequit̄ q̄ in ipsis de ptingēti celaret̄ pōt
reduci ad barbara. p̄z ponēdo loco negatiuarū affirma/
tiuas et syllogizādo in barbara: et p̄uertēdo p̄nē in oppo/
sitam qualitatē habebit̄ p̄clusio que p̄clusa fuit in cēla/
rent. ¶ 2^a correlarium in illis de contingenti syllogi/
smi valēt ex puris negatiuis. patet ex cōclusionē: quia
valet ex puris affirmatiuis. Dec de primo.

¶ **Quantū** ad 2^m sit pma conclusio hec. ex negatiua
de ptingenti negatione p̄posita modo va/
lent sylli in celarent et ferio. pbat̄ sic. nā bene sequitur.
nullū ridēs ptingit eē asinū. oēm hoīez vel aliqd̄ subaz
ptingit ridere. g oēm hoīem vel aliqd̄ subam nō cōtin/
git esse asinū. pbat̄ q̄ valet: qz manifeste tenet per dici
de nullo. maior enī signat̄ q̄ de quocūqz dicit̄ ridēs vel
ptingit dici ridens nō ptingit dici asinū: et minor dicit̄
oēm hoīez ptingere ridere. quare directe sumit̄ sub in
minore sub in distributiōe maioris. ¶ 2^a ē est nega/
tiua de ptingenti et affirmatiua valent sylli in oīb⁹ mo/
dis scōe figure. pbat̄ sic. optime sequit̄ in cesare. nullū
b. ptingit esse. a. oē. c. ptingit eē. a. g nullū. c. ptingit esse
b. nā ex opposito p̄nis cū maiore inferi oppositū mino/
ris in ferio. da enī oppositū p̄nis. aliqd. c. ptingit esse. b. et
arguat̄ sic. nullū. b. ptingit esse. a. aliqd. c. ptingit esse. b.
ergo aliqd. c. ptingit esse. a. hec p̄clusio p̄radicet̄ minori:
que fuit. oē. c. ptingit eē. a. Eodē mō in oībus alijs mo/
dis hui⁹ figure semper ex opposito p̄nis cū maiore seq̄t̄
in p^a figura oppositū minoris. exēpla patēt inueni. q̄re
p̄z oēs syllos hui⁹ figure esse bonos ex neg^{ta} de ptingē/
ti. ¶ 3^a ē est. ex neg^{ta} de ptingēti valent sylli in modis
negatiuis tertiē figure. declarat̄ pmo de felapton: quia
optime sequit̄. nullū. c. ptingit esse. a. oē. c. ptingit eē. b. g
aliqd. b. nō ptingit eē. a. da oppo^{ta} p̄nis cū minore inferi
oppo^{ta} maioris vt arguat̄ sic. oē. b. ptingit esse. a. que est
oppositū p̄nis: et omne. c. contingit esse. b. que fuit mior.
igit̄ omne. c. contingit esse. a. discursus est in barbara. et
p̄clusio est p̄traria maioris: qz maior fuit. nullū. c. cōtin/
git esse. a. Eodē mō tenent in ferison. nā ex opposito cō/
clusionis cū minore sequit̄ in dary oppositū maioris: et
in brocardo ex opposito cōclusionis in barbara: sequit̄
oppositum maioris. Dec de secundo.

¶ **Ad rationes.** Ad p^a negat̄ maior. et minor
etia⁹ est falsa: qz de p̄pōnib⁹ fal/
sis bene fiunt boni syllogismi. et tñ de eis nō est sciētia
faltē tanq̄ de scibili p̄pinquo. minor est etiā falsa. naz
p̄positiones de ptingenti sunt bene scibiles: eo q̄ sunt
maxime necessarie. vnde ista. hoīem ptingit ridere: vel
hoīem ptingit esse. est summe necessaria necessitate p/
positiōis. Ad p̄bationē minoris cuz dicit̄ q̄ p̄hs dicit̄
6^a metaphysice. q̄ de entibus per accidēs nō est sciētia.
dicit̄ q̄ hec dupl^r exponi p̄uenit. Uno mō sic. q̄ de p/
positionibus ptingēter veris seu nō necessarijs nō est
sciētia tanq̄ de scibili p̄pinquo: mō p̄pōnes de ptingē/
ti sunt bene necessarie. vnde multū refert dicere p̄pō/
nem esse ptingentem et esse de ptingenti. nā dicit̄ p̄tin/
gens: eo q̄ nō est necessaria. dicit̄ aut de ptingēti: eo q̄
in ea ponit̄ iste modus ptingens. sortes currit: s̄z nō de
ptingenti. et hec est necessaria. hoīem cōtingit ridere: et
est de ptingenti et nō ptingens. et iō sic exponēdo p̄bm
negando est q̄ p̄positiones de ptingenti sunt entius per
accidēs. Aliter exponit̄ q̄ de effectib⁹ casualibus ab
intellectu humano nō habet̄ scientia q̄ debeant eueni/
re determinate anteq̄ eueniant: et hunc sensū satis vi/
det̄ p̄hs intendisse. et sic simil^r negandū est q̄ proposi/
tiones de ptingenti sint entia per accidēs: qz non sunt

Ad 2^m effectus essentiales. **Ad 2^m** dicif. q. est pro 2ª cōclu-
sione. **Ratio** post oppositū est pro pma 7 4ª pñibus.
Dec de questione. **Questio. XLIII.**

**Si autē hoc quidem inesse. illa vō propo-
sitionū ptingere sumat 7 c. Caplo deciotertio.**

Veritur 43° Utrū valeat mixtio ex
vna de inee 7 alia de ptingē-
ti in p^a figura. **Arguit** pmo q. nō: q. nō se-
quit in baraliptron. oēm lunā ptingit lucere.
ois infimus planeta est luna. g. aliqd lucens
ptingit esse ifimū planetā. pmissē enī sunt vere 7 f-
la. put satis p3 ex dictis. **2°** q. nō seqt. oē currēs est
hō. posito q. sit ita. oēm asinū ptingit currere. g. asinus
ptingit eē hoiez. pmissē sunt vere 7 f- falsa vt pus. **3°**
q. nō seqt. oēm boiem ptingit ridere. oē currēs est hō
stante casu pōn. g. oē currēs ptingit ridere. pmissē enim
sunt vere 7 clusio falsa. veritas pmissarū p3 ex casu: 7
falsitas pñis p3: eo q. significat omne qd pot eē currēs
posse ridere: qd est fallum pro asino.

In oppositum est philosophus in isto primo.
capitulo 3°.

In ista questione pmo premittenda sunt notabilia
7 qōnes. **Secō** respondendū est ad qōnem.

Quantū ad pñū pmo est notandum. q. **Apz.** de di-
cta qōne videt posuisse tres pñes. Pñia
est. si maior fuerit de ptingenti 7 minor de inee in pma
figura sequit pclusio de ptingenti ad vtrūlibet in syllo-
pfecto. 2^a ex maiore de inee simplr. i. de inee necia 7 mi-
nore de ptingenti sequit p de ptingenti pro poli. eūsdem
qñitatis cuius fuerit maior. 3ª est q. maiore de inesse vt
nūc: 7 in minore de ptingenti nihil sequit. **2°** est no-
tandū q. iste modus: contingit. ampliāt subiectum ad
supponendum pro eo qd est vel potest esse.

2ª Quātum ad 2^m fit p^a 3ª bec. Dec. mixtio non va-
let in p^a figura in modis indirecte con-
cludētib⁹. p3 p^a rōne facta añ opp^m: 7 q. nō seqt. oēs oi-
potētē ptingit creare. ois de⁹ est oipotēs. g. aliqd creans
ptingit eē deū. Eodē mō in modis negatiuis. **2°** est
bec mixtio nō valet de forma nisi subm pñis restrin-
gatur ad supponedū p eis que sunt solū. p3 3ª rōne añ op-
positū 7 cā est: q. cū minor est de inee subm ei⁹ solū di-
stribuit p eis q. sunt. qre ops q. in pñe ē solū. p illis di-
stribuat 7 nō p oib⁹ que sūt vel pnt eē. **3°** p. bec mix-
tio valet in p^a figura in modis directe pcludētib⁹ ma-
iore de ptingenti 7 minore de inee subto pñis restricto
in modis vlib⁹ ad supponedū pro eis q. sunt solū: 7 oēs
sylli sūt pfecti. hāc pñe itelligebat pñs in p^a sua pñe. p-
bat: q. affirmatiui expse tenet p dici de oi: vt si sic ar-
guat. oē. b. ptingit eē. a. oē. c. vel aliqd. c. est. b. g. oē qd est
c. vel aliqd. c. ptingit eē. a. maior enī signat q. de qcumq;
dī seu pōt dici. c. ptingit eē. a. 7 minor dicit. b. de. c. si igit
oē qd est. b. vel pōt eē. b. ptingit eē. a. 7 oē. c. actu sit. b. ne-
cesse est q. oē. c. ptingat eē. a. sub distributiōe enī maio-
ris directe capit sub in minore. Eodē mō negatiui tenet
p dici de nullo. **4°** p est bec. q. ex maiore de inee vt
nūc: 7 minore de ptingenti nihil valēt sylli: 7 h est 3ª Apz.
pbat 2ª rōne facta añ oppo^m: 7 q. stāte tali dispōne p-
missarū: qñq; stat vñs affir^{na} de necio: qñq; vñs neg^{na}.
Affir^{na} vñs: vt hic. oē creās est de⁹. oēm p^a cām. ptingit
creare. g. oēm p^a cāz nece est esse deū. Negatiue vt in
exēplo rōnis 2ª facte añ opp^m. **Correlarie** seqt q. ex
maiore de inee simplr 7 minore de ptingenti nō valēt sylli
in hac figura de forma. pbat: q. si de soā valerēt: tūc
ēt valerēt maiore expse de inee vt nūc: cui⁹ opp^m in pñe

est deū. 7 t3 pñia: q. illa de inee simplr 7 illa de inee vt
nūc. sūt eūsdē forme. vt ois hō est aial. 7 ois hō est cur-
rēs. **2°** p. ex maiore de inee simplr 7 minore de ptingenti
seqt p de ptingenti. put ly poli: est silis qñitatis maiori in
bona pñia: l3 nō simplr syllogistica. pbat sic. nā bñ seqt
ois hō est aial. oē ridēs ptingit eē hoiez. igit oē ridēs cō-
tingit. i. pōt eē aial. Rō est: q. in nullis terminis repit
instātia. 7 pbatit eā Apz. si ex opposito pñis cū minore
posita in esse seqt in brocardo pñe p repugnās maiori.
da enī opp^m pñis. aliqd ridēs de necitate nō est aial. oē
ridēs est hō. g. aliq; hō de necitate nō est aial. 7 p repu-
gnat necessitati maioris. 7 pbat pñs q. nō est icōueniēs
minore sic ponere in eē. nā possibilis est seu de ptingenti
est: 7 possibilī posito in eē nullū seqt ipole: 7 alr. nā po-
nat minor in eē 7 sequat p vel de inee que nō pōt stare
cū opposito pñis vt arguat sic. ois hō est aial. oē ridēs
est hō. g. oē ridēs est aial. ista pñ nō vñ posse stare cū ista
opposita pñis posterioris: 7 aliqd ridens de necessitate
nō est aial. iste pbatōes fm veritatē parū valēt: q. p-
cedūt ex hoc q. quocūq; de ptingenti stat maior de inee
cū eodē stabit posito in esse ptingenti: qd nō est verū sab-
tē de forma. nā iste due stant simul. omne currēs est ho-
mo: 7 oēm equū ptingit currere. supposito q. nihil cur-
rat nisi homo. ista tñ nō possunt stare simul. omne chr-
rens est homo: 7 omnis equus est currēs per casu3. Cle-
rū tamen est q. q. maior est necessaria. ideo ipsa semp
stat: 7 illa de ptingenti pot. st poni recte in esse. quare sta-
bit cū illa de ptingenti: 7 tunc pbatō videt fortius va-
lere respectu maioris de inee simplr: l3 adhuc nō valet:
q. illa de ptingenti nō d3 poni in esse cuz nota vñtatis
vt dictū est in pcedenti qōne. hoc tñ Aristo. supponit si-
naliter. igit dicif q. h3 pñia est bona: eo q. nūq; repe-
rit instātia. forte tamē pbatōne eius demonstratiuam
nō video. videat ali⁹ si poterit. Dec de 2°. **3°** pmissi-
sis his solute sunt rōnes. p^a enī arguit pro p^a pñe. 2^a p
2^a. 7 2ª pro 4^a. **Ratio** post oppositū est pro 3ª conclu-
sione. Dec de questione. **Questio. XLIII.**

**Si altera qdē inee altera qdē ptingere signi-
ficat 7 c. Caplo decimognto 7 deciosepio.**

Consequenter 44° qñf. Utrū
valeat mixtio ex
vna de inesse 7 alia de ptingenti in 2^a 7 3^a
figuris. **Et arguit** p^a q. nō valet in 2^a
figura: q. nō seqt in cesare. oēm boiem cō-
tingit nō esse aial. ois asinus est aial. igit oēm asinum
ptingit ad vtrūlibet non esse hominē. pmissē enim
sunt vere 7 pclusio falsa. nam sequit. asinū cōtingit ad
vtrūlibet nō esse hominē. ergo asinū contingit esse ho-
minem: qd est falsus. **Secūdo**: q. nō sequit in came-
stres. oēm deū ptingit creare. omnipotēs creat. sit ita. g.
oēm omnipotentē cōtingit nō esse deū. pmissē enim
sunt vere 7 pclusio falsa vt pus. **Confirmat** minore
existente de ptingenti: q. nō sequit. nulla luna lucet. oēs
infimū planetā cōtingit lucere. ergo infimū planetam
ptingit nō esse lunam. sunt enī pmissē vere posito q.
luna sit mō eclipsata 7 pclusio falsa. **Deinde** arguit
q. nō valet in tertia figura pmo: quia nō sequit in da-
rapti. omnis luna est infimus planeta. oēm lunā cōtin-
git lucere. ergo aliqd lucēs ptingit ad vtrūlibet esse lu-
nam. pmissē enī sunt vere 7 cōclusio falsa vt pus. **2°**
q. nō sequit in brocardo. aliqd lucēs sup nostrū hemi-
sperū ptingit nō eē lunā. oē lucens super nostrū hemi-
sperū est luna. ergo lunam ptingit non esse lunam. p-
missē enī sunt vere 7 pclusio falsa. q. enī maior sit vera
patet

p3: q2 candelam lucētē super nostrū hemisperiū vel saltem potētes lucere ptingit nō esse lunā: quia possibile est eā nō esse lunā. & minore ponat esse verā per casum.

In oppositū est philosophus in isto primo. capitulis. 15. & 17.

In ista questione sunt duo articuli. In pmo videndū est quo modo huiusmodi syllogismi valent in secunda figura. In secundo quo modo in tertia.

Quantum ad pmo sciendū est q pbs de scda figura videt posuisse tres pnes. Prima est ista q ex vna de inee & alia de ptingeti: si affirmatiua sit de inee: nihil segt inf cda figura. Et 2^a est: q qn neg^a est de inee & vltis valet syls. Et 3^a est: q si neg^a & pticularis fuerint de inee: aut ambe pticulares nō valet syllogismus. primam probauit. alias probat.

Iurta hec sit pma pclusio cū pho. q in 3^a figura ex negatiua ptingeti & affirm^a de inesse nō valet syls. pbat. q2 nō segt. oem boiem ptingit nō esse albū. ois asinus est albus. g asinū ptingit ad vtrūlibet nō esse boiem: q2 asinus de necessitate nō hō. idē pbat pma ratio ante oppositū facta. Similr non segt. oem lunā ptingit nō lucere. ois infimus planeta lucet. g infimū planetā ptingit nō esse lunā. Similr transponēdo pmissas ostēdat nō valere in camestres: & p coside terminos in modis pticularib⁹. Et 2^a p est ista: nō valet syls ab vna de inee: & alia de ptingenti formalr: esto q vltis neg^a esset de inee p3 in eisdē terminis. ponat q luna nō luceat & arguat sic. ois luna nō lucet. oem ifimus planetā ptingit lucere. g infimum planetā possibile est nō esse lunā. pmissa sunt vere & pclusio falsa put notuz est. & si dicat q hec pclusio est ptra ph3. rīdet q nō: q2 pbs voluit illud qd dicit in pne sequēte: & nō formalr valerēt alig syls in h3 mixtione scde figure. Et 3^a p est. si vltis neg^a fuerit de inesse simplr semper est bona pntia in scda figura ex ista: & alia de contingenti cuius: cumq3 qualitatis fuerit alia. probat in festino & cesare. nā per puerfione maioris de inesse simplr reducunt ad celaret & ad ferio: de quib⁹ dcm est in pcedeti questioe pntias esse bonas: & bene sequit. nullus hō est rudiens. oem asinū vel aliqū asinū ptingit rudire. g oēs asinū vel aliqū asinū possibile est nō esse hominē. In camestres sic: q2 sequit. oem asinū ptingit rudire. nullus hō est rudiens. ergo oem boiem possibile est nō eē asinus. pbat. nā ex opposito pclusionis cū maiore sequit pclusio repugnans necessitati minoris. da enī oppositū pclusionis. aliqū boiem necesse est esse asinus: & arguat sic in dary. oem asinū ptingit rudire. aliqū boiez necesse est esse asinū. igit aliqū boiez ptingit rudire. hec pclusio nō pōt stare cū ista. nullus hō est rudiens. supposito q ipsa sit necessaria. nā si aliqū ptingit rudire ponat in eē q alig hō rudiat. sequitur q ista est falsa. nullus hō rudit per legē ptradictoriā. ergo nō erat necesse. Et 4^a p. si pticularis negatiua fuerit de inee simplr: et valet pntia in hac figura. pbat: q2 optime segt. oēs equū ptingit hinnire. aliquis homo nō hinnit. igit aliqū boiem possibile est nō esse equū. da oppositū cōclusionis. oem hominē necesse est esse equum. & arguat sic in barbara. oem equū ptingit hinnire. oem hominē necesse est esse equū. g oem boiez cōtingit hinnire. hec pclusio repugnat necessitati maioris. nā si oem boiem ptingit hinnire: ponat in esse q iste hō hinniat pzo quo minor verificabat. vel q omnis homo hinniat. segt q minor esset falsa. aliquis homo nō hinnit: & ex psequēti nō esset necessaria: nec de inee simpliciter. Un p3 q 3^a pclusio Aristo. & scda nō possunt saluari nisi per equiuo

cationē. nā si secūda debeat esse vera op3 q itelligat de ppōne negatiua de inee simplr & de eadē propositione 3^a est falsa. 3^a aut vera est de ppōitione de inesse cōmuni & de eadē 2^a est falsa. ideo op3 si ambe debeat eē verū q scda itelligat de propositione de inesse simpliciter & 3^a de propositione de inesse cōmuni. Nec de pmo.

Quantū ad 2^m sciendum est q Aristo. de hac mixtione in 3^a figura. videt posuisse pnes reducibiles ad has. Prima q in omnibus modis tercie figure valet syllogismi ex vna de inesse & alia de cōtingenti inferendo conclusionem de cōtingenti: sed nō sequitur conclusio de inesse. Et 2^a conclusio. q directe valent syllogismi in ista figura ex vna de contingenti & alia de inesse: sicut ex ambabus de contingenti. Et 3^a q ex ambabus particularibus nihil sequitur.

Quibus pmissis sit pma pclusio hec. In modis in qbus maior est vniuersalis valet h3 syllogismi maiore de ptingeti & minore de inesse. p3: q2 per puerfione minoris de inesse reducunt ad pma figurā negatiui ad ferio: & affirmatiui ad dary. Et 2^a p est hec. hec mixtio maiore de inee & minore de ptingenti de forma nō tenet saltē in modis particularib⁹. vt nō sequit. omne currēs est homo. ponat q sit ita. aliqū currēs ptingit eē asinū. que vera est ppter ampliationē. g aliqū asinū ptingit esse boiem. Similr in negatiuis. nullū lucēs sup nrm hemisperiū est luna. ponat q sit ita. aliqū lucēs super nostrū hemisperiū cōtingit esse infimū planetā. ergo infimū planetā possibile est nō esse lunā. pclusio est falsa pmissis existētibus veris. Et 3^a p est. ex maiore de inesse simpliciter & minore de ptingeti: sequit pclusio de ptingeti pzo ppositibili in bona pntia: vt optime sequit. omnis homo est animal. aliqū boiem cōtingit currere: vel oem hominem ptingit currere. ergo aliqū currēs ptingit esse animal. da oppositū pclusionis. omne currēs de necessitate nō est aīal. & omnis homo est animal. g omnis homo de necessitate nō est currēs. discursus est in cesare: & cōclusio repugnat minori que fuit. oēs hoiez ptingit currere. vel aliqū boiem ptingit currere. Eodē mō probari pnt aly modi istius figure. Et 4^a p est. ex maiore particulari de ptingenti & minore vlt de inesse nō valet syllogismi hui⁹ figure de forma: vt nō segt. aliqū currēs ptingit eē asinū. oē currēs est homo. ponat q sit ita. g aliqū hominē ptingit eē asinū. pmissa enī sunt vere: cōclusio falsa vt notādū est. Eodē mō exemplificari pōt de brocardo. Correlarie sequit q cōclusio Ar. pma erat vera in modis in quibus maior est vltis: sed in illis in quibus maior est pticularis nō h3 veritatē nisi ad sensū: g iā postea dicit. Et 5^a p est. q si mediū in maiore particulari restringat ad supponēdū p his que sunt tūc h3 syls ex maiore de ptingeti & minore de inee sunt boni. p3: q2 optime segt. aliqū qd est. c. ptingit eē. a. oē qd est. c. est. b. g aliqū qd est. b. ptingit eē. a. pbat p sylsm expositozū signato illo qd est. c. & q ptingit eē. a. b. c. ptingit eē. a. b. c. est. b. g. p3 p minore dicēt q oē. c. est. b. g aliqū. b. ptingit eē. a. Lōsili mō pbatet si maior fuerit pticularis negatiua. Et 6^a p est. ex maiore pticulari de ptingeti & minore de inee simplr semp segt 3 de ptingeti pzo pōli in bona pntia. p3: q2 bñ segt. aliqū aīal ptingit currere. oē aīal est suba. g aliqū subaz ptingit currere. da opp^m. pnis. ois suba de necitate nō currit. & arguit sic. ois suba de necitate nō currit: & oē aīal ē suba. g oē aīal de necessitate nō currit. que p v3 repugnare maiori que fuit q aliqū aīal ptingit currere. Et breuiter veritas pnis p3: q2 minore expte de inee simplr nunq reperit istantia rē.

Ad p^m
Ad z^m
Ad p^{fir}
matōes

Ad rōnes. ¶ Ad p^m dicit. q^d est pro p^{ma} p^{ne}.

¶ Ad z^m dicit. q^d est pro z^m q^d in illo syllo illa de inee est vt nūc. ¶ Ad p^{fir} mationem dⁱ. q^d est pro p^{ma}. ¶ Ad rōnes arguentes 3^a figurā. Ad p^m pcedit q^d nō seq^r. ois luna est isimus planeta. oēs lunā ptingit lucere. g^o aliq^d lucēs ptingit ad vtrūlibet eē ifi mū planetā. 7 cā est. q^d q^ui maior est de inee in hac mixtiōe. 7 mior de ptingēti. tūc p^o dⁱz eē de ptingēti pro poli 7 nō ad vtrūlibet. vt dcm est in pōne. 7 iō deberet iferri. igit aliq^d lucēs pole est eē lunā. 7 illa p^o est va. ¶ Ad z^m dⁱ negādo maiorē q^d falsus est. q^d aliq^d lucēs super nīz hemisperiū ptingit nō eē lunā nisi ptingit capiat pro possibili de quo nō est ad p^{ns}. cōcedit tū q^d z^m pcludit. puta pro maiore de ptingēti in brocardo vel in disamis sylli de forma nō valēt. 7 b^o est dcm in 4^a p^{ne}. Et posset patere de brocardo tali exēplo. aliq^d lucēs sup nos ptingit nō splēdere. oē lucēs sup nos est sol. ponat q^d sit ita. g^o solē ptingit nō splēdere. vbi pmissē sunt vere euidēter. 7 p^o falsa de disamis exemplificatū fuit in positione. ¶ Rō post oppo^m est p p^{mis} duab^{us} p^{nis} p^{mi} articuli. 7 pro p^{ma} p^{ne} secundi articuli 7c. Q^{uo}. XLV.

Quando autem bec ppositionuz est necesse inesse vel non inesse. illa p^o contingere significat 7c. Capitulo decimoquarto.

Querit 4°. Utruz in p^{ma} figura valeat mixtio ex vna de contingentia 7 alia de necessario. ¶ Et arguit p^{mo} q^d nō: q^d nō seq^r in baralipton. oem deus ptingit creare. ois oipotēs de necessitate est deus. g^o aliq^d creans de necessitate ptingit esse oipotentē. pmissē enīz sunt vere 7 pclusio falsa: eo q^d sua dīctoria est vera. f. bec. omne creans de necessitate est oipotens.

In oppositum est philosophus in isto primo capitulo. 14°.

¶ In ista qōne erūt duo articuli. In p^{mo} vidende sunt pclusiones Ap^l. de ea. In scōdo respōdebit ad qōnem.

Quantū ad p^m p^{mo} est notanduz. q^d p^{nes} Ap^l. de ista qōne p^{nt} reduci ad q^{tuor} pclusiones.

¶ Prima est. q^d in p^{ma} figura ex maiore de ptingenti 7 minore de necessario: aut ex maiore de necessario affirmatiua 7 minore de ptingēti. sequit^r p^o de ptingēti 7 nō de inesse. ¶ 2^a est. ex maiore de neōio negatiua 7 minore de ptingēti: seq^r p^o de cōtingēti 7 nō de inee. ¶ 3^a p^o in ista mixtiōe nunq^m seq^r p^o de neōio: 7 ptingēs capien dū est sicut p^{us}. i. q^d q^ui maior est de ptingēti ptingēs in p^{ne} capif ad vtrūlibet. Sed q^ui maior est de neōio ptingens in p^{ne} capif p^o possibili. ¶ 4^a est. q^d in hac figura maiore p^{riculari} q^uitercūq^{ue} se beat mior: q^uicūq^{ue} etiaz fuerit de neōio vel de ptingenti nihil sequit^r. Dec de p^o.

Quantū ad z^m p^{mo} est notandū. q^d v^lis negatiua de neōio p^{uertit} in terminis: vt oē. b. de neēitate nō est. a. igit oē. a. de neēitate nō est. b. p^o ex p^{dictis}. ¶ 2^a est notādū. q^d subm respectu h^o neōii am^{pliat} ad supponēdū pro eis que sunt: vel possunt esse. sicut respectu h^o pting 7c. patet ex predictis.

His pmissis sit p^{ma} p^o bec. ex maiore de cōtingēti 7 minore de neōio in modis p^{me} figure directe pcludētib^{us} valēt sylli iferēdo p^{ne} de ptingēti ad vtrūlibet 7 sunt pfecti. pbat sic. affirmatiui tenēt manifeste per dici de omni: 7 negatiui per dici de nullo. g^o sunt pfecti. p^{ntia} 7z. anis pōt declarari sic. nā seq^r. oē. b. ptingit eē. a. oē. c. vel aliq^d. c. de necessitate est. b. g^o oē. c. vel aliq^d. c. ptingit esse. b. maior enī significat q^d omne illud de quo ptingit dici. b. dⁱ. a. si g^o de oī

c. de necessitate dicat. b. de oī. b. c. ptingit dici. a. sub dītributiōe inesse maioris directe capif sub in minore. Eodē mō declarari pōt q^d negatiui tenēt p dici de nullo. ¶ 2^a p^o est. h^o mixtio idirecte pcludēdo nō valet maiore de ptingēti. pbat rōne facta an opp^m. nō enī sequitur. oem deū ptingit creare. ois p^o causa de necessitate est deus. g^o creās ptingit esse p^{ma} cāz. pmissē enī sunt vere 7 pclusio falsa: eo q^d oē creās de necessitate est p^o cā. ¶ 3^a p^o est bec. ex maiore de neōio cuiuscūq^{ue} qualitatis 7 minore de ptingēti. sequit^r p^o de neōio filis qualitatis maioris: 7 est sylis perfectus. pbat: q^d affirmatiui tenēt per dici de omni māifeste 7 negatiui per dici de nullo. igit sylli isti sunt pfecti. p^{ntia} 7z per p^{us} dicta. anis declaraf. q^d optime seq^r. oē. b. de necessitate est. a. oē. c. cōtingit esse. b. g^o oē. c. de necessitate est. a. maior enī signat q^d oē illud q^d est vel pōt esse. b. de necessitate est. a. 7 mior signat q^d oē. c. ptingit vel pōt esse. b. 7 sic directe sub dītributiōe maioris capif sub in minore. euidēter enī sequit^r oē q^d est vel pōt esse. b. de neēitate est. a. 7 oē. c. ptingit eē. b. g^o oē. c. de necessitate est. a. Eodē mō exēplificari pōt minore p^{riculari}: 7 p^{simili} mō declaraf q^d modi negatiui tenēt per dici de nullo. ¶ 4^a p^o in hac mixtione maiore v^l neg^{ma} de neōio seq^r p^o neg^{ma} de iee. vt optime seq^r. oē. b. de necessitate nō est. a. 7 oē. c. ptingit eē. b. g^o oē. c. nō ē. a. da oppo^m p^{nis}. aliq^d. c. est. a. 7 p^{uertit} maior in terminis. oē. b. de necessitate non est. a. g^o oē. a. de necessitate nō est. b. 7 arguat sic. oē. a. de necessitate nō est. b. g^o c. est. a. g^o aliq^d. c. de necessitate nō est. b. 7 rep^{ugnat} minozi que fuit: q^d oē. c. ptingit eē. b. q^{re} p^o p^{ma} sylis fuit bonus: cū ex opposito p^{nis} 7 p^{uersa} maioris seq^r forma 7 oppo^m mioris. p^{simili} exēplificaf si mior esset p^{ricularis}. ¶ Ex hac p^{ne} seq^r correlarie vna cū pcedēti q^d maiore v^l negatiua de neōio 7 mior de ptingenti sequunt^r tres p^{nes}. vna de neōio: vt dicit p^{cedens} p^o. 7 alia de ptingēti p^o poli: vt dicit p^{ns} in ista: q^d illa ēt seq^r formalr ad illā de neōio sic seq^r. oē. c. de necessitate nō est. a. igit oē. c. ptingit. i. possibile est nō esse a. 7 neg^{ma} de inee: vt dicit p^o iā posita. ¶ Ex his appare^r re pōt q^{uo} p^{nes} p^{hi} habēt veritatē. est enīz p^o p^o p^{ne} p^{nis} simp^lr vera 7 z^a eiusdē similt^r 7 z^a: sed 3^a est simpliciter falsa: q^d ex maiore de neōio in syllo pfecto seq^r p^o de neōio: vt dicit 3^a p^o. ¶ 4^a aut est vera sicut due p^{me}. ¶ Sz diceret q^d q^{uo} dicis tū p^{nes} Ap^l. eē falsam: R^o sicut frequēter est r^{isuz}: q^d cā falsitatis p^{nis} est diuersus modus loquēdi de hoc modo necessarium apud grecos 7 apud nos. 7 iō nō est mirū q^d pclusio Ap^l. apud modū loquēdi grecorū fuit vera que apud modum loquēdi nostrum non est vera. Dec de secundo.

Ad rationes Ad illā que est ante oppositū v^l. q^d est pro secūda p^{ne}. Ad auctoritatē p^{hi} dicit. q^d est pro secūda 7 quarta conclusiōibus. Et bec de questione. Questio. XLVI.

Si autem bec quidem ppositionum ex necessitate. illa p^o contingere significat 7c. Capitulo decimosexto 7 decimo octauo.

Insequēter querit 4°. Utruz valeat mixtio ex vna de necessario 7 alia de ptingēti in z^a 7 3^a figuris. ¶ Et arguit p^{mo} q^d nō: q^d nō seq^r. oēs lunā ptingit ad vtrūlibet nō lucere. ois sol lunā pmissē enī sunt vere 7 p^o falsa: q^d solē neē est nō eē lunā. ¶ 2^a q^d nō seq^r in 3^a figura. oē q^d est lucēs sup n^om hemisperiū de necessitate est sol. ponat. n. q^d nūc luceat

lucet super nos nisi sol. aliquod lucens super nos cōtin-
git esse candelam. ergo candelā ptingit esse solē. pmissio
enim sunt vere et conclusio falsa: ut notum est.

In oppositum est de intentione philosophi.
capitulis. 16. et 18.

In hac qōne erūt duo articuli. In p videbitur quo mō
hec mixtio valet in 2^a figura. Et in 2° quo modo in 3^a.

Quantum ad p^m est sciēdū qd Ap. de hac mixtio
ne in 2^a figura videt posuisse pnes re-
ducibiles ad qtuor. Prima est hec. in 2^a figura ex vli
negatiua de neōio talia de ptingēti: segt pōlo neg^a de pti-
gēti et de inēē. C² est. ex affirmatiua de neōio et neg^a de
ptingēti nihil segt. C³ est. ex pmissis eiusdē qūlatis ne-
gatiuis vli de neōio valet syls. C⁴ ex pmissis eiusdē
qualitatis ambabus affirmatiuis nō valet syls.

Premissis igit p^m Ap. pono pnes rñsales ad
istū articulum. qb^o videbitur qūo pnes
Ap. hñt vitatē et qūo nō. Quap p^m est hec. ex vli negati-
ua de neōio: et alia de ptingēti valet syls in 2ª figura i-
ferēdo pñē negatiuā de poli: i-ferēdo negatiuā de neōio: et
i-ferēdo negatiuā de iēē. pbat sic. segt oē. b. de neōitate
nō est. a. oē. c. vel aliqd. c. ptingit eē. a. g. oē. c. vel aliqd. c.
de neōitate nō est. b. pole est nō eē. b. et nō est. b. pbat. nā
per puerfionē maioris in terminis reducit cesare ad cela-
rē. festino ad ferio. qre silr ex opposito cuiuscūqz istaz
pñē cū maiore segt oppositū minoris. exēpla patēt itue-
ti. In camestres pbatō d3 fieri per trāspōnē pmissaz et
puerfionē minoris et pñis. et arguat sic. oē. b. ptingit esse. a.
oē. c. de neōitate nō est. a. g. oē. c. de neōitate nō est. b. cō-
uertat enī minor. oē. c. de neōitate nō est. a. g. oē. a. de ne-
eōitate nō est. c. et arguat sic. oē. a. de neōitate non est. c.
oē. b. ptingit eē. a. que fuit maior. igit oē. b. de neōitate nō
est. c. In celarēt. et tūc puerfat pōlo segt qd oē. c. de neōi-
tate nō est. b. que fuit pōlo p^m syls pmi. Silr ex opposito
pñis cū maiore segt oppo^m minoris sic pñs. Correla-
rie segt p^m pñē phi eē verā: qz iuxta dicta nō solū segt
pōlo de iēē et de ptingēti ex tali dispōne pmissaz: imo et
segt pōlo de neōio. C² pōlo est. ex neg^a de ptingēti et af-
firmatiua de neōio in 2ª figura nō segt pōlo de ptingēti
ad vtrūlibet. pbat: qz cū tali dispositiōe pmissaz qñqz
stat p de neōio. g ex ea nō segt pōlo de ptingēti ad vtrūli-
bet. pñā t3: qz neōiū nō est ptingēs. añs p3 sic arguēdo. In
celare oēm lunā ptingit nō lucē. ois sol de neōitate lucet.
g ois sol de neōitate nō est luna. p3. pōlo de neōio stat cū
dispōne pmissaz pdicta p eodē terminos declarari pōt in
singulis alijs modis. añs ppo^m. C³ pōlo est. q ex neg^a
de ptingēti et affir^m de neōio bñ segt pōlo de ptingēti pro
poli in ista figura. pbat: qz optie segt. oē. b. ptingit nō eē
a. oē. c. de neōitate est. a. g. oē. c. pole est nō eē. b. da oppo^m
pñis. aliqd. c. de neōitate nō est. b. et arguat sic in datiss.
oē. c. de neōitate est. a. que fuit mior. aliqd. c. de neōitate
est. b. segt g aliqd. b. de neōitate est. a. discursus p3 ex p-
dicti: et pōlo repugnat maiori pmi syls: q fuit qd oē. b. pti-
git nō eē. a. In camestres ex oppo^m pñis cū maiore i-ferē-
ti in dary oppo^m minoris. Silr i pñis syls. nā in festino ex
opposito pñis cū maiore i-ferēti in celarēt oppo^m minoris
pñis cū maiore i-ferēti pñis pñis negatiue de ptingēti
pñis in barbara: exēpla patēt intuenti correlarie. qz pōlo
phi nō est va: qz ipa dīc ex tali dispōne pmissaz nihil se-
qui. Si q3 voluerit glosare pñis dicat ip3 itellexisse pñē
neg^a. syls sūt boni sic si ipa eēt affir^m. p3: qz neg^a egpol-
let affir^m. Correlariū p^m. 3ª pōlo phi est va. p3 per 3^{am}
pñē. C² segt q sic valet syls ex ambabus negatiuis de

ptingēti: et alia neg^a de neōio. patet itez per pñem. C⁵ 3^a
pōlo. si in modis 2ª figure loco negatiue de ptingēti pona-
tur affirmatiua de ptingēti i-ferēdo pñē eādē que ex neg^a
i-ferēbat sūt boni syls. p3 ut pñs: qz affirmatiue egpol-
let negatiue. vñ bñ segt. oēm lunaz ptingit lucere. ois sol
de neōitate lucet. g ois sol pōt nō eē luna. p3: qz puerfen-
do maiore in oppositā qūlitate est syls in cesare: qd pba-
tū est in 3ª pñē eē bonuz. Correlariū p^m. aliq syls i 2^a
figura valet ex ambabus affirmatiuis. p3 de syllo iā facto
et de syls i3: bñ aduertat q nō valet ad pcludēdū af-
firmatiue: s3 solū negatiue. et tūc p3 cā qre valet: qz illa
de ptingēti affir^m icludit negatiuā: ut p3 ex pdictis. C²
correlariū pstat aliqē sylm formali tenere vbi ex am-
bab^o pmissis affirmatis solū segt pōlo neg^a. p3 de syllo
pdicto: et de alijs de qb^o mētio fit i pñē. C³ correlariū
est 4ª pōlo Ap. nō est vera. p3: qz dicit q ex ambabus affir-
matius nihil sequat: cui^o oppositū dīc pōlo. S3 mode-
ret dīctū phi: q itellexit nō sequi pñē de ptingenti ad
vtrūlibet ex ambabus affirmatiuis. Dec de pmo.

Quantum ad 2^{am} sciēdum est. q pñes phi de hac
mixtiōe in 3ª figura pñt reduci ad q-
tuor. p^m in 3ª figura i modis affirmatiuis ex vna de ptingēti
et alia de neōio segt pōlo de ptingēti. C² ex neg^a de
ptingēti et affirmatiua de neōio segt pōlo de ptingēti put
pbat illas duas: qz p puerfionē minoris reducit ad fe-
rio vel ad dary. vbi talis pōlo segt ex tali dispōne pmiss
faz. et nota pñē nō valet: qz nec affirmatiua de neōio
valet. minor de ptingenti pōt pueri in terminis. de illis de
neōio est antea dīc. de illis de ptingēti p3: qz nō segtur.
oēm deū ptingit creare. oēm lunā ptingit lucere. igit ali-
qd creās ptingit eē deū. vel igit aliqd lucēs ptingit eē lu-
nā. añtia enī va sunt: s3 pñtia sunt falsa: cū nihil ptingat
eē deū: meq3 lunā. qd enī est de^o vel pōt eē de^o. de ne-
eōitate est de^o. Silr qd est luna vel pōt esse luna de
neōitate est luna loquēdo nāl. C³ pōlo phi est. ex vli
negatiua de neōio et alia de ptingenti segtur pōlo nega-
tiua de ptingēti et de inēē. C⁴ pclusio. in hac mixtio-
ne in 3ª figura nulla segtur pclusio de necessario.

Quibus pmissis ponūt pñes rñsales dictas p^o
pñes phi moderates. Qua-
rū p^m est hec. in 3ª figura ex maiore de ptingēti et minore
de neōio: segt pōlo de ptingēti. pbat p sylm expositiōiū
signato aliq pro q suppoit medijs i modis vlib^o: et aliq
pro quo vificat pñis pñis pñis in modis pñis: ut si ar-
guat sic. oē. c. ptingit eē. a. oē. c. vel aliqd. c. de neōitate est
b. g aliqd. b. ptingit eē. a. Signato enī ipso. c. qd de neōita-
te est. b. iuxta sensū minoris arguat sic. b ptingit eē. a. p3 p
maiorē. b. c. de neōitate est. b. p3 p casus. g aliqd. b. ptingit
eē. a. silr pbat modū negatiui. Itē in oib^o istis ex oppo-
sito pñis cū minore i-ferēdo oppo^m maioris in p^m figura.
C² pōlo est. ex maiore de neōio et minore de ptingēti se-
quit in 3ª figura pōlo de neōio: et de ptingēti pro poli
tā in affirmatiuis q in negatiuis. tā in vlib^o q in pñis:
et pbat in affirmatiuis. segt enī oē. c. de neōitate est. a.
oē. c. ptingit eē. b. g aliqd. b. de neōitate est. a. Da oppositū
pñis. oē. b. pōt nō eē. a. segt in celarēt cū minore oppo-
sitū maioris. segt enī oē. b. pōt nō eē. a. oē. c. ptingit eē. b.
que fuit minor. g oē. c. pōt nō eē. a. hec pclusio repugnat
maiori que fuit qd oē. c. de neōitate est. a. Eodē mō in di-
famis ex opposito pñis cū minore segtur in celarēt op-
positū maioris: in datiss oppositū maioris: in ferio et fe-
laption. In brocardo oppositū maioris. In barbara. In
ferison oppo^m maioris in dary. C³ pōlo. ex vli neg^a de
neōio: et alia de ptingēti segt pōlo neg^a de iēē. p3: qz bñ fe-
quit. oē. c. de neōitate nō est. a. oē. c. ptingit eē. b. vel aliqd

c. stringit esse. b. ergo aliqd. b. nō est. a. patet: qz ex opposi-
to pñis cū maiore inferi in 2ª figura oppositū minoris.
da enī oppositū pñis: qz oē. b. sit. a. z arguat sic. In cesa-
re oē. c. de neccitate nō est. a. oē. b. est. a. gōē. b. de neccita-
te nō est. c. ista pclo nō videt stare cū minore que fuit
qz oē. c. pñit eē. b. vī arguat in canestres z meli^o sic. oē
b. est. a. que fuit opposita pñis: z oē. c. de neccitate nō est
a. que fuit maior. gōē. c. de neccitate nō est. b. z hec est cō-
clusio que directe repugnat minor: que fuit qz oē. c. pñit
git eē. b. ¶ Correlarie legi qz pñe tres pñes Alp. sunt
vere: sed 4^a in qua negat in hac mixtione leg aliqua cō-
clusionē de neccio est falsa: per pñem 2^{am} falsitas 4^a. per
primam z 3^{am} veritas aliaz. Hec de secundo.

Loz^m

Ad p^m
Ad z^m

Ad rōnes. ¶ Ad p^m dī qz est p 2ª pñe pñi arti-
culi. ¶ Ad z^m dī. qz syls nō valent: qz
subz maioris est plus qz subz minoris. nā in maiori sūm
est b totū. ens qd est lucēs sup nos: z in minore solū est
ly lucēs sup nos: z sic male capit mediū. ¶ Rō post op-
positū est p pñib^{us} affirmatiuis positis in p z articulis.
z sic est finis qōnum de oī mixtione. Qd. XLVII.

¶ Questio mota est pñter sup eisdē captis de mixtione.

Consequenter querit 47^a. Utrū
valeat syls ex alijs
ppōnibus modalib^{us} de gbus Alp. non facit
mētione. vbi grā. ex ppōnibus modificatis
his modis vez. falsus. scitū. creditū. opina-
tū. dubitatū. sicut valent ex ppōnibus de neccio vel de
possibili. ¶ Et arguit p^m qz nō: qz si ex talib^{us} valerēt syl-
logismi sequeretur qz Alp. diminute tractasset de syls.
pñis nō est credēdū: z pñia tenet: qz modū syllogicādi ex
illis nō ostēdebat: qz tñ debuisset fecisse si complete de
singulis determinasset sicut voluit determinare.

In oppositum arguit. respectu talii pōt repē-
ri dici de oī z dici de nullo ita
bñ sicut respectu alioz. g syls sunt equalr boni ex ipsis
sicut ex illis de neccio. pñia tenet. z aīs pz: qz ita bñ dī
oēm hoiez scio currere: sicut oēm hoiem necesse est cur-
rere: z ita bñ est dici de omni in vna sicut in alia.

¶ In qōne pñmo premittenda sunt notabilia. Secun-
do respondendum est ad questionem.

Quācum ad p^m p^m est notādū. qz oīs modus vñfica-
bilis de tora ppōne inqñtū. ppō dī face-
re ppōne modale sicut isti affirmatū. negatū. scitū. cre-
ditū. dubitatū. z pñles. ¶ 2ª est notādū. qz aliqui istoz
sunt qui faciūt solū modales cōpositas vt vez. falsum.
affirmatū. negatū. nunqz enim dicimus in sensu diuiso.
sor. vere currit: vel sor. false currit: z b put ly vere z fal-
se determināt copulā. Silr nec dicimus. sor. affirmati-
ue: vel sor. negatiue currit: z semp in cōposito: vt hoiez
currere est vez. hoiez eē asinū est falsus. alig istoz pñt
facere z ppōne diuisam z cōpositā: vt hec est cōposita.
scio hoiez eē aīal. dubito regē sedere. z hec diuisa. hoiez
scio eē aīal: vel regēz dubito sedere. vbi modus mediat
inter ptes dicti. ¶ 3ª est notādū. scia vli aliqs scit eē ho-
minē. z idē cognitioē pñculari credit eū eē hoiez. decla-
rat posito qz forte a remotis idutū pelle asinina videas:
sic qz ipm credis eē asinū. hoc est bñ possibile: quo stāte
arguit sic. hoc scia vli scis eē hoiem. pbatio. oēm hoiez
scia vli scis eē hoiem. puta in sciēdo istaz. omne risibile
est homo. hoc est hō per casum. ergo hoc scis esse hoiez:
z qz tu idē credis nō esse hoiem. patet qz tu credis ipm
esse asinū per casum. ex pñti credis ipsum nō esse hoiez:
cum scias nullum asinū esse hoiem. Hec de pñmo.

p^m ¶ **Quācum** ad z^m sit p^m pclo hec. Ex ppōnibus cōpo-
sitis de vero disponēdo dicta fm bonuz

moduz z figuram pñstantia ppōnis pro qua supponit di-
ctuz pñis segtur pclusio cōposita de vero: vt bñ segtur.
vez est oēm hoiez eē aīal. z vez est oē risibile eē hoiez:
z hec ppō. oē risibile est aīal est. g vez est oē risibile eē
aīal: z pz qd sequerēt per regulā pñi z bñ. ex veris nō
segtur nisi vez: cū igit pñisse sint vere pclo erit vera.
¶ 2ª pclo. ppōnes cōposite de falso sic regulate nō ife-
rūt pñe cōpositā de falso. pz per 2^{am} potestātē sylloz. nā
esto qz pñisse sint false pclo pōt esse vera. ¶ 3ª pclo est
ppōnes cōposite de falso capiēdo dicta dīdictoria ipñi
de inēe ex quib^{us} dictis eē veris. segtur pñem esse veraz:
inferūt pñem de falso eē cōpositam cūz pñstantia pposi-
tionis: pro qua sumit eius dcm: vt bñ segtur. aliqūe boi-
minē nō esse aīal est falsum: z aliqūe risibile nō eē hoiez
est falsum: z hec ppositio. aliqūe risibile nō est aīal. est. g
aliqūe risibile nō esse aīal est falsum. Ratio: qz ex quo il-
la dicta sunt falsa sua dīdictoria sunt vera: z illa iferunt
pñem. puta. oēm hoiem eē aīal esse verā. qre segtur dī-
ctoriū eius eē falsus. ¶ 4ª pclo. syls ex pñissis cōposi-
tis de scito. opinato. credito. dubitato nō valēt sic ex il-
lis de neccio. pz: qz nō segtur. scio oē aīal eē subam: z scio
oēm hoiem eē aīal. g scio oēm hoiez eē subz. Ratio est:
qz ego possum scire maiore z minore: z nō disponē ipas
in mō z in figura. z tūc ppter eas nō sciaz pñem: aut si
disponaz in mō z in figura possum dubitare de pñia: z
tūc itez ppter eas nō sciaz pñem. ¶ Et si dicat qz pñs
dicit p^m post^m. qz lz maior ppō pus sciat pñe: tñ minor
scit simul tpe cum pñe. igit videt velle qz scita maiore
z minore scit pclo. ¶ Rñdeo qz pñs voluit qz scita ma-
iore z minore: z eis dispositis in mō z in figura sic qz in-
ferant pñem: z scito qz pclo sit bona simul scit pclo: sed
hoc nō est ptra dicta. nihil enīz pñibet vtrāqz eaz scitis
z sic non esse dispositas. ¶ 5ª pclo. ad pñissas cōpositas
de scito segtur pclusio de inēe vt optime segtur. scio oē
aīal esse subam. z scio oēm hoiem esse aīal. ergo oīs ho-
mo est suba. Ratio est: qz pñe due nō sciuntur nisi sint
vere p^m post^m. z si sint vere: segtur ex eis cōclusio dicta.
¶ 6ª pclo. in p^m figura ex maiore de modali diuisa z mi-
nore de inesse semp segtur pclo modalis diuisa: restrin-
gēdo tñ subm pñis ad supponēdū solū pro eis que sunt
sicut sumit in minore: vt bñ segtur. omne. b. opinor esse
a. in terminis significatis. oēm hoiem opinor hēre duas
aures. omne risibile est hō. ergo omne qd est risibile opi-
nor hēre duas aures. syls enī tenet manifeste per dici de
oī sicut pz intuēt: z negatiui si fierēt manifeste tenerēt
per dici de nullo. ¶ 7ª pclo. si minor de istis modis fue-
rit modalis diuisa: nō opz syls valere: vt nō segt. oēm
hoiem scio eē risibile. aliqūe asinum opinor eē hoiem. g
aliqūe asinū scio eē risibile. stat enī in casu pñissas esse
veras: z tñ pclusio est manifeste falsa. ¶ Casus pōt esse
talis: qz asinus videat de nocte stans sup pedes postero-
res: z idutus sit vestib^{us} hois: sic qz a remotis mihi appa-
reat homo. tūc maior est vera: qz oēm hoiem scio eē risi-
bilem in sciēdo istā ppositionē. oīs homo est risibilis.
minor est etiam vera: qz asinū opinor esse hoiem per ca-
sum. similr nō segtur. oēm hoiem opinor currere. ponat
qz sit ita. asinū opinor esse hoiez in eodē casu. igit asinū
opinor currere. pñisse sunt vere: z stat pñem simplr eē
falsam: qz stat qz nihil aduertā ad asinus. puta qz ad cō-
tentuz asini nullā habeo intēctionem. ¶ 8ª pclusio est in
2ª figura. si vna pñissaz fuerit de mō negato z alia de
eodē affirmato segtur pclusio de inēe sicut segtur. nul-
lum asinus opinor currere. oēm hoiem opinor currere.
ergo nullus homo est asinus. da oppositum pñis cū ma-
iore. inferat oppositū minoris in ferio. arguat enīz sic.
asinum

affinum opinor currere: que fuit maior. alius homo est
 affinus: que est opposita. igitur aliquem boiem non opi-
 nor currere. ecce dicitur minoris que fuit quod omni ho-
 mine opinor currere. ¶ Ultra prolo. ex maiore vlti moda-
 li: et minore de se sequitur in 3^a figura prolo modalis ut optime
 sequitur. omni homines scio posse ridere. ois homo est animal. aliquod
 animal scio posse ridere. reducitur enim per puerionem minoris ad
 primam figuram. ¶ Eodem modo dicatur de alijs. Notabiliter de
 maiore vlti: quod si maior esset particularis propter ampliationem
 syllabis non valeret sicut non sequitur. aliquod lucens super nostrum
 hemispherium scio posse non lucere. ois lucens super nostrum
 hemispherium est sol. igitur sol scio non lucere. ponatur enim quod nihil
 luceat super nostrum hemispherium nisi sol. tunc premisse sunt vere
 et prolo falsa. est enim minor vera ex casu: et maior vera propter
 ampliationem: quod aliquid quod potest esse lucens super nostrum hemi-
 spherium scio posse non lucere. ut scio. cognosco: et alia huius
 verba sunt ampliatiua. Plurime huiusmodi sententiae ponuntur que
 bis mediatis facilius ponuntur cognosci. et ideo tentor in predictis.

Ad rationes. ¶ Ad primam dicitur. quod Ap. sufficienter de
 illis determinauit: boni et quod regulas tradidit
 quibus sciri potest quod huiusmodi syllabi sunt boni et quod non: ideo
 non est diminutio. ¶ R. post oppositum est pro omnibus affirmatiuis.
 Dec de questione. **Questio. XLVIII.**

Manifestus quoniam omni syllogismo necesse fieri per aliquam hanc figuram. Capitulo decimonono.

Consequenter queritur 48°. Utrum ois syllogismus est in aliquo trius figurarum. ¶ Et arguitur per quod non auctore
 Baleni ponentis 4^{am} figuram. et probatur ratione sic.
 tot sunt figure quot sunt dispositiones medij: sed
 dispositiones medij sunt quatuor. igitur quatuor sunt figure. maior pars:
 quod figure distinguuntur per ordinationem medij. minor pars:
 quod vel medij subijciuntur in vtraque: sic est vna. vel predicatur
 in vtraque: et sic est alia. vel subijciuntur in maiore: et predicatur in
 minore: et sic est 3^a. vel predicatur in maiore: et subijciuntur in mi-
 nores et est 4^a. ¶ Et sic. alij sunt syllogismi ex hypothesi: et alij
 ad impossibile: et illi non fiunt in aliqua trius figurarum. igitur non ois
 syllogismus fit in aliquo trius figurarum. ¶ Sententia tenet. maior manifeste
 est. minor pars per primum huiusmodi capitulo 29°. vbi expressum
 ponitur. ¶ Et 3° sic. per primum huiusmodi syllogismus est bonus. cuiuscunque est
 disciplina illud est genus boni est disciplina. igitur bonum est
 genus: et iste non fit in aliquo trius figurarum. igitur sententia tenet.
 maior rationis pars per huiusmodi capitulo preallegato. minor declarat:
 quod ista argumentatio constat ex quatuor terminis his. disciplina. bonum
 na. genus bonum: et illud. modo bonus syllogismus non debet stare nisi
 ex tribus terminis si fiat in aliquo trius figurarum: putat per primum huiusmodi
 capitulo 21°. ¶ Et 4° sic. philosophus reputat bonum syllogismum. cui nulli inest
 boni inest. a. et nullus. c. est. b. igitur ois. c. est. a. et non fit in aliquo
 trius figurarum. igitur sententia tenet. maior rationis pars 2° huiusmodi
 capitulo 3°. minor pars: quod in nulla figura ex minore negatiua
 sequitur prolo affirmatiua. ¶ Et 5° sic. philosophus reputat syllogismum ex opo-
 positis bonum 2° huiusmodi capitulo 6°. et ipse non fit in aliquo trius figu-
 rarum. igitur sententia tenet et minor pars: quod cum oporteat premissas
 oppositas vtroque termino participare: in tali syllogismo solus
 sunt duo termini. modo syllogismus non constat ex duobus terminis: ut
 pus deum est. ¶ Et 6° sic. bonum fit syllogismus ex terminis infinitis: et ta-
 lis in aliquo trius figurarum. igitur sententia tenet. maior pars: quod bene
 sequitur. nullum non risibile est homo. nullus asinus est risibilis.
 ergo nullus asinus est homo. vbi medius est terminus infinitus.
 minor pars: quod in tali syllogismo sunt quatuor termini. scilicet asinus. ho-
 mo. risibilis. et non risibile. modo quatuor termini non com-
 puto syllogismum alicui figure. ¶ Et 7° sic. multi sunt syllogismi hypo-
 thetici qui non fiunt in aliquo trius figurarum. igitur sententia
 tenet et maior rationis pars: quod optime sequitur. si. a. est. b. est.

sed. a. est. g. b. est. Similiter sequitur. si. a. est. b. est. igitur nullus. b.
 est. g. nullus. a. est. Similiter sequitur. a. est. vel. b. est. igitur nullus
 b. est. g. a. est. vnde isti tres syllogismi sunt hypothetici et boni. mi-
 nor pars: quod tales non regulantur secundum exigentiam alicuius figure.
 ¶ Et 8° multi syllogismi sunt categorici qui in nulla figurarum predi-
 ctarum ponuntur reponi. igitur plures sunt syllogismi qui non fiunt in aliquo
 trius figurarum. ¶ Sententia tenet. igitur declaratur. per de isto syllogismo. ois
 homo est rationalis vel irrationalis: sed nullus homo est irrationalis.
 igitur ois rationalis. g. est bonus syllogismus: et tamen non videtur ad quam figu-
 ram possit reduci. 2° iste est bonus syllogismus. sortes videt omnem
 equum. brunellus est equus. g. sortes. videt brunellum: tamen non vi-
 detur ad quam figuram reducat: quod si reducat ad aliquam erit
 ad 2^{am}. ad quam tamen non potest reduci: eo quod syllogismus est ex amba-
 bus affirmatiuis: ex quibus nihil sequitur in 2^a figura. 3° iste est
 bonus syllogismus. aliquod. c. est ois. a. et aliquod. b. est. a. g. b. est. c. et tamen
 non reducit ad aliquam figuram eadem ratione qua prius. 4° iste
 est bonus syllogismus. omnem equum videt homo. brunellus est equus.
 ergo brunellum videt homo: et tamen non reducit ad aliquam figu-
 ram nisi ad primam: et ad istam non potest reduci: eo quod sic homo
 rectus est subiectum maioris: cum obliquus non possit esse subiectum
 propositionis: et non est predicatum minoris: ut notum est.

In oppositum est philosophus primo huius
 capitulo. 19°.

¶ In questione ista erunt duo articuli. In primo videndum
 de quo in primo argumento. scilicet an sit ponenda 4^a figura. In
 secundo respondebitur ad questionem.

Quantum ad primum per est notandum. quod Balenus exce-
 dens semel limites sue scie volens falces
 suas in messes alienas mittere posuit quatuor figuras: ratione
 per an oppositum facta motus et coactio. ¶ Et 2° est notandum. quod
 huiusmodi quarte figure secundum ponentes eas aditiones sunt hec. quod me-
 dium predicatur in maiore et subijciatur in minore. 2° quod idire-
 cte concludatur: quod directe concludendo non valet. 3° quod non differ-
 rat a primo nisi in transpositione premissarum. ¶ Et 3° est notandum. quod
 quatuorque huiusmodi 4^a figura infertur eadem per figuram ex eisde
 premissis transpositis infertur multo euidentius et clarius:
 eo quod syllogismi premissarum figure perfecti sunt de se. quarte autem im-
 perfecti: et bene perfici per primam figuram.

His premissis sit per prolo hec. Quartam figuram
 ponere est scientius trius et penit
 superfluum: et a modo arguendi euidentius impeditum. probatur sic.
 ostendere modum arguendi ex duabus premissis inferendi premissam
 minus appareat. vbi alius modus habet inferendi ean-
 dem ex eisde premissis magis euidentius et apparet est scientius
 trius et impeditum superfluum a puenienti modo arguen-
 di: hoc modo est de 4^a figura quo ad oes suos syllogismos.
 ergo et. maior declarat: quod bene repugnat seu contrariatur scienti-
 tie: que aliquam premissam ex eisdem premissis euidentius potest
 inferre: et ea non infert nisi obscuro modo. Similiter modus
 est superfluum ex quo alius habet arguendi ex eisdem pre-
 missis magis clarus: et ex eade patet. quod modus iste impe-
 dit a modo arguendi perfectiore: eo quod ille premissam illam con-
 clusionem in modo perfectiore inferunt: tamen ille non ponitur.
 minor pars per 3^{am} notabile et 2^{am}: quod quatuorque syllogismum infert fi-
 gura 4^a eodem modo multo clarius transpositis premissis
 facit figuram primam. ¶ Et 2° conclusio. 4^a figura non est ponenda
 patet per precedentem: quod ea ponere repugnat scientiis et
 a modo puenienti arguendi impedit idoneo. ¶ Et 3° prolo. ois
 syllogismus quarte figure debent computari inter syllogismos premissarum fi-
 gure. patet. quod non differt a primo nisi in transpositione premissarum
 farum: et in quantum in primo ponuntur euidentius inferunt syl-
 logismi illi suas premissas: ut patet ex notabilibus.

Quantum ad 2um est per notandum. quod alij sunt syllogismi
 categorici: et dicuntur illi quorum ambe pre-
 missae sunt categorice. alij sunt hypothetici: et vocantur illi.

quorū maior est hypothetica: et isti principales sunt tres. primus est arguēdo a tota p̄ditionali cū pōne aūtis ad p̄sitionē p̄ntis. scōs est arguēdo a tota p̄ditionali cū p̄ditione p̄ntis ad p̄ditionē p̄ntis. 3° est arguēdo a tota dīiūctiua cū p̄ditione p̄ntis ad alterā p̄tē. i. ad p̄tē nō destructā ipsi. exēpla querant in penultima rōne ante opp^m. et illa magis patet in tractatu p̄ntiaz. Auctas autē Alz. itelligēda est de syllis cathegoricis. (2° est notandū. q̄ sylli cathegorici aliq̄ sūt ex terminis finitis. aliq̄ ex terminis infinitis. exēpla patent in rōnib⁹ an oppo^m factis. Itē sylli cathegorici. aliq̄ sūt onisui: et dicunt illi qui dīrecte iserūt p̄nē suā in mō et in figura pueniētib⁹ ibidē sistēdo siue b̄ sit ex veris siue ex falsis: et b̄ large capiendo syllm onisui. alij dicunt sylli onisui stricte illi qui pbāt p̄nē sic immediate illatā et nō solū iserūt: s̄z isto mō nō capit p̄hs syllm onisui p̄hui. Alij sūt sylli ad ipole: et dicunt illi qui ex opposito false p̄nis pbāde cum vno manifeste vero iserūt vnu manifeste falsum. et tunc ex falsitate p̄nis iserūt falsitatē p̄misse: que dicit p̄ni pbāde. (Ex quo p̄nter iserūt p̄nem pbādā eē verā. Alij sunt sylli fm trāsumptionē et vocant q̄n quis trāsfert se a p̄clone pbāda p̄ncipali ad aliā: et istam infert syllogistice et admissiōne rīdētis. vt si q̄s vellet pbare q̄ dīoiz nō est eadē disciplina: et trāsferreret se. q̄ si pbaret dīum nō esse eandē potestātē hēret p̄positū: et tunc argueret. nulli⁹ sanatiui et egrotatiui est eadē potestas. sanū et egrū sunt dīa. ergo dīoiz nō est eadē potestas. et vltra. igit ipsoz nō est eadē disciplina. ecce syllm ex trāsumptiōe. ambo enim vocant ex hypothēsi. i. ex suppositione: q̄ p̄cedūt ex suppone admissa a rīdētē. alia a terminis et p̄missis positis in ipso p̄ncipali syllo. (3° est notādū. q̄ aliqui sunt sylli qui regulant per totum subm ad totum p̄dicatū maioris captū pro medio. Alij sunt qui nō regulant nisi per p̄tem subtri: aut p̄dicatū dītributā. exēplū sicut iste sylls. for. videt oēm equū. b̄u nellus est equus. ergo for. videt b̄u nellū. qui solū regulat per hūc terminū equū dītributū in maiore a parte p̄dicatū. (4° est notādū. q̄ syllm eē in aliqua triū figuraz pōt itelligi duplī. Uno mō p̄p̄e: et sic quilibet sylls qui immediate per subiēctionē ad p̄bationē medij in aliqua eaz reponit determinatē: dī esse in aliqua ipsarum. Alio mō reductiue: et sic sunt sylli qui nō manifeste per ordinatiōes medij in aliqua ipsaz reponunt: et ad aliquam ipsarum confueuerunt reduci.

1° his p̄missis sit p̄ p̄clo hec. Dis sylls cathegoricus cōpositus ex terminis finitis re/ctis et simplicib⁹ est immediate seu p̄p̄ie in aliq̄ triū figuraz. pbāt sic. nā omni tali syllo opz eē cōnexionē extremitatū cū medio: et ista cōnexio ex quo termini sūt recti et simplices nō pōt eē nisi altero triūz modoz. p̄ q̄ terminus in quo sit cōnexio extremitatū subiēciat in vna: et p̄dicet in alia: et sic est p̄ figura. 2° q̄ p̄dicet in vtraqz: et sic est scōa. 3° q̄ subiēciat in vtraqz: et sic est 3^a. igit oīs b̄s sylls est in aliq̄ triū figuraz p̄p̄e et immediate. (2^a p̄clo. sylls fuit ex medio variato penes finitū et infinitū: et nō opz ipm eē p̄p̄e in aliqua triū figuraz. p̄s: q̄ fm veritatē in ipso sunt q̄tuor termini sicut arguit vna rō facta an oppositū. nā si arguat. nullū nō. b. est. a. nullus. c. est. b. g. nullū. c. est. a. p̄stat q̄ p̄ter extremitates sunt isti duo termini nō. b. et b. q̄re ex q̄tuor terminis videt cōponit: et ex p̄nti in nulla figurarum p̄p̄ie debet reponi. (3^a p̄clo. si sylls regulet penes partē subiēcti: aut p̄dicatū maioris dītributā: non opz q̄ sit p̄p̄ie in aliqua triū figuraz. p̄s: q̄ figure p̄p̄ie distinguunt penes totale subm: aut p̄dicatū maioris. mō per casum sylli tales

nō regulant nisi penes p̄tem subtri aut p̄dicatū. (Ultima p̄clo est. oīs sylls cathegoricus reductiue: aut p̄p̄ie in aliq̄ triū figuraz dīz reponi. ista p̄clo p̄s: q̄ de nullo aparet instātia: s̄z apparebit soluēdo rōnes. Nec de scōdo.

Ad rōnes. Ad p̄maz ad auctem Saleni negat ipsa. nō est enī tāte auctis: vt in logica: aut in p̄bia sibi plus q̄ Aristoteli credat. Ad rōnē quaz posset pro se habere p̄ceditur maior: q̄ tot sunt sylli seu modi sylloz: quot sunt variationes medij: saltē tales q̄ reputant distincte specie: et negat q̄ tales sunt quatuor. Et ad p̄bationē dī. q̄ medij subm in maiore et p̄dicatū in minore. et ecōtra p̄dicatū in maiore et subm in minore computat in vna ordinatiōe medij: eo q̄ nō distinguunt iste ordinatiōes nisi per trāspōnem p̄missaz spālī: q̄ opz tales dispōnes eādē p̄nem p̄cludere: imo figura Bale. nullaz p̄nem directe p̄cludit: sicut patet ex dictis in p̄ articulo: et ideo sua rō nō p̄cludit. (Ad 2^{am} dī. q̄ p̄hs in illo p̄ de syllogismis ex hypothēsi ad ipole sibi ipsi videt dīdicere. nā in caplo 25°. dicit oēs eos eē in aliqua triū figuraz. et in cap 29° dicit q̄ nō sunt in aliqua eaz. pro cuius p̄cordantia est aduertendum q̄ in huiusmodi syllis est duplex p̄cessus. vnus est ad p̄nem quaz immediate infert syllogistice: et quo ad istū p̄cessum logitur p̄hs in cap 25°. q̄ sine dubio quilibet talis est syllogismus ostēsiuus: et sic sit in aliqua triū figuraz: quilibet ipoz: et isto mō negāda est minor rōnis. (Alius est p̄cessus ad p̄nem quā huiusmodi sylli vltimate et em/ptimematice iserūt: et quo ad hoc nō sunt in aliq̄ triū figuraz: q̄ illā p̄nem nō infert syllogistice: et sic itelligēda est auctas p̄bi allegata ex cap 20°. (Ad 3^{am} p̄ceditur. q̄ ille sylls est bonus. cuiuscūqz est disciplina illud est genus rē. et vltra dī: q̄ l̄ immediate et p̄p̄ie in nulla triū figuraz reponat: q̄ nō totuz subm maioris dītribuit: tñ reducīt ad p̄maz figurā per hunc modū. omne ens de quo habet disciplina est genus. bonuz est ens de quo habet disciplina. g bonū est genus. etiā nō opz oēm syllm eē p̄p̄ie in aliqua triū figuraz: s̄z sufficit q̄ reductiue: sicut p̄s ex p̄dictis. (Ad 4^{am} dī. q̄ fm veritatē iste sylls nō valet. cui nulli inest. b. rē. quō autē p̄hs debet glosari videat in 2° huius in. q. p̄p̄ia. (Ad 5^{am} p̄cedit. q̄ sylls ex oppositis est bonus: et negat q̄ non sit in aliqua triū figuraz. Ad p̄bationē dī: q̄ l̄ in p̄missis opz positus nō sunt nisi duo termini specie differēt: et tñ vno eoz supplet locū duoz: et triū tres. puta ille qui cōponit in p̄clutione. (Ad 6^{am} dī. q̄ sylls de terminis infinitis est bonus: et l̄ p̄p̄ie non sit in aliqua triū figuraz: reductiue tñ est in aliqua eaz: vt ille de quo arguit in p̄s: et hoc sufficit. de hoc magis videbit in vna questione sequente. (Ad 7^{am} dī q̄ arguit pro p̄mo notabili scōi articuli. p̄hs locut⁹ est de figuris cathegoricis. (Ad 8^{am} negat aūs. Ad p̄bationē p̄nam pōt vno mō negari q̄ iste sit bonus sylls: cathegoricus saltē. oīs homo est rationalis vel irrationalis: et nullus homo est irrationalis. g oīs homo est rationalis. Et ratio est: q̄ non est cōnexio extremitatū cum medio: q̄ plus est ly homo: q̄ b̄s capitur in p̄missis: et tñ ponit in p̄clutione. et si dicatur est p̄ntia formalis in qua gbusdā positus aliud segtur. g est syllogistica. pōt dici q̄ syllogistica est nō tñ cathegorice: s̄z hypothetice. nā reductū ad syllm: quō arguit a dīiunctiua cū destructione vnius p̄tis ad alterā partē: sicut talis sylls est bonus. sic est sylls ab affirmatione dīiuncti: et negatione vli vnius partis. Ad affirmationē alterius partis vno mō pōt dici q̄ sit sylls hypotheticus. Alio mō negari posset: q̄ esset sylls: s̄z quedam sit bona p̄ntia et forma: et p̄nter negādū esset q̄ ei pueniret dīfō syllogismi

syllogismi: qz illa pticula sibi nō pueniret. est oratio in qua qbusdā positis debite annexis in medio aliud sequitur: qz in ipso nō est debita medij pñexio. 3ª cōplexus dicitur: qz maior egpollet huic disiunctiue: vel saltē egpollet. ois homo est rōnalis: vel aliquis homo est irrōnalis. 7 g sylls ex ea est sicut ex ista disiunctiua. 7 ideo est bonus sylls hypotheticus: s3 nō cathegoricus. ¶ Ad 2^{am} pbatōne dicitur: qz iste sylls. sortes videt oēm equū 7c. reducit ad pñā figurā per hūc modū. ois equus videt a sorte. brunellus est equus. g brunellus videt a sorte: s3 ppe in nulla figurā sit. ¶ Ad 3^{am} pbatōne dicitur: similis qz reducit sic. omne a. est. c. aliqd. b. est. a. ergo aliqd. b. est. c. ad pñā figurā. ¶ Ad 4^{am} dicitur: qz iste sylls. oēm equū videt homo. reducit ad pñā figurā: qz distributū a parte subiecti in maiore 7 pdicatum minoris in recto: 7 hoc sufficit pñ p3 ex vltima pñe. ¶ Ratio post oppositum est pro pñe vltima. Dec de qōne.

Questio. XLIX.

Consequenter mota est qō ex dictis in precedēti qōne.

Consequenter querit 4°. Utz iste sylls sit bonus. habēs oēm equū est sor. brunellus est equus. ergo hñs brunellus est sortes. ¶ Et arguit p^o qz nō. sylls cōpositus ex puris indefinitis nō valet: s3 iste est ex puris indefinitis. g nō valet. maior est pñ in p^o huius. 7 minor p3 de se. ¶ 2° sic. ois bonus sylls debet esse in mō 7 in figura. iste nō est in mō 7 in figura. g iste nō est bonus. maior est nota de se: qz modus 7 figura sunt de forma sylli: put dixit Petrus hispanus cap^o p^o de syllis. minor p3. qz nō sit modus: qz nulla pmissaz est vñs: 7 qz nō sit figura: qz maxime eē figura. p^o modo nō est figura. p^o eo qz subm maioris nō est pdicatus minoris cū nulla est hic figura. ¶ 3° sic. ois bonus sylls affirmatiuus de terminis cōibus regulat per dici de oī. iste nō regulat per dici de omni. igit nō est bonus. maior nota p^o huius. minor patet: eo qz nulla pmissaz est vñs. 7 ideo in nulla eaz est dici de omni. ¶ 4° ois bon^o sylls pñe cōponit ex tribus terminis: sed iste nō est ex tribus terminis. ergo 7c. pñtia tenet. maior est pñ p^o huius. minor p3: qz subm maioris 7 pdicatu eiusde sunt duo termini: 7 nullus eoz est subm vel pdicatu minoris. ergo in minore sunt duo alij termini. ergo totalis argumentatio cōponitur ex quatuor terminis.

In oppositum arguit. bonus sylls est iste: cuius est disciplina illud est bonum. studiosi est disciplina. g studiosum est bonū. p3 per pñm p^o huius cap^o 29°. 7 non minus videt valere iste. g iste bonus. 2° illa est pñsio formalis: 7 nō videt alio noie nominari qz syllogistice. ergo est bonus sylls. pñtia tenet. anis pro p^o parte notū est de se: qz tenet in oīb^o terminis retēta eadē forma. pro 2° parte patet: qz nō videtur quo nomine alias deberet nominari.

In qōne erūt duo articuli. In pmo sunt ponēda notabilia. In 2° rñdendum est ad qōnem.

Quantum ad pñm p^o est notādū. qz sylli ex terminis cōibus facti tenet vtute dispōnis facte in vna pmissaz. cā est: qz si termini cōmunes sine distributione in vno 3° termino iungentur vel disjuncti nō ppter h opoteret eosdem inter se iungi vel disjungi: 7 illud est qd dicit pñs in cap^o p^o. inuens qz pñcipia icōplexa sylloz sūt dici de omni 7 dici de nullo. ¶ Ex quo seqt correlarie. qz qñcūqz sub distributione facta in maiore capis sub in minore in recto debite cōcludēdo valet sylls. p3: qz talis regulat per dici de oī vt per dici de nullo maioris: vtute cui tenent sylli: vt deñ est in notabili. ¶ 2° est notādū. qz diffō sylli est bec. est

oratio in qua quibuidā positis necesse est aliud acciderē ab eis his que posita sunt: eo qz bec sunt.

His pmissis sit pñsio rñsalis bec. Ista oīo de qua querit est bonus sylls. pbat: qz sub

in distributione facta in maiore capis sub in minore in recto. igit sylls est bon^o. pñia t3 p correlariū. anis p3: qz ly equū distribuit in maiore: 7 sub eo capis sub in minore euz dicit. brunellus est equus. ¶ 2° arguo. ista est oīo in qua quibuidā positis aliud ex necitate accidit ab eis que posita sūt: eo qz bec sunt. g est sylls. pñtia t3 per locum a diffōne. anis p3. naz posita maiore 7 minore sequitur pñsio: alia a qualibet pmissaz in pñtia necia: 7 eo qz bec sunt: qz ifert in vtute istaz pmissaz formalr. ¶ Sed forsā diceret qz qz diffō sylli sic iacet non est cōpleta: sed op3 addi in debito mō 7 i fig^o: 7 sic illa argumētatio nō erit sylls: nec diffō sibi pueniet: eo qz nō sit in debito modo 7 figura. ¶ Sed ptra h replicat p^o: qz aliqui sunt sylli hypothetici: 7 tales nō fiunt in mō 7 in figura. igit modus 7 figura in diffōne sylli nō debēt apponi. 2° qz syllogismus fact^o post oppositū ab alz. reputat bon^o: 7 nō non sit magis in mō 7 in figura qz iste. 3° frustra dicitur: qz sylls est oīo facta in debito mō 7 figura. g bec nō debet apponi. pñtia t3. anis p3: qz sylls nō pñsupponit modū 7 figurā: s3 solū debitā cōnexionē pmissaz in medio alienatio: vtute cui formalr sufficit pñs iferre. Modus autē 7 figura cognoscunt per hoc qz sylls h facit. 4° esto qz ista glosa addat adhuc bec argumētatio erit sylls. g nihil ad pñs de ista glosa. pñtia t3. anis p3: qz sylls iste fit in figura p^o. eo qz subm distributionis maioris est pdicatum minoris in recto: 7 h sufficit ad pñmaz figurā. sic p3 arguēdo sic. cuiuslibet hoīs oculus est dexter. aliq suba est homo. ergo alicui sube oculus est dexter: sic g est in figura: sed qz sit in mō. patet: qz est in dispōne pmissaz formalr pñem iferēte 7 quecūqz talis vocatur modus.

¶ Si querat quo noie nominet. dico qz ibi non est nomen impositū ppter hoc: qz nō totus subm maioris est mediūz reducit tñ ad dary sic. oēm equum hñs est sor. brunellus est equus. g brunellus hñs est sor. ecce syllm in dary. 3° pbat sic. sylls iā factus ab oīb^o pcedit eē bonus. puta iste. oēm equū habēs est sor. 7c. 7 nō est maior ratio de ipso qz de syllo pposito. ergo 7c. pñtia tenet. maior nota est de se. minor patet: qz quecūqz distributio est in toto syllo ista est in alio. 7 ideo euz sylls seneat vtute distributionis eque bonus erit vnus sicut alter: 7 econtra. 4° sic. iste sylls est bonus. nihil hñs equū est sor. brunellus est equus. igit nihil habens brunellū est sortes. 7 non est porior ratio de isto qz de syllo pposito. ergo 7c. pñtia tenet. maior p3: qz ille sylls est bonus. nullū equū hñs est sortes. 7 brunellus est equus: put oēs cōcedunt. mō maior istius 7 maior pcedētis egpollet: vt nullus hñs equum est sortes. 7 nullum equū hñs est sortes: qz quicqd in vna distribuit: distribuit in alia. 7 econtra. 7 minor est eadē. qre vnus valet sicut alter. minor rōnis p3: qz sicut sub sumit sub pte 2° subti distributa in syllo p^o: ita sub sumit in hoc syllo. nullū hñs equū est sor. 7c. 5° sic. bonus est sylls sic se habēs qz ex opposito pñis euz maior inferit oppositū minoris: sed sic est de isto. igit est bonus. maior nota. minor declarat: qz sequitur in celsare. nihil habēs brunellum est sor. aliqd hñs oēm equū est sor. ergo habēs oēm equum nō est habēs brunellū. 7 bec pñsio non pōt stare in veritate euz ista minore qz brunellus sit equus. ¶ Correlarie sequitur. qz nō semper op3 in syllo totale subm vel pdicatum eē medium: imo frequēter sufficit parte subiecti: aut pdicati distributam eē medium. patet: qz in syllogismo pposito pars

Dubius

Libri

Questio. L.

subiecti est medium. Nec de secundo.

Ad 1^m

Ad rōnes. Ad p^mā dī. q^d ex indefinitis bñ va-

Ad 2^m

let sylls. dum tñ sub termino distribu-
to in maiore capiat sub in minore sic hic: et de b magis
ocm est in qōne ppriaprius. Ad 2^m pcedit maior: et
negat minor: q^d iste sylls nō regulat per dici de oi. pce-
dit tñ q^d nulla pmissaz est vlis: et negat pñtia. g non re-
gulat per dici de oi. naz ad hoc q^d sylls per dici de oi re-
gulef sufficit q^d sub termino distributo in maiore affir-
matina capiat sub in minore. Et si dicat. regulat per
dici de oi. igit nīhil est sub subto qñ de b dicat pñtia
qñ est falsuz. Rñdet pcedēdo q^d regulat per dici de
oi: et ē q^d nīhil est sumere sub subto distributo. puta sub
ly equū qñ de eo vt sic dicat pñtia. non est enī aliqs
equus quin de eodicaf haberi a sorte. Ad 3^m pcedit
maior. et negat minor. q^d ille sylls nō est in mō et in figu-
ra. est enī in p^m figura: et in aliquo mō ei. Ad pbatio-
nem cū dī. q^d nulla pmissaz est vlis. Rñdet q^d non est
incōueniēs multos modos eē vbi nulla pmissarum est
vlis: s^z eis nō sint noīa inposita: sicut in modo pposito.

Ad 3^m

Ad 4^m pcedit maior et negat minor. q^d ille sylls nō
cōponat ex trib⁹ termis. Et ad pbatōne dī. q^d ly equus
est vn⁹ terminus. et bunellus alius. et totū residuū subtri
et pñtia maioris tenet locū maioris extremitatis: et sūt
solū tres termini. vep est tñ q^d totale subm maioris nō
est pñtia minoris. et cā est: q^d nō totū distribuit. et ideo
totū pter terminū distributū et copulā cōputat pro vno
terminio. s. maiore extremitate. per b ad formā cū dī q^d
in maiore sunt duo termini. dī q^d vnū est mediū: et ma-
ior extremitas. in minore sunt etiā duo: minor extremi-
tas et mediū: s^z mediū nō est nisi vn⁹ termin⁹. iō nō seq-
tur q^d sint qñuor: s^z solū tres termini. Ratio post op-
positū est pro dictis. Nec de qōne. **Questio. L.**

Ad 4^m

Reduplicat aīr in ppōnibus ad primā extre-
mitatē ponēdum. Caplo trigesimosecūdo.

Querit 50°. Utruz

Onsequenter oīs ppō in qua pñ-
cato addit reduplicatio sit falsa et itelligibi-
lis. Et arguit p^m q^d nō. nā pñs dicit in lra
q^d in p^m figura reduplicatio addēda est ter-

1° mino p^m. mō pñus termin⁹ est pñtia in ea. g fm pñm
in lra dī addi pñtia. Et sic illa est vera. hō inqñtuz
aīal est sensitiuum. g sua pñtes est vera: et sua pñtes
est hec. sensitiuum est hō inqñtū aīal. mō in illa reduplica-
tio est addēda pñtia. Et nā illa dī vera. for. est risibi-
lis inqñtuz hō: et tñ reduplicatio h addit pñtia igit rē.
pñtia tenet. et minor nota est de se. maior appet. naz illa
est vera. for. inqñtum hō est risibilis. mō illa non videt
differre a p^m: eo q^d ly inqñtum homo vtrōq⁹ se tenet a
pte pñtia: s^z nō eodez mō ponat. Et 4° vel reduplica-
tio addit pñtia vel subto. si dicat q^d pñtia habetur
ppositū. nō pōt dici q^d subto. nā subm captū cū redupli-
catione nō facit ppōne reduplicatiua: s^z magis ppōne
de reduplicato subto. sic p^m de ista. aliqñ qñ est sensitiuum i-
qñtū aīal est hō: que manifeste est reduplicatiua. Et ar-
guīt sic. q^d talis ppō nō sic itelligit in qua reduplicatio
addit pñtia. nā est vox significatiua ad placitū. igit
est itelligibilis. pñtia nota et antecedens similiter.

2° **In oppositum** est philosophus primo huius
capitulo. 32°.
Et in ista qōne primo premittenda sunt notabilia. Se-
cundo respondendum est ad questionem.

Quātum ad pñm p^m est notādū. q^d signa ppōnem
reduplicatiua faciētia sunt hec. inqñtuz

fm q^d. put. ea rōne. et cōsimilia. Et 2° est notādū. q^d bu-
iusmodi signa qñq⁹ tenent specificatiue et tūc specificat
rōne fm quaz pñtia pñit subto. exēplū. esto q^d sor-
tes fratre suū diligit: et frater suus sit malefactor. ad huc
pcedit ista. sortes odit fratre suū inqñtum est malefa-
ctor. i. sortes odit fratre suū sub rōne malefactoris. sly
pcedit illa. deus nō diligit hoīem inqñtum peccat. simi-
liter hec. rex inquantum est sculptus est lapideus vel li-
gneus. in istis oib⁹ ly inqñtum specificat rōne put dñm
est et tenet specificatiue. alio mō tenet reduplicatiue: et
sic fm logicos oēs exponunt per quatuor exponētes: de
quib⁹ videat in tractatu eis pposito. puta 2° pte pñtia.
Et 3° est notādū. q^d illa signa fm Lynconiensem p^m po-
sterior. puocant imediationes pñtia ad subm. ideo di-
cit q^d hō fm q^d homo est aīal que acceptio bene videt
esse de mēte pñi ibidē. Alio mō significat pñtia et cō-
uertibilitatē pñtia cū subto: et hec est manifeste de lē-
tione pñi in loco allegato specialiter in caplis 4° et 5°. et
hec est pcedēda. homo inqñtus hō est risibilis. triangul-
us inqñtū triāgulus hēt tres equales duob⁹ rectis. Itē
dicūt q^d si ipsa signa teneant pprie debēt simul denota-
re pñtia et imediationes: sed hec acceptio est min⁹ stru-
cta: et videt intēioni dī. in loco allegato dīa. Et 4° est
notādū. q^d qñuor sunt pñtia ad faciendū pñtia
tione reduplicatiua. pñtia subz. pñtia pñtia.
dictio super quā cadit reduplicatio. et dictio reduplica-
tiua vt in hac. homo inqñtus hō aīal est sensitiuum. homo
est pñtia subm. sensitiuum pñtia pñtia. aīal dictio super
quā cadit reduplicatio: et ly inqñtum dictio reduplicati-
ua. Et 5° est notādū. q^d qñ pñtia pñtia cū subto:
tūc dictio sup quā cadit reduplicatio debet eē ipz subz:
aut pñtia cūz eo. vbi grā debeo dicere. homo inqñ-
tum hō est risibilis: eo q^d ly risibile inest homini pñtia
tibilis. s^z qñ pñtia nō pñtia cū subto: tūc reduplica-
tio addēda est terminio pñtia cū pñtia: vt debeo
dicere. hō inqñtum aīal est sensitiuum. Rō hūi⁹ videt eē
illud qñ dñm est in 3° notabili: q^d ly inqñtus denotat pñ-
sione. igit opz q^d iter pñtia pñtia et dictionē super
quā cadit reduplicatio sit cōuertibilitas: et si pñtia
me loqñmur de inqñtus. Sed dicit q^d nōne frequēter ly
inqñtum reduplicat et vere iter terminos nō pñtia:
vt hec. hō inqñtum aīal est suba. manifestū est q^d sic. nā
si qñ hāc exponeret oēs exponētes veras inueniret. Rñ-
det q^d fm cōes expōnes logicor⁹ tales ppōnes sūt pce-
dēde: s^z vep est q^d put ly inqñtum: vel fm q^d pñtia
tenent put ea pñs videt capere p^m post⁹. tales eēnt ne-
gande et pñtia expōnes cōes oporteret addere q^d eēt cō-
uertibilitas et pñtia iter pñtia pñtia et dictionē
reduplicatā. Et ultimo est notādū. q^d ly inqñtus videt
de mō suo significādi ipotare quandā alietatē rōnis a
dictione sup quā cadit reduplicatio a pñtia: ideo non
reduplicat pprie iter terminos eosdem. ideo hec nō est
pcedēda. homo inqñtum risibile est risibile: q^d ly inqñ-
tum cōnotat alietatē rōnis iter ly risibile reduplicatus
et ly risibile pñtia: et notuz est q^d ibi nulla est alietas
rōnis cū sit vnus et idem terminus. Nec de primo.

Quātum ad 2^m sit p^m pñtia hec. In oī ppōne redup-
plicatiua ly inqñtū et dictio reduplicati-
ua tenet se a pte pñtia. pbat rōne 3° facta añ opposituz:
q^d si se teneret a pte subto ppō nō eēt reduplicatiua: s^z de
reduplicato subto. Et 2° pñtia ppō in q^d dictio reduplicatiua
addit pñtia: sic q^d idē pñtia pñtia et termin⁹ sup
quē cadit ipa: vt hic hō inqñtū risibile est risibile est bñ
itelligibilis. p^m q^d ly ipsa sit ipropria: et ex pñtia falsa sic
post dicit: tñ cū sit vox signatiua ad placitū non videt
ratio

ratio. quare non posset intelligi. et ideo ad primum dicendum eam non esse intelligibilem omnino est. quod intellexit eam esse impropiam. **Ad 3^{am}** p^olo est r^osalis. ois p^o in qua reduplicatio addit p^odicato sic. i. q^o terminus reduplicat^o est idem cu^m p^odicato est inepta: et ex p^oiti falsa. p^o p^o vltimu^m nobile. na^m ly inq^ustuz signat alietate r^onis ee iter p^odicatu^m et dictione reduplicata. mo^d cu^m sit illa vna et eade^m dictio nulla est iter ea h^o alietas. q^ure p^opo est iepte formata et falsa: noⁿ igit^r o^mnⁱ est ho^m inq^ustuz aial est aial: s^z ho^m inq^ustuz aial est sensitiu^m: vt ly inq^ustuz semp reduplicet ali^u terminu^m q^u p^oncipale p^odi catu^m: et hac p^onem intellexit p^ohs in isto p^o. Dec de z^o.

Ad rones. **Ad p^oma^m** p^ocedit d^ocm p^ohi. puta q^o reduplicatio et dictione sup^{er} quas cadit se tenet a p^ote p^odicati. na^m h^o est pro p^one: s^z bec noⁿ est p^otra 3^{am}. na^m cu^m h^o stat q^o si termin^u reduplicat^o et p^oncipale p^odi catu^m eent ides p^opo eet inepta et falsa. **Ad 2^{am}** p^ocedit. q^o bec est vera. ho^m inq^ustuz aial est sensitiu^m: et et q^o sua co^m uertes est vera: s^z noⁿ o^mz sic p^ouerit. sensitiu^m est ho^m inq^ustuz aial: q^u ista est falsa: s^z sic. aliq^ud q^uo^d est sensitiu^m inq^ustuz aial est ho^m. reduplicatiua eni^m p^ouerteda est in p^opones de reduplicato subro. **Ad 3^{am}** p^ocedit bec. s^z est r^oisibi^m lis inq^ustuz ho^m: et p^ocedit q^o reduplicatio se tenet ibi a p^ote p^odicati. na^m h^o est pro p^one: nec est p^otra 3^{am} put p^o ex di ctis in solone p^ome r^ois. **Ad 4^{am}** p^ocedit q^o ipsa p^oclu dit: q^u est pro p^one. **Ad 5^{am}** d^o. q^o est pro 2° p^oclufione. **Ad p^ohm** dicitur. q^o intellexit de tertia co^mclufione. Dec de questione.

Questio. LI.

Quoadmodu^m ergo non idem est non scire bo num et scire non bonum. Cap^olo vltimo.

Veritur si. Utz eode^m mo^d syllogizan du^m est ex terminis infinitis sicut ex terminis finitis. **Et arguit^r** p^o q^o noⁿ. na^m ex affirmatiuis de terminis. i. infinitis noⁿ o^mz eodez mo^d syllogari sic ex affirmatiuis de terminis finitis. igit^r r^o. p^oia t^z. a^ois dectat: q^u ex affirmatiuis icluden tib^{us} negatiuas noⁿ o^mz eodez mo^d syllogari sic ex puris affir matiuis. mo^d p^opones affirmatiue de terminis infinitis iclu d^ut negatiuas. igit^r ex eis noⁿ o^mz eode^m mo^d syllogizari sic ex puris affirmatiuis. p^oia t^z. et maior videt^r nota de se. minor p^oz: q^u ad affirmatiua de p^odicato infinito seg^ut ne gatiua de p^odicato finito. vt p^oz p^o hui^{us} cap^o vltio. g^o affirma tiue de terminis infinitis icludut negatiuas de terminis fini tis. **Ad 2^{am}** sic. ex p^oponib^{us} de terminis finitis. q^uz vna est ne gatiua et alia affirmatiua. nu^mq^u seg^ut affir^u salt^e i p^oponi b^{us} de i^oie: s^z ex p^oponib^{us} de terminis infinitis maiore affir^u et minore negatiua seg^ut p^olo affir^u sic seg^ut. o^me noⁿ. b. est. a. nullu^m. c. est. b. igit^r o^me. c. est. a. p^oz p^o hui^{us} cap^o 3°. g^o ex p^oponi bus de terminis infinitis noⁿ est eode^m mo^d syllogizadum sic ex illis de terminis finitis. p^ostia noⁿ. a^ois p^o p^ote p^oz p^o hui^{us} tractatu^m 2° p^o totale p^ocessuz. p^o 2° p^ote p^oz p^o dicta. **Ad 3^{am}** sic. ex puris negatiuis de terminis finitis de inee nihil seg^ut: s^z ex negatiuis de terminis infinitis de i^oie seg^ut formalt^r p^olo neg^u. g^o noⁿ eode^m mo^d valent syl^lli in terminis infinitis et finitis. p^ostia tenet. a^ois p^o p^ote p^ous d^ocm est. p^o 2° p^ote p^oz: q^u formalt^r seg^ut. nullus noⁿ ho^m est r^oisibilis. nullus asinus est ho^m. g^o nullus asin^u est r^oisibilis. ecce p^omissas ambas ne gatiuas: et q^u sequat^r etiam dictum est prius.

In oppositu^m videt^r esse de int^one p^ohi qui non ponit modos arguedi ex ter minis infinitis alios q^u istos de terminis finitis. primo dicit ex eis consimiliter debere syllogizari.

In q^one sit p^oclufio bec. Q^u ois syl^lli qui valet ex terminis finitis in quocu^mq^{ue} mo^d seu in qua cu^mq^{ue} figura: et valet ex terminis infinitis in eisd^em figura et

et mo^d. pbat^r sic. in p^oponib^{us} de terminis infinitis repit^r co^m similt^r dici de o^mi et dici de nullo. p^ouersio et oppositio sicut in p^oponib^{us} de terminis infinitis. g^o p^ostis o^mz esse modus ar guedi ex ip^ois sic ex illis de terminis finitis. p^oia t^z. q^uz ma nifestu^m est q^u syl^lli p^o figure tenet^r p^o dici de o^mi et p^o dici de nullo. si igit^r ista in terminis infinitis silt^r sint sicut infinitis: eode^m mo^d tenebunt syl^lli p^o figure in illis sic in istis. Syl^lli vo^m 2° figure et 3° p^oficiunt^r p^o p^oma^m figura p^o p^ouersione: aut per opp^one^m p^onis. si igit^r in terminis infinitis fiat p^osilt^r p^ouer sio et oppositio sic in terminis finitis eode^m mo^d p^oficientur syl^lli 2° figure et 3° ex illis infinitis sicut ex istis finitis. a^ois p^oz quo ad p^oma^m p^ore. na^m optime seg^utur. o^me noⁿ aial est non ho^m. o^me noⁿ aiatu^m: vel aliq^ud noⁿ aiatum est noⁿ aial. g^o o^me vel aliq^ud noⁿ aiatu^m est noⁿ ho^m. et tenet syl^lli p^o dici de o^mi. q^uz ma ior signat q^u de q^ucu^mq^{ue} d^o noⁿ aiatu^m de eode^m d^o noⁿ ho^m. et minor dicit q^u noⁿ aial d^o de o^miaut aliquo noⁿ aiato. et sic sub distributione maioris directe cap^oit sub in minore. eode^m mo^d negatiui tenet^r p^o dici de nullo. ex^opla patet in tueti. q^u aut p^osilt^r sit p^ouersio vel opp^o. p^oz. et notuz est. se quif^r eni^m o^me noⁿ aial est noⁿ ho^m. g^o aliq^us noⁿ ho^m est noⁿ aial. et nullu^m noⁿ. b. est noⁿ. a. g^o nullu^m noⁿ. a. est noⁿ. b. silt^r de p^oticu lari affir^u. particularis aut negatiua in eis non p^ouertit^r. noⁿ eni^m seg^ut aliq^us noⁿ ho^m noⁿ est non aial v^oasin^u. g^o aliq^ud noⁿ aial noⁿ est noⁿ ho^m. a^ois eni^m est v^oez et p^ois fallum: q^u o^me noⁿ aial est noⁿ ho^m. q^u aut silt^r sit opp^o satis est notu^m. dire cte igit^r in q^ulibet figura modus de terminis infinitis valet sic valet in ea id^em modus de terminis finitis. **Ad 2^{am}** p^olo est bec. mlti syl^lli silt^r boni in q^ulibet figura medio variato penes finitu^m et infinitu^m: q^u nihil valeret sine h^o variatioe. pbat^r. na^m in q^ulibet figura medio hoc mo^d variato valet syl^lli ex puris negatiuis: q^u t^u non valeret sine h^o varia tioe. igit^r p^olo va. p^oia t^z. a^ois dectat. p^o in p^o fig^u: q^uz b^ui seg tur. nullu^m noⁿ. b. est. a. nullu^m. c. est. b. igit^r nullu^m. c. est. a. da opp^o p^onis cu^m m^ore. i^oferet^r i^o ferison opp^o maioris equa leter. da eni^m q^u aliq^ud. c. sit. a. et arguat^r sic. nullu^m. c. est. b. ali q^ud. c. est. a. g^o aliq^ud. a. noⁿ est. b. et aliq^ud. a. est. g^o aliq^ud. a. est noⁿ. b. illa optia p^oia t^z. q^uz neg^u de p^odicato finito cu^m p^ostan tia subti seg^ut formalt^r affir^u de p^odicato infinito 2° p^oiar^u. T^uec vlt^r seg^ut. aliq^ud. a. est noⁿ. b. g^o aliq^ud non. b. est. a. q^uo est d^odicto^m maioris que fuit. nullu^m noⁿ. b. est. a. **Ad 3^{am}** dices tu ex p^one arguis: et coassumis p^ostati^um subti i^ofer^u do. g^o aliq^ud. a. est noⁿ. b. ergo noⁿ arguis vtute syl^lli solius: s^z alio coassupto: et talis modus pbat^r i^o syl^lli non valet. **Ad 4^{am}** r^oideo. q^u p^ostati^um subti q^u coassumit^r ex p^omissa fuit in m^ore syl^lli qua dicebat^r. aliq^ud. c. est. a. na^m b^ui seg^ut. alb q^ud. c. est. a. g^o. a. est: et sic sol^ui arguit^r vtute syl^lli facti in fe rison. **Deinde** dectat q^u neq^uz in 2° figura: q^uz formalt^r seg^ut. nullu^m. b. est noⁿ. a. nullu^m. c. est. a. g^o nullu^m. c. est. b. pbat io. p^ouertat^r maior simpl^r. nullu^m. b. est noⁿ. a. g^o nullu^m non a. est. b. t^uec erit syl^lli in p^o fig^u i^o mo^d i^o pbat^o. Silt^r dectat in 3° figura. na^m b^ui seg^ut. nullu^m noⁿ. b. est. a. nullu^m. b. est. c. g^o nullu^m. c. est. a. pbatio: q^uz p^ouertat^r minor simpl^r. vt nullu^m b. est. c. g^o nullu^m. c. est. b. et erit p^o figura. et modus est i^oaz pbat^o. **Correlarie** seg^ut q^u h^o mo^d arguedi 3° figura p^oclu dit vni^utr^u. p^oz per pbatio^m i^o facta. sic igit^r p^oz q^u medio variato penes finitu^m et infinitu^m in omni figura valet.

Ad rones. **Ad p^oma^m** negat^r a^ois q^u ex affirmati uis de terminis infinitis noⁿ syllogizat^r eode^m modo r^o. **Ad** pbatio^m negat^r eti^u q^u ex affirmati uis includetibus negatiuas noⁿ syllogizat^r eode^m modo sicut ex puris affirmatiuis. ca^m est: q^uz purissime affirmati ue saltem de inesse icludut negatiuas: vt illa. homo est aial. infert ista. q^u homo noⁿ est noⁿ aial. et ideo affirmati ue de terminis infinitis noⁿ plus icludut negatiuas q^u ille de terminis finitis. **Ad 2^{am}** d^o. q^u iste syl^lli p^o hui^{us} 2° buius

Ad p^om

Ad 2^{am}

Ad 3^m

de forma nō valet: imo opz q̄ arguat cū pstantia subri
maioris nō expressa in syllo. 7 iō nō valet de forma: 7 de
hoc magis videbit̄ ibidē: esto etiā q̄ valeret. tūc rō ar
guret pro 2° p̄ne 7 nō eēt ptra p̄mā: qz mediū nō est ibi
termin⁹ finit⁹: sed variat̄ penes finitū 7 infinitū. ¶ Ad
3^{am} negat̄ minor. q̄ ex puris negatiuis de terminis infini
tis valeat syls. nō enī plus valet q̄ ex terminis finitis va
leret: bñ tñ pcedit̄ q̄ iste syls est bon⁹. nullus non ho
mo est risibilis 7c. sed nō qz est ex terminis infinitis: sed
qz mediū variat̄ penes finitū 7 infinitū. Et hoc est pro
2° p̄clusionione. ¶ Ratio post oppositū est pro 3° p̄ne prima.
Dec de qōne. Et ex p̄nti de toto p̄mo libro.

¶ Incipiunt qōnes secundū libri. Questio. I.

¶ **Universales quidem omnes semper plura
syllogizant. Capitulo primo.**

Consequēter circa 2^m queritur
p̄. Utrū idē syls
valeat pcludere plures p̄nes: ¶ Et argui
tur q̄ nō. naz p̄clo est vna pars p̄ncipalis
syls. iō variata p̄ne variat̄ syls. p̄ntia te
net: qz ad variationem p̄tis p̄ncipalis va
riat̄ ipm totū. aīis p̄s per Petrū hispanū

dicētem in pre sua 5^a. q̄ totalis argumētatio est totalis
oīo composita ex p̄missis 7 p̄ne. 7 statim post subdit. q̄
syls est spēs argumētatiōis. ḡ p̄clusio syls est pars p̄nci
palis syls. ¶ 2° arguit̄ sic. Idē in p̄ntis idē semp natum

36. tex. 2
cōmen.

3°

est facere idē. 2° de generatione. cū igit̄ p̄missē sint cau
se p̄nis eis assistētibus eisdē semp p̄nem faciunt eadēz.
ergo nulle p̄missē syls manētes eedem pcludūt plures

p̄clusiones. ¶ 3° sic. sicut effectus a suis causis. hēt enti
tate: ita ab eisdē habet vnitatē 7 distinctionē. ergo stāte
idēritate cause semp stabit vn⁹ 7 idē effect⁹. p̄ntia tenet
7 aīis patet: cū vnitās nō sit distincta ab entitate. 4° me
tap̄. 3. tūc vltra. cūz p̄missē sint cause p̄nis eis existēti
bus eisdē p̄clo vna 7 eadē erit. igit̄ nō possunt eedē pre
missē pcludere plures p̄nes. ¶ 4° sic. causa nālis nō po
test imediate nisi in vnū effectum. igit̄ nec p̄missē pote
runt imediate nisi in vnam p̄nem. p̄ntia tenet: qz causa
litas p̄missaz super p̄clusionem nō est maior q̄ causa
litas cause nālis super suum effectū. 7 aīis p̄s: qz calidi
tas imediate non potest nisi in calefacere. vnde si rare
faciat vel leue faciat graue hoc est mediate: 7 per mo
dum sequele ad caliditatem prius genitam.

In oppositum est philosophus secūdo buius
capitulo primo.

¶ In questione primo premittēda sunt notabilia. Se
cūdo respondendum est ad questionem.

Quantum ad p̄m p̄ est notādum. q̄ syls qūqz ca
pit̄ pro p̄missis tñ: 7 sic accipit̄ a p̄ho
hic. Et qūqz capit̄ pro totali p̄cessu cōposito ex p̄missis
7 p̄ne: vt capit̄ a Petro hispano in loco aīi oppositū alle
gato. ¶ Diffinitio aut̄ syls bona est quocūqz istoz mo
dōz caperet̄. ¶ 2° est notādūz. q̄ aliqui sunt qui de hac
p̄clusionione duo dicūt. p̄m est q̄ idē syls nō pōt plures cō
cludere p̄nes eque p̄mo: 7 mouent̄ rōne facta aīi opposi
tum. 2° est q̄ syls bene pcludit plures p̄clusiones. vnaz
p̄mo. 7 aliā per modū sequele: vel alias: qz quicqd sequi
tur ad p̄ns sequitur ad aīis. Et hec de primo.

p̄ 3°

Quātum ad 2^m sit p̄ p̄clusio bec. Idē syls pcludit
plures p̄nes. patet: qz syls pcludēs vlez
affirmatiuā: pcludit etiā particularē suā subalternā. 7
similr pcludit particularē eius puerterem. Syls vō cō
cludens vlem negatiuā pcludit eius subalternāz vlem
negatiuā eius puerterem 7 particularē puerterem sub

alternam. Syls vō pcludens particularē affirmatiuā:
pcludit etiā particularē affirmatiuā illius puerterem.
Similr oīs syls pcludens p̄nem de iesse: siue sit vls: si
ue particularis ex eisdem p̄missis pcludit particularem
de possibili eiusdem qualitatis de mō affirmato. Causa
est: qz ad illam de inēē sequitur formalr illa de possibili.
mō quicqd sequitur ad p̄ns sequitur ad aīis. Syls vō p̄ly
dens particularē negatiuā nō pcludit per puerterem de
mō loquēdi p̄ueto plura: qz ista nō puerterit. vep tñ est
q̄ bene pōt pcludere eius puerterem de mō loquēdi
incōsueto. ¶ 2° p̄clo est bec. Idē syls pcludit imediate:
7 nō vnā prius q̄ aliā: plures p̄nes que est ptra opinio
nem recitatā in notabili 2°. pbat̄ p̄ de syllo ex opposi
tis capitis istis p̄missis. nulla disciplina est studiosa: 7 oīs
disciplina est studiosa. Iste enī inferūt eque imediate
istam p̄nem in 2^a figura. nulla disciplina est disciplina: 7
aliā eque imediate in 3^a. s. aliqd studiosus nō est studio
sum. Idē patet de syllo facto in barbara si sic argueret̄.
omne. b. est. a. 7 omne. c. est. b. igit̄ omne. c. est. a. p̄missē
p̄ne due inferūt istam p̄nem eque imediate: 7 p̄bo q̄
etiā inferāt eque imediate suaz subalternā. s. aliqd. c.
est. a. 7 hoc sic: qz possunt imediate inferre vlez affirma
tiuā. ḡ a multo maiori possunt eque imediate inferre par
ticularē affirmatiuā. p̄ntia tenet: qz potētia que pōt in ma
ius imediate eque imediate pōt in min⁹. mō magis est
inferre vlem affirmatiuā q̄ eius particularē. ¶ Cōfir
mat̄ sic. si minor eēt p̄cularis. tūc imediate inferrent il
le p̄missē hāc particularē. aliqd. c. est. a. sed nō est mino
ris vtutis minor cū sit vls: imo potius maioris. ḡ etiaz
imediate pōt tūc inferre hāc p̄nez particularē. ḡ patet:
q̄ p̄missē p̄mi modi p̄figure eque imediate pcludunt
vlem 7 particularē suam subalternā. q̄re p̄s p̄clo 2° 7 ca
pit̄ in his p̄clusionibus syls semp pro p̄missis. nā si pro
totali p̄cessu cōposito ex p̄missis 7 cōclusionione caperet̄:
tunc variata p̄clusionione variatur syllogismus prout ar
guit prima ratio facta ante oppositum.

Ad rationes. ¶ Ad p̄mā dī. q̄ syls in p̄posito
sis 7 p̄nes. 7 iō p̄clo nō est ei⁹ ps. vep est q̄ Petr⁹ hispa
nus alr capit̄ sylm put dēn est in p̄ notabili. 7 iō non
opz q̄ p̄ne mutata mutet̄ syls. ¶ Ad 2^{am} pcedit̄. q̄ idē
in p̄ntis idē semp facit idē in factione. p̄pa 7 nāli. p̄missē
se talē factionē respectu p̄nis nō hñt: qz nō faciūt eam:
imo p̄clo posset formari anteq̄ forment̄ p̄missē. 7 iō ne
gat̄ p̄ntia qua ifert̄. igit̄ cūz p̄missē sint cause p̄nis ipsa
existētib⁹ eisdē nō erit nisi vna 7 eadem p̄clo. 7 est cā di
cta: qz p̄missē nō sunt pprie p̄nis causa: nec eā faciunt. si
aut̄ dicat̄ p̄suerunt dici cō causa p̄nis. potest dici q̄ p̄
intelligit̄ altero istoz modōz. primo q̄ si sic sit totali
ter sicut significat̄ per p̄missas. tūc etiā sic erit tota
liter sicut significat̄ per p̄nem: imo nō potest esse sic to
taliter. vnde nō potest eē sic sicut significat̄ per p̄miss
sas: quin sit totalr sicut significat̄ per p̄nez. Alio modo
sic. p̄missē sunt cause p̄nis. i. in syllo pbat̄ino notitia p̄e
missaz est causa notitiē p̄nis. Item si petat̄ cum tu di
cas p̄missas non facere p̄nem quō facit eam. Rñdeo q̄
intellectus humanus. ¶ Per idem rñdetur ad 3^{am} p̄ce
dendo aīis: qz effectus a sua causa capit̄ vnitatē entita
tem 7 distinctionē: sed p̄clusio nō est pprie effectus p̄e
missaz put dēn est: 7 ideo nihil ad p̄fens. ¶ Similr
respondet̄ ad 4^{am} que est ratio alterius p̄positionis. qz
vep est in naturalibus vnam causam tñ vnum effectū
primo 7 de per se: 7 in eodem genere: cūz hoc tñ stat p̄e
missas eque imediate diuersas conclusiones inferre co
quo dictum est p̄missas non pprie habere causalitatem
super

super conclusiones. ¶ Ratio post oppositū est pro pri-
ma conclusione. Dec de questione. Questio. II.
¶ Est autem de vniuersalibus aliter dicere.
Capitulo eodem.

Aerit 2°. Utz p^{ri}mus modus p^{ri}me fi-
gure possit pcludere plures p-
nes capiēdo sub medio: aut sub minore ex-
tremitate. ¶ Arguit p^{ri}mo q^{uod} nō. nā capien-
do sub medio nō possunt syllogizari ples p-
nes in 2^a figura. igit nec i p^{ri}. p^{ri}ma t3: q2 nō videt potior
rō. qre in p^{ri} figura sic possit iſſerre plures pnes q^{uod} in 2^a
cū mediū in cesare 7 camestres ita bene distribuāt sic
in p^{ri}mis modis p^{ri}me figure. aⁿis est p^{ri} i lra dicēs. nā 2^a
figura q^{uod} sub p^{ri}ne erit solū syllogizare. ¶ 2° sic. capiēdo
sub medio vel sub minore extremitate semp fit alia mi-
nor. igit ali^{us} syl^{lus}. g nō idē syl^{lus}. g nō plures pnes. p^{ri}ntia
est nota. 7 p^{ri}ma p^{ri}ntia p3: q2 quocūq3 mō capiatur syl^{lus}
minor est vna sua pars p^{ri}ncipalis. igit variata minore
variāt syl^{lus}. aⁿis p3. nā si arguat sic. oē. b. est. a. 7 oē. c. est.
b. si cap^{it} sub medio dicet sic. b. est. a. 7 oē. d. est. b. 7 p3
q^{uod} bec minor est alia q^{uod} p^{ri}us. Similit^{er} si sub capere^{re} sub
minore extremitate dicere^{re} sic. oē. c. est. a. oē. c. est. c. g oē
c. est. a. 7 p3 q^{uod} iste syl^{lus} nō cōuenit cū p^{ri}mo nisi in maio-
re extremitate. tam enī p^{ri}mo maior q^{uod} minor sunt alie.

In oppositum

est dicere. quecūq3 enī sub medio: aut sub p^{ri}ne. i. sub mi-
nore extremitate sunt olum est idem syl^{lus}.

¶ In questione p^{ri}mo respondendum est ad questio-
nem. Secundo mouende sunt alique dubitationes.

Quantū

ad p^{ri}m sit p^{ri} p^{ri} bec. In ambob^{us} modis p^{ri}me
figure valet syl^{lus} supponēdo sub medio.
pba^{re} sic. syl^{lus} tales regulant^{ur} per dici de oī vel per dici
de nullo. g sunt boni. p^{ri}ntia t3. aⁿis p3: q2 in oīb^{us} modis
p^{ri}me figure directe pcludentib^{us} de q^{uod} solū loquor me
diū distribuī in maiore a pte subtr^{ah}i iō i affirmatiuis

est dici de oī: i negatiuis dici de nullo. ¶ 2° p^{ri}. in modis
vlib^{us} eiusdē figure valet. syl^{lus} supponēdo sub minori ex-
tremitate. p3: q2 in eis mior extremitas ē distribuī. 7
igit q^{uod}q3 de ea fuerit pclusus: p^{ri}ntia mō pcludit^{ur} de q^{uod}li-
bet sub ea p^{ri}eto. ¶ 3° p^{ri}. in modis p^{ri}cularib^{us} eiusdē ca-
piēdo sub minore extremitate nō valet syl^{lus}. p3: q2 mi-
nor extremitas nō distribuī. 7 g si sub ea sub capiatur
erit syl^{lus} in p^{ri} figura b^{on}is maiore p^{ri}cularē: 7 talis non
valet. ¶ 4° p^{ri}. in oīb^{us} modis 2^a 7 3^a figure in q^{uod} mediū
distribuī in maiore valet syl^{lus} capiēdo sub medio. p3:
q^{uod} optime seq^ut. nullū. b. est. a. oē. c. est. a. g 7 oē. d. est. a. 7
sic q^{uod}tiēs capiēdo sub sic p3. g nullū. c. est. b. 7 nullum. d.
est. b. Silt^{er} est in 3^a figura. sp enī sub medio distributo

capto sub valet syl^{lus}. ¶ 5° p^{ri}. i modis vlib^{us} 2^a figure va-
let syl^{lus} capto sub miori extremitate. p3: q2 fiūt in p^{ri} 7
regulant^{ur} p^{ri}oici de nullo. ¶ 6° p^{ri}. i 2^a figura aut 3^a capiē-
do sub terminō nō distributo valet syl^{lus}. fiet enī syl^{lus} in 2^a
figura b^{on}is ambas affirmatiuas: aut in p^{ri} b^{on}is maio-
re p^{ri}cularē. exēpla patēt itūcti. mō nullus isto^{rum} valet.

¶ Correlarie seq^ut q^{uod} in 3^a figura. nullus syl^{lus} cōcludit^{ur}
plura capiēdo sub miori extremitate. p3. ipsa nō distri-
buit in aliq^{uod} modoz. ¶ 2° seq^ut. q^{uod} nō valet syl^{lus} in ca-
mestres 7 bocardo capiēdo sub medio. p3: q2 mediū in
maiore non distribuī. ¶ Ultima p^{ri}. capto sub medio:
aut sub minore extremitate semp fit ali^{us} syl^{lus}. p3 per 2^{am}
rōnē factā ante oppositum. Dec de p^{ri}mo articulo.

Quātum

ad 2^{am} dubitat^{ur}. qre p^{ri}us dicit eūdez esse
syl^{lus} capto sub medio: aut sub miori

extremitate: cū illud sit dcm in vltima p^{ri}ne. ¶ Rūdet^{ur}
q^{uod} p^{ri}us nō itēdebat q^{uod} simpl^{iter} eēt idē syl^{lus}: s3 capiēdo sub
medio dixit eūdz syl^{lus} eē: eo q^{uod} manet eadē maior p^{ri}.
pō 7 idē mediū. s3 capiēdo sub miori extremitate dixit
eūdz eē syl^{lus}: eo q^{uod} manet eadē maior extremitas: 7 q^{uod}
oēs p^{ri}nes q^{uod} hā syl^{lus} iſſerūt v^{er}ute p^{ri}nis p^{ri}bate p^{ri} p^{ri} syl^{lus}.
7 iō virtual^{iter} oēs in p^{ri} figura v^{er}ual^{iter} icludūt: s3 actual^{iter}
sint al^{ia}. ¶ 2° dubitat^{ur}. qre p^{ri}us dixit q^{uod} in p^{ri} figura plu-
res pcludunt^{ur} p^{ri}nes capiēdo sub medio 7 negat^{ur} h^{oc} de 2°.
cū t^{ri} oppo^{nit} dcm sit in p^{ri} art^{iculi} 7 p^{ri}bati. ¶ Rūdet^{ur} vno^{us}
q^{uod} p^{ri}us nō itēdebat v^{er}l negare q^{uod} capiēdo sub medio
valeret syl^{lus} in modis 2^a figure in q^{uod} mediū distribuī
tur in maiore: s3 in q^{uod}bus nō voluit dicere q^{uod} nō valeret
syl^{lus} capiēdo sub medio, sic in camestres 7 baroco. 7 iō
dixit nō valere capiēdo sub medio in ista figura: q2 nō
in oīb^{us} valet. ¶ Al^{ia} rūdet^{ur} fm p^{ri}hm in lra. q^{uod} nō voluit
negare q^{uod} b^{on}i valeret syl^{lus} capiēdo sub medio maioris
distributo: s3 voluit q^{uod} illi al^{ia} syl^{lus} nō tenerēt v^{er}ute syl^{lus}
p^{ri}mi. sic tenēt capiēdo sub minore extremitate. v. g. si ar-
guat^{ur} sic. nullus lapis est aial. oīs bestia est aial. g nulla
bestia est lapis. 7 postea capiat^{ur} sub minore extremitate
dicēdo. asin^{us} est bestia. g asin^{us} nō est lapis. equ^{us} est be-
stia. g equus nō est lapis: 7 sic de singulis. oēs bi syl^{lus} te-
nēt v^{er}ute p^{ri}nis p^{ri}bate per p^{ri}m syl^{lus}. s3 si sub capiat^{ur} sub
medio dicēdo sic. nullus lapis est aial. oīs equ^{us} est aial.
g nullus equus est lapis. cōstat q^{uod} iste syl^{lus} nō tenet in
aliqua rōne syl^{lus} p^{ri}mitus facti. Sed dices tu. nūqd eo
dē mō in p^{ri} figura. ¶ Rūdeo q^{uod} sic. Dec de secundo.

Ad rōnes.

¶ Ad p^{ri}m negat^{ur} aⁿis. puta q^{uod} in p^{ri}ma
figura capiēdo sub medio nō valeant
syl^{lus}. Ad p^{ri}hm p3 quid dcm per solutionē secūde dubi-
tatiōis. ¶ Ad 2^{am} dicit^{ur}. q^{uod} est pro vltima p^{ri}ne p^{ri}mi arti-
culi. ¶ Ad auctoritatē p^{ri}bi in oppo^{nit} p3 quid dcm per
solutionem p^{ri}me dubitationis. Questio. III.

Ex veris g falsuz syllogizare. Cap. secūdo.

Aerit 3°. Utrum ex veris pōt seq^u fal-
sus: ¶ Et arguit^{ur} p^{ri}mo q^{uod} sic. q2
ex possibilib^{us} seq^u ipole. igit ex veris seq^u
falsuz. p^{ri}ntia probat^{ur}. q2 sicut se bz possibile
ad impole: ita se bz verū ad falsum. nā tātū
q^{uod}tū opponunt^{ur} verū 7 falsuz opponunt^{ur} possibile 7 im-
possibile. aⁿis p3 sic arguēdo. oē currens est hō. oīs asin^{us}
est currens. g oīs asinus est hō. vbi p^{ri}mitse sunt possibi-
les 7 pclusio ipolis. ¶ 2° sic. ex falsis seq^u vep. g eadez
rōne ex veris seq^u falsuz. p^{ri}ntia t3: q2 sic se bz falsuz ad
vex: ita se bz vex ad falsuz. aⁿis est p^{ri}bi in cap^{itulo} 2° secūdi.
¶ Cōfirmat^{ur} sic. maioris v^{er}tutis v^{er}ū eē verū sup falsum
q^{uod} falsuz sup vex: s3 falsuz est tātē v^{er}tutis sup vex q^{uod} ip^{si}
iſſert v^{er}ū dcm est. g a fortiori vex erit tātē v^{er}tutis q^{uod} ip^{si}
iſſert falsuz. p^{ri}ntia 7 tot^{us} p^{ri}cessus v^{er}ū de se patere. ¶ 3° ex
veris seq^u falsuz. g ex veris pōt seq^u falsuz. p^{ri}ntia t3: q2 q^{uod}
qd fiet p^{ri} fieri. aⁿis declat^{ur} dem^{onstr}ato sor. nūc sedēte iſſte
sūt vere. iſſte hō sedet: 7 iſſte hō est sor. 7 ex illis seq^u fal-
suz sorte mortuo: q2 seq^u q^{uod} sor. sedet. 7 h^{oc} tūc erit falsū.

In oppositū

est p^{ri}us scōdo huius capitulo scōdo.
¶ In qōne ista p^{ri}mo p^{ri}mitten-
da sunt notabilia. Scōdo respondendū est ad qōnem.

Quantum

p^{ri}ntia: q^{uod} idēz est: describit^{ur} sic. est ar-
gumētatio sic se b^{on}is q^{uod} q^{uod}litercūq3 per aⁿis pro nūc pe-
nes ei^{us} totalē signatiōnē signat^{ur}: ipole est eē q^{uod} ita sit q^{uod}
litercūq3 p^{ri} p^{ri}ntis fm ei^{us} totalē signatiōnē p^{ri} nūc signifi-
cat^{ur}. ¶ 2° est nōndū. q^{uod} p^{ri}mo vera p^{ri}uenit describi q^{uod} est
p^{ri}mo sic se b^{on}is q^{uod} q^{uod}litercūq3 p^{ri} eā signat^{ur} p^{ri} nūc f3 ei^{us} tota

Dubius

R^o

R^o

Ad p^{ri}m

Ad 2^{am}

Confir^{ma}

3°

Libri

Questio. III.

les signatione: ita est: q̄ descriptio trāseat tanq̄ melior que in gnali de ppōne vā pōt dari. si aut non sit totalr sufficiens nō curo ad p̄is. ¶ 3° est nōndū. q̄ bec ppō. ex veris pōt sequi falsuz. est de poli diuisa. r iō termini in ea āplianē ad supponēdū p co qd ē vl pōt eē. vñ sensus ei⁹ est ille. ex veris q̄ sūt vā vl p̄nt eē vā pōt seg falsuz.

¶ 1° Quantū ad 2^m sit p^o h. ex veris pōt seg falsuz. p bat ex his. antichrs sedet: r antichrs ē hō dicēs se eē deū. pōt seg falsum: r ille p̄nt esse vere. g ex bis q̄ p̄nt esse vere pōt seg falsuz. r vltra. g ex veris pōt seg falsuz. p^o p̄ntia t3 per sylm expositū. r 2° t3 pp āplia tionē exp̄ssam in 3° notabili. r maior pz: qz ex illis segt q̄ hō dicēs se eē deū sedet mō. illa pōt eē falsa: imo for san est actu falsa. r minor pz. nā ātichro nato ambe p̄nt eē vere: imo forte ambe eēt vere. pz ēt per vltimā rō nē factā an oppo^m. ¶ 2° h. ex veris nō segt falsuz. pba tur per diffōne p̄ntie bone. nā segt. aīs est verū. g q̄li tuncqz per ipm signat rē. ita est per diffōne ppōnis vcre: etā sequit. p̄is est falsum. g nō qualitercūqz per ipm signat rē. ita est. Itē segt 3° qualitercūqz signat per aīs: ita est: r nō q̄ltercūqz signat per p̄is: ita est. g p̄ntia nō valet per diffinitionē p̄ntie bone. nā si valeat o3 q̄ sic ex p̄te sicut aīs signat totalr sit ita totalr sicut

p̄is signat: put ex diffōne posita apparet. ¶ Sed dice ret quis. ex veris segt falsum in p̄ntia mala. g ex veris sequit falsum. p̄ntia t3: qz p̄ntia mala videt esse p̄ntia. sicut homo albus hō. ¶ R̄ndet pcedēdo aīs r negan do p̄ntia. nāz q̄cquid ex alio sequit ex eo solū sequit in p̄ntia bona. nō est re vera sequela q̄ p̄is nō valet: pp qd cōiter dī. pposita mala p̄ntia nihil segt. r iō ad p bationē dī q̄ p̄ntia mala nō ē p̄ntia. sicut nec hō pict^o hō. nā sic malū distrabit hūc terminū p̄ntia a p̄ncipali signatiōe: sicut iste termin^o pict^o hūc terminū hō. r iō p̄ntia mala: nec h3 se ad p̄ntia. sicut hō albus ad homi nem. de istis est magis dcm in p^o pte p̄ntiarum. ¶ 3° h est. ipole est ex veris seg falsuz. pz bec cōposita: qz h est ipole. ex veris sequit falsuz: cuius p̄ntio est. sicut p̄is.

¶ 4° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 5° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 6° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 7° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 8° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

r est directe sile. sicut in moralib^o ab boie bono nō p cedit nisi bonū de per se. sicut ex vō nō segt nisi verū: sed ex boie malo r falso q̄nqz bñ. pcedit aliqd bonū: ita ēt ex ppōne falsa segt vez. ¶ Ad 3^m dī. q̄ est p^o p^o ne. ¶ Ratio post oppositū est pro 2° r 3° p̄nib^o: qz istas voluit p̄hs. Dec de questione. Questio. III.

¶ 9° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 10° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 11° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 12° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 13° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 14° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 15° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

¶ 16° h est. ex polib^o segt vnū impole. pz p^o rōne facta ante oppositū: nec mirū. nā due ppōnes poles bene cō stituūt vnā copulatiuā impossibilē: eo q̄ ipse nō sunt sibi inuicē cōpossibiles. sicut pz de p̄missis in syllo p̄me rō nis posite. Mōdo nō est mirū si ex copulatiua impossibi li sequat p̄clusio impossibilis. sic enī totū aīs sit ipole. si cut p̄is. sed secus est de veris. nā ex duabus vel pluri bus veris nunq̄ p̄stinet vnā copulatiua falsa. r igitur ex veris non sequitur falsum. Dec de secundo.

illa cōclusio sit vera. v. g. si hec sit in toto falsa. oē. b. est a. et hec in toto vera. oē. c. est. b. opz q. p. oē. c. est. a. sit falsa. qre: qz ex ista. nullū. b. est. a. et ista. oē. c. est. b. que sunt ambe vere segt ei? ōria q. nullum. c. sit. a. Eodē mō est in mō negatiuo. ¶ 2^a p. est fm p̄m in lra. q. ex falsis nō segt verū ppter qd: s3 qz est. quā p̄nez alig dicūt sic debere exponi q. ex falsis nō segt vez: sic q. p̄misit fal se sint cāe veritatis p̄nis: et credo q. hoc nō sit de mēte p̄bi: qz et nec in syllo demfatiuo p̄misit sunt cāe veritatis p̄nis put videbūt in p̄nib? p̄mi posteriorz deo duce. et iō alr expono q. ex falsis nō segt verū ppter qd. i. p. bartue. i. q. p̄misit nō pbent p̄ne verā: s3 solū sequit qz est. i. solū segt illatiue in bona et formali p̄ntia. hec p̄clusio sic exposita non est de se. Et hec de secundo.

Ad rōnes. ¶ Ad p^m pceditur. q. syllogistice ex vno ōrioz nō segt aliud: et distinguūt minor cū dī. verū et falsum sunt ōria: qz nil itelligit sic q. illi termini sunt ōry: et h pcedit ad intellectū p̄bi in p̄dicamētis: s3 stricte loquēdo magis deberēt dici ōdictioz: eo q. sue diffōnes sunt ōdictioz: nec signant formas ōrias: et sic pcedit q. ex isto terminio falsus nō sequit iste terminus verū: qz nullus eoz est p̄pō. Aliter pōt eē sensus q. p̄pō vā et p̄pō falsa sunt ōria: et sic vez et falsum stant p̄ionalr: et hec pcedit p̄ticulariter: s3 vlr falsus eēt. nā nō oīs p̄pō vera oī p̄pōni false est ōria. et iō nō pcludit qn ex falso syllogistice pōt iſerri verū illi falso nō ōriū. ¶ Ad 2^{am} pcedit aīs capiēdo ens p̄ticulariter. et negat p̄ntia qua iſerit. igit ex falso nō dī iſerri verū. Ad p̄bationē. ad p̄m 6° metaph. dī. q. qn dīc falsus eē nō ens: cepit ens nō p̄pē p falso seu p nō vero: et ex tali bñ segt verū. ¶ Ad 3^{am} admittit tot p̄cessus vlsqz ad istā p̄ntia qua iſerit. falsus nō dī esse cā veri. g. nō dī iſerre verū: et ista negat. Et ad p̄bationē eius dī. q. aīs vniūs p̄ntie nō est cā p̄ntis: et hoc est dictū in p^o qōne secūdi. ¶ Ad 4^{am} dī. q. p̄hs intendit p̄mo huius. sylm nō esse bonū si cū sua dispōne p̄misit p̄missis existētib? veris: qnqz stat q. de oī: qnqz stat q. de nullo. Et per h p̄s qd dōm sit ad rōne: qz bene in optimo syllogismo cū p̄missis figuris stat qnqz q. de oī vera: et qnqz p̄clusio de nullo: s3 h nō segt qn talis syls sit bon? qz p̄hs loquit p̄missis veris existētib?. ¶ Ad 5^{am} pcedit. q. alig pcedens ex falsis peccat ō fallaciā saltē petitiōnis p̄ncipū: et negat p̄ntia. g. nō est bonus syls. nā petitiōnis p̄ncipū nō statiz peccat ō sylm simplr. pcedit tñ q. talis dī sophistīc: nō qz nō est bon? s3 qz nō est p̄batiū: et tñ p̄batiū multi ēt sunt syls q. pcedūt ex falsis non peccates ō aliquā fallaciā: eo q. in eis nō est apparen tia veritatis: que tñ regrit ad oēs fallaciā. ¶ Rō post oppositū est p dictis in 2°. Dec de qōne 2°. Qd. V.

¶ Idem autem cum sit et non sit impossibile est ex necessitate idē esse. Capitulo quarto.

Verit 5°. Utroz ad duoz ōdictiozū qdlibet possit seg idē: vt ad idē esse et nō esse. ¶ Arguit p̄mo q. sic: qz dīsiūctiua cōposita ex p̄tib? ōdicentibus segt ad qdlibet duoz ōdictiozū illoz que sūt sue p̄tes. igit 2°. p̄ntia t3. et aīs p3: qz segt. sortes currit. g. sortes currit: vel sortes nō currit: et sortes nō currit. igitur sortes currit: vel sortes nō currit. dīsiūctiua enī segtur formalr ad quāz sui ptē. ¶ 2^a sic. in syllo ex oppositis segt idē ad duo ōdictioz. g. ad qdlibet duoz ōdictiozū segt idē. p̄ntia t3 vt videt. et aīs p3 sic arguēdo. aliqua medicīa nō est studiōsa. oīs medicīa est studiōsa. g. ali qd studiōsus nō est studiōsus. ybi eadē q. iſerit ex p̄missis

lis ōdictiozū. ¶ 3° arguit sic. ad impole segt qdlibet. g. idē segt ad duoz ōdictiozū qdlibet. p̄ntia t3 ex eo: qz data p̄pōne que segt ex opposito ipsi? ipolis. illa etiaz segt ex ipso ipoli cū ad ipm sequat qdlibet. qre idē segt ad qdlibet ōdictiozū. ¶ Cōfirmat. neēius segt ad qdlibet. g. segt ad vtrāqz ptē ōdictiois. p̄ntia ē nō. et aīs tā rōnis qz p̄firmatiōis est cōe dcm logicoz. ¶ 4° sic ex istis. oē. a. est. b. et nullū. c. est. b. segt q. nullū. c. ē. a. in camelstres: et ex ōrys p̄missaz segt eadē q. in cesare. igit idē segt ad duoz ōdictiozū qdlibet. p̄ntia t3 vt vī. et p^o ps aītis nota est. 2° ps p3: qz segt in cesare. nullus. a. est. b. omne. c. est. b. ergo. c. est. a. et p̄missis sunt cōtrarie duarum primarum p̄missarum.

In oppositum est p̄hs cap. 4. scōi et est rō sua bec: qz si sic sequerēt q. idē sequerēt ex suo ōdictioz. p̄ns vī icōueniēs eē: cū vniū ōdictiozū nō iſerat aliud: et pbat p̄ntia. nā da q. ad. a. eē albū: et ad. a. nō eē albū sequat. b. eē nigrū. g. tūc segt. a. est albū. g. b. est nigrū. g. ex opposito p̄ntis segt. b. nō eē nigrū. g. a. nō est albū. tūc vltra per suppositū sequit. a. nō est albū. g. b. est nigrū. qre de p^o ad vltimū segt. b. nō est nigrū. g. b. est nigrum. qd fuit probandum.

¶ In questione primo premittēda sunt notabilia. Secundo respondendum est ad questionem.

Quantū ad p^m sciēdū est q. p̄pōnes sunt in triplici ōria. aliq sunt neēie. aliq ipoles. et aliq p̄tingētes. ¶ 2° est notādū. q. p̄pōnes ipoles sūt in duplici ōria. aliq sunt ipoles: vt nūc. aliq sunt ipoles simplr. Impoles vt nūc dīr que p̄o aliq ōria t̄pis sunt impoles: et nō p qdlibet: vt p̄pōnes de p̄terito false. vt ego fui Hierusalē. Et de h ipoli pcedit q. ipm pōt eē vez. nā hec ē nūc ipolis. ego fui Hierusalē. et si p̄terero Hierusalē postqz ibidē fui. ipsa sit vā et neēia. S3 ipole simplr p̄titer dī. q. p qdlibet ōria t̄pis est ipole. vt hoīez eē affinū: et est adhuc duplex: qz qdā est ipole formalr. aliud est ipole māl̄r. Impole formalr dī. q. ḡra fore p̄pōnis est ipolis seu iplicat ōdictioes. exēplū. vt copulatiua cōposita ex p̄tib? ōdicētib?. vt sor. currit: et sor. non currit. Sitr p̄pō affirmās terminū iſinitū de suo terminio finitō: vt hō ē nō hō. a. est nō. a. Impole māl̄r dī qd nō ḡra for? p̄pōnis: s3 solū pp signatiōne terminioz est ipole: vt hō est asin? ¶ 3° est nōndū. q. p̄portioāl̄r distiguēdū est neēiū. aliqd enī ē neēiū s3 qd vt p̄pō de p̄terito vā et de h pcedit q. neēiū pōt eē falsus vltipole vt ista. ego nō fui Hierusalē. iā est vā et neēia: et notū est q. pōt esse falsa. Alia est neēia simplr et est duplex: qz qdā est neēia formalr. vt ōdictiozīa ipolis formalr. alia ē neēia māl̄r vt ōdictiozīa ipolis māl̄r. Et describant ista neēia p̄por tioāl̄r sic ipolia fuerūt descripta. ¶ 4° est notādū. q. p̄ntia bona diffiniēda ē sic an fuit diffīa. Sitr p̄ntia forālis diffiniēda ē sic i qōne. zo. p̄ fuit diffīa. Et h de p̄ 2°.

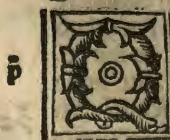
Quantū ad 2^m sit p^o q. bec. ex ip̄possibili vt nūc nō segt qdlibet. p3: qz nō segt. ego fui Hierusalē. g. hō est asin? sicut quīsqz facilliter pōt deducere ex diffōne p̄ntie bone. ¶ Correlarie. neēius fm qd nō segt ad qdlibet. p3 ex p̄ne: qz si sequerēt. tūc ex suo op̄posito. i. ip̄possibili fm qd qdlibet sequerēt: cui? oppo sitū dcm est in p̄ne. ¶ 2^a q. ad ipole simplr sequit qdlibet. pbat. nā segt hō est asinus. g. deus nō est. supposita ip̄possibilitate aītis pbat sic. nā segt. homo est asin? ergo hō est asinus: vel deus nō est. et vltra sequit. homo est asinus vel deus non est: sed nullus homo est asinus per suppositū. igit deus nō est. ergo de p̄mo ad vltimū sequitur. homo est asinus. ergo deus nō est. Ultima cōclusio est nota: et prima t3: qz arguit a parte dīsiūcti

ne ad totā diffiunctiā: illa est formalis. 2^a p³: q² arguit a tota diffiunctiā cū dīdictōio vni^o ptis ad alterā prē: sic p³ tot^o p³cessus. Sitr pbaret pntia. q²cunq³ ppō ex ipossibili ante eēt illata. Et si dicat. tu assumis in 2ª pntia istā. nullus hō est asin^o. que nō erat assumpta in pō ante. Rñdeo. q² B nō est incōueniens: eo q² anis suppositū est eē ipole. 7 iō l³ suū dīctū tanq³ notū 7 neciūm ad pbationē pntie quo ad sumere. Correlariū. neces- sariū simplr segt ad qōlibet. p³: q² vbiq³ pntis est ne- cessariū ibi ex opposito pntis segt oppo^mantis qōcūq³ sit illō. g² pntia est bona. pntia t³. anis p³ per pntē: q² oppo^m pntis est ipole simplr: 7 ex isto segt qōlibet vt dcm est. 2^a cor^m correlariū. q² ad duoz dīdictōioz qōlibet sequit idē. p³: q² pntis neciū segt ad oēs ppōnes mūdi per cor- relariū pdictū. 3^a p³. ad impole formāl segt qōlibet formāl. vt hō est nō hō. g² capra ē in celo. p³ p³: q² tenet in oibus terminis retenta p³simili forma antis. Cor- relariū neciūz formāl segt ad qōlibet in pntia forma- li. p³: q². ex suo opposito. puta ex ipossibili formāl seg- tur qōlibet formāl. 4^a p³ de itentiōe pbi idē nō seg- tur ad duoz dīdictōioz ptingētū qōlibet. p³ rōne fa- cta post oppo^m. Et ex alio si ad fortē currere segt hoies currere: 7 vtraz sit ptingēs nō est pole q² ad fortē non currere sequat hoies currere. rō q² tūc starēt dīdictōia qnq³ simul. pbatio: q² ad nullū hoies currere positū in eē segt fortē nō currere: q² ex opposito pntis pme pntē segt oppo^mantis. si igit tūc ad fortē nō currere sequit hoiem currere. Ad nullū hoiem currere segt hoies cur- rere. posito igit q² nullus hō currat oportebit simul cō- cedere q² hō currit: qō est ipole. Aliter dicunt alij q² pbs voluit dicere q² nulla ppō cathegorica nō formāl necia segt formāl ad qōlibet duarū p³cathegoricarū simpliciu. i. ad qōlibet duaz p³cathegoricaz nō formāl ipossibiliū. Terty dicūt alij q² nō segt idē demfati- ue ad duoz dīdictōioz qōlibet: 7 l³ quilibet istoz sen- suū posset defendi: seniu tñ pntis magis acqescō: eo q² ipsum p³bm magis puto intendisse.

Ad p^m Ad rōnes. Ad p^m dī. q² diffiunctiua cōposita ex p³rib³ dīcētib³ est necia formāl. 7 iō eā seg ad qōlibet est pro correlario 3ª pntis: nec est 3ª pntē 4^a. Ad 2^a dī. q² de syllo ex oppositis nihil est ad pntis: eo q² 3ª ibi nō segt ex qōlibet duoz dīdictōioz: s³ ex duob³ dīdictōioz vel dīrys simul capris. 7 iō rō nō est ad pntis. Ad 3^a dī. q² arguit pro 2^a pntē 7 p³firmā- tio eī^o pro correlario eiusdē. Ad 4^a dī. q² verū est q² bec 3^a nullū. c. est. a. segt ex illis pmissis in camestres 7 ex dīrys earū in cesare: s³ nihil est ad pntis: q² copulati- ua cōposita ex pmissis in camestres: 7 alia cōposita ex dīrys in cesare nō dīcūt: 7 iō l³ iferūt eandē pntē nō se- quit idē sequi ad duoz dīdictōioz qōlibet. Aucto- ritas pbi 7 ratio post oppositum sunt pro 4^a cōclusio- ne. Dec de questione.

Questio. VI.

Circulo at ex se inicē ostēdere. Cap. quinto.

Verit^o. Utz syls circularis est bo- nus syls. Et arguit pmo q² nō. bonus syls d³ esse alicui^o vtilitatis: sed syls circularis nulli^o est vtilitatis. g² nō est bonus. maior nota. mīor declar^o: q² si vtilis esset vel esset vtilis demfanti. 7 hoc nō teste p³ho p³ po- sterioz caplo 3° dicēte. circulo quoq³ demfare impole est: vel eēt vtilis dialectice arguēt: 7 B nō: q² syls dia- lectic^o d³ pcedere ex notiozib³. mō in syllo circulari nō est pole q² sit vtrōq³ ex notiozib³. nā si p³m³ est ex no- tiozib³. secundus est ex minus notis: q² est ex pntē pmi.

2^a sic. illud qō nō est syls nō est bon^o syls: syls cir- cularis nō est syls. g² nō est bon^o syls. maior nota. mi- nor declar^o: q² syls circularis includit duos syllos. p³ pcedentē a pmissis ad pntē: 7 2^a pcedentē ecōtra a pntē ad alterā pmissarū: 7 sic vident^o esse duo syls. g² non est syls. pntia t³: q² idem est syls 7 vnus syls. sicut ppō 7 vna ppō pmo elenchorū. 3^a sic. bon^o syls d³ tenere gratia forme: s³ syls circularis nō tenet gratia forme. igit 2^a. pntia tenet. maior nota. minor declar^o: q² pbs dicit eum solū tenere in terminis pueritilibus. igitur nō tenet in oib³ terminis. g² nō valet gra forme. 4^a sic. firmat sic. ad sylm circularē regit^o puerio vlis affir- matue simplex: s³ talis nō tenet gratia forme. igit nec syls circularis. pntia est nota: 7 anis pro p³ pte sitr: s³ p 2^a pte p³ per p³bm in lra. 4^a sic. syls peccans 3^a aliq³ fallaciā nō videt^o esse bonus: s³ syls circularis peccat 3^a aliq³ fallaciā. g² 2^a. pntia t³: q² maior rōnis p³: q² syls talis est sophistic^o. minor p³: q² syls circularis peccat 3^a fallaciā petiti. pncipy. nā da q² p³m³ syls pcedat ex p³ missis notiozib³. pntē. tūc secundus pcedēs ex pntē ad p³ missas pcedit ex min^o noto ad magis notū. g² petit p³m³ igit syls circularis peccat ptra petitionē pncipy.

In oppositum est philosophus in isto secūdo capitulo 5°.In ista qōne p³mo premittenda sunt notabilia. Se- cundo respondendum est ad questionem.

Quantū ad p³ pmo est notādū. q² syls circularis est syls pcedēs ex pntē pōris syls: 7 puer- sa vni^o pmissis iferētis alterā pmissam eiusdē. ex quo se- quit^o: q² l³ syls circularis aliū sylm p³supponat in ordi- ne ad quē circulariter dī. cū ipē nō est nisi ille vni^o syls q² ex pntē pōris pcedit 2^a. Et dicit^o circularis: q² quēad- modū in circulo circūdēdo deuenit ad idē a quo incipit mor^o: ita in B syllo deuenit ad pmissas a q² incipit p³m³ syls. 2ª est nōndū. q² syls circularis b³ fieri in eisdē syls t³ modis in gb³ fuit alij. nāz si q² circulariter vel- let syllogizare 7 in debitis modo 7 figura nō argueret ipse inepte circulariter syllogizaret. Dec de p³mo.

Quantum ad 2ª sit p³ p³ rñalis bec. syls circu- laris est bon^o syls. p³: q² syls qui sit bono mō 7 figura est bon^o syls: syls circularis est b³. igit est bon^o syls. maior p³ de se. minor p³ per vltimus notabile: q² dcm est. q² tenet in eisdē modo 7 figura in quibus alij syllogismi boni fieri cōsueverunt. Circa quā pntē dubitat pmo vtrū ne syls circularis posset eē ex pntē 7 vna pmissa sine ipsius puerfione. Ad quā breuiter respōdet q² nō: q² syls vel fieret in secunda figura ex puris affirmatiuis vel puris negatiuis: vel in pma habens maiorē particulare: vel in tertia habens minorē negatiuam. Exemplū vnū pōt poni sic arguen- do. omne rōnale est risibile. omnis homo est rōnalis. g² omnis homo est risibilis si arguat^o circulariter ex pntē 7 maiore sic. omne rōnale est risibile. omnis homo est risibilis. igit omnis homo est rōnalis. tunc est in 2^a fi- gura ex puris affirmatiuis. si autē ex pntē 7 minore. vt omnis homo est risibilis. 7 omnis homo est rationalis. igit aliq³ rationale est risibile. tunc erit bonus syls in 3ª figura: sed non pōt concludi maior pme figure: eo q² ista est semper vlis: 7 3ª figura solum concludit particu- lariter. similiter est in singulis alijs. exempla patent fa- cienti syllogismos. 2ª dubitat. vtrū syllogismus cir- cularis teneat gratia forme. Et rñdet q² sic. iuxta di- cta in p³clusionē. Et si querat. quare ergo pbs dicit eum solum tenere in terminis conuertibilibus. Re- spondeo q² hoc dixit ppter hoc: q² syllogismū circularē debentē

debentē fieri ex pmissis veris supposit^o q^o p^m syls sit
ex veris: requirit^r puerisio v^lis affirmatiue in terminis
simplex: et ista nō valet de forma: s^z solū tenet in termi
nis pueritibilib^o. v^z est tñ q^o forma syls circularis in
oib^o terminis t^z: q^z est eadē forma cū forma cōi: vt di
cū est. ¶ 3° quereret q^o cui est v^lis syls circularis.
¶ Rñdet q^o v^lis est dem^rant^o. nā dem^rans dem^rat
frequēter s^zne ab effectu ad cām et dem^ratione: q^z est. et
e^z. ex s^zne circulari dem^rat alterā pmissarū dem^ratiōe
ppter qd. exēplū vt sic arguēdo. oē aīal risibile est rō
nale. ois hō est aīal risibile. g^o ois hō est rōnalis. hic est
dem^ratio: q^z est. nā ex illo effectu qui est hōiem eē aīal
risibile: dem^rat ipm eē aīal rōnale. ecōtra vō circulari
ter ex s^zne dem^rabit q^o hō est aīal risibile. conuertēdo
maiorē sic. oē rōnale est aīal risibile. ois hō est rōnalis
que fuit p^olo p^m. g^o ois hō est aīal risibile. et est dem^ra
tio ppter qd. nā ex cā que est hōies eē rōnale pcluditur
effect^o. s^z hōies eē risibile. ¶ 4° dubitat. vtrū in quibet
syllo g^lz pmissarū posset syllogizari circulariter. ¶ Et
rñdet q^o nō: q^z in syllo particulari pmissa v^lis nō pōt
circulariter pcludi. q^z syls circularis est ex s^zne que est
particularis per calum. modo pmissa v^lis nō potest
syllogizari nisi ex ambabus v^libus. Similr in mō ne
gatiuo pmissa affirmatiua formalr nō pōt syllogizari
circulariter: eo q^o pclusio est neg^a. verū est q^o qñq^z grā
māe syllogizat iuxta modū que ponit pbs in lra de q^o
post magis p^oderabit. Nec de secundo.

Ad rōnes. ¶ Ad p^m dicif. q^o syls circularis est
v^lis dem^rant^o: vt dictus est in 3^a du
bitatiōe. Ad p^m triū dicentē dī. q^o itellext q^o dem^ra
tio circularis est impossibilis in eodē genere dem^ratiōis
sed in diuersis nō. Nā in diuersis vtraq^z pōt pcedere
ex notioribus: vna ex notiorib^o simpliciter: et alia ex no
tioribus quo ad nos. exēplū positiū est in 3^a dubitatiōe.
¶ Ad 2^{am} pcedit maior et negat minor q^o syls circula
ris nō sit syls. Ad p^obatōne dī. q^o syls circularis non
est nisi vnus syls: s^z per cōparatiōe ad pōrē dicat cir
cularis sicut dīcū est in notabilib^o. ¶ Ad 3^{am} pceditur
maior et negat mīor. q^o syls circularis nō tenet grā for
me. Et ad p^obatōne qñ pbs dicit. q^o nō t^z nisi in termi
nis pueritibilib^o. p^z qd sit oēm ex 2ª dubitatiōe. ¶ Ad
p^ofirmatiōe pcedit. q^o ad syllogizādū circulariter v^lis
affirmatiua d^z pueri simplr: et pcedit et q^o ista puerisio
nō tenet formā: cū hoc tñ stat q^o syls ex ea facit grā
forme teneat: s^z sic rō nō solum dicit. ¶ Ad 4^{am} negat ma
ior. q^o syls peccans ptra formā nō sit bonus. et qñ dicit
q^o talis est sophisticus. rñdet q^o p^orie loquendo multi
syls peccantes ptra petitiōe pncipy nō sunt sophistici
in esse syls: imo sunt boni syls: s^z bene sunt sophistici
iproprie. s^z in esse p^obatū: q^z nō pbat. dī et q^o syls cir
cularis frequēter est p^obatū. vt in exēplo 3ª dubitatio
nis: et sic nō semp peccat ptra petitiōe pncipy. et iō pōt
negari minor si v^lit itelligat. Et ad p^obatōne e^z dī. q^o
nō est incōueniens in syllo p^omo pmissas esse notiores
pne quo ad nos: et in secundo pclusiōe esse notiorē p^o
missis simpliciter: et sic vtraq^z erit ex notiorib^o. ¶ Ra
tio post oppositiū est pro pclusiōe rē. Qd. VII.

¶ Siue enim ad medium et c. Caplo quinto.

Consequenter querit. 7°. Utrū
ex maiore affir^a
et minore negatiua medio variato penes
finitū et infinitū sequat p^olo affirmatiua.
puta sic arguēdo. oē nō. a. est. b. nullū. c. est
a. g^o oē. c. est. b. ¶ Arguit q^o nō. Ille syls in nulla figura

valet. igit nō est bon^o. pñtia t^z. aīis declaraf. q^z nō va
let in p^a nec in 3^a. eo q^o minor est neg^a. mō regula est q^o
in p^a vel in 3ª figura minore existēte neg^a. nihil sequit^r
nec valet in 2^a. eo q^o pclusio est affirmatiua. mō 2ª figu
ra nō pcludit affirmatiue. ¶ 2° sic. si vna pmissarū est
negatiua: s^z d^z esse neg^a. sed in tali syllo vna pmissarū
est neg^a. q^z minor. g^o pclusio d^z esse neg^a. maior p^z p re
gulā Petri hispani. minor nota est. tūc arguit vltra. cō
clusio d^z esse neg^a. g^o pcludēdo affirmatiue nihil valet:
qd est ppositū. ¶ 3° sic. cū tali dispōne pmissarū: qñq^z
stat v^lis affir^a. igit nihil valet. pñtia t^z. aīis p^z. naz si sic
arguat. ois nō suba est accis. nulla albedo est suba. tūc
stat q^o de oi. puta q^o ois albedo est accidēs: et si mīor fue
rit ista. nulla chimera est suba. tūc stat q^o de nullo. s^z igit
nulla chimera est accis. ¶ 4° i bono syllo ex opposito
pñtis cū altera pmissaz d^z seg^o oppo^o alterius pmissae: s^z
sic nō fit hic. igit syls nō est bonus. maior p^z p p^om in
lra. mīor declaraf. q^z si arguat sic. ex mīore et opposito
pñtis. nullū. c. est. b. et aliqd. c. nō est. a. nō seg^o oppositiū
maioris: q^z est ex ambab^o negatiuis: et si arguat ex ma
iore vt sic. oē nō. a. ē. b. aliqd. c. nō est. b. seg^o. g^o aliqd. c.
nō est nō. a. et ista bene stat simul cū mīore que fuit. nul
lū. c. est. a. nā ille ambe sunt vere. nulla chimera est hō:
et aliq chimera non est hō. g^o nullo mō ex opposito pñtis
qñq^z que accepta seg^o oppositiū alterius pmissae. ¶ 5°
talis syls in 2ª figura nō valet. igit rē. pñtia t^z. aīis p^z
instando sic: q^z nō sequit^r. ois equ^o est nō asinus. nullus
hō est asinus. g^o ois hō est equus. sunt enī pmissae māise
ste vere et s^z falsa: nec si mīor fuerit affir^a de termino ifi
nito trāspōnēdo pmissas eadē.
videtur esse philosophus.

In oppositiū

¶ In questione sit pma pclusio hec. talis syls nō valet
de forma. pbat per 3^{am} et 4^{am} rōnes factas an oppositiū.
¶ 2^a s^z est. talis syls nō valet in 2ª figura: et cū pstan
tia subtri. p^z p^oultimā rōne factā an oppo^o. q^z coassum
ptis istis. q^o ois hō est. et q^o ois equ^o est nō sequit^r q^o ois
hō sit equus. ¶ 3^a s^z talis syls valet in pma figura ar
guēdo cū pstantia subtri. pbat. nā ex opposito pñtis cum
altera pmissarū sequit^r oppositiū alteri^o pmissae. igit rē.
pñtia t^z. aīis declaraf. q^z da oppositiū pñtis. aliqd. c. non
est. b. et arguat sic. nullū. c. est. a. et oē. c. est nō. a. pñtia t^z
per p^om 2° periarmentias cap. 2. et tunc forme syls in
brocardo. aliqd. c. nō est. b. et oē. c. est nō. a. g^o aliqd. nō. a.
nō est. b. pñtia dicit maiori que fuit. oē non. a. est. b. et
ifert ex opposito pñtis cū minore et pstantia subtri. Eodez
mō ex opposito pñtis cū maiore inferit oppositiū mīoris
in baroco. pbat: q^z sequit^r. oē nō. a. est. b. aliqd. c. non est
b. g^o aliqd. c. nō est nō. a. tunc et aliqd. c. ē. g^o aliqd. c. est. a.
pñtia illa tenet coassumpta ista constantia subiecti per
p^om vbi p^os. et illa cōclusio repugnat minori que fuit.
nullū. qest. a. s^z valet: s^z mediuz ifinitet in minore: vt
sic arguendo. ois hō est aīal. nullū risibile est non hō: et
oē risibile est. g^o oē risibile est aīal. naz ex opposito pñtis
et pstantia subtri inferit iterū cū altera pmissaz oppositiū
alteri^o pmissae. nā arguat sic. nullū risibile est non hō. et
oē risibile est. que est pstantia subiecti. g^o oē risibile est
hō. et tūc sumat oppositiū pñtis. aliqd. risibile nō ē aīal.
omne risibile est homo. g^o aliquis homo nō est aīal. que
pclusio repugnat maiori. s^z huic. ois homo est aīal. simi
liter ex maiore et opposito pñtis sequit^r in baroco oppo
sitiū minoris sic arguēdo. ois hō est aīal. aliqd risibile
nō est aīal. que est opposita pñtis. igit aliqd risibile non
est hō: et aliqd risibile est. que est pstantia subtri. g^o aliqd
risibile nō est nō hō: et hec dicit mīori que fuit. nullū
risibile est non hō. ¶ 4^a s^z est talis. syllogismus valet s^z p^o

in 3ª figura semp stante constantia subiecti. p³: q¹ opti-
me sequit. ois nō suba est accūs. nulla suba est albedo.
7 albedo est. igit ois albedo est accidens. pbat: q² con-
uertat minor in terminis 7 erit in prima figura in mo-
do primitus probato. Dec de quesito.

Ad rōnes. ¶ Ad pmas qtuor dī. q¹ sunt p pma
pne. ¶ Ad 5^{am} dī. q¹ est pro 2^a. ¶ Rō
post oppositum est pro duabus vltimis p³ibus: q² istas
intellexit pbs. Dec de qōne. Questio. VIII.

¶ Sed sumenduz cui. a. nulli inest huius. b. oī.
Capitulo quinto.

¶ Insequēter querit. 8°. Utrū hec
p³uerfio valeat. nul-
lū. a. est. b. g oē nō. a. ē. b. ¶ Et arguit p³ q¹
nō. nā neg^a nō pōt iferre affir^{am} format.
g cū puerfio sit puerfa illa puerfio nō erit
bona. pntia t³. 7 aīs p³: q² neg^a nihil ponit. affir^{am} autē
ponit semp aliqd. ¶ 2° nō segt. nulla chimera est suba
g oē nō suba est chimera. aīs enī est vez 7 pīs falsuz: 7
tū h fuaē ille modus puerfedi. qre p³ q¹ nō valet. ¶ 3°
q² nō segt. nullus hō est asin⁹. g oē nō asinus est hō. nā
aīs est vez 7 pīs falsuz: eo q¹ equ⁹ est nō asin⁹. 7 tū nō
est hō. g dicta puerfio nō valet. ¶ 4° si valeret h esset
ad syllogicādū in modis negatiuis pmissaz affir^{am} cir-
culariter: s³ b nō pōt eē p eā. g ipa nō. pntia t³: 7 maior
p³ p p³ in lra. mīoz dectaf: q² ille syls nihil valet que
pbs format ex ista puerfioe. cui nulli inest. a. oī inest. b.
nullū. c. est. a. g oē. c. est. b. Instātia enī est si subm mino-
ris p nullo supponeret: 7 addit in terminis supponētib⁹
sic arguēdo. cui nulli inest asin⁹ oī inest hō. nullus equ⁹
est asin⁹. g oīs equ⁹ est hō. vbi p est māifeste falsa. mai-
ior tū va: eo q¹ alicui cui nulli inest asin⁹ vt risibili. oī in-
est hō. 7 oēs termini supponūt p aliq. qre p³ q¹ nō valet.

In oppositum ¶ In ista qōne erunt duo ar-
ticuli. In pmo videbit de quesito. In secundo videbit
de hoc qd tangebat in 4° argumēto. s. vtrū in modis ne-
gatiuis pmissa affir^{am} possit syllogicari circulariter.

¶ Quantū ad p³ sit p³ hēc. talis syls non valet de
forma. pbat per pmas rōnes tres factas
aī opp^m. ¶ 2^a p³ oib⁹ terminis supponētib⁹ p aliq ad huc
hec p nō est bona. pna pbat p 3^{am} rōne factā aī opp^m.
¶ 3^a p³ h puerfio bona. pna est mālīs oib⁹ terminis suppo-
nētib⁹ p aliq 7 sic se hātib⁹. q¹ disunctū ex eis pueniat
oib⁹ reb⁹ mūdi. sic enī segt nulla suba est accūs. g oē nō
accūs est suba. nullus hō ē aliud a risibili. g nō oē aliq
a risibili est hō. p³ p³ q² statib⁹ dictis p ditiōib⁹ in nullis
repit instātia: sic p³ itūēti: 7 hāc p³ nē itelligebat pbs: po-

¶ Quantū nēdo istā puerfioe. Dec de primo.
ad 2^{am} sit p³ p³ de forma. modus syllogicā-
di est ex dicta ppōne puerfete 7 puerfioe vli affir^{am} in-
ferēdo vlem affir^{am} nō valet. instātia enī est subro mio-
ris p nullo supponēte. put dcm ē i pcedēti qōne. ¶ 2^a
p³ si maior talis capef idēfite sic. cui nulli inest. a. oī in-
est. b. 7 nō. a. oī. b. puenit: 7 assumet p neg^a p mīoze nō
valeret syls ad huc stāte pntātia terminioz ad pmissam
affir^{am} syllogicādo circulariter. p³: q² instātia est in syllo
facto aī opp^m in 4° rōne. cui nulli inest asin⁹ oī inest hō.
nullus equ⁹ est asin⁹. g 7 oīs equ⁹ est hō. vbi arguit ex
pmissis veris 7 pntātia subtri: 7 tū p q ifert ē falsa. ¶ 3^a
p³ est capiēdo maiore vliter: 7 arguēdo cū pntātia termi-
noz talis syls valet ad pmissaz affir^{am} iferēdā circula-
riter. p³: q² optime segt. oē nō. a. est. b. nullū. c. est. a. 7 c.
est. igit oē. c. est. b. p³: q² nūq¹ repit instātia: sic p³ ex vi

etis in pcedēti qōne. Similr pōt in camestres vel in ce-
lare pmissa affir^{am} circulariter syllogicari puerfēdo ne-
gatiuā p modū dcm in p arti⁹. 7 sparguendo cū pntātia
terminioz. exempla patent diligēter itūēti. Dec de 2^a.

¶ His pmissis solute sunt rōnes. nā pme tres be-
ne pbat p³ nē p³ pmi articuli: s³ nō
sunt 3^{am} eiusdē: quā itēdebat pbs. ¶ Ad 4^{am} dī. q¹ ve-
rum est illā puerfioe valere ad syllogicādū vlez affir^{am}
matiuā circulariter in modis negatiuis sumpta pntātia
terminioz: 7 sic pcedit p³ rō iprobās vyz suis. ¶ Ad 2^{am}
rōne dī. q¹ vez est q¹ iste syls nō valet maiore particu-
lari: 7 hoc est dcm in 2^a p³ne scōi articuli. si tū maior eē
vli: 7 cum constantia subiecti argueret: bene valeret.
¶ Ratio post oppositū est pro conclusionē 3^a pmi arti-
culi. Dec de questione. Questio. IX.

¶ Cōuertere aut est trāspōnēte. Cap. octano.

¶ Verit 9°. Utrū syls puerfio puerfiet
a syllo ad ipole. ¶ Arguit pmo
q¹ nō. illi syls qui sunt ex eisdē terminis
eisdē modis 7 figuris nō differūt: sed puer-
fiois syls 7 ad ipole sunt hō. igit ipsi non
differūt. pntia t³. 7 maior videt nota de se. mīoz est pbi
in lra cap. 8. scōi. ¶ Cōfirmat sic scōi. idē syls est puer-
fiois 7 ad ipole. igit syls puerfiois 7 ad ipole nō dīnt.
pntia nota: q² nihil differt a se. aīs p³. nāz ille syls. ali-
quis homo nō est risibilis. omnis homo est rationalis.
igit aliqd ratioale nō est risibile. est ad impossibile: vt
notum est: etiā est puerfiois respectu syls facti in bar-
bara ex opposito pnis 7 mīoze. ¶ 2^a sic. brocardo 7 ba-
rocho reducunt per ipole ad barbara. pbs pmo hui⁹ 7
tales reducunt puerfioe. g cōuerfioe syllogicare est ad
ipole syllogicare. pntia t³. 7 aīs p 2^a parte tenet: q² talcs
reducunt ex opposito pclusionis: 7 talis reductio est cō-
uerfiois. philosophus in littera.

In oppositum est pbs qui determinat de ista
tanq¹ de distinctis potestati-
bus syllogismoz capitulis 4° 7 5° secundi.

¶ In questione pmo premittenda sunt notabilia. Secū-
do respondendum ad questionem.

Quantum ad p³ pmo est notādū. q¹ puerfio pōt
eē nomē scōe intētiōis multis modis
duplr pmo attribuit terminis vlr de se inuicē verificati-
bus. vt hō 7 risibile dīnt puerfio. 2^a attribuit ppōnib⁹. 7
h 3^a p³ dīnt puerfio ppōnes: eo q¹ sunt ex terminis puer-
fiois pntitate. vt hō currit. 7 risibile currit. 2^a mō dīnt
puerfio in terminis 3^a in oppositā qūitate: 7 de his est aī vi-
ctū. 7 nullo istoz modoz accipit hic puerfio. 3^a mō cō-
uerfio attribuit syls illis q¹ facto vno syllo capto op-
posito pnis cū altera pmissaz vertūt se ad intermēdū
aliā: 7 h mō capīt in pposito. vñ vertere est ex opposi-
to pnis pōris syls cū altera pmissaz oppo^m relique p-
misse eiusdē syllogicare. Syls vō puerfiois est syls ex
tali opposito fact⁹. 7 vñ segt correlarie q¹ syls puerfio-
is sic est circulariter psupponit aliū sylm: ex cui⁹ pntia
opposito pcedat: 7 in ordine ad aliqūē dicat puerfiois.
¶ 2ª est notādū. q¹ in qīs syllo bono ex opposito pnis
cū qūlibet pmissaz dīz syllogistice iferri oppo^m alteri p-
misse. ex quo segt q¹ oīs syls mūdi pōt esse puerfiois in
ordine ad aliū sylm: qui fieret ex opposito sue pnis 7
altera sua pmissa intermēdo reliquā pmissaz. ¶ 3^a est
notādū. q¹ syls ad ipole est syls pcedens ex opposito
pnis pbande cū vno manifeste vero inferēs pnes ma-
nifeste falsam. 7 tunc ex falsitate pclusionis ifert oppo-
sitū pnis pbande esse falsum. quare 7 eam esse veram.
¶ 4^a est

¶ 4° est notandū. q^o q^utuor vident^r esse dubia de syllo
p^uerfuo z ad ipole. p^m est q^uo p^uenit. 2° q^uo d^rnt. 3°
in q^ubus termis p^ut fieri. 4° est cui⁹ sunt vtilitatis. q^ure
de his q^utuor est videndū. ¶ Quātū ad p^m sit notabile
q^u syls p^uerfuius z ad impole p^uenit sic. q^u eisdē
terminis p^ut fieri: z eisdē modis. 2° p^uenit q^u idem
syls in numero est bene p^uerfui⁹ z ad ipole. vt arguit
2° rō ante oppo^m. 3° p^uenit. q^u ois syls ad impole pōt
esse p^uerfuius. vt p³ ex correlario p^mi notabilis: sed nō
ecōtra. nā syls p^uerfuius cuius ambe p^misse sunt fal
se: aut ambe vere nō est ad impole. ¶ Pro secundo sit
q^u notabile. q^u p^mo d^rnt: eo q^u syls ad impole nō p^usup
ponit aliū sylm p^us factū. syls autē semp d^r p^uerfuius
in ordine ad aliū sylm pōzē. 2° differūt: q^u syls p^uerfui
uis pōt esse ex ambabus figuris ex ambabus veris: z
vna falsa z alia vera quolibet mō. syls autē ad ipole so
lū est ex vna falsa p^missa z alia vera. 3° differūt: q^u in
syllo ad impole semper p^uclusio est falsa. In syllo autē
p^uerfuius q^uq³ vera q^uq³ falsa. 4° d^rnt: q^u diuerse sunt
vtilitates: vt postea dice^r. ¶ Pro 3° sit notabile 7^m q^u
generat^r in oibus modis oīz figurarū vterq³ illoz po
test fieri. 2° q^u syls cōuersi⁹ si p^uclusio p^mi sylli fuerit
v^uis pōt fieri ex d^rdictorio p^mis: z nō solū ex d^rdictorio.
Si vō p^uicularis solū sit ex d^rdictione. 3° q^u syls ad im
possibile pbat p^mipale intentū nisi ex d^rdictorio p^mis
pbande pcedat. nā si ex d^rdictorio esto q^u illud inferret
esse falsum nō sequit^r p^mne eius fore veram. s. p^mne intē
tam: eo q^u d^rria possunt simul esse falsa: z hec omnia lon
ge declarat p^ms in l^ra. ¶ Pro 4° sit vltimum notabile
q^u syls p^uerfuius valet ad pbandū pōzē sylm fore bo
num. bona est enī p^mitia que ex opposito p^usequentis in
fert oppositū a^mis. q^u formalis est p^mia: que formal^r ex
opposito p^mis infer^r formal^r oppositū a^mis. mō sic fa
cit syls p^uerfuius. nā capit oppositū p^mis: z alterā par
tes a^mis: ex q^ubus formal^r infer^r oppositū relique p^mis.
quare syls fuit formal^r bonus: eo q^u formal^r oppositū
p^mis cū copulatiua composita ex p^missis nō pōt stare.
Si vō ad impossibile valet ad probandū p^mem. nā 3° da
to opposito sequit^r manifeste incōueniēs. Dec de p^mo.

Quantum ad 2^m sit p^mo r^msalis hec. esto q^u in re
q^uq³ sunt idē syls p^uerfui⁹: z ad im
possibile: t^m dicunt alia z alia rōne z ex p^miti d^rnt rōne
p³ ex dictis. ¶ 2° p³ ē^r differūt ex parte finis. p³ per vlti
mum notabile: q^u vnus pbat sylm z alius p^mne. ¶ 3° p³
p^uertere z ad impole syllogicare sunt diuerse potesta
tes syllogisimoz. p³: q^u sunt differentis vtilitatis.

Ad rōnes. ¶ Ad p^m oī. q^u arguit p^mo q^u notabili
nā verū est q^u vterq³ illoz factus est
in eisdē terminis: nō t^m sunt p^uertibil^r idē. vtp³ ex 6°
nōbilit. ¶ Ad 2^m rīdēt p³ idē: q^u bene in re est q^uq³ idē
syls p^uerfui⁹ z ad ipole: s. alia z alia rōne. ¶ Ad 3^m ne
gat q^u reductio in baroco z brocardo magis p^upe debe
rēt dici p^uerfuius q^u ad ipole: cū frequēter syls reducēs
nō sit syls ad ipole: semp t^m est p^uerfui⁹. S. 3° noīat ad
ipole: eo q^u pbat ipole eē oppositū p^mis tale cū ambab⁹
p^missis. z hoc licet: q^u noīa sunt ad placitum. ¶ Ratio
post oppositū est pro p^mibus scōi articuli. Qd. X.

**¶ Aniuersalis a^mis p^mdicatiua in media z inter
tia monstratur. in prima autem non monstra
tur. Caplo vndecimo.**

¶ Consequenter querit^r. 10°. Utrum
v^uis affir^m possit syl
logicare ad impossibile in p^o figura. ¶ Arguit^r
p^mo q^u sic. V^uis affirmatiua pōt syllogicare

ad ipole i 2° figura: vel in 3°. igit^r in p^o. pbat p^mia: q^u p^o
figura potior est q^u 2° vel 3°. q^ure sylli e⁹ p^ubant syllos
z figure vel 3° p^u bui⁹. z p^o posterior cap. 12. igit^r q^ucuq³
q³ p^uo pōt syllogicare p^u p^m. igit^r p^mia bona. a^mis ē phi
in l^ra. ¶ 2° sic. q^ucuq³ p^uo pōt p^ubari o^misue eadez pōt
p^ubari p ipole. p^ms in l^ra. s. v^uis affirmatiua pōt p^ubari
o^misue in p^o figura. q^u z p ipole. p^mia nota z a^mis sit^r. ¶ 3°
arguit sic. si fiat syls ad ipole sic. oē binibile est equ⁹: z
arguat sic. s. est impolis z nota maior. q^u minor. p^mat q^u
iste syls est ad ipole: z t^m p^ucludit v^uis affir^m. s. hāc. oīs
bos est equ⁹. q^u in p^o figura pōt syllogicare v^uis affir^m ad
ipole. ¶ 4° optim⁹ est syls ad ipole. nullus asinus est
irrōnalis. oē risibile est asin⁹. q^u nullū risibile est irrōna
le. p^mo est falsa manifeste. q^u cum minor sit vera maior
erit falsa. s. nullus asin⁹ est irrōnalis: z est in nālī mā. q^u
sua d^ria est vera. s. q^u oīs asin⁹ est irrōnalis. p^mia vlti
ma 13: q^u d^ria in nālī mā nō p^ut siml eē falsa. teste p^u
tro hispano. Ecce sylm hic ad ipole in p^o figura pbat
tez hāc v^uis affirmatiua. oīs asinus est irrationalis.

In oppositum est philosophus secundo hui⁹.
capitulo. ii.

¶ In qōne p^mimo premittenda sunt notabilia. Secun
do respondendum est ad questionem.

Quātum ad p^m p^mo est notādū. q^u syls ad ipole
d^r: eo q^u p^mne impossibile immediate infer^r.
¶ S. per ipole d^r: eo q^u per p^missam impossibile infer^r.
p^mne. z sic idē in re est syls per ipole z ad ipole: s. ad im
possibile dicat^r a p^mne. z per ipole p^u vna p^missarū. ¶ 2°
est notādū: q^u s. sic dicat^r syls ad ipole: t^m hoc nō est cō
uertibiliter: s. restrictū est ad placitū logicoz nomē syl
logismi ad ipole: sic q^u soluz d^r syls q^u ex opposita p^mis
p^ubade cū vno mālisse vero infer^r manifeste falsas zē.
p^ubabil^r d^rcm est in pcedēti qōne. ¶ 3° est notādū. q^u
alig distinguunt iter sylm ad ipole. sylm ad falsum. z
sylm per ipole. d^rnt enī q^u syls ad ipole est q^u infer^r p^mne
ipossibile: falsum vō qui infer^r p^mne falsam siue sit ipolis:
siue nō. per ipole aut^r qui infer^r p^mne aliq³ mō iopinabile.
z s. stricte loquendo de syllo ad ipole ita posset dici: t^m
credo q^u oēs hī gnālī nomine dicunt^r syls ad ipole. ex
quo iterū seg^r q^u gnāliter loquēdo nō solū d^r syls ad
ipole: eo q^u sua p^u semp ipossibilis sit: s. etiaz q^u q^uq³ est
falsa: s. nō ipossibilis: stricte t^m t^m put syls ad ipol
sibile ad solā sciam demitutiā d^r p^utinere soluz d^r ille:
cui⁹ p^u est ipolis z vna p^missaz sit^r. ¶ 4° est notādū: q^u
in syllo ad ipole duplex iuenit^r p^mo. vna quā immediate
infer^r syllogistice: z illa est sp^u falsa. z alia quā vltimate
pbat. puta opposita p^misse false. ¶ 5° est nōn^m. q^u syls
ad ipole pōt fieri in oī figura z q^u 13 mō eiusdē: z h^u p^ms
diffuse p^utractat in l^ra. p^u est syllogistica q^u infer^r p^mne fal
sas: z de ista dicit p^ms p^u hui⁹ cap. 21. q^u oīs syls ad ipole
est o^misui⁹: z itelligit^r h^u de isto p^u p^ucessu. 2° p^u est entime⁹
q^u arguit^r. p^u est falsa. igit^r aliq³ p^missaz. puta d^rdictoria p^u
nis p^ubade. Et 3° ē^r empti⁹. q^u arguit^r. talis p^missa est
falsa. q^u sua d^rdictoria ē va. z iō vocādō totalem p^ucessuz
ex his trib⁹ modis cōpositū syls ad ipole. p^ms d^r cap
29. p^mi. q^u ipse nō sit i aliq³ triū figuraz ex q^u p^u modus
p^ubadi ad ipole. nā oī in p^ubōne vti h^u triplici p^ucessu zē.

Quātū ad 2^m sit p^u h^u hec. syls ad ipole bene pōt
infer^r p^mne v^uis affir^m in p^o figura. hāc
p^mne p^ubauit 3° rō facta ante opposituz z est manifesta.
nā fiat syls in barbara per ipole p^ubās p^uicularē nega
tiua. manifestuz est q^u p^mius p^ucessus etus infer^r v^uis
affir^m. alias nō eēt in barbara. ¶ 2° p^u r^msalis est hec.
v^uis affir^m nō pōt p^ubari per impole in p^o figura. pbat
sic. p^uicularis neg^m nō pōt esse p^missa in p^o figura. igit^r

vlis affir^m in ea nō pōt pbari per ipole. p̄na t̄z: q̄z solū il
la p̄ ipole pbat: cui⁹ opposita est p̄missa: et ex falsitate
p̄nis iterminet. aīis p̄z. nā si eēt p̄ricularis neg^a maior
nō valeret sylls in p̄ figura: eo q̄ in ea maiore p̄ricula
ri nihil legē. et si eēt minor iterū nō valeret: eo q̄ in p̄
figura minore neg^a nihil legē. ¶ Cōfirmat. q̄ si pba
ret vl p̄bare ex d̄ria: vl ex d̄dictoria ei⁹. nō ex d̄dicto
ria: vt iā pbatū est: nec ex d̄ria: q̄ lz per ipole bene pba
ret d̄ria vlis affirmatiue eē falsam: tñ pp hoc nō legē
de forma eaz esse verā: eo q̄ d̄rie p̄nt simul esse falsē p̄
piarme. ¶ 3^a p̄. vlis affir^m pōt in alyis figuris syllō¹ p
ipole. p̄z: q̄z ei⁹ d̄dictoria i alyis figuris pōt eē p̄missa. vt
p̄clari neg^a p̄t eē p̄missa i baroco 3ª figure. Dec de 2°.

Ad p^m Ad rōnes. ¶ Ad p^m pceditur q̄ vlis affir^m pōt
pbari p ipole in alyis figuris: et negat
p̄ntia cū iserit. igit^r et in p̄. Et ad p̄bationē d̄: q̄ lz p̄ si
gura sit potior q̄tū ad p̄nū illationē manifestā ē q̄tū
ad oē p̄bleuma p̄cludēdū: oīsiue tñ p ipole vlz affir
matiua nō pōt p̄bare pp cām dictam in 2^a p̄ne. ¶ Ad
2^{am} d̄: q̄ vera est maior et minor: lz sylls nihil valet: q̄z
lz oē qd pōt pbari oīsiue possit pbari p ipole: tñ nō oīz
q̄ in eadē figura in q̄ pbat oīsiue possit pbari p ipole
et iō nō legē. vlis affir^m pbat oīsiue in p̄ figura. igit^r
et p ipole. ¶ Ad 3^{am} d̄: q̄ est pro p̄ p̄ne. ¶ Ad 4^{am} pce
dit^r tot⁹ p̄cessus vlz ad illā partē qua d̄. ista est falsa
nullus asinus est irrōnalis et ipa est in nālī mā. igit^r sua
d̄ria est vera. nā d̄rie in nālī mā in multis p̄nt eē falsē
sicut iste. oē aīal est hō: et nullū aīal est hō. oīs hō de ne
cessitate est aīal. oīs hō de necessitate non est aīal. oīs hō
sit vel erit aīal: et nullus hō sit vel erit aīal. et iō p̄na ne
gē: admissio tñ q̄ valeret dicit q̄ ipsa nō t̄z per syllm
ad impole: eo q̄ accipit plus in isto p̄cessu q̄ oppositā
p̄ntis esse falsam. coassumit enim q̄ ipsa sit in nālī mā:
quare patet q̄ p̄batio ista est virtualiter. igit^r nō tenet
per syllm ad impole. ¶ Ratio post oppositū est pro cō
clusionē scda. Dec de questione. Questio. XI.

¶ Biffert at q̄ ad ipole. Caplo. decioquarto.

Verit^r ¶ Utrū oīs sylls sit ex hypo
thesi. ¶ Arguit p̄mo q̄ sic. oīs
sylls est ex suppone. q̄ oīs sylls est ex hypo
thesi. p̄na t̄z p qd noīs. nā idē ē hypothēsis
et suppo. aīis declar^r p̄: q̄z oīs sylls est ex sup
pone triū terminoz et duarū p̄ponū. p̄hs p̄ hui⁹. ¶ 2°
q̄ rōnis sylls est ex suppone debite forme syllo¹. et ex
suppone dici de oī vl dici de nullo. ¶ 3° arguit sic. sylls
dēmstratiū est p̄cedens ex p̄mis p̄ncipis et ex suppone.
igit^r ē q̄cūq̄ alter sylls. p̄na t̄z p locū a minori. min⁹. n.
vī de tali syllo q̄ de quocūq̄ alio. aīis p̄z: q̄z talis sylls
p̄cedit ex suppone suoz p̄n⁹. et enīz negt sciri nisi p̄n⁹
supponant vt nota. ¶ 4° est effect^r p̄missarū: lz effect^r
est ex suppositione suarū cārū. igit^r sylls ad p̄nē p̄mam
non est nisi ex suppone. p̄ntia videt^r nota et aīis similr.

In oppositū est p̄hs primo huius cap. i4. vbi
distinguit inter syllm ostensiuū et ex hypothe
si. Item cōis forma logicorū est dicentiū q̄ syllorū aly
ostensiuū: aly ex hypothēsi: et aly ex impossibile.

¶ Ista qd stat in qd noīs. Et iō p̄mittēda sunt notabi
lia et distinctiones. 2° per hoc rīdebūt ad qōnem.

Quantū ad p̄m p̄mo est notandū. q̄ hypothēsis d̄z
suppo ab hypos qd est sub et thesis pō.
vñ sylls ex hypothēsi. i. sylls ex suppone. p̄portioat p̄
pō hypo¹ et p̄pō suppositiua. ¶ 2° est notandū. q̄ sylls
pōt dici ex suppone multipl̄. vno mō: q̄z sumit termi

nos et duas p̄pones. 2° q̄z sumit debita formā syllogisti
cā: et isti duo modi sūt iproprii. 3° d̄z ex suppone: q̄z pbat
p̄nē vltimate itentaz v̄tute alicui⁹ alteri⁹ supponis ab
his q̄ in p̄missis exp̄munt: et ille vocat^r p̄pe sylls ex hy
pothesi: seu suppone. ¶ 3° est nōndū. q̄ hō sylls ex hypo
thesi 3° mō dicti sūt in mltiplici d̄ria. aly d̄r ad ipole:
q̄z isti p̄cedūt ex his duab⁹ supponib⁹: q̄ ex p̄missis ve
ris nō legē et falsa: et d̄dictoria n̄ p̄nt fil eē falsa. Alij
d̄r sylls ex hypothēsi s̄m trāsūptiones: et isti capta p̄ne
p̄n⁹ trāsferūt ex admissiōe rīdētis ad p̄badū aliā p̄nē
qua p̄bata hētur p̄ p̄ncipalr itēta: et isti sūt ita multi
plices s̄z q̄ sūt loci multiplicati dialectici. nā s̄m vñū
quēq̄ eoz pōt fieri trāsūptio. vt in loco a diffōne si
veller p̄bare q̄ oīs hō est susceptibilis discipline et trā
sferret a v̄tute loci a diffōne q̄ p̄bauerit. oē aīal rōnale
ē susceptibile discipline hēaz p̄positū. i. q̄ hō est suce
ptibilis discipline. Eodē mō si velle p̄bare q̄ aliq̄ aīal
est aptū ad nauigādū et trāsferā me p locū a spē q̄ si p̄
bauero hoiez eē aptū natū ad nauigādū hēaz p̄positū:
et postea syllogizaret q̄ hō est apt^r nat^r ad nauigādū est
sylls ex trāsūptiōe. similr in termis p̄uertibilib⁹ cō
suenit fieri trāsūptio q̄ p̄bata p̄clari vlis hēat. s̄līr
sit trāsūptio s̄z oēs aliū locū dialecticū. 3° d̄r sylls ex
hypothēsi cū p̄nē suā p̄ferūt n̄ i v̄tute p̄pā p̄missaz: lz
ex circūstātia aliq̄ cūz p̄missis p̄supposita. vt aliq̄ p̄sup
ponūt p̄stātiā subri. put dēn est aī in q̄būdā in isto 2°.
aly p̄supponūt q̄ maior est i eē simplr. sic i s̄lī detēmi
nat p̄hs tractatu de p̄tingēti. aly p̄supponūt q̄ n̄lls ter
min⁹ apliatu^r. vt sylls fci s̄z cōez modū faciēdi syllos
nā dēn est aī in p̄ q̄ quoz modi p̄ figure nō sūt for
males s̄z q̄ cōiter sūt nisi regulent^r mō q̄ ibidē est ex
p̄ssus. ¶ 4° est nōndū. q̄ oēs hi sylls q̄ ad p̄nē quā īne
diare iserūt p̄nt dici oīsiui: et h̄ satis dicit p̄hs cap. 21. p̄
mi: s̄z nō d̄r oīsiui re¹ p̄nis vltimate illate. Dec de p̄.

Quantū ad 2^{am} sit p̄ p̄ bec. vocādo syllm ex hypo
thesi ipropriē p̄ aut 2° modis. oīs sylls
est ex hypothēsi. p̄z: q̄z oīs p̄cedit ex suppone debite
forme syllogistice: et ex suppone triū terminoz et dua
rū p̄ponū. put est arg^m in p̄mis duab⁹ rōnib⁹ factis aī
oppo¹. ¶ 2° p̄ est capiēdo syllm. p̄pe: nō oīs sylls est ex
hypothēsi. p̄z: q̄z multi sūt sylls q̄ nihil p̄supponūt nisi
exp̄ressum in p̄missis ad illationē sue p̄clusionis.

Ad rōnes. ¶ Ad p̄m p̄cedit q̄ oīs sylls est ex
suppone triū terminoz et 2°. igit^r est ex
hypothēsi ipropriē: vt dicit p̄. s̄z nō p̄pe: q̄z multi sūt
qui nō p̄supponūt nisi illa que virtualr in p̄missis sūt
exp̄ssa. puta p̄missos terminos et formā syllogisticā i eīa
p̄tēta. ¶ Ad 3^{am} negat^r q̄ sylls dēmstratiū sit ex suppo
ne p̄pe loquēdo. Ad p̄bationē q̄n d̄z q̄ p̄supponit suas
p̄missas: d̄z p̄us q̄ nō pp hoc d̄z dici ex suppone p̄prie
put p̄z ex dictis. ¶ Ad 4^{am} negat^r q̄ p̄ est effect^r p̄mit
sarū: et esto q̄ ē nō p̄pter hoc sequeret^r q̄ sylls ad eam
p̄cedēs: lz p̄cederet ex suppone suaz p̄missaz et p̄prie
ex suppone vt dēn est: q̄z nō p̄supponit aliud a p̄missis
et p̄tentis in eis. ¶ Auctoritas p̄hi post oppositū est pro
p̄ne scda. Dec de questione. Questio. XII.

¶ Qd n. qd oīsiue p̄cludit et c. Ca. decioq̄rto.

Verit^r ¶ Utrū oīs sylls sit ostensiuū.
¶ Et arguit p̄ q̄ sic. auctorita
te p̄hi p̄ hui⁹ cap. 20. dicitis. q̄ oēs sylls ad
ipole: et oēs sylls ex hypothēsi sūt ostensiuū.
mō nō vident^r esse aly sylls q̄ ostensiuū ad
ipole et ex hypothēsi. q̄ oēs sylls sūt oīsiui. ¶ 2° arguit
sic. oēs sylls ex ipole sūt oīsiui. q̄ oēs sylls sūt ostensiuū.
p̄ntia

præsentia tenet per locū a minor. min^{or} enī videt^{ur} q^{uod} syl^lli ad im^{po}le sint on^osiui q^{uod} q^{uod} al^{ia} syl^lli. aⁿis p^{ro}bat. o^{mn}is syl^lls dem^ostrās suā p^{ro}ne siue p^{ro}bās est on^osiuus: s^{ed} syl^lli ad im^{po}le p^{ro}bat seu dem^ostrāt suā p^{ro}ne. g^o o^{mn}es sūt on^osiui. p^{ro}ntia tenet. maior p^{ro} p^{er} q^{uod} no^{is}. on^odē enī nō videt^{ur} aliud q^{uod} p^{ro}bare. minor p^{ro} nā g^olibet syl^lls ad ip^ole p^{ro}bat d^{ic}torio^{rum} vni^{us} sue p^{ro}mis^{it} eē v^{er}z. C^{on}firma^t sic. o^{mn}is syl^lls factus in p^{ro} mō p^{ro} figure est on^osiuus: s^{ed} multi eoz sunt on^osiui. p^{ro}ntia t^{er}z. maior p^{ro}z: q^{uod} nō videt^{ur} aliq^{uod} mod^{us} ita euident^{er} eē on^osiuus sic p^{ro}mus mod^{us} p^{ro} figure. minor p^{ro}z de se.

In oppositū est p^{ro} cap^{it} 14° scō. vbi distinguit iter syl^llz on^osiuū r ad ip^ole. C^{on}firma^t sic. syl^lls on^osiu^{us} d^{ic}torio^{rum} eo q^{uod} p^{ro}ne suā p^{ro}bat seu euident^{er} on^odit. mō m^ulti syl^lli sūt q^{uod} b nō faciūt. g^o multi syl^lli nō sūt on^osiui. aⁿ p^{ro} p^{er} q^{uod} no^{is}. m^ulti p^{ro}z: q^{uod} m^ulti syl^lli iserūt p^{ro}nes m^ultas falsas q^{uod} nec p^{ro}bāt: nec euident^{er} eē on^odit C^{on} In questione p^{ro}mo p^{ro}mittēda sunt notabilia. Sec^{un}do respondendum est ad questionem.

Quātum ad p^{ro} p^{ro} est nōndū. q^{uod} syl^lls d^{ic}torio^{rum} aⁿis. vno^{us} p^{ro} p^{ro} necitatē illatiōis p^{ro}is sue. Alio^{us} mō: q^{uod} p^{ro}ne suā p^{ro}bat. p^{ro} mō cap^{it} syl^lls on^osiu^{us} a p^{ro} p^{ro} bu^{us} i aucte allegata i p^{ro} rōne scā aⁿ opp^o. C^{on} z^o nōndū. q^{uod} on^osiu^{us} ex p^{ro}te illationis d^{ic}torio^{rum} dup^l. vno^{us} q^{uod} p^{ro}ne suā isert v^{er}ute p^{ro} p^{ro}missaz sine sup^{po}ne alicui^{us} alteri^{us} nō enūe rata i p^{ro}missis. Alio^{us} q^{uod} p^{ro}ne isert v^{er}ute p^{ro}missaz r alicui^{us} alteri^{us} sup^{po}nis p^{ro}suppo^{ne}. C^{on} 3° est nōndū. q^{uod} ex p^{ro}te p^{ro}b^o n^uis syl^lls p^{ro}ter d^{ic}torio^{rum} on^osiu^{us} 3°. vno^{us} q^{uod} p^{ro}bat p^{ro}ne suā vltima taz v^{er}ute p^{ro}missaz: aut alio^{us} p^{ro} se notoz: aut admissoz a r^uidēte. 2° q^{uod} p^{ro}bat p^{ro}ne suā p^{ro}llatā. 3° q^{uod} p^{ro}bat p^{ro}ne suā p^{ro}llatā sine aliq^{uod} sup^{po} nō nūerata in p^{ro}missis. Dec de p^{ro}.

Quātum ad z^o p^{ro}nt pon^{it} diuerse p^{ro}nes ex istis distin^{ct}ionib^{us} depēdētes: q^{uod} tota q^{uod}ntis difficul^{tas} stat i q^{uod} no^{is} r i distinctionib^{us} p^{ro}positis. C^{on} Quaz p^{ro} est bec. vocādo syl^llm on^osiuū p^{ro} necitatē illatiōis o^{mn}is syl^lls est on^osiu^{us} p^{ro} p^{ro} rōne scā aⁿ opp^o r ex alio^{us} q^{uod} nisi de neci^{tas}te iserret p^{ro}ne suā syl^lls nō teneret. C^{on} z^o p^{ro} ca^u syl^llz on^osiuū p^{ro} necitatē illatiōis sine aliq^{uod} sup^{po}ne nō p^{ro}nume^{ra} rata i p^{ro}missis syl^lls ad ip^ole: aut ex hypothesi respcū p^{ro} n^uis vltimate inte^{nt} nō d^{ic}torio^{rum} on^osiui. p^{ro}z: q^{uod} nō iserūt p^{ro}ne vltimate nisi v^{er}ute sup^{po}nis nō cōnumerate in p^{ro}missis. C^{on} 3° p^{ro} vocādo syl^llm on^osiuū p^{ro} p^{ro}ne sue p^{ro}bōnis multi syl^lli nō sūt on^osiui. p^{ro}z: q^{uod} m^ulti sūt syl^lli ex p^{ro}missis simpl^{iter} falsis p^{ro}cedētes p^{ro}ne falsam iserēdo: r nec eā: nec aliq^{uod} aliā p^{ro}bādo. C^{on} 4° p^{ro} cap^{it}iedo B mō syl^llz on^osiuū. syl^lls ad ip^ole respcū p^{ro}is p^{ro} quā isert nō est on^osiu^{us}. p^{ro}z: q^{uod} ista est semp^{er} falsa: nec illā p^{ro}bat. C^{on} 5° p^{ro} cap^{it}iedo B mō syl^llm on^osiuū syl^lls ad ip^ole respectu p^{ro}is vltimate itellecte est on^osiuus. p^{ro}z 2° rōne scā aⁿ opp^o: q^{uod} ista semp^{er} p^{ro}bat. C^{on} 6° p^{ro} vocādo syl^llm on^osiuū v^{er}ā p^{ro}bōnis sine aliq^{uod} p^{ro}suppo^{ne} itioe nō p^{ro}numerate in p^{ro}missis. nullus syl^lls ad im^{po}le est on^osiuus. p^{ro}z p^{ro}lo: q^{uod} syl^lls ad ip^ole nihil p^{ro}bat nisi v^{er}ute sup^{po}num in p^{ro}missis nō p^{ro}numerate. sic p^{ro}z ex p^{ro}di^{ct}is. C^{on} 7° p^{ro} cap^{it}iedo B mō syl^llm on^osiuū m^ulti syl^lli p^{ro}sue ti q^{uod} videt^{ur} p^{ro}ne suā p^{ro}bare nō sūt on^osiui formāl^{iter}: q^{uod} syl^lli p^{ro}uerti sūt sine additione isti^{us} termini q^{uod} est in p^{ro}missis p^{ro} mō d^{ic}torio^{rum} est in p^{ro} bui^{us}: q^{uod} sine illi^{us} additione syl^lli nō sūt formāles. g^o sine illi^{us} additiōe formāl^{iter} nō p^{ro}bat. igi^{ter} m^ulti syl^lli nō sūt on^osiui formāl^{iter}: s^{ed} adhuc dicant^{ur} cōiter on^osiui. C^{on} Ex his p^{ro}z q^{uod} diuersimode o^{mn}is syl^lls p^{ro}ter d^{ic}torio^{rum} on^osiui: r multi p^{ro}nt d^{ic}torio^{rum} nō on^osiui. Dec de scō.

Ad rōnes. C^{on} Ad p^{ro} mā d^{ic}torio^{rum}. q^{uod} p^{ro} p^{ro} cepit ibidē on^osiuū est in p^{ro} p^{ro}ne. q^{uod} o^{mn}is syl^lls est on^osiuus. q^{uod} rō nō p^{ro}ce^{dit} p^{ro}tra aliq^{uod}. C^{on} Ad z^o m^ulti r ad suā p^{ro}firmationē d^{ic}torio^{rum}. q^{uod} ca^u syl^llm on^osiuū p^{ro} syl^llo aliq^{uod} p^{ro}ne p^{ro}bāte. o^{mn}es syl^lli ad ip^ole

sūt on^osiui. sic d^{ic}torio^{rum} est i 5° p^{ro}ne saltē re^{ct} p^{ro}is sue vltimate: r neg^o p^{ro}ntia q^{uod} isert. g^o o^{mn}is syl^lls ē on^osiu^{us}. Et ad p^{ro}bōnē d^{ic}torio^{rum} ip^ole nō t^{er}z p^{ro} locū a m^ulti: q^{uod} m^ulti sūt syl^lli g^o simp^l n^uibil p^{ro}bāt: nec mediate: nec imediate: r tales B mō nō sūt on^osiui. C^{on} Ad rōnē post opp^o d^{ic}torio^{rum}. q^{uod} p^{ro}ncipāl^{iter} est p^{ro} p^{ro} p^{ro}ne: r p^{ro}nt p^{ro} 2° 3° 4° r 7° p^{ro}ntib^{us}. Dec de q^{uod}ntē. Q^{uod}o. XIII.

In media autem figura r ex oppositis r c.
Capitulo decimoquinto.

Consequēter q^{uod}rit 13°. Utz syl^lls ex oppositi valeat in z^o r 3° figuris. C^{on} Et arg^u p^{ro} q^{uod} nō. nā nō valet i p^{ro} p^{ro} fig^{ura}. g^o i z^o: nec i 3°. p^{ro}ntia t^{er}z: q^{uod} p^{ro} fig^{ura} est potior q^{uod} aliq^{uod} aliaz. r iō d^{ic}torio^{rum} magis in ea valere. aⁿis est p^{ro}bi i l^{it}ra. C^{on} Et p^{ro}firmat^{ur} p^{ro}ntia: q^{uod} in z^o fig^{ura} r 3° b^unt p^{ro}bi ci r reduci ad p^{ro}mā. g^o si in p^{ro} nō valeat in nulla alia vale bit. C^{on} z^o sic. o^{mn}is syl^lls d^{ic}torio^{rum} eē ex trib^{us} termis p^{ro}stituit^{ur}. syl^lls ex oppositis nō p^{ro}stituit^{ur} ex trib^{us} termis. g^o nō est bonus. maior est p^{ro}bi p^{ro} bui^{us}. minor p^{ro}z: q^{uod} i p^{ro}missis oppositis nō sūt nisi duo termini: cū oporteat opposita p^{ro}ncipāl^{iter} vtro q^{uod} termio. C^{on} 3° o^{mn}is bon^{us} syl^lls d^{ic}torio^{rum} eē alicui^{us} vtilitat^{is}: s^{ed} nō videt^{ur} cui^{us} vtilitatis syl^lls sit ex oppositis. g^o nō est bon^{us}. aⁿ p^{ro}z: q^{uod} sic nā nihil facit frustra sic d^{ic}torio^{rum} p^{ro} celi. ita ars que imitat^{ur} nāz nihil d^{ic}torio^{rum} frustra agē. g^o cū syl^lls ex opp^o p^{ro}side^{re} ref^{er} ab arte ipe d^{ic}torio^{rum} eē alic^{uius} vtilitatis. m^ulti manifesta est.

In oppositum est p^{ro} z^o bui^{us} cap^{it}lo 15°. C^{on} In q^{uod}ntē p^{ro}mo p^{ro}mittēda sunt notabilia. Scō r^undendum est ad questionem.

Quātum ad p^{ro} p^{ro} est notādū. q^{uod} syl^lls ex oppositis d^{ic}torio^{rum}: cuius p^{ro}mis^{it} sunt d^{ic}torio^{rum} seu d^{ic}torio^{rum}ie: nā subcōtrarie nō possunt eē: eo q^{uod} ex puris p^{ro}nticularib^{us} nihil segtur. C^{on} z^o est notādū. q^{uod} satis est modice vtilita^{tis} ista p^{ro}ntas syl^lloz. nō enīz p^{ro}bat q^{uod} p^{ro}lo ei^{us} sit semp^{er} fat^{is}: r etiā vna p^{ro}missaz: nec ad ip^ole arguit^{ur}: eo q^{uod} syl^lls ad im^{po}le in p^{ro}missis nō cap^{it} ambas p^{ro}tes d^{ic}torio^{rum}as: s^{ed} iō lū valet ad ducēdū r^undētem ad manifestū incōueniēs. si enīz p^{ro}cedat ambas p^{ro}tes d^{ic}torio^{rum}is seu opp^onis. op^oz eum p^{ro}nter p^{ro}cedere p^{ro}bōnē in qua idē de seipso negat^{ur}: r hoc est manifestum incōueniens. Dec de p^{ro}mo.

Quātum ad z^o sit p^{ro} p^{ro} bec. q^{uod} syl^lls ex oppositis nō p^{ro}nt fieri in p^{ro} fig^{ura}. p^{ro}bat sic. in p^{ro} figura p^{ro}mis^{it} nō p^{ro}nt eē opposite: g^o ille syl^lls in ea nō p^{ro}nt fieri. p^{ro}ntia nō p^{ro} p^{ro} notabile. aⁿis p^{ro}z: q^{uod} p^{ro}bōnes opposite debēt p^{ro}ncipare vtroq^{ue} termio eodē ordie. mō in p^{ro} fig^{ura} p^{ro}mis^{it} nō p^{ro}nt p^{ro}ncipare vtroq^{ue} termio eodē ordie: eo q^{uod} mediū subycit i p^{ro}: r p^{ro}bat in z^o. q^{uod} nō p^{ro}nt eē opposite. C^{on} z^o est. iste syl^lls nō p^{ro}nt fieri in aliq^{uod} mō affirmatiuo alicui^{us} figure. p^{ro}z: q^{uod} vt d^{ic}torio^{rum} est p^{ro}mis^{it} ei^{us} debēt eē opposite. mō in affirmatiuis cū ambe p^{ro}mis^{it} sint affir^{mat} ipse p^{ro}pe non opponunt^{ur}. igi^{ter} iste syl^lls in eis nō p^{ro}nt fieri. C^{on} 3° p^{ro}lo. iste syl^lls p^{ro}nt fieri in oib^{us} modis negatiuis z^o r 3° fig^{ura}. p^{ro}bat sic. nā p^{ro}nt argui sic. nulla medicia est studiosa. o^{mn}is medicina est studiosa. igi^{ter} nulla medicia est medicia: r ly me^{dic}ina hēt locū maioris extremitatis r m^ulti^{us}: r ly stu^{di}osus est mediū: v^{er} p^{ro}nt p^{ro}cludi. g^o aliq^{uod} studiosus nō est studiosus. r sic est 3° fig^{ura}. r medicia mediū r studiosum supplet locū maioris r m^ulti^{us} extremitatis. eodē mō in p^{ro} p^{ro}nt arguēdo. nulla medicia est studiosa. g^o aliq^{uod} me^{dic}ina nō est medicia: r sic est z^o fig^{ura}. vel g^o aliq^{uod} studio^{sus} nō est studiosus: r sic est in 3° figura. v^{er} breuiter in his duab^{us} formis est in opinione syllogizātis facē syl^llm in 3° fig^{ura}: vel in z^o. nā si subm teneat p^{ro} medio. tūc est in 3° fig^{ura}. si p^{ro}dicatū in z^o. v^{er}z est q^{uod} q^{uod}nt est in 3° figura: tunc q^{uod}nt est ex p^{ro}te forme p^{ro}cludi d^{ic}torio^{rum} p^{ro}nt: s^{ed} q^{uod}nt est in z^o in v^{er}lib^{us} p^{ro}nt p^{ro}cludi v^{er}l^{iter}. C^{on} 4° p^{ro}lo. p^{ro}missis ex p^{ro}ntib^{us}

ex oppositis valet z^a fig^a maiore particulari: z^a minore neg^a. ps: qz p trāspōnes pmissaz in z^a fig^a fit festino: vel baroco. in z^a felapton ferison vel brocardo. ¶ 5^a p. sylli ex oppositis terminis p aliq sup^b est semp falsus. ps. neg^a eni in ea idē de seipso. vt me^a nō est me^a. z^a de alijs. z^b mō itelligēda est pclo pbi in lra q dīc bō sylli pclo sem p est falsa q nō est vez in terminis p nullo sup^b. z^c iō ad dēdū est in terminis pro aliq supponētib⁹. Dec de scdo.

Ad p^m **Ad rōnes.** ¶ $Ad p^m$ negādo pntiā q arg^a. nō va let in p^m fig^a. g nec in z^a . Et ad pbōnez

Ad p^{fir} matōez dī: qz l3 p sit porior qz z^a vel z^b . nī pp ordinē medij non tenētis se ex eadē pte in pmissis ambab⁹ in p^m fig^a pmissis nō pnt eē oppositē: s3 bñ pnt in z^a vel z^b . ¶ $Ad p^fir$ ma tione dī: qz l3 sylli ex oppositis z^a fig^a vel z^b pficiunt per pma: tñ in p^m nō manēt sylli ex oppositis pp cam dictā.

Ad z^m ¶ $Ad z^m$ dī: qz l3 in illo syllo nō sunt nisi duo termini spe distincti: tñ semp vn⁹ eoz supplet locū duoz: z^a adduc syls equalēter est ex trib⁹ terminis. ¶ $Ad z^m$ pcedit mai ior z^a neg^a mior q dī. qz ille syls nō eēt alicui⁹ vtilitatis. S3 si petat q sit ei⁹ vtilitas videat in z^a nōbili. ¶ Rō post oppo^m est p z^a pñe. Dec de qōne. Qd. XIII.

¶ In principio autē petere est z^a accipere z^c . Capitulo decimo septimo.

Onsequēter qrit i4^o. Vtz petitiō

p^m simp^r. ¶ Et arg^a p sic. petitiō pncipy peccat z^a sylm dialecticū. g peccat z^a sylm simplr. pñā t3: qz arg^a ab inferiori ad sup^r affirmati ue. añs ps: qz petitiō pncipy nihil pbat: l3 hēat pbarē: z^a ex pñti peccat z^a sylm dialecticū. ¶ z^a sic. illd qd peccat in mō peccat z^a sylm simplr: s3 petitiō pncipy peccat in mō. g tē. pñā t3. maior ps: qz ad syls bonū regrit debet⁹ modus. minor ps p pñm p elēch. cap^o. dīcētē. qz oīus si guraz palo^m sūt imodificati. mō vna est fig^a petitiōis pncipy ibidē cap^o 5°. g palo^m ei⁹ sūt imodificati. ¶ z^a il lud qd nō pseruat debitas pditiones sylli peccat z^a sylm simplr: s3 petitiō pncipy est bñ. g peccat z^a sylm simplr. maior nō. mior ps: qz in syllo bono simplr isert aliō a q libet pmissaz. in petitiōne pncipy isert idē de eodez.

4° ¶ 4° sic. petitiō pncipy peccat z^a argu^m. g peccat z^a syl logisimū. pñā t3: qz syls est spēs argumētatiōis de iten tiōe Petri hispani i 5° pte sumulaz. igit petitiō pncipy nō fuit debitas pditiones sylli. añs ps: qz de rōne maio ris est q cōponat ex arg^a: z^a ex pñti q faciat fidez de re dubia p diffōne argumti. mō petitiō pncipy nihil pbat: neqz aliq fidez gnāt de re dubia. vt ps ex diffōne eius.

5° ¶ 5° arg^a sic. petitiō pncipy peccat z^a idē cōius qz z^a syls dialecticū. vel ē z^a syls demfatiū: z^a nō videt qd sit il lud nisi syls simp^r. g peccat z^a syls simplr. pñā t3. a^o ps: qz bñ est petitiō pncipy: q nō peccat z^a syls dia^m. et est bñ q nō peccat z^a sylm demfatiū z^a peccas z^a demfatiū nō peccat z^a dia^m. e3 peccas z^a dialecticū non peccat z^a demfatiū. ¶ 6° nisi sic: de petitiōe pncipy nō deberet h determinari. añs est p pñz z^a bñ: z^a t3 pñā: qz h pñderat de syllo simplr: z^a non de syllo pbatuio. igit silr de illis qui nō peccat ptra sylm simplr debet hic determinari.

6° ¶ In oppositū arg^a. arg^a que sit in bono mō z^a fi gura nō peccat z^a sylm simplr: sed petitiō pncipy est bñ. g nō peccat z^a sylm simplr. maior nō. qz ad bonū sylm sufficiūt debiri modi z^a fig^a. minor ps: qz in multis bonis formis syllogisticis peti⁹ pñ qñ arg^a a min⁹ noto ad magis notum. ¶ z^a petitiō pncipy nō deficit nisi in pbādo. mō ad sylm simplr nō regrit pbatuio. g petitiō pncipy nō deficit a syllo simplr. totis

peccatus est not⁹ de se. ¶ 3° syls pcedēs ex falsis nō pec cat ptra syls simp^r. g nō pcedēs a min⁹ notis ad magis nota. pñā t3 p locū a minori. añs ps p pñz z^a bñ. ¶ 4° syls circularis est semp bon⁹ syls: z^a tñ stat i aliq tali eē petitiōnez pncipy. g tē. pñā nō. p⁹ ps añtis est pbi in lra cap^o 5°. z^a z^a est manifesta: qz pñgit si in p⁹ syllo pmissis erāt notiores pñe q in syllo scdo: circulari videlicet pe tat pncipiū: z^a eo q pcedit a min⁹ notis ad magis notū. ¶ In questione primo premittēda sunt notabilia. Se cundo ad questionem est respondendum.

Quantū ad p^m p est norandū. qz petitiō pncipy dī petitiō pñis sine eius pbōne. z^a iō dī peti tiō pncipy: qz pclo sit finis argumētationis: z^a finis pnci py est in itētiōne z^a me^a. z^a 6° ethicoz. iō pclo est pñ^m in intētiōe: z^a iccirco petitiō pñis dī petitiō pncipy: z^a iō de scribit petitiō pncipy sic gnāl^r est pcedē in arg^a ab eo dē ad idē: seu a min⁹ noto ad magis notū. Si autē aliq modis capiat de b vide in sequēti qōne. ¶ z^a est notā dū. qz z^a est petitiō pncipy. vna dī petitiō pncipy statiz: z^a est qua ex eodē isert idē: vt si argueret sic. bō currit. igit bō currit. alia est nō statiz: z^a est q ex aliq min⁹ noto: aut eque ignoto isert aliud: vt si argueret sic. for. est su sceptibilis discipline. g bō est suscepibilis discipline. ¶ 3° est nōn^m. qz peccare ppe est eē obligatū alicui⁹ in illo eodē deficere: z^a b mō nō capit hic: qz argumētatiō z^a res numerate in nullo obligant ppe loquēdo. Alio⁹ dī methaphorice peccare. apparēs fuare pditiones alicui⁹ istas nō seruans vel aliquā eaz. Dec de p⁹ articulo.

Quantū ad z^m sit p⁹ b. Petitiō pncipy statiz si qñ qz appat syls peccat z^a sylm simp^r. ps z^a rōne scā añ oppo^m. z^a ex descriptione iaz posita: qz appet fuare pditiones sylli simplr: z^a in b peccat: eo q nō isert aliō ab añte seu vna pte ei⁹. ¶ z^a pclo. bō petitiō pncipy nō peccat ptra sylm pbatuū. ps: qz iā nulli appet pba re: eo q ab eodē ad idē pcedit. ¶ 3° pclo. petitiō pncipy nō statiz: dū tñ fiat in debito mō z^a figura: peccat z^a sylm simplr. ps p rōnes post opp^m factas spāl^r: qz obfuit oēs pditiones ad sylm simplr regritas. ¶ 4° bō petitiō pncipy peccat z^a sylm pbatuū. ps: qz appet pbarē z^a nō p bar: eo q ex eque vel magis ignoro pcedit. Dec de z^a .

Ad rōnes. ¶ $Ad p^m$ rñdē negādo pñam q arg^a. peccat z^a syls dialecticū. g peccat ptra sylm simplr. nā b qd est peccare icludit negōne. est eni tātū dīcē sic nō fuare debitas pditiones sylli. mō nō se quit. petitiō pncipy nō obfuit debitas pditiones dia^m. g nō seruatur debitas pditiones sylli: eo q arguit ab inferiori ad supius cū distributiōe. Et ad pbōne ps. q nō arguit pncipy peccet in mō. Et ad pñm p elēchoz dī. q itelle xit q oēs palo^m oīum figuraz sūt imodificati. s3 syllo pbatuio dñtes: s3 nullo mō a syllo simp^r. ¶ $Ad z^m$ dī. qz sigd pcludat b p p⁹ pñe. ¶ $Ad 4^m$ dī. qz argumēta tiō qñqz capit large p oī pñā bona: z^a sic ei⁹ spēs sūt syllo empti^m z^a . z^a sic neg^a añs qz petitiō pncipy peccet z^a maio re: dū tñ fiat i debito mō z^a fig^a. z^a pce^a pñā. Et ad pbō ne dī. qz Petrus hispan⁹ accepit hic maiorē large p pñe bona. Alio⁹ capit stricte p argumētatiōe pbatuā: z^a sic nō capit a Petro hispano: z^a pcedit añs: z^a neg^a pñā q in ferit. g peccat z^a sylm. Et ad Petru hispanuz dī qz syllo empti^m z^a . nō sūt spēs argumētatiōis b mō acceptē ni si restrigat syls. i. syls pbatu⁹. empti^m i empti^m pba timuz: z^a sic de alijs. ¶ $Ad aliā$ pcedit. qz peccat ptra ali⁹ qd cōius q sit syls dialectic⁹ vel demfatiū: hic tñ nō nō est syls simplr: s3 syls pbatuū. ¶ $Ad 6^m$ dī. qz de ca hic determinat: mō qz peccat ptra simplr: sed qz peccat

cat colus q̄ est syll's dialectic' vel dem'fatiuus. mō hu-
ius artis est p̄ia idifferēter ispiciēda syll'm dialecticū z
dem'fatiū dēterminare: q̄ iustigare. ¶ Rōnes post op'm
sunt p̄ p̄ne 3^a. Dec de q̄one: t sic sit finis. Qd. XV.
¶ In p̄dicatiuo aut̄ syll'o z intertia z in prima
figura z c. Caplo decimo septimo.

Consequenter querit 15°. Utz respe-
ctu p̄misse affirma-
tiue possit peti p̄m in z^a fig^a. ¶ Et arg' p̄ q̄
sic. respectu cuiuscuq; p̄misse que pōt eē mi-
nus nota q̄ p̄lo pōt peti p̄m in z^a fig^a. s; p̄
milla affir^a in z^a fig^a pōt ita eē min' nota q̄ p̄lo sicut
p̄milla neg^a. ḡ pōt respectu ei' peti p̄m in z^a figura. ma-
ior nota est per qd nois: z minor p̄ de se. ¶ z respectu
p̄misse que pōt syllari circulariter ex p̄ne in z^a fig^a pōt
peti p̄m: s; affir^a pōt syllari circulariter ex p̄ne in z^a fi-
gura. ḡ respectu eius pōt peti p̄m. p̄ntia tenet. maior p̄
per p̄m in lra cap 17°. z minor per eūdē cap 3^m.

In oppositum est philosophus capitulo 17°.
¶ In q̄one p̄o p̄mittēda sūt
notabilia. Scdo r̄ndendum est ad questionem.

Quantum ad p̄m p̄ est nōm. q̄ petitio p̄ncipy q̄n
q̄ capis large: z diffinita est in p̄cedē-
ti. q̄. Alio capis stricte z a p̄ho in lra. z est q̄n ex eodē in-
feri idē: vt ex p̄pōne min' nō que p̄ p̄ne deberet p̄bari
lferi illa p̄. vbi ḡra. si. b. possit p̄bari p̄. a. argnēdo. a. est. ḡ
b. est. si tūc eē ex. b. a. iferaf arguendo. b. est. igi. a. est. est
petitio p̄ncipy. nā videt peti p̄: qd p̄. si. p̄bet. b. p̄babit
eni sic. a. est. igi. b. est: z vltra. b. est. igi. a. est. ḡ de p̄o ad
vltimū. arguit. a. est. ḡ. a. est: z vltualr ex eodē inferi idē.
¶ Ex q̄ seq̄ correlarie. q̄ i syllo solū resp̄cū illi' p̄mis/
sepōt peti p̄m que ex p̄ne pōt circulariter syllari z p̄ba-
ri. p̄. nā solū illa per p̄ne nata est p̄bari. ¶ z^a est nōndū.
q̄ p̄milla affirmatiua nō pōt formali syllari circulari-
ter ex p̄ne. p̄. q̄ p̄ est neg^a. mō ex p̄ne neg^a formali non
sylogisat affirmatiua. z B est prius dcm. Dec de p̄mo.

Quantū ad z^m sit p̄ p̄lo bec. Capiedo petitionem
p̄ncipy large respectu p̄misse affir^a pōt eē
petitio p̄ncipy in z^a fig^a. p̄. per rōne p̄m an oppo^m factā.
¶ z^a p̄. q̄ capiedo petitionē p̄ncipy stricte resp̄cū p̄mis/
se affir^a nō pōt eē petitio p̄ncipy in z^a fig^a. p̄bat. nāz in
z^a fig^a p̄lo est semp neg^a. ḡ ex ea non pōt p̄milla affir^a
formali syllari circulariter. p̄na t̄z per z^m notabile: z vl-
tra. ḡ respectu ei' non pōt in z^a fig^a peti p̄m. p̄ntia tenet
per p̄m notabile z eius correlarium. Dec de secundo.

Ad rōnes. ¶ Ad p̄maz dī. q̄ est p̄ p̄ne. ¶ Ad
z^m dī. q̄ p̄milla affirmatiua possit
circulariter sylogisari ex p̄ne neg^a: tñ B nō est formali.
z ideo de tali syllo circulari non curat p̄hs in cap 17°. z
merito: q̄ formali nil p̄bat. ¶ Rō post opp^m est p̄ p̄ne
z: q̄ istaz itellexit p̄hs. Dec de q̄one. Qd. XVI.

¶ Non propter hoc autem accidere falsum.
Capitulo decimo octauo.

Consequenter querit 16°. Utz non
p̄pter B accidere fal-
sum solus in syllis ad ipole repiat. ¶ Arg'
p̄o q̄ repiat in alyis syllis: z B sic. p̄milla ve-
ra repit in alyis syllis: z illa erit nō pp B ac-
cidere falsum. ḡ nō pp B accidere falsum repit in alyis
syllis. p̄ntia nō. a. p̄ de se. minor declat: q̄ pp p̄milla
verā nō accidit falsus. igi t̄pa est nō pp B accidere fal-
sus. p̄na t̄z p̄ qd nois. z a. nō est de se notū. ¶ z sic. i syllo
dem'fatiuo oñsiuo quilibet p̄milla est nō pp B accide-
re falsus. ḡ nō tñ in syllis ad ipole repit nō. p̄pter B ac-

cidere falsus. p̄na t̄z. a. nō p̄. q̄ in illa dem'fatione. nullū
falsus accidit pp aliquā p̄milla. igi quilibet p̄milla
est nō pp B accidere falsus. ¶ z idē est nō pp B accide-
re falsum: z nō cā vt cā. ḡ etlā in ea repit nō. p̄pter B ac-
cidere falsum. p̄ntia nota. maior manifesta est de se. mī-
nor p̄. si in syllo oñsiuo cū p̄missis de nēitate p̄ne iferē
tib' enumeret alia p̄milla nihil faciens ad p̄nis illatio-

In oppositum nē: p̄stat q̄ illa erit nō cā vt cā.
¶ Ista q̄o est facilis z soluit per qd nois. Et ideo hoc est
p̄mo ponēdum. z r̄ndendum est ad questionem.

Quantum ad p̄m p̄ est nōndū. q̄ ista nō pp B acci-
dere falsum. est vna oīo infinita pue-
niēs oī rei mūdī: p̄pter quas nō accidit falsus: vt lapidi
ligno: z alyis h̄s saltē sic iacet. p̄batio est. signato lapide:
vel alio h̄s: p̄stat q̄ ipm est pp B accidere falsum. vel nō
pp B accidere falsus: eo q̄ iter terminos dīctorios nō
est mediū. mō falsus est q̄ lapis sit pp B accide falsus. ḡ
vez. ¶ Ex quo seq̄ z^a. q̄ ista ppō est trūcata z exponē
da alr q̄ iacet: sic. i. accidere. i. lequi falsum: et. nō p̄pter
hoc dem'fando per ly hoc. p̄missam que ponit tanq̄ cā
illationis p̄nis falsē z nō est cā. Dec de primo.

His p̄missis sit p̄ p̄ bec. q̄ in syllo oñsiuo p̄cedē
te ex veris nō inuenit pp B accide-
re falsum. p̄. q̄ in tali p̄lo est vera. mō iuxta expōnez
ipm. mō pp accidere falsum solū repit vbi p̄lo est fal-
sa. ¶ z^a p̄. in fine ad ipole nō supfluo nō repit nō pp B
accidere falsum. p̄. q̄ ex quo ipe nō est supfluo ibi nō
ponit aliq̄ p̄milla gn pp. eā p̄lo inferat. ḡ nulla eaz est
nō p̄pter B accidere falsus. p̄ntia t̄z. a. nō notū est de se.
¶ z^a p̄ est r̄nalis. q̄ solū in syllo ad ipole supfluo iuenit
nō p̄pter B accidere falsus vt hic. oē dīuū corruptiō i est
gnō. vita est dīa corruptiō: z vita z aia sunt idē. ḡ vita
est gnō. p̄ntia est falsa. ḡ ista. aia z vita sūt idē: z in p̄sili-
bus. p̄bat: q̄ in syllo oñsiuo nō repit: s; solū in syllo in
quo ex falsitate p̄nis iterimit vna p̄milla. mō B est so-
lū in syllo ad ipole: z nō nisi in supfluo. nā opz accidere
vnā z^m p̄milla que nō est cā illationis p̄nis falsē: ac si
p̄pter ipsam sequeret p̄lo falsa: z ex p̄nti sylis in ea est
supfluo. q̄re p̄. q̄ nō p̄pter B accidere falsum in solis
syllis ad ipole supfluo repit. ¶ Sed dicet q̄ que p̄e-
missaz in syllo iā posito est non p̄pter hoc accidere fal-
sum. ¶ R̄ndeo q̄ z^a. i. bec. aia z vita sunt idē: q̄ si omit-
teret nō minus p̄clusio falsa sequeretur.

Ad rōnes. ¶ Ad p̄mas duas r̄ndet q̄ bñ arguit
i. puenire p̄missis veris: qd nō est incōueniēs: q̄ et pue-
nit lapidi z ligno: s; nō. p̄bat q̄ accidere falsus: z nō pp.
B aliquid p̄misse vere in syllo oñsiuo seu dem'fatiuo pue-
niat: z ille due nō arguit dīcta. ¶ Ad z^m dī q̄ p̄z nō cā
vt cā sit supfluo ad nō pp B accidere falsus: tñ nō opz q̄
si nō cā vt cā iueniat in syllo oñsiuo pp ignoratiā argu-
mētatiōis sic exp̄līcat p̄hs s^o top. q̄ et sic iueniat in
eis nō p̄pter accidere falsus. nā vt dcm est solū repit in
illis in q̄bus inferi p̄clusio falsa: z ex falsitate p̄nis ifer-
tur vna p̄missaz. ¶ Ratio post oppositū arguit pro
conclusionē z^a z c. Questio. XVII.

¶ Nihil entz phibet sciētē: qm. a. toti. b. inēē z
rursus b. c. putare nō inēē. Caplo vigesimo.

Consequenter querit 17°. Utz idē
de eodē posset simul
hēre opiniones dīas. ¶ Et arguit p̄ q̄ sic. p̄
nō idē indicat sensu solez eē pedalia q̄ntita-
tis: z intellectu eū eē maiore tota terra: imo

non esse pedalis q̄tatis p̄cise: et iste sunt opiones d̄ie.
 2° q̄re igit̄ leḡt. āns pro q̄libet pte videt̄ notū de se. ¶ 2°
 q̄ p̄hs dicit̄ p̄ et̄b̄. mor̄ incōtinētūz sūt ad d̄ia. ḡ ipsi
 solū voluptuoso p̄posito sūt h̄nt opiones d̄ias: q̄ nō v̄
 3° det̄ q̄o alias mor̄ ip̄soz eēnt in d̄ia. ¶ 3° in volunta-
 rio mixto sic est p̄cere merces in mari cā salutis tpe
 piclitationis idē assentit duob̄ d̄ys. igit̄ rē. p̄ntia t̄z: q̄
 Com. 9. opinio d̄ioz sunt d̄ie 4° metaph. āns p̄z: q̄ talis p̄y-
 ciens assentit isti. bonū est p̄cere merces in mari: q̄d
 p̄z: q̄ alias nō faceret: et isti. bonū est saluār merces. mō
 iste p̄pōnes sūt d̄ie. ¶ 4° aut̄ z assentiat p̄z: q̄ als nō eēt
 4° p̄iectio mercū in mare mixta cū volūtario. ¶ 4° incō-
 tinēs faciēs actū incōtinētie assentit duob̄ simul d̄ys.
 ḡ rē. p̄ntia t̄z vt p̄us. āns. p̄bat̄: q̄ talis assentit huic. nul-
 lū malū est faciendū: q̄ si sibi p̄poneret̄ eā p̄cederet: et s̄
 huic. aliq̄d malū est faciendū: q̄d p̄bo: q̄ actu opat̄ mani-
 festū. puta actū incōtinētie: et nō oparet̄ euz nisi iudica-
 ret eū esse faciendū. ergo iudicat actū aliq̄d manifestū
 3. aie. 29 eē faciendū. ¶ 5° q̄ p̄hs dicit̄ 3° de aia. q̄ siml̄ sensus iū-
 bet p̄sequi p̄pter ip̄m iā p̄sens. s̄. p̄pter delectabile op̄-
 positū. itellec̄t̄ aut̄ futuris semp̄ retrahere iubet et non
 p̄sequi: et sic idē hō p̄pter illa iudicia demonstrato dele-
 ctabili p̄posito assentit simul p̄trariis. igit̄ rē.

In oppositum

4° me^o

est p̄hs z h̄nt cap. 20. vbi vult.
 q̄ d̄ia iudicia siml̄ in eodē nō
 p̄nt existerē. Itē si sic aliq̄s posset mēte assentire opposi-
 to p̄mi p̄ncip̄. p̄ns est 5° p̄hm 4° metaph. z p̄bat̄ p̄ntia:
 q̄ si de eodē h̄t iudicia d̄ia vel opiones d̄ias: euz ille
 nō dicant nisi q̄ sunt p̄pōnū d̄iaz vel d̄ictoriaz.
 aliq̄s sic opinat̄ ambas p̄trarias vel ambas d̄ictorias.
 igit̄ opinat̄ p̄mū oppositū p̄mi p̄ncip̄.

¶ In q̄one p̄rimo p̄mittenda sunt notabilia. Secun-
 do respondendum est ad questionem.

Quātum

ad p̄m est nōndū. q̄ p̄pōnes d̄ie seu ē
 d̄ictorie b̄nt p̄nt eē sil in eodē itellec̄tu.
 p̄bat̄. als hō nō posset formare in mēte sua disunctiua
 cōpositā ex p̄tib̄ d̄ictētib̄ vel d̄ys. si enī p̄t leḡt q̄
 ambe d̄ie sunt sil in itellec̄tu suo formata p̄pōne: et ex
 alio alias nō posset hō formare syl̄z ex oppositis in mēte
 sua: q̄d itēz est falsū: et t̄z p̄ntia: q̄ syl̄z ex oppositis nō
 leḡt nisi ex ambab̄ p̄missis siml̄ sup̄tis oppositis. si igit̄
 ista sil nō p̄t formare: nec h̄e in itellec̄tu: nec p̄nes syl̄
 logicē p̄t isserre. 3° exp̄ctia docet. q̄ q̄icūq̄ dubita-
 m̄ de aliq̄ p̄posito formam̄ vtrāq̄ pte in mēte n̄ra: vt v̄
 deam̄ que p̄s sit p̄babilior. igit̄ p̄z q̄ d̄ie p̄pōnes seu d̄-
 101° dictorie b̄nt p̄nt sil eē in eodē itellec̄tu. ¶ Ex q̄ leḡt cor-
 relatiō. q̄ p̄pōnes d̄ie seu d̄ictorie nō repugnāt q̄ ad
 eē sil in subro: s̄z solū repugnāt q̄ ad eē v̄ez: aut̄ q̄ ad ali-
 quē assentire vtrāq̄ ip̄az. ¶ 2° est nōn̄. q̄ opiones seu
 4° assensus p̄pōnū d̄iaz: aut̄ d̄ictoriaz s̄t d̄ie. p̄z 4° me-
 9° taph. in l̄ra. et iō posset assignari. ista sūt d̄ia q̄ graduat̄
 distāt et mutuo se expellūt in subro: s̄z opiones d̄iaz seu
 d̄ictoriaz sūt h̄s. ḡ sūt d̄ie. maior p̄z p̄ diffōnē d̄ioz.
 minor declat̄: q̄ manifestū est q̄ opiones tales gradua-
 liter distāt: eo q̄ suscipiunt magis et minus: et q̄ mutuo
 se expellāt. patet: q̄ adueniente opione de vna parte cō-
 traditionis cessat reliqua et contra. Nec de p̄mo.

Quātum

ad 2° sit p̄m h̄c. Aliq̄s posset sil opinari
 ambas ptes d̄ictionis in suis p̄missis si
 las formalr inherētib̄. p̄z de illo q̄ in disputatiōe redū-
 cit̄ ad redargutionē. talis enī assentit p̄missis vna pte
 isferētib̄: p̄p̄ q̄d ista ponit̄: et assentit p̄missis isferētib̄
 2° oppositā pte: q̄ alias p̄ eas nō redargueret̄. ¶ 2° p̄ ali-
 3° q̄s p̄t b̄nt assentire vni oppositoz actu: et alij in suis p̄n-
 cip̄is. p̄z. sic p̄cedēs. ¶ 3° est. aliq̄s p̄t assentire vni d̄-

dictorioz actu et alteri in bitu. p̄z de opib̄ incōtinētū. In
 actu enī b̄nt iudicat̄ et assentiūt huic. nō est fornicadū: in
 actu t̄n stāte isto bitu b̄nt iudicat̄ et assentiūt huic. cū hac
 est fornicadū: p̄pter q̄d et fornicant̄: s̄z q̄ cognitio bitua-
 lis maneat cū actuali p̄z. statī enī post actū cessantibus
 passiōib̄ penitēt p̄p̄ cognitio nē habitualē tūc ad actus
 deductā. ¶ 4° p̄ r̄n̄salis est hec. nō est pole eūdē am-
 bas ptes d̄ictiois seu d̄ietatis actualr et formalr in se
 opinari sil et semel. p̄z p̄ z^o nōbile: q̄ opinio talium sunt
 formalr d̄ie. q̄re sil nō p̄nt stare in eodē itellec̄tu: et etiā
 patet per rōnes adductas post oppositū. Nec de scdo.

Ad rationes.

¶ Ad p̄m d̄i s̄m aliquos q̄ post
 ris q̄tatis q̄ pedalis. puta eē maiorē tota terra. q̄ tūc
 ampli^o sensus nō iudicat solē eē pedale: eo q̄ iudiciū po-
 tētie sup̄ioris corrigit mediū sensus. s̄. inferioris potētie:
 q̄ si sit v̄ez ē b̄nt d̄i. et credo magis q̄ nō. iō alr d̄i p̄e-
 dēdo q̄ sensus ē in astrologo sciēte solē eē maioris q̄ti-
 tatis q̄ sit tota terra iudicat solē eē q̄tatis bipedalis:
 s̄z nō leḡt. ḡ ille astrologus opinat̄ sic eē seu assentit illi
 iudicio. nō sic per potētiā sup̄iorē p̄git sensum decipe
 p̄pter nimīā distātiā. et iō iudicio sensus nō assentit: nec
 opinat̄ si sic sensus iudicat. ¶ Ad 2^{am}. Ad p̄bz p̄ et̄b̄
 d̄i q̄ voluit mor̄ incōtinētū eē ad d̄ia distinctis t̄n
 t̄pib̄. nā ē p̄ passionē iudicat̄ vno: et in passiōe separim
 per eā iudicat̄ alio: et sic mor̄ eoz sunt in d̄ia: nunq̄ t̄n
 actualr assentiūt vtrāq̄ oppositoz formalr in se. ¶ Ad 3^{am}
 d̄i. q̄ sic p̄ciēs merces in mare nō sil vtrāq̄ opposi-
 toz assentit. Et ad p̄bōnem p̄cedit̄ q̄ assentit huic. mer-
 ces sūt p̄ciēde: s̄z negat̄ q̄ pro eodē assentiat huic. mer-
 ces sūt saluāde. nā q̄dū illi assentiret nūq̄ merces p̄y-
 ceret: s̄z b̄nt pro isto tūc b̄nt displicet sibi. merces nō pos-
 se saluari vna cū vita sua. et iō merces p̄ciē est voluta-
 riū mixtū cū inuolūtario. puta cū magna displicētia de
 amissione eaz. simplr t̄n loquēdo est volūtarium: eo q̄
 ip̄m vult: et pro eodē tūc suū oppo^o nō vult: et de h̄ ma-
 gis spectat ad 3^{am} et̄b̄. ¶ Ad 4^{am}. negat̄ q̄ incōtinēs
 mul assentiat duob̄ oppositis. Ad p̄bōnes admittat̄ q̄
 assentit huic. nullū malū est faciendū: admittat̄ etiā q̄
 eodē tpe opat̄ actu malū: s̄z negat̄ q̄ tūc pro eodē assen-
 tiat huic. aliq̄d malū est faciendū. Ad p̄bationē ne-
 gat̄ p̄ntia. qua isfer̄ incōtinēs facit malū. ḡ incōtinēs
 assentit huic. aliq̄d malū est faciendū. et hoc est: q̄ h̄
 cōtinens malū faciat: t̄n ip̄m nō facit rōne mali: imo t̄n
 pore quo ip̄m facit et facere eligit iudicat ip̄m eē bonū
 p̄pter delectationē ei annexā: aut aliq̄d h̄s. de isto ma-
 gis spectat ad 7^{am} et̄b̄. ¶ Ad ultimā d̄i. q̄ auctas
 tertij de aia est vera. s̄. q̄ sensus aliq̄n inclināt ad profer-
 quēdum p̄pter sequens delectabile. Ratio aut̄ intel-
 ctus inclināt ad idē fugiendū p̄pter turpitudinē seu
 malitiā ei annexā: et istud cōiū in se experit̄: euz nunq̄
 hō assentiat his duob̄ simul. hoc est p̄sequēdum. et hoc
 est fugiendū. in p̄p̄ia forma actualr p̄positis: s̄z cū in-
 clinationes sunt nimis fortes. tūc hō deliberat se: et nul-
 li parti assentit. si itellec̄tus fortior: tūc homo assentit
 parti negatiue. s̄. illud nō esse p̄sequēdum: seu esse fu-
 giendū. Si vō sensus. tūc ratio succūbit et hō assentit
 huic. hoc est p̄sequendū. ¶ Rōnes post oppositū sunt
 pro vltimā conclusione rē.

¶ In eodem capitulo mota est questio.

Consequēter queritur is^o. Utrum
 possibile sit aliquem
 scire et dubitare idez: et arguit̄ p̄mo q̄ sic
 capta ista p̄tradictiōe. rex sedet. nullus rex
 sedet. arguit̄ sic. fortes sūt alterā istarum
 esse

queritur is^o. Utrum
 possibile sit aliquem
 scire et dubitare idez: et arguit̄ p̄mo q̄ sic
 capta ista p̄tradictiōe. rex sedet. nullus rex
 sedet. arguit̄ sic. fortes sūt alterā istarum
 esse

esse verā: et nullā istaz esse verā. ergo idēz for. scit et non scit: et eadē rōne idē pōt scire et dubitare. pñtia sūt note. pro declaratione aīris suppono qd fori lateat que istaz sit vera. tūc pbat p pars. nō for. omne vez scit eē vez. altera istaz est vera. g alterā istaz scit esse verā. discursus est in dary. et maior pz. qz for. scit istā. omne vez est vez: et sciendo illā: de quolibet vero hēt sciam: et ipm est vez: qd pbat. nā vel de aliquo hēt sciaz et de aliquo nō: vel de nullo: vel de oī. Si dicat qd de oī vero hēt sciam qd ipm est vez. tūc habet ppositū. nō pōt dici qd de aliquo et de aliquo nō: qz ppō indifferēter signat oīa vera. et iō qua rōne per eius sciaz habet notitia de vno vero qd est vez: hēbit et de alio quocūqz. Nec pōt dici qd de nullo: qz ex quo ly vez oīa vera signat: in sciēdo ppōnē hēbit scia de al. q vero. minor sylli pz: qz iste sūt due pñtia: quaz semp altera est vera. igit pz. p pars aīris declarat: qz quacūqz istaz accepta. sortes dubitat eā eē verā: et ex pñtia nescit eā eē verā. idē pz inductiue. istā. rex sedet. nescit eē verā: sūt et istā. rex nō sedet. nescit eē verā. qz nescit qd rex faciat per casum. ¶ 2° stat qd aliquis hāc mulā demonstratā sciat esse sterile: et eādē dubitet esse sterile. ergo stat qd aliqz sciat idē et dubitet. pñtia tenet. et aīsparet posito casu tali. qd for. sciat hāc. oīs mula est sterilis: et qd hāc mulaz credat forte ppter grossitiem sui vētris esse pregnantē. tūc in sciēdo istam. oīs mula est sterilis. hāc mulā scit esse sterilez. nā per eā. de omni mula sciam hēt qd sit sterilis. g patet p pars: sed qd sortes simul dubitet hāc mulā esse sterilem. patet: qz hanc mulā credit eē pregnantē. ergo dubitat: vel ignorat eaz esse sterile. qd aut mulā credat eē pgnantē. patet arguendo expositio. hoc credit esse pgnans per casuz. hoc est bec mula. igit hāc mulam credit esse pregnantē. ¶ 3° si numerus denarioz fuerit binarius: et lateat me hoc. arguit sic. numez denarioz in bursa platonis scis esse par: et eundē numez dubitas esse parē. ergo scis et dubitas. pñtia tenet. aīsp pz pte patet: qz oēm binarium scis eē parē in sciēdo hāc. oīs binarius est par. iste numerus denarioz est binarius. igit et pz. pz pte patet: qz si tibi pponat. est numerus denarioz in bursa platonis par. rīdet per casuz. dubito: qz latet te an sit par vel impar. ¶ 4° natural semp phs scit hāc. omne qd fit fit ex subto psupposito: et eandē dubitat. igit idē scit et dubitat. pñtia tenet. et aīsp pz pte patet: qz illa demonstrat p pphicoz: vel salte notificat. pz pz parte pz. arguit. p pars pōt facere oēs res que fiunt sine subto psupposito: vt notū est ex veritate: et dubitū est naturali pho. hāc ita fecit. igit cū naturalis phs vtrāqz istaz sciat ex pñtia dubitare hēt omne qd fit ex subto psupposito. ¶ Ultimo idē pōt apparere tibi simul et semel homo et nō homo. igit idē pōtes scire et dubitare. pñtia tenet. aīsp pbat. supposito qd sortes videat in cāpis: et ppter distātiāz credatur ipm esse dumū. tūc arguit sic. homo ipse for. appareret tibi homo et appareret tibi non homo. igit idē simul et semel appareret tibi homo et non homo. pñtia tenet. maior patet: qz oīs homo appareret tibi homo: eo qd bec appareret tibi vera. oīs homo est homo. sortes est homo. ergo sortes appareret tibi homo: sed qd etiam appareat tibi nō homo eodem tempore patet: qz appareret tibi dumus. igit appareret tibi non homo. igitur et.

In oppositum arguit. Implicat nihil idēz est scire et dubitare. ergo nihil idē scis et dubitas. pñtia est nota. aīsp pz: qz segtur scis hoc. igit nullā habes formidīnē de isto: et vltra dubitas hoc idēz. ergo habes formidīnē de ipso et eius opposito. mōbere formidīnē et nō habere formidīnē te de eodē sunt

duo pcontradictoria. ¶ In oppositū est phs etiam cap. 20. ¶ In ista qōne erūt duo articuli. In p^o videbit de questione. In 2° videbit de hoc qd tāgit in argumēto. s. vtrum idem possit apparere homo et non homo.

Quātum ad p^o pmo est notādūz. qd duplex est scitum et dubitatum quātum spectat ad pze sens. aliqd enim est scitū ppinquū: et dubitatum ppinquū: et vocat ppositio scita et dubitata. aliud est scitū vel dubitatum nō ppinquū est terminus positus: vel dubia: vel res significata per ppositionē scitam: vel dubiā. ¶ 2° est notādūz. qd de eadē re: seu de eodē termino bene habet scientia et dubitatio per diuersas ppositiones: vt de circulo habet scientia per multas ppositiones de eo per Euclidem seu Theodosiūz: et habet dubitatio de eodē circulo inq̄tum significat per hanc ppositionem. circulus est equalis quadrato: qz ista est dubia. quare scitis est notū qd loquēdo de scito vel dubitato non ppinquo: qd idē scis et dubitas: sed loquēdo de scito et dubitato ppinquius stat difficultas questionis. et ideo solū de illis intelligat questio. ¶ 3° est notādūz qd in sciēdo istā. omne vez est vez. de quolibet vero scit in vniuersali qd est vez. pbat mō quo pbatū fuit in p^o rōne ante oppositū. ¶ 4° est notādūz qd multū differt scire in vniuersali et particulari: scire in propria forma et in suis pncipys. Similiter scire in actu et in habitu.

Quibus pmissis sit p^o pclo. Aliqz bene scit aliqd in vli: et illud idē dubitat in pncipali. pz per pmas tres rōnes factas aīsp positū. in vli alterā istaz scio eē verā. rex sedet. nullus rex sedet. s. sciēdo hāc. omne vez est vez. sed in pncipali quālibet eaz dubito eē verā: ppter qd si mihi quelibet illaz pponeret rīdere dubito. ¶ 2° pclo. possibile est aliquā ppositionē scire in suis pmissis: et eandē dubitare in pncipali forma. patet. nā sciens pncipia pmi Euclidis scit pmissas pme ppositionis eiusdē. s. qd sup datā lineam ptingit triangulū equilaterū collocare: et scit istaz in suis pmissis. eādē tñ in pncipali forma ignorat: eo qd nescit pmissas in modo et figura sic disponere qd ex illa pclusio sequat: ppter qd si tibi pponitur cōclusio ante eius demonstrationem dicit dubito. ¶ 3° pclusio. possibile est aliquē scire ppositionē. s. in habitu et eādē dubitare in actu. patet de illo in quo scia est multū remissa respectu alicuius pnis et intētus est multis alijs ppositionibus. nā frequēter ptingit qd pposita tali aliqua ppositione quā in habitu scit actu dubitat: ppter qd delibet. ¶ 4° pclo et rñsalis. impossibile est aliquē eandē ppositionē scire in pncipali et in actu et in eius propria forma: et eandē dubitare simul et semel. patet rōne p^o facta post oppositū. et inconueniens qd aliquis aliqd sciat scia et euidentia naturali: qd tñ nesciat et dubitet euidentia sūma: de quo tñ etiam satis dictum est in 2° qōne libi de generatione. Nec de primo articulo.

Quantum ad 2° p^o est notādūz. qd respectu hīs appareret qd multū refert loqui in sensu diuiso et in sensu cōposito. qñ enī in sensu cōposito. tūc ponit aī vel post integrā ppōnē: vt appet forti boiem esse aīal. vel boiez eē aīal appareret forti. s. qñ tenet diuisiue. tūc ponit inter ptes dicti: vt hō appet tibi aīal. ¶ 2° est notādūz. qd cū in eodē boie plures sint potētie iudicatiue nō est icōueniēs qd de eodē fm diuersas tales potēties sint appitiones oppositae. vbi grā. faba tēta iter digitos cācellatos quo ad tactū appet due: que siml quo ad vīsz nō appet nisi vna. et iō refert in hac mā loqui fm vna potētiā iudicatiua: et fm plures. ¶ 3° est notādūz. qd aliq est apparitio ylis: et aliq pncipalis ylis: vt qz appet

nec pñia mälis ppe: eo q nō est pñia bona. vñ in pñia vt nūc legi Joāne r Petro sedetib. ioānes sedet. igr pē trus sedet. put pz ex descriptione posita. r iō diuidēdo pñiaz mälē in bonā simplr r bonā vt nūc: vtor b termi no pñia mälis ppe r largius qñ in pñia acceptio: eo q pñia est vt nūc bona. voco pñia mälē: que tñ ppe nō est mälis: vt dcm est. ¶ 4° est notandum. q inductio fit duplr. Uno^o inducēdo in oib⁹ singl⁹. sic exēplificatū fuit in 4° rōne facta añ oppo^m. Alio^o inducēdo in aligb⁹: r adden do in añte hāc caudā: r sic de singulis: vel hāc. r nō sunt plura talia. sic enī dicim⁹ iste ignis est calidus: r iste est calidus: r sic de singulis. igr ois ignis est calidus. Alio^o dicim⁹. iste sol lucet: r nō sūt plures soles. ergo ois sol lu cet. ecce modus inductionū. Nec de p^o articulo.

Quantū ad 2° sit p^o. Loquēdo de inductione que fit p enumerationē ois singularium: qz ista magis ppe est iductio. hec iductio nō est pñia forma lis. pbat⁹ sic. pñia que solū t3 vt nūc: nō est formalis: s3 ipa solū t3 vt nūc. g ipa nō est formalis. pñia t3. maior pz: qz pñia formalis d3 eē bona r simplr tenere: minor sa tis est. pbat⁹ p vltimā rōnē añ oppo^m factā. ¶ 2° q si b3 iductio reducat⁹ ad sylm est pñia formalis. pz: qz ois syls est pñia formalis. ¶ Sed diceret⁹ q. quō iductio d3 reduci ad sylm: ¶ R. ideo q oia singlaria debēt po ni p medio in p^o fig⁹: r subm pñtis distributū. p minore extremitate. p^o catū vō eiusdē p maiore. exēplū vt idu ctione pmit⁹ posita. a. currit. b. currit. r. c. currit. r. c. g ois equus currit. reductio fiet ad sylm sic. oē qd est. a. b. vt c. currit. ois equus est. a. b. vel. c. g ois equus currit. Eodē mō singule alie inductiones ad sylm hñt reduci. ¶ 3° p. nec b3 iductio est semp pñia mälis simp⁹ bona. pz eadē rōne facta añ oppo^m. r dico notāter non semp: qz si pñs fuerit neciuz. tūc est bona pñia: s3 qñ añs est pñgēs. tunc nō est bona. pz in exēplo rōnis illi⁹. ¶ 4° p. b3 iductio est semp bona pñia vt nūc. pz. qz ex quo enumeratio fit in oib⁹ singl⁹ qñ nūc hñt illa vñs: que iferē non est pole reb⁹ nātib⁹ nūc añs esse vñz nisi pñs sit vñz r formalr. Si enī añs eēt vñz pñte exāte falso. b opz fieri per no uā additiōne singularis: r ex pñti res nō hēbūt se sicut nūc. ¶ 5° p. addēdo iductioni istā candā: r sic de singu lis: vel ēt istā: r nō sūt plura talia. ipa semp est bona pñia mälis simplr. pz: qz qualitercūq3 significat per añs pro nūc fm ei⁹ totalē significatiōne impole est esse quin ita sit totaliter: sicut pñs significat. Nec de secundo.

Ad rōnes. ¶ Ad p^o pcedit maior: q de qlibet bona pñtia pōt eē scia tanq3 de reb⁹ signatis per pñē scitā: r negat minor q de iductione nō pōt eē scia. ¶ Ad pbōnē pcedit q iductio pcedit per singlaria: d3 q de singl⁹ est isto mō scia tanq3 de reb⁹ signatis. igr r. ¶ Ad Porphyriū dicēte q ipsa relin quēda sūt ab arte. d3 q voluit dicē q ex termis singl⁹ nō cōponunt ppōnes cathegorice demābiles: eo q ille solū sūt ex termis cōib⁹: r p b tñ nō voluit negare quin de his bētur scia tanq3 de reb⁹ signatis r. ¶ Ad auētez pñi p^o post⁹ d3 q voluit q de ppōnib⁹ singl⁹ nō eēt scia tanq3 de pñe demāta: cū b tñ stat q de eis r singl⁹ qñi tercūq3 acceptis est scia tanq3 de reb⁹ signatis r. ¶ Ad 2° pcedit q de vtute pñonis pgressus a pñicularibus ad vñez nō est bona pñia. r negat pñtia qua iferē. ergo nec iductio. ¶ Ad pbōnē cū d3 q tenet p locus a diffō ne. dico q Petrus hispanus ibi per pñicularia itellexit singlaria: vt sit sensus iductio est pgressus a pñiculari bus. i. ab oib⁹ singl⁹ alicui⁹ vñs ad suū vñe. ¶ Ad 3° pce dit q iductio nō est bona pñia nisi fiat in oib⁹ singl⁹ ex pñse vt equalēter. ¶ Ad minore cū d3 q b nō est pos

sibile: eo q singlaria in mltis spēbus sunt infinita vel min⁹ multa ad enumerādūz oia: d3 q in illis in qb⁹ hoc pñgit iductio d3 fieri in aligb⁹ singlariū: r loco oium aliaz d3 poni: r sic de singulis. ¶ Ad 4° d3. q ipsa bñ pbat q iductio nō semp est bona pñia simplr: r b est p p^o r 3° pñibus: cū b tñ stat q semp est bona pñia vt nūc: qz pñia b nō pcedit rō. ¶ Ad rōnes post oppo^m. ¶ Ad pñā d3 q iductio in vtute sua nō est ppe spēs argumē tationis nisi sibi supaddat aliqua pñiculariū in vltima pñe positā: vel nisi pñs fuerit neciūm: r tñ argumēta tio vt nūc sic r pñia vt nūc est bona. ¶ Ad pbōnē cuz d3 q logici ponūt eā spēm argumētationis. d3 q b est mō p^o dicto r nō aliter. ¶ Ad pñfirmatiōne rīdes p idēz q locus a pñib⁹ in qñtate ad suū totūz nō est bon⁹: nisi pñs fuerit neciūm: vel nisi in añte aliq duaz pñicularz pñius positaz supaddat: r hoc voluit Boetius r ēt Pe trus hispan⁹. sīnaut solū erit pñia vt nūc bona argumē tatio facta p illū locū. Nec de qōne. Qd. XX.

¶ Mouetur questio in eodem capitulo.

Meritur 20°. Utz iductio possit pba re per ppōnē imēdiatāz vel sciaz pñ⁹. ¶ Arg⁹ p q nō. pñ⁹ sciaz sūt ide. p mōstrabilia. g nō pñt pbari per inductionē. pñia est nō. añs pz: qz ois scia pñsupponit sua pñ⁹ sine pbōne eoz. pñs pñphysicoy. Itē idē añs est pñi ppost⁹ in lra. ¶ 2° sic. si iductio pbarē ppōnē imēdiatāz: vel pbarē eā neciā pñtia: vel pñia rhetorica: vel vñz lēre syllo. nullo istoy modoy pōt dici. igr iductio nō pbat r. pñia t3. añs pro p^o pte pz de se. pro 2° declar. nā nō pōt dici q iductio pbat pñia neciā: qz dcm est in pcedēti pñe iductionē nō eē pñtia neciām: nec pōt dici q pbat pñia rhetorica: qz talis fm veritatē nō valet: r cū nō va let pbatō nulla est. ¶ 3° vel in iductione q in nālī pñia pbat ista. ois ignis est calidus addit: r sic de singulis q busdā singlariū: vel nō addit. Si d3 q addit: tūc pe tē pñm r ex pñti nihil pbat. qz petat pñm pz: qz non est notius cū d3: r sic de singulis. qz pñs q ois ignis est cali dus. Si vō nō addat: s3 solū in qbusdā singlariū idu ctio nō pbat. ista pñia est de se nota: r añs est de se notus in pñemio physicoy dicēte vñā eē notiora singlariū. ¶ 4° ppō carēs medio nō pbat inductiue: s3 ppō ois i mediata caret medio. g nō pbat inductiue. pñia r mi nor note sūt de se. maior declar: qz qd iductiue pbat: p bat per mediū: eo q iductio est reducibilis ad sylm in quo est mediū: iō ppō carens medio iductiue nō pbat.

In oppositum est philosophus capitulo 23°. ¶ In qōne p premittēda sunt notabilia. Scōo respōdendum est ad questionem.

Quātum ad p^o p^o est notandum. q duplicia sunt sciaz pñ⁹. aliq sunt simplr euidētia ex significatiōne terminoy scito qd nois: qd in ois scia opz pñsupponi: vt totū est maius sua parte. qd libet est vel nō est. ois homo est aīat. nullus homo est qñ⁹: r pñsimilia illa sunt pñcipia sciaz que nō sic euidēter ex significatiōne terminoy apparent vera: imo ad hoc q vera appa reant regitur sensus r memoria r expēntia: vt in nālī pñia. ois ignis est calidus. omne reubarbaz est sanati uis cholere in medicina. Sed pererēt aliquis quō itel

T. cō. 5.
sue. c. 6.

ligetur scito qd nominis pmoꝝ pncipioꝝ ppositis sibi
eis possit assentire ⁊ iudicare ea eē vera: cū nō plus añ/
q̃ eēnt sibi pposita ipsa nouerit q̃ sua opposita. mō sua
opposita nūq̃ iudicaret eē vera. q̃re nec ipsa iudicabit
eē vera. R̃ndet q̃ cā huius est nālis inclinatio intellect⁹
ad veritatē. intellectus enī per veritatē pficiť. ⁊ ideo nā/
liter eā appetit sic ignis calefacē. q̃propter pposita ppō
ne euiderē vera intellectus statim ei assentit: ⁊ sue oppo/
site dissentit: ⁊ hec est determinatio pbi s⁹ ethicōꝝ cap
2⁹. ⁊ p⁹ post⁹ ⁊ p̃hysicōꝝ. ⁊ iō hec rō que Platonis est nō
pcedit. (C 2⁹ est notādum. q̃ ad hoc q̃ ista pñ⁹ z⁹ mō di
cta sciant q̃tuor regrunt. p̃ iudiciū actuale sensus: quo
iudicat hoc eē vez: vt hūc ignē eē calidū. 2⁹ memoria:
q̃ iste ignis ibi seruatus fuit calidus: ⁊ q̃ alius alibi ser
uat⁹ fuit calidus: ⁊ sic de alijs. ⁊ vez est q̃ iste due cōdi
tiones nō intrāt scias demonstratiuas: eo q̃ sunt singula
rium: s̃ scias actiuas seu artes practicas bñ intrant: vt
morales scie bñ puniunt seu p̃miant illū qui actu bñ fa
cit vel male: vel qui in preterito bñ fecit vel male. 3⁹ est
expiētia acq̃sita per multas tales memorias. Est autē
expiētia iudiciū singulare de aliquo qd est tale pce
dens: eo q̃ iudicās multas talis generis siue speciei re
cordat se sensisse talia: vt qs nostrū vidēs ignē a remo
tis adhuc nō tāgens eū ppter memoriā de multis alijs
ignib⁹ quos sensimus eē calidos: iudicat ip̃s eē calidū:
⁊ hoc mō iudiciū vocat⁹ expiētia. 4⁹ est illatio ppōnis
vlis ex multis talib⁹ singularib⁹ ⁊ nāli inclinatione itel
lectus: intellect⁹ enī noster per expiētiā inueniens istuz
ignē esse calidū: ⁊ alius: ⁊ nūq̃ inueniens instātiā: nec vt
dens rōne diuersitatis: ppter quā vn⁹ ignis debeat esse
calidus: ⁊ nō alter: ex nāli sua inatione quā hēt ad veri
tatē statim assentit vli. puta q̃ oīs ignis est calidus. Et
hec est determinatio pbi z⁹ post⁹ cap vltimo. ex quo pa
tet modus per quez inductio pbat seu notificat pncipia
sciaz. nam per expiētiā habet⁹ notitia de multis sin
gularibus. puta q̃ ille ignis est calidus ⁊ iste: ⁊ iste indu
cendo in multis: mediāte illa ⁊ iuuamine intellectus in
fertur vniuersalis q̃ omnis ignis est calidus.

p⁹

Quātum

T. cō. 7.
⁊ 8.

2⁹

3⁹

4⁹

ad z⁹ fit p⁹ p̃clo. inductio nō pbat p⁹ pñ⁹
de se euiderē. p̃: q̃ talia solū sciunt ex
nāli inclinatione intellect⁹. ideo dī 4⁹ metaph. ⁊ z⁹ post⁹.
q̃ notitia talīū pncipioꝝ est manifesta: qd dī intelligi ex
nāli inclinatione intellect⁹: scito qd noīs sine alia deductio
ne acq̃sita: ⁊ nō q̃ ppe sit manifesta sic q̃ a nā existat.
C 2⁹. i. inductio nō notificat in pñtia neēia pbatua vtu
te sui pñ⁹ z⁹ mō dicta. p̃: q̃ nō ifert solū ex aliqb⁹ singu
larib⁹ vli. mō manifestus est q̃ vli nō pōt iferri vtu
te aliquaz singulariū: ⁊ pbari. ⁊ hāc pñem pbat z⁹ ⁊ z⁹ rō
nes facte añ oppo. C 3⁹. i. inductio infert ista pñ⁹ in bo
na pñtia. p̃: q̃ illa pncipia sunt neēia: ⁊ qñ talia iferunt
semp sunt pñte bone. C 4⁹. i. inductio vna cū nāli incli
natione intellect⁹ ad veritatē notificat h̃s pncipia: l̃z nō
medio demonstratiuo: nec vtu te sua solū. p̃: q̃ vnusq̃q̃
expiť per se q̃ per talem inductionē multaz ppōnum
vlium acq̃sunt notitiam: vt huius. oīs hō est risibilis: ⁊
huius. oīs ignis est calidus: ⁊ cōsimiliuz: imo hec est pñ
cipalis vtilitas iductionis. ⁊ dī iuuenis bñ aduertere si
ab eo querať qūo pncipia sciaz fiunt nota. q̃ sciat de
eis dubitationib⁹ pñci⁹ distinguere ⁊ modos notifican
dī in notabilib⁹ positis enumerare. Dec de scōo.

Ad p⁹

Ad rōnes.

Ad z⁹

Ad pñā pcedo q̃ pncipia sciarum
sunt idemōstrabilia: ⁊ nego pñam qua
infert. ergo nō pncipalr iductiue. pbat⁹ entz iductiue
⁊ iuuamine nāli intellect⁹: l̃z hoc nō sit medio demōstra
tiuo. C Ad z⁹ dī. q̃ inductio pbat talia pñ⁹ pñtia neēia.

vt dēñ est in penultima qōne vez est q̃ hoc nō est vtu
te añtis: s̃z magis vtu te necitat⁹ pñtis illati. Et si dicat.
igī in vtu te sua nō pbat. pcedo hoc: q̃ nō pbat hoc nisi
cū iuuamine nāli intellect⁹ inclinati ad veritatē: vt dēñ
est in z⁹ ⁊ vltima pñib⁹. C Per idē r̃ndet ad 3⁹ q̃ idu
ctio notificās pñ⁹ solū sit in q̃busdā singularib⁹: ex illis
⁹. in q̃b⁹ est exptū sine addito h̃s qd est: ⁊ sic de singulis.
Et qñ dī q̃ tales singlares nō possent pbare vli. dī q̃
h̃ est vez in vtu te sua: l̃z bñ cū nāli inclinatione intellect⁹
pñt notificare: vt dēñ est. C Ad 4⁹ negatur añs q̃ sin
gularia talia sint min⁹ nota q̃ vli: q̃ nō sunt sensui pce
ptibilia. Ad p̃hysic⁹. dī q̃ voluit q̃ vli sunt magis
nota q̃ min⁹ vli: non tñ q̃ singularia s̃sui pceptibilia i
mediate. C Ad 5⁹ negat maior. q̃ ppō carens medio
nō pbat iductiue. Ad p̃bōne dī: q̃ l̃z inductio sit mediū
ei⁹ notificās eā: tñ ppō dī carere medio: eo q̃ caret me
dio demōstratiuo seu vtu te sua solū ea notificāte. dicif
etiā q̃ l̃z ista iductio que notificat pñ⁹: possit reduci ad
syllz: tñ si reducat⁹ syllz nō pbat: imo maior erit eque
dubia sic p̃clo. oportebit enī sic argui oē qd est iste ignis
vl iste ignis: ⁊ sic de singulis est calidū. oīs ignis est iste
ignis vel iste ignis: ⁊ sic de singulis. q̃ oīs ignis est cali
dus: ⁊ stat maiorē p̃similr eē dubiā sic pñem. q̃re p̃s q̃
inductio nō pcedit per mediū notificās demōstratiū
nec ad syllm pbatū reducibile: ⁊ igī l̃z pñ⁹ per indu
ctionē pbat mō supradicto: tñ dī immediatū ⁊ carens
medio: eo q̃ medio sylli pbatū careat. C Ratio post
oppositū est pro pñe vltima. Questio. XXI.

**Exemplum autem est quando ⁊ c. Capitu
mo vigesimoquarto.**

Veritur z⁹. Vt p̃ oē exēplū est redu
cibile ad syllz: C Et arguit⁹
p⁹ q̃ nō. oīs syllz dī eē ex trib⁹ termis: s̃z ex
plū ad min⁹ cōponit⁹ ex q̃tuor. q̃ non pōt re
duci ad syllz. pñtia t̃z. maior p̃s p̃hui⁹. ⁊ mi
nor p̃s per p̃hm in l̃ra. C 2⁹ exēplū non est pñtia neēia.
igī nō pōt reduci ad syllm. pñtia t̃z ex eo q̃ oīs syllz est
pñtia neēia formalis. añs p̃s. nā in exēplo ex vna p̃ticu
lari ifert⁹ alia ppter similitudines. mō nulla sunt oimode
silia. igī exēplū fundatū sup istā similitudinez nō dī esse
pñtia neēia. ppter qd etiā dī p̃hui⁹. q̃ exēploz nō re
quirit⁹ verificatio. C 3⁹ si exēplū reduceret⁹ ad syllm
eēt mediāte iductione: s̃z per iductionē non pōt reduci
ad syllm. q̃ exēplū nō reducif⁹ ad syllm. pñtia t̃z. maior
p̃s: q̃ dī q̃ exēplum est iductio imperfecta sic entimemo
est syllz imperfectus. minor p̃s: q̃ dī iductionis semper
est vli. p̃clusio aut exēpli singularis. q̃re nō pōt exem
plum per inductionem reduci ad syllogismum.

In oppositum est philosophus caplo 24⁹.
C In qōne pmo premittenda

Quātum ad p⁹ pmo est notādum. q̃ q̃ exēplum
vrit similitudie qñq̃ p̃uenit oīs argu
mētatio a simili dici exēplaris. C 2⁹ q̃ exēplum vritur
inductione in aliq̃ seu aliqb⁹ singularib⁹ p̃suevit voca
ri argumētatio que vli demfat per aliq̃s seu per aliq̃
singularem exēploz. vt si pbarē hanc. oēs affines p̃tra
affines pugnare est malū. per hoc exēplū: q̃ pariffentes
p̃tra rothomagēses pugnare est maluz: sed diuifiss bis
duab⁹ acceptionibus exēplū p̃prie est qñ vnum singula
re pbat per aliud singulare magis notū ppter similitu
dinez reptam iter vtraz: vt si arguerem sic. Buigneseo
sunt diuites. igī rothomagēses sunt diuites. ⁊ p̃barem
per hāc similitudinē: q̃ vtraz ip̃saz habet bonū potum
maris

p post^o
z topi⁷
4°

4°

Quantū ad 2^m sit p³ rñalis hec descriptio sic po
 sita est bona descriptio etimematis stri
 cte accepta. pbat sic. ista descriptio puerit cū entit^r z
 ei^r pditiones seu ppetates exprmit. q̄ est bona. pñā t3: q2
 illa sufficiūt ad bonā descriptiōem. añs p p³ pte pz: q2 h
 descriptio puenit oī entitⁿ z soli entitⁿ. q̄ oī pueniat pz:
 q2 oīs pñā nō ē inductiua: nec syllogistica: dū tñ sit bona
 z entimema. als argumētatio īsufficiēter diuideret in
 istas q̄tuor spēs syls entimema zc. mō oī tali hec diffō
 puenit. put pz īspiciētī eā. q̄ et soli pueniat pz. ista diffō
 nō puenit nisi pñtys bonis: q̄ nec sunt exēpla: nec indu
 ctiones: nec sylli. put pz ex diffōnis declatiōe posita in

37

p post^o
z topi⁷
4°

4°

Quantū ad 2^m sit p³ rñialis hec descriptio sic po
 sita est bona descriptio etimematis stri
 cte accepta. pbat sic. ista descriptio puerit cū enti² z
 ei² pditiones seu ppetates exprmit. q̄ est bona. pñia t3: q2
 illa sufficiūt ad bonā descriptiōem. añs p p³ pte p3: q2 h
 descriptio puenit oī enti² z soli enti². q̄ oī pueniat p3:
 q2 oīs pñia nō ē inductiua: nec syllogistica: dū tñ sit bona
 z entimema. als argumētatio īsufficiēter diuideret in
 istas q̄tuor spēs syls entimema zc. mō oī tali hec diffō
 puenit. put p3 īspiciēti eā. q̄ et soli pueniat p3. ista diffō
 nō puenit nisi pñia bonis: q̄ nec sunt exēpla: nec indu
 ctiones: nec sylli. put p3 ex diffōnis declatiōe posita in

Questio

ultimo nobili. mo oēs tales sunt enti^{ma}. eo q sub nulla alia spē argumētatiōis p̄tinent. g soli cōuenit enti^{ma}. z^a ps aūtis pz: qz exp̄mit diffō q enti^{ma} d3 eē bona p̄na. q d3 eē nō inductiū z nō syllogisticū: z sic vī p̄peta- tes enti^{ma} b̄ mo accepti satis exp̄mere. ¶ Correlarie se gīt q p̄ne p̄uersiue p̄ne tenētes p subalternatiōē vel egpollētiā: vī p̄ne qb^a arguit ab eodē ad idē: vel a copu latiua ad alterā p̄re. oēs isto mō sunt enti^{ma}. pz ex diffō ne: z q p̄ueniēter dicat manifestus est: qz iste sub nulla alia spē arg^{mo} p̄tinent. ¶ z^m cor^{re}. q aliqđ enti^{ma} nō pōt reduci ad sylm. pz de enti^{ma} quo arguit ab eodē ad idē: qz b̄ nō pōt reduci ad sylm: eo q nō seq̄r aliō. s̄lr sunt plura alia b̄s. ¶ z^m cor^{re}. q dictū cōe quo dī oē enti^{ma} debere reduci ad sylm appōita vna ppōne in- telligīt de enti^{ma} tenēte p locū dia^{um} z de illo est vez. ¶ 4^m cor^{re}. p̄ntie tenētes: eo q aīs est ipole vel p̄is neēiū sunt enti^{ma}. pz ex descriptiōe. ex quo itez veritas secūdi correlary: qz mltē taliū nullo mō p̄nt reduci ad syllo^a. vt hec. hō est asin^o. g de^o est. vel ista hō est asin^o. g in mari nō est aq. ¶ 5^m cor^{re}. multa sunt enti^{ma} non pcedētia ex icorib^o z signis. pz p cor^{re} pcedēs: qz multa sunt enti^{ma} pcedētia ex aūtib^o ipolib^o. ¶ 6^m cor^{re}. dcm̄ pbi quo dicit. enti^{ma} est syls trūcat^o pcedēs ex icorib^o z signis. itelligīt de enti^{ma} pba^o dia^{um} vl rheto^o vl dīma tiuo z nō demfatiuo accepto put est 4ª ipēs argōnis.

Ad p^m his pmissis satisolute sunt rōnes: trāseundo tñ eas pordinē quo dī q pbat ve- ritatē q enti^{ma} nō est syls f3 p̄m voluit q entimema p locū dialecticū eēt syls trūcat^o potēs reduci ad syls appōita noua ppōne: vt dicit 3^m cor^{re}. ¶ Ad 2^m pce- di^o. q enti^{ma} fuit in sciētys demfatiuis: z dī q ly ex in descriptiōe t3 se distīctiue. sic dcm̄ erat in nobili p̄: z iō p̄na nō syllo^a demfatiua: vel facta in sciētys demfati- uis pcedet ex signis: qz ex ppōnib^o nēcarijs. vez est tñ q nō pcedit ex pbabilib^o nec b̄ opz: s3 sufficit q pce- dat ex icorib^o vl signis. ¶ Ad 3^m dī. q p̄hs posuit plale p singularitā: ita q eēt sensus ex icorib^o. i. ex ppōnib^o p- babilib^o vel pbabili. z b̄ arguit rō. ¶ Ad 4^m dī. q p̄hs cepit entimema large. z iō nō distīxit ipm d̄ idu- ctionē nec d̄ exēplū. ¶ Rō post oppo^m est p dictis in p̄ notabili. Et est finis qōnis z etiam totius libri.

¶ Explicunt qōnes perutiles doctissimi Marsily sup z^o p̄oz. Emēdate per me fratrē Hieronymū Adostar- dam de Senecano lectorem in puentu fratru3 Eremitarū sancti Augustini Patany maxima cum diligētia. Ad laudem dei z gloriose virginis.

¶ Frater Hieronym^o de Senecano lector Padue in cō uentu fratrum Eremitarum Sancti Augustini: Magi- stro Jacobo Baptiste Rauēnati Regenti in eodē ce- nobio amicorumq3 optimo Salutem.

Collegi optime p̄ supiorib^o dieb^o: questū- culā qdā de mālī suppōne: quā tibi offero legendā: nō q b̄s te lectiōe indigere existi- mē: s3 vt amorē z beniuolētiā erga te meā cogīcas: z me a latratu legētiū acerrime d̄- fendas. Scio etenī q̄plurēcos fore: q se mihi gratis offe- rūt in ppatulo: ipsas tñ susurrādo vitupabūt: nībilomi- nus te meq3 amicorūq3 alios n̄fos latrationib^o minime rñsuros diffido. Vale: z ad q̄stīculā lectitādo p̄gito.

Meritur in mēte: ¶ Et arguit p̄mo q nō: eo q termini mētales suū signatū qd b̄nt minime mutare p̄nt. g in mēte non dat mālīs suppō. aīs pz: qm̄ logici ynani-

miter illud autumāt eē vez. p̄na vō sic deducit: qz sup- positio mālīs nībil aliud est q̄ abstrahere signatūz ab ipso termino: z a personali primo suo significato. g zc.

In oppositū Ex alia aūt pte vī q sit danda: qz nīsi b̄ eēt seq̄ret q eēnt due ppō- nes synonyme: quarū ppriū subm vni^o psonaliter. sub- iectū vō alterius mālīter supponeret: qd quidez falluz. p̄is facilliter deduci pōt vt iferius declarabit: z sic ou- bium remanet pro vtraq3 sui parte indecisum.

¶ In ista qōne tres suz facturus articulos. In p. n. arti^o ego recitabo oīa mōtiua q in hac mā fieri p̄nt p vtra- q3 sui parte. In 2° opinioniones diuerfas multoz doctozū in mediū adducam. In 3° vō pro viribus satisfaciemus argumentis: vnāquāq3 opinionū dictarū sustinendo.

Quantū igit ad p^m articulū arguit q̄plurib^o rō- nib^o p̄bādo suppōnē mālē in mēte dari minime posse. ¶ Et p̄ ad b̄ p̄bādū argumētā doctis- sim^o sophista Alexāder fmoneta stimulus logicorū in dubys suis sup Strodo dubio vltio: z in cor^o vltio sui duby. z sic si dare^o suppō mālīs in mēte: maxie eēt ista Petr^o ē nomē. vl Petr^o est dictio: s3 b̄ ē falluz: qd mālī supponat. g zc. pbat: dicit ipse: z^a ps aūtis: qm̄ in mēte p subo illi^o ponit qdā pcept^o cōis: q signat oēs tales ter- mios. Petr^o: z b̄ psonalr. pbat inq̄t ipē: qm̄ ille pcept^o vīficat affir^o de ipō cū pnoie demfā^o ipz dīmrante. g.

¶ z^a ad idēz arguit Apollinaris in qōnib^o q̄s ipē cōpō z^a fuit sup Petro Mātiano p defensiōe vie cōis: in illa qōne in q indagat An dei suppō mālīs. Et p̄ ipse pōit istud nōndū. terminū. i. mētalē possum^o imagiari hēre qdruplicē modū signandi. p^m quo se signat vt res. z^m q aliqd p accūs signat. 3^m mediāte discursū itell^o quo se rep̄tat. 4^m modū q rei ad eē est signū vt pcept^o adeq̄- tis illi^o rei a q signatiōe absolui nō pōt zc. Aliū modū signandi nō possum^o imagiari hēre terminū mētalē igit ipē. Ex qb^o ipse ifert q termino mētali merito p^o z^a z^a signatiōis nō debet suppō. z pbat ipē sic: qz suppō n̄ de- bet terminū nisi merito signatiōis p quā ē ps oionis: s3 p p^o z^m z^a nō ē ps oionis. g zc. pz p̄na: igit ipē. z maior arguit sic. Qm̄ debet ei iquātū ē p̄stitutiū oionis siue ppōnis: s3 nō ē p̄stitutiū ppōnis nisi iquātū ē ps oio- nis. g zc. b^o ē pbat: qm̄ p̄ signatio nō test ei iquātū est res: sic igit nālī cuius rei alie due sūt valde accītales: z nībil agētes ad eē ps oionis. g zc. pbat ē q terminus mētalis nō possit supponere nisi merito 4^a signatiōis: z dūmō sit cathe^o: qm̄ termin^o cathe^o mētal^o p̄t suppōe re psonalr z n̄ merito alteri^o signatiōis q̄ 4^a: vt dcm̄ ē. g zc. z ip̄ suppōit merito 4^a: z sic merito 4^a p̄ psonalr suppōit. g zc. ¶ 3^a arguit idē doctor eodē i loco p^o z^a z^a ē fundatū i supiorib^o fundamētis: qz termin^o mētal^o nō p̄t suppōere nisi merito 4^a signatiōis: z merito illi^o sup- ponit psonalr sp. g nunq̄ termin^o mētalis pōt mālī sup- ponere. p̄na inq̄t ipē nō est: qz alr seq̄ret q merito cuius- dez signatiōis idē termin^o posset supponere psonalr z mālī. assūptū pz p iā dca sup^o. ¶ 4^a ad idē idē doctor arguit sic in eodē loco: qz tūc dī aliqūē terminū suppōe re mālī: qm̄ abstrahit a signatiōe p̄maria ad se signan- dū. z sibi siles. b̄ at inq̄t ipē nō ē pole i mēte. g zc. ¶ 5^a ad idē p̄dict^o mag^o eodē i loco arguit sic. si b̄ eēt vez q termin^o mētalis posset mālī suppōere: seq̄t q eēnt aliq̄ due ppōnes synonyme. q̄rū subm vni^o psonalr. subz vō alteri^o mālī suppōeret. p̄is est maximū icōuētiēs. g zc. seq̄la bona ē. circūductū pbat. nā sit q in hac mētali: hō est nomē: cui subordinat vocalis illi filis: subz mālī suppōat. Impōat g vni^o nomē cōe oib^o termis hō signa- eos ea rōne q termin^o z sit. a. z seq̄t q in illa. a. ē nomē. subm

subm psonalr supponit cū retineat sibi signationē habi-
tā ab ipositiōe: hinc capiant ille due in mēte. hō est no-
mē: 2. a. est nomē: 2. ille due i voce illis subordinate. hō
est nomē. a. est nomē. Tūc in mēte illud subz mālr sup-
ponit vt pcedit 2 illud subm. a. psonalr vt pz: 2 sūt syno-
nyme. g. 2c. pñā ē nō cū maior: i. mior pbat sic. suba sūt
synōyme 2 cetera sūt paria. g. 2c. pz pñā cū mior: 2 ma-
iorē pbo sic: qz suba vocaliū sūt synonyme: cū subta vo-
caliū subordinent subris metalīū. g. 2c. pz pñā. 2 mior
ponit i casu. 2 a. pz: qñ signat eadē 2 eadē rōne. qre 2c.

In oppositum

arguit sic p. qz nisi daret sup-
positio mālīs in mēte segrēt:

q. eēt due ppōnes. vna alteri subordinata. quaz subta
puerterent: 2 tñ nō supponeret eodē mō: s. subz in vna
psonalr in alia vō mālr supponeret: qd est falsuz: 2 incō-
ueniēs. 2 pbat sequela: qz accipio istā ppōnē. hō est spe-
cies in voce. que qdē subordinat metalī. 2 p te metalis
supponit psonalr 2 vocalis mālr: 2 tñ sunt subordinate.

2. g. 2c. ¶ 2. ad idē sic. sicut in mēte sunt genera 2 spēs ita
in voce vel in scripto cū vtrobiz dēt iferi? 2 supius. p.
dicatio directa 2 indirecta. igit sicut terminus vocalis
vel script? pōt supponere mālr p se vel sibi fili sup-

ponēdo: 2 termin? metalis ē. ¶ 3. ad idē sic. accipio
istā ppōnē metalē. hō est spēs: in mēte per te supponit
psonalr. 5. ego addā signū mālitatis sic dicēdo ly hō ē
spēs 2 qro de subti suppone: nō poteris dicere q suppo-
nat psonalr: qz segrēt q signū mālitatis esset frustra. qd
est falsum 2 ptra logicos. g. supponit mālr: 2 sic dat

4. suppo mālīs i mēte: qd erat pbādū 2c. ¶ 2. accipio dī-
ctū Aristo. in topicis. q talia sunt subta qlia pmittunt
ab eoz pdicatis: s. sic est q in mēte pōt aliq secūda in-
tentio esse pdicātū que pfecto bz vim dēdi subm ad
suppōnē mālē. g. 2c. ¶ Dec sunt argumēta que tū pro
affirmatiua: tū p negatiua parte adduci in hac mā pñr.
Et p articulo expedito ad 2. expedienduz trāeamus.

2. opio **Est igitur** p. opio in hac mā antiq. Quā qdē reci-
tat Paulus Vener? in logica magna.

pte p. tractatu 2. cap 2. que dicit. q terminus metalis
pōt bene supponere mālr: s. nō simplr. 2 rō istoz 2 fun-
damētū istud est: qz si termin? metalis supponit pro se
vel sibi simili: tūc mālr supponit. si aut p re extra: cui?
est nālis similitudo supponit psonalr. si aut supponit p
intētiōe aie. tūc nō simplr: s. psonalr supponit: 2 fm istā
opionē: suppo simplex est acceptio termini vocalis vel
scripti: que accipit p. intētiōe aie cui nō iponit ad si-
gnificādū. ¶ 2. ōtra istā opionē sunt argumēta oia fa-
cta an oppo. que pbāt in mēte minime suppōnē mālē
dari posse: s. pter illa argumēta supi? facta ptra hāc opi-
monē. arguit sic pbādo terminū metalēz posse simplr
supponere: 2 sic accipio hāc vocalē vt scriptā. hō est spe-
cies: 2 pz per istos q ly. hō supponit simplr: qz accipit p
intētiōe aie. igit subordinat vni mentali sic suppositi.

2. opio pñā nota est: eo q in ppōnib? subordinatis 2 pordinat-
is expedit terminos eodē mō supponere p eodē aut p
eisdē. ¶ 2. ad idē sic. vt in mente sunt gnā 2 spēs: ita in
voce v. l. in scripto: cū vtrobiz dēt iferi? 2 superi? p. di-
catio directa 2 indirecta. igit sicut terminus vocalis vel
script? pōt simplr supponere 2 metalis ē. g. 2c. ¶ 3. ar-
guit ptra illud qd opio hec dicit. s. q si termin? esset im-
positus ad signandū intētiōe aie nō supponeret sim-
pliciter: s. psonalr. arguit g. sic. iūmo hāc ppōnē voca-
lem vel scriptā: q. l. itas est gen? gnāissimū: 2 notū est q
simplr supponit subz. sicut in ista. suba est gen? gnāissi-
mū pdicati sube: vt in ista. aial est gen? subalternū: 2 tñ
q. l. itas supponit p illo qd iponebat ad signandū: qz ipo-

nebat ad signandū oēs q. l. itates 2 aie intētiōes. pñter
ēt supponit p aliq intētiōe. igit supponit p illo qd ipo-
nit ad signandū. ¶ 4. arguit sic. accipiedo istā ppōnē
vocalē vel scriptā. hō est ipēs. 2 arguit sic. subm istius
ppōnis supponit simplr: 2 tñ nō imponebat ad signan-
dū intētiōe aie. igit ois termin? simplr supponēs ipo-
nit signare intētiōe aie. pñā 2. 2 maior est opio eoz:
s. mior pbat. nā subm illi? ppōnis signat itētiōe aie:
2 nō nāliter: qz est termin? vocalis vel scriptus. igit ad
placitū: 2 ex ipositiōe. pñtia 2. cū mior: 2 maiorē pbo.
nā illud subm supponit p intētiōe aie fm ipos: igit si
gnificat itētiōe aie. 2. 2 argumētatio ab iferiori ad suuz
superi? affirmatiue 2 sine ipedimēto 2c. ¶ Et pñma-
tur: qz ly hō subordinat vni metalī. igit signat illā. 2e
quētia tenet per phm p. periamenias dicentes. sunt g
ea que sunt in voce eaz que sunt in aia passionuz note.
¶ 2. ptra istā opionē sunt argumēta oia Pauli Ue-
neri: que ipse facit in logica magna parte pma: vbi agit
de suppōnibus. videas ipm si placet. istā opionē licet
nō teneā tñ exercitū grā argumēta oia soluemus sic fu-
giēdo quodā mō vt meli? opinio postmoduz intelligat:
s. ad argumenta que facta sunt ante oppo. que ē sunt
ptra ipsam pmitto me tertio in articulo omnia solutu-
rum: sed nunc ad ista esse respondendum puto.

Ad primum

igit hāc opi. tenēdo possemus di-
cere q dicēdo. hō est ipēs. simplr

supponit: 2 b in voce: 2 cū iferi. igit subordinat mēta-
li. pcedit: 2 cū dī q opz q tales ppōnes supponāt eodē
mō. dicit q nō est verū de suppōne gnālī: s. de speciali
fortassis est verū. qre 2c. 2 furatus sum rñsionē: si bona
sit accipio: sin aut dimittat falsa cū iproba opionē.

¶ Ad 2. nego similitudinē. ¶ Ad 3. rñdet. q subm
illius ppōnis supponit simplr in voce. Et qñ dī q q. l. it-
tas supponit p illo qd iponebat ad signandū. ¶ Rñ-
det q b est verū q supponit p illā intētiōe: 2 b nō ne-
gat opi. vt dicit Paulus Venerus de intētiōe illi? opi-
nionis: tñ dicim? q supponeret psonalr. si ille termin?
q. l. itas ēt ipositus ad signandū aliq intētiōe: sed qz
significat ens reale: 2 etiā ens rōnis: iō argumētū nibil
pbat. ¶ Ad 4. dī. q pñā nihil valet quā Paulus Ue-
ner? nō pbauit. ¶ 2. minor etiā est falsa: ad pbatiō-
nez nego pñtia illā: 2 b pz intelligēt vīa alioz sophista-
rū. ¶ Ad pñmationēz sicut ad p. rñsum. Sed ne ali-
cui videat me bene oib? rōnib? ptra opi. adductis rñ-
disse: ne qdem ipse ob optimas rñsiones huic adhercat
opi. arguit ptra ipsam vñico mediū forti 2 sic. si nō dat
suppo simplr in mēte. g. nec mālīs. aīis est opionis. pñ-
tia pbo sic: qz iō nō dat suppo simplex: qz in mente cor-
respondet vnus pcept? a pari ego dicā q nec mālīs: qz
in mēte vnus pcept? correspōdet signatis oēs tales ter-
minos personaliter: scito aut hoc argumētum esse ptra
opi. quā insequor: 2 ego ipse hoc feci vt scias logicū mē-
nime demāre posse. vt recte declarat quadratū. Egi-
dius doctor noster. ¶ 2. opio opposita pñme. opioni
est q in mēte nō dat suppo mālīs: s. bene simplex quā
edepol veriorē p. existimo: quā qdē opionē nō memini
me in aliq doctore: nec antiq: nec moderno reperisse: s.
ego ipsam imaginat? sum: que felicioz mō tuebit q. p.
vt in 3. articulo videbit. ¶ 3. opio est Alexādrī fmone
te in fine pñtiarū suarū quas supstro edidit. 2 Apho-
linaris in qōnib? quas cōposuit ptra. p. 2. in defen-
sione vie cōis pñe 2. 2. Gracianī pceptoris nostri acu-
tissimi in suis psequētis. q. 19. qui qdem oēs dicūt pzo-
pter oīones ante oppositū adductas q in mēte nō dat
suppo mālīs. de simplici vō ipsi nullas penitus mentio

4.

Confil.

Ad p.

Ad 2.

Ad 3.

Ad 4.

Ad pñmationēz

2. opio

3. opio

Questio

3° opio.
3^{am}

4° opio

nem fecerunt: sed debemus dicere (vt existimo) pñter
rñdendo q nec simplex in mēte suppo dat: cū termin^o
īpe mētalīs nō nīsi psonaliter supponere possit. Sunda
mentū istoz doctoz pōt hēri ex argumentis an oppo^m
factis qb^o ipsi fulciunt. ¶ S3 3 istos doctores sunt p^o
rōnes facte post oppo^m. 2° sunt rōnes qdā facte contra
p^{am} opionē. sīgs vō vellet tenere hāc opionē ad ar
gumēta facta an oppo^m. qrat rñsōes in 3° arti^o. ad alia
vō rñdeat sicut rñdit p^o opio. qre rē. ¶ 4° opio est
Petri de aliaco i tractatu suo de pceptib^o. 7 Pauli Ue
neti i logica magna loco allegato. ex tractatu Petri de
aliaco ego accepi suā pulcherrimā opionē. Ista igit opⁱ
nō dicit. q dat suppo mālīs in mēte 7 de simplici: nec
īpe qdē aliq fec mētionē. Tñ ego credo q s3 istū viz
7 Paulū Uenetiū dicere debeam^o: q et simplex suppo
det in mēte. de Paulo aut Ueneto nō est dubiū q sit
pcedēda: qz ipse arguit pbādo b in loco allegato. Ista
opio p fundamēto ponit istā distinctionē 7 est de iten
tiōe Petri de aliaco. q termin^o mētalīs dī duplex. ppe
7 iproprie. Termin^o mētalīs iprope est pcept^o vocis vel
scriptū synonyme tali voci: 7 dī ingt ipse talis termin^o
mētalīs iprope dicit^o: qz l3 talis pcept^o signat nālī ppe
vocē vel scripturā: cui^o est nālīs similitudo: pōt tñ cū b
signare ad placitū 7 subordinari alteri pceptui q soluz
nālī signat. v. g. pcept^o hui^o vocis hō nālī pprope signat
illā vocē hō: qz est ei^o nālīs similitudo: s3 ad placitū signi
ficat oēs hoīes singulares: 7 vt sic subordinat in signa
tiōe illi pceptui: qui nālī pprope est repñtatiū oīum hō
minū. ¶ Ex quo ingt ipse segt vñū correlariū. q idēz
termin^o mētalīs iprope dicit^o est signatiū nālī 7 ad pla
citū: 7 b nō respectu diuerfz: s3 respectu eiūsdē bz vī
tatē: 7 p sic. nā clarū est q qz pōt formare pceptū hui^o
vocis ens. quo facto ille pcept^o pprope repñtat illā vocē
ens: cū sit ei^o nālīs similitudo: 7 idē pceptus ad placitū si
gnificat oēs res mūdi que subordinant in signando il
li pceptui cōsīmo: q nālī repñtat oēs rē mūdi. p3 q q
idē termin^o mētalīs iprope dicit^o eadē rē signat nālī
ppe 7 ad placitū vltimate. ¶ Et sic arguit 3 b. q b sit
ipole: qz vī iplicare cū dīc. g est ipole. anīs pbat sic. nāz
si aliq termin^o signat aliq rē nālī ppe nēcio signat il
lā rē: nec pōt nō signare eadē rē: 7 si idē termin^o signat
eadē rē ad placitū nō nēcio: s3 ptingētē signat illā rē:
7 sic poterit nō signare illā rē. g pōt nō signare 7 nō p
t nō signare eadē rē: qd 3 dicit manifeste. igit illud ex q
b inferi est ipole. ¶ R^o q deficit vñū in pte anīti. s. in
illa cū dī. si enī talis termin^o signat illā rē ad placitū
pōt nō signare illā rē. illa enī pñtitiōalis ē falsa simplr:
s3 si diceret sic. si tñ talis termin^o signat illā ad placitū
pōt nō signare talē rem illa pñtitiōalis eēt va. pceptus
enī hui^o vocis nō signat ad placitū illā rē que subordi
nat illi pceptui q nālī repñtat oē ens mūdi. Ex q p3 rñ
fior: b videas si placet in ipo Petro de aliaco. dicit enī
īpe in illo tractatu. q termin^o mētalīs est et duplex. ab
solut^o. 7 pnotatiū. ¶ Ex qb^o ifert q termin^o cōnotati
uus bz duo signata. vñū forale. altez mālē. Ex qbus p3
expse q termin^o mētalīs possit supponere mālī. Hec
aut scripsim^o: qñ si opiones nī Pauli Ueneti tenere
volum^o nēcē mibi vī vt adbeream^o vie istī. ego vō exi
stimo q opio istī viri sit pformis opionī. P. U. q.
re rē. Tenēdū est igit dari in mēte supponē mālē (7 di
cāt alij qdā velint) q qdē suppo 7 cōplexo 7 icōplexo
attribui pōt: itaqz termin^o mētalīs supponat p se vt in
istīs mētalīb^o. hō est spēs. aīal est gen^o: s3 pōt b simplr
dī suppo q mālēs: 7 Petr^o est nomē. hō est nomē. hō ē
bisyllabū: 7 b bñ pbat rō p post opp^m. Fundamētū vō

Corr^m

istī opionis ē illū qd supi^o dicebā de itētiōe Petri de
aliaco: q. s. vñ^o pcept^o q ē termin^o mētalīs re^o eiūsdē: 7
ad placitū signat 7 nālī: 7 mediāte tali fundamēto rñ
det ad rōnē difficiliōrē Alexādri q in hac mā fieri pos
sit: si tu bñ pñderaueris: qz sub3 istī. Petr^o est nomē in
mēte sub3 supponit mālī p se 7 pro sibi cōsīli: qre si bñ
pōderabunt dicta nīra: que l3 sunt 3 fere oēs logicos so
phistas: nō sūt tñ 3 itellectū 7 rōnē. Et hec sufficiāt de
2° articulo. igit ad 3^{am} expediendū pficiscamur.

Rñdeo igit p opionē p^{am} sustinēdo: q. s. in mente
dat suppo mālīs: s3 nō simplex. pcedēdo et
argumēta facta post oppo^m q pbat in mēte dari suppo
nē mālē. ¶ Ad argumēta at an opp^m facta p p^o opione
dicere ad p^{am} arg^o qd est Alexādri fmonete 7 difficile:
pcedēdo sub3 istī pponis. Petr^o ē nomē in mēte sup
ponere mālī. Et cū dī q in mēte ponit p subto rē. qz
vez eē q ille pcept^o psonalr signat. 7 pp b non segt q
possit et mālī supponere 7 signare ipos mālī. Ista ē rñ
sio mea. Quidā ak^o doctor dīc q nō ē vez q ille pcept^o
mētal signat psonalr illos terminos: imo mālī: 7 negat
q vificet absq signo mālī. b īpe. accipe tu meliōrē rē.
¶ Ad 2^{am} rñdet p negādo q merito 4° signationis de
beat suppo: 7 et īpe 3 dicit Alexādri q negat terminos
mētales signare se adeqte. Et ad pbōnē nego maiōrē: 7
ad pbōnē nego qd dī. ¶ Ad pñfirmationē rñdet negam
do maiōrē. q termin^o mētal^o nō pōt supponē merito alte
ri signatiōis. ¶ Ad 3^{am} nego qd īpe assumit. pte rea. nō
enī ē icōueniēs q idē termin^o re^o eiūsdē signatiōis sup
po psonalr 7 mālī: vt bñ dclauim^o i opione petri b alia
co. ¶ Ad 4^{am}. Ad 5^{am} dī q illū qd ifert nō ē icōueniēs: imo
nēcū. ē et fm viā suā vt pcedit Alexā. fmoneta. ¶ Et
sic p3 rñsio ad oīa arg^o p p^o opione. Et ex sup^o ocis pt
solui arg^o qd dimisim^o insolūtū 3 istā opionē i 2° arti^o.

Siquis aut vellet sustētare 2^{am} opionē quā ego
machinar^o sum d3 pcedere oīa arg^o
an opp^m 7 rñdere arg^o post oppo^m adductis. ¶ Ad p^{am}
igit rñdet pcedēdo illud 7 nō est icōueniēs: vt dīc Ale
xāder. ¶ Ad 2^{am} nego illā pñtiā. petir enī pñ^o vt m ibi
vī rē. ¶ Ad 3^{am} dī q si adderes cētū sig^o mālitali ad huc
nō suppoeret mālī. Et cū ifert. g frustra. negat pñtiā:
bñ eēt frustra si adderet termino q posset mālī suppo
nere 7 nō supponeret: s3 termin^o mētalīs mālī minime
supponere pōt. quare rē. ¶ Ad 4^{am} dī q l3 2° intentio
possit hoc facere in voce: nō tamē in mente. quare rē.

Siquis vō vellet tenere opionē Alexādri fmo
nete Apollinaris Gracianī 7 fere
oīuz sophistaz 7 q cōiter tenent: d3 cōcedere oīa arg^o
an oppo^m 7 rñdere arg^o post oppo^m: sic rñdet 2° opio.
Si aut 4^{am} opionē tenere vult que est Petri de aliaco
7 Pauli Ueneti d3 pcedere arg^o post oppo^m 7 rñdere
pñter argumētis an oppo^m adductis: s3 q rñdet p^o opⁱ
nio. Petr^o vō Mātuan^o trudenus est in tyberim: qñ
ipse negaret suppositionē mālē. Et hec de questio suffi
ciant. Ad laudem dei omnipotentis. TEADOC.

¶ Palladi^o Goran^o in laudē fratris Hieronymi Sen
tani ordinis Eremitaz iuuenis doctissimi.

O felix iuuenis celebris solertia nostrī:
Lulus in ingenio culta Minerua nitet.
Nam pulchrum quod constat opus. latuitq3 sub artib3
Limmerys. media luce refulget opus.
Lepit 7 argutas monstrare sophismate curas:
Quę poterunt ipsum sollicitare sophos.
Quare vulgus iners. linguar. longeq3 prophanum
Dinc valeat: celebres hunc celebrate viri.

¶ Incipit

Incipit Tabula Questionū Primi libri Priorum a magistro Marfilio.

Prima questio est. Utrū de syllogismo simplr possit eē sciētia. fol. i

- 1^a Utrum syllogismus simpliciter sit subiectum in libro priorum. i
- 2^a Utrū diffinitio pponis sit bona. i
- 3^a Utrū eadē sit ppō affirmatiua et negatiua. z
- 4^a Utrum diffinitio syllogismi sit bona. z
- 5^a Utrum syllogismus simpliciter sit genus ad syllogismum dialecticum et demonstratiuum. 3
- 6^a Utrum omnis bonus syllogismus regulatur per di ci de omni vel per dici de nullo. 3
- 7^a Utrum syllogismus expositiois affirmatiuus valeat in omni figura. 4
- 8^a Utrum omnis syllogismus expositiois negatiuus valeat in omni figura. 5
- 9^a Utrum conuersio sit possibilis. 5
- 10^a Utrum vls negatiua cōuertatur simpliciter. 6
- 11^a Utrū picularis negatiua puerat seu possit pueri. 6
- 12^a Utrum quelibet vniuersalis affirmatiua conuertatur per accidens. 7
- 13^a Utrū qlibet picularis affir^a puerat simplr. 7
- 14^a Utrum propositiones de preterito et futuro cōuertantur sicut ille de inesse. 8
- 15^a Utrū copula existēte de presenti et p̄dicato exīte de p̄cipio p̄teriti vel futuri t̄pis: vel termino terminato in bile: vel in t̄iū subz possit ampliari. 8
- 16^a Utrū p̄pōnes in quibus ponunt terminū ampliatiui cōuertant sicut ille de inesse. 9
- 17^a Utrū p̄pōnes de terminis obliqs p̄uertēde sint sicut ille de inesse. puta sicut ille de recto. 9
- 18^a Utrū p̄pōnes in qb^o subiciunt p̄noia p̄me v̄l scōde p̄pone p̄uertant sicut alie de inesse. 10
- 19^a Utrū p̄uersio p̄pōnū de inē sit p̄na formalis. xi
- 20^a Utrum propositiones modales de sensu composito debeant conuerti sicut alie de inesse. xi
- 21^a Utrum p̄positiones de possibili diuise cōuertantur sicut ille de inesse. 12
- 22^a Utrum p̄positiones de necessario diuise conuertantur sicut ille de inesse. 13
- 23^a Utrū p̄pōnis modū p̄ figure teneat grā forme. 13
- 24^a Utrū q̄uor modū p̄ figure teneat grā forme. 14
- 25^a Utrum solam sint quatuor modi prime figure di recte concludentes. 14
- 26^a Utrū ex puris particularibus aliqd sequat. 14
- 27^a Utrum ex puris negatiuis aliqd sequatur. 15
- 28^a Utrum hec sit necessaria. homo est animal. 15
- 29^a Utrū ista sit vera. homo de nēitate est aīal. 16
- 30^a Utrū in 3^a figura solū debeat p̄cludi p̄iculariter. 16
- 31^a Utrū valeant syllogismi ex illis de necessario compositis: sicut ex illis de inesse. 17
- 32^a Utrum valeat mixtio ex vna de necessario et alia de inesse in prima figura. 18
- 33^a Utrum valeat mixtio in secūda et tertia figuris ex vna de necessario et alia de inesse. 18
- 34^a Utrum valeat mixtio ex vna de possibili et alia de inesse. 19
- 35^a Utrum valeat mixtio ex vna de possibili et alia de necessario. 19
- 36^a Utrū syllogismi ex ambabus de possibili valeat sicut ex ambabus de inesse. 19

- 38^a Utrū ex maiore de inesse simpliciter et minore de necessario sequatur p̄clusio de necessario. 20
- 39^a Utrum hec propositio. fortez contingit nō esse: sit affirmatiua vel negatiua. 20
- 40^a Utrū possibilis posito in eē nullū sequat ipole. 21
- 41^a Utrū quelibet de contingenti conuertatur in oppositam qualitatem. 22
- 42^a Utrū sylli de p̄tingēti valeant in oi figura. 22
- 43^a Utrū valeat mixtio ex vna de inesse et alia de contingenti in prima figura. 23
- 44^a Utrū valeat mixtio ex vna de inesse et alia de contingenti in secūda et tertia figuris. 23
- 45^a Utrū in prima figura valeat mixtio ex vna de contingenti et alia de necessario. 24
- 46^a Utrum valeat mixtio ex vna de necessario et alia de contingenti in secūda et tertia figuris. 24
- 47^a Utrū valeat sylli ex alijs p̄pōnibus modalibus de quibus Aristo. nō facit mentionem. 25
- 48^a Utrū ois sylis est in aliqua t̄iū figurarum. 26
- 49^a Utrum ille syllogismus sit bonus. hīs oēm equis est fortes. bruncellus est equus. ḡ rē. 27
- 50^a Utrum omnis propositio in qua p̄dicato addit reduplicatio sit falsa et in intelligibilis. 27
- 51^a Utrum eodem modo syllogizandum est ex terminis infinitis. sicut ex terminis finitis. 28

Explicat tabula primi libri incipit tabula secundi.

Prima

- 52^a Utrū valeat p̄cludere plures p̄nes. 28
- 53^a Utrum p̄mus modus prime figure possit concludere plures p̄nes capiēdo sub sub medio rē. 29
- 54^a Utrum ex veris possit sequi falsum. 29
- 55^a Utrum ex falsis sequatur verum. 29
- 56^a Utrum ad duorū p̄radictiois q̄libet possit sequi idem: vt ad idem esse et non esse. 30
- 57^a Utrum sylis circularis sit bonus sylis. 30
- 58^a Utrum ex maiore affirmatiua et minore negatiua medio variato penes finitum et infinitum sequatur conclusio affirmatiua. 31
- 59^a Utrum hec conuersio valeat. nullum a. est. b. ergo omne non a. est. b. 31
- 60^a Utrū sylis p̄uersū differat a syllo ad impote. 31
- 61^a Utrū vniuersalis affirmatiua possit syllogizari ad impossibile in prima figura. 32
- 62^a Utrum omnis sylis sit ex hypothesi. 32
- 63^a Utrum omnis sylis sit ostensiuus. 32
- 64^a Utrum syllogismus ex oppositis valeat in secūda et tertia figuris. 33
- 65^a Utrū petitio p̄ncipy peccet 3 sylis simplr. 33
- 66^a Utrū respectu p̄missae affirmatiue possit peti p̄ncipium in secūda figura. 34
- 67^a Utrum non propter hoc accidere falsum solum in syllogismis ad impossibile reperiatur. 34
- 68^a Utrum idem de eodēz possit simul habere op̄iniones contrarias. 34
- 69^a Utrum possibile sit aliquēz scire et dubitare. 35
- 70^a Utrum inductio sit bona consequentia. 35
- 71^a Utrum inductio possit probare propositionem imediatam vel scientiarum p̄incipia. 36
- 72^a Utrū omne exemplū sit reducibile ad sylis. 36
- 73^a Utrū diffinitio entimematis sit bona qua di. entimema est syllogismus ex icōtib^o et signis. 37

Explicat Tabula secundi libri priorum.

Tabula

Egidij

Incipit Tabula Questionū Egidij contentarū in li-
bris priorum Aristo. et primo super primum.

Clare inuentio et iudiciū magis logice
q̄ alijs sciētys attribuit. fol. 2
Quare nō sciētys et artibus specialibus de-
nominatur. 2

Lum inconueniens sit determinare sciam
simul et sciendi modū an sit in infinitum p̄cessus. 2
An logica sit dignior et nobilior omni alia scia sp̄ali. 2
Quare magis ad logicū q̄ ad metaphysicū pertineat
determinare modum inueniendi et iudicandi. 2
An qua parte logice iste partes tractentur. 2
An disunctiue tradat ars inueniendi et iudicandi. 2
Lum quinqz sint partes rhetorice. quare inuentio pars
logice numeratur. 2
An de syllogismo simpliciter possit esse scientia. 2
An liber priorum sit de syllogismo simpliciter. 2
Quare simul p̄hemicat ad libz p̄oz et posteriorz. 2
Quid intelligit p̄hs per demonstrationem. 3
Quare dicit primum et deinde. 3
An hic sit determinandū quid p̄positio et terminus. 3
Syllogismus quare hic diffinitur. 3
Quare nō determinat p̄ter quid sit conuersio. 3
An bene sit assignatum genus propositionis. 4
An bene diffiniatur per affirmatiuum et negatiuum. 4
Quare ponuntur magis be differentie q̄ alie. 4
Quare maior est diuersitas syllogismi penes has diffe-
rentias propositionis vniuersale particulare. 4
Quare aliter hic p̄positio diffinit q̄ in topicis. 4
Quo modo differunt p̄positio enunciatio. 4
An diuisio propositionis sit diminuta. 4
Quare dimisit alias propositionis diuisiones que fieri
possent. 4
Lum p̄positio particularis et indefinita sequantur ad
vniuersalem quo modo per opposita diuidunt. 4
Indefinita q̄re magis p̄uertit cū p̄ticulari q̄ vli. 4
An p̄positio demonstratiua sumat. 4
An dialectica interroget. 4
An ois p̄pō syllogistica sit dialectica v̄l dem̄stratiua. 4
Quo modo p̄positio dem̄stratiua est per p̄mas. 4
Quare magis d. terminū voco q̄ terminus est. 4
Quare syl̄s nō diffinit p̄ resolutionē s̄c̄ terminū. 4
Quare terminus diffinitur per propositionem. 4
Quare diuidit terminū per subiectum et p̄dicatū. 4
An bene dicatur in littera opposito esse vel nō esse. 4
Quare d. syllogismus est oratio et non orationes. 5
Quid intelligit Aristo. per sȳ positus. 5
Quare non posuit concessis. 5
Lum multe sint alie syl̄i diuisiones. quare dimisit
Lum de passione p̄cognoscatur quid. quare declarat
imperfectus cum sit passio. 5
An syllogismus imperfectus sit syllogismus. 5
Que differentia est inter dici de oī et esse in toto
Cuius p̄ditionis sit dici de omni sub̄i an p̄dicari. 5
Quare potius dicit sumere sub̄iecti q̄ sub sub̄iecto. 5
An diffinitio dici de omni sit bona. 5
An prima diuisio propositionis sit bona. 5
An illa diuisio inesse de necessitate inesse et p̄tingere in-
esse sit per opposita. 5
Quare dimisit alias diuisiones. 5
In conuersione. quare dimittit indefinitam. 5
Si eadem est conuersio particularis et indefinite. qua-
re magis docet in particulari q̄ indefinita. 6
Quare non conuertit propositionem singularem. 6

An vniuersalis negatiua conuertatur in terminis. 6
An modus probandi teneat. 6
An vniuersalis affirmatiua p̄uertat in p̄ticularē. 6
An particularis conuertatur in terminis. 6
An particularis negatiua possit conuerti. 6
Lum multa sint instrumenta ad perficiendos syllogi-
smos. quare tñ de conuersione dicit. 6
Quare dimisit conuersionem per contrapositionē. 6
An conuersio sit argumentatio. 6
Quo modo p̄uersiones reducuntur in syllogismū. 6
An p̄pōnes de neōio p̄uertant sicut ille de inesse. 7
An p̄positio vniuersalis negatiua de necessario con-
uertatur illo modo. 7
An modus probandi sit bonus. 7
An vli affirmatiua de neōio illo mō p̄uertat. 7
An distinctio contingentis sit bona. 7
An necessarium dicatur contingere et quo modo. 8
An impossibile contingere dicatur. sicut necessariū. 8
An modus probandi teneat. 8
Quare p̄hs separat conuersionem negatiuarum de cō-
tingenti pro non necessario. 8
Quare p̄hs nō distinguit hic p̄tingēs natū ab īfinito. 8
Videt q̄ exēplū p̄hi de p̄tingētī nō sit ad p̄positū. 8
An p̄pō de p̄tingētī nato et īfinito p̄uertat in terminis. 9
An particularis in terminis conuertatur. 9
Quare illa coordinatio figura vocatur. 9
Quo modo tres sint figure. 10
An detur quarta figura. 10
An syllogismus plures habeat formas. 10
An medium in prima sit in toto. 10
An primus modus prime sit vtilis. 10
An si minor vel maior et minor neg^{as} sit. sit inutilis. 10
An bene assignata sit sufficientia vtiliū coniugationū.
et quo modo potest haberi. 10
Que sit causa principiorz positorum a philosopho. 10
Quare conclusio semper in hac figura assimilat^{ur} mai-
iori in qualitate. minori in quantitate. 11
An syllogismi secunde sint imperfecti. 11
An probatio quarti modi sit bona. 11
An verum sit q̄ d. primo postremo et c. 11
Quare est cum multe sint cōbinationes. quare tñ quaz-
tuor sunt vtilēs. 11
Que sit causa principij in hac secunda figura. 11
Quare in hac figura tñ sequitur cōclusio negatiua. 11
Quare opz minorē esse affirmatiuā in tertia figura. 12
Quo modo minor in tertia potest esse vniuersalis. 12
Quare in hac figura tñ particularis concluditur. 12
Quare in hac figura maior et vniuersalis et p̄ticularis
potest esse in alijs non. 14
Quare non datur figura que tñ vniuersaliter concludit^{ur}
dat. sicut datur de particulari. 14
Quare nō posuit oēs combinationes indirectas. 14
An iueniant in scōa et tertia figura modi indirecti. 14
Quo modo p̄ticularēs p̄me p̄ficiunt per vliēs. 14
An fuerit cōsequens tractare de syllogismis de inesse. 14
Quare non considerat alias propositionis diuisiones. 14
Quare non de impossibili. 14
An si syllogismus diuersus inest et modalis. 16
An expositio quam facit philosophus teneat. 16
An mixtio de necessario et inesse teneat. 16
An mixtio superfluat. 16
An minor ex necessitate de inesse et maior de neces-
sario sequatur conclusio. 16
An coniugatiōes quas ponit philosophus sint vtilēs. 16
An ille inutiles possint esse vtilēs. 16

An

An quarta coniugatio inutilis sit bona.	17
An illa de inesse debeat esse vtunc.	
An possit sequi conclusio de inesse.	
An generatio sylli de ptingenti debuit pcedere.	20
Quare diffinit ptingens cui nō diffinierit neēiū.	20
An bene sit definitū ptingens per necessariū.	20
An contingens cōmune dicatur equiuoce.	20
An modus pbādi qd neēiū sit ptingens sit bonus.	20
An conuersio quam docet sit bona.	20
An ptingens natū puertat in idē genus ptingentis.	20
An ptingens natū puertat in oppositā qualitatem.	20
Quare dat diuersum modum dici de omni hic z nō in necessarijs.	21
Quo illa de ptingenti dat intelligere illā de inesse.	21
Quare non ponit tertiam intentionē de ptingenti.	21
Sub qua intētiōe debeat accipi vlis de ptingenti.	22
Quare maiorē existente de contingenti sequitur con-	
tingens ad vtrūlibet minore autem non.	24
An ex vno aliquid sequitur.	24
An omnes coniugationes sint vtilēs.	24
An modus perficiendi valeat.	24
An coniugationes possint in pclusionē de inesse.	25
An maior de inēē debeat esse de inesse simpliciter.	25
An pclusio sit intelligenda de ptingenti p possibili.	25
An ex maiore de ptingenti z minore de necessario fiat bona mixtio.	26
An existente maiori de neēio sequat pclo de inēē.	26
Quare ex vtraqz de contingenti nō sit sylls.	26
An ex maiori de inēē z minori de ptingenti sequat pclo.	
Que est causa pncipy qd propositio de neēio sit vlis.	
An modus probandi Aristo. valeat.	
An ex maiore particulari de inesse z vniuersali de con-	
tingenti sequatur conclusio.	33
Que est demonstratio Aristo. per quas ostendit qd tres tñ sunt figure.	34
Que differētia est iter sylls oñsiū z ex hypothesi.	34
Quare philosophus non pbat in omni syllogismo esse aliquam affirmatiuam sicut vniuersalem.	35
An si idem ad sui petitionem accipiat fiat petitio pncipy.	35
An ad syllogizandum vniuersale opz sumere vlt.	35
Quare vlis pclo exigit pmissas vniuersales.	35
An quilibet syllogismus cōstet ex tribus terminis.	36
An tres termini faciant duas propositiones.	37
An numerus ppōnuz sit minor nūero terminoz.	37
Cum iste liber dicatur de iudicio. quare tractat de in-	
uentione.	38
Quare dat artem inueniendi mediū.	38
An indiuiduum predicetur fm accidens.	38
An ostensiuum z impossibile sint differentie immedia-	
te syllogismi.	40
Quare nō sunt cōbinationes pccātes ptra figurā.	40
An omne demonstratum ostensiuē possit demonstrari per impossibile.	41
An sylls ex hypothesi fiat per principia dicta.	41
An reductio ista superfluat.	44
An exempla posita a philosopho sint bona.	44
An sp accidat pctm sumptis termis i abstractiōe.	45
An dec sit falsa de necesse nullū sanum est egrus.	45
An de terminis obliquis possit fieri syllogismus.	46
Cuius proprietas sit reduplicatio.	47
An liceat syllogizare cuz reduplicatione medij.	47
Quare ppō nō est itelligibilis cū reduplicatiōe.	47
Utrum sequat ē. est nō bonum. g nō est bonum.	51
Quid sit quantitas z qualitas in nomine infinito.	51

Que pars orationis infinitari potest.	51
An omne nomen possit infinitari.	52
An nomen infinituz aliquid ponat.	52
In q dñt nomē ifinitū apud grāmaticū z logicū.	52
Quis terminus potest priuari.	52
Que est differētia inter nomē infinitū z puatiū.	53
An verbum possit infinitari.	53
An affirmatiōis z negatiōis possit esse negatio.	54
An negatiōis sit negatio.	54
Que est causa qd vna negatio aliam perimit.	54

Incipit tabula questionū Secundi libri Priorum Analeticorum.

An propositio conuersa sit diuersa a conuertente.	54
An bñ. d. pbs de his syllogizari q sunt sub medio.	55
An maior cōtenta sub medio possit syllogizari.	55
An maior per syllm remoueat a pteris sub medio.	55
An maior pcludatur de pteris sub medio.	55
An sit alicui vtilitatis syllm plura posse pcludere.	55
Quare Aristo. tñ ostendit falsum ex vero non sequi cum sint alie combinationes.	55
An contingat verum ex falsis sequi z quo modo.	57
An syllogismus ex falsis sit syllogismus.	57
Quare hic determinatur de syllogismis ex falsis non tamen in topicis.	57
An vtraqz propositione existente falsa possit in conclusionē veram.	59
An illud sit incōueniēs. b. nō est magnū. g magnū.	59
An possibilis syllogismus circularis.	60
An syllogismus circularis sit syllogismus.	60
Que sit vtilitas talis syllogismi.	60
Que est ofia iter circulationē hic z posterioriōsticā.	61
An puerisio qua vtiē pbs in materia hac sit bona.	61
An ppositio affirmatiua possit circulo syllogizari.	62
An in modis vlib ptingat circulariter syllogizari.	62
An p ^o z 2 ^a figura per 3 ^m syllogizent circulariter.	63
An syllogismus cōuersiuus possit esse instrumentum ad artem pertinens.	64
Que differentia sit inter ipsum verum z ex falsis.	64
Que vtilitas sit syllogismi conuersiuui.	64
An syllogismus ad impossibile pertineat ad sophistas z ad quem.	66
Quare nō diffiniuit actuz syllogismi per impole.	67
An bene dicatur syllogismus ostenditur.	67
Que differētia est inter syllm puerisū z impole.	67
Quare procedit supponendo contrariam z non contradictoriam syllogismus ad impossibile.	67
Quare vlis affirmatiua nō pcludit per impole.	67
An picularis negatiua possit per ipole syllogizari.	67
Quare demonstrando per impossibile in secunda figura semper accipitur extrinsecus.	68
Quare comparat syllm per impole ad ostēsiuum.	69
An syllogismus ostensiuus sumat propositiones veras z indubitabiles.	69
Quare demonstratus per impossibile in vna figura nō potest per eosdem terminos in alia demonstrari.	69
Utrum negatiua demonstrata per impossibile in pma figura non possit aliter syllogizari ostensiuē.	69
Quare Aristo. prius ostendit intentum in negatiuis q affirmatiuis.	69
An per primam tñ figuram ostensiuē syllogizantur conclusiones per impossibile.	70
An idē sit oñsiue per ipole z puerisue syllogizare.	70
An syllogismus ex oppositis sit syllogismus.	71

Tabula

Quare Aristot. non numerat oppositionem privatiuam et relatiuam.	71
An verus sit q tres oppositiões sunt s3 veritatē.	71
An syllogismus negatiuus ex oppositis possit fieri in prima figura.	71
Quo modo cognoscatur quando in prima et in secunda et tertia fiat figura.	71
An sex sint combinationes in secunda et sex in tertia fi- gura de hoc syllogismo.	71
An opposita possint cōcludi per vnū syllogismū.	71
Quare hic determinat de petitiōe principij cū in elen- chis et topicis habeat rē.	72
Que differentia est inter petitionem s3m veritatem et s3m opinionem.	72
An petitiō demonstrat propositum.	72
An fiat petitiō quando per ignota arguitur.	72
An diffinitio petitiōis sit bona.	73
An petitiō principij possit fieri in omni figura.	73
Quot modis petatur principium in vtraq3 figura.	73
Quare nō facit mētiōē de errore nō eā vt eā rē.	74
An sit differētia inter nō causa vt causa et falsum.	74
Quare hic agit de oīone euz de ea in pñ actū sit.	74
Quare hic docet opponēre euz s3 faciat i thopicis.	75
Elenchus ad quem artificem pertineat.	75
Quare nō determinat alibi de elēcho in s3 libro.	75
An sit eadem diffinitio syllogismi et elenchij.	75
Quo modo peccatum. s. contraria opinari peccat con- tra syllogismum ex oppositis.	76
Quare hoc peccatu vocatur fallacia opinionis.	76
An ptingat simul opinari oēs quatuor ppōnes.	76
Utruz contingat simul opinari. omne. d. esse. a. et nullū d. esse. a.	76
An ptingat vnā ppōnē opinari s3 vtrūq3 mediū.	76

Egidij

An bene assignauerit triplicem sciendi modum.	76
Quid scire cui opinari opponitur.	77
Quare non determinauit de oppositiōibus in diuersis combinationibus.	77
An cōtingat simul opinari bonum esse malum et malū esse bonum.	77
An magis fugiendū et magis eligendū opponant.	78
Utz velle agere sit magis eligendū q3 ipm agere.	78
Quare nō determinat hic artē faciēdi inductionē.	79
Inductio quō ad syllogismum reduci habeat.	79
Quō sumenda sunt singula in hac reductiōe.	79
Utrū inductio reducat in syllogismum cuiuscūq3 figure.	79
An diffinitio inductionis sit bona.	79
An diffinitio exempli sit bene data.	79
Quo modo exemplum reducat ad syllogismū.	79
Exemplum ad quem artificem pertineat.	80
Deductio ad quem pertineat.	80
Quare in isto libro determinatur de instantia.	81
Instantia et elenchus quo modo differunt.	81
Ad quem artificem instantia pertineat.	81
Quare magis diffiniuit instantiam q3 instantium syllogismum.	81
An opposita concludantur per 2 ^{am} figurā et 3 ^{am} .	81
An in secunda figura sit instantia euidens.	81
An debuerit hic pbs de entimemate tractare.	82
Ad quē artificem pertineat ipm entimemata.	82
Quo modo reducitur entimemata in syllogismū.	82
Que sit differentia icotis et signi.	82
An diffinitio signi sit bona.	82
An entimemata sit syllogismus.	82
Quare nō docet inuenire medium in inductione.	82
Inuentio signi ad quem pertineat.	83
An naturales passiones transmutent materiam.	83

Suis.

Laurentiani Florentini in Librū de Elocutione Aristotelis. Liber primus Incipit.

Principio opz po-
nere qd nomē: 7 qd
verbū sit. Deide qd
sit affirmatio: negō:
pnuntiatio: 7 oīo.)

Rōnalis phi-
loso-
phia de q nunc docē
istitui: duas hz ptes.
Unā que ē de syllo:
alterā que de oīone
cō:iatqz bec antece-
dit: illa subsequitur.

Oīo enī sinē bēt syllo: 7 inuētiōe demōstrationis. At vō
cū syllo nō ex qlibet oīone p̄sistat: s; ex ea que veri falsi
qz p̄iceps est: de tali nūc disputabit. Sūt enī p̄les spēs
oīonis: vt indicādi: imperādi: optādi: subiungēdi: expō-
nēdi: subiciēdi. S; de his agere officiū est oratoris: cū
nulla hāz oīonū veritatē: aut falsitatē p̄tineat. P̄onū-
tiatio vō sola est: que sniam p̄fectā cōp̄ebēdit: 7 ob eaz
rem sola ad p̄m attinet. S; cū duplex pnuntiatio
spēs sit: p̄dicatiua: 7 p̄ditiōalis. De p̄dicatiua B loco Az.
agit: quā grece noīauit *ἐκ μὴν* ego vō elocutiones.
Est aut elocutio oratio p̄fectā sniam comprehendens.

Principio igit opz ponere. i. diffinire. Positio. n. vno
subiectio est: vt subiciamus terrā eē cardinē circuli lu-
naris. Appellam p̄terea positionē op̄iones ifamē: 7 alie
nā alicui existimati in phiā viri: q̄lis Heracliti positio
est: qua cūcta moueri voluit. Aut Parmenidis: q vnus
ens eē p̄stituit. Et itē diffōne dicim: positionem: quo pa-
cto Az. hac pte positionē accepit. Ut enī geometer po-
nit qd p̄ctus: 7 qd linea sit: ita p̄hs: nomē verbūqz diffi-
nit: que velut elementa p̄onuntiationis existunt.

Voces igit animi affectionū indicia sunt. Scripta
vō indicia vocū: 7 vt lre nō oībus eēdes: ita
nec voces eēdem sunt. Sed animi affectiones: quaz be-
p̄ indicia sunt: atqz etiā res ipse: quaz sunt affectiones
indicia iam eēde existunt. Sed de his libro de aīa oīū
tam est. Talia enī munus est alterius loci indicare.)

Docet B loco p̄hs qd naz voces p̄. i. immediate signifi-
cēt dicēs. Voces hēri idicia animi affectionū. Scripta
vō idicia vocū: 7 itē animi affectiōes. p̄tma idicia rez:
qd ab Az. p̄tate est p̄ditū q̄uis nō actu: vt itelligant aī
affectiōes. i. p̄ceptiōes nō p̄ aliqd aliō mediū res ipsas
signāre: quēadmodū stoici p̄perā subiciētes *ἁπλοῦς*
i. oīū noīari voluerunt. Letez Andronicus Rhodius
nō est audiēdus: q librū talē nō legitimū: ac germanū
Aristotelis credidit: s; adscriptū: p̄terea q lī de aīa
p̄ceptiōes appeller: q̄s hac pte aī affectiones noīauit: nū-
bil enī vetat eādē rē duplici noīe designari: q̄uis ē lib-
de aīa itellctū patibilē argumēto affectiōis appellet.

At vō vt in aīo p̄ceptio est iterdum veri falsiqz ex-
pers. Interdū alteri hōz necie obnoxia: ita
7 in voce se bēt. Etenī circa cōpositionē: 7 dīfōne vītas
falsitasqz p̄sistit. Ipsa igit noīa: ac vba filia sūt p̄ceptiōi:
que sine cōpōne: aut ē dīfōe existat. Verbi grā. hō aut
albū vbi nihil eyciat. Neqz. n. vez neqz falsū est id oī
dīf: hīrgeruus signat qd aliqd: nō dūz tñ vez falsūue
nisi esse: aut nō esse adieceris: aut simplr: aut ex tpe.)
Cōceptio si aīo simplex sit vītatē: aut falsitatēz mime
p̄tinet. Si alteri ipleza sit vītatē: aut falsitatēz necio cō-
p̄ebēdit: cui rei cām ipe Az. tradidit dicēs. Etenī circa

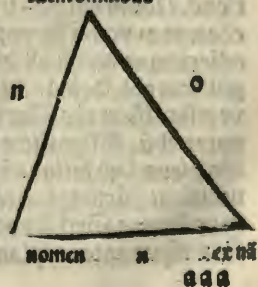
cōpositionē: ac dīfōne vītas falsitasqz p̄sistit. Deide ē
idicauit noīa ipa: ac vba: q̄tēs p se seorsū p̄nūtiēt neqz
vītatē p̄tine: neqz falsitatē: tū qz filia sint p̄ceptiōi: q lū-
ne cōpōne: aut ē dīfōne existat. i. q̄ simplr: solaqz sit: tū
ēt qz ne noīa qdē cōplexa vītatē p̄tinet: aut falsitatē. Et
enī hīrgeruus nomē qdē iplezū ē: ac signat qdē aliqd: s;
qd sit veri: falsiqz exp̄s: nisi eē aut nō eē adieceris sim-
plr. Ut si dixeris hīrgeruus est: ex tpe vō. i. p̄finito: quo
tēs dixeris hīrgeruus heri fuit: aut hīrquicereus cras
erit. Sed vtz vbu adiectū sit simplr: an ex tpe ita dicē-
do: hīrgeruus hodie est: relinquo alyz estimandum.

Nomen igit ē vox signans ex cōposito sine tpe. Cū
ius nulla ps seorsū signat. In noīe. n. eq/
man' nihil p se man' signat: quēadmodū i oīone eq ma-
n' ē. Nō tñ quēadmodū i simplicib' noīb': ita se hz in i-
plexis. In illis. n. nllō' ps ipa figt. In his at affectat qdē:
s; nihil seorsū figt. vt i egcatella. Latella nihil p se figt.
Ex p̄posito vō qz ex nā nllz noī ē. S; vbi idiciū fuerit:
id oīdūt icxplanari sonit' bestiaz 7 qb' nllm nomē est.

Aeri solet: q̄sobrē Aristoteles voces q
gen' noīs ē: mime diffiniuerit. Uī
debat. n. clarioz noīs diffō explicata vocis
signatione. S; soluit nō eē offm dīa' vocis
ipsi' explicare diffōne. Vox. n. aut ē sonit'
nob a nā ē idit': 7 idcirco talia idicare nālis itest p̄tē-
platiōis. At vō sonit' a voce dīr: vt gen' a spē. Est. n. son'
ict' aeris sensibilis auditui. Vox aut sonit' aīati: p̄sistēs
quotiēs p̄ thoracis dōctionē exp̄ssus de pulmone acrvni-
uerfūm icidat in aspā arteriā: ac p ipsā p̄cussionē sonitū
reddat audibilē fm qdā animi appetitiōne. P̄ximū
g noīs gen' est vox: 7 ob eā rē merito diffiniuit nomē di-
cēs. Nomē est vox signans. Sūt enī qdā voces neqz
signantes vt blitri 7 coax: qz nulla est nomē. Nisi enī
vox significet nomē eē nō p̄t. Adiecit at ex cōposito: qz
nomē est vox signans positū 7 arbitrio hōiūz. In canib'
enī latrat: atqz i hōib' gemit: 7 icxplicite qdā voces in
pueris: aut in his q surdi sūt ab ortu nāe nō sūt noīa: qz
nō ex cōposito: s; ex nā poti' sūt. Hoc at Az. dedit itell-
gi dicēs: id oīdūt icxplanari sonit' bestiaz: 7 qb' nullūz
nomē ē. signat p̄terea nomē sine tpe. Ut. n. Porphyri' re-
cte dīxit noīa: q sūt: besternū: hodiernū: 7 talia istiusmōi:
q̄si ex se signant tps: nec assignificāt: quēadmodū vba.

Sed vtz noīa significēt ex cōposito vt Aristoteli pla-
cuit: an ex nā difficilis qō ē: 7 q̄ illustriū scriptoz igēia
varie torserit. Cratillus apō Platonē noīa ipa nāe opifi-
cia hēri tradidit: vt quēadmodū alio atqz alio sēfū: aliō
atqz aliō p̄sentim': ita alio atqz alio noīe res alias appel-
lam': qz noīa filia sūt nāe imaginib' velut vmbis ac su-
mulacris q i aq: aut i speculis resultāt. Qd inqz enarrās
Amōni' credidit signāre noīa ex nā: q̄tēs nō qz reb' de-
ferat noīa: s; q nāz rez p̄fectā bēat: 7 ligue p̄tā teneat:
q̄lis fuisse vī: q p̄n' reb' ipis noīa fecit. Solez. n. idcirco
virilī noīe nūcupauit. Lunā feminino: qz sol lumē i lu-
nā trāsfundit: q̄si vir gēitale semē idat i mulierē. S; h
adeo ifirma sūt: vt sine rōnis p̄ocinio subuāt. Quis. n.
nō videat posse lunā virilī ḡfē
noīari: Solē feminino: Aut ē
p̄mutatis noīb': qd mō lunā dī-
clm' solē. Qd vō solē vocam' lu-
nā iūicē appellari. Noīum. n. p̄-
mutatōes: 7 itē omōymie: ac po-
lyonymie p̄spicue idicāt: vt no-
mia ex cōposito nō ex nā signi-
ficēt. p̄terea qd est ex nā est idē
oīb'. Nomē nō ē idē oīb'. Nō

Dubiū
Plato

De elocutione

est igitur nomen ex natura. Idemque ostendit potest alia ratione: ut quod potest etiam ab ipsa natura habemus ponendi nomina rebus: idcirco possit nomen naturalis: sed arbitrari: quod admodum habentes sciendi potest etiam naturalis: sciam ipsas minime ex natura habemus. (C) Dubium.

(C) Alexander ex aphrodisiade arguit ita. Nomina sunt voces: voces sunt ex natura. Nomina igitur ex natura. Sed soluit nomina non simpliciter ex natura sunt: sed per materiam: quod admodum sciant non simpliciter lignum est: sed per materiam. Quocirca minime sequitur. Sciant lignum est: lignum est ex natura. Sciant igitur ex natura est. Letet annotanda differentia est: quam Aristoteles docuit dicere. In simplicibus enim pars nullo modo significat. In complexis autem pars affectat quod est. i. existimationem prebet significandi. Sed nihil seorsum significat.

V Non homo autem non est nomen. Non tamen positum est nomen quo oporteat vocare ipsum.

Neque enim oratio: neque negatio est. Sed sit nomen indefinitum: quoniam in quibus sit est siue sit: siue non sit. Pauli autem aut paulo: et alia istiusmodi: nequaquam nomina sunt. Ratione autem eius in ceteris eadem est. Sed differunt: quod cum verbo est: aut erit: aut fuit: neque verum: neque falsum est. Nomen autem semper est: ut pauli est: aut non est. Nodum. in veritate pertinet: aut falsitate.)

(C) Nomen indefinitum: neque oratio: neque negatio est. Si enim esset negatio depra particula negatiua: affirmatio efficere. Sed remanet nomen. Tunc ergo negatio minime sit oratio esse non potest: quippe que in affirmatione diuidatur: ac negatione. ut ipse Alexander. procedente sermone perspicue indicabit. Sed neque nomen simpliciter est: sed indefinitum. Cuius rei causa Alexander. docuit dicere: quoniam in quibus sit est siue sit: siue non sit. i. quoniam nomen indefinitum: tunc de ente: tunc de non ente equaliter predicatur. Et enim equaliter verum est: ut chimera non habet sit: et ut canis non habet sit. Pauli preterea aut paulo: et alia istiusmodi neque nomina: sed casus nominum sunt: quod cum verbo est: aut fuit: aut erit: neque verum: neque falsum est. ut pauli est: aut non est. Nodum enim veritate pertinet: aut falsitate. Quo loco notat Porphyrius recte dixisse Alexander. Tunc verbo est: aut fuit: aut erit: quoniam cum alijs verbis veritate pertinet: aut falsitate: ut pauli penitet. At Stoici ceteros nomines casus appellat meriti: quoniam a recto cadunt: et ite rectum appellat casum: quoniam ab animi cadit perceptio. Ut ego graphium deorsum recte decur res cadere: ita rectus a perceptio animi dicitur. Quod si verum sit. tunc verbis ipsis casus tribuat oportebit: quod verbis quoque cadit ab animi conceptione.

porphyrius

VI Verbum est quod significat tempus. Cuius pars nulla significat seorsum. Semperque est eorum que de altero predicantur indicium. Intellego autem ut assignificet tempus. Verbi gratia. Disputatio nomen est. Disputat verbum. Assignificat enim quod nunc existit: semperque est eorum que de altero predicantur indicium.)

(C) Superiori loco de nomine docuit: hac pre agit de verbo. Ex quo pariter cum nomine consistit pronuntiatio: ac percipua indicat ubi preterit dicere. Semperque est eorum que de altero predicantur indicium. Nomen enim quous iterdum de altero predicet ut de bove aial: sed non solum nec semper. Verbum autem sepe solum. semper de altero predicat. ut Laurentius differit. Quocirca non recte dixit Herminus imperfecta verbi esse definitionem. Noluit enim philosophus iterum recedere diuina verbi cum nomine coes: ut quod verbum sit vox significans ex composito: sed aliam adiecit: quia verbum ab ipso nomine dissideret dicere: quod assignificat tempus. Deinde seipsum exposuit dicere. Intellego autem ut assignificet tempus. Verbi gratia. Disputatio nomen est. Disputat verbum. Assignificat enim quod nunc existit. i. assignificat tempus presentis. i. quod latius dicitur velut hodiernum: non quod sit indicium: quod puncto temporis: nec disputare: neque aliquid aliud agere possumus. Sed quod breuem dixerit Alexander. Verbum assignificat tempus antea explanatum iam est: breuem agere de nomine.

mine. Idcirco nunc noua enarrationis luce non eget.

Non disputat autem: ac non legit verbum minime voco. Assignificat enim tempus: ac semper cum quopiam est. Differentie vero nequaquam est nomen inditum. Sed sit verbum indefinitum: quia similiter cuius inest: siue sit: siue non sit. Pari modo disputauit: ac disputabit: nequaquam verba: sed casus verborum sunt. Sed discrepant a verbo propterea quod hoc presens assignificat tempus: illa assignificat tempus: quod circiter est.)

(C) Non disputat ac non legit quous assignificet tempus: non verbum minime est: neque etiam nomen. alioquin nomen aliquod assignificaret tempus: quod est superius improbatum. Sit igitur (inquit philosophus) verbum indefinitum: quod de ente ac non ente similiter predicatur. (C) Pari modo dicit disputauit: ac disputabit: nequaquam verba: sed casus verborum sunt: quatenus a presenti formantur. Quocirca discrepat a verbo: propterea quod hoc presens assignificat tempus: illa assignificat tempus quod circiter est. i. preteritum ac futurum.

Ipsa igitur verba que per se dicuntur nomina sunt ac significant aliquid. Nam qui dicit: sistit intellectus: et audiens quiescit. Sed ut sit aut ut non sit nodum significat. Nec enim esse aut non esse rei est indicium: neque si ens ipsum dixeris nudum. Ipsum enim nihil est: sed quandam assignificat compositionem: quas sine complexis minime licet intelligere.)

(C) Obscuram fecit disputationes breuitas orationis: cui Alexander. hoc libro potissimum studet. Sed nos pro viribus nitentur sermonem nobilissimum philosophi reddere illustriorem. Ipsa igitur verba que per se dicuntur nomina sunt: ut ambulare. Quia si dicas ambulare moueri est: ipsum ambulare est nomen: ac significat aliquid. Nam qui dicit: sistit ambulator: ac veluti palante aium: et audiens quiescit. i. credit. Verba igitur quous per se. i. seorsum dicuntur nomina sunt: quoniam significat potius quam assignificet. Nodum enim ut sit: aut ut non sit significant. Id autem adstruxit philosophus adducens verbum quoniam maxime principale. i. ipsum est: in quod omnia alia verba resoluntur dicere. Nec enim esse aut non esse rei indicium est. i. ut Porphyrius dixit. Verbum est ipsum per se: nequaquam significat rem: cuius est indicium esse: aut non esse. Quod inquit de quouis verbo permiscue verum est. Deinde eam ipsam sententiam aliter indicans inuenit ens adhuc antiquius quam ipsum est: quod ab eo deducitur dicens. Neque si ens ipsum dixeris nudum ipsum nihil est: non quod nihil significet: aut quod de rebus equiuoce predicet. Sed nihil est quod sit veri: falsique compos: sed quanda assignificat compositionem. i. pars efficit cuiusdam compositionis ut ens est: quia sine complexis. i. simplicibus minime licet intelligere. Alexander autem voluit non solum Aristotelem indicare: ut esse aut non esse nequaquam rei indicium sit quatenus est aut non est veritatem: aut falsitatem minime continet. Sed etiam demonstrare ut nomen quandoque aliqua efficiat compositionem: quoniam ens utpote nomen significat primaria ratione entis participationem aut priuationem. Sed scdo quodam modo quandam predicati cum subiecto compositionem: quibus additum absolutam reddit orationem: ac veritatem comprehendit ac falsitates: ut Laurentius ens est: aut etiam Laurentius ens non est: quoniam libro de anima dictum est: et qui non esse album dicit. Non esse album subiecto componit.

Oratio est vox significans: cuius pars significat seorsum: ut dictio. Sed non ut affirmatio aut negatio: id intelligo ut homo significat aliquid: sed non ut sit: aut non sit. Sed erit affirmatio: aut negatio: siquid addatur. Porro nec ulla nominis syllaba significat.

significat. Sed neq; in nomine qd est medicamentum: metuz aligd significat. Sed vox nunc trmmodo est. In duplici vo nomine: aligd inq; sed nequaq; per se significat. ¶ Luz de noie ac verbo supius docuisset: mox ad oratione se pfert dicens. Oratio est vox significans cuius pars significat seorsus: vt dictio. Sed no vt affirmatio: aut negatio. Dictio eniz est vox simplex. Qd aut est simplex affirmatio aut negatio sit fieri qui pot: vt ho si significat aligd. Sed no vt sit aut no sit. Siquid vo ad dat affirmatio aut negatio erit: vt homo est: aut ho non est. Deinde cu dixisset orationis ptez significare: ondit dictionis parte nulla penit? habere significatione: vt in noie qd est medicamentu: mentu nequaq; significat: sed vox nunc trmmodo est nullius princeps significationis: nisi forte ex accideri qdem pot significare: per se non pot.

X **Al. No** ois oio significat non vt opificium: sed que admodu dcm est ex copposito. Porro pnuntiabilis non ois est: sed que veritatem continet: aut falsitatem. Non ois aut ptinet vt deprecadi oratio est. Sed neq; vera: neq; falsa est. Alie ergo omittantur. Oratoris eniz aut poete comodi or pldieratio est. Pronuntiabilis vo presentis pteplationis est. ¶ Syllogismus ita conuertitur. Oratio est opificium. opificiu nalis virtutis est ex na. Oratio ergo est ex natura. Sed soluit. Opificia nalia simplicis vocis sunt pulmo: et aspa arteria: locutionis vo lingua: dentes palatus. Oratio aut est effect? illoz ex tali motione opificioz pstructa: modo nihil vetat: vt effectus naturalis vtutis positu si non est natura que admodu qui saltant in qnqueritio hoc aut illo modo mouent ex copposito: quibus mouedi virtus ex natura existat. Amonius no recre dicit cam reddens quaozbre id in hoie trmmodo non in alyis aialibus accidat: qz aia hoisp se moueat. Moueri eniz nisi corpus minime potest. Aia vo nequaq; corpus est: s; corpus actus nisi velit moueri aiam improprie: vt Strato Lampiscenus ait: qm itelligedo semp moueat. Oratio ergo homini data trmmodo est: qz pditus est intellectus et cogitatio: qua potest arbitrarium facere oratione. Quocirca oratio opificium est facultatis indite ex natura. Intellectus: et cogitationis. Sed que significet ex copposito siue sit veritatis: ac falsitatis expers siue veritate ptineat aut falsitate. Pronuntiabilis eniz non ois oio est. Sed que veritate ptineat: aut falsitate. Non ois aut oratio vt ipse dixit ptineat: aut falsitate: vt deprecandi oratio. Que veritate ptinet: aut falsitate est ad dialecticum minime attinet: sed ad oratoz: aut poetam quoz est nota nomia: ac speciosa rez posse efficere non coia: et vltata: ea qz deceter coponere: pspicuitatis gratia: ac leporis. Dialecticus aut cuius omne rudium est posse syllogismi: ac demonstrationis colligere veritates: de orone agit dntaxat. ex qua sylis coponit: que ab Al. pnuntiabilis appellat veritatis ac falsitatis necessario particeps. Stoici vo tale oratione Axioma vocauerunt: qd nos possum? ploquius appellare. Sed Stoici in hoc vt in plerisq; alyis a recto itinere discesserunt. Ipsi nuc peripateticoz vestigia perimus. Idcirco ad Aristotelem redeamus.

XI Porro vna p oratio pnuntiabilis est affirmatio deinde negatio. Alie vo copula vna sunt. ¶ Pronuntiatio pprie est vna si pdicatuua sit: que duabus paucissimis dictionib; constat: vt Laurentius disse- rit. Hec enim est vna: qz sentetiam vnam ostedit: et vna obtinet: vt ita dicam: soliditatez. Sed iproprie vna est: que copula est vna: vt pdicionalis. Si dies est: sol est super terram: atq; etiam pinctio: vt Laurentius ambulat: et Romulus mouet. et ite disunctio: vt nox est: aut dies

est. Copula enim que vice glutinis in tota compage orationis putanda est: facit vt omnis talis oratio habere videatur vnitatem.

C Sed queri solet ab expositozibus qualis na diuisio sit pnuntiationis in affirmatione: et negationem. Alexander voluit vt esset diuisio equiuoci in diuersa significata. Porphyrius generis in spēs. Diuisio enim totius in partes ee minime pot: qz nec in ptes similes: cum affirmatio a negatione admodu differat: nec in dissimiles: qm vtraq; pars totius noie appellat. Amonius sequitur Porphyrium repugnans Alexandro ad hunc modu. Si enim ait pnuntiationis diuisio in affirmatione ac negatione esset diuisio equiuoci in diuersa significata: non posset in diffinitione affirmationis: aut negationis pronuntiatio collocari. Sed scire debuit Amonius diuidi pnuntiationem in affirmatione: ac negatione veluti numerus in binariu et ternariu: resoluiq; negatione in affirmationem prior: quo modo ternarius in binarium: qd Aristoteles ipse pspicue idicauit dicens. Porro vna p oratio pnuntiabilis est affirmatio deinde negatio. Affirmatio prior est. Deinde negatio posterior. Sed de talibus nominibus: quo pacto diffinitione habean: et vt improprie dicant equiuoce: libro pme phie quarto abude iam explanatu est: nunc ad reliqua transeamus.

Sed necesse est oem orationem pnuntiabilem ex verbo esse: aut casu verbi. Et eniz hominis rationi nisi est: aut fuit: aut erit adiciatur: non dum oratio pnuntiabilis est. Sed quaozrem vnu qdam est et non multa aial gressibile bipes. Non enim qz proxime dicant vnuz erit. Sed id docere alio loco opz. Letez vna oratio pnuntiabilis est: si aut indicet vnuz: aut si vna copula sit. Multa aut si multa nec vnu significet: aut si incopposita sit. ¶ Sed necesse est: dicit: oez orationem pronuntiabilem. i. omnem pronuntiatione esse ex verbo aut casu verbi: idq; ostendit dicens. Et eni hominis rationi: que est animal gressibile bipes nisi est: aut fuit: aut erit adiciatur: nondum oratio pronuntiabilis. idest nondum pronuntiatio est. Pronuntiatio enim consistit: quotiens subiecto predicatum adiciatur. Et ob eaz rem merito Aristoteles dixit nisi est: aut fuit: aut erit adiciatur. intelligas tam de affirmatione qz de negatione: que sub pronuntiatione ponuntur: quoniam pre dicatum in pronuntiatione pars est qmaxime rata.

C Porro querit phs qzobrem vnum quoddam sit: et non multa aial gressibile bipes. Non eniz est vnu: qz partes proxime. i. cotinenter dicantur. Alioquin hec vnuz sint: homo: bos: equus si iugiter proferantur. Deinde hec ait alio loco indicari oportere. remittens lectorem ad libru prime philosophie septimum: vbi diffinitionem docuit habere vnitatem: qz ex genere: ac differentia: quasi totum ex materia: ac forma consistat. ¶ Postremo dicit orationem esse vnam: quotiens aut significet vnum: vt Laurentius disse- rit: aut sit copula vna: vt si dies est: sol est super terram. Econtrario multiplicez esse oratione: que multa nec vnu significet: quoniam vniuersale multa significat. Sed ad hoc vnam quandam naturam designat: aut si incopposita sit. i. aut si in tota pronuntiatione strue nulla copula quasi clauo vinciat. Possumus item multa nec vnum ita exponere: vt Porphyrius dixit: qz si dicas animal gressibile bipes est: oratio vna est quauis multa significet: quoniam ex illis multis vnuz efficiatur. At si dicas Socrates: Plato: Alcibiades ambulat: aut Socrates ambulat: disse- rit: calet: hec quidem multa est: qm res que significantur adeo multa sunt: vt vnam quandam abfoluere naturam minime possint.

XIII Nomen igitur aut verbus dictio tri modo fit: quoniam dicere minime licet: ita indicantem voce aliquid pronuntiare: siue quispiam interroget: siue non interroget: sed ipsemet proferat. Porro simplex pronuntiatio est vox significans: ut aliquid sit: aut non sit: quemadmodum tria diuidunt. **Nomen** ac verbum tria: quoniam si nouo nomine appellauit dictionem: dicens nomen ac verbum dictio tri modo fit: que quoniam simplex est: fieri minime potest: ut ita dices voce aliquid pronuntiet: siue sponte sua quis: siue etiam interrogante alio proferat. Deinde diffiniens pronuntiationem dicit. Pronuntiation est vox significans ut aliquid sit: aut ut aliquid non sit: id est vox significans ex composito: veritati: falsitati: negationi: obnoxia. Quod autem adiecit: quemadmodum tria diuidunt: eo tedit: ut indicet pronuntiationem non solum significare esse aliquid: aut non esse: sed et fuisse: ac fore. Ita enim tria diuidunt ut liceat pronuntiare quippiam fuisse: esse: ac fore.

XIII Affirmatio preterea est pronuntiation alicuius de quopiam: negatio vero alicuius a quopiam. Porro cum liceat quod est pronuntiare ut non sit: et quod non est: uti sit: et quod est ut sit: et quod non est ut non sit ac sit. Circa tria presentia aliena fieri poterit: ut quicquid aliquis affirmet neges: et quicquid aliquis neget affirmes. Quocirca quippiam est: ut omni affirmationi sit negatio opposita: et omni negationi affirmatio. Sitque dictio affirmatio: ac negatio opposita. Intellego autem opposita pronuntiationem eiusdem: ac de eodem: nec equoce et alia quicquid diffinitum. **Diffinitio** tria: quoniam si affirmatio: ac negationem dicens. Affirmatio est pronuntiation alicuius de quopiam: ut virtus bonum est. Negatio vero alicuius a quopiam: ut voluptas bonum non est. Porro subiecit diuisionem: ut cum liceat negare quod quippiam affirmauerit: et sic affirmare quod quispiam negauerit: et rursum negare quod quispiam negauerit: et affirmare quod quippiam affirmauerit. Constat ut omni affirmationi sit negatio opposita: et omni negationi affirmatio: ita sit ut dictio sit affirmatio: ac negatio opposita. Id est ut de eodem sit. Verbi gratia. Voluptas bonum est. Voluptas bonum non est: ac relecta equocatione. Sed de equocis orationibus ac litigibus: seu cauillationibus: quos docuimus libro Elenchorum. Contra sophistas abunde docum iam est. De opposita pronuntiationum sequenti libro tractabitur accuratius. Cui Aristoteles tale initium fecit.

Laurentiani Florentini in libris Aristotelis de Elocutione. Liber Secundus.

Am res ipse autem sunt viles: aut particulares. Intellego autem vile quod de multis solet predicari: particulare: quod minime solet: ut homo vile est. **Laurenti** particularis. Necesse est pronuntiare ut quippiam insit: aut non insit. Interdum cupias vili interdum particulari. Si igitur vili pronuntiet de vili: ut insit: aut non insit tales pronuntiationes dicuntur. Intellego autem vili predicari de vili: ut omnis homo albus est. Nullus homo albus est. Sed ubi de vili pronuntiet aliquid non vili tales nequaquam dicuntur. Sed sit interdum ut ea que dicantur tria existant. Intellego autem non vili pronuntiare de vili: ut homo albus est: homo albus non est. Luz enim sit homo vile pronuntiatione minime vili utitur. Illa enim nota omnis nequaquam vile. Sed ut sit vili indicat.

Superiore volumine tria: quemadmodum statim iter initia promissit posuit nominis ac verbi diffinitionem. Deinde etiam orationis: ac pronuntiationis: et ite affirmationis: ac negationis: docuitque velut in transcurso affirmationi aduersari negationem: ac negationi affirmationem. Hoc libro quod sequens erat differit de oppositione affirmationis: ac negationis diligenter dicens. Cum res ipse: aut sunt viles: aut particulares. Sed quia dicta philosophi sunt aliquanto obscuriora: prenotari quedam oportet: ut legentibus reddantur nota.

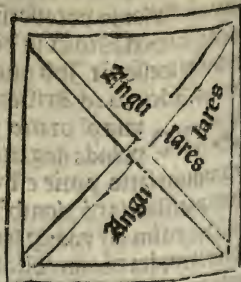
Sciendum est igitur ut in pronuntiatione sit subiecta ad predicatum habitudo triplex: quoniam predicatum: aut ne scio inest subiecto: ut sol mouet: aut nunquam: ut sol quiescit: aut interdum inest: interdum non inest: ut Plato differit: et ob eam rem triplex est materia pronuntiationum necessaria: impossibilis: ac contingens. In quaque qualibet fieri conuenit affirmationem: ac negationem: quotiens addas predicatum particulam negatiuam: quod ut primo libro diximus est in pronuntiatione proprium: ut Plato non differit. Et si dicas non Plato differit: non est negatio: quoniam predicatum a subiecto minime abdicat. Sciendum preterea est ut subiectum quicquid sit vile ut homo: quicquid singulare: ac tunc efficit pronuntiationem singularem: ut Plato differit. Hanc Theophrastus definit appellauit. Ubi autem sit vile vel nulla addit nota: sitque pronuntiatione definita: ut homo ambulat: vel aliquid addit nota. Que quoniam quadruplex est: ut omnis nullus: quod non omnis: quadrifaria: quoniam facit pronuntiationem. I. Affirmationem viles: ut omnis homo iustus est. Negationem viles: ut nullus homo iustus est. Affirmationem particularem: ut quicquid homo iustus est: ac negationem particularem: ut non omnis homo iustus est. Atque hec de subiecto dicens. Diuisiones existunt. De predicato triplex quoque diuisio oritur: quoniam predicatum ne scio verbum presens: aut preteritum: aut futurum: ut in singularibus Plato differit: Plato differuit: Plato differet. Quocirca. id est erit species oppositionum. Sed cum quilibet trifaria varietur propter tres materias: de quibus paulo ante docuimus: erit species oppositionum. Sex ac triginta in quibus subiectum est definitum. Ita sit ut omnes species oppositionum duo et septuaginta existant. Ceteras oppositiones intelligi uenit ad hunc modum. In singularibus semper contradicatio fit: ut nequam semper alterutra: nisi cum singularia futurum tempus respiciunt in materia contingenti: ut Alexander ipse paulo post indicabit. At negatio viles: et affirmatio viles: quas ipse nouit trias: ita affecte sunt: ut simul vere esse non possint. Sed interdum esse falsum potest in materia contingenti: ut omnis homo ambulat: nullus homo ambulat. Sub his autem ponuntur negatione particularis et affirmatio particularis. Que idcirco subcontrarie notant: econtraria se habentes: quoniam simul metiri nequaquam potest. Sed simul vere esse potest in materia contingenti: ut quidam homo differit: quidam homo non differit: aut non omnis homo differit. Ita autem necessaria: aut impossibili veritas a falso necessario diuidunt. Cum igitur affirmatio viles: ac negatio viles non necessario veritas a falso diuidant: restat alias esse pronuntiationes veritas a falso necessario diuidentes: que se ab angulis munitiores: sapientes efficiunt contradiccionem: cuius semper pars altera vera falsa est: que dicitur perfecta pugna: et integra: ut omnis homo iustus est: non omnis homo iustus est. Et rursum: nullus homo iustus est. Quidam homo iustus est. Sed tales oppositiones licebit elarius in quadrata formula spectare. Cuius a nobis facta descriptio est.

Est quare

Dis Contraria Nullus

Pigitur diuisit philosophi genera pronuntiationum in viles ac particulares: adiecit diuisiones: vniuersales pronuntiationis in vniuersalem vniuersalem: et indefinitam: quam ita appellat: quoniam subiecto vniuersali nulla nota quasi definitio addatur. Sed quoniam non tales minime dicuntur sint. Significata autem illarum nonnunquam sunt tria nondum inter

Quidam Subcontraria Non omnis

ter Aristotelis expositorum ostendit. Porphyrius dicit nō
semp verā esse negationē de dīo. affirmato: sed iterdū
de dīo: iterdū de puatione: qñqz de neutro horū. s. z. tol-
lere tñmō qđ est dcm̄ per affirmationē. Et enim pari i-
par z albo nigrū dīū est. Idcirco nō par: ac nō albū de
ipsis vera exiit. Nō videre aut significat puationem
vel ipsius act: vt in dormiēte: vel etiā potētie videndi:
vt in cecis. Sed aīali aut alteri sube: aut figure nīhil in-
ueniri pōt dīū: in qb̄ negatio significare dīū minime
pōt. Philoponus voluit: vt qz pole sit negationē iterdū
verā eē de affirmatione dīū: idcirco videri posset: vt ta-
les pñtiatiōes vtpote significātes dīa pueniat dīas
notari: qñ in dīis mediatis dīa nequaqz significat p-
dicatū: vt hō alb⁹ est: hō albus non est. Predicatū enim
vtpote. albū nō est. nō infert nigrū. Nō enīz necesse est
vt nō albū nigrū sit: sed eē rubrū ptingit. In dīū aut i-
mediatis significat dīa: vt hō sanus est: hō sanus non
est: qñ non esse sanum esse egrum significat.

Abi pdicatū fuerit vltē pdiceturqz vlt̄ minime vera
pñtiatio est. Nulla enī affirmatio vera erit: in
qua vltē pdicat vlt̄: vt oīs hō oē aīal est. C Nulla affir-
matio vera est: dicit: in qua pdicat vltē vlt̄: vt oīs hō oē
aīal est. Et idcirco penit⁹ inutilis est ad efficiēdū sylm:
qđ libz p̄pōz Analeticorū. i. resolutoriorū dcm̄ iam est.
C Sed ambigitur: qz hec est vera: oīs hō oīs scle capax
est: in qua pdicat vltē vlt̄. C Sed falleris. Nō enīz pdi-
catur vltē vlt̄. predicat enim hoc qđ est capax. Sic igit
esset falsa: oīs homo omne capax scientie est.

Affirmatio p̄tradicit negationi: quotiens altera
sit vltis altera particularis: vt oīs hō
alb⁹ est: nō oīs hō albus est. Nullus hō albus est: qđā hō
albus est. Cōtraria vō est affirmatio vltis negōni vlti: vt
oīs hō iust⁹ est: nullus hō iustus est. Quocirca fieri mini-
me pōt: vt he simul vere sint: s. z. oppositē his fieri pōt: vt
de eodē vere sint. nō oīs hō alb⁹ est. qđāz hō albus est.)
C Affirmatio vltis dicit negōni p̄ticulari: vt oīs hō al-
bus est. nō oīs hō alb⁹ est. Ac negatio vltis affirmationi
p̄ticulari. vt nullus hō alb⁹ est. Que q̄ pacto sibi inuicē af-
fecte sint paulopost indicabūt. Cōtraria vō est affirma-
tio vltis negationi vlti: vt oīs hō iust⁹ est: nullus hō iust⁹
est: atqz ita se hñt: vt ipsemet dixit: vt sil eē vere nō pos-
sint. Sed oppositē his: q̄s nos dixim⁹ subcontrarias ap-
pellari simul eē vere possunt: vt nō oīs hō albus est: qđ
dā homo albus est. Sed hec satis patere pōt si que p̄no-
tauimus inter initia huius libri in aīum reuocentur.

Omnis igit dicitio si vltē pdicatū vlt̄ ita se hñt: vt
altera neōio sit vera altera falsa. Itēz que-
cunqz singularis est. vt plato albus est: plato albus non
est. At quecūqz est in vlti nō vlt̄ non semp hec vera illa
falsa habet. vt hō albus est. hō albus non est. Itē homo
formosus est: homo formosus non est. Si enim iformis
est: formosus non est. Rursus si sit minime est.)
C Lū dixisset negationē vltēz aduersari affirmatiōi p̄ti-
culari: atqz affirmationē vltēz negationi p̄ticulari B lo-
co ostēdit quonā mō tales pñtiatiōes sint inuicē affe-
cte dicēs: oēm dictionem ita se hñre vt altera sit neōia
vera. altera falsa: qz vt est dcm̄ a nobis dicitio veruz a
falso neōio diuidit. Porro singularē dicit affirmationē
ac negationē ita se hñre: vt vltē a falso neōio diuidat: vt
plato alb⁹ est: plato albus nō est. qđ nos paulo supra p̄spi-
cūe docuimus. Adiecit p̄terea dictionem que in vlti sit
nō vlt̄ nequaqz ita se hñre: vt semp hec sit vera illa fal-
sa: vt est. hō albus est: hō albus nō est. Itē hō formosus
est: hō formosus non est. Lū enī hec sit vera: hō formo-
sus est: nihil repugnat quomin⁹ illa siml vera sit: hō for-

mosus nō est. Lū enim ille. simul vere eē possint: hō for-
mosus est: hō informis est: sequit vt he quoqz vere siml
eē possint. hō formosus est: hō formosus non est: qñ vt
ipe ait: sigs iformis est formosus nō est. Alr he sil ve sūt
hō formosus est: hō formosus sit. Ergo ēt ille silr ve sūt:
hō formosus est: hō formosus nō est. Ad enīz sit minie
est: vt ipsemet Alr. dixit. Letez qz vltē sit nōdū eē qđ gl
gnit⁹ s. lib⁹ de physica auditione est. pditū. C S. qro q
pacto phs hō oppōnē noiet dictionē. Lūz dicitio (qđ
est prime dcm̄) vltē a falso neōio diuidat. An ita dōm:
vt dictionē cōius pro oppositione accipiat. Solemus
enīz iterdū pro generibus vti nominibus specierum.

Sed statim videt absurdū eē: qñ appet: hō alb⁹ non
est. Simul etiā significare: nullus hō albus est.
Sed haudquaqz idē significant: neqz neōio siml sunt.)
C Paulus an dixit fieri posse vt sil vere sint: hō alb⁹ est:
hō alb⁹ nō est: hō formosus est: hō formosus nō est. S. z.
si B ita sit: videt statim esse absurdū: vt simul vere sint
affirmatio p̄ticularis ac negatio vltis: vt hō alb⁹ est: nul-
lus hō alb⁹ est: qz hō alb⁹ nō est videt simul ēt significa-
re nullus hō albus est. Sed soluit phs dubitationez di-
cens: vt haudquaqz idē significēt: z vt nō neōio sil vere
sint: qñ altera est negatio vltis: nullus hō alb⁹ est: altera
negatio p̄ticularis siue ideo finita: hō albus non est.

Porro p̄spiciū est: vt vna negō vni affirmationis
existat. Idē enī opz negare negōne: qđ affir-
mauit affirmatio: ac de eodē: aut q̄piā singulari: aut q̄piā
vlti: aut vlti: aut non vlti. Verbi grā. Plato alb⁹ est: plato
alb⁹ nō est. At sigd aliō fuerit: aut de alio idē mīmē op-
posita est: sed ab illa altera. Cetera opponunt huius inqz.
Oīs hō alb⁹ est. Illa nō oīs hō alb⁹ est: huic aut. qđā hō
alb⁹ est: nullus hō alb⁹ est: huic aut. hō alb⁹ est: hō albus
non est. Ut vna igr affirmatio vni dicit negōni: z que
he sint dcm̄ iā est: z vt alie dīe sint: z que he sint: vt nō
oīs dicitio vā aut falsa sit: z q̄obzē: z qñ vā aut fla sit.)
C P̄spiciū est: dicit: vt vna negō vni affirmationis exi-
stat: cui rei docuit cām dicēs. Idē enī opz negare negō-
ne: qđ affirmatio affirmauit: ac de eodē. In singularib⁹:
vt plato alb⁹ est: plato alb⁹ nō est. Itē in vltib⁹ siue vlti: vt
oīs hō alb⁹ est. nō oīs hō alb⁹ est: nlls hō alb⁹ est: qđā hō
alb⁹ ē. Siue nō vlti. vt hō alb⁹ ē: hō alb⁹ nō ē. At sigd aliō
fuerit qđ pdicet aut pdicet idē: s. z. de alio mīmē oppo-
sitā est: s. altera ab illa: vt ipe dixit. Ac demū i calce oīo-
nis pcludit ex correlario cūcta que dcm̄ sunt dicēs: dcm̄
iā eē: vt vna affirmatio vni dicit negōni: z q̄ he sint: z
nūc vt alie dīe sint: z que he sint: z vt non oīs dicitio. i.
oppositio vā falsane sit: z q̄obzē z qñ nūc vera: aut falsa
sit: qñ hec omnia ex dictis superius clare patent.

At nō vna affirmatio ac negatio est: que vni signi-
ficat de vno: aut vlti: aut minime vlti: vt oīs
hō albus est. nō oīs homo albus est. homo albus est: hō
alb⁹ nō est. Nullus hō alb⁹ est: qđā hō alb⁹ est: si album
vni significet. C si duob⁹ vni nomē inditū sit ex qbus
vni minime est: neqz vna affirmatio: neqz vna negatio
est. Velut sigs deferat B nomē vestimētū equo: z homi-
ni: vestimētum albus est: hec neqz vna affirmatio: neqz
vna negatio est. Nihil differt: si dicas: vt hō z equus al-
bus sit. Sed si id dicas nihil differt hō alb⁹ est z equus
albus est. Si igr he multa significāt: ac multe sunt p̄pi-
cūz est: vt p̄ quoqz multa: aut nequaqz vni significet.
Nō enim quippiam est homo equus ita sit: vt in his mi-
nime neōium sit verā esse: aut falsam p̄tradictionem.)
C Affirmatio ac negatio est vna quoties vni significet
siue vlti siue nō vlti: vt oīs hō albus est: nō oīs homo al-
bus est: hō albus est: hō albus nō est. Si album vt ipse

De elocutione

dicit significet vñ. i. si albu sit nomē simplex. Et si mltiplex sit: ita vt duob' vñ nomē inditū sit: ex qb' vnus minime est: neq' vna affirmatio: neq' vna negatio erit. Velut sigs deferat β nomē vestimētum equo z hōi: catq' vestimētū albu est. Nec neq' vna affirmatio: neq' vna negatio est: redditq' cām hui' dicēs. Nihil enī differt si dicas vt hō z equus albus sit. Si vō id dicas nihil differt vt hō alb' sit: z equus albus sit: atq' ita efficiē. vt qz be multa significet: ac multe sint pspiciū eē vt pma quoq' multa: aut nequaq' vñ significet: qm be pñtiationes tātū dē pñt. Qz aut hō alb' est z equus alb' est minime vñ significet: ostendit ea rōne q' hō equus quip piā nō est: quēadmodū illa que de se iūicēz pñticulariter pñdicant: vt aial rōnale ppiā est: qz quoddā aial rōnale est: z qōdam rōnale aial: cū aial de oī hoīe: itē rōnale de oī hoīe silt pñdicet. Subiecit pñterea aliā rōnem: vt neq' affirmatio sit vna: neq' negatio vna: qz nō nečio bec q' dē pñdictio vera sit: illa falsa. Sed quo pacto subm ac pñdicatū multa significās possit vñ efficere pñtiationē: aut non possit pcedente sermone latius diffiniatur.

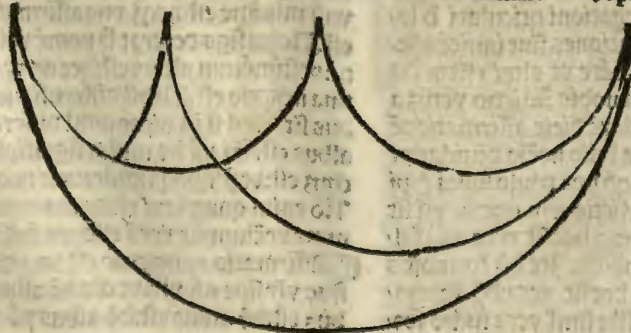
VIII In his igit' que sūt aut fuerūt affirmatio: aut negō nečio vā aut falsa habet: atq' in vlibus vlr semp bec vera illa falsa existit. Itē in singularib' quēadmodū dcm iā est. At in vlib' nō vlr nō nečio altera vera altera falsa est. Ac de β dcm iā est. Sed in singularibus respicientibus futūz nō silt se bēt. (Diximus paulo supius: vt affirmatio: ac negatio nečio sit veritati: aut falsitati obnoxia. Si in vlibus vlr sit. Itē in singularib' quēadmodū dcm est. i. in singularib' pñs aut pñritū respicientibus. Plato differit: plato differuit. At in vlib' nō vlr nō nečio altera vera: altera falsa est: vt hō albus est. hō albus nō est. Subcōtrarie enīz vt est dcm nō nečio vez a falso diuidūt: nisi in mā nečia: aut ipoli. Sed in mā pñgētī fieri pōt vt sil vera existat. Sed in singularib' respiciētib' futūz vt ipse dixit: z in mā pñgenti nō silt se habet. i. nō nečio altera vera altera falsa est: vt plato differet: plato non differet. Qd vt sit vez ab Aristotele multis rōnibus ostendit. Ideo dicit.

IX Si enim oīs affirmatio: aut negatio vera: aut falsa est: z vñ qd qz nečio existit: aut nō existit. Quocirca sigs dixerit fore aliqd: alius mīme dixerit idipm pspiciūz est: vt alter eoz vez nečio dicat. Si oīs affirmatio: aut negatio vā: aut falsa est. Ambo enim in talib' simul nequaq' erūt. (Subiecit hac parte pñs quādā veluti assumptionē. v3 vt veritati pñtiationis sequat nečio vt res ipsa sit. Falsitati vō vt res ipsa non sit. Propterea dixit. Si enīz oīs affirmatio: aut negatio vera: aut falsa est. z vñ qd qz nečio existit: aut non existit. i. sequit' necessario vt res ipsa existat: aut nō existat. Reliqua in aperto sunt: ac late patent.

Senim vez est dicere vt sit albu: aut nō sit albus: x nečio albu est: aut nō est. Et si albu est: aut albu nō est: vñ qd qz est affirmare: aut negare. Qz si nō existit mētī: z si mētī nō existit. Quocirca affirmatio: aut negō nečio vā aut falsa est. Nihil igit' est: aut sit fortuito: nec qd qz alterutrum erit: aut nō erit: s3 cūcta neq' nō vt fores tulit. Aut enī q affirmat ver' erit: aut q denegat: silt enī erit: aut nō erit. Qd enī alterutrum est nibilo magis β: aut illo mō se bēt: aut hēbit. (Ostendit pñdicte assūptiōis vītate p exēplū affirmatiōis ac negōis que tps pñs respiciāt dicēs: vt si vez sit dicere vt. i. vestimētū sit albu: aut nō sit albu: nečio albus est: aut nō est. Et si albu est: aut albu nō est: vez quoq' est affirmare: aut negare. i. vā quoq' affirmatio: aut negatio est: que. i. vñ vt albu sit vestimētū: aut vt albu nō sit: ac reciprocant. Deinde cus dī. Quocirca affirmatio aut negatio nečio vera: aut falsa est itelligit' definite. Ex quo tādē infer: vt si ita sit in futūz tollit' pñgēs: qm si affirmatio futuri: aut negō definite sit vera: nihil erit: aut accidet fortuito. S3 cūcta nečio erūt: qz aut affirmatio vā est: aut negatio: qua qz aut affirmat fore aliqd: aut denegat. At qd fortuito euenit nibilo magis hoc: aut illo mō se bēt: aut hēbit. S3 sciēdū tripl' eē aliqd pñgēs. Aut enī magna ex pte: vt manus quinqz digita: z vir canus in senectute: aut minori ex pte vt qui fodit scrobē iueniet thesaurū: aut equalr vt ambulare z nō ambulare: lauare z non lauare: z alia h3 que ad electionē: atqz arbitriū hoīs reducunt. Atqz hoc solū Aristoteles alterutrum appellauit.

Preterea siq' albus nec est vez fuit dicē pus vt albu eēt futūz. Quocirca semp fuit verū dicē aut vt sit futūz. Neq' fieri pōt vt id nō sit: aut nō sit futūz. Ad qd nequaq' pole est nō fore: imple est nō fore. Qd aut ipole est nō fore: nece est fore. Quēcūq' ergo futura sunt nečio erūt. Nihil igit' alterutrum: aut fortuito eueniret: qm si fortuito sit futūz nō nečio erit. (Demōstrat idē Aristoteles. Ut si vītās pñtiationis in futūz sit definita tollat' pñgēs: idqz demōstrat accuratiū: qm aliunde petito initio efficiēs rōnē in hūc mōdū. Siq' albu nō est: vt si puer recēs natus albus nunc est vez fuit dicere pridie: vt eēt puer alb' futurus. Quocirca semp fuit verum dicere pus vt eēt albus futurus. Que enīz illa sortitio foret si vno tpe eēt albus futurus alio nō eēt futurus. Nō ergo fieri potuit: vt nō esset albus futurus. At qd nequaq' possibile est nō fore album: imple est nō fore albu. Qd aut imple est non fore albu nece est fore album. Atqz ita efficiē: vt puer qui erat alb' futurus nečio eēt albus futurus. Nihil igit' (vt ait) alterutrum aut fortuito eueniret: qz fortuna: ac casus libris tribuit: que aliter eē possunt q' sint. S3 vt rōnis vīa magis pateat nō erit ab re formulā talē subscribere.

Necesse est vt esset albus futurus Impossibile esse vt nō eēt alb' futurus Nō est possibile vt nō esset albus futurus Si verum fuit dicere vt puer esset albus futurus.

XII Sed neq3 vt neutrum sit vez dicere puenit. Verbi grā: vt neq3 sit futurum: neq3 nō sit futurum. Principio enī cū sit affirmatio falsa: negatio minime vera est: et cum hec falsa sit affirmationē minime verā eē pringit. ¶ Affirmationē ac negationē diuide: re vez a falso supius dcm iam est: q3 affirmatio ac negatio simul vere eē nō pnt. Dixit enī ambo enī nō simul. i. vere erūt. Ne q3 igit dicat affirmationē ac negationez sll eē falsas idcirco pbs nūc ait nō posse quēpiā dicē vt neutru. i. vt neq3 affirmatio neq3 negatio va sit. Verbi grā: vt neq3 sit aliqd futurum: neq3 vt nō sit futurum. Principio enī sequit vt plogum minime sit vez qd est: vt dicitio simul vera: aut simul falsa esse nō possit: qm vt ipse dixit: cum sit affirmatio falsa negatio minime vera est. Item cū hec sit falsa affirmationē minime verā esse cōtingit. i. aliqd sit neq3 futurum: neq3 non futurum: sequitur vt affirmatio et negatio simul falsę existant.

XIII Ad hec si vez est dicere vt album nigrūq3 sit: existant necesse est. Sed si sit cras futurum: vt cras sit futurum oportet. Quod si cras neq3 sit: neq3 nō sit futurum alterutru veluti pugna naualis minime erit: oportebit enim pugna nauale: neq3 fore cras: neq3 nō fore. ¶ Deinde etiā seqt idē: neq3 fore: neq3 nō fore: vt pugna nauale: neq3 fore: neq3 nō fore. Cū enī affirmatio et negatio falsa sit: vt pugna naualis cras erit: pugna naualis cras nō erit: neq3 fore pugna nauale cras: neq3 nō fore necesse ē. Letez vt b pcludat. Atq3 mentionē fecit eoz q supi dca sūt in pdicta assumptione: dicēs. Ad hec si vez est: vt album nigrūq3 sit ambo existāt necesse est. Sed si sit cras futurum vt cras sit futurum oportebit. Veritas enī p nuntiationū in pnti. atq3 etiā in futuro euz re ipsa reciprocatur. Sed hec ex his que sunt antea diffinita late patet.

XIII Atq3 hec absurda sequunt: et alia istiusmodi: si cuiuslibet affirmationis: ac negationis. aut in vlibus vtrā: aut in singularib⁹ esse alterā verā alterā falsā necesse sit: ac nihil alterutru erit i his que sūt. S3 cūcta neccio erit fietq3. Quocirca frustra pssilia admittunt: ac negocia gerunt: vt si hoc facies illud sit futurum. Si nō facies minime sit futurum. Nihil enī repugnat vt millesimo anno hic affirmer quippiā fore: ille neget. Ita effici: vt necesse sit fore: quicqd aligs tūc affirmauerit vez fore. At qui id nequaquā differt sigs dixerit dictionez aut minime dixerit. Cōstat enī vt res ipse sint ita future: qd hic affirmer ille neget. Nō enim q3 affirmer: aut neges aliquid erit: aut nō erit. Neq3 si millesimo anno potius q3 quotiens alio tpe dicas fore: aut neges. Quapropter si quouis tpe ita se habuit vt eēt altep vez necesse erit illd fore: et qd sit futurum ita se hēbit: vt necesse eēt illud fore. Sigs enī recte dixit: vt esset futurum impole sit nō fore. Itē qd sit factum verum fuerat dicere vt eēt futurum. ¶ Absurda que sequunt si cuiuslibet dictionis sit pss altera definite vera altera falsa sunt: vt nihil alterutru sit: et vt nihil fortuito eueniat. Sed cuncta futura neccio sint futura. Hec aut vt impole sit ondit Aristoteles rōne quadā firmissima dicēs. Quocirca frustra pssilia admittunt: ac negocia gerunt: vt si id feceris sit illud futurum: si nō feceris minime sit futurum. Atq3 est momētus rōnis oē in b positus: vt si qd est futurum sit neccio futurum: nā ipa frustra aliqd fecit: vt pssiliū in nobis. Nā pssulere de neccys temerariū ducim⁹: vt solē eē occasurū: aut minime occasurū: aut boiez eē moriturū: aut minime moriturū. Cū enī hec sint neccia ad arbitriū: ac pssiliū nrm re ferri qui pnt: Itidē in ceteris dcm. Nihil enī repugnat vt ipse ait vt millesimo anno hic affirmer quippiā fore: ille neget fore. Quis si nullus sit qui affirmet: aut neget

nihilominus cuncta sint neccio futura: q3 affirmatio aut negō nequaquā cā est: vt res ipa sit aut res ipa nō sit: ppter ea seq vt qd sit futurum: ita se hēat vt necesse sit illud fore. Sigs enī recte dixit. i. ve vt eēt futurum ipole est nō fore. Itē qd sit factum vez erat dicere: vt eēt futurum. Quasi dicat idcirco neccio factum: q3 anteq3 fieret vez erat de finite vt eēt futurum. S3 hec satis pssipua sūt: vbi vis rōnis fuerit intellecta. Idcirco nos Atq3. vba in pauca collegim⁹: vt eēmus in reb⁹ minime neccys breuiores. Illud aduertendū fuisse Stoicorū opinionē pssistere qdē fati neccitatē: eē tñ in nob pssily et arbitry rōnē. Quis enī vt dicūt cūcta sint fato pntia: arbitria tñ nra: ac pssilia sūt fato obnoxia: pinde vt ppetas eoz: et q̄litas est. Sicut si cylindru p spacia terre pna demittas. Cām qdem ei: et pnt pccipitātis dederis: mox tñ ille pceps voluit: non q3 tu subide id facias: s3 qm ita se modus ei⁹: et forme volubilitas hēat. Sed de fato qd sit et quib⁹ reb⁹ inferat neccitatē suo loco et tpe demstrabit. Nūc id tñmō admonuisse sufficiat vt multa gerant: qbus nulla fati neccitas annexa est: vt que pssilio ac volūtate agunt: i. qb⁹ vt Alexander dixit: maiores isligunt pene: qm flagitia que committunt pssilio ad arbitriū ac ptatē hoīuz referunt. Atq3 aut p exēplū de veste eā ipsaz sniam pssipue indicabit.

Stoici

Alexander

Sed hec impolia sunt. Videm⁹ enim vt pssilium et actiones sint initia futuroz: et in totū: vt in his que nō semp sunt actu sit vt fieri ac nō fieri possint. Itidē se hēt in qb⁹ fieri pōt vt alterutru sit ac nō sit. Ac multa pssipua nobis sūt ita se hēre vt hāc veste possibīle est rescindi: et nō rescindē: s3 pus lacerabit. Itē nō rescindi pōle est. Neq3 enī potuisset pus lacerari nisi fuisset pōle eā nō rescindi. Quocirca et in alijs futuris ita dicēdū: quecūq3 fm talē ptatē dicunt. Itaq3 pssipuius est vt nō oia neccio neq3 sint: neq3 fiant: sed ptim alterutra fiat: nec magis affirmatio q3 negatio va est: ptim magis ac maiori ex pte altep accidit. Atq3 et altep fieri: altep minime puenit. ¶ Qd nos dixim⁹ pauloan ptra Stoicorū opinionē pleraq3 eē qb⁹ fatū nullā inferat neccitatē. Aristoteles b loco per exēplum de veste pssipue demonstrauit. Videm⁹ enī dic vt pssiliū et actiones sepe nūmero sint initia futuroz: ac multa pssipua sūt nobis ita se hēre queadmodū hāc veste pōle est rescindi: et nō rescindē. S3 pus lacerabit. ita vt rescindi vestē: ac nō rescindi ad fati neccitatē: sed ad arbitry referat liberā potestātē: qb⁹ in alijs futuris ita dcm quecūq3 fm talē potestātē dicunt. i. quecūq3 ptatē hnt inepā vt sint et vt nō sint queq3 nō semp actu sūt. Que enī semp actu sūt fm talē minime dī potestātē: vt celū moueri. Qd euz semp actu moueat: neccio mouet: ac nullā talē obtinet ptatē: vt moueri: et vt nō moueri eqlr possit. sed neccio ac semp mouet. Sed multa tñ existunt alterutra. i. que vtrouis mō fiant pueniet: vt hanc vestem rescindi. Alia vō que magis ac maiori ex pte eueniant: vt virū reddi canū in senectute: quīs altep fieri: altep minime puenit. Non enī desunt qui in senectute minime canities sentiant.

XV

At igitur ens sit quotiens fuerit: et vt nō ens non sit quotiens nō fuerit necesse est: nō tñ vt oē ens sit necesse est: neq3 vt nō ens non sit necesse est. Nō enī est idē omne ens esse neccio quotiens sit: ac necessario esse simplr. Pari modo in nō ente: et in ptradictione eadem ratio est. Quodlibet enī esse aut nō esse: atq3 etiā fore: aut nō fore necesse est: non tñ diuidēdo altep dicere necesse est. Verbi gratia. Necesse est fore pugnaz nauale cras aut non fore: tñ fore aut non fore necesse est. Quocirca qm oīones pinde vt res ipse se hnt peripicuum est: vt quecūq3 ita se hnt vt alterutru sint ptrarie

XVI

De elocutione

quoque accidant: ac si se habeat dictione necesse est. Quod accidit in his que non semper sunt: aut non semper non sunt. In his enim altera preter dictionis vera esse: aut falsam: non tamen talis: aut tale. Sed alterutra necesse est: ac magis vera altera: non tamen iam vera aut falsam esse pueniet. Non enim quemadmodum in his que sunt ita se habet et in his que non sunt: que tamen pnt esse: aut non esse: quemadmodum dicitur ita est.

Cum dixisset superius si verum sit dicere ut aliquid album magnusque sit: ambo existant necesse est. Sed si sit cras futurus: ut cras sit futurus opus: hoc loco diuidit neceum: ut ostendat quam necessitate res habeat in futuro sumpta ratione ab ipsa re natura: cum quibus concordant pronuntiationes. Est autem neceum triplex. scilicet absolutum ac simplex: ut sole moueri: ac triangulaz figuram tres angulos duobus rectis pares habere. Cui negatio aduersa simpliciter est impossibilis: ut soles minime moueri: ac triangulam figuram tres angulos duobus rectis minime pares habere. Aliud preterea: ut quicquid sit subiectum est neceum: ut ignis esse calidum: et platonem esse aial. Dum enim est ignis calidus sit necesse est. Item dum est Plato: aial sit necesse est. Porro neceum quoque dicimus: sole occidere nubes: dum nubes occidit sole: ac platonem ambulare dum ambulat. Hoc autem non est simpliciter neceum ut plato ambulet. Sed cum adiectione est neceum. scilicet ambulare platonem dum ambulat: quoniam impossibile est ambulante quotiens ambulet non ambulare. De tali neceio ex adiectione loquitur Aristoteles. dicens. Ut igitur ens sit quotiens fuerit: et ut non ens non sit quotiens non fuerit necesse est. Non enim est idem omne ens esse neceio quotiens sit ac neceio esse simpliciter: quod in non ente: atque in dictione. id est in affirmatione: ac negatione simpliciter verum esse prohibuit. Subiecit autem exemplum dicens: ut necesse sit fore pugnam naualem: aut non fore: non tamen necesse est fore pugnam naualem: neque non fore tamen fore aut non fore necesse est. Quocirca ait quoniam orationes: pinde ut res ipse se habent per se ipsum cum est in alterutris ac contingetibus futuris siue ex pari siue maiori ex parte disiunctum sit neceio verum: neutra pars tamen sit veritatis aut falsitatis obnoxia: quoniam futura contingetia neque ad nos: neque ad nam ut Averrois dicit: inter gratia absolutamque pertinent veritatem. Presentia tamen definite veritatis sunt: ad nam: quous iterum ad nos veritatem non habent perfinitam. Propterea Aristoteles dixit. Non enim quemadmodum in his que sunt ita se habet in his que non sunt. id est in futuris contingetibus in quibus (ut dixi) disiunctum quod neceio verum est. Sed neutra pars eius est veritatis: aut falsitatis particeps.

XVII Cum aliquid de quopiam significet: id verbum est nomen: aut quod noie vacat. Unum autem sit opus ac de vno id quod in affirmatione existit. Sed nomen et quod noie vacat antea definitum ita est. Etenim non homo minime nomen appello: sed nomen indefinitum. Nomen enim indefinitum vnum quodammodo significat: quemadmodum non differit minime verbum: sed verbum indefinitum erit. Letetur ois affirmatio ac negatio: aut ex nomine ac verbo: aut ex indefinito nomine ac verbo constabit. At sine verbo nulla affirmatio: aut negatio est. Etenim est aut erit: aut fuit: aut fit: et alia istiusmodi verba tradita a nobis sunt. Ad significandum enim tempus ita efficiuntur. ut per affirmatio: ac negatio sit. homo est. homo non est. Deinde homo non est: non homo non est. Rursus ois homo est: ois homo non est. ois homo homo est: ois non homo non est: atque in externis temporibus ea ipsa ratio est.

Diligens apud maiores inquisitio fuit de veritate pronuntiationis: et ob eam rem Aristoteles. iteque hoc loco ostendit pronuntiationem minus proprie esse veram: in qua verbum de noie indefinito predicet. Dicens vnum esse oportere: ac de vno: id quod in affirmatione existit. Cuius affirmatio aliquid de quopiam. id est vnum de vno significet. Sed quod noie vacat. id no-

men indefinitum vnum de vno significet. Sed quod nomine vacat. id nomen indefinitum vnum quodammodo significat. id non significat vnum proprie: sed quodammodo. id improprie: ac solius per puenientiam in negatione vnius. Quocirca pronuntiatione ex noie indefinito improprie: et quodammodo vna habet. Atque hoc modo accipiendo affirmationem ac negationem improprie vnam: ois affirmatio: ac negatio ut dixit ex noie: ac verbo: vel ex indefinito noie ac verbo constabit. atque erit ordo talis pronuntiationum. ut simplicior: et que maiores habeat veritates pcedat: alie deinceps sequantur. Proinde per affirmatio ac negatio est. scilicet ita ut affirmatio pueniat negationem: quod nos superius docuimus: ut homo est: homo non est. Deinde non homo est: non homo non est. Reliqua patet. Sed illud potest vocari in quoniam: quo pacto sit verum sine verbo nullas esse affirmationem: aut negationem: quoniam videtur consistere posse pronuntiationem aliquid sine verbo ut negationes: que fiat ex verbo indefinito. Admonitio soluit verbum accipi cōius. ac formam la crassiore: ut sit verbum tū definitum: tum etiam indefinitum. Alexander dixit verbum indefinitum in pronuntiatione esse idem subiecto cum negatione: sed hitu et cogitatione dissentire. Verbi gratia. Non differit est verbum indefinitum nullam habens preter significationem obnoxia: quotiens per se seorsum ut vnum consideret. Sed in negatione que est Plato non differit non proprie dicitur: mus non differit verbum esse indefinitum: sed potius per se definitum: quod de subiecto negetur.

Ane veritas pronuntiationis ita est intelligenda ut distinctio sit neceio vera: que dicitur aliquid fore: aut non fore. Sed preter distinctionis veritatem aut falsitatem mimes comprehendit. Et enim affirmatio ac negatio pinde ut res ipse se habent. Sed res ipse absolutam nequaquam obtinent veritatem. Quocirca affirmatio ac negatio definite vera esse mimes pnt. Sed non est illud. Si nauigabis non fortasse nauigabis: fortasse non nauigabis: sed penitus nauigabis. Rursus si non nauigabis non fortasse nauigabis: fortasse non nauigabis. Sed penitus non nauigabis. At neceio nauigabis: aut non nauigabis. Ergo te esse nauigaturum: aut et te non esse nauigaturum: necesse est.

Deus autem definite cognoscit fore aliquid: aut indefinitum: aut nullo pacto cognoscit. Sed plane mendacius est ut nullo pacto cognoscat aliquid fore: aut indefinitum: quoniam non posset rebus humanis puidere. Porro non potest definitas res habere cognitionem: qui fluente temporis seriem ascedat. Si igitur cognoscit deus fore aliquid definite illud quod sit neceio futurum oportebit. Sed soluit: et ne propterea laborem? et re tam obscura paulo altius repetenda res est. Cognitio que media est cognoscens ac cogniti triplex est: quoniam aut respicit meliorem: aut deteriorem: aut ea que sunt equalia: atque in eadem serie itepta. Verbi gratia. Aius noster cognoscit meliorem: quotiens diuina considerat. Deteriora vero si ad singularia ipsa reuocet: que diuidua sunt ac gnōnis: corruptionisque detrimento obnoxia. Equalia autem si ad se redeundo sua ipse aius nam ac simulacra in semetipsum adita contemplet. Atque in hunc modum aius hominis efficitur circa res cognitiones.

Deus vero cuncta intelligit meliori cognitione: ac cognoscit: ut Iamblicus dixit diuidua indiuidue: temporalia eterne: ac genita igenite: nec est apud eum preteritum aut futurum: sed tunc modo presentis. propter preteritum ac futurum minime diuisum. Sed quod ante temporis omnem additionem excogitet. Immo et nos possumus iterum cognoscere definite quod sit contingens quotiens non proprie fuerit contingens. Sed neceio sequetur positus causis sue generationis: pinde ut si lapideus orbis in superficie plana gescat. Sieri enim ut superficie eadem habere positionem a quopiam moueat: qui minime moueri potest: nisi superficies ipsa aliquoties inclinetur. Si igitur nos possumus definite agnoscere indefinitum: quanto magis

magis deus poterit cuius cognitio cunctis rebus p[er]stabili-
lior c[on]fess[us]. Sed Amōninus porē diluit rōnē: vt iterroget
quo nā mō libeat sumere te eē nauigatur: vel q[ui] si neces-
sarium: vel q[ui] p[er]tingens. Si quasi cōtingens habemus
iam q[uo]d querimus. Si q[ui] si neciū inity p[er]t[er]tio cōmitti
tur. Sed rectius soluit argumētum hoc mō: vt in cōne-
xo q[uo]d est. Si nauigabis penitus nauigabis: aduerbium
penit[us] priore loco potius q[uam] sequēti sit collocādum: ita. si
penitus si nauigabis: nauigabis: vt sit sensus: penitus ve-
rum esse cōnexus q[uo]d est. Si nauigabis nauigabis. Alio-
quin mēdacium plane sit. Si nauigabis: vt sis necio ac
penit[us] nauigaturus. Alexander n[on] it[er] alia rōne o[st]endere vt
q[uo]d sit fut[ur]us nō ad arbitry nostri referat potestare: sed
ad fati potius necessitate. Si enim ei q[uo]d est: vt in nobis
aliquid sit aduersat[us]: vt nihil in nobis sit: atq[ue] hoc sit ipso-
sibile effici. vt esse aliquid in nobis fatale existat: q[uam] fa-
tale describit[ur]: vt sit eius oppositū impossibile est. Solu-
tio est vt minime v[er] sit: cuius oppositū imposse habea-
tur. Ut igit[ur] bis duo q[ui]t[ur] sint necesse est: sed t[ame]n fatale
non est. Proinde negari op[er] fatale ita diffiniri: vt sit cu-
ius oppositū imposse. Sed fusior necessary fatalis signi-
ficatio intelligit[ur]: q[uam] omne fatale neciū q[uo]d est. Sed
multa sunt necia que fatalia nomiari minime queant.
Sed de fato alio loco diffiniet[ur]. Nunc illud t[ri]n[us] modo li-
bet adycere: vt si deus possit indefinite cognoscere defi-
nita ac p[er]ingentia necio quēadmodū. Iamblicus dixit
stat[us] fieri: vt deus res ipsas cognoscat aliter q[uam] existat:
q[uam] res ipse ad nām minime definitā p[er]tinet veritates:
et ob eā rem planius vident[ur] posse diluere rōnē: qui p[er]
dentiam dei ad lunarem vsq[ue] globū extendunt: quēad-
modum Calcidius in Thimeū Aristoteli placuisse te-
stat[ur]. Sed de hoc quoq[ue] suo loco ac t[em]p[or]e disputabit[ur]. Nūc
ad oppositionē p[er]nūtiationum redeamus: de quibus se-
quenti volumine Aristoteles late tractabit.

Laurentiani Florentini in libris de elocutione Ari-
stotelis Liber Tertius.

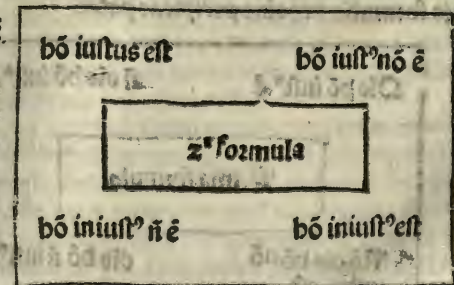
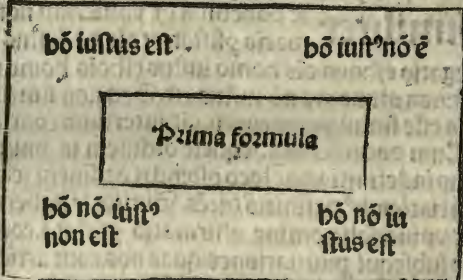
Quotiens verbum est tertium quiddam
sit: ac p[er]dicato annumeretur
dupl[ic]iter dicunt oppositiones. Verbi gratia. ho-
mo iustus est. Verbum est tertium: quiddam no-
mē. aut verbum in affirmatione adiungit[ur]. et
ob eā rem q[ui]t[ur] hec erūt. quaz due ad affirmationē ac
negationē se hēbunt per ordinē: vt p[er]uationes: alie due
nequaq[ue]. Verbi grā. Verbum est aut iusto adiungit[ur]: aut
nō iusto: p[er]indeq[ue] negatio. Quatuor enim sunt: id itelli-
gimus ex subscriptione tali. Homo iustus est. Negatio
huius est hō iustus non est. Homo nō iustus est. Nega-
tio huius est. Homo nō iustus nō est. Et enim verbum est:
aut nō est iusto et nō iusto adiungit[ur]. Nec igit[ur] sunt vt in
Analeticis. i. resolutorys est productum ita disposita.

Quoniam sup[er]iore volumine differuit de oppositione
simpliciū p[er]nūtiationū: deinceps agit de oppositione p[er]
nūtiationū cōpositaz: in q[uo]d verbum est tertium quiddam: ac
p[er]dicato annumerat[ur]. Simpliciora enī sunt ipsis cōpo-
sitis natu[ra]: et cogitatione pora. Sed anteq[uam] ad Aristotelis
dicta n[ost]ra p[er]sideratio intēdat: attingem[us] breuiter aliqua
de negatione et oppositione p[er]nūtiationū. Sciendū igit[ur]
est minime fieri negationē vbi p[er]icula negatiua p[er]dica-
to adyciat[ur]. Q[uam] si dicas. hō non iustus est: boiem quen-
dā non iustus p[er]firmas. Sed si dicas. hō iustus non est:
boi nō inē iustū p[er]nūtiat. Quocirca negatio huius. hō
nō iustus est erit hec. hō nō iustus nō est. et ob eā rē hic
geminant[ur] dictiones: q[uam] in simplicib[us] p[er]nūtiationib[us]
p[er]icula negatiua adiecta p[er]dicato vt nos dixim[us] sup[er]a:
efficit negationes: hic vō alia spēs affirmationis est: cui

aduersat[ur] negatio quā facit p[er]icula negatiua cōp[re]dica-
to. i. verbo annexa. Appello aut[em] verbum cōp[re]dicatum ea
rōne: q[uo]d tertius quoddā est: vt Ap[osto]l[us]. dixit ac p[er]dicato an-
numerat[ur]. i. cū p[er]dicato pariter p[er]dicat[ur]. Simili mō dōm
in singularib[us]: nec nō ys que ab angulis se respiciunt in
quadrata formula per oēs t[em]p[or]is gradus: et oēm mām de
subro definito: et indefinito. tales igit[ur] duplicant[ur]. Cuius
igit[ur] alie simplices p[er]fecte t[ri]n[us] modo ex subro et p[re]dicato
septuagintadue existat: hec cētum q[ui]dragintaquor. Q[ui]s
aut[em] simul. zis. erūt. Sciendū p[re]terea est: vt affirmationi
simplici simplex negatio aduerset[ur]. affirmationi vō ide-
finita negatio indefinita: vt hō iustus est: hō iustus non
est: hō nō iustus est. hō nō iustus nō est. Has aut[em] Theo-
p[er]astus appellauit ex t[ra]spositione: q[uam] sub simplici af-
firmatione ponat[ur] indefinita negatio: et sub negōne sim-
plici affirmatio indefinita: vt in formula subscribēda pa-
tebit. Sic igit[ur] noiauit: q[uia] illaz ordo t[ra]sponat[ur]: vel q[uam]
t[ra]sposito p[er]dicato definito: ac posito indefinito p[er]t[er]it
Dixit igit[ur] Ap[osto]l[us]. duas eē oppōnes: et q[ui]t[ur] p[re]s. q[uia] due ad
affirmationē: ac negationē se hēbunt per ordinē: vt p[er]ua-
tiones: due vō nequaq[ue]. Hic locus difficillim[us] est: qui t[ame]n
ab expositorib[us] declarat[ur] ad hūc modū. Quotiens affir-
matio simplex vera est: silr vera est negatio indefinita.
Ut si hec est vera. hō iustus est: hec quoq[ue] est vera. hō
nō iustus nō est. Sz nō retro agit[ur]: vt quoties negatio in-
definita sit va: silr sit vera affirmatio simplex: q[uam] canē
boiem nō eē nō iustū vera est. Cū enī penitus non sit
hō: neq[ue] iustus d[icitur] hō: neq[ue] nō iustus: et t[ame]n falsus est vt sit
hō iustus. pari mō negatio simplex in plura se fundit: q[uia]
affirmatio indefinita: q[uam] siqs est nō iust[us] hō: is iustus hō
nō est. Nō t[ame]n si q[ui]s nō est iustus hō: ita est nō iustus hō
mo: q[uia] de eo q[uo]d penitus nō est hō: simplex negatio vera
est: affirmatio aut[em] indefinita mentit[ur] quēadmodum in
subscripta formula patet. Et rur[us] his cū sint alie p[er]uatue
affirma-
tiones: ac
negōnes
dispona-
tur vt in
2^a formu-
la. Dico
igit[ur] q[uod] ne-
gatio p[er]u-
atiua i
pla se fū-

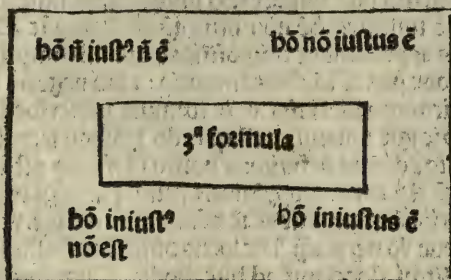
dit q[uod] affirmatio simp[lex]: q[uam] nō solū va est de ys q[ui] penit[us]
nō sūt hoies. Sz et de ys q[ui] sint hoies q[uo]d e[st] is: neq[ue] h[uius]
aut talēq[ue] p[er]uationē p[re]cipiat[ur]. Et ex h[uius] facile p[er]t[er]it: vt affir-
p[er]uatione m[ai]ore ābitu sit: q[uod] negō simplex. Atq[ue] h[uius] voluit
Ap[osto]l[us]. cū dixit. q[uia] due se h[ab]ent ad affirmationē: ac negōnes
i. simplices p[er] ordinē. i. seq[ue]le vt p[er]uatie: q[uam] sic negō indefi-
nita i pla se fūdit q[uod] affirmatio simp[lex]: ita negō p[er]ua-
tione cōp[re]hēdit q[uod] affirmatio simp[lex]. Rur[us] sic affir[matio] indefi-
nita m[ai]ore ābitu ē q[uod] negō simp[lex]: ita affirmatio p[er]uatia.

Sed q[uo]d
postea di-
cit[ur]: que
vō neq[ue]
itelligit[ur]:
vt negō
p[er]uatia
pla cōti-
neat[ur]: q[uod]
neg[atio] ex
t[ra]sposi-

De elocutione

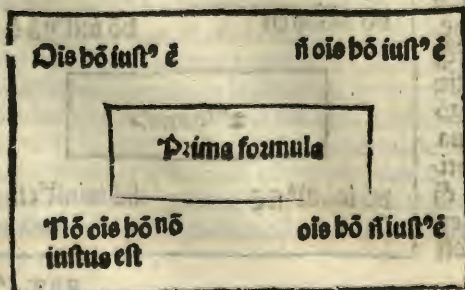
clonē: e contrario ac affirmatio simplex. Itē vt affirmatio p̄uatiua pauciora cōprehēdat q̄ affirmatio ex transpositione: qm̄ sigs est iniustus hō is. s. nō iustus est: non enī sigs nō iustus est: iā 7 iniustus est ppter habituz meritiū vt in pueris: 7 id qd sit vtriusq; affectiō is exp̄s: quo circa p̄spiciū est: vt negatio p̄uatiua plura cōprehēdat q̄ negō ex trāspōne: qm̄ negatio p̄uatiua vā est de p̄dictis medijs habitib⁹: ac pueris: qz nō sunt iniusti hoies. Negatio vō ex trāspōitione falsa existit: qd inq̄tū subscripta formula declarabit. Certum alij expositores scribūt expōnē: quā magis cōprobant vtpote simpliciores.

¶ Dicunt enī: vt ex q̄tuor p̄tibus duarū oppositionū. v3 simplicis 7 ex trāspōne: due que. s. sunt ex trāspōitione se habeāt ad affirmationē ac negationē: vt p̄uatiue p̄nūtiations. i. vt quēadmodū p̄nūtiations p̄uatiue non sūt p̄prie affirmationes: aut negationes: ita affirmatio: ac negatio ex trāspōitione nequaq; p̄prie affirmatio ac negatio est: pinde vt hō defunct⁹: qui nō simp⁹ hō est. Alie vō due partes simplices oppositionis nequaq;: ita se hñt ad affirmationē ac negationem: qz he p̄prie affirmationes ac negationes habētur. Sed prima expositio de sequela p̄nūtiationum est verior: vt patet ex ijs que primo prioz Analiticoz p̄pensa iam sunt.

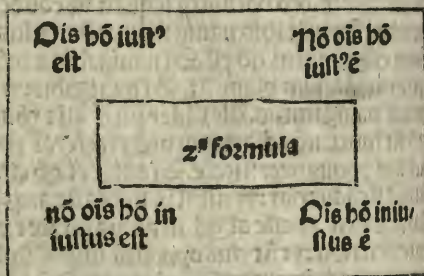
¶ Similiter se habebit si ex vniuersali nomie affirmatio p̄sistat: vt ois hō iustus est: huius negatio est: non ois homo iustus est: ois homo nō iustus est: non ois homo nō iustus est. Sed non similr angulares esse simul veras contingit: interdum contingit.

¶ Cum docuisset A3. sequele ordinem in p̄nūtiationibus indefinitis: hoc loco ostendit ordinem sequēle in p̄nūtiationib⁹ definitis dicēs. Similr se habere quōties ex vniuersali nomine affirmatio p̄sistat. i. eodem ordine subsequi p̄nūtiations: quas nota: aut articulus vniuersalis definit: qm̄ negatio indefinita plura continet q̄ affirmatio simplex. Si enim oēs hoies sint iusti: tūz affirmatio simplex: tūz etiā negatio indefinita vera est. Si vō quidā iusti sint: quidā non iusti: negatio indefinita vera est. Affirmatio autē simplex falsa. Rursus simplex negatio vera: affirmatio autē indefinita falsa. Quo circa seruat simplicium p̄nūtiationūz aduersus indefinitas: que sub sunt p̄portio. Pari ratione se habet conferendo simplicem affirmationē ac negationem cu3 affirmatione ac negatione p̄uatiua quēadmodū subscriptis formulis: vt prius p̄spicue patet.

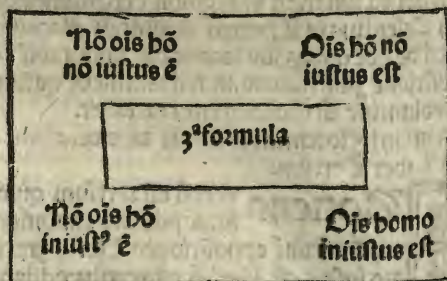

¶ At indefinite p̄nūtiations collate cū p̄uatiuis nō sūt se hñt: qm̄ indefinita affirmatio plura cōplectit⁹: q̄ affirmatio p̄uatiua: qm̄ si oēs homines sint iusti vera est. Dis homo nō iniustus est: iniustus enim nō iustus est. Sed vbi qdā iusti sint: quidam mediū obinent habitum vera est. Dis hō nō iustus est. 7 illa falsa. Dis hō iniustus est: quēadmodū subscripta formula clare dilucet.

¶ Adiecit autē p̄hs nō similr fieri posse: vt angulares sūt vt existāt. S3 iterdū fieri posse: qm̄ vbi p̄nūtiations fuerint in-

definite: fieri pōt vt simul v̄ sint in mā p̄tingēti: qz idē finite id p̄nt: qd p̄ticulares valent. Sed vbi p̄nūtiations fuerint definite fieri m̄imē pōt: vt in quib⁹ mā sūt v̄ sint. S3 i mā p̄tingēti sūt p̄tinet v̄itatē. Si enī alij hoies sint iusti: alij iniusti: alij vō mediū hitum teneāt: oēs negationes dicte p̄tinebūt v̄itates: vt nō ois hō iustus est: nō ois homo iniustus est: nō ois homo nō iustus est. Nō ergo dcm̄ est: vt iterdum p̄tingat nō ita intelligēdū est: vt oēs angulares simul vere existant. Id enim impossibile est. Sed vt quedā eaz in materia contingentib⁹: vt in negationibus simul contingentibus veritatem.

¶ He due igit inuicez oppositae sunt. Sed alie due ei qd est. nō hō iustus est: nō hō iustus nō est. nō hō nō iustus est: nō hō nō iustus nō est. Plures autē his minime sunt oppositiones: he vō absq; illis ipse per se existunt: eo qd est nō homo veluti nomine v̄tentes. ¶ Diuidit hac pte p̄hs p̄nūtiations in qb⁹ vltra p̄dicatū verbū quoq; cōp̄redicat: qm̄ p̄nūtiatio: aut hēt v̄ritū qz. s. tā subm̄ q̄ p̄dicatū definitū: aut v̄ritū qz indefinitū: aut altez definitū: altez indefinitū. Si igit dicis: nō hō iustus est: nō hō iustus nō est. he simplices qdē p̄nūtiations. s3 ex subto indefinito existūt. Vbi vō dicis: nō hō nō iustus est: nō hō nō iustus nō est. De sunt indefinite ex trāspōitione. s3 ex subto indefinito qd A3. dedit itellēgi dicēs. De due igit inuicē oppositae sūt. Sed alie due ei qd est nō hō velut subto aliqd adiectū hñt. i. quēadmodū i p̄nūtiationib⁹ ex subto definito sūt oppōnes simplices. Itē ex trāspōne: ita in p̄nūtiationib⁹ ex subto indefinito: que vt ipse ait noie indefinito vice nois vtuntur.

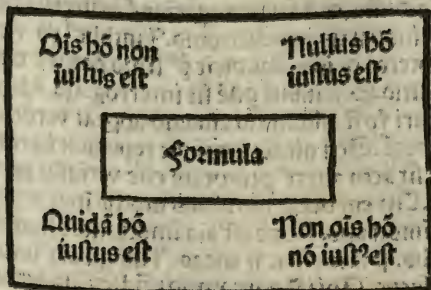
¶ Sed in quibus verbum est minime p̄gruit: vt in v̄bo differit: 7 ambulat in ijs idem efficit ita possit: vt si verbū est adyciā: vt ois hō ambulans est: ois hō ambulat. Dis nō homo ambulans est. ois nō hō ambulat. Nō enī dicēdum est nō ois hō. Sed p̄ticula negatiua non adycienda est homini: qm̄ nora omnis nequaq; vniuersale: sed vt sit vniuersaliter indicat. Id patet ex hoc: homo ambulat: homo nō ambulat: non homo ambulat.

bulat: nō homo non ambulat: quoniam hec ab illis dis-
sentiant: ppter ea q' vlr nequaquē dicant. Quocirca oīs
aut nullus nihil aliud significant q' vt vlr de nomine
affirmatio aut negatio sit. Alia vō adici opus est.)

Sz in qbus dicit verbū est minime pgruit: in vs. idē
efficit ita positū: vt si verbū est adiciat. Qis hō ambu-
lans est: oīs hō ambulat. Qis non hō ambulans est: oīs
nō hō ambulat: ostendens vt idem ordo ac sequela pnū-
tiationū sit in qbus vbu ambulat: aut differit loco vbi
est in pnūtiatione iungat: nec Amōnius bene dixit: vt
in pnūtiatione possit aliud haberi predicatū q' vbu
est citans termini diffinitionē p' lib' p'p' ab Az. tradi-
tam. Cum dicit terminū voco in quē resolutū p'p' vt
predicatur: id de quo p'dicat: appposito vel diuiso esse
aut nō esse. Cuz hoc loco clara voce testet esse aliquas
pnūtiationes in qbus verbū est minime pgruat. Sz lo-
co ei' vbu hēant ita positū p'inde vt si vbu est adiciat.
Quietia s' phie p' lib'. s'lr dixit minime dissentire. hō
pualescens est: hō pualescit: hō secās aut ambulās est: hō
secat aut ambulat. Ostēdit p'terea Az. vt p'cula neg^{na}
nō sit note sed nomini adiciēda: qm nō oīs (vt ait) nō
est vlr: sed vt sit vlr indicat. i. de oib' p'icipantib' nām
subtū idicat affirmari p'dicatū. Simili mō nota: aut ar-
ticulus nullus nequaquē vlr est. Nihil enī signat nisi vt
vlr de noie. i. de subto negatio sit. Sz illud posset voca-
ri in qōnē. Sit ne hec. hō nō ābulat: affirmatio ex trās-
positione: cū tantūde possit q'ntū valet hec. hō nō am-
bulans est: vt Az. dicit: Solutio est vt hec: hō nō am-
bulat: ita sit exponēda: vt p'cula negatiua sp' vbo ady-
ciat. Quocirca fiet. hō ambulans nō est: ac de his satis.

Quoniam p'traria negatio est huic q'dez: oē aial
iustū est. illa que signat: nullū aial iu-
stū est. Constat vt hec nunq' simul vere existant: neq' in
eodem. Sed opposite his interdū existunt: vt nō omne
animal iustum est. Quoddā aial iustum est.)
Contrarie pnūtiationes simul vere esse nō p'it quē/
admodū sup'ius docuim': vt oē aial iustū est: nullū aial
iustū est. Sed opposite his. i. subcōtrarie interdū. i. in
mā p'ingēti: simul vere existūt: vt nō oē aial iustū est.
Qdā aial iustū est. Ceterū qd Az. dicat: neq' in eodez
Amōnius intelligit sepatim: hoc inq' in pnūtiationi-
bus: alterū in significatis eaz. Sed hec in seip'a recur-
runt. Alij (qd recti puto) dicūt: hī sniaz pcedentē: qm
īrie pnūtiationes p'it q'dem simul esse vere: vt oīs hō
bipes est. Nullus equus bipes est. Sed nō in eodem.

At vero ita sequunt: vt huic. oīs hō nō iustus est:
sequat illa: nullus hō iustus est: huic vō
quidam homo iustus est. opposita. i. non oīs homo non
iustus est. Quēpiam enim iustum esse necesse est.)
C Dicit. Ut huic. oīs homo nō iustus est: sequat illa. nul-
lus homo iustus est: p'p'icūz est: vt aut huic. qdā hō iu-
stus est opposita. i. nō oīs hō nō iustus est: sequat ipse/
met Aristō. indicat dicēs. Quēpiāz enim iustum esse ne-
cesse est. atq'z hec subscripta formula dilucide patent.

Sed ambiget forte quispiā. Utrum p'trario huic nul-
lus homo iustus est: sequat illa. Omnis hō non iustus
est. Itēz verū huic. nō omnis hō nō iustus est: illa. qdā
homo iustus est. Amōnius existimat pnūtiationes illas
reciprocare. Dicit. n. quocirca se inuicē psequunt' pnū-
tiationes p'riculares: quēadmodū vlrēs. Nec illud repū-
gnat. dicit q' altera negatiua sit altera affirmatiua: qm
affirmare etiā de eo qd nō sit aliqd possum': vt q' chi-
mera nō iusta sit. P'indeq' dixisse Az. libro p' phie
quarto: p'mi ac diuini entis p'tatem non solum extendi
v'q' ad informē mām: sed etiā v'q' ad p'uationē: ac ne-
gationē ipsius entis. Cum z non ens dicamus esse non
ens. Sed hec minime vera mihi vident: qm p'p'ius se-
quit. vt huius p'tradictionis. chimera est. chimera nō
est: affirmatio vā negatio falsa habeat. Quo qd sit ab-
surdus nō video. Quocirca recti' dici pōt: vt affirma-
tioni qdē sequat negatio: tum in v'libus: tūz etiā in par-
ticularibus. Sed vt retrosum minime agat: qd z ipse/
met Az. indicare visus est vtens signatis verbis: cūz di-
xit. vt huic. oīs homo nō iustus est: sequat illa. Nullus
homo iustus est: huic vō. quidam homo iustus est. Op-
posita. i. non oīs homo nō iustus est. Qd item Boetius
vir aliogn app'ime doctus peccare videt dicens: vt ad
eaz que est. nullus homo est iustus. Sequat illa que est
omnis hō est nō iustus. Sed de sequela pnūtiationū
abūde diffinitū est: ac pcedente sermone diffinitū. Il-
lud tantūmodo est adiciendus. Ut p'uatō ab Az. ens
appellatur per similitudinē quādā: quo pacto dicimus
sanum id qd indicet aut efficiat sanitatem.

Porro p'p'icūz est: vt in singularibus quotiens
verū est negare eum quē interrogas vt z
affirmare verū sit. v. g. Est ne Plato sapiēs. Minime.
Plato igit' non est sapiens. sed in v'libus non s'lr vera
est: que similiter dicitur. Sed negatio vera est. v. g. Est
ne omnis homo sapiens. Minime. Omnis igitur ho-
mo non est sapiens. Id enī mendacium est. Sed ve-
rum est. Non omnis igitur homo sapiens est: quoniam
hec opposita est illa contraria.)

C In singularibus quotiens negatio simplex vera est si-
militer vera est affirmatio ex transpositione. In v'libus
aut negatio quidez simplex est vera. Affirmatio vō ex
trāspositione mentis. Qd Az. indicauit per interroga-
tionē dicens. perspicuū esse: vt in singularibus quotiens
verū est negare eū quem interrogas: vt affirmare verū
sit. i. quotiens vera est negatio simplex: affirmatio quo-
q' ex transpositione vera est: vt si Plato sapiens nō est
Plato nō sapiēs est. Sed in v'libus nō similiter se ha-
bere propterea q' negatio simplex vera z affirmatio ex
transpositione falsa: z ob eam rez esse excipiendā inter-
rogationē opposita pnūtiatione nō īria: vt est ne oīs
homo sapiens. Minime. Non oīs igitur homo sapiens
est. Dec enim opposita est. Ceterū sciendū est p'po-
suisse Aristotelem Theorema per interrogationē: qm
vtile est exercitationi z cōgressibus phie. Illud quoq'
admonendum: vt quēadmodum se habet in singulari-
bus: ita se habeat in particularibus: ac indefinitis. Ut
est ne homo alatus. Minime. Homo igitur nō alatus
est. Rursus est ne quidā homo alatus. Minime. Qui-
dam igitur homo non alatus est.

Sed que ex indefinito nomine ac verbo opposite
sunt: vt non homo: ac nō iustus: quasi ne
gationes esse sine nomine ac verbo videntur: sed mini-
me sunt. Semper enim vera aut falsa negatio sit opo-
tet. Ac si dicas non homo nihilo magis q' si dicas hō.
Sed minus ver' aut falsus eris nisi aliqd adieceris.)

Dubius

Solo
Amon-
nius

VII

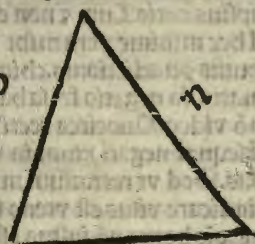
VIII

De elocutione

Ne quisq̃ decipiat existimans indefinita noia: ac vba haberi negationes: pp id qd̃ antea est dictu de affirmatiōibus ex trāspōne: idcirco p̃hs talē coarguit suspitio nē dicens. S̃z que. i. voces ex indefinito noie: ac vbo op̃posite sunt: vt nō homo: ac nō iustus: quasi negationes esse sine noie ac verbo vident. Deinde ostēdit tales voces nequaq̃ esse negatiōes dicens. Sed minime sunt: s̃z negatiōes qd̃ qd̃ ipsemet idicauit p̃ syllm̃ in sc̃da figura ad hūc modū.

Dis negatio vera aut falsa est. Sed vba ac noia indefinita neq̃ vā neq̃ falsa sūt. Nomia igit̃ ac vba indefinita negōes nō sunt: porro vt nomina ac vba indefinita neq̃ signi-
ficet verū aut falsū ipse Ãz. indicant vtr̃s loco a maiori s̃c̃nomia ac verba definita magis puenit signare verū aut falsū: s̃z minime significare. Igit̃ nec verba: aut noia indefinita: verū: aut falsū significabūt. Ceterū vt neq̃ vba neq̃ noia definita veritatē p̃tineat: aut falsitatē: p̃ lib̃ diffinitū iaz est.

Vera aut falsa est.

Negatio. N. Noia ac verba indefinita.

IX Significat

Dis nō hō iustus nō est. S̃z hec. ois nō hō nō iust est. hūc nullus non homo iustus est. idem significat. Pauloat̃ est dictū. At vō ita sequunt: vt hūc. ois hō nō iustus est. Sequat̃ illa: nullus hō iust est. hūc vō qd̃a hō iustus est. Opposita. i. Nō ois hō nō iustus est. Nunc igit̃ indicat: vt hec. Dis nō hō iustus est: nulla illarū q̃s diximus significet idē neq̃ ea que hūc opposita est. Dis nō hō iustus nō est: qm̃ in his subm̃ est indefinitū: in illis definitū. Postea dicit duas esse p̃nuntiationes idem significantes: vt ois nō hō nō iustus est nullus non homo iustus est: qm̃ in vtraq̃ subiectus est indefinitum. Sed de hoc est supra iam dictum.

X Nomina

ac verba q̃uis locū demutēt significat idē: vt albus hō est: hō albus est. qm̃ si non sit ita vnus plures erunt negationes. Sed vt vni vna sit ois iaz est. hūc. n. albus hō est: negatio est. albus hō nō est. huius vō. hō albus est nisi eadē sit illi. albus hō est: negatio erit: aut hec. nō hō albus nō est: aut illa. hō albus nō est. Sed altera negatio est huius. non hō albus est. Altera illius. albus hō est. Quocirca vni due erūt. Ut igit̃ ea ipsa sit affirmatio ac negatio q̃uis nomē ac verbum demutet locum perspicuum est.

Quoniam dixerat de sequela: et de egpollentia p̃nuntiationū: nūc docet vt noia ac vba. i. subm̃ et p̃dicatū: q̃uis demutent locū et ordinē minime variēt intellectū: vt albus hō est: hō albus est. Si. n. nō sit ita (ait) vni affirmatiōis plures erunt negōes. Huius. n. hō albus est. si nō sit eadē illi. i. si nō significet idem: negatio erit. nō hō albus nō est: aut illa. hō alb nō est. S̃z altera est negatio huius. nō hō albus est: altera illius. alb hō est: ita vt illius. albus hō est: negatio sit. alb hō nō est. Itē hō alb nō est. Que cū sint diuerse: p̃pterea q̃ affirmatiōnes oppositae nō sunt eadē vnus affirmatiōis due erūt negatiōes. Sed vt hec. hō albus nō est: sit negatio illi affirmatiōis. albus homo est: patet quoniam in omni

materia verum a falso necessario diuidunt.

Sed ambiget forte quis: qm̃ segt̃ p̃nuntiationē vsem reciprocare in semetipsum. Segt̃. n. ois hō animal est: oē aial hō est: qz noia ac verba: q̃uis demutent locum minime variāt intellectū. Solo est. i. Verba ac noia demutare debent locū: ita vt subm̃ q̃uis p̃ore cedat locū: p̃terea subm̃ sit: et itē p̃dicatū sit. P̃. p̃dicatū: velut in exēplo Ãz. hō albus est: albus hō est. Semper enim hō subiectus terminus est. aial p̃dicatū et obeā rem semper it̃ idem. Si dicas. ois hō aial est. est ois hō animal. Animal ois hō est. Est aial ois hō. Ceterū admoneri debemus: vt in negatiōibus demutatio loci nequaquā variēt intellectū: quotiēs ita demutent locū: nomina ac verba: vt p̃ticula negatiua semper eidē adiciat: vt nō est hō albus. hō nō est albus: hō albus nō est: q̃ nō Ãz. de affirmatiōe trīmodo faciat mentionē. Recentiores p̃hi hic multa obloquuntur. Quorū dicta vt vana sunt: ita a me facile contēnuntur.

At vero

vnū de multis: aut multa de vno p̃stare. mare aut negare nisi vnū fuerit: quod ex multis indicat neq̃ affirmatio vna: neq̃ negatio erit intelligi vnū volo: nō vbi nomen vnū extiterit. Ex illa vō vnū minime fuerit: vt hō forsitā est et aial et bipes: et placidū. Sed ex his quoq̃ efficit vnū. Sed ex albo et boie: et abulare nequaquā vnū efficit: et ob eā rē nec sigd̃ affirmes vna affirmatio est. S̃z vox qd̃ vna affirmatiōes mltē sūt: neq̃ si d̃ vno h̃ afferas: s̃z si r mltē sūt. Superius dictū est: vt si vnū multa signans de quop̃iā p̃dicet p̃nuntiatio multiplex habeat: vt vestimentum albū est: quotiēs hoc nomen vestimentum equo et homini defera. Idē hoc loco p̃firmat adiciēs appellari vnū nō vbi nomen vnū extiterit. Ex illo vō minime vnū fuerit: qm̃ aial bipes placidū ē vnū: q̃uis nō vnus nomen existat: sed multa ex q̃bus efficit vnū: et ob eam rē si dicas deinceps. hō aial bipes placidū est silentio minime intercidendo cōtinuitatem vna oīo est: qm̃ vt ipse ait: ex albo et boie: et abulare nequaquā vnū efficit. Vox igit̃ vna est: s̃z affirmationes multe sunt. Utentis dicit libro p̃m̃e philosophie q̃nto. Ambulans et album sunt vnū ex accidenti: qz ambo accidunt vni. Quocirca p̃inde est ac si dicas. hō albus est: homo ambulans est.

Si igitur

interrogatio dialectica r̃sionis petitiō est: aut p̃pōis: aut alterius p̃tis p̃radictionis. Propositio vō p̃radictionis vni p̃s est: hec nequaquā erunt vna r̃sione recipienda. Interrogatio. n. minime vna est: q̃q̃ vera existat. S̃z de his in topicis pensum iam est: porro nec qd̃ditas interrogatio dialectica est: op̃z enī dari ex interrogatiōe vt eligat: vtrū velit contradictionis partes pronuntiare. Sed oportet definiri: num aliquid tale sit an minime sit.

Interrogatiōē dialecticā esse r̃sionis petitiōē perspicuum est. Sed verū sit alteri p̃tis p̃radictionis inter expositores minime puenit. Alexander enī existimat interrogatiōē dialecticā eē alteri p̃tis dūtaxat: qm̃ ipse Ãz. diffiniendo interrogatiōē dialecticā dicit: vt sit alterius partis p̃radictionis. Jam blic vō vtriusq̃ p̃tis: p̃pterea q̃ ipse Ãz. dicit p̃ libro p̃or: vt dialectica p̃positio. S̃s̃citant qd̃ sit interrogatio p̃dictionis. Rōcinari vō si assumptio eius: qd̃ apparet verū: ac p̃ba bile habeat. Sed nihil vt opinor repugnat interrogatiōē: que sit actu alteri p̃tis p̃tate esse vtriusq̃ p̃tis p̃dictionis. Luz enī liceat his oib̃us modis interrogare. Est ne aia imortalis. Nōne est aia imortalis. Num aia est imortalis. P̃tate est: ac si dicas. Numq̃d aia imortalis est. An secus. Ubi iaz pars vtraq̃ p̃dictionis actu expr̃catur

est. Sed utriusque fiat interrogatio: si multiplex est una
ratiōne minime est excipienda: cuius rei causam addidit
dicēs. Interrogatio. n. minime una est: quod si va existat.
Ac demum remittit nos ad librum topicorum: ubi de his abut
de pensum est. Subiecit preterea quidditatem. i. diffinitio-
nem esse dialecticam interrogationem. Opus. n. ait dari ex
interrogatione ut eligat utramque velit additionis partem p-
nuntiare. i. opus ut interrogatio dialectica permittat ut li-
bet interrogationi respondere. At diffinitio quidditatem: at rei
ipsius nomen exponit. Si tamen libeat formare de diffinitio-
ne dialecticam interrogationem: opus ut ipsam diffinitionem pferē-
do interrogemus. Ut est ne homo animal bipes placidus: Sed
de diffinitione alio loco dictum iam est. Illud tantummodo ad-
ciendum: ut aliud genus sit interrogatio: quam greci p-
smanca vocant: quod si dixeris rogatoriam. Ut quis nā vocat?
Ubi nā habitas? Quāobrem lapis magnes trahit ferrum?
Sed ut libera ratiōne excipit: ita minime dialectica ē.

At vero cum hec predicentur composita pinde: ut si sit
totum predicatum unum ex his: que predicantur
seorsum illa nequaquam. Que nā illoque omnia sit ppendendum.
De homine. n. verum est dicere: et ut sit animal seorsum: et ut sit
bipes seorsum. Item hec ut unum: atque et homines: et albi: hec
quoque ut unum vera sunt. At non si Coriarius est ac bonus:
et Coriarius bonus est. Si. n. quod utriusque verum est: ambo
quoque sunt vera opus multa absurda erunt. Etenim de homine
verum est ut sit homo: et ut sit albus: proinde totum verum est.
Rursus. Si albi ipsum ac totum verum sit: fiet ut homo
albus: albus sit: idque abibit ad infinitum. Rursus Mus-
cus albus ambulans: atque hec subinde impleta. Si. si Pla-
to et homo bipes est. Ut igitur si quis simpliciter dicat imple-
tus fieri multa accedant absurda perspicuum est.)

Quoniam supius idicavit multa predicata posse complicari
ut unaque efficere orationem non posse aliquid: statim se pferendo
ad unitatem interrogationis hoc loco tradidit regulas ex quibus
liceat cognoscere quoniam possit fieri implexus multarum dictio-
num in una oratione dicēs: ppendendum esse in primis quod obrem
hec predicentur composita pinde: ut si sit unum predicatum illa
nequaquam: de homine enim (ut ait) animal seorsum et bipes. Seorsum
et placidus. Seorsum item hec omnia iunctim ut unum predi-
cant. At coriarius seorsum et bonus seorsum de quopiam di-
cant. Sed iunctim ut unum minime dicunt. Deinde ostendit
multa sequi absurda: si simpliciter comprobet ut quicunque di-
cant separatim de quopiam simul ambo dicant. Fieri enim
ut de homine homo albus. Item homo albus: albus predicet: quoniam omnia
illa separatim de homine afferunt. Atque ita accidit verum nu-
gatoriam predicationem: quod est primum absurdum. Deinde et sequi:
ut quoniam Plato seorsum Plato est. Item seorsum homo
ut iunctim sit Plato homo: quod rursus abhorrens: absurdum
quod est. Cum enim homo plura contineat quod Plato con-
trahere ipsum in oratione qui potest.

Sed quo nā modo dōz sit nūc exequimur. Que-
cunque dicuntur ex accidenti
aut de eodem: aut alterum de altero hec unum minime erunt:
ut homo albus est et musicus. Sed albi et musicus minime
unum sunt. Ambo enim eidem accidunt: neque si albi musi-
ci: dicere verum sit: attamen albi musicum unum minime erunt:
quoniam ex accidenti albi musicus est. Quocirca albi musi-
ci minime unum erunt. Et ob eam rem neque coriarius bonus
simpliciter est: sed animal bipes. Non enim ex accidenti est. Pre-
terea nec quicunque existunt in altero simul predicantur.
Quo fit ut neque albus subinde neque homo: homo animal aut bi-
pes sit. In homine enim bipes atque animal est.)

Exequitur philosophus de unitate pronuntiationis et quod proxime di-
cimus docet regulam talē: ut quicunque unus sunt ex acci-
denti minime una faciant orationem: ut album: ac musicum.

Que sunt unum: aut quod alteri: aut quod ambo accidat
uni. Simili modo neque coriarius bonus simpliciter. i. p se est:
iuxta suam nāmen. Sed Coriario accidit ut sit bonus. Qui-
dā enim Coriarius malus est. Que vero insunt per se et ex nā
separari minime queunt. Ita efficit ut animal bipes unum
sit: neque ex accidenti: quod diffinitio per se est. Atque hec primum
regula est. Sequens est: ut quicunque existant in altero in
una oratione minime coalescant. Quocirca si subinde di-
cas albi: albi est: aut homo homo animal: aut homo bipes nequaquam
una oratio est: quoniam in homine homo. Item bipes in homine p-
tinetur. (Sed queri potest sit ne una oratio: que est Laure-
tius medicus bonus est. Aut Apelles bonus pictor est.
Cum utriusque et ars: et bonum Lauretius accidat. (Solu-
tio est: ut Amōnius ait una esse orationem: quoniam bonum quod est
quale quasi genus medicinalis artis existit. Mibi videtur
ut oratio minime una sit: aliogen coriarius bonus. Una quo-
que efficiet orationem quod Ap. paulo supius improbauit. Illud
et queri potest quo pacto ex subto et accideri: ut homine et al-
bo oratio una persistat: cum ambo nequaquam per se: sed ex ac-
cideri: alter de altero predicet. Solutio est. Ut orationem
faciat una ea ratione quod unum alteri accidat nisi faciat pre-
dicationem preter nāmen. Possunt igitur in una quodammodo
orationem conflare: quod totum id substantiam simplicem
quidem minime significat. Sed talem significat.

Porro aliquatenus ac simpliciter dicere verum est: ut
quedam homines homines: aut quedam albi ho-
mines: homines albi. At non semper verum est: sed quoties
in adiecto oppositum aliquid existit: cui quod traditio com-
mitat minime verum: sed mendacium est: ut defunctum ho-
mines: homines dicere. Quoties vero minime existit verum
est: vel quoties existit: semper non verum est. Sed quoties
minime existit non semper verum est: quodammodo ut poeta
Domerus aliquid est. Num igitur est an secus? Etenim ver-
bum est de Domo predicat ex accidenti. Est enim poe-
ta. Sed verbum est de Domo per se minime predicat.
Quocirca si quibus predicatis neque prarteritas inest: ubi
pro vocabulo afferas rationem ac per se predicet non ex acci-
denti in his aliquatenus: et simpliciter dicere verum est.)

Predicari aliquid simpliciter dicimus quotiens per se seorsum
nullo addito predicet: ut Plato homo albus est. Atque hec
que aliquatenus predicant etiam simpliciter. i. seorsum predi-
cantur. Si due seruentur additiones: ut in adiecto oppo-
sitio minime habeat: et ut predicatum per se de subto non
ex accidenti dicat. Quocirca si dicas defunctus hominem
esse homines simpliciter mendacium dicēs: quoniam tu dicis homini:
ut sit defunctus: quod sane homini oppositum est. At si dicas Do-
merus poeta est quod nulla oppositio sit: tamen minime ve-
rum est: ut Domerus simpliciter sit: quoniam verbum est de Domo
predicat ex accidenti. Est enim poeta. Leterum quo pacto
possis adiecti termini deprehendere oppositionem ipse
Ap. indicavit dicēs: ubi pro vocabulo afferas rationem. i.
quid sit rem esse: quoniam in nomine plerumque latet quod
in ratione eius perspicuum est.

Leterum ut non ens sit ens: quoniam est opinabile minime
verum ē. Opio. n. ei est ut non sit: sed non ut sit.)
Improbat hac parte philosophus illos qui volunt ut non ens sit ens
ea ratione: quod non ens opinabile dicat: ac videtur inuenire Plato-
nem in Sophista. et in quanto de Repu. exponētēs signata
non entis: quoniam uno modo dicit non ens: quod supra entia. i. supra
spem omnium entium existat. Item in postrema informi mate-
ria. Est et aliud signatum non entis quod infimo loco positus
adeo est non ens: ut ne opinabile quidem videat: quoniam opi-
nabile est aliquid per habitudinem opinionis. Sed Ap.
egregie indicat falli ita dicēte: propterea quod si dicas Libi-
mera opinabilis est. Verbum est predicat ex accidenti non

Dubius

Solo

XV

XVI

De elocutione

per se de Chimera: quæadmodum paulo ante docuim?
 et ob eam rem mendacium esse: ut Chimera sit ens: quia opi-
 nabilis habetur. Non enim opinio eius est (aut) ut sit: sed
 non sit. Sed de oppositione pronuntiationum in quibus
 est tertium quiddam sit ac predicato adnumeretur abinde dictum
 iam est. Sequitur ut de pronuntiationibus cum modo agamus.
 Laurentianus Florentinus in librum de Elocutione Aristotelis Liber Quartus.

I **Is ita** definitis considerandum est: quoniam
 modo se habeant affirmationes: ac
 negationes inter se: que sunt et possibile: ac
 non possibile. Contingenti: ac non contingenti:
 et necessario et impossibile. Dabent
 enim nonnullas dubitationes.)

Hoc quarto volumine philosophus agit de pronuntiationibus cum
 modo: duo tantummodo indicans: oppositionem. id est affirmationem
 nam ac negationem: ac sequela earum ipsarum per diversos mo-
 dos pronuntiationum. Sed antequam dicta Aristoteles aggrediamur
 prenotari quiddam oportet. Sciendum est igitur: ut modus sit vox
 indicans: quo pacto predicatum in subiecto existat: ut luna
 cito desinit. Laurentius Paulum filium satis amat. Paulus
 inexplanate fatur. Quocirca multiplices sunt mo-
 di: quibus qui sunt ab Aristoteles predicti. Sed Aristoteles mentionem fecit eo-
 rum qui universalissimi sunt: ac namque rerum maxime congru-
 unt. Triplex enim est maxima pronuntiationum quæadmodum supra
 diximus atque adeo afficit pronuntiationem: ut que sine modo
 vera est: interdum cum modo reddita falsa: ut sol mouetur: sol
 contingenter mouetur. Rursus Plato pualescit. Plato ne-
 cessario pualescit. Sciendum preterea est: ut particula nega-
 tiua sit ipsi modo adicienda que inque pars est in tali pro-
 nuntiationum genere precipua. Huius igitur affirmationis.
 Platonem ambulare possibile est. negatio est. non hec. Pla-
 tones non ambulare possibile est: quoniam he due simul vere
 existunt. Sed hec. Platonem ambulare non potest est. Por-
 ro de modo dantur diuisiones. quia interdum addit pronun-
 tiationibus et subiecto: ac predicato: suntque quatuor discrimi-
 mina pronuntiationum. Aut enim accipimus utrumque terminum
 definitum: aut utrumque definitum: aut alterum definitum: alter-
 rum indefinitum idque dupliciter: ut Platonem ambulare possi-
 bile est: non Platonem ambulare potest est. Platonem non
 ambulare possibile est. Non Platonem ambulare possibi-
 le est. Interdum vero addit pronuntiationibus in quibus ultra
 predicatum 3^m quiddam copredicat: suntque octo discrimina pro-
 nuntiationum: quoniam aut accipimus omnes terminos indefini-
 tos: aut omnes definitos: aut duos indefinitos: 3^m vero defi-
 nitum: aut contrarios: duos quidem definitos: 3^m vero indefi-
 nitum. Quia si duos definitos accipiamus tripliciter va-
 riant pronuntiationes. Aut enim primos duos accipimus de-
 finitos: 3^m vero indefinitum: aut extremos indefinitos: me-
 dium definitum. Aut postremos duos definitos: primum
 indefinitum. Si vero unum terminum accipiamus definitum:
 similiter tripliciter variat. Octo igitur discrimina erunt:
 ac semper unumquodque modum duodecim. In singularibus autem
 indefinitis pluribus ac particularibus octo et quadraginta.
 Que rursus triplicantur propter maiorem. Rursusque propter te-
 pora: quocirca fiet quadringente triginta ac due opposi-
 tiones. Ac de his satis. Licebit enim prescriptas superioribus
 libris cum his componendo numerum efficias oppositionum
 multo maiorem. His igitur definitis: considerandum est:
 ut Aristoteles dixit: quo pacto se habeant propositiones cum
 modo. Dabent enim nonnullas dubitationes.

II Si enim implexus ita existunt: ut he contradictiones
 inuicem opponantur: quæcumque ex verbo
 est: ac non est disponuntur: ut huius. homo est. negatio sit: homo
 non est. Non hec. non homo est. Item huius. albus homo est: non hec

non albus homo est. Sed albus homo non est. Si enim de qua vis
 re affirmatio: aut negatio vera est: cum falsum sit dicere:
 ut lignum sit albus homo erit: verum dicere: ut lignum sit non al-
 bus homo. Quia si id ita se habet: in quibuscumque verbum est mini-
 me additur idem efficiet id quod loco verbi est dicitur: ut
 huius. homo ambulat. Negatio est. Non hec. non homo
 ambulat. Sed homo non ambulat. Nihil enim interest si
 dicas: homo ambulat: aut homo ambulans est. Quocirca si
 ita est utquecumque: et huius: possibile esse est: negatio est.
 non hec non possibile esse est. Sed possibile non esse est.)

Contradictiones in pronuntiationibus sunt modo fieri:
 quotiens particula negatiua adiciatur verbo antea perpe-
 sum est. Quia huius. homo est: negatio est non hec. non homo
 est. Sed homo non est. Nec secus in pronuntiationibus in quibus
 loco verbi est aliquid aliud verbum predicet. Huius enim.
 homo ambulat: negatio est non hec. non homo ambulat. Sed
 homo non ambulat: nihil enim interest ut ait. si dicas: homo am-
 bulat: aut homo ambulans est. Si igitur ita se habet in pronun-
 tiationibus sine modo pari ratione in pronuntiationibus cum modo
 se habebit. Quocirca huius. possibile esse est: negatio est
 non hec. non possibile esse est. Sed hec. possibile non esse est.

At videtur idem posse esse ac posse non esse: quod
 enim possibile est secari aut ambulare:
 re: id quoque non ambulare: ac non secari potest est. Ratio
 huius est: quicquid ita potest est non semper effectu est: quocir-
 ca eidem quoque negatio inheret. potest enim. ambulabile non
 ambulare: et item visibile non videri. Atque de eodem ve-
 ras esse contradictiones impossibile est. Non igitur huius. possi-
 bile esse est: negatio est. possibile esse est. Accidit enim ex
 his aut idem confirmari ac denegari de eodem simul: aut
 ex verbo est: ac non est minime esse affirmationes ac ne-
 gationes. Si igitur illud est impossibile id sane est expecten-
 dus. Quocirca huius. possibile esse est: negatio est. non
 possibile esse est. Sed non hec possibile non esse est.)

Ut idem possit esse ac non esse perspicuum est. Quicquid enim
 (ut ait) possibile esse secari: aut ambulare id quoque non
 ambulare: ac non secari possibile est. Cuius rei ipsemet
 reddidit causam dicens: quicquid ita possibile est: si ut inextingui-
 beat potest non semper effectu est. Ut visibile non semper videtur:
 nec semper ambulabile ambulat. id est. qui habeat ambulabile
 di potest. Ex quibus tandem concludit huius. possibile secari
 est. non esse negationem hanc. potest non secari est: alioquin acci-
 det ut dicitur confirmari ac denegari de eodem simul. ut
 Platonem posse ambulare: et posse non ambulare. Rursus
 lignum posse secari: ac lignum posse non secari. Quocirca ne-
 gatio erit huius inque. Platonem ambulare potest est: hec.
 ambulare Platonem non potest est. Item huius. lignum seca-
 ri possibile est. hec: lignum secari non possibile est. Quod et in
 alijs modis similiter se habet: ut statim dicet.

Pari ratione omnium de eo quod est contingens esse est. Item
 huius negatio est non hec: contingens non esse est.
 Sed non contingens esse est. Nec secus in alijs ut impossi-
 bile: ac necessario dicitur: ut enim in illis verbum esse: ac non est
 adiectio est. Albus autem et homo res ipsa subiecta: ita et hic esse
 ac non esse: quasi subiectum habet. Possibile vero ac contingens
 adiectio definitis: ut in illis verbum est: ac non est. verita-
 tem ac falsitatem: ita hec quoque in eo quod est potest esse est.)

Docet hoc loco quia ob causam negatio efficiat: quotiens
 modo particula negatiua adiciatur: dicens. illud ita fieri
 propterea quod modus in huiusmodi orationibus predi-
 cati locum obtineat: esse ac non esse: ut ambulare: ac non
 ambulare subiecte rei. Ut igitur in illis verbum est: ac
 non est definit veritatem ac falsitatem: ita modus ut
 possibile: ac non possibile efficit affirmatiuam: ac negati-
 uam pronuntiationem.

Leterum

V Ceterum huius. possibile non est. negatio est non hec: non pole esse est. Sed non pole non est: et ob eam rem videntur adinuicem seque. pole est est: ac pole non esse est. Idem. n. pole est: et item non est est. De enim sibi inuicem minime contradicunt. Sed pole esse est: ac non pole est est. Nec vero pole esse est: ac non pole est est. si sequuntur ea ratione: ut inuicem aduersent: nunquam etiam pole non est est: ac non pole non est est: in eodem simul vere existunt: simili modo huius. necesse est est. negatio est non hec: necesse non esse est. Sed non necesse est est. Vnius autem. necesse non esse est. hec: non necesse non est est. Item huius. ipole est est: non hec: impole non est est. Sed non impole est est. Vni autem. impole non esse est. hec: non ipole non esse est. Atque in vniuersum: ut dictum iam est esse ac non esse constituere veluti subtra opus. Affirmationem vero ac negationem efficere opus est adiciendo eidem atque existimare haberi affirmationes ac negationes pole non pole. Contingens non contingens. Impole non ipole. Necessarium non necessarium. Verum non verum.)

¶ Quoadmodum huius. pole est est: negatio est non hec: pole non est est. Sed non pole esse est: ita huius. pole non est est: negatio non est hec: non pole est est. Sed non pole non est est. Quod autem huius. pole est est: negatio sit non hec: pole non est est. Ipse Ap. indicat dicens: et ob eam rem videntur inuicem seque. pole est est: ac pole non est est. Idem. n. pole est: ac pole non esse est. Ut idem lignum secari pole est quoadmodum paulo ante docuimus. Reliqua pariter. Concludit. n. philosophus: ut in vniuersum esse: ac non esse constituere opus quasi suba. Affirmationem vero ac negationem efficere opus est adiungendo ei: de. i. modo: atque existimare haberi affirmationes: ac negationes: pole non pole. Quod autem adiecit Ap. in calce orationis. Uerum non verum: idcirco fecit ut ostenderet non solum quatuor modos haberi: sed etiam innumerabiles quodammodo. Sed de his quod statim inter initia libri latius docuimus. **¶** Sed quia merito ambigeret: sit ne affirmatio que dicit. contingit nullum hominem iustum esse: ac perfecto videtur. Modus. n. sine negatione pricua est. Contra est illud quod dicitur in primo libro Analeticorum: ut omnes tales negationes existant contingit nulli: aut non omnes. Necesse est nulli aut non omnes. **¶** Solutio est: ut non sint vere negationes: quoniam omnes tales contingit nulli: aut cuiuslibet non inesse figuram habent affirmatiua. Sunt igitur affirmationes. Sed Ap. considerauit illas non solum per affirmationem: sed etiam quatenus accidit illas egpollere negationibus: ac tantum de posse quoniam valent negationes. Quod. n. contingit nulli id non necesse est alicui quoadmodum paulo post Ap. indicabit: et ob eam rem non infertur fabulose dixit: ut vero quidam affirmationes: sed potestate negationes existant.

¶ At vero sequele ex ratione existunt orationibus: ita dispositis. Vnicuique. n. pole est est. hec contingens est est: et hec illi ridentur: atque est non ipole est est: ac non necesse est est. Vnicuique autem. pole non est est: ac contingens non est est: hec. non necesse non est est: ac non ipole non esse est. Vnicuique autem. non pole est est: ac non contingens est est. hec. necesse non est est: ac ipole est est. Vnicuique autem non pole non est est: ac si contingens non est est: hec. necesse est est: ac ipole non est est. Id ex diagrammate preteritis licebit.

¶ Diagramma vitiosum.

Possibile esse est.	Contingens esse est.
Non impossibile esse est.	Non necesse esse est.
Possibile non esse est.	Contingens non esse est.
Non impole non esse est.	Non necesse non esse est.
Non possibile esse est.	Non contingens esse est.
Impossibile esse est.	Necesse non esse est.
Non pole non esse est.	Non contingens non esse est.
Impossibile non esse est.	Necesse esse est.

¶ Sciendum ut possibile ac contingens eodem modo disposita semper retrotrahantur: et in simplici affirmatione: et in affirmatione indefinita. et in negatione: ut pole est est. Contingens est est: pole non est est. Contingens non est est. Non pole est est. Non contingens est est. Et tenet in his omnibus retroagitur incolumi additione veritatis: ac falsitatis. Impossibile vero ac possibile: et contingens non insuper eodem modo disposita reciprocant. Sed e contrario affirmatio congruit negationi: quoniam pole est est: et contingens est est: ac non impole est est reciprocant: et item impole esse est: ac non contingens esse est: et non pole est est. Sed in superiore ordine sub eo quod est contingens est est. collocant non impole est est: et non necesse est est: quoniam contingens: ac pole videntur quasi media inter necesse: et impole: ac nulli extremorum eadem: quocirca videri possit vtriusque negationes reciprocare. Reliqua patent.

¶ Possibile igitur ac non ipole contingit: ac non contingit. Itemque possibili ac non poli sublequuntur quidem opposita ratione: sed reciprocant: huius. n. pole esse est negatio ipsius impossibilis comitatur que est. non ipole est est. Negationi vero affirmatio. Vnicuique. n. non pole esse est. Impossibile est est. Affirmatio. n. est impossibile est est. Dec autem: non possibile esse est. negatio est est.)

¶ Ut impole ac non impole sequantur simplicem affirmationem: ac simplicem negationem ipsius possibilis perspicuum est: quoniam impole est est: sequitur simplicem negationem. s. non possibile esse est. Rursus non impole esse est simplicem affirmationem. s. pole est est. Pari ratione in alijs pronuntiationibus ex transpositione. De namque recurrunt permanente veritate: ac falsitate. v. impossibile non esse est: non possibile non esse est: atque id voluit Aristoteles. cum dixit. Sed reciprocant indicans qualitatis mutationem.

¶ Et necessarium quoniam modo se habeat considerandum ac perspicuum est: ut non ita se habeat. Sed tria sequuntur: additiones vero minime sunt. Non enim est negatio huius: necesse non est est: necesse esse est est. **¶** Dictio obscura est propter breuitatem orationis. Ut igitur illustrior euadat primo sciendum est: ut non impossibile est est in prima pagella diagrammatis: et impossibile est est in tertia pagella inuicem contradicant. Item impossibile non esse est in prima pagella: ac non impossibile non esse est in secunda. Secus necesse non esse est: ac non necesse est est. he namque in maiori necessaria pariter metiuntur. Item in pronuntiationibus cum modo ex transpositione: ut necesse esse est: ac non necesse non est est: quoniam in maiori possibili pariter metiuntur. Quod ob eam Ap. merito dixit perspicuum esse: ut non ita se habeant: sed pariter sequantur: quoniam tales pronuntiationes in predictis materijs simul false existunt: et ob eam rem contrarie sunt. Contradictione vero nequaquam sunt: quoniam ut dixit huius necesse non esse est: negatio non est hec. non necesse est: quod simul mentiuntur inuicem in predictis materijs recto ordine porrecte: necessarie pronuntiationes.

¶ At vero causa est: ut necessarium minime sequatur quidem ac reliqua: quoniam impossibile contra ac necessarium predictum tantum de se potest. Siquid. n. impossibile est est id necesse non esse est. Rursus siquidem impole non est est id necesse est est. Quocirca si illa sunt ut possibile atque impossibile reciprocant: hec contra sequuntur: quoniam necessarium atque impossibile minime idem significant: sed reciprocant quoadmodum dictum iam est.)

¶ Redditur etiam eius quod est proxime diffinitum dicens causam esse: ut necessarium minime sequatur perinde ac reliqua: quoniam impossibile contra ac necessarium contraria sunt. Hoc enim semper est illud nunquam: et idcirco pronuntiationes ex transpositione tantumdem possunt quantum valent simplices pronuntiationes. Quod. n. necesse est est: id

VII

VIII

IX

De elocutione

impossibile non esse est. Rursus quod impossibile esse est: id necesse non esse est.

X An impossibile est ita constituere ipsius p[ro]p[ri]et[ate] r[ati]o[n]es. Quicquid eni[n] necesse e[st]: pole e[st] e[ss]e. Alioq[ue] negatio subsequet[ur]. Affirmare eni[m] aut denegare op[er]at[ur]. Quocirca si n[on] possibile esse est: q[uo]d necesse e[st] e[ss]e. Impossibile igit[ur] e[st] e[ss]e: q[uo]d necesse e[st] e[ss]e: q[uo]d est absurd[um]. Quinetiā huic: pole e[st] e[ss]e: sequit[ur] hec. n[on] im[p]ole e[st] e[ss]e. Huic aut[em] illa. n[on] necesse e[st] e[ss]e. Quocirca accidit: vt q[uo]d necesse e[st] sit: n[on] necesse e[st] sit: q[uo]d est absurd[um]. Quinetiā neq[ue] hec. necesse e[st] e[ss]e. seq[ue]t[ur] illā. possibile esse est: neq[ue] hec. necesse n[on] e[st] e[ss]e. Huic eni[m] ambo inesse p[ro]tingit. At ex his yrruuis fuerit verū: n[on] in super vera illa erunt. Simul enim possibile e[st]: ac n[on] esse est. Q[uo]d si necesse esse est: aut n[on] e[st] e[ss]e possibilia ambo minime erunt. Restat igit[ur] vt hec. non necesse n[on] e[st] e[ss]e. sequatur illi: impossibile esse est.)

Improbat hoc loco p[ro]p[ri]et[ate] p[re]dicta e[st] necessario p[ro]nuntiatio[n]um sequelam: redditq[ue] ear[um] ordinē diligentiorē. Atq[ue] in primis querit: que naz quatuor e[st] e[ss]e necessario p[ro]nuntiatio[n]um sequat[ur] eam que est e[st] e[ss]e possibilia: ac demōstrat vt minime sequat[ur] negatio simplex: q[uo]d erat antea dict[um]. s. n[on] necesse e[st] e[ss]e: neq[ue] neutra affirmatio. Sed sola negatio ex t[ra]nspositione. Ostendit aut[em] veram esse quasi assumptionē quādāz. s. vt illam que dicit[ur]. necesse esse est. sequat[ur] possibile esse est. alioq[ue] vt ait negatio sequetur. Affirmare enim aut denegare necesse est. Quocirca si n[on] possibile esse est. q[uo]d necesse esse est. impossibile esse est. q[uo]d necesse esse est: q[uo]d est absurd[um]. Ea igit[ur] assumptio est ex qua facile indicat[ur] minime rectā fuisse superiorē descriptionē: q[uia] si illā que est: necesse e[st] e[ss]e. sequit[ur]. possibile esse est. quēadmodum iaz subiecinus per assumptionē. Illam aut[em]. possibile esse est: sequit[ur] ex superior[um] descriptione. n[on] necesse esse est. Igit[ur] illaz. necesse e[st] e[ss]e. sequet[ur]. n[on] necesse e[st] e[ss]e. q[uo]d est absurd[um]. Ostendit p[ro]terea neutram sequi e[st] e[ss]e necessario affirmationē: neq[ue] necesse esse est: neq[ue] necesse esse non est: dicēs: huic. s. que e[st] e[ss]e possibilia est ambo in e[ss]e contingit. i. pronuntiatio e[st] e[ss]e possibilia medio genere ambiget: atq[ue] indefinitā continet veritatē. Q[uo]d enim possibile esse est. possibile non esse est. Sed ytraq[ue] illar[um] naturā significat definitā: scilicet que vel semp[er] sit vel semp[er] non sit. Luz igit[ur] ambo: scilicet necesse esse est: ac necesse non esse est: minime possibilia sint: s. nā[m] contineant indefinitā sane hec. n[on] necesse non esse est: sequitur illam. possibile esse est.

XI Id enim verū est etiā de eo q[uo]d est. necesse e[st] e[ss]e. Hec enim negatio existit illi que sequitur. non possibile esse est. Illi enim sequitur. impossibile esse est: ac necesse non esse est. Sequuntur igit[ur] hec contradictiones s[ecundu]m p[re]dictum modum: ac nullum accidit impossibile ita dispositis.)

Si igit[ur] transferant p[ro]nuntiationes: vt loco illius. n[on] necesse esse est ponat[ur] illa. non necesse n[on] esse est. nullū sequit[ur] impossibile. Si quis eni[m] arguat contra nos ad hunc modum: illi que est. necesse esse est. sequit[ur]. possibile esse est. Rursus huic illa. n[on] necesse n[on] esse est. Igit[ur] quod necesse esse est. n[on] necesse n[on] esse est. nullū sequit[ur] impossibile. Id enim nos p[re]cedimus: q[uia] q[uo]d necesse e[st] e[ss]e. p[ro]uocationem habere necessariam minime p[ot]est. Sed codex emendari debet hoc modo. Id enim verum est etiam de eo quod est necesse esse est. Etenim hec contradictione existit illi que sequitur possibile esse est. Illa enim mentitur. Impossibile esse est. ac necesse non esse est. Cuius negatio est. non necesse non esse est. Atq[ue] hec perspicua sunt ex diagrammate.

agramma rectu

Di

m

Possibile esse est.
Non impossibile esse est.
Possibile non esse est.
Non im[p]ole necesse est.

Contingens esse est.
Non necesse non esse est.
Contingens non esse est.
Non necesse esse est.

Non possibile esse est.
Impossibile esse est.
Non pole non esse est.
Impossibile non esse est.

Non p[ro]tingens esse est.
Necesse non esse est.
Non p[ro]tingens non esse est.
Necesse esse est.

Sed ambiget quispiā sequat[ur] ne hāc. necesse esse est. hec. pole e[st] e[ss]e. Si. n. n[on] sequitur. negatio ipsa sequet[ur]. s. Non pole e[st] e[ss]e. Q[uo]d si quis hanc minime dicat e[ss]e. negationē necessario dicat illaz. possibile n[on] esse est. Sed ambo mentiunt[ur] de eo q[uo]d necesse esse est. Quocirca vt hec. pole e[st] e[ss]e. sequat[ur]. verū est. Atqui rursus idē videt[ur] possibile secari: ac n[on] secari. Item esse ac n[on] esse. Quocirca erit q[uo]d necesse esse est. Contingens non esse. Id autem mendacium est.)

Cum sup[er]ius subiecisset vt illā. necesse e[st] e[ss]e. sequat[ur] possibile esse est. indicat hoc loco p[re]dicta assumptionis veritatem dicēs: vt si minime sequat[ur] ipsi negationē seq[ue]t[ur] oportere. s. n[on] possibile esse est: aut pole n[on] e[st] e[ss]e. Si q[ui]s dicat illā minime e[ss]e negationē. S[ed] ambo mentiunt[ur] (vt ait) de eo q[uo]d necesse e[st] e[ss]e: q[uia] q[uo]d necesse e[st] e[ss]e: neq[ue] non pole e[st] e[ss]e: neq[ue] pole n[on] e[st] e[ss]e. Deinde 3 arguit. Lū eni[m] idem pole sit secari: ac n[on] secari. Itē e[ss]e ac n[on] e[ss]e erit: q[uo]d necesse e[st] e[ss]e. pole n[on] esse. Id aut[em] vt ait mendaciū est.

At vero p[ro]spicuum est vt n[on] q[uo]q[ue] pole. vel e[st] e[ss]e vel ambulare sit. Ipa quoq[ue] opposita possit. S[ed] quedā existit in g[en]erib[us] minime verū est. Principio quidē in facultatib[us] rōne carētib[us] vt ignis p[ot]est calefacere: ac potentia p[ro]tinet irrōnabiles. Potentie g[en]erōni obnoxie multa quidē ac 3ria p[ro]t. Irrōnabiles n[on] oēs p[ro]t. Sed quēadmodū dictū est ignis calefacere: ac n[on] calefacere minime p[ot]est: nec quecūq[ue] alia semp[er] actu existit. Sane n[on] nulle potentie irrōnabiles simul opposita suscipere p[ro]t. S[ed] id huius g[ra]t[ia] docuimus: q[uia] n[on] oīs potētia opposita p[ot]est: nec quecūq[ue] ex eadē sp[eci]e irrōnabiles dicunt[ur]. Porro quedā potentie equoce sunt. pole. n. n[on] simpl[iter] dicit[ur]. S[ed] hoc q[uia] verū est: vt q[uo]d actu existat. vt pole ambulare q[uia] ambulat: et in totū pole e[st] e[ss]e dicit[ur]: q[uia] iaz est actu id q[uo]d pole d[icitur]. Illud q[uia] sit rē aliq[ue] esse cturū: vt pole ambulare: q[uia] sit ābulaturū. Atq[ue] hec in solis mobilib[us] potētia ē: illa est in illis q[ui] motu vacāt.)

Soluit p[re]dicta obiectionē ostēdēs: vt n[on] q[uo]quid pole e[st] e[ss]e: aut ambulare sit ipsa quoq[ue] opposita possit ac catur equocationes: q[uia] alique sunt irrōnabiles: vt ignis p[ot]est calefacere: ac potētia p[ro]tinet irrōnabile qua p[ot]est t[em]p[or]e calefacere. Sed n[on] calefacere minime p[ot]est: nec sec[us] ferri deorsus pole est. n[on] ferri aut[em] minime pole est: nisi q[uo]q[ue] fuerit: q[uo]d impediatur: potentie v[er]o obnoxie rōne simul multa ac p[ro]traria p[ro]t. Ut medicus: qui sanādat: ac n[on] sanandi: et h[oc] qui ambulādi: ac n[on] ambulandi potētiāz h[oc]. Quinetiā n[on] nulle potētie irrōnabiles: vt dicit[ur] simul opposita suscipere p[ro]t. quēadmodū potētia patēdi. lignū eni[m] secari ac n[on] secari pole est: atq[ue] etiā potētia faciēdi: vt equū ambulare: et n[on] ambulare pole est. Atq[ue] id dicit[ur] hui[us] g[ra]t[ia] docuisse: q[uia] n[on] oīs potētia opposita p[ot]est nec quecūq[ue] ex eadē sp[eci]e irrōnabiles sūt: q[uia] n[on] nulle irrōnabiles potētie: vt dixim[us]: sit quoq[ue] opposita p[ro]t. Subnectit p[ro]terea aliā p[ro]p[ri]et[ate] ditionē dicēs: vt iterdū pole aliq[ue] dicat[ur] q[uia] actu iā sit. Interdū q[uia] ei[us] p[ro]p[ri]et[ate] ciende

etende p̄tineat facultatē: vt posse hōie in ambulare: vel q̄ iam ambulet: vel q̄ sit ambulaturus. Ex q̄b⁹ altera vt dicit in solis mobilibus potētia est. i. ys que sūt nata moueri: q̄uis actu minime moueant. Nec enī habent potētia: que ab actu seīungi pōt. Altera at in ys que mo-
 ti vacant. i. in diuinis atqz intellectualib⁹ causis. Celū enī dicimus posse moueri qm̄ actu iā moueat. ¶ S3 queri pōt qd de eo dōz sit. Aut. n. erit potētia irrōnabi-
 lis: aut erit oppositōz. ¶ Solutio est: rōnē itelligi eaz: que ab ip̄fecto p̄meat ad id qd p̄fectuz absolutūqz est: atqz ab ip̄sis p̄pōnib⁹ ad p̄nē: qualis rō humana cēfē nō ea que simplicē habeat operationē atqz assidue sub-
 sistētē: vt intellectus diuinus. Cui vt Alexander recte dixit. Rationis vocabulū deferre: minime p̄uenit: sed mēris et intellectus naturā indicantis prestabiliorē.

Sed ambo vera sunt: vt posse sit esse aut ambulare: et qd ias ābulat: actuz est: et qd ambulandi p̄tinet facultatē. Qd igit: ita posse est de ne-
 cessario simplr dici minime verū est: alteraz verū est. Cū igit particulare sequat^r vlt id qd est necesse esse est sequetur possibile esse est. Sed ex toto non sequetur. ¶ Ut p̄ticulare sequat^r vlt p̄picuū est. Cū igit necessa-
 riū p̄inde vt p̄ticulare sit posse p̄inde q̄si vlt: qm̄ maio-
 re ambitu est ac plura cōprehēdit: vt p̄ime docuim⁹. Concluditur vt ei que est necesse esse. sequat^r. possibile esse est. Sed ex toto non sequit^r. i. non recurrit nec ser-
 uat pices permanentē p̄ditione veritatis: ac falsitatis. Aliiter ex toto non sequitur: quoniam possibile non se-
 quitur si significet potentiam: que ab actu seīungi pōt. ¶ Sed forte ambigit. Si loco illi⁹ possibile esse est acci-
 pio p̄tingens esse est penitus impossibile. Sequitur vt p̄ius: qz huic necesse est. sequi. r p̄tingēs esse est: huic at nō necesse est. Ergo qd necesse esse est: nō necesse eē est. ¶ S3 soluit. i. vt p̄tingēs improprie pzo possibili acci-
 piat: que inquā subto minime: s3 noie ip̄so. discordent. ¶ Sed rursus ambigit si libeat p̄prie sumi posse ac cō-
 tingēs: quonā mō erit: sequela p̄nūtiatiōnū. ¶ Solutio est vt nō ip̄se esse est. ac nō necesse eē est: sint poti⁹ in p̄ma pagella collo-
 cāda: quēadmodū ex p̄mo diagrāmate docuimus: qm̄ p̄tingēs si p̄prie sumat^r vtrūqz in-
 fert: nō tñ ex toto egpollent. s3 nō impossibile esse est: ac non necesse esse est. Altera enim ipsius impossibilis. Al-
 tera ipsius necessarij denegatio est. Sed he nō impossi-
 bile esse est: ac non necesse non esse est: retrograde sunt: qm̄ oppositae affirmationes tantūde possunt. Ac de eg-
 pollentia orationum satis dictum iam est.

Ac necessariū ac nō necessariū velut sit: velut non sit forsitā oīum initium est. Alia aut p̄inde vt his subsequētia p̄siderari opz. Sane ex dictis p̄picuū est: vt qd necessario est actu sit. Quorū circa si eterna p̄ora sunt: actus quoqz potētia p̄ior est. Itē actus sine potētia p̄ior est: vt p̄me sube. Actus aut potētie obnoxius natura qdēz p̄or est: tpe vō posterior. Nōnulla nunq̄ actu: sed potentia tantūmodo sunt. ¶ P̄nūtiatiōnes e necessario nō solū p̄scribi debēt in diagrāmate: qz sunt p̄ticulares ex q̄b⁹ alie subsequū-
 tur magis vlt: s3 et qz diuinis atqz intellectualib⁹ cau-
 sis tribuunt^r. Primo igit loco collocari debēt p̄nūtia-
 tiones e necessario. scdo p̄nūtiatiōnes e possibili: qd in mā germinat. Tercio loco eē que ex impossibili sunt: qm̄ extra nām penitus eliminat. Sed sciendū est: vt in q-
 bus actus cū possibilitate existit actus p̄cedit potētiāz nā. Sed potentia tpe p̄cedit actū. Sol enī anteq̄ ad Arietē p̄meat p̄us h3 eo p̄meādī p̄tātē: q̄uis in celo po-
 tētia ita se hēat ad act⁹: vt act⁹ tpe qdē. Sed nēcio po-

tentiā comitē: p̄pterea qz motus assiduus: atqz etern⁹ existit. Sed in ceteris act⁹ necessario potētiā minime comitat^r: infans qd enī dum est in vtero pōt edī in lucē: sed minime edet necessario. Ceterū est sciendū talē in rebus ip̄sis ordinē haberi: vt qdē sit act⁹ sine potētia. i. omni mutatione abiūctus vt sube p̄me. i. diuine. Alius vō sit actus quidē: s3 potētie semp obnoxius. Celum. n. semp actu mouet^r: s3 ita vt moueri etiā possit. Quedaz vō potētiā hnt ab actu quidē seīunctā: s3 que ad actum p̄duci parte plurima soleat. Nōnulla nunq̄ actu: s3 p̄tā te tantūmō sunt: vt Apx. dicit. Cōtinuū enī vt ad infini-
 tū diuidi pōt: ita nunq̄ actu diuidet^r ad infinitū. Sed de potentia et actu libro p̄ime philosophie nono latius diffinitum iam est: illo remittendi noscentes hec sunt. Nos Aristotelis dictionem rite enarremus.

Sed vtrum p̄traria est affirmatio negatiōi: an affirmatio affirmatiōi atqz oratio oīoni: vt que dicit: oīs hō iustus est: illi oīs hō iniustus est: vt Paulus iustus est: Paulus iustus nō est. Paulus iniustus est vtra ex his tria est. Si. n. vocabula sequū-
 tur animi p̄ceptiōes: vbi vō tria opinio triū est: vt oīs hō iustus est illi. oīs hō iniustus est. In affirmationib⁹ quoqz vocalibus: sit se hēat necesse est. At si ibi nequa-
 q̄ triū opinio tria est neqz affirmatio affirmationi cō-
 traria: Sed p̄dicta negatio erit. Quocirca p̄siderandū est: que nā opinio falsa vere opinioni tria sit. Vtrū opi-
 nio ipsius negatiōis: an illa que p̄trariū esse existimat. Verbi grā. opinio qdam boni vera est vt bonū sit. Alia vt bonū non sit falsa. Alia rursus vt malum sit. vtra ex his contraria vere sit. Qz si vna est vtra contraria sit.

Hanc disceptationē Amōn⁹ eē Apx. negat atqz idē dicit sensisse Porphyriū: vt qui talē dictionē minime enarrauerit. S3 Alexander in disciplina peripa-
 reticorū oīum p̄cellens: p̄tra esse Apx. credit: atqz enar-
 rat. Cui nos adheremus: qm̄ ab iusta Apx. locutione ne-
 quaqz discordat. Querit igit p̄hs: vtrū tria sit affirma-
 tio negatiōi: an affirmatio affirmatiōi: vt hec. oīs hō i-
 ustus est. Illi nullus hō iustus est. An illi. oīs hō iniustus est. Deinde ita se hnt in voce dicit. quēadmodū in opinio-
 ne: qm̄ vocabula indicāt: ac sequunt^r animi p̄ceptiōes. Quocirca si ibi. i. in animo tria opinio triū est: in affir-
 tationibus quoqz vocalib⁹ ita se hēat necesse est. At si ibi nequa-
 q̄ tria opinio triū sit: nec affirmatio affirmatio-
 ni. Sed p̄dicta negatio tria erit et ob eā rez dicit^r p̄side-
 randū esse: que nā opinio falsa opinioni vere repugnet. Ceterū qd in fine est p̄ditū. Qd si vna est vera tria sit: idcirco dicit^r: qm̄ in trijs mediatis nō est eadez opinio
 p̄dictiōis ac triū: s3 diuersa. v. g. vt sit bonū vt nō sit bo-
 nū: vt sit malū. Sed vbi tria medio vacāt vna opinio
 est: qm̄ tantūdem pōt impar q̄tū valet par. Cum igit opinio sit vna. s. ex eodē significato: q̄ri pōt vtz magis
 repugnet triō per affirmationē: ac potius per negōnez.

At vero existimare trias opiniōes finit: eo qz cō-
 trarioz sint falsum est: qm̄ boni: vt bonū sit: ac mali: vt malū sit eadē forsitā ac vera opinio erit: siue multe: siue vna sit. At hec tria sunt: s3 nō eo qz sint p̄trarioz p̄traria sunt: s3 potius eo qz e contrario sint.

Opiniones minime triē sūt: eo qz p̄trarioz exi-
 stant: qm̄ boni vt bonū sit: ac mali vt malum sit vera opinio est: p̄tōinde minime p̄traria. Igitur potius contrarie sunt: vt ait qm̄ ecōtrario sint. i. de eodem contraria existimantibus.

Sane si boni vt sit bonum opinio est. Alia vō est vt nō sit bonū. Porro aliqd aliud ē: qd nequa-
 q̄ iest nec in eē pōt ex alijs nulla p̄stitueda est nec q̄cuqz

De elocutione

existimāt inesse: qđ minime inest. Ambe. n. infinite habent: et quęcūq; inesse existimāt qđ minime inest. Itē quęcūq; existimāt minime inesse qđ inest: s; in gbus alucinatio est. Atq; hec sunt ex gbus gnōnes cēsēnt. Benērationes at ex oppositis pinde allucinatioes existūt.

Et vnū vni dñi habeat pspiciū est: qđ Az. B. lo. co subyciēs quasi plogium: indicat affirmatiōni potissimū repugnare negatiōe. Infinite. n. affirmatiōes ac negatiōes false existūt. v. g. vt bonum sit abdicāduz vt sit malū: vt sit nōpū. Itē negatiōes. vt bonū sit nō expetēdū: vt sit nō vtile: vt sit nō amādū. Atq; he oēs pariter mētunt. Que g ex his dñia est profecto nulla: qm ex assumptiōe vnū est vni dñi. et affirmatiōes: itē negatiōes false infinite existunt. At q; vīs negatiōes false infinite existāt: s; oīs inuenit. qđ vna radix allucinatiōis. s. vt bonū sit nō bonū. Quocirca hec maxime repugnabit: atq; id est qđ Az. intelligi dedit dices ex alijs nulla pstitūda est: nec quęcūq; inesse existimāt: qđ minime inest: nec quęcūq; existimāt minime inesse qđ inest. i. neq; affirmatiōes neq; negatiōes ambe enī infinite habent. Deinde volēs indicare pñ^m allucinationis dixit esse ex gbus gnōnes cēsēnt. Benērationes aut ex oppositis. i. negatiōibus seu puatiōib;: vt albū ex nō albo: ac mūsicū ex non mūfico. Proinde allucinationes existunt circa tales negatiōes: ac definita contrarietas est: et ob eam rem precipua pugna.

Si igit bonū et bonū: et nō malū est: atq; hoc per se est illud ex accidenti. Accidit enī ei vt nō sit malū: porro magis in vnoquoq; est vera: que per se est itē falsa: siqđ vera magis est. Que ergo est: vt bonū nō sit bonū opinionis per se vere negatio falsa habet. Que vero est: vt sit malū opinionis vere ex accidenti est affirmatio. Quocirca magis falsa erit opinio boni per negatiōe: qđ pterari opinio. At circa vnūquodq; maxime mentimur si pterari habeamus opinionē: quoniā contraria circa idem plurimū a se inuicem diuident. Si igitur altera ex his cōtraria est. repugnantior autē est opinio contradicitiōis. s. hec contraria erit.

Affirmatio que ē vt bonū sit bonū p se: iuxta suā nām vera habet. negatio vero que est sub ea. s. vt bonū nō sit malū ex accidenti vā cenlet. Accidit. n. ei (vt Az. dicit) vt nō sit malū. Rursus affirmatiōni per se vere negatio repugnat. Similr per se falsa: vt bonū nō sit bonū. Negatiōi autē vere ex accidenti repugnat. Affirmatio s; falsa ex accidenti: vt bonū sit malū. Quocirca magis falsa erit opinio boni per negatiōe qđ opinio dñi. i. magis falsa erit opinio boni: vt nō sit bonū qđ vt sit malū: qm p^a opinio est falsa p se. Altera est falsa ex acciti. At opinio per se falsa repugnantior est qđ ē falsa ex acciti. s. opinio dñictiōis. hec igit dñia erit.

Opinio preterea: vt bonū sit malū implexa erit. Etenim vt nō sit bonum: eum ipsūz forsitā existimare necesse est.

Ratio talis est breuib; explicata. Opinio vt bonū sit bonū simplex existit. Igit et huic opposita opinio: vt bonū nō sit bonū simplex erit. Ea. n. que dicit: vt bonū sit malū nequaquā simplex est: sed implexa. Si quis enī existimet bonū esse malū eum ipsum (vt Az. dicit.) Existimare bonum non esse bonum necesse est.

Amplius si in ceteris s; se habere ops: hec quoq; recte dici videri debet. Aut. n. vsquequaq; dñictio repugnat: aut nūq; At si gbus nihil est dñi in his falsa qdem opposita erit: vt qui existimat hominem nō esse hominem: mentitur. Si igitur he contrarie sunt alie quoq; contradicitiōes contrarie erunt.

Ratio talis est. In quibusdā minime licet inuenire pterariū. Contradicitiōe autē facillime liceat explicare: vt Plato homo est. Plato hō nō est. quoniā sube nihil est pterariū. Cum igit vsquequaq; inueniri contrarium minime conueniat: sed semp contradicitiōnem. contradicitiō vsquequaq; contraria erit.

Ad hec s; se h; opinio boni: vt sit bonū: ac nō bonū sit nō bonū. huic igit opinioni v; vt nō bonū sit nō bonū: que nā dñia erit. Profecto nō ea que dicit: vt sit malū. Simul. n. vera foret. At nunq opinio vera est vere opinioni dñia. Est. n. aliqđ nō bonū malū. Quocirca fieri pōt: vt simul vere existant. neq; rursus hec vt nō sit bonū: qpe que vera sit. Simul. n. he erūt vere. Restat igit vt huic. nō bonū sit nō bonū. dñia sit nō bonū sit bonū. Hec. n. falsa est. Quocirca. vt bonū sit bonum. pteraria erit illi: vt bonum sit bonum.

Sane heciter oēs rōnes validissima est. Sumit enī Az. quatuor pñiatiōes subyciēs: vt ita se hēat hec. bonū bonū est. aduersus illā. Bonū nō bonū est sicut hec. nō bonū nō bonū est. aduersus illā. nō bonū bonū est. Deinde rōcinat ad hūc modū huic opinio nō vere vt nō bonū sit nō bonū. Que nā dñia erit. pfecto nō ea q dicit vt sit malū: qm (vt dicit) sit vere existūt: neq; rursus hec. vt nō sit bonū: qm ambe siml pñiēt. veritate. S; he quoq; pcordat: vt nō bonū sit nō bonū: et vt nō bonū sit nō malū in bitu medio: q vtriusq; extremi sis expers. Restat igit: vt huic. nō bonū sit nō bonū. dñia sit. nō bonū ē bonū. Quocirca ex assumptiōe pdicta huic. bonū est bonū. repugnabit illa. bonū est nō bonū. Atq; hec est rō efficacissima: quēadmodū dixi: ppterea libet demirari negligētiā Amōny ne dñia incitiā: qui alienis tribuat qđ nobilissimi pñi acumen maxime redoleat. S; sciēdū est: vt Alexander au notauit duplicē legi scripturā. Unā q dicat. qpe q vā sit: atq; itelligit de hac nō bonū: nō malū ē. Altera que dicit. Quippe q nō vā sit: atq; itelligit de hac. nō bonū bonū est. Si plectio meo qdē animo castior et verior est.

At perspicuū est vt nihil qdē interfert. si vlem pficiam^a affirmatiōe. Opinio enī v; is dñia erit: vt opinioni dicēti: vt qd fuerit bonū sit bonū: hec repugnabit. nullū bonū bonū est. Que enī est boni vt sit bonū. Si vlt bonū sit eadez illi est: q existimat: vt bonū bonum sit. At id minime dissidet: ab eo qd est: qd bonū fuerit: bonū est. Simili mō in nō bono dñm est. Quocirca si in opinione ita sese hēt: cum sint vocales affirmatiōes: ac negatiōes idēcia animi affectionū perspicuū est: vt affirmatiōni sit dñia negatio de eodem vnīuersaliter: vt huic. Omne bonū bonū est: aut omnis homo bonus est. hec: nullū aut nullus est. Contradicitiō vō est non omne: aut nō omnis est.

Si vnīuersalē conficiamus affirmatiōnem opinio v; is pteraria erit: vt opinio existimanti. Omne bonū bonū est. hec repugnabit nullum bonū bonū est. Que enī est boni: vt sit bonū si vlt bonū sit: eadez illi est que existimat: vt bonum bonū sit: qm nō nobis de subti; de pdicari dñia fmo est. Quocirca vt in alijs rōnibus ostēsūm itaz est: huic. oē bonū bonū est: magis repugnat hec: nullū bonū bonū est: q illa. oē bonū malū ē. Quocirca si in opinione ita se h; vt dicit: cū sint vocales affirmatiōes ac negatiōes idēcia animi affectionū: pspiciū est vt affirmatiōi sit dñia negatio de eodē vlt: vt huic. oē bonū est: aut oīs hō bonus est: hec. nullū aut nullus est. i. nullū bonū bonū est: aut nullus hō bon^a est. Qđ at in fine subiūgit. Contradicitiō vō est aut nō oē: nō oīs indicat omnem oppositiōnem modo

modo per negationem sit esse validiores: q̄ que sit per affirmationem contraria.

¶ Peripicuū p̄terea est: vt vere v̄a p̄traria esse minime queat: neq; opio: neq; d̄dictio. Cōtrarie v̄o sūt: que circa opposita bēntur. Circa eadē fieri p̄t vt idē vera dicat̄: vt simul v̄ria insint eidem fieri minime potest.

Superius

in sexta ratione assumpserat non esse opinionēz veram vere contrariam: id

nūc ostendit in secūda figura ad hunc modū. Opiniones si mul de eodē vere sunt. Cōtra ria simul vera nō sunt. Opio nes igit̄ simul vere p̄trarie nō sunt. Porro negatiuā syllo ad struit alio syllo in p̄ma figura sic. i. opposita de eodem vera esse impossibile est. Igit̄ p̄traria vera esse de eodē impossibile est. p̄termisit aut̄ huius syllo maiorem propositionem pro

pter sermonis breuitatem. Sed videtur indicare quas ob causas contraria simul esse vera minime queāt: qm̄ non conueniat simul eidem inesse contraria. Ac de opi nionum oppositione hec dicta abunde erunt: si illud tā tūmodo adiecero: nōnullos esse qui ad exercitationem potius q̄ a veritatis studio cōprobande talia scripsisse Aristotelem autument. Quocirca Syrius qui cogno mento Magnus dicebat. negat eē affirmationi p̄tra riam negationem: qm̄ vni nisi vnum contrariū esse mi

nime p̄t. At negatio vti multiplex est: ita plura cōpre bendit affirmationi contraria. Vbi enim esse magnus quippiam deneges nibilo magis parū q̄ equales esse significabis: et ob eaz rem scite Platonem dixisse natu ram fore iniustaz: si vni multa contraria: quasi multos inimicos effecisset. Cum et Arist. ipse libro prime phi losophie decimo maximam distantia in contrarietate esse constituit. Quod alioquin videri potest verū quo niam magis a se inuicem dissident: que mediū habent q̄ que medio carent. At contradictio mediū minime habet. p̄traria multa habent. Sed de hoc rursus alio lo co ac tempore fusius disseret. Mibi sufficiat ostēdisse locum tantūmodo: atq; admonuisse lectorē. Quocirca parcens longitudini: Dic dicendi facio finem.

Finis.

¶ Venetys impensis Heredum quondam Nobilis Viri domini Octauiani Scoti Modoetiensis et socio rum. Die. 5. Junij. 1516.

Registrum.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii

Kk Ll A B C D E aaa.

Ultimus quinternus. Ll ternus: Alij quaterni

